34 a-b.

Trondhjems Telegrafkontor

Norsk Lovtidende

2nen avdeling.

Samling av lover, resolusjoner m. m.

Utgitt efter offentlig foranstaltning.

1921.

Utgiver: **Byråchef Young.**

Kristiania.
Grøndahl & Søns boktrykkeri.

Norsk Lovtidende

2nen avdeling.

1921.

Kongelig resolusjon*) om vedtekt for Drøbak folkeregister. 7 janr.

Kongelig resolusjon*) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Kongsvinger. 7 janr.

Kongelig resolusjon**) om kinematografvedtekter for Odda herred, Hordaland fylke. 7 janr.

Kongelig resolusjon***) om forandring av § 19 i helseforskriftene for Sandefjord. 7 janr.

Kongelig resolusjon†) om forandring av § 10 i helseforskriftene for Vikebygd herred. 7 janr.

Kongelig resolusjon††) om nye almindelige helseforskrifter for Røyken herred, om forskrifter til motarbeidelse av smittsomme sykdommers utbredelse og om forskrift om meldingsplikt ved tuberkuløse sykes flytning, — dog med en enkelt forandring. 7 janr.

Kongelig resolusjon†††) om tilleggsbestemmelser til bygningslovens §§ 72, 73 og 77 for Drammen og almindelig dispensasjon fra bygningsloven for opførelse av 2-etasjes trebygninger i visse strøk av byen. 7 janr.

Kongelig resolusjon††††) om forhøielse av taksterne for tvungen benyttelse av havnelos i Stavanger. 7 janr.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til post 10, første ledd, i de ved kongelig resolusjon av 23 november 1917 7 janr.

---

*) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1, hvor kinematografvedtektene er inntatt.

***) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1, hvor helseforskriftenes § 19 i endret lydelse er inntatt.

†) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1, hvor helseforskriftenes § 10 i endret lydelse er inntatt.

††) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1, hvor de nye helseforskrifter m. v. er inntatt.

†††) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1, hvor de omhandlede tilleggsbestemmelser m. v. er inntatt.

††††) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1.

7 janr. fastsatte konsesjonsvilkår og i medhold av lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 §§ 28 og 33 meddeles stadfestelse på en fremlagt av vedkommende utvalg foreslått plan for et sikkerhetsfond ved A/S Greåker Cellulosefabrikk i Tune herred, Østfold fylke, — dog med et par forandringer.

7 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

1. Det norske postvesen benytter sig av den adgang, der er gitt hvert av Verdenspostforeningens land ved art. 30 i den i Madrid den 30 november 1920 avsluttede Hovedpostkonvensjon til å opkreve de i konvensjonen fastsatte forskjellige takster, som regulært skulde tre i kraft fra konvensjonens ikrafttreden den 1 januar 1922, fra et tidligere tidspunkt.
2. Handelsdepartementet bemyndiges til å fastsette dette tidspunkt.
3. De nevnte takster opkreves i norsk mynt efter forholdet 5 centimes = 4 øre og således, at ørebeløpet avrundes opad til nærmeste med 5 delelige tall — som nærmere angitt i det til grunn for nærværende resolusjon liggende foredrag — med adgang for Handelsdepartementet til å foreta mindre vesentlige forandringer.

7 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved under forutsetning av, at Stortinget bevilger de fornødne lønninger, bestemmes:

a. Vestre Aker lensmannsdistrikt i Akershus fylke deles i to lensmannsdistrikter, Vestre Aker og Ullern, svarende til sognene av samme navn.

b. Nesodden lensmannsdistrikt i Akerhus fylke deles i to lensmannsdistrikter, Nesodden og Oppegaard, svarende til herredene av samme navn.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Det overlates til fylkesmannen i Akershus å bestemme, fra hvilken tid de nye lensmannsbestillinger skal tre i kraft.

8 janr. **Skrivelse***) fra Provianteringsdepartementet angående importforbud for sprit.

12 janr. **Kongelig resolusjon****) om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Gol herred, Buskerud fylke.

12 janr. **Kongelig resolusjon****) om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hattfjelldal herred, Nordland fylke.

---

*) Bekjentgj. 10 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1, hvor skrivelsen i sin helhet er inntatt.

**) Bekjentgj. 15 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2, hvor lukningsvedtekten er inntatt.

Regler*) utferdiget av Justisdepartementet 13 januar 1921 i henhold til kongelig resolusjon av 6 november 1920 og Den norske regjerings resolusjon av 23 desember 1920. 13 janr.

§ 1. Når politiet under efterforskning mot person mellem 16 og 25 år måtte anta, at påtale bør undlates eller vil bli undlatt med hjemmel av straffeprosesslovens § 85, annet ledd (lov nr. 2 av 25 juli 1919) på betingelser som nevnt i paragrafens tredje ledd eller fjerde ledds annet punktum eller for person inntil 21 år efter femte ledd, skal det uten ophold meddele den på stedet værende lærehjems- og verneforening underretning om saken og gi den anledning til å bli bekjent med sakens dokumenter. Om at så er skjedd, skal politiet underrette statsadvokaten, når saken sendes til denne.

Nærværende bestemmelse har dog ikke anvendelse, såfremt vergeråd eller skolehjem har personen under forsorg og ønsker denne fortsatt.

§ 2. Når politiet under efterforskning mot sådan person som nevnt i § 1 måtte anta, at straffelovens § 52 (lov nr. 1 av 25 juli 1919) bør bringes eller vil bli bragt i anvendelse på betingelser som anført enten i paragrafens tredje ledd eller fjerde ledds annet punktum eller for person inntil 21 år i paragrafens femte ledd, skal det uten ophold meddele i de førstnævnte tilfelle den på stedet værende forsorgsforening og i sistnevnte tilfelle den i § 1 nevnte forening underretning om saken og gi den anledning til å bli bekjent med sakens dokumenter.

Statsadvokaten gis sådan underretning som nevnt i § 1 næstsiste punktum.

§ 3. Når politiet under efterforskning måtte finne, at der muligens kan bli spørsmål om å bringe straffeprosesslovens § 85 annet ledd eller straffelovens § 52 i anvendelse likeoverfor person som nevnt foran i § 1 på de i bestemmelsenes tredje ledd eller fjerde ledds annet punktum eller for person inntil 21 år i femte ledd anførte betingelser, skal det gi de i § 2 nevnte foreninger såvidt mulig vekselvis sådan underretning som der anført, således at de i § 5 omhandlede undersøkelser kan bli nogenlunde likelig fordelt mellem dem.

Politiet skal, hvor det kan skje, uten at saken derved unødig forhales, ikke tilstille statsadvokaten den, før foreningens undersøkelse er mottatt.

§ 4. Bestemmelsene i §§ 1, 2 og 3 kommer også til anvendelse, når det gjelder person mellem 14 og 16 år, såfremt vergerådet, efter å ha erholdt sådan meddelelse som nevnt i påtaleinstruksens § 54, erklærer, at det ikke ønsker å treffe

*) Bekjentgjort 31 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.

13 janr. nogen i loven om forsømte barn av 6 juni 1896 § 4 jfr. § 42 omhandlet forføining likeoverfor vedkommende.

§ 5. Den forening, som har fått sådan underretning som nevnt i § 1, 2 eller 3, skal uten ophold anstille undersøkelse angående personens tidligere og nuværende forhold i hjem, skole og arbeide, vedkommendes legemlige og åndelige tilstand, omgang, vaner m. v., og hvilket arbeide vedkommende må antas skikket til og i tilfelle kan fås anbragt i.

De erholdte oplysninger skal nøiaktig nedtegnes og snarest mulig tilstilles den politimyndighet, fra hvilken foreningen har mottatt underretningen, ledsaget av foreningens uttalelse om, hvorvidt den finner å kunne anbefale, at påtale undlates eller betinget dom avsies, mot at vedkommende underkaster sig en av de to foreningers tilsyn eller i tilfelle tar ophold i læreanstalt. I forbindelse hermed kan det også foreslås, at det opstilles som betingelse, at vedkommende avholder sig fra å nyte rusdrikk og at tilsynet hermed overlates en av foreningene.

Besluttes saken pådømt, skal påtalemyndigheten også forelegge domstolen de foran nevnte oplysninger og uttalelser.

§ 6. Når påtalemyndigheten har besluttet, at påtale mot nogen i § 1 eller § 4 nevnt person skal undlates med hjemmel av straffeprosesslovens § 85 annet ledd og på de der og i tredje ledd eller fjerde ledds annet punktum anførte betingelser, eller når nogen sådan person er domfelt, men fullbyrdelsen av straffen er bestemt utsatt med hjemmel av straffelovens § 52 bl. a. på de i dens tredje ledd eller fjerde ledds annet punktum anførte betingelser, skal politiet uten ophold derom underrette i førstnevnte tilfelle vedkommende lærehjems- og verneforening og i sistnevnte tilfelle vedkommende forsorgsforening og i original eller av- eller utskrift tilstille foreningen sakens dokumenter og de oplysninger, som måtte være tilveiebragt ved sådan undersøkelse som nevnt i § 5.

Er der opstillet som betingelse for undlatelsen av påtale eller for utsettelsen av straffens fullbyrdelse, at personen tar ophold i læreanstalt, skal underretningen gis vedkommende lærehjems- og verneforening.

§ 7. Samtidig med den i § 6 omhandlede underretning skal påtalemyndigheten meddele vedkommende person og, såfremt denne er under 18 år, vergen, på hvilke betingelser påtale er undlatt eller straffens fullbyrdelse utsatt og foreholde vedkommende nødvendigheten av, at han (hun) for det pågjeldende tidsrum underkaster sig foreningens tilsyn eller i tilfelle tar ophold i læreanstalt og efterkommer de forskrifter, som står i forbindelse med tilsynet eller i tilfelle de for anstalten gjeldende regler.

§ 8. Når nogen i § 6 nevnt forening har fått sådan underretning som der omhandlet, skal den uten ophold sette sig i forbindelse med vedkommende person og iverksette tilsynet eller i tilfelle sørge for, at personen tar ophold i læreanstalten. 13 janr.

Foreningen kan, når det gjelder tilsyn efter de nevnte lovbestemmelsers tredje ledd, alt efter omstendighetene bestemme, at personen enten skal bli i sitt hjem eller ta ophold i et losji eller optagelseshjem eller med eller uten sådan forføining settes i et passende arbeide, alt under tilsyn av foreningen og overensstemmende med de nærmere pålegg, den finner å burde gi, såsom at han (hun) ikke må forlate sitt opholdssted eller sitt arbeide uten foreningens samtykke.

§ 9. Hvis en person, som står under sådant tilsyn som nevnt i § 8, tross foreningens advarsel fortsatt unddrar sig tilsynet, eller forlater sitt opholdssted, eller uten gyldig grunn undlater å efterkomme de gitte forskrifter eller å ta det arbeide foreningen har skaffet, eller forlater sådant arbeide, eller ikke avholder sig fra rusdrikk, uaktet dette er opstillet som betingelse, eller iøvrig ikke opfyller de for undlatelsen av påtale eller for straff-fuldbyrdelsens utsettelse stillede betingelser, eller hvis vedkommende, såfremt ophold i læreanstalt er opstillet som betingelse, undlater tross advarsel å ta sådant ophold til den av styret fastsatte tid, eller forlater anstalten før den fastsatte tid er forløpet, og ikke på opfordring vender tilbake, eller ikke efterkommer de forskrifter, som gjelder for opholdet i anstalten, skal foreningen gi påtalemyndigheten (politiet) skriftlig underretning herom.

§ 10. Når en person har vært under sådant tilsyn som ovenfor anført eller i læreanstalt i ett år, skal foreningen til politiet avgi beretning om, hvilket tilsyn der har vært øvet med vedkommende og hvorledes hans (hennes) opførsel under tilsynet eller i læreanstalten har vært.

§ 11. De i disse regler inneholdte bestemmelser vil komme til anvendelse efter 1 mars 1921 helt eller delvis i de kommuner, hvor der efter mottatt meddelelse fra Justisdepartementet derom er dannet foreninger av den ene eller annen slags, som er ferdige til å utøve det her omhandlede arbeide.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennerne. 13 janr.

Ved kongelig resolusjon av 6 november f. å. er det bestemt:

I. At De norske forsorgsforeninger godkjennes til å utøve det i straffelovens §§ 52—53 (lov nr. 1 av 25 juli 1919) omhandlede tilsyn med lovovertredere.

II. At lærehjems- og verneforeningene god-

13 janr. kjennes til å utøve det i straffeprosesslovens § 85 (lov nr. 2 av 25 juli 1919) omhandlede tilsyn med lovovertredere.

III. At Justisdepartementet bemyndiges til å utferdige de i forannevnte lovsteder omhandlede nærmere regler, som står i forbindelse med dette tilsyn.

IV. At ordningen, som trer i kraft fra 1 januar 1921, gjelder inntil videre.

Ved den norske Regjerings resolusjon av 23 desember f. å. er det derhos bestemt:

I.

1. At det av Lærehjems- og verneforeningene oprettede lærehjem på Bredtveit i Østre Aker godkjennes som læreanstalt for menn efter straffelovens § 52 og straffeprosesslovens § 85, (lov nr. 1 og 2 av 25 juli 1919).

2. At Justisdepartementet bemyndiges til å utferdige de i forannevnte lovsteders siste avsnitt omhandlede nærmere regler.

3. At ordningen, som trer i kraft fra 1 mars 1921, gjelder inntil videre.

II

At ikrafttredelsestiden for kongelig resolusjon av 6 november 1920 angående godkjennelse av De norske forsorgsforeninger og lærehjems- og verneforeningene til å utøve henholdsvis det i straffelovens §§ 52—53 og straffeprosesslovens § 85 omhandlede tilsyn med lovovertredere utsettes fra 1 januar til 1 mars 1921.

I henhold til den Justisdepartementet ved de foran nevnte resolusjoner meddelte bemyndigelse har departementet latt utarbeide nærmere regler.

Idet man henviser til disse regler, (som er inntatt s. 3), skal man angående lovene av 25 juli 1919 og reglene bemerke følgende:

Lovene gir påtalemyndigheten, resp. straffedomstolene adgang til å undlate påtalen, resp. utsette strafff-fuldbyrdelsen, mot at vedkommende lovovertredere underkaster sig tilsyn, forplikter sig til avhold fra rusdrikk eller tar ophold i læreanstalt.

Tilsynet er, som det ses, ved den kongelige resolusjon av 6 november f. å. delt, således at hvor det gjelder personer, likeoverfor hvilke påtale er betinget undlatt, blir tilsynet å føre av den på stedet værende lærehjems- og verneforening og ved de betinget dømte av forsorgsforeningen. Det samme gjelder tilsynet med overholdelsen av avholdsløfte. Bestemmelsene om tilsyn vil kun komme til anvendelse, forsåvidt og i den utstrekning der i vedkommende kommune finnes foreninger av den

nevnte slags. Er der kun én forening på stedet, vil ordnin- 13 janr.
gen således kun delvis komme til utførelse.

Av de i straffelovens § 52 og straffeprosesslovens § 85, begges siste ledd, omhandlede læreanstalter, er der for tiden én, nemlig lærehjemmet på Bredtveit i Østre Aker, som kun er for mannlige lovovertredere. Likeoverfor kvinnelige lovovertredere vil disse bestemmelser derfor ikke komme til anvendelse. Lærehjemmet på Bredtveit optar personer fra det hele land. Da imidlertid bestemmelsene om anbringelse i læreanstalt forutsetter medvirkning av den på stedet værende lærehjems- og verneforening, kan ordningen kun komme til utførelse i de kommuner, hvor man har en sådan forening.

Av hensyn til det tilsyn med (anbringelse i læreanstalt av) unge lovovertredere, som foreningene skal overta, vilde underretning til disse først være påkrevet, når den betingede dom er avsagt, eller påtalemyndighetens beslutning om betinget undlatelse av påtale er fattet. Foreningene har imidlertid fremhevet, at der bør tilveiebringes fyldigere oplysninger om vedkommende lovovertrederes personlige forhold som grunnlag for rettens og påtalemyndighetens avgjørelser enn de, som i almindelighet nu erholdes ved politiets efterforskninger, og uttalt ønske om, at tilveiebringelsen av disse oplysninger må bli betrodd foreningene, som ved dertil skikkede personer vil anstille fornøden undersøkelse om siktedes karakter og forhold i hjem og skole m. v. Uaktet ovennevnte lover ikke inneholder nogen bestemmelse om sådan undersøkelse av foreningene, har departementet dog funnet å burde imøtekomme dette ønske, da foreningene har lagt avgjørende vekt herpå. Medbestemmende for departementet har også vært den omstendighet, at oplysninger som de anførte også vil få betydning for foreningenes tilsyn (behandling i læreanstalt), og at det tør være av interesse for foreningene å kunne innhente oplysningene på et så tidlig stadium som mulig.

Følgen av en ordning som denne vil således bli, at foreningene av hensyn til sine undersøkelser må gis underretning om vedkommende saker, mens disse beror hos politiet til efterforskning og der således endnu ikke foreligger nogen avgjørelse av retten (betinget dom) eller av påtalemyndigheten (betinget undlatelse av påtale). På dette trin av saken vil politiet imidlertid ikke kunne vite, hvilket utfall saken vil få.

Der vil dog forekomme et større eller mindre antall saker av den art, at politiet vil kunne være nogenlunde på det rene med, at der vil bli anvendt eller bør anvendes betinget dom eller betinget undlatelse av påtale på en av de her omhandlede måter. Uaktet foreningene også har ønsket å

13 janr. få snarest mulig underretning fra politiet om sådanne saker for i tilfelle å kunne anstille sin undersøkelse, i hvertfall av hensyn til det mulige tilsyn m. v., har departementet dog ansett det ufornødent, at politiet avventer resultatet av disse undersøkelser, innen det oversender saken til overordnet myndighet.

Da det er ønskelig, at den forening, som i tilfelle skal ha tilsynet m. v. med vedkommende lovovertreder, også anstiller undersøkelsen om hans personlige forhold, må politiet i ovennevnte tilfelle sende underretningen til den av de to foreninger, som i henhold til de nevnte resolusjoner vil få tilsynet m. v., såfremt politiets antagelse om sakens utfall måtte vise sig å være riktig. Disse tilfelle behandles i §§ 1 og 2.

Anderledes er forholdet i de tilfelle, da det for politiet stiller sig tvilsomt, hvorvidt betinget avgjørelse (dom eller undlatelse av påtale) vil bli truffet eller bør treffes eller i tilfelle på hvilke vilkår sådan avgjørelse vil bli truffet eller bør treffes. Da foreningenes undersøkelser her vil kunne få avgjørende betydning ved rettens og påtalemyndighetens overveielser, må politiet regelmessig avvente undersøkelsenes resultat, innen det ekspederer saken videre.

Da heromhandlede sakers utfall ikke av politiet kan forutses, og da politiet således her ikke kan ha nogen veiledning i ovennevnte forholdsregel, at den forening, som i tilfelle skal ha tilsynet også bør utføre undersøkelsen, har man måttet gripe til den utvei å pålegge politiet å underrette foreningene vekselvis (hver annen gang).

Derved vil det, mere eller mindre hyppig, kunne hende, at den forening, som har anstillet undersøkelsen, ikke får tilsynet m. v. i saken. Men dette kan ikke undgås, når foreningenes ønske om å foreta sådanne undersøkelser og gjennem disse få øve innflydelse på rettens og påtalemyndighetens avgjørelse skal imøtekommes. Heromhandlede tilfelle behandles i § 3.

Siste punktum i § 1 er tilføiet for å markere, at i disse tilfelle bør personen ikke unddras vergerådets eller skolehjemmets lovmessige forsorg uten med dets tillatelse (jfr. § 4).

De i § 5 erholdte oplysninger bør nedtegnes på skjema, godkjent av departementet.

Før påtalemyndigheten beslutter betinget påtaleundlatelse eller for retten nedlegger påstand om betinget dom på vilkår av, at angjeldende anbringes i læreanstalt, bør den ved henvendelse til den på stedet værende lærehjems- og verneforening ha forvisset sig om, at der er plass på lærehjemmet på Bredtveit.

Retten bør til retsmøter i disse saker såvidt mulig varsle vedkommende forening.

Med denne rundskrivelse og de deri omhandlede regler bes de innen hr. fylkesmannens embedsdistrikt værende underdommere og offentlige forsvarere i straffesaker gjort bekjent. 13 janr.

Kongelig resolusjon*), hvorved den ved sportelloven av 6 august 1897, dens § 114, 1ste punktum, jfr. lov av 12 juli 1918, bestemte godtgjørelse for forkynnelser i private saker forhøies i medhold av samme paragrafs siste ledd inntil videre til kr. 4,00 — fire kroner — for forkynnelser for personer, som er bosatt i Finnås lensmannsdistrikt, Hordaland fylke. 14 janr.

Kongelig resolusjon*), hvorved den ved sportelloven av 6 august 1897, dens § 114, 1ste punktum, jfr. lov av 12 juli 1918, bestemte godtgjørelse for forkynnelser i private saker forhøies i medhold av samme paragrafs siste ledd inntil videre til kr. 4,00 — fire kroner — for forkynnelser for personer, som er bosatt i Tysnes lensmannsdistrikt, Hordaland fylke. 14 janr.

Kongelig resolusjon*), hvorved den ved sportelloven av 6 august 1897, dens § 114, 1ste punktum, jfr. lov av 12 juli 1918, bestemte godtgjørelse for forkynnelser i private saker forhøies i medhold av samme paragrafs siste ledd inntil videre til kr. 3,60 — tre kroner og seksti øre — for forkynnelser for personer, som er bosatt i Tromsøysund lensmannsdistrikt, Troms fylke. 14 janr.

Kongelig resolusjon**) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Kvæfjord herred, Troms fylke. 14 janr.

Kongelig resolusjon**) om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder innen Laksevåg sogn av Laksevåg herred, Hordaland fylke. 14 janr.

Kongelig resolusjon*), hvorved grensen for avgiften av rettigheter til skjenkning av øl, vin, fruktvin og mjød i Østre Gausdal herred i Opland fylke fastsettes i medhold av § 28 nr. 1 i lov om salg og skjenkning av brennevin m. v. av 17 mai 1904 og under henvisning til Østre Gausdal herredsstyres beslutning av 3 januar 1921 til 2 000 — to tusen — kroner, å regne fra 1 januar 1921. 14 janr.

Kongelig resolusjon*), hvorved i medhold av lov nr. 2 av 20 mai 1899 § 44 bestemmes: 14 janr.

*) Bekjentgj. 15 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2.
**) Bekjentgj. 15 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2, hvor vedtekten er inntatt.

14 janr. 1. Innen Akerhus fylke skal det fra og med 15 januar være forbudt å utsette, opstille eller bruke snarer, fallstokker eller andre fangstinnretninger til fangst av tiur, røi, orrfugl, jerpe, rype, ærfugl samt hare.

2. I nevnte fylke skal røi, orrhøne og jerpe være fredet fra og med 15 januar til og med 24 august, samt tiur og orrhane fra og med 15 januar til og med 4 mai samt fra og med 22 mai til og med 24 august.

Denne bestemmelse trer i kraft straks og gjelder til utgangen av året 1921.

14 janr. **Kongelig resolusjon***) om, at den almindelige bygningslovgivning skal være gjeldende for et strøk av Nøtterøy herred.

14 janr. **Kongelig resolusjon****), hvorved i henhold til § 89 i bygningsloven av 27 juli 1896 approberes Notodden bystyres beslutning i møte den 15 desember 1920 angående bruken av taksten til taktekning sammesteds, — dog med en enkelt forandring.

Den stadfestede beslutning er sålydende:

»Ved benyttelsen av taksten som taktekning i Notodden by tillates kun anvendt sådan flat taksten, som er godkjent av Departementet for Offentlige Arbeider.»

14 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved der i henhold til havnelovens § 55 meddeles stadfestelse på Ålesund bystyres beslutninger av 30 september 1920 om opkrevning av avgifter av varer, som befordres over kommunens og havnevesnets brygger, samt om forhøielse av oplagsavgiften i § 3 i takstregulativet for benyttelse av kommunens kaier.

Beslutningene trer straks i kraft og forblir gjeldende inntil videre.

15 janr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Trondhjem, i anledning av en forespørsel fra et skolestyre, hvori departementet meddeler, at under forutsetning av, at fylkestillegget er kr. 250,00, har en storskolelærer efter skolelovens § 20,1 rett til en samlet årlig ukelønn av kr. 1 500,00 — lønn for minst 30 uker, hvis ukelønnen er kr. 50,00, og det selv om han kun er tillagt f. eks. 27 uker. Økes skoletiden i hans post, er han forpliktet til uten særskilt godtgjørelse å lese det antall uker, som mangler på 30, men han kan ikke anses forpliktet til, såfremt der ikke måtte være

*) Bekjentgj. 15 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2, hvor grensene for det omhandlede strøk er beskrevet.

**) Bekjentgj. 15 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 2.

tatt særlige forbehold ved hans ansettelse, å lese det manglende antall uker i en annen krets enn den, hvori han er ansatt. 15 janr.

Herredet vil få statsbidrag for 30 ukers skole, selv om der som ovenfor nevnt kun undervises i 27 uker.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiansand, i anledning av en forespørsel fra et skoledistrikt, hvori departementet meddeler, at majoriteten på et kretsmøte ikke kan anses berettiget til mot protest av minoriteten å bortskjenke det kretsen tilhørende gamle skolehus. Derimot må majoriteten være berettiget til å beslutte, at skolehuset (med eller uten tomt) skal selges. En beslutning herom antas imidlertid å måtte godkjennes av herredsstyret, likesom den endelige tillatelse til salg må gis ved kongelig resolusjon (jfr. skolelovens § 75). 15 janr.

Forinnen der imidlertid tas beslutning om å fraskille folkeskolen det omhandlede hus, bør det nøie undersøkes, om ikke huset på en eller annen måte fremdeles kan tjene skolens behov, f. eks. til lærerbolig, fortsettelsesskole eller lignende.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av seilmaker Adolph Joseph Halvorsen ved testamente av 1 september 1912 oprettede «Seilmaker A. J. Halvorsens legat» til beste for verdige trengende enker og gamle ugifte kvinner i Larvik og på de den 2 desember 1920 utferdigede statutter for dette legat. 17 janr.

Skrivelse fra Socialdepartementet til Rogaland fylke, hvorved i medhold av lov om jordmødre av 19 desember 1898 § 7 bestemmes: 18 janr.

Skjold jordmordistrikt, omfattende herredet av samme navn, deles i følgende to distrikter:

1. Nordre Skjold jordmordistrikt, omfattende den del av herredet, som ligger på nordre side av Skjoldefjorden og
2. Søndre Skjold distrikt, omfattende den del, som ligger på søndre side av nevnte fjord.

Delingen trer i kraft fra den tid, fylkesmannen bestemmer.

Kongelig resolusjon*) om forbud mot å slippe gravær, født i tiden 15 april—1 mai i angjeldende år, på beite i sambeitestrekningene fra Tonnesskogen til og med Øresvik i Lurøy og Rødøy herreder, Nordland fylke. 19 janr.

Kongelig resolusjon**) om skogbrandsregler for Borre herred, Vestfold fylke. 19 janr.

*) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.
**) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3, hvor skogbrands reglene er inntatt.

19 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 §§ 29 og 31 bestemmes, at det i kongelige resolusjoner av 28 juli 1908 og 27 oktober 1916 omhandlede sikkerhetsfond ved det Dunderland Iron Ore Company Limited tilhørende Dunderlands bergverk i Mo herred, Nordland fylke, fremdeles inntil videre skal økes på den måte, at rentene tillegges kapitalen.

19 janr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Tromsø, i anledning av en forespørsel fra et skolestyre, hvori departementet meddeler, at folkeskolens vikarkasse må holdes helt adskilt fra middelskolens. Dette ikke alene av hensyn til beregningen av statskassens bidrag, men også fordi folkeskolelærernes innskudd selvfølgelig alene kan anvendes til bestridelse av vikarutgifter ved folkeskolen, ikke ved middelskolen.

19 janr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiania, i anledning av en forespørsel fra et skolestyre, hvori departementet meddeler, at det antar, at den lærerne i landsskolelovens § 33 pålagte forpliktelse til å overta undervisning efter § 7 kun kan gjelde, forsåvidt denne undervisning kan inngå i det uketall, hvori de efter sin ansettelse er forpliktet til å undervise. Til å undervise utover dette uketall kan de ikke være forpliktet.

19 janr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til et ligningskontor angående spørsmålet om, fra hvilket tidspunkt de i landskattelovens § 122 (byskattelovens § 114) 1ste ledd fastsatte frister, innen hvilke begjæring om efterligning må være fremkommet, skal regnes.

Departementet uttaler følgende:

Uttrykket »det år, hvorfor skattekravet haves«, må betegne det år, hvori den pågjeldende inntekt eller inntektspost er oppebåret. Er således en inntektspost oppebåret i 1915, kan efterligningen finne sted innen utgangen av året 1920 i tilfelle 1925.

At der skulde være siktet til det budgettår, for hvilket skatten skulde ha vært utlignet, kan ikke antas. Bestemmelsen er optatt fra den departementale skattelovkomites innstilling av 1904. Av premissene til denne innstilling (s. 340 ad § 155) synes bestemt å fremgå, at kalenderåret er tenkt som utgangspunkt for beregningen. Det bemerkes dessuten, at hvis der skulde være siktet til budgettåret, måtte der komme til å gjelde en forskjellig frist for adgangen til efterligning av statsskatt og kommuneskatt, hvad der ikke kan ha vært lovgivernes mening.

Skrivelse*) fra Provianteringsdepartementet om opphevelse av bestemmelsen om plikt for importører m. v. til å avgi opgave over beholdninger og innkjøp av sukker, sirup, kaffe, korn, melvarer m. v. 20 janr.

Kongelig resolusjon**) om forandring i § 29, annet ledd, og § 34 i politivedtektene for Holmestrand. 21 janr.

Kongelig resolusjon***) om politivedtekter for Nærbø herred, Rogaland fylke. 21 janr.

Kongelig resolusjon†), hvorved den av Farsund bystyre i møter den 30 september og 29 november 1920 vedtatte forandring i den ved kongelig resolusjon av 10 april 1915 stadfestede lukningsvedtekt for utsalgsteder i Farsund stadfestes som gjeldende inntil videre fra 15 februar 1921 å regne, således at vedtektens § 1, I, får følgende ordlyd: 21 janr.

»Melkeforretninger, fiskeforretninger, kul-, koks- og vedforretninger samt aviskiosker: ingen bestemt lukningstid.«

Kongelig resolusjon††) om vedtekt for kommunal boligformidling i Kongsberg. 21 janr.

Kongelig resolusjon†), hvorved de konsesjonsgrenser, som er nevnt i jordkonsesjonsloven av 10 desember 1920 § 1, første og tredje ledd, fastsettes i medhold av lovens § 4 til henholdsvis 4 ha. og 10 ha. for Stange herred, Hedmark fylke, og den tidligere ved kongelig resolusjon av 19 juli 1918 fastsatte grense 0,5 ha. opheves. 21 janr.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon†††) om forandring av § 9 i byggeforskriftene for Fana bygningsdistrikt. 21 janr.

Kongelig resolusjon†), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 19, 2net ledd, bestemmes, at den største tillatte hastighet for motorvognkjøring i de tett bebyggede strøk i 21 janr.

*) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3, hvor skrivelsen i sin helhet er inntatt.

**) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd, nr. 3, hvor §§ 29 og 34 i endret lydelse er inntatt.

***) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3, hvor politivedtektene er inntatt.

†) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.

††) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3, hvor vedtekten er inntatt.

†††) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3, hvor byggeforskriftenes § 9 i endret lydelse er inntatt.

21 janr. Glemmen herred inntil videre forhøies fra 15 til 24 kilometer i timen, forsåvidt angår kjørsel i lyse med motorsykler og motorvogner, hvis største akseltrykk i fullt lastet stand ikke overstiger 2 tonn.

21 janr. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 19, 2net ledd, bestemmes, at den største tillatte hastighet for motorvognkjøring i Horten by inntil videre forhøies fra 15 til 24 kilometer i timen, forsåvidt angår kjørsel i lyse med motorsykler og motorvogner, hvis største akseltrykk i fullt lastet stand ikke overstiger 2 tonn.

21 janr. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, annet ledd, bestemmes følgende som gjeldende inntil videre:

Ved kjøring med motorvogn og motorsykkel på strekningen Stathelle—Omborgsnes av hovedveien Stathelle—Bamle, Telemark fylke, må hastigheten ikke overstige 20 kilometer i timen.

21 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved A/S Hadelands Bergverk tillates midlertidig, dog ikke utover 1 januar 1922, å innstille driften ved sine gruber, på hvilke selskapet ved kongelig resolusjon av 11 februar 1907 fikk konsesjon til bergverksdrift.

21 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved A/S Åmdals Kobberverk tillates midlertidig, dog ikke utover utgangen av 1921, å innstille driften ved sine gruber i Mo herred, Telemark fylke, på hvilke selskapet ved kongelig resolusjon av 29 oktober 1915 fikk konsesjon til å igangsette regelmessig bergverksdrift.

21 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes, at Stortingets beslutning av 14 desember 1920 angående porto for innenrikske brevkort og brevkort med betalt svar trer i kraft fra den tid Handelsdepartementet bestemmer.

21 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved Poststyrelsen bemyndiges til å treffe avtale med den danske og svenske poststyrelse om forhøielse av visse portosatser i den skandinaviske postutveksling fra et av Poststyrelsen nærmere fastsettendes tidspunkt overensstemmende med, hvad der er anført i Handelsdepartementets foredrag av 10 september 1920.

---

*) Bekjentgj. 24 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 3.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene: 22 janr.

Ved kongelig resolusjon av 28 juli 1893 er det pålagt skifteforvalterne å føre:

1. En kassejournal for inn- og utbetalinger av beløp tilhørende de under offentlig skifte- eller konkursbehandling stående boer.

2. En kontobok, hvori hvert bo gis sin konto, som utviser, hvad skifteretten sitter inne med av kontanter og verdipapirer tilhørende boet.

3. En fortegnelse, innrettet efter et ved samme resolusjon bestemt skjema over de arvemidler, tilhørende fraværende arvinger, som skifteretten i henhold til lov av 12 oktober 1857 § 20 og lov av 3 mars 1866 har under sin forvaltning.

Av de eftersynsforretninger, som efter foranstaltning av Finansdepartementet og dette departement avholdes hos skifteforvalterne, fremgår, at de omhandlede regnskapsbøker og den nevnte fortegnelse ikke alltid føres overensstemmende med resolusjonen, og at mange skifteforvaltere er i tvil om, hvorledes kontoboken bør føres.

Departementet finner derfor å burde henlede opmerksomheten på følgende:

Kassejournalen.

Enhver inn- og utbetaling gjennem skifteretten må innføres, selv om beløpene straks innsettes i bank eller er hevet i banken like forut for utbetalingen. Beløpene skal innføres den dag de inn- eller utbetales, således at journalen til enhver tid utviser totalbeløpet av de under forvaltning værende kontante midler.

Ved hvert kvartals utløp eller oftere bør journalen opsummeres og sammenholdes med ansvaret efter boenes kassekonti.

Kontoboken.

Uttrykket »verdipapirer« er tenkt å skulle omfatte så vel pantobligasjoner, gjeldsbrev, aksjebrev og lignende papirer som kontrabøker med banker, innskuddsbevis og hvad dermed kan likestilles, se departementets skrivelse av 16 september 1893 i Lovtidende.

Departementet har tidligere i flere utrykte skrivelser påpekt, at verdipapirer bør anmerkes innenfor linjen således, at selve kontoen kun føres som kassekonto. Da det viser sig, at en sådan bokførsel av verdipapirene er vanskelig å gjennemføre på en slik måte, at man til enhver tid kan ha en fullstendig oversikt, finner departementet å burde henstille, at der ved siden av kassekontoen for kontanter også føres en særskilt

22 janr. konto for verdipapirer. De to konti bør gis hver sin side i protokollen med en felles overskrift, der betegner boet.

Til bedre forståelse av, hvorledes departementet antar, at disse konti bør føres, har man gitt et eksempel på vedliggende ark.

I en skrivelse av 25 mars 1899 har departementet uttalt, at kontoboken kan benyttes til notering av beløp, som skifteforvalteren av egne midler legger ut for et bo, når det iakttas, at beløpet posteres så vel på inntektssiden som en forstrekning til boet som på utgiftssiden som en utbetaling. Departementet anser det imidlertid riktigst, at der føres en særskilt fortegnelse over disse utlegg.

Angående skifterettens forvaltning av bomidler skal departementet forøvrig bemerke:

Det må iakttas, at kontante midler, hvor dertil er anledning, straks innsettes i sparebank til forrentning på en på b o e t s n a v n lydende kontrabok, idet undtagelse fra denne regel bare bør finne sted for beløp, som det anses nødvendig å ha kontant i kasse til forestående utbetalinger for boet.

Når bankinnskudd heves for å utbetales ved skiftets slutning, må det anføres så vel i kassejournalen som på boets konto, der ikke skal avsluttes, forinnen skifteretten ikke lenger sitter inne med kontanter tilhørende boet.

Kan utbetalinger til arvinger ikke straks finne sted, må beløpene innsettes i sparebank på kontrabøker lydende på a r v i n g e n e s navn, og for tilfelle av at arvingene ikke blir å betrakte som fraværende eller forsvunne i lovens forstand, bør disse kontrabøker og til arvingene utlagte verdipapirer, som midlertidig opbevares av skifteretten, med forklarende oplysninger anmerkes på boets side i kontoboken, efterat boets konto er avsluttet.

Nogen felles på s k i f t e r e t t e n s navn lydende kontrabok må aldri benyttes.

Kontrabøkene bør gis påtegning om, at de bare kan disponeres av skifteretten, og anser skifteforvalteren det nødvendig, at nogen av hans kontorpersonale bemyndiges til å heve bankinnskudd i skifterettens navn, bør banken tilstilles skriftlig fullmakt for vedkommende.

Av eftersynsforretningene fremgår, at det i mange jurisdiksjoner praktiseres, at enkelte boer står i tildels store forskudd for andre. Dette må ikke skje. Skifteforvalterens utlegg for et bo, som ved skiftebehandlingens åpning ikke har kontanter, er hans ansvar overfor de øvrige boer uvedkommende, og der må utsettes med betaling av fordringer, inntil vedkommende bo selv kan betale dem. (Fortsættes s. 20).

Fortegnelse

over døds- og fellesboskifter behandlet ved ..... skifterett.

1920

Nr.	Den persons navn, hvis bo er tatt under skiftebehandling.	Dødsfallets datum eller når boet er overlevert til skiftebehandling. (Skiftes der efter to avdøde ektefeller, må begges dødsdag noteres).	Når skiftet er begynt.	Når skiftesamlinger er avholdt.	Årsaken til skiftets ophold over 6 måneder.	Samtlige arvingers navn, deres slektskapsforhold såvel til arvelateren som til hverandre innbyrdes samt de umyndiges og fraværendes alder og opholdsted.	Hvem der har fungert som verge for de umyndige og fraværende arvinger.	Når sluttet.	Foreløbig utlodning.	Anmerkninger.

22 janr. Snekker Peder Ås og før avdøde hustru

Verdipapirer.

1920		Inn.		Ut.	
	Lensmann Olsen innsender med registreringen:				
15 januar	Kontrabok nr. 1465 med Nes Sparebank med pålydende beløp pr. 1/1 1920	300	95		
	Do. nr. 1037 med Chra. Bank og Creditkasse med pålydende pr. 7/1 1920	500	00		
	Pantobligasjon tinglyst 13/2 1907 med pant i Glatvedt, stor til rest	650	00		
16 januar	Av de igår mottatte kontanter innsatt i Nes Sparebank på kontrabok nr. 1465	250	00		
9 februar	Sendt Chra. Bank og Creditkasse kontrabok nr. 1037 til uttagelse av innskuddet			500	00
16 »	Innsatt i Nes Sparebank på kontrabok nr. 1465	502	20		
6 juli	Innsatt i Nes Sparebank på kontrabok nr. 1465	3 743	00		
13 »	Uttatt av Nes Sparebank innskudd med påløpne renter (renter kr. 31,50)	31	50	4 827	65
»	Pantobligasjon i Glatvedt utlagt og tiltransportert stervbosønnen Hartvig Ås			650	00
		5 977	65	5 977	65
13 juli	Efter anmodning av Hartvig Ås beror midlertidig her til avhentning hans pantobligasjon i Glatvedt og kontrabok med Nes Sparebank nr. 2059 — kr. 1 879,51				
	Obligasjonen og kontraboken mottatt. 21/7 1920. Hartvig Ås.				

Karoline Ås's dødsbo av Nes. 22 janr.

Kassekonto.

1920		Inntekt.		Utgift.	
15 januar	Lensmann Olsen innsender med registreringen	275	00		
16 »	Innsatt i Nes Sparebank på kontrabok nr. 1465			250	00
7 februar	Betalt sorenskriveren til bekjentgjørelse av proklama			10	00
15 »	Mottatt fra Chra. Bank og Creditkasse	502	20		
16 »	Innsatt i Nes Sparebank på kontrabok nr. 1465			502	20
5 mars	Utbetalt sorenskriveren for lokale (fordeling kr. 1,00) samt vidnegebyr (kr. 1,60)			2	60
6 juli	Lensmann Olsen sender auksjonsopgjør med kontanter	3 743	00		
» »	Innsatt i Nes Sparebank på kontrabok nr. 1465			3 743	00
13 »	Uttatt av Nes Sparebank innskuddet med renter	4 827	65		
» »	Sendt landhandler Rud			375	00
» »	Sportelkassen og sorenskriveren for utlegg til porto (se utlodningen)			56	03
» »	Sendt Nes Overformynderi den umyndige Torbjørn Ås's arv			2 529	51
» »	Innsatt i Nes Sparebank på Hartvig Ås's navn (kontrabok nr. 2059)			1 879	51
		9 347	85	9 347	85

22 janr Når utbetaling av bomidler har funnet sted ved bobestyrer eller innkassator, må skifteretten sørge for, at uttellingslisten innen en rimelig frist blir tilbakesendt skifteretten ledsaget av kvitteringer for beløpenes mottagelse eller postkvitteringer for deres avsendelse. Uttellingslister med bilag skal opbevares i skifterettens arkiv, ikke hos bobestyrere eller innkassatorer, jfr. for konkursboers vedkommende konkurslovens § 98.

Fortegnelsen over fraværende arvingers midler.

Idet man henviser til resolusjonens punkt 3 og det ved resolusjonen bestemte skjema bemerkes, at fortegnelsen bare skal omfatte arvemidler. Beløp utlagt en arving som fordringshaver er ikke undergitt skifterettens forvaltning, men blir i tilfelle å behandle efter lov av 12 oktober 1857 kapitel 1. Når der i et fellesbo, som skiftes ved den lengstlevende ektefelles død, utlegges arv i medhold av nevnte lovs § 21, jfr. lov av 3 mars 1866, må det søkes oplyst, om arvingen heller ikke visstes å være i live ved den først avdøde arvelaters død, idet hans arv efter denne, hvis man vet, at han levet ved det arvefall, må bli å behandle overensstemmende med lovens kapitel 1, se departementets skrivelse av 16 mars 1900 i Lovtidende.

Lov av 3 mars 1866 § 1 er også anvendelig på lodder, der tilfaller umyndige fraværende arvinger, som ikke vites å ha vært i live ved arvefallet. Har de vært i live ved arvefallet, men deres opholdssted ved skiftets slutning er ukjent, skal midlene — likesom andre umyndiges lodder — sendes overformynderiet på det sted, hvor arven er falt, se departementets skrivelser av 11 juli 1876 og 16 juli 1877 i Lovtidende.

Da det fremgår av de til departementet innsendte utskrifter av fortegnelsen, at der fra skifterettenes side litet eller intet gjøres for å undgå en vedvarende forvaltning av de heromhandlede arvemidler, finner departementet å måtte henstille, at arvelodder, som behandles efter lov av 12 oktober 1857 § 20, efter en rimelig tid undergis behandling overensstemmende med samme lovs kapitel 1, se departementets cirkulære av 17 august 1893, inntatt i Lovtidendes 2nen avdeling for 1902 side 910.

Videre henstilles, at de lodder, som behandles efter lov av 3 mars 1866, og for hvis vedkommende treårsfristen er utløpet, søkes utbetalt de subsidiære arvinger.

I de utskrifter av fortegnelsen, som efter resolusjonens sisste punktum for hvert år skal innsendes til departementet, må loddene opføres under de samme nummere, som de har fått i fortegnelsen. Opmerksomheten henledes på, at der i utskriften

skal meddeles fullstendige oplysninger om alle lodder, som har vært under behandling i vedkommende år, uansett om de ved årets utgang henstår uforandret eller er utbetalt i løpet av året. 22 janr.

Skifterettene må påse, at der alltid blir innsendt kvitteringer for utbetalte lodder. Disse kvitteringer og postkvitteringer for beløpenes forsendelse samt fullmakter må opbevares. De bør påføres vedkommende lodders nummer i fortegnelsen og samles i særskilt omslag for hvert år og ikke henlegges i bopakkene.

Samtlige de i resolusjonen omhandlede protokoller blir ved anskaffelsen å innsende til vedkommende fylkesmann til autorisasjon, se departementets skrivelse av 16 september 1893 i Lovtidende.

Departementet finner videre å burde henstille til skifteforvalterne å føre en fortegnelse over alle døds- og fellesboskifter, der behandles av den offentlige skifterett (også setteskifteforvaltere).

Hvis en sådan fortegnelse innrettes overensstemmende med det vedliggende skjema og til enhver tid blir ført å jour, vil den i vesentlig grad lette arbeidet med skiftedesignasjonene og også forøvrig være til stor hjelp ved boenes behandling. I fortegnelsen blir boene å opføre i kronologisk orden, eftersom skiftene er påbegynt. Også for konkurs- og akkordforhandlingsboer bør der føres en lignende fortegnelse med rubrikker til notering av de nødvendigste oplysninger om bobehandlingens påbegynnelse og avslutning, rettsmøters avholdelse og andre av de viktigere forføininger, som blir truffet.

Skrivelse fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, til fylkesmannen i Hordaland, hvori uttales, at der for reiser med jernbane på strekningene Bergen—Nesttun og Nesttun—Osøren antas alene å være adgang til å beregne skyssgodtgjørelse efter de gjeldende takster for 3dje klasse. 25 janr.

Kongelig resolusjon*) om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Elverum herred, Hedmark fylke, utenfor Leiret. 28 janr.

Kongelig resolusjon**) om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Sogndal herred, Sogn og Fjordane fylke —, dog med en enkelt forandring. 28 janr.

*) Bekjentgj. 31 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 31 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor den stadfestede vedtekt er inntatt.

28 janr. **Kongelig resolusjon***) om forandring i § 3 i lukningsvedtekten for Bodø.

28 janr. **Kongelig resolusjon****) om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Vefsen herred, Nordland fylke —, dog med en enkelt forandring.

28 janr. **Kongelig resolusjon*****) om vedtekt for Tønsberg kommunenes boligformidling.

28 janr. **Kongelig resolusjon*****) om vedtekt for kommunal boligformidling i Fredrikstad.

28 janr. **Kongelig resolusjon** †) hvorved i medhold av lov av 25 mai 1917 om tvungen avståelse av bruksrett til husrum § 8, jfr. § 2, og lov av 12 juni 1920 nr. 1, bestemmes, at Hægebostad herred, Vest-Agder fylke, efter beslutning av herredsstyret kan kreve avstått mot erstatning bruken av ledige leiligheter til beboelse eller annet bruk innen herredets grenser for å anvende dem til herberge for husville.

28 janr. **Kongelig resolusjon** †), hvorved der i henhold til lov av 14 april 1860 § 1 og § 2 meddeles approbasjon på den av Kristiansund bystyre under 20 desember 1920 fattede beslutning, hvorved den børsen sammesteds ifølge lov av 8 september 1818 § 14 litr. e tilkommende årlige avgift av handelsborgere fra og med inneværende år fastsettes til kr. 8,00 for menn og kr. 4,00 for kvinner.

28 janr. **Kongelig resolusjon** †), hvorved der i medhold av lov av 14 april 1860, 25 mars 1872 samt 30 desember 1865 meddeles stadfestelse på den av Fredrikstad bystyre under 16 desember 1920 fattede beslutning, hvorved den børsen sammesteds ifølge lov av 8 september 1918 § 14 litr. c tilkommende avgift av ethvert ved tollstedet til utlandet ekspedert skib settes til 2 øre pr. reg. tonn, samt den årlige kjøpmannsavgift ifølge samme lovs § 14 litr. e til kr. 12,00.

28 janr. **Kongelig resolusjon** †), hvorved bestemmes:

I. I henhold til § 1 i sjødyktighetsloven av 9 juni 1903 med tilleggslover av 18 september 1909 og 21 juli 1916 fast-

---

*) Bekjentgj. 31 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor vedtektens § 3 i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 31 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4 hvor den stadfestede vedtekt er inntatt.

***) Bekjentgj. 31 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor vedtekten er inntatt.

†) Bekjentgj. 31 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.

settes forskrifter for kontroll med norske lektere (fartøier uten eget fremdriftsmiddel), som slepes utenskjærs. 28 janr.

II. § 15 i de ved kongelig resolusjon av 1 mai 1909 fastsatte forskrifter angående redningsredskaper opheves.

De i post I omhandlede forskrifter er sålydende:

I.

Almindelige bestemmelser.

§ 1. De almindelige bestemmelser i 1ste kapitel (om kontroll i almindelighet), 2net kapitel (om tilsynet), 3dje kapitel (om undersøkelser i anledning av sjøulykker m. v.) og 4de kapitel (om besiktelse og tilbakeholdelse) i lov om statskontroll med skibes sjødyktighet finner tilsvarende anvendelse for lektere, som slepes utenskjærs.

II.

Spesielle bestemmelser for lektere i utenriks fart og lektere i kystfart (heri innbefattet fart på Sveriges vestkyst, Kattegat og Belterne) på lengere strekning utenskjærs enn 30 kvartmil.

§ 2. Kontrollen med disse lektere omfatter ethvert forhold, som betinger eller kan innvirke på en lekters sjødyktighet.

§ 3. Over disse lektere fører Sjøfartsdirektøren en fortegnelse, hvor hver lekter tildeles nummer. Dette nummer med bokstavet L foran og ordet Norge efter bør av eieren påmales lekterens sider med lett leselige typer av minst 30 cm.s høide.

§ 4. (*Fartscertifikat*).

Til kontroll med

1) at skrog og rigg med tilbehør er i sjødyktig og forskriftsmessig forfatning for vedkommende fart,
2) at donkeykjel, rørledninger, wincher m. v. er i betryggende, forskriftsmessig stand,
3) at redningsredskaper, instrumenter, lugarer, dekksanordninger, anordninger mot ildebrand, sundhets- og sikkerhetsanordninger og den øvrige innredning og utrustning er i forsvarlig, forskriftsmessig forfatning,

skal lekteren med visse av skibskontrollen fastsatte mellemrum underkastes fullstendig inngående besiktelse.

Når lekteren er funnet å være i forskriftsmessig forfatning, utferdiges derom — i den form, på de betingelser og for de farvann og den tid Sjøfartskontoret bestemmer — et cer-

28 janr. tifikat, som skal opbevares ombord. I certifikatet kan også bestemmes, at lekteren må benyttes kun i nærmere betegnet årstid.

De for skib gitte bestemmelser om bygningsanmeldelse, bygningstegninger (også lugartegninger), bygningstilsyn, besiktelser, eftersyn, tilbakeholdelse og overskjønn, finner anvendelse også på lektere.

§ 5. For å kunne tildeles fartscertifikat bør lekteren med hensyn til skrog med tilbehør minst være jevngod med laveste klasse i Det norske Veritas.

Lekter, som ved nærværende forskrifters utferdigelse benyttes i sådan fart, kan dog tildeles fartscertifikat, såfremt den i det vesentlige tilfredsstiller nevnte fordringer.

Nybyggede lektere (d. v. s. lektere, hvis bygning påbegynnes efter nærværende forskrifters utferdigelse) og lektere, som efter nærværende forskrifters utferdigelse innkjøpes fra utlandet (derunder også utenlandsk skib, som innkjøpes for å avrigges til lekter til omhandlede fart), bør dog minst være jevngode med Det norske Veritas's klasse 2 A 2, forsåvidt de er av stål eller jern, og klasse A 2, forsåvidt de er av tre.

Betonglekteres styrke m. v. bør være som for stållektere bestemt.

Donkeykjel bør tilfredsstille de for donkeykjeler på skib gjeldende bestemmelser. Wincher, ankerspill o. lign. samt laste- og losseanordninger må være fullt betryggende.

Lekteren må ha solide baugforbindinger og må eventuelt forsynes med de særlige forsterkninger, som finnes påkrevet under hensyntagen til dens størrelse og den fart, hvori den anvendes.

§ 6. Lekteren skal være utstyrt med 2 baugankere med kjettinger og 1 varpanker (ketch) tilsvarende Det norske Veritas's regler.

Fornødent fortøinings- og forhalingsgods må has ombord.

Der må forefinnes ombord sleper av forsvarlig styrke efter Det norske Veritas's regler, 150—180 meter lang, med tilsvarende sterk forløper (spring) av gress- eller manillataug 40—50 meter lang. Enn videre må has ombord 1 a 2 passende taljer med løper.

Til fastgjøring og sikring av sleperen må der anbringes forsvarlige festigheter.

Under slepning i sjøen bør sleperen ombord i lekteren forsynes med hanefot til forhindring av, at halgatt eller klyss brekker. Hertil bør benyttes en stor (vid) sjakkel festet til hanefoten og hvori sleperen uhindret kan løpe, således at den

kan stikkes ut og hales inn, uten at sjakkelen behøver å fjernes. 28 janr.

Lekter i utenriks fart skal ha nødmaster med seil tilstrekkelig for støtning i sjøen.

§ 7. Lekteren skal være forsynt med pumper med reservedeler overensstemmende med Det norske Veritas's regler for seilskib. Dog skal lekter av tre eller betong — uansett størrelsen — i utenriks fart ha maskindrevet pumpe eller særskilt vindmølle-pumpe.

Angående anordninger på og under dekk gjelder de til enhver tid for tilsvarende seilskib fastsatte bestemmelser. Det må særlig iakttas, at alle lukeåpninger, lukekarmer, luker, skjærstokker og presenninger er solide og betryggende. Lukene må kunne forsvarlig gjenskalkes og beskyttes med solide stormbommer.

§ 8. Lekteren skal være forsynt med:

1) Posisjons- og signallanterner samt reservelanterner med certifikat som for tilsvarende seilskib påbudt.
2) Mekanisk tåkelur av en av Sjøfartskontoret godkjent type og signalklokke.
3) Apparater til avgivelse av nødsignaler og lossignaler som for skib i tilsvarende fart påbudt.
4) Bølgedempere og flagg som for skib i tilsvarende fart påbudt.
5) Styrekompass med certifikat som for tilsvarende seilskib påbudt.
6) I håndlodd med 40—60 m. line.
   1 sværlodd med 150—200 m. line (kun i utenriks fart).
   1 barometer.
   1 kikkert.
   1 ur.
   2 kasteliner (med sandpose) av tilstrekkelig lengde.

Lektere i utenriks fart skal dessuten ha en sekstant eller oktant, håndlogg og logglass samt kart og beskrivelse over farvannet, enn videre apparater for morsesignalering m. v. — uansett lekterens størrelse — som bestemt i de ved kongelig resolusjon av 7 juli 1916 fastsatte bestemmelser om norske skibes utstyr med apparater for morsesignalering m. v.

§ 9. Lekteren skal være utstyrt med båter og andre redningsredskaper som for seilskib i tilsvarende fart påbudt. Det må særlig iakttas, at båtene lett kan settes ut — ved hjelp av daviter eller annet dermed jevngodt arrangement. Føres kun 1 båt, må utsetningsarrangementet være således, at den lett kan settes ut til begge sider.

§ 10. Angående lugarer m. v. gjelder de for seilskib fastsatte bestemmelser. Det må særlig påses, at lugarene,

28 janr. hvis de er under dekk, er isolert fra lasterummet ved forsvarlige og tette skott.

§ 11. Angående proviantering og besetningens forpleining samt medisinforsyning gjelder de for seilskib i tilsvarende fart fastsatte bestemmelser. Lekter i utenriks fart skal, hvis vannbeholdningen føres på dekk, ha en reserve vanntank, betryggende anbragt under dekk og med pumpe til dekk. Proviant- og vannforsyningene må være tilstrekkelige for 3 ganger reisens beregnede varighet.

§ 12. Lekteren må ha tilstrekkelig bemanning. Lekter i utenriks fart skal — foruten føreren og 1 kokk — ha minst 4 mann på dekk og, om nødvendig efter lekterens størrelse og fart, flere.

Dekksmannskapet må bestå av matroser, lettmatroser og jongmenn i samme innbyrdes forhold som bestemt for et seilskib med tilsvarende dekksmannskap.

På lekter med donkeykjel eller motorwincher må en av besetningen være tilstrekkelig maskin- eller motorkyndig.

§ 13. Lekteren er underkastet de for seilskib gjeldende bestemmelser om lastelinje og fribordscertifikat.

§ 14. Bestemmelsene i lov om statskontroll med skibes sjødyktighet og de iøvrig utferdigede regler for føring av spesiell last, såsom kull, sprengstoffer, gassholdige stoffer, etsende stoffer m. v. (farlig gods) gjelder også for lektere.

§ 15. Det skib, som sleper lekteren (slepebåten), må være forsvarlig i forhold til lekterens størrelse og det farvann, hvori slepningen skal foregå. Som regel må forlanges, at slepebåten med lastet lekter gjør en fart av minst 5 knobb i almindelig godt vær og smult vann. For utenriks fart må slepebåten ha bunkerkull for det dobbelte av den beregnede tid for reisen. I utenriks fart må der ikke slepes mer enn 1 lekter ad gangen.

Slepebåten må være forsynt med sådan sleper og forløper for sleperen som påbudt i § 6 for lekteren og ha hensiktsmessige, solide anordninger for fastgjøring og sikring av sleperen. Den må ha barometer og i utenriks fart — uansett størrelsen — være utstyrt med apparater for morsesignalering som i § 8 påbudt for lekteren.

I utenriks fart må bunkerkull ikke føres på dekk, dog kan om nødvendig et mindre kvantum føres på dekk, såfremt det kan beskyttes forsvarlig.

III. 28 janr.

Spesielle bestemmelser for lektere i fart utenskjærs, ikke over 30 kvartmil, på den norske kyst, Sveriges vestkyst, Kattegat og Belterne.

§ 16. Lekter i sådan fart skal være forsynt med en passende båt eller pram ikke under 88 kubikkfot (ca. 2,50 kub.m., dog minst 20 kubikkfot båtrum for hver av manskapet), 1 livbøie samt for hver ombordværende person 1 livbelte. Befinner der sig ombord andre personer enn lekterens mannskap, skal båtrummet forøkes med minst 10 kubikkfot båtrum for hver sådan person.

Båten må ved hjelp av daviter eller annet tilsvarende hensiktsmessig arrangement lett og hurtig kunne settes på vannet. Lekteren må ha et passende anker med tilhørende kjetting eller tau av 75—100 meters lengde og om fornødent spill. Bemanningen må være minst 2 mann.

Slepebåten må være av tilstrekkelig størrelse og styrke og tilfredsstillende utstyrt for det farvann, hvorover den skal slepe.

IV.

Dispensasjoner.

§ 17. Sjøfartsdirektøren kan innrømme sådanne lempninger i nærværende forskrifter, som efter vedkommende farvanns beskaffenhet og forholdene forøvrig finnes tilstedelige.

V.

Straffebestemmelse m. v.

§ 18. Overtredelse av disse forskrifter straffes med bøter i henhold til § 339 i den almindelige borgerlige straffelov av 22 mai 1902, forsåvidt ikke strengere straff i henhold til annen lovbestemmelse kommer til anvendelse.

Kongelig resolusjon*), hvorved bestemmes: 28 janr.

A. I medhold av lov om fredning av ferskvannsfisk av 30 mai 1894 § 1 fastsettes fiskeriregler for Voss herred, Hordaland fylke.

B. I medhold av lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 8 april 1905 § 39, jfr. 31, bestemmes, at det i Vangsvannet i Voss herred, Hordaland fylke, inntil videre skal være tillatt å benytte line i tiden fra og med 15 april til og med 30 juni samt fra og med 1 oktober til og med 15 november.

*) Bekjentgj. 31 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor de i post A. omhandlede fiskeriregler er inntatt.

28 janr. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av § 14 i lov nr. 2 av 20 mai 1899, jfr. lov nr. 1 av 9 august 1918, bestemmes, at jakttiden for bever innen Froland herred, Aust-Agder fylke, inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1922, settes til tidsrummet fra og med 1 til og med 31 oktober.

28 janr. **Kongelig resolusjon***) om forbud mot å slippe gravær, født i tiden 15 april—1 mai i angjeldende år, på beite i sambeitestrekning — derunder også indbefattet sambeite i innmark — i Hadsel herred.

28 janr. **Kongelig resolusjon***), hvorved der for hovedveiene i Rissa herred, Sør-Trøndelag fylke, fastsettes — istedenfor det ved kongelig resolusjon av 18 juli 1913 (jfr. kongelig resolusjon av 12 juni 1914) utferdigede forbud mot motorvognkjøring på disse veier — i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, annet ledd, følgende som gjeldende inntil videre:

Ved kjøring med motorvogn og motorcykkel på hovedveiene i Rissa herred må hastigheten ikke overstige 20 kilometer i timen.

28 janr. **Kongelig resolusjon***), hvorved i henhold til §§ 9 og 69 i brandloven av 15 august 1908 bestemmes:

1. Brandsyn i Hammerfest utføres inntil videre av brandmesteren (eller en annen av brandvesenets stadig tjenstgjørende funksjonærer efter brandchefens bestemmelse) og feiermesteren.
2. Høieste resolusjon av 29 juni 1883 angående brandvisitasjon i Hammerfest opheves.

28 janr. **Kongelig resolusjon***), hvorved det i henhold til lov om Norges Bank av 26 november 1920 (nr. 2) § 10 tillates banken utover det i lovens § 9 fastsatte beløp ytterligere å utstede sedler for et beløp av inntil 80 millioner kroner.

Denne tillatelse gjelder fra og med 26 januar d. å., og inntil Kongen anderledes bestemmer.

28 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes, at der for Ullevål sykehus i Kristiania herefter blir å føre særskilt kirkebok og fødselsregister.

28 janr. **Kongelig resolusjon**, hvorved der meddeles, approbasjon på Justisdepartementets kjøp av matr. nr. 400 i Namsos og feste av nabotomt til senere opførelse av embedsbolig for tjenestemenn under Justisdepartementet.

*) Bekjentgj. 31 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.

Kongelig resolusjon, hvorved A/S Bamle Nikkelkompani tillates midlertidig, dog ikke utover utgangen av 1922, å innstille driften ved sine gruber i Bamle herred, Telemark fylke, på hvilke selskapet ved kongelig resolusjon av 15 desember 1916 fikk konsesjon til å igangsette regelmessig bergverksdrift. 28 janr.

Kongelig resolusjon*) om forandring av § 5 i kinematografvedtektene for Namsos. 28 janr.

Forandringen går ut på å forhøie den i nevnte paragraf omhandlede avgift fra 10 % til 20 % av bruttoinntekten, hvorefter § 5 vil få sådan lydelse:

»Bevillingens innehaver svarer i avgift til bykassen 20 — tyve — procent av bruttoinntekten«.

Kongelig resolusjon**) om forandring av § 6 i lukningsvedtekten for Tønsberg. 28 janr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 28 janr.

1. Det norske postvesen benytter sig av den adgang, der er gitt hvert av de land, der har sluttet sig til den i Madrid den 30 november 1920 avsluttede internasjonale postpakkekonvensjon, ved konvensjonens art. 25 til å opkreve de i konvensjonen fastsatte forskjellige takster, som regulært skulde tre i kraft fra konvensjonens ikrafttreden den 1 januar 1922, fra et tidligere tidspunkt.
2. Handelsdepartementet bemyndiges til å fastsette dette tidspunkt.
3. Man benytter sig av adgangen til å opkreve en terminaltakst og til å forhøie godtgjørelsen for befordring i de norske sjøpostruter, og disse takster og takstene forøvrig opkreves med de beløp, sem nærmere er angitt i det til grunn for nærværende resolusjon liggende foredrag, med adgang for Handelsdepartementet til å foreta mindre vesentlige forandringer.

Kongelig resolusjon, hvorved Valdresbanens takster for befordring av ilgods, fraktgods og levende dyr samt banens minstepriser tillates midlertidig forhøiet overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 28 januar 1921. 28 janr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Bergen, i anledning av en forespørsel, om det en lærer tilkommende bestyrertillegg skal medregnes i det beløp av op- 28 janr.

*) Bekjentgj. 31 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4.
**) Bekjentgj. 31 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor vedtektens § 6 i endret lydelse er inntatt.

28 janr. tjent lærerlønn, hvorav der i henhold til reglene for et fylkes vikarkasse av lærerne skal erlegges innskudd med 1 %.

Departementet uttaler, at det antar, at spørsmålet må besvares bekreftende.

28 janr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiansand, om, at regler for utbetaling av ukelønn til landsskolelærere, som er ansatt med årslønn, ikke antas å kunne finne anvendelse på den læreren tilkommende husleiegodtgjørelse eller på hans alderstillegg.

For husleiegodtgjørelsen antas der å måtte gjelde samme regel som for avsavnsgodtgjørelse for lærerjord, nemlig at den alltid må beregnes i forhold til den tid av året, vedkommende lærer har innehatt sin post, uten at det kommer i betraktning, hvor mange av de posten tillagte skoleuker han har holdt.

Om de av en lærer optjente alderstillegg gjelder det, at han kun har krav på disse for den tid, da han faktisk er innehaver av lærerstilling, således at det heller ikke ved beregningen av dem kommer i betraktning, hvor mange av de vedkommende post tillagte skoleuker han måtte ha holdt i det pågjeldende år.

Hvorledes det skal forholdes med hensyn til kommunale dyrtidstillegg, finner departementet ikke å kunne avgi nogen uttalelse om; det vil avhenge av de ved bevilgningen av dyrtidstillegget trufne bestemmelser.

28 janr. **Skrivelse***) fra Provianteringsdepartementet angående import av ost.

29 janr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at departementet har henført den tekniske konsulent hos chefinspektøren for fabrikktilsynet og den tekniske assistent hos statens inspektør for ildsfarlige gjenstander til 2nen klasse i regulativet for offentlige tjenestemenns kostgodtgjørelse.

2 febr. **Kongelig resolusjon****), hvorved bestemmes:

I. Såfremt Stortinget fatter beslutning overensstemmende med St.prp. nr. 29 av 2 februar 1921 [1]), skal de inntil 3 februar d. å. likeoverfor Spanien traktatbundne tollsatser fremdeles inntill videre være gjeldende.

---

*) Bekjentgj. 31 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 4, hvor skrivelsen i sin helhet er inntatt.

**) Bekjentgj. 5 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.

[1]) Den her nevnte proposisjon angående opretholdelse inntil videre av de i resolusjonen omhandlede tollsatser er bifalt av Stortinget den 3 februar 1921.

II. Tolltariffens minimalsatser blir inntil videre å gjøre gjeldende likeoverfor Spanien og Portugal, også efterat traktatene med disse land er ophørt å være gjeldende. 2 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av megler Peter J. Antonisen ved testamente av 19 april 1916 oprettede »Sofie Antonisens legat« til beste for veltjente lærerinner i Bergen og på de den 17 desember 1920 utferdigede statutter for dette legat. 2 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av frk. Ingeborg Martha Lyng ved testamente av 6 mai 1896 oprettede »Fru Ingeborg Lyngs legat« til beste for fattige syke i Trondhjem og på de den 6 desember 1920 utferdigede statutter for dette legat. 3 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Andrea Mørchs arvinger oprettede »Andrea Mørchs legat« til beste for syke og gamle i Vestre Slidre herred og på de i åugust 1920 utferdigede statutter for dette legat. 3 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Peter Rolfsen ved gavebrev av november 1919 oprettede »Rolf G. Gilje og hustru Serine Pedersdatters legat til landbrukets fremme« i Randeberg sogn og på de den 8 januar 1920 utferdigede statutter for dette legat. 3 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Nils Kristian Pedersen Hem og hustru Grete Kirstine Hartvigsdatter ved testamente av 27 mars 1901 oprettede »Nils P. Hem og hustrus legat« til Lardal kommune og på de den 21 desember 1920 utferdigede statutter for dette legat. 3 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av enkefru Julie Hoff ved testamente av 25 mai 1912 med kodicill av 28 november 1916 oprettede »Enkefru Julie Hoff født Forseths legat« til fordel for lemmer av »Kristiania gamlehjem for kvinner« og på de den 6 januar 1921 utferdigede statutter for dette legat. 3 febr.

Plakat*) angående endringer i plakat av 10 desember 1920 angående innførsel av husdyr og smittebærende gjenstander, hvorved i kraft av lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894, dens § 17, fastsettes den endring i plakat av 10 desember 1920, at det i dens punkt VI, 4de ledd, inneholdte forbud mot innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og 4 febr

*) Bekjentgj. 5 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.

4 febr. flesk samt usmeltet talg midlertidig utvides til også å gjelde overfor Malmöhus län og Kristianstads län i Sverige.

Denne plakat trer i kraft 5 februar 1921 kl. 12 middag.

4 febr. **Kongelig resolusjon***), hvorved i henhold til § 3 i lov nr. 5 av 2 april 1917 bestemmes, at den, som i Brønnøy herred, Nordland fylke, gjør sig en næring av å drive herberge, skal fra 1 mars 1921 å regne ha bevilling.

4 febr. **Kongelig resolusjon***), hvorved kongelig resolusjon av 21 mars 1919, hvorved midlertidig lov av samme dag om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene blev gjort gjeldende bl. a. i forskjellige kommuner i Nordland fylke, opheves, også forsåvidt angår herredene Vega, Sortland og Gimsøy i det nevnte fylke.

4 febr. **Kongelig resolusjon***) om forbud mot å slippe gravværer og gjeitebukker, født i tiden 15 april—1 mai i angjeldende år, på beite i sambeitestrekning — derunder også innbefattet sambeite i innmark — i Bindal herred, Nordland fylke.

4 febr. **Kongelig resolusjon***) om forbud mot å slippe gravværer og gjeitebukker, født i tiden 15 april—1 mai i angjeldende år, på beite i sambeitestrekning — derunder også innbefattet sambeite i innmark — i Evenes herred, Nordland fylke.

4 febr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

I. I henhold til § 1, 2net ledd, i lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 blir lægen og regnskapsføreren ved Brøset pleiehjem for spedalske ikke å regne for offentlige tjenestemenn.

II. I henhold til nevnte lovs § 1, siste ledd, blir fylkesdyrlæger og politidyrlæger i Kristiania og Bergen å regne for statstjenestemenn.

4 febr. **Kongelig resolusjon**, hvorved Estland anerkjennes som en selvstendig og uavhengig stat.

4 febr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

1. Brøset pleiehjem for spedalske blir å bestyre av en bestyrerinne, hvis nærmeste foresatte er overlægen for den spedalske sykdom, som blir hjemmets overbestyrer.
2. Til å føre kontroll med pleiehjemmets drift og styre og til å bistå ved behandlingen av saker, som angår dets

*) Bekjentgj. 5 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.

økonomi, penger og regnskapsvesen anordnes en tilsynskomité, bestående av 2 av Kongen inntil videre dertil opnevnte menn eller kvinner, som er bosatt i eller ved Trondhjem. 4 febr.

3. Pleiehjemmets læge og regnskapsfører antas av Socialdepartementet efter innstilling fra overlægen for den spedalske sykdom.
4. Pleiehjemmets prest antas eller den geistlige betjening ved hjemmet ordnes av biskopen i Nidaros efter samråd med overlægen for den spedalske sykdom.
5. Socialdepartementet bemyndiges til å utferdige reglementariske bestemmelser for hjemmet samt instrukser for tilsynskomité, bestyrerinne, læge, regnskapsfører og øvrige funksjonærer i den utstrekning det ansees nødvendig.

Kongelig resolusjon, hvorved det tilstås statsrådets medlemmer godtgjørelse efter regning for utgifter til flytning ved tiltredelse og fratredelse av stilling som sådanne. 4 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av sanitetsmajor Alfred Martens og hustru ved gavebrev av 6 september 1919 oprettede »Sanitetsmajor Alfred Martens og hustru Kaja født von Tangens legat for trætte og slitte husmødre og døtre av embedsklassen og borgerklassen i Bergen« og på den under 26 februar 1920 utferdigede fundas for dette legat. 4 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Pedro Clausen og frk. Doris Clausen oprettede »Joh. P. Clausen og hustru Dorothea født Hansens legat« til beste for trengende enker og ugifte damer i Kristiansund og på de den 11 januar 1921 utferdigede statutter for dette legat. 4 febr.

Cirkulære fra Justisdepartementet til bestyrerne av krets- og hjelpefengslene, hvori departementet gjør opmerksom på, at sålenge en person holdes i fengsel, er det fengselsmyndighetenes plikt å føre tilsyn med hans helbred og i fornødent fall treffe forføininger til, at han ikke tar skade på denne. I dette øiemed vil de også om påkrevet ha å tvangsernære fanger, som ikke selv vil ta næring til sig. 4 febr.

Hvad særlig angår fengselslægene, vil de være forpliktet til å bistå hermed, såsnart undlatelse av næringstilførsel må antas å skade fangens helbred så meget, at forholdet blir faretruende. En undlatelse herav vil bli et pliktbrudd fra lægens side.

4 febr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, i anledning av en forespørsel fra en fylkesmann om berettigelsen for en tjenestemann til å beregne sig såvel tillegg for alle netter som lugaravgift for reisen til en by, hvor han var innstevnt som vidne, og for hjemreisen.

Departementet uttaler, at der efter kostregulativet ikke antas å være adgang til å opføre både lugaravgift og nattgodtgjørelse for samme natt. »medmindre den reisende tilbringer 3 timer eller derover også av den påfølgende natt på jernbane eller dampskib og må opholde sig minst 6 timer av den mellemliggende dag i by eller landdistrikt« jfr. skyss- og kostregulativet av 16/7 1920 B. I.

Hvorvidt denne siste betingelse var tilstede for reisen til vedkommende by, kan man ikke se. Såfremt vedkommende, som det synes, opholdt sig i byen den påfølgende natt, var betingelsen ikke tilstede. For reisen fra byen var betingelsen ikke tilstede.

4 febr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en sorenskriver, hvori meddeles, at departementet antar, at en lensmann er berettiget til et gebyr av kr. 5,00 for utferdigelse av auksjonsskjøte i henhold til sportellovens § 155, uaktet kjøperen har erholdt lån i Boligbanken. Lov av 23 juli 1915 § 78 hjemler nemlig kun fritagelse for erleggelse av gebyrer til statskassen.

5 febr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på »Nylands Verksteds Arbeiderlegat«, som er dannet av den opløste »Nylands Verksteds Arbeideres Understøttelseskasses« (»Pensionskassens«) midler ifølge beslutning på generalforsamling 24 oktober 1919 og på de den 24 november 1920 utferdigede vedtekter for dette legat.

5 febr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av verkseier Andreas Lauritz Thune og hustru ved gjensidig testamente av 13 januar 1919 med kodicill av 11 mars 1920 oprettede »A. L. Thune og hustru Marie Louise Thunes legat« til fordel for verdige trengende enker eller døtre av borgerstanden i Kristiania og på de den 20 november 1920 utferdigede statutter for dette legat.

5 febr. **Skrivelse***) fra Provianteringsdepartementet, hvori meddeles, at departementet fra og med 4 februar d. å. å regne har ophevet forbudet, datert 23 januar 1918, mot uten

*) Bekjentgj. 5 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 5.

departementets tillatelse å fremstille kondensert melk, bestemmelsen av 30 mai 1918 om fordeling m. v. av melk samt bestemmelsen av 31 juli 1918 om omsetning av fabrikkmelk. 5 febr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet om et skolestyres plikt til å ta hensyn til en kretsuttalelse om bruken av de valgfrie eller obligatoriske former for riksmålet: 5 febr.

En av en skolekrets med det i loven angitte flertall avgitt erklæring angående valg av en bestemt lesebok eller abc, som er avpasset for den ene eller annen av disse to former for rettskrivningen, er bindende for skolestyret. Derimot er skolestyret visstnok rent formelt sett ubundet av en sådan kretserklæring, når det gjelder fastsettelsen av, hvilken av disse former der skal legges til grunn for norskundervisningen forøvrig. Men da pedagogiske hensyn jo absolutt tilsier, at der må være overensstemmelse mellem rettskrivningen i leseboken og i den øvrige norskundervisning, har departementet gått ut fra som en gitt forutsetning, at skolestyret må la den for abc og lesebok bestemte form bli gjeldende også for de skriftlige arbeiders vedkommende.

Skrivelse fra Handelsdepartementet til generalkonsulatet i London angående forståelsen av uttrykket »når skibet oplegges i vinterhavn i utlandet« i sjøfartsloven av 20 juli 1893 § 92 i. f. 5 febr.

Departementet har forelagt spørsmålet for Justisdepartementet, som antar, at den citerte bestemmelse i sjøfartsloven knytter sig til det dengang almindelige forhold, at koffardiskibene kun gik i sesongtrafikk og blev lagt op om vinteren. Bestemmelsen antas derfor ikke å finne anvendelse, når et fartøi — likegyldig på hvilken årstid — legges op på grunn av fraktmarkedets almindelige stilling.

Handelsdepartementet henholder sig hertil med tilføiende, at den endelige avgjørelse av spørsmålet henhører under domstolene.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Ole Baardsruds arvinger ved gavebrev av 23 januar 1920 oprettede »Ole Baardsruds legat« til støtte for sangen ved de ordinære gudstjenester i Røyken hovedkirke og på de i gavebrevet inneholdte statutter for dette legat. 7 febr.

Skrivelse*) fra Socialdepartementet, hvori anføres, at der til departementet er kommet henvendelse i anledning av, at 8 febr.

*) Bekjentgj. 7 mars i Lovtidende 1ste avd. nr. 10.

8 febr. personalet på apotekene blir forstyrret om natten og på søn- og helligdager ved ekspedisjon av recepter på brennevin.

Departementet bestemmer i medhold av lov av 2 august 1918 og den departementet ved kongelig resolusjon av 14 februar 1919 gitte bemyndigelse, at recepter på brennevin og spiritus ikke kan kreves ekspederet på søn- og helligdager eller på andre dager utenfor den sedvanlige ekspedisjonstid, medmindre recepten av lægen (tannlægen eller dyrlægen) er gitt påtegning om, at lægemidlet tiltrenges uopholdelig eller han på annen måte har underrettet herom. Påtegningen må anføres mellem receptens tekst og lægens underskrift.

Herom bes samtlige apotekere, læger, tannlæger og dyrlæger innen hr. fylkesmannens embedsdistrikt gjort bekjent.

9 febr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiansand, i anledning av en i en landskommune påtenkt oprettelse av tvungne husholdningskurser, hvori departementet uttaler, at der intet antas til hinder for, at sådanne kurser ordnes som tvungen fortsettelsesskole efter skolelovens § 5, 3. Efter departementets mening bør dog en sådan skole også få en viss almendannende karakter, idet der ved siden av den faglige undervisning i husstell gis nogen undervisning f. eks. i norsk og regning.

Da en tvungen fortsettelsesskole er et ledd av den almindelige folkeskole, må skolen helt innordnes under skolestyret, likesom kurset må gis den i § 5, 3 bestemte lengde av minst 8 uker å 36 timer. Videre bemerkes, at der på kurset må gis plass for samtlige fra folkeskolens 7de klasse utskrevne piker, idet overgangen til fortsettelsesskolen må skje umiddelbart fra 7de klasse.

9 febr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at departementet har henført sekretærer ved telegrafvesenets kredsstyrer til 2nen klasse i regulativet for offentlige tjenestemenns kostgodtgjørelsse.

11 febr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved i medhold av § 3 i lov av 2 april 1917 om adgang til å drive herberge og bevertning m. v. bestemmes, at den, som i Otterøy herred, Nord-Trøndelag fylke, gjør sig en næring av å drive herberge eller bevertning med mat og drikke, skal fra 15 mars 1921 å regne ha bevilling.

11 febr. **Kongelig resolusjon** *), hvorved grensen for avgiften av almindelige rettigheter til skjenk-

*) Bekjentgj. 12 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.

ning av øl, vin, fruktvin og mjød i Trondhjem fastsettes i medhold av § 28 nr. 1 i lov av 17 mai 1904 om salg og skjenkning av brennevin m. v. og under henvisning til Trondhjem bystyres beslutning i møte av 14 oktober 1920 til 1800 kroner. 11 febr.

Kongelig resolusjon *), hvorved i medhold av lov nr. 2 av 20 mai 1899 § 44 bestemmes: 11 febr.

Innen Telemark fylke skal foruten i de i loven fastsatte fredningstider

1. tiur, røi, orrhane, orrhøne og jerpe være fredet fra og med 15 november til og med 15 januar
2. hare, jerpe, tiur, røi, orrhane, orrhøne og rype være fredet fra og med 1 til og med 31 mars.

Denne bestemmelse trer i kraft straks og gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1925.

Kongelig resolusjon *), hvorved den ved kongelig resolusjon av 26 november 1920 nedsatte Transportkommisjon opløses og bestemmelsen i kongelig resolusjon av 26 november 1920 om nedsettelse av lokale transportkommisjoner i fylkene efter Proviant« ringsdepartementets nærmere bestemmelse opheves. 11 febr.

Kongelig resolusjon, hvorved konsulatet i Trieste's distrikt forandres til å omfatte provinsen Venezia Giutia samt byen Zara i Dalmatia. 11 febr.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918, jfr. lov av 14 desember 1918, meddeles stadfestelse på nedenstående reglement for tjenestemenn ved Brøset pleiehjem for spedalske: 11 febr.

§ 1. De stillinger, som går inn under tjenestemannsloven, besettes efter almindelig konkurranse. Bekjentgjørelse om ledighet skal innrykkes 1 gang i Norsk Kunngjørelsestidende og eventuelt andre aviser med opgave over lønnsvilkår, innskuddsgrunnlag i pensjonskassen og med ansøkningsfrist av minst 14 dager. Ansettelsesrådet kan dog bestemme, at de i reglementets § 3 nevnte stillinger skal besettes uten forutgående bekjentgjørelse.

Socialdepartementet kan i særlige tilfelle endre disse regler.

§ 2. Styrerinne ansettes av Socialdepartementet, efterat overlægen for den spedalske sykdom har avgitt innstilling om 3 av ansøkerne.

*) Bekjentgj. 12 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 6.

11 febr. § 3. Ansettelsesretten for stillingene som sykepleierske, husholderske og gårdsgutt (gartner, badedreng m. v.) henlegges til et ansettelsesråd, som består av hjemmets styrerinne og læge. I det i tjenestemannslovens § 2 nr. 4 nevnte tilfelle blir saken å forelegge tilsynskomiteen.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå, at tjenestemannen ansettes på de vilkår, som er nevnt i lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i dette reglement — med de forandringer som senere måtte bli fastsatt — samt med plikt til å rette sig efter de til enhver tid for stillingen gjeldende instrukser og øvrige bestemmelser.

Forsåvidt angår innehaver av stilling, som er innlemmet i Statens Pensjonskasse, skal det stå i ansettelsesbrevet, at han ansettes med de rettigheter og plikter, som fremgår av lover om pensjonsordning for statens tjenestemenn av 20 april 1917 og om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med senere forandringer. Ellers kan Socialdepartementet fastsette ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. Forsåvidt departementet i henhold til tjenestemannslovens § 16 bestemmer, at tjenestemannsutvalg skal oprettes for pleiehjemmets betjenter, gis de i § 18 nr. 2 og 3 omhandlede bestemmelser om utvalgets sammentreden med representanter for tjenestgiveren likeledes av departementet.

§ 6. Ved beregning av tjenestetid efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid ved statens medisinale anstalter i stilling, som går inn under tjenestemannsloven.

Departementet kan i de enkelte tilfelle avgjøre, hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 7. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann.

§ 8. Tjenestemann, som er opsagt i henhold til tjenestemannslovens § 19, kan — innen 14 dager efterat opsigelsen er ham meddelt — anke den inn for Kongen, hvis opsigelsen er meddelt av departementet. Er opsigelsen meddelt av ansettelsesrådet, skjer anken til departementet.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet, som har opsagt ham. Er denne myndighet ansettelsesrådet, sendes saken ledsaget av rådets uttalelse uten opphold til departementet. Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling, inntil anken er avgjort.

§ 9. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet, ankefrist og ankens fremsettelse det, som er bestemt i reglementets § 8. 11 febr.

§ 10. Ved anke over pålegg, som i henhold til tjenestemannslovens § 27 er gitt tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse det, som er bestemt i reglementets § 8.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

§ 11. Socialdepartementet bemyndiges til å foreta forandringer i og tillegg til dette reglement i den utstrekning, som er novnt i tjenestemannslovens § 29.

Kongelig resolusjon, hvorved den av Finans- og Tolldepartementet hevdede forståelse av det almindelige lønnsregulativs bestemmelse om særtillegg for visse sekretærer i regjeringens kontorer godkjennes, således at tillegget ikke blir å tilstå sekretærer, som ikke har høiere utdannelse enn statsøkonomisk eksamen. 11 febr.

Kongelig resolusjon, hvorved kongelig resolusjon av 26 november 1920 angående bemyndigelse for Proviantering sdepartementet til å treffe forskjellige bestemmelser i medhold av § 1 h i lov nr. 5 av 14 mai 1917 med tilleggslov av 14 desember 1917 opheves. 11 febr.

Kongelig resolusjon, hvorved bl. a. bestemmes, at fra 16 februar 1921 skal punkt 2 i kongelig resolusjon av 16 januar 1920 angående oprettelse av Statens Prisråd m. v. lyde således: 11 febr.

2. Der oprettes et Statens Prisråd på 4 medlemmer.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 11 febr.

Departementet skal herved henlede opmerksomheten på lov av 10 desember 1920 nr. 2 om forandringer og tillegg til lov om sykeforsikring av 6 august 1915 med tilleggslover av 15 juni 1917 og 23 juli 1918.

Idet man forøvrig henviser til departementets rundskrivelser av 1 desember 1915, 29 november 1916 og 29 juni 1917 (samtlige inntatt i Norsk Lovtidendes 2nen avdeling), skal man av den nye lovs bestemmelser særlig fremheve, at den ved lov av 15 juni 1917, jfr. lov av 23 juli 1918 nr. 1 for tje-

11 febr. nestemenn fastsatte intektsgrense for den pliktige forsikring, kr. 3 000,00 pr. år, efter den nye lov er forhøiet til kr. 6 000,00 pr. år.

De ved embeder under dette departement ansatte edsvorne fullmektiger og statslønte kontorfullmektiger og betjenter vil således bli innskuddspliktige i vedkommende kretssykekasse, forsåvidt deres samlede inntekt ikke overstiger kr. 6 000,00. Ved avgjørelsen av spørsmålet om, hvorvidt inntekten overstiger kr. 6 000,00, vil foruten den faste gage bli å medregne dyrtidstillegg (også forsørgelsestillegg) samt forøvrig enhver inntekt i eller utenfor stillingen, mens derimot tvungent innskudd i Statens Pensjonskasse eller Den norske Enkekasse skal fratrekkes i inntekten, jfr. Socialdepartementets skrivelse til Finansdepartementet av 25 oktober 1917 (inntatt i Norsk Lovtidendes 2nen avdeling).

Loven inneholder videre bestemmelse om, at personer, som den 13 desember 1920 står i sådant arbeids- eller tjenesteforhold, at dette efter loven medfører forsikringsplikt, anses, forsåvidt de ikke tidligere er forsikret, som tiltrått forholdet nevnte dag. Fra denne dag trer for disse personer bestemmelsene om anmeldelsesplikt efter § 9 i lov om sykeforsikring av 6 august 1915 i kraft.

Angående den fornødne innmeldelse av de omhandlede funksjonærer i kretssykekassene henvises til departementets forannnevnte rundskrivelse av 1 desember 1915. Med hensyn til spørsmålet om betalingen av kretssykekassepremiene forholdes hermed inntil videre som tidligere av departementet bestemt, jfr. ovennevnte rundskrivelse samt de nevnte rundskrivelser av 29 november 1916 og 29 juni 1917.

Idet man meddeler foranstående til underretning for hr. fylkesmannen og videre kunnngjørelse for de under departementet hørende embedsmenn og andre offentlige kontorer innen hr. fylkesmannens distrikt, ved hvilke der er ansatt edsvorne fullmektiger eller statslønte kontorfullmektiger og betjenter, skal man anmode om, at der snarest mulig må bli truffet forføining til innmeldelse av de nye funksjonærer, som nu omfattes av den pliktige forsikring.

17 febr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Bergen, i anledning av målavstemningen i en skolekrets, hvori departementet uttaler følgende:

Saken har vært forelagt også de øvrige skoledirektører til uttalelse.

Det viser sig å være noen meningsforskjell om, hvorvidt avstemning må foregå under ett for de i landsskolelovens § 73, 3 under a og b omhandlede spørsmål. Departementet

er dog mest tilbøielig til å anta, at det må ha vært lovens mening, at spørmålet om målformen i de skriftlige arbeider og om valget av abc og lesebok, hvorom i henhold til §'ens punkt 4 bl. a. kretsens erklæring skal være innhentet, førenn skolestyret fatter sin beslutning, forelegges kretsen i ett og samme kretsmøte. I hvert fall synes kretsen å måtte kunne kreve dette, da kretsens beslutninger såvel om målformen i de skriftlige arbeider som om leseboken og abc-boken kan være bindende for skolestyret. 17 febr.

Lov *) [1]) inneholdende endringer i skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911. 18 febr.

§ 1. Er selskap stiftet i året 1915 eller senere eller har en personlig skattyder i et av disse år påbegynt næring, hvorfor bokførsel ved lov er foreskrevet, kommer de almindelige skatteloves regler om, at inntekten ved skatteligningen skal settes til, hvad utbyttet har utgjort i gjennemsnitt for de siste 3 år, for vedkommende selskap eller person først til anvendelse ved den ligning, som foretas i 1923.

Det samme gjelder annen næring, der er påbegynt i disse år og som er underkastet reglene om gjennemsnittsligning i de tilfelle, hvor denne første gang skulde vært anvendt ved ligningen i 1921.

§ 2. De tabeller (beregningsskjemaer) over den skattbare inntekt, som i henhold til landsskattelovens § 76, byskattelovens § 69, begges siste ledd, er utarbeidet ved offentlig foranstaltning eller som forøvrig kan benyttes i henhold til bestemmelsene i nevnte paragrafer, kan av vedkommende kommunestyre besluttes benyttet med den forandring, at de beløp, som efter tabellene blir skattefri, forhøies prosentvis for hver klasse, dog således, at forhøielsen ikke innen nogen klasse må overstige 150 prosent og ikke være større for en lavere klasse enn for en høiere.

Kommunestyret kan beslutte, at antatt inntekt inntil et visst beløp ikke blir å skattlegge til kommunen. Det fritatte beløp kan utgjøre:

a) i byene inntil kr. 1 000,oo, kr. 1 200,oo, kr. 1 400,oo, kr. 1 600,oo, kr. 1 700,oo, kr. 1 800,oo, kr. 1 900,oo og kr. 2 000,oo i henholdsvis 1ste, 2nen, 3dje, 4de, 5te, 6te, 7de og 8de klasse.
b) på landet inntil kr. 600,oo, kr. 800,oo, kr. 1 000,oo, kr. 1 200,oo, kr. 1 300,oo, kr. 1 400,oo, kr. 1 500,oo og

*) Bekjentgj. 19 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.
[1]) St.besl. 8 februar. Se Ot.prp. nr. 62 for 1920. Innst. O. I. (1920). St.tid., forh. i Ot. s. 334—365; i Lt. s. 2—3, 83—99.

18 febr. kr. 1 600,00 i henholdsvis 1ste, 2nen, 3dje, 4de, 5te, 6te, 7de og 8de klasse.

Til de heromhandlede beslutningers gyldighet utkreves fylkesskattestyrets stadfestelse.

§ 3. Nærværende lov trer i kraft straks og kommer til anvendelse ved utskrivning av kommunale skatter for 1921—1922.

§ 1 kommer til anvendelse også for statsskatt.

Lov av 31 mai 1919 om endringer i skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911 opheves.

18 febr. **Kongelig resolusjon***), hvorved bestemmes:

I. Orkedalsøren brand- og bygningskommune, oprettet ved høieste resolusjoner av 9 juli 1875 og 10 juli 1880, jfr. den norske regjerings resolusjoner av 13 januar 1913 og 18 september 1915, opheves.

II. I henhold til § 88,2 i lov om bygningsvesenet av 27 juli 1896 og § 65, jfr. § 66, i lov om brandvesenet av 15 august 1908 bestemmes, at nevnte lover skal være gjeldende for Orkanger herred.

18 febr. **Kongelig resolusjon**, hvorved Øvre Telemark vestfjelske sorenskriverembedes navn forandres til Vest Telemark sorenskriverembede.

18 febr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

1. Den i Kronprinsregentens resolusjon av 13 desember 1900, den Norske Regjerings resolusjon av 18 desember 1907 og i kongelige resolusjoner av 23 mars og 16 april 1909 omhandlede adjungerte borgermesterstilling i Kristiania opheves.
2. Der oprettes inntil videre en 4 avdeling ved Kristiania magistrat, hvis chef fører titel av borgermester, og hvis lønn utredes av bykassen.
3. Den ved den Norske Regjerings resolusjon av 18 desember 1907 og kongelig resolusjon av 16 april 1909 fastsatte forretningsorden for Kristiania magistrat forandres således, at der fra magistratens 3 avdeling til dens 4 avdeling overføres saker vedkommende den kommunale pensjonsinnretning (alderdoms- og morspensjonssaker), vergerådet, gamle-, pleie- og barnehjem og saker vedkommende sundhetsvesenet, forsåvidt disse omfatter kommunal forsorgsvirksomhet, og således at den borgermester, som er chef for magistratens 4 avdeling, er medlem av helserådet, forsåvidt angår behandling av saker vedkommende kommunal forsorgsvirksomhet.

*) Bekjentgj. 19 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 7.

Til magistratens 4 avdeling henlegges videre saker vedkommende fattigvesenet og chefen for denne avdeling er som sådan medlem av fattigstyret. 18 febr.

4. Chefen for magistratens 4 avdeling tiltrer den samlede magistrat alene ved opgjør av kommunens budgett og ellers ved behandlingen av de saker, som sorterer under ham.
5. Justisdepartementet bemyndiges til å bestemme, fra hvilket tidspunkt den i postene 1—4 omhandlede ordning skal tre i kraft, og til å besette den nye borgermesterstilling ved konstitusjon.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918, jfr. lov av 14 desember 1918, meddeles stadfestelse på nedenstående reglement for offentlige tjenstmenn ved Statens asyler: 18 febr.

§ 1. De stillinger, som går inn under tjenestemannsloven, besettes efter almindelig konkurranse. Bekjentgjørelse om ledighet skal innrykkes 1 gang i Norsk Kunngjørelsestidende og eventuelt i andre aviser med opgave over lønnsvilkår og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager. Ansettelsesrådet kan bestemme, at stillingene som kontorassistent, kontordame, husholderske, underhusholderske, oldfrue, sykepleier, sykepleierske, portner, maskinist, mekanikus, maskinistassistent, fyrbøter, gartner, bud, huskarl, proviantkjører og nattvakt kan i særlige tilfelle besettes uten forutgående bekjentgjørelse.

§ 2. Stillingene som reservelæge, forvalter, kasserer og agronom besettes av Socialdepartementet, efterat asylets direktør har avgitt innstilling om 3 av ansøkerne.

§ 3. Ansettelsesretten med hensyn til de øvrige stillinger henlegges til et ansettelsesråd bestående av:

a) for overpleier og overpleierske av direktøren og reservelægen.
b) for sykepleierne av direktøren og overpleieren.
c) for sykepleiersker av direktøren og overpleiersken.
d) for kontorassistent, forvalterassistent, kontordame, kjøkkenchef, husholderske, oldfrue, portner, maskinist, bud, gartner, huskarl, proviantkjører og nattvakt av direktøren og forvalteren.
e) for underhusholdersken av direktøren og forvalteren efter innstilling av husholdersken.
f) for mekaniker, maskinistassistent og fyrbøter av direktøren og forvalteren efter innstilling av maskinisten.

§ 4. I det ansettelsesbrev, som vedkommende får, skal stå, at tjenestemannen ansettes på de vilkår, som er nevnt i lov av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i dette

18 febr. reglement — med de forandringer, som senere måtte bli fastsatt — samt med plikt til å rette sig efter de til enhver tid for stillingen gjeldende instrukser og øvrige bestemmelser.

Forsåvidt angår innehaver av stilling, som er innlemmet i statens pensjonskasse, skal det stå i ansettelsesbrevet, at han ansettes med de rettigheter og plikter, som fremgår av lover om pensjonsordning for statens tjenestemenn av 20 april 1917 og om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 med mulige senere forandringer.

§ 5. Forsåvidt Socialdepartementet i henhold til tjenestemannslovens § 16 bestemmer, at tjenestemannsutvalg skal oprettes, gis de i § 18, nr. 2 og 3 omhandlede bestemmelser om utvalgets sammentreden med representanter for tjenestegiveren likeledes av departementet.

§ 6. Ved beregning av tjenestetid efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid ved statens medisinale anstalter i stilling, som går inn under tjenestemannsloven.

Departementet kan i de enkelte tilfelle avgjøre, hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

§ 7. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 tas hensyn til all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann.

§ 8. Tjenestemann, som er opsagt i henhold til tjenestemannslovens § 19, kan — innen 14 dager, efterat opsigelsen er ham meddelt — anke den inn for Kongen, hvis opsigelsen er meddelt av departementet. Er opsigelsen meddelt av ansettelsesrådet, skjer anken til departementet.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet, som har opsagt ham. Er denne myndighet ansettelsesrådet, sendes saken ledsaget av rådets uttalelte uten ophold til departementet.

§ 9. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet, ankefrist og ankens fremsettelse det, som er bestemt i reglementets § 8.

§ 10. Ved anke over pålegg, som i henhold til tjenestemannslovens § 27 er gitt tjenestemannen om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse det, som er bestemt i reglementets § 8.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen 1 måned efter ankens fremsettelse.

§ 11. Socialdepartementet bemyndiges til å foreta endringer i og tillegg til dette reglement.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til skattelov for byene av 18 august 1911 med tilleggslover § 62 meddeles stadfestelse på den av Stavanger bystyre i møte den 29 desember 1920 fattede beslutning om utvidelse av ligningsrådets medlemsantall til 5. 18 febr.

Telegram fra Finansdepartementet til en lignigsnævnd, hvori uttales, at skadeserstatning for legemsbeskadigelse forvoldt ved automobilkjørsel ikke kan inntektsbeskattes, forsåvidt erstatningen skal dekke utgifter, forvoldt ved beskadigelsen. Forsåvidt den skal erstatte bortfalt inntekt, må den derimot beskattes. 18 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av A/S H. M. Lundgreens Enke ved gavebrev av 10 november 1919 oprettede »A/S. M. H. Lundgreens Enkes Fond« til Norges tekniske Høiskole og på de den 6 desember 1920 utferdigede statutter for dette fond. 19 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — paa det av Carl Andersen Waage og hustru Anne Johanne Johannesdatter Waage ved testamente av 3 april 1884, jfr. kodiciller av 13 desember 1909 og 10 mai 1915 oprettede »Carl Waage og hustrus legat« til beste for legatstifternes slektninger og Indremisjonen i Hålogaland bispedømme samt på de under 22 november 1920 og 17 januar 1921 utferdigede statutter for dette legat. 19 febr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori departementet under henvisning til skrivelse av 14 april f. a.*) angående den internasjonale konvensjon av 26 september 1906 om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikindustrien meddeler, at ifølge skrivelse av 14 februar d. a. fra den schweiziske legation i Stockholm har den polske minister i Bern under 14 januar d. a. meddelt det schweiziske forbundsråd, at den polske republikk har tiltrått konvensjonen. 19 febr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en byfoged, hvori meddeles, at departementet antar, at sportellovens § 100 ikke kommer til anvendelse ved deposisjon i henhold til lov av 15 december 1920 om plikt for skattydere til å foreta avsetning av inntekten til dekning av skatt. 19 febr.

Lov **)[1] inneholdende forandringer i skattelov for landet av 18 august 1911. 22 febr. Nr. 1.

*) Inntatt i »Overenskomster« nr. 2 for 1920 (s. 65).
**) Bekjentgj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.
[1]) St.besl. 19 februar. Se Ot. prp. nr. 38 for 1920 og dok. nr. 29 med tillegg. Innst. O. XIII A for 1920. St.tid., forh. i Ot. s. 3—334, 336—395, 632—655; i Lt. s. 3—83, 182—185.

22 febr. Nr. 1.

I.

Følgende bestemmelser i skatteloven for landet av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

§ 16. Mann og hustru lignes underett for begges samlede formue og inntekt, uansett om hustruen har særeiemidler og derav flytende inntekt og uansett om nogen del av hustruens inntekt er erhvervet forut for ekteskapet. Når det av innsendt selvangivelse fremgår, at hustru har særeiemidler eller utbytte av selvstendig virksomhet (jfr. lov om formuesforholdet mellem ektefeller av 29 juni 1888 § 31), blir uten begjæring den underett beregnede skatt å fordele mellem hende og mannen forholdsmessig efter enhvers formue og inntekt. Når ektefeller er separert eller til stadighet lever adskilt fra hinannen, lignes de særskilt.

Formue og inntekt, som tilhører hjemmeværende barn (adoptivbarn og pleiebarn) under 15 år, lignes underett med familieoverhodets (farens eller i tilfelle morens) formue og inntekt. Dog lignes barnet særskilt, når det av sin inntekt helt forsørger sig selv og inntekten ikke erhverves i hjemmet eller skyldes familieoverhodets bedrift.

§ 19, sjette ledd. De i postene 2 og 3 omhandlede verdier samt delingen mellem de forskjellige distrikter fastsettes av riksskattestyret efter opgave fra hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet. Før avgjørelse treffes av riksskattestyret, skal hovedstyret ha gitt alle vedkommende eiere og ligningsnevnd adgang til å uttale sig angående dens opgaver.

§ 20, annet ledd. Handelsselskaper og andre næringsdrivende selskaper — herunder konsortier — med personlig solidarisk ansvar lignes ikke som selskaper, hvorimot medlemmene lignes hver for sig for sin hele anpart i selskapets (konsortiets) formue og inntekt. Kommanditister og stille interessenter lignes likeledes hver for sig for sine innskudd og inntekter.

§ 26. Formues- og inntektsskatt kan ikke pålegges:

a. Kongen og den kongelige familie.
b. Staten og de samme tilhørende eiendommer, offentlige innretninger og fond.
c. Fylkes-, herreds- og bykommuner, forsåvidt angår eiendommer og innretninger innen kommunens område.
d. Norges Bank.
e. Hypotekbanken, Arbeiderbruk- og boligbanken, Den norske stats småbruk- og boligbank og hypotekforeninger, hvis planer er stadfestet av Kongen.
f. Norges Brandkasse og gjensidige brand- og husdyrforsikringsforeninger, hvis planer er stadfestet av Kongen.

samt gjensidige skibsforsikringsselskaper, som ikke tegner høiere forsikring på én kjøl enn kr. 40 000,00. 22 febr. Nr. 1.

g. Universitetet og offentlige skoler.

h. Kirker og milde stiftelser, undtagen forsåvidt angår fast eiendom i fremmede kommuner.

i. Selskaper og innretninger, som ikke har erhverv til formål, såsom videnskapsselskaper, kunstforeninger, museer, soldathjem på ekserserplassene, fiskerhjem og selskapelige klubber.

k. Det offentlige veivesen og jernbaner, som er til almindelig avbenyttelse.

l. Kanaler.

m. Vannledninger med tilhørende bassenger og dammer, som eies av nogen kommune.

n. Utlendinger, der opholder sig i Norge i studieøiemed.

De en kommune tilhørende kirkegårder, krematorier (med urnehall og urnelund), sykehus og sinnssykeasyler, som er beliggende utenfor vedkommende kommunes område, kan ikke pålegges formues- og inntektsskatt, uten forsåvidt der til den pågjeldende innretning er knyttet virksomhet utover dens egentlige formål. I så fall beskattes formuen i og inntekten av denne virksomhet uten fradrag av gjeld eller gjeldsrenter.

Av skibsrederi, som en fylkeskommune driver til lettelse for trafikken til og fra vedkommende fylke eller mellem de forskjellige steder innen fylket, svares ikke skatt, medmindre fylket oppebærer direkte utbytte av virksomheten.

§ 27. Bestemmelsene i foregående paragraf skal ikke være til hinder for, at skatt kan ilignes:

a. Statens og Oplysningsvesenets Fonds skoger, som er stillet under forstvesenets bestyrelse, herunder også skoger i statens almenninger.

b. Staten tilhørende vannfall, fabrikker og andre anlegg, der drives som erhverv, utover hvad der tjener almennyttige formål.

c. De en kommune tilhørende skoger, forsåvidt statsskatt angår.

Familiestiftelser og andre formuesmasser, hvis avkastning fortrinsvis tilfaller medlemmer av en bestemt slekt, kan ilignes formuesskatt.

Formue i og inntekter av aksjer i Norges Bank, i jernbaner, samt i selskaper, der inngår under foregående paragrafs bokstav i, beskattes hos vedkommende aksjeeiere.

§ 31. Fullmektig for utlending eller utenlandsk selskap eller innretning, der i nogen kommune her i riket driver nogen virksomhet, som er gjenstand for beskatning, er personlig ansvarlig for de ilignede skatter.

22 febr. Nr. 1.

Ved ligning av medlemmer av de i § 20, annet ledd, omhandlede selskaper er selskapet ansvarlig for skatten, hvis denne ikke kan erholdes hos medlemmene. Lignes et medlem av formue og inntekt både i og utenfor selskapet, omfatter dette ansvar alene en så stor del av medlemmets formues- og inntektsskatt, som efter en forholdsmessig fordeling faller på formuen og inntekten i selskapet.

Hvor herredsstyret derom har fattet beslutning, kan skatt ilignet hjemmeværende barn (adoptivbarn, pleiebarn), der arbeider i foreldrenes bedrift, opkreves hos vedkommende foreldre. Likeledes kan, efter herredsstyrets beslutning, skatt, ilignet faste tjenere, opkreves hos den husbond, hos hvem vedkommende er i tjeneste ved skattens forfallstid. Dog står adgangen til sådan opkrevning alene åpen, når foreldrene eller husbonden har mottatt skattseddel for den skattepliktige fjorten dager, innen skatten er forfallen. Under lignende betingelser som for tjenere kan — når herredsstyret så beslutter — skatt, der er ilignet lønnsmottagere ved offentlige vei- og jernbaneanlegg, vannutbygnings- og reguleringsanlegg, stenbrudd, bergverk og fabrikk og andre industrielle anlegg, opkreves hos arbeidsgiveren eller anleggets bestyrer. Skatten skal i det i forrige punktum omhandlede tilfelle avholdes i den skattepliktiges ukes- eller månedslønn i avdrag, hvis størrelse bestemmes av herredsstyret, og som ikke må overstige 20 pct. av den samlede ukes- eller månedslønn, beregnet uten hensyn til erholdt forskudd.

Når skatt betales av nogen, der efter nærværende paragraf er ansvarlig for samme, kan denne forlange sitt utlegg dekket av den skattepliktige og i tilfelle tilbakeholde eller avkorte dette i hvilketsomhelst beløp, som han er den skattepliktige skyldig.

§ 32. Skifteforvaltere er ansvarlig for, at det fornødne beløp avholdes av boets midler til dekkelse av skatt, der, efterat boet er tatt under skiftebehandling, ilignes eller må forutsettes å ville bli ilignet boet, konkursskyldneren, forsåvidt boet er ansvarlig for hans skatt, eller arvelateren. Opgjøres boet av testamentsfullbyrder, påhviler der denne tilsvarende ansvar.

Lignende ansvar påhviler hvert enkelt medlem av bestyrelser av selskaper og andre skattepliktige innretninger, når disse opløses og deres midler fordeles mellem parthaverne.

Hvis et selskaps eiendeler, næring eller virksomhet selges gjennem overdragelse av aksjene (partene) og salgsgevinsten skal skattlegges efter § 54, annet ledd, påhviler lignende ansvar for skatten hver enkelt av de interessenter, som har forestått salget av aksjene. Er der ingen, som således på egne

eller andres vegne har forestått salget, påhviler ansvaret hver 22 febr.
enkelt av aksjonærene (parthaverne). Nr. 1.

Er midlene utloddet eller fordelt, uten at det fornødne beløp er avholdt til dekkelse av skatten, kan denne, om den ellers vilde være uerholdelig, innfordres hos konkurskreditorene, arvingene eller parthaverne, der dog kun er ansvarlige hver for sin andel av samme.

Selvskiftende arvinger er solidarisk ansvarlige for skattens erleggelse; dog er ingen av dem forpliktet til å erlegge mer, enn han har mottatt i arv.

Proklama, der utstedes i boer, er uten innflydelse på skattekrav efter nærværende lov.

§ 33, siste ledd. Har vedkommende skifteforvalter (testamentsfullbyrdere eller selvskiftende arvinger) eller bestyrelse ikke fått meddelelse om skattens størrelse innen 3 måneder, efterat begjæringen om skattleggning er innkommet til ligningsmyndigheten, kan intet krav på skatt siden fremsettes mot boet eller vedkommende selskap, forening eller partrederi.

§ 36, femte ledd. Når stat, kommuner, kirker og milde stiftelser blir å iligne skatt, kan de som gjeld kreve fradratt et beløp motsvarende halvdelen av den i distriktet skattepliktige bruttoformue (jfr. dog § 26, 2net ledd).

§ 37 d. Livsforsikringspoliser blir kun å beskatte for det samlede beløp over kr. 10 000,oo, som polisene utgjør for den enkelte skattepliktige, forutsatt de er tegnet i norsk selskap eller innretning eller i utenlandsk selskap eller innretning, som ved denne lovs ikrafttreden har eller har hatt tillatelse til å drive livsforsikringsvirksomhet i Norge.

I forhold hertil ansettes polisene til en brøkdel av den samlede gjenkjøpsverdi, som bestemmes ved skjønn, forsåvidt den ikke er oplyst.

Kan forsikringen ikke kreves gjenkjøpt, blir den ikke å beskatte som formue hos den forsikrede.

§ 43. Til inntekt henregnes også gevinst, hvorved tilfellet i større eller mindre grad har vært medvirkende, såsom gevinst ved lotteri, ved landslott, ved opdagelse av ertser og mineraler, ved fund etc.

Gevinst ved avhendelse av faste eiendommer eller andre formuesgjenstander — herunder ikke innbefattet verdipapirer og heller ikke innbo eller annet løsøre, som har vært benyttet i den skattepliktiges eller hans families bopel eller husholdning — regnes som inntekt for avhenderen, når de er erhvervet av ham på annen måte enn ved arv i løpet av de siste 5 år, før avhendelsen finner sted, eller avtale derom treffes. Det samme gjelder, når de må antas erhvervet av selgeren for å avhendes med fordel, eller når de er erhvervet av ham

22 febr. Nr. 1.

i anledning av næring eller forretningsforetagende eller er benyttet dertil. Drift av almindelige gårdsbruk og av leiegårder, som vesentlig er bestemt til beboelse, henregnes ikke i denne henseende til næring eller forretningsforetagende.

Når de i annet ledd omhandlede formuesgjenstander er erhvervet ved gave og avhendes, før 5 år er forløpet siden gavens mottagelse, regnes den verditilvekst, som gjenstanden er undergått, siden den blev erhvervet av giveren, eller om dennes erhvervelse av formuesgjenstanden ligger lengere tilbake i tid, verditilveksten i de siste 5 år, og inntil gavemottageren avhender gjenstanden som inntekt for denne. Like hermed regnes de tilfelle, hvor gjenstanden er erhvervet av avhenderen til underpris, der skjønnes å omfatte en gave. Åsætesretten berøres ikke av denne bestemmelse. Disse regler kommer kun til anvendelse, forsåvidt gjenstandens salgssum overstiger kr. 5 000,00.

Gevinst, der erhverves ved salg av tomter i byer eller bymessig bebyggede strøk på landet eller i deres umiddelbare nærhet, såvelsom gevinst ved avhendelse av forretning eller virksomhet, av patent-, forfatter-, kunstnerrett og lignende regnes alltid som inntekt.

§ 44. Fra det antatte bruttobeløp av inntekten dras, foruten renter av skattyderens gjeld, alle utgifter, der skjønnes å være pådratt til inntektens erhvervelse, sikrelse og vedlikeholdelse. Til avdrag kommer således:

a. Driftsomkostninger, derunder innbefattet lønninger, men ikke utgifter til den skattepliktiges og families underhold og betjening eller til bolig for ham og hans husstand.
b. Utgifter til vedlikeholdelse og forsikring av hus samt lignende utgifter til skib, fiskebåter, redskaper og andre som driftsmidler benyttede faste eller rørlige eiendeler, men ikke til innbo og lignende, som brukes i den skattepliktiges eller hans families bopel eller husholdning.
c. Ordinære avskrivninger for verdiforringelse ved slit og foreldelse av skib, båtnøst, anlegg, maskiner, for driften av gårdsbruk nødvendige hus og lignende betydelige driftsmidler, der er bestemt til varig bruk, dog kun i den utstrekning, hvori forringelsen ikke allerede måtte være tatt i betraktning ved befølgelsen av reglene under foranstående bokstaver a og b.
d. Tap på utestående fordringer i forretningsvirksomhet såvelsom annet tap i næring eller forretningsforetagender, dog kun i den utstrekning, hvori tapet ikke allerede måtte være tatt i betraktning under foranstående bokstaver a og b, og når det er et driftsmiddel, som er tapt,

i ethvert fall ikke med større beløp, enn hvad der måtte gjenstå som dets verdi efter fradrag av foretatte avskrivninger i henhold til bokstav c. 22 febr. Nr. 1.

e. Leie-, bruks- eller forpaktningsavgift, føderåd, regelmessige understøttelser og lignende utredsler, som den skattepliktige ifølge lov er forpliktet til eller ved overenskomst har forbundet sig til å yde, og som efter nærværende lovs regler ved beskatningen regnes som inntekt for mottageren.

f. Skatter og avgifter, der påhviler faste eiendommer eller særskilte bedrifter eller erhverv.

g. Utgifter ved overtagelse og bestyrelse av embede eller annen tjenestestilling, såvelsom byrder, der påhviler sådan stilling, såsom bestallingsgebyr, utgifter til stedfortreder, flytnings-, kontor- og reiseutgifter eller i tilfelle underskudd på den til sådanne utgifters bestridelse tilståtte godtgjørelse.

h. Tvungne innskudd i pensjonskasse, enkekasse, vikarkasse, til ulykkes-, syke-, invaliditets- eller alderdomsforsikring for den skattepliktige med familie.

i. Beløp, som ved skibsrederi, fangstvirksomhet på havet eller bjergningsvirksomhet avsettes for å dekke utgifter til klassifikasjon eller kjelfond eller assuransepremie, forsåvidt det ikke overstiger et rimelig mål.

Skattepliktig, som frivillig har erhvervet livsforsikring (til utbetaling ved død eller i levende live), kan ved inntektsansettelsen kreve fradratt de årlige livsforsikringspremier for et beløp av inntil kr. 400,00, forutsatt at polisen er tegnet i norsk selskap eller innretning eller i utenlandsk selskap eller innretning, som ved denne lovs ikrafttreden har eller har hatt tillatelse til å drive forsikringsvirksomhet i Norge. Det samme gjelder premie til frivillig sykeforsikring.

Er driftsmiddel av sådan art som omhandlet i bokstav c (herunder dog ikke almindelige forretningseiendommer bestemt for og benyttet til kontorer, butikker, bevertningssteder, losjihus, hoteller o. l.) under ekstraordinære konjunkturforhold erhvervet til overpris, skal denne ved inntektsansettelsen fradras med passende beløp efter ligningsmyndighetenes skjønn. Ved rederinæring kan den skattepliktige forlange fradrag som i forrige punktum nevnt, uansett om det erhvervede skib ennnu ikke, når ligningen foretas, er ferdigbygget eller satt i drift, dog kan sådan avskrivning av overpris på tonnasje, som er innkjøpt fra utlandet eller kontrahert ved utenlandsk verksted efter 10 april 1920 kun skje av inntekt, som vedkommende skib selv har optjent undtagen i

22 febr. Nr. 1.

tilfelle, hvor riksskattestyret — på grunnlag av regler fastsatt av Kongen — meddeler dispensasjon herfra.

Likeledes blir — forsåvidt kommunestyret derom har fattet bestemmelse — å fradra tap, som ved boligbygning opstår derved, at byggeomkostningene overstiger bygningens normalverdi. Dog tilstås sådant fradrag kun i den utstrekning, som av kommunestyret i vedtekt er bestemt, og kun forsåvidt vedtekten er godkjent av vedkommende regjeringsdepartement.

Angående størrelsen av det inntektsfradrag, som blir å innrømme for verdiforringelse av driftsmidler ved slit og foreldelse, utferdiges regler av riksskattestyret i den utstrekning, som anses påkrevet til veiledning for ligningsmyndighetene.

Derhos utferdiger riksskattestyret almindelige regler, som ligningsmyndighetene vil ha å befølge, om avskrivning av overpris, særlig om hvilke driftsmidler der skal anses for å gå inn under denne paragrafs tredje ledd, om avskrivningens størrelse i forhold til inntekten og om antallet av de år, hvorover avskrivningen blir å fordele. Ved utferdigelsen av sådanne regler har riksskattestyret å søke bistand av sakkyndige.

§ 45. Underskudd, som fremkommer i en næring eller virksomhet, når utbyttet beregnes efter reglene i forrige og de efterfølgende paragrafer, såvelsom tap, der er lidt ved avhendelse av sådan art som omhandlet i § 43, kan fordres fradratt utbyttet av den skattepliktiges andre næringer eller inntektskilder. For kommuneskattens vedkommende gjelder dog dette kun, forsåvidt vedkommende er skattepliktig i samme distrikt.

Når nogen er skattepliktig i flere distrikter, skjer fradraget av gjeldsrenter og andre ydelser, der ikke kan henføres til nogen bestemt inntektskilde, forholdsvis efter størrelsen av nettoinntekten i hvert distrikt.

I tilfelle, hvor den skattepliktige tilkommer begrenset eller fast fradrag i formuen for gjeld (jfr. § 36, fjerde, femte og sjette ledd), kan han fordre fradratt renter av den gjeld, som kommer til fradrag ved formuesansettelsen, men ikke renter av den øvrige gjeld.

§ 46 tilføielse til tredje ledd. Når prosentligning benyttes, blir ved inntektens ansettelse ikke å anvende gjennemsnittsligning efter nærværende paragrafs første ledd.

§ 48. Som inntekt av skog regnes en viss årlig rente av skogens salgsverdi. Renten ansettes på grunnlag av innhentede opgaver over det gjennemsnittlige årlige utbytte av skog,

hvor inntekten av hugst kjennes. Den må ikke utgjøre mer enn 7 og ikke mindre enn 2 pct. 22 febr. Nr. 1.

Når skog er kjøpt til uthugst, ansettes kjøperens inntekt til det utbytte, som han virkelig har oppebåret i det sist forløpne år. Utbyttet utfinnes ved fra tømmerets salgssum eller antatte salgsverdi å dra de påløpne driftsomkostninger samt en så stor del av den erlagte kjøpesum, som efter en forholdsmessig fordeling kan antas å falle på det i årets løp huggede tømmer.

Er gårdens skog kun tilstrekkelig til husbehov eller hører der til gården skog, som under almindelige forhold ikke kan påregnes å yde noget til salg, kommer foranstående regler ikke til anvendelse på sådan skog; men årsverdien av det forbrukte virke og inntekt ved mulig salg blir å medta ved ansettelsen av utbyttet av gårdsbruket (§ 46).

Inntekt av skog, som tilhører staten, Oplysningsvesenets fond eller kommunene skal ved beskatning — jfr. §§ 27, 36 og 45 — beregnes efter direkte ligning av overskuddet.

§ 50, tredje ledd. Ved beskatning av skibsrederi fradras i utbyttet en viss årlig prosent av skibenes verdi for den forringelse, som disse undergår ved slit og foreldelse. Når verdien ved nedskrivning er redusert til ¼ av verdien av skibet som nytt — efter fradrag av antatt overpris, hvis skibet er erhvervet under ekstraordinære konjunkturforhold — tilstedes intet ytterligere fradrag av sådan forringelse. Forøvrig utferdiges reglene for nedskrivningen av riksskattestyret (jfr. § 44 næstsidste ledd).

§ 51, annet og tredje ledd. Det fremkomne overskudd beskattes som inntekt, hvad enten det utdeles til aksjonærene, henlegges til reserve-, delkredere-, pensjonsfond o. lign., anvendes til bedriftens utvidelse eller forbedringer ved samme, som tilskrivning paa aksjene eller til betaling av gjeld, eller det overføres til næste års regnskap. Til fradrag kommer ikke blott egentlige lønninger, men også, hvad der utbetales som tantiémer, gratialer, pensjoner etc. Hvis der i aksjeselskap eller annet selskap utdeles lønn, honorar, tantiémer eller lignende, kan skjønnsmessig ansettelse av selskapets inntekt finne sted, når der er grunn til å anta, at der tilsiktes helt eller delvis å unddra selskapets virkelige inntekt for beskatning på selskapets hånd.

Til fradrag kommer også beløp, som avsettes til pensjonsfond og understøttelsesfond, hvis statutter er stadfestet av Kongen, hvis midler ikke i noget tilfelle hefter for selskapets gjeld og hvis inntekter heller ikke for nogen del tilfaller selskapet.

(3dje og 4de ledd i lovens § 51 blir således 4de og 5te ledd).

22 febr. Nr. 1.

§ 53, nytt tredje ledd. Avbrytes gjennemsnittsligning av inntekt, blir den del av inntekten, der som følge av avbrytelsen undgår beskatning, å efterligne. Sådan efterligning skjer dog kun, når et inntektsbeløp av kr. 10 000 eller derover — efterligningsbeløpene for begge år sammenlagt — ellers vilde undgå beskatning. Efterligningen blir uten begjæring av kommunestyret eller vedkommende regjeringsdepartement å foreta, såsnart ligningsnevnden (ligningsrådet) blir vitende om den omstendighet, som avbryter gjennemsnittsligningen. Forøvrig kommer bestemmelsene i denne lovs § 121 til anvendelse.

§ 54. Hvis utenfor kommunen hjemmehørende person, selskap eller innretning — uansett om vedkommende i formen optrer som leverandør, långiver, garant eller lignende — efter omstendighetene må antas å være interessert i nogen næringsdrift eller virksomhet, som beskattes i kommunen, på vesentlig samme måte som en deltager, blir der ved beskatningen å ta hensyn hertil. Ligningsnevnden (ligningsrådet) kan i sådant tilfelle ansette formue og inntekt efter eget skjønn over forretningens midler og avkastning. På samme måte forholdes, når en skattyder kjøper eller selger varer eller leier eller bortleier kraft for en pris, som på grunn av et interessefellesskap må antas å være satt anderledes, enn tilfellet vilde ha vært, om sådant interessefellesskap ikke hadde foreligget.

Når alle aksjer (parter) i et selskap eller en del derav selges under sådanne omstendigheter, at det er sannsynlig, at der i virkeligheten tilsiktes salg av selskapets eiendeler eller den av selskapet drevne næring eller virksomhet — helt eller for en vesentlig del — skal ligningen skje efter det sannsynlige virkelige forhold og den ved avhendelsen vunne fortjeneste, forsåvidt den efter lovens bestemmelser forøvrig skulde være skattbar, skattlegges underett hos vedkommende selgere.

§ 56. Forpliktet til gjennem selvangivelse å gjøre rede for sine formues- og inntektsforhold er:

a. skattepliktige selskaper, boer og andre innretninger, samt stat og kommune, hvor de er skattepliktige.
b. Skattepliktige, hvem det ved lov er pålagt å føre regnskapsbøker.
c. medlemmer av de i § 20, annet ledd, omhandlede selskaper, når de lignes særskilt.
d. Andre skattepliktige, som ved nogen av de 3 siste ligninger har vært ansatt i en antatt inntekt av minst kr. 1 500,oo eller har vært lignet i flere distrikter av inntekter, der sammenlagt utgjør minst dette beløp.
e. Skattepliktige, som uten å inngå under bokstav a—d, i det sistforløpne kalenderår har hatt en nettoinntekt av minst kr. 1 500,oo.

Den under bokstav d og e nevnte inntektsgrense kan efter beslutning av herredsstyret nedsettes eller forhøies til kr. 2 000,oo. Når fylkesskattestyret anbefaler sådan forandring og vedkommende regjeringsdepartement deri samtykker, kan inntektsgrensen besluttes forhøiet til kr. 3 000,oo. 22 febr. Nr. 1.

Alle skattepliktige er berettiget til å innlevere selvangivelse.

§ 63, første ledd. Skattepliktige selskaper og personer, som ved lov er pålagt å føre regnskapsbøker, er forpliktet til å tilstille vedkommende ligningsnevnd (ligningsråd) avtrykk eller gjenpart av sine årsopgjør. Er sådant avtrykk eller gjenpart av årsopgjør ikke tidligere avgitt for de to foregående kalenderår (regnskapsår), er disse skattepliktige på forlangende forpliktet til å tilstille ligningsnevnden (ligningsrådet) lignende avtrykk eller gjenpart for disse år. Næringsdrivende, som ikke er pålagt å føre regnskapsbøker, er forpliktet til på forlangende å tilstille ligningsnevnden (ligningsrådet) opgjør, som under angivelse såvidt mulig av bruttoinntektens og utgiftenes hovedposter viser, hvorledes den i selvangivelsen opførte inntekt er beregnet.

§ 69, første ledd. Til behandling av selvangivelser kan i hvert skattedistrikt oprettes et ligningsråd bestående av 3 medlemmer, der velges av herredsstyret. Rådets medlemmer kan tas i eller utenfor ligningsnevnden. Hvor fast forretningsfører for ligningsvesenet er ansatt, kan denne beskikkes som det ene medlem av rådet. Rådets formann velges av herredsstyret, som tillike velger så mange varamenn, som der er medlemmer. Ved vedtekt stadfestet av Kongen kan herredsstyret bestemme, at antallet av medlemmer skal være inntil 6 foruten formannen.

§ 72. Formuesskatten til herredet må i almindelighet ikke utgjøre mer enn kr. 3,oo og ikke mindre enn kr. 1,oo av hvert kr. 1 000,oo.

Herredsstyret har adgang til for hver full prosent, som inntektsskatten stiger over 10, å forhøie formuesskatten med kr. 0,20 av hvert 1 000 kroner over det foran bestemte maksimum, dog således at den ikke i noget tilfelle kan utlignes med et høiere beløp enn kr. 4,oo av hvert 1 000 kroner.

§ 74, annet ledd. Herredsstyret kan bestemme, at små formuer på inntil kr. 3 000,oo skal være skattefri. Likeledes kan innbo og annet løsøre, som ingen inntekt gir, helt eller delvis fritas for beskatning.

§ 75. Av inntekten skal i almindelighet et visst beløp være skattefritt.

Ansettelsen av det skattefrie beløp skal bero både på antallet av de personer, skattyderen har å forsørge, og på inntektens størrelse.

22 febr. Nr. 1.

Til bestemmelse av det skattefrie beløp for hver enkelt skattyder inndeles de skattepliktige i 8 klasser, hvorav

1ste klasse omfatter dem, der ikke har nogen å forsørge;

2nen til 7de klasse omfatter dem, der har henholdsvis 1, 2, 3, 4, 5 og 6 personer å forsørge;

8de klasse omfatter dem, der har 7 eller flere personer å forsørge.

Hvilke personer der ved klasseansettelsen skal henregnes til forsørgede, bestemmes av herredsstyret. Til forsørgede blir dog alltid å henregne den skattepliktiges arbeidsudyktige foreldre, barn (adoptivbarn og pleiebarn), der er under 15 år eller ikke arbeidsdyktige, samt arbeidsudyktig ektefelle, når de virkelig forsørges av den skattepliktige eller efter § 16 lignes sammen med denne. Antallet av forsørgede den 1 januar i det år, ligningen foretas, legges til grunn for klasseansettelsen.

§ 83. Selvangivelsene prøves av ligningsnevnden under benyttelse av de til dens rådighet stående midler. Finner nevnden ikke grunn til å betvile en selvangivelses riktighet og fullstendighet, blir denne uten videre å ta tilfølge som grunnlag for vedkommendes ligning. Skjønnsmessige ansettelser foretas av ligningsnevnden eller undergis særlig prøvelse av denne, hvis de allerede er gjort i selvangivelsen.

Finner ligningsnevnden selvangivelsen uklar, eller antar den, at formuen eller inntekten er for lav eller ikke fullstendig opgitt, eller at fradragsposter er opført med for stort beløp, har nevnden å tilstille vedkommende meddelelse herom og kan samtidig opfordre ham til å meddele skriftlig oplysning angående opgitte punkter i selvangivelsen eller til personlig å møte for et utvalg av nevndens medlemmer til berammet tid og sted. Skattepliktig, hvem underretning som nevnt er tilstillet, kan i hvert fall kreve, at der gis ham anledning til muntlig å forklare sig. Når han ved forfall, som godkjennes av nevnden, er hindret fra å møte eller fra personlig å erklære sig, kan dette på hans ansvar skje ved fullmektig, som er nøie kjent med hans forhold.

Har ligningsnevnden undlatt å gi den skattepliktige sådan meddelelse, som her omhandlet, medfører undlatelsen ikke ligningens ulovlighet; men skattyderen har i så fall rett til å forlange ligningsbehandlingen for sitt vedkommende gjenoptatt, når han henvender sig med begjæring derom til ligningsnevnden eller overligningsnevnden, før disse har tilendebragt klagebehandlingen.

Ligningsnevnden kan forlange adgang for to medlemmer av nevnden til å gjøre sig bekjent med den skattepliktiges regnskapsbøker. På nevndens vegne kan undersøkelsen foretas

ved to regnskapskyndige revisorer. Disse medlemmer eller revisorer velges av nevnden, men en av dem skal kunne utpekes av den skattepliktige, om han innen otte dager efter å ha mottatt ligningsnevndens begjæring om undersøkelsen meddeler, hvem han ønsker valgt. Med den skattepliktiges samtykke kan undersøkelsen foretas av en revisor. Vedkommende medlemmer eller revisorer må ikke være personer, der står i konkurranseforhold til den skattepliktige, medmindre denne samtykker i, at sådanne opnevnes. Foretas undersøkelsen av revisorer, avgir de skriftlig innberetning om undersøkelsen. 22 febr. Nr. 1.

De opnevnte medlemmer av nevnden har i en særskilt protokoll å innføre resultatet av sin undersøkelse. De meddeler nevnden de fornødne tallopgaver, men må ikke underrette nogen om, hvad de forøvrig har bragt i erfaring om den skattepliktiges forretningsforhold.

Når nevnden har innhentet de oplysninger, den anser fornødne, fastsetter den efter beste skjønn den formue og inntekt, hvorefter vedkommende skal beskattes. Nevnden er herunder berettiget til både å forhøie opførte formues- og inntektsposter, å nedsette og utelate fradragsposter og å tilføie formues- og inntektsposter, som ikke er opført, når den dertil finner tilstrekkelig grunn.

Gjøres der i selvangivelsen fordring på fradrag i inntekten av tap ved salg av aksjer (parter) eller obligasjoner, kan ligningsnevnden kreve lovbefalt sluttseddel fremlagt, og hvis ikke kravet herpå efterkommes, nekte å godta fradraget.

Nedsettelse av de i en selvangivelse opførte formues- og inntektsposter eller forhøielse av fradragspostene kan i almindelighet ikke skje. Hvis imidlertid ligningsnevnden finner avgjørende grunn til å anta, at en for høi angivelse av nogen formues- og inntektspost eller for lav angivelse av nogen fradragspost foreligger, er den, efter såvidt mulig å ha gitt utstederen av selvangivelsen anledning til å forklare sig, berettiget til å foreta fornøden beriktigelse.

Opholder utstederen av en selvangivelse sig i utlandet, eller er hans opholdssted ubekjent, kan den av ham angitte formue og inntekt forhøies, uten at han har krav på å bli varslet av ligningsnevnden.

For alle vesentlige avvikelser fra en foreliggende selvangivelse skal grunnene anføres i ligningsnevndens forhandlingsprotokoll.

Hvor ligningsråd er oprettet, har dette i ligningsnevndens sted overensstemmende med, hvad der i nærværende paragraf er foreskrevet, å foreta prøvelsen av selvangivelsene og på grunnlag av disse å fastsette de pågjeldende skattepliktiges formue, inntekt og klasse. Ved sine skjønnsmessige ansettelser

22 febr. Nr. 1.

har ligningsrådet å hefølge de takseringsregler, der er fastsatt av ligningsnevnden. Den fastsatte formue, inntekt og klasse meddeles ligningsnevnden, som derimot ikke må gjøres bekjent med selvangivelsenes innhold.

§ 84. Næringsopgavene gjennemgås og prøves av ligningsnevnden. Ansettelsen av den pågjeldende formue og inntekt foretas av nevnden under behørig benyttelse av opgavene og de fastsatte takseringsregler. Er der i vedkommende formular for selvangivelse inntatt de fornødne poster til oplysning om en nærings utbytte og den til samme knyttede formue (§ 57 siste ledd), foretas gjennemgåelsen og prøvelsen av disse poster av ligningsrådet i distrikter, hvor sådant råd er oprettet.

For de skattepliktige, fra hvem ingen selvangivelse eller næringsopgave er mottatt, ansetter ligningsnevnden formue og inntekt efter beste skjønn, i tilfelle efterat den har latt innhente de oplysninger, som den finner fornødne.

Det påligger ligningsnevnden å forhøie det foregående års ansettelser av de skattyderes formue og inntekt, som har undlatt å efterkomme forpliktelsen til å innlevere selvangivelse, og som inngår under de i § 56, bokstav a, b og c anførte skattydere, eller som ved foregående års kommunale ligning har vært ansatt i en inntekt av minst kr. 3 000,oo. Denne grense kan av herredsstyret nedsettes inntil kr. 1 500,oo. Forhøielsen skal minst utgjøre 10 pct. av foregående års formues- og inntektsansettelser ved den kommunale ligning. Gjentas forsømmelsen, blir ansettelsene å forhøie med minst det dobbelte av den pliktige minste forhøielse det foregående år. Når omstendighetene i særlig grad taler derfor, kan ligningsnevnden undlate å foreta sådan forhøielse. En fortegnelse over disse tilfelle ledsaget av begrunnelse for undlatelsen blir samtidig med ligningsforretningens tilendebringelse å tilstillle fylkesskattestyret til avgjørelse overensstemmende med § 100.

§ 86, annet ledd. Efter skatteligningens tilendebringelse besørger ligningsnevndens formann utlagt til almindelig eftersyn på et eller flere steder en skatteliste over samtlige skattepliktige. Denne liste skal inneholde de anvendte ligningsregler, reduksjonstabellen, skattøren, den iliguede skatt samt formue, inntekt og klasse, hvorefter hver enkelt skattepliktig er skattlagt til kommune og stat. Utleggelsen kunngjøres på sedvanlig måte. Samtidig med utleggelsen gis utenbysboende skattydere meddelelse om den iliguede skatt samt formue, inntekt og klasse. Er staten skattlagt med hjemmel av § 27, gis vedkommende regjeringsdepartement eller den tjenestemann, som dette bestemmer, lignende meddelelse. De foran omhandlede meddelelser blir å sende i rekommandert brev.

§ 91, første ledd. Klager, som ikke helt imøtekommes av ligningsnevnden, blir tillikemed de avsagte kjennelser snarest mulig å tilstille overligningsnevnden til behandling. På samme måte forholdes med de av ligningsrådet behandlede klager, forsåvidt uttrykkelig begjæring herom er fremsatt i klagen. Er sådan begjæring ikke fremsatt, kan vedkommende innbringe den av ligningsrådet trufne avgjørelse for overligningsnevnden ved en særskilt skriftlig besværing, der må være avgitt til nevndens formann innen 4 uker fra den dag, da avslutningen av ligningsnevndens klagebehandling blev kunngjort. Innen samme frist kan klage inngis til overligningsnevnden fra nogen, der under klagebehandlingen er skattlagt eller har fått sin skatt forhøiet enten efter klage i henhold til § 88 b eller i henhold til bestemmelsene i §§ 95, 121 eller 124. Med samtykke av vedkommende fylkesskattestyre (eller fylkesmann) kan herredsstyret beslutte disse frister nedsatt fra 4 uker til 14 dager. 22 febr. Nr. 1.

§ 99. Skattepliktig, der påstår for nogen del av sin formue eller inntekt samtidig å være ilignet kommuneskatt i flere skattedistrikter, kan efter forgjæves klage til nogen overligningsnevnd eller særskilt klagenevnd forlange fylkesskattestyrets avgjørelse av, hvorledes hans samlede formue og inntekt rettelig blir å ansette og fordele til beskatning mellem vedkommende skattedistrikter. Forlangendet må være innkommet til fylkesskattestyret innen 4 uker fra den dag, da avslutningen av overligningsnevndens klagebehandling blev kunngjort eller underretning om særskilt klagenevnds avgjørelse mottatt. Ligger distriktene innen forskjellige fylker, blir spørsmålet å forelegge riksskattestyret.

Det samme gjelder, hvis lønn, honorar, tantiéme eller lignende i henhold til § 51, tredje ledd, er skattlagt både hos selskapet og hos den person, som har oppebåret beløpet. Samme rett tilkommer også vedkommende selskap.

Industrielle og handelsvirksomheter, hvis formue og inntekt beskattes i forskjellige distrikter, kan begjære sin selvangivelse med forslag til fordeling av beskatningen mellem de forskjellige distrikter (jfr. § 60) forelagt fylkesskattestyret, hvis ligningsnevnden (ligningsrådet) ved sin ansettelse av den skattepliktiges formue eller inntekt går ut fra en annen fordeling enn av den skattepliktige opgitt. Er de forskjellige anlegg beliggende innen forskjellige fylker, ligger avgjørelsen hos riksskattestyret.

Den samme rett som i nærværende paragraf er tillagt vedkommende skattepliktige, har også de interesserte distrikters kommunestyrer (formannskaper) og ligningsmyndigheter.

Inntekt, der vindes ved hugst av tømmer i egen skog, kan ikke medtas ved den fordeling, som foretas av vedkommende

22 febr. Nr. 1.

ligningsinstans efter nærværende paragrafs tredje ledd, jfr. § 18, næstsiste ledd.

Fylkesskattestyret eller riksskattestyret kan i en sak, som innbringes i henhold til denne paragraf, pålegge skattyderen eller vedkommende kommune å innbetale til statskassen til dekning av dennes omkostninger et skjønnsmessig ansatt beløp, når:

1. Saken finnes innbrakt uten tilstrekkelig grunn;
2. Saken er foranlediget ved, at nogen av de pågjeldende distrikters ligningsmyndigheter ikke har tatt hensyn til en av fylkesskattestyret eller riksskattestyret tidligere avsagt kjennelse angående samme distrikts ligning;
3. Sakens behandling er forsinket ved, at nogen av partene har vist forsømmelighet ved besvarelsen av fylkesskattestyrets eller riksskattestyrets skrivelser.

§ 100, annet, tredje og fjerde ledd. Fylkesskattestyret kan med angivelse av de regler og den målestok, hvorefter ny skatteligning skal foregå, pålegge den for tiden fungerende ligningsnevnd å utføre samme. I sådant tilfelle tilbakesendes den nye skatteligning fylkesskattestyret til endelig avgjørelse

Fylkesskattestyret kan, hvor det finner grunn dertil, uten tilkallelse av det i § 97, tredje ledd, omhandlede kommunevalgte medlem, innen 1 år fra mottagelsen av avskriften av ligningsforretningen (§ 86, femte ledd) forhøie formues- og inntektsansettelsen for skattyder, som ikke har inngitt pliktig selvangivelse. Den samme myndighet tilligger fylkesskattestyret overfor en skattyder, som visstnok har opfylt sin selvangivelsesplikt, men ved hvis ligning der finnes å være begått vesentlige feil, hvorved formue eller inntekt er for lavt ansatt. Forinnen forhøielse finner sted, skal der gis skattyderen og ligningsnevnden (ligningsrådet) anledning til å uttale sig. Skattyderen er forpliktet til å meddele de oplysninger, som fylkesskattestyret eller dets formann måtte begjære.

Ved behandlingen av skattesaker kan fylkesskattestyret tilkalle et medlem av vedkommende ligningsnevnd, som denne selv utvelger. Den således tilkalte tilkommer skyss- og kostgodtgjørelse som for ordførere bestemt. Hvor der for fylkesskattestyret foreligger sådan klage som i § 98 punkt 3 omhandlet, kan dette derhos tilkalle en representant for klagerne, som disse selv utvelger.

§ 105. Til riksskattestyret kan ankes:

1. Av vedkommende regjeringsdepartement over et fylkesskattestyres forhøielse i medhold av § 100, tredje ledd, av en skattepliktigs formues- og inntektsansettelser eller et fylkesskattestyres undlatelse av å foreta sådan forhøielse samt over skatteligningen for distrikter, hvori depar-

tementet antar, at statskassens tarv ikke er tilstrekkelig varetatt, eller at en eller flere klasser eller grupper av skattydere er for høit eller for lavt beskattet. 22 febr. Nr. 1.

Klagen må være inngitt til riksskattestyrets formann innen 6 uker fra den dag, da departementet mottok vedkommende fylkesskattestyres innberetning om gjennemgåelsen av den pågjeldende ligning.

2. Av vedkommende regjeringsdepartement over skatt ilignet staten av ligningsmyndighet i medhold av § 27.

Klagen må være inngitt til riksskattestyrets formann innen 3 måneder fra ligningens eller klageavgjørelsens utleggelse til eftersyn.

3. Av vedkommende kommunestyre eller av formannskapet ifølge dettes bemyndigelse over fylkesskattestyrets kjennelse, hvorved alle eller en eller flere klasser eller grupper av distriktets skattydere antas å ville bli for høit eller for lavt beskattet.

Klagen må være inngitt skriftlig til riksskattestyrets formann innen 6 uker fra den dag, da utleggelsen av forklaringen om fylkesskattestyrets kjennelse blev kunngjort.

§ 106, første ledd. Riksskattestyret foretar de undersøkelser og innhenter de erklæringer og oplysninger, som det anser fornødne. Finnes klagen begrunnet, kan det beslutte forhøielse eller nedsettelse av ansettelsen for en eller flere grupper av skattepliktige, efterat der er innhentet erklæring fra ligningsnevnden og for enkelt skattepliktig, efterat der er gitt denne anledning til selv eller ved fullmektig å uttale sig. Riksskattestyret tilbakesender derefter saken til den for tiden fungerende ligningsnevnd til avsluttende behandling. De av styret gitte påbud og anvisninger blir herunder å befølge.

§ 107. Er ny skatteligning foretatt efter fylkesskattestyrets eller riksskattestyrets kjennelse, har ligningsnevnden efter sammes tilendebringelse å avgi gjennem fylkesskattestyrets formann innberetning om den til vedkommende regjeringsdepartement på samme måte som i § 86 foreskrevet.

Med hensyn til utleggelse av den nye ligningsforretning gjelder samme regler som for den oprindelige ligning.

Over sådan ny ligning kan ikke inngis klage til ligningsnevnden (ligningsrådet), overligningsnevnden eller særskilt klagenevnd.

Undlater en ligningsnevnd (et ligningsråd) å efterkomme en av fylkesskattestyret eller riksskattestyret i henhold til § 100, § 105 eller § 106 avsagt kjennelse, hvorved ny ligning påbys, skal vedkommende fylkesmann efter fylkesskattestyrets eller riksskattestyrets forlangende forelegge ligningsnevndens (ligningsrådets) medlemmer en løpende mulkt til

22 febr. Nr. 1.

herredskassen for hvert medlem for hver uke, som forløper fra den i forelegget satte frist, inntil den påbudte ligning er utført og innberettet til fylkesskattestyret. Mulkten inndrives ved utpantning. Fylkesskattestyret eller riksskattestyret kan efter innstilling fra fylkesmannen frita ligningsnevnden (ligningsrådet) eller enkelte medlemmer fra mulkten, når det oplyses tilstrekkelig undskyldende omstendigheter.

§ 108, første ledd. De i nærværende lov omhandlede skatter til herredet innbetales i løpet av skattåret i en eller flere terminer, der fastsettes av herredsstyret. Dog kan formues- og inntektsskatten ikke for nogen del fordres betalt, forinnen der er hengått 4 uker fra den dag, da skattelistens utleggelse blev kunngjort.

§ 111. Den skattepliktige, som ikke betaler statsskatten senest 8 dager efter forfallstid, skal, hvis den statsskatt, han i alt har å utre, utgjør kr. 100,00 eller derover, erlegge sådan rente, som av Kongen bestemmes, dog ikke mer enn 1 pct. for hver måned eller del av måned, som er forløpet fra forfallsdag, inntil betaling skjer. Ved renteberegningen avrundes skattebeløpet nedad til det nærmeste med kr. 10,00 delelike beløp.

Herredsstyret kan bestemme, at der av skatter til herredet, som ikke betales senest 8 dager efter forfallstid, skal erlegges inntil 1 pct. for hver måned eller del av måned, som er forløpet fra forfallsdag, inntil betaling skjer. Renteplikten kan begrenses til skattebeløp over en viss størrelse. For eiendomsskatt til herredet kan dog sådan renteplikt kun bestemmes, forsåvidt opkrevningen ikke skjer ved skattefogden.

§ 112. Formues- og inntektsskatt til herred og stat blir å innbetale med det beløp, hvortil den oprindelig er utregnet, selv om der ikke innen de fastsatte terminer er skjedd endelig avgjørelse angående skatteansettelse, hvorover der er ført klage, eller som står under prøvelse ved overordnet instans.

Når ved endelig beslutning skatten blir nedsatt, erholdes det for meget erlagte tilbakebetalt. Blir skatten forhøiet, har den skattepliktige å innbetale det manglende. Innbetalingen skjer ved den sedvanlige betalingstermin, eller, hvis der er fastsatt flere terminer, ved den siste av disse. Dog kan innbetaling i intet tilfelle fordres, forinnen der er hengått 4 uker fra den dag, da avslutningen av klagebehandlingen eller omligningen blev kunngjort eller i tilfelle underretning om avgjørelsen tilstillet den skattepliktige. Det her bestemte gjelder også for innbetaling av skatt, der først er utskrevet ved ligningsnevndens (ligningsrådets) klagebehandling eller efter de overordnede instansers kjennelser.

Leder avgjørelsen av spørsmålet om fordeling av et rederiselskaps eller dermed med hensyn til beskatning likestillet sel-

skaps formue og inntekt (§ 82 fjerde ledd) til en annen for- 22 febr.
deling enn den, som er lagt til grunn ved skatteberegningen, Nr. 1.
plikter den kommune, som har fått formeget skatt, å betale til den annen eller de andre kommuner det skattebeløp, som rettelig tilkommer dem med tillegg av 6 pct. årlig rente.

Er en ligning bragt under prøvelse av domstolene, har vedkommende skattyder å innbetale den omtvistede skatt, hvis denne utgjør minst kr. 5 000,oo. Innbetales mer enn, hvad der ved endelig domsavgjørelse tilkjennes kommunen eller staten, har disse å tilbakebetale det for meget erlagte med rente fra innbetalingen, efter en rentefot motsvarende Norges Banks rente for kassekredittlån.

§ 113, første ledd. De i nærværende lov omhandlede skatter — herunder innbefattet, hvad der pliktes utredet ifølge efterligning (§§ 121 og 122) — kan tillikemed påløpne renter i mangel av betaling inndrives ved utpantning. Inndrivelse ved utpantning kan også skje hos den, som efter §§ 31 og 32 er ansvarlig for skatten. Utpantningsretten vedvarer, inntil skattekravet bortfaller ved foreldelse.

§ 115, annet ledd. Når mannen efter § 16 er lignet for sin og hustruens samlede formue og inntekt, uten at skatten er fordelt mellem ektefellene, kan der ved utpantning tas utlegg såvel i gjenstander, der tilhører fellesboet, som i ektefellenes mulige særeiemidler. Hvor hjemmeværende barn (adoptivbarn og pleiebarn) efter samme paragraf er lignet underett med foreldrene, kan tas utlegg også i barnets renteinntekter, forsåvidt de tilflyter foreldrene.

§ 118. Skattyder, som i vedkommende kalenderår (regnskapsår) har hatt en nettoinntekt av minst kr. 6 000,oo og som undlater å inngi selvangivelse, straffes med bøter inntil kr. 50 000,oo. Med samtykke av fylkesskattestyret kan herredsstyret beslutte denne inntektsgrense nedsatt til kr. 4 000,oo.

Er straff ilagt for overtredelse av selvangivelsesplikten, blir der av vedkommende ligningsmyndighet å fastsette en ny frist for innlevering av selvangivelse, hvis undlatelse medfører ny straff efter foranstående første ledd. Inngir skattyderen selvangivelse, efterat ny frist er satt, blir han å efterligne for den forøkelse av formue og inntekt, som selvangivelsen måtte gi oplysning om.

Den, som i selvangivelse, næringsopgave, klage eller annen skriftlig eller muntlig opgave eller forklaring til nogen ligningsmyndighet meddeler uriktige eller ufullstendige oplysninger, som kan lede til iligning av for lav skatt, blir, hvad enten det skjer forsettlig eller av grov uaktsomhet, å straffe med bøter, forsåvidt forholdet ikke går inn under nogen strengere straffebestemmelse. Det samme gjelder, når en skattepliktig

22 febr. Nr. 1.

undlater å meddele oplysninger, som begjæres av et fylkesskattestyre eller dets formann i medhold av § 100 tredje ledd, eller av riksskattestyret eller dets formann i medhold av § 106.

De i nærværende paragraf omhandlede forseelser påtales av det offentlige efter forlangende av vedkommende regjeringsdepartement, herredsstyret, fylkes- eller riksskattestyret.

Bøtene tilfaller herredskassen, uansett om forseelsen straffes efter nærværende paragraf eller efter den almindelige straffelov.

§ 121. Skattepliktig, som i strid med nærværende lovs forskrifter helt er forbigått ved ligningen, eller som for nogen formuesgjenstand eller inntektspost helt har undgått beskatning, er, hvad enten dette skyldes straffbart forhold fra hans side eller ikke, forpliktet til å erstatte kommunen og staten den forlitet erlagte skatt med 5 pct. renter fra den tid, skatten skulde vært erlagt. Det samme gjelder skattepliktig, som iøvrig er ilignet for lav skatt, når dette skyldes straffbart forhold fra hans side, eller han ikke har innsendt pliktig selvangivelse. Skattens og rentenes beløp blir å fastsette ved efterligning.

Efterligning skjer kun, når det antas, at et betraktelig beløp har undgått beskatning. Efterligningen begjæres av herredsstyret (formannskapet) eller, forsåvidt statsskatten angår, av vedkommende regjeringsdepartement.

Efterligning foretas av ligningsnevnden (ligningsrådet) i forbindelse med årets ligningsarbeide, eller, hvis dette er avsluttet, under klagebehandlingen. Er klagebehandlingen avsluttet, kan efterligningen skje ved overligningsnevnden. Har også denne avsluttet sitt arbeide, blir efterligning først å foreta i forbindelse med følgende års ligning.

Der skal alltid, forinnen ligningen finner sted, gis den skattepliktige eller den, der vil få å utrede skatten (jfr. § 122), anledning til å uttale sig. Med hensyn til adgang til å klage gjelder de sedvanlige bestemmelser for vedkommende ligningsinstans. Skattens innbetaling skjer i overensstemmelse med de sedvanlige regler.

Rett til efterligning tapes, hvis begjæring derom ikke fremkommer innen 5 år, eller hvis forseelse som i § 118 tredje ledd omhandlet forsettlig er begått 10 år regnet fra utgangen av det år, hvorfor skattekravet has. Er disse frister ikke utløpet, kan efterligning også begjæres efter den skattepliktiges død, dog kun, hvis hans bo ikke er endelig opgjort, eller om boet er overtatt av selvskiftende arvinger eller dets midler utloddet, hvis der ikke er hengått 2 år efter arvelaterens død. I det siste tilfelle gjelder, hvad der i § 32 er bestemt med hensyn til utstrekningen av de enkelte arvingers ansvar.

§ 122. Foreligger et forhold, som efter § 118 tredje ledd

vilde være straffbart, er den skattepliktige, hans bo eller arv- 22 febr.
inger — selv om straffansvar ikke gjøres gjeldende — forplik- Nr. 1.
tet til å erlegge det dobbelte av det ved ligning (i tilfelle efterligning) fastsatte skattebeløp (i tilfelle med renter), som den skattepliktige på grunn av forseelsen har undgått eller kunde ha undgått. Forpliktelsen inntrer, såfremt krav herpå fremkommer, forsåvidt kommuneskatten angår, fra herredsstyret (formannskapet), forsåvidt statsskatten angår fra vedkommende regjeringsdepartement.

Arvingene kan frigjøre sig fra å ansvare mer enn arvelaterens forlitet erlagte skatt med påløpende renter ved innen boets endelige opgjør til vedkommende ligningsnevnd (ligningsråd) å innsende alle de oplysninger, som denne finner fornødne for å avgjøre spørsmålet, om der av arvelateren er betalt for liten skatt. Ligningsnevnden (ligningsrådet) har innen 6 måneder derefter å avgi erklæring om, hvorvidt der vil bli foretatt efterligning. Er ingen erklæring fremkommet innen denne tid, kan intet krav fremsettes mot arvingene. Når boet er undergitt offentlig skiftebehandling eller opgjøres ved testamentsfullbyrdere, kan de fornødne forføininger til frigjørelse for det heromhandlede ansvar på arvingenes vegne treffes av vedkommende skifteforvalter eller testamentsfullbyrdere.

§ 125. Finner herredsstyret eller vedkommende regjeringsdepartement grunn til å anta, at en av ligningsnevnden, ligningsrådet, overligningsnevnden eller en særskilt klagenevnd truffet avgjørelse hviler på et feilaktig faktisk grunnlag eller er begrunnet i en uriktig lovforståelse eller en uriktig opfatning av et retsspørsmål, har det adgang til ved rettergang å få prøvet avgjørelsens riktighet. Det samme gjelder herredsstyret i et distrikt, hvis ligningsnevnd har inngitt klage efter § 88, forsåvidt angår avgjørelser, som er truffet av ligningsmyndighetene i ligningsdistriktet. Med hensyn til avgjørelser, som er truffet av et fylkesskattestyre eller riksskattestyret i anledning av klage efter § 82, fjerde ledd, og § 99, har herredsstyret den samme adgang, og i anledning av klage efter § 99, tillike departementet.

I saken, der blir å anlegge mot formannen i vedkommende ligningsinstans, er forliksmegling unødvendig. Saken må anlegges innen en tid av 4 måneder, efterat herredsstyret eller departementet er blitt vitende om vedkommende avgjørelse, og kan ikke reises senere enn 2 år, efterat vedkommende avgjørelse blev truffet. Om søksmålet blir den skattepliktige og de interesserte kommuner å varsle.

Innstevntes prosessutgifter bæres av saksøkeren; dog skal statskassen alltid utre utgiftene for et fylkesskattestyre eller riksskattestyret.

22 febr. Nr. 1.

Hvis domstolen gir herredsstyret eller departementet medhold, skal den i konklusjonen angi de prinsipper, som blir å befølge av vedkommende instans. Denne trer derpå pånytt sammen og treffer avgjørelse på grunnlag av, hvad der i dommen er foreskrevet.

§ 129. Samtlige ligningsinstansers medlemmer såvel som alle ved ligningsarbeidet eller den dermed forbundne kontroll medvirkende personer er forpliktet til å bevare taushet om, hvad de under utførelsen av sitt hverv måtte erfare angående nogens formues- og inntektsforhold, bortsett fra, hvad der efter loven påligger dem å offentliggjøre eller oplyse. Ligningsnevndens og de overordnede ligningsmyndigheters medlemmer har i det møte, hvori de første gang er tilstede, å underskrive i forhandlingsprotokollen en forsikring på ære og samvittighet, avfattet overensstemmende med en derfor av vedkommende regjeringsdepartement utferdiget formular om, at de vil utføre sitt hverv upartisk og efter beste skjønn og overbevisning og bevare den lovbefalte taushet om, hvad de under ligningsarbeidet måtte erfare angående nogens formues- og inntektsforhold.

Også forretningsførere og andre ved ligningsvesenet eller den dermed forbundne kontroll medvirkende personer blir ved tiltredelsen å avkreve forsikring om bevarelse av taushet.

Selvangivelser såvelsom utdrag av sådanne forvares, når de ikke benyttes, av rette vedkommende i avlåst gjemme, så de ikke kommer uvedkommende for øie. De kan tilintetgjøres, når 10 år er forløpet fra utgangen av det år, selvangivelsen gjelder. Tilintetgjørelsen skal foregå under opsyn av to av ligningsrådets (ligningsnevndens) medlemmer og bevidnelse herom innføres i ligningsrådets (ligningsnevndens) protokoll.

Foranstående forskrifter er ikke til hinder for, at selvangivelser og annet ligningsmateriale benyttes i statistisk øiemed. For de personer, som har materialet til gjennemgåelse, gjelder samme taushetsplikt som for de ved ligningsarbeidet medvirkende personer.

II.

Denne lov trer i kraft 1 januar 1922 og anvendes første gang ved utskrivning av kommunale skatter for budgettåret 1922—1923 og statsskatten for samme budgettår.

§§ 19, 31, 44, 3dje til 6te ledd, 46, 48, 1ste til 3dje ledd, 53, 72, 74, 83, 84, 91, 99, 100, 108, 111, 112, 113, 118, 121, 122 og 129 trer i kraft straks og anvendes første gang ved utskrivning av kommunale skatter for budgettåret 1921—22.

Ved lovens ikrafttreden opheves for landdistriktenes vedkommende lov av 11 mars 1916 inneholdende midlertidige tilleggsbestemmelser til skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911.

Lov*)[1]) inneholdende forandringer i skatteloven for byene av 18 august 1911. 22 febr. Nr 2.

I.

Følgende bestemmelser i skatteloven for byene av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

§ 2 første ledd. Som eiendomsskatt blir til bykommunen å utskrive minst kr. 2,00 og høist kr. 7,00 på hvert 1 000 kroners takstverdi. Når eiendomsskatten efter § 6, nr. 2 og 3, utskrives med en forskjellig skattøre på ubebyggede og på bebyggede grunneiendommer eller på bygninger og grunner, kan maksimumsgrensen kr. 7,00 overskrides — forsåvidt skatt på ubebyggede grunneiendommer og på grunner angår. Dog må den samlede utskrevne eiendomsskatt ikke utgjøre mer enn kr. 7,00 på hvert kr. 1 000,00 av samtlige eiendommes takstverdi. Under særegne forhold er der også iøvrig adgang til å overskride maksimumsgrensen, kr. 7,00, hvis vedkommende regjeringsdepartement deri samtykker. Dog må eiendomsskatten i intet tilfelle ansettes til mer enn en tredjedel av det hele til utligning bevilgede beløp.

§ 4, første ledd. Enhver eiendoms skatteverdi fastsettes ved taksering. Almindelig taksering foregår hvert 10de år, medmindre bystyret under særegne forhold beslutter, at ny taksering tidligere skal finne sted. Verdsettelsene skjer på kommunens bekostning ved dertil av bystyret særskilt opnevnte takstmenn. Under særegne forhold kan bystyret også beslutte, at taksering først skal finne sted senere, dog ikke over 3 år fra den tid, da taksering ordinært skulde ha vært avholdt. Til sådan beslutning utkreves samtykke av vedkommende regjeringsdepartement. Overtakst ved det dobbelte antall på samme måte opnevnte menn finner sted, når det forlanges av formannskapet eller vedkommende skattyder.

§ 6. De nærmere regler angående taksering til eiendomsskatt av de faste eiendommer i byene gis av bystyret ved vedtekter, der for å bli gyldige må stadfestes av Kongen.

I disse vedtekter kan det bestemmes:

1. at undtagelsesvis bygninger og grunner i visse deler av byen kun for en del av takstverdien skal belegges med eiendomsskatt;
2. at eiendomsskatt blir å utskrive med en forskjellig skattøre på ubebyggede og på bebyggede grunneiendommer;
3. at bygninger og grunner takseres særskilt og pålegges eiendomsskatt efter en forskjellig skattøre;

*) Bekjentgj. 23 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 8.

[1]) St.besl. 19 februar. Se Ot. prp. nr. 38 for 1920 og dok. nr. 31, jfr. bilag til Innst. O. XIII A. Innst. O. XIII B (1920). St.tid., forh. i Ot. s. 400—414, 470—517, 655—656; i Lt. s. 99—105, 185.

22 febr. Nr. 2.

4. at bystyret, når boligforholdene i kommunen krever det, kan beslutte, at bygning, som helt eller delvis tjener til beboelse, og hvis opførelse er påbegynt efter vedtektens stadfestelse, skal være helt eller delvis fritatt for eiendomsskatt i et tidsrum av inntil 20 år, regnet fra den tid, da bygningen er ferdig.

§ 11. Mann og hustru lignes underett for begges samlede formue og inntekt, uansett om hustruen har særeiemidler og derav flytende inntekt og uansett om nogen del av hustruens inntekt er erhvervet forut for ekteskapet. Når det av innsendt selvangivelse fremgår, at hustru har særeiemidler eller utbytte av selvstendig virksomhet (jfr. lov om formuesforholdet mellem ektefeller av 29 juni 1888 § 31), blir uten begjæring den underett beregnede skatt å fordele mellem hende og mannen forholdsmessig efter enhvers formue og inntekt. Når ektefeller er separert eller til stadighet lever adskilt fra hinanden, lignes de særskilt.

Formue og inntekt, som tilhører hjemmeværende barn (adoptivbarn og pleiebarn) under 15 år, lignes underett med familieoverhodets (farens eller i tilfelle morens) formue og inntekt. Dog lignes barnet særskilt, når det av sin inntekt helt forsørger sig selv og inntekten ikke erhverves i hjemmet eller skyldes familieoverhodets bedrift.

§ 14, sjette ledd. De i postene 2 og 3 omhandlede verdier samt delingen mellem de forskjellige distrikter fastsettes av riksskattestyret efter opgave fra hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet. Før avgjørelse treffes av riksskattestyret, skal hovedstyret ha gitt alle vedkommende eiere og ligningsnevnd adgang til å uttale sig angående dens opgaver.

§ 15, annet ledd. Handelsselskaper og andre næringsdrivende selskaper — herunder konsortier — med personlig solidarisk ansvar lignes ikke som selskaper, hvorimot medlemmene lignes hver for sig for sin hele anpart i selskapets (konsortiets) formue og inntekt. Kommanditister og stille interessenter lignes likeledes hver for sig for sine innskudd og inntekter.

§ 21. Formues- og inntektsskatt kan ikke pålegges:

a. Kongen og den kongelige familie.
b. Staten og de samme tilhørende eiendommer, offentlige innretninger og fond.
c. Fylkes-, herreds- og bykommuner, forsåvidt angår eiendommer og innretninger innen kommunens område.
d. Norges Bank.
e. Hypotekbanken, Arbeiderbruk- og boligbanken, Den norske stats småbruk- og boligbank og hypotekforeninger, hvis planer er stadfestet av Kongen.

f. Norges Brandkasse og gjensidige brand- og husdyrforsikringsforeninger, hvis planer er stadfestet av Kongen, samt gjensidige skibsforsikringsselskaper, som ikke tegner høiere forsikring på én kjøl enn kr. 40 000,00. 22 febr. Nr. 2.
g. Universitetet og offentlige skoler.
h. Kirker og milde stiftelser, undtagen forsåvidt angår fast eiendom i fremmede kommuner.
i. Selskaper og innretninger, som ikke har erhverv til formål, såsom videnskapsselskaper, kunstforeninger, museer, soldathjem på ekserserplassene, fiskerhjem og selskapelige klubber.
k. Det offentlige veivesen og jernbaner, som er til almindelig avbenyttelse.
l. Kanaler.
m. Vannledninger med tilhørende bassenger og dammer, som eies av nogen kommune.
n. Utlendinger, der opholder sig i Norge i studieøiemed.

De en kommune tilhørende kirkegårder, krematorier (med urnehall og urnelund), sykehus og sinnssykeasyler, som er beliggende utenfor vedkommende kommunes område, kan ikke pålegges formues- og inntektsskatt, uten forsåvidt der til den pågjeldende innretning er knyttet virksomhet utover dens egentlige formål. I så fall beskattes formuen i og inntekten av denne virksomhet uten fradrag av gjeld eller gjeldsrenter.

Av skibsrederi, som en fylkeskommune driver til lettelse for trafikken til og fra vedkommende fylke eller mellem de forskjellige steder innen fylket, svares ikke skatt, medmindre fylket oppebærer direkte utbytte av virksomheten.

§ 26. Fullmektig for utlending eller utenlandsk selskap eller innretning, der i nogen kommune her i riket driver nogen virksomhet, som er gjenstand for beskatning, er personlig ansvarlig for de ilignede skatter.

Ved ligning av medlemmer av de i § 15, annet ledd, omhandlede selskaper er selskapet ansvarlig for skatten, hvis denne ikke kan erholdes hos medlemmene. Lignes et medlem av formue og inntekt både i og utenfor selskapet, omfatter dette ansvar alene en så stor del av medlemmets formues- og inntektsskatt, som efter en forholdsmessig fordeling faller på formuen og inntekten i selskapet.

Hvor bystyret derom har fattet beslutning, kan skatt ilignet hjemmeværende barn (adoptivbarn, pleiebarn), der arbeider i foreldrenes bedrift, opkreves hos vedkommende foreldre. Likeledes kan, efter bystyrets beslutning, skatt ilignet faste tjenere, opkreves hos den husbond, hos hvem vedkommende er i tjeneste ved skattens forfallstid. Dog står adgangen til sådan opkrevning alene åpen, når foreldrene eller husbonden

22 febr. Nr. 2.

har mottatt skattseddel for den skattepliktige fjorten dager, innen skatten er forfallen. Under lignende betingelser som for tjenere kan — når bystyret så beslutter — skatt, der er ilignet lønnsmottagere ved offentlige vei- og jernbaneanlegg, vannutbygnings- og reguleringsanlegg, stenbrudd, bergverk og fabrikk og andre industrielle anlegg, opkreves hos arbeidsgiveren eller anleggets bestyrer. Skatten skal i det i forrige punktum omhandlede tilfelle avholdes i den skattepliktiges ukes- eller månedslønn i avdrag, hvis størrelse bestemmes av bystyret, og som ikke må overstige 20 % av den samlede ukes- eller månedslønn, beregnet uten hensyn til erholdt forskudd.

Når skatt betales av nogen, der efter nærværende paragraf er ansvarlig for samme, kan denne forlange sitt utlegg dekket av den skattepliktige og i tilfelle tilbakeholde eller avkorte dette i hvilketsomhelst beløp, som han er den skattepliktige skyldig.

§ 27. Skifteforvaltere er ansvarlig for, at det fornødne beløp avholdes av boets midler til dekkelse av skatt, der, efterat boet er tatt under skiftebehandling, ilignes eller må forutsettes å ville bli ilignet boet, konkursskyldneren, forsåvidt boet er ansvarlig for hans skatt, eller arvelateren. Opgjøres boet av testamentsfullbyrder, påhviler der denne tilsvarende ansvar.

Lignende ansvar påhviler hvert enkelt medlem av bestyrelser av selskaper og andre skattepliktige innretninger, når disse opløses og deres midler fordeles mellem parthaverne.

Hvis et selskaps eiendeler, næring eller virksomhet selges gjennem overdragelse av aksjene (partene), og salgsgevinsten skal skattlegges efter § 46, annet ledd, påhviler lignende ansvar for skatten hver enkelt av de interessenter, som har forestått salget av aksjene. Er der ingen, som således på egne eller andres vegne har forestått salget, påhviler ansvaret hver enkelt av aksjonærene (parthaverne).

Er midlene utloddet eller fordelt, uten at det fornødne beløp er avholdt til dekkelse av skatten, kan denne, om den ellers vilde være uerholdelig, innfordres hos konkurskreditorene, arvingene eller parthaverne, der dog kun er ansvarlige hver for sin andel av samme.

Selvskiftende arvinger er solidarisk ansvarlige for skattens erleggelse; dog er ingen av dem forpliktet til å erlegge mer, enn han har mottatt i arv.

Proklama, der utstedes i boer, er uten indflydelse på skattekrav efter nærværende lov.

§ 28, siste ledd. Har vedkommende skifteforvalter (testamentsfullbyrdere eller selvskiftende arvinger) eller bestyrelse ikke fått meddelelse om skattens størrelse innen 3 måneder,

efterat begjæringen om skattleggning er innkommet til lig- 22 febr.
ningsmyndigheten, kan intet krav på skatt siden fremsettes Nr. 2.
mot boet eller vedkommende selskap, forening eller partrederi.

§ 31 d. Livsforsikringspoliser blir kun å beskatte for det samlede beløp over kr. 10 000,00, som polisene utgjør for den enkelte skattepliktige, forutsatt de er tegnet i norsk selskap eller innretning eller i utenlandsk selskap eller innretning, som ved denne lovs ikrafttreden har eller har hatt tillatelse til å drive livsforsikringsvirksomhet i Norge.

I forhold hertil ansettes polisene til en brøkdel av den samlede gjenkjøpsverdi, som bestemmes ved skjønn, forsåvidt den ikke er oplyst.

Kan forsikringen ikke kreves gjenkjøpt, blir den ikke å beskatte som formue hos den forsikrede.

§ 37. Til inntekt henregnes også gevinst, hvorved tilfellet i større eller mindre grad har vært medvirkende, såsom gevinst ved lotteri, ved landslott, ved opdagelse av ertser og mineraler, ved funn etc.

Gevinst ved avhendelse av faste eiendommer eller andre formuesgjenstander — herunder ikke innbefattet verdipapirer og heller ikke innbo eller annet løsøre, som har vært benyttet i den skattepliktiges eller hans families bopel eller husholdning — regnes som inntekt for avhenderen, når de er erhvervet av ham på annen måte enn ved arv i løpet av de siste 5 år, før avhendelsen finner sted, eller avtale derom treffes. Det samme gjelder, når de må antas erhvervet av selgeren for å avhendes med fordel, eller når de er erhvervet av ham i anledning av næring eller forretningsforetagende eller er benyttet dertil. Drift av almindelige gårdsbruk og av leiegårder, som vesentlig er bestemt til beboelse, henregnes ikke i denne henseende til næring eller forretningsforetagende.

Når de i annet ledd omhandlede formuesgjenstander er erhvervet ved gave og avhendes, før 5 år er forløpet siden gavens mottagelse, regnes den verditilvekst, som gjenstanden er undergått, siden den blev erhvervet av giveren, eller om dennes erhvervelse av formuesgjenstanden ligger lengere tilbake i tid, verditilveksten i de siste 5 år, og inntil gavemottageren avhender gjenstanden, som inntekt for denne. Like hermed regnes de tilfelle, hvor gjenstanden er erhvervet av avhenderen til underpris, der skjønnes å omfatte en gave. Åsætesretten berøres ikke av denne bestemmelse. Disse regler kommer kun til anvendelse, forsåvidt gjenstandens salgssum overstiger kr. 5 000,00.

Gevinst, der erhverves ved salg av tomter i byer eller bymessig bebyggede strøk på landet eller i deres umiddelbare nærhet, såvelsom gevinst ved avhendelse av forretning eller

22 febr. Nr. 2.

virksomhet, av patent-, forfatter-, kunstnerrett og lignende regnes alltid som inntekt.

§ 38. Fra det antatte bruttobeløp av inntekten dras, foruten renter av skattyderens gjeld, alle utgifter, der skjønnes å være pådratt til inntektens erhvervelse, sikrelse og vedlikeholdelse. Til avdrag kommer således:

a. Driftsomkostninger, derunder innbefattet lønninger, men ikke utgifter til den skattepliktiges og families underhold og betjening eller til bolig for ham og hans husstand.
b. Utgifter til vedlikeholdelse og forsikring av hus samt lignende utgifter til skib, fiskebåter, redskaper og andre som driftsmidler benyttede faste eller rørlige eiendeler, men ikke til innbo og lignende, som brukes i den skattepliktiges eller hans families bopel eller husholdning.
c. Ordinære avskrivninger for verdiforringelse ved slit og foreldelse av skib, båtnøst, anlegg, maskiner, for driften av gårdsbruk nødvendige hus og lignende betydelige driftsmidler, der er bestemt til varig bruk, dog kun i den utstrekning, hvori forringelsen ikke allerede måtte være tatt i betraktning ved befølgelsen av reglene under foranstående bokstaver a og b.
d. Tap på utestående fordringer i forretningsvirksomhet såvelsom annet tap i næring eller forretningsforetagender, dog kun i den utstrekning, hvori tapet ikke allerede måtte være tatt i betraktning under foranstående bokstaver a og b, og når det er et driftsmiddel, som er tapt, i ethvert fall ikke med større beløp, enn hvad der måtte gjenstå som dets verdi efter fradrag av foretatte avskrivninger i henhold til bokstav c.
e. Leie-, bruks- eller forpaktningsavgift, føderåd, regelmessige understøttelser og lignende utredsler, som den skattepliktige ifølge lov er forpliktet til eller ved overenskomst har forbundet sig til å yde, og som efter nærværende lovs regler ved beskatningen regnes som inntekt for mottageren.
f. Skatter og avgifter, der påhviler faste eiendommer eller særskilte bedrifter eller erhverv.
g. Utgifter ved overtagelse og bestyrelse av embede eller annen tjenestestilling, såvelsom byrder, der påhviler sådan stilling, såsom bestallingsgebyr, utgifter til stedfortreder, flytnings-, kontor- og reiseutgifter eller i tilfelle underskudd på den til sådanne utgifters bestridelse tilståtte godtgjørelse.
h. Tvungne innskudd i pensjonskasse, enkekasse, vikarkasse, til ulykkes-, syke-, invaliditets- eller alderdomsforsikring for den skattepliktige med familie.

i. Beløp, som ved skibsrederi, fangstvirksomhet på havet eller bjergningsvirksomhet avsettes for å dekke utgifter til klassifikasjon eller kjelfond eller assuransepremie, forsåvidt det ikke overstiger et rimelig mål. 22 febr. Nr. 2.

Skattepliktig som frivillig har erhvervet livsforsikring (til utbetaling ved død eller i levende live), kan ved inntektsansettelsen kreve fradratt de årlige livsforsikringspremier for et beløp av inntil kr. 400,00 forutsatt at polisen er tegnet i norsk selskap eller innretning eller i utenlandsk selskap eller innretning, som ved denne lovs ikrafttreden har eller har hatt tillatelse til å drive forsikringsvirksomhet i Norge. Det samme gjelder premie til frivillig sykeforsikring.

Er driftsmiddel av sådan art som omhandlet i bokstav c (herunder dog ikke almindelige forretningseiendommer bestemt for og benyttet til kontorer, butikker, bevertningssteder, losjihus, hoteller o. l.) under ekstraordinære konjunkturforhold erhvervet til overpris, skal denne ved inntektsansettelsen fradras med passende beløp efter ligningsmyndighetenes skjønn. Ved rederinæring kan den skattepliktige forlange fradrag som i forrige punktum nevnt, uansett om det erhvervede skib ennu ikke, når ligningen foretas, er ferdigbygget eller satt i drift, dog kan sådan avskrivning av overpris på tonnasje, som er innkjøpt fra utlandet eller kontrahert ved utenlandsk verksted efter 10 april 1920 kun skje av inntekt, som vedkommende skib selv har opjent undtagen i tilfelle, hvor riksskattestyret — på grunnlag av regler fastsatt av Kongen — meddeler dispensasjon herfra.

Likeledes blir — forsåvidt kommunestyret derom har fattet bestemmelse — å fradra tap, som ved boligbygning opstår derved, at byggeomkostningene overstiger bygningens normalverdi. Dog tilstås sådant fradrag kun i den utstrekning, som av kommunestyret i vedtekt er bestemt, og kun forsåvidt vedtekten er godkjent av vedkommende regjeringsdepartement.

Angående størrelsen av det inntektsfradrag, som blir å innrømme for verdiforringelse av driftsmidler ved slit og foreldelse, utferdiges regler av riksskattestyret i den utstrekning, som anses påkrevet til veiledning for ligningsmyndighetene.

Derhos utferdiger riksskattestyret almindelige regler, som ligningsmyndighetene vil ha å befølge, om avskrivning av overpris, særlig om hvilke driftsmidler der skal anses for å gå inn under denne paragrafs tredje ledd, om avskrivningens størrelse i forhold til inntekten og om antallet av de år, hvorover avskrivningen blir å fordele. Ved utferdigelsen av

22 febr. Nr. 2.

sådanne regler har riksskattestyret å søke bistand av sakkyndige.

§ 39. Underskudd, som fremkommer i en næring eller virksomhet, når utbyttet beregnes efter reglene i forrige og de efterfølgende paragrafer, såvelsom tap, der er lidt ved avhendelse av sådan art som omhandlet i § 37, kan fordres fradratt utbyttet av den skattepliktiges andre næringer eller inntektskilder. For kommuneskattens vedkommende gjelder dog dette kun, forsåvidt vedkommende er skattepliktig i samme distrikt.

Når nogen er skattepliktig i flere distrikter, skjer fradraget av gjeldsrenter og andre ydelser, der ikke kan henføres til nogen bestemt inntektskilde, forholdsvis efter størrelsen av nettoinntekten i hvert distrikt.

I tilfelle, hvor den skattepliktige tilkommer begrenset eller fast fradrag i formuen for gjeld (jfr. § 30 tredje, fjerde og femte ledd), kan han fordre fradratt renter av den gjeld, som kommer til fradrag ved formuesansettelsen, men ikke renter av den øvrige gjeld.

§ 40, tredje ledd. Ved beskatning av skibsrederi fradras i utbyttet en viss årlig prosent av skibenes verdi for den forringelse, som disse undergår ved slit og foreldelse. Når verdien ved nedskrivning er redusert til ¼ av verdien av skibet som nytt — efter fradrag av antatt overpris, hvis skibet er erhvervet under ekstraordinære konjunkturforhold — tilstedes intet ytterligere fradrag av sådan forringelse. Forøvrig utferdiges reglene for nedskrivningen av riksskattestyret (jfr. § 38 næstsiste ledd).

§ 41, annet og tredje ledd. Det fremkomne overskudd beskattes som inntekt, hvad enten det utdeles til aksjonærene, henlegges til reserve-, delkredere-, pensjonsfond o. lign., anvendes til bedriftens utvidelse eller forbedringer ved samme, som tilskrivning på aksjene eller til betaling av gjeld, eller det overføres til næste års regnskap. Til fradrag kommer ikke blott egentlige lønninger, men også, hvad der utbetales som tantiémer, gratialer, pensjoner etc. Hvis der i aksjeselskap eller annet selskap utdeles lønn, honorar, tantiémer eller lignende, kan skjønnsmessig ansettelse av selskapets inntekt finne sted, når der er grunn til å anta, at der tilsiktes helt eller delvis å unddra selskapets virkelige inntekt for beskatning på selskapets hånd.

Til fradrag kommer også beløp, som avsettes til pensjonsfond og understøttelsesfond, hvis statutter er stadfestet av Kongen, hvis midler ikke i noget tilfelle hefter for selskapets gjeld og hvis inntekter heller ikke for nogen del tilfaller selskapet.

(3dje og 4de ledd i lovens § 41 blir således 4de og 5te ledd).

§ 45, nytt tredje ledd. Avbrytes gjennemsnittsligning av inntekt, blir den del av inntekten, der som følge av avbrytelsen undgår beskatning, å efterligne. Sådan efterligning skjer dog kun, når et inntektsbeløp av kr. 10 000,oo eller derover — efterligningsbeløpene for begge år sammenlagt — ellers vilde undgå beskatning. Efterligningen blir uten begjæring av kommunestyret eller vedkommende regjeringsdepartement å foreta, såsnart ligningsnevnden (ligningsrådet) blir vitende om den omstendighet, som avbryter gjennemsnittsligningen. Forøvrig kommer bestemmelsene i denne lovs § 113 til anvendelse. 22 febr. Nr. 2.

§ 46. Hvis utenfor kommunen hjemmehørende person, selskap eller innretning — uansett om vedkommende i formen optrer som leverandør, långiver, garant eller lignende — efter omstendighetene må antas å være interessert i nogen næringsdrift eller virksomhet, som beskattes i kommunen, på vesentlig samme måte som en deltager, blir der ved beskatningen å ta hensyn hertil. Ligningsnevnden (ligningsrådet) kan i sådant tilfelle ansette formue og inntekt efter eget skjønn over forretningens midler og avkastning. På samme måte forholdes, når en skattyder kjøper eller selger varer eller leier eller bortleier kraft for en pris, som på grunn av et interessefellesskap må antas å være satt anderledes, enn tilfelle vilde ha vært, om sådant interessefellesskap ikke hadde foreligget.

Når alle aksjer (parter) i et selskap eller en del derav selges under sådanne omstendigheter, at det er sannsynlig, at der i virkeligheten tilsiktes salg av selskapets eiendeler eller den av selskapet drevne næring eller virksomhet — helt eller for en vesentlig del — skal ligningen skje efter det sannsynlige virkelige forhold og den ved avhendelsen vunne fortjeneste, forsåvidt den efter lovens bestemmelser forøvrig skulde være skattbar, skattlegges underett hos vedkommende selgere.

§ 48. Forpliktet til gjennem selvangivelse å gjøre rede for sine formues- og inntektsforhold er:

a. Skattepliktige selskaper, boer og andre innretninger, samt stat og kommune, hvor de er skattepliktige.
b. Skattepliktige, hvem det ved lov er pålagt å føre regnskapsbøker.
c. Medlemmer av de i § 15, annet ledd, omhandlede selskaper, når de lignes særskilt.
d. Andre skattepliktige, som ved nogen av de 3 siste ligninger har vært ansatt i en antatt inntekt av minst kr. 2 000,oo eller har vært lignet i flere distrikter av inntekter, der sammenlagt utgjør minst dette beløp.

22 febr. Nr. 2.

e. Skattepliktige, som uten å inngå under bokstav a—d, i det sistforløpne kalenderår har hatt en nettoinntekt av minst kr. 2 000,oo.

Den under bokstav d og e nevnte inntektsgrense kan efter beslutning av bystyret nedsettes eller forhøies til kr. 3 000,oo. Når fylkesskattestyret anbefaler sådan forandring og vedkommende regjeringsdepartement deri samtykker, kan inntektsgrensen besluttes forhøiet til kr. 4 000,oo.

Alle skattepliktige er berettiget til å innlevere selvangivelse.

§ 55, første ledd. Skattepliktige selskaper og personer, som ved lov er pålagt å føre regnskapsbøker, er forpliktet til å tilstille vedkommende ligningsnevnd (ligningsråd) avtrykk eller gjenpart av sine årsopgjør. Er sådant avtrykk eller gjenpart av årsopgjør ikke tidligere avgitt for de to foregående kalenderår (regnskapsår), er disse skattepliktige på forlangende forpliktet til å tilstille ligningsnevnden (ligningsrådet) lignende avtrykk eller gjenpart for disse år. Næringsdrivende, som ikke er pålagt å føre regnskapsbøker, er forpliktet til på forlangende å tilstille ligningsnevnden (ligningsrådet) opgjør, som under angivelse såvidt mulig av bruttoinntektens og utgiftenes hovedposter viser, hvorledes den i selvangivelsen opførte inntekt er beregnet.

§ 62, første ledd. Til behandling av selvangivelser skal i hvert skattedistrikt oprettes et ligningsråd bestående av 3 medlemmer, der velges av bystyret. Rådets medlemmer kan tas i eller utenfor ligningsnevnden. Hvor fast forretningsfører for ligningsvesenet er ansatt, kan denne beskikkes som det ene medlem av rådet. Rådets formann velges av bystyret, som tillike velger så mange varamenn, som der er medlemmer. Ved vedtekt stadfestet av Kongen kan bystyret bestemme, at antallet av medlemmer skal være inntil 6 foruten formannen.

§ 65. Formuesskatten til bykommunen må i almindelighet ikke utgjøre mer enn kr. 3,oo og ikke mindre enn kr. 1.oo av hvert kr. 1 000,oo.

Bystyret har adgang til for hver full prosent, som inntektsskatten stiger over 10, å forhøie formuesskatten med kr. 0,20 av hvert kr. 1000,oo over det foran bestemte maksimum, dog således at den ikke i noget tilfelle kan utlignes med et høiere beløp enn kr. 4,oo av hvert kr. 1 000,oo.

§ 67, annet ledd. Bystyret kan bestemme, at små formuer på inntil kr. 6 000,oo skal være skattefri. Likeledes kan innbo og annet løsøre, som ingen inntekt gir, helt eller delvis fritas for beskatning.

§ 68. Av inntekten skal i almindelighet et visst beløp være skattefritt.

Ansettelsen av det skattefrie beløp skal bero både på antallet av de personer, skattyderen har å forsørge, og på inntektens størrelse. 22 febr. Nr. 2.

Til bestemmelse av det skattefrie beløp for hver enkelt skattyder inndeles de skattepliktige i 8 klasser, hvorav

1ste klasse omfatter dem, der ikke har nogen å forsørge,

2nen til 7de klasse omfatter dem, der har henholdsvis 1, 2, 3, 4, 5, 6 personer å forsørge,

8de klasse omfatter dem, der har 7 eller flere personer å forsørge.

Hvilke personer der ved klasseansettelsen skal henregnes til forsørgede, bestemmes av bystyret. Til forsørgede blir dog alltid å henregne den skattepliktiges arbeidsudyktige foreldre, barn (adoptivbarn og pleiebarn), der er under 15 år eller ikke arbeidsdyktige, samt arbeidsudyktig ektefelle, når de virkelig forsørges av den skattepliktige eller efter § 11 lignes sammen med denne. Antallet av forsørgede den 1 januar i det år, ligningen foretas, legges til grunn for klasseansettelsen.

§ 76. Selvangivelsene prøves av ligningsrådet under benyttelse av de til dets rådighet stående midler. Finner rådet ikke grunn til å betvile en selvangivelses riktikhet og fullstendighet, blir denne uten videre å ta tilfølge som grunnlag for vedkommendes ligning. Skjønnsmessige ansettelser foretas av ligningsrådet eller undergis særlig prøvelse av dette, hvis de allerede er gjort i selvangivelsen.

Finner ligningsrådet selvangivelsen uklar, eller antar det, at formuen eller inntekten er for lav eller ikke fullstendig opgitt, eller at fradragsposter er opført med for stort beløp, har rådet å tilstille vedkommende meddelelse herom og kan samtidig opfordre ham til å meddele skriftlig oplysning angående opgitte punkter i selvangivelsen eller til personlig å møte for rådet til berammet tid og sted. Skattepliktig, hvem underretning som nevnt er tilstillet, kan i hvert fall kreve, at der gis ham anledning til muntlig å forklare sig. Når han ved forfall, som godkjennes av rådet, er hindret fra å møte eller fra personlig å erklære sig, kan dette på hans ansvar skje ved fullmektig, som er nøie kjent med hans forhold.

Har ligningsrådet undlatt å gi den skattepliktige sådan meddelelse, som her omhandlet, medfører undlatelsen ikke ligningens ulovlighet; men skattyderen har i så fall rett til å forlange ligningsbehandlingen for sitt vedkommende gjenoptatt, når han henvender sig med begjæring derom til ligningsrådet eller overligningsnevnden, før disse har tilendebragt klagebehandlingen.

Ligningsrådet kan forlange adgang til å gjøre sig bekjent med den skattepliktiges regnskapsbøker. På rådets vegne kan

22 febr. Nr. 2.

undersøkelsen foretas ved to regnskapskyndige revisorer. Disse velges av rådet, men en av dem skal kunne utpekes av den skattepliktige, om han innen otte dager efter å ha mottatt ligningsrådets begjæring om undersøkelsen meddeler, hvem han ønsker valgt. Med den skattepliktiges samtykke kan undersøkelsen foretas av en revisor. Vedkommende revisorer må ikke være personer, der står i konkurranseforhold til den skattepliktige, medmindre denne samtykker i, at sådanne opnevnes. Revisorene avgir skriftlig innberetning om undersøkelsen til rådet.

Når rådet har innhentet de oplysninger det anser fornødne, fastsetter det efter beste skjønn den formue og inntekt, hvorefter vedkommende skal beskattes. Rådet er herunder berettiget til både å forhøie opførte formues- og inntektsposter, å nedsette og utelate fradragsposter og å tilføie formues- og inntektsposter, som ikke er opført, når det dertil finner tilstrekkelig grunn.

Gjøres der i selvangivelsen fordring på fradrag i inntekten av tap ved salg av aksjer (parter) eller obligasjoner, kan ligningsrådet kreve lovbefalt sluttseddel fremlagt, og hvis ikke kravet herpå efterkommes nekte å godta fradraget.

Nedsettelse av de i en selvangivelse opførte formues- og inntektsposter eller forhøielse av fradragspostene kan i almindelighet ikke skje. Hvis imidlertid ligningsrådet finner avgjørende grunn til å anta, at en for høi angivelse av nogen formues- og inntektspost eller for lav angivelse av nogen fradragspost foreligger, er det efter såvidt mulig å ha gitt utstederen av selvangivelsen anledning til å forklare sig, berettiget til å foreta fornøden beriktigelse.

Opholder utstederen av en selvangivelse sig i utlandet, eller er hans opholdssted ubekjent, kan den av ham angitte formue og inntekt forhøies, uten at han har krav på å bli varslet av ligningsrådet.

For alle vesentlige avvikelser fra en foreliggende selvangivelse skal grunnene anføres i ligningsrådets forhandlingsprotokoll.

Ved sine skjønnsmessige ansettelser har ligningsrådet å befølge de takseringsregler, der er fastsatt av ligningsnevnden. Den fastsatte formue, inntekt og klasse meddeles ligningsnevnden, som derimot ikke må gjøres bekjent med selvangivelsenes innhold.

§ 77. For de skattepliktige, fra hvem ingen selvangivelse er mottatt, ansetter ligningsnevnden formue og inntekt efter beste skjønn, i tilfelle efterat den har latt innhente de oplysninger, som den finner fornødne.

Det påligger ligningsnevnden å forhøie det foregående års

ansettelser av de skattyderes formue og inntekt, som har und- 22 febr.
latt å efterkomme forpliktelsen til å innlevere selvangivelse, og Nr. 2.
som inngår under de i § 48 bokstav a, b og c anførte skattydere, eller som ved foregående års kommunale ligning har vært ansatt i en inntekt av minst kr. 4 000,00. Denne grense kan av bystyret nedsettes inntil kr. 2 000,00. Forhøielsen skal minst utgjøre 10 pct. av foregående års formues- og inntektsansettelser ved den kommunale ligning. Gjentas forsømmelsen, blir ansettelsene å forhøie med minst det dobbelte av den pliktige minste forhøielse det foregående år. Når omstendighetene i særlig grad taler derfor, kan ligningsnevnden undlate å foreta sådan forhøielse. En fortegnelse over disse tilfelle ledsaget av begrunnelse for undlatelsen blir samtidig med ligningsforretningens tilendebringelse å tilstille fylkesskattestyret til avgjørelse overensstemmende med § 92.

§ 80, første ledd. Klage over ligningen må for å komme i betraktning inngis skriftlig til ligningsnevndens formann (ligningsrådet) innen 3 uker fra den dag da skattelistens utleggelse blev kunngjort.

§ 91. Skattepliktig, der påstår for nogen del av sin formue eller inntekt samtidig å være ilignet kommuneskatt i flere skattedistrikter, kan efter forgjeves klage til nogen overligningsnevnd eller særskilt klagenevnd forlange fylkesskattestyrets avgjørelse av, hvorledes hans samlede formue og inntekt rettelig blir å ansette og fordele til beskatning mellem vedkommende skattedistrikter. Forlangendet må være innkommet til fylkesskattestyret innen 4 uker fra den dag, da avslutningen av overligningsnevndens klagebehandling blev kunngjort eller underretning om særskilt klagenevnds avgjørelse mottatt. Ligger distriktene innen forskjellige fylker, blir spørsmålet å forelegge riksskattestyret.

Det samme gjelder, hvis lønn, honorar, tantiéme eller lignende i henhold til § 41, annet ledd, er skattlagt både hos selskapet og hos den person, som har oppebåret beløpet. Samme rett tilkommer også vedkommende selskap.

Industrielle og handelsvirksomheter, hvis formue og inntekt beskattes i forskjellige distrikter, kan begjære sin selvangivelse med forslag til fordeling av beskatningen mellem de forskjellige distrikter (jfr. § 52) forelagt fylkesskattestyret, hvis ligningsnevnden (ligningsrådet) ved sin ansettelse av den skattepliktiges formue eller inntekt går ut fra en annen fordeling enn av den skattepliktige opgitt. Er de forskjellige anlegg beliggende innen forskjellige fylker, ligger avgjørelsen hos riksskattestyret.

Den samme rett som i nærværende paragraf er tillagt ved-

22 febr. Nr. 2.

kommende skattepliktige, har også de interesserte distrikters kommunestyrer (formannskaper) og ligningsmyndigheter.

Inntekt, der vindes ved hugst av tømmer i egen skog, kan ikke medtas ved den fordeling, som foretas av vedkommende ligningsinstans efter nærværende paragrafs tredje ledd, jfr. § 13, næstsiste ledd.

Fylkesskattestyret eller riksskattestyret kan i en sak, som innbringes i henhold til denne paragraf, pålegge skattyderen eller vedkommende kommune å innbetale til statskassen til dekning av dennes omkostninger et skjønnsmessig ansatt beløp, når:

1. Saken finnes innbragt uten tilstrekkelig grunn;
2. Saken er foranlediget ved, at nogen av de pågjeldende distrikters ligningsmyndigheter ikke har tatt hensyn til en av fylkesskattestyret eller riksskattestyret tidligere avsagt kjennelse angående samme distrikts ligning;
3. Sakens behandling er forsinket ved, at nogen av partene har vist forsømmelighet ved besvarelsen av fylkesskattestyrets eller riksskattestyrets skrivelser.

§ 92, annet, tredje og fjerde ledd. Fylkesskattestyret kan med angivelse av de regler og den målestokk, hvorefter ny skatteligning skal foregå, pålegge den for tiden fungerende ligningsnevnd å utføre samme. I sådant tilfelle tilbakesendes den nye skatteligning fylkesskattestyret til endelig avgjørelse.

Fylkesskattestyret kan, hvor det finner grunn dertil, uten tilkallelse av det i § 89, tredje ledd, omhandlede kommunevalgte medlem, innen 1 år fra mottagelsen av avskriften av ligningsforretningen (§ 79, femte ledd) forhøie formues- og inntektsansettelsen for skattyder, som ikke har inngitt pliktig selvangivelse. Den samme myndighet tilligger fylkesskattestyret overfor en skattyder, som visstnok har opfylt sin selvangivelsesplikt, men ved hvis ligning der finnes å være begått vesentlige feil, hvorved formue eller inntekt er for lavt ansatt. Forinnen forhøielse finner sted, skal der gis skattyderen og ligningsnevnden (ligningsrådet) anledning til å uttale sig. Skattyderen er forpliktet til å meddele de oplysninger, som fylkesskattestyret eller dets formann måtte begjære.

Ved behandlingen av skattesaker kan fylkesskattestyret tilkalle et medlem av vedkommende ligningsnevnd, som denne selv utvelger. Den således tilkalte tilkommer skyss- og kostgodtgjørelse som for ordførere bestemt. Hvor der for fylkesskattestyret foreligger sådan klage som i § 90, punkt 3, omhandlet, kan dette derhos tilkalle en representant for klagerne, som disse selv utvelger.

§ 98, første ledd. Riksskattestyret foretar de undersøkelser og innhenter de erklæringer og oplysninger, som det an-

ser fornødne. Finnes klagen begrunnet, kan det beslutte for- 22 febr.
høielse eller nedsettelse av ansettelsen for en eller flere grup- Nr. 2.
per av skattepliktige, efterat der er innhentet erklæring fra ligningsnevnden, og for enkelt skattepliktig, efterat der er gitt denne anledning til selv eller ved fullmektig å uttale sig. Riksskattestyret tilbakesender derefter saken til den for tiden fungerende ligningsnevnd til avsluttende behandling. De av styret gitte påbud og anvisninger blir herunder å befølge.

§ 99. Er ny skatteligning foretatt efter fylkesskattestyrets eller riksskattestyrets kjennelse, har ligningsnevnden efter sammes tilendebringelse å avgi gjennem fylkesskattestyrets formann innberetning om den til vedkommende regjeringsdepartement på samme måte som i § 79 foreskrevet.

Med hensyn til utleggelse av den nye ligningsforretning gjelder samme regler som for den oprindelige ligning.

Over sådan ny ligning kan ikke inngis klage til ligningsnevnden (ligningsrådet), overligningsnevnden eller særskilt klagenevnd.

Undlater en ligningsnevnd (et ligningsråd) å efterkomme en av fylkesskattestyret eller riksskattestyret i henhold til § 92, § 97 eller § 98 avsagt kjennelse, hvorved ny ligning påbys, skal vedkommende fylkesmann efter fylkesskattestyrets eller riksskattestyrets forlangende forelegge ligningsnevndens (ligningsrådets) medlemmer en løpende mulkt til bykassen for hvert medlem for hver uke, som forløper fra den i forelegget satte frist, inntil den påbudte ligning er utført og innberettet til fylkesskattestyret. Mulkten inndrives ved utpantning. Fylkesskattestyret eller riksskattestyret kan efter innstilling fra fylkesmannen frita ligningsnevnden (ligningsrådet) eller enkelte medlemmer fra mulkten, når det oplyses tilstrækkelig undskyldende omstendigheter.

§ 100, første ledd. De i nærværende lov omhandlede skatter til bykommunen innbetales i løpet av skattåret i en eller flere terminer, der fastsettes av bystyret. Dog kan formues- og inntektsskatten ikke for nogen del fordres betalt, forinnen der er hengått 4 uker fra den dag, da skattelistens utleggelse blev kunngjort.

§ 103. Den skattepliktige, som ikke betaler statsskatten senest 8 dager efter forfallstid, skal, hvis den statsskatt, han ialt har å utre, utgjør kr. 100,00 eller derover, erlegge sådan rente, som av Kongen bestemmes, dog ikke mer enn 1 pct. for hver måned eller del av måned, som er forløpet fra forfallsdag inntil betaling skjer. Ved renteberegningen avrundes skattebeløpet nedad til det nærmeste med kr. 10,00 delelike beløp.

Bystyret kan bestemme, at der av skatter til bykommunen,

22 febr. Nr. 2.

som ikke betales senest 8 dager efter forfallstid, skal erlegges inntil 1 pct. for hver måned eller del av måned, som er forløpet fra forfallsdag, inntil betaling skjer. Renteplikten kan begrenses til skattebeløp over en viss størrelse.

§ 104. Formues- og inntektsskatt til bykommunen og staten blir å innbetale med det beløp, hvortil den oprindelig er utregnet, selv om der ikke innen de fastsatte terminer er skjedd endelig avgjørelse angående skatteansettelse, hvorover der er ført klage, eller som står under prøvelse ved overordnet instans.

Når ved endelig beslutning skatten blir nedsatt, erholdes det for meget erlagte tilbakebetalt. Blir skatten forhøiet, har den skattepliktige å innbetale det manglende. Innbetalingen skjer ved den sedvanlige betalingstermin, eller, hvis der er fastsatt flere terminer, ved den siste av disse. Dog kan innbetaling i intet tilfelle fordres, forinnen der er hengått 4 uker fra den dag, da avslutningen av klagebehandlingen eller omligningen blev kunngjort eller i tilfelle underretning om avgjørelsen tilstillet den skattepliktige. Det her bestemte gjelder også for innbetaling av skatt, der først er utskrevet ved ligningsnevndens (ligningsrådets) klagebehandling eller efter de overordnede instansers kjennelser.

Leder avgjørelsen av spørsmålet om fordeling av et rederiselskaps eller dermed med hensyn til beskatning likestillet selskaps formue og inntekt (§ 75, fjerde ledd) til en annen fordeling enn den, som er lagt til grunn ved skatteberegningen, plikter den kommune, som har fått formeget skatt, å betale til den annen eller de andre kommuner det skattebeløp, som rettelig tilkommer dem med tillegg av 6 pct. årlig rente.

Er en ligning bragt under prøvelse av domstolene, har vedkommende skattyder å innbetale den omtvistede skatt, hvis denne utgjør minst kr. 5 000,oo. Innbetales mer enn, hvad der ved endelig domsavgjørelse tilkjennes kommunen eller staten, har disse å tilbakebetale det for meget erlagte med rente fra innbetalingen, efter en rentefot motsvarende Norges Banks rente for kassekredittlån.

§ 105, første ledd. De i nærværende lov omhandlede skatter — herunder innbefattet, hvad der pliktes utredet ifølge efterligning (§§ 113 og 114) — kan tillikemed påløpne renter i mangel av betaling inndrives ved utpantning. Inndrivelse ved utpantning kan også skje hos den, som efter §§ 26 og 27 er ansvarlig for skatten. Utpantningsretten vedvarer, inntil skattekravet bortfaller ved foreldelse.

§ 107, annet ledd. Når mannen efter § 11 er lignet for sin og hustruens samlede formue og inntekt, uten at skatten er fordelt mellem ektefellene, kan der ved utpantning tas utlegg såvel i gjenstander, der tilhører fellesboet, som i ektefellenes

mulige særeiemidler. Hvor hjemmeværende barn (adoptivbarn og pleiebarn) efter samme paragraf er lignet underett med foreldrene, kan tas utlegg også i barnets renteinntekter, forsåvidt de tilflyter foreldrene. 22 febr. Nr. 2.

§ 110. Skattyder, som i vedkommende kalenderår (regnskapsår) har hatt en nettoinntekt av minst kr. 6 000,oo og som undlater å inngi selvangivelse, straffes med bøter inntil kr. 50 000,oo. Med samtykke av fylkesskattestyret kan bystyret beslutte denne inntektsgrense nedsatt til kr. 4 000,oo.

Er straff ilagt for overtredelse av selvangivelsesplikten, blir der av vedkommende ligningsmyndighet å fastsette en ny frist for innlevering av selvangivelse, hvis undlatelse medfører ny straff efter foranstående første ledd. Inngir skattyderen selvangivelse, efterat ny frist er satt, blir han å efterligne for den forøkelse av formue og inntekt, som selvangivelsen måtte gi oplysning om.

Den, som i selvangivelse, næringsopgave, klage eller annen skriftlig eller muntlig opgave eller forklaring til nogen ligningsmyndighet meddeler uriktige eller ufullstendige oplysninger, som kan lede til iligning av for lav skatt, blir, hvad enten det skjer forsettlig eller av grov uaktsomhet, å straffe med bøter, forsåvidt forholdet ikke går inn under nogen strengere straffebestemmelse. Det samme gjelder, når en skattepliktig undlater å meddele oplysninger, som begjæres av et fylkesskattestyre eller dets formann i medhold av § 92, tredje ledd, eller av riksskattestyret eller dets formann i medhold av § 98.

De i nærværende paragraf omhandlede forseelser påtales av det offentlige efter forlangende av vedkommende regjeringsdepartement, formannskap, fylkes- eller riksskattestyret.

Bøtene tilfaller bykassen, uansett om forseelsen straffes efter nærværende paragraf eller efter den almindelige straffelov.

§ 113. Skattepliktig, som i strid md nærværende lovs forskrifter helt er forbigått ved ligningen, eller som for nogen formuesgjenstand eller inntektspost helt har undgått beskatning, er, hvad enten dette skyldes straffbart forhold fra hans side eller ikke, forpliktet til å erstatte kommunen og staten den forlitet erlagte skatt med 5 pct. renter fra den tid, skatten skulde vært erlagt. Det samme gjelder skattepliktig, som iøvrig er ilignet for lav skatt, når dette skyldes straffbart forhold fra hans side, eller han ikke har innsendt pliktig selvangivelse. Skattens og rentenes beløp blir å fastsette ved efterligning.

Efterligning skjer kun, når det antas, at et betraktelig beløp har undgått beskatning. Efterligning begjæres av bystyret (formannskapet) eller, forsåvidt statsskatten angår, av vedkommende regjeringsdepartement.

22 febr. Nr. 2.

Efterligning foretas av ligningsnevnden (ligningsrådet) i forbindelse med årets ligningsarbeide eller, hvis dette er avsluttet, under klagebehandlingen. Er klagebehandlingen avsluttet, kan efterligning skje ved overligningsnevnden. Har også denne avsluttet sitt arbeide, blir efterligningen først å foreta i forbindelse med følgende års ligning.

Der skal alltid, forinnen ligningen finner sted, gis den skattepliktige eller den, der vil få å utrede skatten (jfr. § 114), anledning til å uttale sig. Med hensyn til adgang til å klage gjelder de sedvanlige bestemmelser for vedkommende ligningsinstans. Skattens innbetaling skjer i overensstemmelse med de sedvanlige regler.

Rett til efterligning tapes, hvis begjæring derom ikke fremkommer innen 5 år eller, hvis forseelse som i § 110 tredje ledd omhandlet forsettlig er begått, 10 år regnet fra utgangen av det år, hvorfor skattekravet has. Er disse frister ikke utløpet, kan efterligning også begjæres efter den skattepliktiges død, dog kun, hvis hans bo ikke er endelig opgjort, eller om boet er overtatt av selvskiftende arvinger eller dets midler utloddet, hvis der ikke er hengått 2 år efter arvelaterens død. I det siste tilfelle gjelder, hvad der i § 27 er bestemt med hensyn til utstrekningen av de enkelte arvingers ansvar.

§ 114. Foreligger et forhold, som efter § 110 tredje ledd vilde være straffbart, er den skattepliktige, hans bo eller arvinger — selv om straffansvar ikke gjøres gjeldende — forpliktet til å erlegge det dobbelte av det ved ligning (i tilfelle efterligning) fastsatte skattebeløp (i tilfelle med renter), som den skattepliktige på grunn av forseelsen har undgått eller kunde ha undgått. Forpliktelsen inntrer, såfremt krav herpå fremkommer, forsåvidt kommuneskatten angår fra bystyret (formannskapet), forsåvidt statsskatten angår fra vedkommende regjeringsdepartement.

Arvingene kan frigjøre sig fra å ansvare mer enn arvelaterens forlitet erlagte skatt med påløpende renter ved innen boets endelige opgjør til vedkommende ligningsnevnd (ligningsråd) å innsende alle de oplysninger, som denne finner fornødne for å avgjøre spørsmålet, om der av arvelateren er betalt for liten skatt. Ligningsnevnden (ligningsrådet) har innen 6 måneder derefter å avgi erklæring om, hvorvidt der vil bli foretatt efterligning. Er ingen erklæring fremkommet innen denne tid, kan intet krav fremsettes mot arvingene. Når boet er undergitt offentlig skiftebehandling eller opgjøres ved testamentsfullbyrdere, kan de fornødne forføininger til frigjørelse for det heromhandlede ansvar på arvingenes vegne treffes av vedkommende skifteforvalter eller testamentsfullbyrdere.

§ 117. Finner bystyret eller vedkommende regjeringsde-

partement grunn til å anta, at en av ligningsnevnden, lignings- 22 febr.
rådet, overligningsnevnden eller en særskilt klagenevnd truffet Nr. 2.
avgjørelse hviler på et feilaktig faktisk grunnlag eller er begrunnet i en uriktig lovforståelse eller en uriktig opfatning av et rettsspørsmål, har det adgang til ved rettergang å få prøvet avgjørelsens riktighet. Det samme gjelder bystyret i et distrikt, hvis ligningsnevnd har inngitt klage efter § 80, forsåvidt angår avgjørelser, som er truffet av ligningsmyndighetene i ligningsdistriktet. Med hensyn til avgjørelser, som er truffet av et fylkesskattestyre eller riksskattestyret i anledning av klage efter § 75 fjerde ledd og § 91 har bystyret den samme adgang, og i anledning av klage efter § 91 tillike departementet.

I saken, der blir å anlegge mot formannen i vedkommende ligningsinstans, er forliksmegling unødvendig. Saken må anlegges innen en tid av 4 måneder, efterat bystyret eller departementet er blitt vitende om vedkommende avgjørelse, og kan ikke reises senere enn 2 år, efterat vedkommende avgjørelse blev truffet. Om søksmål blir den skattepliktige og de interesserte kommuner å varsle.

Innstevntes prosessutgifter bæres av saksøkeren; dog skal statskassen alltid utre utgiftene for et fylkesskattestyre eller riksskattestyret.

Hvis domstolen gir bystyret eller departementet medhold, skal den i konklusjonen angi de prinsipper, som blir å befølge av vedkommende instans. Denne trer derpå pany sammen og treffer avgjørelse på grunnlag av, hvad der i dommen er foreskrevet.

§ 121. Samtlige ligningsinstansers medlemmer såvel som alle ved ligningsarbeidet eller den dermed forbundne kontroll medvirkende personer er forpliktet til å bevare taushet om, hvad de under utførelsen av sitt hverv måtte erfare angående nogens formues- og inntektsforhold, bortsett fra, hvad der efter loven påligger dem å offentliggjøre eller oplyse.

Ligningsnevndens og de overordnede ligningsmyndigheters medlemmer har i det møte, hvori de første gang er tilstede, å underskrive i forhandlingsprotokollen en forsikring på ære og samvittighet, avfattet overensstemmende med en derfor av vedkommende regjeringsdepartement utferdiget formular om, at de vil utføre sitt hverv upartisk og efter beste skjønn og overbevisning og bevare den lovbefalte taushet om, hvad de under ligningsarbeidet mått erfare angående nogens formues- og inntektsforhold.

Også forretningsførere og andre ved ligningsvesenet eller den dermed forbundne kontroll medvirkende personer blir ved tiltredelsen å avkreve forsikring om bevarelse av taushet.

22 febr. Nr. 2. Selvangivelser såvelsom utdrag av sådanne forvares, når de ikke benyttes, av rette vedkommende i avlåst gjemme, så de ikke kommer uvedkommende for øie. De kan tilintetgjøres, når 10 år er forløpet fra utgangen av det år, selvangivelsen gjelder. Tilintetgjørelsen skal foregå under opsyn av to av ligningsrådets medlemmer og bevidnelse herom innføres i ligningsrådets protokoll.

Foranstående forskrifter er ikke til hinder for, at selvangivelser og annet ligningsmateriale benyttes i statistisk øiemed. For de personer, som har materialet til gjennemgåelse, gjelder samme taushetsplikt som for de ved ligningsarbeidet medvirkende personer.

II.

Denne lov trer i kraft 1 januar 1922 og anvendes første gang ved utskrivning av kommunale skatter for budgettåret 1922—1923 og statsskatten for samme budgettår.

§§ 14, 26, 38, 3dje til 6te ledd, 45, 65, 67, 76, 77, 91, 92, 100, 103, 104, 105, 110, 113, 114 og 121 trer i kraft straks og anvendes første gang ved utskrivning av kommunale skatter for budgettåret 1921—1922.

Ved lovens ikrafttreden opheves for byenes vedkommende lov av 11 mars 1916 inneholdende midlertidige tilleggsbestemmelser til skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911.

22 febr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, hvorved bestemmes, at montører i Telegrafvesenet henføres til 3dje klasse — kostgodtgjørelse.

23 febr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Aust-Agder fylke, hvori departementet uttaler, at når inntekten av kommunale elektrisitetsverker efter landsskattelovens § 19, byskattelovens § 14, begges 2net ledd, skal ansettes til 5 og $2^1/_2$ procent av nettoformuen henholdsvis i kraftanlegget og fordelingsanlegget og i ledningene, må meningen antas å være, at der ikke er adgang til å kreve noget ytterligere fradrag for gjeldsrenter.

24 febr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet, Fengselsstyrelsen, til riksadvokaten, hvori uttales:

Da belegget i Opstad tvangsarbeidshus og fangekoloni i den senere tid er steget sterkt, bestemmer man herved, at fangekolonien inntil videre bare skal motta fanger, som er dømt innen Rogaland og Bergen lagsogn samt Hordaland fylke.

Menn, som ikke skal innsettes i Botsfengslet (se skrivelse av 31 desember 1914) eller efter ovenstående bestemmelse i

fangekolonien på Opstad, blir å innsette i Akershus lands- 24 febr.
fengsel.

Hermed bes påtalemyndighetens tjenestemenn i Sogn og Fjordane fylke samt i Møre, Trondhjem og nordenforliggende lagsogn gjort bekjent.

Lov*)[1] inneholdende forandringer i og tillegg til 25 febr.
lov om folkeskolen på landet av 26 juni 1889. Nr. 1.

I.

Efternevnte paragrafer i lov om folkeskolen på landet av 26 juni 1889 skal lyde som følger:

§ 19. Undervisningen i folkeskolen skal henlegges til fullstendige lærerposter med minst 24 skoleuker årlig enten særskilt for en enkelt av skolens avdelinger eller for begge.

Undervisningstid, der ikke kan henlegges til nogen av de fullstendige lærerposter, kan overdras hjelpelærere (§ 30). Dog skal der intet være til hinder for, at der også utenfor dette tilfelle oprettes hjelpelærerpost, når posten samtidig tillegges undervisning i fortsettelsesskolen med tilsammen minst 24 ukers undervisning.

Som lærere i sang, legemsøvelser, huslig økonomi, tegning og håndarbeide kan anvendes timelærere.

Lærer eller lærerinne i fullstendig lærerpost, som i henhold til § 33 blir pålagt å overta bestyrelsen av eller tilsynet med en eller flere av et herreds folkeskoler, skal få sin undervisningstid forkortet med det antall timer, som antas å måtte medgå til bestyrelsen eller tilsynet. Forkortelsen må minst utgjøre 1 time om dagen. Fra denne siste bestemmelse kan skolestyret med overtilsynets samtykke gjøre undtagelse. Bestyreren eller den tilsynshavende tilkommer som sådan en særlig godtgjørelse, der blir å utre av kommunekassen med et beløp, som minst må utgjøre:

For skoler med inntil	100	elever	kr. 200,00
—»—	150	»	» 250,00
—»—	200	»	» 300,00
—»—	250	»	» 350,00
—»—	300	»	» 400,00
For skoler med høiere elevantall		.....	» 500,00

§ 20.

1. For hvert fylke fastsetter fylkestinget lavmål av lønn for de i fullstendige lærerposter ansatte lærere. Lavmålet

*) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.
[1]) St.besl. 16 februar. Se Ot. prp. nr. 70 for 1920. Innst. O. XXIII B for 1920. St.tid., forh. i Ot. s. 569—632; i Lt. s. 147-182

25 febr. Nr. 1

må være minst kr. 67,50 pr. skoleuke for de i annen avdeling ansatte lærere og forholdsvis for lærere i småskolen (36 timer i skolens annen avdeling og 30 timer i småskolen). Dog skal den årlige lønn, iberegnet det i denne paragraf post 2 omhandlede fylkestillegg ikke for nogen fullstendig lærerpost være mindre enn kr. 2 725,00 i skolens annen avdeling og forholdsvis i småskolen, når posten innehas av lærer med fullstendig lærerutdannelse. For de øvrige lærere i småskolen ikke mindre enn kr. 2 177,50.

2. Likeledes fastsetter fylkestinget for hver av de 2 nevnte grupper av fullstendige lærerposter samt for lærerposter med minst 24 uker (å minst 30 ukentlige timer) årlig undervisning i fortsettelsesskole eller i fortsettelsesskole og folkeskole tilsammen (§ 19, 2net ledd) eller i arbeidsskole (§ 46, h) et fylkestillegg og 4 alderstillegg. Fylkestillegget er et lønnsbidrag til alle lærere i fullstendig post med fullstendig lærerutdanelse uten hensyn til tjenestetid.

For lærere ansatt før nærværende lovs ikrafttreden kan Kirke- og Undervisningsdepartementet gjøre undtagelse fra bestemmelsen om, at fullstendig lærerutdannelse skal være betingelse for opnåelse av fylkestillegget.

Alderstilleggene opnås efter 3, 6, 9 og 12 års tjeneste. Dessuten kan fylkestinget bestemme, at der til enkelte poster knyttes et ekstraordinært fylkestillegg, som skal være av samme størrelse som alderstilleggene og tilfalle postens innehaver uten hensyn til tjenestetid. Fylkestingets beslutning herom må fattes for bestemte tidsrum ad gangen og trenger overtilsynets godkjennelse.

3. Tjenestetid som lærer i fullstendig lærerpost i by, ved fortsettelsesskole i by, ved abnormskole, eksamensberettiget middelskole, fylkes- eller folkehøiskole eller annen ungdomsskole, ved eksamensberettiget lærerskole, ved tvangsskole og skolehjem i post med minst 24 uker (å minst 30 ukentlige timer) årlig undervisning blir å medregne til opnåelse av alderstillegg. Tjeneste i nogen av de under ledd 2 og 3 nevnte poster med mindre antall årlige undervisningsuker enn 24 (å minst 30 ukentlige timer) regnes for en tilsvarende brøkdel av et tjenesteår.

4. Også tjeneste ved andre skoler enn de ovenfor nevnte skal der være adgang til å medregne til opnåelse av alderstillegg, når arbeidet ved vedkommende skole kan sidestilles med arbeidet ved folkeskolen. Hvorvidt og i hvilken utstrekning tjeneste ved sådanne skoler blir å medregne, avgjøres av Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Tjenestetid som midlertidig ansatt eller vikarierende lærer i fullstendig lærerpost i minst 4 uker i trekk blir å medregne til opnåelse av alderstillegg. Er der i en kommune antatt såkalte faste vikarer, blir hele deres tjenestetid i sådan stilling å medregne. 25 febr. Nr. 1.

5. Lærer, som gjør tjeneste i en post, som berettiger til alderstillegg, kan av skolestyret meddeles permisjon i inntil 3 måneder med rett til å få permisjonstiden medregnet til opnåelse av alderstillegg og med rett til å oppebære alderstillegg i permisjonstiden. Gjelder permisjonen lengere tid enn 3 måneder, kreves overtilsynets samtykke, forat læreren i permisjonstiden skal få optjene og oppebære allerede optjente alderstillegg.
6. For poster i småskolen, som innehas av lærer med mindre utdannelse enn den som er bestemt for fast ansettelse i 2nen avdeling (§ 26), skal fylkestillegget utgjøre minst kr. 490,00 og hvert alderstillegg minst kr. 280,00. For poster i 2nen avdeling og dermed likestilte poster skal fylkestillegget utgjøre minst kr. 700,00 og hvert alderstillegg minst kr. 400,00 og forholdsvis for poster i småskolen, som innehas av lærer med full utdannelse (§ 26 b).

   Alderstilleggene beregnes fra den efter det fylte 3dje, 6te, 9de og 12te tjenesteår næst påfølgende 1 januar eller 1 juli.
7. Fylkesskolestyret har i anledning herav å innhente overtilsynets uttalelse om saken og gjennem fylkesmannen å forelegge den for fylkestinget. Dettes beslutning meddeles overtilsynet. Finner dette noget derved å erindre, har det med fylkesskolestyrets fornyede betenkning å la saken forelegge til endelig avgjørelse i nytt møte av fylkestinget.

   Ved forandring av de fastsatte lønningslavmål eller alderstilleggenes beløp forholdes på samme måte som ved den første fastsettelse.

§ 38.

1. Som bidrag til avlønning av de ved folkeskolen og ved den tvungne fortsettelsskole (§ 5) ansatte lærere erholder ethvert herred ved hvert halvårs utgang av statskassen et beløp, som svarer til minst 55/100-deler av den utredede lærerlønn for den i henhold til § 5 meddelte undervisning. Bidraget beregnes dog, forsåvidt folkeskolens lærere angår, ikke i noget tilfelle av en høiere ukelønn enn kr. 67,50 i folkeskolens annen avdeling og forholdsvis i småskolen. I Finnmark fylke kan bidraget beregnes av ukelønn inntil kr. 78,00 i 2nen avdeling og forholdsvis i småskolen.

25 febr. Nr. 1.

2. Enn videre erholder ethvert herred av statskassen bidrag, som til lærernes avlønning, til sine utgifter ved barns innlosjering på skolestedet (§ 17, 3dje ledd) og til de utgifter, som herredet plikter å utre til lærernes vikarkasser, hvor sådanne er eller blir oprettet av herredet (§ 33).
3. For herreder, hvis bæreevne er ringe, forhøies statskassens bidrag med inntil 30 hundrededeler. Intet herred kan dog få så stort bidrag, at utgiftene til herredets folkeskole og den tvungne fortsettelsesskole blir mindre, enn de var det siste år, før denne lovbestemmelse trådte i kraft. Ved avgjørelsen av statsbidragets størrelse for det enkelte herred kan der også tas hensyn til herredets offervillighet i det hele likeoverfor sin folkeskole.
4. Til forhøiet statsbidrag bevilges for hver budgett-termin et beløp, som svarer til 20 hundrededeler av den sum, som fremkommer, når man regner, at alle herreder oppebærer et stasbidrag av 55 hundrededeler av de foran i nærværende §'s 1ste og 2net ledd omhandlede utgifter.

Av dette beløp blir, sålenge denne lovs bestemmelser om minimumsskoletiden er gjeldende, kr. 200 000,oo å tilstå herredene til dekkelse av de økede utgifter ved alderstilleggenes forhøielse.

Kirke- og Undervisningsdepartementet avgjør, efter å ha innhentet fylkestingenes erklæringer, hvilke herreder er berettiget til forhøiet statsbidrag, og hvor stort dette for hvert enkelt herred skal være.

De lovbestemte alderstillegg (§ 20) utres av fylkesskolekassen.

Til fortsettelsesskolen (§ 1) blir i tilfelle å utre bidrag av fylkesskolekassen efter de i § 46 inneholdte forskrifter.

Hvad der foruten disse bidrag og andre inntekter, som måtte være herredets folkeskoler tillagt, utkreves til bestridelse av folkeskolens og fortsettelsesskolens utgifter, utres, forsåvidt ikke i denne lov anderledes bestemmes, av herredskassen efter bevilgning av herredsstyret.

§ 45.

1. For hvert fylke skal der være en fylkesskolekasse, dannet ved bevilgning av fylkeskassen og bidrag av offentlige midler, beregnet som følger:
2. Når et fylkesting til fylkesskolekassen bevilger et beløp, som svarer til minst 8 øre for hver av fylkets landdistrikts innbyggere efter siste folketelling, skal vedkommende fylkesskolekasse være berettiget til av offentlige midler å erholde det tredobbelte og for Troms og Finn-

mark fylker det firedobbelte av det bevilgede beløp, så- 25 febr.
fremt dette ikke overstiger, hvad der svarer til 15 øre for Nr. 1
hver innbygger. Bevilges et større beløp av fylkeskassen, skal fylkesskolekassen enn videre erholde det dobbelte og av Troms og Finnmark fylker det tredobbelte herav av offentlige midler, såfremt det dertil fornødne av Stortinget er bevilget.

3. Derhos skal fylkesskolekassen til bestridelse av utgiftene ved fylkestilleggene av offentlige midler erholde et bidrag svarende til kr. 150,00 for hvert tillegg i småskolen og kr. 250,00 for hvert tillegg i 2nen avdeling. Likeledes erholdes til 3 og 4 alderstillegg efter 9 og 12 års tjeneste kr. 100,00 for hvert tillegg i småskolen og kr. 150,00 for hvert tillegg i 2nen avdeling.

II.

Forsåvidt Stortinget i henhold til de forbehold, som er tatt i det almindelige lønnsregulativ for statens tjenestemenn A I § 1, beslutter omregulering eller nedregulering av statstjenestemennenes lønninger, skal sådan regulering også kunne foretas for de tjenestemenn, som omfattes av nærværende lov.

III.

Denne lov trer i kraft fra 1 juli 1921.

Lov*)[1]) inneholdende forandringer i og tillegg 25 febr.
til lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889. Nr. 2.

I.

Efternevnte paragrafer i lov om folkekolen i kjøpstædene av 26 juni 1889 skal lyde som følger:

§ 15. Som bidrag til avlønning av de fullstendige lærerposter (§§ 23 og 24) og til inspektørstillinger (§ 44) erholder enhver kjøpstad ved hvert halvårs utgang av statskassen 35 hundrededeler av den utredede grunnlønn, dog ikke av hvad grunnlønnen måtte overstige kr. 3 500,00 årlig for poster på 36 timer om uken og forholdsvis mindre for poster med et færre antall timer, samt ⅔ av de utredede alderstillegg, dog ikke av, hvad alderstilleggene måtte overstige kr. 2 000,00 for lærere med et timetall av 36 om uken og forholdsvis for lærere med et mindre antall timer. I Finnmark fylke kan statsbidrag beregnes av en årlig grunnlønn inntil kr. 4 000,00 og

*) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.
[1]) St.besl. 16 februar. Se Ot. prp. nr. 69 for 1922. Innst. O. XXIII A for 1920. St.tid., forh. i Ot. s. 520—569; i Lt. s. 130—147.

25 febr. Nr. 2.

av alderstillegg inntil kr. 2 500,oo for lærere med et timetall av 36 om uken og forholdsvis for lærere med et mindre antall timer.

I byer i Hålogaland bispedømme vil dessuten vanlig statsbidrag som til alderstillegg bli ydet av et ekstraordinært tillegg, som kan tilstås lærerne uten hensyn til tjenestetid.

Som bidrag til lønn for timelærerposter og for timeundervisning (§ 21, jfr. § 27), og som bidrag til de ved fortsettelsesskolen og ved tvangsskolen ansatte lærere erholder enhver kjøpstad ved hvert halvårs utgang av statskassen 35 hundrededeler av den utredede lærerlønn.

Statskassens bidrag til lærerlønnen forhøies for kommuner, hvis bæreevne er ringe, inntil 50 pct. av den utredede grunnlønn innen de for denne ovenfor fastsatte grenser.

Vedkommende regjeringsdepartement avgjør, hvilke kommuner er berettiget til forhøiet statsbidrag, og hvor stort dette for hver enkelt kommune skal være.

Ved avgjørelsen av statsbidragets størrelse for hver enkelt kommune kan der også tas hensyn til kommunens offervillighet i det hele likeoverfor sin folkeskole.

Til lærernes vikarkasse ydes ved hvert års utgang et bidrag av 2/10 av vikarkassens utgifter.

Statskassen utreder ¼ av kommunens utgifter til den i foregående paragraf omhandlede tannpleie.

Dessuten utrer staten ⅓ av kommunens utgifter til elevenes forsyning med lesebøker samt skrive- og tegnesaker.

Hvad der foruten de i nærværende paragraf omhandlede bidrag og andre inntekter, som måtte være folkeskolen tillagt, utkreves til bestridelse av folkeskolens utgifter, utres av bykassen efter bevilgning av kommunestyret.

§ 24. Den i § 23 omhandlede vedtekt skal fastsette:

a. Det ukentlige timetall, som skal kunne tillegges fullstendig lærerpost. Det må ikke være mindre enn 24 og ikke overstige 36.

b. Grunnlønn for de fullstendige lærerposter. Den må minst utgjøre kr. 3 500,oo årlig for poster med 36 ukentlige undervisningstimer og forholdsvis mindre for poster med et færre antall timer.

c. Alderstilleggenes størrelse.

De alderstillegg (tillegg), hvortil staten yder bidrag efter § 15, skal utgjøre minst kr. 400,oo for lærere med et timetall av 36 pr. uke og forholdsvis mindre for poster med et færre antall timer. Alderstilleggene opnås efter 3, 6, 9, 12 og 15 års tjeneste.

Tjenestetid som lærer i fullstendig lærerpost på landet, i lærerpost ved fortsettelsesskolen og folkeskolen på

landet med tilsammen minst 24 uker å minst 30 ukentlige timer samt i lærerposter med minst samme lesetid ved fortsettelsesskole på land og i by, ved abnormskole, eksamensberettiget middelskole, fylkes- eller folkehøiskole eller annen ungdomsskole, ved eksamensberettiget lærerskole, ved tvangsskole og skolehjem blir å medregne til opnåelse av alderstillegg. Tjeneste i nogen av de nevnte poster med mindre antall årlige undervisningsuker enn 24 (å minst 30 ukentlige timer) regnes for en tilsvarende brøkdel av et tjenesteår. 25 febr. Nr 2.

Tjenestetid som midlertidig ansatt eller vikarierende lærer i fullstendig lærerpost i minst 4 uker i trekk blir å medregne til opnåelse av alderstillegg. Er der i en kommune antatt såkalte faste vikarer, blir hele deres tjenestetid i sådan stilling å medregne.

Alderstilleggene beregnes fra den efter det fylte 3dje, 6te, 9de, 12te eller 15de tjenesteår næstpåfølgende 1 januar eller 1 juli.

Også tjeneste ved andre skoler enn de ovenfor nevnte skal der være adgang til å medregne til opnåelse av alderstillegg, når arbeidet ved vedkommende skole kan sidestilles med arbeidet ved folkeskolen. Hvorvidt og i hvilken utstrekning tjeneste ved sådanne skoler blir å medregne, avgjøres av Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Lærer, som gjør tjeneste i en post, som berettiger til alderstillegg, kan av skolestyret meddeles permisjon i inntil 3 måneder med rett til å få permisjonstiden medregnet til opnåelse av alderstillegg og med rett til å oppebære alderstillegg i permisjonstiden. Gjelder en permisjon lengere tid enn 3 måneder, kreves overtilsynets samtykke, forat læreren i permisjonstiden skal få optjene og oppebære allerede optjent alderstillegg.

d. Størrelsen av det husleiebidrag, som blir å tillegge fullstendig lærerpost, forsåvidt der ikke er tillagt posten fri bolig. Boligen må for lærere med familje være på minst 3 værelser og kjøkken, for andre lærere på minst 2 værelser og kjøkken. Til begge slags boliger dessuten kjeller og nødvendige yttre rum. Husleiebidraget må for lærere med familje minst utgjøre kr. 400,oo, for andre lærere kr. 250,oo.

e. Størrelsen av den godtgjørelse, som tilkommer en skoles bestyrer eller tilsynshavende (§ 21).

f. Hvorledes der skal forholdes med godtgjørelse til vikar, når lærer har sykdomsfall. Herom kan der treffes særskilte bestemmelser for menn og kvinner.

25 febr. Nr. 2.

Lønnen for sommerferien fordeles mellem fratredende og tiltredende lærer således, at den fratredende oppebærer lønnen for juli, den tiltredende for august. Lærer, som slutter ved sommerferiens begynnelse, må fratre ved utgangen av juli.

Dersom en kommune tilstår lærere over 60 og lærerinner over 55 år nedsettelse i deres ukentlige lesetid mel bibehold av full lønn, yder staten bidrag til deres avlønning som til lærere med full lesetid.

II.

Forsåvidt Stortinget i henhold til det forbehold, som er tatt i det almindelige lønnsregulativ for statens tjenestemenn A I § 1, beslutter omregulering eller nedregulering av statsfunksjonærenes lønninger, skal sådan regulering også kunne foretas for de tjenestemenn, som omfattes av nærværende lov.

III.

Denne lov trer i kraft fra 1 juli 1921.

25 febr. Nr. 3.

Lov*)[1] angående forandringer i og tillegg til den geistlige lønningslov av 14 juli 1897.

I.

Efternevnte paragrafer i den geistlige lønningslov av 14 juli 1897 skal herefter lyde således:

§ 12. Den et geistlig embede tilliggende rede, rettighetsvog, offerskjeppe og annen dermed likestilt ydelse skal, forsåvidt dette av vedkommende sognestyre i det i § 49 omhandlede forhandlingsmøte besluttes, fra denne lovs ikrafttreden bortfalle mot erstatning av sognekassen svarende til gjennemsnittsbeløpet av hvad disse ydelser skulde ha utgjort i de nærmest foregående 10 år.

§ 13. Av kjøpstadsinnvånere, der eier særskilt skyldsatt jord, som de ikke selv bebor det hele år, utres til sogneprest og kirkesanger i det sogn, hvor eiendommen ligger, årlig henholdsvis kr. 8,00 og kr. 2,00.

Denne utredsel kan inndrives ved utpantning og forfaller samt besørges opkrevet av lensmannen (skatteopkreveren) i det distrikt, hvor eiendommen ligger, overensstemmende med bestemmelsene i §§ 7 og 9.

---

*) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

[1]) St.besl. 16 februar. Se Ot. prp. nr. 68 (1920). Innst. O. XXIV for 1920. St.tid., forh. i Ot. s. 414—470, 657—658; i Lt. s. 105—130, 182.

§ 14. Den sogneprester i landskall tilliggende inntekt av menighetslemmer, som ikke eier skyldsatt jord — såsom av husmenn, føderåds- (kår)folk, konfirmert ungdom o. fl. — samt det faste offer, som tilkommer residerende kapellaner, skal fra denne lovs ikrafttreden bortfalle mot erstatning av sognekassen svarende til hvad der av sådanne inntekter skulde være innkommet i det nærmest foregående år. 25 febr. Nr. 2.

Erstatningsbeløpet blir efter hver ny folketelling å omberegne efter menighetens forandrede folketall.

§ 16. Hvor der i bykall har vært erlagt offer efter regulativ av arbeidere ved bergverk eller av andre menighetslemmer, utres erstatning til vedkommende geistlige embedsmann av bergverket eller kommunen.

Hvor sådant offer har vært erlagt av garnison eller av arbeidere og andre tjenestemenn ved statens bergverk, fabrikker og verksteder, utres estatningen av staten efter Stortingets bestemmelse.

Den, som efter nærværende paragraf blir pliktig til å betale erstatning, har samme rett som i foregående paragraf for landskommunene fastsatt.

§ 18. De ovenfor under §§ 12, 14 og 16 omhandlede ydelser av vedkommende sogne- eller bykasse eller bergverket utbetales månedsvis.

§ 20. For kirkelige handlinger, som utføres for menighetslemmer, erlegges ikke betaling eller aksidensoffer.

For kirkelige handlinger, som utføres for fremmede menighetslemmer, betales efter vedtekt, som fastsettes på landet av sogne- og i byene av kommunestyret og godkjennes av Kirkedepartementet.

For kommunion og sognebud erlegges aldri betaling.

§ 21. Den nedgang i embedets inntekter beregnet efter den i § 19 anførte regel, der blir en følge av bestemmelsen i § 20, erstattes fullt ut av sogne- eller bykassen.

§ 22. Frivillig høitidsoffer opheves mot full erstatning av sogne- eller bykassen, beregnet overensstemmende med reglene i § 19.

§ 23. Som ytterligere bidrag til prestenes lønn utres der av sogne- eller bykassen et tilskudd beregnet efter kr. 0,50 pr. menighetslem. Forsåvidt tilskuddet beregnet på denne måte skulde finnes å falle trykkende for noen sogne- eller bykasse, kan tilskuddet med Kongens samtykke beregnes efter kr. 0,30 pr. menighetslem. Er der flere prester i menigheten, bestemmer Kirkedepartementet, hvorledes tilskuddet blir å fordele mellem prestene.

Dette tilskudd og erstatningsbeløpene efter §§ 21 og 22

25 febr. Nr. 3

beregnes av Kirkedepartementet og utbetales månedsvis av vedkommende sogne- eller bykasse.

I særegne tilfelle, hvor inntektene er så rikelige, at de overstiger den for embedet fastsatte maksimumslønn, kan Kirkedepartementet midlertidig bestemme, at det kommunen påhvilende bidrag ifølge nærværende paragraf nedsettes med et passende beløp eller helt bortfaller.

§ 24. I de byer, hvor der er flere sognemenigheter, kan Kongen, efterat kommunestyrets uttalelse er innhentet, treffe bestemmelser, hvorefter byens samtlige sogn med hensyn til beregning av de i nærværende lov omhandlede erstatninger til de geistlige tjenestemenn betraktes som én menighet, idet der istedenfor og på grunnlag av de nuværende sognevis beregnede målestokker for prestenes og kirkesangernes inntekter av kirkelige handlinger og av høitidsoffer fastsettes felles, for den hele by gjeldende målestokker for disse inntekter.

Av de på grunnlag av de nye felles målestokker utregnede kommunale erstatninger bestemmer Kongen, hvad der skal tillegges de enkelte embeder og bestillinger som inntekt av kirkelige handlinger og av høitidsoffer. Likeledes kan Kongen bestemme, at byens enkelte lønningsfond skal forenes til et felles lønningsfond for den hele by.

I herred, som omfatter flere sogn, kan de i §§ 12, 14, 21 og 22 omhandlede erstatninger efter beslutning av herredsstyret utlignes herredsvis istedenfor sognevis, når Kirkedepartementet gir sitt samtykke dertil.

§ 25. De beløp, som fremkommer efter bestemmelsene i §§ 32 og 38 tillikemed mulige legater og donasjoner, samles til et menigheten tilhørende lønningsfond. Dette fonds renter samt de midler, som tilveiebringes ad frivillighetens vei ved gaver eller på annen måte, anvendes til å dekke den erstatning, som sogne- eller bykassen plikter efter §§ 14, 16, 21 og 22, efterat først 10 pct. av årets inntekter er tillagt kapitalen.

§ 27. Hvor Kirkedepartementet finner det påkrevet, kan der med Stortingets samtykke av Oplysningsvesenets fond tillegges geistlig embedsmann kontorholdsgodtgjørelse.

Geistlige embedsattester utferdiges uten betaling efter skjemaer, som anskaffes av Kirkedepartementet.

§ 29. Hvor der i landskall ikke er tillagt sogneprest eller residerende kapellan embedsgård, ydes ham av Oplysningsvesenets fond en avsavnsgodtgjørelse, hvis størrelse bestemmes av Kongen med Stortingets samtykke. Kallskapellan og tredjeprest i landskall, som ikke er sikret bolig eller husleiegodtgjørelse av kommunen eller på annen måte, ydes derfor av Op-

lysningsvesenets fond en godtgjørelse, hvis størrelse likeledes bestemmes av Kongen med Stortingets samtykke. 25 febr. Nr. 3.

De i kjøp- og bergsteder ansatte geistlige embedsmenn, som skal bo i disse, skal sikres bolig, som anskaffes og vedlikeholdes av byen eller verket og godkjennes av Kirkedepartementet. Med departementets samtykke kan der istedenfor bolig ydes husleiegodtgjørelse med et beløp, som bestemmes av vedkommende kommune- eller verksstyre og godkjennes av departementet. Det samme gjelder for geistlige embedsmenn, som skal bo i ladesteder og ikke er eller blir tilstått bolig eller husleiegodtgjørelse av det offentlige.

Hvor der er tillagt geistlig embedsmann embedsgård eller bolig av det offentlige, kan Kongen bestemme, at der derfor erlegges en rimelig godtgjørelse til Oplysningsvesenets fond. For embedsgård eller bolig, som er anskaffet av kommunen eller menigheten, kan på samme måte bestemmes, at der til kommunekassen skal erlegges en godtgjørelse, medmindre kommunestyret anderledes bestemmer. Størrelsen av godtgjørelsen bestemmes i begge tilfelle av Kongen.

§ 30. For reiser, som en geistlig embedsmann på begjæring foretar til utførelse av nogen kirkelig handling, tilkommer der ham forsvarlig skyss eller godtgjørelse som for reiser i offenlige anliggender.

For reiser til gudstjenester og konfirmantforberedelse samt til forordnet fremmøte på kirkegårder tilkommer der ham skyss- og i tilfelle kostgodtgjørelse av herredskassen (herredskassene) som for reiser i offentlige anliggender bestemt — medmindre der med Kirkedepartementets samtykke treffes en annen ordning herom.

Med fordelingen for reiser til gudstjenester og konfirmanters forberedelse forblir det på ethvert sted som hittil; treffes annen ordning utkreves Kongens godkjennelse.

For reiser, som han på begjæring foretar for å holde bibellesning med nadverforvaltning eller for å besøke og i tilfelle meddele nadver til syke, tilkommer der ham sådan skyssgodtgjørelse av herredskassen, forsåvidt han ikke på annen måte får sine reiseutgifter dekket. Forsåvidt der ved kommunestyrebeslutning godkjent av Kirkedepartementet stilles et bestemt årlig beløp av kommunekassen til prestens disposisjon for reiser til bibellesninger, ungdomsmøter, sykebesøk og lign. i menigheten, blir 60 pct. av det dertil utbetalte beløp å refundere kommunekassen av Oplysningsvesenets fond.

§ 31. Hvor den samlede gjennemsnittlige årlige embedsinntekt (heri ikke medregnet utbytte av embedsgård, avsavns- eller husleiegodtgjørelse) for et sogneprestembede eller residerende kapellani kommer under kr. 5 000,00 og for et kalls-

25 febr. Nr. 3.

kapellani eller tredjeprestembede kommer under kr. 4 000,00, tilskytes det manglende av Oplysningsvesenets fond. Første gangs beregning foretas straks, senere omberegning hver gang der inntrer ledighet i embedet eller efter resultatet av hver ny folketelling.

Hvis et presteembede, som efter ovenstående tilkommer minimumstilskudd av Oplysningsvesenets fond, blir tillagt et nytt særskilt lønnsbidrag av vedkommende kommune eller menighet, kan dette bidrag efter nærmere bestemmelse av Kirkedepartementet settes ut av betraktning ved senere omberegning av tilskuddet.

§ 32. Inntekt, som et geistlig embede har av benefisert gods, kan av Kongen henlegges til andre dertil mere trengende embeder, særlig til embeder i de prestegjeld, hvor godset er beliggende, eller bestemmes å skulle inngå i Oplysningsvesenets fond for på annen måte å anvendes til geistlighetens beste.

Tiende, som oppebæres av geistlig embedsmann utenfor det prestegjeld, hvor eiendommen ligger, kan av Kongen henlegges til geistlig embede i det prestegjeld, hvor eiendommen er.

Hvor embedsinntektene (heri ikke medregnet utbytte av embedsgård, avsavns- eller husleiegodtgjørelse) overstiger kr. 9 000,00 for sogneprester og kr. 8 000,00 for andre prester, kan Kongen bestemme, at det overskytende eller en del derav skal, forsåvidt det ikke anvendes til forøket geistlig betjening, inngå i det i § 25 omhandlede, menigheten tilhørende lønningsfond.

Hvad der efter ovenstående tilfaller lønningsfondet, blir i prestegjeld, hvor der er flere sogn, å fordele mellem sognenes lønningsfond efter antallet av sognenes menighetslemmer ved siste almindelige folketelling.

§ 33. Ingen prest er berettiget til av embedets inntekter å oppbære mer enn:

I de første 3 år	.....	kr.	5 000,00	årlig
Efter 3 års tjeneste	.....	»	5 500,00	—
— 6 » —	.....	»	6 000,00	—
— 9 » —	.....	»	6 500,00	—
— 12 » —	.....	»	7 000,00	—
— 15 » —	.....	»	7 500,00	—
— 18 » —	.....	»	8 000,00	—
— 21 » —	.....	»	8 500,00	—
— 24 » —	.....	»	9 000,00	—

Utgjør embedets inntekter mer enn hvad presten således er berettiget til å oppebære, bestemmes det av Kirkedeparte-

mentet, hvor meget derav foreløbig skal inngå i lønningsfondet. 25 febr. Nr. 3.

§ 34. For biskopenes lønningsmåte gjelder bestemmelsene i denne lovs §§ 1—3, 28, 32 og 37, forsåvidt de derpå kan anvendes.

Den nedgang i en biskops inntekter, som måtte bli en følge av bestemmelsene i § 32, erstattes av Oplysningsvesenets fond, forsåvidt den ikke dekkes ved rentene av den ved bestemmelsen i § 40 fremkomne kapital.

Utgjør den en biskop tillagte lønn med personlige alderstillegg ikke så meget som den embedsinntekt den til stiftsdireksjonen knyttede fylkesmann oppebærer, tilskytes det manglende av Oplysningsvesenets fond.

§ 35. Prostene lønnes med kr. 30,00 av hver sognekirke innen prostiet og gis ved siden derav en lønn av Oplysningsvesenets fond av kr. 400,00 årlig.

Stiftsprosten gis — foruten den fastsatte lønn av stiftsprostiets kirker — en lønn av Oplysningsvesenets fond av kr. 1 200,00 årlig.

§ 38. Inntekten av ledig presteembede tilfaller menighetens lønningsfond (§ 25) med fradrag av den godtgjørelse biskopen bestemmer for betjeningen, når den ikke utføres av stiftskapellan, samt reiseutgifter i betjeningstiden.

I prestegjeld, hvor der er flere sogn, fordeles de ovennevnte inntekter mellem sognenes lønningsfond efter antallet av sognenes menighetslemmer ved siste almindelige folketelling. Utgiftene ved embedets betjening fordeles på sognenes lønningsfond i forhold til, hvad der tilfaller dem av inntekter.

Den, som efter de i § 37 og i nærværende § gitte bestemmelser har rett til embedets inntekter nogen del av et år, får sin forholdsmessige andel av embedets samtlige årlige inntekter og svarer dets utgifter i samme forhold.

§ 39. I sykdomstilfelle har geistlig embedsmann rett til fornøden tjenestefrihet med fri vikarhjelp i inntil 3 måneder av et kalenderår. Forsåvidt vikarhjelp ikke kan skaffes ved stiftskapellan, utres utgiftene dertil av embedets overskytende inntekter eller i mangel derav av Oplysningsvesenets fond.

Geistlig embedsmann, som iøvrig med Kirkedepartementets samtykke får vikarhjelp ved stiftskapellan, avgir herfor til Oplysningsvesenets fond kr. 100,00 månedlig.

Kirkedepartementet kan helt eller delvis eftergi denne avgift.

§ 40. Ledig bispeembede bestyres av vedkommende stiftsprost, som derfor nyder av embedets inntekt kr. 500,00 månedlig. Resten av embedsinntekten blir å innbetale til Kirke-

25 febr. Nr. 3.

departementet og å forvalte under Oplysningsvesenets fond som en bispeembedet tilhørende kapital.

§ 44. Bestemmelsene i denne lovs §§ 19—24 angående offer og betaling for kirkelige handlinger samt angående høitidsoffer gjelder også for kirkesangere. Til disse utres på landet av sognekassen og i byene av bykassen erstatning for nedgang i inntekter med det fulle beløp.

Som ytterligere bidrag til kirkesangernes lønn utres der i kjøp- og ladesteder av bykassen et tilskudd beregnet efter kr. 0,25 pr. menighetslem. I byer med flere kirker bestemmer Kirkedepartementet, hvorledes dette bidrag skal fordeles mellem de enkelte kirkesangere.

På landet kan sognestyret med Kirkedepartementets samtykke beslutte, at et lignende bidrag skal utlignes til forhøielse av kirkesangerinntektene. Det blir derefter gjenstand for nærmere avgjørelse av sognestyret med departementets godkjennelse, om den således forhøiede lønn helt skal utbetales kirkesangeren eller disponeres på annen måte i kirkelig øiemed.

Utgjør de en kirkesangerbestilling tilliggende inntekter ikke så meget som et samlet årlig beløp svarende til kr. 10,00 for hver gudstjeneste kirkesangeren deltar i (gudstjenestenes antall beregnet gjennemsnittlig for de siste 5 år) og 10 øre av hvert menighetslem i sognet eller kapelldistriktet (menighetslemmenes antall beregnet efter siste almindelige folketelling) erstattes det manglende av sognekassen.

§ 46. Bestemmelsene i denne lovs § 30, to første ledd, angående prestens rett til skyss- og kostgodtgjørelse for reiser til utførelse av kirkelige handlinger, til gudstjenester, konfirmantforberedelse og til fremmøte på kirkegårder gjelder også for kirkesangere.

II.

Fremtidige endringer i denne lov, hvorved lønningene nedsettes eller beregningsmåten endres, kan gjøres gjeldende også for de ved endringslovens ikrafttreden ansatte tjenestemenn. Dog skal herved ikke nogen tjenestemanns lønn kunne settes lavere enn den var før denne lovs ikrafttreden, medmindre forbehold derom måtte være tatt ved hans ansettelse.

De tjenestemenn, som omfattes av denne lov, er forpliktet til å finne sig i de bestemmelser, som måtte bli truffet med hensyn til pensjonsordning og aldersgrense samt om foreløbig inneholdelse av tilleggsinnskudd til Statens pensjonskasse.

III.

Denne lov trer i kraft straks, dog således at de bestemmelser deri, som medfører nye utgifter for det offentlige eller kommune, først trer i kraft 1 juli s. å.

Lov *)[1]) om forandringer i lov om arbeiderbruk- og boliglån av 9 juni 1903 kap. 1 og i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 (jfr. tilleggslov av 9 august 1918 nr. 5). 25 febr. Nr. 4.

I.

Følgende bestemmelser i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 (jfr. tilleggslov av 9 august 1918 nr. 5) skal herefter lyde så:

§ 10, fjerde ledd. Nevndens formann tilkommer en årlig godtgjørelse, som fastsettes av herredsstyret og utres av herredet. Herredsstyret kan bestemme, at der dessuten skal tilstås formannen godtgjørelse av herredskassen for reiser, som han efter særskilt opdrag av nevnden foretar for å føre tilsyn med byggearbeider og hus. Nevndens øvrige medlemmer har ikke annen godtgjørelse for sitt arbeide enn betaling for avholdte takster (§ 77). Hvor arbeidet finnes betydelig, kan herredsstyret dog bevilge dem særskilt godtgjørelse, som utres av herredet. Formannen har dessuten samme betaling som nevndens øvrige medlemmer for avholdte takster.

§ 11. Adgang til å få lån til oprettelse, erhvervelse eller bebyggelse av småbruk eller til betaling av gjeld på slike bruk har norsk statsborger, mann eller kvinne, som

er skikket til å eie, drive og vedlikeholde småbruket som jordbruk,

trenger en vesentlig hjelp for å kunne oprette, erhverve, bebygge eller beholde bruket, og som efter skjønn av småbruksnevnden eller efter siste års skatteligning ikke eier en formue av over kr. 6 000,oo, innbo ikke medregnet,

ikke ellers eier fast eiendom til så stor verdi, at denne, tillagt småbrukets verdi, går over den i § 12 satte grense.

Ved skjønnet over, om en lånsøker er skikket til å eie, drive og vedlikeholde småbruket som jordbruk, kan også tas hensyn til ektefellens og barnas egenskaper.

§ 12. Den eiendom lånet gjelder, må være særskilt skyldsatt, inneholde minst 50 ar opdyrket eller dyrkbar jord og være skikket som småbruk. Dessuten bør der såvidt mulig tilligge bruket de herligheter og rettigheter, som efter de stedlige forhold anses nødvendige for et litet gårdsbruk, såsom havn, torvmyr eller skog til husbehov og gårdsfornødenhet.

Brukets låneverdi (§ 13) må ikke være over kr. 15 000,oo, derav ikke over kr. 8 000,oo for jorden. Når lånet er til opret-

*) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

[1]) St.besl. 22 februar. Se Ot. prp. nr. 75 for 1920. Innst. O. nr. 10 (1921). St.tid., forh. i Ot. s. 704—726; i Lt. s. 187—192.

25 febr. Nr. 4.

telse eller erhvervelse av bruket, må kjøpesummen være rimelig i forhold til eiendomsprisene i egnen.

Bruket må ha eller skaffes de for beboelse eller drift nødvendige hus, hvis ikke bankens styre efter anbefaling av småbruksnevnden og herredsstyret i det herred, som garanterer for lånet (§ 17), fritar herfor.

Lån på jord, som er dyrkbar, men vesentlig uopdyrket, bør innen samme herred gå foran lån på jord, som vesentlig er opdyrket. Innen samme herred bør også lån til opretttelse av nye småbruk gå foran lån til erhvervelse av eldre bruk, og disse siste lån gå foran lån til betaling av gjeld.

§ 14. Lån kan gis med inntil 9/10 av småbrukets låneverdi. Dog må lån, som gis til oprettelse eller erhvervelse av bruk, ikke være større enn 9/10 av den virkelige kjøpesum, i tilfelle tillagt byggetakstsummen. Intet lån må være over kr. 10 000,oo.

§ 39. Adgang til å få lån til opførelse, fullførelse eller erhvervelse av bolig eller til betaling av gjeld på sådan har norsk statsborger, mann eller kvinne, som trenger en vesentlig hjelp for å kunne opføre, fullføre, erhverve eller beholde boligen, og som efter skjønn av bolignevnden eller efter siste års skatteligning ikke eier en formue av over kr. 6 000,oo i byene og bymessig bebyggede strøk i bygdene og kr. 4 000,oo i bygdene iøvrig, innbo ikke medregnet.

§ 40, første ledd. Den bolig, lånet gjelder, må være beregnet til høist to familier, og den tomt, som regnes med i eiendommens låneverdi (§ 41), må ikke inneholde mer enn 50 ar opdyrket eller dyrkbar jord. Til bolig regnes også dens nødvendige uthus. Låneverdien uten fradrag av kapitalisert leieavgift av tomten må i byene og bymessig bebyggede strøk i bygdene ikke være over kr. 20 000,oo og i bygdene iøvrig ikke over kr. 10 000,oo. Tomten, likeledes uten fradrag av kapitalisert leieavgift, må ikke ha større verdi enn kr. 3000,oo i byene og bymessig bebyggede strøk i bygdene og kr. 1 800,oo i bygdene iøvrig. Efter ansøkning fra et bystyre (herredsstyre) og anbefaling fra bankens styre kan Kongen forhøie grensen for låneverdien i en by eller et bymessig bebygget strøk på landet fra kr. 20 000,oo til kr. 25 000,oo og i et herred iøvrig fra kr. 10 000 til kr. 12 500,oo, forsåvidt det gjelder boliger, som opføres av mur, eller som skal være beregnet til to familier. Når de stedlige forhold i by tilsier det, kan Kongen likeledes, efter ansøkning og anbefaling som nevnt i foregående punktum, forhøie den arealgrense, som er fastsatt i første punktum.

§ 42. Lån mot kommunegaranti må ikke utgjøre mer enn 9/10 av eiendommens låneverdi og heller ikke mer enn 9/10 av den virkelige kjøpesum, i tilfelle tillagt byggetakstsummen.

Lån uten kommunegaranti må ikke utgjøre mer enn 5/10 25 febr.
av låneverdien og heller ikke mer enn 5/10 av den virkelige Nr. 4.
kjøpesum, i tilfelle tillagt byggetakstsummen.

Intet lån må være over kr. 7 500,oo i byene og bymessig bebyggede strøk i bygdene og kr. 5 600,oo i bygdene iøvrig. Dog kan Kongen, forsåvidt det gjelder boliger, som opføres av mur, eller som skal være beregnet til to familier, forhøie lånegrensen i by og bymessig bebyggede strøk i bygdene til kr. 10 000,oo og i et herred iøvrig til kr. 7 000,oo, når bystyret (herredsstyret) søker om det og ansøkningen blir anbefalt av bankens styre. Forhøielse som nevnt kan i bymessig bebyggede strøk i bygdene skje også efter ansøkning fra bystyret i tilgrensende by, når ansøkningen blir anbefalt av bankens styre og av vedkommende herredsstyre.

§ 81. En kommune kan overta ansvar for lån efter denne lov (bykommune bare efter kapitlene 4, 5 og 6) for et beløp, som ikke samtidig må utgjøre over 500 000 kr., dog således, at Kongen, når kommunens størrelse eller andre særlige omstendigheter gjør det ønskelig, kan forhøie grensen. Dog må grensen ikke for nogen kommune settes høiere enn kr. 1 000 000,oo, inntil anderledes bestemmes ved lov.

§ 82. Til fremme av sund og hensiktsmessig bebyggelse kan Kongen, efter forslag fra bankens styre, gi nærmere forskrifter om byggetegninger samt om opførelsen og innretningen av de boliger, som der ydes lån til efter denne lov.

§ 83. Særskilt for Finnmark gjelder følgende:

1. For herred eller deler av et herred, hvor de økonomiske forhold gjør det nødvendig, kan Kongen efter ansøkning fra herredsstyret og anbefaling av bankens styre, fastsette, at lån til opførelse eller fullførelse av boliger samt til opførelse av nye beboelseshus istedenfor eldre utjenlige sådanne skal kunne gis mot en rente av 2½ pct. og med en tilbakebetalingstid av 42 år (uten avdragsfrihet). Lån kan tilstås, selv om tomten er over 50 ar dyrket eller dyrkbar jord; dog må dens verdi ikke være større enn bestemt i lovens § 40.
2. Lån som nevnt kan utgjøre eiendommens fulle låneverdi, når denne ikke overstiger kr. 5 000,oo. Dog må intet lån være større enn den virkelige kjøpesum, i tilfelle tillagt byggetakstsummen.
3. Til sikkerhet for lån som nevnt godtas, foruten pant efter § 17, 1ste ledd og § 44, 1ste ledd, garanti av vedkommende herred for 2/10 av mulig tap ved lånet.
4. Lån som nevnt tilstås lånsøkere, som har så dårlig råd, at de ikke kan ta lån efter denne lov på de almindelige vilkår. Herom skal nevnden og herredsstyret avgi erklæring, når låneansøkningen sendes til banken.

25 febr. Nr. 4.

5. Når herredets utstrekning eller samferdselsforhold gjør det ønskelig, kan Kongen efter ansøkning fra herredsstyret og anbefaling av bankens styre tillate, at antallet av medlemmer i småbruks-(bolig-)nevnden økes til 12. Av grunn som nevnt og på samme måte kan det fastsettes, at nevndens formann skal ha skyss- og kostgodtgjørelse av statskassen for reiser, som han foretar i anledning av denne lov.

II.

Når byggeomkostningene er vesentlig forhøiet efter byggetakstsummens fastsettelse, og når det som følge herav ikke har vært mulig å fullføre bygget som forutsatt efter byggeplanen, kan bankens styre, efterat ny takst er avholdt, tilstå tilleggslån til fullførelse av byggearbeider, som der er gitt lån til efter kapitlene 2 og 4.

Dog må eiendommens låneverdi efter den nye takst og det oprindelige lånebeløp sammen med tilleggslånet ikke gå over de grenser, som er satt i §§ 12 og 14 for småbruk og i §§ 40 og 42 for boliger.

De forskrifter, som er gitt om lån til småbruk i kap. 2 og om lån til boliger i kap. 4 gjelder også for disse tilleggslån.

Denne bestemmelse gjelder alene byggearbeider, hvortil lån er bevilget efter 1 august 1914.

III.

Denne lov trer i kraft:

a) straks forsåvidt angår forandringene i §§ 10, 82 og 83;

b) fra den tid Kongen bestemmer, forsåvidt angår forandringene i §§ 11, 12, 14, 39, 40, 42 og 81.

Bestemmelsen under II trer i kraft, når Kongen bestemmer, og gjelder for et nærmere av Kongen angitt tidsrum.

25 febr. **Kongelig resolusjon***), hvorved bestemmes, at §§ 12, 14 og 40, første ledd, i foranstående lov (nr. 4) av 25 februar 1921 trer i kraft fra s. d.

25 febr. **Kongelig resolusjon****) om forandring i § 5 i politivedtektene for Brunlanes herred, Vestfold fylke.

25 febr. **Kongelig resolusjon*****) om politivedtekter for Ogna herred, Rogaland fylke.

25 febr. **Kongelig resolusjon*****) om politivedtekter for Vats herred, Rogaland fylke.

---

*) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.

**) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9, hvor politivedtektenes § 5, 1ste og 2net avsnitt, i endret lydelse er inntatt.

***) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9, hvor de stadfestede politivedtekter er inntatt.

Kongelig resolusjon*), hvorved med hjemmel av § 15 i lov om tilsyn med pleiebarn m. v. av 29 april 1905 bestemmes, at lovens §§ 1—9 gjøres gjeldende for Biri herred, Opland fylke. 25 febr.

Kongelig resolusjon*) om nye takster og regler for benyttelse av de offentlige brygger i Larvik samt for benyttelse av bryggene til varers henliggen og om forhøielse av den gjeldende tonnasjeavgift i Larvik. 25 febr.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse til det dobbelte av de havneavgifter, som i henhold til havnelovens §§ 16, 28 og 29 hittil har vært opkrevet i Mandal. 25 febr.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse til det dobbelte av de havneavgifter, som i henhold til havnelovens §§ 16, 28, 29 og 47 hittil har vært opkrevet i Kristiansand. 25 febr.

Kongelig resolusjon*) om opkrevning av avgift av forskjellige varer, som føres over Kristiansand havnevesens brygger. 25 febr.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse av avgiftssatsene med 100 pct. i det ved kongelig resolusjon av 28 september 1917 stadfestede takstregulativ (undtagen sammes § 6) for benyttelse av Brønnøysund dampskibskai. 25 febr.

Kongelig resolusjon, hvorved der tillates oprettet et nytt apotek i Drammen i bydelen Bragerøen på et sted, som fastsettes av Socialdepartementet, dog ikke nærmere byens centrum enn i Fayegaten. 25 febr.

Stortingsbeslutning[1]) om kjøp av matr. nr. 18 til Sandgaten i Stavanger til bolig for statsadvokaten i Vest-Agder og Rogaland. 25 febr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av skibsreder Joh. Ludw. Mowinckel og hustru Julie Mowinckel, født Gran, ved gavebrev av 22 oktober 1920 oprettede »Joh. Ludw. og Julie Mowinckels legat til fremme av kjennskap og forståelse mellem Nordens folk« og på de den 12 desember 1920 utferdigede statutter for dette legat. 25 febr.

Rundskrivelse**) fra Justisdepartementet, hvori under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse 28 febr.

---

*) Bekjentgj. 28 februar i Lovtid. 1ste avd. nr. 9.
**) Bekjentgj. 7 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.
[1]) Se St. prp. nr. 1. hovedp. VII A, kap. 11, tit. 12. Innst. S. nr. 63. St. tid. s. 248—250.

28 febr. av 13 januar d. å. utsendte regler[1]) av samme dato meddeles, at følgende lærehjems- og verneforeninger fra 1 mars d. å. er beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere:

1. Kristiania lærehjems- og verneforening, distrikt: Kristiania by og Aker sorenskriveri, formann, administrasjonschef Otto Morgenstierne, adresse: Skippergaten 44 III, Kristiania.
2. Bergen lærehjems- og verneforening, distrikt: Bergen by og Midthordland sorenskriveri, formann: assessor Ernst Johannesen, adresse: Vergeraadet, Engen, Bergen.
3. Haugesund verneforening, distrikt: Haugesund by og Karmsund sorenskriveri, formann: politimester Myrdahl, adresse inntil videre: Politikammeret, Haugesund.
4. Stavanger verneforening, distrikt: Stavanger by, formann: byfoged J. S. Kielland, adresse: Byfogedkontoret, Stavanger.
5. Kragerø lærehjems- og verneforening, distrikt: Kragerø sorenskriveri, formann: sogneprest Marcus Gjessing, adresse: Kragerø.
6. Larvik, Fredriksvern og omegns lærehjems- og verneforening, distrikt: Larvik by og sorenskriveri undtagen Sandeherad, formann: byfoged Meinich, adresse: Larvik.
7. Sandefjord og Sandeherad lærehjems- og verneforening, distrikt: Sandefjord by og Sandeherad tinglag, formann: lærer Jakob Næss, adresse: Sandefjord.
8. Tønsberg lærehjems- og verneforening, distrikt: Tønsberg by og Søndre Jarlsberg sorenskriveri, formann: sogneprest Nøklebye, adresse: Tønsberg.
9. Horten lærehjems- og verneforening, distrikt: Horten og Mellem Jarlsberg sorenskriveri, formann: sorenskriver Meinich, adresse: Horten.
10. Røros lærehjems- og verneforening, distrikt: Bergstaden Røros og Guldalen sorenskriveri, formann: sogneprest Brekke, adresse: Røros.
11. Trondhjem og omegns lærehjems- og verneforening, distrikt: Trondhjem by og Strinda og Selbu samt Orkedal sorenskriverier, formann: borgermester Ørnulf Lindboe, adresse: Trondhjem.
12. Stenkjær og omegns lærehjems og verneforening, distrikt: Stenkjær by og Inderøy sorenskriveri, formann: kirkesanger A. O. Tønne, adresse: Stenkjær.
13. Namsos og Namdalen lærehjems- og verneforening, distrikt:

[1]) Inntatt s. 3 flg.

Namsos og Namdalen sorenskriveri, formann: politimester Diesen, adresse: Namsos. 28 febr.

14. Bodø og Salten lærehjems- og verneforening, distrikt: Bodø by og Salten sorenskriveri, formann: sogneprest Anders Nilssen, adresse: Bodø.
15. Lofoten og Vesterålen lærehjems- og verneforening, distrikt: Lofoten og Vesterålen sorenskriverier, formann: O.r.sakfører Valeur, adresse: Svolvær.
16. Kristiansund og Nordmør lærehjems- og verneforening, distrikt: Kristiansund og Nordmør sorenskriveri, formann: O.r.sakfører Halvard Aase, adresse: Kristiansund N.
17. Molde og Romsdal lærehjems- og verneforening, distrikt: Molde by og Romsdal sorenskriveri, formann: lensmann Rønning, adresse: Molde.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på »Jubilæumsfondet av 1920 til Moss Bys forskjønnelse« og på den under 28 desember 1920 utferdigede fundas for dette fond. 1 mars.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av forhenværende ordfører Magnus Blikstad ved gavebrev av 30 desember 1919 oprettede »Ordfører Magnus Blikstad og hustrus legat til utdannelse for unge mennesker hjemmehørende i Bærum« og på de den 29 juli 1920 utferdigede statutter for dette legat. 1 mars.

Forskrifter vedrørende forsikringsplikt, førelse av mannstall, innkrevning av premie m. v. i henhold til lov av 10 desember 1920 om ulykkesforsikring for fiskere, utferdiget av Socialdepartementet 2 mars 1921. 2 mars.

Om plikt og rett til forsikring.

§ 1.

Forsikringen omfatter:

a) her i landet bosittende fiskere eller fangstmenn, som driver næring ved saltvannsfiskeri eller ved fangst av dyr i havet — alene eller i forbindelse med annen næring — samt personer, som tilhører fiske- eller fangstfartøiers mannskap (derunder førere, maskinister, fyrbøtere og kokker), såfremt fartøiets bruttodrektighet er under 50 registertonn for seilskib og 25 registertonn for damp- eller motorskib,
b) her i landet bosittende personer, som helt eller delvis ernærer sig ved beskjeftigelse i småskibsfarten og besetning på rednings- og losskøiter samt lystbåter (med fartøier av bruttodrektighet under 50 regi-

2 mars. stertonn for seilskib og 25 tonn for damp- eller motorskib, dog ikke under 4 bruttotonn). Derhos inngår under forsikringen besetningen på lektere (fartøier uten egne fremdriftsmidler) av bruttodrektighet på 4 til 50 registertonn, såfremt lekterbedriften utøves som selvstendig virksomhet.

Personer, som helt eller delvis ernærer sig på den under a) eller b) nevnte måte, omfattes av forsikringen uten hensyn til deres kjønn eller om de er norske statsborgere eller ikke.

Kvinner blir således forsikringspliktige under de samme betingelser som menn, d. v. s. de må drive fiske eller småskibsfart som næring, helt eller delvis.

Hvorvidt en person helt eller delvis ernærer sig ved fiskeri eller fangst eller ved beskjeftigelse i småskibsfarten må avgjøres efter skjønn i hvert enkelt tilfelle. En, som kun driver fiske til husbruk, kan således ikke siges å drive næring i lovens forstand. Heller ikke vil en hustru, som av og til hjelper sin mann med fiske, eller som reiser til by eller annet avsetningssted for å selge fangsten, være pliktig til forsikring. Derimot vil hjemmeværende barn, som har fylt 15 år og nogenlunde regelmessig hjelper sin far, blir å medta.

Angående forståelsen av bestemmelsene bemerkes videre:

Til a) Under uttrykket »fangst av dyr i havet« inngår bl. a. fangst under fangstekspedisjoner med overvintring i arktiske egne.

Personer, som beskjeftiger sig med agning av fiskeredskaper, inngår under loven, selv om de ikke medfølger fiske- eller fangstfartøiet.

Til b) Til småskibsfart henregnes eksempelvis fart med mindre fartøier, der seiler langs kysten, på elver eller innsjøer, i passagertrafikk eller med diverse last f. eks. sand, mursten, brenneved og lign.; likeledes kjøpe- og transportfartøier, der følger med på fiskeplassene for å tilgodegjøre, opkjøpe eller konservere fangsten, slepebåter m. v., — alt forsåvidt de er av sådan drektighet som oven nevnt.

Forsikringen gjelder de ombord beskjeftigede personer (skipperen iberegnet).

§ 2.

Over de innen en kommune boende forsikringspliktige personer over 15 år fører kommunen manntall for hvert kalenderår. Kun de personer, som optas i manntallet, er forsik-

ringspliktige. Manntallet skal omfatte dem, som ved forsik- 2 mars.
ringsårets begynnelse har fylt 15 år.

Det er ikke nødvendig, at vedkommende har bodd i kommunen så lenge, at han har erhvervet hjemstavnsrett; det er nok, at han har sin faste bopel i kommunen. Når en person skal anses for å ha fast bopel eller bare være midlertidig boende, må avgjøres efter skjønn i hvert enkelt tilfelle.

Når nogen av de i § 1 nevnte personer av en eller annen grunn ikke er kommet med i manntallet, har han adgang til nårsomhelst frivillig å la sig innføre i dette. Det anførte kan således være tilfellet, når vedkommende først i løpet av forsikringsåret fyller 15 år, når vedkommende i løpet av forsikringsåret er tilflyttet kommunen eller når han i årets løp har begynt å drive fiskeri eller er blitt beskjeftiget i småskibsfart eller derunder hørende virksomhet, eller når han tidligere urettelig er forbigått og har undlatt i rette tid å forlange sig optatt i manntallet over de forsikringspliktige (jfr. § 5).

I forbindelse hermed bemerkes, at det vil kunne hende, at løse og ledige personer strengt tatt ikke har fast bopel i nogen kommune i landet. Der henstilles, at sådanne personer ikke avvises fra det frivillige manntall, de anmeldes til, når lovens øvrige betingelser for optagelse er tilstede. Da premien skal erlegges ved anmeldelsen, kan ingen risiko for kommunen være forbundet hermed.

Den frivillige forsikring gjelder bare fra innmeldelsesdagen til årets utgang, mens den tvungne gjelder for hele kalenderåret.

Det er en selvfølge, at den, som uttrykkelig er nektet optagelse i manntallet, fordi vedkommende ikke antas å fylle de i lovens § 1 fastsatte vilkår, ikke kan melde sig til frivillig innførsel, men må gå frem på den i lovens § 10, 5te ledd angitte måte, d. v. s. han må innanke nevndens nektelse til appelkommissjonen innen 14 dager, efterat denne er ham meddelt.

Om førelse av manntall m. v.

§ 3.

Til manntallets istandbringelse nedsetter kommunestyret en nevnd, bestående av kommunekassereren eller en annen av kommunestyret for ett eller flere år ad gangen ansatt person som manntalsfører og 2 av kommunestyret i eller utenfor dets midte valgte medlemmer. Disse 2 medlemmer kan også velges blandt næringsdrivende fiskere, hvis næring ikke hindrer dem i å delta i nevndens arbeide. De fungerer inntil den endelige manntalsliste (§ 5, siste ledd) er ferdig efter avholdelse av valg på nytt kom-

2 mars. munestyre og dette derefter har valgt nye medlemmer. Nevnden har å bestemme, hvem som skal optas i manntallet, men forøvrig føres dette av manntalsføreren.

Sakene avgjøres ved simpel stemmeflerhet.

Nevnden avholder møter til de tider, som kommunestyret måtte bestemme.

§ 4.

Der føres 2 manntallslister, nemlig:

1) en liste over de for hvert år forsikringspliktige fiskere og fangstmenn samt i småskibsfarten, derunder på redningsog losskøiter samt lektere beskjeftigede personer.

Til grunn for denne liste legges manntallet fra forrige kalenderår.

2) en liste over dem, som i henhold til loven frivillig melder sig til optagelse.

Manntallslistene føres efter de av departementet fastsatte skjemaer.

§ 5.

Liste 1 (fortegnelse over de innen kommunen boende forsikringspliktige personer) skal avsluttes pr. 1 desember og samme dag undertegnes av forsikringsnevnden. Derefter utlegges listen til almindelig eftersyn, hvilket bekjentgjøres på sedvanlig måte.

En person, som er optatt i det foregående års manntallsliste, skal, når han ved istandbringelsen av nytt manntall ikke optas i dette, om han fremdeles er bosatt i samme kommune, straks skriftlig underrettes herom. Flytter han ut av distriktet (herred eller by), bortfaller plikten til skriftlig underretning; derimot blir, forsåvidt hans nye opholdssted er bekjent, manntallsføreren i dette distrikt å underrette om flytningen.

Enhver, som urettelig er forbigått eller innført i manntallsliste 1, kan forlange sig optatt eller slettet, hvis begjæring derom fremsettes innen 31 desember næstefter. Samme dag inndras listene. Senere innkomne innsigelser mot manntallet tas der intet hensyn til.

De innkomne klager behandles og avgjøres av nevnden i tiden mellem 1 og 15 januar. Sistnevnte dag skal den endelige manntallsliste i bekreftet gjenpart tilstilles Riksforsikringsanstaltens tilsynsmann. Manntallsføreren må påtegne denne gjenpart en bevidnelse om, at listen er utferdiget og kunngjort på anordnet måte. Er manntallsføreren og kommunekassereren ikke samme mann, sendes der tillike den siste en bekreftet gjenpart, i tilfelle ledsaget av innbetalte premier.

§ 6. 2 mars.

Liste 2 (fortegnelse over personer, som optas efter anmodning overensstemmende med ovenstående § 2) blir beroende hos manntallsføreren, som i listen inntegner personene, efterhvert som de melder sig. Nogen utleggelse finner ikke sted.

For å kunne optas på liste 2 må vedkommende opfylle betingelsene i lovens § 1 (jfr. nærværende forskrifters § 1), og manntallsføreren må påse, at ikke andre personer optas enn de, som er berettiget dertil efter loven. Innførelse foretas av manntallsføreren på egen hånd, men hvor der er tvil, må nevndens avgjørelse snarest innhentes. I så fall inntegnes vedkommende med forbehold av nevndens senere godkjennelse. Hvis nevnden godkjenner innførelsen, regnes optagelsen og dermed forsikringen fra den dag, da innmeldelsen skjedde. Samtlige innførsler gjennemgås av den samlede nevnd i første møte efter innførselen. Nektes optagelse av nevnden, må meddelelse om dette straks sendes forsikringssøkeren. Den erlagte premie tilbakebetales ikke, før det enten er på det rene, at avgjørelsen ikke påankes efter lovens § 10, jfr. § 5, eller før avgjørelsen i tilfelle av anke er stadfestet. Blir det efter påanke endelig avgjort, at vedkommende skal optas i manntallet, regnes forsikringen fra den oprindelige innmeldelsesdag.

De i liste 2 innførte personer innmeldes til R. F. A.s tilsynsmann, såsnart de er endelig manntallsført. Er manntallsføreren og kommunekassereren ikke den samme, skjer innmeldelse tillike til den siste, ledsaget av premien (jfr. nærværende forskrifters § 7).

Når kalenderåret er ute, ophører alle frivillige forsikringer av sig selv. Som regel vil de i liste 2 opførte personer, hvis de blir boende i kommunen, bli å opføre på næste års liste over forsikringspliktige (liste 1).

Innkrevning av premie.

§ 7.

1 henhold til manntallet blir for hvert år premiene kr. 4,00 pr. forsikret å opkreve hos de på liste 1 opførte personer av kommunens skatteopkrever, om ønskes i forbindelse med de kommunale skatter.

Nogen bestemt forfallstid for premiene er ikke angitt i loven, hvorfor man må gå ut fra, at de forfaller til betaling den 31 desember i det forut for forsikringsåret gående år. Opkrav samtidig med de kommunale skatter er ikke bestemt påbudt, så premien også kan inndrives til andre tider enn de for skatten fastsatte terminer, om så måtte anses ønskelig.

2 mars. Kommunen har prioritet for premiene som for skatter bestemt og kan inndrive dem ved utpantning.

Derhos er enhver arbeidsherre ansvarlig for premier, der påhviler personer, som er i hans arbeide eller tjeneste, således at kommunen, om premien skulde være uerholdelig hos den forsikrede, kan kreve den betalt av hans arbeidsgiver. Dette gjelder ikke alene arbeidsgivere i fiskebranchen eller småskibsfarten, men også andre arbeidsgivere. Om f. eks. en fisker efter endt fiske tar tjeneste hos en gårdbruker, blir denne ansvarlig for premien. Foreldre anses som arbeidsgivere likeoverfor deres forsikringspliktige barn, der arbeider i deres bedrift. Forpliktelsen antas alene å gjelde personer, hos hvem forsikrede er i tjeneste i det forsikringsår, premien gjelder.

Regelen om arbeidsherrens ansvar for premien antas hensiktsmessigst og for å undgå forviklinger å burde praktiseres på den måte, at ansvar kun gjøres gjeldende mot den, hos hvem den forsikringspliktige er i tjeneste på den tid, kravet om premien fremkommer til ham. Innkrevningen kan foregå nårsomhelst i året, og kan om nødvendig også gjentas hos samme eller eventuelle senere arbeidsgivere, hos hvem den forsikrede på innkrevningsdagen er i tjeneste, og som derved har adgang til å tilbakeholde det fornødne i vedkommendes lønn.

De personer, som efter andragende opføres på liste 2, har samtidig med begjæring om optagelse å erlegge premie fra begynnelsen av det kvartal, hvori innmeldelse skjer, efter en årspremie av kr. 4,00.

Der blir således for den frivillige forsikring ikke spørsmål om nogen efterskuddsinkasso. Såfremt manntallsføreren i manntallet opfører nogen som frivillig forsikret uten samtidig å motta premie, vil han betraktes som den, som på egen hånd har gitt henstand, og selv være ansvarlig for premiebeløpet.

Regnskapsavleggelse m. v.

§ 8.

Senest innen 15 august har kommunekassereren å innsende til Riksforsikringsanstaltens tilsynsmann premiebeløpet for tvungen forsikring efter liste 1. Beløpet innsendes også for de personer, som måtte stå til rest med premiebetalingen, da det er kommunens sak å innkassere restanser.

For de på liste 2 opførte personer innsender kommunekassereren til tilsynsmannen det samlede premiebeløp senest innen utgangen av kalenderåret.

Kommunen er berettiget til fra de samlede premiebeløp å fradra 2 % som godtgjørelse for innkrevning av premier, arbeide med manntallet og forsikringen samt mulige restansetap.

Av forsinkede innbetalinger erlegger kommunen 5 % årlig rente fra forfallsdagen d. v. s. for liste 1 fra 15 august, for liste 2 fra 31 desember. 2 mars.

Om skadebehandlingen.

§ 9.

Forsikringen omfatter kun erstatning i dødstilfelle samt skadebot for tap i erhvervsevne fra 20 % og derover (lovens §§ 6 og 8). Erstatningen utbetales i form av livrente.

Forsåvidt ikke den tilskadekomne som forsikret i henhold til sykeforsikringsloven er berettiget til understøttelse av vedkommende kretssykekasse, har han selv å betale sykebehandlingen. Denne er fiskerforsikringen helt uvedkommende. Lægernes godtgjørelse for utferdigelse av de erklæringer, som er nødvendige for å fastsette skadebøtene, bæres av forsikringen. Foranlediger sådanne lægeerklæringer reiser — enten av lægen eller den skadede — faller utgiftene dermed den tilskadekomne tillast, forsåvidt det gjelder reiser innen distriktet eller mellem den behandlende læges og den skadedes bolig. Forlanger derimot Riksforsikringsanstalten ytterligere undersøkelser, hvorved lengere reise til spesialistlæge nødvendiggjøres, dekkes utgiftene av Riksforsikringsanstalten.

Tilsynsmennene.

§ 10.

Med hensyn til Riksforsikringsanstaltens tilsynsmenns avlønning samt kommunenes ansvar for deres oppebørsler gjelder de i § 28 i lov om ulykkesforsikring for industriarbeidere gitte bestemmelser.

Kommunenes garanti gjelder ikke alene premiebeløp, der efter lovens § 10 skal innsendes til tilsynsmennene, men også de erstatningsbeløp, som disse måtte få ihende.

Nærværende forskrifter trer istedenfor de under 20 oktober 1915 utferdigede.

Herred (By):

Liste 1. Forsikringspliktige i kommunen bosittende fiskere og fangstmenn [1]) samt i småskibsfart beskjeftigede personer [2])

(Lov av 10. desember 1920).

Denne liste avsluttes hvert år den 1. desember og utlegges straks til eftersyn, hvorefter den inndrages den 31. desember s. a.

Løpe nr.	Navn	Bopel	M.	K.	Alder	Gift eller ugift	Antall barn under 15 år	Hvilken beskjeftigelse har foranlediget optagelsen i manntallet?				Arbeidsgiver (Fartøiets eier eller leier)	Premie		Anm.
								[3]) Små- eller hjemmefiske?	[4]) Stor- eller havfiske?	[5]) Fangst av dyr i havet?	Småskibsfart?		Kr.	Øre	

Anmerkning.

[1]) Fiske- og fangstfartøier inngaar under loven kun forsåvidt deres bruttodrektighet er under 50 tonn for seil- og 25 tonn for damp- og motorskib.

[2]) Til småskibsfart henhører fart med skib av bruttodrektighet under 50 tonn for seil- og 25 tonn for damp- og motorskib, dog ikke under 4 tonn. Under småskibsfarten henregnes også los- og redningsskøiter og lystbåter med den foran nevnte bruttodrektighet. Derhos lektere (fartøier uten egne fremdriftsmidler) av bruttodrektighet på 4 til 50 registertonn, dog kun såfremt lekterbedriften utøves som selvstendig virksomhet. Ellers inngår denne lektertrafikk under ulykkesforsikringen for industriarbeidere, sammen med den bedrift hvortil den hører.

[3]) Med »Små- eller hjemmefiske« menes kun det daglige fiske, der drives i småbåter fra hjemstedet.

[4]) Med »Stor- eller havfiske« menes alle større kyst- og havfiskerier (såsom skreifiskeriene, loddetorskfisket, sildefiskeriene, brislingfisket, bankfisket, makrellfisket, nordsjøfisket, islandsfisket og seifisket).

[5]) Under »Fangst av dyr i havet« inngår også håkjæringfiske.

Herred (By):

Liste 2. Til frivillig forsikring anmeldte fiskere og fangstmenn [1]) samt i småskibsfart beskjeftigede personer [2])

(Lov av 10. desember 1920)

Denne liste føres fortløpende inntil årets utgang; ny liste påbegynnes det følgende år.

Løpe nr.	Navn	Bopel	M.	K.	Alder	Gift eller ugift	Antall barn under 15 år	Hvilken beskjeftigelse har foranlediget optagelsen i manntallet?				Arbeidsgiver (Fartøiets eier eller leier)	Premie		Anm.
								[3]) Små- eller hjemmefiske?	[4]) Stor- eller havfiske?	[5]) Fangst av dyr i havet?	Småskibsfart?		Kr.	Øre	

Anmerkning.

[1]) Fiske- og fangstfartøier inngår under loven kun forsåvidt deres bruttodrektighet er under 50 tonn for damp- og motorskib.

[2]) Til småskibsfart henhører fart med skib av bruttodrektighet under 50 tonn for seil- og 25 tonn for damp- og motorskib, dog ikke under 4 tonn. Under småskibsfarten henregnes også los- og redningsskøiter og lystbåter med den foran nevnte bruttodrektighet. Derhos lektere (fartøier uten egne fremdriftsmidler) av bruttodrektighet på 4 til 50 registertonn dog kun såfremt lekterbedriften utøves som selvstendig virksomhet. Ellers inngår denne lektertrafikk under ulykkesforsikringen for industriarbeidere, sammen med den bedrift hvortil den hører.

[3]) Med »Små- eller hjemmefiske« menes kun det daglige fiske, der drives i småbåter fra hjemstedet.

[4]) Med »Stor- eller havfiske« menes alle større kyst- og havfiskerier (såsom skreifiskeriene, loddetorskfisket, sildefiskeriene, brislingfisket, bankfisket, makrellfisket, nordsjøfisket, islandsfisket og seifisket).

[5]) Under »Fangst av dyr i havet« inngår også håkjærringfiske.

4 mars. **Lov** *)[1]) om forandring i lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897.

§ 83, siste ledd, i lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897 settes ut av kraft fra 1 juli 1921 å regne.

4 mars. **Kongelig resolusjon** *), hvorved den ved sportelloven av 6 august 1897 dens § 114, 1ste punktum, jfr. lov av 12 juli 1918, bestemte godtgjørelse for forkynnelser i private saker forhøies i medhold av samme paragrafs siste ledd inntil videre til kr. 4 — fire kroner — for forkynnelser for personer, som er bosatt i Leka lensmannsdistrikt, Nord-Trøndelag fylke.

4 mars. **Kongelig resolusjon** *), hvorved den ved sportelloven av 6 august 1897 § 114, 1ste punktum, jfr. lov av 12 juli 1918, bestemte godtgjørelse for forkynnelser i private saker forhøies i medhold av samme paragrafs siste ledd inntil videre til kr. 5 — fem kroner — for forkynnelser for personer, som er bosatt i Fillan lensmannsdistrikt, Sør-Trøndelag fylke.

4 mars. **Kongelig resolusjon** *), hvorved den av Trondhjem bystyre i møte den 3 februar d. å. fattede beslutning om å forhøie avgiften for personer, som handler med brukte eller kasserte ting, til kr. 100.00 pr. år, stadfestes i medhold av § 28, jfr. § 38, i lov om handelsnæring av 16 juli 1907 som gjeldende inntil videre.

Beslutningen trer i kraft en måned fra idag.

4 mars. **Kongelig resolusjon** **) om nye skogbrandsregler for Nannestad herred, Akershus fylke.

4 mars. **Kongelig resolusjon** *), hvorved det i medhold av lov om utskiftning m. v. 13 mars 1882, jfr. tilleggslov av 5 desember 1917 § 16, 3 ledd, tillates endel bruksberettigede å la berammelsen av en avløsningsforretning over gnr. 25 br.nr. 1 Landåsen skog i Fluberg herred, Opland fylke, kunngjøre for vedkommende loddeiere, bruksberettigede og naboer på den for innkallelse til storskifte i lovens § 107 foreskrevne måte og med den der foreskrevne varselsfrist. —

---

*) Bekjendtgj. 7 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

**) Bekjendtgj. 7 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10, hvor de stadfestede nye skogbrandsregler er inntatt.

[1]) St.besl. 22 februar. Se Ot. prp. nr. 3. Innst. O. nr. 1. St.tid., forh. i Ot s. 657; i Lt. s. 186.

Kongelig resolusjon*) om regler for fellesfløtningen i Drammensvassdraget i Buskerud fylke. 4 mars.

Kongelig resolusjon**), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, 2net ledd, fastsettes følgende som gjeldende inntil videre: 4 mars.

Ved kjøring med motorvogn eller motorcykkel på strekningen Kullebunden—Hanesevjen av hovedveien Skien—Ulefoss må hastigheten ikke overskride 20 kilometer i timen.

Kongelig resolusjon**) om nye takster og regler for benyttelse av de kommunale brygger i Fredriksvern. 4 mars.

Kongelig resolusjon**) om forandringer i takstene for benyttelse av de Trondhjem kommune tilhørende kaier. — 4 mars.

Kongelig resolusjon, hvorved reglement for teologisk embedseksamen av 15 mars 1912, endret ved kongelige resolusjoner av 30 mai 1913, 11 desember 1914 og 13 juli 1917, som § 10 får et tilleggg, sålydende: 4 mars.

»Teologisk embedseksamen kan også avlegges i to avdelinger med høist 2 semestres mellemrum. Herfor gjelder følgende særlige regler:

Første avdeling omfatter prøvene i det gamle testamente og i kirkehistorie, annen avdeling prøvene i det nye testamente og i systematisk teologi.

Eksamensanmeldelse (efter § 2) innleveres til første avdeling. Til annen avdeling innleveres til den fastsatte tid meddelelse om å ville delta i vedkommende eksamen.

Den selvvalgte opgave (§ 5) må i tilfelle være innlevert senest innen begynnelsen av det semester, da eksamen avsluttes.

I tilfelle av sykdom kan en kandidat ikke vente å få kontinuere, hvis sykdomsforfallet gjelder nogen skriftlig prøve, og gyldigheten av første avdeling kan ikke forlenges, således at der blir 3 semestre mellem første og siste del av en kandidats eksamen«.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 fastsettes nedenstående reglementariske bestemmelser for de under Norges tekniske høiskole hørende tjenestemenn, som går inn under den norske lov. 4 mars.

*) Bekjendtgj. 7 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10, hvor fellesfløtningsreglene er inntatt.

**) Bekjendtgj. 7 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 10.

4 mars. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til å foreta de forandringer eller tilføielser vedkommende reglementet, som i fremtiden måtte finnes påkrevet.

§ 1. De stillinger ved Norges Tekniske Høiskole, som omfattes av tjenestemannsloven, besettes som regel efter almindelig konkurranse. Stillingene kunngjøres av departementet — eller for de stillingers vedkommende, som besettes av professorutvalget, av dette — på den måte, som finnes hensiktsmessigst, med opgave over lønnsvilkår og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager.

Kirke- og Undervisningsdepartementet kan i særlige tilfelle frita for disse regler.

§ 2. Direktørstillingen ved materialprøvningsanstalten, sekretærstillingen og dosentstillinger besettes av Kongen.

Stillingene som bibliotekar, kasserer, driftsingeniør ved materialprøvningsanstalten, lærer i hovedstilling og assistent samt maskinmester besettes av Kirke- og Undervisningsdepartementet efter innstilling av Høiskolens professorutvalg om inntil tre ansøkere.

Høiskolens øvrige tjenestemenn (underordnede funksjonærer av lønnsklasse I, II og III) ansettes av professorutvalget efter innstilling av den nærmest foresatte tjenestemyndighet.

§ 3. Hvis professorutvalget vil ansette nogen, som ikke er innstillet og innstillingsmyndigheten fastholder sin innstilling (lovens § 2,3), forelegges saken for Kirke- og Undervisningsdepartementet.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå, at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår, som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende reglement —, med de forandringer som senere måtte bli fastsatt, samt med de forpliktelser som fremgår av lov om pensjonsordning for Statens tjenestemenn av 20 april 1917 og lov nr. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn med mulige senere forandringer. Iøvrig fastsetter Kirke- og Undervisningsdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemannslovens § 16 av Kirke- og Undervisningsdepartementet treffes bestemmelse om oprettelse av tjenestemannsutvalg for Høiskolens tjenestemenn, gis de i lovens § 18,2 og 3 omhandlede bestemmelser om tjenestemannsutvalgets sammentreden med representanter fra tjenestegiveren likeledes av departementet.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid i vedkommende stilling ved Høiskolen. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre, hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas

hensyn til annen tidligere tjeneste ved Høiskolen eller til an- 4 mars.
nen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 kommer al sammenhengende tjenestetid som statstjenestemenn i betraktning.

§ 7. Opsigelse efter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kongen, hvis opsigelsen er meddelt av Kirke- og Undervisningsdepartementet, og for nevnte departement hvis opsigelsen er meddelt av professorutvalget.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet, som har opsagt ham. Er denne myndighet professorutvalget, sender dette saken med sin uttalelse uten ophold til Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling, inntil anken er avgjort.

§ 8. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i dette reglements § 7.

Anken må fremsettes innen 14 dager, efterat ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 9. Ved anke over pålegg, som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i dette reglements § 7.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen en måned efter ankens fremsettelse.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til lov om 4 mars.
offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 fastsettes nedenstående reglementariske bestemmelser for de under det tekniske skolevesen og undervisningsrådet for de høiere almenskoler hørende statstjenestemenn, som går inn under den nevnte lov.

Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til å foreta de forandringer eller tilføielser vedkommende reglementet, som i fremtiden måtte finnes påkrevet.

§ 1. Stillinger henhørende under det tekniske skolevesen og stillingen som assistent ved Undervisningsrådet for de høiere almenskoler besettes, forsåvidt som de omfattes av tjenestemannsloven, som regel efter almindelig konkurranse. Stillingene kunngjøres av vedkommende ansettelsesmyndighet på den måte, som finnes hensiktsmessigst, med opgave over lønnsvilkår og med en ansøkningsfrist av minst 14 dager.

4 mars. Kirke- og Undervisningsdepartementet kan i særlige tilfelle frita for disse regler.

§ 2.

a) Stillingene som direktør ved Statens Teknologiske Institutt og ved Håndverks- og Kunstindustriskolen i Kristiania besettes av Kongen.

b) Stillingene som direktør ved teknisk mellemskole, ved Skiensfjordens Mekaniske Fagskole, ved elementærteknisk dagskole, ved Bergen Fagskole for Tre- og Metallindustri, ved Bergen Kunsthåndverksskole og ved fagskole for håndverkere besettes av Kirke- og Undervisningsdepartementet efter innstilling av vedkommende forstanderskap om inntil tre ansøkere.

c) På samme måte som under post b nevnt besettes stillingene som verkstedsingeniør, kontorist og kasserer, verksmester, håndverkslærer og snekkerlærer (konsulent) ved Statens Teknologiske Institutt, som overlærer, lærer (i hovedstilling), bibliotekar, bibliotekassistent og sekretær ved Håndverks- og Kunstindustriskolen i Kristiania, som overlærer, lærer, sekretær og regnskapsfører ved Skiensfjordens Mekaniske Fagskole, som overlærer og lærer i fast post ved teknisk mellemskole, Bergen Kunsthåndverksskole, Bergen Fagskole for Tre- og Metallindustri, elemantærteknisk dagskole og ved fagskoler og forskoler for håndverkere, som sekretær, bibliotekar og kasserer ved teknisk mellemskole, som kontorist ved fagskole for håndverkere og som assistent ved Undervisningsrådet for de høiere almenskoler.

d) Timelærere og hjelpelærere i hovedstilling, vaktmestre og varmemestre ansettes av vedkommende forstanderskap efter innstilling av direktøren forsåvidt denne ikke er medlem av forstanderskapet.

§ 3. Hvis vedkommende forstanderskap, når det har ansettelsesretten, vil ansette nogen, som ikke er innstillet, og innstillingsmyndigheten fastholder sin innstilling (lovens § 2,3), forelegges saken for Kirke- og Undervisningsdepartementet.

§ 4. I ansettelsesbrevet skal stå, at vedkommende tjenestemann ansettes på de vilkår, som er nevnt i lov nr. 1 av 15 februar 1918 om offentlige tjenestemenn og i nærværende reglement —, med de forandringer, som senere måtte bli fastsatt, samt med de forpliktelser, som fremgår av lov om pensjonsordning for Statens tjenestemenn av 20 april 1917 og lov no. 3 av 14 mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn med mulige senere forandringer. Iøvrig fastsetter Kirke- og Undervisningsdepartementet ansettelsesbrevets innhold.

§ 5. Forsåvidt der overensstemmende med tjenestemanns-

lovens § 16 av Kirke- og Undervisningsdepartementet treffes 4 mars.
bestemmelse om oprettelse av tjenestemannsutvalg for tjenestemenn under det tekniske skolevesen, gis de i lovens § 18,2 og 3, omhandlede bestemmelser om tjenestemannsutvalgets sammentreden med repræsentanter for tjenestegiveren likeledes av departementet.

§ 6. Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 19 kommer i betraktning all sammenhengende tjenestetid i vedkommende stilling. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til i hvert enkelt tilfelle å avgjøre, hvorvidt der ved tjenestetidens beregning skal tas hensyn til annen tidligere tjeneste ved samme, eller tidligere tjeneste ved samme eller andre tekniske undervisningsanstalter eller til annen lignende tjeneste i andre grener av statstjenesten.

Ved beregning av tjenestetiden efter tjenestemannslovens § 20 kommer all sammenhengende tjenestetid som statstjenestemann i betraktning.

§ 7. Opsigelse efter tjenestemannslovens § 19 kan innankes for Kongen, hvis opsigelsen er meddelt av Kirke- og Undervisningsdepartementet, og for nevnte departement hvis opsigelsen er meddelt av et forstanderskap.

Anken fremsettes av tjenestemannen skriftlig for den myndighet, som har opsagt ham. Er denne myndighet et forstanderskap, sender dette saken med sin uttalelse uten ophold til Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Er ankemyndighetens avgjørelse ikke truffet innen opsigelsesfristens utløp, vedblir tjenestemannen i sin stilling, inntil anken er avgjort.

§ 8. Ved anke over ordensstraff efter tjenestemannslovens § 21 og over avskjed efter lovens § 24 gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i dette reglements § 7.

Anken må fremsettes innen 14 dager, efterat ordensstraffen eller avskjeden er tjenestemannen meddelt.

§ 9. Ved anke over pålegg, som efter tjenestemannslovens § 27 er gitt en tjenestemann om å bli stående i tjenesten også efter opsigelsesfristens utløp, gjelder med hensyn til ankemyndighet og ankens fremsettelse de bestemmelser, som er fastsatt i dette reglements § 7.

Ankemyndighetens avgjørelse må treffes innen en måned efter ankens fremsettelse.

Kongelig resolusjon, hvorved den tillatelse, som ved 4 mars.
kongelig resolusjon av 9 januar 1920 blev gitt Grubernes sprengstoffabrikker A/S. (dengang A/S De Norske Aerolit- og Fenghette Fabrikker) til inntil videre, dog ikke utover ett år fra den tid, anlegget tas i bruk, å drive et

4 mars. mindre provisorisk anlegg for fremstilling av nitroglyserin på Ski i Kråkstad, forlenges ytterligere ett år fra 1 april d. å. å regne og på de samme betingelser, som er opstilt ved kongelig resolusjon av 9 januar 1920.

4 mars. **Rundskrivelse***) fra Justisdepartementet, hvorved under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av s. d. meddeles, at følgende lærehjems- og verneforeninger fra 1 mars d. å. er beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere:

1. Holmestrand og omegns lærehjems- og verneforening, distrikt: Holmestrand by, Botne, Hof, Sande, Svelvik og Strømmen. Formann: fullmektig Per Bye, adresse: Sorenskriverkontoret, Holmestrand.
2. Heddal lærehjems- og verneforening, distrikt: kjøpstaden Notodden og resten av Heddal sorenskriveri, formann: ekspeditør K. Semb, adresse: Notodden.
3. Tinn lærehjems- og verneforening, distrikt: Tinn sorenskriveri, formann: overretssakfører Ivar Arctander, adresse: Rjukan.

4 mars. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at der med hjemmel i 3 kongelige resolusjoner ved korrespondanse er vedtatt endel endringer**) i den mellem Norge, Danmark og Sverige den 15 desember 1919 avsluttede postoverenskomst.

5 mars. **Skrivelse***) fra Justisdepartementet, hvorved under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av s. d. meddeles, at Kristiania, Fredrikshald, Notodden, Bergen, Stavanger og Trondhjem forsorgsforeninger fra 1 mars d. å. er beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere.

Kristiania forsorgsforenings distrikt omfatter også Aker sorenskriveri og Fredrikshald forsorgsforening tillike Berg og Idd prestegjeld av Idd og Marker sorenskriveri.

5 mars. **Skrivelse***) fra Provianteringsdepartementet og Landbruksdepartementet angående forbud mot innførsel fra utlandet av havefrø, som ikke er merket på den måte, som kreves her i landet.

---

*) Bekjentgj. 14 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.
**) Endringene er inntatt i »Overenskomster« for 1921, nr. 1 (s. 1 flg.).
***) Bekjentgj. 14 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11, hvor skrivelsen i sin helhet er inntatt.

Skrivelse*) fra Landbruksdepartementet til fylkesmenn i Aust-Agder angående bekjempelse av potetkreften i Bygland herred. 7 mars.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, Marinen, til en overlos av 7 mars 1921. 7 mars.

Efter loslovens § 2, 2 er et fiskefartøi under 130 tonn, som utgår her fra riket for å drive fiskeri eller annen fangst på havet, fritatt for losplikt, selv om det anløper utenlandsk havn, når dette skjer kun for å tilvirke eller avsette den under reisen gjorte fangst. Denne fritagelse for losplikt bør gjelde, selv om fangsten i større eller mindre grad tilvirkes ombord. Forutsetningen må dog være, at fangsten er foretatt på havet, hvormed i loslovens forstand menes farvannet utenfor den ved kongelig resolusjon av 24 februar 1900 fastsatte grense mellem utenskjærs og innenskjærs farvann.

Stortingsbeslutning[1]) angående bestemmelse om alderstilleg for prester m. v. 8 mars.

Nye bruksregler**) for Alstadhaug bygdealmenning i Skogn, approbert av Landbruksdepartementet 8 mars 1921. 8 mars.

---

*) Bekjentgj. 14 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11, hvor skrivelsen i sin helhet er inntatt.

**) Bekjentgj. 14 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11, hvor bruksreglene er inntatt.

[1]) Se Ot.prp. nr. 68 og innst. O. XXVI. Innstilling S. nr. 361 for 1920. St.tid. s. 479—483.

Beslutningen er sålydende:

I.

De i statskirkens tjeneste stående biskoper, sogneprester, residerende kapellaner, kallskapellaner, tredjeprester og andre prester i lignende stilling tilstås efter Kirkedepartementets nærmere bestemmelse av Oplysningsvesenets fond alderstillegg à kr. 500,00 efter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 års tjeneste. Ved beregningen av alderstillegg kan efter Kirkedepartementets bestemmelse medregnes den tid, hvori vedkommende har virket i Det Norske Misjonsselskaps, Indremisjonens, Den Norske Sjømannsmisjons tjeneste eller i lignende stilling eller har innehatt lærerstilling ved offentlige, kommunale eller private skoler eller vært ansatt som prest ved anerkjent norsk-luthersk kirkesamfund i fremmede land.

Prester, som er ansatt i Hålogaland bispedømme, tilstås fra 1 juli 1921 og inntil videre et årlig stedstillegg på inntil kr. 700,00. Nærmere bestemmelse herom treffes av Kongen.

II.

Stiftskapellanenes lønn av Oplysningsvesenets fond fastsettes fra 1 juli 1921 til kr. 5 000,00 årlig med tillegg av kr. 700,00 årlig for stiftskapellaner i Hålogaland bispedømme.

11 mars. **Lov***)[1]) angående forandringer i havnefondsloven av 24 mai 1873 og 19 august 1908.

I.

§ 1. § 2 i havnefondsloven av 19 august 1908, jfr. lov av 25 juli 1910, skal herefter lyde således:

Den ved lov om avgift av fiskevarer til havnearbeider, merker og festigheter i fiskeridistriktene av 24 mai 1873 fastsatte avgift til havnefondet skal herefter erlegges med 42 øre av hvert 100 kg. tørrfisk, 28 øre av hvert 100 kg. klippfisk, 32 øre av hvert 100 kg. fiskemel av klippfisk, 10 øre av hver tønne saltet fisk og sild (også lettsaltet), 20 øre av hver tønne rogn og 60 øre av hver tønne tran, herunder sildeolje, samt 12 øre av hver tønne trangrakse, hvorav tran ennu kan utvinnes, og transtearin. Av fisk, der utføres fra Hålogaland bispedømme, nedsaltet i fartøiene, erlegges derhos en avgift av 10 øre pr. 100 kg.

Dessuten skal der til fondet erlegges følgende utførselsavgift av andre fiskevarer: Brisling, røket og nedlagt i olje eller tomat eller på annen måte, samt urøket, men tørret og kokt brisling i olje og sild nedlagt i olje eller tomat 5 øre pr. kasse å 100 dåser, krydret sild og ansjos samt saltkrydret brisling i tønner, herunder appetittsild i tønner, 30 øre pr. tønne, laks, fersk, saltet, røket eller på annen måte tilberedt, fisket sønnenfor Finnmarken, kr. 1,oo pr. 100 kg., fersk sild, herunder iset eller frosset, 5 øre pr. kasse eller 6 øre pr. hl., hummer 1 øre pr. stykke og fersk fisk, herunder iset eller frosset, utenom laks 10 øre pr. 100 kg.

Kongen bemyndiges til å nedsette den for fersk sild fastsatte avgift, forsåvidt angår sild frosset før nedlegningen.

§ 2. § 1, siste punktum, i lov av 24 mai 1873 opheves.

II.

Denne lov trer i kraft fra 1 april 1921.

11 mars. **Kongelig kunngjørelse***)[2]) om forandring i den av Stortinget under 26 juni 1920 fattede beslutning om skatt til staten på inntektsstigning som følge av krigskonjunktur i inntektsåret 1920.

Stortinget har under 8 mars d. å. fattet følgende beslutning:

---

*) Bekjentgj. 14 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.

[1]) St.besl. 22 februar. Se Ot.prp. nr. 72 for 1920. Innst. O. nr. 4. St.tid., forh. i Ot. s. 658—663; i Lt. s. 186—187.

[2]) Se St.prp. nr. 26. Innst. S. nr. 34. St.tid. s. 476—477.

Følgende paragrafer i den av Stortinget under 26 juni 1920 fattede beslutning om skatt til staten på inntektsstigning som følge av krigskonjunktur i inntektsåret 1920, til dekning av utgifter på det ekstraordinære budgett for terminen 1921—1922, skal lyde således: 11 mars.

§ 1. For budgett-terminen 1 juli 1920 til 30 juni 1921 utskrives en skatt til staten av inntektsstigning som følge av krigskonjunktur på grunnlag av inntektsåret 1920.

Skatten erlegges av:

a. Inntekter ved tantieme, direksjonshonorarer eller lignende, der er optjent eller utdelt av overskudd i 1919 eller tidligere år, men først lignes hos mottageren som inntekt i 1920.
b. Regnskapspliktige skattydere, som benytter et annet regnskapsår enn kalenderåret, forsåvidt angår den del av inntekten i regnskapsåret 1919—1920, som efter en forholdsmessig beregning faller på året 1919.
c. Regnskapspliktige skattydere, ved hvis statsskatteligning for 1919—1920 er kommet i betraktning inntekten i et tidligere kalenderår istedenfor kalenderåret 1919.
d. Inntekt av skog, forsåvidt angår den del av inntekten i driftsåret 1919—1920, som er innvunnet før 1 januar 1920, herunder inntekt ved hugst i egen bedrift, som er foregått før nevnte tidspunkt. Skal salgssummen erlegges efter 1 januar 1920, men forskudd er oppebåret før dette tidspunkt, skattlegges en til forskuddet svarende forholdsmessig del av den samlede netto-inntekt.

§ 2. Betingelse for skatteplikt er:

1. At vedkommende skattyder ved den ordinære statsskatteligning på grunnlag av inntektsåret 1920 er lignet i en inntekt av kr. 10 000,oo eller derover eller — bortsett fra gjennemsnittsligning og når inntekt av skog ansettes i overensstemmelse med lov av 4 mai 1917, § 4 — i 1920 eller det istedet tredende regnskaps- eller driftsår har hatt en så stor nettoinntekt som nevnt.
2. At årsinntekten, hvis den skattepliktige er et selskap, utgjør minst 6 pct. av den innbetalte kapital.
3. At den merinntekt, hvorav skatt efter § 3 skal erlegges, har utgjort minst kr. 5 000,oo.

§ 5. Utligning av skatten foretas av de ligningsmyndigheter, som utfører statsskatteligningen på grunnlag av inntektsåret 1920.

Med hensyn til stedet for skattskrivningen gjelder de samme forskrifter, som inneholdes i beslutningen om den almindelige formues- og inntektsskatt til staten for inntektsåret 1920, dens § 3.

11 mars. **Kongelig resolusjon***) om vedtekter for Bodø folkeregister.

11 mars. **Kongelig resolusjon****) om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Snåsa herred, Nord-Trøndelag fylke.

11 mars. **Kongelig resolusjon*****), hvorved bestemmes, at hund, som i Våler herred påtreffes uten ledsager i beitestrekning i den tid bufe beiter, kan såvel grunneieren som bufeets eier eller besidder og enhver i strekningen havneberettiget straks la drepe på stedet eller, innen 3 måneder, kreve drept ved politiets foranstaltning.

11 mars. **Kongelig resolusjon*****), hvorved den konsesjonsgrense, som er nevnt i skogkonsesjonsloven av 18 september 1909 § 3, annet ledd, nedsettes for Gransherad herred, Telemark fylke, fra 1/5 av herredets skogareal til 10 ha.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

11 mars. **Kongelig resolusjon*****), hvorved angående fredning av elg samt fredning og fangst av småvilt i Vest-Agder fylke bestemmes i medhold av lov nr. 2 av 20 mai 1899 § 44:

1. Innen Vest-Agder fylke skal elg være fredet det hele år.
2. Innen samme fylke skal det være forbudt å anvende håv til fangst av tiur, røi, orrfugl, jerpe samt rype, og snarer av metalltråd til fangst av nevnte fugler samt hare.
3. Den i jaktlovens § 13 for tiur og orrhane bestemte jakttid om våren (15 mai—31 mai) forandres for Vest-Agder fylke til tiden fra og med 5 til og med 21 mai.

Disse bestemmelser trer i kraft straks og gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1925.

11 mars. **Kongelig resolusjon** †) om regler for fellesfløtning i Orkla elv i Sør-Trøndelag fylke.

11 mars. **Kongelig resolusjon*****), hvorved i henhold til § 67 i brandloven av 15 august 1908 stadfestes som gjeldende inntil videre Haugesund bystyres beslutning i møte den 17 desember 1920 angående skjerpelse i nevnte lovs § 15, forsåvidt Haugesund angår.

---

*) Bekjentgj. 14 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11, hvor vedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 14 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11, hvor vedtekten er inntatt.

***) Bekjentgj. 14 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.

†) Bekjentgj. 14 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11, hvor fellesfløtningsreglene er intatt.

Beslutningen er sålydende: 11 mars.

»Skorstenspiper, loddpiper, anbringere og trukne rør skal i vinterhalvåret fra 1 oktober til 1 april feies hver 6te uke og ellers hver 8de uke.«

Kongelig resolusjon*) om forhøielse med 100 pct. av avgiftssatsene i takstregulativet for benyttelse av Langesund havnevesens offentlige brygger. 11 mars.

Kongelig resolusjon, hvorved Vicekonsulatet i Palermo omdannes til konsulat uten forandring av distriktet, som omfatter byen Palermo. 11 mars.

Kongelig resolusjon, hvorved der bl. a. meddeles approbasjon på Justisdepartementets kjøp av brukseier Kittelsens eiendom, Hermann Bagges gate 6 b og mtr. nr. 2 på Nordre Brekke i Skien til embedsbolig for politimesteren i Skien. 11 mars.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 11 mars.

I. Paragrafene 7, 10, 15 og 16 i den ved kongelig resolusjon av 11 januar 1823 stadfestede fundas for Sjøetatens Understøttelsesinnretning forandres overensstemmende med resultatet av en stedfunnen skriftlig votering blandt innretningens medlemmer, således at de blir lydende overensstemmende med et fremlagt utkast.

II. Der meddeles stadfestelse på den av forannevnte understøttelsesinnretnings generalforsamling i møte den 18 desember 1920 fattede beslutning angående forandring i paragrafene 2 og 6 i samme fundas, hvorefter § 2, 2net ledd, utgår, og ordene (i § 6) »ikke overstige 100 spd., sier ett hundrede norske speciedaler årlig« forandres til: »ikke overstige 1000 kroner, sier ett tusen kroner årlig.«

Kongelig resolusjon, hvorved A/S Dalen Gruber tillates inntil 29 november 1922 å la driften hvile ved de anvisninger i Lårdal herred, Telemark fylke, på hvilke selskapet ved kongelig resolusjon av 2 april 1917 fikk konsesjon til å igangsette regelmessig bergverksdrift. 11 mars.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918, forsåvidt angår marinens militære tjenestemenn, treffes sådan bestemmelse: 11 mars.

*) Bekjentgj. 14 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 11.

11 mars. I.

1) a) Officers- og underofficersstillinger besettes som regel ved oprykning fra lavere stilling overensstemmende med de i korpsenes planer til enhver tid fastsatte bestemmelser.

b) Minehåndverkere, kanonskyttere, menige musikanter og fyrbøtere ansettes overensstemmende med de i korpsets planer til enhver tid fastsatte bestemmelser.

2) Officerer ansettes av Forsvarsdepartementet efter innstilling av vedkommende korpschef.

Ansettelses- og forfremmelsesretten, forsåvidt de øvrige stillinger angår, tilligger et ansettelsesråd, bestående av:

a) For underofficerer: Kommanderende Admiral og vedkommende korpschef. Innstilling avgis av vedkommende kompanichef, hvor sådan er ansatt. Ansettelser eller forfremmelser av underofficerer innberettes av rådet til Forsvarsdepartementet.

b) For menige: Korpschefen og chefen for det kompani, hvortil vedkommende hører eller søker ansettelse.

II.

Forsvarsdepartementet bemyndiges til å utferdige de ifølge tjenestemannsloven nødvendige reglementer og instrukser for marinens militære tjenestemenn.

11 mars. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiansand, i anledning av en forespørsel fra et skolestyre, hvori departementet meddeler, at efter landsskolelovens § 6 blir dissenteres barn på forlangende å frita for folkeskolens undervisning i kristendomskunnskap. Benytter ikke foreldrene sig av denne rett, må barna delta i kristendomsundervisningen efter skolens plan og de lærebøker som efter skolelovens § 72 er godkjent av Kongen. Til å benytte andre lærebøker i kristendomskunnskap enn de av Kongen godkjente er der efter nevnte § ikke adgang.

14 mars. **Skrivelse***) fra Justisdepartementet, hvorved under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av s. d. meddeles, at Tønsberg og omegns forsorgsforening er beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere.

Foreningen omfatter Tønsberg by og herredene Tjøme, Nøtterøy, Sem og Stokke av Søndre Jarlsberg sorenskriveri.

---

*) Bekjentgj. 22 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til biskopene. 16 mars.

Revisjonen av regnskapene for de geistlige lønningsfond i prestegjeld, hvor der er embedsledighet, volder ofte et uforholdsmessig arbeide på grunn av den mangelfulle tilstand, hvori disse regnskaper hyppig innsendes.

Embedsinntektene under ledighet innfordres nu dels av vedkommende menighetsutvalg eller herredskasserer og dels av den forrettende prest, der ofte innbetaler inntektene i lønningsfondene, efterhvert som de inngår, hvorefter menighetsutvalgene betaler utgiftene ved embedets bestyrelse under ledigheten. Det viser sig imidlertid efter de erfaringer departementet har gjort under revisjonen av disse regnskaper, at denne ordning er uheldig, idet menighetsutvalgene oftest mangler det fornødne kjennskap til embedets inntekter og reglene for disses fordeling mellem vedkommende prester og fondene.

Til opnåelse av en bedre ordning med hensyn til omhandlede regnskaper skal man derfor anmode hr. biskopen om å pålegge den prest, der av Dem settes til å bestyre et ledig embede (besørge dets korrespondanse m. v.) å innfordre samtlige embedets inntekter under ledigheten (således også de kommunale erstatninger hos kommunekassererne og de prestelige utredsler hos lensmannen), å betale utgiftene ved embedets bestyrelse i samme tid og å innbetale inntektsoverskuddet (d. v. s. inntektene efter fradrag av utgiftene ved bestyrelsen) i lønningsfondene ledsaget av regnskap samt (i prestegjeld hvor der er flere sogn) å fordele overskuddet mellem lønningsfondene efter antallet av sognenes menighetsmedlemmer. Jfr. lønningslovens § 38 således som denne lyder efter lov av 21 juli 1917 og departementets i Lovtidenden inntatte skrivelse av 23 desember 1901.

Lov *)[1]) om utvidelse av ladestedet Namsos's grenser. 18 mars. Nr. 1.

§ 1. Fra 1 juli 1921 skal ladestedet Namsos's grenser være følgende:

I øst går grensen fra Smiberget i rett linje i nordvestlig retning til et punkt, som er beliggende i en avstand av ca. 426 m. fra Smiberget og ca. 794 m. fra fastpunkt VI. Ut i Namsen fortsetter grensen i samme retning som den omhandlede linje. Fra det ovennevnte punkt går grensen i rett linje til fastpunkt VI og videre i rett linje og i nordvestlig retning til

*) Bekjentgj. 22 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

[1]) St.besl. 8 mars. Se Ot. prp. nr. 16 for 1920. Innst. O. XXII for 1920. Innst. O. nr. 21 for 1921. St.tid., forh. i Ot. s. 726—728; i Lt. s, 199.

18 mars. Nr. 1. et punkt på øverste Møssmørklumpen, hvorfra grensen fortsetter i rett linje og i mere vestlig retning til et punkt på Torskarfjeldet ca. 125 m. øst for stien over Gullvikbrekka og videre i rett linje og i sydvestlig retning til et punkt på Høghaugen, hvor bygrensen treffer grensen for Jensens legats eiendom. Herfra går bygrensen i mere sydlig retning og i rett linje til det sydligste merke i skoggrensen mellem Jensens legats del av Bråholmen og Anders Havigs del av samme like nordenfor Gullvikveien. Herfra går grensen, idet den bøier enn mere syd, i rett linje til et punkt beliggende ca. 320 m. vest for Lavikbekkens utløp i sjøen. Videre går grensen i rett linje og i sydlig retning til et punkt beliggende ca. 340 m. vest for Beretvika, hvorefter grensen bøier av i østlig retning og går i rett linje, til den treffer sjøen i Smedvika.

§ 2. Den grenselinje, som er beskrevet i § 1, blir på statskassens bekostning å opgå og utvise ved grensestener ved en åstedsforretning, som holdes av personer, som Kongen opnevner dertil, til sådan tid, at den senest innen utgangen av juni måned 1921 kan være stadfestet av Kongen.

§ 3. De deler av Vemundvik herred, som ifølge § 1 henlegges til ladestedet Namsos, skal fra den 1 juli 1921 utgå av landets matrikkel og i enhver henseende høre under ladestedet. Dog skal dette ikke ha nogen virkning på den odel, som den 30 juni 1921 måtte hvile på jord, som ifølge denne lov overføres fra landet til ladestedet.

§ 4. De personer, som den 1 juli 1921 er bosatt på de strekninger, som ifølge § 1 henlegges til ladestedet Namsos, skal med hensyn til erhvervelse og utøvelse av stemmerett i medhold av byformannskapsloven anses, som om de hadde vært bosatt i ladestedet i den tid, de har bodd i disse strekninger.

§ 5. De personer, som den 1 januar 1921 har bopel innen de strekninger, som ifølge § 1 henlegges til ladestedet Namsos, anses fra den 1 juli 1921 med hensyn til skatteplikt som hørende under ladestedet og blir å iligne kommuneskatter i likhet med dets andre innbyggere.

Utligningen av kommuneskatt til den utvidede bykommune for budgettåret 1 juli 1921—30 juni 1922 (statsskatt for budgettåret 1920—1921) skal foregå ved ligningsmyndighetene i Namsos og efter de regler, som gjelder for Namsos i medhold av skattelovgivningen for byene. Vedkommende departement fastsetter for denne ligning de endringer, som måtte finnes nødvendige, i skattelovgivningens tidsfrister for utførelsen av ligningen.

§ 6. De i Vemundvik herred hjemstavnsberettigede per-

soner, som den 1 juli 1921 bor eller — om de da er flyttet fra herredet — har hatt sin siste bolig i herredet, innen de strekninger av dette, som henlegges til ladestedet, skal ha sin fattighjemstavn i ladestedet, hvis de flyttet til disse strekninger før den 1 juli 1920. 18 mars. Nr. 1.

Ved siden av denne forskrift skal dog de lovbud, som tillegger hustruen mannens, mannen hustruens og barnene foreldrenes hjemstavn, anvendes, hvis mannen, hustruen eller foreldrene er i live, når de omhandlede strekninger overføres til Namsos.

§ 7. De personer, som på den tid, da de i § 1 omhandlede strekninger overføres til ladestedet Namsos, driver kjøpmannshandel på disse strekninger i medhold av gjeldende lovgivning, skal fremdeles ha rett til å fortsette den av dem drevne næring med de samme rettigheter og plikter som byens andre kjøpmenn.

De personer, som i medhold av den gjeldende lovgivning fra den 1 juli 1920 har drevet håndverk på de nevnte strekninger, skal ha rett til å fortsette den av dem drevne næring.

De næringsdrivende, som omhandles i denne paragraf, må melde sig for magistraten i Namsos innen den 1 juli 1921 for å kunne nyte de rettigheter, som herved tillegges dem.

§ 8. Bygninger på de strekninger, som ved denne lov innlemmes i Namsos, nyter ikke godt av den nedsettelse i brandkontingenten, som i medhold av lovgivningen om Norges Brandkasse er eller måtte bli tilstått bygninger innen det eldre byområde. Hvorvidt og i hvilken utstrekning nogen sådan nedsettelse i tilfelle skal tilstås nogen del av bebyggelsen på de innlemmede strekninger, bestemmes efter de regler, som inneholdes i lovgivningen om Norges Brandkasse.

§ 9. Ved skjønn avgitt av tre personer, som bor utenfor de to interesserte kommuner, og hvorav fylkesmannen i Nord-Trøndelag opnevner to og Justisdepartementet en, avgjøres, hvor stor erstatning Namsos kommune skal yde Vemundvik kommune for det tap, som Vemundvik kommune måtte antas å lide ved, at strekninger av denne kommune overføres til ladestedet.

Justisdepartementet gir de nærmere regler for avholdelsen av skjønnet. Utgiftene ved skjønnet, hvis avgjørelse er endelig, fastsettes av Justisdepartementet og fordeles av dette på de to interesserte kommuner.

§ 10. I de strekninger av Vemundvik herred, som omhandles i § 1, skal, inntil Kongen bestemmer anderledes, være tillatt å opføre sådanne trebygninger, som omhandles i lov om forbud mot opførelse av trebygninger i landets byer m. v. av 19 mai 1904 § 3, annet ledd.

18 mars. Nr. 2.

Lov*)[1] om ekspropriasjon av grunn til opførelse av et rådhus i Kristiania samt til gjennemførelse av en reguleringsplan for rådhusets omgivelser.

§ 1. Til anlegg av nytt rådhus i Krstiania og til gjennemførelse av en tilfredsstillende regulering i det rådhuset omgivende strøk i overensstemmelse med en av kommunestyret vedtatt og av Kongen approbert plan er grunneierne i det strøk, som begrenses av Sjøgaten, Rosenkrantzgaten, Kjeld Stubs gate, Tordenskiolds gate, Stortingsgaten, Ruseløkveien og Engens gate samt den del av kvartalet mellem Engens gate, Ruseløkveien, Cort Adelers gate og Munkedamsveien, som ligger nordenfor nr. 40 til Ruseløkveien og nr. 31 B til Munkedamsveien — pliktig til mot erstatning efter overenskomst eller takst å avstå:

a) den til planens gjennemførelse bebyggede og ubebyggede grunn, samt enn videre

b) all annen bebygget og ubebygget grunn i nevnte strøk, som kommunestyret finner det hensiktsmessig eller ønskelig å erhverve for derved å sikre en planmessig og vakker bebyggelse av strøket.

§ 2. Nedrivning av beboelseshus, som erhverves av kommunen i det i § 1 omhandlede strøk, må ikke påbegynnes uten samtykke av Kongen.

§ 3. Til å avgi de i § 1 omhandlede skjønn og takster anordnes en kommisjon bestående av 7 medlemmer og 7 varamenn. Minst 1 av kommisjonens medlemmer og 1 av varamennene skal være i besiddelse av de for dommere foreskrevne egenskaper. Kommisjonen med varamenn opnevnes av Kongen.

Skjønnskommisjonens godtgjørelse fastsettes av Kongen og utres av Kristiania bykasse. Alle tvistemål angående hvad der er gjenstand for ekspropriasjon eller for erstatning eller lignende, avgjøres under forretningen av kommisjonen. Disse avgjørelser kan påankes til Høiesterett, hvor saken foretas ved varslets utløp uten hensyn til Høiesteretts sessjoner. Ankefristen er 4 uker. De av kommisjonen avgitte skjønn og takster er derimot upåankelige. Enhver forliksmegling bortfaller. Forøvrig kommer de i lov av 10 mai 1860 om tvungen avståelse av grunn, dens § 1, inneholdte regler også til anvendelse på disse forretninger.

Takstene kan avholdes som alternative forsøkstakster med repartisjonsskjønn også forinnen planene har vært forelagt

*) Bekjentgj. 22 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

[1]) St.besl. 11 mars. Se Ot. prp. nr. 43 (1920). Innst. O. XXV for 1920. St.tid., forh. i Ot. s. 728—765, 770—773; i Lt. s. 193—198, 199—201.

kommunestyret, men blir ikke bindende for grunneierne, med- 18 mars.
mindre kommunestyrets beslutning om erhvervelsen er fattet Nr. 2.
innen 6 måneder efter takstenes endelige avhjemling.

Takst og skjønn må være påbegynt senest innen utgangen av 1923 og efter inkaminasjon fremmes med tilbørlig hurtighet.

§ 4. Bestemmelsene i Kristiania bygningslov av 26 mai 1899 kommer til anvendelse på de med hjemmel av nærværende lov utførte reguleringer og ekspropriasjoner og pålagte refusjonsydelser, dog således at »20 m.« i nevnte lovs § 11 forandres til »25 m.«.

§ 5. Dokumentene vedrørende overdragelse til og fra kommunen av eiendommer i det i § 1 nevnte strøk er inntil utgangen av 1924 fritatt for stempelavgift og tinglesningsgebyr.

Enn videre fritas kommunen inntil utgangen av 1924 for erleggelse av sportler for panteattester vedrørende eiendommer i dette strøk.

Lov*)[1]) om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene. 18 mars. Nr. 3.

Midlertidig lov av 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridstriktene vedblir å gjelde inntil 21 mars 1923.

Kongelig resolusjon**) om vedtekt for Modum folkeregister. 18 mars.

Kongelig resolusjon*), hvorved den i henhold til artikkel 4 i Pariserkonvensjonen av 20 mars 1883, senest revidert i Washington 2 juni 1911, fastsatte frist av 12 måneder for opnåelse av den i nevnte artikkel omhandlede fortrinsrett, som tilkommer borger eller undersått av nogen unionsstat for inngivelse av krav på patent, forlenges, forsåvidt fristen ikke var utløpes den 29 juli 1914, ytterligere til og med 30 juni 1921. 18 mars.

Kongelig resolusjon*), hvorved den i § 6, tredje ledd, i lov om patenter av 16 juni 1885 og i § 14, annet ledd, i lov om patenter av 2 juli 1910 omhandlede tilleggsfrist av 3 måneder for betaling av årsavgift for patenter forlenges for de patenter, for hvilke årsavgiften 18 mars.

*) Bekjentgj. 22 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.
**) Bekjentgj. 22 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12, hvor vedtekten er inntatt.
[1]) St.besl. 18 mars. Se Ot. prp. nr. 20 (for 1920). Innst. O. nr. 44 (1921). St.tid., forh. i Ot. s. 787—788; i Lt. s. 201—202.

18 mars. forfaller i tiden fra og med 1 juli 1920 til og med 31 desember 1920, til 9 måneder og for de patenter, for hvilke årsavgiften forfaller i tiden fra og med 1 januar 1921 til og med 29 juni 1921, til 30 september 1921.

18 mars. **Kongelig resolusjon***) om forandringer i og tillegg til justerreglementet

Kongelig resolusjon**), hvorved bestemmes:

A. I henhold til lov nr. 4 av 1 juli 1887 § 59 meddele approbasjon på de i møter den 29 mars 1919 og 13 mars 1920 vedtatte regler for fellesfløtningen i Tokkevassdraget i Telemark fylke.

B. 1) I henhold til lov av 12 juli 1848 om behandlingen av krabbas- og bunntømmer meddeles approbasjon på et av styret i fellesfløtningsforeningen for Tokkevassdraget i Telemark fylke under 9 september 1920 vedtatt reglement for bjergningen og anvendelsen av det i det omhandlede vassdrag forefunne krabas- og bunntømmer.

2) Fellesfløtningsforeningens bestyrelse bemyndiges til i overensstemmelse med dette reglement å la det tømmer av ovennevnte slags, hvortil ingen eier innen den bestemte tid har meldt sig med legitimasjon for sin eiendomsrett anvende til fordel for vassdraget.

18 mars. **Kongelig resolusjon*****), hvorved i medhold av § 4, 3. ledd, i lov om utnyttelse av rettigheter til beite, fiske, jakt og fangst m. v. i statens almenninger av 12 mars 1920 bestemmes, at fjellstyret for statens almenning i Opdal herred, Buskerud fylke, skal bestå av 6 medlemmer, og at den myndighet, som efter denne lov er tillagt herredsstyret, skal utøves av et fellesstyre bestående av Opdal, Nore og Rollag herredsstyrers medlemmer i et like antall.

18 mars. **Kongelig resolusjon*****), hvorved i henhold til lov av 31 desember 1920 meddeles stadfestelse som gjeldende inntil videre på Sarpsborg bystyres beslutning av 1 februar 1921 om forhøielse til det dobbelte av de avgifter, som i henhold til lovens §§ 16, 28, 29 og 47 hittil har vært opkrevet i Sarpsborg.

18 mars. **Kongelig resolusjon*****) om nye takster og regler for varer, som oplegges på Stavanger bys brygger.

*) Bekjentgj. 22 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12, hvor forandringene m. v. er anført.

**) Bekjentgjort 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13, hvor de i post A omhandlede regler og det i post B omhandlede reglement er inntatt.

***) Bekjentgj. 22 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

Kongelig resolusjon*), hvorved der i henhold til lov av 31 desember 1920 meddeles stadfestelse som gjeldende inntil videre på Stavanger bystyres beslutning av 28 januar 1921 om forhøielse til det dobbelte av de avgifter, som i henhold til havnelovens §§ 16, 28, 29 og 47 hittil har vært opkrevet i Stavanger. 18 mars.

Kongelig resolusjon*), hvorved bestemmes: 18 mars.

I. I medhold av § 7 i lov nr. 1 av 18 august 1914 om salg og utførsel av fødevarer m. v. bestemmes, at det i samme lovs § 4 inneholdte utførselsforbud midlertidig settes ut av kraft, forsåvidt angår fødevarer, kull, koks, ved, torv, mineralske oljer og forstoffer.

II. Denne resolusjon trer i kraft straks. Samtidig opheves efternevnte kongelige resolusjoner, forsåvidt de fremdeles er gjeldende:

1) Kongelig resolusjon av 21 november 1914 om utferdigelse av forbud mot utførsel av te.
2) Kongelig resolusjon av 20 februar 1915 om utferdigelse av forbud mot utførsel av margarin og råprodukter for margarinfabrikasjon.
3) Kongelig resolusjon av 10 september 1915 om utferdigelse av forbud mot utførsel av ved m. v.
4) Kongelig resolusjon av 23 februar 1916 om utferdigelse av forbud mot utførsel av kaffe.
5) Kongelig resolusjon av 24 mars 1916 om utferdigelse av forbud mot utførsel av krydderier.
6) Kongelig resolusjon av 4 juli 1916 om utferdigelse av forbud mot utførsel av varer i emballage av alle slags jernblikk m. v.
7) Kongelig resolusjon av 8 september 1916 om utferdigelse av forbud mot utførsel av vilt.
8) Kongelig resolusjon av 6 oktober 1916 om utferdigelse av forbud mot utførsel av kondensert melk.
9) Kongelig resolusjon av 29 desember 1916 om utferdigelse av forbud mot utførsel av fjærfe.

Videre opheves alle andre resolusjoner, som fastsetter forbud mot utførsel av de i post I nevnte varer, forsåvidt de fremdeles må anses gjeldende.

Kongelig resolusjon av 12 mars 1920, inneholdende bemyndigelse for Provianteringsdepartementet til å treffe bestemmelser om utlevering av kull til skibsbruk, blir fremdeles i kraft.

*) Bekjentgj. 22 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

18 mars. **Kongelig resolusjon**, hvorved reglementet for det Teologiske Menighetsfakultets embedseksamen gis følgende tillegg som § 10:

Teologisk embedseksamen kan også avlegges i to avdelinger med høist 2 semestres mellemrum. Herfor gjelder følgende særlige regler: Første avdeling omfatter prøvene i det gamle testamente og i kirkehistorie, annen avdeling prøvene i det nye testamente og i systematisk teologi.

Eksamensanmeldelse (efter § 2) innleveres til første avdeling. Til annen avdeling innleveres til den fastsatte tid meddelelse om å ville delta i vedkommende eksamen.

Den selvvalgte opgave (§ 5) må i tilfelle være innlevert senest innen begynnelsen av det semester, da eksamen avsluttes. I tilfelle av sykdom kan en kandidat ikke vente å få kontinuere, hvis sykdomsforfallet gjelder nogen skriftlig prøve. Gyldigheten av første avdeling kan ikke forlenges, således at der blir 3 semestre mellem første og annen avdeling.

18 mars. **Kongelig resolusjon**, hvorved der bl. a. meddeles approbasjon på Justisdepartementets kjøp av grosserer Chr. L. Larsens eiendom, Løkten gnr. 73, bnr. 1 i Frogn, av skyld mark 0,11 og mtr. 387, i Drøbak til embedsbolig for sorenskriveren i Follo.

18 mars. **Kongelig resolusjon**, hvorved embedsboligen Gitre, mtr. 146 og 371, i Drøbak, samt feste til mtr. 373 sammesteds stilles til disposisjon som embedsbolig for politimesteren i Follo.

18 mars. **Kongelig resolusjon**, hvorved der tillates oprettet et nytt apotek i Larvik i bydelen Torstrand på et sted, som fastsettes av Socialdepartementet, dog ikke nærmere hovedbyen enn Torstrand torv.

18 mars. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til Vest Agder fylke, hvorved i medhold av lov om jordmødre av 19 desember 1898 § 7 bestemmes:

Det ved høieste resolusjon av 6 oktober 1885 oprettede Liknes jordmordistrikt i Vest-Agder fylke deles i følgende to distrikter:

1. Østre Kvinesdal distrikt, omfattende den del av Kvinesdal herred, som ligger i Østre dal og den del nedenfor Østre dal, som ligger på østsiden av hovedveien fra Aamot bro til Kleven.
2. Vestre Kvinesdal distrikt, omfattende den del av herredet, som ligger i Vestre dal og den del nedenfor Vestre dal, som ligger på vestsiden av ovennevnte vei.

Delingen trer i kraft fra den tid fylkesmannen bestemmer.

Skrivelse*) fra Provianteringsdepartementet, hvorved i henhold til § 4 i lov nr. 1 av 18 august 1914 om salg og utførsel m. v. bestemmes: 18 mars.

I. Det skal inntil videre fremdeles være forbudt å utføre fra riket nedennevnte varer og gjenstander uten efter innhentet tillatelse fra vedkommende departement:

Ull.
Shoddy.
Bomull.
Kluter: gamle (filler).
Ullgarn.
Bomullsgarn.
Silke- og halvsilkevarer.
Ulne varer.
Bomullsvarer.
Lin-, hamp- og jutevarer (dog ikke tomsekker).
Filt og presseduk.
Hår av dyr.
Huder.
Kalveskinn.
Saueskinn.
Gjeteskinn.
Rensdyrskinn.
Elghuder.
Lær.
Ben.
Skomakerarbeide.
Hugget, rund last.
Høvlet og skåret last.
Tremasse.
Cellulose.
Bøkkerarbeide
Papir og papp.
Arbeider av papir og papp.
Svovlkis.
Kobberholdig kisavbrand.
Norgessalpeter.
Cyanamid og superfosfat.
Patroner og forladninger.
Krutt og andre sprengstoffer.
Dynamitt.
Geværer og deler derav, vaaben.
Fenghetter, alle slags.
Trykte skrifter m. v. fra Rusland.

*) Bekjentgj. 22 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12.

18 mars. Russiske pengesedler.

Guld og sølv, forarbeidet og uforarbeidet, myntet og umyntet.

II. Alle andre varer og gjenstander kan utføres av riket uten tillatelse. Dette gjelder dog ikke skib, (se midlertidig lov av 21 juli 1916 med tilleggslov av 13 juli 1917 om forbud mot salg av skib til utlandet).

Utførselstillatelser for skib utferdiges av Handelsdepartementet.

III. Foranstående bestemmelser trer i kraft straks. Samtidig settes det ved Industriforsyningsdepartementets skrivelse av 7 mai 1918 utferdigede forbud mot utførsel av alle slags varer og gjenstander ut av kraft.

19 mars. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Hamar, i anledning av en forespørsel om, hvorledes der bør forholdes i et tilfelle, hvor en lærer, som blev ansatt i henhold til departementets avgjørelse efter landsskolelovens § 30, 3. ledd, har frasagt sig posten.

Av sakens dokumenter fremgår at vedkommende skolestyre i møte den 20 november 1920 besluttet å ansette lærer A. Som suppleanter ansattes som nr. 1 lærer B og som nr. 2 lærer C. Overtilsynet anbefalte til ansettelse lærer D, men skolestyret fastholdt med 7 mot 4 stemmer ansettelsen av lærer A og ved sakens behandling i herredsstyret fikk lærer A 15 stemmer og lærer D 11. Departementet, som derefter fik sig saken forelagt, besluttet, at lærer D skulde ansettes. Denne har imidlertid nu meddelt, at han ikke mottar posten.

Departementet antar, at det under disse omstendigheter ikke kan være riktig å anse skolestyrets subsidiære innstilling av lærerne B og C som fremdeles gjeldende, idet den forutsetning, hvorunder denne innstilling blev avgitt, ikke lengere er tilstede. Departementet antar derfor, at det i et tilfelle som dette må være riktikst, at skolestyret optar læreansettelsen til helt ny behandling. Hvorvidt ny kunngjørelse skulde være nødvendig, antas å måtte overlates til skolestyrets avgjørelse.

21 mars. **Rundskrivelse***) fra Justisdepartementet, hvorved under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. innsendte regler av s. d. meddeles at følgende lærehjems- og verneforeninger er beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere:

---

*) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

1. Farsund lærehjems- og verneforening, distrikt: Lyngdal sorenskriveri med Farsund ladested, formann, skolebestyrer I. M. Greve, adresse: Farsund. 21 mars
2. Arendal lærehjems- og verneforening, distrikt: kjøpstaden Arendal og Nedenes og Holt sorenskriverier, formann, kjøpmann Molin Jensen, adresse: Arendal.
3. Brevik lærehjems og verneforening, distrikt: kjøpstaden Brevik, formann, sogneprest C. J. Ingier, adresse: Brevik. (Bamle sorenskriveri er foreløbig henlagt til Kragerø lærehjems- og verneforening).
4. Skien og omegns lærehjems- og verneforening, distrikt: kjøpstaden Skien og Gjerpen sorenskriveri, derunder kjøpstaden Porsgrund, formann, provst Hans Nilsen Hauge, adresse: Skien.
5. Drøbak og Follo lærehjems- og verneforening, distrikt: Follo sorenskriveri med kjøpstaden Drøbak, formann, overretssakfører Gundersen, adresse: Drøbak.
6. Moss lærehjems- og verneforening, distrikt: Moss sorenskriveri, formann, kjøpmann B. N. Wessmann, adresse: Moss.
7. Sarpsborg lærehjems- og verneforening, distrikt: kjøpstaden Sarsborg og Tune sorenskriveri, formann, pastor Anton E. Sverdrup, adresse: Sarpsborg.
8. Fredrikshald og omegns lærehjems- og verneforening, distrikt: kjøpstaden Fredrikshald og Idd og Marker sorenskriveri, formann, sogneprest Thv. Fretheim, adresse: Fredrikshald.
9. Lillehammer og Gudbrandsdal lærehjems- og verneforening, distrikt: Nordre og Søndre Gudbrandsdal sorenskriverier med kjøpstaden Lillehammer, formann politimester Ryen, adresse: Lillehammer.
10. Stjørdal lærehjems- og verneforening, distrikt: Nedre Stjørdal, Meraker, Hegra, Frosta og Aasen, formann, lensmann Rygh, adresse: Stjørdal.
11. Levanger og omegns lærehjems- og verneforening, distrikt: kjøpstaden Lervanger, samt Verdal, Frol, Skogn og Leksvik tinglag, formann, skolebestyrer J. Johnsen, adresse: Levanger.
12. Senjen lærehjems- og verneforening, distrikt: Trondenes og Senjen sorenskriverier med ladestedet Harstad, formann, løitnant Bardal, adresse: Harstad.
13. Tromsø og omegns lærehjems- og verneforening, distrikt: kjøpstaden Tromsø og Malangen og Lyngen sorenskriverier, formann, byfoged Ubberud, adresse: Tromsø.
14. Vestfinnmark lærehjems- og verneforening, distrikt: Alta og Hammerfest sorenskriverier med kjøpstaden Hammer-

21 mars. fest, formann: lærer O. B. Øye, adresse: Middelskolen, Hammerfest.

15. Vardø og omegns lærehjems- og verneforening, distrikt: Vardø sorenskriveri med kjøpstaden Vardø, formann, kjøpman O. M. Vassbotn, adresse; Vardø.

16. Vadsø og omegns lærehjems- og verneforening, distrikt: Tana og Varanger sorenskriverier (undtagen Sørvaranger) med kjøpstaden Vadsø, formann, politifullmektig Hoem, adresse: Vadsø.

17. Sørvaranger lærehjems- og verneforening, distrikt: Sørvaranger tinglag, formann, bokholder Helskog, adresse: Kirkenes.

22 mars. **Meddelelse** fra hæren, hvori bestemmes, at Os herred av Os innrulleringskrets (lennsmannsdistrikt) fra 1 mai d. å. skal overføres fra 2 til 1 kompani av Søndre Bergenhus infanteriregiment nr. 9.

22 mars. **Skrivelse***) fra Justisdepartementet, hvorved under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av samme dag meddeles, at Ålesund og Levanger og omegns forsorgsforeninger er beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere. Førstnevnte forening omfatter Ålesund by og Søndmøre landkommuner. Sistnevnte forening omfatter Levanger by og Frol og Skogn herreder.

22 mars. **Skrivelse****) fra Provianteringsdepartementet om importforbud på timoteifrø.

23 mars. **Skrivelse***) fra Justisdepartementet, hvorved under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av s. d. meddeles, at Sandefjord og Sandeherad forsorgsforening er beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere.

29 mars. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori under henvisning til departementets skrivelse senest av 16 desember 1913***) meddeles, at ifølge underretning fra den herværende franske legasjon har den polske minister i Paris overfor den franske utenriksminister tilkjennegitt, at den polske republikk har tiltrått den internasjonale konvensjon av 4 mai 1910 angående undertrykkelse av utuktige publikasjoner.

---

*) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

**) Bekjentgjort 22 mars i Lovtid. 1ste avd. nr. 12, hvor skrivelsen i sin helhet er inntatt.

***) Inntatt i »Overenskomster« nr. 8 for 1913 (s. 145).

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at ifølge underretning fra den sveitsiske minister har den tsjekoslovakiske Republikk tiltrått den reviderte Bernerkonvensjon av 13 november 1908 angående beskyttelse av litterære og kunstneriske verker samt tilleggsprotokol av 20 mars 1914 til nevnte konvensjon. Tiltredelsen regnes fra 22 februar 1921. Republikken ønsker å bli stillet i 4de klasse, forsåvidt angår bidrag til bestridelse av utgiftene ved det internasjonale byrå. 29 mars.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiansand, i anledning av en forespørsel fra en lærer, hvori departementet meddeler, at det ekstraordinære fylkestillegg (landsskolelovens § 20, 2) efter departementets mening kun kan tilstås lærere med fullstendig lærerutdannelse i likhet med hvad der gjelder for det ordinære fylkestillegg. 29 mars.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at den herværende franske legasjon i skrivelse av 22 dennes har oplyst, at den polske minister i Paris overfor Frankrikes utenriksminister nettop har tilkjennegitt, at den polske republikk har tiltrått den internasjonale konvensjon av 4 mai 1910 angående undertrykkelse av den hvite slavehandel. 30 mars.

Lov um stortingsval fraa 17 december 1920*).

Fyrste kapitel.

Um manntalet.

§ 1. Manntal yver dei, som hev røysterett etter grunnlovi, skal i valsokni magistraten føra for kjøpstad, lensmannen for herad. For ladestad med serskilt bystyre er det magistraten, som fører manntalet, um han bur der; men elles lensmannen.

Er ei valsokn kløyvd i eller millom fleire lensmannskrinsar, skal serskilt manntal førast for kvart slikt stykkje av valsokni.

Vedkomande departement gjev dei fyresegnene, som trengst um, korleis manntalet skal skipast.

§ 2. Manntalet vert uppsett dei aari, daa det er stortingsval. Til grunn legg dei manntalet fraa fyrre valet. Innførde i manntalet vert alle dei, som er busitjande i valsokni den 1 august og hev røysterett etter § 50 i grunnlovi, minder dei hev mist røysteretten etter § 53 i grunnlovi. Likeins vert dei innførde, som seinast den fastsette valdagen fyller det 23de aaret og daa hev butt her i landet i 5 aar, so framt dei elles

*) Lov om stortingsvalg av 17 desember 1920 er efter Justisdepartementets anmodning inntatt i nærværende hefte i oversettelse til landsmål.

hev vilkaari for røysterett. Dei, som hev fenge røysteretten suspendera, vert innførde med merknad um suspendering og um grunnen til den.

Den, som 1 august eller seinare flytjer til ei onnor valsokn, vert innskriven i manntalet der, naar han innan klokka 8 kvelden fyre møtet etter § 7 ber fram krav um det til valstyret og etterviser, at han hev vilkaari for røysterett, og at valstyret, fyrr valting vert halde i den valsokn, han er flytt ifraa, kann faa sendt melding til valstyret der um innføring i manntalet for den valsokn, han er flytt til.

§ 3. Innan den 42de dagen fyre valtinget skal manntalsføraren ha gjort eit framlegg til manntal og ei liste yver dei, som han hev meint, at han ikkje kunde føra inn, dersom han hev vore i tvil um retten deira, eller dei sjølve hev kravt seg innførde.

Ei manntalsnemd, samansett av manntalsføraren og minst tvo andre, som formannskapet segimillom vèl, skal gaa igjenom manntalsframlegget og den lista, som er nemnd, i tidi millom den 42de og den 32de dagen fyre valtinget. Er ein kjøpstad kløyvd i fleire valsokner, bør formannskapet so langt raad er velja inn i nemdi for kvar valsokn folk, som er busitjande der. I det høve, som § 1, andre leden nemner, skal kvar manntalsførar vera med i nemdi, so langt det kjem hans krins ved. Nemdi vél sin formann sjølv. Ho gjer vedtaki med røysteflertal. Millom like røystetal skil formannen. Vedtaki vert innførde i ei bok, som fylkesmannen hev godkjent.

Manntalsføraren skal utan drygjing senda dei, som sjølve hev kravt seg innførde i manntalet, men som nemdi hev meint, at ho ikkje kunde føra inn, melding um nemdvedtaket og um grunnen til det.

§ 4. Seinast den 32te dagen fyre valtinget skal manntalsføraren leggja ut eksemplar av det manntalet, som nemdi hev gjort, paa stader, som heradstyret paa landet og formannskapet i byane vèl. Tidi og staden for denne utleggjing skal manntalsføraren kunngjera i tide med uppmaning til kvar og ein um aa klaga, dersom han trur, at han sjølv eller nokon annan med urette er innførd, ikkje medteken eller innførd med merknad um suspendering eller utan. Kunngjeringi skal dessutan gjera greide for høvet til aa krevja seg innførd etter § 2, siste leden, for den lovlege maaten aa klaga paa (§ 6) og for staden der og dagen og klokkeslættet daa kravet eller klaga seinast maa vera innkomne.

§ 5. Naar manntalet er utlagt, kann ingen verta innførd, utan etter orskurd, som valstyret gjev (§ 7) anten i samhøve med klage, som hev kome inn i tide (§ 6), eller etter § 2, andre leden, eller av di mistak er uppdaga. Etter same regelen vert folk strokne or manntalet og merknad um suspendering sett eller stroken, so nær som i dei tilfelle, som er nemnde i

§ 7, 2dre leden. Men valstyret kann jamvel utan klage gjeva orskurd um dette, naar røysterettvilkaari for nokon hev vorte andre enn fyrr.

Range orskurdar gjer Stortinget um, naar dei kann ha havt verknad paa valet, eller naar dei er innanka for Stortinget. Andre brigde i manntalet kann Stortinget ikkje gjera.

§ 6. Klagur yver innhaldet i manntalet maa vera innkomne til valstyret seinast klokka 8 den 14de kvelden fyre valet. Dei skal vera skriftlege og nemna dei grunnane, dei er bygde paa. Ei liste yver dei, som klagune gjeld, skal straks, naar den nemnde tidi er ute, leggjast ut paa dei stadene, der manntalet var utlagt.

Hev det kome motsegn mot røysteretten til nokon, skal manntalsføraren senda han melding um det utan drygjing. Slik melding skal han òg gjeva so langt det er raad, um han, etter manntalet vart utlagt, fær greide paa slike grunnar, som han maa tru vil føra med seg, at nokon vert stroken or manntalet, eller at merknad um suspendering vert sett.

§ 7. Ein av dei 7 siste dagane fyre valet held valstyret (§ 8) møte og gjev orskurdar etter § 5. Tidi og staden for møtet maa kunngjerast fyreaat. Naar røysteretten til ein mann er fyre paa møtet, hev baade han og den, som hev klaga, rett til aa faa ordet og føra prov, sjølve og gjenom fullmegtig.

Den, som etter melding fraa eit anna valstyre, er innført i manntalet for den valsokn i samhøve med § 2, andre leden, kann strykast utan orskurd, naar meldingi fyrst kjem etter det møtet, som er nemnt i fyrste leden i denne paragrafen.

Andre kapitel.

Um valet.

1ste stykkjet. Valstyre og krinsvalstyre.

§ 8.

1. I kvar valsokn skal det vera eit valstyre, som skal vera samansett av manntalsføraren eller manntalsførarane og formennene i valsokni.

   Er krinsen til manntalsføraren kløyvd i eller millom fleire valsokner, fastset han sjølv med samtykkje fraa fylkesmannen, i kva mun han skal vera med i dei ymse valstyre. Fylkesmannen kann nemna upp ein annan til aa vera varamanntalsførar og gjera teneste i ei valsokn, der ikkje den vanlege manntalsføraren kann gjera teneste sjølv.

   Er ein kjøpstad kløyvd i fleire valsokner, skal formannskapet segimillom nemna upp so mange som det synest er høvelegt, til aa sitja i kvart valstyre, og so langt raad er skal det velja slike, som bur i vedkomande valsokn.
2. Valstyret vèl sjølv formann og varaformann. Det er avgjerdsført, naar tvo tridjepartar av dei, som sit i valstyret,

møter. Det gjer vedtaki og orskurdane med røystefleirtal. Millom like røystetal skil formannen. I det høve, som § 7 nemner, bør manntalsføraren alltid vera med.

3. Det fyrste møtet kallar ordføraren saman, formannen dei næste.

§ 9.

1. I kvar valkrins skal det vera eit krinsvalstyre. I landsbygdene skal fylkesutvalet vera krinsvalstyre. I kjøpstad, som er serskild valkrins, skal krinsvalstyret vera ihopsett av valstyret, eller um kjøpstaden er skift i fleire valsokner, av alle valstyri. I kjøpstadkrinsar med meir enn ein kjøpstad skal vedkomande valstyre segimillom velja krinsvalstyret. Hev krinsen minst 5 kjøpstader, vert det valt ein mann fraa kvar. Hev han færre kjøpstader, vèl dei i alt 5 mann, og vedkomande departement fastset, korleis dette talet skal bytast paa desse kjøpstadene.
2. Krinsvalstyret vèl sjølv formann og varaformann. Det er avgjerdsført, naar tvo tridjepartar av lemene er til stades. Alle vedtak vert gjorde med røystefleirtal. Millom like røystetal skil formannen.
3. I landsbygdene kallar fylkesmannen saman det fyrste møtet i krinsvalstyret; han fastset òg møtestaden. I kjøpstad, som er serskild valkrins, kallar ordføraren saman det fyrste møtet. For kjøpstadkrinsar med meir enn ein kjøpstad fastset vedkomande departement, kva for ein av dei møtet skal haldast i, og ordføraren i denne kjøpstaden kallar saman det fyrste møtet. Seinare møte kallar formannen saman.

§ 10. Valstyret og krinsvalstyret tek ut sjølv dei hjelparane, som trengst.

Alle møte vert haldne for ustengde dører.

2dre stykkjet. Val-fyrebuingi.

§ 11. Eit parti, som hev skipa seg under eit partinamn, kann gjenom hovudstyret sitt melda partinamnet til vedkomande departement, og er meldingi i orden, set so departementet henne utan drygjing i Norsk Kunngjeringstidend.

Naar slik melding er gjord, kann ikkje noko anna parti taka partinamnet eller eit namn, som lett kann blandast saman med det, fyrr det partiet, som fyrst tok namnet, hev sagt fraa til departementet, at partiet er uppløyst eller hev skift namn. Namnet vert likeins fritt, naar partiet ikkje hev sett upp partiliste i nokon valkrins ved tvo val i rad. At eit partinamn hev vorte fritt, skal likeins kunngjerast utan drygjing.

§ 12.

1. Valting til aa kaara stortingsmenner skal haldast paa ein og same dagen i alle valsoknene i siste halvparten av

oktober i siste aaret i kvar valbolk. Kongen fastset dagen i god tid.

2. Krinsvalstyret skal so gjeva ei fyrebilslysing um valdagen med eit varsel paa minst 4 maanader. I denne lysingi skal krinsvalstyret uppmana veljarane i valkrinsen til aa koma med framlegg til vallistur og gjera greide for dei reglane, som gjeld um det etter § 13.

§ 13.

1. Skal eit framlegg til valliste godkjennast, maa det:
   a. vera innkome til formannen i krinsvalstyret seinast kl. 8 um kvelden den 32de dagen fyre valet;
   b. ha ei yverskrift, som syner, kva parti eller gruppe, det kjem ifraa, og som ikkje kann føra til samanblanding, jfr. § 14 post 1 siste leden;
   c. vera utfyllt i tydeleg rekkjefylgje med namni paa so mange, som det skal veljast stortingsmenner for krinsen. Framlegget kann dessutan i same rekkjefylgja fyllast ut med namni paa upp til 5 til;
   d. vera sjølvhendt underskrive av minst 50 veljarar i valkrins paa landet og minst 100 i kjøpstadkrins. Kjem framlegget fraa eit parti, som hev einerett til det partinamnet, det nyttar (jfr. § 11), er det nok, at partistyret for valkrinsen skriv under det; finst det ikkje noko slikt partistyre, kann hovudstyret for partiet skriva under framlegget. Kjem framlegget fraa meir enn eitt slikt parti, er det nok, at vedkomande styre eller samstyre skriv under det;
   e. ikkje ha kandidat eller nokon, som gjer framlegget, sams med andre framlegg, jfr. § 14 post 1, næstsiste leden.
2. Eit framlegg til valliste bør nemna:
   a. kandidatane tydeleg med fyre- og etternamn, livsyrkje og bustad, so det ikkje vert nokor samanblanding;
   b. ein tillitsmann med varamann millom dei, som hev gjort framlegget, so krinsvalstyret kann venda seg til han, naar det gjeld tinging um framlegget. Er ingen tillitsmann nemnd, kann krinsvalstyret halda seg til nokon i tillitsutvalet (jfr. bokstav c) som tillitsmann;
   c. eit tillitsutval paa 10 mann med 3 varamenner millom dei, som hev gjort framlegget, og som kann gjeva den fraasegni, som er nemnd i post 3. Er det ikkje nemnt noko tillitsutval, vert dei 10 fyrste av dei, som hev gjort framlegget, rekna for tillitsutval, og dei 3 næste for varamenner. Hev framlegget i samhøve med post 1 d ovanfor kome fraa eit partistyre, som er paa mindre enn 10 mann, vert partistyret rekna for tillitsutval.

3. Eit framlegg til valliste kann tillitsutvalet kalla tilbake. Fraasegn um tilbakekalling maa vera innkomi til formannen i krinsvalstyret seinast kl. 8 um kvelden den 21de dagen fyre valet.

§ 14.

1. Krinsvalstyret avgjer, um framleggi og dei fraasegnene, som er nemnde i § 13 post 3, skal godkjennast.

Vert dei frestane, som er nemnde i § 13 post 1 a og 3, yverdrygde, kann ikkje noko gjerast ved det.

Elles skal krinsvalstyret eller formannen i dette styret, fyrr avgjerd vert teki, tinga med tillitsmannen um aa faa framlegg eller fraasegn i det standet, som er fyresagt.

Staar ein kandidat eller nokon, som hev gjort framlegg, paa meir enn eitt framlegg, skal han faa paabod um aa segja fraa innan ein viss frest, kva framlegg han vil staa paa. Gjev han ingi fraasegn, skal han strykast av alle framlegg. Naar eit namn er stroke av denne grunn eller av ein annan, kann tillitsmannen fastsetja, kva namn som skal setjast i staden. Gjer han ikkje det, stig dei næste upp i ubrigda rekkjefylgje.

Hev fleire framlegg til vallistur same yverskrifti eller hev eit slikt framlegg ei yverskrift, som ikkje tydeleg skil seg fraa yverskrifti paa andre framlegg, og saki so ikkje vert ordna med tinging, gaar det framlegget fyre, som hev kome inn fyrst. Men einerett til partinamn, som er vunnen etter § 11, gaar alltid fyre.

2. Framleggi skal, etter kvart som dei kjem inn, liggja til ettersyn i lokalet til krinsvalstyret. Seinast den 18de dagen fyre valdagen skal krinsvalstyret i lokalet sitt eller i nærleiken slaa upp dei godkjende framleggi som officielle vallistur, kvar liste med ei yverskrift, som nemner valtidi, valkrinsen, det partiet eller den gruppa, som framlegget hev kome ifraa, og namnet paa tillitsmannen og tillitsutvalet.

Krinsvalstyret skal dessutan — um raad er innan same fresten — paa annan høveleg maate, gjera framleggi m. m. kjende for aalmenta, m. a. med aa setja dei inn i dei bladi av ymse partifargar, som er mest lesne i krinsen.

Avtrykk av kunngjeringane vert sende samstundes til alle valstyri i krinsen.

§ 15. Valtingi held dei i høvelege husrom, som valstyret vèl; vantar dei anna tenlegt rom, kann tinget haldast i kyrkja.

Paa landet skal valting til røystegjeving haldast i kvar skulekrins, um ikkje valstyret seinast tri maanader fyre valdagen synest av serlege grunnar, at det kann fastsetja færre røystestader, og fylkesmannen godkjenner vedtaket um det.

Valstyret bør skipa valting paa fleire stader i skulekrinsen, der det synest, det er ynskjande til lette for veljarane. Er det meir enn ei kyrkjesokn i ei valsokn paa landet, skal det i det minste haldast valting til røystegjeving i kvar kyrkjesokn.

I kjøpstadene bør valstyret skipa valting paa fleire stader, naar det synest det er ynskjande til lette for veljarane.

Paa kvar røystestad er det røystegjeving for ein viss lut av manntalet.

§ 16. Skal det vera røystegjeving paa meir enn ein stad i valsokni, skal eit røystestyre paa minst 3 mann staa fyre valtinget paa kvar stad.

Valstyri nemner upp røystestyri og formennene for dei, so langt raad er segimillom og elles av repræsentantane i kommunen; det tek helst slike, som bur i vedkomande røystekrins. Er det ikkje nok repræsentantar, kann andre røysteføre borgarar veljast inn i røystestyri.

§ 17. I tide gjev valstyret veljarane innkalling til valtinget.

I innkallingi skal det gjera greide for, naar valtinget skal vera og kvar det skal haldast, og kva tid røystegjevingi skal vera fullført. Røystegjevingstidi bør setjast so romt som raad er etter tilhøvi; ho maa ikkje i noko tilfelle vera kortare enn 5 timar.

Naar det skal vera røystegjeving paa meir enn ein stad i valsokni, skal innkallingi dessutan gjera greide for, kven som kann røysta paa dei ymse stadene.

3dje stykkjet. Røystegjeving, naar veljarar hev forfall.

§ 18. Veljar, som er hindra med lovlegt forfall fraa aa møta sjølv paa valtinget, kann i samhøve med reglane i denne lovi sende røystesetelen sin skriftleg til dei, som styrer valtinget, innan røystegjevingi er slutt.

Lovlegt forfall (§ 60 i grunnlovi) hev:

a. dei veljarar, som ikkje kann møta paa valtinget for skuld naturhindring, sjukdom, alderdomsveikskap, lekamslyte, barnseng, eller av di dei er med barn, gjev bryst eller maa ha naudsynleg tilsyn med smaa born eller andre hjelpelause folk;
b. dei veljarar, som ikkje kann møta paa valtinget, av di dei hev her-teneste eller vigtige skyldnader av anna slag, som det er uraad aa drygja med, eller for skuld gjeremaal, som ikkje kann setjast til sides utan stort velferdstap for veljaren.

Er forfallsmelding innsend, men grunnen til forfallet fell burt so tidleg, at veljaren kann møta paa valtinget sjølv, skal forfallet ikkje godkjennast.

§ 19.

1. Den, som paa den tid, valtinget vert halde, er i riket og med heimel i § 18 i denne lovi (jfr. § 60 i grunnlovi) vil røysta, endaa han ikkje møter sjølv, skal nytta ein slik røystesetel, som § 33 fastset, og skal, i einrom og usedd, leggja røystesetelen i eit serskilt brevvær og lata det att.
2. Naar det er gjort, skal veljaren, medan tvo, som er vitneføre, er til stades — av dei maa minst den eine vera yver 21 aar — med eigi hand skriva under:
   a. ei paaskrift paa brevværet um, at det inneheld røystesetelen hans,
   b. eit dagsett fylgjebrev til valstyret; i dette brevet skal han nøgje gjera greide for dei umstende, som ligg til grunn for forfallet, og sanna paa tru og ære, at han sjølv av fri vilje, i einrom og usedd, hev lagt røystesetelen i det brevværet, som han sender han i, og sjølv late att brevværet.

   Er ikkje veljaren før til aa skriva sjølv, kann han skriva med ihalden penn.
3. Dei same tvo vitni skal so sjølvhendt skriva under:
   a. paaskrifti paa røystesetelbrevværet til prov,
   b. eit vitnemaal paa fylgjebrevet um, at veljaren med full sans og samling, i deira paasyn, paa tid og stad som i brevet nemnt, med eigi hand eller med ihalden penn hev skrive namnet sitt under fylgjebrevet og vedkjent seg innhaldet, og um at forfallsgrunnen er rett, dersom vitni kjenner han.
3. Hev dei vitni, som er nemnde i post 3, ikkje sagt fraa um, at forfallsgrunnen er rett, skal det paa fylgjebrevet staa eller saman med det fylgja eit dagsett og sjølvhendt underskrive vitnemaal um det fraa ein eller fleire truverdige personar, eller andre prov for rett forfall maa fylgja med. Kjenner valstyret til forfallsgrunnen, trengst ikkje noko serlegt prov.
5. Fylgjebrevet og røystesetelbrevværet og um so er andre vedlegg legg veljaren i eit sams umlag. Han læt det att, set paa utskrift til valstyret og skriv paa, at det inneheld røystesetel og forfallsmelding.

§ 20. Røystesetlar fraa veljarar, som paa valdagen er i riket, men hev lovlegt forfall og difor ikkje kann møta, maa ikkje vera avgjevne tidlegare enn dagen etter klagetidi er ute (§ 6), eller ved val, som Stortinget skriv ut i samhøve med

§ 54, dagen etter, at valstyret hev gjeve innkalling til det; elles er røystesetlane ugilde.

Røystesetelen gjeld for avgjeven den dagen, daa fylgjebrevet er underskrive.

§ 21.

1. Veljarar, som er utanfor riket, naar valting vert halde, kann skriftleg senda røystesetel til valstyret, dersom dei hev lovlegt forfall etter § 18.

2. Dei kann senda inn røystesetelen sin anten fyrr dei reiser fraa landet eller fraa ein stad i utlandet. I siste fall maa dei ikkje ha vore burte fraa riket meir enn 48 maanader, naar valtinget vert halde. Men denne tidgrensa gjeld ikkje for den, som høyrer til mannskapet paa norsk farty paa den tid, dei gjev inn røystesetelen.

   Røystesetelen maa ikkje vera avgjeven tidlegare enn 1 mai i valaaret; elles er han ugild.

3. Røystesetelen skal anten lyda so, som fastsett i § 33 post 3—4, eller paa partiliste utan at han nemner namn.

   Skal det vera høve til aa røysta paa partiliste utan at namn vert nemnde, maa partiet vera meldt i samhøve med § 11 og ha sendt krinsvalstyret framlegg til valliste etter § 13. Røystesetlar, som lyder paa partiliste, vert rekna for aa innehalda dei namni, som staar paa den offisielle vallista til partiet for valkrinsen i den rekkjefylgja, dei er nemnde paa vallista.

§ 22. Gjev veljaren inn røystesetelen sin, fyrr han reiser fraa landet, maa han fylgja dei fyresegnene, som gjeld, naar veljarar, som er innanlands, men ikkje møter, skal senda inn røystesetel. I fylgjebrevet bør veljaren gjeva upp fullt namn og nøgje nemna utskrifti til seg paa heimstaden den 1 august i valaaret.

§ 23.

1. Veljar, som vil gjeva inn røystesetel fraa ein stad i utlandet, skal faa eit manntalspass hjaa manntalsføraren i den valsokni, der han bur. Fyreritet for dette passet fastset Kongen.

   Naar manntalspass er utskrive, skal merknad um det gjerast i manntalet og utferdingsdagen setjast til.

   Rettsgildt ferdapass, som norsk tenestemagt hev gjeve, kann koma i staden for manntalspass.

   For dei, som høyrer til mannskapet paa norsk farty, naar han gjev inn røystesetelen, kann jamvel sjøferdbok (sjøferdannotationspatent) eller certifikat som skipsførar, styrmann eller maskinist koma i staden for manntalspass.

   Er manntalspass utskrive, skal den fresten paa 48

maanader, som er nemnd i § 21, reknast seinast fraa utskrivingsdagen.

2. Veljaren skal, i einrom og usedd, leggja røystesetelen i eit serskilt brevvær og lata det att.

Naar det er gjort, skal han, medan ein norsk konsul eller føraren paa eit norsk farty er til stades — den siste skal kalla til ein av mannskapet til vitne — sjølvhendt og med fullt namn skriva under:

a. ei paaskrift paa brevværet um, at det inneheld røystesetelen hans,

b. eit dagsett fylgjebrev til valstyret; i dette brevet skal han nøgje gjera greide for dei umstende, som gjer det naudsynt, at han er burte fraa riket paa valtidi, og sanna paa tru og ære, at han sjølv av fri vilje, i einrom og usedd hev lagt røystesetelen i det brevværet, som han sender han i og sjølv late att brevværet.

Er ikkje veljaren før til aa skriva sjølv, kann han skriva med ihalden penn.

Veljaren maa visa fram eit slikt dokument, som post 1 nemner.

3. Konsulen eller skipsføraren og det vitnet, som er tilkalla, skal so sjølvhendt skriva under:

a. paaskrifti paa røystesetelbrevværet til prov,

b. eit vitnemaal paa fylgjebrevet um, at veljaren med full sans og samling, so konsulen eller vitni saag paa, paa tid og stad som i brevet nemnt, sjølvhendt eller med ihalden penn hev skrive namnet sitt under fylgjebrevet og vedkjent seg innhaldet, og um at forfallsgrunnen er rett, dersom konsulen eller vitni kjenner han, og endeleg, at veljaren hev vist fram eit av dei dokumenti, som post 1 talar um, og svarar til dei kjennemerki, som er nemnde i dette dokumentet. Det dokumentet, som er framsynt, skal nøgje sermerkjast i vitnemaalet, og dersom veljaren hev vist fram sjøferdbok eller certifikat, bør det likeins gjevast upplysning um rullenumret hans og den fullstendige utskrifti til han paa heimstaden.

I staden for konsul kann dei, naar det gjeld det, som er umhandla i denne paragrafen, nytta ein notarius publicus paa vedkomande stad i utlandet. I staden for skipsførar kann styrmann gjera teneste. Skipsførar eller styrmann er berre skyldig aa hjelpa til, naar mannskapet og ferdafolk paa skipet røystar.

4. Inneheld ikkje den paaskrifti paa fylgjebrevet, som er nemnd i post 3 b, noko vitnemaal um, at forfallsgrunnen er

rett, skal det paa fylgjebrevet staa eller saman med det fylgja eit dagsett og sjølvhendt underskrive vitnemaal um det fraa ein eller fleire truverdige personar, eller andre prov for rett forfall maa fylgja med. Kjenner valstyret til forfallsgrunnen, trengst ikkje noko serlegt prov.

5. Fylgjebrevet og røystesetelbrevværet og um so er andre vedlegg legg veljaren i eit sams umlag. Han læt det att, set paa utskrift til valstyret i den valsokni, der han skal røysta, og skriv paa, at det inneheld røystesetel og forfalsmelding, og skriv namnet sitt og utskrifti til seg paa heimstaden den 1 august i valaaret.
6. Dersom veljaren krev det, skal konsulen, skipsføraren eller styrmannen syta for, at brevet vert sendt utan drygjing, betala og innskrive.
7. Skipsføraren eller styrmannen skal føra inn i skipsdagboki, at røystegjevingi er gjord, og kven som hev vore tillkalla til vitne og setja attaat det fulle namnet til veljaren og den valsokni, han høyrer til. Um so er, at konsulen, skipsføraren eller styrmannen hev sytt for aa senda brevet, skal det likeins nemnast, kva tid det er gjort.

§ 24. Norske konsular og norske skipsførarar skal utan drygjing gjeva vedkomande departement telegrafisk melding, so snart dei fretter, at nokon, som hev røysta etter denne lovi, er avliden, fyrr vali er til ende.

§ 25. Skipsførar paa norsk farty skal syta for, at eit avtrykk, som vedkomande departement hev arbeidt ut, av dei fyresegnene, som gjeld røystegjeving fraa veljarar utanlands, er uppslege i mannskapsromet (romi) umbord. Slikt avtrykk skal likeins stødt finnast paa alle norske konsulatkontor.

§ 26. I ei bok, som fylkesmannen hev godkjent, og som vert skipa etter eit fyrerit, vedkomande departementet hev sett upp, skal formannen i valstyret føra inn i nummerrekkje alle forfallsmeldingane med upplysning um, naar han tok imot dei.

Dei tilsvarande numri set han paa umlagi, som han ikkje skal opna, dersom dei hev paaskrift um, at det ligg røystesetel inni. Vantar slik paaskrift paa noko umlag, og han difor hev lote opna det, skal han straks leggja det og innhaldet inn i eit brevvær, som han lakkar og set nummer paa, soleis som fyrr er sagt.

Naar valstyret skal til aa opna og prøva forfallsmeldingane, skal formannen leggja fram den boki, som her er nemnd, og alle brevi, som er innførde fyre valtinget.

Dei forfallsmeldingane, som kjem inn paa sjølve valtinget, fyrr røystegjevingi er avlyst, fær likeins kvar sitt nummer paa umlaget, men i boki vert det skrive berre, kor mange det er i det heile.

4de stykkjet. Valtinget.

§ 27. Valtinget byrjar den tid, som er sett, anten so faae eller mange veljarar møter.

Kann ikkje valet fullførast paa ein dag, held dei fram dei næste dagane, so nær som dei timane, daa det er gudsteneste.

§ 28. Formannen for valstyret eller røystestyret gjev tydeleg til kjenne, naar valtinget er sett, og les so upp §§ 50—64 i grunnlovi.

Dinæst segjer han ifraa um dei brigdi, som er gjorde i manntalet for vedkomande røystingskrins i samhøve med orskurdar etter § 5, jfr. § 7.

§ 29. Paa valtinget kann det ikkje reisast noko tvistemaal um røysterett.

Motsegn mot, at valet vert fremja, maa reisast, so snart tinget er sett, eller det motsegni vert bygd paa, hev hendt.

Valstyret tek avgjerd um alle motsegner, fyrr det gaar vidare. Vert motsegni framført for eit røystestyre, gaar det fram som fastsett i § 30 andre leden.

§ 30. Formannen for valstyret fører inn alt, som er fyre og vert avgjort paa valtinget, i ei bok (valboki), som fylkesmannen hev godkjent for valsokni, og som manntalsføraren gøymer. I valboki skal serleg staa dagtali for kunngjeringi um, at manntalet er utlagt (§ 4), for orskurdmøtet og kunngjeringi um det (§ 7) og for innkallingane til valtinget (§§ 12 og 17).

Er det valting til røysting fraa fleire stader, skal røystestyret føra alt, som er fyre inn i ei bok, som valstyret hev godkjent. Kjem det paa eit slikt valting motsegn mot, at valet vert fremja, skal motsegni med grunngjeving bokførast. So vert røystesetlane mottekne. Desse og dei innkomne forfallsmeldingane, som ikkje skal opnast, likeins den luten av manntalet, som vart bruka, og valboki, vert lagde i ein pakke, som vert lakka, og snarast raad er send til valstyret til vidare fyrehaving.

§ 31. Naar formannen hev sagt fraa, soleis som § 28 segjer, fær dei veljarane, som er innførde i manntalet utan merknad um suspendering, høve til aa røysta etter kvart som dei møter. Framgangsmaaten er denne: Fyrst vert det sett eit kryss i manntalet ved namnet til den, som vil røysta. So gjev ein mann i valstyret han eit brevvær med riksstempel og viser han eit serskilt rom i vallokalet, der han for alle usedd kann leggja røystesetelen i brevværet. Brevværet legg han so i urne paa bordet til valstyret.

Er det røystegjeving paa meir enn ein stad i valsokni,

skal jamvel veljarar, som ikkje staar i vedkomande lut av manntalet, faa høve til aa gjeva inn røystesetel. Ein slik veljar skal likevel ikkje leggja brevværet med ilagd røystesetel i valurna, men gjeva han til valstyret. Det legg so brevværet i eit serskilt umlag, læt det att og skriv namnet til veljaren og bustaden hans utanpaa og gjev det til valstyret, naar røystegjevingi er avlyst (jfr. § 35).

Valstyret og røystestyret kann krevja, at ukjend veljar etterviser, at han er den, han gjev seg ut for.

§ 32. Jamvel den, som etter orskurd fraa valstyret (§ 5, jfr. 7) er negta røysterett, skal faa høve til aa gjeva inn røystesetel. Men han skal ikkje leggja brevværet med røystesetel i valurna, men gjeva det til valstyret eller røystestyret. Det skal leggja brevværet i eit serskilt umlag, lata umlaget att, skriva namnet til veljaren og bustaden hans utanpaa og gøyma det ubrote.

§ 33.

1. Brevværi skal vera ugjenomsynlege, like paa storleik, skap og lit og utan sermerkje, som er tilfest eller paasett.
2. Røystesetlane skal vera av kvitt papir og utan underskrift eller sermerkje, som syner, kven som hev gjeve inn røystesetelen.

   For sermerkje vert ikkje strykingar rekna; heller ikkje andre brigde i innhaldet.
3. Røystesetelen kann innehalda namni paa so mange, som det skal veljast stortingsmenner for valkrinsen, og dessutan namni paa upp til fem andre. Den rekkjefylgja, som veljaren ynskjer, at dei uppførde personane vert valde i, skal han visa anten med plassen paa røystesetelen eller med nummer, som han set. Lyder røystesetelen paa fleire namn enn lovlegt, vert dei, som er for mange og som staar sist i rekkja, rekna for uskrivne. Er same namnet uppført meir enn ein gong, gjeld det berre paa fyrste staden i rekkjefylgja og skal strykast paa dei næste.
4. Det staar kvar veljar fritt aa røysta paa folk, som ikkje finst paa nokor officiel liste, og aa nytta ei blandingsliste.
5. Prenta røystesetlar, som lyder likt med dei officielle vallistune, skal sjaa ut som dei; men det trengst ikkje, at valtid, valkrins eller namni paa tillitsmannen og dei som sit i tillitsutvalet, vert medtekne.

   Andre prenta røystesetlar maa ikkje gjevast til folk eller nyttast.

   Likt med prenting er tilverking paa annan mekanisk maate.

§ 34. Er ikkje eit brevvær eller ein røystesetel so som no er sagt, skal røystesetelen vrakast.

Ligg det meir enn ein røystesetel i eit brevvær, skal dei vrakast alle, um dei er ulike, men den eine godkjennast um dei alle lyder likt.

§ 35. Naar den tid er ute, som var fastsett til røystegjevingi, og dei veljarane, som daa er komne, hev fenge høve til aa røysta, spør formannen, um det er nokon, som hev forfallsmeldingar aa koma fram med. Naar det er gjort og fyrefallande forfallsmeldingar er mottekne, avlyser han røystegjevingi.

§ 36. Valstyret ser fyrst etter, um dei veljarane, som hev gjeve inn røystesetel i samhøve med § 31, andre leden, hev høve til aa røysta. So framt dei ikkje hev nytta retten til aa røysta i sin eigen røystingskrins, set valstyret eit kryss ved namnet til veljaren i manntalet, tek røystesetelbrevværet ut av umlaget og legg han i valurna. I anna fall skal røystesetelen vrakast og umlaget gøymast ubrote.

So tekk valstyret til aa opna og prøva alle forfallsmeldingane. Under opningi agtar det paa aa setja umlagsnumret baade paa fylgjebrevet og det brevværet, som røystesetelen ligg i, og paa andre vedlegg.

Hev ein veljar sendt fleire fylgjebrev med same eller ulike dagtal, er dei alle ugilde.

Naar valstyret hev gjenge igjenom og prøvt alle forfallsmeldingane, opnar det, so langt forfalli er godkjende, dei brevvær, som fylgjer med, tek ut røystesetlane og legg dei ulesne i kvar sitt brevvær med riksstempel og legg desse i serskilde urnur for forfallsrøyster, fraa veljarar innanlands og utanlands kvar for seg.

Hev ein veljar med same fylgjebrevet sendt fleire røystesetelbrevvær med paaskrifter, som svarar til innhaldet i fylgjebrevet, legg valstyret alle setlane hans i eit og same brevvær med riksstempel. Um nokon av røystesetlane skal godkjennast, vert avgjort etter regelen i § 34, 2dre punktum.

Er ikkje forfallet godkjent, eller hev nokon, som er negta røysterett i orskurd fraa valstyret (§ 5, jfr. § 7), sendt forfallsmelding, skal ikkje det brevværet opnast, som røystesetelen er fremsend i. Baade dei røystesetelbrevværi, som er opna, og dei som ikkje er opna, vert gøymde saman med forfallsmeldingane.

§ 37. Naar forfallsmeldingane er prøvde, vert brevværi i urnune blanda vel um kvarandre. So held valstyret røysteuppteljing serskilt for dei røystene, som veljarane hev gjeve inn sjølve, og for forfallsrøyster, soleis at forfallsrøyster fraa veljarar innanlands og utanlands vert talde kvar for seg.

Dei røystesetlane, valstyret held lovlege, les ein av dei, som sit i valstyret, tydeleg upp under tilsyn fraa ein annan

mann i valstyret, eller gaar dei igjenom paa annan forsvarleg maate under same tilsynet. Setlar, som lyder likt, vert samla i bunkar for seg.

Tvo av dei, som sit i valstyret, eller tvo andre, som valstyret vèl, skriv upp det setlane inneheld.

Valstyret ser etter fyrst, kor mange røyster kvar kandidat hev fenge, naar det paa kvar røystesetel berre tek med so mange namn i rekkjefylgja, som valkrinsen skal ha tingmenner. I denne uppteljing tek dei med jamvel folk, som ikkje kann veljast, dersom dei staar paa ei officiell liste. Dei sumane, som kjem ut, vert kalla røystetali til kandidatane (kandidat-røystetali). So vert kandidatrøystetali for kvar valliste samanlagde. Sumen vert kalla listerøystetalet. For kandidatar, som ikkje staar paa nokor valliste, vert kandidatrøystetalet rekna jamvel for listerøystetal.

Heile valstyret held tilsyn, naar røystene vert talde.

Dersom ikkje uppteljingi vert fraaseggjord med ein gong, skal valstyret gøyma røystesetlane og listune yver dei røystene, som er uppskrivne, paa ein trygg stad under forsvarleg lakking.

§ 38. Naar røysteuppteljingi er fraaseggjord, skal listune førast inn i valboki med upplysning um kandidat- og listerøystetali, og korleis desse tali er skifte millom sjølvinngjevne røyster og forfallsrøyster.

Paa same maaten vert namni paa kandidatar utanfor listune og røystetali deira innførde.

§ 39. Valstyret skal utan drygjing senda inn til Stortingskontoret ei rettkjend avskrift av det, som er bokført paa valtinget og røystestadene, alle innkomne forfallsmeldingar med røystesetelbrevvær, som høyrer til, skriftlege klagur og ankemaal, som er inngjevne, likeins dei røystesetlane, som valstyret ikkje hev godkjent, eller som er inngjevne til valstyret etter § 32.

Dersom valstyret ikkje likeins er krinsvalstyre, skal det utan drygjing senda formannen i krinsvalstyret ei rettkjend utskrift av det, som i samhøve med § 38 er innført i valboki, og likeins alle dei godkjende røystesetlane, dei sjølvinngjevne røystesetlane og forfallsrøystesetlane kvar for seg.

§ 40. Valboki skal formannen lesa upp og heile valstyret eller røystestyret skriv under.

Dette gjer dei kvar dag, um valtinget varer fleire dagar.

5te stykkjet. Anke paa orskurdane til valstyret.

§ 41. Orskurdar um røysterett og um høve til aa gjeva inn røystesetel kann den paa-anka, som orskurden hev gjenge imot, likeins kvar den, som elles staar i manntalet for valsokni, naar ikkje røysteretten hans er suspendera.

6te stykkjet. Valuppgjeret.

§ 42. Krinsvalstyret skal utan drygjing gjera upp valutfallet for krinsen paa det grunnlaget, som dei utskriftene og røystesetlane gjev, som er nemnde i § 39 andre leden. Viser det seg, at valstyret hev gjort mistak i si uppteljing, skal krinsvalstyret retta dei.

§ 43. Naar kandidat- og listerøystetali i alle valsoknene er ihoprekna, skal stortingsmannsplassane skiftast paa listune i høve til røystetali deira paa denne maaten:

Fyrst vert kvart listerøystetal uppført og so dei kvotientane, som kjem ut, naar røystetali etter kvart vert dividera med 2, 3, 4 osfr., til kvart røystetal er dividera med eit tal so stort som det største talet stortingsmenner, som det er ventande, at lista kann faa. Den fyrste stortingsmannsplassen gaar til den lista, som hev det største røystetalet. Den andre tingmannsplassen gaar til den lista, som hev det næst største talet i rekkja anten som røystetal eller som kvotient. Den tridje tingmannsplassen gaar til den lista, som hev det tridje største talet i rekkja anten som røystetal eller som kvotient, og soleis framleis til alle tingmannsplassane er utskifte.

§ 44. 1. Naar det er avgjort, kor mange tingmannsplassar kvar liste skal ha, held dei ny røysteuppteljing for kandidatane til denne lista paa den maaten, at dei fyrst berre tel dei namni, som staar fyrst paa røystesetlane. Den av listekandidatane, som fær flest røyster i denne uppteljingi er vald. Skal lista ha meir enn ein plass, tel dei so upp dei namni, som staar som nr. 2 paa røystesetlane, og den av listekandidatane er daa vald, som i baae uppteljingane til saman hev fenge dei fleste røystene, naar den, som alt er vald, vert undanteken. Paa same maaten held dei fram, til alle dei plassane, som lista fekk, er upptekne. I denne uppteljing tek dei ikkje namn paa folk, som ikkje er valføre, og dei næste stig upp. Dersom fleire hev like mange røyster, vert den rekna for vald, som staar fyrst i rekkjefylgja paa lista.

2. Kvar liste skal so langt raad er faa likso mange varamenner som ho fær stortingsmenner. Varamennene tek dei ut med aa halda fram med uppteljingi som fastsett for tingmannsplassane.

§ 45. Naar valuppgjeret er fraaseggjort, skal krinsvalstyret føra inn i ei bok, som departementet hev godkjent, dei officielle vallistune og serskilt for kvar valsokn namni paa alle dei, som hev fenge røyster, som kann takast med i valuppgjeret, med upplysning um heile det røystetalet, som hev falle paa kvar kandidat og kvar liste i dei einskilde valsokner og i heile valkrinsen, og korleis desse tali er skifte paa sjølvinngjevne røyster og forfallsrøyster, dessutan utrekningi av kor mange stortingsmenner, kvar liste skal ha, og kven som er

valde til stortingsmenner og varamenner for kvar liste etter reglane ovanfor. Likeins vert det talet røyster innført, som fall paa folk, som ikkje er medtekne i reknestykkjet, for di dei ikkje er rekna for valføre, jfr. § 44 post 1, femte punktum. Alle i krinsvalstyret skriv under boki.

§ 46. Krinsvalstyret skriv fullmagt for dei, som er valde til stortingsmenner og for varamennene deira (§ 64 i grunnlovi). Stortingsmennene vert nemnde i den rekkjefylgja, som §§ 43 og 44 viser. For varamennene vert det nemnt, kven av stortingsmennene dei skal koma i staden for, og den rekkjefylgja, dei er valde i.

Alle i krinsvalstyret skriv under fullmagti, som vert send til fyrste stortingsmannen. Samstundes fær dei andre stortingsmennene og varamennene melding um valutfallet.

§ 47. Krinsvalstyret skal utan drygjing senda inn til stortingskontoret rettkjend avskrift av det, som er bokført saman med dei utskriftene av valbøkene, som er innkomne til krinsvalstyret.

Dei røystesetlane, som er innkomne til krinsvalstyret, skal gøymast paa ein trygg stad under forsvarleg lakking, til valbolken er ute. So skal dei brennast.

§ 48. Dersom det til stortingsmann eller varamann er kaara nokon, som ikkje er skyldig aa taka mot valet (§ 63 i grunnlovi), skal han innan 3 dagar, etter han fekk melding um valet fraa krinsvalstyret, senda til det ei skriftleg fraasegn, um han tek mot valet eller ei. Samstundes bør han paa snøggaste maaten, som gjenom telegraf eller telefon, freista aa senda bod til krinsvalstyret um si avgjerd; den, som er vald til stortingsmann, skal dessutan freista aa senda bod til varamannen paa same maaten.

Sender han ikkje i tide ei skriftleg fraasegn som nemnt, skal det tydast so, at han tek mot valet.

§ 49. Er nokon kaara til stortingsmann eller til varamann for tvo valkrinsar, skal han innan 3 dagar, etter han fekk den melding fraa vedkomande krinsvalstyre um valet, som kom til han sist, senda baae krinsvalstyre ei skriftleg fraasegn um, kva val han tek imot. Samstundes bør han paa snøggaste maate freista aa senda bod til baae tenestemagtene um si avgjerd; den som er vald til stortingsmann, skal dessutan freista aa senda bod til varamennene paa same maaten.

Sender han ikkje i tide skriftlege fraasegner som nemnt, skal det tydast so, at han hev teke imot val til stortingsmann for den valkrinsen, der han hev røysterett, eller, um han ikkje hev røysterett i nokon av dei, daa i den krinsen, som staar fyrst i rekkja.

Skulde nokon verta vald til stortingsmann eller til vara-

mann for fleire enn tvo valkrinsar, gjeld fyresegnene ovanfor paa tilsvarande maate, soleis at naar han fær den siste melding, skal det staa han heilt fritt aa velja, kva for ein av vedkomande valkrinsar han vil taka mot val ifraa, og det jamvel um han fyrr hev gjort eit val millom nokre av dei.

Ugildar Stortinget det valet, han tek imot, kann han innan 3 dagar, etter han fekk melding um det, segja fraa, at han tek imot eit av dei andre vali, som fall paa han.

Tridje kapitel.

Naar val er ugilde.

§ 50. Utfallet av røystegjeving i ei valsokn skal, paa vilkaar, som § 51 nøgjare gjer greide for, ugildast:

1. naar fyresegnene i denne lovi um, korleis manntalet skal gjerast i stand, er sette til sides; soleis naar ikkje manntalet hev vore utlagt lengje nok, eller um det ikkje hev vore kunngjort, at manntalet var utlagt; at ikkje melding etter §§ 3 og 6 er send, er likevel ikkje ugildingsgrunn;
2. naar valet hev vore halde paa ei onnor tid, enn lovi heimlar, eller naar fyresegnene um, korleis vali skal verta fyrebudde og styrde, er sette til sides;
3. naar fyresegnene um framgangsmaaten paa valtinget er vanhaldne; soleis um det hev vore ei rang aatferd med røystegjevingi eller ei rang framferd med røystesetlane eller naar røystene vart talde, eller um det ikkje er etla veljarane ei rimeleg tid til aa røysta;
4. naar valstyret hev gjeve ein rang orskurd um røysterett eller teke ei rang avgjerd um gildskapen til ein røystesetel;
5. naar nokon hev røysta, som ikkje staar i manntalet, eller som røysteretten er suspendera aat, eller um nokon hev gjeve inn røystesetel meir enn ein gong;
6. naar nokon hev freista aa vinna innverknad paa valet paa ein maate, som det er straff for.

§ 51. Mistak etter fyrre paragraf, er ugildingsgrunnar, dersom Stortinget held det trulegt, at dei hev havt verknad paa valutfallet.

Dei mistak, som er nemnde i postane 3, 4 og 5, er ugildingsgrunnar, jamvel um det berre er vonlegt, at dei kann ha havt slik verknad.

§ 52. Hev det vore mistak med valuppgjer, som krinsvalstyret hev halde, ugildar Stortinget valuppgjeret, dersom det

er trulegt, at mistaket kann ha havt verknad paa utfallet av uppgjeret.

Det same gjeld, naar det røystegjevingsutfallet, som for ei valsokn laag til grunn for uppgjeret, er ugildt heilt ut eller i nokon mun (§§ 50 og 51).

Uppgjeret vert ikkje ugilda i større mun, enn mistaket fører med seg.

§ 53. Kann eit mistak, som er nemnt i § 50 eller § 52 rettast med aa telja upp inngjevne røystesetlar, med aa leggja saman røyster, med aa fastsetja utfallet av valet paa annan maate eller med lutkasting, skal det gjerast, anten gjenom vedgjerd fraa Stortinget sjølv eller soleis, at Stortinget gjev paabod um, at krinsvalstyret held nytt valuppgjer.

§ 54. Naar Stortinget i samhøve med §§ 50—52 heilt ut eller i nokon mun ugildar det valuppgjeret, som krinsvalstyret hev halde, og dessutan ugildar utfallet av røystegjevingi i ei valsokn, skriv det ut nytt valting i valsokni, so framt ikkje mistaket kann rettast paa nokon maate, som er nemnd i § 53.

Er det til stortingsmann eller varamann kaara nokon, som ikkje er valfør, skal dette mistaket rettast paa ein av dei maatane, som er nemnde i § 53.

§ 55. Ved det nye valet, som Stortinget skriv ut etter § 54, brukar dei manntalet fraa det upphavlege valet. Men valstyret skal retta det i samhøve med vedtaki i Stortinget og skal dessutan skriva inn dei, som med urette ikkje var medtekne, stryka dei, som ikkje lenger hev røysterett, og setja merknad um suspendering ved dei, som sidan hev fenge røysteretten suspendera. Slik innskriving, stryking og merknad maa berre gjerast med orskurd; um den gjeld reglane i § 7 so langt raad er, og Stortinget kann prøva orskurden etter § 5, siste leden.

Er valet ugilda, av di fyresegnene i lovi um, korleis manntalet skal gjerast, er sette til sides, skal dei freista aa fullnøgja desse fyresegnene med aa arbeida ut manntalet paa nytt. Rett til innskriving hev i dette tilfellet — paa dei vilkaar at fyresegnene i lovi vert fylgde — alle dei, som skulde ha vore innskrivne i manntalet for valsokni, daa det upphavlege valet vart halde, og ikkje seinare hev mist røysteretten. I same tilfellet vert røysteretten til ein mann rekna for suspendera, dersom han, naar det nye valet vert halde, er i noko av dei tilfelle, som § 52 i grunnlovi nemner.

For eit slikt nytt val kann Stortinget stytta av dei frestane, som elles gjeld for manntalstilskipingi og valfyrebuingi. Elles gjeld for det nye valet dei vanlege reglane heilt ut.

§ 56. Nytt valuppgjer skal Stortinget likeins gjeva paa-

bod um, dersom ein tingmannsplass etter varamannen eller varamennene, um det var nokon, er innkalla, ikkje vert uppeken, anten av di nokon er kaara, sôm ikkje tok mot valet (§§ 48 og 49), eller av noko, som hev hendt etter valet.

§ 57. Naar nokon vil klaga til Stortinget yver mistak, som han etter denne lovi eller grunnlovi trur fører til, at eit val maa ugildast, bør klaga vera send til Stortingskontoret innan 8 dagar, etter valuppgjeret for valkrinsen er fraaseggjort.

Fjerde kapitel.

Ymse fyresegner.

§ 58. Naar dei reknar ut frestane etter denne lovi, vert ikkje valdagen medrekna.

Endar ein frest paa ein heilagdag, skal han reknast for aa vera ute paa den næraste yrkedagen, som fylgjer etter.

§ 59. Alle offentlege tenestemenner skal, so langt tenesta deira set dei i stand til det, gjeva manntalsførarane dei upplysningane, som dei krev til bruk for mantalsførsla.

§ 60. Offentlege tenestemenner fær ingi betaling for dei gjeremaali, som denne lovi legg paa dei, utan Stortinget løyver pengar til det, men berre skyss- og kostpengar, dersom dei hev krav paa det i samhøve med lov.

§ 61. Rikskassa reider ut dei sumane, som etter denne lovi trengst:

til aa skaffa stempla brevvær og valurnur,

til manntalspass,

til porto for brev, som inneheld røystesetlar fraa ein stad utanlands, og porto og telegramutgifter, som fyresegni i § 24 gjev høve til,

til skyss- og kostpengar for mantalsførarar, naar dei reiser til valting eller paa møte i manntalsnemdi og i valstyret,

til lokale for krinsvalstyri, skyss- og kostpengar til dei, som sit i krinsvalstyri, og andre utgifter, som arbeidet til krinsvalstyri fører med seg. Skyss- og kostpengane for krinsvalstyri er dei same som fastsett for ordførarar.

Den kostnaden, som denne lovi fører med seg elles, til naudsynleg umfram-hjelp for manntalsførane, skal vedkomande valsokner svara, men fær dei tvo tridjepartane av utleggi att hjaa rikskassa.

§ 62. Vedkomande departement gjev dei fyresegnene, som nøgjare trengst til aa setja denne lovi i verk; soleis fyresegnene um formi for fullmagtene til stortingsmenner og varamenner.

§ 63. Dersom ikkje strengare straff er sett for tilfellet, skal den straffast med bot, som anten med vilje eller av agtløyse

a. rangt eller uskipeleg innreider og fører eller uforsvarleg gøymer dei bøkene, listune eller brevskapi, som er nemnde i denne lovi;
b. ikkje i tide og paa den maaten, som til høyrer, tilstemner, gjev melding um eller innkalling til noko av dei møte, som er fyresagde i denne lovi;
c. ikkje syter for, at dei lysingane, som denne lovi krev, vert skrivne og kunngjorde so som til høyrer;
d. naar han sit i valstyret eller røystestyret, er burte fraa valting eller anna fyresett møte, eller naar han er med i manntalsnemdi, burte fraa møte i den, eller burte fraa krinsvalstyret, naar han sit i det;
e. ikkje, naar han hev forfall, so langt raad er syter for, at den, som skal vera i hans stad, fær melding um det i tide;
f. elles vanheld fyresegnene um dei gjeremaali, som høyrer han til etter denne lovi.

Dessutan skal den skuldige svara dei utgiftene, som ferdi hans hev aaleiskome, men berre um han hev misfare seg med vilje eller av grov agtløyse.

Forser nokon seg tridje gongen paa den maaten, som er nemnd, naar han skal greida dei gjeremaali, som han er sett til etter sitt embætte, si sysle eller sitt umbod, vert han straffa med bot eller med aa tapa den offentlege tenesta si.

§ 64. Den som med vilje eller av agtløyse vanheld fyresegnene i § 33 post 5, naar han gjev prenta røystesetlar til folk, vert straffa med bot.

§ 65. Er valdagen ein yrkedag, hev dei røysteføre borgarane, til dess avrøystingi er avlyst, rett til arbeidskvile som paa sundagar — arbeidet ved dei store fiski undanteke.

Fyresegnene um handel og skjenkjing med rusdrykk paa helgedagar skal gjelda paa avrøystingsdagen og.

Den arbeidsgjevaren eller fyresette, som mot fyresegni i fyrste leden, hindrar ein røysteføre borgar, som er han undergjeven, fraa aa møta paa valet, vert straffa med bot eller med fengsel upp til 3 maanader.

§ 66. Lov um manntal og stortingsval fraa 29 mars 1906, lov um uppstykkjing av visse valdistrikt i valkrinsar m. m. fraa 7 april 1906 og lov um høve for røysteføre borgarar, som er utanlands, til aa vera med i stortingsval fraa 2 juni 1906, alle med seinare tilleggslover, held upp aa gjelda.

Lov um nomination ved stortingsval fraa 17 december 1920 *).

§ 1. Naar eit parti, som hev vunne einerett til partinamn med melding i samhøve med § 11 i lovi um stortingsval, held nominationsmøte til aa kaara stortingskandidatar etter reglane i denne lovi, hev dei, som er med paa møtet, krav paa skyss- og kostpengar av rikskassa som fastsett for ordførarar.

At reglane i lovi er sette til sides, gjer ikkje i noko tilfelle, at nominationen vert ugild.

§ 2. Nominationsmøte for valkrinsen er det partistyret for krinsen, som kallar saman, eller hovudstyret til partiet, dersom det ikkje finst noko krinspartistyre. Styret syter for, at dei val, som er nemnde i § 5, paa utsendingar fraa valsoknene i krinsen kann haldast i tide, og for at utsendingane fær melding um nominationsmøtet.

Nominationsmøtet skal haldast paa ein høveleg stad, som styret vèl med godkjenning fraa fylkesmannen, eller fraa vedkomande departement, um valkrinsen ligg i fleire fylke. Det er samansett av dei utsendingane, som er nemnde i §§ 3 og 4, jfr. § 7.

Nominationsmøti til tvo eller fleire parti kann gjera vedtak um aa koma saman og halda sams nomination, naar vedkomande partistyre gjer framlegg um det. Gjer dette, at dryftingane paa noko nominationsmøte maa setjast ut, fær dei, som er med paa møtet, ikkje kostpengar av rikskassa i utsetjingstidi. Heller ikkje reider rikskassa ut skysspengar til ferder, som slikt vedtak gjev høve til.

Yver det, som er fyre paa møtet, fører dei bok. I den fører dei òg inn namni paa dei, som er paa møtet. Fullmagtene til utsendingane vert framlagde (jfr. § 5). Vedtaki vert innførde i møteboki med upplysning um røystetalet.

Utskrift av møteboki saman med dei framlagde fullmagtene i original skal sendast til vedkomande fylkesmann. Ligg valkrinsen i fleire fylke, vert dokumenti sende til fylkesmannen i det fylket, der møtet var.

Den nominationen, som nominationsmøtet hev halde, er endeleg, um han ikkje i samhøve med partilovene vert innhavd til direkte prøving gjenom uravrøysting millom dei røysteføre i partiet. I so fall kjem resultatet av denne avrøystingi i staden for avgjerdi paa nominationsmøtet.

Held dei uravrøysting, skal vedkomande partiorgan senda melding um henne til fylkesmannen.

---

*) Lov om nominasjon ved stortingsvalg av 17 desember 1920 er efter Justisdepartementets anmodning inntatt i nærværende hefte i oversettelse til landsmål.

§ 3. Talet paa dei utsendingane, som fraa kvar valsokn skal veljast til nominationsmøtet til eit parti, rettar seg etter det veljartalet, partiet hadde i valsokni ved siste stortingsval, soleis:

For 20—100 veljarar: 1 utsending.

For det talet, som er yver upp til 1500: 1 utsending for kvart 200, som er paabyrja.

For det talet, som paa nytt er yver upp til 6000: 1 utsending for kvar 300, som er paabyrja.

Og for det talet, som endaa er yver: 1 utsending for kvart 500, som er paabyrja.

Med veljartalet til partiet er meint det røystetalet, det hadde, dividera med talet paa dei stortingsmennene, som vart valde for valkrinsen.

§ 4. So framt det ved siste valet vart avgjeve heller mykje mindre røyster enn vanleg, kann fylkesmannen segja fyre, at talet paa utsendingane skal retta seg etter røystene ved næstsiste valet.

§ 5. Utsendingane vert valde paa partimøte, som kann haldast paa ein eller fleire stader i vedkomande valsokn. Partimøtet skal kunngjerast med eit varsel paa minst 14 dagar i eit blad, som er mykje lese i valsokni. Dei, som høyrer til partiet, bur i valsokni, er 23 aar og ikkje, etter det som er kjent, hev tapt eller fenge røysteretten suspendera, skal ha rett til aa koma paa møtet. Til utsendingar kann berre veljast folk, som dei meiner hev røysterett i valsokni. Elles fastset partisamkipnaden, korleis møti skal skipast og styrast.

Dei valde utsendingane fær skriftleg fullmagt, som inneheld upplysning um, kvar og naar innkallingi til møtet vart kunngjord, og elles det som trengst til aa syna, at fyresegnene i lovi er fylgde. Møtestyraren og tvo andre, som var med paa møtet, skal skriva under fullmagti.

Hev det vore møte til val paa utsendingar paa fleire stader i valsokni, skal alle møtestyrarane skriva under fullmagti.

At det ikkje hev vore valmøte i ei valsokn, eller at valmøtet ikkje hev vore lovlegt, eller at dei valde utsendingane ikkje møter paa nominationsmøtet, gjer ikkje, at dei utsendingane, som møter, taper kravet paa ferdapengar, minder det partiorganet, som skulde kalla saman nominationsmøtet etter § 2 fyrste leden, er skuld i mistaket.

§ 6. Dersom eit parti, som ikkje hev sett upp kandidatar i krinsen ved siste valet, held nominationsmøte i valkrinsen, og det vèl utsendingar etter reglane i § 5, hev dei krav paa slikt vederlag av rikskassa som fastsett i § 1, men talet paa utsendingane maa ikkje vera svært mykje større enn det, som partiet skulde ha havt etter § 3, naar det røystetalet,

som partiet hev ved det valet, som nominationen gjeld, vert lagt til grunn for utrekningi. At utsendingane ikkje er skifte paa valsoknene i samhøve med dei kravi, lovi set, gjer ikkje, at utsendingane ikkje fær vederlag, dersom det er trulegt, at partisamskipnaden hev fare fram etter beste skyn.

§ 7. Dersom eit parti, som er meldt (§ 1) ved det valet, som er avgjerande for talet paa utsendingane, hadde sett upp kandidatar saman med eit parti, som ikkje er meldt, vert alle dei røystene, som fall paa desse kandidatane rekna til det partiet, som er meldt.

Hadde tvo parti, som er melde, kandidatar i lag, vert talet paa utsendingane utrekna for baae parti under eitt og vert so bytte millom dei serskilt for kvar valsokn. Skulde dei i ei valsokn berre ha ein utsending saman, fær dei likevel kvar sin. Kann ikkje partisamskipnadene semjast um, korleis utsendingane skal bytast millom dei, avgjer fylkesmannen saki, naar baae partane hev fenge høve til aa segja si meining.

§ 8. Dersom talet paa utsendingane etter denne lovi skal retta seg etter val, som er haldne som fleirtalsval i einmannskrinsar, skal etternemnde reglar fylgjast:

1. Talet paa utsendingane rettar seg etter det røystetalet, dei ymse parti hadde ved fyrste valet, og utan at røystetalet vert dividera med talet paa stortingsmennene, som vart valde fraa valkrinsen.
2. Hev eit parti ved vedkomande val i nokon valkrins sett upp kandidatar i nokon eller nokre av dei einmannskrinsane, som valkrinsen daa var uppstykkja i, men ikkje i alle, kann det kalla inn utsendingar fraa valsoknene i dei krinsane, der det ikkje hadde sett upp kandidat, til nominationsmøtet sitt for valkrinsen. Det skal avgjerast etter reglane i § 6, um desse utsendingane skal ha ferdapengar av rikskassa.

1 april. Nr. 1. **Lov***)[1] om valgdistriktsordningen for kjøpstaden Mandal.

Kjøpstaden Mandal inngår under det valgdistrikt, som utgjøres av kjøpstædene i Lister og Mandal og Stavanger amter.

1 april. Nr. 2. **Midlertidig lov***)[2] om tillegg til lov om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser av 6 august 1915 (med tilleggslov av 29 juli 1918).

---

*) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

[1]) St.besl. 18 mars. Se Ot. prp. nr. 9. Innst. O. nr. 35. St.tid., forh. i Ot. s. 788; i Lt. s. 201.

[2]) St.besl. 18 mars. Se Ot. prp. nr. 18. Innst. O. nr. 43. St.tid., forh. i Ot. s. 787; i Lt. s. 202.

I. 1 april. Nr. 2.

Når Kongen finner, at særlige grunner taler for det, kan han for et nærmere angitt tidsrum:

1. bestemme, at en arbeidsledighetskasse skal få refundert inntil ⅔ av understøttelsen istedenfor ½; jfr. lov om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser av 6 august 1915 (med tilleggslov av 29 juli 1918) § 1;
2. sette forannevnte lovs § 2, nr. 4 ut av kraft;
3. tillate, at kasser, som er oprettet efter 1 januar 1921, utbetaler understøttelse uten hensyn til, om den understøttede har stått som medlem av og betalt kontingent til kassen i den tid, som er fastsatt i forannevnte lovs § 2, nr. 1.

II.

Denne lov trer i kraft:

den 1 juli 1921, forsåvidt angår bestemmelsene under I, nr. 1 og 2;

straks, forsåvidt angår bestemmelsen under I, nr. 3.

III.

Denne lov skal gjelde inntil 30 juni 1922.

Kongelig kunngjørelse*)[1]) om avgifter til statskassen fra 1 juli 1921 av brennevinstilvirkningen og til denne tilvirkning anvendt mais, durra eller rug, av etyletertilvirkningen samt av øltilvirkningen. 1 april.

Fra 1 juli 1921 skal til statskassen erlegges:

A. Avgift av brennevinstilvirkningen ved de almindelige brennerier efter følgende regler:

1. Avgiften erlegges med kr. 2,62 — to kroner og to og seksti øre — for hver liter, beregnet til 100 pct. alkoholstyrke.
2. Når norsk brennevin, hvorav foranstående avgift er betalt, i partier på 1 — en — hektoliter eller derover og med iakttagelse av de nærmere forskrifter med hensyn til kontrollen, som Finans- og Tolldepartementet bestemmer, utføres til utlandet, blir avgiften å tilbakebetale for råspiritus med kr. 2,62 — to kroner og to og seksti øre —, for renset spiritus med kr. 2,64 — to kroner og fire og seksti øre — samt for til drikk tilberedt destillata, hvortil har vært anvendt fullstendig renset spiritus, med kr. 2,67 — to kroner og syv og seksti øre — pr. liter av 100 pct. alkoholstyrke, når andragende derom fremkommer innen to år efter utførselen. Forat

*) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.
[1]) Se St.prp. nr. 6. Innst. S. nr. 23. St.tid. s. 477—478.

1 april. brennevin skal anses som renset, må det på en sådan måte, som av Finans- og Tolldepartementet nærmere bestemmes, godtgjøres, at det efter skattelegningen har undergått en fullstendig rensningsprosess med omdestillasjon.

3. Når brennevin gjøres utjenlig til drikk (denatureres), eller det på annen fyldestgjørende måte finnes garantert mot å bli anvendt til drikk, kan Finans- og Tolldepartementet tillate, at det fritas for tilvirkningsavgiften på samme måte som ferdige destillata, der utføres til utlandet.

B. Avgift av mais, durra eller rug, hel eller formalt, som anvendes til brennevinstilvirkning ved de almindelige brennerier, efter følgende regler:

1. Av mais erlegges en avgift av 5 — fem — øre pr. kg.

Når et til den forbrukte mais svarende kvantum brennevin, beregnet efter et utbytte av 0,375 liter brennevin av 100 pct. alkoholstyrke av 1 kg. mais, utføres til utlandet innen 30 april i den annen tilvirkningstermin efter den, i hvilken maisen er anvendt, blir efter Finans- og Tolldepartementets nærmere bestemmelse den erlagte avgift å godtgjøre med 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter.

2. Av durra og rug erlegges på samme måte, beregnet efter et utbytte av 0,30 liter brennevin av 100 pct. alkoholstyrke av 1 kg., en avgift av 4 — fire — øre pr. kg., og ved utførsel godtgjøres 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter.

3. Når brennevin, ved hvis tilvirkning der er anvendt beskattet mais, durra eller rug, gjøres utjenlig til drikk (denatureres) eller på annen fyldestgjørende måte finnes garantert mot å bli anvendt til drikk, kan Finans- og Tolldepartementet tillate godtgjort avgiften av den til brennevinet svarende mais, durra eller rug, beregnet efter et utbytte av 0,375 og 0,30 liter brennevin av 100 pct. alkoholstyrke av henholdsvis 1 kg. mais og 1 kg. durra eller rug, således at godtgjørelsen skjer med 13,4 — tretten og fire tiendedels — øre pr. liter brennevin av nevnte styrke.

C. Avgift av etyletertilvirkningen med kr. 3,50 — tre kroner og femti øre — pr. kg. etyleter som tilvirkes. Når etyleter av innenlandsk tilvirkning denatureres, eller den på annen fyldestgjørende måte finnes å være garantert mot å bli anvendt til annet enn teknisk bruk, kan Finans- og Tolldepartementet tillate, at den fritas for tilvirkningsavgift; etyleterens eier har å erstatte omkostningene ved denatureringen og kontrollen dermed.

D. Avgift av øltilvirkningen med følgende beløp for hver liter øl:

1. av øl inneholdende under 2,50 volumprocent alkohol 3 — tre — øre;

2. av øl, inneholdende over 2,50 inntil 4,75 volumprocent alkohol 10 — ti — øre; 1 april.
3. av øl, inneholdende over 4,75 inntil 7 volumprocent alkohol 20 — tyve — øre.

For øl, som ikke inneholder over 1,25 volumprocent alkohol, kan Finans- og Tolldepartementet på de nærmere vilkår, som det måtte fastsette, tilstå avgiftsfrihet.

Kongelig kunngjørelse*)[1]) om avgifter til statskassen fra 1 juli 1921 1) av sirup, som anvendes til tilvirkning av drops, og 2) av mais og innenlands tilvirket maisstivelse, som anvendes til tilvirkning av stivelsesukker eller stivelsesirup. 1 april.

Stortinget har den 8 mars 1921 fattet følgende beslutninger:

I.

Fra 1 juli 1921 erlegges til statskassen avgift av sirup, som anvendes til tilvirkning av drops, med 16 øre pr. kg.

II.

Fra 1 juli 1921 erlegges til statskassen avgift av mais og innenlands tilvirket maisstivelse, som anvendes til tilvirkning av stivelsessukker eller stivelsessirup, med følgende beløp:

1. av mais 5 øre pr. kg.
2. av innenlands tilvirket maisstivelse 10 øre pr. kg.

Kongelig kunngjørelse*)[2]) om avgift av jord, som i budgett-terminen fra 1 juli 1921 til 30 juni 1922 anvendes til dyrkning av tobakk. 1 april.

Stortinget har den 8 mars 1921 fattet følgende beslutning:

Av jord, som i budgett-terminen fra 1 juli 1921 til 30 juni 1922 anvendes til dyrkning av tobakk, erlegges en avgift til statskassen av 14 øre pr. kvadratmeter, dog således, at der av det av en dyrker på én eiendom beplantede areal svares en avgift av minst kr. 20,00. Avgiften påhviler den, som for egen regning dyrker eller ved andre lar dyrke tobakk.

Ved utførsel til utlandet kan den erlagte avgift tilbakebetales; de nærmere regler herfor fastsettes av Finans- og Tolldepartementet.

Kongelig resolusjon*) om fredning av »Liafuro«, som vokser på Lid, gr.nr. 190, br.nr. 8, i Voss herad, Hordaland fylke. 1 april.

*) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.
[1]) Se St.prp. nr. 13. Innst. S. nr. 33. St.tid. s. 479.
[2]) Se St.prp. nr. 17. Innst. S. nr. 22. St.tid. s. 477.

1 april. **Kongelig resolusjon***) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Vats herred, Rogaland fylke.

1 april. **Kongelig resolusjon***) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Sund herred, Hordaland fylke.

1 april. **Kongelig resolusjon***) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Nes herred, Sør-Trøndelag fylke.

1 april. **Kongelig resolusjon****) om fastsettelse av grensen for avgiften av rettigheter til salg av øl, vin, fruktvin og mjød i Nordre Land herred, Opland fylke, til 2000 kr. pr. år.

1 april. **Kongelig resolusjon****), hvorved i medhold av § 24 i lov om ulykkesforsikring for fiskere av 10 desember 1920 bestemmes, at nevnte lov trer ikraft den 1 april 1921.

1 april. **Kongelig resolusjon****), hvorved i medhold av § 1 i lov av 6 juni 1896 (jfr. lov av 7 januar 1904 og lov av 28 juni 1913) bestemmes:

Det skal uhindret av forbudet i kongelig resolusjon av 3 mai 1913 være tillatt i tiden 1 april til 30 september 1921 å ilandbringe og tilgodegjøre innen Herdla herred i Hordaland fylke hval, fanget utenfor sjøterritoriet på følgende betingelser:

1. De bedrifter, som benytter sig av denne adgang, er forpliktet til å drive sin virksomhet på den for distriktet og fisket minst generende måte samt til å underkaste sig den kontroll, som Handelsdepartementet finner nødvendig for å påse dette overholdt.
2. Til dekning av de med denne kontroll forbundne utgifter skal vedkommende bedrift betale en avgift av kr. 2.00 pr. fat olje, som utvindes. Et mulig overskudd av avgiften skal anvendes til beste for fiskeriene efter Stortingets nærmere bestemmelse.

1 april. **Kongelig resolusjon****), hvorved i medhold av § 7 i lov av 16 juli 1920 om midlertidig tillegg i lovene om patenter av 16 juni 1885 og 2 juli 1910 bestemmes, at den i nevnte lov omhandlede gjenoprettelse av patenter og patentkrav og forlengelse av utøvelsesfristen skal tilkomme borgere og undersåtter av Østerrike, Brasilien, Spania, Storbritannia, Ceylon, Trinidad og Tobago, Japan, Marokko, Det Serbisk-Kroatisk-Slovenske Rike.

---

*) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

Kongelig resolusjon*), hvorved i medhold av § 2 i lov av 14 juli 1916 om midlertidig forlengelse av den i artikkel 4 i Pariserkonvensjonen av 20 mars 1883, senest revidert i Washington 2 juni 1911, fastsatte prioritetsfrist for patentkrav bestemmes, at den i nevnte lovs § 1 omhandlede forlengelse av prioritetsfristen for tiden skal tilkomme borgere og undersåtter av Ceylon, Trinidad og Tobago, Marokko, Polen, Tschekoslovakiet og Det Serbisk-Kroatisk-Slovenske Rike. 1 april.

Kongelig resolusjon*) om adgang til å drepe streifende hund i Kvæfjord herred. 1 april.

Kongelig resolusjon*) om tillatelse til å utføre slipplast fra Hatfjelldal herred, Nordland fylke, som er utblinket av en av statens skogvoktere, til andre landsdeler eller utlandet. 1 april.

Kongelig resolusjon*) om regulativ for benyttelse av Brevik havnevesens brygger. 1 april.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse til det dobbelte av de havneavgifter, som i henhold til havnelovens §§ 16, 28 og 29 hittil har vært opkrevet i Porsgrund. 1 april.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse til det dobbelte av de havneavgifter, som i henhold til havnelovens §§ 16, 28 og 29 hittil har vært opkrevet i Haugesund. 1 april.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse til det dobbelte av de havneavgifter, som i henhold til havnelovens §§ 16, 28, 29 og 47 hittil har vært opkrevet i Kristiansund. 1 april.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes, at fra den tid, som av fylkesmannen i Sogn og Fjordane fastsettes, skal eiendommen Blesrød, gnr. 118, bnr. 1, av skyld mark 0.14, overføres fra Nord-Vågsøy sogn og herred til Sør-Vågsøy sogn og herred. 1 april.

Kongelig resolusjon, hvorved Handelsdepartementet bemyndiges til fra et tidspunkt, som det nærmere bestemmer, å forhøie den norske portoandel for pakker til og fra Storbritannia og Irland overensstemmende med, hvad der er angitt i det til grunn for resolusjonen liggende foredrag. Handelsdepartementet bemyndiges til med den britiske poststyrelse å treffe endelig avtale om portoen for norsk-britiske pakker. 1 april.

---

*) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

1 april. **Kongelig resolusjon**, hvorved det i Stortingets beslutning av 12 juli 1920 omhandlede årlige stedstillegg til tjenestemenn i hel statsstilling med tjeneste det hele år i Hålogaland bispedømme inntil videre fastsettes således:

Kr. 700.00: Skoledirektør, rektor, fylkesmann, lagmann, sorenskriver, byfoged, statsadvokat, politimester; overlæge og direktør ved asyl, sanatorium eller hospital; telegrafinspektør, bergmester, skoginspektør, statskonsulent i husdyrbruk, distriktschef ved statsbanene, overingeniør, skattefoged, distriktstollinspektør, general.

Kr. 600.00: Lektor, adjunkt, overlærer, politifullmektig, rettsskriver, fabrikkinspektør, reservelæge, teknisk besiktigelsesmann, sjøkyndig besiktigelsesmann, fiskeriinspektør, geschworner, postmester, telegrafbestyrer, telegraffullmektig, postfullmektig, skogforvalter, jordsalgskommisjonens formann, statsdyrlæge, fylkesdyrlæge i Aust-Finnmark, fylkesdyrlæge i Vest-Finnmark, avdelingsingeniør, regnskapsfører ved statsbanene, inspektør ved statsbanene, stasjonsmester ved statsbanene, distriktskasserer ved statsbanene, tollkasserer, overtollkontrollør, tollkontrollør (også fastleiet), stabsofficer (ikke annensteds nevnt), overlos, kaptein (garnisonerende eller stadig tjenstegjørende).

Kr. 500.00: Lærer (mannlig og kvinnelig) i fullstendig post ved offentlig lærerskole og ved sådans øvelsesskole samt ved offentlig høiere almenskole, meteorolog, edsvoren fullmektig, statslønt kontorfullmektig, fengselsvaktmester; assistentlæge, forvalter, kasserer og agronom ved asyl, sanatorium eller hospital; postekspeditør, telegrafbestyrerinne, sekretær i telegrafvesenet, forsøksleder i plantekultur, fylkesagronom i Finnmark (Alta), landbruksskolebestyrer (Tana), meierikonsulent, sauavlsgårdsbestyrer, skogassistent, utskiftningsformann, assistentingeniør; materialforvalter, assistent, vognfordeler, understasjonsmester, godsekspeditør, togkontrollør, lokomotivkontrollør, banemester, telegrafmester, verksmester, fullmektig, verkstedsformann og lokomotivfører ved statsbanene; 1ste maskinist ved elektricitetsverk; materialforvalter, kasserer og regnskapsfører med 12 måneders tjeneste i havnevesenet; teknisk assistent (med 12 måneders årlig tjeneste), uthavnsbetjent (også fastleiet), tollassistent (også fastleiet), premierløitnant (garnisonerende eller stadig tjenstgjørende).

Kr. 400.00: Vaktmester og instrumentmaker ved det geofysiske institutt i Tromsø, statslønt kontorbetjent (kontorassistent), statslønt politibetjent, fengselsbetjent, assistent ved kjeltilsynet; gartner, maskinist, overpleier, sykepleier, overpleierske, sykepleierske, husholderske, oldfrue, mekanikus, oversøster, kjøkkenchef, fyrbøter, chauffør og kusk, vaskeribestyrerinne, søster, kjøkkenassistent, baker, portner, underhusholderske, ma-

skinassistent og desinfektør ved asyl, sanatorium eller hospital; postassistent, budfunksjonær i postvesenet; telegraftjenestemann, ikke annensteds nevnt; landbrukslærer, håndverkslærer og husbestyrerinne ved landbruksskolen, Tana; bestyrerinne ved husmorskolen, Kåfjord, lærerinne ved husmorskolen, Kåfjord, utskiftningsassistent, fiskerisekretær, lappefoged, tjenestemann ved statsbanene, ikke annensteds nevnt, opsynsmann i veivesenet; formann, fører, underformann, maskinist og lokomotivfører med 12 måneders årlig tjeneste i havnevesenet, lensmann, tollopsynsmann (også fastleiet, som har en årlig lønn av minst kr. 2700.00), kryssbetjent (også fastleiet), underofficer (garnisonerende eller stadig tjenstegjørende) og i klasse med dem stående tjenestemann, utseilingslos, fyrvokter, fyrassistent. 1 april.

Endringer i art. VIII og art. IX post 3 i telefon- og telegrafoverenskomstene mellem Norge og Danmark og mellem Norge og Sverige godkjent ved kongelig resolusjon av 1 april 1921 som gjeldende fra s. d. 1 april.

Artikkel VIII.

I stykket Presseseriesamtaler endres ordene: »imellem kl. 7 og 9 eller imellem kl. 19 og 23« til: »imellem kl. 19 og 9«.

Artikkel IX.

Post 3. 1. Stykket foreslås endret til:

3. For hver sone av et land, som en samtale helt eller delvis passerer, tilkommer der dette land en avgift pr. påbegynt samtaleperiode av 1 kr. 20 øre for almindelige samtaler, 3 kr. 60 øre for ilsamtaler, ekspresse-samtaler og seriesamtaler, 60 øre for presseseriesamtaler samt 40 øre for nattpresseseriesamtaler, dog med iakttagelse av at hver presseseriesamtale takseres for minst 2 samtaleperioder og hver nattpresseseriesamtale for minst 5 samtaleperioder.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av sorenskriver Otto Ottesen ved testamente av 4 april 1896 oprettede »sorenskriver Otto Ottesens legat« til »Selskapet til omsorg for eldre ugifte damer« (stiftelsen »Kong Oscars Minde«) og på de den 24 januar 1921 utferdigede statutter for dette legat. 1 april.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Johan Lange ved gavebrev av 16 juni 1919 oprettede »Johan Langes og Søskendes Legat« i Bergen og på de den 14 februar 1921 utferdigede statutter for dette legat. 1 april.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til fylkesmannen i Sogn og Fjordane fylke, hvori departementet meddeler, at nogen 1 april.

1 april. almindelig dispensasjon fra lovens bestemmelse om kommunens plikt til å opføre lærerboliger ikke vil kunne gis av departementet. Noget forslag om lovforandring på dette punkt er ennu ikke fremsatt av departementet, som imidlertid har sin opmerksomhet henvendt på spørsmålet.

Departementets skrivelse av 26 februar 1921 om innskrenkning av fylkesskolekassens byggeutgifter tar sikte på foreløbig å begrense nybygning av skolehus og lærerboliger under den for tiden herskende høikonjunktur. Det har ikke vært departementets mening selv i disse tider å hindre nybygning, hvor forholdene er sådanne, at en utsettelse vilde være uforsvarlig av hensyn til skolens egne interesser.

1 april. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Finnmark fylke i anledning av en forespørsel fra et herreds formannskap sålydende:

1) Hvorledes vil landsskolelovens § 24 bli tillempet overfor de allerede bestående lærerboliger ved internatene i Finnmark fylke? 2) Bør ikke fylket og herredet være fritatt for å betale avsavn for hus til den lærer (eller de lærere), som har fri bolig i statens internater?

I anledning herav meddeler departementet følgende:

1. Det offentlige finner ikke å kunne overta noget av den plikt til å skaffe lærerne bolig, som kommunene har efter landsskolelovens § 24.
2. De kommuner, hvori staten har bygget skoleinternater med en eller flere lærerboliger, vil imidlertid kunne vente på ansøkning derom å få utsettelse med å skaffe boliger til de lærere, som får adgang til å bo i internatene.
3. De kommuner, som således inntil videre spares for å opføre lærerboliger for endel av sitt lærerpersonale, må selvfølgelig yde den lovbefalte avsavnsgodtgjørelse isteden.

1 april. **Skrivelse***) fra Justisdepartementet, hvorved under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av samme dag meddeles, at følgende forsorgsforeninger er beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere:

1. Flekkefjord forsorgsforening, formann kateket Børge Ask.
2. Fredrikstad forsorgsforening, formann politimester H. Krohg.
3. Kragerø forsorgsforening, formann agent Ole S. Olsen.
4. Drammen forsorgsforening, formann magistratssekretær J. Halmrast.
5. Horten forsorgsforening, formann res. kap. G. L. Tangen.
6. Skien og omegns forsorgsforening, formann res. kap. M. Fønhus.

*) Bekjentgj. 4 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 13.

7. Tinn forsorgsforening, formann ingeniør Helberg, Rjukan. 1 april.
8. Sarpsborg forsorgsforening, omfattende Sarpsborg by og politidistrikt, formann byfoged O. M. Olsen.
9. Sogn og Fjordane forsorgsforening, som omfatter hele Sogn og Fjordane fylke, formann politimester Harald Riisnæs, Vik i Sogn.

Skrivelse*) fra Justisdepartementet, hvorved under hen- 2 april.
visning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av samme dag meddeles, at følgende forsorgsforeninger er beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere:

1. Kristiansand forsorgsforening, formann politimester Sigv. Sevaldson.
2. Kristiansund og Nordmør forsorgsforening, formann politimester Reidar Sveen.
3. Troms fylkes forsorgsforening, formann sorenskriver N. Saxlund.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på 4 april
det av fru Agnes Frølich, født Biørn m. fl. ved gavebrev av 8 november 1920 oprettede »H. B. Biørn og hustrus legat« til fordel for arbeidere, der har vært i firmaet Henrich Biørn jun.'s eller Henrich Biørn jun. a/s's tjenester, eller deres efterlatte og på de i gavebrevet inntatte statutter for dette legat.

Skrivelse*) fra Justisdepartementet, hvorved under hen- 6 april.
visning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av samme dag meddeles, at Voss forsorgsforening, formann fru doktor Ursula Frost, omfattende Voss kommune, har erklært sig beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere.

Kongelig resolusjon**) om vedtekt om salg av tobakk 8 april.
til barn m. v. i Bakke herred, Vest-Agder fylke.

Kongelig resolusjon***) om tillegg — angående han- 8 april.
del med melk og fløte — til helseforskriftene for Skien.

Kongelig resolusjon*) om forbud mot å slippe gra- 8 april.
værer og gjeitebukker, født i tiden 15 april—1 mai i angjeldende år, på sambeite i Vest-Agder fylke.

Kongelig resolusjon*) om adgang til å drepe strei- 8 april.
fende hund i Frosta herred, Nord-Trøndelag fylke.

---

*) Bekjentgj. 11 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.
**) Bekjentgj. 11 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor vedtekten er inntatt.
***) Bekjentgj. 11 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor tillegget er inntatt.

8 april. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av lov nr. 2 av 20 mai 1899 § 44 gjøres den forandring i den kongelige resolusjon av 11 februar 1921 om fredning i Telemark fylke, at i punkt 2 rype utgår.

8 april. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av § 44 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 fattes nedenstående bestemmelse om utvidelse av fredningstiden for skogsfugl og forbud mot visse fangstredskaper for fuglevilt i Opland fylke:

1. Tiur, røi, orrhane og orrhøne fredes innen Opland fylke i tiden fra og med 16 november til og med 15 februar.
2. Det skal være forbudt innen Opland fylke å anvende hov, fallstokk eller andre lignende redskaper — snare herfra undtatt — til fangst av fuglevilt.

Disse bestemmelser trer i kraft straks og gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1925.

8 april. **Kongelig resolusjon***) om fornyet ikrafttreden av utførselsforbudet for kull og koks.

8 april. **Kongelig resolusjon,** hvorved i medhold av § 4 i lov av 10 juni 1887 angående utførselsavgift av vårsild til fremme av almennyttige foranstaltninger vedkommende vårsildfiskeriet bestemmes:

I. Vårsildavgiftsfondets midler blir inntil videre fra den tid, som måtte bli bestemt av det departement hvorunder medisinalvesenet hører, å bestyre av fiskeridirektøren mot særskilt av nevnte departement fastsatt godtgjørelse. I sin bestyrelse av fondets midler vil fiskeridirektøren ha å rette sig efter den instruks, som måtte bli utferdiget av nevnte departement.

II. Det departement, hvorunder medisinalvesenet hører, bemyndiges til å fastsette de nærmere bestemmelser angående vårsildavgiftsfondets midlers bestyrelse og forvaltning m. v.

III. De i kongelig resolusjon av 11 august 1875 fastsatte regler for midlenes bestyrelse opheves.

8 april. **Kongelig resolusjon,** hvorved det departement, hvorunder medisinalvesenet hører, bemyndiges til inntil videre å opnevne medlemmer av de i lov om sinnssykes behandling og forpleining av 17 august 1848 § 7, jfr. lov av 24 mai 1902, omhandlede kontrollkommisjoner.

8 april. **Kongelig resolusjon,** hvorved der meddeles stadfestelse på følgende tilføielser til § 10 i de ved kongelig reso-

*) Bekjentgj. 11 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14.

lusjon av 6 januar 1906 m. fl. senere resolusjoner stadfestede statutter for Understøttelsesforeningen for Norske Læger og deres Efterlatte: 8 april.

§ 10 B. »14. Doktor Chr. Christensens legat, stort kr. 68 500. Av rentene utres ifølge giverens bestemmelse kr. 1000,00 årlig til en navngitt person for dennes levetid.

§ 10 E. »4. Doktor Chr. Christensens legat, stort kr. 34 300. Av rentene utres ifølge giverens bestemmelse kr. 400,00 årlig til en navngitt person for dennes levetid.«

Kongelig resolusjon, hvorved bl. a. fastsettes som gjeldende inntil videre nedenstående reglement for manøvrering av reguleringsdam for Brynsvatn: 8 april.

I. Brynsvatns reguleringsdam.

Øverste reguleringsgrense . . . . . kote 493,5
Nederste —»— . . . . . » 491,0

Reguleringshøide 2,5 m.

Den tillatte opdemningshøide og den tillatte laveste tapningsgrense skal betegnes med faste og tydelige merker, som det offentlige godkjenner.

II. Vannstanden i Brynsvatn må ikke overstige regulert høivannstand uten at flomløpskanalen er helt åpen. Det skal påses, at flomløpene ikke hindres av is, sne eller lignende samt at dammen til enhver tid er i god stand.

III. Vannslipningen foregår efter kraftstasjonens behov. Det skal ved manøvreringen has for øie, at flomvannføringen i vassdraget såvidt mulig ikke forhøies. Heller ikke må vassdragets naturlige lavvannføring forminskes til skade for andres rettigheter.

IV. Til å forestå manøvreringen antas norsk statsborger, som godtas av vedkommende regjeringsdepartement.

V. Der føres protokoll over avleste vannstander samt observeres og noteres — om det forlanges — regnmengder, temperatur m. v. Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til vassdragdirektøren.

VI. Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende departement.

VII. Forandringer i dette reglement kan bare føretas av Kongen, efterat de interesserte har hatt anledning til å uttale sig.

Skrivelse*) fra Provianteringsdepartementet om bestemmelser angående utlevering av kull til skibsbruk (bunkers). 8 april.

*) Bekjentgj. 11 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 14, hvor skrivelsen i sin helhet er inntatt.

9 april. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at departementet d. d. har bestemt, at telegrafvesenets bud (herunder innbefattet budformenn, budopsynsmenn, stasjonsbetjenter og faste hjelpebud med innskuddsplikt i Statens Pensjonskasse) samt fast ansatte telefonformenn og telefonarbeidere henføres til 3dje klasse efter regulativet for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse.

12 april. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at den herværende rumenske minister i skrivelse av 5 ds. på vegne av sin regjering har opsagt handels- og sjøfartskonvensjonen mellem Norge og Rumenia av 31 mars 1910.

I henhold til, hvad der er bestemt herom i konvensjonens artikkel 7, vil den ophøre å være i kraft den 5 april 1922.

13 april. **Skrivelse***) fra Proviantеringsdepartementet, hvorved i forbindelse med skrivelse av 18 mars d. å. meddeles, at departementet fra idag av har ophevet utførselsforbudet for:

Ull, shoddy, bomull, kluter: gamle (filler), ullgarn, bomullsgarn, silke og halvsilkevarer, ulne varer, bomullsvarer, lin-, hamp og jutevarer, filt og presseduk, huder, kalveskinn, saueskinn, gjeteskinn, rensdyrskinn, elghuder, lær, skomakerarbeide, svovlkis, kobberholdig kisavbrand.

15 april. **Kongelig resolusjon****), om forandring i § 46 punkt 3 i politivedtektene for Kristiania, hvorefter den nevnte bestemmelse kommer til å lyde således;

»Det er forbudt å la hunder gå løs i offentlige beplantede anlegg og i gater og plasser, som støter op til slike anlegg, samt ellers på offentlig sted å la hunder gå uten tilsyn — alt i tiden fra 1 april til og med 31 oktober.«

15 april. **Kongelig resolusjon*****) om vedtekt om forbud mot salg av tobakk til barn m. v. i Hurdal herred, Akershus fylke.

15 april. **Kongelig resolusjon****) om forhøielse av godtgjørelsen for forkynnelser i private saker til kr. 3.50 — tre kroner femti øre — i Alversund lensmannsdistrikt, Hordaland fylke.

---

*) Bekjentgj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.
**) Bekjentgj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.
***) Bekjentgj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15, hvor vedtekten er inntatt.

Kongelig resolusjon*) om kinematografvedtekter for Malvik herred, Sør-Trøndelag fylke. 15 april.

Kongelig resolusjon**) om forandring av § 19 litra i i de almindelige helseforskrifter for Kristiania. 15 april.

Kongelig resolusjon***), hvorved bestemmes, at det i henhold til § 25 i lov om skyssvesenet av 14 juli 1893, jfr. lov av 29 juni 1920, skal være forbudt andre enn skyssanstaltene samt dem, som dertil har erholdt politiets tillatelse, å søke erhverv ved reisendes skyssbefordring i følgende skyssruter i Telemark fylke: 15 april.

1. Skien—Ulefoss—Strengen.
2. Skien—Vestre Porsgrund—Knardalstrand.
3. Skien—Vold—Kilebygden.
4. Skien—Vannbua i Siljan.
5. Skien—Eidet—Siljan.
6. Sauland—Kviteseid.
7. Årnes—Bø i Seljord.
8. Stathelle—Bamble—Kragerø.
9. Stathelle—Langesund.
10. Kragerø—Eidstå i Vrådal.
11. Fjågesund—Tørdal.
12. Tønset—Øigaren—Rauland.
13. Tveitsund—Vrådal—Fyresdalsveien.
14. Bandakslid—Fyresdal.
15. Dalen—Rauland.
16. Skien—Bøle—Østre Porsgrund.
17. Kviteseid—Vrådal.

Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av § 14 i lov nr. 2 av 20 mai 1899, jfr. lov nr. 1 av 9 august 1918, bestemmes, at jaktiden for bever innen Østre Moland herred, Aust-Agder fylke, inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1922, settes til tidsrummet fra og med 1 til og med 31 oktober. 15 april.

Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av § 44 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 bestemmes, at erfugl skal være fredet det hele år innen Vigra, Haram, Sandøy, Bud, Hustad, Kornstad, Eide, Kvernes, Bremsnes, Grip, Frei, Tusna, Edøy, Bratvær og Hopen herreder i Møre fylke. 15 april.

---

*) Bekjentgj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15, hvor kinematografvedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15, hvor helseforskriftenes § 19 litr. *i* i endret lydelse er inntatt.

***) Bekjentgj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.

15 april. Denne bestemmelse trer i kraft straks og gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1925.

15 april. **Kongelig resolusjon***) om forandring av §§ 2 og 3 i lovene for fellesfløtning i Mora gjennem Laugen og Børseelven vassdrag i Børseskogn og Børsa herreder i Sør-Trøndelag fylke.

15 april. **Kongelig resolusjon****), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1921 § 19, 2net ledd, bestemmes, at den største tillatte hastighet for motorvognkjøring på offentlig vei gjennem det bymessig bebyggede strøk innen Nanset bygningskommune i Hedrum herred, Vestfold fylke, inntil videre forhøies fra 15 til 24 kilometer i timen, forsåvidt angår kjørsel i lyse med motorsykler og motorvogner, hvis største akseltrykk i fullt lastet stand ikke overstiger 2 tonn.

15 april. **Kongelig resolusjon****), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, 2net ledd, bestemmes, at de ved kongelig resolusjon av 12 juni 1914 under litra b fastsatte innskrenkninger for motorvognkjøring på en del hovedveistrekninger i Nord-Trøndelag fylke opheves.

15 april. **Kongelig resolusjon*****) om utvidelse av grensene for Lillestrøm brand- og bygningskommune.

15 april. **Kongelig resolusjon****), hvorved i henhold til § 89 i lov om bygningsvesenet av 27 juli 1896 approberes Kongsvinger bystyres beslutning av 28 januar 1921 angående tillegsbestemmelse til nevnte lovs § 72, sålydende:

»Byggverk kan nektes opført, forsåvidt dets utseende efter bygningskommisjonens skjønn vil virke skjemmende for omgivelsene eller vedkommende strøk.«

15 april. **Kongelig resolusjon****) om forhøielse til det dobbelte av de havneavgifter, som i henhold til havnelovens §§ 16, 28 og 29 hittil har vært opkrevet i Drammen.

15 april. **Kongelig resolusjon****) om forhøielse til det dobbelte av de havneavgifter, som i henhold til havnelovens §§ 16, 28, 29 og 47 hitttil har vært opkrevet i Moss.

---

*) Bekjentgj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15, hvor §§ 2 og 3 i endret lydelse er inntatt.
**) Bekjentgj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.
***) Bekjentgj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15, hvor de utvidede grenser er beskrevet.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse til det dobbelte av de havneavgifter, som i henhold til havnelovens §§ 16, 28, 29 og 47 hittil har vært opkrevet i Skien. 15 april.

Kongelig resolusjon*), hvorved bestemmes, at de i tolltariffens slutning fastsatte tollsatser, der skal tre i kraft, efterhånden som de med Spania, Portugal og Frankrike inngåtte overenskomster angående innførselstollen for visse varer ophører å gjelde, inntil videre ikke skal komme til anvendelse, uaktet overenskomsten med Spania er trått ut av kraft. 15 april.

Kongelig resolusjon, hvorved der — foranlediget ved den nye middelskoleordning og bestemmelsen om innførelse av elevøvelser i fysikk i middelskolen — foretas forandringer i reglement for årsprøver og for middelskoleeksamen overensstemmende med et fremlagt utkast. 15 april.

Dette utkast lyder således:

I

Efternevnte paragrafer i reglement for årsprøver ved de høiere almenskoler og for middelskoleeksamen skal herefter lyde således:

A. Årspøver.

§ 1. Årsprøver avholdes ved slutningen av hvert skoleår i den treårige middelskoles kl. I og II og i den fireårige middelskoles kl. I—III, samt i gymnasiets kl. I og II. De omfatter skriftlige prøver og muntlig overhøring i klassens forskjellige fag.

§ 2. Skriftlige prøver legges som regel til den tid da de muntlige prøver ved avgangseksamene foregår og holdes i følgende fag:

a) I den treårige middelskole:

I kl. I: Norsk, regning og matematikk samt tysk og eventuelt engelsk i de skoler hvor undervisningen i dette fag begynner i denne klasse.

I kl. II: Norsk, regning og matematikk, tysk og engelsk.

b) I den fireårige middelskole:

I kl. I og II: Norsk samt regning og matematikk. I kl. I kan også holdes skriftlig prøve i tysk og i kl. II i tysk og engelsk.

I kl. III: Norsk, tysk, engelsk, matematikk og regning.

c) I gymnasiet:

I kl. I: Norsk, tysk, matematikk samt dessuten engelsk for engelsklinjen og latin for latinlinjen.

*) Bekjentgj. 16 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 15.

15 april. I kl. II: Norsk, tysk, matematikk samt dessuten fysikk for reallinjen, engelsk for engelsklinjen og latin for latinlinjen.

§ 4. Ved årsprøvene gis karakterer med de samme betegnelser som ved avgangseksamen. Med hensyn til karakteren for de fag, hvori der holdes avgangsprøve i næst øverste middelklasse samt i gymn. kl. I og II, henvises til reglement for middelskoleeksamen § 20 og for artium § 20.

(Annet avsnitt uforandret).

Elever, der som gjensittere eller efter rejeksjon går i næst øverste eller i øverste middelklasse eller i en av gymnasiets klasser, og som har bestått middelskoleprøvene i næst øverste klasse, eller artiumsprøvene i kl. I eller II, beholder de ved lavere klassers prøve opnådde karakterer, men må underkaste sig pâny de prøver, som holdes ved utgangen av den klasse de går over i.

§ 7. Elever, som i et av de muntlige fag, hvori der holdes avgangsprøve i middelskolens næst øverste klasse og gymn. I og II, har fått karakter Iktf. og dog er opflyttet på prøve i en høiere klasse, kan ikke forbli i denne, medmindre de innen jul har forbedret denne karakter ved en fornyet prøve.

(Resten av paragrafen uforandret).

§ 8. Privatister har adgang til ved en eksamenberettiget skole å underkaste sig næst øverste middelklasses prøver i religion og naturfag samt gymn. I og II's prøver i engelsk (for gresklinjen), kjemi med fysiologi, geografi og tysk (se B § 26 og C § 28). Ved disse prøver betales ingen særskilt avgift.

(Annet avsnitt uforandret).

Privatister beholder ved rejeksjon ved den ordinære middelskoleeksamen og artium de ved middelskoleprøven i næst øverste klasse og ved artiumsprøvene i gymn. kl. I og II tidligere opnådde karakterer samt de ved selve den ordinære avgangseksamen opnådde karakterer for prøver i de fag som eksamensberettigede skolers elever underkaster sig avgangsprøve i før den ordinære avgangseksamen (se C § 17).

B. Middelskoleeksamen.

§ 3, A, 1. I religion. Ved utgangen av næst øverste klasse: Man undersøker, om eksaminanden har sikkert kjennskap til det pensum, som er lest og repetert i denne klasse, nemlig: Bibelhistorien inntil apostelhistorien. Katekismens fem parter og »forklaringen« i sin helhet (Luthers forklaring til de tre siste parter kreves ikke lært utenat). Omtrent 20 salmevers.

Ved utgangen av øverste klasse prøves eksaminanden i det som er gjennemgått i året, nemlig:

(Resten av paragrafen uforandret).

§ 3, A, 7. I naturkunnskap. Ved utgangen av næst øverste klasse: (Som før). 15 april.

Ved utgangen av øverste klasse: Det kreves, at eksaminanden har kjennskap til de viktigste naturfenomener og lovene for de deri virkende krefter, i det omfang, som er gitt ved godkjente lærebøker.

Eksaminanden fremlegger sin »fysikkbok«, inneholdende den av ham selv istandbragte beskrivelse av minst 15 egenhendig utførte praktiske øvelser i fysikk. Hans kjennskap til løsningen av dette utvalg av opgaver prøves i forbindelse med prøven i det øvrige fysikkpensum.

Privatistenes »fysikkbøker« skal (på siste blad av beskrivelsen) være påført en bevidnelse fra bestyreren av den skole eller det kursus eksaminanden har søkt i det siste år, eller fra hans faglærer, hvorved attesteres at de i »fysikkboken« omhandlede øvelser samt beskrivelsen av dem er utført av eksaminanden selv. En fortegnelse over de utførte øvelser vedlegges »fysikkboken«.

§ 3, B, 10. Tegning. Eksaminandene har ved perspektivisk tegning å gjengi enkle gjenstander, også med skyggeleggning[1]).

I den treårige skole avlegges prøven i tegning ved utgangen av næst øverste klasse, ved skoler hvor undervisningen i faget avsluttes i denne klasse.

11, a. Håndgjerning for gutter. Eksaminandene har å utføre et arbeide efter en forelagt arbeidstegning. I den treårige skole avlegges prøven ved utgangen av næst øverste klasse. For elever av en eksamensberettiget middelskole, som er kombinert med en underofficersskole, kan prøve bortfalle.

11, b. Håndgjerning for piker. Eksaminandene har å utføre opgitte arbeider, som viser deres ferdighet i å sy, strikke, lappe og stoppe. I den treårige skole avlegges prøven ved utgangen av næst øverste klasse.

§ 5, 4. Oplysning (a til d uforandret), e) om de ifølge vedlagt vidnesbyrd har bestått de ved utgangen av næst øverste klasse anordnede prøver i religion og naturfag.

§ 16. (Nytt annet punktum i første avsnitt): Iskrivning gis forhåndskarakteren for elever av den treårige middelskole på grunnlag av hjemmeskrivningen i den klasse, hvor denne avsluttes.

§ 20. For religion og naturkunnskap gis karakter såvel ved utgangen av næst øverste som ved utgangen av øverste

---

[1]) Ved prøven i tegning er det ikke tillatt å bruke linjal eller loddsnor eller noget annet mekanisk hjelpemiddel.

15 april. klasse. Før den sist nevnte karakter gis, fremlegges karakteren for prøven i næst øverste klasse. Disse karakterer slås sammen efter følgende regel: (Uforandret).

Den, som har fått Iktf. ved prøven i næst øverste klasse, har ikke adgang til å fremstille sig til den siste prøve i øverste klasse, før han ved en fornyet prøve har forbedret denne karakter (kfr. A § 7 og B § 34). Er den fornyede prøve bestått, blir istedenfor Iktf. å opføre Ngtf., og det blir da denne siste karakter, som fremlegges, før karakteren gis for prøven i øverste klasse.

Den, som får Iktf. for prøven i øverste klasse, kontinuerer kun i denne del av faget. Karakteren opføres med Iktf. på vidnesbyrdet (smlgn. § 30) og medregnes som sådan i hovedkarakteren.

(Resten av paragrafen uforandret).

§ 26. Privatister har adgang til ved en eksamensberettiget skole å avlegge prøve i næst øverste klasses pensum i religion og naturfag.

Karakteren bestemmes som for elever (se B § 20).

Privatister, som ikke har bestått den til næst øverste klasse henlagte prøve i religion og naturfag, skal prøves i hele middelskolens pensum i de nevnte fag.

Hvis i noget av disse fag karakteren for næst øverste eller øverste klasses pensum er Iktf., blir karakteren for hele prøven Iktf. uansett eksaminandens standpunkt i den annen hoveddel av prøven (smlgn. § 21). Der må i så fall kontinueres i den hoveddel av prøven, hvori Iktf. blir gitt.

II.

Disse forandringer trer i kraft straks.

15 april. **Kongelig resolusjon,** hvorved § 11 i de ved kongelig resolusjon av 16 mai 1911 fastsatte statutter for de 2 Leegårdske legater gis sådan tilføielse:

»Hvis der noget år ikke foreligger så mange ansøkninger om stipendier, at de til stipendiene disponible midler medgår, har bestyrelsen adgang til, så langt rentene tillater, å forhøie enkelte eller flere av pensjonene og stipendiene med inntil 50 % for dette år«.

15 april. **Kongelig resolusjon,** hvorved der tillates oprettet et nytt apotek i Trondhjem i strøket Lilleby skole—Lademoen skole, dog ikke sønnenfor denne, på et sted som fastsettes av Socialdepartementet.

15 april. **Kongelig resolusjon,** hvorved der meddeles stadfestelse på den i generalforsamling 24 februar 1921 i Kristiania

kvinnelige Handelstandsforenings Understøttelseskasse besluttede forandring i § 16 i Kassens ved kongelige resolusjoner av 27 juli 1896, 20 februar 1904 og 24 juni 1915 stadfestede lover, således at § 16, siste ledd, får sådan ordlyd: 15 april.

»Den høieste understøttelse, der kan ydes et medlem i løpet av året, er kr. 300.«

Kongelig resolusjon, hvorved fastsettes nye takster for militærtransporter på jernbaner istedenfor de ved kongelig resolusjon av 17 september 1904 fastsatte. 16 april.

Skrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Nordland angående forståelsen av sportellovens § 107, hvori meddeles, at departementet antar, at §ens bestemmelser må forstås så, at der, når hovedstolen ikke overstiger kr. 100,00, ikke er adgang for forretningens bestyrer til å forhøie godtgjørelsen til rekvirenten utover de i paragrafen nevnte beløp kr. 2,00 og kr. 4,00 18 april.

Skrivelse*) fra Provianteringsdepartementet, hvorved i medhold av kongelig resolusjon av 11 juni 1919 bestemmes, at Statens enerett til innførsel av korn og melvarer, fastsatt ved kongelig resolusjon av 19 oktober 1917, opheves, forsåvidt angår Hvetepudder. 18 april.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiansand, hvori departementet meddeler, at når et herred efter ansøkning er tilstått forhøiet statsbidrag efter skolelovens § 38, gjelder dette kun herredets egen folkeskole, ikke de bruksskoler, som muligens måtte finnes i herredet. 19 april.

Skal der tilstås forhøiet statsbidrag til lærerlønningene ved en bruksskole, hvortil der efter skolelovens § 44 må være adgang, må særskilt andragende herom innsendes. Dette andragende vil da bli avgjort efter vedkommende bruks økonomiske stilling, ikke efter de økonomiske forhold i herredet forøvrig. Det bemerkes, at bruksskoler ikke hittil er tilstått forhøiet statsbidrag.

Skrivelse*) fra Handelsdepartementet, hvorefter Lofotopsynet er hevet 23 april. 19 april.

Forandring**) i reglementet for Norges Bank. 21 april.

Efter den av representantskapet for Norges Bank den 21 april 1919 fattede beslutning skal reglementets § 117, forsåvidt Bodø avdeling angår, lyde således:

*) Bekjentgj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.
**) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

21 april. »Ved Bodø avdeling stiller kassereren kausjon for kr. 10 000,00 og kan ha inntil kr. 20 000,00 i sitt verge«.

22 april. **Kongelig kunngjørelse***)[1]) om stempelavgift til statskassen fra 1 juli 1921 av cigarer, cigaretter, cigaretthylser, snus og røketobakk.

Fra 1 juli 1921 skal til statskassen erlegges stempelavgift av cigarer, cigaretter, cigaretthylser, snus og røketobakk efter følgende satser:

A. Av cigarer:

Kr.	0,40	pr.	100	stykker	av verdi	. .	inntil kr.	3,00
»	0,80	»	—	—	over kr.	3,00	— »	5,00
»	1,20	»	—	—	— »	5,00	— »	7,00
»	1,60	»	—	—	— »	7,00	— »	9,00
»	2,00	»	—	—	— »	9,00	— »	11,00
»	2,40	»	—	—	— »	11,00	— »	13,00
»	2,80	»	—	—	— »	13,00	— »	15,00
»	3,60	»	—	—	— »	15,00	— »	20,00
»	4,80	»	—	—	— »	20,00	— »	25,00
»	6,00	»	—	—	— »	25,00	— »	30,00
»	8,00	»	—	—	— »	30,00	— »	40,00

med et tillegg av kr. 2,00 pr. 100 stykker for hver kr. 10,00 eller del derav, hvormed disses verdi overstiger kr. 40,00.

B. Av cigaretter:

Kr.	0,20	pr.	100	stykker	av verdi	. . .	inntil kr.	1,50
»	0,40	»	—	—	—	over kr.	1,50	— »	2,50
»	0,60	»	—	—	—	— »	2,50	— »	3,50
»	0,80	»	—	—	—	— »	3,50	— »	4,50
»	1,20	»	—	—	—	— »	4,50	— »	6,00
»	1,60	»	—	—	—	— »	6,00	— »	8,00

med et tillegg av kr. 0,40 pr. 100 stykker for hver kr. 2,00 eller del derav, hvormed disses verdi overstiger kr. 8,00.

C. Av cigaretthylser:

Kr. 0,40 pr. 100 stykker eller del derav.

---

*) Bekjentgj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.

[1]) Se St.prp. nr. 16. Innst. S. nr. XXXXIV. St.tid. s. 825—834.

D. Av snus: 22 april.

Kr. 0,10 pr. 50 gram av pakningens innhold eller del derav.

E. Av røketobakk, karvet skråtobakk herfra undtatt:

Kr. 0,12 pr. netto 100 gram, når detaljprisen, pakningens verdi og stempelavgift iberegnet, utgjør fra og med kr. 1,02 inntil kr. 1,50

Kr.	0,16	»	—	—»—	over	kr. 1,50	— »	2,00
»	0,24	»	—	—»—	—	» 2,00	— »	2,50
»	0,32	»	—	—»—	—	» 2,50	— »	3,00
»	0,40	»	—	—»—	—	» 3,00	— »	3,50
»	0,48	»	—	—»—	—	» 3,50	— »	4,00

med et tillegg av kr. 0,08 pr. netto 100 gram for hver kr. 0,50 eller del derav, hvormed detaljprisen overstiger kr. 4,00.

Finans- og Tolldepartementet bemyndiges til å tilstå stempelavgiftsfrihet for røketobakker, hvis pris pr. 100 gram uten stempelavgift ikke overstiger kr. 1,80.

Kongelig resolusjon*) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Stryn herred, Sogn og Fjordane fylke. 22 april.

Kongelig resolusjon**) om en ny § 4 a i politivedtektene for Askim herred, Østfold fylke. 22 april.

Kongelig resolusjon***), hvorved følgende forandringer i §§ 6, 7, 12 og 17 i de ved kongelig resolusjon av 31 mai 1918 fastsatte forskrifter for bemanning av norske skib bifalles. 22 april.

§ 6.

For damp- og motorskib i utenriks fart skal antallet av matroser, lettmatroser og jongmenn eller dekksgutter minst være som foreskrevet i nedenstående skala:

---

*) Bekjentgj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16, hvor politivedtektenes § 4 a i endret lydelse er inntatt.

***) Bekjentgj. 25 april i Lovtid, 1ste avd. nr. 16.

22 april.

I. På skib uten passagercertifikat.

Tonns brutto	Matroser	Lettmatroser	Jongmenn eller dekksgutter
Over 200 men ikke over 350	2	2	1
» 350 —»— 700	3	1	1
» 700 —»— 1000	3	2	1
» 1000 —»— 2000	4	2	2
» 2000 —»— 3000	4	2	2
» 3000 —»— 4000	5	2	2
» 4000 —»— 5000	5	3	2
» 5000 —»— 6000	6	3	2
» 6000 —»— 7000	6	4	2

På skib over 7 000 tonns bruttodrektighet blir hertil å føie en matros for hver 1 000 tonns. Av det samlede antall menn skal halvdelen være matroser. Hvor der fremkommer ulike tall, skal den overskytende mann være matros.

II. På skib med passagercertifikat.

Det i post I fastsatte antall matroser, lettmatroser, jongmenn eller dekksgutter blir å forøke med minst 15 pct., dog minst med en mann. En brøkkdel på ½ og derover regnes for en hel. Når der kun gjøres tillegg av 1 mann, skal denne være matros. Blir tillegget 2 eller flere mann, skal minst en mann være matros, men de øvrige kan være lettmatroser.

§ 7.

Ethvert damp- og motorskib over 300 t. br. i fart på den norske kyst, Sveriges vestkyst til Ystad, Kattegat og Belterne, må, hvis der skal passeres strekning, hvor den ubeskyttede åpning mot havet er over 8 kvartmil, ha samme antall matroser, lettmatroser, jongmenn eller dekksgutter, som bestemt i § 6 for tilsvarende fart utenriks. Hvis skibet efter sin størrelse skal ha båtsmann i utenriks fart (§ 4) forøkes antallet med 1 matros eller lettmatros.

§ 12.

Fyrbøternes og kullempernes minste antall bestemmes således:

Der skal være 1 fyrbøter for hver 3½ tonns — i tropisk farvann 3 tonns — kullforbruk pr. døgn. Er der 7 eller flere fyr-

ganger, bestemmes fyrbøternes antall efter antallet av fyrganger, 22 april.
således at der skal være minst 1 fyrbøter for hver 4 fyrganger på hver vakt. Dog skal der i alle skib med over 16 timers fart eller med over 7 tonns kullforbruk pr. døgn være minst 3 fyrbøtere.

Hvis der ved beregningen av fyrbøternes antall efter kullforbruket fremkommer en brøkkdel under en halv, medregnes den ikke.

Blir antallet av fyrbøtere på skib med 7—10 fyrganger, beregnet efter skibets kullforbruk som foran foreskrevet for skib med under 7 fyrganger, større enn beregnet efter antallet av fyrganger, fastsetter sjøfartsdirektøren antallet av fyrbøtere, dog ikke til over det antall, som fremkommer ved beregning efter kullforbruket.

På skib med kullforbruk over 8, men ikke over 18 tonns pr. døgn, utkreves en kullemper. For kullforbruk over 18 tonns pr. døgn utkreves videre en lemper for hver overskytende 10 tonns eller del derav.

Hvis ovenstående beregningsmåte for et skib leder til en forminskelse av det ved bemanningsskalaens utferdigelse ansatte antall fyrbøtere eller kullempere eller leder til ansettelse av et unødig stort antall fyrbøtere eller kullempere, kan sjøfartsdirektøren fastsette, hvor mange fyrbøtere eller kullempere der skal være.

Kulforbruket beregnes efter vekten av den kullsort, som vedkommende skib regelmessig bruker. Hvor forbruket ikke kan beregnes på denne måte, legges forbruket av beste Waleske bunkers med et tillegg av 20 pct. til grunn for fyrbetjeningens antall, uansett om kull av en ringere kvalitet leilighetsvis anvendes, og kullforbruket derved forøkes.

Inntil sikre opgaver med hensyn til et skibs kullforbruk foreligger, blir dette å fastsette på grunnlag av den beregnede indikerte hestekraft redusert med 20 pct. og kullforbruket pr. beregnet ind. h.k. pr. time å fastsette efter skala approbert av sjøfartsdirektøren.

§ 17.

Foranstående bestemmelser kommer ikke til anvendelse på fiske- og fangstfartøier eller på andre fartøier, som er bygget eller utrustet for særskilte formål, såsom bjergning, isbrytning, slepning m. v.

Inntil videre og såfremt det hensett til vedkommende fartøis sjødyktighet anses forsvarlig, kan sjøfartsdirektøren dispensere fra skalaens bestemmelser for fiskefartøier for en eller flere reiser til transport av fersk fisk til utlandet.

22 april. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av lov nr. 2 av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at elg skal være fredet det hele år innen Buskerud fylke.

Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lengere enn til utgangen av året 1924.

22 april. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av lov nr. 2 av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at jakttiden for elg innen Vestfold fylke settes til tiden fra og med 26 til og med 30 september. Denne bestemmelse gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1925.

22 april. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av lov nr. 2 av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at den i samme lovs § 13 for tiur og orrhane bestemte jakttid om våren (fra 15—31 mai) for Telemark fylkes vedkommende forandres til tiden fra og med 5 til og med 21 mai.

Denne bestemmelse trer i kraft straks og gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1925.

22 april. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av lov nr. 2 av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at elg skal være fredet det hele år innen Aust-Agder fylke.

Bestemmelsen gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1925.

22 april. **Kongelig resolusjon****) angående en reguleringsplan for Grotterødløkken i Sarpsborg samt angående tilleggsbestemmelser til bygningsloven for nevnte strøk.

22 april. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 19, 2net ledd, bestemmes, at den største tillatte hastighet for kjøring med motorvogner og motorcykler i de bymessige bebyggede strøk i Aker og Bærum herreder inntil videre forhøies fra 15 til 24 kilometer i timen.

Bestemmelsen trer i kraft straks.

22 april. **Kongelig resolusjon***) om forhøielse for Holmestrands vedkommende av havnefogedpengene og tonnasjeavgiften (havnelovens §§ 16 og 29) med 50 procent og tollprocenten (havnelovens § 28) med 100 procent.

22 april. **Kongelig resolusjon***) om forhøielse til det dobbelte av de havneavgifter, som i henhold til havnelovens §§ 16, 28 og 29 hittil har vært opkrevet i Tvedestrand.

---

*) Bekjentgj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16.

**) Bekjentgj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16, hvor de omhandlede tilleggsbestemmelser er inntatt.

Kongelig resolusjon*) om vedtekter for taksering til eiendomsskatt av de faste eiendommer i Notodden. 22 april.

Konvensjon**) om ophevelse av konsulærjurisdiksjonen og omordning av de blandede domstoler i Egypten. 22 april.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 §§ 29 og 31 gjøres følgende forandringer i den ved kongelig resolusjon av 17 mars 1903, jfr. kongelige resolusjoner av 21 oktober 1910, 21 juni 1913 og 4 mai 1917 stadfestede plan for sikkerhetsfondet ved det Orkla Grube-Aktiebolag (Orkla eller Orkedals Mining Co. Ltd.) tilhørende bergverk i Meldal herred: 22 april.

a. Fondets størrelse fastsettes til kr. 100 000,00 — et hundrede tusen kroner.
b. Dette beløp tilveiebringes ved fortsatt oplegg av renter.

Kongelig resolusjon, hvorved det i Stortingets beslutning av 17 juli 1920 omhandlede stedstillegg til offentlige læger fra 1 juli 1920 og inntil videre fastsettes således: 22 april.

Kr. 700,00 årlig til Finnmark fylke: Samtlige distriktslæger.

Troms fylke: Distriktslægene i Kvæfjord, Bjarkøy, Salangen, Tranøy, Sørreisa, Berg, Lenvik, Bardu, Balsfjord, Lyngen, Karlsøy og Skjervøy distrikter.

Nordland fylke: Fylkeslægen. Distriktslægene i Vik, Vega, Velfjord, Tjøtta, Hatfjelldal, Herøy, Rødøy, Skjerstad, Sørfold, Nordfold, Tysfjord, Gimsøy, Borge, Flakstad, Værøy, Øksnes og Dverberg distrikter.

Kr. 500,00 årlig til Nordland fylke: Distriktslægene i Hamarøy og Ofoten distrikter.

Nord-Trøndelag fylke: Distriktslægene i Verran, Lierne og Leka distrikter.

Sør-Trøndelag fylke: Distriktslægene i Bjørnør, Afjord, Agdenes og Frøya distrikter.

Møre fylke: Distriktslægene i Hjørundfjord, Norddal, Eid, Aure og Edøy distrikter.

Sogn og Fjordane fylke: Distriktslægene i Bremanger og Selje distrikter.

Hordaland fylke: Distriktslægene i Røldal distrikt.

---

*) Bekjentgj. 25 april i Lovtid. 1ste avd. nr. 16, hvor vedtektene er inntatt.

**) Inntatt i »Overenskomster« for 1921 nr. 2 (s. 56 fl.).

22 april. Rogaland fylke: Distriktslægene i Høgsfjord, Nedstrand og Skjold distrikter.

Vest-Agder fylke: Distriktslægene i Hægebostad og Sirdal distrikter.

Aust-Agder fylke: Distriktslægene i Vegusdal, Bygland og Valle distrikter.

Telemark fylke: Distriktslægen i Vinje distrikt.

Buskerud fylke: Distriktslægen i Nore og Opdal distrikt.

Hedmark fylke: Distriktslægene i Engerdal og Kvikne distrikter.

22 april. **Kongelig resolusjon**, hvorved Handelsdepartementet bemyndiges til å treffe bestemmelse om:

1. at postforsendelser fra Norge til Sovjet-Russland ikke mottas til befordring, medmindre de er frankert på forhånd overensstemmende med de internasjonale regler.
2. at ufrankerte brevpostsaker fra Russland utleveres i Norge uten opkrevning av nogen porto.

Postforsendelser fra Norge til Sovjet-Russland, som i henhold til foranstående ikke skal mottas til befordring, blir med fornøden forklaring å tilbakelevere avsenderen, hvis denne kjennes, og i motsatt fall å innsende til kommisjonen for ubesørgede og uinnløste postsaker.

22 april. **Kongelig resolusjon**, hvorved Handelsdepartementet bemyndiges til for telegrafvesenets vedkommende å fastsette det reglement og den instruks, som er omhandlet i lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 § 18 post 2 og 3.

22 april. **Kongelig resolusjon**, hvorved der i henhold til post 4 i de ved kongelig resolusjon av 6 september 1918, jfr. kongelig resolusjon av 6 november 1920, fastsatte betingelser for regulering av Rokosjøen i Løten, Hedmark fylke, fastsettes som gjeldende inntil videre nedenstående manøvreringsreglement for reguleringsdammen:

1.

Dammens manøvrering forestås av en av vedkommende regjeringsdepartement godtatt mann, som skal være norsk statsborger. Han skal bo nær dammen og ha telefon.

2.

Høieste reguleringsgrense ligger 1 m. over den tidligere tillatte høieste vintervannstand. Laveste reguleringsgrense blir uforandret. Den samlede reguleringshøide blir 3,28 m.

Den tillatte opdemningshøide og den tillatte tapningsgrense skal betegnes ved faste og tydelige merker ved dammen.

3. 22 april.

Når vannstanden om våren begynner å stige, kan under iakttagelse av bestemmelsene i post 4 så meget av dammen stenges, at der kun rinner tilstrekkelig driftsvann for brukene. På lignende måte forholdes ved hver inntredende flom.

4.

Vannstanden i Rokosjøen må ikke overstige høieste reguleringsgrense, uten at samtlige dammens bevegelige deler er fjernet.

5.

Når fløtningen trenger vann til tømmerets fremdrift, slippes det hertil nødvendige vann overensstemmende med de ved overenskomst eller skjønn fastsatte bestemmelser.

6.

Det skal ved manøvreringen has for øie, at flomvannføringen i vassdraget nedenfor såvidt mulig ikke forhøies. Heller ikke må vassdragets naturlige lavvannføring forminskes til skade for andre rettigheter.

7.

Dammen skal til enhver tid være i god stand.

Damvokteren skal føre protokoll over avleste vannstander samt, om det forlanges, observere og notere regnmengder, temperatur m. v. Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til vassdragdirektøren.

8.

Mulige tvistigheter angående forståelsen av reglementet blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

9.

Forandringer i dette reglement kan kun foretas av Kongen, efterat de interesserte har hatt anledning til å uttale sig.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til konse- 22 april.
sjon for Selbu kommune på regulering av Slindvatnene i Selbu fastsettes som gjeldende inntil videre nedenstående reglement for manøvrering av reguleringsdammene:

1. Øverste reguleringsgrense er . . . . . kote 353 m.
Laveste —»— » . . . . . » 349 »

Reguleringshøide 4,0 m.

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige merker, som skal godkjennes av det offentlige.

2. Der avgis det til den almindelige fløtning nødvendige vann overensstemmende med de ved overenskomst eller skjønn fastsatte bestemmelser.

22 april. 3. Vannstanden må ikke overstige øverste reguleringsgrense, uten at alle reguleringsinnretninger er åpnet.

Det skal ved manøvreringen has for øie, at flomvannføringen i vassdraget såvidt mulig ikke forøkes. Heller ikke må dets naturlige lavvannføring forminskes til skade for andre rettigheter.

Forøvrig kan — sålenge Selbu kommunes fall er det eneste utbyggede i Slindelven — vannslipningen foregå efter dettes behov. De nærmere regler for slipningen, efterat der er bygget ut andre fall i elven, blir senere å bestemme.

4. Til å forestå manøvreringen antas norsk statsborger, som godtas av vedkommende regjeringsdepartement.

Han skal bo i dammens umiddelbare nærhet og ha telefon i sin bolig.

5. Det skal påses, at flomløpene (overløpene) ikke hindres av is eller lignende samt at dammen til enhver tid er i god stand.

6. Der føres protokoll over dammens manøvrering, avleste vannstander samt observeres og noteres, om det måtte forlanges, regnmengder, temperatur m. v. Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til vassdragdirektøren.

7. Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

8. Forandringer i dette reglement kan bare foretas av Kongen, efterat de interesserte har hatt anledning til å uttale sig.

22 april. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Tobias Simonsen Lie ved testamente av 28 november 1897 med kodicil av 22 april 1906 oprettede »Simon Pedersen Lie og hustru Else Tobiasdatter Lies legat« til fordel for husarme eller verdige trengende av Holum sogn og på de under 28 oktober 1920 og 10 mars 1921 utferdigede statutter for dette legat.

22 april. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori under henvisning til departementets skrivelse av 19 februar d. å.*) meddeles, at ifølge skrivelse av 5 ds. fra den sveitsiske legasjon i Stockholm har den østerrikske minister i Bern under 23 mars d. å. meddelt det sveitsiske forbundsråd, at den østerrikske republikk har tiltrått den internasjonale konvensjon av 26 september 1906 om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien.

*) Inntatt i »Overenskomster« for 1921 nr. 1 (s. 1).

Konvensjon*) mellem Norge og Frankrike angående ordningen med hensyn til vin og spirituosa. 23 april.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiansand, i anledning av en forespørsel fra et skolestyre, hvori departementet meddeler, at når en lærer har mottatt ansettelse i en lærerpost i en annen kommune, er hans tidligere post i folkeskolen å anse som opsagt fra den tid, da ansettelsen i den nye post fant sted (landsskolelovens § 35 og samme § i byskoleloven). Siger han derpå op sin nye post, har han ikke rett til å gå tilbake til sin gamle post, dersom opsigelsestiden her er utløpet, medmindre han påny måtte bli ansatt i den, efterat posten har vært kunngjort ledig. 23 april.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiansand, i anledning av en forespørsel fra et skolestyre, om en krets, hvor de obligatoriske former av riksmål er besluttet lagt til grunn for de skriftlige arbeider og hvor skolens abc og lesebøker er valgt i overensstemmelse hermed, kan tillates å benytte endel valgfrie former, som stemmer med talemålet i vedkommende krets eller bygd. Videre spør skolestyret, hvem det er, som har avgjørelsen i dette spørsmål. De omhandlede ord var opregnet i en liste, som medfulgte. 25 april.

I anledning herav uttaler departementet, at der fra lovens side ikke antas å være noget til hinder for, at skolestyret fatter beslutning overensstemmende med andragendet fra den i skolestyrets skrivelse nevnte krets, men departementet har før uttalt, at da pedagogiske hensyn absolutt tilsir, at der må være mest mulig overensstemmelse mellem rettskrivningen i abc og lesebok og i elevenes skriftlige bruk av morsmålet, har departementet gått ut fra som en gitt forutsetning, at skolestyret må la den for abc og lesebok bestemte hovedform bli gjeldende også for de skriftlige arbeiders vedkommende.

Departementet går selvsagt ut fra, at den skrivemåte, som er brukt i den omhandlede liste, er tillatt.

Skrivelse**) fra Justisdepartementet, hvorved under henvisning til § 11 i de med departementets rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av samme dag meddeles, at Jæderen forsorgsforening (formann direktør Arne Omsted, Nærbø st.) samt Moss forsorgsforening (formann politimester Høstad) er beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere. 25 april.

*) Inntatt i »Overenskomster« nr. 3 for 1921 s. 61 flg.
**) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

26 april. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en skattefoged, hvori meddeles, at sedvanlig tinglesningsgebyr antas å måtte beregnes av pantobligasjon utstedt til skattefogden som sikkerhets stillelse for skatt i henhold til lov av 15 desember 1920. Sportellovens § 167 antas ikke å medføre gebyrfrihet i dette tilfelle.

27 april. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiania, i anledning av følgende spørsmål til forståelse av landsskolelovens § 54 om stemmerett ved kretsmøter:

1. Gjelder regelen i det kommunale manntall: 2 års ophold i kommunen alle stemmeberettigede (altså også efter post 2 og 3) eller hvorledes er disse 2 bestemmelser rettelig å forstå? Gjelder siste skatteligning uten hensyn til tid for ophold i kommunen?
2. Kan man legge siste kommunale manntall til grunn og bare supplere dette?
3. Når manntall for kretsene skal utarbeides, er det lovlig da å utlegge de kommunale manntall i rummelig tid og så kunngjøre med rummelig frist, at de, som ikke er optatt der, kan melde sig til optagelse med legitimasjoner? Eller må skolestyret la opta fullstendig nytt manntall?

Departementets svar:

Ad 1 a. Nei.

Ad 1 b. Man må være skattepliktig for det år, hvori kretsmøtet holdes.

Ad 2 og 3. Skolestyret må opta fullstendig nytt manntall for hver krets.

29 april. **Kongelig kunngjørelse***)[1]) om formues- og inntektsskatt til statskassen for budgett-terminen 1 juli 1921 til 30 juni 1922.

§ 1. For budgett-terminen fra 1 juli 1921 til 30 juni 1922 erlegges skatt til staten av inntektsåret 1920 efer følgende regler:

I. Av personlige skattydere.

a. Formuesskatt

av formuens første kr.	10 000,00 kr.	0,30	av hvert tusen kroner
— næste »	40 000,00 »	0,50	—»—
— — »	50 000,00 »	1,00	—»—

*) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

[1]) Se St.prp. nr. 10 for 1920. Dok. nr. 33 for 1920 og dok. nr. 4 med tillegg for 1921. Innst. s. XXXIX A. St.tid. s. 901—967.

av formuens næste kr.		50 000,00	kr.	1,50	av hvert tusen kroner 29 april.
—	— »	50 000,00	»	2.00	—»—
—	— »	100 000,00	»	2,50	—»—
—	— »	200 000,00	»	3,00	—»—
—	— »	500 000,00	»	3,50	—»—
—	— »	1 000 000,00	»	4,00	—»—
—	— »	2 000 000,00	»	5,00	—»—
—	overskytende beløp		»	6,00	—»—

b. Inntektsskatt.

Av inntektens skattbare beløp bestemt efter reglene i § 6 erlegges:

av de første kr.	5 000,00	2	pct.
av de næste »	5 000,00	4	»
—»— »	5 000,00	6	»
—»— »	10 000,00	8	»
—»— »	10 000,00	10	»
—»— »	15 000,00	12	»
—»— »	20 000,00	14	»
—»— »	20 000,00	16	»
—»— »	25 000,00	18	»
—»— »	25 000,00	20	»
—»— »	30 000,00	22	»
—»— »	30 000,00	24	»
—»— »	50 000,00	26	»
—»— »	50 000,00	28	»
—»— »	50 000,00	30	»
—»— »	50 000,00	32	»
—»— »	50 000,00	34	»
—»— »	50 000,00	36	»
—»— »	50 000,00	38	»
—»— »	50 000,00	40	»
—»— »	100 000,00	42	»
—»— »	100 000,00	44	»
—»— »	100 000,00	46	»
—»— »	100 000,00	48	»
av det overskytende beløp		50	»

II. Av selskaper og andre skattepliktige.

a. Formuesskatt

som efter I a.

29 april.

b. Inntektsskatt

av de første	kr.	5 000,00	2 pct.
av de næste	»	5 000,00	4 »
—»—	»	5 000,00	6 »
—»—	»	10 000,00	8 »
—»—	»	10 000,00	10 »
—»—	»	15 000,00	12 »
—»—	»	20 000,00	14 »
—»—	»	20 000,00	16 »
—»—	»	25 000,00	18 »
—»—	»	25 000,00	20 »
—»—	»	30 000,00	22 »
—»—	»	30 000,00	24 »
—»—	»	50 000,00	26 »
—»—	»	50 000,00	28 »
av det overskytende beløp			30 »

§ 2. Enhver, som efter de almindelige skattelover for landet og for byene av 18 august 1911 plikter å svare kommuneskatt, er med de undtagelser, som følger av nedenstående regler, pliktig til å svare skatt til staten av sin formue og inntekt. Dog skal kirker og milde stiftelser samt fylkes-, herreds- og bykommuner helt være fritatt for sådan skatt til staten. Når familiestiftelser og andre formuesmasser efter landsskattelovens § 27, byskattelovens § 22, ilignes formuesskatt til kommunen, blir de også å iligne formuesskatt til staten.

Likeledes er den, som ikke har bopel i riket, men nyder lønn eller pensjon av den norske stat, skattepliktig av den inntekt, han således oppebærer. Av diplomatiske og konsulære embedsmenns lønninger blir skatt dog kun å erlegge i den utstrekning, som av Kongen med Stortingets samtykke bestemmes.

§ 3. Med hensyn til stedet for skattskrivningen gjelder følgende bestemmelser:

a. Enhver skattepliktig skattlegges i det distrikt, hvor vedkommende efter bestemmelsene i landsskattelovens §§ 20, 21, 23 og 24, byskattelovens §§ 15, 16, 18 og 19 blir å iligne kommuneskatt. I dette distrikt medtas ved statsskattskrivningen formue og inntekt, som skattlegges efter bestemmelsene i landsskattelovens §§ 18 og 19, byskattelovens §§ 13 og 14 (jfr. de nevnte lovers §§ 82 og 75, begges tredje ledd).

b. Har nogen, som av den norske stat oppebærer lønn eller pensjon, hvorav han er skattepliktig, tatt ophold i utlandet, skattskrives han i Kristiania skattedistrikt.

c. Opstår der tvist om, i hvilket distrikt en person skal skatt- 29 april.
skrives, avgjøres saken av vedkommende regjeringsdepartement.

d. Når nogen er ilignet statsskatt i et annet distrikt enn det, hvor skattskrivningen efter foranstående regler rettelig skulde skje, kan han ikke forlange sig fritatt for skattens erleggelse, medmindre den pågjeldende formue eller inntekt tillike er ilignet statsskatt i det rette distrikt. Derimot kan han i sådant tilfelle ved henvendelse til vedkommende regjeringsdepartement kreve skatten omberegnet, hvis den godtgjøres å være fremkommet ved feilaktige ligningsansettelser eller å være uriktig av andre grunner.

§ 4. Formuer under kr. 5 000,00 er skattefri. Formuer på kr. 5 000,00 og derover, men under kr. 25 000,00, blir blott å skattlegge, forsåvidt skattyderens inntekt ifølge bestemmelsene i §§ 5 og 6 er stor nok til, at han derav skal svare skatt. Formuer på kr. 25 000,00 og derover blir alltid å skattlegge. Formuen avrundes nedad til det nærmeste med 1000 delelige antall kroner.

§ 5. Inntekter under kr. 2 000,00 er skattefri. Skattepliktige, som efter § 6 intet skattefritt fradrag gis, blir dog å iligne skatt, når inntekten utgjør minst kr. 1 000,00.

Inntekten avrundes nedad til det nærmeste med 100 delelige antall kroner.

§ 6. Ved ansettelsen til skatt av de i § 1 I omhandlede skattepliktige befølges reglene for klasseinndeling i skattelovene av 18 august 1911 for landet § 75, for byene § 68 dog således, at hustru, som lignes sammen med mannen, alltid henregnes til forsørgede. Av inntekten er skattefritt i 1ste klasse kr. 1 000,00, i annen klasse kr. 1 500,00, i 3dje klasse kr. 2 000,00, i 4de klasse kr. 2 400,00, i 5te klasse kr. 2 800,00, i 6te klasse kr. 3 200,00, i 7de klasse kr. 3 600,00 og i 8de klasse kr. 4 000,oo.

Skattepliktige selskaper og innretninger, skattepliktige utlendinger (landsskattelovens § 15, byskattelovens § 10, bokstav b og c) samt personer, som av den norske stat oppebærer lønn eller pensjon, men som ikke har fast bopel her i riket, gis intet skattefritt fradrag. Har de sistnevnte personer måttet ta ophold i utlandet som følge av sin stilling i den norske stats tjeneste, blir de dog å henregne til en av klassene 1—8 efter det antall personer, som de har å forsørge.

Dødsboer henføres til den avdødes skatteklasse.

§ 7. Iøvrig blir skatten å utligne efter de gjeldende skattelover.

§ 8. Denne skattebeslutning trer i kraft straks.

29 april. **Kongelig resolusjon***) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Gjerdrum herred, Akershus fylke.

29 april. **Kongelig resolusjon****), hvorved den av Tønsberg bystyre den 15 april 1921 vedtatte beslutning om tillegg til § 42a i de ved den norske regjerings resolusjon av 5 juli 1906 stadfestede politivedtekter for Tønsberg stadfestes i henhold til lov av 17 juni 1869 om politivedtekter for rikets kjøpstæder.

Tillegget er sålydende:

»Det er forbudt å la hunder gå løse i offentlig beplantede anlegg eller uten tilsyn i gater og plasser, som støter op til sådanne anlegg i tiden 1 april til og med 31 oktober«.

29 april. **Kongelig resolusjon*****) om tilllegg til § 2, annet ledd, i politivedtektene for Horten.

29 april. **Kongelig resolusjon****) om forhøielse av den årlige avgift for almindelig rett til skjenkning av øl, vin, fruktvin og mjød i Moss til 2400 kroner fra 1 januar 1922.

29 april. **Kongelig resolusjon***) om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Jølster herred, Sogn og Fjordane fylke.

29 april. **Kongelig resolusjon**†) om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Otterøy.

29 april. **Kongelig resolusjon****), hvorved med hjemmel i lov av 11 juli 1919 avsnitt III B. første ledd tillates A/S Lands Tresliperi og Pappfabrikk for driften i Holmen mølle inntil videre å bruke en almindelig arbeidstid av inntil 10 timer daglig — dog ikke over 54 timer ukentlig.

29 april. **Kongelig resolusjon****), hvorved bestemmes:

I. Med hjemmel i lov nr. 2 av 11 juli 1919 avsnitt III B., første ledd, tillates inntil videre Lunner Tremassefabrikk å bruke en almindelig arbeidstid av 10 timer i døgnet, dog ikke over 54 timer ukentlig.

II. Med hjemmel i arbeiderbeskyttelsesloven av 18 september 1915 § 24 nr. 2 a meddeles bedriften inntil videre tillatelse til nattarbeide.

---

*) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

***) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1sje avd. nr. 17, hvor tillegget er inntatt.

†) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor vedtektene er inntatt.

Kongelig resolusjon*), hvorved bestemmes: 29 april.

I. Med hjemmel i lov av 11 juli 1919 avsnitt III B., første ledd, tillates:

Sandbakken mølle, Molstad kvern mølle, Svensbakken mølle, Dvergsten mølle, Rosendal mølle og Thomt mølle inntil videre å bruke en almindelig arbeidstid av inntil 10 timer daglig, — dog ikke over 54 timer ukentlig.

II. Med hjemmel i arbeiderbeskyttelsesloven av 18 september 1915 § 24 nr. 2 a meddeles inntil videre de under I nevnte møller tillatelse til nattarbeide.

Kongelig resolusjon**) om vedtak av Høilandet herredsstyre, Sør-Trøndelag fylke, om almindelige helseforskrifter og forskrift om meldingsplikt ved tuberkuløse sykes flytning. 29 april.

Kongelig resolusjon**) om almindelige helseforskrifter, forskrifter til motarbeidelse av ondartede smittsomme sykdommers utbredelse og forskrift om meldingsplikt ved tuberkuløse sykes flytning i Singsås herred, Sør-Trøndelag fylke. 29 april.

Kongelig resolusjon*), hvorved kongelig resolusjon av 21 mars 1919, hvorved midlertidig lov av samme dag om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene blev gjort gjeldende blandt annet i forskjellige kommuner i Nordland og Møre fylker, opheves, forsåvidt angår Flakstad herred i Nordland fylke og Sandøy herred i Møre fylke. 29 april.

Kongelig resolusjon*), hvorved de ved kongelig resolusjon av 25 mai 1917 fastsatte fiskeriregler for Hol herred, Buskerud fylke, fornyes for et tidsrum av 5 år fra og med året 1922 å regne. 29 april.

Kongelig resolusjon***) om fiskeriregler for Vardal og Østre Toten herreder, Opland fylke. 29 april.

Kongelig resolusjon***) om fiskeriregler for Heidal herred, Opland fylke. 29 april.

Kongelig resolusjon***) om fiskeriregler for Sør-Aurdal herred, Opland fylke. 29 april.

---

*) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.
**) Bekjentgj. 2 mai Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.
***) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor fiskerireglene er inntatt.

29 april. **Kongelig resolusjon***) om fiskeriregler for Spirillen og Adalselven samt for de i disse fallende elver og bekker så langt som ørret og sik går op, i Ådal herred, Buskerud fylke.

29 april. **Kongelig resolusjon****) om fornyelse av fiskerireglene for Tydal herred, Sør-Trøndelag fylke.

29 april. **Kongelig resolusjon****) om forbud mot innførsel av poteter fra Nederlandene.

29 april. **Kongelig resolusjon****) om fremgangsmåten ved stevning til ekspropriasjonsskjønnet i anledning av regulering av Tyrilivassdraget i Hedmark og Opland fylker.

29 april. **Kongelig resolusjon****), hvorved i medhold av lov om bruk av motorvogner av 21 juni 1912 § 2, 2net ledd, bestemmes:

1. Det ved kongelig resolusjon av 9 mars 1918 under post 1 utferdigede forbud mot motorvognkjøring på hovedveien Sama i Trondenes — Gåre i Kvæfjord (Kvæfjordeidet), Troms fylke, opheves, forsåvidt angår veistrekningen Samamoen —Raumyra veiskille.
   Ved kjøring med motorvogn på denne veistrekning må hastigheten ikke overskride 15 kilometer i timen. Over broer må der kjøres ganske sakte, likesom der overhodet må kjøres forsiktig. Det største akseltrykk må ikke overstige 1400 kg., hvilket skal reduseres til 1000 kg., når veien er sterkt opbløtt (f. eks. vår og høst).
2. Den ved samme resolusjon under post 2 fastsatte innskrenkning med hensyn til motorvognkjøring på veistrekningene Harstad—Fauskevåg med sidearm til gården Elven i Søvikmarken og Harstad—Ervik—Kasfjord med sidearm til Stornes opheves.

29 april. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

1. Det norske postvesen benytter sig av den adgang, der er gitt hvert av de land, som har sluttet sig til den i Madrid den 30 november 1920 avsluttede internasjonale postpakkekonvensjon, til å innføre for pakker vektsatsen inntil 1 kg. fra det tidspunkt, som Handelsdepartementet bestemmer.
2. Man benytter sig av adgangen til for disse pakker å opkreve en terminaltakst og til å forhøie godtgjørelsen for

*) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor fiskerireglene er inntatt.

**) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

sjøbefordring i de norske sjøpostruter, og disse takster op- 29 april.
kreves i fransk gullmynt med de beløp, som er nærmere angitt i det til grunn for nærværende resolusjon liggende foredrag — med adgang for Handelsdepartementet til å foreta mindre vesentlige forandringer.

Kongelig resolusjon*) bl. a. om ikrafttreden fra 1 29 april.
mai 1921 av lov av 16 juli 1920 nr. 7 om forandring i lov om foranstaltninger til betryggelse mot fare og ulemper ved elektriske anlegg m. v. av 16 mai 1896 og lov av 21 mai 1920 nr. 3 om forandring i lov om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14 desember 1917 og i lov om vassdragsreguleringer av s. d.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 29 april.

1. Den nye ordning av vassdragsvesenets og elektrisitetsvesenets administrasjon, som skal innføres i henhold til St.prp. nr. 197 for 1919 og Stortingets beslutning av 19 mars 1920, bestemmes å skulle tre i virksomhet for hovedstyrets vedkommende fra 1 mai 1921.
2. Lov av 16 juli 1920 nr. 7 om forandring i lov om foranstaltninger til betryggelse mot fare og ulemper ved elektriske anlegg m. v. av 16 mai 1896 og lov av 21 mai 1920 nr. 3 om forandring i lov om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14 desember 1917 og i lov om vassdragsreguleringer av samme dag — trer i kraft den 1 mai 1921.
3. Overingeniører, som er avdelingschefer ved hovedstyret samt overingeniører ved anlegg, blir å ansette ved kongelig konstitusjon.

   Alle de øvrige stillinger ved hovedstyret blir å besette av dette.

Kongelig resolusjon, hvorved takstene for be- 29 april.
fordring av personer på Ekebergsporveien tillates inntil videre midlertidig forhøiet overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 29 april 1921.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kri- 29 april.
stiania, i anledning av en forespørsel fra en skoleinspektør, hvori departementet meddeler, at de ved en bys folkeskole ansatte lærere antagelig ikke mot sin vilje kan pålegges å undervise i fortsettelsesskolen.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Ber- 29 april.
gen, hvori i anledning av en forespørsel meddeles, at den under 6 november 1920 kunngjorte forandring av grunn-

*) Bekjentgj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

29 april. lovens § 50, hvorved den statsborgerlige stemmerettsalder er nedsatt fra 25 til 23 år, ikke har forandret den for deltagelse i kretsmøter gjeldende aldersgrense, der efter landsskolelovens § 54 fremdeles er 25 år.

29 april. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Trondhjem, i anledning av en forespørsel fra en skoleinspektør om en kommunes adgang til å nedsette lesetiden for lærere over 60 år og lærerinner over 55 år med bibehold av full lønn, hvori departementet meddeler, at det må antas å være en betingelse for å yde statsbidrag, beregnet efter full lesetid, at nedsettelsen av den ukentlige lesetid først har funnet sted, efterat vedkommende lærer eller lærerinne har fyllt henholdsvis 60 eller 55 år. Forsåvidt det vil nås i skoleårets første halvdel (innen kalenderårets utgang), vil departementet anbefale, at reduksjonen av lesetiden ikke blir foretatt før fra begynnelsen av det skoleår, som følger efter opnåelsen av den heromhandlede aldersgrense.

29 april. **Skrivelse***) fra Provianteringsdepartementet om enerett inntil videre for staten til innførsel av semulje og eiergryn.

30 april. **Stortingsbeslutning** [1]) om oprettelse av en stilling som boksamlingskonsulent.

30 april. **Reglement** for utskiftningsvesenets målinger m. v., utferdiget av Landbruksdepartementet den 30 april 1921 i henhold til lov av 13 mars 1882, jfr. lov av 5 desember 1917, § 22.

30 april. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori under henvisning til departementets skrivelse senest av 22 ds. meddeles, at ifølge skrivelse av 18 s. m. fra den sveitsiske legasjon i Stockholm har den tsjekoslovakiske chargé d'affaires i Bern underrettet det sveitsiske forbundsråd om, at den tsjekoslovakiske republikk under 30 mars d. å. har tiltrått den internasjonale konvensjon av 26 september 1906 om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien.

30 april. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiania, i anledning av følgende forespørsel fra et skolestyre:
1. Om de, som er innflyttet de to siste år, må være ilignet

*) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor skrivelsen i sin helhet er inntatt.

[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. V, kap. 7, tit. 3. Innst. S. nr. 119. St.tid. s. 1020—1046.

skatt til denne kommmune for iår å kunne stemme som skattepliktige. 30 april.

Det påpekes, at i så fall vil alle, som er innflyttet i 1921, være hindret fra å stemme, forsåvidt de ikke har barn på skolen.

2. Om hustru, som ikke er ilignet særskilt skatt, kan stemme som skattepliktig.

I anledning herav uttaler departementet, at det er tilbøielig til å anta, at det første spørsmål må besvares benektende. Hvad spørsmålet iøvrig angår, bemerkes, at man har forstått bestemmelsen i landsskolelovens § 54, 3 derhen, at det har vært meningen å gi stemmerett til alle, som overhodet er skattepliktige, selv om de på grunn av tidspunktet for flytningen til en bestemt kommune ennu ikke er blitt skattelagt der, hvor stemmerett i kretsmøte aktes benyttet.

Hvad spørsmål 2 angår, antar departementet, at hustru, som er gift med skattepliktig mann, også må anses stemmeberettiget uten selv å være skattelagt.

Skrivelse*) fra Justisdepartementet, hvorved under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler meddeles, at følgende lærehjems- og verneforeninger er beredt til å utøve det i reglene omhandle arbeide med lovovertredere: 30 april.

Mandal lærehjems- og verneforening, distrikt: Mandal sorenskriveri, formann, sorenskriver H. Kastrud, adresse: Mandal.

Kongsberg lærehjems- og verneforening, distrikt: Numedal og Sandsvær sorenskriveri, formann, sogneprest Thv. Bugg, adresse: Kongsberg.

Brønnøy sorenskriveris lærehjems- og verneforening, distrikt Brønnøy sorenskriveri, formann, ordfører H. Brekkan, adresse: Brønnøy.

Sandnessjøen og omegns lærehjems- og verneforening, distrikt: Tjøtta, Alstahaug og Herøy av Alstahaug sorenskriveri og Lurøy, Rødøy og Meløy av Rana sorenskriveri, formann, kontorchef J. Breivik, adresse: Sandnessjøen.

Ranafjord lærehjems- og verneforening, distrikt Rana, Hemnes og Nesna, formann, sorenskriverkontorist Svein Laberg, adresse: Mo i Ranen.

Mosjøen og omegns lærehjems- og verneforening, distrikt: Mosjøen, Vefsn og Hattfjelddal, formann, lærer J. Grannes, adresse: Mosjøen.

---

*) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17.

30 april. **Skrivelse***) fra Provianteringsdepartementet om forbud inntil videre mot å utføre fra riket metervarer og tilskårne metervarer egnet til konfeksjonering.

3 mai. **Stortingsbeslutning**[1]) om en omordning av veitilsynet gjennem ansettelse av faglærte veitilsynsmenn.

3 mai. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en fylkesmann, hvori meddeles, at departementet antar, at der må bli å beregne gebyr til statskassen for auksjoner i henhold til lov om kjøp av 24 mai 1907 § 34. Disse auksjoner hører nemlig til de i lov om auksjonsvesenet av 17 juni 1869 § 1 omhandlede: »andre auksjoner, der kunne bevirke utslettelse av rettigheter, tilkommende andre enn rekvirenten«, og som derfor må avholdes av de embedsmenn, under hvem auksjonsvesenet er henlagt.

3 mai. **Skrivelse** fra medisinaldirektøren til Rogaland fylke angående en privatpraktiserende læges adgang til å forskrive difteriserum til profylaktisk og terapeutisk bruk for fylkets regning:

Profylaktiske injektioner av difteriserum kan med nytte anvendes på de ikke angrepne personer i et hus, hvis det er nødvendig å la den syke forbli i huset, uten at det er mulig å istandbringe betryggende isolasjon. Da foranstaltningens hensikt er å hindre difteriens utbredelse, bør det offentlige (fylkes- eller bykommune) bære den derved foranledigede utgift.

Difteriserum, som benyttes til fattige difteripatienters behandling, må likesom annen medisin, som forordnes til bruk for fattige epidemiske syke i kurativt øiemed, betales av vedkommende fylkes- eller bykommune, jfr. dom av 24 juli 1899 av Trondhjem stiftsoverrett.

Under henvisning til, hvad Justisdepartementet har uttalt i skrivelse av 7 august 1889 til Hedmark fylke, antar jeg, at en privatlæge, når hans tilsyn er rekvirert i henhold til § 14 i sundhetsloven av 16 mai 1860, vil være berettiget til å forskrive difteriserum for offentlig regning under betingelser som foran nevnt. Er nemlig den forutsetning i sundhetslovens § 14 tilstede, at det vilde volde et altfor stort tap av tid å tilkalle helserådets ordfører, må det anses for den tilkalte privatlæges plikt så hurtig som mulig å foreta seruminnsprøitninger, dersom han anser sådanne for påkrevet enten i profylaktisk eller kurativt øiemed i det foreliggende tilfelle.

---

*) Bekjentgj. 2 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 17, hvor skrivelsen i sin helhet er inntatt.

[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. X, kap. 6, tit. 11. Innst. S. nr. 89. St.tid. s. 1074—1094.

Når det gjelder behandling med difteriserum, kommer det nemlig mest av alt an på, at behandlingen institueres tidligst mulig. 3 mai.

Lov*) [1]) om rettergangsmåten i militære straffesaker i fredstid. 6 mai. Nr. 1.

§ 1. Saker angående militære forbrytelser og forseelser behandles i fredstid efter de for borgerlige straffesaker gjeldende regler med de i nærværende lov bestemte avvikelser.

§ 2. Henvisningene i den borgerlige straffeprosesslov til den almindelige borgerlige straffelov skal også gjelde de tilsvarende bestemmelser i den militære straffelov, såfremt sådanne finnes.

§ 3. Med hensyn til utførelse av forkynnelse, optagelse av forklaringer samt iverksettelse av beslag, ransakning og pågripelse sidestilles militære befalingsmenn med politiets tjenestemenn.

Militære befalingsmenn er også pliktige til å yde sådan bistand i borgerlige straffesaker mot tjenstgjørende militærpersoner.

Nærmere regler om militære befalingsmenns medvirken ved forfølgningen kan Kongen gi.

§ 4. Som foreleggsstraff kan foruten de i den borgerlige straffeprosesslovs § 287 nevnte straffer også anvendes arrest.

§ 5. Ved anvendelse av den borgerlige straffeprosesslovs § 475 regnes en dags varetektsfengsel lik med en dags arrest.

§ 6. Nærværende lov trer i kraft 1 januar 1923. Fra samme tid opheves lov om rettergangsmåten i militære straffesaker av 29 mars 1900 med senere tilleggslover, forsåvidt angår rettergangsmåten i fredstid. For rettergangsmåten i krigstid skal den nevnte lov fremdeles gjelde med de forandringer, som følger av senere tilleggslover, og således at henvisninger til den borgerlige straffeprosesslov, forsåvidt angår de deler av samme lov, som skal avløses av lov om domstolene av 13 august 1915, efter denne lovs ikrafttreden skal gjelde de tilsvarende bestemmelser i sistnevnte lov.

I saker, som ved lovens ikrafttreden er iretteført for den dømmende rett, kommer den hittil gjeldende lovgivnings bestemmelser om sakens behandling, påkjennelse og påanke fremdeles til anvendelse. Den borgerlige påtalemyndighet trer dog i den militære påtalemyndighets sted. Ny behandling i første instans foregår efter nærværende lovs regler.

*) Bekjentgj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

[1]) St.besl. 25 april. Se Ot. prp. nr. 39 for 1920. Innst. O. XIX, I (1920) St.tid., forh. i Ot. s. 663—697; i Lt. s. 202.

6 mai. Nr. 2.

Lov *) [1]) **om forandringer i den militære straffelov av 22 mai 1902.**

A.

Efternevnte paragrafer i den militære straffelov av 22 mai 1902 skal herefter lyde som følger:

§ 9. Efter denne lov straffes, forsåvidt intet annet uttrykkelig er bestemt eller fremgår av sammenhengen:

1. alle ved rikets vebnede makt ansatte eller dertil hørende personer med undtagelse av de ved utskrivningsvesenet ansatte tjenestemenn;
2. medfarende på skib, når skibet er på sjøtokt, samt i krigstid enn videre:
3. enhver, som i hvilkensomhelst egenskap gjør tjeneste ved den vebnede makt eller følger avdeling av samme;
4. krigsfanger, som står under militær bevoktning;
5. enhver, som gjør sig skyldig i overtredelse av § 94, eller som på krigsskueplassen gjør sig skyldig i forbrytelse mot §§ 80—86, 91—93, 101—105 og 107.

§ 12, post 1. De straffer, som anvendes efter denne lov, er:

dødsstraff,
fengsel,
hefte,
arrest og
bøter.

I særlige tilfelle anvendes:
Fradømmelse av offentlig tjeneste.

§ 20, post 3, annet avsnitt. Er nogen i utlandet dømt skyldig i straffbar handling, som efter norsk almindelig eller militær straffelov kan gjøre ham uverdig til krigstjeneste, kan forhørsretten efter påtalemyndighetens påstand — i krigstid den militære forhørsrett efter den militære påtalemyndighets påstand — frakjenne ham retten til tjenstgjøring i rikets krigsmakt.

§ 21. Uverdighet til å utføre krigstjeneste bortfaller, når den domfelte gjeninnsettes i de statsborgerlige rettigheter. Retten til tjenstgjøring kan også særskilt gjenerhverves overensstemmende med den almindelige straffelovs §§ 75 og 76, dog således at begjæringen i krigstid fremsettes for den militære påtalemyndighet og avgjøres henholdsvis av denne eller ved kjennelse av den militære forhørsrett. Med hensyn til saks-

*) Bekjentgj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.
[1]) St.besl. 25 april. Se Ot. prp. nr. 39 for 1920. Innst. O. XIX, II (1920). St.tid., forh. i Ot. s. 697—699; i Lt. s. 202.

behandlingen og kjæremål mot samme finner i så fall den militære rettergangslovs regler anvendelse. 6 mai. Nr. 2.

§ 29. Har nogen gjort sig skyldig i flere fullbyrdede eller forsøkte militære forbrytelser av nogen i den almindelige straffelovs § 65 omhandlet art, finner i fredstid denne paragrafs bestemmelser tilsvarende anvendelse. I krigstid kan krigsretten beslutte, at de der bestemte forholdsregler skal bringes i anvendelse, såfremt den skyldige i betraktning av forbrytelsenes beskaffenhet, den drivfjær, som for samme ligger til grunn, eller det sindelag, som gjennem dem åpenbarer sig, anses særlig farlig for samfundet eller for enkeltes liv, helbred eller velferd.

§ 30. Med hensyn til foreldelse gjelder for dødsstraff og arrest de samme regler som i den almindelige straffelovs 6te kapitel henholdsvis for fengsel på livstid og hefte bestemt.

§ 31. Er en efter denne lov straffbar handling forøvet av den høistbefalende for en avsondret del av krigsmakten, begynner foreldelsen ikke sitt løp før fra den dag, da felttoget eller toktet er endt, eller den avsondrede del av krigsmakten er kommet under kommando av en høiere befalingsmann.

§ 41. Den, som ved falsk anklage for militær forbrytelse eller forseelse mot nogen foresatt eller overordnet forgår sig på sådan måte som i den almindelige straffelovs §§ 168—171 omhandlet, straffes med de der bestemte straffer, dog så, at arrest trer istedenfor bøter.

Den, som ellers mot bedre vitende inngir nogen ubeføiet besværing eller klage over foresatte eller overordnede i anledning av tjenesteforhold, eller som medvirker hertil, straffes med arrest eller med hefte eller fengsel inntil 6 måneder. Skjer det ikke mot bedre vitende, men dog uten rimelig grunn og besværingen eller klagen viser sig å være aldeles ubeføiet, straffes den skyldige med arrest.

§ 60. Den, som ved falsk anklage for militær forbrytelse eller forseelse mot nogen undergiven eller underordnet forgår sig på sådan måte som i den almindelige straffelovs §§ 168—171 omhandlet, straffes med de der bestemte straffer, dog så at arrest trer istedenfor bøter.

B.

Den militære straffelovs fjerde del om den militære disciplinærmyndighet opheves.

C.

Denne lov trer i kraft 1 januar 1923.

6 mai. Nr. 3.

Lov*) [1]) om den militære disciplinær- og politimyndighet.

1ste kapitel.

Disciplinære refselser.

§ 1. Overtredelse eller forsømmelse av militære tjenesteplikter og forseelser mot militær tukt og orden kan refses disciplinært efter reglene i denne lov.

Antas forholdet å være straffbart, bør refselse i regelen ikke anvendes, hvis påtale begjæres.

Påstår den refsede, at forholdet er straffbart og den ilagte refselse består i arrest eller bøter, har han adgang til innen 24 timer gjennem sine foresatte å begjære tiltale reist. Forlangendet, som har opsettende virkning, kan være skriftlig eller muntlig. Er det muntlig, opsettes det på stedet skriftlig av den foresatte og medundertegnes av denne til vitterlighet. Begjæringen blir å ta tilfølge, medmindre påtalemyndigheten finner det åpenbart, at forholdet ikke er straffbart.

§ 2. Refselse kan anvendes overfor:

1. alle ved rikets vebnede makt ansatte eller dertil hørende personer med undtagelse av de ved utskrivningsvesenet ansatte tjenestemenn;
2. medfarende på skib,
   samt i krigstid enn videre
3. enhver, som i hvilkensomhelst egenskap gjør tjeneste ved den vebnede makt eller følger avdeling av samme;
4. krigsfanger, som står under militær bevoktning.

§ 3. Som refselse må alene anvendes:

1. Irettesettelse, som kan gis i to grader:
   a) simpel irettesettelse i enrum eller i tjenstlig skrivelse, eller
   b) streng irettesettelse i nærvær av flere krigsmenn eller ved oplesning på dagsordren.

   Irettesettelsen gis i sømmelige og verdige uttrykk. En almindelig tilrettevisning er ikke å betrakte som irettesettelse.
2. Straffevakt, bestående i vakt utenfor tur, dog for hærens vedkommende med minst 3 netters frist mellem hver vakt.
3. Nektelse av permisjon for et tidsrum av inntil 1 måned eller av landlov for et tidsrum av inntil 3 måneder eller for visse landgangsturer.

---

*) Bekjentgj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.

[1]) St.besl. 25 april. Se Ot. prp. nr. 39 for 1920. Innst. O. XIX, III (1920). Innst. O. nr. 40 (1921). St tid., forh. i Ot. s. 699—703, 788—802; i Lt. s. 202—204.

4. Bøter inntil 100 kroner.
5. Arrest inntil 10 dager.

Mot personer, som ikke er krigsmenn, (jfr. den militære straffelovs § 4) kan bare anvendes irettesettelse og bøter.

§ 4. For elever av krigsskolene, underofficersskolene og i klasse med disse stående militære undervisningsanstalter kan enn videre anvendes:

1. Fremmøte utenfor de sedvanlige tider (parade) i regelen i parademessig antrekk, efter omstendighetene med full pakning, tilfots eller tilhest. Sådan refselse må for samme forseelse kun ilegges for inntil 3 på hinanden følgende dager og 1 gang daglig.
2. Frihetsinnskrenkning, bestående i forbud mot til visse tider av dagen eller det hele døgn i et tidsrum av inntil 21 dager å gå utenfor kvarteret, kasernen, leiren eller annet nærmere betegnet område. Denne art refselse må ikke atter benyttes, før dobbelt så lang tid er hengått som den, hvori frihetsinnskrenkningen har varet.

§ 5. Bestemmelsene om arrest i den militære straffelovs §§ 16, 17 og 19 får tilsvarende anvendelse, når arrest anvendes som refselse.

§ 6. Når bøter ilegges, skal der samtidig fastsettes et antall arrestdager, ikke over 5, som skal tre istedenfor bøter, som ikke erlegges.

§ 7. For samme forhold må kun en art refselse anvendes.

§ 8. Adgangen til å ilegge refselse bortfaller ved foreldelse efter 1 års forløp og adgangen til å fullbyrde refselsen 1 år, efterat den er ilagt.

§ 9. At refselse er ilagt, eller at foreldelse er inntrått efter § 8, er ikke til hinder for straff-forfølgning på vanlig måte. Men utholdt refselse kommer i betraktning ved straffutmålingen.

2net kapitel.

Disciplinærmyndighetens tjenestemenn og deres myndighet.

§ 10.

1. Myndighet til å ilegge undergivne refselse tilkommer officerer og underofficerer, som
   a) almindeligvis eller for tilfellet fører kompanichefs eller dertil svarende eller høiere kommando eller,
   b) fører befaling over militær befestning, anstalt eller skib eller
   c) innehar tilsvarende selvstendig stilling i den militære forvaltning, eller
   d) fører kommando over avsondrede avdelinger, som på grunn av stedlige forhold ikke kan motta befaling

6 mai. Nr. 3.

umiddelbart av den høiere befalingsmann, som innehar disciplinærmyndighet.

2. De, som fører divisjonschefs eller dertil svarende eller høiere kommando, kan ilegge undergivne officerer av stabsofficers eller høiere grad husarrest, bøter eller irettesettelse og sine øvrige undergivne alle mot dem anvendelige refselser.

3. De, som fører bataljonschefs eller dertil svarende eller høiere kommando, kan ilegge undergivne

stabsofficerer inntil 2 dagers husarrest, bøter eller irettesettelse;

andre befalingsmenn inntil 4 dagers arrest, bøter eller irettesettelse;

menige alle refselser.

4. Andre i post 1 nevnte befalingsmenn kan ilegge undergivne

befalingsmenn inntil 2 dagers arrest, bøter eller irettesettelse og

menige inntil 6 dagers arrest og forøvrig alle refselser.

§ 11. Ingen må utøve disciplinærmyndighet i sin foresattes overvær uten med hans samtykke.

§ 12. Med hensyn til forseelser, hvis disciplinære behandling regelmessig tilkommer en underordnet befalingsmann, utøves disciplinærmyndigheten av hans foresatte, såfremt forseelsen er forøvet i dennes overvær eller er latt ustraffet av den underordnede.

§ 13. Finner en underordnet befalingsmann, at der bør anvendes strengere refselse enn den, han har myndighet til å ilegge, eller nærer han annen betenkelighet ved selv å avgjøre saken, skal han innhente sin foresattes bestemmelse.

3dje kapitel.

Disciplinærmyndighetens utøvelse.

§ 14. Før refselse ilegges, må vedkommende gis adgang til å forklare sig og de til en riktig bedømmelse av forholdet fornødne oplysninger skaffes tilveie.

Refselse ilegges ved skriftlig eller muntlig ordre. Ordren skal inneholde angivelse av det forhold, for hvilket refselsen ilegges. Den refsede skal uopholdelig meddeles ordrens innhold. Samtidig skal det meddeles ham, innen hvilken frist og på hvilken måte han kan begjære saken innbragt for høiere disciplinær myndighet eller forlange den avgjort ved dom, hvis han selv finner forholdet straffbart (jfr. § 1, 2net og 3dje ledd).

§ 15. En ilagt refselse skal i regelen straks fullbyrdes (jfr. dog § 1, 3dje ledd og § 18, siste ledd). Vilde dette

medføre ulempe for tjenesten eller åpenbart ubillige følger for vedkommende selv eller for nogen av hans pårørende, kan fullbyrdelsen besluttes utsatt. 6 mai. Nr. 3.

§ 16. Enhver ilagt refselse innføres i refselsesprotokollen med angivelse av, når og av hvem den er ilagt og for hvilket forhold.

§ 17. Enhver chef skal føre tilsyn med sine undergivnes utøvelse av disciplinærmyndigheten.

Finner han en lovlig ilagt refselse ufortjent eller for streng, skal han opheve eller nedsette den.

Finner han den for mild, skal det ha sitt forblivende med den trufne avgjørelse, hvis han ikke finner grunn til å oversende saken til påtalemyndigheten.

Er refselse ilagt for et forhold, som ikke lovlig kan avgjøres på denne måte, skal refselsen opheves og saken, hvis dertil finnes grunn, sendes påtalemyndigheten.

Refselser, som består i arrest eller bøter, innberettes til vedkommende regjeringsdepartement til kontroll med disciplinærmyndighetens anvendelse.

§ 18. Den, som er ilagt refselse av nogen, som selv står under høiere disciplinærmyndighet, kan innen utløpet av de derpå følgende 24 timer gjennem sin foresatte begjære saken innbragt for nærmeste høiere disciplinærmyndighet.

Begjæringen kan være skriftlig eller muntlig. Er den muntlig, opsettes den på stedet skriftlig av den foresatte og medundertegnes av denne til vitterlighet.

Den foresatte innsender uopholdelig saken på foreskreven tjenestevei til vedkommende myndighet, som enten selv treffer avgjørelse eller innhenter bestemmelse av høiere myndighet.

Avgjørelsen treffes efter reglene i § 17, dog således at der istedenfor en lovlig ilagt refselse, som finnes for mild, kan anvendes en strengere refselse.

Begjæringen har ikke opsettende virkning, medmindre den ilagte refselse er bøter eller arrest eller det bestemmes av høiere myndighet.

§ 19. En avgjørelse efter § 18 kan på samme måte bringes inn for divisjonschefen eller tilsvarende chef.

Såfremt der er ilagt bøter eller arrest, kan i fredstid på samme måte innen riket divisjonschefens eller tilsvarende chefs avgjørelse bringes inn for kommanderende general eller kommanderende admiral til prøvelse i siste instans.

4de kapitel.

Militær politimyndighet.

§ 20. Til opretholdelse av ordenen innen festning, exercerplass, militær leir, kaserne, verksted, verft, krigsfartøi og

6 mai. Nr. 3.

annet militært område har befalingsmenn og militære vakter almindelig politimyndighet overfor enhver såvel innenfor vedkommende område som i fornøden utstrekning innen de nærmest tilstøtende omgivelser.

§ 21. Militære befalingsmenn har også politimyndighet overfor enhver undergitt, som enten er krigsmann eller iført militær drakt, eller som han treffer sammen med under tjenstlige forhandlinger og møter.

De kan foreløbig arrestere en sådan undergitt:

1. når han forstyrrer den offentlige orden eller gjør sig skyldig i overhørighet eller grov tilsidesettelse av disciplinen, og det anses nødvendig for å opretholde disciplinen, at han straks anholdes;
2. når han forser sig i drukkenskap eller annen ophisset tilstand, så han ikke er mottagelig for forestillinger, og hans forhold gir særlig grunn til å frykte for, at han kan forledes til å forgripe sig på en foresatt eller til annet grovt brudd på den militære disciplin.

Når ingen foresatt er tilstede, kan enhver overordnet utøve den her nevnte politimyndighet.

§ 22. Den foreløbige arrest er undergitt de bestemmelser om pågripelse og fengsling, som gjelder efter den borgerlige straffeprosesslov kapitel 19 eller i krigstid lov om rettergangsmåten i militære straffesaker i krigstid kapitel 18.

Varetektsfengsel kan også besluttes anvendt, når den pågrepnes forhold fremdeles gir særlig grunn til å frykte for, at han, om han løslates, vil forgripe sig på en foresatt eller gjøre sig skyldig i annet grovt brudd på den militære disciplin.

5te kapitel.

Slutningsbestemmelser.

§ 23. Nærmere regler angående den militære disciplinærmyndighet og politimyndighet fastsettes av Kongen.

§ 24. Denne lov trer i kraft 1 januar 1923.

6 mai. **Kongelig resolusjon***) om nye politivedtekter for Vardø.

6 mai. **Kongelig resolusjon****) om vedtekt for salg av tobakk til barn m. v. i Finnøy herred, Rogaland fylke.

---

*) Bekjentgj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor politivedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor vedtekten er inntatt.

Kongelig resolusjon*) om vedtekter for salg av tobakk til barn m. v. i Mo herred, Telemark fylke. 6 mai.

Kongelig resolusjon**) om forbud mot å slippe graværer og gjeitebukker, født i tiden 15 april—1 mai i angjeldende år, på sambeite i Mo herred, Nordland fylke. 6 mai.

Kongelig resolusjon***) om fiskeriregler for Flesberg herred, Buskerud fylke. 6 mai.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en overrettssakfører, hvori uttales, at den omstendighet, at en skattyders selvangivelse i det vesentlige er befulgt av ligningsmyndigheten, ikke utelukker ham fra senere å klage over en ansettelse, som er skjedd overensstemmende med hans egen påstand, når han senere opdager feil i selvangivelsen. Jfr. landsskattelovens § 88, note 5 i Thomles utgave. 6 mai.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av direktør Andreas Raastad ved gavebrev av 16 september 1920 oprettede »Andreas Raastads legat for trengende gjesters ophold ved Sandefjord Bad« og på de den 12 februar 1921 utferdigede statutter for dette legat. 9 mai.

Skrivelse fra Finansdepartementet til et ligningsråd, hvori uttales, at departementet antar, at der ikke i almindelighet ved skatteligningen kan gjøres fradrag i inntekten for skatt på motorvogner og lystfartøier, jfr. lov av 18 juli 1917 med tilleggslov av 29 juni 1920, kap. 1. Hvis imidlertid vedkommende vogn (eller båt) anvendes i næringsdrift, antas fradrag å kunne kreves. Den i nevnte lovers kap. 2 omhandlede skatt av inngangspenger til forlystelsessteder må kunne kreves fratrukket, jfr. byskattelovens § 38 bokstav f. 9 mai.

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, marinen, til fyrdirektøren hvori uttales, at stilling som tilsynsmann ved fyrlampe ikke fritar vedkommende fra å overta kommunalt ombud. Under fravær i komunal tjeneste må vedkommende om nødvendig sørge for stedfortreder som tilsynsmann. 10 mai.

*) Bekjentgj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor vedtekten er inntatt.
**) Bekjentgj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18.
***) Bekjentgj. 9 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 18, hvor fiskereireglene er inntatt.

13 mai. Nr. 1. **Lov** *) [1]) inneholdende tillegg til lov om lærerskoler og prøver for lærere og lærerinner i folkeskolen av 18 januar 1902.

§ 34 skal herefter lyde således:

Den grunn, bebygget eller ubebygget, som er nødvendig for anlegg eller utvidelse av en offentlig eller godkjent privat lærerskole eller øvelsesskole til en sådan lærerskole, kan i mangel av mindelig overenskomst av Kongen bestemmes avgitt efter takst, som blir å avholde efter reglene i lov inneholdende nærmere bestemmelser om rettergangsmåten i saker angående tvungen avståelse av grunn av 10 mai 1860 §§ 1—4.

13 mai. Nr. 2. **Lov***) [2]) om Kongens myndighetsalder.

§ 1. Det fylte 21de år skal være Kongens myndighetsalder.

§ 2. Lov av 18 juli 1815, hvorved Kongens myndighetsalder bestemmes, opheves.

13 mai. Nr. 3. **Lov***) [3]) om forandringer i reglene om vekselprotester.

I.

I lov om veksler av 7 mai 1880 skal § 81 lyde således:

Protest kan foruten av den embedsmann, under hvem notarialforretninger henhører, på landet utføres av lensmannen og i byene av hovedstevnevidnet. Ved utførelsen av forretningen tilkalles et vidne, som er over 18 år og ikke fradømt stemmerett i offentlige anliggender. Protesten innføres i en protokoll.

Skulde det tilfelle inntreffe, at de foran nevnte tjenestemenns medvirkning ikke i tide kan erholdes, kan i nødsfall to vidner, som opfyller betingelsene i første ledd, utføre forretningen. Den optatte protest, ledsaget av selve vekselen, skal i så fall innen en uke forelegges for vedkommende embedsmann, lensmann eller hovedstevnevidne, innføres i hans protokoll og vedlegges denne. Skjer dette ikke, har protesten tapt sin gyldighet.

Muntlig forlangende til den eller dem, som skal opta protesten, er tilstrekkelig, når tillike vekselen overleveres. Utskrift av protestforretningen skal på forlangende utferdiges innen 24

*) Bekjentgj. 14 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

[1]) St.besl. 2 mai. Se Ot.prp. nr. 10. Innst. O. nr. 42. St.tid., forh. i Ot. s. 817; i Lt. s. 210.

[2]) St.besl. 2 mai. Se Ot.prp. nr. 16. Innst. O. nr. 58. St.tid., forh. i Ot. s. 816; i Lt. s. 207.

[3]) St.besl. 2 mai. Se Ot.prp. nr. 31. Innst. O. nr. 53. St.tid., forh. i Ot. s. 809—810; i Lt. s. 205.

timer, helligdager ikke medregnet. Utskrift må ikke meddeles andre enn protestrekvirenten. 13 mai. Nr. 3.

II.

I lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897 skal efternevnte paragrafer lyde således:

§ 58. For protest av veksel, check eller anvisning betales for hver person, hos hvem protest skjer:

når beløpet ikke er over kr. 2 000,00 kr. 5,00
når beløpet er over » 2 000,00 » 10,00

For denne betaling erholder rekvirenten tillike protesten beskrevet.

For innførelse i protokollen av protest, som i nødsfall er foretatt av vidner, og meddelelse av den fornødne utskrift av protesten erlegges halvdelen av den her bestemte betaling.

§ 116. For protest av veksel, check eller anvisning og sammes beskrivelse tilkommer lensmannen den i § 58 bestemte betaling.

Vidner, som i nødsfall optar protest istedenfor lensmannen, tilkommer for protesten og sammes beskrivelse halvdelen av den i § 58 bestemte betaling. Innføres protesten i lensmannens protokoll, tilkommer der ham den i § 58, siste ledd, bestemte betaling.

§ 146. For optagelse av vekselprotest og sammes beskrivelse tilkommer hovedstevnevidnet den i § 58 bestemte betaling.

Vidner, som i nødsfall optar protest istedenfor hovedstevnevidnet, tilkommer for protesten og sammes beskrivelse halvdelen av den i § 58 bestemte betaling. Innføres protesten i hovedstevnevidnets protokoll, tilkommer der ham den i § 58 siste ledd bestemte betaling.

III.

Lov om rettergangsmåten i vekselsaker m. v. av 17 juni 1880 § 10 opheves.

Lov*)[1]) om adgang for kommunene til å utligne en tilleggsskatt på større inntekter for budgettåret 1921—1922. 13 mai. Nr. 4.

§ 1. For det kommunale budgettår 1921—1922 skal kommunene — når det anses påkrevd for å bestride utgifter, som den herskende dyrtid eller de rådende ekstraordinære forhold forøvrig har gjort nødvendige, og den ordinære inntektsskatt utskrives med minst 10 pct. — være berettiget til å

*) Bekjentgj. 14 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
[1]) St.besl. 2 mai. Se Ot.prp. nr. 12. Innst. O. nr. 57. St.tid., forh. i Ot. s. 807—808; i Lt. s. 204.

13 mai. Nr. 4. utligne en tilleggsskatt på inntekter av sådan størrelse som i § 2 anført. Sådan tilleggsskatt pålegges også rederiselskaper og dermed likestilte selskaper, forsåvidt angår den del av selskapets inntekt, der er skattepliktig til vedkommende kommune, forutsatt at denne del når den fastsatte grense.

§ 2. Den i § 1 omhandlede tilleggsskatt utlignes på den måte, at de pågjeldende skattepliktiges inntekt efter fradrag av den skattefri del, før den ordinære inntektsskatt utregnes, gis et procentvis av inntekten beregnet tillegg. Beregningen av dette tillegg skjer efter et av nedenstående alternativer:

Alternativ A.

Når den skattbare inntekt er:

over kr.	20 000,00	men ikke over kr.	30 000,00	tillegg 1	pct.
—	30 000,00	—»—	40 000,00	» 1½	»
—	40 000,00	—»—	50 000,00	» 2	»
—	50 000,00	—»—	75 000,00	» 2½	»
—	75 000,00	—»—	100 000,00	» 3	»
—	100 000,00	—»—	130 000,00	» 3½	»
—	130 000,00	—»—	160 000,00	» 4	»
—	160 000,00	—»—	200 000,00	» 4½	»
—	200 000,00			» 5	»

Alternativ B.

Når den skattbare inntekt er:

over kr.	16 000,00	men ikke over kr.	24 000,00	tillegg 1	pct.
—	24 000,00	—»—	32 000,00	» 1½	»
—	32 000,00	—»—	40 000,00	» 2	»
—	40 000,00	—»—	60 000,00	» 2½	»
—	60 000,00	—»—	80 000,00	» 3	»
—	80 000,00	—»—	104 000,00	» 3½	»
—	104 000,00	—»—	128 000,00	» 4	»
—	128 000,00	—»—	160 000,00	» 4½	»
—	160 000,00			» 5	»

Tillegget kan efter begge alternativer — for alle inntektstrin underett — forhøies til det dobbelte, det 3-dobbelte, det 4-dobbelte eller det 5-dobbelte.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

13 mai. Nr. 5. **Lov***)[1]) inneholdende tillegg til og forandring i lov av 26 mai 1899 om losvesenet.

---

*) Bekjentgj. 14 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

[1]) St.besl. 2 mai. Se Ot.prp. nr. 7. Innst. O. nr. 50. St.tid., forh. i Ot. s. 823—824; i Lt. s. 210.

§ 1. Loser, som ansettes, efterat nærværende lov er trått i kraft, erlegger ingen avgift til losunderstøttelseskassen av sine optjente lospenger. De erhverver ingen rett til pensjon av losunderstøttelseskassen hverken for sig selv eller sine eventuelle enker eller sine barn, og der kan heller ikke tilstås dem midlertidig understøttelse av denne kasse i sykdomstilfelle. 13 mai. Nr. 5.

Det samme gjelder loser, som er ansatt før denne lovs ikrafttreden, og som erklærer sig villig til å opgi sine rettigheter overfor losunderstøttelseskassen mot å inntre som medlemmer av statens pensjonskasse.

§ 2. Lov av 26 mai 1899 om losvesenet § 57 skal herefter lyde således:

Losunderstøttelseskassen forvaltes uten utgift for kassen av det departement, der bestyrer losvesenet.

§ 3. Nærværende lov trer i kraft 1 juli 1921.

Kongelig resolusjon*), hvorved i forbindelse med sanksjon av foranstående lov av 13 mai 1921 (nr. 5) Forsvarsdepartementet er bemyndiget til å treffe de forføininger, som er nødvendige til lovens gjennemførelse. 13 mai.

Lov*)[1]) inneholdende tillegg til lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 8 april 1905. 13 mai. Nr. 6.

I året 1921 skal den ukentlige fredningstid, som er fastsatt i lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 8 april 1905 § 20, være fra lørdag aften kl. 6 til mandag aften kl. 6.

Herved gjøres ingen forandring i de bestemmelser, som er avgitt av Kongen i medhold av nevnte lov eller tidligere lover om laks- og sjøørretfiskeriene, og ved hvilke den almindelige ukefredning i visse tilfelle er forlenget eller forkortet.

Denne lov trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon**) om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Haus herred, Hordaland fylke, utenfor Arne fabrikksted. 13 mai.

Kongelig resolusjon*), hvorved med hjemmel i arbeiderbeskyttelsesloven av 11 juli 1919 avsnitt III B., første ledd, Fredrikstad tømmerdireksjon tillates i 1921 å bruke en arbeidstid av inntil 10 timer pr. dag, dog ikke over 54 timer pr. uke, forsåvidt angår sortering og buntning av tømmer, som fløtes gjennem tømmertunnelen mellem Isnæsfjorden og Visterflo og ved Nes lense i Skiptvet. 13 mai.

*) Bekjentgj. 14 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
**) Bekjentgj. 14 mai i Lovtid, 1ste avd. nr. 19, hvor vedtekten er inntatt.
[1]) St.besl. 12 mai. Se Ot.prp. nr. 43. St.tid., forh. i Ot. s. 847—857; i Lt. s. 211—219.

13 mai. **Kongelig resolusjon***), hvorved de ved kongelig resolusjon av 31 mai 1918 gitte forskrifter om bemanning av norske skib gis sådant tillegg:

Departementet for Handel, Sjøfart, Industri og Fiskeri bemyndiges til under ekstraordinære forhold, når nødstilstand for landet eller deler derav befryktes å ville inntre, således under større arbeidsstans, å foreta sådanne lempninger i foranstående bestemmelser, som efter forholdene anses påkrevet.

Nærværende resolusjon trer i kraft straks.

13 mai. **Kongelig resolusjon***), hvorved i henhold til lov av 12 juli 1912 om adgang til å dispensere fra maskinistloven av 26 juni 1889 bestemmes som gjeldende inntil videre:

1. I dampskibsruter, som Departementet for Handel, Sjøfart, Industri og Fiskeri av samfundsmessige hensyn finner det nødvendig å opretholde under den forhåndenværende arbeidsstans, tillates det å anvende fyrbøter eller maskinist uten certifikat som maskinist på dampfartøier av handelsmarinen.
2. Departementet fastsetter, hvilke skib tillatelsen skal gjelde.
3. Tillatelse til efter foranstående post 1 å tjenstgjøre som maskinist på vedkommende skib meddeles av vedkommende fylkesmann på grunnlag av de i loven av 12 juli 1912 omhandlede erklæringer, nemlig:
   a. fra mekanisk verksted eller en annen sakkyndig om, at han besidder fornøden innsikt i dampmaskiners behandling for forsvarlig å kunne forrette som midlertidig dampmaskinist av 1ste eller 2nen klasse.
   b. fra skibets assurandører om, at han godkjennes til utførelsen av den midlertidige maskintjeneste, hvorom der er spørsmål.
4. Nærværende resolusjon trer i kraft straks.

13 mai. **Kongelig resolusjon***), hvorved bestemmes:

I. I medhold av lov nr. 5 av 14 mai 1917 med tilleggslov av 14 desember s. å. bemyndiges Handelsdepartementet og Provianteringsdepartementet til å kreve avstått til staten eiendomsrett til eller annen rådighet over fast eiendom, elektrisk kraft, elektriske kraftanlegg med tilhørende ledninger, skib, maskiner, varer og annet løsøre m. v., som anses påkrevd ved iverksettelse og drift av den for samfundet nødvendige transportvirksomhet og forsyning under en innskrenkning eller stans i de ordinære kommunikasjoner.

*) Bekjentgj. 14 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.

II. De bemyndigelser, som ved denne resolusjon er tillagt Handelsdepartementet og Provianteringsdepartementet, kan av hvert av disse departementer overdras til andre institusjoner eller til enkeltpersoner i den utstrekning, hvori vedkommende departement finner sådan overdragelse nødvendig. 13 mai.

Kongelig resolusjon*), hvorved den arealgrense for dyrket mark, som er omhandlet i § 1, 3dje ledd, i lov om erhvervelse av dyrket mark av 10 desember 1920, nedsettes i medhold av samme lovs § 4 for Lesja herred, Opland fylke, til 10 ha. 13 mai.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon**), hvorved i medhold av lov om vassdragenes benyttelse m. v. av 1 juli 1887, dens § 46, fastsettes forholdsregler for fløtning av trelast i Namsen og Sandøla elver i Nord-Trøndelag fylke, gjeldende inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1922. 13 mai.

Kongelig resolusjon*), hvorved i medhold av § 44 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 bestemmes, at røi og orrhøne skal være fredet det hele år innen herredene Borgund, Vatne, Skodje, Ørskog, Stordal, Norddal, Sunnylven, Stranda og Sykkylven i Møre fylke. 13 mai.

Denne bestemmelse gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1925.

Kongelig resolusjon*), hvorved i medhold av § 44 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 bestemmes, at det inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av 1925, skal være forbudt å benytte snarer til fangst av tiur, røi, orrfugl, hjerpe, rype og hare i herredene Ørskog, Skodje, Borgund, Vatne, Sylte, Vestnes, Voll, Eid, Grytten, Hen, Veøy, Eresfjord og Vistdal, Nesset, Bolsøy, Fræna, Aukra, Sandøy, Bud, Hustad, Gjemnes og Eide i Møre fylke. 13 mai.

Kongelig resolusjon*), hvorved i medhold av § 44 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 bestemmes, at jakttiden for tiur og orrhane i Sør-Trøndelag fylke innskrenkes til tiden fra og med 25 august til og med 14 mars. 13 mai.

Denne bestemmelse trer i kraft straks og gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1923.

Kongelig resolusjon*), hvorved i medhold av § 44 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 bestemmes, at hjort skal være 13 mai.

*) Bekjentgj. 14 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
**) Bekjentgj. 14 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19, hvor forholdsreglene er inntatt.

13 mai. fredet det hele år i herredene Vannylven, Søvde, Sande, Rovde, Herøy, Ulstein, Hareid, Vartdal, Volda, Ørsta, Hjørundfjord, Sunnylven, Norddal, Stranda, Stordal, Sykkylven, Ørskog, Skodje, Borgund, Giske, Vigra og Haram i Møre fylke.

Denne bestemmelse gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1925.

13 mai. **Kongelig resolusjon***) om forhøielse til det dobbelte av de havneavgifter, som i henhold til havnelovens §§ 16, 28, 29 og 47 hittil har vært opkrevet i Farsund.

13 mai. **Kongelig resolusjon***), hvorved der i henhold til havnelovens § 41 oprettes et havnestyre for hver av uthavnene Ula og Kjerringvik i Tjølling herred.

De disse havnestyrer underlagte områder begrenses således:

a. For Ulas vedkommende av en rett linje fra Askevikodden til Knublabo.

b. For Kjerringviks vedkommende av en rett linje fra Rønåsodden i nordøstlig retning til søndre spiss av Søndre Kjerringholmen, hvorefter grensen følger søndre, mellem- og nordre Kjerringholmen, og går videre fra sistnevntes nordøstspiss i rett linje i nordlig retning til en fjellpynt ved Oksviken på fastlandet.

13 mai. **Kongelig resolusjon****) om fremgangsmåten ved påstevning til ekspropriasjonsskjønnet vedkommende regulering av Aursunden.

13 mai. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

I.

Det overdras inntil videre nedennevnte tjenestemenn å utføre følgende forretninger i den fra 1 juli 1921 oprettede kjøpstad Mandal:

a. Sorenskriveren i Mandal sorenskriveri: forretningene som dommer, byskriver, notarius puplicus og skifte- og auksjonsforvalter, arrest- og forbudsforretningene, førelsen av handelsregistret og mennsopnevnelsene.

b. Politimesteren i Vest-Agder: forretningene som politimester, magistrat og rådstuskriver.

c. Skattefogden i Vest-Agder: oppebørselsforretningene.

d. Lensmannen i Halse og Harkmark: eksekusjonsforretningene.

---

*) Bekjentgj. 14 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 19.
**) Bekjentgj. 23 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

II. 13 mai.

Byting i kjøpstaden Mandal blir å avholde engang hver annen uke på den dag som av fylkesmannen bestemmes; særskilte ekstrating til tinglysning av dokumenter for kjøpstaden blir ikke å avholde.

Kongelig resolusjon, hvorved i henhold til lov av 8 juni 1907 om forandringer i lov om lagrettesmenn av 28 august 1854 bestemmes: 13 mai.

Det utvalg, som i henhold til lov av 28 august 1854 om lagrettesmenn, jfr. lov av 8 juni 1907 dens § 18, blir å utta til å tjenstgjøre ved de i samme lovs § 19 omhandlede forretninger, fastsettes for Kristiania inntil videre til et antall av inntil 600 personer.

Kongelig resolusjon, hvorved i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 §§ 29 og 31 bestemmes, at den ved kongelig resolusjon av 3 august 1917 stadfestede plan for sikkerhetsfondet ved bergverket Menna gruber i Ålen herred, Sør-Trøndelag fylke, inntil videre blir gjeldende uforandret, idet rentene fremdeles blir å tillegge kapitalen. 13 mai.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes, at Drammen hestemarked i året 1922 blir å avholde onsdag den 15 februar og de påfølgende 2 dager. 13 mai.

Kongelig resolusjon, hvorved fastsettes som gjeldende inntil videre nedenstående reglement for manøvrering av reguleringsdammene i Søndre og Nordre Mesnavatn: 13 mai.

I.

Særbestemmelser for Søndre Mesnavatn:

1. Søndre Mesnavatn kan opdemmes til samme høide som tidligere og senkes således at man får en samlet reguleringshøide på 3,5 m.

2. I tiden fra vårflommen er avløpet og inntil 1 desember skal manøvreringen foregå således at vannstanden ikke senkes lavere enn 0,75 m. under øverste reguleringsgrense (overløpet).

3. Overløpet skal alltid være helt åpent og vannstanden må ikke overstige dette, uten at alle reguleringsinnretninger er åpnet.

4. Der avgis det til den almindelige fløtning i elven ned til Nordre Mesnavatn (Bustokelven) nødvendige vann overensstemmende med de ved overenskomst eller skjønn fastsatte bestemmelser.

13 mai. II.

Særbestemmelser for Nordre Mesnavatn:

1. Nordre Mesnavatn kan opdemmes til samme høide som tidligere og senkes således at man får en samlet reguleringshøide på 8,3 m. Reguleringsgrensene er betegnet med kotene henholdsvis 108,3 og 100,0 m.

2. Vannstanden må ikke overstige høieste reguleringsgrense, uten at alle reguleringsinnretninger er åpnet.

3. I tilfelle av, at Mesna gjøres fløtbar, skal der avgis nødvendig fløtningsvann til drift av en tømmerrenne overensstemmende med de ved overenskomst eller skjønn fastsatte bestemmelser.

III.

Felles bestemmelser for begge vatn:

1. Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige merker ved de to dammer. Merkene skal godkjennes av det offentlige.

2. Der skal ved manøvreringen has for øie, at vassdragets naturlige flomvannføring såvidt mulig ikke forøkes. Heller ikke må dets naturlige lavvannføring forminskes til skade for andres rettigheter.

Forøvrig kan vannslipningen foregå efter de i Mesna utbyggede anleggs behov og efter nærmere bestemmelse av Mesna Brukseierforening.

3. Til å forestå manøvreringen antas norske statsborgere, som godtas av vedkommende regjeringsdepartement.

Damvokterens bolig skal ligge i dammenes umiddelbare nærhet og være forsynt med telefon.

4. Det skal påses, at flomløpene ikke hindres av is eller lignende samt at dammene til enhver tid er i god stand.

Der føres protokoll over dammenes manøvrering, avleste vannstander, samt observeres og noteres, om det måtte forlanges, regnmengder, temperatur m. v. Av denne protokoll sendes der ved hver måneds utgang avskrift til vassdragdirektøren.

5. Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

6. Forandringer i dette reglement kan kun foretas av Kongen, efterat Brukseierforeningen og de interesserte kommuner har hatt anledning til å uttale sig.

13 mai. **Kongelig resolusjon**, hvorved der bl. a. fastsettes som gjeldende inntil videre nedenstående reglement for manøvrering av reguleringsdam for Soløyvatn:

1. 13 mai.

Soløyvatn kan opdemmes 1 m. over den tidligere øverste reguleringsgrense og senkes til samme nivå som tidligere.

Øverste og nederste reguleringsgrense skal betegnes ved faste og tydelige merker, som skal godkjennes av det offentlige. Vannstanden må ikke overstige øverste reguleringsgrense, uten at alle reguleringsinnretninger er åpnet.

2.

Det skal ved manøvreringen has for øie, at vassdragets naturlige flomvannføring såvidt mulig ikke forøkes. Heller ikke må dets naturlige lavvannføring forminskes til skade for andres rettigheter.

Forøvrig kan vannslipningen foregå efter Bodø kraftanleggs behov og efter dettes nærmere bestemmelse.

3.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger, som godtas av vedkommende regjeringsdepartement. Damvokterens bolig skal ligge i dammens umiddelbare nærhet og være forsynt med telefon.

4.

Det skal påses, at flomløpene ikke hindres av is e. l. samt at dammen til enhver tid er i god stand.

Der føres protokoll over dammens manøvrering, avleste vannstander samt observeres og noteres, om det måtte forlanges, regnmengder, temperatur m. v. Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til vassdragsdirektøren.

5.

Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

6.

Forandringer i dette reglement kan kun foretas av Kongen, efterat de interesserte har hatt anledning til å uttale sig.

Kongelig resolusjon, hvorved der bl. a. fastsettes ne- 13 mai.
denstående manøvreringsreglement for Aursunden:

1. For den midlertidige regulering av Aursunden gjelder følgende reguleringsgrenser:

Regulert høivann	kote	690,00
— lavvann	»	684,10
Reguleringshøide		5,90

13 mai. Tillatte laveste vannstand i Aursunden den 15 april er kote 684,30. Fra 15 april og til vårflommens inntreden kan magasinet ytterligere tappes ned til kote 684,10.

2. Fra det tidspunkt da brukene nedenfor Vormen ikke lenger behøver tilskudd eller senest fra 15 april tappes 8 sm.^{3}, dog tappes sjøen aldrig lavere enn til kote 684,1.

Den samme vannføring 8 sm.^{3} holdes, inntil vannstanden på Stai vannmerke efter første kulminasjon faller til 2,41 m., hvis fløtning foregår ovenfor Koppang, eller 2,04 m., hvis fløtning foregår mellem Koppang og Rena. Dog bør der under fyllingen av magasinet has for øie, at skadeflommer ikke forhøies.

3. Når vannstanden på Stai vannmerke under fløtningen faller under respektive 2,41 m., og 2,04 m., slippes tilløpet eller om dette ikke lar sig gjøre, den vannføring, som kan føres ut gjennem reguleringsanlegget.

4. Såsnart fløtningen er tilendebragt til Rena, slippes atter 8 sm.^{3}, inntil lavvannsperioden inntrer nedenfor Vormen; dog i ethvert fall ikke lenger enn til 15 november, fra hvilket tidspunkt der tappes minst 13 sm.^{3}, sålenge lavvannsperioden varer nedenfor Vormen, dog ikke utover 15 april.

Valget av tidspunkt for overgang fra tapning av 8 sm.^{3} til en større vannføring ved lavvannsperiodens begynnelse må dog skje under hensyntagen til isforholdene i vassdraget og til at kraftanlegget i Røstfossen får vann efter behovet inntil 15 m^3 fra 15 oktober.

5. I de år vannføringen nedenfor Øieren ikke kan holdes oppe på 220 sm.^{3} ved hjelp av Mjøsens magasin, tappes magasinet med henblikk på å senke Aursunden ned til kote 684,3 den 15 april.

18 mai. **Skrivelse***) fra Justisdepartementet, hvorved under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av samme dag meddeles, at følgende lærehjems- og verneforeninger er beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere:

1. Ålesund lærehjems- og verneforening, distrikt: Ålesund by og Nordre og Søndre Søndmør sorenskriverier; formann: inspektør Jakob Vinje, adresse: Ålesund.
2. Voss og omegns lærehjems- og verneforening, distrikt: Evanger, Voss og Vossestrand; formann: sorenskriver O. Hovi, adresse: Voss.
3. Koparvik lærehjems- og verneforening, distrikt: Koparvik

*) Bekjentgj. 23 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20,

ladested, Avaldsnes og Tysvær lensmannsdistrikter; for- 18 mai.
mann: sogneprest Ludvig Solheim, adresse: Koparvik.

4. Søndhordland lærehjems- og verneforening, distrikt: Søndhordland sorenskriveri; formann: sorenskriver Taraldsen, adresse: Lervik.
5. Skudesnes lærehjems- og verneforening, distrikt: Skudesnes prestegjeld; formann: skolebestyrer Jacobsen, adresse: Skudesnes.
6. Åkrehavn lærehjems- og verneforening, distrikt: Åkre herred med Åkrehavn; formann: lærer H. R. Ljøen, adresse: Åkrehavn pr. Koparvik.

Skrivelse*) fra Justisdepartementet, hvorved under hen- 18 mai.
visning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av samme dag meddeles, at Kongsberg og omegns forsorgsforening, som omfatter Numedal og Sandsvær sorenskriveri, formann pastor J. Nistad, Kongsberg, er beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere.

Skrivelse*) fra Justisdepartementet, hvorved under hen- 19 mai.
visning til § 11 i de med departementets rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av samme dag meddeles, at Arendal forsorgsforening, omfattende Arendal by og Nedenes og Holt sorenskriverier, formann politifullmektig Th. Møinichen, Arendal, samt Molde og Romsdal forsorgsforening, omfattende Molde by og Romsdal sorenskriveri, formann statsadvokat E. Bræin, har erklært sig rede til å overta det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere.

Lov*)[1]) inneholdende forandring i lov om midler- 20 mai.
tidig forhøielse av betaling, som efter sportelloven Nr. 1.
tilkommer lensmenn og andre tjenestemenn for visse forretninger, av 12 juli 1918, jfr. lov nr. 1 av 18 juli 1919 om forandring i forannevnte lov.

Lov om midlertidig forhøielse av betaling, som efter sportelloven tilkommer lensmenn og andre tjenestemenn for visse forretninger, av 12 juli 1918, jfr. lov nr. 1 av 18 juli 1919 om forandring i forannevnte lov, forandres således: Efter punkt 6 tilføies: »7. Forlikskommissærer efter sportellovens § 85, første ledd, litr. b og § 86 første og annet ledd.«

Lov*)[2]) om midlertidig forhøielse av betalingen 20 mai.
efter sportelloven for husrum til rettsmøter m. v. Nr. 2.

*) Bekjentgj. 23 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 2 mai. Se Ot. prp. nr. 5. Innst. O. nr. 49, I. St.tid., forh. i Ot. s. 816—817; i Lt. s. 207—210.

[2]) St.besl. 2 mai. Se Ot. prp. nr. 5. Innst. nr. 49, II. St.tid. forh. i Ot. s. 816—817; i Lt. s. 210.

20 mai. Nr. 2. Kongen kan treffe bestemmelse om midlertidig forhøielse av betalingen efter sportellovens §§ 158—160 for husrum til rettsmøter m. v. Forhøielsen kan ikke overstige 100 pct.

20 mai. Nr. 3. **Lov***)[1]) om forandringer i lov om akkordforhandling av 6 mai 1899.

I.

I lov om akkordforhandling av 6 mai 1899 foretas herved følgende forandringer:

I § 6 nr. 1, første punktum, ombyttes ordet »seks« med »otte».

§ 12 skal lyde:

Når boet er meget vidtløftig, eller når det ellers av særlige grunner må anses påkrevet, kan skifteretten efter ansøkning fra akkordstyret tillate, at møtet til behandling av akkordforslaget utsettes inntil 4 uker.

Efter fornyet ansøkning, hvori der må være redegjort inngående for de grunner, som umuliggjør avholdelse av møtet til fastsatt tid, kan skifteretten tillate, at møtet utsettes ytterligere inntil 4 uker.

Enhver fordringshaver skal i betimelig tid gis meddelelse om sådanne utsettelser.

§ 15 skal lyde:

Dersom skyldneren i det til akkordforslagets behandling bestemte møte ønsker å gjøre forandringer i eller tillegg til sitt akkordforslag, kan akkordstyret, såfremt det finner å burde gi samme sin anbefaling, utsette forslagets behandling til et nytt møte, der avholdes senest innen 3 uker eller, hvis der er fjerntboende fordringshavere, senest innen 5 uker. Herom blir fordringshaverne å varsle på den i § 6, nr. 1 og 2 besemte måte. I dette nye møte kan skyldneren derimot ikke gjøre forandringer i eller tillegg til akkordforslaget.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

20 mai. Nr. 4. **Lov***)[2]) om forandringer i lov om ordningen av rettsforholdene vedkommende Statens høifjellsgrunn m. v. av 8 august 1908.

I.

I lov om ordningen av rettsforholdene vedkommende Statens høifjellsgrunn m. v. av 8 august 1908 skal § 6 herefter lyde således:

---

*) Bekjentgj. 23 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 12 mai. Se Ot. prp. nr. 36. Innst. O. nr. 72. St.tid., forh. i Ot. s. 841; i Lt. s. 219.

[2]) St.besl. 12 mai. Se Ot. prp. nr. 6. Innst. O. nr. 54. St.tid., forh. i Ot. s. 810—816, 827; i Lt. s. 205—207, 211.

Hvis nogen av kommisjonens medlemmer får varig forfall eller av annen grunn må fratre kommisjonen, bør dennes øvrige medlemmer tilkalle varamannen i den fratrådtes sted. 20 mai. Nr. 4.

Inntil varamannen kan tiltre kommisjonen, kan grenseopgangsforretninger i henhold til § 3 og andre rettsmøter til foretagelse av åstedsbefaring, vidneførsel eller andre rettergangsskritt avholdes og påbegynte forretninger fortsettes, når minst tre medlemmer er tilstede, deriblandt formannen eller næstformannen.

Til fremleggelse av innlegg og skriftlige bevisligheter kan rettsmøter holdes av formannen eller næstformannen i forening med ett eller flere av de andre medlemmer eller under tilkallelse av to rettsvidner. Efter beslutning av kommisjonen for det enkelte tilfelle kan også vidneførsel foregå i disse rettsmøter.

Protokolltilførsel finner sted i den utstrekning, hvori dette i almindelighet er tillatt.

I rettsmøter, som avholdes, uten at alle kommisjonens medlemmer er tilstede, kan der alene treffes de avgjørelser, som er nødvendige for prosessledelsen eller håndhevelse av rettergangspolitiet. I tilfelle av stemmelikhet gjør formannens stemme utslaget. Avgjørelser av prosessledende art kan omgjøres av den samlede kommisjon.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov*)[1] om forandring i lov om Kongeriket Norges Hypotekbank av 28 juni 1887 med tilleggslover. 20 mai. Nr. 5.

Paragrafene 6, 10, 18 og 20 i lov om Kongeriket Norges Hypotekbank av 28 juni 1887, jfr. lovene av 23 juli 1894 og 8 mai 1907, skal herefter lyde således:

§ 6. Banken kan utstede obligasjoner, lydende på ihendehaveren, inntil et beløp, der ikke må overstige det ottedobbelte av grunnfondets beløp. Obligasjonene garanteres av den norske stat.

§ 10. Den i § 8 omhandlede loddtrekning skal foretas så betimelig, at opsigelse kan skje et halvt år før hver forfallstermin for vedkommende lån. Loddtrekningene foregår i Kristiania i overvær av notarius publicus. Opsigelsen foregår derved, at utfallet av loddtrekningen bekjentgjøres i Norsk Kunngjørelsestidende samt i de andre offentlige blad, som av Finansdepartementet bestemmes. Ihendehaverne eller eierne av de obligasjoner, der uttrekkes, har mot å få kapitalen utbetalt å tilbakelevere obligasjonene tillikemed rentekupons for de tilbake-

*) Bekjentgj. 23 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

[1]) St.besl. 12 mai. Se Ot. prp. nr. 33. Innst. O. nr. 70. St.tid., forh. i Ot. s. 841; i Lt. s. 219.

20 mai. Nr. 5.

stående renteterminer. Efter betalingsterminen godtgjøres ingen renter, og dersom ihendehaverne av forfalne obligasjoner ikke ved forfallstid melder sig til mottagelse av kapitalen, blir denne henstående som depositum hos Hypotekbanken for deres regning og risiko.

§ 18. Hvis skyldige renter ikke i rette tid betales, kan derav beregnes rente fra forfallsdag, inntil betaling skjer. I mangel av betaling til bestemt tid av renter og avdrag av lån mot pant i fast eiendom har banken adgang til efter 6 ukers forut gitt varsel i Norsk Kunngjørelsestidende og påfølgende kunngjørelse overensstemmende med lovgivningen om tvangsauksjoner å la pantet bortselge ved offentlig auksjon uten foregående innkallelse til forlikskommisjonen, søksmål og dom, hvorhos det skal stå banken fritt for å gjøre utlegg i skyldnerens løsøre på samme måte, som om der for det skyldige beløp haddes forfallent kommisjonsforlik.

§ 20. Hypotekbanken bestyres av en direksjon, bestående av 3 medlemmer, av hvilke 2 velges av Stortinget og den tredje beskikkes av Kongen, dog ikke som embedsmann.

Lånekontorer under Hypotekbanken forestås av en administrasjon bestående av 3 medlemmer, av hvilke likeledes 2 velges av Stortinget og den tredje beskikkes av Kongen, dog ikke som embedsmann.

Stortinget velger tillike et bankråd, bestående av 5 medlemmer.

Bankrådet sammentrer minst én gang årlig efter direksjonens nærmere bestemmelse. Det behandler sammen med direksjonen under ledelse av dens formann, hvis stemme i tilfelle av stemmelikhet gjør utslaget, alle spørsmål angående nye obligasjonsserier, utlånsrentens størrelse, utlånskursen, takstregler, forslag til forandringer i bankens reglement, antagelse av kommisjonærer, reglement for bankens funksjonærer samt andre spørsmål vedrørende banken og dens virksomhet, som av Finansdepartementet, direksjonen eller enkelte medlemmer av denne kreves rådet forelagt.

Likeledes ansetter bankrådet i forening med direksjonen kontorchef, sekretærer, kasserere, bokholdere og fullmektiger såvel ved hovedsætet som ved lånekontorene. De andre underordnede tjenestemenn ansettes ved hovedsætet av direksjonen, ved lånekontorene av administrasjonen.

Bankrådets medlemmer og de av Stortinget valgte direktører og administratorer fungerer i 6 år. Hvert tredje års 1ste januar avgår av direktører og administratorer halvdelen og av bankrådet vekselvis 2 og 3; de fratredende kan velges pånyt, og deres tjeneste regnes da fra den tid, de sist blev valgt. Samtidig med valg av bankråd, direktører og administratorer

velger Stortinget også 3 varamenn for bankrådets medlemmer samt likeledes 3 varamenn for direksjonen og hver administrasjon. På samme måte beskikker Kongen varemenn for de av ham beskikkede funksjonærer. 20 mai. Nr. 5.

Bankrådet velges første gang i det år, denne lov trer i kraft. Ved det første sedvanlige valg på direktører og administratorer uttrer 2 av rådets medlemmer efter loddtrekning.

Bankrådets medlemmer tilkommer skyss- og kostgodtgjørelse efter nærmere bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Bankens direktører og administratorer må ikke antas som låntagere, kausjonister eller endossenter for diskontolån eller andre kortsiktige utlån.

Bankens lønningsregulativ for personalet og revisjonen fastsettes av Stortinget.

Plakat*) om forandringer i plakat av 8 september 1916 om foranstaltninger til bekjempelse av »potetkreft«. 20 mai.

I kraft av lov om bekjempelse av skadeinsekter og plantesykdommer av 21 juli 1916 bestemmes herved:

Plakat av 8 september 1916 om foranstaltninger til bekjempelse av »potetkreft«, dens punkt 2 og følgende, skal herefter lyde således:

2. Når Landbruksdepartementet har erklært potetavling smittet av »potetkreft« (Synchytrium endobioticum), skal eieren være forpliktet til efter pålegg av fylkesmannen og med tilsyn eller bistand av fylkesagronomen, fylkesgartneren eller andre, som dertil antas, uopholdelig å tilintetgjøre avlingen og potetgresset ved brenning eller dyp nedgravning, lagvis med ulesket kalk, kfr. lov av 21 juli 1916 § 5, siste ledd, og § 6.
3. Innenfor område, som Landbruksdepartementet har erklært smittet av »potetkreft«, skal det inntil videre være forbudt å dyrke poteter. Det skal enn videre være forbudt å transportere bort fra dette område poteter, potetgress, rotvekster og grønsaker som selges med medfølgende rotdeler, grønsaker til utplantning, purre, rødløk, skalotløk og stangselleri samt jord, gjødsel og all slags kjøkkenavfall.

   Alle varekolli inneholdende ovennevnte gjenstander, som sendes fra noget sted i Vest- og Aust-Agder fylke, må være tydelig merket med avsenderens navn og adresse.
4. Potetbinger, vogner, redskaper og andre gjenstander, som har vært benyttet under lagring, transport eller annen

*) Bekjentgj. 23 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

20 mai. behandling av ting, som efter punkt 3 ikke kan fjernes fra smittet område, skal man være forpliktet til efter pålegg og under tilsyn som nevnt i punkt 2 å vaske med 10 % formalinopløsning.

Gjenstander, som har vært benyttet som nevnt må ikke føres bort fra det smittede område, forinnen sådan desinfeksjon har funnet sted.

5. Såfremt der opdages mistenkelige sykdomstegn, som kan befryktes å være »potetkreft«, er vedkommende eiere eller brukere forpliktet til straks å underrette politiet, fylkesgartneren, statsmykologen eller nogen annen av de i lovens § 5 omhandlede funksjonærer, kfr. lovens § 4.
6. Landbruksdepartementet kan dispensere fra de i nærværende plakat inneholdte forbud og kan i tilslutning til ovenstående bestemmelser påby ytterligere foranstaltninger til sykdommens bekjempelse og i dette øiemed utferdige nærmere forskrifter.
7. Krav på godtgjørelse for utlegg eller arbeide eller erstatning for skade skal fremsettes for Landbruksdepartementet, politiet eller nogen av de i lovens § 5 omhandlede funksjonærer, kfr. lovens § 7.
8. Overtredelse av foranstående bestemmelser og de forskrifter og påbud, som utferdiges i medhold herav og med hjemmel i loven, medfører straffansvar.
9. Denne plakat trer i kraft straks.

20 mai. **Plakat***) angående endringer i plakat av 10 desember 1920 (kfr. plakat av 4 februar 1921) angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander.

I kraft av lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894 dens § 17 fastsettes herved sådan endring i plakat av 10 desember 1920, kfr. plakat av 4 februar 1921, angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander, at dens punkt II, VI og VII inntil videre skal lyde således:

II. Storfe, sau og gjet kan innføres fra Sverige, dog inntil videre ikke fra Malmöhus-, Kristianstads-, Hallands-, Kronobergs- og Blekinge län, til livdyr eller til slaktning på følgende betingelser:

a) 1) ad nærmeste landvei til Kornsjø stasjon til direkte innlastning i jernbanevogn for videre transport til det kommunale slaktehus i Fredrikshald eller Kristiania;

*) Bekjentgj. 23 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

2) pr. jernbane eller sjøværts direkte til Fredrikshald eller Kristiania; 20 mai.
3) pr. jernbane direkte til Trondhjem til slaktning i denne by.

b) Det skal ved en attest, utstedt av autorisert svensk dyrlæge, godtgjøres, at dyrene ikke er eller i de nærmest forutgående 6 måneder har vært angrepet av ondartet smittsom husdyrsykdom, såsom kvegpest, miltbrand, munn- og klovsyke eller ondartet lungesyke, og at dyrene kommer fra et distrikt, hvor der ikke for tiden optrer eller i de sist forløpne 6 måneder har optrått sådan sykdom som foran nevnt, samt at dyrene ikke i de nærmest forutgående 6 måneder er innført fra utlandet eller fra noget av forannevnte Malmöhus-, Kristianstads-, Hallands-, Kronobergs- eller Blekinge län i Sverige.

Dyrene skal være merket eller i attesten således beskrevet, at deres identitet kan tilfredsstillende konstateres.

c) Dyrene skal ved ankomsten føres til den innhegnede, for sådant øiemed reserverte karanteneplass, hvor de blir å undersøke av vedkommende kommunale dyrlæge.

Storfe, som aktes solgt til livdyr, skal opstalles i særskilt avdeling på det kommunale fjøs i 5 døgn — helligdager ikke iberegnet — og i denne tid undersøkes med tuberkulin.

De dyr, som ved denne undersøkelse finnes lidende av eller er mistenkt for tuberkulose, merkes i huden med et innbrent tydelig T.

De dyr, som innføres for å selges til slakt, skal på samme vis merkes med et i huden innbrent tydelig S.

De med T og S brennemerkede dyr skal innen 4 døgn efter innførselen slaktes overensstemmende med de nærmere bestemmelser, som Landbruksdepartementet fastsetter. Dyr, som innføres til Kristiania eller Fredrikshald, skal henstå på karantenefjøset, inntil de føres direkte fra dette til slaktning. Dog kan dyr, innført til Fredrikshald, føres direkte med jernbanen fra karantenefjøset i Fredrikshald til umiddelbar slaktning i Kristiania, når de ved den på karantenefjøset i Fredrikshald foretatte undersøkelse finnes fri for tegn på ondartet smittsom sykdom. Karantenefjøsets bestyrer skal i fjøsets protokoll anføre, hvorhen de fra karantenefjøset fjernede dyr føres for å slaktes, samt har å underrette vedkommende politikammer om, hvor slaktning av karantenerte dyr finner sted, forså-

20 mai. vidt sådan slaktning skal skje utenfor kommunalt slaktehus.

Storfe, som ved undersøkelse finnes fri for tuberkulose, skal på en iøinefallende måte være merket med ordet »Sund« samt årstallet for den stedfunne undersøkelse.

Sau og gjet, som innføres til livdyr, og som ved sundhetsundersøkelse finnes fri for tegn eller mistanke på smittsom sykdom, kan frigis fra karantenen 5 døgn efter ankomsten og efterat hvert dyr på betryggende måte er merket, f. eks. ved et utklipp i øret. Sau og gjet innført til slakt skal nedslaktes i det kommunale slaktehus innen 48 timer, efterat innførselen har funnet sted.

d) Karantenefjøset blir å holde strengt avsperret for publikum, inntil sundhetsundersøkelse av samtlige innførte dyr har funnet sted og dyrene er funnet fri for tegn på smittsom husdyrsykdom.

e) Som erstatning for de med heromhandlede undersøkelse, merkning, opstalning og fôring av dyrene samt anskaffelse av tuberkulin, instrumenter, fjøsets rensning og desinfeksjon m. v. forbundne omkostninger skal vedkommende kommune være berettiget til å avkreve importøren en av kommunestyret fastsatt og av Landbruksdepartementet godkjent avgift for hvert dyr.

f) Landbruksdepartementet bemyndiges til forøvrig å fastsette nærmere bestemmelser angående den heromhandlede imports ordning med hensyn til dyrenes slaktning, deres undersøkelse og merkning samt attester og protokoller, endring av karantenetiden m. v.

Forøvrig forbys innførsel av drøvtyggere (d. v. s. storfe, sau, gjet og andre drøvtyggende dyr) fra alle land.

Rensdyrtrafikken til Norge rammes ikke av dette forbud.

VI. Huder og skinn skal det være forbudt å innføre i rå, utilberedt tilstand.

Det skal inntil videre være tillatt å innføre fullstendig tørrede eller godt saltede huder og skinn på betingelse av, at partiene ved ankomsten besiktiges av vedkommende kommunale dyrlæge og av denne erklæres å være i tilfredsstillende sanitær tilstand.

Rå eller lettsaltede deler av drøvtyggere, hester og svin, såsom utilvirkede, utilberedte og urensede hår og børster, som ikke i forveien er desinfisert, samt muler, klo-

ver og ferske eller lettsaltede tunger skal det likeledes være 20 mai.
forbudt å innføre.

Innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usmeltet talg skal være forbudt fra alle land undtagen fra Sverige. Dog skal det være tillatt fra de ved Nordishavet og Det hvite hav beliggende russiske havner å innføre til Finnmark frosset rensdyrkjøtt.

VII. Gress, høi og halm skal det være forbudt å innføre. Dog kan sådan innførsel finne sted fra Sverige (undtagen fra Malmøhus-, Kristianstads-, Hallands-, Kronobergs- og Blekinge län) og fra de rusiske havner ved Nordishavet og Det hvite hav, fra hvilke havner det er tillatt å innføre disse varer til Finnmark.

Denne plakat trer i kraft straks.

Plakat av 4 februar 1921, hvorefter det i plakat av 10 desember 1920, dens punkt VI, 4 ledd, inneholdte forbud mot innførsel av usaltet eller utilberedt kjøtt og flesk samt usmeltet talg midlertidig utvides til også at gjelde overfor Malmøhus län og Kristianstads län i Sverige, opheves.

Kongelig resolusjon*) om fredning av den på 20 mai.
eiendommen Finnstadskogen i Eidsberg i Østfold stående bordgran.

Kongelig resolusjon, hvorved der med hjemmel av § 20 mai.
82 i lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911, jfr. tilleggslov av 21 mai 1920, utferdiges nedenstående instruks for tillitsmenn ved livsforsikringsselskaper.

§ 1.

Tillitsmannen har personlig å utføre de ham påhvilende hverv. Forfall meldes til Forsikringsraadet, som tilsiger stedfortreder. Tillitsmann ved ett selskap er forpliktet til å utføre stedfortredertjeneste ved annet selskap i samme by.

§ 2.

Tillitsmannen påser, at de verdipapirer, som tjener til dekning av forsikringsfondet, blir båndlagt innen de fastsatte frister, og at de båndlagte verdipapirer opbevares særskilt.

Tillitsmannen kan frigjøre båndlagte verdipapirer, når der samtidig båndlegges minst likestore verdier til ombytning, eller når der på forhånd er båndlagt et tilsvarende beløp i overskudd. Iøvrig må frigjørelse kun finne sted med Forsikringsraadets samtykke.

*) Bekjentgj. 23 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

20 mai.

§ 3.

Båndleggelse og frigjørelse skjer ved daterte påtegninger på vedkommende verdipapirer. Påtegningene skal ha den i nærværende instruks fastsatte form, medmindre Forsikringsraadet samtykker i, at annen form kan anvendes.

Påtegning på ihendehaverobligasjoner kan bortfalle, mot at der isteden gjøres påtegning på en fortegnelse over obligasjonene, og disse derefter settes ut av selskapets besiddelse på en av Forsikringsraadet godkjent måte.

Påtegningene underskrives av selskapet og tillitsmannen. Tillitsmannen påser, at selskapets underskrift er gitt i vedtektsmessig fastsatt form og av rette vedkommende. Selv underskriver han med tilføielse av »tillitsmann«.

§ 4.

a. Båndleggelse av pantobligasjoner skjer ved følgende påtegning:

Nærværende pantobligasjon tilhører

.....

(Selskapets firmanavn)

forsikringsfond, og kan ikke transporteres, pantsettes, kvitteres eller avleses, forinnen den er frigjort av tillitsmannen (lov av 21 mai 1920, § 82, om forandringer i lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911).

..... den .....

Selskapets underskrift N. N. Tillitsmann

b. Båndleggelse av andre verdipapirer (kontrabøker undtatt) skjer ved følgende påtegning:

Nærværende verdipapir tilhører

.....

(Selskapets firmanavn)

forsikringsfond (lov av 21 mai 1920, § 82, om forandringer i lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911).

..... den .....

Selskapets underskrift N. N. Tillitsmann

c. Frigjørelse av båndlagte pantobligasjoner og andre verdipapirer (kontrabøker undtatt) skjer ved følgende påtegning:

Ovenstående påtegning av (datum) bortfaller (lov av 21 mai 1920, § 82, om forandringer i lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911).

..... den .....

Selskapets underskrift N. N. Tillitsmann

§ 5. 20 mai.

Båndleggelse av kontrabøker skjer ved følgende påtegninger:

Det på nærværende kontrabok til enhver tid innestående beløp tilhører

.....

(Selskapets firmanavn)

forsikringsfond (lov av 21 mai 1920, § 82, om forandringer i lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911).

..... den .....

Selskapets underskrift N. N. Tillitsmann

Denne påtegning, som gjelder en gang for alle, settes foran i kontraboken eller på dens innvendige perm.

Ved hver innsetning og uttagelse gis følgende spesielle påtegninger: Båndlagt kr....., tilsammen båndlagt kr..... Frigjort kr....., til rest båndlagt kr.....

..... den .....

Selskapets underskrift N. N. Tillitsmann

§ 6.

Kontrabok må ikke godtas til båndleggelse, forinnen den av vedkommende bank er gitt følgende påtegning:

På nærværende kontrabok utbetales intet, forinnen den av selskapet og tillitsmannen er gitt påtegning om, at vedkommende beløp er frigjort.

..... den .....

Bankens underskrift

Denne påtegning settes foran i kontraboken eller på dens innvendige perm.

§ 7.

Fortegnelse over ihendehaverobligasjoner, som skal båndlegges efter § 3, annet ledd, opstilles og påtegnes på en av Forsikringsraadet godkjent måte.

§ 8.

Vil selskapet ha nogen del av forsikringsfondet dekket ved egen fast eiendom, skal tillitsmannen kreve fremlagt tinglest erklæring sålydende:

20 mai. Undertegnede (selskapets firmanavn), som i medhold av lov av 21 mai 1920, § 82, første ledd, om forandringer i lov om forsikringsselskaper av 29 juli 1911, jfr. § 80, punkt 6, har anbragt

kr. .....
(Tall og bokstaver)

av forsikringsfondet i den selskapet ved skjøte av .....
hjemlede eiendom .....
..... gate nr. ..... i .....

erklærer herved overensstemmende med ovennevnte § 82 i forsikringsloven, at forannevnte eiendom tilhører forsikringsfondet.

Nærværende erklæring kan ikke avleses uten i henhold til derom av Forsikringsraadet meddelt påtegning.

..... den .....
Selskapets underskrift

Erklæringen forevises for tillitsmannen, som påser, at den er i orden, og at den opbevares særskilt og på betryggende måte. Det i eiendommen anbragte beløp blir derefter å anse som båndlagt.

§ 9.

Til båndleggelse må kun godtas verdier av den i forsikringslovens § 80, punkt 1—8, omhandlede art.

Ved bedømmelsen av pantesikkerheten ved lån mot pant i fast eiendom legges til grunn enten avhjemlet takst av opnevnte menn eller skattetakst eller hypotekbanktakst. For lån mot stats- eller kommunegaranti kommer den i ovennevnte paragraf, punkt 5, fastsatte grense ikke til anvendelse.

Tillitsmannen kan samtykke i panterettsfrafallelse og prioritetsvikelser, når dette kan anses ubetenkelig for den sikkerhet, pantet byr.

Anvendelse av de i ovennevnte paragrafs punkt 8 omhandlede verdipapirer kan kun finne sted efter Forsikringsraadets nærmere bestemmelse.

§ 10.

Tillitsmannen skal opta fortegnelse over de båndlagte verdier og holde den å jour for tilgang og avgang. Et sammendrag skal alltid finne sted for regnskapsårets siste dag og avstemmes med selskapets bøker.

Minst én gang årlig, til ubestemt tid, skal tillitsmannen undersøke, om samtlige båndlagte verdier er tilstede. For ver-

dier, som er satt ut av selskapets besiddelse (§ 3, annet ledd), 20 mai.
bestemmer Forsikringsraadet, hvorvidt og i hvilken utstrekning sådan undersøkelse skal finne sted.

§ 11.

Pantobligasjoner anføres i fortegnelsen som båndlagt for sitt pålydende beløp, dog ikke med høiere beløp enn den efter forsikringslovens § 80, punkt 5, gjeldende lånegrense. Hvis obligasjonen er utstedt eller erhvervet til underkurs, skal der for differensen båndlegges et særskilt tillegg. Dette tillegg må kun frigjøres med Forsikringsraadets samtykke.

§ 12.

Stats- og kommuneobligasjoner og andre børsnoterte verdipapirer anføres i fortegnelsen som båndlagt for det beløp (kurs), hvormed de er anført i selskapets sist offentliggjorte balanse.

Har Forsikringsraadet gjort anmerkning mot balansen, skal der på Forsikringsraadets anordning båndlegges et særskilt tillegg. Dette tillegg må kun frigjøres med Forsikringsraadets samtykke.

De i året innkjøpte verdipapirer anføres til innkjøpspris, forsåvidt ikke Forsikringsraadet samtykker i, at de anføres til en høiere kurs.

§ 13.

Båndleggelse skjer ved utløpet av hvert regnskapskvartal for et efter forsikringslovens § 82 beregnet beløp, som tillitsmannen begjærer opgitt hos selskapet.

§ 14.

Tillitsmannen avgir innberetning til Forsikringsraadet om båndleggelse og frigjørelse. Innberetningen avgis innen 4 uker efter utløpet av hvert regnskapskvartal (§ 13).

Innberetningen avgis på skjemaer, som fastsettes av Forsikringsraadet, og iøvrig efter Forsikringsraadets nærmere anvisning.

Derhos har tillitsmannen uopholdelig å avgi innberetning til Forsikringsraadet om ethvert forhold vedkommende båndleggelsen, som han finner uriktig.

Tvist mellem selskapet og tillitsmannen angående utførelsen av hans hverv avgjøres av Forsikringsraadet.

§ 15.

Angående tilfelle, som ikke er omhandlet i nærværende instruks, innhenter tillitsmannen forholdsordre fra Forsikringsraadet.

20 mai. § 16.

Tillitsmannen har likeoverfor utenforstående å bevare taushet om, hvad han har erfaret i sin egenskap av tillitsmann.

Tillitsmannen har å gjøre sig bekjent med forsikringslovens bestemmelser, forsåvidt hans virksomhet angår.

20 mai. **Kongelig resolusjon***) om nye skogbrandsregler for Hole herred, Buskerud fylke.

20 mai. **Kongelig resolusjon***) om nye skogbrandsregler for Fluberg herred, Opland fylke.

20 mai. **Kongelig resolusjon****) om forhøielse av de i havnelovens §§ 16, 28, 29 og 47 omhandlede avgifter, forsåvidt Tønsberg angår.

20 mai. **Kongelig resolusjon****) om forandringer i takstregulativet for benyttelse av dampskibskaien i Søndre Honningsvåg samt om opkrevning av avgift av varer, som går inn og ut over dampskibskaien.

20 mai. **Kongelig resolusjon**, hvorved i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 § 31 bestemmes, at opsamlingen til det i de kongelige resolusjoner av 22 mai 1909, 1 desember 1916 og 11 juli 1919 omhandlede sikkerhetsfond ved A/S Røstvangen gruber i Kvikne herred, Hedmark fylke, skal fortsettes, overensstemmende med hvad der blev bestemt ved sistnevnte resolusjon, dog inntil videre uten nogen bestemt grense for opsamlingen.

20 mai. **Kongelig resolusjon**, hvorved følgende under Landbruksdepartementet hørende vassdragssaker besluttes overført til Departementet for de Offentlige Arbeider fra nærværende resolusjons datum å regne:

1. Foranstaltninger fra industrielle anleggs side for å hindre, at avfall føres ut i vassdrag (vassdragsloven av 1 juli 1887 dens §§ 20—24).
2. Forføininger til forebyggelse av, at tømmerfløtning i vassdrag hindrer fiskens gang eller fiskeredskapers bruk. (vassdragslovens § 46).
3. Approbasjon av statutter for fløtningsforeninger (fellesfløtning; vassdragslovens §§ 53—59)
4. Behandling av krabbas og bunntømmer (lov om krabbas- og bunntømmer av 12 juli 1848).

---

*) Bekjentgj. 23 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20, hvor de nye skogsbrandsregler er inntatt.

**) Bekjentgj. 23 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.

Kongelig resolusjon, hvorved den ved kongelig resolusjon av 27 februar 1917 nedsatte komite til å behandle spørsmålet om landets forsyning med kull m. v. og fremkomme med et forslag til en ordning av denne sak opheves. 20 mai.

Skrivelse*) fra Provianteringsdapartementet, hvorved i medhold av lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 5 bestemmes:

I. Alle slags varer, for hvilke utførselsforbud fremdeles er gjeldende, kan inntil videre utføres uten særskilt tillatelse til Spitsbergen og Bjøruøya.

II. Nedennevnte varer:
Patroner og forladninger, krutt og andre sprengstoffer,
Dynamitt,
Geværer og deler derav, våben,
Fenghetter alle slags samt
Gull og sølv
kan kun utføres i rimelige mengder under tollvesenets kontroll.

Tollvesenet har for hver enkelt utførsel å innsende opgave til Provianteringsdepartementet over de utførte varers art og mengde.

III. Forbudet mot utførsel av trykte skrifter m.v. fra Russland, der henhører under Justisdepartementet, og forbudet mot utførsel av russiske pengesedler, der henhører under Finansdepartementet, omfattes ikke av ovenstående dispensasjon.

Skrivelse**) fra Justisdepartementet, hvorved under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av samme dag meddeles, at Haugesund verne- og forsorgsforening (omfattende Haugesund by og Karmsund sorenskriveri, formann politimester Myhrdal, Haugesund, med underavdeling i Kopervik under ledelse av sogneprest Solheim) har erklært sig beredt til å utøve det i straffelovens § 52—53 omhandlede tilsyn med lovovertrædere samt foreta den undersøkelse, som er omhandlet i Justisdepartementets regler. 26 mai.

Skrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Akershus fylke, hvori departementet bl. a. uttaler følgende: 26 mai.

1. Et kommunestyres beslutning om, at antatt inntekt inntil et visst beløp i hver klasse ikke blir å skattlegge (jfr. lov

*) Bekjentgj. 23 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 20.
**) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

26 mai. av 18 februar 1921) får blott anvendelse på skattepliktige, som efter gjeldende regler har krav på skattefritt fradrag i kommunen. Beslutningen får således ikke anvendelse på utenbygdsboende, medmindre den skattepliktige har forlangt skattefritt fradrag overført til denne kommune i medhold av landsskattelovens § 78, byskattelovens § 71, og heller ikke på innenbygdsboende, som i henhold til disse bestemmelser har forlangt skattefritt fradrag i et annet distrikt.

2. Et kommunestyres beslutning om, at små formuer under en bestemt grense skal være skattefri, må få anvendelse på enhver skattepliktig, utenbygds- og innenbygdsboende såvel som selskaper.

26 mai. **Meddelelse** til hæren, hvori anføres, at Finansdepartementet under 11 mai d. å. har tilskrevet Forsvarsdepartementet således:

»I anledning av det ærede departements skrivelse av 2 mai d. å. angående spørsmålet om godtgjørelse til kommisjons- og komitemedlemmer for utgifter til stedfortreder tillater man sig å oversende gjenpart av nærværende departements skrivelse til Socialdepartementet av 14 februar d. å. angående et lignende spørsmål.

Idet man henholder sig til, hvad der i nevnte skrivelse er anført om, at spørsmålet om tilståelse av erstatning for vikarutgifter rettelig bør avgjøres av vedkommende departement selv under hensyntagen til de foreliggende omstendigheter i hvert enkelt tilfelle, skal man samtidig tillate sig å henvise til hvad vedkommende stortingskomite i tilslutning til nærværende departement har anført angående det heromhandlede spørsmål i sin innstilling vedrørende statsbudgettets hovedpost II, Stortinget og Statsrevisjonen, for 1911—12 (Innst. S nr. 147 for 1911 side 269 II i. f.), nemlig at de utgifter, hvorfor der gis erstatning, kun må omfatte utlegg til stedfortreder eller øket bistand under fravær, ikke til tapt fortjeneste forøvrig som følge av, at man ikke selv har kunnet skjøtte sin forretning under fraværet. Utlegget bør legitimeres ved kvittering.

Man vil derhos ikke undlate å henlede opmerksomheten på, hvad der i de av nærværende departement utferdigede regler av 6 mai 1909 er anført som en forutsetning, nemlig at vedkommende komitemedlemmer på forhånd (ɔ: ved komiteens nedsettelse) gjøres uttrykkelig bekjent med den godtgjørelse der blir å tilstå dem.

Med hensyn til det av det ærede departement reiste spørsmål om ensartede regler for tilståelse av vikarutgifter finner nærværende departement for sitt vedkommende det tvilsomt om sådanne regler praktisk vil la sig gjennemføre. Spørsmålet om

erstatning for sådanne utgifter, som det her er tale om, bør efter nærværende departements opfatning som nevnt rettest avgjøres av vedkommende departement, der best vil kunne bedømme det enkelte tilfelle og treffe avgjørelse efter de foreliggende forhold.« 26 mai.

Lov *)[1]) om utvidelse av kjøpstaden Bergens grenser. 27 mai. Nr. 1.

§ 1. Fra 1 juli 1921 skal kjøpstaden Bergens grenser undergå følgende forandring:

Fra den nuværende bygrense ved Puddefjorden, beskrevet i opgangsforretning, tinglest 15 september 1916, går den nye grense nordvestlig langs Puddefjorden til utløpet av en elv, som danner skillet mellem gårdene Gyldenpris og Frydenbø, derfra sydvestlig efter nevnte grenseelv mot Frydenbø inntil det nordvestlige hjørne av Gyldenpris innmark, går derpå i sydøstlig retning fremdeles langs grensen mot Frydenbø og efter et stengjerde til det sydøstlige hjørne av Frydenbø, hvorfra linjen går i sydvestlig retning langs grensen mellem Gyldenpris utmark og Frydenbø, i det vesentlige langs et stengjerde til grensen mot Nyegården, hvorfra den i sydlig retning følgende grensen mot Nyegården går til «Klausstenen», en stor hjørnesten med innhugget x i Fana grense. Herfra går linjen, som er grenselinje mot Fana, i nordøstlig retning til den nuværende bygrense i et punkt i samme, merket VI, hvilket er beskrevet i nevnte opgangsforretning, tinglest 15 september 1916.

§ 2. Den grenselinje, som er beskrevet i § 1, blir på statskassens bekostning å opgå og utvise ved grensestener ved en åstedsforretning, som holdes av personer, som Kongen opnevner hertil. Åstedsforretningen skal stadfestes av Kongen.

§ 3. De deler av Laksevåg herred, som ifølge § 1 henlegges til kjøpstaden Bergen, skal fra den 1 juli 1921 utgå av landets matrikkel og i enhver henseende høre under kjøpstaden. Dog skal dette ikke ha nogen virkning på den odel, som den 30 juni 1921 måtte hvile på jord, som efter denne lov overføres fra landet til kjøpstaden.

§ 4. De personer, som den 1 juli 1921 er bosatt på de strekninger, som ifølge § 1 henlegges til kjøpstaden Bergen, skal med hensyn til erhvervelse og utøvelse av stemmerett i medhold av byformannskapsloven anses, som om de hadde vært bosatt i kjøpstaden i den tid, de har bodd i disse strekninger.

§ 5. De personer, som den 1 januar 1921 hadde bopel innen de strekninger, som ifølge § 1 overføres til kjøpstaden Bergen,

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.
[1]) St.besl. 12 mai. Se Ot. prp. nr. 29. Innst. O. nr. 59. St.tid., forh. i Ot. s. 827—829; i Lt. s. 219.

27 mai. Nr. 1.

anses fra den 1 juli 1921 med hensyn til skatteplikt som hørende under kjøpstaden og blir å iligne kommuneskatter i likhet med dens andre innbyggere.

§ 6. De i Laksevåg herred hjemstavnsberettigede personer, som den 1 juli 1921 bor eller — om de da er flyttet fra herredet — har hatt sin siste bolig i herredet innen de strekninger av dette, som henlegges til kjøpstaden, skal ha sin fattighjemstavn i kjøpstaden, hvis de flyttet til disse strekninger før den 1 juli 1920.

Ved siden av denne forskrift skal dog de lovbud, som tillegger hustruen mannens, mannen hustruens og barnene foreldrenes hjemstavn, anvendes, hvis mannen, hustruen eller foreldrene er ilive, når de omhandlede strekninger overføres til Bergen.

§ 7. De personer, som på den tid de i denne lov omhandlede strekninger overgår til kjøpstaden Bergen driver kjøbmannshandel på disse strekninger i medhold av gjeldende lovgivning, skal fremdeles ha rett til å fortsette den av dem drevne næring med de samme rettigheter og forpliktelser som byens øvrige kjøbmenn. Dog skal de, som har begynt næringen efter den 1 juli 1920, være pliktige til å betale til Bergen børskasse den avgift, som ved børslovgivningen er pålagt enhver kjøbmann på stedet ved løsning av handelsbrev.

De personer, som i medhold av den gjeldende lovgivning fra den 1 juli 1920 har drevet håndverk på de nevnte strekninger, skal ha rett til å fortsette den av dem drevne næring.

De næringsdrivende, som omhandles i denne paragraf, må melde sig for magistraten i Bergen innen den 1 juli 1921 for å kunne nyte de rettigheter, som herved tillegges dem.

§ 8. Lov om bygningsveset i Bergen av 19 april 1899 skal fra 1 juli 1921 i sin helhet være gjeldende for de strekninger, som ved denne lov innlemmes i Bergen.

§ 9. Bygninger på de strekninger, som ved denne lov innlemmes i Bergen, nyter ikke godt av den nedsettelse i brandkontingenten, som i medhold av lovgivningen om Norges Brandkasse er eller måtte bli tilstått bygninger innen det eldre byområde. Hvorvidt og i hvilken utstrekning nogen sådan nedsettelse i tilfelle skal tilstås nogen del av bebyggelsen på de innlemmede strekninger bestemmes efter de regler, som inneholdes i lovgivningen om Norges Brandkasse.

§ 10. Ved skjønn avgitt av tre personer, som bor utenfor de interesserte kommuner og hvorav fylkesmannen i Bergen og Hordaland opnevner to og Justisdepartementet en, avgjøres hvor stor erstatning Bergen kommune skal yde Laksevåg herredskommune og sognekommune og Laksevåg bygningskommune for inntektstap, som de nevnte kommuner antas å lide ved, at de

i § 1 omhandlede strekninger av Laksevåg overføres til kjøp- 27 mai.
staden. Likeledes fastsettes ved nevnte skjønn en rimelig er- Nr. 1.
statning for vannledninger, hydranter og annet materiell, som ved innlemmelsen av ovennevnte strøk overgår til og benyttes av Bergen. Skjønnsansettelsen vedkommende vannledningene m. v. bygges på de i sin tid medgåtte anleggsutgifter, og der skal tas hensyn til almindelig amortisasjon av anleggsutgiftene.

Justisdepartementet gir de nærmere regler for avholdelsen av skjønnet. Utgiftene ved skjønnet, hvis avgjørelse er endelig, fastsettes av Justisdepartementet og fordeles av dette på de interesserte kommuner.

Lov *) [1]) inneholdende forandringer i lov om pa- 27 mai.
tenter av 2 juli 1910 med tilleggslov av 28 mars 1919. Nr. 2.

I.

Følgende paragrafer i lov om patenter av 2 juli 1910 med tilleggslov av 28 mars 1919 skal herefter lyde således:

§ 9. Hvis en patenthaver efter forløpet av tre år fra patentets utferdigelse ikke selv eller gjennem andre i rimelig omfang har bragt opfinnelsen til utførelse innen riket, er han pliktig til på forlangende å gi andre tillatelse til mot vederlag å bruke opfinnelsen for sin virksomhet (licens).

Likeledes er innehaveren av et eldre patent, når tre år er forløpet fra dets utferdigelse, pliktig til mot vederlag å gi lignende adgang til å bruke patentet til den, som har et senere patent på en opfinnelse, der er av særlig viktighet for industrien, men som ikke kan tilgodegjøres uten bruk av det eldre patent. Innehaveren av dette har, når sådan adgang er innrømmet, på sin side rett til mot vederlag å bruke den senere patenterte opfinnelse.

Hvorvidt vilkårene for å opnå adgang til å bruke en annens patent efter nærværende paragraf foreligger, avgjøres i tilfelle av styrets annen avdeling. Den, som innbringer saken, har derfor å svare en avgift av kr. 50,00. Styrets avgjørelse kan, innen utløpet av tre måneder fra den er truffet, undergis domstolenes prøvelse, forsåvidt gjelder spørsmålet om den forståelse av loven, som ligger til grunn for avgjørelsen, jfr. § 42.

Nærværende paragraf gjelder ikke patenter, som tilhører det offentlige.

Kongen kan under forutsetning av gjensidighet slutte overenskomst med fremmede stater om, at følgene av manglende utøvelse av opfinnelsen her i riket ikke skal inntre.

---

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 12 mai. Se Ot. prp. nr. 32. Innst. O. nr. 60 A. St.tid., forh. i Ot. s. 843—844; i Lt. s. 219—222.

27 mai. Nr. 2.

§ 10. Det patenthaveren ifølge §§ 8 og 9 tilkommende vederlag fastsettes i mangel av mindelig overenskomst ved skjønn av uvillige menn.

Settes vederlaget til en sum en gang for alle, skal det utres, førenn opfinnelsen tas i bruk.

Settes det til en avgift, skal skjønnsretten på patenthaverens forlangende tillike treffe avgjørelse om, til hvilke termin er denne skal svares, samt fastsette den sikkerhet, som bør stilles for, at avgiften riktig innkommer.

Hvis partene derom er enige, kan de heromhandlede spørsmål om vederlag med endelig virkning avgjøres av styrets annen avdeling. Den, som innbringer saken, har derfor å svare en avgift av kr. 150,00.

Den ved skjønn eller av styret fastsatte avgift kan inndrives ved utpantning.

§ 16. Patentet kan ved dom kjennes helt eller delvis ugyldig, når det efter forskriftene i §§ 1 og 2 enten aldeles ikke eller kun i mindre omfang burde ha vært meddelt, eller opfinnelsen helt eller delvis er gjenstand for patent, som er meddelt en tidligere patentsøker eller nogen, som er å regne for tidligere patentsøker (jfr. §§ 45 og 46).

Når såvel patenthaveren som den, der angriper hans patent, derom er enige, kan det heromhandlede spørsmål forlanges endelig avgjort av styrets annen avdeling. Herfor svares en avgift av kr. 150,00.

§ 18. Patentkravet skal omfatte og ledsages av:

1. et til styret stilet forlangende, hvori meddeles opfinnelsens gjenstand og patentsøkerens navn, stilling og bopel,
2. fremstilling av opfinnelsen i to eksemplarer,
3. de til fremstillingens forståelse nødvendige tegninger i to eksemplarer, samt efter omstendighetene også modeller, prøver m. v.,
4. forsåvidt fullmektig er opgitt, en av denne vedtatt fullmakt,
5. kr. 30,00 som avgift.

§ 26. Tilfredsstiller patentkravet de gitte forskrifter, og det efter stedfunnen granskning ikke finnes utelukket, at patent kan gis, treffes avgjørelse om, at kravet med bilag skal utlegges til almindelig eftersyn. I motsatt fall avvises kravet.

Patentsøkeren underrettes om avgjørelsen.

Avgjøres det, at utlegning skal finne sted, skal patentsøkeren innen utlegningstidens utløp svare en avgift av kr. 50,00, som tilbakegis ham, hvis patent ikke utstedes.

Patentsøkeren kan fordre utlegningen utsatt i et tidsrum av seks måneder fra avgjørelsesdagen.

§ 31. Patentsøkeren eller den, som har nedlagt innsigelse mot, at patentet gis, kan fordre enhver avgjørelse, som er gått

ham imot, undergitt fornyet avgjørelse av styret (annen av- 27 mai.
deling). Nr. 2.

Forlangendet herom må være inngitt innen to måneder fra den dag, melding om avgjørelsen blev tilstilt ham fra styret.

Herfor svares en avgift av kr. 50,00. Hvis denne ikke er innkommet innen fristens utløp, regnes forlangendet som ikke fremsatt.

Av forlangendet med bilag skal følge minst én gjenpart.

Styret gir straks enhver motpart melding om det fremsatte forlangende om fornyet avgjørelse og tilstiller ham dette med bilag i gjenpart, idet han samtidig opfordres til å uttale sig innen en fastsatt frist. Derefter treffer styret forføining til sakens videre fremme til avgjørelse efter de derom gjeldende forskrifter.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1921.

Lov*)[1]) inneholdende forandringer i lov om vare- 27 mai.
merker og om utilbørlige varekjennetegn og for- Nr. 3.
retningsnavn av 2 juli 1910 med tilleggslov av 28 mars 1919.

I.

Følgende paragrafer i lov om varemerker og om utilbørlige varekjennetegn og forretningsnavn av 2 juli 1910 med tilleggslov av 28 mars 1919 skal herefter lyde således:

§ 9. Registreringen kan ved dom kjennes ugyldig, forsåvidt vilkårene for varemerkevernet efter forskriftene i §§ 1, 2 og 3, jfr. også § 30, 2, b og § 31, ikke foreligger.

Søksmål kan reises av enhver, som deri har interesse, forsåvidt vedkommer søksmål efter §§ 1 og 2, også av styret.

Når såvel merke-innehaveren som den, der angriper hans merke, derom er enige, kan spørsmålet om registreringens gyldighet forlanges endelig avgjort av styrets annen avdeling. Herfor svares en avgift av kr. 150,00.

Styrets annen avdeling kan, når den finner, at vilkårene for varemerkevern åpenbart ikke har vært eller lenger er tilstede, treffe avgjørelse om, at registreringen er ugyldig, når merke-innehaveren ikke nedlegger innsigelse derimot. Sådan innsigelse må være innkommet senest innen tre måneder, efterat styret har sendt ham melding om, at det akter å treffe avgjørelse om, at registreringen er ugyldig, med oplysning om grunnen hertil.

---

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 12 mai. Se Ot. prp. nr. 32. Innst. O. nr. 60 B. St.tid., forh. i Ot. s. 844—845; i Lt. s. 219—220.

27 mai. Nr. 3.

§ 12. Krav om fornyelse skal omfatte hvad der er foreskrevet i foregående paragrafs post 1 og 2 og være ledsaget av en avgift av kr. 40,00 for fornyelse i en klasse samt av kr. 10,00 for hver ytterligere klasse innen hvilken fornyelse ønskes.

Mot tillegg i avgiften av i det hele kr. 10.00 kan fornyelseskravet inngis inntil tre måneder efter utgangen av den løpende termin.

Er kravet ikke innkommet ved utgangen av den løpende termin, varsler styret merkets innehaver; undlatelse herav medfører dog intet ansvar.

§ 17. Den søkende kan forlange en stedfunnet nektelse av registrering undergitt fornyet avgjørelse av styret (annen avdeling).

Forlangendet herom må være inngitt innen to måneder fra den dag, melding om avgjørelsen blev tilstilt ham fra styret.

Herfor svares en avgift av kr. 50,00. Hvis denne ikke er innkommet innen fristens utløp, regnes forlangendet som ikke fremsatt.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1921.

27 mai. Nr. 4.

Lov *)[1] inneholdende forandringer i lov om mønstre av 2 juli 1910.

I.

Følgende paragrafer i lov om mønstre av 2 juli 1910 skal herefter lyde således:

§ 7.

For registrering betales følgende avgift: for det første treårige tidsrum kr. 10,00, for det annet kr. 15,00, for det tredje kr. 20,00, for det fjerde kr. 25,00 og for det femte kr. 30,00. Ved forlengelse av det treårige vern kan avgiften ettersendes i løpet av tre måneder fra det tidligere tidsrums utløp mot et tillegg av kr. 5,00; avgiften er å anse som innkommet i rette tid, hvis den innen denne tid er innlevert til en innenriks postanstalt til forsendelse til styret. Er avgiften for et følgende tidsrum ikke innkommet ved utløpet av det tidligere, varsler styret mønstrets innehaver; undlatelse herav medfører dog intet ansvar.

§ 11.

Registreringen er i følgende tilfelle uten rettsvirkning:

1. hvis vilkårene for opnåelse av mønstervernet efter forskriftene i §§ 1 og 2 ikke foreligger,

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 12 mai. Se Ot. prp. nr. 32. Innst. O. nr. 60 C. St.tid., forh. i Ot. s. 845—846; i Lt. s. 219—220.

2. hvis mønstret allerede er vernet for nogen, som tidligere har inngitt krav om mønstervern, eller for nogen, som er å regne like med den, som har gjort dette (jfr. §§ 32 og 33), 27 mai. Nr. 4.
3. hvis mønstret strider mot lov eller er egnet til å vekke forargelse.

Registreringen kan i disse tilfelle ved dom kjennes ugyldig. Søksmål kan reises av styret og forøvrig av enhver, som deri har interesse.

Når såvel mønstrets innehaver som den, der angriper hans mønsterrett, derom er enige, kan spørsmålet om registreringens gyldighet forlanges endelig avgjort av styrets annen avdeling. Herfor svares en avgift av kr. 150,00. Styrets annen avdeling kan derhos, når den finner, at registreringen åpenbart er uten rettsvirkning, treffe avgjørelse om, at registreringen er ugyldig, når mønstrets innehaver ikke nedlegger innsigelse derimot. Sådan innsigelse må være innkommet senest innen tre måneder, efterat styret har sendt ham melding om, at det akter å treffe avgjørelse om, at registreringen er ugyldig, med oplysning om grunnen dertil.

§ 19.

Den søkende kan forlange en stedfunnet nektelse av registrering eller utslettelse av registret (§ 18) undergitt fornyet avgjørelse av styret (annen avdeling).

Forlangendet herom må være inngitt innen to måneder fra den dag, melding om avgjørelsen blev ham tilstilt fra styret.

Herfor svares en avgift av kr. 25,00. Hvis denne ikke er innkommet innen fristens utløp, regnes forlangendet som ikke fremsatt.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1921.

Kongelig resolusjon*) om forandringer i forskriftene for inngivelse av krav på patent-, varemerke- og mønstervern. 27 mai.

Lov**)[1]) om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 21 mai 1920 om forandring i loven om statskontroll med skibes sjødyktighet. 27 mai. Nr. 5.

---

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor forandringene er inntatt.

**) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

[1]) St.besl. 20 mai. Se Ot.prp. nr. 25. Innst. A nr. 75. St.tid., forh. i Ot. s. 857—869; i Lt. s. 220—222.

27 mai. Nr. 5

I

Midlertidig lov av 21 mai 1920 inneholdende forandring i midlertidig lov av 21 juli 1916 angående forandring i lov om statskontroll med skibes sjødyktighet av 9 juni 1903 med tilleggslov av 18 september 1909 forblir gjeldende inntil videre for seilskibes vedkommende, dog ikke lengere enn til 21 mai 1922.

II

Denne lov trer i kraft den 21 mai 1921.

27 mai. Nr. 6.

Lov*)[1] om forandring i lov av 6 juni 1891 om hærens utrederkvarterer.

§ 14 i lov av 6 juni 1891 om hærens utrederkvarterer skal herefter lyde således:

Dersom en chef er hindret fra å utføre nogen forretning, som påhviler ham efter nærværende lov, utføres den av en annen dertil beordret befalingsmann.

En annen befalingsmann enn chefen kan også ellers utføre forretningen, når det vil medføre uforholdsmessig ulempe eller utgift i forhold til forretningens betydning, at chefen selv utfører den. Nærmere bestemmelser herom gis av vedkommende regjeringsdepartement.

27 mai.

Kongelig kunngjørelse*) om bemyndigelse for Finans- og Tolldepartementet til å utferdige partialobligasjoner for det innenlandsske 6½ pct. rentebærende statslån av 1921.

Med hjemmel av Stortingets beslutning av 15 desember 1920 har Vi under 7 januar 1921 bemyndiget Vårt Finans- og Tolldepartement til å opta lån for statskassens regning.

Da Vårt Finans- og Tolldepartement i medhold av den således gitte bemyndigelse i inneværende år har optatt et innenlandsk 6½ pct. rentebærende statslån å tilbakebetale i løpet av 30 år,

bemyndiger Vi herved, i overensstemmelse med den i Vårt statsråd idag fattede beslutning, Vårt Finans- og Tolldepartement til på den norske statskasses vegne for lånets beløp 50 millioner kroner å utstede obligasjoner lydende på ihendehaveren og bærende 6½ pct. årlig rente fra 1 april 1921 å regne.

27 mai.

Kongelig resolusjon**) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Tyristrand herred, Buskerud fylke.

---

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

**) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor vedtektene er inntatt.

[1]) St.besl. 12 mai. Se Ot.prp. nr. 34. Innst. O. nr. 69. St.tid., forh. i Ot. s. 846; i Lt. s. 220.

Kongelig resolusjon*), hvorved bestemmes: 27 mai.

1. Raufoss Patronfabrikk tillates med hjemmel i arbeiderbeskyttelsesloven av 11 juli 1919 avsnitt III B første ledd i 1921 å bruke en almindelig arbeidstid av inntil 10 timer daglig, dog ikke over 54 timer ukentlig, forsåvidt angår driften ved Lerudmyren og Rosethmyren Torvfabrikker.
2. Raufoss Patronfabrikk tillates i 1921 å bruke nattarbeide ved Lerudmyren og Rosethmyren Torvfabrikker på betingelse av, at arbeidstiden for nattskiftet ikke overstiger 8 timer eller 48 timer om uken, og at der til nattarbeide ikke anvendes arbeidere under 18 år.

Kongelig resolusjon**) om forandrede avgifter for benytttelse av Bergen kommunale slaktehus. 27 mai.

Kongelig resolusjon*) om adgang til å drepe streifende hund i Fjelberg herred, Hordaland fylke. 27 mai.

Kongelig resolusjon*) om fremgangsmåten ved kunngjørelse av berammelsen av ny sesjon i en offentlig utskiftningsforretning over et skogfellesskap under gårdene Halset og Gorset m. fl. gårder i Soknedal herred, Sør-Trøndelag fylke. 27 mai.

Kongelig resolusjon***) om forskrifter for bygnings- og reguleringsvesenet i det bygningsloven underlagte strøk av Nøtterøy herred (»Nøtterøy haveby«). 27 mai.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse til det dobbelte av de havneavgifter, som i henhold til havnelovens §§ 16, 28, 29 og 47 hittil har vært opkrevet i Horten. 27 mai.

Kongelig resolusjon*), hvorved bestemmes: 27 mai.

I. I medhold av lov nr. 5 av 14 mai 1917 med tilleggslov av 14 desember s. å. bemyndiges Forsvarsdepartementet, Handelsdepartementet og Provianteringsdepartementet hver for sig til å kreve avstått til Staten eiendomsrett til eller annen rådighet over fast eiendom, elektrisk kraft, elektriske kraftanlegg med tilhørende ledninger, skib, maskiner, varer og annet løsøre, som anses nødvendig for forsyningen

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.
**) Bekjentgj 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor de forandrede avgifter er anført.
***) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21, hvor forskriftene er inntatt.

27 mai. med livsfornødenheter og til opretholdelse av de for samfundet nødvendige virksomheter under hel eller delvis arbeidsstans.

II. De bemyndigelser, som ved denne resolusjon er tillagt Forsvarsdepartementet, Handelsdepartementet og Provianteringsdepartementet, kan av hvert av disse departementer overdras til andre institusjoner eller til enkeltpersoner i den utstrekning, hvori vedkommende departement finner sådan overdragelse nødvendig.

27 mai. **Kongelig resolusjon***), hvorved i medhold av lov av 25 mai 1917 bestemmes, at de ved kongelig resolusjon av 28 juni 1917, — jfr. også kongelig resolusjon av 21 desember s. å., — utferdigede midlertidige innskrenkninger i adgangen til å innføre, forsende, selge og skjenke brennevin og vin av over 12 vol. pct. alkoholstyrke utvides til inntil videre for det hele land å kunne omfatte også vin inneholdende 12 vol. pct. alkohol eller derunder, samt fruktvin, mjød av hvilkensomhelst alkoholstyrke, og øl, alkoholsvakt øl dog undtatt.

Forbudet trer i kraft i den utstrekning, på de steder og til den tid, som Departementet for Sociale Saker bestemmer.

27 mai. **Kongelig resolusjon**, hvorved i medhold av loven om utførelsen av de offentlige lægeforretninger av 26 juli 1912, jfr. lov nr. 5 av 16 juli 1920, bestemmes:

1. Der oprettes følgende nye distriktslægestillinger:

I Telemark fylke:

Lårdal (omfattende herredene Mo og Lårdal) med årlig grunnlønn kr. 4 500,00.

I Sogn og Fjordane fylke:

Sogndal (Sogndal herred) med årlig grunnlønn kr. 4 500,00.

Gulen (herredene Gulen og Sulen) med årlig grunnlønn kr. 6 000,00.

I Møre fylke:

Ørskog (herredene Ørskog og Sykkylven) med årlig grunnlønn kr. 4 500,00.

Skodje (herredene Skodje og Vatne) med årlig grunnlønn kr. 4 500,00.

I Nord-Trøndelag fylke:

Meråker (Meråker herred) med årlig grunnlønn kr. 4 500,00.

I Troms fylke:

Skjervøy (herredene Skjervøy, Nordreisa og Kvenangen) med årlig grunnlønn kr. 6 000,00.

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

2. Der oprettes et selvstendig fylkeslægeembede for Akershus med årlig grunnlønn kr. 11 000,00. 27 mai.
3. Oprettelsen av foran nevnte stillinger trer i kraft fra den tid, Socialdepartementet bestemmer.

Kongelig resolusjon, hvorved der tillates oprettet et apotek i Vik herred i Sogn og Fjordane på et sted, som nærmere fastsettes av Socialdepartementet. 27 mai.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 27 mai.

I. I henhold til lov om pensjonsordning for statens tjenstmenn av 20 april 1917 § 1, nr. 2, utferdiges ny plan for Statens Pensjonskasse overensstemmende med et av styret for nevnte kasse utarbeidet og under 27 oktober 1920 til departementet innsendt forslag, som gjeldende fra og med 1 juli 1921, dog således at § 4 nr. 3 og § 8 avfattes overensstemmende med et fremlagt utkast.

II. Den ved kongelig resolusjon av 27 juni 1917 med senere forandringer av 25 juli og 8 november 1918 samt 15 og 28 mai 1920 utferdigede plan for Statens Pensjonskasse opheves fra samme dag.

Den nye plan for Pensjonskassen er sålydende:

§ 1.

Styret for Statens Pensjonskasse har å lede kassens virksomhet overensstemmende med lovgivningen og de bestemmelser, som er gitt i henhold til den. Det er tillike styre for den Norske Enkekasse og Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn.

§ 2.

1. Styret velger selv sin formann og næstformann.
2. Styret innkalles til møte av den administrerende direktør. Dessuten kan enhver av styrets øvrige medlemmer forlange styremøte, når han anser det påkrevet.
3. Møtets forhandlinger ledes av formannen. Protokoll over forhandlingene føres av underdirektøren.
4. I tilfelle av den administrerende direktørs forfall tjenstgjør underdirektøren som konstituert direktør i hans sted. Hvis nogen av de øvrige medlemmer av styret har forfall, tilkalles varamann, såvidt mulig. Gyldig beslutning kan dog fattes i møte av 2 medlemmer, når disse er enige.

§ 3.

Medlem av styret må ikke delta i behandling eller avgjørelse av nogen sak, som angår ham selv, eller nogen som er ham så nær beslektet eller besvogret som søskendebarn, eller hvor han selv eller nogen sådan person har fremtredende økonomisk interesse.

27 mai.

§ 4.

1. Styret forvalter kassens midler og gjør dem fruktbringende:
   a) ved utlån mot pant i faste eiendommer efter de utlånsregler, som til enhver tid er gitt av Kongen; inntil videre gjelder for sådanne utlån de regler, som er gitt ved kongelige resolusjoner av $^{26}/_{3}$ og $^{14}/_{5}$ 1915 samt $^{5}/_{7}$ 1918 og $^{15}/_{5}$ 1920;
   b) ved utlån til kommuner eller mot garanti av kommune;
   c) ved kjøp av stats-, hypotekbank-, småbruk- og boligbank-, kredittforenings- og kommuneobligasjoner samt aksjer i Norges Bank.
2. Midler, som ikke er anbragt på den ovenfor nevnte måte eller som utkreves til løpende utbetalinger, innsettes i bank.
3. Styret har å undersøke kassebeholdningen minst 4 ganger om året og en gang årlig å efterse kassenes verdipapirer.
4. Kassenes verdipapirer og deposita opbevares på betryggende måte overensstemmende med innstruks*), som derom gis av styret.
5. Styret avgir årlig en beretning om Enkekassens og Statens Pensjonskasses virksomhet; for Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn avgis beretning hver gang det lovbefalte femårsopgjør av kassens forpliktelser er foretatt.

§ 5.

1. Den administrerende direktør har:
   a) å forberede og i styremøtene å foredra de saker, som blir å forelegge styret;
   b) å besørge kassenes korrespondanse og løpende forretninger;
   c) å anvise på kassenes i bank innestående midler;
   d) å kvittere innfridde gjeldsdokumenter til kassene. Kvitteringen skal være parafert av bokholder og kasserer;
   e) å fordele arbeidet mellem det underordnede personale;
   f) å anta ekstraordinær kontorhjelp mot en av styret fastsatt godtgjørelse, når sådan hjelp behøves.
2. Underdirektøren bistår den administrerende direktør med ledelsen av kassens virksomhet i det hele.

§ 6.

1. Kassens gjøremål innordnes under følgende kontorer:
   A. Sekretariatet.
   B. Det forsikringstekniske kontor.
   C. Kassekontoret.
   D. Bokholderkontoret.

*) Sådan instruks er utferdiget under 22 august 1917 og 10 mai 1918.

2. Sekretariatet ledes av kassens underdirektør. De tre andre kontorer ledes av henholdsvis en byråchef (chefmatematiker), hovedkassereren og hovedbokholderen. 27 mai.

§ 7.

1. Kassereren og underkassereren har daglig ved kassetidens utløp å optelle kassebeholdningen.
2. Den kontante beholdning, som efter opgave fra bokholderen skal være tilstede, opbevares på betryggende måte overensstemmende med instruks *), som derom gis av styret. Dog kan hovedkassereren fra dag til dag ha et beløp av inntil 10 000 kroner og underkassereren inntil 5 000 kroner under egen varetekt.
3. Hovedkassereren og underkassereren har til sikkerhet for de dem betrodde midler å stille en kausjon av henholdsvis 10 000 og 5 000 kroner eller en garantiforsikring for samme beløp i et av styret godkjent forsikringsselskap.
4. Ved hvert kvartals utløp har hovedbokholderen å avgi regnskapsutdrag. Utdragene sendes av den administrerende direktør til det regjeringsdepartement, hvorunder Pensjonskassen hører.

§ 8.

Underdirektøren og byråchefen beskikkes av Kongen. Hovedkassereren og hovedbokholderen ansettes av det regjeringsdepartement, hvorunder Pensjonskassen hører. I tilfelle av forfall eller ledighet i nogen av de foran nevnte stillinger kan styret for et tidsrum av inntill 3 måneder konstituere en annen av kassens tjenestemenn i vedkommende stilling. En av styret konstituert underdirektør kan dog ikke tjenstgjøre som administrerende direktør uten tillatelse av departementet. De øvrige tjenestemenn ansettes av styret.

§ 9.

Regnskapene for Statens Pensjonskasse, den Norske Enkekasse og Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn revideres av Statsrevisjonen efter dens nærmere bestemmelser.

Kongelig resolusjon, hvorved A/S Søftestad Gruber tillates inntil 1 juni 1922 å la driften hvile ved sine gruber i Nissedal herred, Telemark fylke, på hvilke selskapet ved kongelig resolusjon av 26 august 1916 fikk konsesjon til å igangsette regelmessig bergverksdrift. 27 mai.

Kongelig resolusjon, hvorved Statens Hvalfangstkontor opheves pr. 31 mai iår. 27 mai.

*) Sådan innstruks er utferdiget under 22 august 1917 og 10 mai 1918.

27 mai. **Kongelig resolusjon**, hvorved Statens Fiskecentrals kontor A og kontor C opheves pr. 30 juni iår.

27 mai. **Kongelig resolusjon**, hvorved det ved kongelig resolusjon av 22 mars 1918 oprettede råd ved Statens Fiskecentral opheves.

27 mai. **Kongelig resolusjon**, hvorved den avgift, som i henhold til kongelig resolusjon av 29 august 1908 og stortingsbeslutning av 15 juni 1916 tilfaller Rauland kommune, blir å disponere efter bestemmelse av Rauland kommunestyre.

28 mai. **Skrivelse***) fra Socialdepartementet, hvorved i medhold av den i resolusjon av 27 mai 1921 gitte bemyndigelse bestemmes, at de ved kongelig resolusjon av 28 juni 1917, jfr. også kongelig resolusjon av 21 desember s. å., bestemte innskrenkninger i adgangen til å selge, skjenke og forsende innenlandsk brennevin og vin av over 12 volumprocent alkohol utvides til inntil videre for det hele land å omfatte også vin, inneholdende 12 volumprocent alkohol eller derunder, samt fruktvin og mjød av hvilkensomhelst alkoholstyrke.

Forbudet trer i kraft straks.

30 mai. **Stortingsbeslutning**[1]) om faste lønninger ved tollvesenet.

30 mai. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at departementet fra den her akkrediterte sveitsiske minister har mottatt meddelelse om, at den tsjekoslovakiske republikk og Finnland har sluttet sig til Genfkonvensjonen av 6 juli 1906 om forbedring av såredes og sykes skjebne i armeer i felt, og at denne tilslutning er definitiv fra henholdsvis 1 desember 1920 og 27 februar 1921, idet der da er hengått 1 år efter nevnte lands tiltredelse, uten at nogen innsigelse er fremkommet til det sveitsiske forbundsråd fra nogen av de kontraherende makter.

30 mai. **Skrivelse****) fra Justisdepartementet, hvorved under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av samme datum meddeles, at følgende lærehjems- og verneforeninger har erklært sig beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere:

---

*) Bekjentgj. 30 mai i Lovtid. 1ste avd. nr. 21.

**) Bekjentgj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22

[1]) Se St.prp. nr. 1, hovedp. XI, kap. 2 tit. 1. Innst. S. XXXIII A. St.tid. s. 1450—1455.

Der besluttedes bl. a. oprettet en overtollkontrollørpost ved Bergen tollsted og en fast tollopsynsmannspost ved Harstad tollsted.

Flekkefjord lærehjems og verneforening, distrikt: Flekke- 30 mai.
fjord sorenskriveri, formann: skolebestyrer Hagb. Alstergren, adresse: Flekkefjord.

Jærens lærehjems- og verneforening, distrikt: Jæren sorenskriveri (undtagen Hetland), formann: ekspeditør J. Schanche Olsen, adresse: Sandnes.

Ifølge meddelelse fra Fellesutvalget for Norges lærehjems- og verneforeninger skal Stavanger verneforening distrikt herefter foruten Stavanger by omfatte Hetland herred og Ryfylke sorenskriveri.

Stortingsbeslutning [1]) om bevilgning til Landbruks- 31 mai.
høiskolen.

Stortingsbeslutning [2]) om oprettelse av en stats- 31 mai.
skogskole for Nord-Norge.

Stortingsbeslutning [3]) om lønninger m. v. til statsrådet 31 mai.
og regjeringen (Departementsbudgettet).

---

[1]) Se St.prp. nr. 1, utgiftsbudg. hovedp. IX, kap. 2, tit. 1—34, inntektsbudg. hovedp. IX, kap. 1, tit. 12—13. Innst. S. XXVII. St.tid. s. 1500—1511.

Der besluttedes bl. a. oprettet et dosentur i skogbruk (og teknologi, administrasjon og jaktlære).

[2]) Se St.prp. nr. 1, hovedp. IX, kap. 3, tit. 12—19. Innst. S. XXIII C. St.tid. s. 1487—1500.

[3]) Se St.prp. nr. 1, utgiftsbudgettets hovedp. III, kap. 1, tit. 1—5, kap. 2, tit. 1—3 og 5—7 samt kap. 3, tit. 1—2. Innst. S. XXXIV. St.tid. s. 1525—1544.

Der besluttedes bl. a. oprettet følgende nye stillinger:

I Kirkedepartementet en juridisk konsulentstilling i folkeskoleavdelingen (mot at der inndras en sekretærgasje av 2nen klasse), en sekretærstilling og en assistentstilling av 2nen klasse (i undervisningsavdelingen).

I Socialdepartementet en ny byråchefstilling og en assistentstilling av 2nen klasse (i medisinalavdelingen), 2 sekretærstillinger og en assistentstilling av 1ste klasse (i den almindelige avdeling, boligkontoret).

I Handelsdepartementet (Poststyrelsen) 2 assistentstillinger (en av 1ste og en av 2nen klasse).

I Landbruksdepartementet en assistentstilling av 1ste klasse.

I Arbeidsdepartementet en sekretærstilling av 2nen klasse.

I Finansdepartementet en byråchefstilling (for et nytt lønnskontor), 1 sekretær av 2nen klasse, 1 assistent av 1ste og en assistent av 2nen klasse samt en fullmektigstilling hos trykningskommissæren.

31 mai. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Vestfold, hvori meddeles, at departementet antar, at avhjemling av takster og tinglesning av dokumenter, som står i forbindelse med »fremme av samfundsnyttig boligbygning» ikke kan finne sted uten erleggelse av den i sportelloven bestemte betaling.

1 juni. **Stortingsbeslutning**[1]) om fradrag for bolig eller kost m. v. i offentlige tjenestemenns lønninger.

---

[1]) Se St prp. nr. 75. Innst. S. nr. 177. St tid. s. 1545—1565. Beslutningen er sålydende:

For beregningen av de beløp, som de offentlige tjenestemenn, der i sine stillinger er tillagt bolig (med eller uten lys eller brensel) eller kost (med eller uten bolig) plikter som fradrag i sine lønninger i henhold til § 2 b i lønnsregulativet av 10 og 12 juli 1920, skal der fra 1 juli 1921 inntil videre gjelde følgende regler:

I.

For bolig uten lys og brensel pliktes sådanne fradrag:

a) For små boliger på 1 å 2 værelser og kjøkken 10 pct. av lønnen, dog ikke over kr. 600,00 pr. år.
b) For større leiligheter 12½ pct. av lønnen, dog ikke over kr. 1 500,00 pr. år.
c) For enkeltværelse med eller uten lys kr. 200,00 pr. år.
d) For enkeltværelse med brensel kr. 300,00 pr. år.

II.

Er der tillagt boligen lys, pliktes herfor et fradrag i lønnen av 10 procent av de i henhold til I fastsatte husleier.

III.

Er der tillagt boligen brensel, pliktes herfor et fradrag i lønnen av 25 procent av de i henhold til I fastsatte husleier.

IV.

Er i tilfelle, hvor lønnsfradraget skal beregnes procentvis av lønnen, denne regulert med alderstillegg, blir procentene å beregne av middellønnen (ɔ: grunnlønnen tillagt halvparten av de regulativmessige alderstilleggs samlede beløp).

V.

De beløp, hvormed der efter de under I omhandlede satser pliktes fradrag for bolig, kan nedsettes med inntil ⅓ — en tredjedel — i sådanne tilfelle, hvor særlige omstendigheter såsom boligens størrelse, beskaffenhet og beliggenhet eller forhol-

Rundskrivelse fra Justisdepartementet, hvori departementet henleder opmerksomheten på lov nr. 3 av 20 mai 1921 om forandringer i lov om akkordforhandling av 6 mai 1899. 1 juni.

Som det vil ses, er det fristbestemmelsene i § 6 nr. 1, § 12 og § 15, som er endret. Når den ordinære i § 6 omhandlede frist er forlenget til 8 uker, er det, fordi man har antatt, at denne frist vil vise sig tilstrekkelig i de aller fleste boer, således at det bare i undtagelsestilfelle blir behov for å tillate utsettelse i medhold av § 12. Den i denne paragrafs annet punktum omhandlede bestemmelse om fristens forlengelse til ialt 16 uker tar sikte på de største boer, særlig selskaper med

---

dene iøvrig måtte gjøre nedsettelse berettiget. Bestemmelse om nedsettelse blir i det enkelte tilfelle å treffe av Finansdepartementet. Sådan nedsettelse har ingen innflydelse på fradrag for lys og brensel efter II og III.

VI.

For kost (med eller uten bolig), som er tillagt tjenestemenn ved efternevnte institusjoner, pliktes som årlig lønnsfradrag:

1. Ved skolehjem og abnormskoler:		
for kost med 2 værelser	kr.	1 400,00
for kost med et bedre eller to-fagsværelse	»	1 200,00
for kost med 1 mindre ettfagsværelse (eller hvor der deles værelse)	»	1 000,00
2. Ved kriminalasylet:		
for kost med 1 værelse eller del derav	»	800,00
for kost alene	»	650,00
3. Ved sinnssykeasylene:		
for beste forpleiningskost med 2 værelser	»	1 400,00
for beste forpleiningskost med 1 værelse	»	1 200,00
for almindelig forpleiningskost med 1 værelse eller del derav	»	800,00
4. Ved Rikshospitalet, tuberkulosesanatoriene og andre medisinale anstalter:		
for kost med 2 værelser	»	1 200,00
for kost med 1 værelse	»	1 000,00
for kost alene	»	760,00
5. Ved Statens lærerinneskole i husstell på Stabæk og ved Landbrukshøiskolen:		
for kost med 2 værelser	»	1 400,00
for kost med 1 værelse	»	1 200 00
for kost alene	»	800,00

1 juni. fjerntboende kreditorer. Om å tillate så lang utsettelse bør der ikke bli tale uten helt undtagelsesvis.

Hermed bes skifteforvalterne innen hr. fylkesmannens distrikt gjort bekjent.

2 juni. **Stortingsbeslutning**[1]) om bevilgning av grunnfond og reservefond for den norske stats fiskeribank.

2 juni. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til Bergen fylke, hvorved § 16 i instruks for stadsfysikus i Bergen av 21 mai 1878 i henhold til kongelig resolusjon av 25 februar 1860 gis følgende tillegg:

»Heller ikke må han utøve privat lægepraksis eller overta annet lønt arbeide uten departementets samtykke«.

2 juni. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at departementet ved skrivelse til Socialdepartementet av idag har henført økonomen ved Risøen Karanteneanstalt til kostgodtgjørelsesregulativets 2nen klasse.

3 juni. Nr. 1. **Lov***)[2]) om forandringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887.

---

*) Bekjentgj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) Se St.prp. nr. 66. Innst. S. nr. 181. St.tid. s. 1584—1596.

Beslutningen er sålydende:

Til dekning av nedennevnte bevilgninger overføres til Den Norske Stats Fiskeribank det eldre Havfiskefonds, det nye Havfiskefonds og Finnmarksfondets midler:

I. Som grunnfond for Den Norske Stats Fiskeribank bevilges kr. 5 000 000,00 og som reservefond kr. 750 000,00. Ennvidere bevilges fondenes restkapital (anslagsvis beregnet til kr. 2 000 000,00), der avsettes for å overføres, når banken er oprettet, med kr 500 000,00 til bankens reservefond, mens fondenes restkapital i sin helhet overføres til grunnfondet.

II. Stortinget samtykker i, at Kongen i medhold av § 20 i lov om Den Norske Stats Fiskeribank av 1 august 1919 kan treffe beslutning om å forhøie rentefoten for de i lovens §§ 17, 18 og 19 omhandlede lån med ½ pct. årlig for de første 5 år, Fiskeribanken er i virksomhet.

III. Stortinget samtykker i, at det under 17 juli 1920 fastsatte lønnsregulativ for funksjonærer ved Småbruk- og Boligbanken gjøres gjeldende for de tilsvarende funksjonærer ved Fiskeribanken.

Godtgjørelsen for hovedsætets direktører ansettes foreløbig av Handelsdepartementet med forbehold av Stortingets samtykke.

[2]) St.besl. 3 juni. Se St. prp. nr. 21. Innst. O. nr. 74. St.tid., forh. i Ot. s. 913—914; i Lt. s. 222.

I lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887 gjøres følgende forandringer og tilføielser: 3 juni. Nr. 1.

Til § 228 føies som nytt annet og tredje ledd:

»En kvinne, som ventes å skulle føde i løpet av de nærmeste seks uker, eller som har født i løpet av de siste seks uker, bør ikke pågripes, medmindre en læge eller i påtrengende tilfelle en jordmor erklærer, at det er ubetenkelig og pågripelsen finnes påtrengende nødvendig av hensyn til kvinnen selv eller til rettssikkerheten, idet hensynet til straff-forfølgningen ikke bør være avgjørende. En kvinne, som gir sitt barn die, bør i almindelighet ikke pågripes, før ni måneder er hengått efter barnets fødsel.

Uansett bestemmelsen i foranstående ledds første punktum kan en kvinne dog pågripes, når det er nødvendig, forat den der forutsatte læge- eller jordmorundersøkelse kan finne sted.«

Til § 229 føies som nytt ledd:

»Bestemmelsene i § 228 næstsiste og siste ledd har tilsvarende anvendelse.«

Til § 240 føies som nytt ledd:

»Bestemmelsene i § 228 næstsiste ledd, jfr. § 229 siste ledd, har tilsvarende anvendelse «

I § 474 første ledd tilføies:

»Likeledes utsettes fullbyrdelsen av frihetsstraff overfor en kvinne, som har født i de siste seks uker, og i almindelighet også overfor en kvinne, som gir sitt barn die, såfremt der ikke er hengått ni måneder efter barnets fødsel.«

§ 475 annet punktum skal lyde således:

»En dags varetektsfengsel regnes like med 1 dags hefte og med 1 dags fengsel.«

Lov*)[1]) om forandringer i lov om offentlig forevisning av kinematografbilleder av 25 juli 1913. 3 juni. Nr. 2.

Efternevnte bestemmelser i lov om offentlig forevisning av kinematografbilleder av 25 juli 1913 skal herefter lyde således:

§ 8. De sakkyndige må ikke godkjenne billeder, hvis forevisning de mener vilde stride mot lov eller krenke ærbarhet eller virke forrående eller moralsk nedbrytende.

Andre billeder må de ikke nekte å godkjenne til forevisning for voksne.

Det skal særskilt avgjøres, om billedene bør godkjennes til forevisning også for barn. Billeder, som de sakkyndige mener er egnet til å påvirke barnets sinn eller rettsbegreper på skadelig måte, må ikke godkjennes til forevisning for dem.

---

*) Bekjentgj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.besl. 3 juni. Se Ot. prp. nr. 35. Innst. O. nr. 93. St.tid., forh. i Ot. s. 928—929; i Lt. s. 223.

3 juni. Nr. 2. § 9. Til kinematografforestillinger, ved hvilke der forevises billeder, som av de sakkyndige kun er godkjent til forevisning for voksne, må der ikke gis adgang for barn under 16 år. Heller ikke må der til forestillinger, som slutter senere enn kl. 8 aften, gis adgang for barn under 16 år, uten at de er sammen med sine foreldre eller med nogen, som er dem i foreldres sted.

3 juni. Nr. 3. **Lov***)[1] om forandring i lov om utskiftning m. v. av 13 mars 1882.

I.

Efternevnte paragrafer i lov om utskiftning m. v. av 13 mars 1882 skal herefter lyde således:

§ 4. Over det, som efter utgangen av 1858 er offentlig utskiftet, kan ny offentlig utskiftning ikke kreves, før 30 år er gått siden forrige utskiftnings slutning og derhos kun under særlig uhensiktsmessige eiendomsforhold. Dette skal dog ikke være til hinder for, at der ved en eiendoms utskiftning kan foretas fornøden grenseregulering mot senere skiftet naboeiendom overensstemmende med § 21 eller overensstemmende med § 29 og efter tillatelse meddelt av Kongen medtas under innmarksutskiftning senere skiftet utmark, uansett om den er opdyrket eller ikke. I tilfelle av, at utskiftning av materielle grunner er nektet fremme, eller at fellesskap i utmark ved utskiftningsrettens bestemmelse er bibeholdt, kan utskiftning kreves, når 10 år er forløpet siden kjennelsens avsigelse eller forretningens slutning.

§ 13. Innen hvert tinglag, hvor offentlig utskiftning foregår eller er forlangt, skal der innrettes et særskilt utvalg av menn for utskiftningsforretninger; i dette utvalg, der forøvrig kommer istand på samme måte som det almindelige utvalg av skjønns- og meddomsmenn, kan optas menn, som ikke besidder de for manntalsførte rettsvidner foreskrevne egenskaper. Er ikke sådant særskilt utvalg istandbragt, tas mennene av det sedvanlige utvalg.

For hver forretning opnevnes mennene av sorenskriveren under iakttagelse av de i lagrettelovens § 20 inneholdte bestemmelser. Ved opnevnelsen er sorenskriveren ikke bundet til tinglaget; likesålitt plikter han å følge nogen viss orden, men han kan stadig opnevne de samme menn, såfremt disse derimot ingen innsigelse gjør. Angår utskiftningen skog, myr eller annen herlighet av større verdi, påses såvidt mulig, at menn med særegen kyndighet opnevnes.

---

*) Bekjentgj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

[1]) St.besl. 3 juni. Se Ot. prp. nr. 22. Innst. O. nr. 88. St.tid., forh. i Ot. s. 921—928; i Lt. s. 225—227.

Til overutskiftning og til underutskiftning, som avholdes efter § 4 første punktum, bør fortrinsvis opnevnes skjønnsmenn, som tidligere har deltatt i underutskiftninger. 3 juni. Nr. 3.

Når nogen av de opnevnte menn ikke møter eller ikke kan delta i forretningen, og heller ikke nogen av de opnevnte suppleanter kan skaffes tilstede, skal formannen for møtet opnevne det fornødne antall menn. Dersom det i et sådant tilfelle ikke er mulig betimelig å skaffe tilstede menn, som står i utvalget, kan de tas av det almindelige manntall.

For hvert døgn, der medgår til reise samt til ophold på utskiftningsstedet, tillkommer mennene en godtgjørelse, som fastsettes av Kongen med Stortingets samtykke. Det tilkommer dem derhos skyssgodtgjørelse efter det regulativ, som i medhold av § 2 i lov av 9 august 1918 fastsettes for offentlige tjenestemenn.

§ 60. Såfremt der ved fordelingen av utflytningsomkostninger — herunder medregnet mellemlaget ved husbytte — pålegges loddeier, særskilt for hvert bruk, større utredsel enn av Kongen med Stortingets samtykke bestemt for bruk av sådan skatteskyld, kan vedkommende loddeier motsette sig utflytning, medmindre enten nogen av de andre loddeiere påtar sig å utrede det overskytende beløp, eller dette på annen måte dekkes.

Hvor et bruks skyld er blitt forminsket ved fraskillelse av nogen del, på hvilken der ikke kan legges utflytningsomkostninger, kan utskiftningsretten, såvidt det finnes rimelig, forhøie dets ydelsesplikt, dog ikke utover maksimumsbeløpet efter den oprindelige skyld.

II

Denne lov trer i kraft straks.

Bestemmelsene i tilleggsloven av 5 desember 1917 §§ 13 og 60 om skjønnsmennenes godtgjørelse og om de maksimumsbeløp, som kan pålegges loddeierne ved fordelingen av utflytningsomkostningene, skal dog gjelde til nye regler herfor er utferdiget.

Kongelig resolusjon *) om fredning av en svartolder, kalt »Øyraoren« på gården Loen grn. 70, brnr. 1 - 14 i Stryn herad, Sogn og Fjordane fylke. 3 juni.

Kongelig resolusjon *) om forhøielse av godtgjørelse for forkynnelser i private saker inntil videre til kr. 4,00 — fire kroner — i Bruvik lensmannsdistrikt i Hordaland fylke. 3 juni.

*) Bekjentgj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

3 juni. **Kongelig resolusjon***) om forandringer i vedtekten angående lukningstid for utsalgssteder i Aker herred, Akershus fylke.

3 juni. **Kongelig resolusjon****) om forlengelse av prioritetsfristen for patentkrav for borgere og undersåtter av New Zealand.

3 juni. **Kongelig resolusjon****) om gjenoprettelse av patenter og patentkrav og forlengelse av utøvelsesfristen for borgere og undersåtter av Danmark, New Zealand, Belgien og Ungarn.

3 juni. **Kongelig resolusjon****), hvorved bestemmes:

1. Plakat av 25 oktober 1918 angående avleggelse av svenneprøver og kontrollen dermed, dens § 1, endres, forsåvidt angår »boktrykkere: settere«, således som nedendenfor anført.
2. Virksomhet som reprodusør undergis bestemmelsen i lov om håndverksnæring av 25 juli 1913, og der anordnes for faget prøve, således som nedenfor anført.

Ad. 1. **For boktrykkere.**

Settere.

a) Verk- og aksidenssats:

1. En titelside med minst 8 linjer inklusive foten.
2. To sider tekst med håndsats med over- og undertitler samt levende kolumnetitel og note, — eller to sider maskinsats med samme utstyr.
3. En tabell.
4. Utskytning eller skissering av utskytningsskjema for 16 sider 8vo og for et halvark og to kvartark 8vo i én form.

Ad. 2. **For reprodusører.**

Fotografer.

1. Strekfotografering. (Pennetegninger). (Platestørrelse 24×30 cm.)
2. Autofotografering. (Grovt og fint raster). (Platestørrelse 24×30 cm.).
3. Kopiering, overføring på metallplaten, vending og innfeldning,
4. Kjenskap til de almindelige brukte kemikalier og deres anvendelse og virkemåte.
5. Behandling av tørrplater.

*) Bekjentgj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22, hvor vedtektens §§ 1 og 2 i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.

Etsere. 3 juni.

1. Behandling av kopier på sink, kobber og messing.
2. Etsning av strek (selvangivelsesblanketten, skrift med og uten føtter, engelsk skrift, preg i sink og messing).
3. Etsning av autotypi (tung portrettgruppe, faksimile efter blyantstegning, maleri med skypartier, maskine med forløpninger, en gruppe hvitkledde damer, vekstikning av flekker).

Kongelig resolusjon*) om forbud mot å slippe gravær, født i tiden 15 april—1 mai i angjeldende år, på sambeite i Balsfjord herred, Troms fylke. 3 juni.

Kongelig resolusjon*) om adgang til å drepe streifende hund i Namdalseid herred, Nord-Trøndelag fylke. 3 juni.

Kongelig resolusjon*) om nedsettelse av arealgrenseneilste og 3dje leddi § 1 i lov om erhvelse av dyrket mark av 10 desember 1920 for Luster herred, Sogn og Fjordane fylke, til henholdsvis 1,5 og 5 ha. 3 juni.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Gjøvik by fra 15 til 24 kilometer i timen, forsåvidt angår kjørsel i lyse med motorcykler og personautomobiler. 3 juni.

Kongelig resolusjon **), hvorved i henhold til § 88 i lov om bygningsvesenet av 27 juli 1896 og §§ 66 og 67 i lov om brandvesenet av 15 august 1908 bestemmes, at førstnevnte lov skal være gjeldende for et strøk av Eid herred innenfor de av Eid herredsstyre i møte av 19 april 1921 vedtatte grenser, og at grensene for Nordfjordeid brandkommune, som er oprettet ved høieste resolusjon av 5 april 1881, forandres således, at de faller sammen med de foran nevnte grenser. 3 juni.

Kongelig resolusjon, hvorved Norges geologiske Undersøkelses administrasjon fra 1 juni d. å. blir å overføre fra Kirke- og Undervisningsdepartementet til Departementet for Handel, Sjøfart, Industri og Fiskeri. 3 juni.

Kongelig resolusjon, hvorved Justis- og Politidepartementet bemyndiges til å treffe de nærmere bestemmelser om tjenestetidens fastsettelse og gjennemførelse og om den effektive arbeidstids beregning for fengselsvesenets tjenestemenn. 3 juni.

*) Bekjentgj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22.
**) Bekjentgj. 6 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 22, hvor de omhandlede grenser er beskrevet.

3 juni. **Kongelig resolusjon**, hvorved der i Departementet for Sociale Saker fra juli 1921 oprettes et nytt kontor, 3dje Medisinalkontor.

3 juni. **Kongelig resolusjon**, hvorved A/S Kvina Gruber tillates midlertidig, dog ikke utover utgangen av 1922, å la driften hvile ved de gruber, på hvilke selskapet ved kongelig resolusjon av 14 juli 1914 fikk konsesjon til igangsettelse av bergverksdrift.

3 juni. **Kongelig resolusjon**, hvorved i henhold til lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 dens § 1 bestemmes, at retten til å ansette fylkesdyrlæger og politidyrlæger i Kristiania og Bergen fra 1 juli 1921 henlegges til Landsruksdepartementet.

I henhold til samme lovs § 2,2 bestemmes, at fylkesmannen og fylkesutvalget regnes som den fylkesdyrlægene — og magistrat og formannskap som den politidyrlægene i Kristiania og Bergen — nærmest foresatte tjenestemyndighet.

I henhold til samme lovs § 29 1ste ledd bestemmes, at Landbruksdepartementet skal fastsette nærmere reglement for fylkesdyrlægene og politidyrlægene i Kristiania og Bergen.

3 juni. **Kongelig resolusjon**, hvorved det ved kongelig resolusjon av 12 november 1920 fastsatte manøvreringsreglement for regulering av Tyrilielven forandres således, at øverste reguleringsgrense for Reinsjøen blir kote 903,5 og nederste kote 901.

7 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av fru Bergithe Elisabeth Petersen-Foss ved testamente av 24 september 1917 med kodiciller av 11 februar 1918, 29 mai 1918 og 3 januar 1919 oprettede »Wilhelm Foss's Børns — Fru Bergithe Elisabeth Foss's og Johan Severin Foss's — Legat« til beste bl. for i Arendal hjemstavnsberettigede damer, der er døtre av eller enker efter menn, som har kjent bedre dager og levet i bedre kår — og på de den 6 mai 1921 utferdigede statutter for dette legat.

8 juni. **Skrivelse***) fra Arbeidsdepartementet, hvori meddeles, at departementet i henhold til den ved kongelig resolusjon av 4 juni 1920 gitte bemyndigelse i skrivelse til fylkesmannen i Vestfold fylke av d. d. har approbert Nøtterøy herredsstyres beslutning av 21 april 1921 angående tvungen opmåling av tomter og grunner i »Nøtterøy haveby«.

9 juni. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til fylkesmannen i Nordland, hvori uttales, at innkrevningsavgift i henhold

*) Bekjentgj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd nr. 23.

til § 43 jfr. § 26 i lov nr. 3 av 10 april 1915 om barn, hvis foreldre ikke har inngått ekteskap med hverandre, alene antas å kunne kreves utbetalt av statskassen, hvis selve bidraget blir betalt. 9 juni.

Skrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Telemark fylke, foranlediget ved en forespørsel fra Notodden om, hvorvidt man ved taksering av vannfall innen byen kunde medta den hele verdi av den ved reguleringsanlegg i andre kommuner innvunne forøkelse av vannføringen. 9 juni.

Departementet gjør opmerksom på Høiesteretts dom av 27 juni 1918 (Rettstidende for 1919 s. 73 flg.) i sak: Bjølsen Valsemølle mot Aker kommune. Ved denne dom er det avgjort, at verdien av vannkraften i fallene ikke for nogen del kan medtas ved taksering til eiendomsskatt av de i annen kommune beliggende reguleringsanlegg. Verdien av vannkraften må således i sin helhet medtas ved verdsettelsen av vannfallet.

Lov*)[1]) om midlertidig forhøielse av betaling, som efter sportelloven tilkommer statskassen for visse forretninger m. v. 10 juni.

I.

Kongen kan treffe bestemmelse om midlertidig forhøielse av de gebyrer, som tilkommer statskassen efter lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897 §§ 1, 2, 3 bokstav b, 10, 14, 15 første ledd, 17, 18, 19, 21, 30, 32, 45, 57 første og annet ledd, 59, 62, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 76 og 77.

Gebyrene efter § 1 annet ledd må ikke settes høiere enn til:

Hvis det påståtte beløp ikke overstiger			kr.	100,00	kr. 5,00
hvis det påståtte beløp overstiger kr.	100,00	men ikke »		500,00	» 10,00
—»— »	500,00	—»—	»	2 000,00	» 20,00
—»— »	2 000,00	—»—	»	5 000,00	» 30,00
—»— »	5 000,00	—»—	»	10 000,00	» 40,00
—»— »	10 000,00				» 50,00

Gebyrene efter § 2 må ikke forhøies, forsåvidt de der omhandlede forretninger knytter sig til domssak, for hvilken betalingen ikke overstiger kr. 10,00. Forøvrig må forhøielsen ikke overstige 50 pct.

Gebyrene efter § 3 bokstav b må ikke settes høiere enn til kr. 10,00 for første dag og kr. 15,00 for hver følgende dag.

---

*) Bekjentgj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) St.besl. 10 juni. Se Ot. prp. nr. 27. Innst. O. II. St.tid., forh. i Ot. s 911—913; i Lt. s. 223.

10 juni. Gebyrene efter § 62 må ikke settes høiere enn til:

For forretning, der ikke angår bestemt sum . . . . kr. 10,00

— der angår bestemt sum:

når hovedstolen er						
under eller på			kr.	200,00	kr.	4,00
over	kr.	200,00	til »	1 000,00	»	6,00
—»—	»	1 000,00	» »	2 000,00	»	8,00
—»—	»	2 000 00	» »	5 000,00	»	10,00
—»—	»	5 000,00	» »	10 000,00	»	12,00
—»—	»	10 000,00	» »	20 000,00	»	16,00
—»—	»	20 000,00			»	20,00

Gebyrene efter § 69 må ikke settes høiere enn for brev på handelsnæring eller utskibningsrett til kr. 50,00 og på håndverks- eller skippernæring til kr. 25,00.

For gebyrer efter § 1 første ledd, §§ 17, 18, 21, 76 og 77 må forhøielsen ikke overstige 50 pct.

For de øvrige gebyrer må forhøielsen ikke overstige 100 pct.

II.

Efternevnte bestemmelser i lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897 skal lyde som følger:

§ 99 siste ledd.

Efter fogedembedets inndragning betales for ny skattebok uansett brukets størrelse kr. 0,50, der tilfaller den tjenestemann, som mottar skatten. Eier av flere bruk innen samme lensmannsdistrikt plikter da ikke å anskaffe mere enn én bok.

§ 143.

For utskrifter og attester, der meddeles til offentlig bruk, erlegges ingen betaling.

Heller ikke betales for attest:

som meddeles av lensmann i egenskap av polititjenestemann, medmindre der av Kongen er fastsatt betaling for vedkommende art av attester,

om vernepliktig mannskaps innflyttning eller ophold i distriktet,

om at dødsfall er anmeldt,

som efter lovgivningen om skifte av mindre dødsboer meddeles om adgang til å inngå nytt ekteskap,

som utkreves for å få premie for felt rovdyr,

som utkreves for av den almindelige brandforsikringsinnretning å få utbetalt erstatning for brandskade,

som utkreves for å kunne oppebære lønn, pensjon, liv- 10 juni.
rente eller understøttelse av offentlige eller kommunale kasser, stiftelser eller fonds,
som begjæres av fattigstyrelse,
om at noget er begjært beskrevet.

III.

Gebyret for utpantning efter lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897 § 128 forhøies, når summen ikke overstiger kr. 10,00, til kr. 1,00.

Gebyret for utpantning efter samme lovs § 151 forhøies, når summen ikke overstiger kr. 25,00, til kr. 0,60.

IV.

Nærværende lov trer i kraft 1 juli 1921.

Kongelig resolusjon*), hvorved der i henhold til for- 10 juni.
annevnte lov meddeles stadfestelse på nedenstående bestemmelser om midlertidig forhøielse av betaling, som efter sportelloven tilkommer statskassen for visse forretninger:

I.

Gebyr, som tilkommer statskassen efter sportellovens §§ 1, tredje ledd, 10, 14, 15, første ledd, 19, 30, 32, 45, 57, første og annet ledd, 59, 68, 70, 71, 72, 74, 75, forhøies med 100 procent.

Gebyrer, som tilfaller statskassen efter samme lovs §§ 1, første ledd, 2, forsåvidt de der omhandlede forretninger knytter sig til domssak, for hvilken betalingen overstiger kr. 10,00, 17, 18, 21, 76 og 77, forhøies med 50 procent.

Gebyrene efter § 1, annet ledd, fastsettes til:

hvis det påståtte beløp ikke overstiger			kr. 100,00	kr.	5,00
hvis det påståtte beløp overstiger kr.	100,00	men ikke »	500,00	»	10,00
—»— »	500,00	—»— »	2 000,00	»	20,00
—»— »	2 000,00	—»— »	5 000,00	»	30,00
—»— »	5 000,00	—»— »	10 000,00	»	40,00
—»— »	10 000,00			»	50,00

Gebyrene efter § 3 bokstav b fastsettes til kr. 10,00 for første dag og kr. 15,00 for hver følgende dag.

*) Bekjentgj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

10 juni. Gebyrene efter § 62 fastsettes til

for forretning, der ikke angår bestemt sum . . . . kr. 10,00
— der angår bestemt sum:

når hovedstolen er					
under eller på			kr.	200,00	kr. 4,00
over	kr.	200,00	til »	1 000,00	» 6,00
—»—	»	1 000,00	» »	2 000,00	» 8,00
—»—	»	2 000,00	» »	5 000,00	» 10,00
—»—	»	5 000,00	» »	10 000,00	» 12,00
—»—	»	10 000,00	» »	20 000,00	» 16,00
—»—	»	20 000,00			» 20,00

Gebyrene efter § 69 fastsettes til kr. 50,00 for brev på handelsnæring eller utskibningsrett og til kr. 25,00 for brev på håndverks- eller skippernæring.

II.

Disse bestemmelser trer i kraft den 1 juli d. å. og gjelder inntil videre.

10 juni. **Kongelig kunngjørelse***)[1]) om forhøielse av tolltariffens maksimalsatser for visse varer.

I tariffen for innførselstollen forhøies maksimalsatsen for følgende varer til efternevnte beløp:

under l.nr.	66.	Brennevin 1	1	liter	kr. 8,00
»	» 67.	Brennevin 2	1	»	» 8,00
»	» 141.	Farver 1	1	kg.	» 0,10
»	» 163.	Oranger, alleslags, såsom appelsiner, citroner, lemoner, pomeranser	1	»	» 0,40
»	» 164.	Vindruer	1	»	» 1,00
»	» 169.	Plommer, herunder katrineplommer og svisker samt dadler	1	»	» 0,40
»	» 171.	Fiken og fikenost	1	»	» 0,60
»	» 172.	Rosiner og bananer	1	»	» 0,40
»	» 175.	Mandler og mandelkli, aprikoskjerner samt akajunøtter	1	»	» 1,30
»	» 223.	Meloner	1	»	» 1,10
»	» 229.	Grønnsaker 3 a	1	»	» 0,70
»	» 532.	Hasselnøtter	1	»	» 1,20
»	» 535.	Olivenolje	1	»	» 0,20

*) Bekjentgj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.
[1]) Se St.prp. nr. 111. Innst. s. 205. St.tid, s. 1770—1771.

under	l.nr. 605. Koksalt	1	hl.	kr. 0,60	10 juni.
»	» 695. Svovel og svovelblomme	1	kg.	» 0,10	
»	» 774. Vin annen på flasker	1	liter	» 4,00	
»	» 775. Vin inntil 21 pct. alkoholstyrke på fustasjer og krukker	1	kg.	» 3,00	

Forhøielsene trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon*) om nye almindelige helseforskrifter for Avaldsnes herred, Rogaland fylke. 10 juni.

Kongelig resolusjon*) om nye almindelige helseforskrifter for Stangaland herred, Rogaland fylke. 10 juni.

Kongelig resolusjon**), hvorved den rente, som efter skattelovene av 18 august 1911 for landet § 111 og for byene § 103, begges 1ste punktum, skal betales av for sent erlagte skatter til staten, fastsettes til 0,6 pct. pr. måned. 10 juni.

Kongelig resolusjon, hvorved der i medhold av post 15, første punktum, i de ved kongelig resolusjon av 9 august 1918 fastsatte konsesjonsbetingelser og i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 §§ 28 og 33 meddeles stadfestelse på et fremlagt av vedkommende utvalg foreslått utkast til plan for A/S Norsk Valseverks sikkerhetsfond til Laksevåg fattigkommune. 10 juni.

Stortingsbeslutning[1]) om forandring i statsrevisjonens instruks. 13 juni.

Stortingsbeslutning[2]) om innkjøp av eiendommene Nyhus og Dybdal i Hakedal til tuberkulosesanatoriet sammesteds. 13 juni.

Stortingsbeslutning[3]) om innkjøp av ministerbolig i Helsingfors. 13 juni.

---

*) Bekjentgj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23, hvor de nye helseforskrifter er inntatt.

**) Bekjentgj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.

[1]) Se tillegg til innst. S. XXXXVII. St.tid. 1776—1784.

Beslutningen er sålydende:

§ 2 i den av Stortinget utferdigede instruks for statsrevisjonen skal herefter lyde således:

Personalet består av 2 ekspedisjonschefer og det fornødne antall byråchefer og underordnede tjenestemenn.

Ekspedisjonschefer og byråchefer ansettes av Stortingets presidentskap efter innstilling o. s. v. som nu.

[2]) Se Innst. S. nr. 206. St.tid. s. 1772.

[3]) Se St.prp. nr. 102. Innst. S. nr. 203. St.tid. side 1771—1772.

13 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frivillige bidrag oprettede »Husmorforbundets Fond« til beste for ubemidlede unge piker i Kristiania eller omegn til utdannelse i husgjerning og på de den 13 november 1920 utferdigede statutter for dette fond.

13 juni. **Skrivelse***) fra Justisdepartementet, hvori under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av samme datum meddeles, at Kongsvinger og omegns forsorgsforening, omfattende Vinger og Odal sorenskriveri, formann politifullmektig P. O. Johannsen, Kongsvinger, har erklært sig beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere.

13 juni. **Skrivelse****) fra Socialdepartementet om, at det under 28 mai d. å. anordnede midlertidige ekstraordinære landsforbud mot salg, skjenkning og forsendelse av vin, inneholdende 12 volumprocent eller derunder, er ophevet fra lørdag 11 ds. kl. 12 middag.

14 juni. Nr. 1. **Lov***)[1]) om utvidelse av kjøpstaden Kristiansands grenser.

§ 1. Fra 1 juli 1921 skal kjøpstaden Kristiansands grenser være følgende:

På Lund-siden går grensen fra elvens mittstrømslinje (den gamle grense) ved Øvre fergested i rett linje mot øst, skjærer tvers over Nedre Lundsveien, går videre i rett linje, til den når Kristiansand kommunes eiendomsgrense og følger denne grense ca. 400 meter til et punkt, der på kartet er betegnet med A. Derfra går grensen i østlig retning tvers over hovedveien og videre i rett linje til Nedre Kongsgård-veien (B), hvorefter grensen følger veiens nordside forbi Kongsgård Garveri (C) og derfra i rett linje til Topdalsfjorden.

§ 2. Den grenselinje, som er beskrevet i § 1, blir på statskassens bekostning å opgå og utvise ved grensestener ved en åstedsforretning, som holdes av personer, som Kongen opnevner dertil. Forretningen stadfestes av Kongen.

§ 3. De deler av Oddernes herred, som ifølge § 1 henlegges til kjøpstaden Kristiansand, skal fra den 1 juli 1921 utgå av landets matrikkel og i enhver henseende høre under kjøpstaden. Dog skal dette ikke ha nogen virkning på den odel, som den 30 juni 1921 måtte hvile på jord, som ifølge denne lov overføres fra landet til kjøpstaden.

---

*) Bekjentgj. 16 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
**) Bekjentgj. 13 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 23.
[1]) St.besl. 14 juni. Se Ot. prp. nr. 14. Innst. O. V. St.tid., forh. i Ot. s. 915—921; i Lt. s. 223.

§ 4. De personer, som den 1 juli 1921 er bosatt på de strekninger, som ifølge § 1 henlegges til kjøpstaden Kristiansand, skal med hensyn til erhvervelse og utøvelse av stemmerett i medhold av byformannskapsloven anses, som om de hadde vært bosatt i kjøpstaden i den tid, de har bodd i disse strekninger. 14 juni. Nr. 1.

§ 5. De personer, som den 1 januar 1921 hadde bopel innen de strekninger, som ifølge § 1 overføres til kjøpstaden Kristiansand, anses fra den 1 juli 1921 med hensyn til skatteplikt som hørende under kjøpstaden og blir å iligne kommuneskatter i likhet med dens andre innbyggere.

Utligningen av kommuneskatt til den utvidede bykommune for budgettåret 1 juli 1921—30 juni 1922 (statsskatt for budgettåret 1920—1921) skal foregå ved ligningsmyndighetene i Kristiansand og efter de regler, som gjelder for Kristiansand i medhold av skattelovgivningen for byene. Vedkommende departement fastsetter for denne ligning de endringer, som måtte finnes nødvendige i skattelovgivningens tidsfrister for utførelsen av ligningen.

§ 6. De i Oddernes herred hjemstavnsberettigede personer, som den 1 juli 1921 bor eller — om de da er flyttet fra herredet — har hatt sin siste bolig i herredet innen de strekninger av dette, som henlegges til kjøpstaden, skal ha sin fattighjemstavn i kjøpstaden, hvis de flyttet til disse strekninger før den 1 juli 1920.

Ved siden av denne forskrift skal dog de lovbud, som tillegger hustruen mannens, mannen hustruens og barnene foreldrenes hjemstavn, anvendes, hvis mannen, hustruen eller foreldrene er ilive, når de omhandlede strekninger overføres til Kristiansand.

§ 7. De personer, som på den tid, da de i § 1 omhandlede strekninger overføres til kjøpstaden Kristiansand, driver kjøbmannshandel på disse strekninger i medhold av gjeldende lovgivning, skal fremdeles ha rett til å fortsette den av dem drevne næring med de samme rettigheter og plikter som byens andre kjøbmenn.

Dog skal de, som har begynt næringen efter 1 juli 1920, være pliktige til å betale til Kristiansand børskasse den avgift, som ved børslovgivningen er pålagt enhver kjøbmann på stedet ved løsning av handelsbrev.

De personer, som i medhold av gjeldende lovgivning fra den 1 juli 1920 har drevet håndverk på de nevnte strekninger, skal ha rett til å fortsette den av dem drevne næring.

De næringsdrivende, som omhandles i denne paragraf, må melde sig for magistraten i Kristiansand innen den 1 juli 1921 for å kunne nyte de rettigheter, som herved tillegges dem.

14 juni. Nr. 1.

§ 8. Bygninger paa de strekninger, som ved denne lov innlemmes i Kristiansand, nyter ikke godt av den nedsettelse i brandkontingent, som i medhold av lovgivningen om Norges Brandkasse er eller måtte bli tilstått bygninger innen det eldre byområde. Hvorvidt og i hvilken utstrekning nogen sådan nedsettelse i tilfelle skal tilstås nogen del av bebyggelsen på de innlemmede strekninger, bestemmes efter de regler, som inneholdes i lovgivningen om Norges Brandkasse.

§ 9. I de strekninger av Oddernes herred, som omhandles i § 1, skal der, inntil Kongen bestemmer anderledes, være tillatt å opføre sådanne trebygninger, som omhandles i lov om forbud mot opførelse av trebygninger i landets byer m. v. av 19 mai 1904 § 3 annet ledd.

§ 10. Ved skjønn, avgitt av tre personer, som bor utenfor de to interesserte kommuner og hvorav fylkesmannen i Vest-Agder opnevner to og Justisdepartementet en, avgjøres hvor stor erstatning Kristiansand kommune skal yde Oddernes kommune for det tap, som Oddernes kommune måtte antas å lide ved, at strekninger av denne kommune overføres til kjøpstaden.

Justisdepartementet gir de nærmere regler for avholdelsen av skjønnet. Utgiftene ved skjønnet, hvis avgjørelse er endelig, fastsettes av Justisdepartementet og fordeles av dette på de to interesserte kommuner.

14 juni. Nr. 2.

Lov *)[1] om bemyndigelse for Kongen til midlertidig å frita Norges Bank for plikten til å kjøpe gull m. v.

§ 1. Kongen kan inntil utgangen av februar måned 1922 frita Norges bank for dens plikt i henhold til lov av 17 april 1875 § 19 og lov av 23 april 1892 § 14 til å utlevere sedler mot gull i barrer.

Likeledes kan Kongen i samme tidsrum opheve den rett, som i lov av 17 april 1875 § 9 er tillagt enhver, som innleverer gull i statens myntinnretning, til å erholde utmyntet 10 og 20 kroner.

§ 2. Denne lov trer i kraft straks.

14 juni.

Kongelig resolusjon *), hvorved det i forbindelse med sanksjon av foranstående lov av 14 juni 1921 nr. 2 er bestemt, at Norges Banks plikt i henhold til lov av 17 april 1875 § 19 og lov av 23 april 1892 § 14 til å utlevere sedler mot gull i barrer samt den enhver i henhold til lov av 17 april 1875

*) Bekjentgj. 16 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.
[1]) St.besl. 14 juni. Se Ot. prp. nr. 11. Innst. O. nr. 89. St.tid., forh. i Ot. s. 921; i Lt. s. 223.

§ 9 tilkommende rett til å erholde innlevert gull utmyntet i ti- og tyvekroner opheves inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av februar 1922. 14 juni.

Kongelig kunngjørelse *)[1]) om stempelavgift av dokumenter og av spillekort til statskassen i budgettterminen 1 juli 1921—30 juni 1922. 14 juni.

Post 1.

I budgett-terminen 1 juli 1921 til 30 juni 1922 svares stempelavgift til statskassen av de i lov om stemplet papir av 9 august 1839 § 2 og i tilleggslover av 11 april 1885 § 8, jfr. lov av 24 juni 1915 nr. 3, 17 mars 1902 § 1, 8 juni 1907 § 4, 26 juni 1914, 24 juni 1915 nr. 4 § 1, 9 juni 1916 nr. 4 § 1 og 18 juli 1917 nr. 2 § 1, omhandlede dokumenter samt av dokumenter, omhandlet i andre lover, som plikter den for visse nummer i tariffen for stempelpapir opførte avgift, efter følgende satser:

a. av veksler:

kr. 0,10	når pålydendet er			inntil kr.	200
- 0,20	—»—	over kr.	200	— -	400
- 0,30	—»—	— -	400	— ·	600
- 0,40	—»—	— -	600	— -	800
- 0,50	—»—	— -	800	— -	1000
- 0,60	—»—	— -	1000	— -	1200
- 0,70	—»—	— -	1200	— -	1400
- 0,80	—»—	— -	1400	— -	1600
- 0,90	—»—	— -	1600	— -	1800
- 1,00	—»—	— -	1800	— -	2000

og, når pålydendet er større, kr. 0,50 ytterligere for hvert 1000 kroner eller del derav;

b. av vekselobligasjoner, hvis pålydende beløp er over kr. 5000:

kr. 3,00	når pålydendet er			inntil kr.	6000
- 3,50	—»—	over kr.	6000	— -	7000

og, når pålydendet er større, kr. 0,50 ytterligere for hvert 1000 kroner eller del derav;

c. av firmaanmeldelser fra innenlandsk aksjeselskap eller kommandittaksjeselskap: kr. 1,00 for hvert 100 kroner eller del derav, som aksjekapitalen utgjør;

*) Bekjentgj. 16 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

[1]) Se St.prp. nr. 11, inntektsbudgettets hovedp. XI, kap. 1, tit. 9 og 10; utgiftsbudgettets hovedp. XI, kap. 3, tit. 1 og 2; Innst. S. LXII. St.tid. s. 1481—1485.

14 juni. d. av forsikringskontrakter (poliser):

1. av kontrakter om transport- og sjøforsikring for varer og gjenstander, derunder skib, med undtagelse av kontrakter, hvorved forsikring overtas mot krigsfare av den ved lov av 21 august 1914, jfr. lov av 16 juli 1915, oprettede gjensidige krigsforsikring for norske fartøier og av A/S Norsk Varekrigsforsikring:
kr. 0,10 av hvert 1000 kroner eller del derav, som forsikringen lyder på, når den gjelder en bestemt transport eller reise eller en tid av inntil 6 måneder, og ellers kr. 0,20 for hvert 1000 kroner eller del derav, som forsikringen lyder på;

2. av kontrakter om andre arter forsikringer med undtagelse av livsforsikring, ulykkesforsikring, brandforsikring og husdyrforsikring:
kr. 0,10 av hver kontrakt;

e. av sluttsedler ved omsetning:

1. av aksjer:

kr.	0,50	når pålydendet er				inntil kr.	100
-	1,00	—»—	over kr.	100	—	-	200
-	1,50	—»—	—	200	—	-	300
-	2,00	—»—	—	300	—	-	400
-	3,00	—»—	—	400	—	-	600
-	4,00	—»—	—	600	—	-	800
-	5,00	—»—	—	800	—	-	1000
-	6,00	—»—	—	1000	—	-	1200
-	8,00	—»—	—	1200	—	-	1600
-	10,00	—»—	—	1600	—	-	2000

og, når pålydendet er større, kr. 5,00 ytterligere for hvert 1000 kr. eller del derav.

2. av obligasjoner:

kr.	0,05	når pålydendet er				inntil kr.	100
-	0,10	—»—	over kr.	100	—	-	200
-	0,15	—»—	—	200	—	-	300
-	0,20	—»—	—	300	—	-	400
-	0,25	—»—	—	400	—	-	500
-	0,50	—»—	—	500	—	-	1000
-	0,75	—»—	—	1000	—	-	1500
-	1,00	—»—	—	1500	—	-	2000
-	1,25	—»—	—	2000	—	-	2500
-	1,50	—»—	—	2500	—	-	3000

og, når pålydendet er større, kr. 0,50 ytterligere for hvert 1000 kr. eller del derav;

f. av kvitteringer ved salg av edle stener og perler samt smykker av edle metaller: kr. 10,00, når verdien er fra kr. 300,00 til kr. 350,00, og kr. 5,00 ytterligere for hvert verdibeløp av kr. 50,00 eller del derav; 14 juni.

g. av dokumenter angående overdragelse av fast eiendom eller bruksrett over fast eiendom eller stående ydelse av fast eiendom samt av dokumenter, som plikter den for visse nummer i stempelpapirtariffen opførte avgift, efter følgende

tariff for stempelpapir:

Nr.	1 til 50 øre	for dokument med pålydende av inntil	50 kr.		
- 2 -	1 kr.	av over	50 -	inntil	100 kr.
- 3 -	1,50 -	— —	100 -	—	150 -
- 4 -	2,50 -	— —	150 -	—	250 -
- 5 -	5 -	— —	250 -	—	500 -
- 6 -	10 -	— —	500 -	—	1 000 -
- 7 -	15 -	— —	1 000 -	—	1 500 -
- 8 -	20 -	— —	1 500 -	—	2 000 -
- 9 -	25 -	— —	2 000 -	—	2 500 -
- 10 -	30 -	— —	2 500 -	—	3 000 -
- 11 -	35 -	— —	3 000 -	—	3 500 -
- 12 -	40 -	— —	3 500 -	—	4 000 -
- 13 -	45 -	— —	4 000 -	—	4 500 -
- 14 -	50 -	— —	4 500 -	—	5 000 -
- 15 -	55 -	— —	5 000 -	—	5 500 -
- 16 -	60 -	— —	5 500 -	—	6 000 -
- 17 -	65 -	— —	6 000 -	—	6 500 -
- 18 -	70 -	— —	6 500 -	—	7 000 -
- 19 -	75 -	— —	7 000 -	—	7 500 -
- 20 -	80 -	— —	7 500 -	—	8 000 -
- 21 -	85 -	— —	8 000 -	—	8 500 -
- 22 -	90 -	— —	8 500 -	—	9 000 -
- 23 -	95 -	— —	9 000 -	—	9 500 -
- 24 -	100 -	— —	9 500 -	—	10 000 -
- 25 -	110 -	— —	10 000 -	—	11 000 -
- 26 -	120 -	— —	11 000 -	—	12 000 -
- 27 -	130 -	— —	12 000 -	—	13 000 -
- 28 -	140 -	— —	13 000 -	—	14 000 -
- 29 -	150 -	— —	14 000 -	—	15 000 -
- 30 -	160 -	— —	15 000 -	—	16 000 -

14 juni. Nr. 31 til 170 kr. for dokument med pålydende.

av	over	16 000 kr.	inntil	17 000 kr.
- 32 - 180 -	—	— 17 000 -	—	18 000 -
- 33 - 190 -	—	— 18 000 -	—	19 000 -
- 34 - 200 -	—	— 19 000 -	—	20 000 -
- 35 - 215 -	—	— 20 000 -	—	21 500 -
- 36 - 230 -	—	— 21 500 -	—	23 000 -
- 37 - 245 -	—	— 23 000 -	—	24 500 -
- 38 - 260 -	—	— 24 500 -	—	26 000 -
- 39 - 275 -	—	— 26 000 -	—	27 500 -
- 40 - 290 -	—	— 27 500 -	—	29 000 -
- 41 - 305 -	—	— 29 000 -	—	30 500 -
- 42 - 320 -	—	— 30 500 -	—	32 000 -
- 43 - 340 -	—	— 32 000 -	—	34 000 -
- 44 - 360 -	—	— 34 000 -	—	36 000 -
- 45 - 380 -	—	— 36 000 -	—	38 000 -
- 46 - 400 -	—	— 38 000 -	—	40 000 -
- 47 - 420 -	—	— 40 000 -	—	42 000 -
- 48 - 440 -	—	— 42 000 -	—	44 000 -
- 49 - 465 -	—	— 44 000 -	—	46 500 -
- 50 - 490 -	—	— 46 500 -	—	49 000 -
- 51 - 515 -	—	— 49 000 -	—	51 500 -
- 52 - 540 -	—	— 51 500 -	—	54 000 -
- 53 - 570 -	—	— 54 000 -	—	57 000 -
- 54 - 600 -	—	— 57 000 -	—	60 000 -
- 55 - 630 -	—	— 60 000 -	—	63 000 -
- 56 - 660 -	—	— 63 000 -	—	66 000 -
- 57 - 695 -	—	— 66 000 -	—	69 500 -
- 58 - 730 -	—	— 69 500 -	—	73 000 -
- 59 - 765 -	—	— 73 000 -	—	76 500 -
- 60 - 800 -	—	— 76 500 -	—	80 000 -
- 61 - 840 -	—	— 80 000 -	—	84 000 -
- 62 - 880 -	—	— 84 000 -	—	88 000 -
- 63 - 920 -	—	— 88 000 -	—	92 000 -
- 64 - 960 -	—	— 92 000 -	—	96 000 -
- 65 - 1 000 -	—	— 96 000 -	—	100 000 -
- 66 - 1 060 -	—	— 100 000 -	—	106 000 -
- 67 - 1 120 -	—	— 106 000 -	—	112 000 -
- 68 - 1 180 -	—	— 112 000 -	—	118 000 -
- 69 - 1 240 -	—	— 118 000 -	—	124 000 -
- 70 - 1 300 -	—	— 124 000 -	—	130 000 -
- 71 - 1 360 -	—	— 130 000 -	—	136 000 -
- 72 - 1 420 -	—	— 136 000 -	—	142 000 -
- 73 - 1 480 -	—	— 142 000 -	—	148 000 -
- 74 - 1 540 -	—	— 148 000 -	—	154 000 -

Nr. 75 til 1 600 kr. for dokument med pålydende av over 154 000 kr. inntil 160 000 kr. 14 juni.

- 76	- 1 680	-	—	—	160 000	-	—	168 000 -
- 77	- 1 760	-	—	—	168 000	-	—	176 000 -
- 78	- 1 840	-	—	—	176 000	-	—	184 000 -
- 79	- 1 920	-	—	—	184 000	-	—	192 000 -
- 80	- 2 000	-	—	—	192 000	-	—	200 000 -
- 81	- 2 100	-	—	—	200 000	-	—	210 000 -
- 82	- 2 200	-	—	—	210 000	-	—	220 000 -
- 83	- 2 300	-	—	—	220 000	-	—	230 000 -
- 84	- 2 400	-	—	—	230 000	-	—	240 000 -
- 85	- 2 500	-	—	—	240 000	-	—	250 000 -
- 86	- 2 600	-	—	—	250 000	-	—	260 000 -
- 87	- 2 700	-	—	—	260 000	-	—	270 000 -
- 88	- 2 800	-	—	—	270 000	-	—	280 000 -
- 89	- 2 900	-	—	—	280 000	-	—	290 000 -
- 90	- 3 000	-	—	—	290 000	-	—	300 000 -
- 91	- 3 100	-	—	—	300 000	-	—	310 000 -
- 92	- 3 250	-	—	—	310 000	-	—	325 000 -
- 93	- 3 400	-	—	—	325 000	-	—	340 000 -
- 94	- 3 550	-	—	—	340 000	-	—	355 000 -
- 95	- 3 700	-	—	—	355 000	-	—	370 000 -
- 96	- 3 850	-	—	—	370 000	-	—	385 000 -
- 97	- 4 000	-	—	—	385 000	-	—	400 000 -
- 98	- 4 200	-	—	—	400 000	-	—	420 000 -
- 99	- 4 400	-	—	—	420 000	-	—	440 000 -
- 100	- 4 650	-	—	—	440 000	-	—	465 000 -
- 101	- 4 900	-	—	—	465 000	-	—	490 000 -
- 102	- 5 150	-	—	—	490 000	-	—	515 000 -
- 103	- 5 400	-	—	—	515 000	-	—	540 000 -
- 104	- 5 700	-	—	—	540 000	-	—	570 000 -
- 105	- 6 000	-	—	—	570 000	-	—	600 000 -
- 106	- 6 300	-	—	—	600 000	-	—	630 000 -
- 107	- 6 600	-	—	—	630 000	-	—	660 000 -
- 108	- 6 950	-	—	—	660 000	-	—	695 000 -
- 109	- 7 300	-	—	—	695 000	-	—	730 000 -
- 110	- 7 650	-	—	—	730 000	-	—	765 000 -
- 111	- 8 000	-	—	—	765 000	-	—	800 000 -
- 112	- 8 400	-	—	—	800 000	-	—	840 000 -
- 113	- 8 800	-	—	—	840 000	-	—	880 000 -
- 114	- 9 200	-	—	—	880 000	-	—	920 000 -
- 115	- 9 600	-	—	—	920 000	-	—	960 000 -
- 116	- 10 000	-	—	—	960 000	-	—	1 000 000 -
- 117	- 10 500	-	—	—	1000 000	-	—	1 050 000 -
- 118	- 11 000	-	—	—	1050 000	-	—	1 100 000 -

14 juni. og så fremdeles kr. 500,00 for hvert antall av kr. 50 000,00, som summen er høiere enn kr. 1 100 000,00.

Post 2.

I samme budgett-termin erlegges stempelavgift til statskassen av spillekort med kr. 0,70 for hvert spill.

14 juni. **Kongelig resolusjon***), hvorved i henhold til § 67 i brandloven av 15 august 1908 stadfestes post 1 i Haugesund bystyres beslutning i møte den 4 februar 1921 angående fritagelse for å holde brandhaker, på betingelse av, at brandvesenet anskaffer og vedlikeholder minst 20 brandhaker, som opbevares slik, at de til enhver tid hurtig og lett kan disponeres.

14 juni. **Kongelig resolusjon***) om ophevelse av innskrenkningen for motorvognkjøring på hovedveiene i Hurum herred, Buskerud fylke.

14 juni. **Kongelig resolusjon***), hvorved opheves kongelig resolusjon av 15 april d. å., ved hvilken i henhold til Stortingets beslutning av 13 s. m. blev bestemt, at de i tolltariffens slutning fastsatte satser, der skal tre i kraft efterhånden som de med Spania, Portugal og Frankrike inngåtte overenskomster angående innførselstollen for visse varer ophører å gjelde, inntil videre ikke skulde komme til anvendelse, uaktet overenskomsten med Spania var trått ut av kraft.

14 juni. **Kongelig resolusjon**, hvorved fastsettes som gjeldende inntil videre nedenstående manøvreringsreglement for regulering av Håkvikvassdraget i Ankenes:

1.

Reguleringsgrensene er følgende:

Basseng	Øverste	Nederste	Reg.høide
Storvatn	258,5	242,5	16,0
Nedstevatn	221,5	218,0	3,5
Silvatn	190,5	187,0	3,5

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige merker ved de enkelte dammer. Merkene skal godkjennes av det offentlige.

*) Bekjentgj. 16 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 24.

2. 14 juni.

Vannstanden må ikke overstige øverste reguleringsgrenser, uten at alle reguleringsinnretninger er åpnet.

3.

Det skal ved manøvreringen has for øie, at flomvannføringen i vassdraget såvidt mulig ikke forøkes. Heller ikke må dets naturlige lavvannføring forminskes til skade for andres rettigheter.

Forøvrig kan vannslipningen foregå efter kraftverkets behov og efter dettes nærmere bestemmelser.

4.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger, som godtas av vedkommende regjeringsdepartement.

Damvokterens bolig skal efter departementets bestemmelse være mest mulig bekvemt beliggende for tilsyn med dammene, og han skal ha så lett adgang som mulig til telefon. Departementet kan bestemme, at damvokteren skal ha telefon i sin bolig.

5.

Det skal påses, at flomløpene (overløpene) og tappeløpene ikke hindres av is eller lignende samt at dammene til enhver tid er i god stand.

Der føres protokoll over dammenes manøvrering, avleste vannstander samt observeres og noteres, om det måtte forlanges, regnmengder, temperatur m. v. Av denne protokoll sendes ved hver måneds utgang avskrift til vassdragdirektøren.

6.

Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

7.

Forandringer i dette reglement kan bare foretas av Kongen, efterat kraftverkets vedkommende og Ankenes kommune har hatt anledning til å uttale sig.

Stortingsbeslutning [1]) bl. a. om oprettelse av en ny statskonsulentstilling i det vestlandske distrikt (Landbruksbudgettet). 14 juni.

[1]) Se St.pr. nr. 1. utgiftsbudgettets hovedp. IX, kap. 1, tit. 2—70; inntektsbudgettets hovedp. IX, kap. 1, tit. 1—11; St.prp. nr. 38 og 52. Innst. S. XIX. St.tid. s. 1798—1825.

14 juni. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Hamar, i anledning av en forespørsel fra et skolestyre, om et skolestyres mindretall har rett til å kreve fremmet et forslag om en forandring i den bestående kretsregulering efter landsskolelovens § 3, hvis ikke forslaget opnår flertall i skolestyret.

I anledning herav uttaler departementet, at det finner spørsmålet tvilsomt, da loven ikke har nogen bestemmelse om fremgangsmåten, når det gjelder en delvis omregulering av et herreds skolekretser, men man antar, at mindretallet ikke har rett til å kreve saken videre fremmet efter reglene i skolelovens § 3, når den ikke har vunnet tilslutning i skolestyret.

14 juni. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til et advokatfirma, hvori meddeles, at departementet er enig i, at stempelavgiften av sluttsedler vedkommende overdragelse av aksjer m. v. fra et ansvarlig selskap til en av selskapets interessenter blir å beregne av omsetningsverdien med fradrag for den anpart, som vedkommende interessent selv representerer i selskapet, jfr. lov av 12 oktober 1857 inneholdende tillegg til lov om stemplet papir av 9 august 1839.

15 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Nils Henrik Nilsen Skallist ved gavebrev av 19 april 1921 oprettede »Karen Marie og Nils Skallists legat« til beste for trengende i Tjølling sogn og på de den 23 april 1921 utferdigede statutter for dette legat.

16 juni. **Rundskrivelse** fra Finansdepartementet, hvori uttales følgende:

I landsskattelovens § 111, byskattelovens § 103, begges 1ste ledd, således som bestemmelsene lyder efter tilleggsskattelovene av 22 februar 1921, er foreskrevet, at Kongen skal fastsette rentesatsen for statsskatt, som ikke betales ved forfall.

Ved kongelig resolusjon av 10 d. md. er renten satt til 0,6 pct. pr. måned.

Denne rentesats blir å anvende første gang ved innbetalingen av statsskatten for budgett-terminen 1921—22 på grunnlag av inntektsåret 1920; jfr. den med departementets rundskrivelse av 30 april d. å. utsendte kongelige kunngjørelse om statsskatten for denne termin. For restanser av statsskatt for eldre terminer blir derimot de tidligere gjeldende bestemmelser om renteberegning fremdeles å anvende. Det samme gjelder for restanser av krigskonjunkturskatt, herunder innbefattet sådan skatt på grunnlag av inntektsåret 1920, som er

besluttet utskrevet for terminen 1920—21, jfr. rundskrivelse av 6 april 1921. 16 juni.

Man gjør opmerksom på, at de nye bestemmelser i flere punkter avviker fra de eldre. Efter de eldre bestemmelser skal der erlegges i renter $^1/_2$ pct. for hver full måned, som forløper, inntil betaling skjer. Den måned, hvori betalingen finner sted, settes altså ut av betraktning. Efter de nye bestemmelser skal renten 0,6 pct beregnes for hver måned eller del av en måned, som er forløpet fra forfallsdag til betaling skjer. Dog gjelder der en løpetid av 8 dager efter forfall, hvori skatten kan innbetales rentefritt. Hvis skatten først betales, efterat denne frist er forløpet f. eks. på den den 9de dag, vil der bli å beregne renter for en hel måned.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmennene, hvori departementet citerer de ved kongelig resolusjon av 10 juni 1921, jfr. lov av s. d., fastsatte bestemmelser om midlertidig forhøielse av betaling, som efter sportelloven tilkommer statskassen for visse forretninger, hvorefter departementet uttaler, at det har ansett det nødvendig å innta i loven særskilte overgangsforskrifter for forretninger, som er påbegynt før, men avsluttes efter lovens ikrafttreden, idet de regler, som er opstilt i cirkulære av 20 desember 1897, er forutsatt gitt tilsvarende anvendelse ved lovens ikrafttreden 1 juli d. å. 17 juni.

Ved den nevnte lov av 10 juni 1921 er videre foretatt følgende forandringer i sportelloven: Betalingen for ny skattebok efter § 99 siste ledd er forhøiet til kr. 0,50 og gebyrene efter § 128 er forhøiet til kr. 1,00, når summen ikke overstiger kr. 10,00 og efter § 151 til kr. 0,60, når summen ikke overstiger kr. 25,00.

Herom skal man i fornøden utstrekning be vedkommende embeds- og tjenestemenn gjort bekjent.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse av godtgjørelsen for forkynnelser i private saker inntil videre til kr. 3,00 i Herøy og Sande lensmannsdistrikt, Møre fylke. 17 juni.

Kongelig resolusjon**) om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder i Trondhjem. 17 juni.

Kongelig resolusjon*) om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen for Vinger herred, Hedmark fylke, fra 30 ha. til 10 ha. 17 juni.

*) Bekjentgj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.
**) Bekjentgj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25, hvor vedtekten er inntatt.

17 juni. **Kongelig resolusjon***), hvorved bestemmes:

I. De i § 2, § 3, første avsnitt, og § 4 i skogkonsesjonsloven av 18 september 1909 omhandlede grenser nedsettes for Vinger herred, Hedmark fylke, til 20 ha. og kongelig resolusjon av 16 januar 1914 om nedsettelse av grensene til 100 ha. opheves.

II. Den grense, som er nevnt i skogkonsesjonslovens § 3, annet ledd, nedsettes for samme herred fra 1/5 av herredets samlede flateinnhold av skoggrunn til 20 ha.

III. Denne bestemmelse trer i kraft straks.

17 juni. **Kongelig resolusjon****) om vedtekter angående husvær for folk og hester under arbeide i Øvre Sandsvær herred, Buskerud fylke.

17 juni. **Kongelig resolusjon*****) om nye skogvedtekter for Stod herred, Nord-Trøndelag fylke.

17 juni. **Kongelig resolusjon***), hvorved der i medhold av lov av 21 juni 1912 om bruk av motorvogner § 8 fastsettes for Sarpsborg by nedenstående bestemmelser om motorvogners hjulringer:

Uten særskilt tillatelse av formannskapet må der ikke på Sarpsborg bys gater benyttes motorvogner med hjulringer av mindre dimensjoner eller av annet materiale enn angitt i efterstående tabell (se næste side).

Med hensyn til størrelse av hjulringer for tyngre motorvogner enn i tabellen angitt treffes særskilt avgjørelse av stadsingeniøren i hvert enkelt tilfelle.

For motorvogner, hvis trykk på foraksel eller bakaksel ligger mellem de anførte vekter, gjelder bestemmelsen for den nærmestliggende vekt.

Hvis akseltrykket ligger nøiaktig midt imellem, gjelder bestemmelsen for den største av de nærmestliggende vekter.

De anførte ringstørrelser er forutsatt å tilsvare de tall, som er påtrykt ringene.

Der må ikke benyttes gummiringer, som ved slit eller av nogen annen grunn antas å være skadelig for veiene.

En av formannskapet eller stadsingeniøren truffet bestemmelse kan av automobilens eier innbringes for Arbeidsdepartementet til endelig avgjørelse.

Disse bestemmelser trer i kraft fra 1 august 1921.

---

*) Bekjentgj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

**) Bekjentgj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25, hvor vedtektene er inntatt.

***) Bekjentgj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25, hvor de nye skogvedtekter er inntatt.

Forhjul					Bakhjul					
Akseltrykk ved fullt belastet vogn:	Luftgummiringer		Kompakte gummiringer		Akseltrykk ved fullt belastet vogn:	Luftgummiringer		Kompakte gummiringer		De anførte akseltrykk svarer omtrent til følgende nettolass i tonn
Kg.	Eng."	m/m	Eng."	m/m	Kg.	Eng."	m/m	Eng."	m/m	
—	—	—	—		1100	enk. $4^1/_2$	enk. 120	ikke tillatt		—
700	$4^1/_2$	120	ikke tillatt		1400	enk. 5 dob. $4^1/_2$	» 135 dob. 120	»	»	1
900	$4^1/_2$	120	»	»	1700	enk. 6 dob. $4^1/_2$	enk. 150 dob. 120	»	»	$1^1/_4$
1000	5	135	»	»	2000	enk. 7 dob. 5	dob. 135	»	»	$1^1/_2$
1200	5	135	»	»	2400	enk. 7 dob. 5	dob. 135	»	»	$1^3/_4$
1300	6	150	5	120	2700	enk. 8 dob. 6	dob. 150	enk. 8 dob. 5	dob. 120	2
1500	6	150	5	120	3000	enk. 9 dob. 6	dob. 150	enk. 8 dob. 5	dob. 120	$2^1/_4$
1700	6	150	5	120	3300	enk. 10 dob. 6	dob. 150	enk. 8 dob. 5	dob. 120	$2^1/_2$
1900	7	175	6	140	3600	enk. 10 dob. 6	dob. 150	enk. 10 dob. 5	dob. 120	$2^3/_4$
2000	7	175	6	140	4000	enk. 10 dob. 6	dob. 150	enk. 10 dob. 5	dob. 120	3
2200	7	175	6	140	4400	enk. 12 dob. 6	dob. 150	enk. 11 (12) dob. 6	dob. 140	$3^1/_4$
2400	8	200	6	140	4800	enk. 12 dob. 7	dob. 175	enk. 12 dob. 6	dob. 140	$3^1/_2$
2700	8	200	7	160	5400	enk. 12 dob. 7	dob. 175	enk. 12 dob. 6	dob. 140	4

Kongelig resolusjon*) om oprettelse av havnestyre for hver av uthavnene Struven og Hauge i Bremanger herred, Sogn og Fjordane fylke. 17 juni.

De områder, som underlegges havnestyrene, begrenses av rette linjer saaledes:

a. For Struven: Fra Førdeelvens utløp til Førdeholmen, videre fra dennes vestre kant til Nabbeskjæret og fra dette mot nord til høivannslinjen.

b. For Hauge: Fra Haugsnessets vestre pynt til Holmens sydøstre kant og videre mot vest fra Holmens vestlige ende til høivannslinjen på Bremanger.

*) Bekjentgj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

17 juni. **Kongelig resolusjon***) om forhøielse til det dobbelte av de havneavgifter, som i henhold til havnelovens §§ 16, 28 og 47 hittil har vært opkrevet i Kristiania.

17 juni. **Kongelig resolusjon***) om nye takster og bestemmelser for benyttelse av Kragerø offentlige brygger samt om forhøielse til det dobbelte av de avgifter, som i henhold til havnelovens §§ 16, 28, 29 og 47 hittil har vært opkrevet i Kragerø.

17 juni. **Kongelig resolusjon***) om regulativ for avgift til Bergen havnekasse av varer, som innføres fra utlandet over Bergen offentlige kaier og brygger.

17 juni. **Kongelig resolusjon***) om forandringer i § 1 i de ved kongelige resolusjoner av 31 mars 1916 og 31 august 1917 stadfestede bryggetakster for Molde og om forhøielse til det dobbelte av de i havnelovens §§ 16, 28, 29 og 47 omhandlede havneavgifter, dog således, at tonnasjeavgiften av lystfartøier fremdeles kun blir å opkreve med 6 øre pr. registertonn.

17 juni. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

1. Fra 1 juli 1921 opheves de kongelige resolusjoner av 28 september 1917 og 20 mai 1920, hvorved endel magistratsforretninger i Kristiansund henlagdes fra Kristiansund politimester- og magistratsembede til en av Justisdepartementet konstituert midlertidig borgermester.
2. De magistratsforretninger i Kristiansund, som har vært henlagt til den midlertidig oprettede kommunelønte borgermesterstilling, henlegges fra det i post 1 nevnte tidspunkt pånytil Kristiansund politimester- og magistratsembede.

17 juni. **Kongelig resolusjon**, hvorved der fastsettes instruks for de offentlige kontrollkontorer for skibsinstrumenter overensstemmende med et fremlagt utkast.

Nærværende resolusjon trer i kraft den 1 oktober 1921.

Fra samme tid opheves den ved kongelige resolusjoner av 28 april 1911 og 5 april 1918 fastsatte instruks for de offentlige kontorer for undersøkelse av skibsinstrumenter m. v.

Av den nye instruks hitsettes:

Almindelige bestemmmelser.

1.

Kontorenes bestyrere og assistenter ansettes av Departementet efter innhentet forslag fra magistrat og formannskap.

*) Bekjentgj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.

Funksjonærene har å rette sig efter de av departementet 17 juni. gitte bestemmelser.

Bestyreren forestår og fordeler arbeidet.

2.

Kontrollkontorenes opgaver er:

a) å avgjøre, om de lanterner og instrumenter m. v., som forelegges dem til undersøkelse, er i overensstemmende med gjeldende lover og bestemmelser og ellers i god og brukbar stand,

b) å ophjelpe den innenlandske fabrikasjon av lanterner og skibsinstrumenter,

c) å bistå redere og navigatører ved anskaffelse av lanterner og instrumenter m. v. samt med anvisninger angående behandlingsmåten,

d) å opstille lanterner og instrumenter ombord samt foreta kompasskompensasjon og deviasjonsundersøkelser overensstemmende med de herfor gjeldende regler,

e) å utføre kartrettelser og mindre kart- og hydrograferingsarbeider i spesielle øiemed, såfremt det er gjørlig og der er anledning dertil,

f) å opbevare kronometre.

3.

Rett til å utferdige certifikat efter denne instruks tilkommer kun de offentlige kontrollkontorer for skibsinstrumenter.

4.

Departementet kan foreta sådanne endringer i denne instruks som anses hensiktsmessige.

Gebyrer.

A. For undersøkelse og utferdigelse av certifikat betales:

For en ankerlanterne	kr.	3,00
» en rød lanterne for ikke manøvredyktig fartøi	»	3,00
» andre lanterner	»	3,00
» et kompass eller peilapparat	»	3,00
» en sekstant eller oktant	»	7,00
» et skibsbarometer	»	7,00
» en dybdemåler	»	7,00
» en kikkert	»	2,00
» et kronometer, temperaturprøve	»	15,00
» enkelt standsbestemmelse	»	3,00

For undersøkelse av instrumenter m. v., som ikke finnes tilfredsstillende, erlegges halvt gebyr.

B. For utførelse av kompasskompensasjon og deviasjonsunderkelse erlegges:

17 juni. Av nybyggede og fra utlandet innkjøpte fartøier:
a) under registreringspliktig størrelse . . . . kr. 37,00
b) under 120 tonn brutto. . . . . » 60,00
c) 120 tonn brutto og derover. . . . . » 75,00
Ovennevnte takster gjelder også for fartøier under fremmed flagg.

Av andre norske fartøier:
a) Under registreringspliktig størrelse . . . . kr. 22,00
b) under 120 tonn brutto. . . . . » 60,00
c) 120 tonn brutto og derover . . . . . » 75,00
Ovennevnte takster for kompensasjon og diviasjonsundersøkelse gjelder for op til 2 kompasser. Har fartøier fler enn 2 kompasser, betales kr. 20,00 for hvert overskytende kompass, som kompenseres.

C. For opstilling av et skibskompass eller peilskive betales . . . . . kr. 15,00
For kontrollering av lanternes innstilling i lanternebrettene:
a) På skib på 120 tonn br. og derover . . . kr. 22,00
b) På skib under 120 tonn br. (også ikke registreringspliktige) . . . . . » 15,00
For kontrollering av lanterner i faste tårn . . » 30,00

D. For hydrograferingsarbeider o. l. benyttes samme takst som ved Norges Geografiske opmåling.

E. For opbevaring av skibskronometer betales . . kr. 2,00 pr- måned eller del av en måned.

F. For spesielle arbeider utført ved kontoret, f. eks. utarbeidelse av kartkopier, situasjonskarter til sjørettsbruk o. l. betales efter overenskomst.

G. Ved de under B, C og D nevnte arbeider, som foregår utenfor kontoret, tilfaller halvdelen av gebyret den funksjonær, som utfører arbeidet.
Forlanges det under B nevnte arbeide utført på helligdager eller på hverdager påbegynt efter kl. 6 em., forøkes takstene med kr. 10,00, der tilfaller den funksjonær, som utfører arbeidet.

17 juni. **Kongelig resolusjon**, hvorved der i henhold til lov av 9 juli 1920 om forandring i havnelovens § 3 meddeles stadfestelse på nedenstående bestemmelser om den losoldermenn og loser tilkommende godtgjørelse for de i henhold til havnelovens § 33 foretatte befaringer:

Der tilstås under utførelsen av de i havnelovens § 33 omhandlede befaringer losoldermenn og loser kostgodtgjørelse overensstemmende med de herom for offentlige tjenestemenn til enhver tid gjeldende satser.

Losoldermennene tilstås derhos en særskilt godtgjørelse av kr. 4,00 pr. kostdøgn. Disse bestemmelser blir gjeldende fra 1 juli 1920 og inntil videre. 17 juni.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en sorenskriver, hvori meddeles, at sportelloven ikke innholder nogen bestemmmelse om nedtagning av plakater eller lignende, som har vært opslått eller om godtgjørelse herfor. 17 juni.

Departementet antar derfor, at godtgjørelse for sådan nedtagning ikke kan beregnes og utgiftsføres i sportelregnskapet.

Kongelig kunngjørelse*)[1]) om forhøielse av tolltariffens satser for visse varer. 18 juni.

I tariffen for innførselstollen og for tara forhøies satsene for følgende varer til efternevnte beløp:

		Minimal.	Maksimal.
L.-nr. 164	vindruer	1 kg. kr. 0,50	
» 165	friske bananer	1 » » 0,10	kr. 0,40
» 172	tørrede bananer . . .	1 » » 0,15	
» 773	musserende vin på flasker	1 liter » 3,00	» 5,00
» 774	annen vin på flasker .	1 » » 1,50	
» 775	vin på fustasjer eller krukker inntil 21 pct. alkoholstyrke	1 kg. » 0,70	

Beslutningen trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon*), hvorved med hjemmel i lov av 25 mai 1917 angående tillegg til brennevinsloven av 17 mai 1904 bestemmes, at den i kongelig resolusjon av 28 juni 1917 post 1 a og b satte grense av 12 volumprocent alkoholstyrke forandres til 14 volumprocent. 18 juni.

Denne resolusjon trer i kraft straks.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at den portugisiske utenriksminister i en skrivelse til den norske chargé d'affaires i Lissabon av 31 mai d. å. har opsagt den midlertidige handelsavtale melllem Norge og Portugal, som blev istandbragt ved noteveksling av 14 oktober 1920 mellem minister Wedel Jarlsberg og den portugisiske utenriksminister. 18 juni.

Handelsavtalen vil ophøre å gjelde den 1 september 1921.

Skrivelse*) fra Provianteringsdepartementet, Avdeling for Import og Eksport, hvorved i medhold av lov av 22 mars 1918 nr. 5 § 2, jfr. kongelig resolusjon av 29 oktober 1920 samt kongelig resolusjon av 17 august s. å., bestemmes: 18 juni.

*) Bekjentgj. 20 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 25.
[1]) Se St.prp. nr. 116. Innst. S. nr. 220. St.tid. s. 1950—1951.

18 juni. De av Handelsdepartementet under 19 august og 11 september 1920 og de av Provianteringsdepartementets nærværende avdeling under 6 desember næstefter utferdigede importforbud opheves fra idag av. Undtatt herfra er nedennevnte varer, som det fremdeles er forbudt å innføre eller søke innført til landet:

Tolltariff L.-nr. 106 østers.
166 herav epler.
259 gulvtepper og hestedekkener (av fehår).
264 flygler.
265 pianoer.
270 orgler.
271 harmoniums.
302 sjokolade etc.
368 lamper etc. av kobber, bronse, messing etc.
369 andre lamper.
371 leketøi.
453—56 gull, sølv & platina i arbeide.
545 ost.
556 spillkort.
690 sukkertøi.
709 cigarer & cigaretter.
721—23 & 726 møbelsnekkerarbeider.
737 herav fliser til parkettgulv.
777 automobiler, motorcykler og sidevogner.
785, 790, 794 Div. personvogner og sleder.

Det bemerkes, at de av Provianteringsdepartementets nærværende avdeling under 15 oktober 1920 og 8 januar og 22 mars 1921 og det av Provianteringsdepartementet og Landbruksdepartementet under 5 mars 1921 utferdigede importforbud ikke er ophevet.

22 juni. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at departementet i henhold til kongelig resolusjon av 16 juli 1920 om regulativ for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse B II henfører direktøren for den tekniske skole i Karljohansvern og lærerne ved samme skole til kostregulativets klasse II.

22 juni. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Akershus fylke, hvori uttales, at da landsskattelovens § 116 (byskattelovens § 108) ikke inneholder nogen frist, innen hvilken en skattyder må ha forlangt den erlagte skatt betraktet som deponert, antas rett til å fremsette sådant krav å stå ham åpen, når han har erlagt skatten uvitende om,

at han i et annet distrikt er ilignet skatt av samme formue eller inntekt, så lenge skattekravet fra den annen kommune ikke er preskribert. 22 juni.

Kongelig kunngjørelse*)[1]) om skatt til statskassen av motorvogner og lystfartøier samt av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. for budgett-terminen 1 juli 1921 til 30 juni 1922. 23 juni.

For budgett-terminen fra 1 juli 1921 til 30 juni 1922 erlegges skatt til statskassen av motorvogner og lystfartøier samt av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. efter følgende regler:

A. For motorvogner erlegges:

2 av hundre av de første kr. 5 000,00 — eller deler derav — av vognens verdi.
4 av hundre av de derpå følgende kr. 5 000,00 av verdien — eller deler derav.
6 av hundre av de næste kr. 10 000,00 av verdien — eller deler derav.
10 av hundre av de efterfølgende kr. 10 000,00 av verdien — eller deler derav.
15 av hundre av overskytende beløp.

B. For lystfartøier erlegges:

4 av hundre av de første kr. 5 000,00 av fartøiets skattepliktige verdi — eller deler derav.
5 av hundre av de derpå følgende kr. 10 000,00 av verdien — eller deler derav.
6 av hundre av de næste kr. 10 000,00 av verdien — eller deler derav.
8 av hundre av de efterfølgende kr. 10 000,00 av verdien — eller deler derav.
10 av hundre av overskytende beløp.

C. Av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. erlegges:

10 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.

Skrivelse*) fra Justisdepartementet, hvorved under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av samme datum meddeles, at Hamar forsorgsforening, omfattende Sør- og Nord-Hedmark sorenskriverier, formann politimester Asheim, Hamar, 24 juni.

*) Bekjentgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.
[1]) Se St.prp. nr. 39. Innst. S. nr. 182. St.tid. s. 1774—1776.

24 juni. har erklært sig beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere.

25 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frivillige bidrag oprettede »Norske Mindesmerkers Fond« og på de den 26 april 1921 utferdigede statutter for dette fond.

25 juni. **Skrivelse***) fra Provianteringsdepartementet, hvori meddeles, at de av departementet under 27 oktober 1920 utferdigede bestemmelser om anmeldelse m. v. av fraktkontrakter for tankskib settes ut av kraft fra idag å regne.

27 juni. **Stortingsbeslutning** [1]) om felles driftsledelse for Norsk Hovedjernbane og statsbanene.

27 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Eli Dobloug, E. Maurud, M. O. Dobloug og Anders Dobloug ved gavebrev av 6 april 1920 oprettede legat »Anne O. Mauruds Minde« til fordel for budeier i Furnes og på de under 6 april 1920 og 10 februar 1921 utferdigede regler for dette legat.

27 juni. **Skrivelse****) fra Landbruksdepartementet om forandring i § 7 i bruksreglene for Gran almennning av 17 april 1909.

27 juni. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Akershus fylke, hvori departementet i anledning av en innkommet forespørsel om forståelsen av landsskattelovens § 31 (byskattelovens § 26) uttaler følgende:

1. Arbeidsgiver eller anleggsbestyrer antas å være ansvarlig for, at skatten blir innbetalt, såfremt vedkommende arbeider (lønnsmottager) fremdeles er beskjeftiget ved anlegget ved skattens forfallstid og arbeidsgiveren har mottatt skatteseddel fjorten dager før skattens forfallstid. Dog antas an-

---

*) Bekjentgj. 29 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 26.
**) Bekjentgj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.
[1]) Se St.prp. nr. 62. Innst. S. nr. 184. St.tid. s. 2053—2084.
Beslutningen er sålydende:

I.

Arbeidsdepartementet bemyndiges til å avslutte overenskomst med direksjonen for Norsk Hoved-Jernbane om anordning av en felles driftsledelse for denne bane og statsbanene, Kristiania distrikt, i det vesentlige overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 1 april 1921.

II.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

svaret, såfremt arbeideren senere forlater tjenesten, uten at skatten er fullt innbetalt, å være begrenset til den del av arbeiderens skatt, som han ved iakttagelse av de av herredsstyret i henhold til den nevnte paragrafs 3dje ledds siste punktum fastsatte regler har kunnet avholde i lønnen. 27 juni.

2. Skatten kan forlanges trukket ved opgave fra herredskassereren uten foretagelse av utpantning.
3. Arbeidsgiveren antas å kunne begynne å avholde av lønnen, såsnart han har mottatt skatteseddel for vedkommende lønnsmottager.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet: 29 juni.

Departementet er blitt opmerksom på, at enkelte prester ved utstedelsen av fødsels- og dåbsattest for barn, som er adoptert i henhold til lov nr. 1 av 2 april 1917 om adopsjon, anfører ordet »adoptert« foran adoptivforeldrenes navn, andre ikke.

Da der således synes å herske tvil om, hvorledes adoptivforeldrene bør anføres, meddeles, at departementet antar, at adoptivforeldrene — når de medtas i attesten — uttrykkelig må betegnes som a d o p t i v foreldre. Derimot antas der ikke å være noget til hinder for, at man i attesten — om så ønskes — undlater å innta oplysning om, hvem barnets virkelige foreldre er.

Idet biskopene og fylkesmennene er særskilt tilskrevet, bes vedkommende prester (kirkeboksførere) innen bispedømmet og dissenterforstandere og -prester innen fylket underrettet om foranstående.

Lov*) [1]) i n n e h o l d e n d e f o r a n d r i n g i s k a t t e l o v f o r l a n d e t a v 1 8 a u g u s t 1 9 1 1 § 1 1 0. 30 juni. Nr. 1.

I.

§ 110 første ledd i skattelov for landet av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

Formues- og inntektsskatten til staten innbetales til vedkommende oppebørselsbetjent innen 1 juli i skatteåret. Dog kan innbetaling i intet tilfelle kreves, forinnen der er hengått 4 uker fra den dag, da skattelistens utleggelse blev kunngjort.

II.

Nærværende lov trer i kraft straks.

---

*) Bekjentgj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

[1]) St.besl. 24 juni. Se Ot.prp. nr. 47. Innst. O. nr. 106 A. St.tid., forh. i Ot. s. 935—936; i Lt. s. 228.

30 juni. Nr. 2. **Lov***)[1] inneholdende forandring i skattelov for byene av 18 august 1911, § 102.

I.

§ 102 første ledd i skattelov for byene av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

Formues- og inntektsskatten til staten innbetales til vedkommende oppebørselsbetjent innen 1 juli i skatteåret. Dog kan innbetaling i intet tilfelle kreves, forinnen der er hengått 4 uker fra den dag, da skattelistens utleggelse blev kunngjort.

II.

Nærværende lov trer i kraft straks.

30 juni. Nr. 3. **Lov***)[2] om midlertidig forhøielse av lospengene.

Fra 1 juli 1921 til 1 juli 1922 skal lospengene, som beregnes av såvel lospliktige som ikke lospliktige fartøier efter taksttabellene i lov om losvesenet av 26 mai 1899, jfr. lov om losvesenet av 2 april 1917, erlegges med et tillegg av 100 pct.

Av tillegget for de lospliktige fartøiers vedkommende dannes et fond, hvorav der utbetales inntektstilskudd til loser samt bidrag til skøitehold og til bestridelse av utgifter ved losgutters lønn efter Kongens nærmere bestemmelse.

30 juni. Nr. 4. **Lov***)[3] om forandringer i lov om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser av 6 august 1915 med tilleggslov av 29 juli 1918.

I.

Følgende bestemmelser i lov om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser av 6 august 1915 med tilleggslov av 29 juli 1918 skal herefter lyde således:

§ 1. Alle norske arbeidsledighetskasser, som opfyller de i nærværende lov opstilte betingelser, kan på derom inngitt andragende meddeles anerkjennelse som berettiget til å erholde refundert av statskassen en halvdel av de pengebeløp, hvormed de understøtter sine her i landet bosatte forsikrede, forsåvidt de enten er norske borgere eller har vært bosatt i landet i de siste 2 år. Sådan refusjon foretas kvartalsvis av det regje-

*) Bekjentgj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

[1]) St.besl. 24 juni. Se Ot.prp. nr. 47. Innst. O. nr. 196 B. St.tid., forh. i Ot. s. 936; i Lt. s. 228.

[2]) St.besl. 24 juni. Se Ot.prp. nr. 46. Innst. O. nr. 103. St.tid., forh. i Ot. s. 939; i Lt. s. 228.

[3]) St.besl. 27 juni. Se Ot.prp. nr. 15. Innst. O. nr. 118. St.tid., forh. i s. Ot. 950—955; i Lt. s. 231—232.

ringsdepartement, til hvilket gjennemførelsen av lovens bestem- 30 juni.
melser av Kongen henlegges. Den dag, da refusjonsretten for Nr. 4.
hver enkelt kasse skal inntre, fastsettes av vedkommende departement.

Bestemmelsen om 2 års ophold her i landet skal ikke være til hinder for refusjon av statskassen, når der mellem norsk og utenlandsk arbeidsledighetskasse foreligger avtale om understøttelse på grunnlag av full gjensidighet og sådan avtale er godkjent av vedkommende regjeringsdepartement.

Det samme gjelder, når der av Kongen treffes overenskomst med fremmed land.

§ 2, første ledd og nr. 1. For å kunne opnå anerkjennelse som berettiget til refusjon må vedkommende arbeidsledighetskasses inntekter for minst en halvdels vedkommende tilveiebringes ved medlemmenes egen kontingent. Dessuten må kassens lover inneholde bestemmelser om:

1. At medlemmenes rett til understøttelse ikke inntrer, medmindre de har stått som medlem av kassen i det minste i det sist forløpne halvår og betalt kontingent for i det minste 26 uker siden siste innmeldelse. Dog kan departementet tillate, at medlemsskap og innbetalt kontingent i arbeidsledighetskasse i annet land sidestilles med medlemsskap og innbetaling i norsk arbeidsledighetskasse.

§ 4, siste ledd. Efter andragende fra et kommunestyre kan Kongen frafalle kravet på refusjon, delvis eller helt, når han finner, at refusjonspliktens opfyllelse på grunn av særlig stor arbeidsløshet vilde falle uforholdsmessig trykkende for kommunen, hensett til dens økonomiske evne.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1921.

Lov*)[1] om forlenget gyldighet av lov av 27 mai 1910, jfr. lov av 13 juli 1917 og lov av 29 juni 1920, inneholdende forandring i lovgivningen om medisinalavgiften i Nordland og Troms fylker. 30 juni. Nr. 5.

Lov av 27 mai 1910, jfr. lov av 13 juli 1917 og lov av 29 juni 1920, inneholdende forandring i lovgivningen om medisinalavgiften i Nordland og Troms fylker, blir gjeldende utover 1 juli 1921 inntil videre, dog ikke lenger enn til 1 juli 1924.

---

*) Bekjentgj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

[1]) St.besl. 27 juni. Se Ot.prp. nr. 48. Innst. O. nr. 113. St.tid., forh. i Ot. s. 950; i Lt. s. 231.

30 juni. Nr. 6. **Lov***)[1]) om forlenget gyldighet av lov av 9 juni 1905 inneholdende forandringer i lovgivningen om medisinalavgift i Finnmark.

Lov av 9 juni 1905, jfr. lov av 27 mai 1910, 4 juni 1915 og 29 juni 1920, inneholdende forandring i lovgivningen om medisinalavgiften i Finnmark, blir gjeldende utover 1 juli 1921 inntil videre, dog ikke lenger enn til 1 juli 1924.

Denne lov trer i kraft straks.

30 juni. **Kongelig kunngjørelse***)[2]) om tollavgifter fra 1 juli 1921.

I.

De den 30 juni 1921 gjeldende bestemmelser om tollavgifter[3]) skal fremdeles være gjeldende fra 1 juli 1921 med følgende forandringer:

A. **Innledende bestemmelser.**

§ 2, annet avsnitt.

Forsåvidt der ikke er truffet nogen overenskomst med et fremmed land om de gjensidige handels- og skibsfartsforbindelser, og dette land behandler norske varer eller norsk skibsfart ugunstigere enn andre lands, trer de maksimale satser i kraft mot vedkommende land. Dog kan Kongen, når særlige forhold gjør det ønskelig, forordne, at de minimale satser eller satser liggende mellem de minimale og de maksimale skal komme til anvendelse for samtlige eller enkelte varers vedkommende, inntil saken kan forelegges Stortinget til endelig avgjørelse. Det overlates til Kongen å bestemme, hvorvidt og for hvilke varer særskilte legitimasjoner blir å kreve, forat den almindelige tariffs bestemmelser derpå skal kunne bringes til anvendelse.

§ 9 c.

6. Høi, halm, gips, gjødning, råfosfat, sand, emballasje, hvori varer herfra landet er utført, samt gaver og understøttelser in natura, som er bestemt for krigsfanger, ved innførsel.

B. **Tariff for innførselstollen og for tara.**

Aceton 1 kg. fri (minimalt), fri (maksimalt).

Kornvarer:

Anm. 3. For budgetterminen 1921—1922 kan Kongen på de nærmere betingelser, som av ham fastsettes, bestemme, at

*) Bekjentgj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

[1]) St.besl. 27 juni. Se Ot.prp. nr. 49. Innst. O. nr. 114. St.tid., forh. i Ot. s. 950; i Lt. s. 231.

[2]) Se St.prp. nr. 5. Innst. S. XII. St.tid. s. 2177—2222.

[3]) Se Lovtid. 1ste avd. nr. 40 for 1920 (s. 512), jfr. Lovtid. 1ste avd. nr. 48 for 1919 (s. 621).

der ikke opkreves toll av de under «Kornvarer« nevnte varer, med undtagelse av malt, samt av sekker, hvori disse varer innføres. Forsåvidt sådan bestemmelse treffes, kan Kongen likeledes bestemme, at der av innførte kornvarer, som ikke er avsatt til forbruk, skal erlegges toll, når det fastsettes, at toll av innførte kornvarer med sekker atter blir å opkreve. 30 juni.

Ris:

Anm. 2. For budgetterminen 1921—1922 kan Kongen paa de nærmere betingelser, som av ham fastsettes, bestemme, at der ikke opkreves toll av ris (tariffen: Ris 1, 2 og 3). Forsåvidt sådan bestemmelse treffes, kan Kongen likeledes bestemme, at der av innført ris, som ikke er avsatt til forbruk, skal erlegges toll, når det fastsettes, at toll av innført ris atter blir å opkreve.

Skinn og huder: B. II a.

— — — — — —

Anm. Sålelær, som helt eller i det vesentlige er fraskåret buk-, ben-, hode- og halsstykker, samt tilskårne såler o. l. fortolles med tillegg av 50 pct. Derimot fortolles buk- og ben- samt hode- og halsstykker uten tillegg.

Vogner, kjerrer og sleder:

1. a. Vogner til jernbaner og sporveier samt dresiner; motorvogner, alle slags, motorvelosipeder og sidevogner til sådanne; deler til motorvogner og motorvelosipeder, ikke annensteds nevnt a. v. 12 pct. (minimal), 18 pct. (maksimal).

b. tilhengervogner til lasteautomobiler a. v. 5 pct. (minimal), 10 pct. (maksimal).

II.

Fra den tid Kongen bestemmer skal tolltariffens innledende bestemmelser § 3 lyde således:

§ 3.

Med hensyn til innførsel fra Sverige til Norge gjelder følgende særlige regler:

1. Ved reise landverts fra Sverige til Norge skal det være tillatt tollfritt å medføre følgende mindre varepartier, bestemt til bruk for grensebefolkningen:
   Brød 10 kg.
   Flesk 10 kg.
   Garn, alle slags, tilsammen 5 kg.

30 juni. Kaffe og kaffesurrogater, tilsammen 5 kg.
Kornvarer, umalte, 40 kg.
Kornvarer, malte, 25 kg.
Risengryn 5 kg.
Sukker 5 kg.
Tobakksvarer, stempelavgiftsfrie 1 kg.
Vevde tøier, alle slags, tilsammen 15 m., dog ikke utover en samlet verdi av kr. 50,00.
Øl 5 liter samt andre varer til en samlet verdi av kr. 40,00.

Disse kvanta utgjør hvad der på samme reise tollfritt kan medføres av en person, enten den reisende selv er eier av varene eller disse medføres for en annens regning. Er flere personer av samme husstand i reisefølge, er bare en av dem berettiget til tollfrihet.

For vare, som av reisende medføres i større mengde enn ovenfor fastsatt, skal toll overensstemmende med hvad der ellers gjelder erlegges for hele den av varen innførte kvantitet.

Forsåvidt angår andre varer er følgende undtatt fra tollfrihet:
Spillekort, brennevin og spiritus tillikemed derav tilberedte drikke.
Vin.
Malt.
Stempelavgiftspliktige tobakksvarer.

Andre varer, forsåvidt de er eller måtte bli underkastet såvel stempelavgift som toll.

Foran omhandlede tollfrihet gjelder ikke for varer, som innføres i handelsøiemed enten for på sedvanlig måte å selges eller for å leveres som erstatning for utført arbeide, ei heller for varer, som innføres av handlende eller for handlendes regning, forsåvidt de er av de slags, med hvilke han driver handel.

Reisende skal, om nogen tollfunksjonær fordrer det, være forpliktet til foruten å opgi bedrift og hjemsted, å avlevere en under edlig forpliktelse avgitt skriftlig forsikring om, at de varer, han medfører, ikke innføres i handelsøiemed.

Innføres varene ikke for reisendes egen regning, skal sådan forsikring avgis av den, for hvis regning de innføres.

Undlater nogen å avgi sådan forsikring, skal varene på sedvanlig måte fortolles.

2. Vareførsel fra Sverige til Norge over Iddefjorden og Svinesund østenfor Sponviks skanse i ferje, pram eller båt, eller om vinteren over isen skal med hensyn til tollvesenet anses som landverts, forsåvidt varene ikke enten er sjøverts ført til den svenske side av nevnte ferjested eller fjord og derfra siden overført til den norske side eller er overført hertil for umiddelbart å bringes videre sjøverts. 30 juni.
3. Hvis i grensetraktene nogen eier eller bruker eiendom på begge sider av grensen og disse eiendommer enten grenser umiddelbart til hinannen eller er således beliggende, at avstanden mellem eiendommenes nærmeste grenser ei overstiger 20 kilometer, kan utsæd, kreaturer og redskaper, som behøves for eiendommenes drift, føres tollfritt over grensen til Norge.
4. Varer, som av grensebefolkningen for husholdningsbehov føres fra Norge til Sverige for å foredles gjennem blekning, farvning, garvning, maling, spinning, vevning eller annen lignende bearbeidelse eller til reparasjon, og som efter sådan foredling eller reparasjon gjeninnføres, skal ved gjeninnførelsen være frie for tollavgifter.

   Likeledes skal varer, som av grensebefolkningen for husholdningsbehov føres fra Sverige til Norge for her å undergå sådan foredling eller reparasjon som ovenfor omhandlet og derefter gjenutføres til Sverige, ved innførselen til Norge være frie for tolllavgifter.
5. Trekkdyr og kjøretøier, som bare anvendes til transport, av gods eller personer fra Sverige til Norge eller som for en tid av inntil 6 måneder fra de svenske grensedistrikter føres over til nærliggende sted i Norge for å anvendes til tømmerkjøring eller annet arbeide, er ikke underkastet tollavgifter; det samme gjelder husdyr, som føres over fra svensk til norsk grensedistrikt til sommerbeite.
6. Til forebyggelse av misbruk av de i 3dje, 4de og 5te passus gjorte innrømmelser har Finans- og Tolldepartementet eller i særskilt tilfelle vedkommende tollmyndighet ved grensen å meddele de nærmere kontrollforskrifter, som kan anses fornøden.

   Finans- og Tolldepartementet bemyndiges til for innførselen til visse landsdeler eller ad visse veier å forhøie de i denne paragraf fastsatte maksima for den tollfrie innførsel samt til å bestemme, at tollfriheten skal for visse mindre kvanta tilstås, om enn varen innføres for å selges, når den er tilvirket i et til Norge støtende svensk grensedistrikt, er et produkt av landbruk eller husflid, og

30 juni. innførselen skjer for produsentens regning. Departementet skal derhos være bemyndiget til helt eller delvis å undlate å la opkreve innførselstoll av hvad der innføres over landgrensen nordenfor Nord-Trøndelag fylke.

30 juni. **Kongelig resolusjon***), hvorved bestemmes:

1. I henhold til den gitte bemyndigelse i de vedtatte anmerkninger under »Kornvarer« og »Ris« i forannevnte kunngjørelse bestemmes, at der fra og med 1 juli d. å. og inntil videre, dog ikke lenger enn til 30 juni 1922, ikke skal opkreves toll av de i tolltariffen under »Kornvarer« — med undtagelse av malt — og under »Ris 1, 2 og 3« nevnte vareslags, samt av de sekker, hvori kornvarer innføres.
2. Den i post 1 omhandlede tollfrihet tilstås alene på betingelse av, at der av de beholdninger av tollfritt innførte varer, som forefinnes på lager, når tollen på vedkommende artikler igjen trer i kraft, blir å svare tariffmessig toll efter derom av Finans- og Tolldepartementet trufne nærmere bestemmelser, såfremt beholdningene utgjør:

For hvete	10,000 kg.
For hvetemel	5,000 »
For ris (av de forskjellige poster) . .	2,000 »

30 juni. **Kongelig kunngjørelse***)[1]) om arveavgift fra 1 juli 1921, otteprocentskatt og tiendevogsleding til statskassen i budgett-terminen 1 juli 1921 til 30 juni 1922.

Post 1.

Skattebeslutning angående arveavgift.

§ 1. Fra 1 juli 1921 skal der til statskassen erlegges avgift av fallende arv, som enten efter loven, testamente eller overenskomst tilfaller andre enn arvelaterens ektefelle, efter nedenstående regler:

a. Av arv, som tilfaller arvelaterens slektninger i rett nedstigende linje samt adoptivbarn, der er adoptert før deres fylte attende år, erlegges:

av de første kr.	5 000,00	av hver enkelt arvelodd	..	intet
av arveloddens næste kr.	10 000,00	.....	1	pct.
av — — »	20 000,00	.....	2	»
av — — »	20 000,00	.....	3	»
av — — »	20 000,00	.....	4	»
av — — »	30 000,00	.....	5	»

*) Bekjentgj, 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.
[1]) Se St.prp. nr. 7. Innst. S. L. St.tid. s. 2172—2177.

30 juni.

av arveloddens næste kr. 50 000,00 ..... 8 pct.
av — — » 50 000,00 ..... 8 »
av — — » 100 000,00 ..... 10 »
av — — » 200 000,00 ..... 15 »
Av dens overskytende beløp ..... 20 »

b. Av arv, som tilfaller arvelaterens foreldre, erlegges:
av de første kr. 3 000,00 ..... intet
av de næste » 10 000,00 ..... 3 pct.
av de — » 10 000,00 ..... 4 »
av de — » 20 000,00 ..... 5 »
av de — » 20 000,00 ..... 6 »
av de — » 40 000,00 ..... 8 »
av de — » 50 000,00 ..... 10 »
av de — » 50 000,00 ..... 15 »
av de — » 100 000,00 ..... 20 »
av de — » 100 000,00 ..... 25 »
av det overskytende beløp ..... 30 »

c. Av arv, som tilfaller arvelaterens søsken eller disses slektninger i rett nedstigende linje eller arvelaterens ektefelles slektninger i rett nedstigende linje, rett opstigende linjes første ledd og første sidelinje eller ektefeller av arvelaterens slektninger i de samme linjer og ledd, erlegges:
av de første kr. 1 000 av hver enkelt arvelodd .... intet
av arveloddens næste kr. 9 000,00 ..... 6 pct.
av — — » 10 000,00 ..... 7 »
av — — » 20 000,00 ..... 8 »
av — — » 20 000,00 ..... 10 »
av — — » 40 000,00 ..... 12 »
av — — » 50 000,00 ..... 15 »
av — — » 50 000,00 ..... 20 »
av — — » 100 000,00 ..... 25 »
av — — » 100 000,00 ..... 30 »
av dens overskytende beløp ..... 35 »

d. Av arv, som tilfaller legater, stiftelser, selskaper og foreninger, forsåvidt de alene har almennyttige formål, og styret har sitt sæte her i landet, erlegges ingen avgift, medmindre der helt eller delvis er forbeholdt medlemmer av en bestemt familie fortrinsrett til nytelse av rentene, i hvilket tilfelle der blir å erlegge avgift med 10 pct.

e. Av all annen arv erlegges:
av de første kr. 1 000,00 av hver enkelt arvelodd intet
av arveloddens næste kr. 9 000,00 ..... 10 pct.
av — — » 10 000,00 ..... 12 »
av — — » 20 000,00 ..... 15 »

30 juni.

av arveloddens	næste	kr. 20 000,00	.....	20 pct.
av —	—	» 40 000,00	.....	25 »
av —	—	» 50 000,00	.....	30 »
av —	—	» 50 000,00	.....	35 »
av —	—	» 100 000,00	.....	40 »
av dens overskytende beløp			.....	50 »

§ 2. Med arv blir å likestille arveforskudd, hvorunder inngår ikke blott de i arvelovens §§ 10—18 omhandlede forskudd, men også annen overdragelse av ennu ikke fallen arv til arving, arvings ektefelle eller barn, uansett om arvelateren har efterlatt sig skriftlig optegnelse derom eller ikke — såsom utdeling av formue til en eller flere arvinger, disses ektefeller eller barn, overdragelse av fast eiendom eller andre verdier til arving, dennes ektefelle eller barn, under form av kjøp og salg, hvor der på grunn av en uforholdsmessig lav pris må antas å skjule sig en forhåndsutdeling av arv. Angår salget overdragelse av fast eiendom til en åsætesberettiget arving, blir ved avgjørelse av avgiftsplikten å ta hensyn til den i lov av 25 juli 1910 nr. 4 foreskrevne nedsettelse av verdien, der tilkommer åsætesberettiget arving ved overtagelse av fast eiendom på skifte. Med arv blir likeledes å likestille legater og gaver, som tilfaller nogen ved dødsfall, derunder innbefattet kontraktmessige gaver, der ikke er fullbyrdet ved giverens død, alle gaver, som gis i de tre siste måneder før giverens død, selv om de er fullbyrdet, forinnen denne inntrer, samt alle gaver, ved hvilke giveren for sin levetid ubetinget eller under visse betingelser har forbeholdt sig rådigheten over gavens gjenstand eller retten til dens avkastning.

§ 3. Når en arvelater efter nådd 65 års alder i de siste 12 måneder før sin død bortgir sin formue eller nogen del av denne til en enkelt eller flere arvinger, anses, hvad der således bortgis, som arveforskudd. Til arvinger regnes arvelaterens slektninger i rett nedstigende linje og adoptivbarn samt enhver, som ved det tidspunkt da midlene bortgaves, var betenkt i arvelaterens testamente eller hørte til arvelaterens nærmeste berettigede arvinger efter loven eller disses slektninger i rett nedstigende linje.

§ 4. Omkostninger og gaver av den i arvelovens § 12 omhandlede art, der ydes til barn eller pårørende, såvelsom gaver av annen art, når de tilsammenlagt for hver enkelt arving ikke overstiger kr. 1 000,00, anses ikke som arveforskudd. Hvad der ydes til utdannelse av barn eller pårørende, anses alene som arveforskudd, når dette har vært arvelaterens vilje.

§ 5. De foran nevnte livsgaver og arveforskudd er av- 30 juni.
giftspliktige i overensstemmelse med de regler, som er gjeldende ved arvefallet. Dog skal de regler befølges, som gjaldt på den tid, da gaven eller overskuddet ydedes, dersom disse leder til en lavere avgift eller til avgiftsfrihet.

§ 6. Hvis arving, som har mottatt forskudd, er avgått ved døden før arvelateren, blir avgiften å tilsvare av hans bo eller arvinger.

§ 7. Fra avgiftsplikten undtas:

a. Boer, hvis hele beholdne arvefalne formue er under kr. 1 500,00.
b. Arvemidler, der som arv efter arvelaterens slektning i rett opstigende linje henstår i uskiftet bo hos dennes gjenlevende ektefelle, forsåvidt de tilfaller sistnevnte eller arvelaterens livsarvinger, søsken eller disses slektninger i rett nedstigende linje.
c. Arvemidler, der tilfaller personer, som stod i tyendeforhold til arvelateren ved dennes død, forsåvidt angår den del av arven, som ikke overstiger et beløp av kr. 1 500,00.

§ 8. Finansdepartementet kan frita arveforskudd for avgift, når billighet finnes å tale derfor, således når de bortgitte midler forinnen avgiftspliktens inntreden har vist sig verdiløse eller er blitt betydelig forringet i verdi, eller når de helt eller delvis er forbrukt av mottageren, og dennes økonomiske forhold er mindre gode.

§ 9. Forøvrig følges forskriftene i den gjeldende lovgivning om arveavgiften.

Post 2.

Skattebeslutning angående otteprocentskatt og tiendevogsleding.

I budgett-terminen 1 juli 1921 - 30 juni 1922 erlegges til statskassen otteprocentskatt av leding og andre jordeboksrettigheter samt tiendevogsleding efter de om disse avgifter hittil gjeldende bestemmelser.

Dog bortfaller otteprocentskatten av de omhandlede avgifter, når de er solgt til avgiftsyderen selv.

På samme måte bortfaller også tiendevogsledingen, forsåvidt den leding, hvorav samme svares, er avhendet til yderen.

Kongelig kunngjørelse *)[1]) om avgift til statskas- 30 juni.
sen av apotekenes omsetning.

*) Bekjentgj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.
[1]) Se St.prp. nr. 104. Innst. S. nr. 227. St.tid. s. 2172.

30 juni. De, som har fått bevilling til å drive et ikke salgbart apotek, enten i henhold til lov av 4 august 1909 eller med forpliktelse til å underkaste sig en ny apoteklovs bestemmelser, eller som frivillig har underkastet sig avgiftsbestemmelsene, skal for budgett-terminen 1 juli 1921—30 juni 1922 erlegge til statskassen avgift av sin omsetning efter nedenstående regler:

§ 1.

1. De første kr. 25 000,00 av omsetningen skal være avgiftsfri.
2. Av restbeløpet fratrekkes 25 pct. for frie handelsvarer m. v.
3. Av den tiloversblevne omsetning beregnes følgende avgifter:

Av 1ste	kr. 5 000,00	(eller deler	derav)	1 pct.
» 2net	» 5 000,00	—»—		2 »
» 3dje	» 5 000,00	—»—		3 »
» 4de	» 5 000,00	—»—		4 »
» 5te	» 5 000,00	—»—		5 »
» 6te	» 5 000,00	—»—		6 »
» 7de	» 5 000,00	—»—		7 »
» overstigende omsetning				8 »

§ 2. Til et apoteks omsetning regnes alle beløp, som er innkommet ved forhandling av varer, enten disse er gjenstand for apotekeres enehandel eller ikke. Dog blir ikke de beløp å medregne, som er innkommet for varer, som enten direkte eller gjennem mellemmenn forhandles til andre apotek.

Omsetning ved filialapotek og medikamentutsalg blir å beregne særskilt fra hovedapotek.

§ 3. Det departement, hvorunder medisinalvesenet hører, kan helt eller delvis frafalle avgiften for apotekere, med hvem der er inngått eller inngås overenskomst angående avståelse av salgbare apotekprivilegier.

Departementet kan likeledes helt eller delvis frafalle avgiften, hvor dens utredsel vilde falle særlig trykkende.

§ 4. Avgiftsbeløp på mindre enn kr. 10,00 opkreves ikke.

30 juni. **Kongelig resolusjon***), hvorved i henhold til § 1 i lov av 14 juli 1916 den i henhold til artikkel 4 i Pariserkonvensjonen av 20 mars 1883, senest revidert i Washington 2 juni 1911, fastsatte frist av 12 måneder for opnåelse av den i nevnte artikkel omhandlede fortrinsrett, som tilkommer borger eller undersått av nogen unionsstat for inngivelse av krav på patent, forlenges, forsåvidt fristen ikke var utløpet den 29 juli 1914, ytterligere til og med 3 september 1921.

*) Bekjentgj. 2 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 27.

Stortingsbeslutning[1]) bl. a. om omorganisasjon av oplysningskontoret for næringsveiene. 1 juli.

Skrivelse fra Finansdepartementet til Kristiania byretts Justiskontor, hvori meddeles, at departementet antar, at gebyret for en domssak, som angår pengekrav og annet krav, må bli å beregne efter sportellovens § 1, 2net ledd, når betalingen herved blir større, enn den vilde være efter 1ste ledd. 1 juli.

Skrivelse*) fra Provianteringsdepartementet om ophevelse av forskjellige importforbud. 1 juli.

Lov*)[2]) um rett til aa setja forbod mot byggjing eller verksemd, som skjemmer offentlege minnesmerke m. m. 2 juli. Nr. 1.

§ 1. Kongen kann setja forbod mot byggjing eller verksemd på eit grunnstykke, som vert nøgjare uppgjeve, når han synest, at bygningen eller verksemdi skjemmer eit offentlegt minnesmerke eller ein stad, som historisk verdfulle minne knyter seg til. Likeins kann Kongen fastsetja, at bygningar og anlegg, som no er, skal verta avgjevne og burttekne.

Finn det skynet, som skal fastsetja skadeboti (jfr. § 2), at grunnstykket kjem til aa missa det meste verdet med eit forbod som nemnt, kan eigaren krevja, at grunnen vert innløyst.

§ 2. Når det er gjort vedtak som nemnt i § 1 for eit grunnstykke, hev eigaren krav på skadebot.

Kjem det ikkje avtala istand um skadeboti m. m., gjeld fyresegnene i §§ 1—4 i lov um rettergangsmaaten i saker um ekspropriation av grunn fraa 10. mai 1860.

§ 3. Denne lovi tek til aa gjelda straks.

Lov*)[3]) om forandring i lov om innskrenkninger i bruk av ild i skog og mark m. v. av 14 juli 1893. 2 juli. Nr. 2.

*) Bekjentgj. 5 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

[1]) Se St.prp. nr. 1, hovedp. VIII A, kap. 1, tit. 1—3. Innst. S. LXVII. St.tid. s. 2304—2318.

Der besluttedes bl. a.:

I.

a. Fra den dag Kongen bestemmer opheves det nuværende overstyre for Norges Oplysningskontor for Næringsveiene og de for dette gjeldende bestemmelser. Samtidig gjennemføres den av Overstyret foreslåtte nye styreform.

b. Fra samme tid fastsettes ved kongelig resolusjon nytt midlertidig reglement for kontoret. Reglementet forelegges Stortinget til godkjennelse.

[2]) St.besl. 24 juni. Se Ot.prp. nr. 39. Innst. O. nr. 105. St.tid., forh. i Ot. s. 939; i Lt. s. 228—229.

[3]) St.besl. 24 juni. Se Ot.prp. nr. 26. Innst. O. nr. 102. St.tid., forh. i Ot. s. 936—938; i Lt. s. 228.

juli.
Nr. 2.

I.

Efternevnte paragrafer i lov om innskrenkninger i bruk av ild i skog og mark m. v. av 14. juli 1893 skal herefter lyde:

§ 2. I månedene juni, juli og august skal bråtebrenning og lyngsvidning være forbudt. Dette forbud kan ved beslutning av fylkestinget utvides til å omfatte helt eller delvis månedene mai og september, likesom beslutningen kan gjøres gjeldende for det hele fylke eller deler derav. Heller ikke utenfor dette tidsrum må bruker av jord- eller skogeiendom foreta sådan brenning eller svidning uten eierens tillatelse.

Vil eier eller bruker foreta brenning av myr til dyrkning eller under iakttagelse av bestemmelsene i første ledd foreta bråtebrenning eller lyngsvidning, skal der, innen ilden antendes, enten ved grøftning eller på annen måte tilveiebringes sikkerhet for, at ilden ikke kan forplante sig til nogen skog eller lyngmark.

Denne paragrafs bestemmelser skal dog ikke gjelde brenning i innmark på sådanne steder, at derved ikke kan fremkomme fare for skog- eller lyngbrand.

§ 3. Uten nødvendighet må ild ikke opgjøres i annen manns skog eller mark i månedene mai, juni, juli, august og september uten eierens og brukerens (for almenninger styrets) samtykke.

Dette forbud gjelder dog ikke flyttlapper, som ferdes på steder, hvor de fra gammel tid har hatt tilhold.

§ 5.

a. Hvert herred skal inndeles i brandkretser, hvis antall og grenser fastsettes ved beslutning av herredsstyret. Herredsstyret velger for 3 år om gangen en brandchef med varamann og for hver brandkrets en brandmester med varamann. Enhver innen herredet boende eier, bestyrer eller bruker av jordeiendom er pliktig til å motta valg; dog kan den, som har gjort tjeneste i 3 år, undslå sig for gjenvalg i like så lang tid. Valget skal foretas innen november måneds utgang, og tiltredelsestiden settes til næstfølgende 1. januar.

b. Brandchefen skal sørge for, at der alltid finnes opslått på bekvemme steder innen herredet fortegnelse, inneholdende oplysning om, hvem som er brandchef og varamann for ham, og hvem som er brandmester og varamann for ham innen hver krets.

I tiden fra og med mai måned til og med september måned må hverken brandchef og varamann eller brandmester og varamann foreta reiser utenfor herredet, medmindre de har stillet stelfortreder, som er godkjent

av ordføreren. Viser nogen av de valgte sig forsømmelig eller uduelig i sin stilling, kan herredsstyret nårsomhelst avskjedige dem. 2 juli. Nr. 2.

Brandchefen er leder av slukningsarbeidet. Han har i tilfelle av brand i skog eller mark straks å innfinne sig på brandstedet.

c. Brandchef og brandmester skal påse, at denne lovs bestemmelser ikke overtres, samt melde mulige overtredelser til herredsstyret. Når en brandmester får kjennskap til, at brand er opstått, skal han straks varsle brandchefen. Er der opstått brand i hans egen krets, skal han hurtigst mulig tilsi mannskap samt begi sig til brandstedet og begynne slukningsarbeidet. Samtidig skal han varsle de andre brandmestre, så herredets øvrige brandmandskaper — om nødvendig — på kortest mulig varsel kan komme til hjelp. Berører eller truer branden offentlig skog, skal brandmesteren snarest mulig varsle vedkommende skogforvalter. Inntil brandchefen kommer tilstede, er den brandmester, innen hvis krets branden er opstått, leder av slukningsarbeidet.

d. Hersedsstyret kan, forsåvidt angår eiendom, hvortil hører skog, lyngmark eller torvmyr, beslutte, at eieren i tilfelle av brand i skog eller mark skal være pliktig til efter brandchefens eller brandmesterens tilsigelse å skaffe mannskap i et av herredsstyret på forhånd og forholdsvis for hver eiendom bestemt antall. Eieren skal forsyne mannskapet med fornødne slukningsredskaper, såsom bøtter, økser, spader, hakker, samt yde det kost og betaling i ett eller to døgn efter herredsstyrets nærmere herom på forhånd trufne bestemmelse. Benyttes mannskapet lenger, betales det herfor på samme måte, som herredsstyret har bestemt eller måtte bestemme for andre mannskaper. Bor eieren utenfor herredet, har han for brandmesteren å opgi et sted innen brandkretsen, hvor tilsigelse av mannskapet kan finne sted.

e. Enhver innen herredet bosatt arbeidsfør mann, som ikke er hindret ved lovlig forfall, er pliktig til efter tilsigelse av brandchef eller brandmester å møte på brandstedet medbringende forhåndenværende slukningsredskaper og delta i slukningsarbeidet.

Mannskap, som er tilsagt til slukningen, må ikke forlate brandstedet eller ophøre med slukningsarbeidet, medmindre tillatelse er gitt av lederen. Antas ilden å være slukket, utvelger lederen mannskap til å holde vakt, inntil all fare for ildens opblussen er forbi. Forinnen sluk-

2 juli. Nr. 2.

ningsmannskapet hjemsendes, bør lederen innhente oplysninger om antallet av slukningsmannskap fra hver krets samt nøiaktigst mulig oplysning om ildens opkomst og forløp.

f. Til stansning eller begrensning av ilden kan lederen av slukningsarbeidet uten hensyn til innsigelse fra eieren — efter omstendighetene felle skog, grave grøfter, nedrive gjerder, optende motild, og forøvrig iverksette de til ildens slukning nødvendige forføininger. Dog bør han, før der skrides til alvorlige foranstaltninger av nevnte art, såvidt tiden og omstændighetene tillater det, rådslå med brandmestrene eller mulig tilstedeværende medlemmer av skogutvalget eller herredsstyret.

g. Enhver av herredets beboere, som blir vitende om, at ild i skog eller mark er opstått, plikter herom snarest mulig å underrette vedkommende brandmester.

h. Herredsstyret kan i den tørre og for brand farlige tid holde vaktposter på dertil skikkede steder.

Fylkesmannen kan bestemme, at telefonstasjoner innen fylket i det omfang, han finner påkrevet, skal holdes åpne om søndagene i den for ild i skog og mark farlige tid.

i. Umiddelbart efter enhver brand i skog eller mark skal brandchefen avgi til herredsstyret en innberetning, inneholdende oplysninger om ildens opkomst, dens utbredelse, om skadens størrelse, om hvorvidt nogen har tilsidesatt de plikter, som nærværende lov pålegger, samt om, hvad der forøvrig kan antas å være av interesse. Gjenpart av innberetningen skal samtidig tilstilles vedkommende departement gjennem fylkesmannen.

Brandchefen skal avlegge regnskap over de ifølge nærværende lov påløpne utgifter efter nærmere instruks av herredsstyret.

k. Brandchefen og brandmestrene tilkommer en av herredsstyret fastsatt godtgjørelse for hver dag, de i stillings medfør må opholde sig i marken, hvorhos de kan tilstås en årlig lønn samt erstatning for skyss og andre nødvendige utgifter.

Hvorvidt slukningsmannskap skal ha godtgjørelse og i tilfelle hvilken, bestemmes av herredsstyret. Herredsstyret bestemmer likeledes godtgjørelsen for vakthold efter slukningen.

l. De midler, som trenges til bestridelse av utgifter, som foranlediges ved iverksettelsen av heromhandlede foranstaltninger til forebyggelse og slukning av ild i skog og

mark, utres av herredskassen. Dog kan herredsstyret med fylkesmannens samtykke bestemme, at utgiftene skal refunderes herredskassen ved utligning på herredets eiendommer efter matrikulskylden eller på de av herredets eiendommer, hvortil hører skog, lyngmark eller torvmyr, efter et av herredsstyret på forhånd for hver eiendom fastsatt forholdstall. Utligningen foretas av herredsstyret og enten på et enkelt eller flere år. De utlignede beløp forfaller til betaling samtidig med formues- og inntektsskatten til herredet og kan i mangel av betaling inndrives ved utpantning. 2 juli. Nr. 2.

De utgifter, som foranlediges ved at telefonstasjoner i henhold til fylkesmannens bestemmelse holdes åpne om søndagene, utres av fylket.

m. Herred, som har forholdsvis lite av skog eller mark, som lett er utsatt for å ta varme, kan av fylkestinget fritas for å treffe heromhandlede foranstaltninger.

n. For by og ladested har Kongen efter forut innhentet uttalelse fra kommunestyret adgang til å foreskrive regler til forebyggelse og slukning av ild i skog og mark.

o. Den, som tilsidesetter sin plikt efter bestemmelsene i denne paragraf, straffes med bøter.

II.

Denne lov trer i kraft den 1. januar 1922, fra hvilken tid de i medhold av § 5 i lov om innskrenkninger i bruk av ild i skog og mark m. v. av 14. juli 1893 approberte skogbrandsregler opheves.

De i lovens litra a omhandlede valg skal første gang foretas innen utgangen av november måned 1921.

Lov *)[1]) om grenseavmerkning m. v. ved økonomisk opmåling. 2 juli. Nr. 3.

§ 1. Denne lov kommer til anvendelse, når et herred har besluttet å iverksette opmåling og kartlegning av herredet eller deler derav for overensstemmende med regler utferdiget av vedkommende departement å bestemme eiendommenes grenser og areal av dyrket mark, naturlig eng, skog, havn og andre herligheter (økonomisk opmåling).

§ 2. Eier av eiendom, som skal opmåles, plikter å avmerke grensene overensstemmende med de av vedkommende departement i medhold av § 1 utferdigede nærmere regler

*) Bekjentgj. 5 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

[1]) St.besl. 27 juni. Se Ot.prp. nr. 44. Innst. O. nr. 116. St.tid., forh. i Ot. s. 944—950; i Lt. s. 231.

2 juli. Nr. 3.

samt å påvise dem for landmåleren. Det samme gjelder for eier av tilstøtende eiendom såvidt fellesgrensen angår.

§ 3. Landmåleren antas av herredsstyret, men må godkjennes av vedkommende departement. Sålenge arbeidet ikke er avsluttet for den strekning, som er besluttet opmålt og kartlagt, henhører kartkonduktørarbeide innen denne under ham.

§ 4. Til på herredets vegne å ordne det nødvendige vedrørende opmålingen antar herredsstyret en opmålingsnevnd på 3 medlemmer med varamenn. Herredsstyret bestemmer, hvem av nevndens medlemmer som skal forrette som formann. Herredsstyret antar derhos det fornødne antall personer til å veilede eierne ved grenseavmerkningen, hvis det finner, at sådan veiledning er påkrevet og at arbeidet hermed ikke bør pålegges landmåleren eller opmålingsnevndens medlemmer.

§ 5. Når økonomisk opmåling skal iverksettes, skal landmåleren innrykke bekjentgjørelse herom i Norsk Kunngjørelsestidende. Bekjentgjørelsen skal inneholde oplysning om de gårdsnumre og bruksnumre samt i tilfelle de umatrikulerte strekninger, som i et nærmere angitt tidsrum aktes opmålt. I bekjentgjørelsen skal derhos inntas pålegg til eierne av de eiendommer, som skal opmåles og eierne av tilstøtende eiendommer om å avmerke vedkommende grenser innen en nærmere fastsatt tid og å påvise grensene for landmåleren efter nærmere varsel fra ham. Bekjentgjørelsen skal i tilfelle likeledes inneholde oplysning om, hos hvem eierne kan få veiledning om, hvorledes grenseavmerkningen skal utføres.

Den i Norsk Kunngjørelsestidende inntatte bekjentgjørelse skal snarest mulig innrykkes i lokale aviser og opslås på bekvemme steder innen herredet og vedkommende naboherred, alt efter landmålerens nærmere bestemmelse. Dog kan opmålingsnevnden innskrenke innrykkelsen i lokale aviser til en henvisning til vedkommende bekjentgjørelse i Norsk Kunngjørelsestidende og opslaget.

Opmålingen må ikke påbegynnes, og fristen for grenseavmerkning må ikke utløpe, før der er hengått minst 12 uker fra bekjentgjørelsen i Norsk Kunngjørelsestidende. Fristen for avmerkningen må derhos ikke utløpe i tiden fra og med 1. november til og med 14. mai, medmindre opmålingsnevnden har samtykket heri.

Til grensepåvisningen lar landmåleren eierne tilsi med minst 5 dages frist.

§ 6. Opstår der under avmerkningen eller grensepåvisningen tvist om grenser, avmerker hver eier den av ham påståtte grense. Påklages ikke tvisten for forlikskommisjonen

innen en av opmålingsnevnden fastsatt frist av minst 12 uker, avmerker nevnden en foreløbig grense og underretter eierne ved rekommandert brev om at så er skjedd, og at de har en frist av 6 måneder, regnet fra brevets innlevering til postvesenet, til å påklage tvisten for forlikskommisjonen. Påklages tvisten ikke for forlikskommisjonen innen fristens utløp, blir den foreløbig avmerkede grense endelig gjeldende eierne imellem. Grensepåvisningen utføres i dette tilfelle av et av opmålingsnevndens medlemmer. I særlige tilfelle kan vedkommende departement inntil 3 år fra, at fristen var utløpet, tillate, at tvisten påklages for forlikskommisjonen innen en av departementet nærmere fastsatt frist. 2 juli. Nr. 3.

Blir eierne ikke enige om tiden for avmerkningen, kan enhver av dem, når minst halvdelen av avmerkningsfristen er utløpet, tilkalle den annen ved rekommandert brev med en frist av 14 dager, regnet fra brevets innlevering til postvesenet, og derefter foreta avmerkning, selv om den annen ikke møter.

§ 7. Vedkommende departement kan la avmerkningen av grensene inspisere ved en av det antatt inspektør og i tilfelle påby, at den innen en bestemt frist skal bringes i overensstemmelse med forskriftene i de i §§ 1 og 2 omhandlede regler.

§ 8. Landmåleren skal føre en av fylkesmannen autorisert protokoll, hvori med angivelse av navn og for matrikulert grunn tillike av gårdsnummer, bruksnummer og matrikulskyld skal anføres, for hvilke eiendommer grenseopgang er foretatt, hvem der har representert eiendommene ved grensepåvisningen og i tilfelle med hvilken fullmakt. Protokollen undertegnes for hver dag grenseopgang foretas av landmåleren med kartvidner.

§ 9. Efterhånden som arbeidet blir ferdig utlegges kartene med arealangivelser til eftersyn på et bekvemt sted innen herredet i 6 virkedager, 4 timer daglig. Utleggelsen, som kan innskrenkes til å omfatte de gårdsnumre og umatrikulerte strekninger, som opmålingsnevnden finner det hensiktsmessig å medta under en utleggelse, bekjentgjøres med 6 ukers varsel som i § 5 foreskrevet. I den tid kartene er utlagt, bør landmåleren eller en av hans teknisk kyndige medhjelpere og et av opmålingsnevndens medlemmer være tilstede. Efter utleggelsen kan eierne mot betaling kreve kopi av kartet og utskrift av arealangivelsen levert innen 12 uker. Innsigelse mot kartet må være innkommet til vedkommende departement innen ett år efter utleggelsens avslutning og må inneholde angivelse av, hvilken eiendom den gjelder, samt hvad der ikke anses riktig. For de eiendommes vedkommende, for hvilke

2 juli. Nr. 3.

ingen innsigelse innkommer, anses kartene som overensstemmende med grensepåvisningen.

De som følge av innsigelse nødvendige undersøkelser og rettelser utføres av landmåleren under ledelse av den hertil av vedkommende departement beskikkede inspektør. Eierne av de eiendommer, som berøres av innsigelsen, plikter å møte til sådan forretning efter tilsigelse overensstemmende med § 5 siste ledd.

Efterat undersøkelse og i tilfelle rettelse er utført, har kartet samme rettsgyldighet som de ikke påklagede.

§ 10. Undlatelse av innen fastsatt frist å foreta — i tilfelle omgjøre — avmerkning, påvise grenser eller avgi møte for inspektøren straffes med bøter og påtales av det offentlige. Beløpet tilfaller herredskassen og anvendes til beste for kartverket.

§ 11. Innen 4 uker efterat grensetvist er endelig avgjort plikter eierne under straff som i § 10 nevnt å underrette vedkommende departement om resultatet og — innen en av dette fastsatt frist — å foreta avmerkning.

Blir eierne ikke enige om, når de skal foreta avmerkningen, kan der gås frem efter bestemmelsene i § 6, siste ledd.

Når avmerkningen er foretatt, innmåles grensen og avlegges på kartet under kontroll og efter varsel samt med rettsvirkning som i § 9, 2net og 3dje ledd bestemt.

§ 12. Herredet utrer godtgjørelsen til opmålingsnevnden og lederne av avmerkningen. Inspektørens godtgjørelse utres av staten.

Alle andre utgifter vedrørende grensenes avmerkning og fastsettelse bæres av eierne.

De øvrige med den økonomiske opmåling forbundne omkostninger utres av herredet. Inntil ¼ herav kan herredsstyret utligne på eierne innen herredet fordelt efter eiendommenes areal. Når åstedsarbeidet for nogen eiendom har krevet forholdsvis megen tid, kan det dog pålegge vedkommende eier en større andel av omkostningene enn arealforholdet tilsier. Berøres en eiendom kun for endel av opmålingen gis der vedkommende eier et forholdsvist avslag. Utgifter, som utelukkende er forvoldt av hensyn til enkelt eiendom eller eier heri også innbefattet undersøkelse av innsigelse eller klage, som viser sig å være ugrunnet, kan herredsstyret pålegge vedkommende helt eller for en del å utre. Derhos kan det pålegge en bruksberettiget andel i omkostningene i forhold til betydningen av hans rett, og således at et tilsvarende beløp fragår i eierens utredsel.

Fordelingen av omkostningene skal skje på grunnlag av forslag fra landmåleren og opmålingsnevnden.

Utskrift av fordelingen utlegges til eftersyn i 14 dager, og utleggelsen bekjentgjøres i lokale aviser og ved opslag. 2 juli. Nr. 3.

Klage over omkostningenes fordeling må være innkommet til herredsstyret innen 4 uker, efterat utleggelsen er avsluttet. Herredsstyret avgjør klagen med bindende virkning, efterat fornyet uttalelse er innhentet fra landmåleren og opmålingsnevnden.

§ 13. De utredsler, som herredsstyret har pålagt partene, skal være innbetalt innen 3 måneder, efterat rekommandert brev med opgave over den endelige utligning er innlevert til postvesenet. De kan inndrives ved utpantning og nyter samme pantesikkerhet og fortrinsrett, som tilkommer de på fast eiendom hvilende kommunale skatter. Den prioriterte panterett tapes for den del av beløpene, for hvilke der ikke er søkt utpantning innen et halvt år fra forfallsdag.

§ 14. Undlater nogen eier å efterkomme, hvad der påhviler ham efter denne lov eller pålegg, som gis ham i medhold av loven med hensyn til avmerkning og fastsettelse av grenser, har den, som herved måtte bli skadelidende, krav på erstatning efter skjønn. Erstatningens fastsettelse og inndrivelse skjer ved lensmannsskjønn og utpantning overensstemmende med reglene i § 18 i lov om jords fredning av 16. mai 1860.

§ 15. Utfører landmåleren arbeide, som faller utenfor hans kontrakt, tilkommer der ham herfor — i mangel av avtale — godtgjørelse som for fylkeskonduktør (beskikket landmåler) til enhver tid bestemt. Godtgjørelsen for opmålingsnevnden og dem, som veileder ved avmerkningen, bestemmes av herredsstyret.

§ 16. På grense for bruksrettsområde kan denne lov, selv om bruksretten er særskilt matrikulert, kun gjøres anvendelig i de tilfelle vedkommende departement treffer bestemmelse derom.

§ 17. Staten er berettiget til å iverksette prøvemålinger, hvor Kongen finner det hensiktsmessig.

Ved prøvemåling har eier av eiendom, som skal opmåles, og eier av tilstøtende eiendom de samme forpliktelser som efter foranstående bestemmelser er dem pålagt. Statskassen utrer de utgifter, som vilde ha påhvilt herredskassen, om opmålingen hadde vært iverksatt av herredet. Bevilger herredsstyret bidrag til prøvemåling, har det adgang til med samme begrensning som efter § 12 å pålegge eierne å bære en andel herav.

Landmåleren antas av vedkommende departement. Opmålingsnevnd anordnes ikke. Forøvrig skal ved prøvemåling

2 juli. Nr. 3. bestemmelsene i denne lov gjelde i den utstrekning de er anvendelige, såsom med hensyn til kunngjørelse, varsel og utleggelse og virkningen herav.

§ 18. Denne lov trer i kraft straks.

2 juli. **Kongelig kunngjørelse** *) [1]) om avgifter i budgettterminen 1 juli 1921 til 30 juni 1922 ved utførsel av fisk og fiskevarer, som tilhører utlendinger.

I.

For budgett-terminen 1 juli 1921 til 30 juni 1922 vert i samhøve med lov frå 14 mars 1916 um avgifter ved utførsle av fisk og fiskevaror, som høyrer utlendingar til, å krevja inn avgifter hjå dei millommenn som melder til utførsle fisk eller fiskevaror, som er kjøpt inn her i riket av eller for rekning av personar som er busette i utlandet eller utenlandske selskap etter desse satsane:

Fersk fisk, so nær som steinbit og blåkveite	kr.	1,50	pr. 100 kg.
Salta fisk (ogso lettsalta, so nær som steinbit og blåkveite)	»	1,25	—»—
Kleppfisk	»	1,00	—»—
Turrfisk	»	1,50	—»—
Rogn, fersk, isa	»	2,00	pr. hl.
Rogn, salta	»	2,00	—»—
Levertran, alle slag	»	2,00	pr. 100 kg.
Lever, rå	»	2,00	—»—
Salta sild (ogso lettsalta)	»	1,50	pr. tunna
Lettsalta sild, som vert utførd i kassor	»	1,00	pr. hl.
Fersk sild, alle slag	»	1,00	—»—
Salta brisling og musse	»	2,50	pr. tunna
Ansjos og krydda sild	»	5,00	—»—
Fersk makrell	»	1,00	pr. hl.
Salta makrell	»	3,00	pr. tunna

II.

Kongen kan slå ned eller heilt taka burt alle avgiftene som er nemnde i post ein eller sume av dei.

2 juli. **Kongelig resolusjon** **) om forandring av § 24 i politivedtektene for Kongsvinger.

2 juli. **Kongelig resolusjon** ***) om tillegg til § 10 i politivedtektene for Rjukan.

---

*) Bekjentgj. 5 juni i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

**) Bekjentgj. 5 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor § 24 i endret lydelse er inntatt.

***) Bekjentgj. 5 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor tillegget er inntatt.

[1]) Se St.prp. nr. 119. Innst. S. nr. 224. St.tid. s. 2243—2245

Kongelig resolusjon*) om politivedtekter for Tjøme herred, Vestfold fylke. 2 juli.

Kongelig resolusjon**) om forandring av § 14e og § 28 annet ledd, i politivedtektene for Lillehammer. 2 juli.

Kongelig resolusjon*) om politivedtekter for Glomfjord fabrikksted, Meløy herred, Nordland fylke. 2 juli.

Kongelig resolusjon***), hvorved bestemmes, at den i § 7 i lov av 16 juli 1920 om midlertidig tillegg til patentlovene omhandlede gjenoprettelse av patenter og patentkrav og forlengelse av utøvelsesfristen skal tilkomme borgere og undersåtter av Amerika's Forente Stater. 2 juli.

Kongelig resolusjon***) om ytterligere forlengelse av den i §§ 1, 2 og 3 i den midlertidige patentlov av 16 juli 1920 fastsatte frist. 2 juli.

Kongelig resolusjon†) om vedtekt om salg av tobakk til barn m.v. i Feiring herred, Akershus fylke. 2 juli.

Kongelig resolusjon†) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Stokken herred, Aust-Agder fylke. 2 juli.

Kongelig resolusjon†) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Støren herred, Sør-Trøndelag fylke. 2 juli.

Kongelig resolusjon***) om forhøielse av godtgjørelsen for forkynnelser i private saker i Bjørnør lensmannsdistrikt, Sør-Trøndelag fylke. 2 juli.

Kongelig resolusjon***) om forhøielse av godtgjørelsen for forkynnelser i private saker i Alstahaug lensmannsdistrikt, Nordland fylke. 2 juli.

Kongelig resolusjon***) om forhøielse av godtgjørelsen for forkynnelser i private saker i Tysfjord lensmannsdistrikt i Nordland fylke. 2 juli.

Kongelig resolusjon††) om forandringer i §§ 2 og 5 i reglementet for Statens filmkontroll. 2 juli.

---

*) Bekjentgj. 5 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor politivedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 5 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor § 14e og § 28, annet ledd, i endret lydelse er inntatt.

***) Bekjentgj. 5 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.

†) Bekjentgj. 5 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor vedtekten er inntatt.

††) Bekjentgj. 5 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor forandringene er inntatt.

2 juli. **Kongelig resolusjon***) om herberger- og beverterlovens anvendelse i Holmestrand.

2 juli. **Kongelig resolusjon***) om herberger- og beverterlovens anvendelse i Nord-Aurdal herred, Opland fylke.

2 juli. **Kongelig resolusjon***) om herberger- og beverterlovens anvendelse i Kristiansand.

2 juli. **Kongelig resolusjon***) om herberger- og beverterlovens anvendelse i Borgund herred, Møre fylke.

2 juli. **Kongelig resolusjon****), hvorved bestemmes:

I. Den av Borgund herredsstyre i møte den 20 august 1920 fastsatte vedtekt angående herberger- og beverternæringen i Borgund herred, Møre fylke, stadfestes i henhold til lov nr. 5 av 2 april 1917 § 5 som gjeldende inntil videre fra 1 august 1921 å regne, — dog med endel forandringer.

II. Paragrafene 7 og 8 i den ved kongelig resolusjon av 2 februar 1912 stadfestede politivedtekt for Borgund herred opheves fra 1 august 1921 å regne. Likeledes — og fra samme tidspunkt — opheves politivedtektens § 9, forsåvidt angår bevertningssteder.

2 juli. **Kongelig resolusjon*****) om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Øvre Rendal herred, Hedmark fylke

2 juli. **Kongelig resolusjon*****) om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Vartdal herred, Møre fylke.

2 juli. **Kongelig resolusjon***) om ophevelse av den kongelige resolusjon av 27 mai 1921 om adgang for Socialdepartementet til midlertidig å utvide brennevins- og hetvinsforbudet av 28 juni 1917.

2 juli. **Kongelig resolusjon**†), hvorved i henhold til §§ 1, 41 og 97 i lov om statskontroll med skibes sjødyktighet av 9 juni 1903 med tilleggslov av 18 september 1909 fastsettes nedenstående forskrifter for kontroll med oljemotorer i fartøier:

Kapitel I.

Almindelige bestemmelser.

§ 1. Motormaskineriet med tilbehør ombord i fartøier av registreringspliktig størrelse, som ikke har klasse i »Det

*) Bekjentgj. 5 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.
**) Bekjentgj. 5 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor den i post I omhandlede vedtekt er inntatt.
***) Bekjentgj. 5 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28, hvor vedtekten er inntatt.
†) Bekjentgj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.

Norske Veritas« eller i en annen av Kongen anerkjent besiktelsesinstitusjon samt i alle passasjerfartøier, skal tilfredsstille nærværende forskrifter og underkastes besiktelser som deri foreskrevet. 2 juli.

§ 2. Begjæring om besiktelse innsendes skriftlig til skibskontrollen av fartøiets reder eller fører overensstemmende med de derom gjeldende bestemmelser (forskrifter for besiktelse av passasjerskibe av 19 januar 1909 § 3 og forskrifter for besiktelse m. v. av skibe uten passasjercertifikat av 6 oktober 1909 § 7).

Motoren skal i almindelighet underkastes fullstendig besiktelse i passasjerfartøier en gang årlig, i andre fartøier minst hvert annet år. Propellakslen skal i almindelighet uttas for besiktelse hvert annet år. Derhos skal fullstendig eller delvis besiktelse finne sted, når motoren har lidt skade, som kan medføre forandring i dens soliditet eller når den har vært undergitt reparasjon, som kan medføre sådan forandring. Se sjødyktighetslovens §§ 37 og 96.

§ 3. Den, som begjærer besiktelsen av en motor, som ikke tidligere har vært besiktet av skibskontrollen, må sørge for, at besiktelsesmannen, før besiktelsen påbegynnes, tilstilles følgende tegninger:

1. Sammenstillingstegning av motoren.
2. Tegning av motorrummet, visende motoren med hjelpemaskineri, tanker, rørledninger, ventilasjon, nedgang etc.
3. Lensearrangementstegning.
4. Tegning av motorfundament med befestigelse.
5. Tegning av akterstevnen og hylsens forbindelse.

Tillike må de i følgende paragrafer nevnte detaljtegninger samt de tegninger, besiktelsesmannen forøvrig måtte finne påkrevet, tilveiebringes.

Motorer, der som brendmateriale benytter oljer, såsom gasolin, bensin, nafta og spiritus med flammepunkt under 22° C. ved 760 m.m. barometerstand, blir ikke å besikte, før motorarrangementet er godkjent av Sjøfartsdirektøren. Andragende herom innsendes gjennem en av skibskontrollens besiktelsesmenn til Sjøfartskontoret ledsaget av tegninger og beskrivelse av båten, dens innredning med dekk, lugarer m. v., visende installering av motor, oljetank, rørledninger etc. og angivende motorens art og størrelse, av hvem den er levert samt størrelsen av de ombordværende brendstofbeholdere.

For dieselmotorer og lignende motorer, som arbeider med et meget høit begyndelsestrykk, skal der innsendes 3 fullstendige sett tegninger av motoren for godkjennelse av Sjøfartsdirektøren.

2 juli. Ønskes nogen tegninger godkjent, må de innsendes i 3 eksemplarer, ellers vil i almindelighet 1 eksemplar være tilstrekkelig.

§ 4. Foreligger certifikat fra Det Norske Veritas om, at motoren er bygget og besiktet efter institusjonens regler, kan motoren av Sjøfartsdirektøren godtas uten besiktelse og prøve av skibskontrollen, forsåvidt den installeres i et fartøi uten passasjercertifikat. Besiktelse under innmonteringen må dog alltid finne sted.

§ 5. Når der i disse forskrifter nevnes hk., menes den hestekraft, som beregnes på sådan måte som Sjøfartsdirektøren bestemmer.

§ 6.

1) Ved innelukket farvann forstås indre deler av fjorder og annet farvann, hvor smult vann i almindelighet kan påregnes.
2) Ved innenskjærs fart*) forstås fart i skjærgården eller fjorder, hvor den ubeskyttede åpning mot havet ikke overstiger 4 kvartmil.
3) Ved liten kystfart*) forstås fart på den norske kyst og Sveriges vestkyst på strekninger, hvor den ubeskyttede åpning mot havet er over 4 kvartmil, men ikke over 30 kvartmil.
4) Ved stor kystfart*) forstås fart på den norske kyst på lenger strekning utenskjærs enn 30 kvartmil og innenfor en linje Lindesnes—Skagen og så langt øst som til en linje Karlskrona—Bornholm—Swinemünde. Til stor kystfart regnes også fart på den nordfinske og nordrussiske kyst øst til Kola og fangstfart i nordeuropeiske farvann.
5) Ved utenriks fart forstås all fart utenfor stor kystfart.
6) Opstår der tvil om, under hvilken av disse farvannsbetegnelser en bestemt fart skal henføres, avgjøres spørsmålet av Sjøfartsdirektøren.
7) Ved «godkjent» menes godkjent av Sjøfartsdirektøren.
8) Alle i disse forskrifter anførte mål i fot og tommer er engelske mål.

Kapitel II.

Bygning og utstyr.

§ 7. Motoren med tilbehør må være solid og håndverksmessig utført.

*) »Liten kystfart« og »innenskjærs fart« svarer til, hvad der tidligere betegnedes som »kortere ruter og innenskjærs fart« og »stor kystfart« vesentlig til »almindelig kystfart«.

1) Cylinderen eller lokket skal foruten de almindelige kanaler eller ventiler ha kompresjonskraner eller tilsvarende anordning. Dieselmotorer og lignende høitrykksmotorer skal istedet herfor eller tillike ha sikkerhetsventiler. Avtapningskran for kjølevannet skal anbringes i tilstrekkelig antall og på hensiktsmessige steder. 2 juli.
2) Bunnrammen bør være forsynt med lukket bunn, eller annen anordning må være truffet for å opsamle spillolje. Spilloljen bør fra tappekran på veivskap, bunnramme etc. gjennem rørledning føres frem til tilgjengelig sted, hvor spillkopper anbringes.
3) Motoren skal være forsynt med en regulator, som hindrer rusning. Mindre motorer med elektrisk tending kan tillates regulert for hånden ved pålitelig innstillingsanordning for forgaser og tendapparat.
4) Lagre, ramme, veiv, thrust og krysslagre må være utført av dertil egnet material og være lett tilgjengelig. Alle bunnrammelagre og krysslagre må være to-delte og lett uttagbare. Dog tillates ved motorer op til 25 hk. å benytte hele lagre.

   Thrustlagre utføres som almindelig med thrustringe. Thrustflaten må være tilstrekkelig stor.

   Lagrene kan også utføres som kulelagre. Disse må være helt innkapslet og gå i olje eller fett. Ønskes de anvendt for aksler over 75 mm. diam., må dog tegning av lagret innsendes til Sjøfartsdirektøren til godkjennelse.
5) Pumper.
   a. Brendstofpumper må utføres av spesielt dertil egnet materiell.
   b. Kjølevannspumper skal være stempelpumper, tilstrekkelig store og drives fra motorens veivaksel eller en av dens hjelpeaksler.
   c. Lensepumper. Motorfartøier i utenriks fart og motorfartøier på 100 reg.tonn br. og derover i stor kystfart skal være utstyrt med lenseanordninger som påbutt i forskrifter for besiktelse m. v. av skibe uten passasjercertifikat av 6 oktober 1909 eller i forskrifter for besiktelse av passasjerskibe av 19 januar 1909. Motorfartøier på 100 reg. ton br. og derover i liten kystfart og mindre fart skal ha anbragt minst 2 maskindrevne lensepumper, hvorav den ene drives uavhengig av fremdriftsmotoren. Fartøier under 100 register tonn br. med motorer ned til 15 hk. i stor kystfart og mindre fart skal foruten håndlensepumpe til motorrummet også ha maskindreven lensepumpe.

2 juli.

d) Luftpumper. Se § 9, pkt. 6.

Samtlige pumper må anordnes således, at de er lett tilgjengelig for overhaling.

Kjølevannspumper og lensepumper må utstyres med avtapningskraner. (Sammenlign § 7, pkt. 1).

6) Aksler forarbeides av en dertil egnet stålsort, som opfyller de i disse forskrifter opstilte fordringer for bruddfasthet, forlengelse m. v. For diesel- og lignende motorer innsendes tegninger av akselledningen til Sjøfartsdirektøren til godkjennelse.

For eksplosjonsmotorer tilstilles besiktelsesmannen på forlangende et sett tegninger av akslene, som skal tilfredsstille følgende bestemmelser:

a) Veivakslens diameter bestemmes efter følgende formel:

$$d = \sqrt[3]{\frac{D^2 \times S}{k}}$$

hvor D = cyl. diam. i centimeter
S = slaget i centimeter.
k = en konstant iflg. nedenstående tabeller.

Totaktsmotorer:

For 1 & 2	cylindere	: 22	1 veivtap mellem rammelagrene.	: 16	2 veivtapper mellem rammelagrene.
» 3	»	: 19		: 14	
» 4	»	: 16		: 12	
» 6	»	: 11		: 8	

Firetaktsmotorer:

For 1 & 4	cylindere	: 22	1 veivtap mellem rammelagrene.	: 16	2 veivtapper mellem rammelagrene.
» 6	»	: 19		: 14	

For motorer i fartøier, som anvendes i stor kystfart, liten kystfart og innenskjærs fart kan konstanten forøkes med inntil 10 procent. For fartøier, som anvendes i fart på innelukket farvann, innsjøer og elver, kan konstanten forøkes med inntil 20 procent.

b) Mellemakslens diameter bestemmes efter følgende formel:

$$d = \sqrt[3]{\frac{D^2 \times S \times (n + 3)}{c}}$$

hvor D = cyl.diam. i centimeter. 2 juli.
S = slaget i centimeter.
n = antall av cylindere ved firetaktsmotorer og det dobbelte antall ved totaktsmotorer.
c = en konstant = 280.

For motorer i fartøier, som anvendes i stor kystfart, liten kystfart og innenskjærs fart, kan konstanten forøkes inntil 330 og 380 for fartøier, som anvendes i fart på innelukket farvann, innsjøer og elver.

c. Thrustakslens diameter skal, hvor almindelige thrustringer anvendes mellem ringene, være minst 5 procent større enn mellemakslen.

d. Propellakslens diameter bestemmes efter følgende formel:

$$d = \left[\frac{P}{M} \div 5\right] \text{ procent større enn mellemakslen}$$

hvor
P = propellens diameter i centimeter.
M = mellemakslens diameter i centimeter efter foranstående formel.

Akslen må dog alltid utføres 5 procent større enn mellemakslen.

For motorer med vridbare propellblad og med thrusten optaget ved stevnen, kan det tillates, at akslen beregnes efter samme formel som for mellemakslen.

Propellakslen kan også forarbeides av metall, som tilfredsstiller de efterfølgende fordringer for bruddfasthet, forlengelse etc.

Propellakslens diameter bestemmes da efter følgende formel:

$$d = \left[\frac{P}{M} + 5\right] \text{ procent større enn mellemaksel, hvor}$$

P og M betegner det samme som ovenfor for stålaksler.

Anvendes hule aksler, må disse være av sådan dimensjon, at de får samme motstandsmoment som de tilsvarende massive aksler.

Forenom pakningsboksen kan propellakslens diameter forminskes gradvis ned til diameteren for mellemakslen.

7) Hylsen utføres av heltrukne kobber- eller messingrør eller også av støpegods (jern, stål eller metall). Pakningsboks må alltid anbringes i hylsens forkant og må være lett tilgjengelige.

Ved utboringen i stevnen for hylsen må der påses, at stevnen ikke uforsvarlig svekkes. Den bør således i almindelighet ikke tillates utboret mer enn til halvparten av

2 juli. dens forskriftsmessige tykkelse. Tillike skal den forsterkes ved at der på begge sider av stevnen anbringes solide jernskinner, som strekker sig fra kjølen med forbindelse i denne og til så langt over hylseutboringen, så god forbindelse skaffes over denne.

Uthugning i akterstevnen må ikke gjøres for hylsebeslaget. Der må hvor påkrevet for dettes anlegg påklosses tømmer (skålinger).

8) Propellen:

Denne kan utføres enten av stål, støpejern eller metall. Ved propeller med vridbare blade må alle utvendige deler av propellen, der kommer i direkte berøring med sjøvann, være av samme materiale eller av nøitralt materiale.

Propellbladenes tykkelse beregnes efter følgende formel:

$$T = \sqrt{\frac{c \times N^3}{B \times n}}$$

hvor T og B er tykkelsen og bredden av bladene i centimeter regnet i en avstand fra centrum av 1,5 ganger akseldiameteren.

N = propellakslens diameter i centimeter efter reglene.

n = antall blade.

c = en konstant = 4 for støpejern og messing.
= 2,7 for gunmetall.
= 1,7 for stål og spesiell propellbronce.

For propeller av mindre diametre enn 380 cm. kan tykkelsen av bladene også bestemmes efter følgende formel:

$$T = \sqrt{\frac{c \times N^3 \times (0{,}002\,P + 0{,}25)}{B \times n}}$$

hvor P = propellens diameter i centimeter, de andre faktorer som foran anført.

Uansett hvad propellbladenes tykkelse blir i henhold til denne formel, må den for skibe med 45 meters lengde og derover ikke være mindre enn:

$$\frac{P}{N}$$

hvor P = propellens diameter i centimeter og N en konstant som for støpejern og messing = 24, for gunmetall = 29, for stål og speciell propellbronce = 36.

Bladet må slutte sig til bosset med en god overgang og avta i tykkelse efter en rett linje ut mot bladspissen, hvor tykkelsen kan gjøres så liten som god støpning tillater.

9) Lyddemperen: 2 juli.

Alle motorer må være utstyrt med en tilstrekkelig stor lyddemper, som er vannavkjølet eller forsvarlig isolert og som lett kan rengjøres.

På laveste sted anbringes avtapningskran for kjølevann samt utblesningskran for exhaust og olje.

10) På motorer med elektrisk tending må forgaseren være således konstruert, at brendstoffet ikke lekker ut. Rørforbindelsen mellem den og eksplosjonsrummet må være innrettet således, at flammen ikke kan slå tilbake til forgaseren. Under forgaseren må være en beholder til å opta spill.

Opvarmningen av forgaseren må arrangeres, så antendelse av brendselet i denne er utelukket.

11) a. På motorer, hvor lamper anvendes for tending eller forgasing, må lampene være festet til passende stativer.

b. På motorer med elektrisk tending må de elektriske ledninger omhyggelig isoleres og helst legges i rør eller på annen måte beskyttes mot olje og vann.

Tendapparatet må anbringes godt beskyttet mot olje og vann.

12) Smøring av cylinder, veivlagre og rammelagre må skje ved mekanisk drevet trykksmøreapparat med synlig tilførsel eller ved drypsmøreapparat.

13) Reverseringsmekanisme:

Motoren må være således konstruert, at den kan reverseres, eller den må være utstyrt med reverseringsanordning. For glødehodemotor må der alltid være arrangert en friksjonskupling fortrinsvis anbragt på samme bunnramme som cylinderen.

Foregår omstyring fra dekk, må alle omstyringsmekanismens aksler, tandhjul, koblinger etc. være solid og håndverksmessig utført, likesom der paa dekk bør være truffet anordning, som viser propellens stilling.

14) Av reservedeler må forefinnes minst:

2 stk. rammelagerbolter med muttere.
1 stk. glødehode for hver cylinder.
½ sett stempelfjærer, dog ikke mindre enn 3 stk.
1 sett ventiler for kjøle- og lensepumpene samt for brendoljepumpene.
1 innsprøitningsmunnstykke (piston) til hver cylinder.
1 brender for hver opfyringslampe.
1 tendplugg for hver cylinder.
1 veivlager, 1 krysslager med tilhørende bolter.

2 juli.

For firetaktsmotorer må dessuten medfølge et sett fjærer for ventilbevegelsen samt en reserve exhaustventil. Motoren må også være utstyrt med tilstrekkelig verktøi og pakningsmaterialer m. v.

Kapitel III.

Trykkprøver.

§ 8.

1. Cylinder, toplåk og glødehode skal ved førstegangsbesiktelse og senere, når det finnes påkrevet, for eksplosjons- og respektive forbrendingsrummets vedkommende prøves med et vanntrykk = det dobbelte arbeidstrykk. Som arbeidstrykk gjelder, når andre oplysninger ikke foreligger:
   For råolje- og petroleums- og glødehodemotorer:
   Totakts 22 kg. pr. cm.^{2},
   Firetakts 18 kg. pr. cm.^{2}.
   For bensin- og petroleumsmotorer med elektr. tend.:
   To- og firetakts 20 kg. pr. cm.^{2}.
   For brons- og lignende motorer:
   30 kg. pr. cm.^{2}.
   For dieselmotorer:
   35 kg. pr. cm.^{2}.
2. Cylinderens og toplåkenes vanntrøier prøves med et vanntrykk av 3,5 kg. pr. cm.^{2}.
3. Lyddemperens vanntrøie og exhaustrøret prøves med et vanntrykk av 3,5 kg. pr. cm.^{2} og lyddemperens indre med et vanntrykk av 7,0 kg. pr. cm.^{2}
4. Dessuten skal motorens hjelpemaskineri, som utsettes for høit trykk, prøves med et vanntrykk av 1½—2 ganger arbeidstrykket.

   For høitrykksmotorer skal eksempelvis luftkompressorer, luftpumper, brenselpumper, brenselventiler, spyleventiler prøves således.

Kapitel IV.

Motorens innmontering.

§ 9.

1. Fundament og dets befestigelse.

   Motoren må anbringes på solid fundament. Det skal i stål — (jern) — fartøier utføres av stål (jern) og fastboltningen skal skje ved stålbolter.

   I trefartøier må fundamentet være av hårdt tre eller av god malmen furu. Fastboltningen av bunnrammen til fundamentet skal skje ved gjennemgående bolter av

metall eller galv. jern. Under boltehoderne anbringes på treskibe tilstrekkelig store underlagsskiver utenpå huden. 2 juli.

Tegning av fundamentet skal på forlangende innsendes til Sjøfartsdirektøren gjennem skibskontrollen og skal for motorer på 80 hk. og derover godkjennes, i hvilket tilfelle tegningen må innsendes i 3 eksemplarer.

2. Rørledninger og ventiler.

a. Kjølevannspumpens sugerør fra sjøen skal ha en stoppeventil anbragt direkte på skibssiden på et lett tilkommelig sted.

Avløpsrøret skal, hvis diameteren er over 38 millimeter (1½″ eng.) utvendig (hvor røret utmunner under eller nær fartøiets dyplastelinje), ha en kran eller ventil på skibssiden.

Avløpsledningen kan utføres av (galvaniserte) jernrør. Den øvrige ledning må være av heltrukne kobber- eller messingrør. Ledningene må beskyttes mot brekasje.

b. Lenseledningen skal for sugerørets vedkommende være av heltrukne kobber- eller messingrør for de mindre motorer, men kan for større også være av jern.

Sugerøret må ende i en lett tilkommelig sil.

Avløpsrøret kan være av galvanisert jern. Alle lenseledninger må utmunne over dyplastelinjen, rør med en diam. over 38 millimeter (1½″) utvendig diam. skal ha en kran eller ventil på skibssiden.

c. Brendstoffledninger utføres av stål eller av utglødede heltrukne kobberrør.

På ledningen mellem tank og pumpe må være anbragt en lett tilkommelig sil eller annen anordning for rensning av oljen. Ledningene må beskyttes mot brekasje.

d. Exhaustrøret kan utføres av sorte smijernsrør eller støpejernsrør. Hvor det finnes påkrevet må røret isoleres.

Utmunner røret under vannlinjen, må innenbords anbringes en ventil på det.

Hvor skorsten anbringes, bør arrangementet være således, at der ikke blir fri åpning til motorrum mellem skorsten og rør. Like over dekket må skorstenen ha en feieluke, hvorigjennem sot eller lignende kan fjernes eller annen tilfredsstillende anordning må være truffet for lettvint rengjøring.

3. Tanker.

Brendstofftanker kan forarbeides av kobber, messing, galv. jernplater eller stålplater. De skal prøves med et vanntrykk av ½ kg. pr. cm.^{2}

2 juli. For tanker, som arbeider under trykk, må prøvetrykket være det dobbelte av arbeidstrykket.

Minimumstykkelse av materialet for mindre tanker skal være følgende:

For tanker under 200 liter plate nr. 18 (= 1,25 mm.)
200—450 liter plate nr. 16 (= 1,65 mm.)
450—750 liter plate nr. 14 (= 2,11 mm.)
750—1100 liter plate nr. 12 (= 2,77 mm.)
1100—1500 liter plate nr. 10 (= 3,40 mm.)

Disse tanker skal enten dobbelt falses og loddes eller klinkes og loddes.

Større tanker kan utføres av sorte jern- eller stålplater forsvarlig sammenklinket og diktet eller sveiset.

Anvendes klinkning, må nagleavstand fra center til center ikke overstige 3 ganger nagleiameteren.

Alle tanker må forsvarlig avstives og forsynes med tilstrekkelig antall slingreskot.

De må utstyres med mannhul (for de mindre tanker håndhul) for rensning og kran for avtapning, foruten ventil til brendstoffledningen.

Hvor åpning for rørledningene anbringes, må tanken forsterkes med en galvanisert eller fortinnet rørflens, som klinkes og loddes til tanken. Påfyllingen av tanken må alltid være arrangert slik, at mulig spill går utenbords. I dekkede fartøier anordnes dekksstuss av metall med gjenget metall-låk. Forbindelsesrør mellem dekksstuss og tank må være av heltrukket kobberrør, messingrør eller galv. jernrør.

Luftrør må for tanker, som ikke arbeider under trykk, føres op over dekk. Målere av glass tillates ikke anbragt.

Tankerne må i innelukket rum ikke anbringes nærmere motoren enn 0,75 meter.

Tanker, der benyttes til opbevaring av oljer med flammepunkt under 22° C. ved 760 mm. barometerstand (se forskriftenes § 3), skal anbringes på dekk, medmindre Sjøfartskontoret godtar annen placering.

4. Motorrum.

Motorrummet skal være vanntett adskilt fra fartøiets øvrige rum. For trefartøier godtas dog et arrangement, hvorved skillet op i høide med topp av bunnstokk (garnering) hindrer spillolje fra motorrum å trenge inn i de tilstøtende rum. Der må således anordnes særskilt lenseledning til motorrum og øvrige rum. Innlukket motorrum i trefartøier skal helt bekledes med ildsikkert materiale, f. eks. galvaniserte jernplater med asbest underlag. På eldre

skibe kreves isolering, dog ikke under dørken, så- 2 juli.
fremt denne er tett og helt ildsikker. Dørken skal være av ildsikkert materiale, selv om alt treverk fra kjølen og op er tilfredsstillende isolert. Hvor tredørk med isolasjon anvendes, kan tillates påspikret treribber. Der må fra dekk være egen nedgang til rummet. Det tillates ikke, at der finnes direkte åpninger fra motorrummet inn til opholdsrum for besetningen. En mindre dør med springfjær kan dog tillates som nødopgang ut mot gang, der fører til opholdsrummene.

Alle fartøier med motor på 500 hk. og derover må ha minst 2 opganger fra motorrummet, hvorav minst den ene må føre til øverste dekk. De må gjøres så bekvemme og med så lett adkomst som mulig. Motorrummet må være så stort, at der er lett adgang til motorens deler. Rummet må ha rikelig lys. Særlig må de forskjellige måle- og kontrollapparater være klart oplyst. Rummet må være godt ventilert ved skylights eller ristverk og et tilstrekkelig antall ventilatorer.

5. Beskyttelsesanordningen.

Fremstående bevegelige deler, såsom svinghjul, koblinger etc. skal hvor det er påkrevet være dekket på betryggende måte.

Rekkverk skal anbringes, hvor det er påkrevet til motorbetjeningens betryggelse, særlig under slingring. Således bør det om hver passasje være rekkverk på begge sider, såfremt dertil er anledning. I liten kystfart og i større fart skal der langs skottene (motorrummets vegger) finnes rekkverk eller lign., som motorbetjeningen kan holde sig i under sjøgang.

Ved remtransmisjonen for drift av wincher eller lignende må der være anbragt løs eller fast remskive og forøvrig fornødne sikkerhetsanordninger være foretatt. Remstrammer kan godtas.

6. Startningsanordninger.

Små motorer, som ikke er forsynt med anordning for håndstartning, og alle motorer over 35 hk. må være forsynt med trykkluftstartapparat eller annen starteanordning. I fartøier, hvor anvendes starteapparat arbeidende med komprimert luft, må der alltid forefinnes en hånd- eller maskindreven luftpumpe eller en kompressor for fylling av startebeholderen. Denne skal være av stål av forsvarlig styrke. Den må prøves med et trykk på 50 procent over arbeidstrykket, dersom der ikke foreligger betryggende bevis for sådan prøve.

Beholderen skal på det laveste sted forsynes med av-

2 juli. tapningskran, likesom der mellem beholderen og forbindelsesrøret til motoren må være anbragt en ventil, der lett lar sig lukke. Større beholdere må være tilgjengelige for indre eftersyn. Dessuten må der direkte på beholderen være et manometer med kran.

Luftbeholderens arbeidstrykk skal være avmerket med en rød strek på manometeret. Sikkerhetsventil skal også være anbragt på beholderen. Røret mellem beholderen og motoren må være av heltrukne kobber- eller stålrør. Luftbeholderen skal være så stor, at den tillater minst 10 igangsetninger av motoren.

Er motoren utstyrt med luftpumper for fylling av luftbeholderen, må pumpen være solid konstruert og av tilstrekkelig størrelse.

Ved større motorer, hvor luftkompressorer benyttes, må disse være av tilfredsstillende konstruksjon og mellem hvert kompresjonstrin skal de ha anordning for avkjøling av luften samt kran for avtapning av kondensasjonsvann.

Angående prøvning av disse motordeler, se § 8.

7. Manøvreringsanordning. På små fartøier må bevegelsen av friksjonskobling, innstillingen av regulatoren eller av brendstoffpumpen samt forstilling av propellbladene ved motorer med vridbare blade være anbragt på dekk, når det ikke holdes stadig vakt i maskinrummet.

8. Fartsprøve. Efter endt innmontering foretas en full-fartsprøve, hvorunder undersøkes, om motoren arbeider tilfredsstillende. Der foretas også en sakte-fartsprøve, hvorunder undersøkes, om motoren går sikkert med farten forminsket tilstrekkelig til å tilfredsstille fordringene med sakte fart i tåke, på havner og i trangt farvann, som er sterkt beferdet. Motoren må prøves også under tomgang (med propellen slått fra) for å undersøke, om regulatoren hindrer rusning. Der utføres i det hele under fartsprøven sådanne manøvrer, som anses tjenlig for øiemedet, hvoriblandt hastig bakning etc.

9. Donkeykjel for motorfartøier.

Donkeykjeler, som ikke har oljefyring, skal i motorskibe være adskilt fra motorrummet ved et ildsikkert (jern) skott.

Kapitel V.

Materialprøver.

§ 10.

1. Materialprøvene behøver i almindelighet kun å omfatte strekk- og bøieprøver. For aksel på 75 mm/s diameter og derunder er bøieprøve tilstrekkelig.

Alle prøvestykker skal uttas og stemples av besiktelses- 2 juli.
mannen.

2. Prøvestykkene skal høvles eller dreies, ikke smies ned. Utglødning eller herdning av materialet, efterat prøvestykket er uttatt, tillates ikke.
3. Prøvestykkene må prøves i besiktelsesmannens nærvær eller prøven foretas av en av Sjøfartsdirektøren godkjent materialprøveanstalt.

§ 11. Stålmaterialet, som benyttes i veiv-, mellem- og propellaksel samt veivstenger, skal prøves.

Prøvene skal foretas med normalprøvestykker forarbeidet av stykker, som er kappet pålangs av smistykkets hoveddel.

Strekkprøvestykket skal dreies til:

1. En diameter av 14 mm. (0,564 tommer) i en målelengde av 50 mm. (2 tommer) eller
2. En diameter av 20 mm. (0,798 tommer) i en målelengde av 75 mm. (3 tommer) eller
3. En diameter av 25 mm. (0,997 tommer) i en målelengde av 90 mm. (3½ tomme).

Under strekkprøven må bruddbelastningen ligge mellem 44 kg. (28 tons) og 50 kg. (32 tons) pr. mm.^{2} (kvadrattomme) med en forlengelse målt på normalprøvestykket av ikke mindre enn 29 procent for 44 kg. stål og 25 procent for 50 kg. stål. Summen av bruddbelastningen i kg. ganger 0,635 og den tilhørende forlengelse må i intet tilfelle være mindre enn 57.

Bøieprøvestykket skal høvles til et 25 mm. (1 tomme) × 19 mm. (¾ tomme) rektangulert tverrsnitt med kantene avrundet til en radius av 1,5 mm. (1/16 tomme). Stykket må kunne bøies koldt i retning av den minste tykkelse uten å briste, gjennem en vinkel av 180° med en innvendig radius ikke over 6 mm. (¼ tomme).

Bøiningen skal utføres i kold tilstand og kan skje enten ved trykk eller slag.

§ 12. Prøvning av metallaksler.

Materialet skal underkastes en strekk- og bøieprøve. Under strekkprøven må bruddbelastningen ikke være under 41 kg. (26 tons) pr. mm.^{2} (kvadrattomme) med en forlengelse ikke mindre enn 16 procent på en lengde av 50 mm. (12 tommer). Bøieprøvene skal foretas med prøvestykker 25 mm. (1 tomme) i firkant i kold tilstand gjennem en vinkel av 90° over en radius av 75 mm. (3 tommer), uten at stykket viser tegn til brist.

§ 13. Materialet i propellen skal være av god kvalitet og til besiktelsesmannens tilfredshet og skal prøves som nedenfor bestemt.

2 juli.

1. For propell av støpemessing og metallpropeller under 1,524 meters diameter må der foretas bøieprøve som for metallaksler bestemt (se § 12).

For større metallpropeller av spesiell propellbronse må materialet også strekkprøves som foran nevnt for metallaksler (se § 12). Er propellen derimot av gunmetall, skal strekkbelastningen ikke være under 22 kg. (14 tons) pr. mm.^{2} (kvadrattomme) med en forlengelse av 8 procent på en lengde av 50 mm. (2 tommer).

2. For propell av støpejern foretas følgende prøve med materialet: En stang (med støpehuden på) av 25 mm. (1 tomme) i diam. 660 mm. (26 tommer) lengde skal med 610 mm. (24 tommer) avstand mellem understøttelsespunktene belastes på midten med 295 kg. (610 lbs.) og kunne tåle en nedbøining av 8,4 mm. (⅓ tomme) før den brister.

3. For propell av støpestål foretas prøvene med prøvestykker utført som under § 11 nevnt. Under strekkprøven skal her bruddbelastningen ligge mellem 41 kg. (26 ton) og 55 kg. (35 ton) pr. mm.^{2} (kvadrattomme) med en forlengelse av ikke mindre enn 20 procent målt på normalstykket. Bøieprøvestykkene må kunne bøies koldt uten å briste gjennem en vinkel på 120 ° med en innvendig radius ikke over 25 mm. (1 tomme).

Foreligger materialprøvecertifikat fra Det Norske Veritas eller en annen av de anerkjente besiktelsesinstitusjoner, og materialet opfyller de i foranstående paragrafer opstilte fordringer, godkjennes materialet uten ytterligere prøve.

Kapitel VI.

Dispensasjoner, straffebestemmelse og ikrafttreden.

§ 14. For motorer under 20 hk. kan der innrømmes lempninger i foranstående forskrifter.

Også forøvrig kan Sjøfartsdirektøren for enkelte tilfelle, hvor foranstående bestemmelser antas å ville lede til ubillighet, innrømme fritagelse for bestemmelsenes befølgelse eller lempninger i deres fordringer.

§ 15. Overtredelser av disse forskrifter straffes med bøter i henhold til den almindelige borgerlige straffelov av 22 mai 1902 § 339, forsåvidt ikke strengere straff i henhold til annen lovbestemmelse kommer til anvendelse.

§ 16. Disse forskrifter trer i kraft 1. oktober 1921.

På motorer, som tidligere har vært besiktet av skibskontrollen, kommer dog kun til anvendelse bestemmelsene i §§ 2,

4, siste ledd, 5 og 6, samt bestemmelsene i kap. II og IV forsåvidt angår sikkerhetsforanstaltninger og bestemmelsene i §§ 14 og 15. 2 juli.

Kongelig resolusjon *), hvorved bestemmes: 2 juli.

I. I henhold til § 31 i lov om maskinister på dampfartøier av handelsmarinen av 14 desember 1917 bestemmes, at loven, forsåvidt angår bestemmelsene i §§ 2, 3, 8, 1ste og siste ledd, 9, 11—16, 17 1ste ledd a og 3dje og 4de ledd, 18, 19 og 21—30 vedrørende 3dje klasses maskinister, skal tre i kraft fra 1 juli 1921 og for lovens øvrige bestemmelsers vedkommende fra 1 juli 1922.

II. Det i nevnte lov omhandlede certifikat for dampskibsmaskinister av 3dje klasse blir å utferdige av vedkommende mønstringsstyre (mønstringschef og fylkesmann) på skjema overensstemmende med et fremlagt utkast.

III. Det i nevnte lovs § 22 omhandlede skjema for attest om bestått 3dje klasses maskinisteksamen fastsettes overensstemmende med et fremlagt utkast.

IV. I henhold til nevnte lovs § 28 henlegges tilsynet med skolene, undervisningen og eksamene til Departementet for Handel, Sjøfart, Industri og Fiskeri.

---

ad lov av 14 desember 1917 §§ 2 og 3.

ad. II: **Certifikat som dampskibsmaskinist av 3dje klasse.**

Sjøfartsrulle nr. .... av ..... mønstringskrets; ..... lensmannsdistrikt (by) rode-nr. ....

født den ..... i ..... av hår, ... av øine, ... av høide, har for undertegnede mønstringsstyre godtgjort å ha opfylt de i lovgivningen bestemte betingelser for å bli dampskibsmaskinist av 3dje klasse; hvorfor han herved på begjæring meddeles dette certifikat, der berettiger ham til å tjenstgjøre som

1. tredjemaskinist på dampfartøi med maskine av hvilkensomhelst størrelse;
2. annenmaskinist på
   a. passasjerdampskib med maskine på 300 indikerte hestekrefter og derunder,
   b. fiske- og fangstdampskibe med maskine av hvilkensomhelst størrelse,
   c. andre dampfartøier med maskine på 500 indikerte hestekrefter og derunder;

*) Bekjentgj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.

2 juli.

Utgått i fart med sjøgående dampskib.							Mønstringsmannens attest	Avmønstret eller avgått		Fartstid	Mønstringsmannens attest	Anmerkning
Dato		Med skib	Maskinens størrelse (indikerte hestekræfter)	Fra	Til	I egenskap av		Dato	Hvor			
På-monstret	Ut-ekspedert											

Til efterretning: Maskinister er som andre sjøfarende utskrivningspliktige til tjeneste ved sjøvelbningen i det år, hvori de fyller sit 21de år, eller i det nærmest påfølgende, hvortil utskrivning kan skje. — Hvad en maskinist som sjøfarende vernepliktig har å iaktta, er anført i sjøfartsboken og vernepliktsboken.

3. førstemaskinist på 2 juli.
   a. passasjerdampskib med maskine på 75 indikerte hestekrefter og derunder,
   b. fiske- og fangstdampskibe med maskine på 300 indikerte hestekrefter og derunder,
   c. andre dampfartøier med maskine på 150 indikerte hestekrefter og derunder;
4. garantimaskinist på dampfartøi med ny maskine på 300 indikerte hestekrefter og derunder i garantitiden, dog ikke over 12 måneder.

Mønstringsstyret for ..... distrikt den .... 19..

(fylkesmann). (mønstringschef).

Notert i ....., sjøfartsrulle.
(mønstringsmann).

Mannskapet er i året 19 kjent:

	Loddtr.-nr.
a) stridsdyktig	
b) hjelpedyktig	
c) udyktig	

Anm. Forsåvidt mannskapet er befunnet farveblind, anmerkes dette.

.....(sted) den .....19.....

lægebedømmelseskom.'s formann.

I henhold til foranstående dyktighetskjennelse og loddtrekningsnummer er mannskapet i året 19
utskrevet til sjøvebningen med vernepliktstid fra 1 januar 19 og innkalt til tjeneste fra

fri for verneplikt.

krigskommissær.

2 juli. **Mannskapets orlogstjeneste.**

Fartøi		Fra	Til	Herav stilleliggende under stambesetn., rekrutøvelse e. l.	a. Tjenestestilling. b. Spesiell utdannelse.	Skudsmål: 1. Dyktighet. 2. Opførsel.	Skytning.					Anmerkning	Officersattest
Klasse	Navn						Våben.	Antall skudd	Samlet skytekar.	Høieste opnåelige kar.	Premie. Skyttermerke.		

Anm. Skudsmål for dyktighet og opførsel gis i 3 karakterer: »Meget godt«, »Dyktig«, »Mindre dyktig«. »Meget god«, »God«, »Mindre god«.

Ad. III: **Attest om bestått 3dje klasses maskinisteksamen.**

Undertegnede eksamenskommisjon ved .... erklærer herved, at:

født i ..... den ..... har bestått den i lov av 14 desember 1917 om maskinister på dampfartøier av handelsmarinen for dampskibsmaskinister av 3dje klasse foreskrevne eksamen med følgende karakterer:

Norsk .....
Regning .....
Tegning .....
Maskinlære .....
Maskinlære .....
Hovedkarakter ....

..... den .....

2 juli. **Kongelig resolusjon***) om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensene for Sandeherad herred, Vestfold fylke.

2 juli. **Kongelig resolusjon***) om adgang til å drepe streifende hund i Ringsaker herred, Hedmark fylke.

2 juli. **Kongelig resolusjon***) om, at den for utlending i lov om utnyttelse av rettigheter til beite, fiske, jakt og fangst m. v. i statens almenninger av 12 mars

*) Bekjentgj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.

1920 § 38 bestemte avgift til statskassen kr. 25,00 årlig blir å innbetale til de lensmenn, Landbruksdepartementet bestemmer. 2 juli.

Kongelig resolusjon *) om, at i medhold av § 1 i lov nr. 5 av 12 mars 1920 om utnyttelse av rettigheter til beite, fiske, jakt og fangst m. v. i statens almenninger undtas en del av Stordalen og Langmarken statsalmenning i Vågå herred, Opland fylke, fra lovens virkeområde, forsåvidt angår bestemmelsene i § 19 om optagelse av nye setrer. 2 juli.

Kongelig resolusjon **) om endrede avgifter for benyttelse av Trondhjem kommunale slaktehus. 2 juli.

Kongelig resolusjon *) om bygningslovens anvendelse på Heimdal i Leinstrand og Tiller herreder. 2 juli.

Kongelig resolusjon ***) om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Orkanger herred, Sør-Trøndelag fylke. 2 juli.

Kongelig resolusjon †) om bemyndigelse for Forsvarsdepartementet til å frita et utrederkvarter for forpliktelse som sådant. 2 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved der bl. a. meddeles approbasjon på Justisdepartementets kjøp av telefonbestyrer Abrahamsens eiendom til Mælagaten i Skien for kr. 35 500.00 til embedsbolig for statsadvokaten i Telemark og Aust-Agder. 2 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved der bl. a. meddeles approbasjon på Justisdepartementets kjøp av matr. nr. 48 i Bjørnebyen i Kragerø til embedsbolig for sorenskriveren i Kragerø. 2 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved der bl. a. meddeles approbasjon på Justisdepartementets kjøp av Sannesundsveien 34 i Sarpsborg for kr. 60 000.00 + omkostninger til embedsbolig for sorenskriveren i Tune. 2 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved den av Mandal bystyre i møte 31 mai 1921 fattede beslutning om antagelse av et 2 juli.

---

*) Bekjentgj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd nr. 29, hvor grensene for de omhandlede strekninger er beskrevet.

**) Bekjentgj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor de endrede avgifter er anført.

***) Bekjentgj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29, hvor tilleggsbestemmelsene er inntatt.

†) Bekjentgj. 8 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 29.

2 juli. våben for byen approberes overensstemmende med et fremlagt utkast.

2 juli. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

1. I henhold til lov av 12 juni 1906 § 1 skal der oprettes et offentlig arbeidskontor til formidling av arbeide av ethvert slags på Røros.
2. Kontoret henlegges til Trøndelagen krets for den offentlige arbeidsformidling.

2 juli. **Kongelig resolusjon**, hvorved i medhold av lov om utførelsen av de offentlige lægeforretninger av 26 juli 1912, jfr. lov nr. 5 av 16 juli 1920, bestemmes:

1. Der oprettes følgende nye distriktslægestillinger:

I Hedmark fylke:

Trysil (omfattende Trysil herred) med årlig grunnlønn	kr.	4 500.00

I Opland fylke:

Biri (herredene Biri og Snertingdal) med årlig grunnlønn	»	3 500.00
Vardal (Vardal herred) med årlig grunnlønn	»	3 500.00
Østre Toten (Østre Toten herred) med årlig grunnlønn	»	3 500.00
Vestre Toten (herredene Vestre Toten, Eina og Kolbu) med årlig grunnlønn	»	3 500.00

I Sogn og Fjordane fylke:

Vågsøy (herredene Sør-Vågsøy og Nord-Vågsøy) med årlig grunnlønn	»	6 000.00

I Nordland fylke:

Vefsn (Vefsn herred) med årlig grunlønn .	»	6 000.00
Beiarn (Beiarn herred) med årlig grunnlønn og stedstillegg kr. 700.00 årlig.	»	7 500.00

2. Der oprettes et selvstendig fylkeslægeembede for Opland med årlig grunnlønn » 4 000.00
3. Oprettelsen av forannevnte stillinger trer i kraft fra den tid Socialdepartementet bestemmer.

2 juli. **Kongelig resolusjon**, hvorved Statens Fettdirektorat opheves straks.

2 juli. **Kongelig resolusjon**, hvorved Handelsdepartementet bemyndiges til å treffe avtale med den svenske og den danske poststyrelse om, at transittgodtgjørelsen for brev og brevkort i den skandinaviske postutveksling fra et tidspunkt, som nærmere bestemmes av Handels-

departementet, fastsettes til halvdelen av den gjeldende internasjonale transittavgift for vedkommende art forsendelser. 2 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved Hovedbanens direksjon tillates efter nærmere konferanse med Hovedstyret for statsbanene å foreta foreløbig forandring i hovedbanens takster for befordring av reisende og reisegods overensstemmende med den i henhold til Stortingets beslutning av 3 juni 1921 vedtatte foreløbige forandring i statsbanenes takster. 2 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved der meddeles stadfestelse på de i overordentlig generalforsamling av 11 april 1921 vedtatte beslutninger til forandringer i §§ 6 og 14 i den for »Den Bergenske Brigades Understøttelsesforening« ved høieste resolusjon av 21 september 1869 approberte plan. 2 juli.

Skrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Troms fylke, hvori departementet bl. a. uttaler følgende: 2 juli.

Hvorvidt en skattepliktig, som har kjøpt en eldre bygård, som ved overtagelsen må oppusses, kan kreve utgiftene herved fratrukket inntekten, antas å måtte bero på, om beløpet, hensett til gårdens art og størrelse og forholdene forøvrig, kan anses medgått til ordinært vedlikehold av gården, jfr. byskattelovens § 38 bokstav b. Anses beløpet større enn, hvad der vil medgå til ordinært vedlikehold, antas det overskytende rettest å måtte anses som et tillegg til gårdens anskaffelsessum, hvorfor fradrag ikke kan gis ved inntektsligningen.

Skrivelse*) fra Provianteringsdepartementet om ophevelse av bestemmelsene angående rasjonering av forbruket av sukker ved Chokolade-, Drops- og Kjeksfabrikkene. 2 juli.

Skrivelse*) fra Provianteringsdepartementet om forbud mot å utføre fra riket allslags skillemynt av metall, herunder også jern. 2 juli.

Nye bruksregler**) for Dalsiden statsalmenning i Lesja herred. 4 juli.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av C. P. Carlstad ved testamente av 14 februar 1902 oprettede »Christian Pedersen Carlstads legat til Fet herredsstyre« og på de den 20 desember 1920 utferdigede statutter for dette legat. 4 juli.

---

*) Bekjentgj. 5 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 28.
**) Bekjentgj. 11 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30, hvor bruksreglene er inntatt.

4 juli. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Grethe Thoresen ved testamente av 2 mars 1915 oprettede »Martin og Grethe Thoresens legat til Rolvsøy« og på de den 24 mai 1921 utferdigede statutter for dette legat.

4 juli. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Oslo bispedømme, i anledning av en forespørsel fra et byskolestyre, hvori departementet uttaler, at det tilkommer skolestyret med bindende virkning for de bevilgende myndigheter å bestemme, at undervisningstimenes lengde skal være 45 minutter.

4 juli. **Skrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Akershus i anledning av en forespørsel fra en sorenskriver, om en 16 år gammel kontorbetjent hos en lensmann kan antas og edfestes som hjelpestevnevidne.

Departementet uttaler, at spørsmålets avgjørelse hører under sorenskriveren, jfr. lov av 4 juni 1892 nr. 1 § 2 i. f.; man er imidlertid enig med fylkesmannen i, at vedkommende er for ung til å antas som hjelpestevnevidne; jfr. departementets skrivelse av 29 mai 1895.

5 juli. **Skriv** frå Kyrkjedepartementet til skuledirektøren i Hamar med svar på spurnad frå eit skulestyre, um det med bindande virknad for foreldri kann gjera vedtak um, at eit barn skal sendast til Granhaug off. skule for barn og ungdom med talefeil. Samstundes vert det spurt, um kven som kostar upphaldet ved skulen.

Departementet uttalar, at skulestyret ikkje kann tvinga foreldri til å senda borni sine dit.

Utgiftene til upphaldet ved skulen vert å bera av kommunen (utan statstilskot), sofremt ikkje forsytaren sjølv ber dei.

5 juli. **Skriv** frå Kyrkjedepartementet til skuledirektøren i Bergen med spurnad um lovbrigdet frå 25/2 d. å. i § 19 i landsskulelovi (um nedsetjing av lesetidi for ein lærar som styrer eller hev tilsynet med ein skule) er so å tyda, at skulestyret med overtilsynet sitt samtykkje kann taka frå han den eine fritimen for dagen, som han etter lovi av 5 juli 1918 som fyrstelærar hadde rett til, og som han ogso fekk.

Til svar herpå melder departementet at so er det ikkje. Det nye lovbrigde her kann ikkje virka atende so fyrstelæraren no misser den nedsetjing i lesetidi, som skulestyret alt hev gjeve han i samsvar med ovannemde § i lovi frå 1918.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frivillige gaver oprettede »Trondhjems Tekni-

ske Læreranstalts Fond« og på de den 21 mai 1920 utferdigede statutter for dette fond. 6 juli.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av grosserer Alf Bjercke ved gavebrev av 31 desember 1920 oprettede »Skibskaptein Andreas C. Hesselberg og hustrus fond til støtte for utdannelse av navigatører ved Kristiania offentlige sjømandsskole« og på de den 15 februar 1921 utferdigede statutter for dette fond. 6 juli.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Finnmark i anledning av spørsmålet om det ekstraordinære tillegg til lærere i byer i Hålogaland bispedømme, hvori departementet uttaler, at det antar, at likesom der må være adgang for kommunen til å bestemme størrelsen av hvert alderstillegg innenfor rammen 4—500 kroner, således må også kommunen ha rett til å fastsette størrelsen av det ekstraordinære tillegg innenfor den samme ramme. Der er med andre ord fra lovens side intet iveien for å sette det ekstraordinære tillegg til et hvilketsomhelst beløp mellem kr. 400,00 og kr. 500,00 uten hensyn til størrelsen av alderstilleggene. 6 juli.

Kongelig resolusjon*) om forandringer i luknings-vedtekten for Sarpsborg. 8 juli.

Kongelig resolusjon**) om herbergerlovens anvendelse i Bremsnes herred, Møre fylke. 8 juli.

Kongelig resolusjon**) om tillatelse for Norderhov og Haug sognekommuner i Buskerud fylke til å kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler samt ledige leiligheter til beboelse eller annet bruk innen sognenes grenser for å anvende dem til herberge for husville. 8 juli.

Kongelig resolusjon**) om forbud mot å søke erhverv ved reisendes skyssbefordring i de skyssruter, som går ut fra Jesseim i Ullensaker herred og i skyssrutene innen Bærum herred. 8 juli.

Kongelig resolusjon**) om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Porsgrund. 8 juli.

Kongelig resolusjon**) om bestemmelser for motorvognkjøring i endel gater i Stavanger. 8 juli.

---

*) Bekjentgj. 11 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30, hvor §§ 43, 44 og 46 i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 11 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.

8 juli. **Kongelig resolusjon***) om forandringer i bestemmelsen om opkrevning av isavgift av fartøier i Drammensfjorden ovenfor Svelvik.

8 juli. **Kongelig resolusjon***) om nye bryggetakster og forhøielse av forskjellige havneavgifter i Sandefjord.

8 juli. **Kongelig resolusjon***) om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Fredrikstad.

8 juli. **Kongelig resolusjon***) om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Fredrikshald.

8 juli. **Kongelig resolusjon***) om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Sandnes.

8 juli. **Kongelig resolusjon***) om forhøielse av bryggetakstene og om opkrevning av vareavgift i Stenkjær.

8 juli. **Kongelig resolusjon***) om forhøielse av forskjellige havneavgifter og om forandringer i vareavgiftsreglementet m. v. i Tromsø.

8 juli. **Kongelig resolusjon***) om midlertidig forhøielse av tollprosenten og tonnasjeavgiften i Narvik.

8 juli. **Kongelig resolusjon**, hvorved § 83 i lov av 23 juli 1915, jfr. tilleggslov av 25 februar 1921, blir gjort gjeldende for Loppa—Øksfjord herred, Finnmark fylke.

8 juli. **Kongelig resolusjon**, hvorved lov av 23 juli 1915 § 83, således som den lyder efter tilleggslov av 25 februar 1921, gjøres gjeldende for Kistrand herred, Finnmark fylke.

8 juli. **Kongelig resolusjon**, hvorved Statens Importråd opheves fra 8 juli 1921 å regne.

8 juli **Rundskrivelse** fra Kirkedepartementet til samtlige skoledirektører.

Landsskolelovens § 17,3 bestemmer, at når barn bor så langt fra skolen, at de må opholde sig utenfor hjemmet i skoletiden (§ 3), har barnets forsørger krav på et rimelig bidrag av herredskassen. Bidraget må efter loven utgjøre minst 40 øre for hver natt et barn må være borte fra hjemmet av hensyn til skolegangen. Et bidrag av samme størrelse blir å yde til de elever av den tvungne fortsettelsesskole (§ 5), som må opholde sig utenfor hjemmet i skoletiden.

---

*) Bekjentgj. 11. juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 30.

Hensikten med denne bestemmelse er såvidt mulig å op- 8 juli.
heve de ekstrautgifter, som måtte følge av, at barnene er borte fra hjemmet. Bidraget må derfor ikke overstige utgiftene til selve innlosjeringen samt til barnenes stell og pass under fraværet fra hjemmet. Derimot har det ikke vært meningen i almindelighet å yde kostbidrag. Efter loven har forsørgerne krav på minst 40 øre pr. natt. Hvor høit kommunene kan gå ved fastsettelsen av bidraget, er derimot ikke bestemt i loven, men departementet går ut fra, at høiere enn kr. 1,00 bør det almindeligvis ikke settes. For at bidrag kan kreves er det forutsetningen, at barnet opholder sig utenfor hjemmet om natten. Gjøres ikke dette, men saken f. eks. ordnes på en sådan måte, at kommunen bevilger bidrag til skyssutgifter for barnene til og fra skolestedet, kan statsbidrag til disse utgifter ikke ventes, uten at departementet for hvert enkelt tilfelle har godkjent ordningen.

Hvor barnene er privat innlosjert, blir forholdet altså det, at kommunestyret bestemmer bidraget pr. elev pr. natt (inntil kr. 1,00) og ved hvert skoleårs utgang samtidig med halvårsopgaven om utbetalt lærerlønn til departementet innsender regning på det således utbetalte beløp, hvorefter det i skolelovens § 38 bestemte statsbidrag vil bli anvist.

Er barnene innlosjert i et av kommunen oprettet internat, vil statsbidrag kunne fås også for kostholdet, men ikke til forrentning av den i internatet nedlagte kapital, da internatet i almindelighet vil være reist med bidrag fra fylket. Kommunen må i dette tilfelle bestemme, til hvilket beløp kost og losji med stell og pass skal beregnes.

Departementer går dog ut fra, at utgiftene heller ikke i disse tilfelle vil overstige kr. 2,00 pr. barn pr. natt.

Det står selvfølgelig foreldrene fritt for ikke å bruke internatet, men heller å innlosjere barnene privat, om dertil er anledning. I så tilfelle kan de imidlertid ikke ha krav på noget bidrag av kommunen til innlosjeringen.

Med hensyn til innsendelse av regning over tilkommende statsbidrag blir å forholde som ovenfor nevnt for de privat innlosjerte barn.

Med denne skrivelse skal man be skolestyrene innen Deres distrikt gjort bekjent.

Skrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmannen i 8 juli.
Buskerud, hvori meddeles, at departementet antar, at der for notarialattest om underskriftens rigtighet på et dokument må betales kr. 2.00, forhøiet (kr. 3,00) efter sportellovens § 76 jfr. § 57, siste ledd samt dessuten kr. 5,00, forhøiet (kr. 10,00) efter samme lovs § 57, hvis notarius

8 juli. tillike mottar ed eller forsikring på ære og samvittighet i henhold til lov nr. 3 av 2 juli 1920.

11 juli. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

Ved lov nr. 2 av 3 juni 1921 om forandring i lov om offentlig forevisning av kinematografbilleder av 25 juli 1913 er der innført såkalt »delt censur«, det vil si, at det skal særskilt avgjøres, om billedene bør godkjennes til forevisning også for barn under 16 år.

Idet man forøvrig henviser til departementets rundskrivelse av 30 desember 1913 meddeles, at det i den bevidnelse, som blir utferdiget, uttrykkelig anføres, hvorvidt filmen er godkjent til forevisning kun for voksne eller tillike for barn under 16 år. For billeder, som er godkjent til forevisning kun for voksne, utferdiges bevidnelse på gult kort, mens der for billeder, som er godkjent til forevisning også for barn under 16 år, utferdiges bevidnelse på rødt kort. For billeder, som nektes godkjennelse, utferdiges bevidnelsen som hittil på hvitt kort.

Hvor filmen er godkjent til forevisning, enten for voksne eller tillike for barn under 16 år, mot utelatelse av enkelte deler, vil den medfølgende skriftlige bevidnelse inneholde oplysning om filmens lengde før og efter klipning og i en anmerkningsrubrikk beskrivelse av de deler, som er utelatt med angivelse av disses lengde.

Man skal be politiet innskjerpet anførslen i rundskrivelse av 30 desember 1913 om, at det regelmessig må føre kontroll med, at kinematografbilleder, som forevises offentlig, er godkjent av Statens Filmkontroll. Politiet bør ikke alene undersøke den medfølgende bevidnelse, men også det på filmen anbragte kontrollstempel samt sammenligne registernumrene. Det bør også påses, at enhver film forevises med en titel, som stemmer med den på filmkontrollens bevidnelse anførte.

Til kinematografforestillinger, ved hvilke der forevises billeder, som kun er godkjent til forevisning for voksne, må der ikke gis adgang for barn under 16 år. Heller ikke må der til forestillinger, som slutter senere enn kl. 8 aften, gis adgang for barn under 16 år, uten at de er sammen med sine foreldre eller med nogen, som er dem i foreldres sted.

Politiet bes innskjerpet å påse disse bestemmelser overholdt.

Hermed skal man be de innen hr. fylkesmannens embedsdistrikt fungerende politimestre og lensmenn gjort bekjent.

11 juli. **Skrivelse** fra Fengselsstyrelsen til riksadvokaten, hvorved regler om straff-fangers innsettelse i de forskjellige fengsler § 1 (skrivelse av 31 desember 1914, jfr. skrivelse av 24 februar 1921) forandres således, at fangekolo-

nien på Opstad inntil videre bare skal motta fanger, som er dømt innen Rogaland lagsogn. 11 juli.

Skrivelse*) fra Provianteringsdepartementet om bemyndigelse for Prisdirektoratet til å treffe bestemmelse om dispensasjoner i henhold til prisreguleringsloven av 6 august 1920 § 3, opnevnelse av personer til å medvirke ved prisreguleringen i henhold til lovens § 1 post 3 og avkrevelse av oplysninger i henhold til lovens § 3 m. v. 11 juli.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiania i anledning av en forespørsel fra et medlem av et tilsynsutvalg, hvori departementet meddeler, at et barn, som av skolestyret er tillatt å begynne sin skolegang før den lovbefalte alder og som har nådd målet for småskolens undervisning, også er berettiget til opflyttelse i storskolen efter 3 års skolegang. 12 juli.

Lov*)[1]) inneholdende midlertidige bestemmelser om utligning av skatt til staten på inntekt og formue. 13 juli.

§ 1. For tilfelle av, at der besluttes utlignet skatt til staten på inntekt og formue, skal ved utligningen av denne skatt de i nærværende lov inneholdte særlige regler inntil videre komme til anvendelse. Forøvrig skjer utligningen i overensstemmelse med forskriftene i de almindelige skattelover for landet og byene av 18 august 1911 med tilleggslover, undtagen forsåvidt Stortingets beslutning medfører avvikelse derfra.

§ 2. Ved ansettelsen av de skattepliktiges formue medregnes aksjer (parter) i aksjeselskaper og dermed likestilte selskaper (jfr. § 8). Aksjene ansettes til den antatte salgsverdi. Hvis kurs er notert, legges den i almindelighet til grunn.

§ 3. Ved ansettelsen av de skattepliktiges inntekt medregnes utbytte og renter av aksjer (parter) i aksjeselskaper og dermed likestilte selskaper (jfr. § 8).

Likè med utbytte regnes friaksjer, tilskrivning på aksjer (parter) såvelsom enhver annen utbetaling undtagen tilbakebetaling av innbetalt aksjekapital mot nedskrivning av denne.

Ved inntektsansettelsen medregnes dog ikke — forsåvidt angår aksjer (parter) i innenlandske selskaper — utbytte, friaksje, tilskrivning og annen utbetaling, som hithører fra fond oplagt av årsoverskudd, som ved ligningen i 1921 (inntektsåret

*) Bekjentgj. 14 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 31.

[1]) St.besl. 12 juli. Se Ot.prp. nr. 38 (1920). Dok. nr. 31. Jfr. bilag til innst. O. XIII A (1920). Innst. O. VII, jfr. innst. O. XIII B. for 1920. St.tid., forh. i Ot. s. 967—1011; i Lt. s. 232.

13 juli. 1920) eller tidligere år er beskattet som inntekt efter de dagjeldende regler, eller som hithører fra opskrivning av selskapets driftsmidler i kalenderåret 1921 eller tilsvarende regnskapsår. Hvis selskapet samtidig med utbytteutdeling av fondsoplegg, som nevnt, oplegger noget av årets inntekt som fond, blir det aksjonærene (parthaverne) tildelte utbytte m. v. av fondsoplegg kun å holde utenfor inntektsbeskatningen i den utstrekning, hvori det overstiger, hvad der av årets inntekt oplegges til fond. Denne hele eller delvise fritagelse for inntektsbeskatning er dog betinget av, at den skattepliktige betimelig forut for ligningen gir ligningsnevnden (ligningsrådet) fullstendig redegjørelse om forholdet, legitimert ved fyldestgjørende regnskapsopgaver eller forklaringer fra selskapet.

Like med utbytte regnes også gevinst, som ved opløsning (likvidasjon) av selskap tilflyter vedkommende aksjeeier (parthaver), mens tap av samme art kan fordres fradratt inntekten. Dette gjelder uten hensyn til, hvor lang tid der er hengått siden vedkommende erhvervet aksjen (parten) og på hvilken måte han erhvervet den. Har nogen i de siste 2 år, før bestemmelse om opløsning (likvidasjon) fattedes, avhendet sin aksje (part) med gevinst, uten at denne er beskattet som inntekt hos ham, regnes gevinsten ved opløsningen (likvidasjonen) som inntekt for ham inntil et beløp, som svarer til hans salgsgevinst.

§ 4. Plikt til å levere selvangivelse påhviler enhver, som eier aksjer (parter) i aksjeselskaper og dermed likestilte selskaper. Sådan plikt påligger dog ikke de i § 5 omhandlede i utlandet bosatte aksjonærer (parthavere).

Som bilag til selvangivelsen skal følge en spesifisert fortegnelse avfattet efter formular, som fastsettes av vedkommende regjeringsdapartement, over den skattepliktiges aksjer (parter) i sådanne selskaper, som i §§ 2 og 3 nevnt og hans utbytte av disse ansatt efter reglene i § 3.

Undlatelse av å utfylle og innsende den foreskrevne formular medfører samme virkning som undlatelse av å innsende pliktig selvangivelse.

§ 5. I utlandet bosatte aksjonærer (parthavere) i aksjeselskap og dermed likestilt selskap skattlegges underett i den kommune, hvor kontoret er eller bestyrelsen foregår, efter satser for formue og inntekt, der fastsettes av Stortinget i den årlige skattebeslutning.

Dog blir en sådan aksjonær (parthaver) å skattlegge særskilt, når han fremsetter forlangende herom for ligningsmyndigheten og innen den lovbestemte frist innsender selvangivelse inneholdende alle for ligningen nødvendige oplysninger. Er vedkommende aksjonær (parthaver) skattepliktig i flere distrikter, blir hans samlede formue og inntekt innen riket å skattlegge i

det distrikt, hvor inntekten er størst, idet meddelelse fra de øvrige distrikter blir å tilstille ligningsmyndigheten i dette distrikt. Selvangivelse omfattende den hele formue og inntekt må i tilfelle innsendes i hvert distrikt. Adgangen for en aksjonær til å begjære sådan særskilt ligning er betinget av, at de ham tilhørende aksjer lyder på navn. Er vedkommende aksjonær (parthaver) norsk statsborger og midlertidig bosatt i utlandet (jfr. landsskattelovens § 17, byskattelovens § 12), er han berettiget til i sin her skattepliktige formue og inntekt å gjøre forholdsmessig fradrag for gjeld og gjeldsrenter, beregnet efter hans samlede formue og inntekt, uansett om den er skattepliktig her eller i utlandet. 13 juli.

Aksjeselskap og dermed likestilt selskap er ansvarlig for skatt, som ilignes i utlandet bosatte aksjonærer (parthavere).

§ 6. Aksjeselskaper og dermed likestilte selskaper er forpliktet til uopfordret innen hvert års 1 mars å tilstille ligningsnevnden i det distrikt, hvor kontoret er eller bestyrelsen foregår, opgave over aksjekapitalens (selskapskapitalens) størrelse og aksjenes (partenes) antall og størrelse, samt fortegnelse over aksjonærene (parthaverne) med tilføiende av hver enkelts skattekommune og antall aksjer (parter) samt hvad der i sistforløpne kalenderår er utdelt som utbytte (herunder friaksjer, tilskrivning og utbetaling som i § 3 nevnt).

Opgavene utferdiges på særskilte sedler en for hver aksjonær (parthaver) efter formular, som fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement. Har aksje (part) skiftet eier i årets løp, skal opgave avgis for hver aksjonær (parthaver), som har mottatt utbytte.

Over aksjonærer (parthavere), som er bosatt i utlandet, innsendes særskilt samlet fortegnelse.

Opgavene (fortegnelsen) utferdiges på grunnlag av selskapets aksjebok eller liste over parthavere.

Ligningsnevnden sender snarest mulig de opgaver, som vedkommer aksjonærer (parthavere) i andre ligningsdistrikter, til vedkommende distrikts ligningsnevnd og meddeler samtidig den formuesverdi og inntekt, som ved ligningen er ansatt for aksjene (partene). Disse ansettelser er bindende ved ligningen i aksjonærenes (parthavernes) ligningsdistrikter, men kan av vedkommende regjeringsdepartement innbringes til prøvelse av riksskattestyret ved anke overensstemmende med landsskattelovens § 105, byskattelovens § 97. Innløper nogen sådan opgave til aksjonærens (parthaverens) ligningskommune, efterat ligningen i dette distrikt allerede er avsluttet, skal fornøden beriktigelse uten hensyn til om klage foreligger skje ved klagebehandlingen. Er også denne avsluttet, foretar ligningsnevndens (ligningsrådets)

13 juli. formann beriktigelse av ligningen efter først såvidt mulig å ha gitt vedkommende skattydere anledning til å uttale sig.

Er i innsendt opgave opført nogen, som har forsømt å gjøre anmeldelse til selskapets styre om avhendelse av aksje (part), lignes han — forsåvidt avhendelsen har funnet sted efter 1 januar 1922 — som eier av aksjen (parten), medmindre han for ligningsnevnden (ligningsrådet) kan påvise, hvem der med rette skal skattlegges for den.

Ligningsnevnden (ligningsrådet) kan ved ligning efter § 7 annet punktum forhøie den antatte inntekt (i tilfelle gjennemsnittsinntekt) med inntil 10 pct. for selskaper, som har vist forsømmelighet med opgavenes (fortegnelsens) utferdigelse eller innsendelse.

§ 7. Innenlandske aksjeselskaper og dermed likestilte innenlandske selskaper ilignes ikke formuesskatt. De blir å iligne inntektsskatt (selskapsskatt) med 6 pct. av sin samlede årsinntekt, dog med fradrag av den del av samme, som skriver sig fra utbytte (rente) av aksjer (parter) i andre sådanne selskaper. Derhos blir de å iligne skatt (fondsskatt) av den del av den samlede årsinntekt — uten fradrag som nevnt — som ikke tildeles aksjonærene (parthaverne), jfr. § 3.

Ved utligning av fondsskatten blir inntekten ikke å ansette ved gjennemsnittsberegning.

§ 8. Likestilt med aksjeselskaper er efter nærværende lov selskaper og andre innretninger av ethvert slags med delt eller på annen måte begrenset ansvar, som nogen eier formuesandeler i eller mottar inntektsandeler av.

Sparebanker beskattes av sin samlede formue og inntekt efter nærmere bestemmelser i den for vedkommende år gitte skattebeslutning.

§ 9. Godtgjørelsen for det særarbeide, som den særskilte statsskattligning efter foranstående bestemmelser medfører, bæres av statskassen og fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 10. Denne lov trer i kraft 1 januar 1922 og kommer første gang til anvendelse ved utskrivning av statsskatt for 1922—1923 på grunnlag av inntektsåret 1921.

Ved denne ligning medtas på aksjonærenes (parthavernes) hånd, hvad disse i 1921 har oppebåret som utbytte, jfr. § 3, av selskapets årsinntekt i 1920, uten hensyn til at denne tidligere er beskattet hos selskapet.

13 juli. **Kongelig resolusjon**, hvorved det i henhold til lov om Norges Bank av 26 november 1920 § 10 tillates banken utover det i lovens § 9 fastsatte beløp ytterligere å utstede sedler for et beløp av inntil 50 millioner kroner.

Denne tillatelse gjelder fra og med 25 juli d. å. og inntil Kongen anderledes bestemmer. 13 juli.

Skrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Vestfold, hvori departementet bl. a. uttaler: 13 juli.

1. Inntekt av forpaktningsavgift av jordbruk kan ikke gjennemsnittlignes, men må opføres i ligningen med det beløp, som avgiften har utgjort for det enkelte år.
2. Matrikkelskatt, tiende og vedlikehold av bygninger, som eieren utrer vedkommende de bortforpaktede eiendommer, må fratrekkes ved innteksansettelsen. Hører der til disse eiendommer skog, som drives av eieren selv, antas der for de nevnte utgifter å måtte foretas en skjønnsmessig fordeling på jord og skog, idet den del, som faller på skogen, ikke kan fratrekkes ved inntektsligningen. Den procentvis beregnede skoginntekt skal nemlig tilsvare nettoinntekten av skogen efter fradrag av alle nødvendige driftsutgifter.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av forhenværende handelsborger Peder Olai Olsen ved testamente av 17 september 1918 oprettede »Handelsborger P. O. Olsen og hustru Eleonora Wiers Olsens legat« til fordel for verdige trengende, sykelige, enligstilte personer, menn som kvinner i Bergens by — og på de utferdigede udaterte statutter for dette leget. 14 juli.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at Legasjonen i Paris i skrivelse av 5 ds. har innberettet, at det Franske Utenriksministerium har fått underretning, om at republikken Uruguay den 30 juni 1920 har tiltrått den internasjonale konvensjon av 4 mai 1910 angående undertrykkelse av den hvite slavehandel. 14 juli.

Stortingsbeslutning[1]) om regulering av lønninger for offentlige bistillinger m. v. 15 juli.

---

[1]) Se St. prp. nr. 121. Innst. S. XXXII B. St. tid. s. 2695—2698.

Beslutningen er sålydende:

Fra 1 juli 1921 og inntil videre skal for offentlige bistillinger m. v. gjelde det lønnsregulativ, som er inntatt som bilag til st. prp. nr. 121 for 1921 med de endringer, som komiteen ovenfor har foreslått.

Tjenestemann, som den 1 juli 1921 innehadde tidligere tiltrått bistilling, der omfattes av regulativet, tilstås som ekstraordinært tillegg for 1ste halvår 1921 forskjellen mellem den lønn, som han vilde ha tilkommet efter det nye regulativ og den lønn med mulige dyrtidstillegg, som han virkelig har oppebåret i halvåret.

15 juli. **Stortingsbeslutning**[1]) om postbudgettet.

15 juli. **Midlertidig overenskomst***) angående luftfart mellem Norge og Storbritanien.

15 juli. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Ole O. Jullum ved testamente av 2 februar 1920 oprettede »Ole Olaf Sivert og Kristine Jullums legat« til beste for familier eller enkelte personer, som er fast bosatt i Lånke herred og på de den 16 februar 1921 stadfestede statutter for dette legat.

15 juli. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Ole O. Jullum ved testamente av 2 februar 1920 oprettede »Ole O. Jullum Hjelseths legat« til Lånke diakonisseforening (sykepleiforening) og på de den 16 februar 1921 utferdigede statutter for dette legat.

16 juli. **Lov****)[2]) om forandringer i lov om rentefotens frigivelse m. v. av 29 juni 1888.

I.

Lov om rentefotens frigivelse og om straff for åger m. v. av 29 juni 1888 § 3 skal herefter lyde således:

»Renter, som ikke beror på overenskomst, svares med fire av hundrede årlig, forsåvidt ikke ved den gjeldende lovgivning høiere rente i tilfelle er bestemt.

I fullbyrdelsesdom for pengekrav, som ikke er rentebærende, tilkjennes efter påstand lovlige renter fra saksanlegget eller, hvis kravet forfaller senere, fra forfallstid. Retten kan

*) Inntatt i »Overenskomster« for 1921 nr. 4 s. 120 flg.
**) Bekjentgj. 19 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.
[1]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. VIII B, kap. 1. St. prp. nr. 51 og 90. Innst. S. V. St. tid. s. 2709—2746.
Der besluttedes bl. a.:

A.

— — — — — — — — — — —

B.

Stortinget samtykker i, at postmestre med gage kr. 7000,00 eller mere fremtidig ansettes med kongelig utnevnelse, postmestre med lavere gage av departementet.

C.

I lønnsregulativet for poståpnere gjøres følgende tilføielse:

VI. For fastlønte officerer og underofficerer, som tillike innehar poståpnerstilling, som er å betrakte som hovedstilling, skal der gjøres et fradrag av 25 pct. i den del av deres militære lønn, som overstiger kr. 800,00.

[2]) St.besl. 12 juli. Se Ot. prp. nr. 40. Innst. O. nr. 115. St.tid., forh. i Ot. s. 957—963; i Lt. s. 233.

dog efter omstendighetene fastsette en høiere eller lavere rente, 16 juli.
dog ikke høiere enn 6 pct. Hvor kravet fra før er rente- Nr. 1.
bærende efter en lavere rentefot enn 6 pct., kan retten på samme måte efter omstendighetene forhøie renten inntil denne rentesats.«

II.

§ 31 i lov om rettergangsordningens ikrafttreden av 14 august 1918 opheves.

III.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov*)[1]) om utvidelse av kjøpstaden Hortens grenser. 16 juli. Nr. 2.

§ 1. Fra den 1 august 1921 skal kjøpstaden Hortens grenser undergå følgende forandring:

Mellem grensesten 40 og 41 flyttes byens grense til vestsiden av den gamle bygdevei til Nykirke. Grensen følger så veien på denne side, til den støter på eiendommen Falkensten. Derfra følger den grensen mellem statens eiendom og Falkensten ned til sjøen.

§ 2. Den grenselinje, som er beskrevet i § 1, blir på statskassens bekostning å opgå og utvise ved grensestener ved en åstedsforretning, som holdes av personer, som Kongen opnevner dertil. Åstedsforretningen stadfestes av Kongen.

§ 3. De deler av Borre herred, som ifølge § 1 henlegges til kjøpstaden Horten, skal fra den 1 august 1921 utgå av landets matrikkel og i enhver henseende høre under kjøpstaden. Dog skal dette ikke ha nogen virkning på den odel, som den 31 juli 1921 måtte hvile på jord, som efter denne lov overføres fra landet til kjøpstaden.

§ 4. De personer, som den 1 august 1921 er bosatt på de strekninger, som ifølge § 1 henlegges til kjøpstaden Horten, skal med hensyn til erhvervelse og utøvelse av stemmerett i medhold av byformannskapsloven anses, som om de hadde vært bosatt i kjøpstaden i den tid, de har bodd på disse strekninger.

§ 5. De personer, som den 1 januar 1921 hadde bopel innen de strekninger, som ifølge § 1 overføres til kjøpstaden Horten, anses fra den 1 august 1921 med hensyn til skatteplikt som hørende under kjøpstaden og blir å iligne kommuneskatter i likhet med dens andre innbyggere.

§ 6. De i Borre herred hjemstavnsberettigede personer, som den 1 august 1921 bor eller — om de da er flyttet fra

*) Bekjentgj. 19 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.
[1]) St.besl. 12 juli. Se Ot. prp. nr. 45. Innst. O. nr. 119. St.tid., forh. i Ot. s. 963—966; i Lt s. 233.

16 juli. Nr. 2.

herredet — har hatt sin siste bolig i herredet innen de strekninger av dette, som henlegges til kjøpstaden, skal ha sin fattighjemstavn i kjøpstaden, hvis de flyttet til disse strekninger før den 1 august 1920.

Ved siden av denne forskrift skal dog de lovbud, som tillegger hustruen mannens, mannen hustruens og barnene foreldrenes hjemstavn anvendes, hvis mannen, hustruen eller foreldrene er ilive, når de omhandlede strekninger overføres til Horten.

§ 7. De personer, som den 1 august 1921 på de strekninger, som efter § 1 overføres til kjøpstaden, driver kjøpmannshandel i medhold av gjeldende lovgivning, skal fremdeles ha rett til å fortsette den av dem drevne næring med de samme rettigheter og plikter som byens øvrige kjøpmenn.

De personer, som i medhold av den gjeldende lovgivning fra den 1 august 1920 har drevet håndverk på de ovennevnte strekninger, skal være berettiget til å fortsette den av dem drevne næring.

De næringsdrivende, som omhandles i denne paragraf, må melde sig for magistraten i Horten innen den 1 september 1921 for å kunne nyde de rettigheter, som herved tillegges dem.

§ 8. Bygninger på de strekninger, som ved denne lov innlemmes i kjøpstaden, nyder ikke godt av den nedsettelse i brandkontingent, som i medhold av lovgivningen om Norges Brandkasse er eller måtte bli tilstått bygninger innen det eldre byområde. Hvorvidt og i hvilken utstrekning nogen sådan nedsettelse i tilfelle skal tilstås nogen del av bebyggelsen på de innlemmede strekninger, bestemmes efter de regler, som inneholdes i lovgivningen om Norges Brandkasse.

§ 9. Ved skjønn avgitt av tre personer, som bor utenfor de interesserte kommuner, og hvorav fylkesmannen i Vestfold opnevner to og Justisdepartementet en, avgjøres, hvor stor erstatning Horten kommune skal yde Borre kommune for det tap, som Borre kommune må antas å lide ved at strekninger av denne siste ifølge § 1 overføres til Horten.

De nærmere regler for avholdelsen av skjønnet gis av Justisdepartementet. Utgiftene ved skjønnet, hvis avgjørelse er endelig, fastsettes av Justisdepartementet og fordeles av dette på de interesserte kommuner.

§ 10. Denne lov trer i kraft straks.

16 juli. Nr. 3.

Lov*)[1]) om forandring i lov om tilvirkning, omdestillasjon og beskatning av brennevin m. v. av

*) Bekjentgj. 19 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.

[1]) St.besl. 12 juli. Se Ot. prp. nr. 13. Dok. nr. 19. Innst. O. nr. 101. St.tid., forh. i Ot. s. 1011—1028; i Lt. s. 232—233.

15 august 1908, jfr. lover av 12 juli 1910 og 9 juli 1920. 16 juli. Nr. 3.

I.

Efternevnte bestemmelser i lov om tilvirkning, omdestillasjon og beskatning av brennevin m. v. av 15 august 1908, jfr. lover av 12 juli 1910 og 9 juli 1920, skal herefter lyde således:

§ 2. Tilvirkning eller omdestillasjon av brennevin kan bare drives av den, som meddeles bevilling dertil av Kongen, og må alene finne sted i anlegg, der står under sådan offentlig kontroll, som ved nærværende lov og i henhold til denne gitte forskrifter er bestemt. Bevillingen, som nårsomhelst kan tilbakekalles, kan gjøres avhengig av vilkår, som begrenser tilvirkningen eller omdestillasjonen (også med hensyn til mengde og art av anvendbare råstoffer) og adgangen til å forføie over det fremstilte brennevin. For bedrifter, som ved ikrafttredelsen av foranstående bestemmelser allerede driver sådan tilvirkning eller omdestillasjon som nevnt, utkreves bevilling ikke før utløpet av 30 dager, regnet fra ikrafttredelsen.

Tilvirkning av brennevin kan bare finne sted til salg, og omdestillasjon av brennevin bare foretas for den, som lovlig tilvirker sådan vare, eller til salg.

Innehaver av bevilling, som er nevnt i denne paragraf, er pliktig til å føre nøiaktige opgaver over det brennevin, han tilvirker eller omdestillerer, over dem han avhender brennevin til og over størrelsen av hvert avhendet parti. Opgavene skal føres efter skjemaer, som fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement, og gjenpart av dem innsendes til dette ved utgangen av hver måned. De skal til enhver tid være tilgjengelig for den offentlige brennevinskontroll.

§ 49, siste ledd. Brennevin, som er ulovlig tilvirket, ulovlig omdestillert eller ulovlig fraskilt tilsatte stoffer, kan inndras.

§ 53. Bestemmelse om, hvorvidt tiltale skal reises for overtredelse av denne lov, treffes av vedkommende regjeringsdepartement, som også, forsåvidt straffen for overtredelsen ikke kan eller ikke antas å burde bli høiere enn bøter eller inndragning, utferdiger forelegg til vedtagelse av sådan straff, som departementet finner passende.

Dette gjelder dog ikke overtredelser vedrørende

a) ulovlig tilvirkning eller omdestillasjon av brennevin (§ 43),
b) ulovlig besiddelse av apparater for sådan tilvirkning eller omdestillasjon (§ 51, jfr. § 17) og
c) overtredelse av forskriftene om forhandling og anvendelse av denaturert brennevin og politur m. v., som utselges i

16 juli. Nr. 3. mindre partier enn 50 liter. Disse overtredelser påtales på sedvanlig måte, dog således at regelen i straffeprosesslovens § 287, annet punktum, får anvendelse uten hensyn til størrelsen av den for forbrydelsen fastsatte straff.

Er der ved dom, avsagt av meddoms- eller forhørsrett, ikke ilagt høiere straff enn bøter eller betinget frihetsstraff, enten alene eller i forbindelse med inndragning, utkreves kjæremålsutvalgets samtykke til fornyet behandling ved lagmannsrett efter tiltaltes begjæring.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

16 juli. **Kongelig resolusjon** *) om forbud mot bygging og virksomhet på Theodor Sollands ved Haraldstøtten beliggende grunnstykke og om avgivelse og borttagelse av det allerede opførte.

16 juli. **Kongelig resolusjon** **) om vedtekt for Fauske folkeregister.

16 juli. **Kongelig resolusjon** *), hvorved § 81 i lov av 25 februar 1921 nr. 4 om forandringer i lov om arbeiderbruk- og boliglån av 9 juni 1903 kap. 1 og i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 trer i kraft straks.

16 juli. **Kongelig resolusjon** **) om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Glemmen herred, Østfold fylke.

16 juli. **Kongelig resolusjon** ***) om forandringer i lukningsvedtekt for Modum herred, Buskerud fylke.

16 juli. **Kongelig resolusjon** *), hvorved med hjemmel i ildsfarlighetslovens § 24 bestemmes, at lovens bestemmelser for kjøp- og ladesteder herefter i sin helhet skal gjelde for Odda og Tyssedal bygningskommuner.

16 juli. **Kongelig resolusjon** *) om godkjennelse av Hovelsåsen kuranstalt til tvangsinnleggelse av mannlige alkoholister i henhold til umyndiggjørelsesloven- og løsgjengerloven.

16 juli. **Kongelig resolusjon** *), hvorved i medhold av § 44 i lov om jakt og fangst m. v. av 20 mai 1899 bestemmes følgende

*) Bekjentgj. 19 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.
**) Bekjentgj. 19 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 32, hvor vedtekten er inntatt.
***) Bekjentgj. 19 juli i Lovtid. 1ste nvd. nr. 32, hvor §§ 1 og 2 i endret lydelse er inntatt.

angående fredning og fangst av småvilt i Akershus fylke: 16 juli.

1. At det innen Akershus fylke skal være forbudt å utsette, opstille eller bruke snarer, fallstokker eller andre fangstinnretninger til fangst av tiur, røi, orrfugl, hjerpe, rype, ærfugl samt hare.
2. At innen samme fylke røi, orrhøne og hjerpe skal være fredet fra og med 1 januar til og med 24 august samt tiur og orrhane fra og med 1 desember til og med 4. mai samt fra og med 22 mai til og med 24 august.

Disse bestemmelser trer i kraft 1 desember 1921 og gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til 1 desember 1926.

Kongelig resolusjon*), hvorved i medhold av lov nr. 2 av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at det innen Østfold fylke skal være forbudt å anbringe snarer, fallstokk eller andre fangstinnretninger for hare, tiur, røi, orrfugl, jerpe og rype. 16 juli.

Denne bestemmelse gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1926.

Kongelig resolusjon**) om nye vernskogvedtekter for Fåberg herred, Opland fylke. 16 juli.

Kongelig resolusjon*) om adgang til å drepe strei- fende hund i Opdal herred, Buskerud fylke. 16 juli.

Kongelig resolusjon*) om regler far piggtråds anvendelse til gjerde innen Nærøy herred, Nord-Trøndelag fylke. 16 juli.

Kongelig resolusjon*) om oprettelse av havnestyre for uthavnen Sigervoldstrand i Lista herred, Vest-Agder fylke. 16 juli.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Vardø. 16 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes, at konsulatet i Tamatave skal nedlegges, og at der skal oprettes et ulønt konsulat i Tananarive med distrikt omfattende øen Madagaskar. 16 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 16 juli.

1. Fra 1 oktober 1921 henlegges kjøpstaden Flekkefjord til Vest-Agder politimesterembedes distrikt. Fra samme tidspunkt oprettes et

*) Bekjentgj. 19 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 32.
**) Bekjentgj. 19 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 32, hvor vernskogvedtektene er inntatt.

16 juli. midlertidig politifullmektigembede ved Vest-Agder politimesterembede med bopel for innehaveren i Flekkefjord.

2. De ved Kronprinsregentens resolusjon av 16 april 1904 trufne bestemmelser om utførelsen av politimester-, magistrats- og rådstuskriverforretningene i kjøpstaden Flekkefjord opheves fra 1 oktober 1921. Fra samme tidspunkt og inntil videre henlegges utførelsen av magistrats- og rådstuskriverforretningene i Flekkefjord til politifullmektigen ved Vest-Agder politimesterembede.

3. Dommer- og skriverforretningene i straffesaker i kjøpstaden Flekkefjord, som i henhold til kongelig resolusjon av 23 november 1889 inntil videre utføres av sorenskriveren i Lyngdal, henlegges fra 1 oktober 1921 til Flekkefjord sorenskriverembede.

4. Herredene Finsland, Bjelland, Grindheim og Åseral henlegges fra 1 oktober 1921 fra Kristiansand politimesterembedes til Vest-Agder politimesterembedes distrikt.

16 juli. **Kongelig resolusjon**, hvorved der bl. a. meddeles stadfestelse på Kristiansand bystyres vedtak av 27 mai 1921 om å forandre § 1 i det ved Regjeringens resolusjon av 5 juli 1906 stadfestede reglement for Kristiansand overformynderi slik, at den garanti, som overformynderiets formann skal stille, ikke må være under kr. 25 000,00.

16 juli. **Kongelig resolusjon**, hvorved de av den Norske Handelsstands understøttelsesforening i Skien i generalforsamling den 27 april 1921 fastsatte nye vedtekter for nevnte forening stadfestes i henhold til lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845.

Det pålegges foreningens bestyrelse hvert år å innsende til Departementet for Sociale Saker avskrift av foreningens årsregnskap umiddelbart efter avleggelsen.

16 juli. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

I. A. Portoen for innenrikske forretningspapirer, der postsendes som korsbåndsforsendelser, fastsettes til:

For vekt til og med 125 gr. 20 øre.
—„— 500 » 30 «

B. Portoen for innenrikske trykksaker, der postsendes som korsbåndsforsendelser, fastsettes til:

For vekt til og med 50 gr. 10 øre.
—»— 125 » 20 »
—»— 500 » 30 »

II. A. Portoen for postanvisninger, som utveksles i henhold til den internasjonale postanvisningsoverenskomst, fastsettes til 50 øre for hver 50 kroner eller del av 50 kroner inntil 100 kroner av det innbetalte beløp, og for den del av dette, som overstiger 100 kroner, 50 øre for hver 100 kroner eller del av 100 kroner. 16 juli.

B. Portoen for postanvisninger, som utveksles i henhold til de nu gjeldende spesielle overenskomster og konvensjoner, fastsettes til 50 øre for hver 50 kroner eller del av 50 kroner.

III. Disse bestemmelser trer i kraft fra den tid, Handelsdepartementet bestemmer.

Kongelig resolusjon[1]), hvorved i medhold av §§ 13 og 60 i lov om utskiftning m. v. av 13 mars 1882 med tilleggslover av 5 desember 1917 og 3 juni 1921 bestemmes: 16 juli.

1. Den godtgjørelse, som efter utskiftningslovens § 13 tilkommer skjønnsmennene for hvert døgn, der medgår til reise samt til ophold på utskiftningsstedet, fastsettes inntil videre til kr. 12,00.
2. Det maksimumsbeløp, som det efter utskiftningslovens § 60 kan pålegges loddeier å utre ved fordelingen av utflytningsomkostningene, fastsettes inntil videre således:

for de første	10	skyldøre	kr.	6,50	pr.	øre.
» » næste	11—25	»	»	4,90	»	»
» » »	26—50	»	»	3,50	»	»
» » »	51—100	»	»	2,90	»	»
» » »	101—200	»	»	2,60	»	»
» » »	201—300	»	»	2,20	»	»
» » »	301—400	»	»	1,80	»	»
» » »	401—500	»	»	1,40	»	»
» » »	501—700	»	»	1,30	»	»
» » »	701—1 000	»	»	1,20	»	»

og siden kr. 91,00 pr. skyldmark.

3. Disse bestemmelser trer i kraft 1 august 1921.

Kongelig resolusjon, hvorved i medhold i lov angående jernveier til almindelig benyttelse av 12 august 1848 (kfr. lov av 23 april 1898) meddeles A/S Akersbanene tillatelse til anlegg og drift av dobbeltsporede elektriske forstadsbaner i Aker fra Majorstuen over Tåsen til Sognsvann og fra Tåsen til Sagene (bygrensen) overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 16 juli 1921. 16 juli.

[1]) Se Ot. prp. nr. 22. Innst. S. 219. St. tid. s. 2428—2429.

16 juli. **Kongelig resolusjon**, hvorved Telemark fylkestings beslutning av 18 mars d. å. om oprettelse av egen fylkeskommunekasserer for fylket approberes.

16 juli. **Stortingsbeslutning**[1]) om plan for lagmannsrettenes organisasjon.

16 juli. **Stortingsbeslutning**[2]) om boliger for statens tjenestemenn.

16 juli. **Stortingsbeslutning**[3]) bl. a. om samtykke til statsbidrag til et nytt asyl for Buskerud og Vestfold fylker i Lier.

16 juli. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at Legasjonen i Paris i skrivelse av 5 dennes har innberettet, at det Franske Utenriksministerium i skrivelse fra den bulgarske minister i Paris av 15 juni d. å. har fått underretning om, at Bulgarien har tiltrådt de internasjonale konvensjoner av 18 mai 1904 og 4 mai 1910 angående undertrykkelse av den hvite slavehandel.

---

[1]) Se St. prp. nr. 99. Innst. S. XXII D. St.tid. s. 2755—2767.
Der besluttedes bl. a.:

I.

Stortinget samtykker i, at der fra 1 januar 1923 organiseres følgende lagmannsretter:

1. Oslo lagmannsrett med 3 lagmenn og 4 lagdommere.
2. Telemark lagmannsrett med 1 lagmann og 2 lagdommere.
3. Rogaland lagmannsrett med 1 lagmann og 2 lagdommere.
4. Gulating lagmannsrett med 1 lagmann og 2 lagdommere.
5. Opland og Møre lagmannsrett med 1 lagmann og 2 lagdommere.
6. Frostating lagmannsrett med 1 lagmann og 2 lagdommere.
7. Troms lagmannsrett med 1 lagmann og 2 lagdommere.

II.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

[2]) Se St. prp. nr. 1, hovedp. VII A, kap. 11, tit. 12. Innst. S. nr. 222. St.tid. s. 2767—2774.
Der besluttedes bl. a.:

I.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

II.

Den bemyndigelse, som ved Stortingets beslutning av 18 juli 1919 er gitt vedkommende regjeringsdepartement til å garantere for pantelån inntil 5 000 000 kroner (§ 5, siste ledd i reglene for Boligfondet for Statens Tjenestemenn), forhøies til 6 500 000 kroner.

[3]) Se St. prp. nr. 118. Tillegg 2 til innst. S XXXV. St.tid. s. 2774—2778.

Stortingsbeslutning[1]) om lønnsregulering m. v. for bestyrere og faste lærere ved sjømannsskolene og maskinistskolene. 20 juli.

[1]) Se St. prp. nr. 125. Innst. S. nr. 252. St tid. s. 2864—2866.

Beslutningen er sålydende:

A.

I.

Nedenstående under C opførte lønnsregulativ gjøres gjeldende fra 1 juli 1921.

§ 1. Vedlagte lønnsregulativ gjøres gjeldende fra 1 juli 1921.

§ 2. Ved lønnsregulativets gjennemførelse kommer følgende regler til anvendelse (jfr. forøvrig Stortingets beslutning av 10 og 12 juli 1920):

a. Alderstillegg optjenes i stillingen.

Ved overgangen til annen stilling med samme avlønning som den tidligere beholder tjenestemannen sin anciennitet i denne ved beregningen av hans alderstillegg i den nye stilling.

Ved overgang til en stilling med høiere avlønning får tjenestemannen i den nye stilling den lønnssats, som ligger nærmest over den lønn, han har i den tidligere stilling. Såfremt tjenestemannen herved ikke opnår en lønnsforbedring av minst kr. 100,00, rykker han straks op på den nærmest ovenfor liggende sats. Den videre oprykning skjer til den tid som er bestemt for oprykning til den følgende sats i den nye stilling, medmindre vedkommende i den tidligere stilling allerede forinnen vilde ha opnådd samme avlønning som den han har, eller bedre avlønning; i så fall avlønnes tjenestemannen efter den næste lønnssats i den nye stilling allerede fra dette tidspunkt.

Ved overgangen til en stilling med lavere avlønning beholder tjenestemannen sin lønn i den tidligere stilling, dog ikke utover den nye stillings topplønn. Nås ikke denne, skjer den videre oprykning som bestemt for den nye stilling, medmindre tjenestemannen i den gamle stilling tidligere vilde ha erholdt lønnsforhøielse, i hvilket tilfelle videre oprykning i den nye stilling skjer til denne tid.

b. Er der tillagt en tjenestemann bolig (med eller uten lys eller brensel) eller kost (med eller uten bolig), kommer der herfor til avdrag i lønnen et rimelig beløp, som beregnes overensstemmende med reglene for helt statslønte stillinger. Tilstått husleiegodtgjørelse bortfaller.

c. Når intet annet fremgår av regulativet, bortfaller personlig lønnstillegg eller midlertidig lønnstillegg, som av statskassen er tilstått nogen tjenestemann. Undtagelse fra denne regel — helt eller delvis — kan skje, når særlige forhold måtte gjøre det berettiget. Bestemmelse herom treffes av Kongen med Stortingets samtykke.

d. Ved overgang til det nye lønnsregulativ beregnes lønnen således, at enhver blir avlønnet som om regulativet hadde vært gjeldende under hans hele tjenestetid.

e. For fastlønte officerer og underofficerer, som tillike innehar nogen heromhandlet civil stilling, gjøres et fradrag i den

20 juli. minste av vedkommendes to lønninger med 25 pct. i den del av lønnen, som overstiger kr. 800,00.

§ 3. De tjenestemenn, som omfattes av regulativet, er forpliktet til å finne sig i de bestemmelser, som måtte bli truffet med hensyn til pensjonsordning og aldersgrense og til å finne sig i, at nye bestemmelser herom, som måtte vedtas av dette eller næste storting, gjøres gjeldende fra 1 juli 1921 å regne.

Kongen kan gi nærmere regler angående foreløbig inneholdelse av de tilleggsinnskudd til Statens Pensjonskasse, som nærværende lønnsregulering og mulige forandringer i pensjonsloven vil medføre, inntil endelig beregning av innskuddene kan bli foretatt.

II.

Funksjonærene pålegges følgende undervisningsplikt:

A. *Ved sjømannsskolene:*

1. For bestyrer ved skole med høiere skibsfører- og lavere avdelinger minst 12 timer pr. uke.
2. For bestyrer ved skole med almindelig skibsfører- og lavere avdelinger minst 16 timer pr. uke.
3. For bestyrer ved skole med styrmanns- og lavere avdelinger minst 24 timer pr. uke.
4. For overlærer, lærer og hjælpelærer 30 timer pr. uke + inntil 6 timer ånnet arbeide ved skolen.

B. *Ved maskinistskolene:*

Samtlige overlærere og lærere i fastlønt stilling er pliktig å yde 36 timers ukentlig arbeide ved skolen, hvorav 30 under visningstimer.

Bestyrere av skoler med:

Kun 3dje kl. eksamen: 24 undervisningstimer ukentlig.

Alle eksamener uten parallellklasser: 20 undervisningstimer ukentlig.

Alle eksamener med parallellklasser: 16 undervisningstimer ukentlig.

B.

Tjenestemann, som 1 juli 1921 innehar tidligere tiltrått stilling, og som inngår under det i henhold til nærværende beslutning vedtatte lønnsregulativ, tilstås som ekstraordinært dyrtidstillegg forskjellen mellem på den ene side hvad statens andel i hans lønn og statens dyrtidstillegg til ham i tidsrummet 1 januar 1920—30 juni 1921 vilde ha utgjort efter ovennevnte lønnsregulativ og post B, II, 1 a i Stortingets beslutning av 12 juli 1920 og på den annen side, hvad lønnsandelen og dyrtidstillegget virkelig har utgjort i nevnte tidsrum.

Ved beregningen av det ekstraordinære dyrtidstillegg gjøres der i lønnsbeløpene ikke fradrag for beregnet eller erlagt pensjonsinnskudd. Var der i tidsrummet 1 januar 1920—30 juni 1921 tilstått tjenestemann fri bolig (med eller uten fritt lys eller brensel) eller fri kost (med eller uten fri bolig), blir derimot ved beregningen den oppebårne lønn i tidsrummet å tillegge et av vedkommende departement fastsatt og rimelig anslått beløp for disse emolumenter.

På samme måte tillegges husleiegodtgjørelse.

C. 20 juli.

Lønnsregulativ.

A. *For sjømannsskolene.*

Lønn kr. 10 000,00:

For bestyrer av sjømannsskole i Kristiania og Bergen.

Lønn kr. 5 500,00 med 6 alderstillegg à kr. 500,00 efter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 år, topplønn kr. 8 500,00.

Bestyrer av sjømannsskole i Tønsberg, Sandefjord, Arendal, Kristiansand, Stavanger, Haugesund, Trondhjem og Tromsø, Fredrikstad, Porsgrund, enn videre Larvik og Lillesand, de 2 siste får kun de 4 første alderstillegg. Overlærer i høiere skibsføreravdeling.

Lønn kr. 5 000,00 med 4 alderstillegg à kr. 500,00 efter 3, 6, 9, og 12 år, topplønn kr. 7 000,00.

Bestyrer av sjømannsskole i Drammen, Kragerø, Risør, Grimstad, Mandal, Farsund, Ålesund og Kristiansund. Overlærer i skibsføreravdeling.

Lønn kr. 4 000,00 med 5 alderstillegg à kr. 500,00 efter 3, 6, 9, 12, og 15 år, topplønn kr. 6 500,00:

Lærer ved sjømannsskole i Kristiania, Fredrikstad, Tønsberg, Sandefjord, Larvik, Porsgrund, Arendal, Lillesand, Kristiansand, Stavanger, Haugesund, Bergen, Trondhjem og Tromsø.

Lønn kr. 3 500,00 med 5 alderstillegg à kr. 400,00 efter 3, 6, 9, 12 og 15 år, topplønn kr. 5 500,00:

Lærer ved sjømannsskole i Drammen, Kragerø, Risør, Grimstad, Mandal, Farsund, Ålesund og Kristiansund. Hjælpelærer i hel stilling ved sjømannsskole, den siste uten alderstillegg.

B. *For maskinistskolene.*

Lønn kr. 5 500,00 med 6 alderstillegg à kr. 500,00 efter 3, 6, 9, 12, 15 og 18 år, topplønn kr. 8 500,00.

Bestyrer og overlærer ved skole, hvor der undervises til 3dje, 2nen og 1ste klasses maskinisteksamen.
Bestyrer får et bestyrertillegg à kr. 1 000,00.

Lønn kr. 4 500,00 med 4 alderstillegg à kr. 500,00 efter 3, 6, 9 og 12 år, topplønn kr. 6 500,00.

Lærer, som underviser til 1ste og 2nen klasses maskinisteksamen. Bestyrer og hovedlærer ved dagskole, hvor der undervises kun til 3dje klasses maskinisteksamen.
Bestyrer får et bestyrertillegg à kr. 500,00.

Lønn kr. 3 500,00 med 5 alderstillegg à kr. 400,00 efter 3, 6, 9, 12 og 15 år, topplønn kr. 5 500,00.

Lærer ved dagskole, hvor der undervises kun til 3dje klasses maskinisteksamen.

Bestyrer av maskinistaftenskole kr. 500,00 for inntil 40 elever, kr. 750,00 for over 40 elever.

21 juli. **Kongelig resolusjon***) om forandring i politivedtektene for Trondhjem.

21 juli. **Kongelig resolusjon****) om tillegg til § 7 i politivedtektene for Bolsøy herred, Møre fylke.

21 juli. **Kongelig resolusjon*****) om tobakkvedtekt for Gol herred, Buskerud fylke.

21 juli. **Kongelig resolusjon*****) om tobakkvedtekt for Åsen herred, Nord-Trøndelag fylke.

21 juli. **Kongelig resolusjon*****) om lukningsvedtekt for utsalgssteder innen Ytre-Rendal herred, Hedmark fylke.

21 juli. **Kongelig resolusjon**†) om forandring i politivedtektene for Salangen herred, Troms fylke.

21 juli. **Kongelig resolusjon**††) om ophevelse av forbudet mot inn- og utførsel av trykte skrifter fra Russland.

21 juli. **Kongelig resolusjon**††) om herbergerlovens anvendelse i Åsnes herred, Hedmark fylke.

21 juli. **Kongelig resolusjon**††) om tillatelse for Vang Almennings Torvfabrikk m. fl. til i 1921 å bruke en almindelig arbeidstid av inntil 10 timer daglig og tillatelse til nattarbeide.

21 juli. **Kongelig resolusjon**†††) om forandring av § 1 i sundhetsforskriftene for Skien.

21 juli. **Kongelig resolusjon**††††) om helseforskrifter for Åkre herred i Rogaland fylke.

21 juli. **Kongelig resolusjon**††) om forbud mot innen Sogn og Fjordane fylke å bruke snare, saks eller fallstokk til fangst av hare, tiur, røi, orrfugl, hjerpe og rype, herfra dog undtatt snare til fangst av hare i haver eller i adkomsten til disse.

---

*) Bekjentgj. 23 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33, hvor § 88 i endret lydelse er inntatt.

**) Bekjentgj. 23 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33, hvor tillegget er inntatt.

***) Bekjentgj. 23 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33, hvor vedtekten er inntatt.

†) Bekjentgj. 23 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33, hvor § 8 i endret lydelse er inntatt.

††) Bekjentgj. 23 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

†††) Bekjentgj. 23 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33, hvor § 1 i endret lydelse er inntatt.

††††) Bekjentgj. 23 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33, hvor helseforskriftene er inntatt.

Kongelig resolusjon*), hvorved i medhold av lov nr. 2 av 20 mai 1899 § 44 bestemmes: 21 juli.

1. Elg skal være fredet året 1921 i Bindal, Vik, Brønnøy, Velfjord, Vevelstad og Vega herreder, Nordland fylke.
2. Tiur og orrhane skal være fredet i de samme herreder i tiden fra og med 15 mars til og med 24 august og elg skal være fredet det hele år i Nordland fylke.

Den under post 2 nevnte bestemmelse gjelder fra 1 januar 1922 og inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1925.

Kongelig resolusjon*) om fredning av hjort i Hordaland fylke. 21 juli.

Kongelig resolusjon*) om overførelse av priskontrollen fra Justisdepartementet til Statens Prisdirektorat m. v. 21 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved generaldirektøren ved Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet henføres under det gjeldende rangreglements 3 klasse. 21 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 21 juli.

1. Bestemmelsene i post A III i lønnsregulativet for offentlige tjenestemenn av 10 og 12 juli 1920 om en ukentlig sammenhengende fritid av minst 30 timer og om overtidsgodtgjørelsens beregning blir å gjennemføre i telegrafvesenet fra 1 juli eller snarest mulig derefter.
2. Handelsdepartementet bemyndiges til for telegrafvesenets vedkommende å treffe de nærmere bestemmelser om tjenestetidens fastsettelse og gjennemførelse og om den effektive arbeidstids begrensning.

Stortingsbeslutning[1]) om innlemmelse av nye stillinger i Statens pensjonskasse. 22 juli.

*) Bekjentgj. 23 juli i Lovtid. 1ste avd. nr. 33.

[1]) Se St. prp. nr. 96. Innst. S. L VII. St. tid. 2972—2984.
Beslutningen er sålydende:

Stortinget samtykker i:

I. At nedenanførte stillinger, — regnet fra det for deres innlemmelse nedenfor angitte tidspunkt — inngår under bestemmelse i lov av 20. april 1917 med tilleggslov av 12. juli 1918 om pensjonsordning for statens tjenestemenn, på betingelse av:

at stillingens inntekt (innskudds- og pensjonsgrunnlaget), regulativmessige alderstillegg medregnet, utgjør minst 1 000 kroner årlig,

22 juli. at stillingen, dersom den ikke er embede eller bestilling, besettes med minst 3 måneders opsigelsesfrist, samt

at stillingenes innehavere finner sig i alle de forandringer, som måtte bli foretatt i pensjonsloven.

Tjenestestillinger

under:

A. Kirke- og Undervisningsdepartementet:

Fra 1. juli 1919:

1 a. Vakt- og varmemester ved Voss offentlige landsgymnas.

Fra 1. juli 1921:

1 b. Lærere og lærerinner ved øvelsesskolen ved de offentlige lærerskoler.
2. Husmoren ved internatet ved Stord offentlige lærerskole.
3. Lægen ved de offentlige lærerskoler.
4. Inspektriser ved de offentlige lærerskoler.
5. Inspektriser ved de private lærerskoler.
6. Kasserere, sekretærer og bibliotekarer ved de offentlige lærerskoler,
7. Gårdsbestyreren ved Kristiansand offentlige lærerskole.
8. Assistent for vaktmesteren ved Tromsø lærerskole.
9. Sekretæren i eksamenskommisjonen for lærerskolene.
10. Lærerinner ved Haviken skole og hjem for lappebarn og ved Norsk Finnemissjons Vanførehjem for lappebarn i Tromsø.
11. Fylkesinspektører i gymnastikk ved landsfolkeskolene.
12. Sløidinspektører.
13. Inspektører for den kvinnelige håndgjerning.
14. Skolelæge ved industri- og husflidsskolene.
15. Sekretær ved statens husflidsskole.
16. Bestyrerinner og bestyrere av de av staten drevne skole-internater i Finnmark.

Ved Universitetet:

17. Lærer i fektning.
18. Instrumentmaker ved Det Fysiske Institutt.

Ved Statens Tannlægeinstitutt:

19. Vaktmester.
20. 1ste assistent ved krone- og broavdelingen.

21. Assistent hos Riksantikvaren.
22. Inspektør ved Nasjonalgalleriet.
23. Sekretær ved folkeboksamlingskontoret.
24. Assistent ved samme.
25. Husjomfru ved døve-, blinde og åndssvakeskolene.

Ved Norges Tekniske Høiskole:

26. Bibliotekar.
27. 2nen assistent ved kassererkontoret.
28. Nattvakt.

Ved det tekniske skolevesen:

29. Verksmester ved Statens Teknologiske Institutt.
30. Verksingeniør ved Statens Teknologiske Institutt.

31. Direktør ved håndverksforskolene i Kristiania. 22 juli.
32. Kontorist, kasserer og vaktmester ved håndverksforskolene i Krstiania.
33. Sekretær ved håndverksforskolen i Bergen.
34. Sekretær, kasserer og bibliotekar ved tekniske mellemskoler.

Ved vergerådene:

35. Formannen i Stavanger vergeråd.

Ved arbeidsskolen i Kristiania for voksne blinde piker:

36. Håndverkslærinnen.
37. Lærerinnen i punktskrift.
38. Husholderske.

B, Justisdepartementet.

Fra 1. juli 1920:

1. Bestyrer av Statens Politiskole.

Fra 1. juli 1921:

Ved fengselsvesenet:

2. Kasserer (kassererske) ved Kristiania kretsfengsel.

Ved De Norske Forsorgsforeninger:

3. Bud ved foreningenes arbeidskontorer.
4. Bestyrer (bestyrerinne) og assistenter ved foreningenes optagelseshjem.

C. Departementet for Sociale Saker.

Era 1. juli 1920:
Ved Det Norske Pleiehjem for Epileptikere:

1. Bestyrer.

2. Teknisk assistent hos Ildsfarlighetsinspektøren.
3. Assistent I hos Arbeidsformidlingsinspektøren.
4. Teknisk konsulent hos Chefinspektøren for fabriktilsynet.
5. Kjemisk konsulent i Socialdepartementet.

Fra 1. januar 1921:

Ved Brøset pleiehjem for spedalske:

6. Bestyrerinne (bestyrer).

Ved Fredriksvern kysthospital:

7. Bade- og strykepike.

Ved Landeskogen sanatorium:

8. Sypike.

Fra 1. juli 1921:

Ved Det Norske Pleiehjem for Epileptikere:

9. Overpleier.
10. Snekker.
11. Arbeidsformann og agronom.

12. Kretssykekassens forretningsførere og andre fast ansatte tjenestemenn.
13. Bestyrere, kontorister (assistenter) og bud ved de arbeidsanvisningskontorer, hvortil staten yder bidrag.

22 juli.

Lyster sanatorium:

14. Direktør.
15. Forvalter (Inspektrise).
16. Vaskeribestyrerinne.
17. Kjøkkenchef.
18. Kjøkkenassistent (underkjøkkenbestyrerinne).
19. Kasserer.
20. Kontordame.
21. Maskinist.
22. Kusk (og maler).
23. Fyrbøter (og snekker).
24. Kaimann (taugbanereparatør).
25. Skomaker (og brandvakt).

D. Handelsdepartementet:

Fra 1. juli 1918:

Ved telegrafvesenet:

1. Verkstedschef.

Fra 1. juli 1920:

Ved telegrafvesenet:

2. Chauffører.

Fra 1. juli 1921:

Ved styret for Det Industrielle Rettsvern:

3. Vaktmester.

Ved Kongsberg sølvverk;

4. Vaktmester.

Poststyrelsen:

5. Stoppekone hos postintendanten.

Ved de offentlige sjømanns- og maskinistskoler:

6. Vaktmester.
7. Varmemester.
8. Kasserer.
9. Sekretær.
10. Bibliotekar.
11. Kontorist.

Ved de offentlige undersøkelseskontorer for skibsinstrumenter:

12. Vaktmester.
13. Varmemester.
14. Kasserer.
15. Sekretær.
16. Bibliotekar.
17. Kontorist.

Ved de offentlige stuertskoler:

18. Bestyrer.
19. Lærer.
20. Vaktmester.
21. Varmemester.
22. Kasserer.
23. Kontorist.

22 juli.

Ved statens innkjøpsdirektorat:

24. Direktør.
25. Avdelingschefer.
26. Sekretærer.
27. Assistenter av 1ste og 2nen klasse.

E. Landbruksdepartementet:

Fra 1. juli 1920:

1. Bibliotekar i Landbruksdepartementet.

Ved selskapet «Havedyrkningens Venner»:

2. Sekretær.

Ved selskapet for «Norges Vel»:

3. Sekretær.
4. Konsulenter.
5. Assistenter.
6. Lærer (-inne).

Ved Det Norske Myrselskap:

7. Sekretæren.
8. Myrkonsulenter.
9. Myrassistenter.

Ved «Norsk Bonde- og Småbrukarlag»:

10. Småbrukkonsulenter.
11. Gjeitavlskonsulenter (husdyrkonsulenter).

Ved «Ny Jord», Selskapet for landets indre kolonisasjon og emigrasjonens innskrenkning:

12. Sekretæren.
13. Kontorassistenter.
14. Konsulenter.

Ved Vinterlandbruksskolen i Kristiania:

15. Bestyrer.
16. Lærere.
17. Vaktmester.

Fra 1. juli 1921:

18. Bestyrer av statens sagbruk.
19. Materialforvalter og høvl- og sagmester ved skogvesenets sagbruk.
20. Bestyrer av Møre landbruksselskaps hagekursus.
21. Bestyrere og lærere ved statens skoler for havebruk.
22. Norges landbruksutsendinger i Europa og Amerika.
23. Assistent i husdyrbruk.
24. Sekretær i landbruksrådet.
25. Fylkesmeiersker (stats-fylkesstillinger).
26. Fylkesvandrelærere (—»—)
27. Husbestyrerinner ved fylkesskogskolers internat.

F. Arbeidsdepartementet:

Fra 1. juli 1918:

Ved Hovedstyret for Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen:

1. Vaktmester.

22 juli.

Fra 1. juli 1920:

Ved Hovedstyret for Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen:

2. Generaldirektør.
3. Fagdirektører.
4. Juridisk konsulent.

Fra 1. juli 1921:

Ved Hovedstyret for Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen:

5. Chauffør.

Ved Veidirektørens kontor.

6. Kasserer og regnskapsfører.

G. Finansdepartementet:

Fra 1. juli 1917:

Ved Kristiania skattefogedembede:

1. Bud.

Fra 1. juli 1920:

Ved stempletpapirforvalterens kontor:

2. Assistenter av 1ste og 2nen klasse.

Fra 1. juli 1921:

3. Fullmektig hos trykningskommissæren.

H. Forsvarsdepartementet:

Armeen:

Fra 1. juli 1920.

1. Innkjøpschef og fyrer ved Hærens flyvemaskinfabrikk.

Fra 1. juli 1921.

2. Kalkulatør og innkjøps- samt salgschef ved Raufoss patronfabrikk.
3. Militærkonstabel.
4. Smelter ved Raufoss stålverk.
5. Vaktmann ved hærens fabrikker og verksteder.
6. Laborant og laborantpike (-gut) ved Armeens bakteriologiske laboratorium.
7. Tegnechef ved hærens flyvemaskinfabrikk.

I. Nobelinstituttet:

Fra 1. juli 1919:

1. Sekretær.
2. Bibliotekar.

II. At følgende tjenestemenn som innehavere av ovennevnte under pensjonsordningen inngående stillinger innlemmes i Statens Pensjonskasse med de rettigheter og forpliktelser, som pensjonsloven foreskriver:

1. Tjenestemenn, som ansettes efter 1. juli 1917, forsåvidt de:

a. ved ansettelsen er forpliktet til å gjøre innskudd i Statens Pensjonskasse.

b. ikke har forpliktelse som i litra a nevnt, men innen et av vedkommende departement fastsatt tidspunkt erklærer sig villig til innlemmelse i Statens Pensjonskasse på de vilkår, som omhandles i pensjonslovens § 24. 22 juli.

2. Tjenestemenn, som er ansatt før 1. juli 1917 og som:

a. enten
ved ansettelsen er forpliktet til å gjøre innskudd i en ved lov oprettendes pensjonskasse (jfr. kgl. resolusjon av 28. august 1888) og å fratre stillingen ved opnåelsen av en viss alder, uten dog å være innlemmet i Pensjonskassen for Statens Tjenestemen,

b. eller
ikke har forpliktelse som i litra a nevnt og heller ikke er innlemmet i Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn, men innen et av vedkommende departement fastsatt tidspunkt erklærer sig villige til innlemmelse i statens pensjonskasse på de vilkår, som omhandles i pensjonslovens § 24,

c. eller
er innlemmet i Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn, men erklærer sig villige til innlemmelse i den nye pensjonskasse på samme måte som nevnt i litra b, forsåvidt de ikke på forhånd har fornøden forpliktelse dertil.

3. Tjenestemenn, som ansettes efter det for vedkommende stillings innlemmelse under I bestemte tidspunkt.

For de tjenestemenn, som er medlemmer av kommunale pensjonskasser, trer bestemmelsene i kraft fra den tid, Kongen bestemmer, — for de øvrige tjenestemenn fra det for vedkommende stillings innlemmelse bestemte tidspunkt.

III. Ved alle utbetalinger av lønn efter innlemmelsesdagen til tjenestemenn, som ved denne beslutning foreslås innlemmet i Statens Pensjonskasse, blir der av vedkommende kassebetjent i lønnen å avholde — foruten de tidligere løpende premier og innskudd til Den Norske Enkekasse og Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn — et foreløbig pensjonsinnskudd til Statens Pensjonskasse av minst:

10 pct. av det kontante lønnsbeløp, hvis vedkommende tjenestemann hverken er medlem av Den Norske Enkekasse eller Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn.

6 pct. av det kontante lønnsbeløp til og med et beløp av 7 000 kroner og 10 pct. av det overskytende til og med et beløp av 10 000 kroner, hvis tjenestemannen innskyter eller har fullført pliktige innskudd i en av disse kasser.

2 pct. av det kontante lønnsbeløp til og med et beløp av 7 000 kroner, og 10 pct. av det overskytende til og med et beløp av 10 000 kroner, hvis tjenestemannen er innskyter eller har fullført pliktige innskudd i begge disse kasser.

De foreløbige pensjonsinnskudd beregnes dog ikke av den del av lønnen, som overstiger 10 000 kroner.

Utres lønnen dels av staten og dels av andre kasser, skjer inneholdelsen av den samlede lønn.

Det overlates til kassebetjenten efter konferanse med vedkommende tjenestemenn å inneholde noget mer enn det ovenfor fastsatte

22 juli. beløp, såfremt der er grunn til å anta, at innskuddsgrunnlaget blir fastsatt til et høiere beløp enn den kontante lønn.

Ved utbetalingene tas der forbehold overfor tjenestemannen om nøiaktig beriktigelse av de skyldige innbetalinger, når innskuddsgrunnlaget er fastsatt og beregningene av innskuddene foreligger.

De efter denne regel tilbakeholdte innskudd beholdes hos kassebetjenten uten å innsettes i bank på tjenestemannens navn, inntil nærmere meddelelse om innskuddets størrelse for hver enkelt tjenestemann mottas fra Pensjonskassen. De beløp, som Pensjonskassen har krav på, blir derefter å tilstille denne, mens det for meget innbetalte i tilfelle tilbakebetales til vedkommende tjenestemann. Er det foreløbig inneholdte beløp ikke tilstrekkelig, inneholdes det manglende ved senere lønnsutbetalinger.

IV. Innehavere av stillinger, som i henhold til avtale mellem staten og kommunene er gitt anledning til å fortsette tidligere medlemsskap i kommunal pensjonskasse og har valgt dette alternativ, skal ved overgangen til ny, i Statens Pensjonskasse innlemmet, stilling utenfor vedkommende kommunes tjeneste efterbetale med 5 pct. rente og rentes rente p. a. de innskudd, som de vilde hatt å innbetale til sistnevnte kasse, om de ikke hadde valgt å bli stående i den kommunale kasse. Hvis vedkommende på det tidspunkt, Kongen åpnet ham fri adgang til inntredelse i Statens Pensjonskasse, vilde hatt å innbetale til denne noget kontantbeløp som følge av de ham tidligere pålagte 6 pct. innskudd, blir også dette kontantbeløp, oprentet som ovenfor nevnt, å innbetale til Statens Pensjonskasse.

Samtlige de her nevnte innbetalinger til Statens Pensjonskasse skal erlegges innen en måned, efterat vedkommende har tiltrått sin nye stilling, med 5 pct. renter, inntil innbetaling skjer.

V. litra a: Innlemmelsen av de under I: A., nr. 5, 10, 36—38, B., nr. 3—4, C., nr. 14—25, D., nr. 6—23 og E., nr. 2—17 nevnte stillinger er betinget av, at besettelsen av stillingene herefter undergis approbasjon av vedkommende regjeringsdepartement eller av den offentlige myndighet, som av departementet dertil bemyndiges.

V. litra b: Innlemmelsen av de under I: C. nr. 13 og E. nr. 25—27 nevnte stillinger er betinget av, at innlemmelsen av de personer, som til enhver tid innehar stillingene, herefter undergis approbasjon av vedkommende regjeringsdepartement eller av den offentlige myndighet, som av departementet dertil bemyndiges.

V. litra c: Innlemmelsen av de under I: C. nr. 14—25 og E. nr. 2—17 nevnte stillingers nuværende innehavere er betinget av, at de har 10 år eller mere igjen, før de når den aldersgrense, som er fastsatt for tilsvarende stillinger i statens tjeneste.

VI. Innlemmelsen i Statens Pensjonskasse av private institusjoners, foreningers eller selskapers funksjonærer samt av kommunale tjenestemenn er avhengig av, at ordningen med innbetalingen av pensjonsinnskuddene blir vedkommende institusjoners, sammenslutningers eller kommuners egen sak og statskassen og det offentlige uvedkommende.

Skrivelse fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, til fylkesmannen i Nord-Trøndelag, hvori meddeles, at den i regulativet for beregning av offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse bestemte spesielle skyssgodtgjørelse for bruk av eget befordringsmiddel bare kan beregnes av den tjenestemann, som har fått uttrykkelig samtykke til å beregne for sådan på sine tjenestereiser. 22 juli.

Hvor en tjenestemann reiser sammen med en annen tjenestemann, som har erholdt sådant samtykke, kan den første bare beregne godtgjørelse som ved almindelig stasjonsskyss.

Skrivelse fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, til Forsvarsdepartementet, Marinen, hvori meddeles, at departementet i henhold til kongelig resolusjon av 16 juli 1920 om regulativ for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse B II henfører loser til kostregulativets klasse III. 23 juli.

Skrivelse fra Finansdepartementet til Landbruksdepartementet, hvori meddeles, at den ved lov av 10 juni d. å. og kongelig resolusjon av s. d. fastsatte forhøielse av gebyrer for utskrift efter sportellovens § 75 ikke antas å komme til anvendelse på utskrifter, utferdiget av utskiftningsformenn, idet gebyret for disse utskrifter er fastsatt i lov av 5 desember 1917 § 26 siste ledd, og således ikke berøres av de forhøielser, der er foretatt av sportellovens gebyrer. 23 juli.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiania med forespørsel fra et byskolestyre, om elever fra eventuelle barnehjem, tilhørende byen, men beliggende i en nabokommune og så nær bygrensen, at de kan søke byskolen, av nabokommunen kan tvinges til å søke dennes skole. 26 juli.

I anledning herav uttaler departementet, at landskommunen ikke kan nekte de omhandlede barn å søke skolen i byen.

Telegram fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Opland, hvori uttales, at da byskattelovens § 103 (landskattelovens § 111) annet ledd ikke foreskriver adgang til å fastsette lavere rentefot for mindre skattebeløp enn for større, må samme rentefot anvendes ved alle skattebeløp, som ikke helt fritas for renteplikt. 26 juli.

Lov*)[1] om forandringer i lov om aksjeselskaper og kommandittaksjeselskaper av 19 juli 1910 og lov om skibsaksjeselskaper av 26 juli 1916. 28 juli. Nr. 1.

---

*) Bekjentgj. 2 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

[1]) St.besl. 22 juli. Se Ot. prp. nr. 57 (1920). Innst. O. XIII C. for 1920 (jfr. innst. O. X. for 1921). St.tid., forh. i Ot. s. 1038—1055, 1056—1074; i Lt. s. 255.

28 juli. Nr. 1.

I.

Følgende bestemmelser i lov om aksjeselskaper og kommandittaksjeselskaper av 19 juli 1910 skal herefter lyde således:

§ 5 annet ledd. Denne gjengivelse av overenskomsten må angi:

1. gjenstanden for selskapets virksomhet;
2. den kommune, hvor selskapet skal ha forretningskontor;
3. aksjekapitalen;
4. de enkelte aksjers størrelse.

§ 6. Hvis de, som vil danne et aksjeselskap, ikke selv overtar samtlige aksjer, har de som innbydere i et antall av minst 3 å utferdige en av dem egenhendig underskrevet innbydelse til tegning av aksjer og å bekjentgjøre den i »Norsk Kunngjørelsestidende«.

Ved siden herav kan der også innbys til aksjetegning gjennem kunngjørelse i andre tidender eller ved opslag, omsendte prospekter eller cirkulærer, men disse innbydelser skal alene inneholde en ordrett gjengivelse av den i Kunngjørelsestidenden innrykkede underskrevne innbydelse.

Som innbyder anses også enhver, som undertegner en erklæring, som inneholder en tiltredelse eller anbefaling av tegningsinnbydelsen.

§ 7. Innbydelsen skal inneholde angivelse av, hvad i § 5 nr. 1—4 er nevnt, og enn videre av:

1. den måte, på hvilken og den frist innen hvilken tegning av aksjer skal foregå, samt de regler, efter hvilke de aksjer, som ikke på forhånd er overtatt av innbyderne, skal fordeles mellem aksjetegnerne i tilfelle av overtegning;
2. hvor mange aksjer hver enkelt av innbyderne på forhånd har overtatt;
3. den måte, hvorpå og den frist hvormed den konstituerende generalforsamling skal innkalles.

§ 11 annet ledd. I tilfelle av overtegning har innbyderne å fatte beslutning overensstemmende med, hvad derom i tegningsinnbydelsen er bestemt, forinnnen de innkaller til generalforsamling. Beslutningen må ikke gå ut på, at nogen innbyder tildeles aksjer for et mindre beløp, enn han ifølge tegningsinnbydelsen har overtatt.

§ 22. Forinnen selskapet kan registreres, må der på hver aksje, hvor ifølge avtalen vederlag skal ydes i penger, være innbetalt det hele beløp, dersom aksjen lyder på et mindre beløp enn ett hundrede kroner, og iøvrig minst en halvdel eller for forsikringsselskapers vedkommende minst en fjerdedel av det pålydende beløp. Er aksjene ikke fullt innbetalt, må

der være innkalt et like stort beløp på hver aksje av samme klasse. 28 juli. Nr. 1.

Forsåvidt angår andre selskaper enn bank- og forsikringsselskaper, må aksjene være fullt innbetalt innen to år efter selskapets registrering.

Blir aksjekapitalen forhøiet gjennem utstedelse av nye aksjer, skal der innen to år efter beslutningen om forhøielsen på de nye aksjer, hvorfor vederlag skal ydes i penger, være innbetalt, forsåvidt angår aksjer i bank- og forsikringsselskaper, som lyder på minst ett hundrede kroner, henholdsvis en halvdel og en fjerdedel av det pålydende beløp og iøvrig hele det pålydende beløp.

§ 25. Vil de eldre aksjeeiere eller fordringshavere i selskapet eller begge i forening ikke overta samtlige nye aksjer, har styret å utferdige en egenhendig underskrevet innbydelse til tegning av aksjer.

Innbydelsen skal inneholde angivelse av hvad i § 5 nr. 1—4 er nevnt, og enn videre av:

1. det på hver eldre aksje innbetalte beløp;
2. den måte, på hvilken og den frist innen hvilken tegning av aksjer skal foregå;
3. hvor mange aksjer på forhånd er overtatt av de eldre aksjeeiere eller fordringshavere; derunder særskilt hvor mange hver enkelt av styrets medlemmer og i tilfelle hver enkelt av de i § 6 siste ledd nevnte personer har overtatt, og
4. de regler, efter hvilke de øvrige aksjer skal fordeles i tilfelle av overtegning.

Forøvrig kommer også på denne tegningsinnbydelse til anvendelse de i §§ 6, 8 og 10 gitte regler.

Den frist, innen hvilken tegningen av aksjer skal være avsluttet, må ikke settes fjernere enn til seks måneder efter tegningsinnbydelsens første bekjentgjørelse i »Norsk Kunngjørelsestidende«. Efter utløpet av den i innbydelsen satte frist kan aksjer ikke tegnes.

Når tegningen er avsluttet eller tegningsfristen utløpet, har styret å inndra tegningslisten og om nødvendig å foranstalte reduksjon av overtegning overensstemmende med tegningsinnbydelsen. De i 2net ledd under 3 nevnte personer må ikke tildeles aksjer for et mindre beløp, enn de ifølge tegningsinnbydelsen har overtatt.

§ 30. Samtlige aksjer i et selskap skal være like store og udelelige samt lyde på viss sum, ikke under 10 kroner.

Alle aksjer skal lyde på navn. Det er forbudt å overdra aksje in blanco.

§ 31 første punktum. For aksjene skal der utstedes

28. juli. Nr. 1.

aksjebrev, som skal være datert, underskrevet av styret og inneholde: selskapets navn og gjenstanden for dets virksomhet; registreringens datum; aksjens størrelse og aksjeeierens navn; derhos skal det i aksjebrevet tydelig anføres, hvor meget der innen dets utlevering er innbetalt på det.

§ 33. Ved ethvert selskap skal der holdes en aksjebok, hvori samtlige aksjer skal være innført med nøiaktig angivelse av eierens navn, stilling og bosted samt, forsåvidt grunnfondsforskrivelse er utstedt, av dennes dato og av den sikkerhet, som måtte være stilt.

§ 34. Aksjeeiernes rett til å overdra sine aksjer kan i vedtektene nærmere begrenses.

Går et enkelt aksjebrev over til flere eiere, må disse for styret utpeke en enkelt, som likeoverfor selskapet skal gjelde som eneeier.

Forat overgang av aksjebrev til ny eier skal ha gyldighet likeoverfor selskapet, må anmeldelse være skjedd til selskapets styre. Er det pålydende beløp ikke fullt innbetalt, må erhververen derhos ha utstedt sin grunnfondsforskrivelse og selskapets styre ved datert påtegning på aksjebrevet ha godkjent overdragelsen. Ved godkjennelsen bortfaller den tidligere eiers forpliktelse likeoverfor selskapet. Styret har å nekte godkjennelse, såfremt erhververen ikke kan anses vederheftig for det på aksjen ennu ikke innbetalte beløp. I bankselskaper kreves godkjennelse av styret, selv om det pålydende beløp er fullt innbetalt. Godkjennelse skal her nektes, såfremt erhvervelsen er i strid med forskriften i § 3, tredje ledd. Iøvrig kan godkjennelse ikke nektes uten i henhold til bestemmelse i vedtektene. Godkjennes erhvervelsen, blir anmerkning herom å innføre i aksjeboken. Den, som ved årets utgang er eier av en aksje uten å ha meldt sin erhvervelse overensstemmende med disse forskrifter, er forpliktet til å gjøre sådan anmeldelse innen utgangen av januar det følgende år.

Er der ved avhendelse av aksje benyttet mellemmann, påhviler det denne innen 1 måned å sende selskapets styre underretning om avhendelsen med angivelse av aksjens nummer og begge parters navn samt deres adresse. Er mellemmann ikke benyttet, har avhenderen sådan anmeldelsesplikt.

§ 35. Hvis ikke annet i vedtektene er bestemt, kan den, som på annen måte enn ved ekteskap eller arv er blitt eier av aksje, hverken stemme i generalforsamling eller velges til noget av selskapets ombud eller optre som representant alene i kraft av det antall aksjer, hvorav han er eier, før fire uker efter overdragelsens anmeldelse for styret.

§ 36. Hvor innbetaling på aksjer skjer før de foreskrevne betalingsfrister, kan der gis rente av det innbetalte beløp, dog

ikke over fem pct. årlig og ikke for lengere tid enn ett år. Med samme begrensning kan der i tilfelle av aksjekapitalens forøkelse eller innbetaling på eldre aksjer tilsis rente for den tid, i hvilken der for de nye aksjer eller de nye innbetalinger ikke deltas i utbyttet. 28 juli. Nr. 1.

Iøvrig kan utbytte eller rente til aksjeeierne alene utdeles av det rene overskudd efter årsopgjøret, efterat de ved lov eller vedtekter befalte henleggelser har funnet sted, samt av, hvad der av tidligere lignende overskudd måtte være avsatt i sådant øiemed.

Forsåvidt noget av den innskutte kapital er tapt, må ingen utdeling finne sted, før tapet er optjent eller kapitalen nedsatt, overensstemmende med de i § 85 angitte forskrifter.

§ 37. Utbytte må ikke utbetales uten mot kvittering. Er der utstedt utbyttekuponger, må kvitteringen skrives på vedkommende kupong med angivelse av eierens navn og adresse og er utbetaling ikke befriende for selskapet medmindre dette er iakttatt.

Hvad en aksjeeier har fått utbetalt som utbytte, er han bare forpliktet til å betale tilbake, hvis han ikke har vært i god tro, eller hvis utbytte er utbetalt, uten at regnskap har vært avgitt og revidert samt godkjent av generalforsamlingen.

§ 38. Aksjeeierens forpliktelse til å bidra til aksjekapitalen bestemmes ved hans aksjes pålydende sum. Denne forpliktelse er ikke gjenstand for foreldelse.

§ 39. En aksjeeier kan ikke fordre sitt innskudd tilbake, men har kun krav på sin forholdsmessige anpart i den lovlig besluttede årlige utdeling og — når selskapet opløses — i den da gjenværende formue. Bestemmelse om, at en aksjeeier skal tilstås nogen sikkerhetsrett i selskapets eiendeler for sine innskudd, er ugyldig.

Delvis tilbakebetaling av aksjekapitalen til medlemmene eller eftergivelse av disses innskuddsplikt kan alene skje under iakttagelse av de for aksjekapitalens nedsettelse gitte regler.

§ 49. Har selskapet representantskap, skal styret straks forelegge dette det reviderte årsregnskap med balanse. Når derefter representantskapet har behandlet saken og truffet de avgjørelser, som vedtektene hjemler det, blir årsregnskapet med representantskapets erklæring og beslutninger å utlegge i selskapets forretningslokale til eftersyn for enhver aksjeeier i minst fjorten dager før avholdelsen av den ordentlige generalforsamling. Derhos blir avskrift eller avtrykk av det utlagte å tilstille enhver aksjeeier, som derom fremsetter forlangende.

§ 50. Har selskapet ikke representantskap, skal styret minst fjorten dager før avholdelsen av den ordentlige generalforsamling oversende revidert årsregnskap med balanse og

28 juli. Nr. 1.

styrets forslag til anvendelse av det overskudd regnskapet måtte utvise, til samtlige aksjeeiere, hvis opholdssted er kjent.

§ 51. Årsregnskap med balanse blir av bankselskaper umiddelbart efter avholdelsen av den ordentlige generalforsamling å innrykke i »Norsk Kunngjørelsestidende«.

§ 56 annet ledd. Et medlem av styret og selskapets forretningsfører (disponent, prokurist) må ikke uten samtykke av generalforsamlingen motta godtgjørelse i anledning av rettshandler, som avsluttes for selskapet. Sådant samtykke kan nårsomhelst tilbakekalles av generalforsamlingen med simpel stemmeflerhet. Godtgjørelse, som nogen har oppebåret i strid med disse bestemmelser, tilfaller selskapet.

§ 58. Vedtektene kan bestemme, at enhver myndig person, som eier et visst antall aksjer, skal være berettiget til å være representant, men må da tillike fastsette et bestemt forholdstall mellem de valgte og de selvskrevne representanter.

I bankselskaper kan uten Kongens tillatelse ikke andre enn norske statsborgere som er bosatt i Norge, være selvskrevne representanter.

§ 63 annet ledd. Møter nogen som fullmektig for en aksjeeier, må han fremlegge skriftlig fullmakt.

§ 64. Generalforsamlingen velger foruten det i § 13 omhandlede utvalg tillike representanter og styremedlemmer samt varamenn for disse tillitsmenn, såfremt vedtektene foreskriver valg av sådanne. Likeledes fatter generalforsamlingen hvert år beslutninger om, hvorvidt regnskapet skal godkjennes og ansvarsfrihet (decharge) tilstås, samt med den av § 60, tredje ledd flytende begrensning beslutning om anvendelsen av det overskudd regnskapet måtte utvise.

Dog kan vedtektene henlegge såvel valg av styremedlemmer og deres varamenn som beslutningen om anvendelse av årsoverskuddet til representantskapet.

§ 71. Forandring i selskapets vedtekter kan alene besluttes av generalforsamlingen. Til gyldig beslutning utfordres, at minst to tredjedeler av de avgitte stemmer er derfor.

Går beslutningen ut på forandring i gjenstanden for selskapets virksomhet eller på fortsettelse utover den bestemte tid, utkreves derhos, at de medlemmer, som har stemt for den, innehar aksjer for minst fire femtedeler av aksjekapitalen. Aksjer, som måtte være utelukket fra stemmegivning i generalforsamlingen, medtas ikke ved denne beregning. De aksjeeiere, som ikke har stemt for beslutningen, kan av aksjeselskapet kreve utløsning. I mangel av mindelig overenskomst fastsettes løsningssummen ved lovlig skjønn optatt på aksjeselskapets bekostning. Forsåvidt aksjene ikke straks overtas av andre, skal de uopholdelig tilintetgjøres av styret og anmeldelse om

innløsningen avgis til handelsregistret. Kan utløsning ikke skje, uten at aksjekapitalen angripes, finner § 85 annet og tredje ledd tilsvarende anvendelse. Retten til utløsning tapes, hvis den ikke er gjort gjeldende innen en måned, efterat vedkommende aksjeeier er blitt vitende om beslutningen. 28 juli. Nr. 1.

Hvis en foreslått endring i vedtektene berører forholdet mellem de forskjellige klasser av aksjer, utkreves, at den almindelige generalforsamlings beslutning tiltres av særskilte generalforsamlinger, dannet av innehaverne av de forskjellige klasser av aksjer. Hertil utfordres, at i hver særskilt generalforsamling minst to tredjedeler av de avgitte stemmer er for tiltredelse.

Bestemmelse i vedtektene om at forslag til forandring bare kan fremsettes av et visst antall aksjeeiere eller av styre eller representantskap eller med samtykke av styre eller representantskap, er uten gyldighet.

II.

Følgende bestemmelser i lov om skibsaksjeselskaper av 26 juli 1916 skal herefter lyde således:

§ 6. Overtar de, som vil danne et skibsaksjeselskap, ikke selv det til stiftelsen nødvendige antall aksjer (jfr. §§ 3—5), eller vil en enkeltmann innby til sådan dannelse, har de som innbydere i et antall av minst tre å utferdige en av dem egenhendig underskrevet innbydelse til tegning av aksjer og å bekjentgjøre den i »Norsk Kunngjørelsestidende«.

Ved siden herav kan der også innbys til aksjetegning gjennem kunngjørelse i andre tidender eller ved opslag, omsendte prospekter eller cirkulærer, men disse innbydelser skal alene inneholde en ordrett gjengivelse av den i Kunngjørelsestidenden innrykkede underskrevne innbydelse.

Som innbyder anses også enhver, som undertegner en erklæring, som inneholder en tiltredelse eller anbefaling av en tegningsinnbydelse.

§ 7. Innbydelsen skal inneholde angivelse av, hvad i § 4 nr. 1—4 er nevnt, og enn videre av:

1. den måte, på hvilken og den frist innen hvilken tegning av aksjer skal foregå, samt de regler, efter hvilke de aksjer, som ikke på forhånd er overtatt av innbyderne, skal fordeles mellem aksjetegnerne i tilfelle av overtegning;
2. hvor mange aksjer hver enkelt av innbyderne på forhånd har overtatt;
3. den måte, hvorpå og den frist hvormed den konstituerende generalforsamling skal innkalles.

§ 11 annet ledd. I tilfelle av overtegning har innbyderne

28 juli. Nr. 1.

å fatte beslutning overensstemmende med, hvad derom i tegningsinnbydelsen er bestemt, forinnen de innkaller til generalforsamling.

Beslutningen må ikke gå ut på, at nogen innbyder tildeles aksjer for et mindre beløp enn han ifølge tegningsinnbydelsen har overtatt.

§ 25. Vil de eldre aksjeeiere eller fordringshavere i selskapet eller begge i forening ikke overta samtlige nye aksjer, har styret å utferdige en egenhendig underskrevet innbydelse til tegning av aksjer.

Innbydelsen skal inneholde angivelse av hvad i § 4 nr. 1—4 er nevnt, og enn videre av:

1. det på hver eldre aksje innbetalte beløp;
2. den måte, på hvilken og den frist innen hvilken tegning av aksjer skal foregå;
3. hvor mange aksjer på forhånd er overtatt av de eldre aksjeeiere eller fordringshavere, derunder særskilt hvor mange hver enkelt av styrets medlemmer og i tilfelle hver enkelt av de i § 6 siste ledd nevnte personer har overtatt, og
4. de regler, efter hvilke de øvrige aksjer skal fordeles i tilfelle av overtegning.

Forøvrig kommer også på denne tegningsinnbydelse til anvendelse de i §§ 6, 8 og 10 gitte regler.

Den frist, innen hvilken tegningen av aksjer skal være avsluttet, må ikke settes fjernere enn til seks måneder efter tegningsinnbydelsens første bekjentgjørelse i »Norsk Kunngjørelsestidende«. Efter utløpet av den i innbydelsen satte frist kan aksjer ikke tegnes.

Når tegningen er avsluttet eller tegningsfristen utløpet, har styret å inndra tegningslisten og om nødvendig å foranstalte reduksjon av overtegning overensstemmende med tegningsinnbydelsen. De i 2net ledd under 3 nevnte personer må ikke tildeles aksjer for et mindre beløp, enn de ifølge tegningsinnbydelsen har overtatt.

§ 34 tredje og fjerde ledd. Forat overgang av aksjebrev til ny eier skal ha gyldighet likeoverfor selskapet, må anmeldelse være skjedd til selskapets styre. Når der foreligger tilstrekkelig bevis for eiendomsovergangen, kan godkjennelse av erhvervelsen ikke nektes uten i henhold til bestemmelse i vedtektene. Godkjennes erhvervelsen, blir anmerkning herom å innføre i aksjeboken. Den, som ved årets utgang er eier av en aksje uten å ha meldt sin erhvervelse, er forpliktet til å gjøre sådan anmeldelse innen utgangen av januar det følgende år.

Er der ved avhendelse av aksje benyttet mellemmann, påhviler det denne innen 1 måned å sende selskapets styre

underretning om avhendelsen med angivelse av aksjens nummer og begge parters navn samt deres adresse. Er mellemmann ikke benyttet, har avhenderen sådan anmeldelsesplikt.

§ 37. Utbytte må ikke utbetales uten mot kvittering. Er der utstedt utbyttekuponger, må kvitteringen skrives på vedkommende kupong med angivelse av eierens navn og adresse, og er utbetaling ikke befriende for selskapet medmindre dette er iakttatt.

Hvad en aksjeeier har fått utbetalt som utbytte, er han bare forpliktet til å betale tilbake, hvis han ikke har vært i god tro, eller hvis utbytte er utbetalt, uten at regnskap har vært avgitt og revidert samt godkjent av generalforsamlingen.

§ 50. Har selskapet representantskap, skal styret straks forelegge dette det reviderte årsregnskap med balanse. Når derefter representantskapet har behandlet saken og truffet de avgjørelser, som vedtektene hjemler det, blir årsregnskapet med representantskapets erklæring og beslutninger å utlegge i selskapets forretningslokale til eftersyn for enhver aksjeeier i minst fjorten dager før avholdelsen av den ordentlige generalforsamling. Derhos blir avskrift eller avtrykk av det utlagte å tilstille enhver aksjeeier, som derom fremsetter forlangende.

§ 51. Har selskapet ikke representantskap, skal styret minst fjorten dager før avholdelsen av den ordentlige generalforsamling oversende revidert årsregnskap med balanse og styrets forslag til anvendelse av det overskudd regnskapet måtte utvise, til samtlige aksjeeiere.

§ 56 annet ledd. Et medlem av styret og selskapets forretningsfører (kontorchef, prokurist) må ikke uten samtykke av generalforsamlingen motta godtgjørelse i anledning av rettshandler, som avsluttes for selskapet. Sådant samtykke kan nårsomhelst tilbakekalles av generalforsamlingen med simpel stemmeflerhet. Godtgjørelse, som nogen har oppebåret i strid med disse bestemmelser, tilfaller selskapet.

§ 63 annet ledd. Møter nogen som fullmektig for en aksjeeier, må han fremlegge skriftlig fullmakt.

§ 64. Generalforsamlingen velger foruten det i § 3 omhandlede utvalg tillike representanter og styremedlemmer samt varamenn for disse tillitsmenn, såfremt vedtektene foreskriver valg av sådanne. Likeledes fatter generalforsamlingen hvert år beslutninger om, hvorvidt regnskapet skal godkjennes og ansvarsfrihet (decharge) tilstås, samt med de av § 36, annet ledd og § 59, tredje ledd flytende begrensninger beslutning om anvendelsen av det overskudd, regnskapet måtte utvise.

Dog kan vedtektene henlegge såvel valg av styremedlemmer og deres varamenn som beslutningen om anvendelse av årsoverskuddet til representantskapet.

28 juli. Nr. 1.

§ 71. Forandring i selskapets vedtekter kan alene besluttes av generalforsamlingen. Til gyldig beslutning utfordres, at minst to tredjedeler av de avgitte stemmer er derfor.

Går beslutningen ut på forandring i gjenstanden for selskapets virksomhet eller på fortsettelse utover den bestemte tid, utkreves derhos, at de medlemmer, som har stemt for den, innehar aksjer for minst fire femtedeler av aksjekapitalen. Aksjer, som måtte være utelukket fra stemmegivning i generalforsamlingen, medtas ikke ved denne beregning. De aksjeeiere, som ikke har stemt for beslutningen, kan av aksjeselskapet kreve utløsning. I mangel av mindelig overenskomst fastsettes løsningssummen ved lovlig skjønn, optatt på aksjeselskapets bekostning. Forsåvidt aksjene ikke straks overtas av andre, skal de uopholdelig tilintetgjøres av styret og anmeldelse om innløsningen avgis til handelsregistret. Kan utløsning ikke skje, uten at aksjekapitalen angripes, finner § 85, annet og tredje ledd, tilsvarende anvendelse. Retten til utløsning tapes, hvis den ikke er gjort gjeldende innen en måned, efterat vedkommende aksjeeier er blitt vitende om beslutningen.

Hvis en foreslått endring i vedtektene berører forholdet mellem de forskjellige klasser av aksjer, utkreves, at den almindelige generalforsamlings beslutning tiltres av særskilte generalforsamlinger, dannet av innehaverne av de forskjellige klasser av aksjer. Hertil utfordres, at i hver særskilt generalforsamling minst to tredjedeler av de avgitte stemmer er for tiltredelse.

I selskap, hvis virksomhet går ut på å drive skibsfart med et bestemt skib, kommer reglene i denne paragrafs første ledd og annet ledds første punktum ikke til anvendelse på beslutning om fortsettelse av virksomheten gjennem innkjøp av nytt skib, efterat selskapets tidligere skib er forlist eller på annen måte gått tapt for eieren. Til gyldig beslutning om sådan fortsettelse av virksomheten kreves her, at aksjeeiere, som innehar aksjer for over halvdelen av aksjekapitalen, stemmer for beslutningen. Aksjer, som måtte være utelukket fra stemmegivning i generalforsamlingen, medtas ikke ved denne beregning. De aksjeeiere, som ikke har stemt for beslutningen, kan av selskapet kreve utløsning overensstemmende med reglene i paragrafens annet ledd.

Bestemmelse i vedtektene om at forslag til forandring bare kan fremsettes av et visst antall aksjeeiere eller av styre eller representantskap eller med samtykke av styre eller representantskap, er uten gyldighet.

III.

Denne lov kommer også til anvendelse på selskaper, som er registrert før lovens ikrafttreden. Bestemmelser i et sådant

selskaps vedtekter, som måtte stride mot denne lov, trer ut av kraft. 28 juli. Nr. 1.

Har et aksjeselskap eller kommandittaksjeselskap innen lovens ikrafttreden utstedt aksjer lydende på ihendehaveren, skal det straks innkalle disse til ombytning med aksjer lydende på navn. Dog kan Kongen frita et selskap inntil videre for å innkalle til ombytning ihendehaveraksjer, som tilhører personer bosatt i utlandet eller utenlandske selskaper. Sådanne aksjer skal på forlangende ombyttes med navnaksjer, og innenlandske erhververe er pliktige til å innsende dem til ombytning innen 4 uker efter erhvervelsen. På de nevnte ihendehaveraksjer kommer forøvrig de hittil gjeldende regler til anvendelse. Innenlandske eiere av ihendehaveraksjer, som undlater å innsende dem til ombytning, straffes med bøter.

Istedenfor ombytning med aksjer lydende på navn kan foretas en betryggende undertegnet påtegning eller stempling på eldre aksjebrev lydende på ihendehaveren, så aksjene blir lydende på navn. Nærmere forskrifter herom utferdiges av vedkommende departement.

Utbytte, som allerede før denne lovs ikrafttreden er besluttet utdelt, eller som senere besluttes utdelt på ihendehaveraksjer, som efter foregående ledd er undtatt fra ombytning, kan utbetales mot kuponger efter de hittil gjeldende regler.

Lov*)[1]) om forandring i vekselloven. 28 juli. Nr. 2.

I.

I lov om veksler av 7 mai 1880, jfr. lov av 13 mai 1921, skal § 81 første ledd lyde således:

Protest kan foruten av den embedsmann, under hvem notarialforretninger henhører, på landet utføres av lensmannen og i byer, hvor notarius ikke har kontor, av hovedstevnevidnet. Ved utførelsen av forretningen tilkalles et vidne, som er over 18 år og ikke fradømt stemmerett i offentlige anliggender. Protesten innføres i en protokoll.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

---

*) Bekjentgj. 2 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

[1]) St.besl. 22 juli. Se Ot. prp. nr. 50. Innst. O. nr. 133. St.tid., forh. i Ot. s. 1074; i Lt. s. 255—256.

28 juli. Nr. 3.

Lov*)[1]) om Statens Pensjonskasse.

Kapitel 1.

Almindelige bestemmelser.

§ 1.

1. Statens Pensjonskasse er en av staten garantert kasse til bestridelse av de pensjoner, som efter denne lov eller andre lover og bestemmelser blir å utbetale av kassen.
2. I spissen for Statens Pensjonskasse står et styre på tre medlemmer, nemlig en administrerende direktør og to andre direktører, som tillikemed to varamenn beskikkes av Kongen. Lønnsregulativ for kassens styre og tjenestemenn fastsettes av Stortinget. Alle nærmere bestemmelser angående bestyrelsen gis av Kongen.
3. Bestyrelsen av Den Norske Enkekasse og Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn henligger under styret for Statens Pensjonskasse. Enhver av kassene bærer selv sine administrasjonsutgifter. Fordelingen skjer efter bestemmelse av det regjeringsdepartement, som Statens Pensjonskasse hører under.
4. Enhver avgjørelse, som i henhold til denne lov treffes av pensjonskassens styre, kan innankes for det regjeringsdepartement, som pensjonskassen hører under.

§ 2.

1. Kongen med Stortingets samtykke bestemmer, hvilke stillinger skal innlemmes i Statens Pensjonskasse med de forpliktelser og rettigheter for stillingenes innehavere, som følger av denne lov, og fra hvilket tidspunkt innlemmelsen skal skje.

   Det regjeringsdepartement, som pensjonskassen hører under, kan bestemme, at en tjenestemann skal erlegge foreløbige innskudd for stilling, som ennu ikke er innlemmet, inntil spørsmålet om innlemmelsen er avgjort. Departementet fastsetter i slike tilfelle også det grunnlag, som det foreløbige innskudd skal beregnes av. Hvis stillingen ikke blir innlemmet, får tjenestemannen sine innskudd tilbakebetalt med renter efter en av pensjonskassen fastsatt rentefot, men har forøvrig intet krav på pensjonskassen. Foreløbige innskudd efter denne bestemmelse kan ikke pålegges en tjenestemann for et lengere tidsrum enn 18 måneder.

---

*) Bekjentgj. 2 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

[1]) St.besl. 22 juli. Se Ot. prp. nr. 38. Dok. nr. 18. Innst. O. VIII. St.tid., forh. i Ot. s. 1142—1178; i Lt. s. 256—260.

2. Hvis hensynet til pensjonskassens interesse eller andre for- 28 juli.
hold gir grunn til det, kan Kongen, eller den han dertil Nr. 3.
bemyndiger bestemme, at innehaver av innlemmet stilling ikke skal være medlem av pensjonskassen. Bestemmelse om dette må være fattet innen 6 måneder, efterat kassen har fått meddelelse om ansettelsen.

Medlemmer av regjeringen går som sådanne ikke inn under denne lov. Forsåvidt nogen ved sin inntreden i regjeringen innehar innlemmet stilling, blir forholdet å anse, som om han fremdeles innehadde denne stilling. Det samme gjelder også, om han uttrer av regjeringen, hvis han oppebærer vartpenger av statskassen.

3. Hvis innehaveren av en innlemmet stilling bare er konstituert eller midlertidig ansatt, avgjør pensjonskassens styre, om han skal være medlem i denne stilling. Når det er grunn til å anta, at midlertidigheten vil bli av lengere varighet, bør innlemmelse skje.

4. Hvis innehaveren av en innlemmet stilling ved siden derav har en annen stilling, som må anses fast knyttet til den første, kan det regjeringsdepartement, som Statens Pensjonskasse hører under, bestemme, at han skal innlemmes også for den annen stilling.

§ 3.

1. Som innskuddspliktig medlem av Statens Pensjonskasse betegnes en person — mann eller kvinne —, som er innskuddspliktig ifølge denne lov.

2. Som pensjonsberettiget medlem betegnes en person, som ifølge denne lov og under dens vilkår har rett til fra det tidspunkt loven fastsetter å erholde pensjon (egenpensjon, enkepensjon eller barnepensjon).

3. Som pensjonert medlem (pensjonist) betegnes tjenestemannen eller vedkommende efterlatte fra det tidspunkt pensjonen (eller vartpengene) begynner å løpe.

4. Ethvert myndig medlem eller umyndig medlems verge plikter å innberette til Statens Pensjonskasse, når vedkommende medlem inntrer i ekteskap eller når ekteskapet opløses, enten ved død eller skilsmisse, samt iøvrig å avgi de meddelelser, attester og bevisligheter, som pensjonskassen forlanger. Den siste forpliktelse kan av pensjonskassen også pålegges avdød medlems ektefelle og livsarvinger eller i tilfelle disses verge. Undlatelse av å efterkomme denne plikt straffes med bøter.

§ 4.

1. Som grunnlag for beregning av en tjenestemanns årlige innskudd (innskuddsgrunnlaget) tjener hans i henhold til

28 juli. Nr. 3.

§ 5 beregnede årlige inntekt i vedkommende stilling til enhver tid.

2. Som grunnlag for beregning av en pensjons årlige beløp (pensjonsgrunnlaget) tjener det innskuddsgrunnlag, som gjelder for stillingen når pensjonsrett intrer.
3. Hvis en tjenestemann samtidig innehar flere innlemmede stillinger, skal hans samlede inntekter i disse stillinger efter § 5 anses som innskudds- og pensjonsgrunnlag (det samlede grunnlag).
4. Innskuddsgrunnlaget skal dog ikke for nogen enkelt tjenestemann overstige det pensjonsgrunnlag, som motsvarer maksimumspensjonen (jfr. § 12,2, a).

§ 5.

1. Inntekter, som skal komme i betraktning ved fastsettelsen av innskuddsgrunnlaget for en indlemmet stilling, er:
   a) den faste lønn som er bestemt for stillingen;
   b) personlig tillegg for stillingens innehaver, forsåvidt det er bevilget av Stortinget, eller pensjonskassens styre bestemmer, at det skal medregnes;
   c) pengegodtgjørelse, som er tilstått istedenfor naturalydelser;
   d) naturalydelser, såfremt der ikke for sådan ydelse gjøres fradrag i den faste lønn. Deres verdi i penger fastsettes av pensjonskassens styre.
2. I grunnlaget regnes ikke sådanne godtgjørelser med, hvorav utgifter, som er forbundet med stillingen, skal bestrides, f. eks. kontorholdsgodtgjørelse, tellepenger, beklædningsgodtgjørelse.

   Heller ikke regnes tillegg med, som ydes for tjenstgjøring i visse deler av landet (stedstillegg).
3. Hvor det på grunn av særegne lønningsregler eller andre forhold finnes påkrevet, kan det regjeringsdepartement, som Statens Pensjonskasse hører under, treffe særskilt bestemmelse om fastsettelse av innskuddsgrunnlaget.
4. Inntekter, som er underkastet tilfeldige endringer, fastsetter pensjonskassens styre efter forslag av vedkommende ansettelsesmyndighet skjønnsvis til et gjennemsnittsbeløp enten for et visst antall år eller inntil videre, forsåvidt ikke bestemmelsen i nr. 3 er kommet til anvendelse på tilfellet.

§ 6.

1. Som tjenestetid regnes, med de nedenfor i denne og følgende paragraf nevnte undtagelser, den tid, som innskudd er betalt for.
2. Hvis en tjenestemann har innehatt en stilling før dens innlemmelse i Statens Pensjonskasse, skal hans tjenestetid i

denne stilling før indlemmelsen regnes med, selv om innskudd da ikke er betalt. Dog regnes ikke den tid med, hvori han har hatt permisjon før innlemmelsen, hvis permisjonen har vart mere enn 1 år itrekk og ikke var begrunnet i tjenestemannens sykdom, i utførelse av offentlig hverv, benyttelse av offentlig stipendium eller meddelt til videre utdannelse for hans fremtidige tjeneste. Har han samtidig innehatt flere stillinger, som senere er innlemmet, kommer bestemmelsene i § 7 til anvendelse. I tilfelle av konstitusjon eller midlertidig ansettelse anvendes § 2, nr. 3. 28 juli. Nr. 3.

Undtagelsesvis kan også tjenestetiden før 1 juli 1920 i ikke innlemmet stilling helt eller delvis medregnes efter innstilling av pensjonskassens styre og beslutning av det departement, hvorunder pensjonskassen hører.

3. Har en tjenestemann før innlemmelsen i Statens Pensjonskasse innehatt nogen stilling, som senere er inndratt, bestemmer pensjonskassens styre, om tjenestetiden i denne stilling skal regnes med.

4. Hvis en tjenestemann ved siden av et hovederhverv, som ikke går inn under denne lov, har innehatt en innlemmet stilling, som ikke var beregnet på å være hans hovederhverv, og han senere er inntrått i en innlemmet stilling, som er beregnet på å være hovederhverv, bestemmer pensjonskassens styre under hensyn til forholdet mellem grunnlagene for de to stillinger, hvor stor del av tjenestetiden i den førstnevnte stilling skal regnes med.

5. For tjenestemann, som har fratrått en innlemmet stilling og som senere på nytt er ansatt i en sådan, skal tjenestetiden før fratredelsen såvel som efter den nye ansettelse komme i betraktning, hvis enten tilbakebetaling av innskuddene efter § 14, nr. 2, ikke har funnet sted, eller det tilbakebetalte beløp ved nyansettelsen igjen innbetales i pensjonskassen med rente og rentesrente efter 5 pct. årlig.

Var den fratrådte stilling ikke beregnet på å være hovederhverv, kommer bestemmelsen i foregående nummer til anvendelse ved beregning av den samlede tjenestetid.

6. Tjenestetid før fylte 18 år medregnes ikke.

7. Med samtykke av det regjeringsdepartement, som Statens Pensjonskasse hører under, kan der treffes gjensidig overenskomst med en annen offentlig pensjonskasse eller kommune med ordnet pensjonsvesen om overføring av medlemmer. Det skal da i overenskomsten bestemmes, i hvilken utstrekning de overførte tjenestemenn skal få tidligere tjenestetid regnet med.

28 juli. Nr. 3.

8. Ved beregning av pensjon tas ikke med i tjenestetiden brøkdel av et år mindre enn $^1/_2$, mens brøkdel lik $^1/_2$ eller mere regnes som et helt år.

§ 7.

1. Hvis en tjenestemann samtidig innehar flere innlemmede stillinger, bestemmes hans tilkommende av Statens Pensjonskasse på følgende måte:
   a) For hver stilling, han fratrer med rett til straks begynnende pensjon, beregnes den pensjon, som svarer til det samlede grunnlag og tjenestetiden i vedkommende stilling. Derav tilkommer der tjenestemannen en så stor brøkdel, som grunnlaget for denne stilling alene (§ 4, nr. 1) utgjør av det samlede grunnlag.
   b) Hvis summen av grunnlagene for de samtidig eller efterhånden fratrådte stillinger overstiger det i § 4, nr. 4, fastsatte maksimum, skal det overskytende settes ut av betraktning ved pensjonens beregning.

   Er tjenestetiden i de enkelte stillinger forskjellig og ikke for alle minst 30 år, skal den nødvendige nedsettelse av grunnlaget finne sted for stilling med kortest tjenestetid. Fratres stillingene efterhånden og stilling med kortere tjenestetid før stilling med lengere tjenestetid, foretas omberegning av pensjonen ved avgang fra den siste stilling, som gir rett til øket pensjon.
   c) Hvis grunnlaget for nogen av de bibeholdte stillinger forandres, skal tidligere beregnet pensjon omberegnes.
   d) Hvis tjenestemannen fratrer en stilling uten rett til straks begynnende pensjon, avgjør styret, om han skal ha nogen ydelse i form av opsatt pensjon eller tilbakebetaling av innskudd og i tilfelle hvor meget (jfr. § 12, nr. 3, og § 14, nr. 2). Likeledes avgjør pensjonskassens styre, om grunnlaget for den fratrådte stilling skal medregnes i det samlede grunnlag ved avgang fra de øvrige stillinger.
2. Hvis en tjenestemann tidligere har hatt høiere innskuddsgrunnlag, idet han enten er gått over fra en stilling med høiere til en med lavere innskuddsgrunnlag eller grunnlaget for hans stilling er gått ned, kan pensjonskassens styre under hensyn hertil fastsette et tillegg til den efter grunnlaget ved pensjoneringens begynnelse beregnede pensjon for ham eller hans efterlatte.
3. Med samtykke av det regjeringsdepartement, som Statens Pensjonskasse hører under, kan der treffes overenskomst med en annen offentlig pensjonskasse eller kommune med ordnet pensjonsvesen om fastsettelse av innskuddsgrunnlaget og om beregning av pensjonen i tilfelle av, at et

medlem av Statens Pensjonskasse samtidig innehar stilling, som går inn under sådan pensjonskasse eller kommunal pensjonsordning. 28 juli. Nr. 3.

4. De bestemmelser, som forøvrig måtte finnes nødvendige for beregning av ydelser efter denne paragraf, treffes av pensjonskassens styre.

§ 8.

1. Det årlige beløp av en pensjon eller en tjenestemanns innskudd avrundes opad til nærmeste tall, som dividert med 12 gir et helt antall tiøre.

2. Pensjonene utbetales mot behørig kvittering og leveattest (jfr. § 3, nr. 4) efterskuddsvis og månedlig, hvis månedsterminen utgjør minst kr. 25,00, men ellers fjerdingårlig. Fjerdingårlig utbetaling kan dessuten av pensjonskassens styre fastsettes, dersom særlige forhold, f. eks. pensjonistens ophold utenfor riket, gjør det rimelig. Pensjoner til enke og barn, som lever sammen, regnes i denne forbindelse som en pensjon.

Ved en pensjonists død blir den restpensjon, som tilkommer ham, å utbetale enten til skifteretten eller til gjenlevende ektefelle eller en annen av de nærmeste efterlatte efter pensjonskassens bestemmelse.

3. Pensjonist, som opholder sig utenfor riket, må på forlangende av pensjonskassen gi fullmakt for nogen i riket bosittende til å heve pensjonen og har selv å tilveiebringe de efter omstendighetene nødvendige bevisligheter.

§ 9. I en tjenestemanns pensjon eller i innskudd, som skal tilbakebetales ham, kan pensjonskassen tilbakeholde hvad han ved avskjeden måtte skylde det offentlige eller nogen annen, i hvis tjeneste han var innskuddspliktig. Av forfalt pensjonsbeløp kan dog tjenestemannen kreve utbetalt et beløp, som efter forholdene skjønnes nødvendig til hans og hans families underhold til den dag, da pensjonen næste gang forfaller.

Med hensyn til adgang til å overdra, pantsette eller ta utlegg i uforfalt fordring på pensjon eller tilbakebetalbart innskudd gjelder lovgivningens almindelige bestemmelser herom.

§ 10.

1. Statens Pensjonskasse kan inndrive resterende innskudd (§ 22) ved utpantning. Såfremt gjelden ikke er innbetalt innen 2 måneder efter utpantningen, blir denne å tinglese.

2. Når tvangsauksjon, herunder også innbefattet konkursauksjon, forlanges over fast eiendom beliggende utenfor Kristiania og pantsatt til Statens Pensjonskasse, skal auksjonsforvalteren underrette pensjonskassens styre derom så betimelig, at den kan la møte ved auksjonen. Attest av pantebøkene om, hvorvidt pensjonskassen har panterett i

28 juli. Nr. 3.

fast eiendom, skal på forlangende av auksjonsforvalteren meddeles uten betaling og uten stempelavgift.

3. Dokument utstedt av pensjonskassen er fritatt for stempelplikt.

4. Hvis lån eller renter av lån mot pant i fast eiendom ikke er betalt til bestemt tid, har pensjonskassen adgang til efter 6 ukers varsel i Norsk Kunngjørelsestidende og påfølgende bekjentgjørelse overensstemmende med lovgivningen om tvangsauksjoner å la pantet bortselge ved offentlig auksjon uten forutgående innkallelse til forlikskommisjon, lovmål og dom.

5. Alle offentlige og kommunale oppebørselsbetjenter eller kasser plikter, efter nærmere bestemmelser av Kongen eller den han bemyndiger til det, uten godtgjørelse av Statens Pensjonskasse å besørge inneholdelse og innbetaling av innskudd til denne kasse samt å foreta pensjonsutbetalinger for den. Samme plikt til uten godtgjørelse å inneholde og innbetale innskudd påhviler også enhver annen, som betaler lønn til medlem av Pensjonskassen.

Av forfalne innskudd, som ikke innbetales i rett tid, kan pensjonskassen kreve renter efter en rentefot, som fastsettes av kassens styre.

Alle offentlige og kommunale myndigheter og andre institusjoner, som innskuddspliktige tjenestemenn hører under, plikter å sende inn til pensjonskassen meddelelser og innberetninger om de innskuddspliktige tjenestemenn i den utstrekning, som bestemmes av Kongen eller den han bemyndiger til det.

Overtredelse av bestemmelsene i dette nummer straffes med bøter.

Kapitel 2.

Egenpensjon. Tilbakebetaling av innskudd.

§ 11. Enhver tjenestemann, som går inn under denne lov, har rett til pensjon (egenpensjon) eller vartpenger efter lovens regler og vilkår.

Egenpensjon er alderdomspensjon eller invalidpensjon.

§ 12.

1. Alderdomspensjon tilkommer en tjenestemann:

a) Når han fratrer ved eller efter den aldersgrense, som er bestemt for hans stilling.

b) Når han uten å få en invalidpensjon, som utgjør et større beløp, fratrer tidligst 5 år før opnådd aldersgrense, hvis summen av hans tjenestetid og alder utgjør minst 85 år

2. Det årlige beløp av en alderdomspensjon bestemmes efter følgende regler: 28 juli. Nr. 3.
   a) Hvis tjenestemannen ved fratredelsen har en tjenestetid av 30 år eller mere, skal han ha full alderdomspensjon. Denne skal utgjøre 66 pct. av ethvert pensjonsgrunnlag, som ikke overstiger kr. 6 000,00. For høiere grunnlag skal procenttallet synke med 0,003 for hver krone, hvormed grunnlaget overstiger kr. 6 000,00 til og med et grunnlag av kr. 10 000,00.
   b) Hvis tjenestemannen ved fratredelsen har en tjenestetid av mindre enn 30 år, tilkommer der ham en avkortet alderdomspensjon. Denne skal utgjøre et antall tredivtedeler av den for hans pensjonsgrunnlag beregnede fulle alderdomspensjon efter litr. a lik antallet av tjenesteår (jfr. § 6 og § 24, nr. 3). Dog skal den avkortede alderdomspensjon uansett tjenestetiden utgjøre minst 50 pct. av full pensjon.
3. Fratrer en tjenestemann sin stilling med minst 10 års tjenestetid, men uten rett til straks begynnende pensjon efter denne lov, tilkommer der ham en opsatt alderdomspensjon fra den aldersgrense, som er fastsatt for hans stilling, dog tidligst fra hans fylte 65 år. Den opsatte alderdomspensjon beregnes efter tjenestetiden (§ 6) og skal utgjøre et antall tredivtedeler av den til pensjonsgrunnlaget ved fratredelsen svarende fulle alderdomspensjon lik antallet av tjenesteår. Tjenestetid over 30 år medregnes ikke.
4. Hvis der for en stilling ikke er fastsatt aldersgrense, anses aldersgrensen for å være 70 år for menn og 65 år for kvinner.

§ 13.

1. Invalidpensjon tilkommer efter de i det følgende gitte regler og med de der fastsatte innskrenkninger en tjenestemann, som uten å være berettiget til straks begynnende alderdomspensjon, som utgjør et minst likeså stort beløp, fratrer sin stilling på grunn av sådan svekkelse av åndseller legemskrefter, at han anses udyktig til utførelse av sine tjenesteplikter.

   Invalidpensjon kan under samme betingelser tilstås en tjenestemann, som på grunn av svekket helbred meddeles permisjon fra sin stilling, såfremt han i det siste år har hatt permisjon i minst 3 måneder på grunn av samme sykdom eller skade og ikke i permisjonstiden i henhold til tjenestemannslovens § 6 oppebærer full eller avkortet lønn.
2. Det årlige beløp av en invalidpensjon bestemmes efter følgende regler:

28 juli. Nr. 3.

a) Blir tjenestemannen helt erhvervsudyktig, beregnes pensjonen efter pensjonsgrunnlaget og tjenestetiden ved fratredelsen på samme måte som i § 12, nr. 2, for alderdomspensjon bestemt. Dog skal pensjonen minst utgjøre tre fjerdedeler av den fulle alderdomspensjon efter § 12, nr. 2, litr. a, medmindre den herved kommer til å overstige den alderdomspensjon, han vilde ha opnådd, om han med uforandret grunnlag var blitt stående i sin stilling inntil aldersgrensen. I så tilfelle skal invalidpensjonen være lik sistnevnte pensjon. For løitnanter regnes her den for kapteiner gjeldende aldersgrense.

Dersom pensjonskassens styre finner det godtgjort, at invaliditeten skyldes skade eller sykdom, som er en umiddelbar følge av usedvanlig påkjenning eller ulykkestilfelle i tjenesten, skal pensjonen, uansett tjenestetidens lengde, være så stor som den til vedkommende tjenestemanns innskuddsgrunnlag svarende fulle alderdomspensjon efter § 12, nr. 2, litr. a. Finnes det ikke godtgjort, at invaliditeten skyldes usedvanlig påkjenning eller ulykkestilfelle i tjenesten, men dette enten er sandsynliggjort eller der forøvrig er oplyst omstendigheter, som gir grunn til å anta et nærmere årsaksforhold mellem invaliditeten og tjenesten, kan pensjonskassens styre tilstå forhøiet invalidpensjon inntil full alderdomspensjon efter § 12, nr. 2, litr. a. Det samme kan skje, når og sålenge en til invalidpensjon berettiget tjenestemann har så mange pensjonsberettigede barn, at invalidpensjonen ellers vil stå i misforhold til enke- og barnepensjonen i tilfelle av hans død.

b) Blir tjenestemannen visstnok udyktig til tjeneste i sin stilling, men han anses skikket til i dens sted å overta annet erhverv, tilkommer der ham en avkortet invalidpensjon, hvis størrelse fastsettes av pensjonskassens styre for hvert enkelt tilfelle efter invaliditetens årsak og grad. Dog kan der for inntil 2 år fra fratredelsen tilstås ham en pensjon (efter litr. a), som om han var blitt helt erhvervsudyktig.

c) Ved siden av avkortet invalidpensjon eller hvis en full eller avkortet invalidpensjon bortfaller, uten at der foreligger rett til straks begynnende alderdomspensjon, har tjenestemannen rett til opsatt pensjon efter regelen i § 12, nr. 3, uansett om han ved fratredelsen hadde mindre tjenestetid enn 10 år. Summen av løpende avkortet invalidpensjon og opsatt alderdomspensjon må dog ikke overstige den invalidpensjon, som vilde blitt

tilstått efter litr. a, om tjenestemannen hadde vært helt erhvervsudyktig. 28 juli. Nr. 3.

3. For å godtgjøre sin rett til invalidpensjon på grunn av udyktighet til tjeneste må vedkommende tjenestemann la sig undersøke av en, eller om pensjonskassens styre finner det påkrevet, av to læger, som dertil kan anvises av styret. På grunnlag av undersøkelsen avgir lægen en skriftlig erklæring efter et skjema, som fastsettes av styret. Honoraret til den eller de undersøkende læger betales av tjenestemannen, hvis han selv har ansøkt om avskjed med krav på pensjon og dette blir avslått, men ellers av pensjonskassen.
4. En som invalid pensjonert tjenestemann plikter, så ofte pensjonskassen forlanger det, å tilveiebringe helbredserklæring fra en av pensjonskassens styre anvist læge, avfattet efter et skjema, som fastsettes av dette. Honoraret for sådan erklæring betales av pensjonskassen.

   Også uten forlangende av pensjonskassen kan tjenestemannen sende inn ny helbredserklæring med krav på behandling efter nr. 5. Styret bestemmer i så fall, hvem der skal betale honoraret.
5. Hvis det av de innhentede lægeerklæringer eller andre oplysninger viser sig, at der er inntrått vesentlig forandring i en som invalid pensjonert tjenestemanns erhvervsevne eller i adgangen for ham til erhverv, skal styret opta spørsmålet om hans fortsatte invalidpensjon og i tilfelle dennes størrelse til ny behandling. Har tjenestemannen overtatt ny stilling eller fått annet erhverv, skal hans pensjon nedsettes eller helt bortfalle. Det samme gjelder, hvis han finnes å kunne overta og ha anledning til å få annen for ham passende stilling eller erhverv, men han vegrer sig for å overta samme uten å godtgjøre på en for styret tilfredsstillende måte, at svakelighet eller annen særlig årsak er til hinder for hans utførelse av arbeidet.
6. Rett til invalidpensjon inntrer ikke:
   a) når tjenestemannen selv med forsett har forårsaket utjenstdyktigheten;
   b) når utjenstdyktigheten inntrer innen 2 år efter ansettelsen og skyldes en sykdom eller svakelighet, som tjenestemannen led av da han blev ansatt og som han da har kjent til.
7. Hvis en tjenestemann, som er avgått med invalidpensjon på grunn av skade ved ulykkestilfelle, oppebærer invalidrente av Riksforsikringsanstalten for den samme skade, forminskes hans pensjon med invalidrentens beløp, således

28 juli. Nr. 3.

at pensjonen helt bortfaller, hvis invalidrenten utgjør minst likeså meget som pensjonen.

Riksforsikringsanstalten plikter å sende pensjonskassen melding om, når en i pensjonskassen innlemmet tjenestemann oppebærer invalidrente av anstalten med angivelse av skadens art.

§ 14.

1. Når en tjenestemann fratrer sin stilling, enten fordi den inndras eller efter opsigelse uten egen skyld og han hverken har rett til straks å erholde full alderdomspensjon efter § 12, nr. 1, eller med hjemmel av annen bestemmelse har krav på å beholde sin lønn, kan pensjonskassens styre, hvis det antar, at det vil være umulig eller falle vanskelig for ham å skaffe sig et tilfredsstillende erhverv, tilstå ham i årlige vartpenger et beløp av inntil den av hans pensjonsgrunnlag efter § 12, nr. 2, litr. a beregnede fulle alderdomspensjon. Vartpengenes størrelse bestemmes for minst 1 og høist 3 år ad gangen.

Har tjenestemannen ikke innen opnåelse av 60 års alder erholdt nogen ny innlemmet stilling eller annet tilfredsstillende erhverv, kan der istedenfor vartpengene tilstås ham en varig pensjon, hvis størrelse fastsettes av styret.

2. Fratrer en tjenestemann sin stilling uten rett til pensjon efter denne lov og uten at han med hjemmel av annen bestemmelse har krav på å beholde sin lønn, skal han få tilbakebetalt seks tiendedeler av de av ham gjorte innskudd uten renter. Hvis det i henhold til § 22, nr. 5, er truffet bestemmelse om, at innskuddet for en stilling helt eller delvis skal bestrides av den kasse, som utbetaler lønnen, eller av nogen annen kasse eller fond, skal seks tiendedeler av det således innbetalte uten renter tilbakebetales til vedkommende kasse eller fond, forsåvidt det ikke av Kongen med Stortingets samtykke er bestemt, at beløpet skal tilfalle pensjonsfondet.

Dersom tjenestemannen på nytt intrer i innlemmet stilling, skal det innskuddsbeløp, som måtte være tilbakebetalt til vedkommende kasse eller fond, igjen innbetales i pensjonskassen med rente og rentesrente efter 5 pct. årlig, undtagen i det tilfelle, at tjenestemannen har fått tilbakebetalt seks tiendedeler av innskudd, han selv måtte ha gjort og ikke atter innbetaler beløpet med renter (§ 6, nr. 5).

§ 15.

1. En tjenestemanns egenpensjon løper fra den dag, hans lønn ophører, til og med månedsdagen efter hans død.

2. Løpende egenpensjon eller vartpenger eller rett til opsatt pensjon ophører, foruten i de tilfelle, hvor dette besluttes av pensjonskassens styre i medhold av § 13, nr. 5, eller § 14, nr. 1, i følgende tilfelle: 28 juli. Nr. 3.
   a) hvis tjenestemannen på nytt blir medlem av pensjonskassen som innehaver av nogen innlemmet stilling. Er innskuddsgrunnlaget i den nye stilling mindre enn grunnlaget i den fratrådte stilling ved avskjeden, kan dog styret bestemme, at en del av pensjonen — eller hvor særlige grunner taler for det — den hele pensjon skal fortsette å løpe. Ved endelig fratreden beregnes en ny pensjon efter grunnlaget i den siste stilling og den samlede tjenestetid. Er grunnlaget i den siste stilling også ved avskjeden fra denne mindre enn grunnlaget i den før fratrådte, fastsettes den samlede pensjon av styret (jfr. § 7, nr. 2);
   b) når og sålenge pensjonisten går i fremmed krigstjeneste uten samtykke av Kongen eller den han dertil bemyndiger.

Kapitel 3.

Enkepensjoner. Barnepensjoner.

§ 16. Enke efter en ifølge denne lov pensjonsberettiget eller pensjonert tjenestemann er berettiget til pensjon av Statens Pensjonskasse efter de nedenfor gitte nærmere regler og vilkår. Like med enke regnes hustru, hvis ekteskap er opløst ved dom på grunn av mannens forsvinnen.

§ 17.

1. a. For enker efter tjenestemenn, som avgår ved døden i tjenesten, skal enkepensjonen utgjøre 50 pct. av den alderdomspensjon, mannen vilde ha fått, om han var blitt stående i tjenesten til aldersgrensen, og beregnet efter pensjonsgrunnlaget ved hans død. For løitnanter anvendes den for kapteiner gjeldende aldersgrense.
   b. For enker efter invalidpensjonister (jfr. § 13) beregnes enkepensjonen på samme måte som under a nevnt, men efter pensjonsgrunnlaget ved invalidpensjoneringens begynnelse.
   c. For enker efter andre pensjonister utgjør enkepensjonen 50 pct. av mannens pensjon ved døden.
   d. Enkepensjonens minimum skal uansett foranstående bestemmelser være $^1/_3$ av den til pensjonsgrunnlaget ved mannens død eller fratredelse svarende fulle alderdomspensjon efter § 12, nr. 2, litr. a, (jfr. dog § 20).
2. Enkepensjonen løper fra mannens dødsdag til og med månedsdagen efter enkens død.

28 juli. Nr. 3.

§ 18.

1. Rett til enkepensjon inntrer ikke:
   a) dersom tjenestemannen er død innen 2 år efter ansettelsen eller ekteskapets inngåelse og dødsfallet skyldes sykdom, som han led av ved ansettelsen eller vielsen og som han da har kjent til;
   b) dersom ekteskapet er inngått, efterat tjenestemannen har fylt 60 år;
   c) dersom ekteskapet er inngått, efterat tjenestemannen har fratrått vedkommende stilling.

   Når særlige grunner taler derfor, kan det regjeringsdepartement, som pensjonskassen hører under, efter forslag av kassens styre bevilge hel eller delvis pensjon i disse tilfelle.
2. Hvis tjenestemannens død skyldes skade ved ulykkestilfelle, som har medført rett til enkepensjon av Riksforsikringsanstalten, forminskes enkens pensjon av Statens Pensjonskasse med den pensjon, hun oppebærer av Riksforsikringsanstalten, således at den første helt bortfaller, hvis den siste er like stor eller større.

   Riksforsikringsanstalten plikter å sende Pensjonskassen melding, når enke med enkepensjon efter en i kassen innlemmet tjenestemann oppebærer pensjon av anstalten med angivelse av pensjonens størrelse.
3. Når en innskuddspliktig tjenestemanns ekteskap opløses, skal det i dommen eller bevillingen bestemmes, om hustruens rett til enkepensjon skal vedvare eller ikke. Ved avgjørelsen herav får reglene i lov om inngåelse og opløsning av ekteskap av 31 mai 1918, § 57, 1ste ledd, tilsvarende anvendelse. Pensjonsretten bortfaller, hvis mannen gifter sig på nytt. Pensjonsretten bortfaller likeledes, hvis hustruen i mannens live inngår nytt ekteskap; pensjonsretten intrer ikke på nytt, om det nye ekteskap opløses ved mannens død eller ved skilsmisse. Hvor det av særlige grunner finnes billig, kan det dog i dommen eller bevillingen bestemmes, at retten skal vedvare, selv om mannen gifter sig på nytt. I siste tilfelle har hustru av ekteskap, som er stiftet efter skilsmissen, ikke rett til enkepensjon, medmindre den fraskilte hustrus rett til pensjon bortfaller før mannens død. Dør mannen før den fraskilte hustru, har hustruen av det senere ekteskap ingen rett til enkepensjon, om denne senere bortfaller for den fraskilte hustru.
4. Løpende enkepensjon ophører, når enken inngår nytt ekteskap, men den begynner atter å løpe, hvis det nye ekteskap opløses ved mannens død eller ved skilsmisse. Har

hun rett til enkepensjon også efter den siste mann, utbetales dog alene den største av pensjonene. 28 juli. Nr. 3.

§ 19.

1. Efterlater en pensjonsberettiget eller pensjonert tjenestemann ektefødte barn under 18 år, skal Statens Pensjonskasse yde disse pensjon. Like med ektefødte regnes barn, som er legitimert ved senere ekteskap og adoptivbarn, som er adoptert i henhold til lov om adopsjon av 2 april 1917.
2. Pensjonsberettiget barn, hvis mor lever, skal ha enkel barnepensjon. Pensjonsberettiget barn, hvis mor er død, skal ha forhøiet barnepensjon. Tjenestemannens efterlatte hustru regnes som mor i forhold til adoptivbarn og stedbarn, når disse barn vedblivende er under hendes omsorg.
3. Barnepensjonens størrelse skal avhenge av det samlede antall pensjonsberettigede barn, tjenestemannen efterlater, og finnes på følgende måte:

Først beregnes den samlede sum av barnepensjoner for samtlige under nr. 1 nevnte barn i procent av den til pensjonsgrunnlaget svarende enkepensjon efter § 17. Pensjonen for hvert barn finnes derpå ved å dividere den samlede pensjon med barnenes antall.

a) Enkel barnepensjon skal utgjøre:
for 1 barn 40 pct. av enkepensjonen.
» 2 » 60 —»—
» 3 » 75 —»—
» 4 » 90 —»—
» 5 eller flere barn 100 pct. av enkepensjonen.

b) Forhøiet barnepensjon skal utgjøre det dobbelte av de under »a« nevnte satser.

Hvis en ugift tjenestemann efterlater sig adoptivbarn, beregnes forhøiet barnepensjon.

Er et adoptivbarn også pensjonsberettiget efter sin naturlige far eller mor bortfaller den minste av pensjonene.

4. Utenfor ekteskap født barn, for hvis vedkommende farskapet er fastslått på den måte, som er bestemt i lov av 10 april 1915 (nr. 3) om barn, hvis foreldre ikke har inngått ekteskap med hverandre, og barn, som er lyst i kull og kjønn, tilkommer barnepensjon med én sjettedel av hvad enkepensjonen i tilfelle vilde utgjøre efter § 16.

Er moren død, fordobles denne barnepensjon.

5. Enkel barnepensjon løper fra farens, forhøiet barnepensjon fra morens dødsdag, og utbetales til og med den måned, hvori barnet fyller 18 år, eller hvis det dør før, til månedsdagen efter dets død.
6. Rett til barnepensjon henholdsvis efter bestemmelsene i nr. 1—3 og i nr. 4 inntrer ikke:
a) for barn, som er født i ekteskap, hvis ekteskapet er

28 juli. Nr. 3.

stiftet, efterat tjenestemannen har fratrått den innlemmede stilling.

b) for adoptivbarn, hvis adopsjon har funnet sted, efterat tjenestemannen har fratrått den innlemmede stilling, eller mindre enn 1 år før fratredelsen, samt hvis adoptivfaren er død innen 2 år efter adopsjonen, og dødsfallet skyldes sykdom, som han led av ved adopsjonen og som han da har kjent til. Heller ikke inntrer retten, hvis adopsjonsforholdet var ophørt ved tjenestemannens død.

c) for barn, som er født utenfor ekteskap, (jfr. nr. 4), hvis det er født — eller for barn, lyst i kull og kjønn, hvis det er lyst i kull og kjønn, — efterat faren har fratrått den innlemmede stilling.

Når særlige grunner taler derfor, kan det regjeringsdepartement, som pensjonskassen hører under, efter forslag av kassens styre bevilge hel eller delvis pensjon i disse tilfelle.

7. Bestemmelsen i § 18, nr. 2, finner tilsvarende anvendelse på barnepensjonen, hvis barnet av Riksforsikringsanstalten oppebærer nogen pensjon efter faren.

§ 20. Når en tjenestemann, som er fratrått med rett til opsatt alderdomspensjon, ved sin død efterlater sig enke eller barn, som var pensjonsberettiget ved hans fratreden, skal de ha avkortede pensjoner. Enkepensjonen skal utgjøre 50 pct. av den opsatte pensjon og barnepensjonen beregnes av den avkortede enkepensjon efter de i § 19, nr. 3—4, bestemte satser.

§ 21.

1. Når en efter denne lov pensjonsberettiget eller pensjonert kvinnelig tjenestemann avgår ved døden, skal §§ 17—20 gis tilsvarende anvendelse for hennes efterlatte enkemann såvelsom for hennes efterlatte barn. Barn, født av den kvinnelige tjenestemann utenfor ekteskap, står i samme stilling som hennes ektebarn.

Dog blir enkemannspensjon ikke å utbetale, medmindre det godtgjøres, at mannen har vært forsørget av sin hustru.

2. Hvis begge foreldre er døde og begge hadde rett til egenpensjon efter denne lov, skal den forhøiede barnepensjon efter § 19, nr. 3, litr. b, og nr. 4, jfr. § 20, beregnes av morens pensjonsgrunnlag, hvis pensjonsbeløpet derved blir størst men ellers av farens.

Kapitel 4.

Innskudd. Fond.

§ 22.

1. Enhver tjenestemann, som ifølge ansettelse i innlemmet stilling blir medlem av Statens Pensjonskasse, har å betale

innskudd til denne kasse, sålenge han oppebærer stillingens inntekter eller minst en så stor del derav som det pliktige innskudd Likeledes betales innskudd av tjenestemenn, som fratrer innlemmet stilling, men vedblir efter avgangen å oppebære stillingens lønn. 28 juli. Nr. 3.

Videre blir innskuddsplikten å anse som fortsatt løpende, når tjenestemannen umiddelbart overgår til ny innlemmet stilling, uten i et kortere mellemliggende tidsrum (f. eks. en feriemåned) å oppebære nogen lønn. Innskuddet blir i så fall å beregne, som om lønn for den fratrådte stilling var oppebåret til den nye lønnsutbetaling inntrer. I tvilstilfelle avgjør pensjonskassens styre, om innskuddet eller nogen del av samme i her omhandlede tilfelle kan frafalles.

2. Under permisjon fra tjenesten uten inntekt eller med mindre inntekt av stillingen enn det for denne pliktige innskudd bortfaller plikten til å betale innskuddet, men tjenestemannen skal ha rett til frivillig å betale også for permisjonstiden i inntil 2 år (jfr. § 6, nr. 1). Når særlige grunner taler derfor, kan pensjonskassens styre tillate innskuddsbetaling for en lengere tid.

3. Innskuddet beregnes i forhold til innskuddsgrunnlaget efter en procentsats, som bestemmes av Kongen med Stortingets samtykke. Satsen må dog ikke overstige 10 pct.

4. Innskuddet beregnes for hele kalendermåneder, forsåvidt ikke anderledes blir bestemt i henhold til nr. 5 nedenfor. Når innskuddsplikt inntrer, forandres eller ophører i tiden fra og med den 1 til og med den 15 i en måned, regnes den som inntrått, forandret eller ophørt den 1 i samme måned; ellers regnes den som inntrått, forandret eller ophørt den 1 i næstpåfølgende måned. Innskuddet betales efterskuddsvis og avholdes i tjenestemannens inntekter, forsåvidt dertil er anledning.

5. For enkelte stillinger eller grupper av stillinger kan Kongen eller den han bemyndiger til det fastsette særskilte regler for beregning, løpetid og innbetaling av innskudd, likesom Kongen med Stortingets samtykke kan bestemme, at innskuddet helt eller delvis skal utres av den kasse, som utbetaler lønnen, eller av nogen annen kasse eller fond. Hvorvidt og i hvilken utstrekning §§ 24 og 25 i disse tilfelle skal komme til anvendelse, bestemmes av Kongen eller den han bemyndiger til det.

§ 23.

1. Statens Pensjonskasses inntekter (innskudd, renter m. v.) avsettes til et fond — pensjonsfondet.

28 juli. Nr. 3.

Kassens pensjoner og andre utgifter dekkes først av pensjonsfondets renter sålangt disse strekker. Er rentene ikke lenger tilstrekkelige, tilskytes det fornødne av pensjonsfondet forøvrig, dog således, at der, inntil anderledes måtte bli bestemt av Kongen med Stortingets samtykke, i hvert av de første 5 år efter 1 juli 1920 bare kan uttas av fondet inntil to tiendedeler av det samlede innskuddsbeløp, som er innbetalt i det foregående år; i hvert av de næste 5 år bare inntil tre tiendedeler o. s. v. stigende med én tiendedel for hvert femår inntil høist otte tiendedeler av det nevnte beløp.

2. Forsåvidt de midler, som ifølge nr. 1 til enhver tid er stilt til rådighet, måtte vise sig utilstrekkelige til pensjonenes og de øvrige utgifters utbetaling, tilskytes det for vedkommende år manglende av statskassen.

3. Efter utgangen av året 1930 iverksettes et forsikringsteknisk opgjør av kassens status pr. 31 desember nevnte år. Til grunnlag for beregningen anvendes en av Kongen fastsatt rentefot og forøvrig i størst mulig utstrekning kassens eget statistiske materiale. Med støtte av den derved vundne erfaring skal pensjonskassens styre avgi forslag om regler for fremtidige opgjør.

Hvis det ved noget opgjør viser sig, at kassens passiva (verdien av forpliktelsene) overstiger dens aktiva (pensjonsfondet + verdien av de fremtidige innskudd) blir forskjellen (underskuddet) å tilskyte av statskassen efter nærmere regler, som gis av Stortinget, der i tilfelle også treffer bestemmelse om anvendelse av overskudd.

Kapitel 5.

Overgangsbestemmelser.

§ 24.

1. Tjenestemann, som innehar en stilling ved dens innlemmelse i statens pensjonskasse, må for å kunne bli medlem av denne innen en frist som fastsettes av det regjeringsdepartement, som vedkommende tjenestemann hører under, forplikte sig til å fratre sin stilling ved den for stillingen bestemte aldersgrense, eller — forsåvidt aldersgrensen allerede er nådd eller vil bli nådd i løpet av 3 år efter innlemmelsen — når det regjeringsdepartement, som tjenestemannen hører under, forlanger det, efterat aldersgrensen er nådd. For tjenestemenn i Stortinget og statsrevisjonen trer henholdsvis Stortingets presidentskap og statsrevisjonen i departementets sted. For andre tjenestemenn, som ikke hører under noget departement, treffes avgjørel-

sen av det regjeringsdepartement, som pensjonskassen hører under. 28 juli. Nr. 3.

2. Når tjenestemannen har vedtatt den i nr. 1 nevnte forpliktelse, anses han som medlem av pensjonskassen fra det for stillingens innlemmelse fastsatte tidspunkt eller i tilfelle det senere tidspunkt, fra hvilket han begynte å oppebære stillingens inntekter.
3. For de før 1 juli 1917 ansatte tjenestemenn, som fratrer med rett til alderdomspensjon i henhold til § 12, nr. 1, eller invalidpensjon efter § 13, skal tjenestetiden (jfr. § 6) ved pensjonens beregning forhøies med 5 år.

   Samme rett tilkommer tjenestemann, som er ansatt efter 1 juli 1917, når han i henhold til § 6, nr. 5, får tidligere tjenestetid tilgoderegnet og den datum, hvorfra den samlede pensjonsanciennitet blir å regne, kommer til å ligge forut for 1 juli 1917.
4. I det innskudd, som omhandles i § 22 kommer til fradrag:
   a) For tjenestemann, som gjør eller har gjort innskudd i Den Norske Enkekasse eller på annen måte har fyldestgjort innskuddsplikt i denne kasse: 4 pct. av innskuddsgrunnlaget, dog ikke av det beløp, hvormed grunnlaget overstiger 7 000 kroner.

      Hvis den pliktige enkepensjon eller hvad der i dens sted er sikret på annen måte ved avbrytelse av forsikringsplikten er blitt nedsatt til et lavere beløp, fastsettes den inntekt, hvorav fradraget skal beregnes, i forhold til det nedsatte beløp efter nærmere bestemmelse av pensjonskassens styre.
   b) For tjenestemann, som er medlem av Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn og som enten fremdeles betaler innskudd eller allerede har betalt alle for ham fastsatte innskudd til denne kasse: 4 pct. av innskuddsgrunnlaget, dog ikke av det beløp, hvormed grunnlaget overstiger 7 000 kroner.

      Er innskuddsplikten i nevnte kasse avbrutt, nedsettes fradraget efter nærmere bestemmelse av pensjonskassens styre.
5. Såfremt og sålenge innskuddet til Statens Pensjonskasse efter fradrag som ovenfor bestemt fremdeles vil bli så stort, at det sammen med vedkommendes pliktige premier til Den Norske Enkekasse, Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn eller begge disse kasser tilsammen vilde utgjøre mer enn 10 pct. av hans innskuddsgrunnlag, tilstås ytterligere fradrag i innskuddet til Statens Pensjonskasse, således at de samlede pliktige innbetalinger blir forminsket

28 juli. Nr. 3.

til 10 pct. av innskuddsgrunnlaget, dog ikke til mindre enn de løpende premier til de eldre kasser.

6. Innskudd, som i henhold til derom fattet stortingsbeslutning (om 6 pct. fradrag i gasje m. v.) er innbetalt før 1 juli 1917 og midlertidig innsatt i sparebank, blir med påløpne renter å innbetale til pensjonsfondet. Dog skal eventuelt det i henhold til bestemmelsen i nr. 5 formeget innbetalte med renter tilbakebetales tjenestemannen eller hans arvinger.

§ 25. I de i henhold til denne lov beregnede pensjoner skal der i følgende tilfelle skje fradrag:

1. Hvis en enke oppebærer enkepensjon (overlevelsesrente) eller livrente av Den Norske Enkekasse eller rente av kapital, som måtte være sikret henne i enkekassen, blir hennes enkepensjon efter denne lov å forminske med den nevnte pensjon, livrente eller kapitalrente beregnet efter 4 pct., med det bonustillegg, som tilkommer vedkommende forsikring (§ 28). Er der istedenfor pliktig enkepensjon eller nogen del derav sikret henne enkepensjon eller livrente av nogen annen offentlig kasse eller fond, skal forminskelsen beregnes, som om enkepensjonen var sikret i enkekassen; dog skal forminskelsen ikke utgjøre mer enn, hvad hun oppebærer av vedkommende kasse eller fond, likesom hendes samlede pensjon ikke skal forminskes, om bonussatsen forhøies, efterat pensjonen er blitt aktuell.

   Er enkepensjon sikret ved forsikring i privat selskap eller ved depositum av verdipapirer, skal forminskelsen være lik den pliktige enkepensjon, som anses sikret på denne måte, med tillegg av den bonus, som vilde vært utbetalt, om pensjonen var sikret ved forsikring i enkekassen, dog ikke over 25 pct.

   Blir i noget tilfelle fradraget likestort eller større enn enkepensjonen efter denne lov, bortfaller denne pensjon.

2. Hvis en tjenestemann oppebærer pensjon av Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn, blir hans pensjon efter denne lov å forminske med hans pensjon av nevnte kasse, således at den helt bortfaller, hvis sistnevnte pensjon er lik eller større enn pensjonen efter denne lov.

§ 26. Inntil Kongen med Stortingets samtykke anderledes bestemmer, innbetaler statskassen til Statens Pensjonskasse årlig et beløp svarende til de samlede pensjonsutgifter, som utgiftsførtes under statsbudgettet i det sist forløpne budgettår forut for 1 juli 1917, avrundet opad til nærmeste hundrede tusen kroner, med fradrag av, hvad der hvert år utbetales av tilsvarende pensjonsutgifter under vedkommende senere års statsbudgetter, samt av hvad der for samme senere

år måtte være tilskutt ifølge § 23. De innbetalte beløp avsettes til det i § 23 nevnte pensjonsfond. 28 juli. Nr. 3.

§ 27.

1. Når en stilling innlemmes i Statens Pensjonskasse, bortfaller for fremtidige innehavere plikt til å sikre pensjon i Den norske Enkekasse og i Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn. Såfremt tidligere ansatt innehaver innlemmes (§ 24), bortfaller for hans vedkommende plikten til å sikre tilleggspensjon i Enkekassen ifølge § 20 i lov av 21 juni 1885 og i Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn.
2. Der er ikke adgang til å tegne frivillig forsikring i Den Norske Enkekasse.
3. Når denne lov trer i kraft, tilbakeføres den Norske Enkekasses administrasjonsfond til Enkekassens reservefond.

§ 28.

1. Ved de treårige opgjør av Den Norske Enkekasses status beregnes premiereserven også for de efter loven av 29 juni 1848 tegnede forsikringer på samme grunnlag, som er eller blir bestemt for forsikring efter loven av 21 juni 1895.
2. Efter hvert opgjør fastsettes overensstemmende med lovene av 21 juni 1895 og 22 mai 1902, med hvor store tillegg (bonus) de dertil berettigede forsikringers beløp skal utbetales i den påfølgende opgjørsperiode, dog således at der til bonustillegg kan anvendes inntil det hele beløp, som blir tilbake av reservefondet, efterat der som sikkerhetsfond såvel for de nominelle forsikringsbeløp som for de til disse fastsatte tillegg er avsatt 10 pct. av premiereserven.
3. Hvis der ved den endelige avvikling av nogen av de særskilte avdelinger av Den Norske Enkekasse og Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn finnes midler tilovers, blir disse å overføre til pensjonsfondet.

Så skal også skje med de midler, som innestår i det i lov av 20 april 1917 omhandlede hjelpefond.

§ 29. De bestemmelser om innskudd og pensjonsrettigheter, som er gitt i denne lov eller blir truffet i medhold av den, kan optas til revisjon med fornøden omregulering i det tilfelle, at statens tjenestemenn også måtte bli pålagt plikt til å inntre som medlemmer av en eventuell folkeforsikring (folketrygd) eller blir berettiget til almindelig folkepensjon.

§ 30. Forsåvidt Stortinget i henhold til derom tatt forbehold beslutter en nedregulering av lønningene for statens tjenestemenn og denne nedregulering bevirker at nogen egenpensjon, som er beregnet på grunnlag av tidligere gjeldende

28 juli. Nr. 3.

høiere lønn, blir større enn 80 pct. av den fratrådte stillings nye, høieste pensjonsgrunnlag, skal sådanne pensjoner efter beslutning av Stortinget kunne nedsettes til 80 pct. av det nevnte nye pensjonsgrunnlag.

For enke- og barnepensjoner får denne regel tilsvarende anvendelse, idet nedsettelsen skjer i samme forhold, hvori mannens pensjon i tilfelle vilde blitt nedsatt.

§ 31. Nærværende lov trer i kraft straks.

Fra samme tid opheves lov om pensjonsordning for Statens tjenestemenn av 20 april 1917 med tilleggslov av 12 juli 1918.

Dog gjelder følgende overgangsbestemmelser:

1. For medlemmer, som inngår under lønnsreguleringen av 10 og 12 juli 1920 og som har godtatt denne, er nærværende lov gjeldende fra 1 juli 1920.
2. Andre medlemmer, som ikke i henhold til særskilte bestemmelser er forpliktet til å vedta nærværende lov som gjeldende for dem fra 1 juli 1920 eller eventuelt fra senere ansettelse, har innen en av pensjonskassens styre fastsatt frist å avgi skriftlig erklæring om, hvorvidt de for sitt vedkommende godtar loven som gjeldende fra 1 juli 1920 eller ikke.
3. De under nr. 2 omhandlede medlemmer, som innen den nevnte frist ikke har innsendt sin erklæring, og som innen en av styret fastsatt ny frist undlater å innsende sådan, anses som om de hadde avgitt bekreftende erklæring.
4. For de under nr. 2 omhandlede medlemmer, som ikke vedtar loven som gjeldende for dem fra 1 juli 1920, blir rettigheter og forpliktelser uforandret gjeldende efter loven av 20 april 1917 med tilleggslov av 12 juli 1918, dog med de nedenfor under nr. 7 nevnte undtagelser.
5. For medlemmer, som er fratrådt med pensjon — straks begynnende eller opsatt — i tiden mellem 1 juli 1920 og nærværende lovs ikrafttreden, blir deres pensjon å beregne efter denne lovs regler, forsåvidt dette leder til et for dem gunstigere resultat enn om beregningen skjer efter loven av 20 april 1917.
6. For medlemmer, som er avgått ved døden i tidsrummet mellem 1 juli 1920 og denne lovs ikrafttreden, eller som — ifall de er forpliktet til å avgi den i nr. 2 omhandlede erklæring — senere avgår ved døden innen de av styret fastsatte frister uten å ha avgitt erklæringen, blir denne lovs bestemmelser gjeldende, forsåvidt disse stiller sig gunstigere for de efterlatte enn bestemmelsene i loven av 20 april 1917.
7. For medlemmer, hvis pensjon er eller blir endelig fastsatt efter loven av 20 april 1917, vedblir dennes bestemmelser

å være gjeldende. Dog skal for sådanne medlemmer de forandrede bestemmelser i nærværende lovs §§ 8, nr. 2, 9, 18, nr. 4 og 19, nr. 5 komme til anvendelse fra 1 juli 1920 å regne; det samme gjelder de forandrede bestemmelser i §§ 7, nr. 1, 13 og 14, nr. 1, forsåvidt ikke dette fører til et for vedkommende ugunstigere resultat. 28 juli. Nr. 3.

8. For de efterlatte efter medlemmer, som er fratrått med rett til straks begynnende eller opsatt pensjon før 1 juli 1920 og som avgår ved døden efter dette tidspunkt, blir nærværende lovs bestemmelser gjeldende, forsåvidt disse stiller sig gunstigere for vedkommende.

9. Tjenestemenn, hvis stilling er innlemmet i pensjonskassen, men som i henhold til § 24, nr. 1 og 2, i lov av 20 april 1917 ikke er medlem av pensjonskassen, kan innen en av dennes styre fastsatt frist bli medlem av denne på de betingelser, som fastsettes av det regjeringsdepartement, hvorunder pensjonskassen hører.

Lov *)[1] om forandring i lov av 31 mai 1873 om Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn. 28 juli. Nr. 4.

§ 13 opheves.

Lov *)[2] om forandring av § 20 i lov om drift av apotek av 4 august 1909. 28 juli. Nr. 5.

I.

§ 20 i lov om drift av apotek av 4 august 1909 skal herefter lyde som følger:

En apoteker er forpliktet til såvel natt som dag, helligdag som hverdag, å la ekspedere de forlangte lægemidler så hurtig som mulig. Dog kan resepter på brennevin, spiritus og sterk (het) vin ikke kreves ekspedert på søn- eller helligdager eller på andre dager utenfor den sedvanlige ekspedisjonstid, medmindre resepten av lægen (tannlægen eller dyrlægen) er gitt påtegning om, at lægemidlet tiltrenges uopholdelig eller han på annen måte har underrettet herom. Nærmere forskrifter herom kan utferdiges av departementet.

På steder, hvor der finnes to eller flere apotek, kan departementet, efterat de lokale myndigheter har hatt anledning til å uttale sig, tillate, at apotekene vekselvis holdes lukket på søn- og helligdager samt om nettene. Likeså kan depar-

*) Bekjentgj. 2 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

[1]) St.besl. 22 juli. Se Ot. prp. nr. 38. Dok. nr. 18. Innst. O. VIII. St.tid., forh. i Ot. s. 1178; i Lt. s. 260.

[2]) St.besl. 22 juli. Se Ot. prp. nr. 17. Innst. O. nr. 104. St.tid., forh. i Ot. s. 940—941, 1179; i Lt. s. 229—230; 233—235, 260.

28 juli. Nr. 5. tementet for steder, hvor der kun er ett apotek, på samme måte fastsette innskrenkning i den tid apoteket skal holdes åpent.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

28 juli. Nr. 6. **Lov** *)[1]) om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminene fra og med 1921—1922 til og med 1930—1931.

I.

§ 1. For tilfelle av, at der for budgett-terminene fra og med 1921—1922 til og med 1930—1931 besluttes utlignet ekstraordinær skatt til staten av formue, skal skattens utbringende ikke inngå i statskassen, men avsettes til et fond, hvis midler anvendes efter beslutning av Stortinget til

a. dekning av statskassens tap på de under verdenskrigen iverksatte kriseforanstaltninger,

b. motarbeidelse av arbeidsløshet. Midler av dette fond kan dog ikke anvendes til statens offentlige arbeidsdrift eller byggearbeider, som regelmessig bevilges på statens ordinære eller ekstraordinære utgiftsbudgetter, men alene til nødsarbeider,

c. lån til kommuner til igangsettelse av nødsarbeider. Sådanne lån gis av Kongen og er rentefri, men avdras med $^1/_{10}$ årlig. De øvrige vilkår fastsettes av Kongen.

§ 2. Ved utskrivning av skatt som nevnt i § 1 kommer ved siden av de almindelige bestemmelser i skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911 med tilleggslover, herunder lov av 13 juli 1921, inneholdende midlertidige bestemmelser om utligning av skatt til staten på inntekt og formue, følgende særlige regler til anvendelse.

§ 3. Skattepliktige er:

a. Personer, som er bosatt eller vedvarende opholder sig innen riket, norske statsborgere, som forlater riket efter nærværende lovs ikrafttreden samt i riket hjemmehørende døds- og administrasjonsboer.

b. I utlandet bosatte personer og utenlandske selskaper og innretninger, som utøver eller deltar i nogen næringsdrift, som drives eller bestyres her i riket, eller som her i riket besidder formue i fast eiendom eller løsøre.

---

*) Bekjentgi. 2 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

[1]) St.besl. 22 juli. Se Ot. prp. nr. 76 for 1920. Dok. nr. 15 med tillegg for 1921. Innst. O. VI. St.tid., forh. i Ot. s. 1075—1134; i Lt. s. 237—255.

c. I utlandet bosatte aksjonærer, parthavere m. v. i aksjeselskap og dermed likestilt selskap.

Bestemmelsene i skattelovene av 18 august 1911 med tilleggslover, for landet § 26 bokstav a og n, § 27 og § 28, for byene § 21, bokstav a og n, § 22 og § 23 finner tilsvarende anvendelse.

§ 4. Personer, som har tatt ophold i utlandet før nærværende lovs ikrafttreden, er skattepliktige, forsåvidt deres ophold er av midlertidig art. Som midlertidig regnes ikke ophold, som har varet minst 4 år.

§ 5. Formue tilhørende barn (herunder adoptivbarn), som er under 21 år og som ikke er gått over i selvstendig virksomhet, lignes underett med familieoverhodets formue. Bestemmelsene i skattelovene av 18 august 1911, for landet § 115, for byene § 107, begges annet ledd, finner tilsvarende anvendelse.

§ 6. Har en skattepliktig eller dennes ektefelle efter den 31 desember 1918 bortgitt midler til slektninger i rett nedstigende linje eller deres ektefeller, blir skatten av giverens formue å erlegge efter den gjennemsnittlige procentsats, som vilde være kommet til anvendelse, om giveren fremdeles hadde vært eier av de bortgitte midler. Efter den samme procentsats erlegger mottageren skatt av de pågjeldende midler. Er der for overdragelsen ydet delvis vederlag, kommer alene i betraktning et beløp svarende til forskjellen mellem verdien av de overdratte midler og vederlaget.

Det samme gjelder, hvor den skattepliktige eller dennes ektefelle har bortgitt midler til stiftelse eller legat, hvis avkastning helt eller delvis skal komme den skattepliktige selv, dennes ektefelle eller slektninger i rett nedstigende linje eller deres ektefeller tilgode. Bestemmelsen i nærværende ledd kommer ikke til anvendelse i tilfelle, hvor de pågjeldende personer alene er tillagt en fortrinsrett under ellers like vilkår.

Anvendelsen av foranstående bestemmelser er begrenset til de beløp, hvormed mottageren den 1 januar 1921 ennu måtte være beriket ved den stedfunne overdragelse.

Hvad foran er fastsatt for mottageren, gjelder også dennes ektefelle eller arvinger.

§ 7. Bestemmelsen i § 6 får ikke anvendelse på:

a. Utlegg til mottagerens underhold og utdannelse, forsåvidt de ikke overstiger et rimelig mål.
b. Midler, som er ydet i henhold til rettslig krav fra mottagerens side, opstått før 1 januar 1919.
c. Midler, som ikke inngår under foranstående bokstaver a og b, til en samlet verdi av ikke over kr. 20 000,00. Er der bortgitt midler til en verdi av over kr. 20 000,00,

28 juli. Nr. 6.

kommer ved anvendelse av § 6 kun i betraktning den del av verdien, som overstiger dette beløp.

§ 8. For personer (boer), som henhører under nærværende lovs § 3, bokstav a, medregnes ved formuesansettelsen også faste eiendommer og anlegg beliggende i utlandet.

§ 9. Til den skattepliktiges formue henregnes også innbo og annet løsøre, som ingen inntekt gir. Undtatt er dog gjenstander til en samlet verdi av ikke over kr. 50 000,00.

§ 10. Med hensyn til stedet for skattskrivningen gjelder de samme forskrifter, som inneholdes i § 3 i beslutningen om den almindelige formues- og inntektsskatt til staten for 1921—1922, jfr. § 5 i lov av 13 juli 1921 inneholdende midlertidige bestemmelser om utligning av skatt til staten på inntekt og formue.

§ 11. Formuen ansettes til hvad den utgjør den 1 januar i det år hvori ligningen foretas.

Skattepliktige, som i medhold av skattelovene av 18 august 1911, for landet § 36, for byene § 30, begges annet ledd, benytter et annet regnskapsår enn kalenderåret, er forpliktet til å inngi særskilt selvangivelse over sin samlede formue på den nevnte dag. Fra denne bestemmelse kan vedkommende regjeringsdepartement på ansøkning gi dispensasjon, således at formuen ansettes til det beløp, som den utgjør ved utgangen av siste regnskapsår.

§ 12. Personer (boer), som efter skattelovene av 18 august 1911 for landet § 56, for byene § 48, har å levere selvangivelse, skal vedlegge:

1. Opgave med tilføiet verdiansettelse over innbo samt annet løsøre, som ingen inntekt gir (nærværende lovs § 9).
2. Opgave over bortgitte midler av den art, som omhandles i nærværende lovs § 6, jfr. § 7, særskilt for hver mottager.

De forannevnte opgaver avfattes efter formularer, anordnet av vedkommende regjeringsdepartement.

Undlatelse av å utfylle og innsende de foreskrevne formularer medfører samme virkning som undlatelse av å innsende pliktig selvangivelse.

§ 13. Skatten utlignes av de ordinære ligningsmyndigheter.

Efter skatteligningens tilendebringelse utlegges særskilt skatteliste for de i nærværende lov omhandlede skatteansettelser, hvilket kunngjøres på vanlig måte.

Ligningsmyndighetene har på forlangende å meddele alle fornødne oplysninger til den ligningsmyndighet, av hvem den skattepliktige skal lignes efter nærværende lov, såvelsom til den i § 14 omhandlede ankenevnd.

Godtgjørelsen for det særarbeide, som den særskilte ligning efter denne lov medfører, bæres av statskassen og fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement. 28 juli. Nr. 6.

§ 14. Skatteansettelsene for det hele land prøves av en ankenevnd. Denne består av 9 medlemmer med hver sin varamann, som opnevnes av Kongen, og hvis godtgjørelse bestemmes av vedkommende regjeringsdepartement.

Ankenevnden har krav på å erholde godtgjørelse til lønt medhjelp og til bestridelse av utgifter ved kontorhold.

For ankenevndens medlemmer, dens kontorpersonale og de i § 18 nevnte sakkyndige gjelder, hvad der er foreskrevet i skattelovene av 18 august 1911, for landet § 129, for byene § 121.

§ 15. Til ankenevnden kan inngis klage fra skattepliktig, som mener sig urettelig eller for høit skattlagt. Klagen må for å komme i betraktning være inngitt skriftlig til ankenevnde innen 4 uker fra kunngjørelsen om skattelistens utleggelse.

§ 16. Snarest mulig efter ligningens avslutning tilstiller ligningsmyndighetene ankenevnden en fortegnelse i sådan form, som av vedkommende regjeringsdepartement foreskrives, over alle som er ilignet skatt efter nærværende lov. Likeledes innsendes fortegnelse over skattydere av den i § 3, bokstav a og over personer av den i samme paragrafs bokstav b nevnte art, som ved den almindelige statsskattligning er ansatt i en formue av kr. 150 000,00 eller derover. Sammen med fortegnelsen innsendes skattyderens selvangivelse med bilag. Samtidig innsendes fortegnelse over alle aksjeselskaper og dermed likestilte selskaper, som i distriktet er ilignet skatt til staten av formue eller inntekt med opgave over ligningsansettelsene og den av ligningsnevnden (ligningsrådet) ansatte salgsverdi av selskapets aksjer (parter).

§ 17. Ankenevnden gjennemgår de innkomne fortegnelser og kan, hvad enten der er inngitt klage efter § 15 eller ikke, nedsette eller forhøie de av de ordinære ligningsmyndigheter foretatte ansettelser. Forinnen forhøielse foretas, skal der alltid gis den skattepliktige anledning til å uttale sig, idet det uttrykkelig meddeles, på hvilket punkt ligningsansettelsene påtenkes fraveket. Enhver avvikelse fra de ordinære ligningsmyndigheters avgjørelser begrunnes kortelig.

§ 18. Hvor ankenevnden anser det påkrevet til veiledning ved formuesansettelsen, kan den la verdsettelser av formuesgjenstander foreta ved 2 opnevnte sakkyndige.

Disse må ikke være personer, som står i konkurranseforhold til den skattepliktige. De sakkyndige kan befare faste eiendommer og anlegg, om de finner det fornødent av hensyn til verdsettelsen.

28 juli. Nr. 6.

Enhver skattyder er forpliktet til å forevise sine regnskapsbøker og meddele andre oplysninger vedrørende sine formuesforhold, når ankenevnden eller nogen av denne dertil bemyndiget forlanger det. Likeledes er ethvert aksjeselskap eller dermed likestilt selskap forpliktet til på forlangende å tilstille ankenevnden selvangivelse og årsregnskap. Overtredelse av bestemmelsene i nærværende ledd straffes med bøter.

§ 19. Ligningsmyndighetene besørger sådan utregning eller omregning av skatt, som ankenevndens avgjørelse måtte foranledige. Liste over de nye og endrede ansettelser utlegges og kunngjørelse herom utferdiges på vanlig måte.

§ 20. Skatten forfaller til betaling den 1 oktober i det år hvori ligningen foretas. Dog kan betaling i intet tilfelle kreves, før der er forløpet 4 uker fra den dag, da skattelistens utleggelse blev kunngjort. Når et skattebeløp på grunn av bestemmelsen i foregående punktum forfaller til betaling efter 1 oktober i det år hvori ligningen foretas, skal skatten erlegges med renter fra dette tidspunkt til skattens forfallstid efter en rentefot som bestemmes av Kongen.

Har skattyderen inngitt klage til ankenevnden, skal skatten, sålenge klagen ikke er endelig avgjort, innbetales med det i skattelisten opførte beløp. Hvis skatten efter ankenevndens beslutning blir strøket eller nedsatt, får vedkommende i overensstemmelse med den trufne avgjørelse den erlagte skatt helt eller delvis tilbakebetalt med renter som ovenfor bestemt.

Skatt, som pålegges efter avgjørelse av ankenevnden, forfaller til betaling 4 uker fra den dag, da skattelistens utleggelse er blitt kunngjort (jfr. § 19).

§ 21. Skatten kan erlegges ved levering av norske statsobligasjoner, statsgaranterte obligasjoner og kommuneobligasjoner. I betalings sted kan også mottas aksjer og andre verdipapirer, forsåvidt disse eiedes av skattyderen den 1 januar i det år hvori ligningen foretas. Den kurs, hvortil obligasjoner, aksjer m. v. mottas, fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement. I verdipapirer kan dog kun erlegges inntil 50 pct. av ethvert skattebeløp.

§ 22. Personer, som akter å utvandre fra riket, plikter å betale eller stille sikkerhet for skatt efter nærværende lov. For beregning av den skatt, som blir å erlegge, gjelder følgende regler:

Finner avreise sted efter nærværende lovs ikrafttreden, men før utleggelse av skatteliste (§ 13) for skatteåret 1921—1922, foretas særskilt ligning for vedkommende skattepliktige. Skatten erlegges med det tidobbelte av de for budgett-terminen 1921—1922 gjeldende satser.

Finner avreise sted efter utleggelse av skattelisten for 28 juli. Nr. 6.

skatteåret	1921—22	erlegges	det tidobbelte
—	1922—23	—	» nidobbelte
—	1923—24	—	» ottedobbelte
—	1924—25	—	» syvdobbelte
—	1925—26	—	» seksdobbelte
—	1926—27	—	» femdobbelte
—	1927—28	—	» firedobbelte
—	1928—29	—	» tredobbelte
—	1929—30	—	» dobbelte

av det ved siste ligning, i tilfelle efter ankenevndens avgjørelse, fastsatte skattebeløp. Personer, på hvem nærværende paragrafs bestemmelser har funnet anvendelse, skattlegges ikke for de efterfølgende budgett-terminer.

§ 23. Efterligning av skatt efter nærværende lov kan alltid forlanges, når der ved en skattyders ligning finnes å være begått vesentlige feil, hvorved formuen er for lavt ansatt. Dette gjelder dog ikke feil av skjønnsmessig art, medmindre feilen er bevirket ved uriktige eller mangelfulle oplysninger fra den skattepliktige.

Rett til efterligning tapes først, hvis begjæring derom ikke fremkommer innen 10 år, eller hvis forseelse som omhandlet i skattelovene av 18 august 1911, for landet § 118, for byene § 110, forsettlig er begått, 15 år regnet fra 1 januar i det år, hvori ligningen skulde vært foretatt.

Innen utløpet av de i annet ledd omhandlede frister kan efterligning begjæres efter den skattepliktiges død. Jfr. landsskattelovens § 121, byskattelovens § 113, begges femte ledd.

Har den i § 14 omhandlede ankenevnd avsluttet sitt arbeide, trer riksskattestyret i ankenevndens sted.

Iøvrig finner skattelovenes almindelige forskrifter om efterligning anvendelse.

§ 24. Er en person reist fra riket efter nærværende lovs ikrafttreden og avgår ved døden uten å ha erlagt pliktig skatt efter nærværende lov, er her i riket boende arving forpliktet til å erstatte staten det beløp, hvormed han er blitt beriket ved, at arvelateren eller boet har undgått beskatning. Beløpet fastsettes ved efterligning, som utføres av ligningsmyndighetene i det distrikt, hvor arvingen bor. Begjæring om efterligning må være fremkommet til ligningsmyndighetene innen 2 år efter den skattepliktiges død eller senest 1 januar 1940.

§ 25. Fordring på skatt efter nærværende lov foreldes i 10 år.

§ 26. Vedkommende regjeringsdepartement kan, når omstendighetene i særlig grad taler herfor, på andragende nedsette eller eftergi skatt efter nærværende lov.

28 juli. Nr. 6.

II.

Følgende bestemmelser gjelder forsåvidt skatten skal utskrives for 1921—1922:

§ 1. Lov av 13 juli 1921 inneholdende midlertidige bestemmelser om utligning av skatt til staten på inntekt og formue kommer ved ligning efter nærværende lov til anvendelse også for skatteåret 1921—1922, dog med følgende endringer:

1. Enhver, som eier aksjer (parter) i aksjeselskap og dermed likestilt selskap, skal innen 1 oktober 1921 levere til ligningsmyndighetene i det distrikt, hvor han lignes efter nærværende lov, spesifisert fortegnelse avfattet efter formular, som fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement, over sine aksjer (parter).

   Undlatelse av å utfylle og innsende den foreskrevne formular medfører samme virkning som undlatelse av å innsende pliktig selvangivelse.
2. Nevnte lovs § 6 finner ikke anvendelse.
3. Verdien av aksjer (parter) settes til hvad den utgjør 1 juli 1921.

§ 2. Den ved lover av 22 februar 1921 foretatte forandring i skattelovene av 18 august 1911 for landet § 16, for byene § 11, kommer ved ligningen efter nærværende lov til anvendelse også for skatteåret 1921—22.

§ 3. De i nærværende lovs avsnitt I § 12 nevnte opgaver innsendes ved ligningen for skatteåret 1921—1922 til ligningsnevnden (-rådet) innen 1 oktober 1921.

Innen samme frist innsendes også selvangivelse som omhandlet i nærværende lovs avsnitt I, § 11.

Opgaver som nevnt i nærværende lovs avsnitt I, § 16 annet punktum skal ved ligningen for skatteåret 1921—1922 omfatte skattydere av den i § 3 bokstav a og personer av den i samme paragrafs bokstav b nevnte art, som ved ligning overensstemmende med nærværende lovs avsnitt II er ansatt i en formue av kr. 150 000,00 eller derover.

§ 4. Skatten for 1921—1922 forfaller til betaling den 2 januar 1922. Iøvrig gjelder hvad der er bestemt i § 20.

III.

Nærværende lov trer i kraft straks.

28 juli. Nr. 7.

Lov *)[1]) om adgang til inntektsfradrag ved skatteligningen for overpris på forretningseiendommer i brandstrøket i Bergen.

*) Bekjentgj. 2 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

[1]) St.besl. 22 juli. Se Ot. prp. nr. 42. Innst. O. nr. 125. St.tid., forh. i Ot. s. 1029—1037; i Lt. s. 236—237.

§ 1. For forretningseiendommer, der under ekstraordinære konjunkturforhold er opført til overpris i det i Bergen 15—16 januar 1916 brente strøk — mellem Muralmenningen, Kommunikasjonslinjen, Christies gate, Småstrandgaten, Torvalmenningen og Vågen samt kvartalet mellem Christies gate, Kaigaten, Muségaten og Rådstusmuget — skal overprisen, uansett bestemmelsene i byskattelovens § 38, 3dje ledd, ved inntektsansettelsen fradras med passende beløp efter ligningsmyndighetenes skjønn. 28 juli. Nr. 7.

§ 2. Avskrivning av overpris kan også skje i inntekt, som den skattepliktige måtte ha utenfor inntekten av den gjenopførte bygning efter fratrekk av renter av pantegjeld. Dog skal ikke noget år mer enn halvdelen av sådan inntekt komme til fradrag som avskrivning.

Riksskattestyret utferdiger almindelige regler, som ligningsmyndighetene vil ha å befølge, om hvorledes avskrivningen skal gjennemføres.

§ 3. Nærværende lov kommer første gang til anvendelse ved ligningen for 1922—1923.

Lov *) [1]) **inneholdende tillegg til lov av 7 juni 1918 om betinget fritagelse for skatteplikt av assuransegevinst ved forlis eller tap av skibe med tilleggslov av 16 juli 1920.** 28 juli. Nr. 8.

§ 1. Lov av 7 juni 1918 om betinget fritagelse for skatteplikt av assuransegevinst ved forlis eller tap av skibe § 2 skal herefter lyde således:

»Den nye tonnasje, som anskaffes for forsikringssummen, skal innen utgangen av 1926 eller i tilfelle den forlengede frist, som måtte bli fastsatt (tilleggslov av 16 juli 1920 § 2) nedskrives med et beløp, som svarer til den samlede assuransegevinst. For denne nedskrivning tilstedes ikke fradrag ved inntektsansettelsen. Nedskrivningen skjer uhindret av den i landsskattelovens § 50, byskattelovens § 40, begges 3dje ledd, fastsatte begrensning«.

I samme lov utgår av § 1 første punktum ordene »av overpris«.

§ 2. Lov av 7 juni 1918 med tilleggslov av 16 juli 1920 kommer til anvendelse også i tilfelle hvor forsikringssummen (salgssummen, erstatningssummen) anvendes til innkjøp av ferdigbygget norsk tonnasje.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

De forandrede regler i § 1 blir å anvende i alle tilfelle,

*) Bekjentgj. 2 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

[1]) St.besl. 22 juli. Se Ot. prp. nr. 19. Dok. nr. 25. St.tid., forh. i Ot. s. 1140; i Lt. s. 255.

28 juli. som går inn under loven, forsåvidt ikke efterligning av overskuddet allerede har funnet sted med hjemmel av de hittil gjeldende regler. Har med hjemmel i disse regler full nedskrivning ikke kunnet finne sted, kan ytterligere nedskrivning i overensstemmelse med de nye regler foretas.

Bestemmelsen i § 2 kommer til anvendelse ved utskrivning av skatter til stat og kommune på grunnlag av inntektsåret 1920, forsåvidt erklæring i overensstemmelse med lov av 7 juni 1918 § 1 avgis til vedkommende regjeringsdepartement innen 1 september 1921. Har ligning allerede funnet sted, blir fornøden omligning å foreta.

28 juli. **Plakat***) inneholdende forandring i og tillegg til plakat av 19 september 1894 angående forholdsregler ved utførsel av husdyr.

I kraft av lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer av 14 juli 1894, kapitel 4, bestemmes herved, at plakat av 19 september 1894 angående forholdsregler ved utførsel av husdyr, dens § 5 og § 6 samt nye §§ 7 og 8, skal lyde således:

§ 5. For dyrs undersøkelse med merkning erlegger avsenderen for hver forretning en betaling pr. dyr til dyrlægen. Denne betalings størrelse blir å fastsette efter en takst, som vedkommende fylkesmann og dyrlæge under forbehold av Landbruksdepartementets godkjennelse kommer overens om.

Betalingen beregnes efter det samlede antall dyr, som samme eksportør forlanger undersøkt på en gang.

På samme måte fastsettes godtgjørelsen for den i § 4 omhandlede undersøkelse av skibet, hvilken godtgjørelse skibets fører skal betale til dyrlægen eller vedkommende politifunksjonær, samt betalingen til disse for å påse skibets desinfeksjon, forsåvidt denne ikke kan finne sted samme dag som undersøkelsen.

§ 6. Hvis noget husdyr av de under § 1 nevnte arter utføres med jernbane, skal de likeledes sundhetsundersøkes ved dyrlæge umiddelbart før avsendelsen og sundhetsattest utstedes således som i § 1 omhandlet. Den godtgjørelse, som avsenderen skal betale dyrlægen for undersøkelsen m. v., fastsettes som under § 5 bestemt.

§ 7. Landbruksdepartementet bemyndiges til å gi nærmere bestemmelser angående de her nevnte foranstaltningers gjennemførelse. Landbruksdepartementet bemyndiges derhos til, forsåvidt angår utførsel, som ikke foregår pr. skib eller jernbane, å gi almindelige eller for det enkelte tilfelle gjeldende bestemmelse om sundhetseftersyn m. v. av husdyr.

§ 8. Overtredelse av disse bestemmelser er belagt med straff.

Denne plakat trer i kraft den 1 oktober 1921.

---

*) Bekjentgj. 2 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

Kongelig resolusjon*) om ophevelse av bestemmelsen av 1915 om fredn ng av de på Sakrisvoll gnr. 70, br.nr. 1 og Tamnes gnr. 103, br.nr. 5 i Røros herad, Sør-Trøndelag, til enhver tid voksende eksemplarer av planten Aster sibiricus. 28 juli.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse av godtgjørelsen for forkynnelser i private saker i Fusa lensmannsdistrikt i Hordaland fylke. 28 juli.

Kongelig resolusjon**) om forandring i forskriftene om signalapparater, instrumenter m. v. for skib. 28 juli.

Kongelig resolusjon*) om ophevelse av bemyndigelsen for Socialdepartementet til inntil videre å dispensere fra maskinistloven av 26 juni 1889. 28 juli.

Kongelig resolusjon**) om forandring i fiskerireglene for Bardu herred, Troms fylke. 28 juli.

Kongelig resolusjon***) om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Haugesund. 28 juli.

Kongelig resolusjon*) om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige forbud mot uten tillatelse å innføre frø fra utlandet. 28 juli.

Kongelig resolusjon*) om, at håndhevelsen av eksportforbudene for gull og sølv overgår til Finans- og Tolldepartementet. 28 juli.

Kongelig resolusjon*) om, at håndhevelsen av eksportforbudene for patroner og forladninger, krutt og andre sprengstoffer, dynamitt m. m. overgår til Forsvarsdepartementet. 28 juli.

Kongelig resolusjon†) om regler for tilvirkning og merkning av ost og mysost. 28 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved bl. a. bestemmes, at det hittilværende legasjonssekretær- og konsulembede i Lissabon skal nedlægges, og at der skal oprettes et chargé d'affaires en pied og generalkonsulembede for Portugal i Lissabon. 28 juli.

Kongelig resolusjon, hvorved Statens Eksportråd opheves fra 28 juli 1921 å regne. 28 juli.

---

*) Bekjentgj. 2 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.
**) Bekjentgj. 2 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34, hvor forandringen er anført.
***) Bekjentgj. 2 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34, hvor tilleggsbestemmelsene er inntatt.
†) Bekjentgj. 2 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34, hvor reglene er inntatt.

28 juli. **Skrivelse***) fra Provianteringsdepartementet om ophevelse av bestemmelsene av 8 april 1921 angående utlevering av kull til skibsbruk (bunkers).

30 juli. **Skrivelse****) fra Provianteringsdepartementet om ophevelse av forskjellige importforbud.

30 juli. **Skrivelse****) fra Provianteringsdepartementet om ophevelse av forskjellige eksportforbud.

30 juli. **Telegram** fra Finansdepartementet til et ligningskontor, hvori uttales, at forhøielse av de skattefri beløp med hjemmel av lov av 18 februar 1921 inneholdende endringer i skattelovene § 2 ikke kan begrenses til inntekter under et visst beløp i de forskjellige klasser, men må gjøres gjeldende overfor alle.

3 aug. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiania, i anledning av en forespørsel fra et skolestyre, hvori departementet meddeler, at da loven ikke inneholder nogen bestemmelse om, at det ved lovendringen av 25 februar i år forhøiede statsbidrag til lærerlønningene skal anvendes til forhøielse av disse, antar departementet, at de kommunale myndigheter står fritt i denne henseende.

En annan sak er det, at det utvilsomt vil være i skolens interesse, om det forøkede statsbidrag blir brukt til forhøielse av lærernes lønn.

4 aug. **Skrivelse*****) fra Provianteringsdepartementet om bemyndigelse for Statens Prisdirektorat til å treffe bestemmelse om avkrevelse av oplysninger m. v. i henhold til prisreguleringsloven av 6 august 1920 § 1 post 2.

5 aug. **Lov*****)[1] om forlenget gyldighet av lov om minstelønn for underordnede handelsfolk av 9 august 1918.

Lov av 9 august 1918 om minstelønn for underordnede handelsfolk skal gjelde inntil 30 september 1922, dog således at det i de kommuner, hvor minstelønn er besluttet innført før 1 oktober 1921, kreves uttrykkelig beslutning av kommunestyret for, at den også skal gjelde i tidsrummet 1 oktober 1921—30 september 1922.

---

*) Bekjentgj. 2 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34.

**) Bekjentgj. 2 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 34, hvor skrivelsen i sin helhet er inntatt.

***) Bekjentgj. 8 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.

[1]) St. besl. 22 juli. Se Ot. prp. nr. 51. Innst. O. nr. 135. St.tid., forh. i Ot. s. 1134—1140; i Lt. s. 256.

Kongelig resolusjon*) om fredning av en på Holmestrand offentlige lærerskoles grunn voksende lønn med misteltein. 5 aug.

Kongelig resolusjon**) om forandring av § 10 i politivedtektene for Åsskard herred, Møre fylke. 5 aug.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse av godtgjørelsen for forkynnelser i private saker i Bø lensmannsdistrikt i Nordland fylke. 5 aug.

Kongelig resolusjon***) om endringer i lukningsvedtekten for Løten herred, Hedmark fylke. 5 aug.

Kongelig resolusjon*), hvorved § 83 i lov om småbruk og boliglån av 23 juli 1915, jfr. tilleggslov av 25 februar 1921, gjøres gjeldende for Kjelvik herred, Finnmark fylke. 5 aug.

Kongelig resolusjon*), hvorved § 83 i lov om småbruk og boliglån av 23 juli 1915, jfr. tilleggslov av 25 februar 1921, gjøres gjeldende for Sørøysund herred, Finnmark fylke. 5 aug.

Kongelig resolusjon*), hvorved § 83 i lov om småbruk og boliglån av 23 juli 1915, jfr. tilleggslov av 25 februar 1921, gjøres gjeldende for Alta herred, Finnmark fylke. 5 aug.

Kongelig resolusjon*) angående nærmere bestemmelser om innførsel av poteter til riket for å sikre mot potetkreft eller andre farlige potetsykdommer. 5 aug.

Kongelig resolusjon*) om regler for piggtråds anvendelse til gjerder innen Trondenes herred, Troms fylke. 5 aug.

Kongelig resolusjon*) om adgang til å drepe streifende hund i Kvam herred, Nord-Trøndelag fylke. 5 aug.

Kongelig resolusjon†) om fiskeriregler for Ømmervatnet og Mjåvatnet i Vefsn herred, Nordland fylke. 5 aug.

---

*) Bekjentgj. 8 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.
**) Bekjentgj. 8 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 35, hvor § 10 i endret lydelse er inntatt.
***) Bekjentgj. 8 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 35, hvor vedtekten i endret lydelse er inntatt.
†) Bekjentgj. 8 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 35, hvor fiskereglene er inntatt.

5 aug. **Kongelig resolusjon***) om skogvedtekter for Hamarøy herred, Nordland fylke.

5 aug. **Kongelig resolusjon****) om overførelse av saker angående importforbud vedkommende ren sprit til Socialdepartementet og av saker angående importforbud for denaturert sprit, råsprit og sprit i fast form til Finansdepartementet.

5 aug. **Kongelig resolusjon**, hvorved § 63 i den ved kongelig resolusjon av 6 februar 1920 bifalte påtaleinstruks fra 1 januar 1922 skal lyde således:

»Når siktelse reises, bør der av fengselsstyrelsens straferegister erhverves utskrift, som skal inneholde fortegnelse over eldre dommer, som vedkommer siktede, med oplysning om disses datum, lovovertredelsens art, forøvelsestiden, straffen og dennes fullbyrdelse samt angjeldendes fulle navn, fødselsår og — dag og fødested. Utskriften vedlegges sakens dokumenter og anføres på den i § 62 nevnte fortegnelse. Fortegnelse over de ved dommer og forelegg ilagte bøter tilveiebringes av vedkommende politikammer på grunnlag av dettes bøtejournal og domsarkiv i de tilfelle og i den utstrekning dette antas å ha nogen betydning ved tiltalespørsmålets avgjørelse og straffens fastsettelse«.

5 aug. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

1. De av Porsgrund bystyre i møte den 22 mars s. å. ved annen gangs behandling med 23 mot 21 stemmer godkjente vedtekter for A/S Porsgrund Øl- og Vinsamlag i Porsgrund stadfestes som gjeldende inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1923.
2. Det pålegges fylkesmannen innen utgangen av hvert års juni måned å sende inn til Departementet for Sociale Saker en beretning om samlagets virksomhet i det forløpne år, utdrag av dets regnskap og en fortegnelse over dets medlemmer.

5 aug. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

I. Med hjemmel av § 2 i lov om Statens Pensjonskasse av 28 juli 1921, jfr. kongelig resolusjon av 30 august 1918, bestemmes, at innlemmelsen i Statens Pensjonskasse av stillingene som klokkere (kirkesangere) i Sarpsborg, Drammen og Arendal, hørende under Kirkedepartementet, trer i kraft fra og med 1 juli 1918, forsåvidt angår de innehavere av nevnte stilling, som tidligere

*) Bekjentgj. 8 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 35, hvor skogvedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 8 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 35.

har vært medlemmer av henholdsvis Sarpsborg, Drammen og Arendal kommunale Pensjonskasse. 5 aug.

II. De avtaler, som er sluttet angående nevnte klokkeres utreden av henholdsvis Sarpsborg, Drammen og Arendal kommunale pensjonskasser og deres overgang til Statens Pensjonskasse — for Sarpsborg og Arendals vedkommende overensstemmende med de for henholdsvis lærere og sjømanns- og maskinistskolers bestyrere og lærere ved kongelig resolusjon av 11 oktober 1918 og 24 oktober 1919 trufne avtaler samt for Drammens vedkommende overensstemmende med et hermed fremlagt utkast, — godkjennes.

Kongelig resolusjon, hvorved der meddeles stadfestelse på de av Departementsfunksjonærenes Understøttelsesforening i generalforsamling den 27 juni 1919 vedtatte forandringer av §§ 2 og 13 i foreningens ved høieste resolusjon av 17 juni 1901 og kongelig resolusjon av 2 mars 1907 stadfestede lover. 5 aug.

Kongelig resolusjon, hvorved Statens havnevesen med hjemmel i arbeiderbeskyttelsesloven av 11 juli 1919 avsnitt III B, første ledd, tillates inntil videre å bruke en almindelig arbeidstid av inntil 10 timer daglig, dog ikke over 54 timer ukentlig, forsåvidt havnevesenets anleggsvirksomhet angår. 5 aug.

Kongelig resolusjon, hvorved i medhold av midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6 august 1920 § 1 post 4 samtykkes i, at der i meddelelse til pressen og ved inntagelse i Norsk Pristidende foretas offentliggjørelse av: 5 aug.

1. Oversikter over de enkelte bryggeriers regnskapsresultater i 1919 og 1920.
2. De fra den Norske Bryggeriforening og de enkelte bryggerier inngitte kalkyler over produksjonsomkostninger for øl, alt i den utstrekning det anses hensiktsmessig til belysning av de nye maksimalpriser for øl.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Skrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Nordland i anledning av en forespørsel fra en lensmann, om der ved en eksekusjon er adgang til å gi utlegg også for salær, som særskilt er beregnet av vedkommende rekvirent for rekvisisjonen av eksekusjonen. 6 aug.

Departementet uttaler, at spørsmålet hører under domstolene, men at departementet for sitt vedkommende henholder sig til skrivelse av 10 september 1891 (i Lovtidende), hvorefter spørsmålet antas å måtte besvares benektende. Med hensyn til salær for møte ved en eksekusjon henvises til sportellovens § 107.

9 aug. **Skrivelse***) fra Landbruksdepartementet om regler for innførsel av poteter fra utlandet.

12 aug. **Kongelig resolusjon****) om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Ogna herred, Rogaland fylke.

12 aug. **Kongelig resolusjon****) om vedtekt angående lukning av utsalgsteder i Ogna herred, Rogaland fylke.

12 aug. **Kongelig resolusjon*****) om tillegg til § 24 i helseforskriftene for Tønsberg.

12 aug. **Kongelig resolusjon** †) om fiskeriregler for Luktvatnet med av- og tilløp i Hemnes herred, Nordland fylke.

12 aug. **Kongelig resolusjon**††), hvorved i medhold av § 44 i lov nr. 2 av 20 mai 1899 bestemmes:

1. Anbringelse av fangstinnretninger for rype skal være forbudt innen Hedmark fylke; og
2. rype skal være fredet innen Hedmark fylke i tiden fra og med 15 november til og med 31 januar.

Denne resolusjon gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1923.

12 aug. **Kongelig resolusjon**††) om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Flekkefjord.

12 aug. **Kongelig resolusjon**††) om forhøielse av bryggeavgiften i Kristiansund.

12 aug. **Kongelig resolusjon**†††) om overførelse til Finansdepartementet av saker vedkommende utførselsforbudet for alslags skillemynt av metall, herunder også jern.

12 aug. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Bergen, hvori departementet uttaler, at der intet kan være i veien for, at et skolestyre på landet fritar en i fullstendig lærerpost ansatt skoleinspektør

---

*) Bekjentgj. 15 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor reglene er inntatt.
**) Bekjentgj. 15 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor vedtektene er inntatt.
***) Bekjentgj. 15 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor tillegget er inntatt.
†) Bekjentgj. 15 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36, hvor fiskereglene er inntatt.
††) Bekjentgj. 15 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 36.
†††) Bekjentgj. 22 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.

fra enhver undervisning, når det finner, at hele hans tid bør gå med til administrasjon og tilsyn. Skolestyret må da fastsette hans arbeide til et bestemt antall uker, hvorefter statsbidraget til hans avlønning kan bli beregnet. 12 aug.

Han tilkommer vanlige fylkes- og alderstillegg.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene, hvori departementet henleder opmerksomheten på de forandringer i bestemmelsene om utførelsen av vekselprotester, som er gjennemført ved lovene av 13 mai og 28 juli 1921. 12 aug.

Efter de nevnte lover lyder nedennevnte bestemmelser i vekselloven og sportelloven nu således:

Lov om veksler av 7 mai 1880, jfr. lov av 13 mai og lov av 28 juli 1921:

§ 81. Protest kan foruten av den embedsmann, under hvem notarialforretninger henhører på landet utføres av lensmannen og i byer, hvor notarius ikke har kontor, av hovedstevnevidnet. Ved utførelsen av forretningen tilkalles et vidne, som er over 18 år og ikke fradømt stemmerett i offentlige anliggender. Protesten innføres i en protokoll.

Skulde det tilfelle inntreffe, at de foran nevnte tjenestemenns medvirkning ikke i tide kan erholdes, kan i nødsfall to vidner, som opfyller betingelsene i første ledd, utføre forretningen. Den optagne protest, ledsaget av selve vekselen, skal i så fall innen en uke forelegges for vedkommende embedsmann, lensmann eller hovedstevnevidne, innføres i hans protokoll og vedlegges denne. Skjer dette ikke, har protesten tapt sin gyldighet.

Muntlig forlangende til den eller dem, som skal opta protesten, er tilstrekkelig, når tillike vekselen overleveres. Utskrift av protestforretningen skal på forlangende utferdiges innen 24 timer, helligdager ikke medregnet. Utskrift må ikke meddeles andre enn protestrekvirenten.

Lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897, jfr. lov av 13 mai 1921:

§ 58. For protest av veksel, check eller anvisning betales for hver person, hos hvem protest skjer:

når beløpet ikke er over kr. 2 000,00 . .	kr.	5,00
når beløpet er over » 2 000,00 . .	»	10,00

For denne betaling erholder rekvirenten tillike protesten beskrevet.

For innførelse i protokollen av protest, som i nødsfall er foretatt av vidner, og meddelelse av den fornødne utskrift av protesten erlegges halvdelen av den her bestemte betaling.

12 aug. § 116. For protest av veksel, check eller anvisning og sammes beskrivelse tilkommer lensmannen den i § 58 bestemte betaling.

Vidner, som i nødsfall optar protest istedenfor lensmannen, tilkommer for protesten og sammes beskrivelse halvdelen av den i § 58 bestemte betaling. Innføres protesten i lensmannens protokoll, tilkommer der ham den i § 58 siste ledd bestemte betaling.

§ 146. For optagelse av vekselprotest og sammes beskrivelse tilkommer hovedstevnevidnet den i § 58 bestemte betaling.

Vidner, som i nødsfall optar protest istedenfor hovedstevnevidnet, tilkommer for protesten og sammes beskrivelse halvdelen av den i § 58 bestemte betaling. Innføres protesten i hovedstevnevidnets protokoll, tilkommer der ham den i § 58 siste ledd bestemte betaling.

Lov om rettergangsmåten i vekselsaker m. v. av 17 juni 1880 § 10 er ophevet.

Hvilket herved meddeles til underretning for hr. fylkesmannen og videre kunngjørelse for notarii publici, lensmennene og hovedstevnevidnene innen hr. fylkesmannens distrikt, idet man særlig henleder opmerksomheten på, at de nye regler om utførelsen av velselprotester ikke gjelder for de byer (kjøp- og ladesteder), hvor notarius publicus har kontor.

Loven er foranlediget ved, at den hittil gjeldende ordning, hvorefter vekselprotester kun rent undtagelsesvis kunde utføres av andre enn vedkommende embedsmann, og i så fall innen 7 dager skulde forelegges for ham og innføres i hans protokoll, flere steder har vist sig uhensiktsmessig og tidsspillende. Efter § 81 i vekselloven, således som bestemmelsen nu lyder, kan protest i alle tilfelle utføres på landet av lensmannen og i byer, hvor notarius publicus ikke har kontor, av hovedstevnevidnet, idet påbudet om, at protesten i disse tilfelle skal forelegges for vedkommende notarialembedsmann og innføres i dennes protokoll, er bortfalt.

Til innførelse av vekselprotester vil lensmenn og vedkommende hovedstevnevidner ha å anskaffe egne protokoller, som blir å autorisere av fylkesmannen. Utgiftene ved anskaffelse av disse protokoller vil være det offentlige uvedkommende, jfr. sportellovens § 162.

13 aug. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Hamar i anledning av en forespørsel fra et skolestyre, hvori departementet meddeler, at det antar, at når skolestyret har funnet i henhold til landsfolkeskolelovens § 33 a å måtte ansette førstelærer ved en skole, er herredsstyret for-

pliktet til av kommunekassen å bevilge det i lovens § 19 foreskrevne bestyrertillegg. 13 aug.

Skrivelse fra Fengselsstyrelsen til forskjellige redningshjem for kvinner, hvori under henvisning til Fengselsstyrelsens skrivelse av 8 september 1916 meddeles, at reglene om bidrag for kvinner, som påtalemyndigheten anbringer i redningshjem istedet for i tvangsarbeidshus, fra 1 juli 1921 er utvidet, således at det betales ikke bare for kvinner, som er dømt efter løsgjengerloven, men også for kvinner, som påtalemyndigheten undlater tiltale mot på betingelse av, at de tar opphold i et redningshjem. Betalingen er 1 krone pr. dag. 13 aug.

Likeledes er der gitt departementet adgang til å tilstå et redningshjem ekstraordinært bidrag i tilfelle, at en kvinne, for hvem forannevnte bidrag betales, skulde bli arbeidsudyktig i noget lengere tid på grunn av sykdom eller lignende.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet. 15 aug.

Ifølge § 13 i lov av 11 april 1885 inneholdende tillegg til og forandringer i lov om stemplet papir av 9 august 1839 skal stempelavgift av dokumenter, som lyder på fremmed myntsort beregnes av dokumentets takstverdi efter den på stemplingstiden gjeldende kurs på kortsiktige papirer i samme myntsort, idet det dog er overlatt Finansdepartementet å bestemme en fast kurs, hvorefter beregningen til innenlandsk myntsort skal finne sted. Med hjemmel av denne bestemmelse har departementet under 10 februar 1908 bestemt, at der ved stempling av veksler blir å anvende faste kurser omtrent svarende til vedkommende mynters verdi i norske kroner efter den dengang gjeldende fri gullmyntfot.

Da disse faste kurser under de nuværende forhold ikke svarer til vedkommende utenlandske valutas verdi her i landet, har departementet fastsatt nedennevnte nye kurser, der blir gjeldende for stempling av veksler fra og med 1 september d. å.

	Norsk krone.
Belgien og Frankrike 1 franc	= 0,60
Danmark 1 krone	= 1,18
Finland 1 mark	= 0,12
Italien 1 lire	= 0,35
Nederlandene 1 gulden	= 2,30
Schweiz 1 franc	= 1,25
Spanien 1 pesetas	= 1,00
Storbritanien 1 pund (£)	= 27,00
Sverige 1 krone	= 1,55
Tyskland 1 mark	= 0,10
Amerikas forenede stater 1 dollar ($) . .	= 7,50

15 aug. Ovenstående nye kurser blir å anvende ved stempling av veksler, hvis stempelplikt her i landet inntrer 1 september d. å. eller senere og blir gjeldende foreløbig i 6 måneder, idet departementet senere vil bestemme, hvilke kurser derefter skal gjelde. Veksler, hvis stempelplikt her i landet inntrer før 1 september d. å., stemples efter nugjeldende bestemmelser.

Man skal anmode hr. fylkesmannen om å meddele dette til børser, banker og bankierfirmaer samt dommere, notarii publici og lensmenn i Deres embedsdistrikt.

19 aug. **Kongelig resolusjon***) om nye almindelige helseforskrifter for Gjøvik og om meldingsplikt ved tuberkuløse sykes flytning.

19 aug. **Kongelig resolusjon****) om kunngjørelsesmåten ved berammelsen av en beiteordningsforretning på Ringebu østkjøl i Ringebu herred, Opland fylke.

19 aug. **Kongelig resolusjon****) om ophevelse av utførselsforbudet for kull og koks.

19 aug. **Kongelig resolusjon****) om fornyet ikrafttreden av utførselsforbudet for følgende fødevarer:

Siktet rugmel (blandet siktemel);
Sammalt rugmel;
Landsmel.

19 aug. **Kongelig resolusjon**, hvorved midlertidig plan for Skien og Kristiansund maskinistskoler approberes overensstemmende med et fremlagt utkast.

19 aug. **Kongelig resolusjon**, hvorved det i Stortingets beslutning av 12 juli 1920 omhandlede årlige stedstillegg til tjenestemenn i hel statsstilling med tjeneste det hele år i Hålogaland bispedømme inntil videre for vaktmesteren ved Tromsø offentlige lærerskole fastsettes med kr. 400,00 årlig.

23 aug. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Nordland, hvori uttales, at lov av 10 juni d. å. og kongelig resolusjon av s. d. ikke medfører nogen forandring i lensmennenes gebyrer efter sportellovens § 127, da den førstnevnte lov kun medfører forandring av gebyrene til statskassen.

Lensmennenes gebyrer efter § 127 blir derfor å beregne på samme måte som før nevnte lov, jfr. lov av 12 juli 1918 nr. 5 og resolusjon 19 juli s. å.

---

*) Bekjentgj. 22 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 37, hvor helseforskriftene m. v. er inntat.

**) Bekjentgj. 22 august i Lovtid. 1ste avd. nr. 37.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Tromsø i anledning av en forespørsel fra et skolestyre, om landsfolkeskolelovens § 39, siste passus, er således å forstå, at det bare er fast ansatte lærere, ikke konstituerte og vikarer, som har rett til skyss eller skyssgodtgjørelse. 27 aug.

Departementet meddeler, at landsfolkeskoleloven i omspurte henseende ikke gjør nogen forskjell på fast ansatte lærere og konstituerte samt vikarer.

Kongelig resolusjon*) om nye almindelige helseforskrifter for Fitjar herred, Hordaland fylke, og forskrift om melding av tuberkuløse sykes flytning. 30 aug.

Kongelig resolusjon**), hvorved i medhold av lov nr. 2 av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at tiur og orrhane skal være fredet i Rogaland fylke foruten i den lovbestemte fredningstid også i tiden fra og med 15 til og med 31 mai. 30 aug.

Denne bestemmelse gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1926.

Kongelig resolusjon**), hvorved i medhold av lov angående jakt og fangst av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at bruk av snarer, fallstokker og lignende redskaper til fangst av tiur, røi og hare innen Rogaland fylke skal være forbudt inntil utgangen av 1926. 30 aug.

Kongelig resolusjon**) om innførelse av kommunal kjøttkontroll i Odda landkommune, Hordaland fylke, og om avgifter for undersøkelse og stempling av kjøtt utenfor kontrollstasjonen og tider, til hvilke kontroll utenfor stasjonen skal kunne finde sted. 30 aug.

Kongelig resolusjon**) om fremgangsmåten ved kunngjørelse av berammelsen av avløsningsforretninger vedkommende Sørsetrene i Elverum herred, Hedmark fylke. 30 aug.

Kongelig resolusjon**) om brandlovens anvendelse på »Nøtterøy haveby« og på en del av Tønsberg byggebelte samt om brandstyrets sammensetning. 30 aug.

Kongelig resolusjon**) om ophevelse av den nedsettelse i bygningsskatten, som er tilstått huseierne på Nordre Kirkeberget i Rena bygningskommune. 30 aug.

---

*) Bekjentgj. 1 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 38, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

**) Bekjentgj. 1 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.

30 aug. **Kongelig resolusjon***) om brandlovens anvendelse på Sortland og Sigerfjord i Sortland herred og om de nevnte strøks overgang til egne kommuner i brandvesenets anliggender.

30 aug. **Kongelig resolusjon***) om forhøielse av vareavgiften i Kristiania.

30 aug. **Kongelig resolusjon***) om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Egersund.

30 aug. **Kongelig resolusjon***) om forhøielse av byggetakstene i Kristiansand.

30 aug. **Kongelig resolusjon***) om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Harstad.

30 aug. **Kongelig resolusjon***) om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Mosjøen.

30 aug. **Kongelig resolusjon***) om fremgangsmåten ved stevning til ekspropriasjonsskjønn i anledning av regulering av Slindvatnene i Selbu.

30 aug. **Kongelig resolusjon**, hvorved de i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 § 6 siste ledd, jfr. 8, 3 punktum, omhandlede saker, hvis behandling ved kongelig resolusjon av samme dag blev tillagt Justisdepartementet, behandles for eftertiden av Kirke- og Undervisningsdepartementet.

30 aug. **Kongelig resolusjon**, hvorved der foretas forandring:

I. 1) *i § 2*, tredje avsnitt, *i* den ved kongelig resolusjon av 13 mai 1908, jfr. kongelig resolusjon av 15 november 1918, fastsatte plan for de eksamensberettigede sjømannsskoler, —

2) *i § 6* i den ved kongelig resolusjon av 20 desember 1905 og 5 juli 1906 fastsatte plan for de av staten understøttede offentlige stuert skoler, —

3) i post 1, 1ste ledd, *i* den ved kongelig resolusjon av 17 juni 1921 fastsatte instruks for de offentlige kontrollkontorer for skibsinstrumenter.

II. Stilling som vaktmester, varmemester, kasserer, sekretær, bibliotekar og kontorist og lignende ved de offentlige maskinistskoler skal herefter besettes med approbasjon av navigasjonsdirektøren, såfremt stillingens inntekt — regulativmessige alderstillegg medregnet — utgjør minst

*) Bekjentgj. 1 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 38.

1000 kroner årlig. Såfremt stillingen ikke regnes som bestilling, skjer ansettelsen med en opsigelsesfrist av 3 måneder. De i de approberte planer for forskjellige maskinistskoler inneholdte bestemmelser om ansettelse av nevnte funksjonærer trer ut av kraft, forsåvidt de strider mot nærværende bestemmelse. 30 aug.

Resolusjonen trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon, hvorved Hovedstyret for Statsbanene bemyndiges til på de norske statsbaners vegne å vedta det med hovedstyrets skrivelse av 12 august 1921 fremsendte utkast til ny norsk-tysk godssamtrafikktariff del I, avdeling B. 30 aug.

Kongelig resolusjon, hvorved det i Stortingets beslutning av 8 mars 1921 omhandlede årlige stedstillegg til prester i Hålogaland bispedømme fra 1 juli 1921 å regne og inntil videre bestemmes utbetalt overensstemmende med et fremlagt utkast. 30 aug.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes, at fra 1 september 1921 skal punkt 4 i kongelig resolusjon av 16 januar 1920 angående oprettelse av Statens Prisråd m v. lyde således: 30 aug.

4. I Statens Prisdirektorat oprettes en direktørstilling for behandling av samtlige prissaker.

Kongelig resolusjon*) om bemyndigelse 1) for Finansdepartementet til å behandle ansøkninger om fritagelse for ombytning av indehaveraktier med navnaktier, 2) for Justisdepartementet til å utferdige forskrifter om overførelse av ihendehaveraktier til navnaktier ved påtegning eller påstempling. 2 septbr.

Kongelig resolusjon*) om regler for brandvernets ordning og forskrifter for brandvernet i Hokksund samt tilleggsbestemmelser til bygningsloven for stedet. 2 septbr.

Kongelig resolusjon*) om ophevelse av innskrenkningen for motorvognkjøring på hovedveien rundt Hadseløy, Nordland fylke. 2 septbr.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Larvik. 2 septbr.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Lillesand. 2 septbr.

Kongelig resolusjon, hvorved Departementet for de Offentlige Arbeider bemyndiges til på Norges vegne å underskrive de foreliggende forslag til overenskomster angående ut- 2 septbr.

*) Bekjentgj. 5 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 39.

2 septbr. veksling av ismeldinger mellem Sverige og Norge og Danmark og Norge.

2 septbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Tromsø i anledning av forespørsel fra et skolestyre, hvori departementet meddeler, at det antar, at herredet har rett til å anvise interneringsbidraget direkte til dem, som tar barna i losji i de tilfelle, hvor forsørgerne ikke selv betaler eller ordner sig med betaling til barnas vertsfolk. Har herredet bevilget mer enn det som medgår til betaling for losjiet, blir det overskytende i tilfelle å anvise barnas forsørgere.

2 septbr. **Skrivelse***) fra Justisdepartementet angående påtegning eller påstempling av erklæring på ihendehaveraktier for ombytning med navnaktier.

5 septbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til Akershus fylkesskattestyre angående forståelsen av landsskattelovens § 31, byskattelovens § 26, jfr. tilleggslover av 22 februar 1921.

Departementet uttaler, at bestemmelsen i de nevnte paragrafers tredje ledd om opkrevning av lønnsmottagers skatt hos arbeidsgiver antas ikke å kunne få anvendelse på jernbaner, når anlegget er tilendebragt og jernbanen er i drift. Ved jernbaneanlegg antas her å måtte forstås jernbaner, som er under bygning. I henhold hertil vil arbeidere og funksjonærer, som er beskjeftiget med anlegg, herunder også ombygning, av jernbaner, omfattes av den pågjeldende bestemmelse, som derimot ikke kommer til anvendelse på jernbanenes øvrige arbeidere og funksjonærer.

Telefonanlegg kan formentlig overhodet ikke komme inn under bestemmelsen, idet de ikke kan betegnes som industrielle anlegg, og telefonledninger og -stasjoner under bygning heller ikke er særskilt nevnt sammen med vei- og jernbaneanlegg. Et ferdigbygget elektricitetsverk antas å måtte betegnes som industrielt anlegg, hvorfor det vil inngå under bestemmelsen.

5 septbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en bank, hvori uttales, at stempelavgift av veksler, som lyder på myntsort fra et land, som ikke er nevnt i departementets rundskrivelse av 15 august d. å., blir å beregne efter den på stemplingstiden gjeldende kurs for vedkommende lands valuta (jfr. § 13 i lov av 11 april 1885).

Dette gjelder også for østerrikske kroner og russiske rubler, for hvilke der i departementets rundskrivelse av 10 februar

*) Bekjentgj. 12 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor skrivelsen i sin helhet er inntatt.

1908 var fastsatt faste kurser, idet disse kurser må betraktes som bortfalt efter departementets forannevnte rundskrivelse av 15 august d. å. 5 septbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av enkefru Emma Giertsen ved testamente av 23 januar 1917 oprettede »Johan C. Giertsen og hustrus legat« til hjelp for menn lidende av kronisk alkoholisme, hjemmehørende i Bergen eller den kommune hvor legatets kursted blir beliggende — og på de den 23 mars 1921 utferdigede statutter for dette legat. 7 septbr.

Skrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Hordaland i anledning av følgende tilfelle: En lensmann hadde i en skrivelse til vedkommende sorenskriver i henhold til lov av 6 mars 1869 § 1, 1 passus, begjært slettet i panteregistret et den 7 januar 1908 tinglyst panterettsutlegg i en fast eiendom. Det var oplyst, at utlegget var gitt på skifte til en arving for gjeld, idet arvingen også var bokreditor. Boet gav intet til arv. Idet sorenskriveren hadde meddelt lensmannen, at det omhandlede utlegg som gitt til en arving i boet først vilde kunne slettes 20 år efter tinglysningen i henhold til nevnte lovs § 1, 3 passus, og at utleggets art som vedkommende en fordring og ikke arv forsåvidt var uten betydning, anmodet lensmannen, som mente, at utlegget som gitt for gjeld måtte kunne slettes 10 år efter tinglysningen, selv om kreditor var arving, om departementets uttalelse. 7 septbr.

Departementet uttaler, at det er enig i sorenskriverens fortolkning av den nevnte lovbestemmelse; jfr. Aubert, Obligasjonsrettens spesielle del, tredje bind, annen utgave § 33 III og note 7 med henvisninger.

Skrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Sogn og Fjordane, hvori departementet uttaler, at der efter de gjeldende bestemmelser ikke er adgang til å foreta nogen forhøielse av den godtgjørelse, som i henhold til sportellovens § 114 tilkommer en lensmann for forkynnelser i private saker, når herredsstyrets anbefaling ikke foreligger. 7 septbr.

Kongelig resolusjon*) om herbergerlovens anvendelse i Hof herred, Hedmark fylke. 9 septbr.

Kongelig resolusjon**) om forandring av § 3 i lukningsvedtekten for Åsgårdstrand. 9 septbr.

---

*) Bekjentgj. 12 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.
**) Bekjentgj. 12 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor vedtektens § 3 i endret lydelse er inntatt.

9 septbr. **Kongelig resolusjon***) om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Nord-Aurdal herred, Opland fylke.

9 septbr. **Kongelig resolusjon****) om lukningsvedtekt for Hetland herred, Rogaland fylke.

9 septbr. **Kongelig resolusjon*****) om forbud mot erhverv ved reisendes skyssbefordring i forskjellige skyssruter i Troms fylke i månedene juni—september for andre enn skyssanstaltene og dem, som har politiets tillatelse.

9 septbr. **Kongelig resolusjon*****) om fritagelse for å holde brandhaker i Skien.

9 septbr. **Kongelig resolusjon*****) om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Larvik.

9 septbr. **Kongelig resolusjon*****) om opkrevning av vareavgift i Haugesund.

9 septbr. **Kongelig resolusjon*****) om forandring i skattetakstvedtektene for Stavanger.

9 septbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved der ved Statens Fiskecentral midlertidig oprettes et kontor for gjennemførelse av statens garanti for klippfisk av 1921 års fangst.

9 septbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved de ved statsbanene ansatte trafikk-kontrollører henføres fra klasse III til klasse II i regulativet for offentlige tjenestemenns kostgodtgjørelse fra 1 juli d. å. å regne.

9 septbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved der i henhold til lov om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 9 august 1918 § 7 og § 13 tilstås Norges landbrukskonsulent i England under reiser i offentlige anliggender i England og Skotland foruten erstatning for hatte befordringsutgifter en kostgodtgjørelse av kr. 25,00 pr. døgn.

Denne bestemmelse gjøres gjeldende fra 1 juli 1921.

9 septbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av en anonym giverinne oprettede »Einar Gudbrandsons legat« til beste for arbeidet blandt døve i Troms og Finnmark fylker og på de den 27 juni 1921 utferdigede statutter for dette legat.

---

*) Bekjentgj. 12 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor vedtektene er inntatt.

**) Bekjentgj. 12 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 40, hvor vedtekten er inntatt.

***) Bekjentgj. 12 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 40.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av fabrikkeier L. A. Engers arvinger oprettede »L. A. Engers legat til fremme av landbruket i Opland fylke« og på den under 27 april 1921 utferdigede fundas for dette legat. 9 septbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av enkefru Eugenie Lexow, født Due, ved testamente av 28 november 1919 oprettede »Enkefru Eugenie Lexows legat« til hjelp for trengende, uhelbredelig syke i Kristiania eller omegn og på de den 12 juli 1921 utferdigede statutter for dette legat. 9 septbr.

Skrivelse*) fra Landbruksdepartementet om overførelse til samme av håndhevelsen av importforbudet vedkommende timoteifrø. 10 septbr.

Nye bruksregler**) for Kværnå almenning i Beitstad. 12 septbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av fanejunker Notto Aaneland ved testamente av 29 april 1919 oprettede »Fanejunker Notto Aanelands og hustrus legat« til beste for trengende og verdige arbeidere i Kristiansand og på den under 4 juli 1921 utferdigede fundas for dette legat. 14 septbr.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. Løsgjengerloven. Fast ordning for samarbeidet mellem politiet og arbeidsanvisningskontorene etc. 14 septbr.

Som bekjent blev løsgjengerloven av 31 mai 1900 ved lov nr. 1 av 9 mars 1918 bl. a. forandret således, at arbeidsanvisning efter § 1 kan skje foruten gjennem stedets fattigstyre også ved arbeidsanvisningskontor (det offentlige arbeidskontor på stedet) eller annen myndighet (offentlig eller kommunal), jfr. lovens § 2.

Efter konferanse med Justisdepartementet forsåvidt ordningen berører politimyndighetene har Socialdepartementet nu fastsatt følgende bestemmelser:

»1. Overensstemmende med forutsetningene i lov av 9 mars 1918 § 1 om arbeidsanvisning gjennem offentlig arbeidskontor etableres samarbeide mellem vedkommende politimyndighet og arbeidskontoret i kommunen på den måte, at politiet sender kontoret melding på dertil bestemt skjema for hver enkelt person, som i henhold til nevnte lovs § 1

*) Bekjentgj. 19 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.
**) Bekjentgj. 19 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 41, hvor de nye bruksregler er inntatt.

14 septbr. er pålagt å søke arbeide. Gjenpart av meldingen sendes med vedkommende person for å avleveres på arbeidskontoret.

2. I den utstrekning som omstendighetene tillater det søker arbeidskontoret vedkommende anbragt i passende arbeide. Hvis det ordinære arbeidsmarked ikke tillater vanlig formidling eller personens forhold gjør dette betenkelig, bør arbeidskontoret søke å få vedkommende sysselsatt gjennem fattigstyret, i kommunale arbeidshjem eller hos institusjoner, som i filantropisk øiemed skaffer arbeide.
3. Arbeidskontoret forsyner begge de mottatte meldeskjemaer med fornøden påtegning om, hvad der er foretatt for å skaffe vedkommende arbeide og hvad resultatet er blitt. 1 — en — måned efter meldingens mottagelse — eller før om det forlanges av politiet — sendes det ene av de således utfylte skjemaer tilbake til politiet. Efter avtale med politiet kan arbeidskontoret beholde skjemaet 1 — en — måned til, hvis det mener, at bedre resultat derved kan nås.
4. I kommuner, som ikke har offentlig arbeidskontor, bruker politiet samme meldeskjema ved forsøk på arbeidsanvisning gjennem fattigstyret eller annen kommunal eller offentlig myndighet.
5. De nærmere regler for arbeidskontorets virke på dette område utferdiges av inspektøren for arbeidsformidlingen på grunnlag av foranstående bestemmelser.«

Jfr. forøvrig Socialdepartementets rundskrivelse til fylkesmenne av 22 juli 1921.

Man skal be fylkets politimestre gjort bekjent med foranstående og anmodet om fremtidig å forholde overensstemmende med de fastsatte regler.

Man vedlegger til fordeling blandt politimestrene et oplag av de omhandlede skjemaer (»Melding efter løsgjengerlovens § 1.«) Av disse vil der til enhver tid has beholdning i Justisdepartementets Politikontor, hvortil rekvisisjoner angående supplering av politimestrenes oplag kan sendes direkte.

Da der til bruk for arbeidskontoret (eventuelt fattigstyret etc.) skal utferdiges t o e k s e m p l a r e r av skjemaet for hver person, idet det ene blir å sende med vedkommende person selv, det annet i posten eller på annen måte, har man heftet skjemaene i blokkform, så at begge kan utskrives samtidig ved hjelp av blåpapir. Om ønskes, vil politikamret på samme måte kunne utskrive et tredje eksemplar til opbevaring.

Offentlige arbeidskontorer er i henhold til lov nr. 2 av 12 juni 1906 (jfr. res. av 30 juni s. å. og vedtekt av 5 juli 1907) oprettet i følgende kommuner (ordnet alfabetisk):

1. Ålesund.
2. Arendal.
3. Bergen.
4. Bodø.
5. Drammen.
6. Egersund.
7. Elverum.
8. Flekkefjord.
9. Fredrikshald.
10. Fredrikstad.
11. Gjøvik.
12. Grimstad.
13. Hamar.
14. Hammerfest.
15. Harstad.
16. Haugesund.
17. Holmestrand.
18. Horten.
19. Hønefoss.
20. Kirkenes.
21. Kongsberg.
22. Kragerø.
23. Kristiania.
24. Kristiansand.
25. Kristiansund.
26. Larvik.
27. Lillehammer.
28. Mandal.
29. Mo i Ranen.
30. Molde.
31. Moss.
32. Namsos.
33. Narvik.
34. Notodden.
35. Odda.
36. Porsgrund.
37. Rena.
38. Risør.
39. Røros.
40. Sandefjord.
41. Sandnes.
42. Sandnessjøen.
43. Sarpsborg.
44. Skien.
45. Stavanger.
46. Stenkjær.
47. Svolvær.
48. Trondhjem.
49. Tromsø.
50. Tønsberg.

14 septbr.

Hvor offentlig arbeidskontor ikke finnes, må politiet sende meldingene til stedets fattigstyre »eller annen kommunal eller offentlig myndighet«.

På de steder, hvor der er offentlig arbeidskontor, blir det derimot dettes sak i tilfelle å henvende sig til fattigstyret etc., se reglenes post 2.

Man henviser forøvrig til, hvad Socialdepartementet har uttalt i foran nevnte rundskrivelse av 22 juli d. å.:

»Det vil ofte være så, at personer, som er under observasjon efter løsgjengerloven, ikke vil kunne hevde sig på det almindelige arbeidsmarked og ikke uten videre vil kunne anvises arbeide i konkurranse med andre arbeidssøkende. En stor del av dem er mere eller mindre forkomne, arbeidssky individer, og der må tas særlige, individuelle hensyn ved deres anbringelse i arbeide, hvis dette skal bli av nogen varighet. Det må derfor anses nødvendig, at i hvert fall de større kommuner sørger for å holde i beredskap arbeide, som kan anvises personer av den type, som her er omhandlet, gjennem oprettelse av arbeidshjem eller på annen måte«.

Skrivelse*) fra Justisdepartementet angående Stenkjær og omegns forsorgsforenings overtagelse av arbeidet med lovovertredere. 15 septbr.

Skrivelse*) fra Provianteringsdepartementet om ophevelse av bestemmelsen om, at Statens Liggedagskasse styres av Statens Kullkomite og overførelse av kassens funksjoner til Provianteringsdepartementet og Provianteringsdirektøren. 15 septbr.

*) Bekjentgj. 19 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.

16 septbr. Nr. 1. **Lov***)[1]) om forandring i lov om kontroll med befordring av utvandrere til fremmede verdensdeler av 22 mai 1869 med tilleggslov av 5 juni 1897 nr. 3.

§ 6, 4de ledd i lov om kontroll med befordring av utvandrere til fremmede verdensdeler av 22 mai 1869 med tilleggslov av 5 juni 1897 nr. 3 skal herefter lyde:

Agenten skal for enhver ved ham befordret utvandrer innbetale til politimesteren et beløp, som nærmere fastsettes av Kongen. For de således oppebårne beløp skal politimesteren avlegge regnskap til vedkommende regjeringsdepartement, der bestemmer, hvor stor del av beløpet der skal tilstås som godtgjørelse for arbeide og omkostninger ved emigrantkontrollen. Mulig overskudd innbetales i statskassen og kan av departementet anvendes til å dekke andre politikamres mulige underskudd ved kontrollen.

16 septbr. Nr. 2. **Lov***)[2]) om forandring i lov om salg og skjenking av brennevin, øl, vin fruktvin og mjød av 17 mai 1904.

I.

Efterfølgende bestemmelser i lov om salg og skjenking av brennevin, øl, vin, fruktvin og mjød av 17 mai 1904 skal herefter lyde som følger:

Kapitel 1

om innførsel og omsetning av brennevin og sterk (het) vin.

§ 1. Med de i denne lov nevnte undtagelser er innførsel, sending, kjøp og salg eller overdragelse på hvilkensomhelst måte mot vederlag, av brennevin og sterk (het) vin forbutt.

§ 2. Til medisinsk, teknisk eller videnskabelig bruk kan brennevin og sterk (het) vin sendes, selges og kjøpes overensstemmende med hvad derom bestemmes ved lov eller i forskrifter som utferdiges av Kongen.

Innførsel til ovennevnte bruk kan bare foretas av staten, eller av den eller dem som hertil får bevilling av Kongen, eller den han bemyndiger, og på vilkår som i bevillingen bestemmes.

---

*) Bekjentgj. 19 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.

[1]) St.besl. 13 september. Se Ot. prp. nr. 24. Innst. O. nr. 128. St.tid., forh. i Ot. s. 1184; i Lt. s. 260—261.

[2]) St.besl. 14 september. Se innst. O. XI. Dok. nr. 12. St.tid., forh. i Ot. s. 1194—1375; i Lt. s. 261—328.

§ 3. Utførsel og gjennemførsel fra og til utlandet av brennevin eller sterk (het) vin kan bare finne sted efter forskrifter gitt av Kongen. 16 septbr. Nr. 2.

§ 4. Hvis utøvelsen av den i lov av 13 juli 1917 omhandlede rettighet (»Borregaardsretten«) i medhold av nevnte lovs § 2 blir gjenoptatt, skal der for denne rettighet betales en årlig avgift, som fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement, efterat erklæring er innhentet fra formannskapet i Sarpsborg. Avgiften skal fastsettes innen 15 oktober for det følgende år og blir å betale i to terminer innen hvert års 15 januar og 15 juli, hver gang med det halve beløp. Hvis ikke avgiften er betalt i rette tid, tapes rettigheten, men vedkommende er like fullt pliktig til å betale den for den løpende termin skyldige avgift. Denne blir i tilfelle av manglende betaling å inndrive ved utpantning. Avgiften tilfaller statskassen.

Almindelige bestemmelser i kapitel 5.

§ 46.

1. Ved fruktvin forstås i denne lov en drikk, som er tilvirket av frukt-, bær- eller plantesaft gjennem alkoholgjæring, og som ikke inneholder over 14 volumprosent alkohol.
2. Ved vin forstås i denne lov en drikk, som er tilvirket av druesaft gjennem alkoholgjæring, og som ikke inneholder over 14 volumprosent alkohol.

   Dog kan Kongen eller den han bemyndiger i særlige tilfelle tillate, at bestemmelsene om vin i denne lov også får anvendelse, selv om alkoholstyrken måtte overskride 14 volumprosent.
3. Ved sterk (het) vin forstås i denne lov en drikk, som er tilvirket av druesaft gjennem alkoholgjæring, og som har en alkoholstyrke av mer enn 14 volumprosent men ikke over 21 volumprosent.
4. Ved brennevin forstås i denne lov tilvirket alkohol, ublandet eller i blanding med vann, og enhver ved anvendelse derav fremstilt væske eller annen vare. Som brennevin regnes dog ikke væsker, som ved denaturering eller på annen måte er gjort utjenlig til drikk, og heller ikke væsker, som er tilsatt med alkohol bare for holdbarhetens skyld eller som opløsningsmiddel. Fruktvin og mjød av større alkoholstyrke enn 14 volumprosent og sterk (het) vin av større alkoholstyrke enn 21 volumprosent blir efter nærværende lov å anse som brennevin. Vedkommende regje-

16 septbr. Nr. 2.

ringsdepartement eller den, departementet bemyndiger, avgjør, om en væske efter foranstående skal anses som brennevin.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Fra samme tid opheves §§ 5—16 i lov av 17 mai 1904 om salg og skjenking av brennevin m. v. Likeså opheves lov av 25 mai 1917 om tillegg til lov om salg og skjenking av brennevin m. m. av 17 mai 1904 (den midlertidige forbudslov), forsåvidt angår brennevin og sterk (het) vin.

III.

Kongen eller den han bemyndiger, bestemmer på hvilken måte og innen hvilket tidspunkt bestående brennevinssamlag skal realisere sine beholdninger.

Av det mulige overskudd blir 20 pct. å overføre til det ved Stortingets beslutning av 17 juni 1913 oprettede fond til bekjempelse av drikkeondet. De øvrige 80 pct. overføres til det ved Stortingets beslutning av 5 august 1897 oprettede fond for invalide- og alderdomsforsikring.

16 septbr. Nr. 3.

Lov *)[1] om forandringer i lov om salg og skjenking av brennevin, øl, vin, fruktvin og mjød av 17 mai 1904.

I.

Efterfølgende bestemmelser i lov om salg og skjenking av brennevin, øl, vin, fruktvin og mjød av 17 mai 1904 med tilleggslover skal herefter lyde således:

Kapitel 2.

Om skjenking av øl, vin, fruktvin og mjød.

§ 23.

1. Bevilling til skjenking av de i dette kapitel omhandlede drikkevarer kan for et tidsrum av inntil 6 år ad gangen også meddeles samlag, hvis vedtekter er godkjent av stedets herredsstyre eller bystyre og stadfestet av Kongen. Herredsstyret eller bystyret kan derhos bestemme, at almindelig skjenkerett ikke samtidig må meddeles nogen annen innen herredet eller kjøpstaden. Dette gjelder dog ikke skjenking av alkoholsvakt øl.

*) Bekjentgj. 19 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.

[1]) St.besl. 14 september. Se Innst. O. XII. St.tid., forh. i Ot. s. 1375—1406; i Lt. s. 328—338.

2. Sådant samlag kan ha medlemmer, som efter sin borgerlige stilling ikke i eget navn kan få bevilling til denne næring.
3. Antallet av samlagets salgs- og skjenkesteder bestemmes av kommunestyret. Valget av bestyrer for hvert salgs- og skjenkested og disse steders beliggenhet i kommunen skal godkjennes av kommunestyret eller efter dettes bemyndigelse av formannskapet.

   Formannen i samlagets styre opnevnes av vedkommende overøvrighet. Av de andre medlemmer velges halvparten av kommunestyret og halvparten av samlaget. Formannen og de kommunevalgte medlemmer behøver ikke å være aksjeeiere i samlaget. Deres valg gjelder for 2 år ad gangen.
4. Samlagets regnskaper føres efter skjemaer, som utferdiges av vedkommende regjeringsdepartement og revideres hvert år av 2 revisorer, hvorav en velges av vedkommende kommunestyre og en av overøvrigheten. Revisorenes godtgjørelse bestemmes av overøvrigheten efter innhentet erklæring fra samlaget og utres av dette. De nærmere bestemmelser om tiden for regnskapenes avleggelse og deres revisjon m. v. fastsettes av departementet, som også deciderer regnskapene.
5. Når et samlags regnskap er decidert, innbetales overskuddet gjennem stedets oppebørselsbetjent i statskassen.

   Av overskuddet blir 20 pct. å overføre til det ved Stortingets beslutning av 17 juni 1913 oprettede fond til bekjempelse av drikkeondet. De øvrige 80 pct. overføres inntil videre til det ved Stortingets beslutning av 5 august 1897 oprettede fond for invalide- og alderdomsforsikring.
6. Til aksjeeiere i sådant samlag må ikke utdeles mer enn 7 pct. årlig av den innbetalte aksjekapital.

§ 28. For skjenkerettigheter, som er meddelt til andre enn samlag, betales som avgift der tilfaller de i § 23, 5 nevnte fond, en viss prosent av hvert års omsetning av den rusdrikk som rettigheten omfatter, men ikke under kr. 100,00. Størrelsen av avgiftsprosenten fastsetter Stortinget på forhånd for hvert år.

§ 29. Den i § 28 nevnte avgift fastsettes av ligningsvesenet på det sted hvor retten utøves — for dampskib på det sted hvor skibet hører hjemme.

Vedkommende rettighetshaver skal innen 15 januar gi ligningsvesenet nøiaktig opgave over omsetningen i det forløpne år. Innen 8 dager efter fastsettelsen av avgiftssummen

16 septbr. Nr. 3.

skal ligningsvesenet sende melding om størrelsen av den til vedkommende regjeringsdepartement og oppebørselsbetjent.

Rettighetshaveren skal, før han kan utøve rettigheten, stille betryggende garanti for betalingen av avgiften.

Avgiften betales til vedkommende oppebørselsbetjent innen 14 dager, efterat den er fastsatt av ligningsvesenet.

Vedkommende regjeringsdepartement kan helt eller delvis eftergi avgiften, hvor dens utredsel vilde falle særlig trykkende.

Kapitel 3.

Om salg av øl, vin, fruktvin og mjød.

§ 32.

1. Øl med sådan alkoholstvrke som Kongen bestemmer, vin, fruktvin og mjød kan bare innføres fra utlandet i henhold til forskrift, som er gitt med hjemmel av § 34 eller § 49, eller av samlag som har rett til skjenking eller salg i henhold til § 23 eller § 35.
2. Kongen kan bestemme, at bare staten eller et av ham godkjent selskap kan innføre de under nr. 1 nevnte drikkevarer og at staten eller et sådant selskap kan selge de nevnte drikkevarer eller nogen av dem. De nærmere forskrifter om innførselen og omsetningen gis av Kongen eller den han bemyndiger.
3. Om forbrukeres adgang til gjennem de innførselsberettigede å få innkjøpt vin av bestemte merker gir Kongen nærmere forskrifter.
4. Såfremt innførselen og salget overtas av staten, skal nettoutbyttet tilfalle de fond som er nevnt i § 23, 5. Såfremt innførselen og salget overlates til et selskap, må utbyttet til selskapets medlemmer ikke overstige 7 pct. av den innskutte kapital. Resten av nettoutbyttet tilfaller de fond som er nevnt i § 23, 5.

§ 33. Øl med sådan alkoholstyrke, som Kongen bestemmer i henhold til § 32, 1, kan av ølbryggeri kun selges til samlag.

Såfremt Kongen treffer bestemmelse i henhold til § 32, 2, kan ølbryggeri bare selge sådant øl som i foregående ledd omhandlet til staten eller det av ham godkjente selskap eller til samlag.

Iøvrig har ølbryggeri foruten rett til å selge øl til salgs- eller skjenkeberettiget eller til annet bryggeri også rett til å avhende øl umiddelbart fra bryggeri til forbruker. Det skal også være tillatt, at øl på sedvanlig måte fra bryggeri bringes om til kjøperens bopel eller til salgs- eller skjenkested, dog

ikke på søn- og helligdager og, for landets vedkommende, heller ikke efter kl. 5 eftermiddag før disse dager. Salg av øl under ombringelsen skal dog ikke være tillatt. 16 septbr. Nr. 3.

Herredsstyret på landet kan med $^2/_3$ flertall bestemme, at salg av øl med en alkoholstyrke av $2^1/_2$ volumprosent og derover umiddelbart fra bryggeri skal være forbudt under et visst kvantum, samt at all ombringelse av øl innen herredet likeledes skal være forbudt.

Tilvirkere av fruktvin og mjød har bare rett til å selge fruktvin og mjød til samlag, eller hvis Kongen treffer bestemmelse i henhold til § 32, nr. 2, da bare til staten eller det av Kongen godkjente selskap eller til samlag.

Disse bestemmelser kommer ikke til anvendelse på bryggeriers eller tilvirkeres salg av øl, fruktvin og mjød til medisinsk, teknisk og videnskabelig bruk (§ 34)

Ved bestemmelsene i denne § er ingen innskrenkning gjort i den bryggerier eller tilvirkere efter handelslovgivningen tilkommende adgang til salg til utførsel.

§ 34. Til medisinsk, teknisk eller videnskabelig bruk kan de i dette kapitel omhandlede drikkevarer innføres, sendes, selges og kjøpes overensstemmende med hvad derom bestemmes ved lov eller i forskrifter som utferdiges av Kongen.

§ 35. Bortsett fra salg som er tillatt efter §§ 32, 33, 34 eller § 36, må salg av øl, vin, fruktvin og mjød bare drives av samlag, som har fått sine vedtekter godkjent av kommunestyret og stadfestet av Kongen. For disse samlag og deres virksomhet gjelder bestemmelsen i § 23.

§ 36. Kommunestyret kan gi andre enn samlag rett til å selge øl med sådan alkoholstyrke, som faller under den som Kongen bestemmer i henhold til § 32, nr. 1. Om sådan bevillings meddelelse, utferdigelse, utøvelse og varighet gjelder bestemmelsene i §§ 19, 20 og 21.

For avgift av salget finner §§ 28 og 29 tilsvarende anvendelse.

§ 37. Kommunestyret kan bestemme tidsinnskrenkning for salg av øl, vin, fruktvin og mjød.

Utlevering og utsendelse av varen må ikke finne sted fra salgssted eller lager i den tid salg er forbudt, selv om salget er foregått i lovlig tid.

Kapitel 5.

Almindelige bestemmelser.

§ 49. Om innførsel av prøver på de i denne lov omhandlede drikkevarer kan Kongen eller den han bemyndiger, gi forskrifter.

16 septbr. Nr. 3.

§ 50.

1. Beslutninger, som fattes av herredsstyre eller bystyre i henhold til nærværende lovs § 23, 1ste ledds 2net punktum, § 27, 1ste ledd og § 36 blir å bekjentgjøre innen oktober måneds utgang på den måte som herreds- eller bystyret bestemmer. De trer i kraft fra næste års begynnelse.
2. Samme regel blir å iaktta, når sådanne beslutninger omgjøres.

Kapitel 6.

Om straff og påtale.

§ 52, nr. 1, 2, 1ste ledd, 5 og 7.

1. Overtredelse av forskrift, som er gitt i henhold til §§ 2, 3, 34 og 49, straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder. Den straffbare handling er dog å anse som forseelse På samme måte straffes forsøk på sådan overtredelse. Med straffen kan også forenes tilleggsstraff efter den almindelige borgerlige straffelovs § 16.
2. 1ste ledd. Salg eller skjenking, som iøvrig strider mot denne lov eller de bestemmelser, som er gitt i henhold til den, straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder. Er den skyldige tidligere dømt for sådan handling, anvendes fengsel. Handlingen er dog også i dette tilfelle å anse som forseelse. På samme måte straffes forsøk.
5. Som fastsatt i denne paragrafs nr. 2 straffes den som gjør sig skyldig i:
   a. ulovlig innførsel av rusdrikk fra utlandet,
   b ulovlig sending av rusdrikk,
   c. ulovlig utlevering og utsendelse av rusdrikk,
   d. medvirken til ulovlig salg og skjenking, innførsel og sending av rusdrikk,

   eller som:
   e. utdeler eller lar utdele rusdrikk ved kirke eller forsamlingshus, på tinge, ved valg, ved auksjoner eller annen offentlig forsamling.
7. Når nogen felles til straff efter denne lov, skal de rusdrikkvarer, som finnes i hans besiddelse og som antas bestemt til ulovlig salg eller skjenking eller annen bruk i strid med denne lov, ved dommen inndras til fordel for statskassen uten hensyn til, om de tilhører nogen, som er skyldig i den straffbare handling eller ikke. Dette gjelder dog ikke, hvis han bare domfelles for overskridelse av tiden eller for å ha overskredet en begrenset

rett ved å selge eller skjenke til andre enn det er ham tillatt. 16 septbr. Nr. 3.

Rusdrikk som inndras, kan bare selges til salgs- eller skjenkeberettigede eller til teknisk-, medisinsk eller videnskabelig bruk. På samme måte forholdes av tollvesenet med uavhentet eller under stranding ilanddrevet rusdrikk.

II.

Nærværende lov trer i kraft:

a. straks forsåvidt angår forandringene i §§ 49 og 52. Fra samme tid opheves §§ 24 og 27 nr. 1, annet punktum.
b. fra den tid Kongen bestemmer, forsåvidt angår forandringene i kapitel 2 og 3 samt i § 50. Fra samme tid opheves §§ 25, 38, 39 og 40 i lov av 17 mai 1904.

III.

Den, som innen den tid som fastsettes av Kongen i henhold til II b, har drevet salg av vin, fruktvin eller øl i henhold til bevilling, kan efter bevillingens utløp med vedkommende regjeringsdepartements samtykke avhende mulige restbeholdninger.

Bevillinger til salg av øl, vin, fruktvin eller mjød, som gis innen nærværende lovs ikrafttreden, skal ikke gjelde lenger enn til dette tidspunkt. Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon*) om bemyndigelse for Handelsdepartementet til inntil videre å dispensere fra bestemmelsene i reglementet for merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer. 16 septbr.

Kongelig resolusjon*) om dispensasjon fra de gjeldende bestemmelser om hvalfangst innen Hordaland fylke. 16 septbr.

Kongelig resolusjon*) om adgang til å drepe streifende hund i Stod herred, Nord-Trøndelag fylke. 16 septbr.

Kongelig resolusjon*) om ophevelse av forbudet mot å anvende korn og poteter til fremstilling av brennevin. 16 septbr.

Kongelig resolusjon, hvorved lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 § 83, således som den lyder efter tilleggslov av 25 februar 1921, gjøres gjeldende for Talvik herred, Finnmark fylke. 16 septbr.

---

*) Bekjentgj. 19 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 41.

16 septbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved det i kongelig resolusjon av 18 juni 1915 omhandlede filialapotek ved Nesttun jernbanestasjon i Fana herred besluttes oprettet som selvstendig apotek fra den tid det efter vanlig kunngjørelse om ledigheten kan overtas av ny innehaver.

16 septbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 § 83, således som den lyder efter tilleggslov av 25 februar 1921, blir gjort gjeldende for Måsøy herred, Finnmark fylke.

16 septbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved der tillates oprettet et apotek i Moldøen i Sør-Vågsøy herred i Sogn og Fjordane fylke på et sted, hvis nærmere beliggenhet blir å bestemme av Socialdepartementet.

16 septbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved A/S Rødfjellets Kisgruber tillates inntil 1 juni 1922 å la driften hvile ved sine gruber i Mo herred, Nordland fylke, — på hvilke selskapet ved kongelig resolusjon av 9 mai 1913 fikk konsesjon til igangsettelse av regelmessig bergverksdrift.

16 septbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved det i henhold til lov om postvesenet av 12 mai 1888 § 58 bestemmes, at gebyret for ombringelse av postpakker i Kristiania, Bergen og Stavanger forhøies fra 30 til 40 øre pr. pakke

Denne bestemmelse trer i kraft fra 1 november 1921.

16 septbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved Proviantering sdepartementets Avdeling for Import og Eksport opheves fra 16 september 1921 å regne.

16 septbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Hamar, i anledning av en forespørsel om, hvorvidt et medlem av et skolestyre bør fortsette å være medlem, efterat han er flyttet fra vedkommende kommune.

Departementet antar, at man også overfor skoleombudsmennene må følge den almindelige regel, at en kommunal ombudsmann skal tilhøre kommunen og altså bør uttre, når han fraflytter denne.

17 septbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiansand, i anledning av følgende sak:

Et kretsmøte, hvor 38 av de 43 i kretsen stemmeberettigede møtte, valgte landsmålet for de skriftlige arbeider (med 21 mot 17 stemmer) og abc-boken (med 18 mot 17 stemmer) men derimot det almindelige bokmål for lese-

boken (med 18 mot 17 stemmer). Skolestyret har godkjent kretsens beslutning, forsåvidt angår de skriftlige arbeider og abc-boken, men har inntil videre utsatt avgjørelsen av spørsmålet om leseboken, da det fant det urimelig og uheldig, at barna skulde bruke en lesebok med annen målform enn den der er vedtatt for de skriftlige arbeiders vedkommende. 17 septbr

Departementet uttaler, at forsåvidt kretsbeslutningen formelt er i orden, er den bindende også for lesebokens vedkommende. Man forutsetter da, at kretsens beslutning ikke bare går ut på, at leseboken skal være på dansk-norsk (riksmål), men at den nevner den spesielle bok, som ønskes brukt i kretsen. En kretsbeslutning, som bare uttaler, at leseboken skal være i en bestemt målform (landsmål, almindelig bokmål) og ikke uttrykkelig identificerer den bestemte lesebok, er uforbindende for skolestyret.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 19 septbr.
Avskaffelse av bekjentgjørelse ved lesning fra kirkebakken.

Ved lov nr. 3 av 16 juli 1920 blev lesning fra kirkebakken avskaffet i de tilfelle, hvor denne kunngjørelsesmåte tidligere var foreskrevet ved lov.

Foranlediget ved henvendelser om, hvorvidt loven er så å forstå, at all lesning fra kirkebakken nu er bestemt å skulle falle bort, skal departementet meddele, at den nevnte lov visstnok bare har ophevet nødvendigheten av kirkebakkelesning i de i loven omhandlede tilfelle. Loven av 16 juli 1920 er imidlertid et uttrykk for, at lesning fra kirkebakken nu anses som en foreldet kunngjørelsesmåte, som i almindelighet ikke svarer til sin hensikt, og der har da også, som det vil være hr. fylkesmannen bekjent, i flere år vært arbeidet for mest mulig å innskrenke bruken av kirkebakkelesningen.

Idet departementet finner å burde henlede opmerksomheten herpå, skal man be henstillet til de under dette departement hørende embedsmenn innen hr. fylkesmannens distrikt, at lesning fra kirkebakken ikke blir anvendt ved bekjentgjørelser uten i tilfelle, hvor der er særlig grunn til å anta, at denne kunngjørelsesmåte efter de stedlige forhold fremdeles har praktisk betydning.

Skrivelse fra Socialdepartementet til fylkesmannen i Akershus, hvorved departementet godkjenner en av Vestby herredsstyre med tilslutning av ladestedene Son og Hølen foreslått ordning av jordmorvesenet i distriktet, således, at der i dette ansettes en jordmor uten avgrenset distrikt ved siden av den tidligere fast ansatte, og at jordmødrene vil ha å praktisere innen hele herredet. 19 septbr.

23 septbr. Nr. 1.

Lov *)[1] inneholdende tillegg til lov om avgift av arv av 8 april 1905 med tilleggslover.

§ 1. Av arveforskudd og dødsgaver svares avgift til statskassen efter de procentsatser, som gjelder for avgift av arv.

§ 2. Som arveforskudd anses efter denne lov enhver utdeling av formue til en eller flere arvinger, uansett om den er betegnet som arveforskudd eller gave. Under arveforskudd inngår også overdragelse av fast eiendom eller andre verdier til arving under form av kjøp og salg, hvor der på grunn av en uforholdsmessig lav pris må antas å skjule sig en forhåndsutdeling av arv. Angår salget overdragelse av fast eiendom til en åsætesberettiget arving, blir der ved avgjørelse av avgiftsplikten å ta hensyn til den i lov av 25. juli 1910 nr. 4 foreskrevne nedsettelse av verdien, der tilkommer åsætesberettiget arving ved overtagelse av fast eiendom på skifte.

Til arvinger regnes yderens nærmeste arvinger efter loven, yderens adoptivbarn, pleiebarn og stedbarn samt enhver, som ved arvefallet var betenkt i yderens testament. Like med arvinger regnes disses ektefeller og slektninger i rett nedstigende linje.

§ 3. Som dødsgaver anses efter denne lov:

1. Alle gaver, som tilfaller nogen ved dødsfall, derunder kontraktmessige gaver, som ikke er fullbyrdet ved giverens død.
2. Alle gaver, ved hvilke giveren for sin levetid ubetinget eller under visse betingelser har forbeholdt sig rådigheten over gavens gjenstand eller retten til dens avkastning.
3. Alle gaver, som gis på dødsleiet eller i de 6 siste måneder før giverens død.

§. 4. Omkostninger og gaver av den i arvelovens § 12 omhandlede art, der ydes til barn eller pårørende, såvelsom gaver av annen art, når de tilsammenlagt for hver enkelt arving ikke overstiger kr. 1000,oo, anses ikke som arveforskudd. Hvad der ydes til utdannelse av barn eller pårørende, anses alene som arveforskudd, når dette har vært arvelaterens vilje.

§ 5. De foran nevnte livsgaver og arveforskudd er avgiftspliktige i overensstemmelse med de regler, som er gjeldende ved arvefallet. Dog skal de regler befølges, som gjaldt på den tid da gaven eller forskuddet ydedes, dersom disse leder til en lavere avgift eller til avgiftsfrihet.

*) Bekjentgj. 24 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.
[1]) St.besl. 13 september. Se Ot. prp. nr. 28. Dok. nr. 24. Innst. O. IX. St.tid., forh. i Ot. s. 1190—1194; i Lt. s. 260.

§ 6. Hvis arving, som har mottatt forskudd, er avgått ved døden før arvelateren, blir avgiften å tilsvare av hans bo eller arvinger. 23 septbr. Nr. 1.

§ 7. Fra avgiftsplikten undtas arvemidler, der som arv efter arvelaterens slektning i rett opstigende linje henstår i uskiftet bo hos dennes gjenlevende ektefelle, forsåvidt de tilfaller sistnevnte eller arvelaterens livsarvinger, søsken eller disses slektninger i rett nedstigende linje.

§. 8. Finansdepartementet kan frita arveforskudd for avgift, når billighet finnes å tale derfor, således når de bortgitte midler forinnen avgiftspliktens inntreden har vist sig verdiløse eller er blitt betydelig forringet i verdi, eller når de helt eller delvis er forbrukt av mottageren og dennes økonomiske forhold er mindre gode.

§ 9. Forøvrig følges forskriftene i den gjeldende lovgivning om arveavgiften.

§ 10. Denne lov trer i kraft 1 juli 1922.

Lov *)[1] om magistergrad ved Universitetet. 23 septbr. Nr. 2.

§ 1. Ved Universitetet skal det være adgang til å opnå grad som magister artium eller magister scientiarum, henholdsvis under det Historisk-Filosofiske og det Matematisk-Naturvidenskabelige Fakultet.

§ 2. Magistergraden opnår man ved å bestå en videnskabelig prøve, som omfatter et hovedfag med tilhørende støttefag.

Reglement, gitt av Kongen, fastsetter hvilke fag som til enhver tid kan være hovedfag ved magisterprøven, og hvorledes prøven skal være ordnet. Nye fag blir optatt efter ansøkning fra de studerende og efter forslag fra et av fakultetene under samråd med de lærerkrefter som til enhver tid finnes ved Universitetet.

§ 3. Den studerende, som vil opnå magistergraden, må i forveien ha bestått de forberedende prøver ved Universitetet i den utstrekning som er foreskrevet for den til hans hovedfag nærmest svarende embedseksamen.

§ 4. Den, som har opnådd magistergraden, har adgang til å disputere for den filosofiske doktorgrad.

§ 5. Den, som har opnådd magistergraden, kan ta filologisk- eller realembedseksamen (lektoreksamen) ved å underkaste sig prøven i de for disse eksamener foreskrevne bifag.

---

*) Bekjentgj. 24 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.

[1]) St.besl. 20 september. Se Ot. prp. nr. 23. Innst. O. nr. 150. St.tid., forh. i Ot. s. 1420; i Lt. s. 338.

23 septbr. Nr 3. **Lov** *)[1]) om forandring i lov om aktieselskaper og kommandittaktieselskaper av 19 juli 1910, lov om skibsaktieselskaper av 26 juli 1916 og lov om forandring i disse lover av 28 juli 1921.

I.

Følgende bestemmelser i lov om aktieselskaper og kommandittaktieselskaper av 19 juli 1910 skal herefter lyde således:

§ 53. Tantième kan kun beregnes av driftsoverskuddet i regnskapsåret, efterat de beløp er fratrukket, som medgår til skatter, avskrivninger og lovbefalte eller andre nødvendige avsetninger. Før tantième til medlemmer av representantskapet eller valgte medlemmer av styret kan beregnes, skal dessuten fratrekkes et beløp svarende til seks procent årlig rente av den innbetalte aktiekapital.

Tantième skal opføres som en særskilt post i styrets eller representantskapets forslag til anvendelse av overskuddet. Kan representantskapet efter vedtektene fatte beslutning om anvendelse av overskuddet, må beslutningen, forsåvidt angår tantième, forelegges generalforsamlingen som representantskapets forslag. Det skal også angis, hvormeget av tantièmen der faller på henholdsvis styremedlemmer, medlemmer av representantskap og funksjonærer.

§ 64. Generalforsamlingen velger foruten det i § 13 omhandlede utvalg tillike representanter og styremedlemmer samt varamenn for disse tillitsmenn, såfremt vedtektene foreskriver valg av sådanne. Generalforsamlingen bestemmer, hvilken godtgjørelse de nevnte tillitsmenn skal ha. Generalforsamlingens bestemmelse herom kan fattes som forskrift i vedtektene. Det samme gjelder godtgjørelse til funksjonærer, såfremt disse helt eller delvis skal lønnes med tantième. Likeledes fatter generalforsamlingen hvert år beslutning om, hvorvidt regnskapet skal godkjennes og ansvarsfrihet (decharge) tilstås, samt med den av § 60, tredje ledd flytende begrensning beslutning om anvendelsen av det overskudd regnskapet måtte utvise.

Dog kan vedtektene henlegge såvel valg av styremedlemmer og deres varamenn som beslutningen om anvendelse av årsoverskuddet til representantskapet.

For at tantième, som tilstås en representant, et styremedlem eller funksjonær, skal kunne overstige det dobbelte av, hvad han i samme egenskap forøvrig oppebærer i penger i

*) Bekjentgj. 24 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.

[1]) St.besl. 20 september. Se Ot. prp. nr. 56. Innst. O. XVI. St.tid., forh. i Ot. s. 1483—1487; i Lt. s. 338—345.

årets løp, eller sammenlagt med, hvad han på den nevnte måte oppebærer, skal kunne overstige kr. 50 000,00, må, medmindre reglene for vedkommende tantièmes beregning er bestemt i vedtektene, særskilt beslutning herom være fattet av generalforsamlingen med sådan stemmeflerhet som i § 71, 1. og 2. ledd bestemt. Opnår beslutningen ikke det således bestemte flertall, må den, for å bli gyldig, gjentas av en ny generalforsamling med to tredjedels stemmeflerhet av de da møtende. Det samme gjelder, når nogen utelukkende lønnes med tantième, medmindre reglene for beregningen av denne er bestemt i vedtektene. 23 septbr. Nr. 3.

II.

Følgende bestemmelser i lov om skibsaktieselskaper av 26 juli 1916 skal herefter lyde således:

§ 53. Tantième kan kun beregnes av driftsoverskuddet i regnskapsåret, efterat de beløp er fratrukket, som medgår til skatter, avskrivninger og nødvendige avsetninger. Før tantième til medlemmer av representantskapet eller valgte medlemmer av styret kan beregnes, skal dessuten fratrekkes et beløp svarende til seks procent årlig rente av den innbetalte aktiekapital.

Tantième skal opføres som en særskilt post i styrets eller representantskapets forslag til anvendelse av overskuddet. Kan representantskapet efter vedtektene fatte beslutning om anvendelse av overskuddet, må beslutningen, forsåvidt angår tantième, forelegges generalforsamlingen som representantskapets forslag. Det skal også angis, hvormeget av tantièmen der faller på henholdsvis styremedlemmer, medlemmer av representantskap og funksjonærer.

Hvad der i denne lov er bestemt om tantième, skal også gjelde om kontorholdsgodtgjørelse, når den beregnes av overskuddet.

§ 64. Generalforsamlingen velger foruten det i § 13 omhandlede utvalg tillike representanter og styremedlemmer samt varamenn for disse tillitsmenn, såfremt vedtektene foreskriver valg av sådanne. Generalforsamlingen bestemmer, hvilken godtgjørelse de nevnte tillitsmenn skal ha. Generalforsamlingens bestemmelse herom kan fattes som forskrift i vedtektene. Det samme gjelder godtgjørelse til funksjonærer, såfremt disse helt eller delvis skal lønnes med tantième. Likeledes fatter generalforsamlingen hvert år beslutninger om, hvorvidt regnskapet skal godkjennes og ansvarsfrihet (decharge) tilstås, samt med de av § 36, annet ledd og § 59, tredje ledd, flytende begrensninger beslutning om anvendelse av det overskudd, regnskapet måtte utvise.

23 septbr. Nr. 3. Dog kan vedtektene henlegge såvel valg av styremedlemmer og deres varamenn som beslutningen om anvendelse av årsoverskuddet til representantskapet.

For at tantième, som tilstås en representant, et styremedlem eller funksjonær skal kunne overstige det dobbelte av, hvad han i samme egenskap forøvrig oppebærer i penger i årets løp, eller sammenlagt med, hvad han på den nevnte måte oppebærer, skal kunne overstige kr. 50 000,oo, må, medmindre reglene for vedkommende tantièmes beregning er bestemt i vedtektene, særskilt beslutning herom være fattet av generalforsamlingen med sådan stemmeflerhet som i § 71, 1. og 2. ledd bestemt. Opnår beslutningen ikke det således bestemte flertall, må den, for å bli gyldig, gjentas av en ny generalforsåmling med to tredjedels stemmeflerhet av de da møtende. Det samme gjelder, når nogen utelukkende lønnes med tantième, medmindre reglene for beregningen av denne er bestemt i vedtektene.

III.

Denne lov kommer også til anvendelse på selskaper, som er registrert før lovens ikrafttreden. Bestemmelser i et sådant selskaps vedtekter, som måtte stride mot denne lov, trer ut av kraft.

På personer, som ved denne lovs ikrafttreden innehar stilling, som berettiger til tantième eller annen godtgjørelse, kommer bestemmelsene foran under I og II i § 53 første ledd annet punktum og § 64 første ledd annet og fjerde punktum og tredje ledd først til anvendelse fra det tidspunkt, da deres forhold til selskapet gjennem opsigelse eller valg efter lovens ikrafttreden tidligst kunde ha vært bragt til ophør.

23 septbr. Nr. 4. **Lov** *)[1] om forandringer i lov om adopsjon av 2 april 1917.

Efternevnte bestemmelser i lov om adopsjon av 2 april 1917 skal herefter lyde således:

§ 5. Den, som har fylt 12 år, kan ikke adopteres uten eget samtykke. Også uten at sådant samtykke innhentes, kan dog bevilling meddeles pleieforeldre til adopsjon av et pleiebarn, når dette er under 16 år, og der er grunn til å anta, at det står i den tro, at det er pleieforeldrenes eget barn.

§ 28. Om bevilling til adopsjon og forandring i bevilling i henhold til § 10 annet ledd og likeså om beslutning om eller dom for ophevelse av et adoptivforhold skal der gjøres anmerk-

*) Bekjentgj. 24 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.
[1]) St.besl. 20 september. Se Ot. prp. nr. 37. Innst. O. nr. 152. St.tid., forh. i Ot. s. 1409; i Lt. s. 338.

ning ved adoptivbarnets navn i fødselsregistret og i de offent- 23 septbr.
lige protokoller forøvrig, som vedkommende departement be- Nr. 4.
stemmer.

Kongelig kunngjørelse*)[1]) om erleggelse av en 23 septbr.
ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminen 1921—22.

§ 1. For budgett-terminen 1921—1922 erlegges en ekstraordinær skatt til staten av formue efter følgende regler:

a. Personer (boer), som er skattepliktige efter § 3 bokstav a i lov om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue av 28 juli 1921, samt personer, som er skattepliktige efter samme paragrafs bokstav b, erlegger:

Av de første kr.	300 000.00	intet.	
— næste »	100 000,00	0,6	pct.
— — »	200 000,00	0,7	»
— — »	200 000,00	0,8	»
— — »	200 000,00	0,9	»
— — »	250 000,00	1,0	»
— — »	250 000,00	1,1	»
— — »	500 000,00	1,2	»
— — »	1 000 000,00	1,3	»
— — »	2 000 000,00	1,4	»
— — »	2 000 000,00	1,5	»
— — »	3 000 000,00	1,75	»
— — »	5 000 000,00	2,0	»
— — »	5 000 000,00	2,25	»
— — »	5 000 000.00	2,5	»
Av de næste kr.	5 000 000,00	2,75	»
Av det overskytende beløp		3,0	»

b. Utenlandske selskaper og innretninger, som er skattepliktige efter lov om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue av 28 juli 1921 § 3 bokstav b, samt i utlandet hjemmehørende aktionærer (parthavere) i aktieselskap og dermed likestilt selskap (samme paragrafs bokstav c) erlegger 1 pct. av formuens samlede beløp.

§ 2. Forøvrig kommer til anvendelse bestemmelsene i skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911 med tilleggslover samt i lov av 28 juli 1921 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue.

§ 3. Denne skattebeslutning trer i kraft straks.

---

*) Bekjentgj. 24 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.

[1]) Se Ot.prp. nr. 76 for 1920 med bilag. Dok. nr. 15 med tillegg for 1921. Innst. S. XXXXV. St.tid. s. 3261—3274.

23 septbr. **Kongelig kunngjørelse** *)[1]) om forhøielse av den fra 1 juli 1921 besluttede stempelavgift til statskassen av cigaretter og snus.

Stortinget har den 6 juli d. å. fattet følgende beslutning:

Fra den tid efter 1 juli 1921, som Kongen bestemmer, skal der til statskassen erlegges stempelavgift av cigaretter og snus efter følgende satser:

Av cigaretter:

Kr.	0,30	pr.	100	stykker	av	verdi	. . . .	inntil kr.	1,50
»	0,60	»	—	—	—	over kr.	1,50	— »	2,50
»	0,90	»	—	—	—	— »	2,50	— »	3,50
»	1,20	»	—	—	—	— »	3,50	— »	4,50
»	1,80	»	—	—	—	— »	4,50	— »	6,00
»	2,40	»	—	—	—	— »	6,00	— »	8,00

med et tillegg av kr. 0,60 pr. 100 stykker for hver kr. 2,00 eller del derav, hvormed disses verdi overstiger kr. 8,00.

Av snus:

Kr. 0,15 pr. 50 gram av pakningens innhold eller del derav.

Denne Stortingets beslutning bringes herved i utøvelse som gjeldende fra og med 3 oktober d. å.

23 septbr. **Kongelig resolusjon** **) om forandring i politivedtektene for Bergen.

23 septbr. **Kongelig resolusjon** ***) om tillegg til § 35 i politivedtektene for Ålesund.

23 septbr. **Kongelig resolusjon** †) om bemyndigelse for Socialdepartementet til å meddele bevilling til innførsel av brennevin og sterk (het) vin til teknisk, medisinsk og videnskabelig bruk m. v.

23 septbr. **Kongelig resolusjon** †) om ophevelse av uke- og årsfredningen, forsåvidt angår det ved A/S Sanne og Soli bruk i Tune herred, Østfold fylke, værende karfiske ved Bergedals dam i Ågårdselven (Glommens vestre løp) på nærmere angitte betingelser.

23 septbr. **Kongelig resolusjon** †) om ophevelse av bestemmelsene om anvendelse av piggtråd til gjerde innen Bø herred, Telemark fylke.

---

*) Bekientgj. 5 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.
**) Bekjentgj. 24 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42, hvor de pågjeldende paragrafer i endret lydelsø er inntatt.
***) Bekjentgj. 24 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42, hvor tillegget er inntatt.
†) Bekjentgj. 24 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.
[1]) Se St.prp. nr. 113. Tillegg til innst. S. XXXIV.

Kongelig resolusjon*) om adgang til å drepe streifende hund i Sør-Odal herred, Hedmark fylke. 23 septbr.

Kongelig resolusjon*) om ophevelse av innskrenkningene med hensyn til motorvognkjøring på hovedveiene Mo—Storvolden og Mo—Uman, Nordland fylke. 23 septbr.

Kongelig resolusjon**) om regler for Riksskattestyrets adgang til å meddele dispensasjon overensstemmende med skattelovene av 18 august 1911, for landet § 44, for byene § 38. 23 septbr.

Kongelig resolusjon, hvorved den ved kongelig resolusjon av 31 januar 1919 nedsatte traktatkommisjon opløses. 23 septbr.

Utenriksdepartementet bemyndiges til å opnevne delegerte til deltagelse i det samarbeide på det økonomiske område, som måtte bli foretatt med delegerte fra Danmark og Sverige.

Kongelig resolusjon, hvorved den ved kongelig resolusjon av 13 august 1920 nedsatte traktatdelegasjon opløses. 23 septbr.

Kongelig resolusjon, hvorved formannen i den norske delegasjon ved Nasjonenes Forbunds delegertforsamling i Genf bemyndiges til å undertegne de på samferdselskonferansen i Barcelona 1921 vedtatte kovensjoner m. v. 23 septbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der gjøres endel forandringer i det ved kongelig resolusjon av 25 oktober 1918 godkjente reglement for matematisk-naturvidenskabelig embedseksamen (med tillegg godkjent ved kongelig resolusjon av 14 februar 1919). 23 septbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der meddeles stadfestelse på en forandring i § 1 i det ved kongelig resolusjon av 30 juni 1900, jfr. kongelige resolusjoner av 19 juni 1914 og 14 mai 1915, approberte reglement for den rettsmedisinske kommisjon og de rettsmedisinske sakkyndige, hvorefter § 1 i sin helhet skal lyde således: 23 septbr.

Som faste rettsmedisinske sakkyndige, der efter straffeprosesslovens § 192 har å tjenstgjøre, medmindre særegne omstendigheter er til hinder derfor eller gjør det utilrådelig, anses:

a) i medisinsk-kjemiske spørsmål: De, der av Justis- og Politidepartementet dertil måtte bli beskikket.

*) Bekientgj. 24 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42.
**) Bekjentgj. 24 september i Lovtid. 1ste avd. nr. 42, hvor reglene er inntatt.

23 septbr. b) i psykiatriske spørsmål:

1. Universitetslæreren i psykiatri, overlægen for sinnssykevesenet. Direktører (bestyrere) og på lengere tid enn 1 år ansatte underordnede læger ved sinnssykeasyler, fylkeslæger ansatt i henhold til lov nr. 1 av 26 juli 1912 § 7, og av Justis- og Politidepartementet ansatte politi- og fengselslæger.
2. Andre læger, som dertil av Justis- og Politidepartementet måtte bli beskikket.

c) i andre rettsmedisinske spørsmål:

1. Univsrsitetslæreren i rettsmedisin, fylkeslæger, ansatt i henhold til lov nr. 1 av 26 juli 1912 § 7, stadsfysici, stadslæger og distriktslæger og av Justis- og Politidepartementet ansatte politi- og fengselslæger.
2. Andre læger, som dertil av Justis- og Politidepartementet måtte bli beskikket.

Derhos skal på henstillen av den rettsmedisinske kommisjon dennes faste eller tilforordnede medlemmer kunne opnevnes som sakkyndige.

23 septbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved Tromsøysund tinglag, Troms fylke, fra 1 januar 1922 henlegges fra Malangen sorenskriveri til Lyngen sorenskriveri.

23 septbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved § 83 i lov om småbruk og boliglån av 23 juli 1915, således som den lyder efter tilleggslov av 25. februar 1921, gjøres gjeldende for Gamvik herred Finnmark fylke.

23 septbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved § 83 i lov om småbruk og boliglån m. v. av 23. juli 1915, jfr. tilleggslov av 25. februar 1921, gjøres gjeldende for Tana herred, Finnmark fylke.

23 septbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved det i medhold av lov om fattigvesenet av 19. mai 1900 § 29 bestemmes, at det i kongelig resolusjon av 12. oktober 1917 omhandlede sikkerhetsfond ved Ringerikes Nikkelverk i Tyristrand herred, Buskerud fylke, skal økes til et beløp av kr. 40 000,00 på den måte, at rentene fremdeles legges til kapitalen, og at der av verkets eiere fra 1. oktober d. å. å regne innbetales til fondet 1 % av de årlige lønninger til verkets betjenter og arbeidere.

23 septbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved Arbeidsdepartementet bemyndiges til å nedsette en komite til undersøkelse av spørsmålet om, hvorvidt der vil kunne opnås besparelser ved jernbanenes drift, specielt om innskrenkning i personalets antall og dermed i forbindelse stående spørsmål.

Skrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Møre angående spørsmålet om, hvorvidt de i landsskattelovens §§ 86, 88, 92 og 101 omhandlede kunngjørelser fremdeles kunde foregå ved lesning fra kirkebakken, eller om lov av 16 juli 1920 nr. 3 om avskaffelse av den nevnte bekjentgjørelsesmåte også fikk betydning for de i skattelovene omhandlede kunngjørelser. 24 septbr.

Departementet uttaler, at da kunngjørelser om utleggelse av skattelister m. v. skal skje «på sedvanlig måte» (landsskattelovens §§ 86, 88 m. fl.), antas de nevnte kunngjørelser nu, efterat lesning fra kirkebakken ved lov av 16 juli 1920 er avskaffet som almindelig lovlig bekjentgjørelse i andre anvendelser, å burde foregå ved bekjentgjørelse i de stedlige blade.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiansand, i anledning av en forespørsel fra en lærerinne om, hvorvidt hun for tiden er å anse som ansatt i fast eller opsigelig lærerinnepost. 24 septbr.

Av de foreliggende dokumenter fremgår, at vedkommende av skolestyret den 22 desember 1911 blev ansatt i opsigelig lærerinnepost.

I skolestyrets møte 8 august 1916 blev hun fast ansatt «på betingelse av, at hun overtar håndgjerning ved skolen, om skolestyret så forlanger det, dog således at lesetiden i det hele tatt ikke forlenges».

Departementet uttaler, at det antar, at hun må bli å betrakte som fast ansatt. Der er nemlig efter departementets mening ikke adgang til å gjøre en fast ansettelse avhengig av betingelser, hvorfor disse i tilfelle må anses for ugyldige.

Skrivelse fra Socialdepartementet til fylkesmannen i Vest-Agder, hvorved Lund ag Justnes jordmorstilling av Oddernes herred er ophevet på grunn av, at den største del av jordmordistriktet er innlemmet i Kristiansand by. 24 septbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det i henhold til Cristian Sæthrens testamente av 4 januar 1915 oprettede «Christian Sæthrens legat til foreningen for frivillig fattig- og sykepleie i Elverum» og på de den 8 juni 1921 utferdigede statutter for dette legat. 26 septbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det i henhold til samme testamente oprettede «Christian Sæthrens legat til pleiehjemmet for syke og gamle i Elverum» og på de den 8 juni 1921 utferdigede statutter for dette legat. 26 septbr.

26 septbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det i henhold til Peder Olsen Muruds testamente oprettede «Peder Olsen Muruds legat til Elverum pleiehjem for syke og gamle» og på de den 8 juni 1921 utferdigede statutter for dette legat.

26 septbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det i henhold til Christian Olsen Skjærbæks testamente oprettede «Christian Olsen Skjærbæks legat til pleiehjemmet for syke og gamle i Elverum» og på de den 8 juni 1921 utferdigede statutter for dette legat.

26 septbr. **Skrivelse***) fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, angående endringer i den mellem Norge, Sverige og Danmark den 15 desember 1919 avsluttede postoverenskomst.

26 septbr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Postyrelsen, hvori meddeles, at departementet i henhold til kongelig resolusjon av 16 juli 1920 henfører kirkesangere til kostgodtgjørelsesklasse III i regulativet for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse.

26 septbr, **Skrivelse** fra Socialdepartementet til fylkesmannen i Møre, hvorved i medhold av lov om jordmødre av 19 desember 1898 § 7 bestemmes:

At der fra det ved høieste resolusjon av 14 februar 1866 øprettede Tusteren jordmordistrikt utskilles et nytt distrikt Linvåg jordmordistrikt, omfattende gårdsnr. 5, 13 og 14—16 av Tustna herred i Møre fylke.

Delingen trer i kraft fra den tid fylkesmannen beetemmer.

28 septbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori under henvisning til departementets skrivelse senest av 30 april d. å. meddeles, at ifølge skrivelse av 10 september d. å. fra den sveitsiske legasjon i Stockholm har den polske minister i Bern underrettet det sveitsiske forbundsråd om, at fristaden Dantzig under 23 august d. å. har tiltrått den internasjonale konvensjon av 26 september 1906 om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien.

28 septbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiania, i anledning av en forespørsel om, hvorledes man skal forholde sig med hensyn til valg av representant for middelskolens lærerinner i skolestyret, efterat den valgte representant har tatt avskjed fra 1. august d. å.

Departementet uttaler, at middelskolens lærerinner har krav på å være representert i skolestyret, at der bør foretas

---

*) Inntatt i sin helhet i «Overenskomster» for 1921 nr. 40, 129—130.

ekstraordinært valg, men kun for den resterende del av funk- 28 septbr.
sjonsperioden, og at en lærerinne har lovlig adgang til å stemme på sig selv.

Midlertidig lov *)[1]) om forlengelse av leietiden for husmenn, bygselmenn og leilendinger. 30 septbr. Nr. 1

Husmenn, bygselmenn og leilendinger skal, uansett om leieforholdet ifølge opsigelse fra eierens side eller ifølge leieavtalen skulde ha ophørt før faredag 1923, dog ha rett til å fortsette bruken av leiebruket, inntil nevnte faredag. Den samme rett har også dødsboets vedkommende, hvor leieforholdet ophører ved dødsfall.

Leievilkårene skal være de samme som før, dog kan grunneieren, hvis han finner, at avgiften er for lavt satt, fordre dette spørsmål avgjort ved et skjønn, avgitt under lensmannens bestyrelse av 3 menn. Omkostningene ved dette skjønn bæres av grunneieren, hvis avgiften ikke forhøies, og av den annen part, hvis forhøielse finner sted. Forøvrig finner reglene i lov om veivesenet av 21 juni 1912, kap. VII tilsvarende anvendelse, sålangt de passer, såvel for underskjønn som i tilfelle for overskjønn.

Bestemmelsen om, at leieforhold ikke skal ophøre før faredag 1923, gjelder dog ikke, hvor det ved endelig dom er avgjort, at leieren har forbrutt sin leierett. Likeledes kan vedkommende departement efter andragende fra eieren og efterat leieren har hatt anledning til å uttale sig, gi tillatelse til, at forholdet ophører før, hvor dette av særlige grunner finnes rimelig.

I tvisttilfelle avgjøres det av åstedsforlikskommisjonen med endelig virkning, hvem der skal anses som husmann, bygselmann eller leilending i forhold til denne lov.

Lov *)[2]) om kommunestyre på landet. 30 septbr. Nr. 2.

Kapitel 1.

Om lovens virkefelt og om ordningen av kommunestyret.

§ 1. Denne lov gjelder for herredskommuner, sognekommuner og fylkeskommuner og omfatter de kommunale anliggender, som der ikke er andre bestemmelser for i særskilte lover.

Hvert herred utgjør en kommune. Når et herred består av flere sogn, utgjør hvert sogn en sognekommune.

Hvert herred hører i sin helhet under et fylke.

---

*) Bekjentgj. 5 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.

[1]) St.besl. 20 september. Se Innst. O. nr. 138. St.tid., forh. i Ot. s. 1513—1514; i Lt. s. 345—346.

[2]) St.besl. 27 september. Se Ot. prp. nr. 30. Innst. O. XIV. St.tid., forh. i Ot. s. 1409—1420, 1536—1682, 1842—1844; i Lt. s. 346—403, 435—436.

30 septbr. Nr. 2.

Deling av herreds- og sognekommuner og forandring i deres grenser forøvrig besluttes av Kongen, efterat herredsstyrene i de kommuner, som berøres av forandringen, har hatt anledning til å uttale sig. Ved deling av herredskommuner skal også fylkestinget få anledning til å uttale sig.

Forandring av herreds- og sognekommuners navn besluttes av Kongen, efterat vedkommende herredsstyre eller sognestyre har hatt anledning til å uttale sig.

§ 2. Kommunestyret i herredskommunen består av herredsstyre, formannskap og ordfører, og — i tilfelle — borgermester.

§ 3. Herredsstyre velges av herredets stemmeberettigede innbyggere for 3 år efter de regler, som gjeldende lov fastsetter.

Består et herred av flere sogn, foregår valget sognevis. Sognets representanter i herredsstyret er tillike dets sognestyre.

Herredsstyres medlems-tall bestemmes av fylkestinget; tallet skal ikke være under 12 og ikke over 48. Er herredets folkemengde efter siste almindelige eller kommunale folketelling over 25 000 innbyggere, kan dog fylkestinget fastsette antallet av medlemmer til inntil 60. Består herredet av flere sogn, fordeler fylkestinget også antallet av medlemmer på hvert sogn efter folkemengde, matrikkelskyld, skattbar formue og inntekt og efter andre stedlige forhold.

§ 4. Valgbar til herredsstyre og pliktig til å motta valg er hver, som har rett til å stemme ved valget, med følgende undtagelser:

1. Utelukket fra å velges er vedkommende fylkesmann og borgermester.
2. Fritatt for å velges er på forlangende:
   a. den, som innen valgårets utløp har fylt 60 år,
   b. den, som ved valgårets utløp har gjort tjeneste som medlem av herredsstyret de 3 siste år,
   c. den, som forøvrig har denne rett efter gjeldende lov,
   d. den, som påberoper sig sådan svakelighet aller annen hindring, som valgstyret godkjenner.

Den, som vil gjøre bruk av nogen av de fritagelsesgrunner, som er nevnt under 2, må melde dette til valgstyret senest 14 dager før valget, hvis ikke retten til å kreve sig fritatt er tapt allerede før dette tidspunkt.

Valgstyret setter op en liste over dem, som er fritatt efter eget forlangende.

§ 5. Ingen kan vedbli å være medlem av herredsstyret:

a. når han mister sin stemmerett i kommunen,
b. når utelukkelsesgrunn efter § 4 nr. 1 inntrer,
c. når og så lenge hans stemmerett er suspendert.

Hvis nogen ikke kan skjøtte sine plikter som medlem av herredstyret på grunn av svakelighet eller annen hindring som godkjennes, og han søker om å bli fri, kan herredsstyret for en bestemt tid eller for resten av valgperioden frita ham for hvervet. 30 septbr. Nr. 2.

Flytter nogen fra et sogn til et annet i samme herred, trer han ut såvel av herredsstyret som sognestyret for den tid han bor utenfor det sogn som han er valgt fra.

§ 6. Det antall medlemmer, som formannskapet skal bestå av i herred, som omfatter ett sogn, fastsettes til det hele tall, som man får ved å dele antallet av herredsstyrets medlemmer med 4.

Består et herred av flere sogn, velges formennene sognevis av sognestyrene, således at det antall medlemmer hvert sognestyre velger, fastsettes til det hele tall, som man får ved å dele antallet av sognestyrets medlemmer med 4. De av sognestyrene valgte formenn utgjør herredets formannskap.

Foreligger der særlige grunner, kan fylkesutvalget på søknad fra herredsstyret forhøie eller forminske formannskapets medlemstall og det antall medlemmer, som velges for hvert sogn.

§ 7.

1. Utelukket fra å velges til formann er alle, som har regnskap å avlegge til kommunen.

   Fritatt for å velges til formann er den, som ved valgårets utløp har gjort tjeneste som sådan de tre siste år. For å opnå fritagelse må vedkommende ha fremsatt forlangende om det for ordføreren senest i det møte da formennene skal velges.

   Ingen kan vedbli å være formann, når han kommer i stilling, som efter denne paragrafs første avsnitt medfører utelukkelse.

2. Fritatt for å velges til ordfører er den, som ved valgperiodens utløp har gjort tjeneste som ordfører de 3 siste år. For å opnå fritagelse må vedkommende ha fremsatt forlangende om det senest i det møte, da ordfører skal velges.

§ 8. Før de valgte medlemmer av herredsstyre eller sognestyre trer i tjeneste, samles de efter tilstrekkelig varsel under ledelse av den fungerende ordfører og velger av sin midte for 3 år formennene og inntil like mange varamenn.

Derefter velger herredsstyret blandt formennene ordfører og varaordfører likeledes for 3 år.

Møtet eller møtene er beslutningsdyktige, når minst to tredjedeler av medlemmene er tilstede.

Hvis ved første avstemning under valg på ordfører eller

30 septbr. Nr. 2.

varaordfører ingen får flertall av de stemmer, som er avgitt, holdes ny avstemning. Ved denne avstemning regnes den for valgt, som har fått flest stemmer; hvis flere har fått samme stemmetall, avgjøres valget ved loddtrekning.

§ 9. Ordføreren sørger for, at utfallet av de valg som omhandles i § 8 blir kunngjort.

§ 10. Er antallet av varamenn eller av en gruppes varamenn i herredsstyre eller sognestyre blitt utilstrekkelig, kan der med fylkesmannens samtykke holdes ekstraordinært valg til utfylling av varamennenes tall ved flertallsvalg.

Er antallet av varamenn eller av en gruppes varamenn i formannskap blitt utilstrekkelig, kan herredsstyre eller vedkommende sognestyre ved flertallsvalg velge én eller flere faste eller midlertidige varamenn i tilfelle innen vedkommende gruppes midte.

Trer ordføreren midlertidig eller endelig ut av funksjon i løpet av den periode han er valgt for, rykker varaordføreren op som ordfører og herredsstyret velger midlertidig eller endelig en ny varaordfører.

Kapitel 2.

Om formene for herredsstyres, formannskaps og sognestyres virksomhet.

§ 11. Herredsstyre og formannskap treffer sine avgjørelser i møte under ledelse av ordfører eller varaordfører, eller, om de begge har forfall, av en ordstyrer, som velges for anledningen blandt forsamlingens medlemmer; dette valg avgjøres ved stemmeflerhet.

§ 12. Ordføreren sammenkaller herredsstyret og formannskapet, når han finner det påkrevet, når formannskapet beslutter det, eller når fylkesmannen forlanger det.

Innkallelse til møte i herredsstyre skal inneholde opgave over de saker, som skal behandles, og kunngjøres i betimelig tid. Samtidig skal dokumentene i original eller avskrift utlegges til eftersyn på et sted, som nevnes i innkallelsen og blir liggende der så lenge som mulig inntil møtets avholdelse. Møtet holdes på det sted herredsstyret har fastsatt.

§ 13. Herredsstyre eller formannskap kan ikke gjøre noget gyldig vedtak, uten at mer enn halvdelen av medlemmene er tilstede.

§ 14. Møte i herredsstyre holdes for åpne dører. Dog kan herredsstyre gjøre vedtak om, at en enkelt sak skal behandles for lukkede dører. Forhandlinger om dette kan efter ordførerens avgjørelse foregå for lukkede dører.

§ 15. I herredsstyres møte kan vedtak også gjøres i

sak, som ikke har vært nevnt i innkallelsen, hvis ikke ordføreren 30 septbr.
eller en fjerdedel av forsamlingens medlemmer motsetter sig at Nr. 2.
den avgjøres.

Utenfor de saker, som er opført i innkallelsen, kan hvert medlem av herredsstyre stille forespørsler rettet til ordføreren. Forslag, som fremsettes i forbindelse med en slik forespørsel, kan ikke avgjøres i møtet, hvis ordføreren eller en fjerdedel av forsamlingens medlemmer motsetter sig det.

§ 16. Når medlem av herredsstyre eller formannskap ved avgjørelsen av en sak vil kunne få personlig særfordel, tap eller ansvar av betydning, trer vedkommende medlem ut som ugild ved behandling av saken. Det samme gjelder, når avgjørelsen vil skaffe sådan personlig særfordel, tap eller ansvar for et medlems ektefelle, eller for nogen som er i slekt med medlem, i op- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken, eller like nær besvogret.

Ved avgjørelse av tariffoverenskomst eller lønnsregulativ trer den ut, som selv eller hvis ektefelle omfattes av tariffen eller regulativet.

Ved besettelse av lønt post eller ved innstilling til besettelse trer likeledes den ut, som enten selv er ansøker, eller står i forhold som ovenfor nevnt til nogen ansøker.

Likeledes trer dissentere ut ved behandling av saker, som gjelder statskirken.

Når der reises spørsmål, om et medlem bør tre ut som ugild, avgjør forsamlingen dette, men vedkommende medlem tar ikke selv del i avgjørelsen av spørsmålet.

Selv om et medlem ikke kan regnes for ugild efter ovenfor nevnte bestemmelser, kan herredsstyre eller formannskap på anmodning frita dette medlem for å ta del i behandlingen av en sak, når vedkommende på grunn av personlig forhold ikke står fullt fritt ved avgjørelsen av saken.

§ 17. For at vedtak av herredsstyre eller formannskap skal være gyldig, kreves, at det er fattet med flertall av de stemmer, som er avgitt, når ikke annet er fastsatt i lov.

Står stemmene likt, gjør ordførerens stemme utslaget, undtagen ved valg eller ansettelse av tjenestemenn. Bortsett fra valg på ordfører og varaordfører efter paragraf 8, valg av ordstyrer efter paragraf 11 og i tilfelle valg av formenn, gjelder ved valg og ansettelse av tjenestemenn følgende regler:

Hvis ved første avstemning ingen får flertall av de stemmer, som er avgitt, holdes ny avstemning. Ved denne regnes den for valgt, som har fått flest stemmer. Der kan før ny avstemning gjøres vedtak om, at der bare skal stemmes på to eller flere av dem, som ved første avstemning har fått de høieste stemmetall. Hvis valget fremdeles er uavgjort, fordi

30 septbr. Nr. 2.

flere har fått like mange stemmer, avgjøres valget eller ansettelsen ved loddtrekning.

Et vedtak av herredsstyre, som ikke gjelder forkastelse eller utsettelse, innhenting av oplysninger eller avgivelse av erklæringer, utredning, valg, ansettelse av tjenestemenn eller herredsstyrets forretningsorden, og som ved endelig avstemning ikke opnår to tredjedels flertall — skal forelegges herredsstyret til ny behandling i senere møte, efterat saken efter paragraf 47 har vært forelagt fylkesmannen. Blir der heller ikke da to tredjedels flertall for en positiv beslutning i saken, kan mindretallet forlange i møtet, at den forelegges Kongen til avgjørelse efter paragraf 48; et flertall av mindretallet må dog være enig om å fremsette dette forlangende. Ved avstemningen innen mindretallet er da i tilfelle av stemmelikhet ordførerens stemme avgjørende, hvis han hører til mindretallet. Hvis dette ikke er tilfellet, velger mindretallet før avstemningen en opmann, hvis stemme gjør utslaget i tilfelle av stemmelikhet. Forlanger ikke mindretallet beslutningen innanket for Kongen, eller opnår den to tredjedels flertall, er den gyldig, hvis betingelsene for gyldighet forøvrig er tilstede.

§ 18. Hvis medlemmer av herredsstyre eller formannskap dør, trer ut eller får varig forfall, trer varamenn inn i deres sted efter den nummerorden hvori de er valgt.

Ved innkallelse av varamenn til møte eller til behandling av en enkelt sak følges likeledes såvidt mulig nummerordenen.

Er herredsstyre eller formannskap sammensatt ved forholdsvalg, skal utfylling skje ved varamenn av den gruppe, som på grunn av avgang eller forfall ikke er fulltallig.

§ 19. I sognestyres møte stemmer bare medlemmer av sognestyret, men sakene foredras og møtene ledes av ordføreren eller varaordføreren, eller, hvis begge disse har forfall, av en ordstyrer, som forsamlingen ved stemmeflerhet velger for anledningen innen sin midte.

Hvis sognestyre ledes av nogen, som ikke er stemmeberettiget, velger sognestyret ved møtets begynnelse en opmann, hvis stemme gjør utslaget.

De bestemmelser om herredsstyre, som er gitt i dette kapitel, gjelder også for sognestyre.

§ 20. Ved møte i herredsstyre, formannskap og sognestyre bokføres forhandlingene. Ved møtets slutning opleses det bokførte, forsåvidt ikke annen bestemmelse treffes. Møtets leder og minst to andre medlemmer undertegner forhandlingsboken for hvert møte.

Der skal føres fortegnelse over innkomne og utgående saker på den måte, som fylkesmannen godkjenner; han autoriserer forhandlingsbøker og journaler.

Kapitel 3.

Om herredsstyres, formannskaps og sognestyres virkeområde.

§ 21. Herredsstyret har bevilgnings- og beskatningsretten og skjøtter herredets kommunale anliggender innen de grenser, som gjeldende lov tilsier.

Det utfører dessuten de offentlige gjøremål, som lov forøvrig pålegger det, skaffer til veie de oplysninger og avgir de uttalelser, som departement og vedkommende fylkesmann krever.

§ 22. Innen utgangen av budgettåret skal herredsstyret avgi beslutning i budgett-form om kommunens inntekter og utgifter i det kommende budgettår og om skattepålegg efter skatteloven. I budgettet opføres alle kommunale inntekter og utgifter, deriblandt naturalarbeide på de offentlige veier, hvis herredsstyret har bestemt, at det skal regnes med. Likeledes opføres mulig underskudd fra forrige budgettår. Lånemidler opføres ikke til dekning av budgettårets almindelige løpende utgifter.

På budgettet kan der avsettes beløp til bestemte formål, selv om disse ikke forutsettes å kreve uttellinger i budgettåret, til driftsfond og til oplegning av forskjellige fond, som kommunen kan bruke for å møte senere års stigende utgifter eller sviktende inntekter.

I forbindelse med behandlingen av kommunens budgett bør der også i tilfelle så vidt mulig treffes avgjørelse om de utgifter, som skal utres av lånte midler.

Hvor beskatning og bevilgning til kommunale innretninger og virksomheter er utskilt for sogn eller for deler av herred eller sogn, bør disse særskilte inntekts- og utgiftsposter allikevel tas inn i herredets budgett.

Utgifter og inntekter opføres så vidt mulig med sine bruttobeløp. Når det gjelder inntektgivende bedrifter, som ikke trenger tilskudd av herredskassen til driften, kan herredsstyret beslutte, at bare den del av avkastningen, som ikke brukes til beste for vedkommende bedrift, opføres i kommunens ordinære budgett.

Herredsstyret avgjør, innen hvilken tid budgettforslagene for de forskjellige kommunale forvaltningsgrener skal være avgitt.

Før herredsstyret behandler budgettet, skal der foreligge budgettforslag fra formannskapet. Ordføreren sørger for, at avskrift av dette forslag blir utlagt på ett eller flere steder i distriktet, efter herredsstyrets bestemmelse, til almindelig eftersyn i minst 14 dager efter vanlig kunngjørelse, før forslaget blir behandlet i herredsstyret.

30 septbr. Nr. 2.

Hvis den skatt, som utlignes til herred eller sogn eller deler av herred eller sogn, tilsammenlagt for de skattepliktige overstiger den lovlige maksimumsgrense, og der ikke gis tillatelse til å fravike denne, bestemmer fylkesutvalget hvilke poster på de vedtatte budgetter skal utgå eller nedsettes, hvis ikke vedkommende herredsstyre og sognestyre blir enige om reduksjonen.

§ 23. Formannskap utfører de offentlige gjøremål, som gjeldende lov pålegger det, skaffer til veie de oplysninger og avgir de uttalelser, som departement og vedkommende fylkesmann krever.

Det fører tilsyn med:

1. at kommunens regnskapsvesen til enhver tid er i god orden, at kommunens rettigheter opretholdes og gjøres gjeldende samt at dens forpliktelser opfylles i rett tid;
2. at herredsstyrets og dets egne beslutninger efterkommes samt at kommunens arbeider og gjøremål fremmes på en for kommunen tjenlig måte.

Har herredsstyret i medhold av paragrafene 28 og 31 i denne lov oprettet faste utvalg eller styrer og råd, skal disses driftsberetninger og rengnskapsredegjørelser av formannskapet med mulige bemerkninger forelegges herredsstyret.

§ 24. Formannskapet kan avgjøre saker, som det tilkommer herredsstyret å fatte beslutning om, når der ikke er tid til å forelegge saken for herredsstyret uten å utsette berettigede hensyn for å bli tilsidesatt. Innberetning om avgjørelsen skal i tilfelle snarest mulig forelegges for herredsstyret.

§ 25. Sognestyre skjøtter de saker, som efter gjeldende lov hører inn under sognekommunenes forsorg.

Det kan fremdeles skjøtte også andre kommunale anliggender, når lov ikke har henlagt omsorgen for virksomheten til andre myndigheter og virksomheten før denne lovs ikrafttreden har hørt inn under sognekommunens forsorg.

Sognestyre har bevilgnings- og beskatningsrett i de saker det skjøtter.

§ 26. Herredsstyre, sognestyre eller formannskap kan ikke treffe forføininger, som særskilt kommer politiske organisasjoner eller formål til gode.

Kapitel 4.

Om overdragelse av herredsstyres myndighet og plikter. Utvalg, styrer, komiteer.

§ 27. Herredsstyre kan for enkelt leilighet eller ved vedtekt overdra til formannskap å fatte beslutninger i saker, som herredsstyre efter denne lov har beslutningsmyndighet i, når det ikke gjelder:

1. å erhverve, avhende, pantsette, makeskifte fast eiendom eller avstå nogen rettighet i sådan; dog kan herredsstyre overlate til formannskap eller nogen annen å erhverve og avhende eiendommer eller rettigheter i sådanne i den utstrekning, hvori det er nødvendig for å sette i verk eller gjennemføre et vedtak, som herredsstyre har gjort, 30 septbr. Nr. 2.
2. nye foretagender eller betydeligere utvidelser av eldre,
3. bruk av kommunale bedrifters overskudd,
4. konsesjoner og avslutning av leie-, forpaktnings- eller leveransekontrakter, som binder kommunen for lenger tid enn 5 år, eller er av større økonomisk betydning for kommunen,
5. å opta lån, som ikke tilbakebetales av beholdent overskudd eller ved utligning på budgettet i samme eller i næste budgettår. Dog kan herredsstyre overlate til formannskap å avtale eller godkjenne de nærmere vilkår for lån, som herredsstyre har besluttet å opta,
6. å overta garanti for økonomiske forpliktelser,
7. ordning av regnskapsrevisjon, ansettelse av revisorer eller revisor og i tilfelle opnevning av utvalg for regnskaps- og decisjonssaker og avsigelse av decisjon,
8. å ansette borgermester,
9. å overdra myndighet og plikter i henhold til bestemmelsene i paragrafene 28, 31 og 32,
10. å fastsette almindelige salgstariffer eller priser for vann, gass, elektrisk kraft og for andre ydelser fra kommunale innretninger, verker eller bedrifter, der fremtrer som monopolforretninger,
11. budgettbehandling efter paragraf 22. Dog kan herredsstyre gi formannskap myndighet til å anvende mindre beløp av den på budgettet opførte bevilgning til tilfeldige utgifter.

§ 28. Herredsstyre kan oprette faste utvalg for kommunale formål eller for avdelinger av den kommunale virksomhet, som ikke ved lov er lagt under eget styre.

Herredsstyre fastsetter ved almindelige forskrifter området for disse utvalgs virksomhet. Denne virksomhet kan utstrekkes til også å omfatte gjøremål, som efter denne lov kan tillegges formannskap; å ansette eller avskjedige administrasjonschef kan dog ikke overdras til utvalg.

§ 29. Herredsstyre fastsetter, hvor mange medlemmer der skal være i hvert av de faste utvalg, og avgjør hvem skal være formann og varaformann.

§ 30. Formannen sammenkaller utvalget, når han finner det påkrevet, eller når utvalget beslutter det. De møtende treffer avgjørelse ved stemmeflerhet. Står stemmene likt, gjør

30 septbr. Nr. 2.

formannens stemme utslaget. Ved valg og ansettelse gjelder bestemmelsen i paragraf 17 tredje ledd.

Der føres bok over utvalgets forhandlinger, og utskrift sendes herredsstyret efter dettes nærmere bestemmelse.

§ 31. For kommunal bedrift, som forutsettes ikke til stadighet å trenge driftstilskudd av herredskassen, kan herredsstyret oprette en driftsledelse bestående av styre eller av styre og råd.

Hvor driftsledelsen består av styre og råd, fastsetter herredsstyret ved almindelige forskrifter området for styrets og rådets virksomhet og fastsetter deres innbyrdes forhold. Til styre eller til styre og råd kan herredsstyret overdra den myndighet, som kan overdras til formannskapet samt til styre og råd enn videre avgjørelsesmyndigheten i de saker, som er nevnt i paragraf 27 nr. 4 og 11.

Herredsstyre avgjør, hvorledes styre og råd skal sammensettes, velger rådets medlemmer i den utstrekning, som det ikke har overlatt til andre å velge medlemmer, og fastsetter i tilfelle deres godtgjørelse for deltagelse i rådets møter; herredsstyret ordner også revisjon.

Rådet opnevner de valgbare medlemmer av styret i den utstrekning, som herredsstyret ikke har overlatt til andre å velge medlemmer, og fastsetter i tilfelle deres lønn.

Hvor driftsledelsen består av styre alene, avgjør herredsstyret likeledes, hvorledes styret skal sammensettes og velger dets valgbare medlemmer i den utstrekning, som det ikke har overlatt til andre å velge medlemmer. Det fastsetter i tilfelle også deres lønn og anordner tillike revisjon.

§ 32. To eller flere kommuner kan oprette et felles styre til løsning av en kommunal opgave; til dette styre kan overdras den myndighet, som vedkommende kommuner blir enige om innbyrdes, eller som fastsettes efter hvad lov foreskriver om sådanne tilfelle.

§ 33. Herredsstyre, formannskap og sognestyre kan opnevne komiteer til forberedende behandling av saker og til å utføre særskilte hverv.

§ 34. Bestemmelsene i paragraf 16 om medlemmers ugildhet ved avgjørelse av saker i herredsstyre og formannskap gjelder også ved avgjørelse av sak i utvalg, styre, råd og komite.

Kapitel 5.

Om ordførers gjøremål og om kommunale tjenestemenn.

§ 35. Ordføreren er kommunens rettslige representant. Han underskriver på kommunens vegne i alle tilfelle, hvor denne myndighet ikke er overdratt til andre.

§ 36. Som leder av møte i herredsstyre, formannskap og sognestyre håndhever ordføreren forretningsordenen og gjeldende lovs bestemmelser om hvad der kreves til gyldig vedtak. Han drar omsorg for, at de saker som foreligger er forberedt på forsvarlig måte og forestår protokolleringen. 30 septbr. Nr. 2.

Han kan ta del i alle utvalgs og råds forhandlinger, dog uten stemme.

§ 37. Ordføreren sørger for, at herredsstyrets, sognestyrets og formannskapets bøker og dokumenter holdes forsvarlig opbevart og ordnet.

Han er ansvarlig for, at der blir sendt fylkesmannen utskrift av herredsstyrets og sognestyrets vedtak og av de vedtak, som gjøres av annen kommunal myndighet, når de efter paragraf 46 må godkjennes av Kongen, ledsaget av de oplysninger som kreves, og han sørger forøvrig for, at underretning om vedtak blir sendt rette vedkommende.

§ 38. De utgifter, som kommunen har å svare, anviser ordføreren til utbetaling, forsåvidt som anvisningsmyndigheten av herredsstyre eller formannskap ikke er overdratt til andre. Slik myndighet må dog ikke overdras revisor eller kasserer og deres personale. Heller ikke kan chef for kommunal administrasjonsgren få anvisningsmyndighet uten at kassebilagene revideres efter hvert som de kommer.

Ordføreren holder vedkommende kasserer og revisjon underrettet om, hvem der til enhver tid har anvisningsmyndighet, og om hvorledes den skal utøves.

§ 39. I herredskommuner kan der oprettes borgermesterstilling. Borgermester ansettes i så fall efter offentlig lysing. Herredsstyret fastsetter borgermesterens lønn og øvrige vilkår og sikrer ham og i tilfelle hans enke pensjon.

§ 40. Borgermesteren har, efter forskrifter som herredsstyret fastsetter, å føre det nærmeste tilsyn med kommunens penge- og regnskapsvesen, å avgi forslag til kommunens budgetter eller uttalelse om budgettforslagene og forøvrig å uttale sig om den finansielle side av saker som foreligger.

Herredsstyret kan i de samme forskrifter avgjøre, om og i tilfelle i hvilken utstrekning han skal overta arbeide med andre kommunale saker.

Hvis der blir oprettet flere borgermesterstillinger, gjelder bestemmelsene i paragrafene 39 og 41 også for disse.

§ 41. Borgermester skal delta i herredsstyrets og formannskapets møter, og han har adgang til å ta del i utvalgs, styres og råds forhandlinger. Han er dog uten stemme i disse korporasjoner. Han kan velges til medlem av utvalg og særskilte styrer og råd.

§ 42. Til hjelp for ordføreren kan der i hvert herred

30 septbr. Nr. 2.

ansettes en herredssekretær; også annet arbeide kan overdras til ham. Han lønnes av herredskassen og ansettes på vilkår, som herredsstyret vedtar.

§ 43. I hvert herred skal ansettes en herredskasserer, som lønnes av herredskassen.

§ 44. Likeledes skal herredsstyret velge to revisorer, som har å revidere kommunens regnskaper.

I kommune, hvor der er oprettet eget kontor for revisjon av kommunens regnskaper, kan herredsstyret vedta, at der bare skal være én revisor.

De til ansvar deciderte poster foranstalter formannskapet beriktiget uten ophold.

§ 45. Herredsstyre og sognestyre kan forøvrig oprette de stillinger, som de finner nødvendige av hensyn til de kommunale anliggender og de kommunale arbeider, og atter opheve disse stillinger.

Kapitel 6.

Om statens tilsyn med herreds- og sognekommuners forvaltning.

§ 46. Vedtak av herredsstyre, sognestyre og annen kommunal myndighet er ikke gyldig, før Kongen har godkjent det, når vedtaket går ut på:

1. å opta lån eller overta garanti for lån, som ikke tilbakebetales av beholdent overskudd eller ved utligning på budgettene i løpet av de første 5 år. Hvis lån skal brukes til et bestemt foretagende, kan Kongen — under hensyn til dette foretagendes varighet og fremtidige nytte — som betingelse for sin godkjennelse bestemme, på hvilken måte og innen hvilken tid lånet senest skal være betalt. Tiden for tilbakebetaling må ikke være mer enn 40 år,
2. bruk av lånte midler, som ikke betales ved utligning på de årlige budgetter i kortere tid enn 6 år. Kongen kan på samme måte som under punkt 1 fastsette innenfor et tidsrum av 40 år, hvorledes lånet skal betales,
3. kjøp av eiendom eller iverksettelse av et foretagende, som vil medføre nødvendigheten av å anvende lånemidler som under 1 eller 2 nevnt,
4. å overta andre forpliktelser, som påfører kommunen utgifter i et lenger tidsrum enn de næste 5 år, og som gjennemsnittlig årlig overstiger et beløp, som Kongen fastsetter,
5. å avhende fast eiendom, hvis verdi overstiger et beløp, som Kongen fastsetter eller å bemyndige formannskap eller nogen annen til å utstykke og selge eller bortfeste slik eiendom,

6. å overdra myndighet og plikter efter bestemmelsene i § 32, 30 septbr.
7. å forandre regler for bruk av oplagte fond, Nr. 2.
8. å oprette borgermesterstilling og fastsette forskrifter for borgermesters gjøremål og hans lønns- og pensjonsvilkår,
9. ordning av revisjon med bare én revisor.

§ 47. Vedtak av herredsstyre eller sognestyre, som går ut på annet enn forkastelse eller utsettelse, innhenting av oplysninger eller avgivelse av erklæringer, utredning, valg, ansettelse av tjenestemenn eller herreds- og sognestyres forretningsorden — og som ikke trenger godkjennelse av Kongen efter § 46 — skal forelegges fylkesmannen til godkjennelse. Hvis ikke fylkesmannen for beslutninger, som er fattet med $^2/_3$ flertall, senest innen 2 uker efter utskriftens mottagelse sender saken tilbake med sine bemerkninger og begjæring om, at den må undergis fornyet behandling, er vedtaket gyldig. Påbyr fylkesmannen en fornyet behandling av saken, kommer reglene i § 17 siste ledd, annet, tredje, fjerde og femte punktum til anvendelse. Kongen kan, efterat fylkestinget har hatt anledning til å uttale sig, forlenge den foran omhandlede frist inntil 6 uker.

Fylkesmannen skal erklære et vedtak ugyldig:

1. når det går ut på forføining, som vedkommende myndighet ikke har rett til å treffe,
2. når vedtaket er blitt til med tilsidesettelse av nogen lov eller av nogen bestemmelse, som er utferdiget i medhold av lov.

Når slikt tilfelle inntreffer, skal fylkesmannen straks underrette vedkommende ordfører. Herredsstyret eller i tilfelle sognestyret kan da innen en frist av seks uker innanke avgjørelsen for Kongen eller bringe den inn for domstolene, hvis der er adgang til det.

Inntil fylkesmannens avgjørelse er underkjent av Kongen eller ved upåanket dom, kan de kommunale myndigheter ikke foreta noget for å sette vedtaket i verk eller gjennemføre det.

§ 48. Når et vedtak ikke har fått to tredjedels flertall ved den fornyede behandling i herredsstyre eller sognestyre efter bestemmelsene i § 17, siste ledd og paragraf 47, annet ledd og mindretallet har forlangt saken forelagt Kongen, kan denne stadfeste eller forkaste vedtaket.

§ 49. Vedkommende regjeringsdepartement kan fastsette forskrifter for opstilling av budgett og for regnskapsførsel og revisjon.

Likeså kan departementet gi forskrifter om opbevaring og ordning av samt tilsyn med kommunestyrets arkiver. Det kan bestemme, at eldre arkivsaker, som ikke er i bruk, skal sendes inn til et statsarkiv, hvis de ikke opbevares på betryggende måte.

30 septbr.

Kapitel 7.

Særskilte bestemmelser om herredsstyres medlemmer.

§ 50. Alle herredsstyrets medlemmer undtagen ordføreren er pliktige til for sin tjenestetid å motta valg til utvalg, råd og komiteer, som nedsettes efter paragrafene 28, 31 og 33. Enhver kan dog undslå sig for samtidig å være medlem av flere enn to faste utvalg.

Ordføreren og formannskapets medlemmer er, så lenge de gjør tjeneste, fritatt for alle andre ombud, som ikke er pålagt dem ved lov eller ved bestemmelser, som herredsstyre har godtatt.

§ 51. Undlater noget medlem eller nogen varamann uten gyldig forfall å komme i rette tid til møte, som med tilstrekkelig varsel er sammenkalt efter denne lov, eller forlater nogen møtet uten gyldig forfall, kan vedkommende forsamling ilegge ham en bot av 10 kroner, som tilfaller herredskassen.

§ 52. Medlem, som er tilstede i herredsstyre, formannskap, sognestyre, utvalg, styre, råd eller komite, når en sak blir optatt til avstemning, er pliktig til å stemme.

§ 53. Herredsstyre kan vedta, at dets medlemmer og andre kommunale ombudsmenn skal ha skyssgodtgjørelse av kommunekassen efter et vedtatt regulativ for reiser til og fra kommunale møter, når reiselengden tilsammen overstiger 20 kilometer. Under særegne omstendigheter kan herredsstyret nedsette denne veilengde inntil det halve, når det gjelder sjøreiser.

§ 54. I herred, hvor der ikke er herredssekretær, eller hvor ordføreren på grunn av sitt bosted eller av andre årsaker helt eller delvis må overta forefallende sekretærarbeide, har ordføreren rett til å få utbetalt av kommunekassen en godtgjørelse, som herredsstyret fastsetter.

Medlemmer av herredsstyre og formannskap skal ikke ha lønn eller godtgjørelse av kommunekassen for sitt arbeide med de kommunale anliggender, undtagen som medlemmer av lønte styrer eller råd efter paragraf 31 eller som medlemmer av komiteer, hvis øvrige medlemmer får godtgjørelse.

Særlige arbeider, hvis utførelse direkte hører under et medlems kallsgjerning, profesjon, bedrift eller levebrød, kan ikke kreves utført for kommunen uten godtgjørelse.

Kapitel 8.

Om fylkeskommune, fylkesting og fylkesutvalg.

§ 55. Et fylkes herreder danner en felleskommune, fylkeskommunen.

Fylkestinget har bevilgnings- og beskatningsretten og skjøter sammen med fylkesutvalget og fylkesmannen fylkets anliggender innen de grenser, som gjeldende lov tilsier. 30 septbr. Nr. 2.

Fylkesting og fylkesutvalg utfører dessuten de offentlige gjøremål, som lov forøvrig pålegger dem.

Fylkesmannen er fylkeskommunens rettslige representant. Han underskriver på dens vegne og har anvisningsmyndigheten.

§ 56. Fylkesting består av ordførerne i fylkets herreder. Dessuten tar fylkesmannen del i fylkestingets forhandlinger, dog uten stemme.

§ 57. I hver fylkeskommune skal der være et fylkesutvalg; dette består av fylkesmannen som formann og fire andre medlemmer, som fylkestinget velger av sin egen midte eller blandt andre som er bosatt i fylkeskommunen. Valget gjelder for fire år, og hvert annet år trer to medlemmer ut. Hver gang velges tillike fire varamenn. Den, som har gjort tjeneste som medlem i fire år, har rett til å bli fritatt de følgende fire år. Den, som er over 60 år gammel, kan undslå sig for å motta valg til medlem av fylkesutvalg.

Medlem av fylkesutvalg, som ikke tillike er medlem av fylkesting, kan ta del i dettes forhandlinger, dog uten stemme.

§ 58. Fylkesutvalget trer sammen efter fylkesmannens innkallelse til behandling av saker, som gjelder fylkeskommunen, når dette er påbudt i lov, når minst to medlemmer av fylkesutvalget forlanger det, eller fylkesmannen finner å burde høre fylkesutvalgets mening. Spørsmål om å bruke beløp utenfor det budgett fylkestinget har bevilget, blir alltid å forelegge fylkesutvalget til behandling.

§ 59. Fylkesutvalgs beslutninger fattes ved almindelig stemmeflerhet. Står stemmene likt, gjør fylkesmannens stemme utslaget. Et vedtak er ikke gyldig, når fylkesmannen eller mer enn ett av de valgte medlemmer er fraværende.

Undlater noget medlem uten gyldig forfall å møte i fylkesutvalg, kan dette ilegge den fraværende en bot, fra 20 til 50 kroner, som tilfaller fylkeskassen.

I fylkesutvalg føres bok over forhandlingene.

§ 60. Fylkesting trer sammen til ordinært møte én gang årlig til tid og sted, som foregående fylkesting har fastsatt.

Lysing om møtet utstedes av fylkesmannen senest 6 uker før møtet trer sammen.

Ekstraordinært fylkesting holdes, når Kongen forlanger det, eller når det foregående fylkesting har besluttet det, eller når fylkesutvalget finner det nødvendig. Lysing om ekstraordinært fylkesting utstedes likeledes av fylkesmannen, og som regel minst 14 dager før møtet.

30 septbr. Nr. 2.

§ 61. Fylkestings forhandlinger foregår for åpne dører, når ikke annet er vedtatt for nogen enkelt sak.

Fylkestinget åpnes av fylkesmannen med oprop av medlemmene. Fylkestinget velger derefter av sin egen midte en formann og varaformann for hele samværet. Valget foregår efter reglene i paragraf 8, fjerde ledd. Ved møte i fylkesting bokføres forhandlingene. Lederen av møtet undertegner forhandlingsboken for hvert møte.

§ 62. For det ordinære fylkesting skal fylkesmannen fremlegge:

1. Utkast til fylkeskommunens budgett, med forslag til beslutning om skattepålegg. Utkastet skal være avfattet således, at det gir en fullstendig og tydelig oversikt over alle fylkeskommunens inntekter og utgifter i budgettåret, derunder også mulige avsetninger til fond. Utkastet skal være gjennemgått av fylkesutvalget og ledsaget av dettes bemerkninger og mulig avvikende forslag til vedtak.
2. Utdrag av forrige budgettårs regnskaper, ledsaget av en oversikt over bevilgningene og de beløp som er brukt, og av en redegjørelse for årsakene til mulige uoverensstemmelser mellem bevilgning og regnskap. Er regnskapet for nogen post ikke endelig avsluttet, gir fylkesmannen fornøden forklaring om denne i oversikten til det følgende fylkesting.
3. Fylkeskommunens regnskaper, revidert siden siste ordinære møte og bilagt med antegnelser, besvarelser og vedtegninger.
4. Fylkesutvalgets forhandlingsbok.

Enn videre fremlegger fylkesmannen alle andre saker med dokumenter, som fylkestinget skal behandle. Sakene bør i regelen være ledsaget av fylkesmannens uttalelse, og i tilfelle også av forslag til vedtak.

Avtrykk av de til behandling fremlagte saker bør så vidt mulig være sendt fylkestingets medlemmer nogen tid før fylkestinget trer sammen.

§ 63. På ekstraordinært fylkesting behandles i regelen bare de saker, som er nevnt i innkallingen. Også andre saker kan dog behandles, når fylkestinget vedtar det.

§ 64. Fylkesting kan ikke gjøre lovlig vedtak uten minst to tredjedeler av de stemmeberettigede medlemmer er til stede.

Sakene avgjøres ved almindelig flertall, når ikke noget annet er bestemt i denne eller andre lover. Står stemmene likt, gjør formannens stemme utslaget.

§ 65. Hvis forslag om bevilgning av nye årlige lønninger eller andre nye varige årsutgifter, nye foretagender, avhendelse eller kjøp av fast eiendom, avståelse av nogen av fylkeskommu-

nens rettigheter eller optagelse av lån er vedtatt med mindre enn to tredjedeler av de stemmer som er avgitt, skal der holdes ny avstemning om saken, dog ikke i samme møte. Får noget forslag heller ikke ved denne avstemning minst to tredjedeler av stemmene, kan mindretallet med stemmeflerhet innen sin midte kreve vedtaket innanket for Kongen. Denne kan derefter uten videre stadfeste eller forkaste flertallets vedtak. Ved avstemningen innen mindretallet er i tilfelle av stemmelikhet formannens stemme avgjørende, hvis han hører til mindretallet. Hvis dette ikke er tilfellet, velger mindretallet før avstemningen en opmann, hvis stemme gjør utslaget i tilfelle av stemmelikhet. 30 septbr. Nr. 2.

§ 66. Hvis det gjelder utgifter, som skal betales av fylkeskommunen gjennem et lenger tidsrum end de næste 5 år, eller hvis det gjelder å forandre regler for bruk av oplagte fond, skal Kongens samtykke innhentes før vedtaket blir gyldig.

§ 67. Fylkesmannen utsteder i overensstemmelse med det budgett, som fylkestinget har vedtatt, en offentlig lysing om fylkeskommunens utgifter og inntekter i budgettåret og om de skattepålegg, som er vedtatt.

Avtrykk av lysingen sendes hvert medlem av fylkestinget, fylkeskommunens kasserer og andre vedkommende.

§ 68. Fylkeskommunens regnskaper skal under samme ansvar som for regnskapsavleggelse likeoverfor staten være levert til fylkesmannen innen tre måneder efter regnskapsårets utløp.

§ 69. Fylkestinget antar hvert år to lønte revisorer med to varamenn til å revidere fylkeskommunens regnskaper. De skal under sitt arbeide følge den instruks, som fastsettes for dem.

Revisjonens antegnelser sendes fylkesmannen innen 4 måneder, efterat revisorene har mottatt regnskapene; han sørger for, at de besvares innen to måneder. Revisorene gjør derefter vedtegninger innen en måned.

Fylkestinget decíderer antegnelsene til alle fylkets regnskaper. Vil nogen ikke underkaste sig den avsagte decisjon, kan vedkommende regjeringsdepartement, om han søker derom, avgjøre saken med bindende virkning.

§ 70. Fylkestinget sitter sammen så lenge det finner det nødvendig.

Ved hvert fylkestings slutning underskrives forhandlingsboken av medlemmene. Fylkesmannen opbevarer forhandlingsboken.

§ 71. Bestemmelsene i § 16 om medlemmers ugildhet ved behandling av saker i herredsstyre og formannskap gjelder også ved behandling av saker i fylkesting og fylkesutvalg.

§ 72. De valgte medlemmer av fylkesting og fylkesutvalg

30 septbr. Nr. 2.

har rett til skyss- og kostgodtgjørelse, som for herredsordførere bestemt, og kostgodtgjørelse for forretningsdager — selv om de ikke gjør nogen reise — hvis ikke fylkestinget har fastsatt en høiere skyss- og kostgodtgjørelse.

Fylkesmannen har for reise til møte i fylkesting og fylkesutvalg rett til skyss- og kostgodtgjørelse som for reise i offentlig ærend.

Fylkesmannens skyss- og kostgodtgjørelse utres av statskassen. De andre utgifter ved fylkestings og fylkesutvalgs møter utres av fylkeskommunens kasse.

Kapitel 9.

Forskjellige bestemmelser.

§ 73. For lån, som fylkesting, herredsstyre eller sognestyre har besluttet å opta, og som ikke tilbakebetales i kortere tid enn 6 år, kan der utstedes rentebærende gjeldsbrev lydende på ihendehaveren. Disse gjeldsbrev må ikke lyde på mindre beløp enn kr. 100 eller tilsvarende beløp i fremmed mynt og skal inneholde oplysning om, på hvilken måte og i løpet av hvilket tidsrum lånet skal innfries.

§ 74. Nødvendige lempninger i anvendelsen av gjeldende lov ved kommuners deling og ved ekstraordinære kommunevalg fastsettes av Kongen.

§ 75. På forlangende av ordfører eller borgermester skal hver statstjenestemann gi uten betaling de meddelelser, som er nødvendige for de kommunale forretninger, og som han efter sin stilling kan gi.

§ 76. Kongen kan bemyndige det departement, hvorunder saker om kommunens almindelige forvaltning hører, til å treffe de i §§ 46, 47, 48 og 65 omhandlede avgjørelser.

§ 77. Denne lov trer i kraft den 1 juli 1922.

§ 78. Samtidig med at denne lov trer i kraft, opheves følgende lover:

1. Lov om formannskaper på landet av 14 januar 1837, med tilleggslover av 11 februar 1860, 14 juni 1879, 27 juli 1896 undtagen § 7, 11 april 1900, 29 mai 1901, undtagen § 64, 9 juni 1903, 17 mai 1904 nr. 4, 12 juni 1906 og 7 juni 1910 undtagen § 2.
2. Lov angående kommuners adgang til å utstede obligasjoner lydende på ihendehaveren m. m. av 23 mai 1857.
3. Lov om landkommunenes skattevesen av 15. april 1882, paragrafene 1, 2, 3, 4, 5, 6, 55, 56 og 63.
4. I lov angående kristne dissentere og andre, der ikke er medlemmer av statskirken, av 27 juni 1891, paragraf 17

ordene: »og ikke stedes til deltagelse i kommunale forhandlinger og beslutninger statskirken vedkommende.« 30 septbr. Nr. 2.

5. Skattelov for landet av 18 august 1911 paragraf 140, samt setningen: »Nedsettelsen skjer såvidt mulig med forholdsmessig beløp for herredets og avdelingens anpart av skatten« i § 133, d.

Lov*)[1]) om kommunestyre i byene. 30 septbr. Nr. 3.

Kapitel 1.

Om lovens virkefelt og om ordningen av kommunestyret.

§ 1. Denne lov gjelder for bykommuner og omfatter de kommunale anliggender, som der ikke er andre bestemmelser for i særskilte lover.

En bykommunes grenser kan ikke endres uten ved lov. Dog kan mindre grensereguleringer foretas av Kongen, når ikke nogen av de kommuner, som berøres av endringen, forlanger saken innbragt for de lovgivende myndigheter.

En bys navn kan heller ikke endres uten ved lov, og efterat vedkommende bystyre har hatt anledning til å uttale sig.

§ 2. Kommunestyret i byene består av bystyre, formannskap, ordfører og — i tilfelle — borgermester.

§ 3. Bystyre velges av byens stemmeberettigede innbyggere for 3 år, efter de regler som gjeldende lov fastsetter.

Efter siste almindelige eller kommunale folketelling før kommunevalget fastsettes antallet av bystyres medlemmer således:

I byer, som har ikke over				3 000	innbyggere,		20
over	3 000	men	»	5 000	—		28
»	5 000	»	»	7 500	—		36
»	7 500	»	»	10 000	—		44
»	10 000	»	»	15 000	—		52
»	15 000	»	»	25 000	—		60
»	25 000	»	»	50 000	—		68
»	50 000	»	»	100 000	—		76
»	100 000						84

Når innbyggerantallet i en by stiger, så at antallet av bystyrets medlemmer skal økes efter ovenstående regel, blir medlemstallet uforandret, hvis bystyret vedtar det med minst to tredjedeler av sitt fulle stemmetall og Kongen godkjenner vedtaket. Når innbyggerantallet videre stiger over en av de fast-

*) Bekjentgj. 5 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.

[1]) St.besl. 27 september. Se Ot.prp. nr. 30. Innst. O. XIV. St.tid., forh. i Ot. s. 1409—1420, 1682—1709, 1844—1845; i Lt. s. 404—410, 435.

30 septbr. Nr. 3.

satte grenser, økes antallet av bystyrets medlemmer hver gang med 8.

Bystyre kan gjøre lovens almindelige regler om medlemsantallet gjeldende på samme måte som det kan fravike dem.

§ 4. Valgbar til bystyre og pliktig til å motta valg er hver, som har rett til å stemme ved valget, med følgende undtagelser:

1. Utelukket fra å velges er vedkommende fylkesmann og borgermester.
2. Fritatt for å velges er på forlangende:
   a. den, som innen valgårets utløp har fylt 60 år,
   b. den, som ved valgårets utløp har gjort tjeneste som medlem av bystyret de tre siste år,
   c. den, som forøvrig har denne rett efter gjeldende lov,
   d. den, som påberoper sig sådan svakelighet eller annen hindring, som valgstyret godkjenner.

Den, som vil gjøre bruk av nogen av de fritagelsesgrunner, som er nevnt under 2, må melde dette til valgstyret senest 14 dager før valget, hvis ikke retten til å kreve sig fritatt er tapt allerede før dette tidspunkt.

Valgstyret setter op en liste over dem, som er fritatt efter eget forlangende.

§ 5. Ingen kan vedbli å være medlem av bystyre:

a. når han mister sin stemmerett i kommunen,
b. når utelukkelsesgrunn efter paragraf 4 nr. 1 inntrer,
c. når og så lenge hans stemmerett er suspendert.

Hvis nogen ikke kan skjøtte sine plikter som medlem av bystyret på grunn av svakelighet eller annen hindring, som godkjennes, og han søker om å bli fri, kan bystyret for en bestemt tid eller for resten av valgperioden frita ham for hvervet.

§ 6. Formannskapet er en fjerdedel av bystyrets medlemmer.

Før de valgte medlemmer av bystyre trer i tjeneste, samles de efter tilstrekkelig varsel under ledelse av den fungerende ordfører og velger av sin midte for 3 år formennene og inntil like mange varamenn.

I samme møte og under samme ledelse foregår derefter de i § 9 omhandlede valg.

Møtet er beslutningsdyktig, når minst to tredjedeler av medlemmene er tilstede.

§ 7. Utelukket fra å velges til formann er alle, som har regnskap å avlegge til kommunen eller som har å revidere kommunalt regnskap.

Fritatt for å velges til formann er den, som ved valgårets utløp har gjort tjeneste som sådan de tre siste år. For å opnå

fritagelse må vedkommende ha fremsatt forlangende om det for ordføreren senest i det møte, da formennene skal velges. 30 septbr. Nr. 3.

Ingen kan vedbli å være formann, når han kommer i stilling, som efter denne paragrafs 1ste ledd medfører utelukkelse.

§ 8. Er antallet av varamenn eller av en gruppes varamenn i bystyre blitt utilstrekkelig, kan der med fylkesmannens samtykke holdes ekstraordinært valg til utfylling av varamennenes tall ved flertallsvalg.

Er antallet av varamenn eller av en gruppes varamenn i formannskap blitt utilstrekkelig, kan bystyret ved flertallsvalg velge én eller flere faste eller midlertidige varamenn i tilfelle innen vedkommende gruppes midte.

§ 9. Bystyret velger årlig blandt formennene en ordfører og en varaordfører. Den, som i ett år har vært ordfører, kan undslå sig for å velges igjen for det følgende år.

Hvis ved første avstemning under valg på ordfører eller varaordfører ingen får flertall av de stemmer, som er avgitt, holdes ny avstemning. Ved denne avstemning regnes den for valgt, som har fått flest stemmer; hvis flere har fått samme stemmetall, avgjøres valget ved loddtrekning.

Trer ordføreren midlertidig eller endelig ut av funksjon i løpet av den tid, som han er valgt for, rykker varaordføreren op som ordfører og bystyret velger midlertidig eller endelig en ny varaordfører.

Kapitel 2.

Om formene for bystyres og formannskaps virksomhet.

§ 10. Bystyre og formannskap treffer sine avgjørelser i møte under ledelse av ordfører eller varaordfører, eller, om de begge har forfall, av en ordstyrer som velges for anledningen blandt forsamlingens medlemmer; dette valg avgjøres ved stemmeflerhet.

§ 11. Ordføreren sammenkaller bystyret og formannskapet, når han finner det påkrevet, når formannskapet beslutter det, eller når fylkesmannen forlanger det.

Innkallelse til møte i bystyre skal inneholde opgave over de saker, som skal behandles, og kunngjøres fire til otte dager før møtedagen, efter sakenes art. I samme tidsrum skal dokumentene i original eller avskrift ligge til eftersyn på et sted, som nevnes i innkallelsen.

§ 12. Bystyre eller formannskap kan ikke gjøre noget gyldig vedtak uten at mer enn halvdelen av medlemmene er tilstede.

§ 13. Møte i bystyre holdes for åpne dører. Dog kan bystyre gjøre vedtak om, at en enkelt sak behandles for lukkede

30 septbr. Nr. 3.

dører. Forhandlinger om dette kan efter ordførerens avgjørelse foregå for lukkede dører.

§ 14. I bystyres møte kan vedtak også gjøres i sak, som ikke har vært nevnt i innkallelsen, hvis ikke ordføreren eller en fjerdedel av forsamlingens medlemmer motsetter sig, at den avgjøres.

Utenfor de saker, som med innstilling er forelagt for bystyre, kan hvert medlem av bystyret stille forespørsler rettet til ordføreren. Forslag, som fremsettes i forbindelse med en slik forespørsel, kan ikke avgjøres i møtet, hvis ordføreren eller en fjerdedel av forsamlingens medlemmer motsetter sig det.

§ 15. Når medlem av bystyre eller formannskap ved avgjørelsen av en sak vil kunne få personlig særfordel, tap eller ansvar av betydning, trer vedkommende medlem ut som ugild ved behandling av saken. Det samme gjelder, når avgjørelsen vil skaffe sådan personlig særfordel, tap eller ansvar for et medlems ektefelle eller for nogen som er i slekt med medlem, i op- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken, eller like nær besvogret.

Ved avgjørelse av tariffoverenskomst eller lønnsregulativ trer den ut, som selv eller hvis ektefelle omfattes av tariffen eller regulativet.

Ved besettelse av lønt post eller ved innstilling til besettelse trer likeledes den ut, som enten selv er ansøker eller står i forhold som ovenfor nevnt til nogen ansøker.

Likeledes trer dissentere ut ved behandling av saker, som gjelder statskirken.

Når der reises spørsmål, om et medlem bør tre ut som ugild, avgjør forsamlingen dette, men vedkommende medlem tar ikke selv del i avgjørelsen av spørsmålet.

Selv om et medlem ikke kan regnes for ugild efter ovenfor nevnte bestemmelser, kan bystyre eller formannskap på anmodning frita dette medlem for å ta del i behandlingen av en sak, når vedkommende på grunn av personlige forhold ikke står fullt fritt ved avgjørelsen av saken.

§ 16. For at vedtak av bystyre eller formannskap skal være gyldig, kreves, at det er fattet med flertall av de stemmer, som er avgitt, når ikke annet er fastsatt i lov.

Står stemmene likt, gjør ordførerens stemme utslaget, undtagen ved valg eller ansettelse av tjenestemenn. Bortsett fra valg på ordfører og varaordfører efter paragraf 9, valg av ordstyrer efter § 10 og i tilfelle valg av formenn, gjelder ved valg og ansettelse av tjenestemenn følgende regler:

Hvis ved første avstemning ingen får flertall av de stemmer som er avgitt, holdes ny avstemning. Ved denne regnes den for valgt, som har fått flest stemmer. Der kan før ny

avstemning gjøres vedtak om, at der bare skal stemmes på to eller flere av dem, som ved første avstemning har fått de høieste stemmetall. Hvis valget fremdeles er uavgjort, fordi flere har fått like mange stemmer, avgjøres valget eller ansettelsen ved loddtrekning. 30 septbr. Nr. 3.

Et vedtak av bystyre, som ikke gjelder forkastelse eller utsettelse, innhenting av oplysninger eller avgivelse av erklæringer, utredning, valg, ansettelse av tjenestemenn eller bystyrets forretningsorden, og som ved endelig avstemning ikke opnår to tredjedels flertall — skal forelegges bystyret til ny behandling i senere møte. Blir der heller ikke da to tredjedels flertall for en positiv beslutning i saken, kan mindretallet forlange i møtet, at den forelegges Kongen til avgjørelse efter paragraf 43, siste ledd; et flertall av mindretallet må dog være enig om å fremsette dette forlangende. Ved avstemningen innen mindretallet er da i tilfelle av stemmelikhet ordførerens stemme avgjørende, hvis han hører til mindretallet. Hvis dette ikke er tilfellet, velger mindretallet før avstemningen en opmann, hvis stemme gjør utslaget i tilfelle av stemmelikhet. Forlanger ikke mindretallet beslutningen innanket for Kongen eller opnår den to tredjedels flertall, er den gyldig, hvis betingelsene for gyldighet forøvrig er tilstede.

§ 17. Hvis medlemmer av bystyre eller formannskap dør, trer ut eller får varig forfall, trer varamenn inn i deres sted efter den nummerorden, hvori de er valgt.

Ved innkallelse av varamenn til møte eller til behandling av en enkelt sak følges likeledes såvidt mulig nummerordenen.

Er bystyre eller formannskap sammensatt ved forholdsvalg, skal utfylling skje ved varamenn av den gruppe, som på grunn av avgang eller forfall ikke er fulltallig.

§ 18. Ved møte i bystyre og formannskap bokføres forhandlingene. Ved møtets slutning opleses det bokførte, forsåvidt ikke annen bestemmelse treffes. Møtets leder og minst to andre medlemmer undertegner forhandlingsboken for hvert møte.

Der skal føres fortegnelse over innkomne og utgående saker på den måte, som fylkesmannen godkjenner; han autoriserer forhandlingsbøker og journaler.

Kapitel 3.

Om bystyres og formannskaps virkeområde.

§ 19. Bystyret har bevilgnings- og beskatningsretten og skjøtter sammen med formannskapet byens kommunale anliggender innen de grenser, som gjeldende lov tilsier.

30 septbr. Nr. 3.

Bystyre og formannskap utfører dessuten de offentlige gjøremål, som lov forøvrig pålegger dem, skaffer tilveie de oplysninger og avgir de uttalelser, som departementet og vedkommende fylkesmann krever.

§ 20. Innen utgangen av budgettåret skal bystyret avgi beslutning i budgett-form om kommunens inntekter og utgifter i det kommende budgettår og om skattepålegg efter skatteloven.

I budgettet opføres alle kommunale inntekter og utgifter, deriblandt mulig underskudd fra forrige budgettår.

Lånemidler opføres ikke til dekning av budgettårets almindelige løpende utgifter.

På budgettet kan der avsettes beløp til bestemte formål, selv om disse ikke forutsettes å kreve uttellinger i budgettåret, til driftsfond og til oplegning av forskjellige fond, som kommunen kan bruke for å møte senere års stigende utgifter eller sviktende inntekter.

I forbindelse med behandlingen av kommunens budgett bør der også i tilfelle såvidt mulig treffes avgjørelse om de utgifter, som skal utres av lånte midler.

Utgifter og inntekter opføres såvidt mulig med sine bruttobeløp. Når det gjelder inntektgivende bedrifter, som ikke trenger tilskudd av bykassen til driften, kan bystyret beslutte, at bare den del av avkastningen, som ikke brukes til beste for vedkommende bedrift, opføres i kommunens ordinære budgett.

Formannskapet avgjør, innen hvilken tid budgettforslagene for de forskjellige kommunale forvaltningsgrener skal være avgitt.

Formannskapets budgettforslag skal efter offentlig lysing ligge til eftersyn minst otte dager, før det blir behandlet i bystyret.

§ 21. Bystyrets virksomhet omfatter forøvrig behandling av saker, som gjelder:

1. å erhverve, avhende, pantsette, makeskifte fast eiendom eller avstå nogen rettighet i sådan,
2. nye foretagender eller betydeligere utvidelser av eldre,
3. bruk av kommunale bedrifters overskudd,
4. konsesjoner og avslutning av leie-, forpaktnings- eller leveransekontrakter, som binder kommunen for lenger tid enn 5 år, eller er av større økonomisk betydning for kommunen,
5. å opta lån, som ikke tilbakebetales av beholdent overskudd eller ved utligning på budgettet i samme eller næste budgettår.

For kommunelån, som ikke tilbakebetales i kortere tid enn 6 år, kan der utstedes rentebærende gjeldsbrev, ly-

dende på ihendehaveren. Disse gjeldsbrev må ikke lyde på mindre beløp enn kr. 100,00 eller tilsvarende beløp i fremmed mynt og skal inneholde oplysning om, på hvilken måte og i løpet av hvilket tidsrum lånet skal innfries. 30 septbr. Nr. 3.

6. å overta garanti for økonomiske forpliktelser,
7. ordning av regnskapsrevisjon, ansettelse av revisorer eller revisor og i tilfelle opnevnelse av utvalg for regnskaps- og decisjonssaker, mottagelse av regnskapsredegjørelser og driftsberetninger og avsigelse av decisjon,
8. å ansette borgermester,
9. å overdra myndighet og plikter i henhold til bestemmelsene i paragrafene 29, 32 og 33,
10. å fastsette almindelige salgstariffer eller priser for vann, gass, elektrisk kraft og for andre ydelser fra kommunale innretninger, verker eller bedrifter, der fremtrer som monopolforretninger,
11. å oprette de stillinger, som det finner nødvendige av hensyn til de kommunale anliggender og de kommunale arbeider og atter opheve disse stillinger.

§ 22. Formannskap handler på kommunens vegne i alle tilfelle, hvor avgjørelsen av en sak ikke er henlagt til bystyre, til særskilt styre eller til annen myndighet. Formannskap kan dog kreve bystyres avgjørelse også utenfor de tilfelle, som skal forelegges det efter ovenfor nevnte bestemmelser.

§ 23. Formannskap kan gi samtykke til å overskride bevilgede beløp, som er fastsatt ved skjønnsmessig overslag, når budgettet ikke forrykkes i vesentlig grad, foreta mindre rettelser i budgettet og avgjøre, om bevilgning, som ikke er brukt i budgettåret, kan overføres til et følgende års regnskap.

§ 24. Der påligger formannskap særlig:

1. å sørge for, at de saker, som det har å bringe inn for bystyre, forelegges dette i utredet stand og å avgi innstilling i disse saker,
2. å føre tilsyn med eller sørge for tilsyn med, at bystyrets og formannskapets beslutninger efterkommes, hvor dette tilsyn ikke er lagt til statstjenestemenn eller lovbestemt styre,
3. å påse, at kommunens regnskaper, regnskapsredegjørelser og driftsberetninger leveres i rette tid, og at regnskapene uten ophold overgår til revisor, hvis der ikke foregår daglig revisjon av kassebilagene, samt forelegge dem for bystyret med innstilling, forsåvidt dette ikke har nedsatt særskilt utvalg til å forberede decisjonssakene,
4. å bestemme, hvem der har rett til å anvise regninger til utbetaling og fastsette, hvorledes denne rett skal utøves,

30 septbr. Nr. 3.

så langt som det anses hensiktsmessig, at andre enn borgermesteren — eller i byer, hvor der ikke er ansatt en sådan — ordføreren har denne myndighet. Anvisningsmyndighet må ikke overdras revisor eller kasserer og deres personale. Chef for kommunal administrasjonsgren kan heller ikke få anvisningsmyndighet, uten at kassebilagene revideres efterhvert som de kommer,

5. å bestemme, hvem der kan forplikte kommunen ved sin underskrift, sålangt som det anses hensiktsmessig, at andre enn ordføreren har denne myndighet,
6. å ansette kommunale tjenestemenn og vedta instruks for dem, når dette ikke er lagt til bystyre eller annen myndighet,
7. efter innstilling fra politimester å fastsette takst for kjøring og arbeider, når slik takst er hjemlet ved lov.

§ 25. Formannskap kan avgjøre saker, som det tilkommer bystyre å fatte beslutning om, når der ikke er tid til å forelegge saken for bystyret uten å utsette berettigede hensyn for å bli tilsidesatt. Innberetning om avgjørelsen skal i tilfelle snarest mulig forelegges for bystyret.

§ 26. Bystyre eller formannskap kan ikke treffe forføininger, som særskilt kommer politiske organisasjoner eller formål tilgode.

Kapitel 4.

Om overdragelse av bystyres og formannskaps myndighet og plikter. Utvalg, styrer, komiteer.

§ 27. Bystyre kan gi formannskap myndighet til å anvende beløp av den på budgettet opførte bevilgning til tilfeldige utgifter.

§ 28. Bystyre kan overdra til formannskap eller nogen annen å erhverve og avhende eiendommer eller rettigheter i sådanne i den utstrekning, hvori det er nødvendig for å sette i verk eller gjennemføre et vedtak, som bystyre har gjort.

Når bystyre beslutter å opta lån, kan det overlate til formannskap å avtale eller godkjenne de nærmere vilkår for lånet.

§ 29. Med bystyres samtykke kan formannskap oprette faste utvalg for kommunale formål eller for avdelinger av den kommunale virksomhet, som ikke ved lov er lagt under eget styre.

Bystyre fastsetter ved almindelige forskrifter området for disse utvalgs virksomhet. Denne virksomhet kan utstrekkes til også å omfatte gjøremål, som efter denne lov tilligger for-

mannskapet eller kan tillegges dette; å ansette eller avskjedige administrasjonschef kan dog ikke overdras til utvalg. 30 septbr. Nr. 3.

§ 30. Bystyre fastsetter, hvor mange medlemmer der skal være i hvert av de faste utvalg. Formannskap opnevner, hvis ikke bystyret har bestemt noget annet, medlemmene av utvalgene, dog ikke medlemmer av utvalg for regnskaps- og decisjonssaker; der velges i regelen minst et medlem av formannskapet inn i hvert av disse utvalg og formannskapet avgjør, hvem skal være formann og varaformann.

§ 31. Formannen sammenkaller utvalget, når han finner det påkrevet, eller når utvalget beslutter det. De møtende treffer avgjørelse ved stemmeflerhet. Står stemmene likt, gjør formannens stemme utslaget. Ved valg og ansettelse gjelder bestemmelsen i paragraf 16, 3. ledd.

Der føres bok over utvalgets forhandlinger og utskrift sendes formannskapet efter dettes nærmere bestemmelse.

§ 32. For kommunal bedrift, som forutsettes ikke til stadighet å trenge driftstilskudd av bykassen, kan bystyret oprette en driftsledelse, bestående av styre eller av styre og råd.

Hvor driftsledelsen består av styre og råd, fastsetter bystyret ved almindelige forskrifter området for styrets og rådets virksomhet og fastsetter deres innbyrdes forhold. Til styre eller til styre og råd kan bystyret overdra den myndighet, som tilligger formannskapet samt til styre og råd enn videre avgjørelsesmyndigheten i de saker, som er nevnt i § 21 nr. 4 og 11 samt budgettbehandling.

Bystyret avgjør, hvorledes styre og råd skal sammensettes, velger rådets medlemmer, i den utstrekning, som det ikke har overlatt til andre å velge medlemmer og fastsetter i tilfelle deres godtgjørelse for deltagelse i rådets møter; bystyret ordner også revisjon.

Rådet opnevner de valgbare medlemmer av styret i den utstrekning, som bystyre ikke har overlatt til andre å velge medlemmer og fastsetter i tilfelle deres lønn.

Hvor driftsledelsen består av styre alene, avgjør bystyret likeledes, hvorledes styret skal sammensettes og velger dets valgbare medlemmer i den utstrekning, som det ikke har overlatt til andre å velge medlemmer.

Det fastsetter i tilfelle også deres lønn og anordner tillike revisjon.

§ 33. To eller flere kommuner kan oprette et felles styre til løsning av en kommunal opgave; til dette styre kan overdras den myndighet, som vedkommende kommuner blir enige om innbyrdes, eller som fastsettes efter hvad lov foreskriver om slike tilfelle.

30 septbr. Nr. 3.

§ 34. Formannskap kan opnevne komiteer til forberedende behandling av saker og til å utføre særskilte hverv.

§ 35. Bestemmelsene i paragraf 15 om medlemmers ugildhet ved avgjørelse av sak i bystyre og formannskap, gjelder også ved avgjørelse av sak i utvalg, styre, råd og komite.

Kapitel 5.

Om ordførers og borgermesters gjøremål.

§ 36. Ordføreren er kommunens rettslige representant. Han underskriver på kommunens vegne i alle tilfelle, hvor denne myndighet ikke er overdratt til andre.

§ 37. Som leder av møte i bystyre og formannskap håndhever ordføreren forretningsordenen og gjeldende lovs bestemmelser om, hvad der kreves til gyldig vedtak. Han drar omsorg for, at de saker, som forelegges, er forberedt på forsvarlig måte og forestår protokolleringen.

Han kan ta del i alle utvalgs og råds forhandlinger, dog uten stemme.

§ 38. Ordføreren sørger for, at bystyrets og formannskapets bøker og dokumenter holdes forsvarlig opbevart og ordnet.

Han er ansvarlig for, at der blir sendt fylkesmannen utskrift av vedtak efter § 44, ledsaget av de oplysninger, som kreves, og han sørger forøvrig for, at underretning om vedtak blir sendt rette vedkommende.

§ 39. I byer, hvor borgermester ikke er ansatt, anviser ordføreren til utbetaling de utgifter, som kommunen har å svare, forsåvidt som anvisningsmyndigheten ikke er overdratt til andre.

Han holder vedkommende kasserer og revisjon underrettet om, hvem der til enhver tid har anvisningsmyndighet, og om hvorledes den skal utøves.

§ 40. I hver by skal der efter offentlig lysing ansettes borgermester, hvis ikke bystyret anderledes bestemmer. I mindre byer kan borgermesters gjøremål overdras til personer, som har annet arbeide, dog ikke til kommunal kasserer, revisor eller til formannskapssekretær.

Bystyret fastsetter borgermesterens lønn og øvrige vilkår og sikrer ham og i tilfelle hans enke pensjon.

§ 41. Borgermesteren har, efter forskrifter som bystyret fastsetter, å føre det nærmeste tilsyn med kommunens penge- og regnskapsvesen, å avgi forslag til kommunens budgetter eller uttalelse om budgettforslagene og forøvrig uttale sig om den finansielle side av saker, som foreligger.

Bystyret kan i de samme forskrifter avgjøre, om og i tilfelle i hvilken utstrekning han skal overta arbeide med andre kommunale saker.

De utgifter, som kommunen har å svare, anviser borgermesteren til utbetaling, forsåvidt som anvisningsmyndigheten ikke er overdratt til andre. 30 septbr. Nr. 3.

Hvis der blir oprettet flere borgermesterstillinger, gjelder bestemmelsene i paragrafene 40 og 42 også for disse.

§ 42. Borgermester skal delta i bystyrets og formannskapets møter, og han har adgang til å ta del i utvalgs, styres og råds forhandlinger. Han er dog uten stemme i disse korporasjoner. Han kan velges til medlem av utvalg og særskilte styrer og råd.

Kapitel 6.

Om statens tilsyn med bykommuners forvaltning.

§ 43. Vedtak av bystyre og annen kommunal myndighet er ikke gyldig, før Kongen har godkjent det, når vedtaket går ut på:

1. å opta lån eller overta garanti for lån, som ikke tilbakebetales av beholdent overskudd eller ved utligning på budgettene i løpet av de 5 første år. Hvis lån skal brukes til et bestemt foretagende, kan Kongen — under hensyn til dette foretagendes varighet og fremtidige nytte — som betingelse for sin godkjennelse bestemme, på hvilken måte og innen hvilken tid lånet senest skal være betalt. Tiden for tilbakebetaling må ikke være mer enn 40 år,
2. bruk av lånte midler, som ikke betales ved utligning på de årlige budgetter i kortere tid enn 6 år. Kongen kan på samme måte som under punkt 1 fastsette innenfor et tidsrum av 40 år, hvorledes lånet skal betales,
3. kjøp av eiendom eller iverksettelse av et foretagende, som vil medføre nødvendigheten av å anvende lånemidler som under 1 eller 2 nevnt,
4. å overta forpliktelser, som påfører kommunen utgifter i et lenger tidsrum enn de næste 5 år, og som gjennemsnittlig årlig overstiger et beløp, som Kongen fastsetter,
5. å avhende fast eiendom, hvis verdi overstiger et beløp, som Kongen fastsetter eller å bemyndige formannskap eller nogen annen til å utstykke og selge eller bortfeste slik eiendom,
6. å overdra myndighet og plikter efter bestemmelsene i § 33,
7. å forandre regler for bruk av oplagte fond,
8. å fastsette borgermesterens lønns- og pensjonsvilkår samt forskrifter for hans gjøremål eller å overdra borgermesters gjøremål til nogen, som har annen beskjeftigelse,
9. ordning av regnskapsrevisjon.

30 septbr. Nr. 3.

Når et vedtak ikke har fått to tredjedels flertall ved den fornyede behandling i bystyre efter bestemmelsene i paragraf 16, siste ledd, og mindretallet har forlangt saken forelagt Kongen, kan han stadfeste eller forkaste vedtaket.

§ 44. Utskrift av bystyres beslutninger skal sendes fylkesmannen, ledsaget av nødvendige dokumenter i original eller i avskrift. Det samme gjelder vedtak av formannskap eller annen kommunal myndighet, når vedtaket efter denne lovs paragraf 43 må godkjennes av Kongen.

Fylkesmannen skal erklære et vedtak ugyldig:

1. når det går ut på forføining, som vedkommende myndighet ikke har rett til å treffe,
2. når vedtaket er blitt til med tilsidesettelse av nogen lov eller av nogen bestemmelse, som er utferdiget i medhold av lov.

Når slikt tilfelle inntreffer, skal fylkesmannen straks underrette vedkommende ordfører. Formannskapet kan da innen en frist av 6 uker innanke avgjørelsen for Kongen eller bringe den inn for domstolene, hvis der er adgang til det.

Inntil fylkesmannens avgjørelse er underkjent av Kongen eller ved upåanket dom, kan de kommunale myndigheter ikke foreta noget for å sette vedtaket i verk eller gjennemføre det.

§ 45. Vedkommende regjeringsdepartement kan fastsette forskrifter for opstilling av budgett og for regnskapsførsel.

Likeså kan departementet gi forskrifter om opbevaring og ordning samt tilsyn med kommunestyrets arkiver. Det kan bestemme, at eldre arkivsaker, som ikke er i bruk, skal sendes inn til et statsarkiv, hvis de ikke opbevares på betryggende måte.

Kapitel 7.

Særskilte bestemmelser om bystyres medlemmer.

§ 46. Alle bystyrets medlemmer, undtagen ordføreren, er pliktige til for sin tjenestetid å motta valg til utvalg, råd og komiteer, som nedsettes efter paragrafene 29, 32 og 34. Enhver kan dog undslå sig for samtidig å være medlem av flere enn to faste utvalg.

Ordfører og formannskapets medlemmer er, så lenge de gjør tjeneste, fritatt for alle andre ombud, som ikke er pålagt dem ved lov eller ved bestemmelser, som bystyre eller formannskap har godtatt.

§ 47. Undlater noget medlem eller nogen varamann uten gyldig forfall å komme i rette tid til møte, som med tilstrekkelig varsel er sammenkalt efter denne lov, eller forlater nogen

møtet uten gyldig forfall, kan vedkommende forsamling ilegge 30 septbr.
ham en bot av 10 kroner, som tilfaller bykassen. Nr. 3.

§ 48. Medlem, som er tilstede i bystyre, formannskap, utvalg, styre, råd eller komité, når en sak blir optatt til avstemning, er pliktig til å stemme.

§ 49. Ordfører og medlemmer av formannskap og bystyre skal ikke ha lønn eller godtgjørelse av bykassen for sitt arbeide med de kommunale anliggender, undtagen som medlemmer av lønte styrer eller råd i henhold til § 32 eller som medlemmer av komiteer, hvis øvrige medlemmer får godtgjørelse.

Særlige arbeider, hvis utførelse direkte hører under et medlems kallsgjerning, profesjon, bedrift eller levebrød, kan ikke kreves utført for kommunen uten godtgjørelse.

Kapitel 8.

Forskjellige bestemmelser.

§ 50. Nødvendige lempninger i anvendelsen av gjeldende lov ved ekstraordinære kommunevalg fastsettes av Kongen.

§ 51. På forlangende av ordfører eller borgermester skal hver statstjenestemann gi uten betaling de meddelelser, som er nødvendige for de kommunale forretninger, og som han efter sin stilling kan gi.

§ 52. Kongen kan bemyndige det departement, hvorunder saker om kommuners almindelige forvaltning hører, til å treffe de i §§ 16, 43 og 44 omhandlede avgjørelser.

§ 53. Denne lov trer i kraft fra 1 juli 1922.

§ 54. Samtidig med at denne lov trer i kraft, opheves følgende lover:

1. Lov om formannskaper i kjøpstædene m. v. av 14 januar 1837, med tilleggslover av 14 juni 1879, 27 juli 1896, undtagen § 7, 29 mai 1901, nr. 5, 17 mai 1904, nr. 5, 12 juni 1906 og 7 juni 1910, undtagen § 2.
2. Skattelov for byene av 18 august 1911, paragraf 52 og 131.

Lov *)[1]) om vrakning av klippfisk og saltfisk. 30 septbr.

§ 1. Når klippfisk av norsk tilvirkning blir solgt her i Nr. 4.
riket i partier på 500 kilogram eller derover, og varen ikke tidligere er vraket, skal den vrakes senest idet levering skjer.

Dette gjelder dog ikke, dersom varen beror og leveres utenfor et vrakerdistrikts grenser (§ 6), og kjøperen bor eller har sin forretning der hvor varen leveres.

*) Bekjentgj. 5 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.
[1]) St.besl. 27 september. Se Ot.prp. nr. 55. Innst. O. XX. St.tid., forh. i Ot. s. 1710—1750; i Lt. s. 411—413.

30 septbr. Nr. 4.

§ 2. All klippfisk, som utføres her fra riket, skal vrakes ved utførselen. Herfra kan dog Kongen dispensere for utførsel til europeiske markeder av fisk av ringere kvalitet enn instruksens annen sort. Attest om vrakningen skal følge fiskesendingen. Attesten skal inneholde oplysning om tørringsmåten.

§ 3. Klippfisk, som ikke er undergitt tvungen vrakning efter denne lov, skal der allikevel være adgang til å få vraket, som om varen gikk inn under loven.

Det samme gjelder saltfisk.

Ethvert fiskeparti, som tidligere er lovlig vraket, skal der være adgang til å få vraket pånytt i den utstrekning, som vrakerinstruksen (§ 4) til enhver tid bestemmer.

§ 4. All vrakning skal foregå efter instruks, som er utferdiget av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 5. Efterkommes ikke de påbud, som i henhold til lov eller instruks blir gitt av den, som forestår vrakningen, blir attest ikke å utstede, og vrakningen regnes som ikke fullført.

§ 6. I den utstrekning, som finnes fornøden, opretter Kongen overvraker og vrakerdistrikter og fastsetter deres grenser.

§ 7. Vrakervesenet ledes av fiskeridirektøren. Departementet beskikker en inspektør, som knyttes til fiskeridirektørens kontor og videre i hvert overvrakerdistrikt en overvraker og i hvert vrakerdistrikt et tilstrekkelig antall vrakere.

Overvrakeren kan anta hjelpevrakere, når det er påkrevet for å få utført vrakningen. Deres godtgjørelse fastsettes av fiskeridirektøren. Regler for vrakerpersonalets virksomhet fastsettes i instruksen (§ 4).

§ 8. For vrakning ved utførsel av klippfisk betales en avgift av 10 øre pr. vekt (20 kg.).

For vrakning av saltfisk betales en avgift av 3 øre pr. vekt (20 kg.).

Den, som har begjært vrakningen utført, har innen attest utstedes å erlegge avgiften til utstederen.

Blir vrakning i henhold til denne lovs § 5 ikke fullført, blir avgiften allikevel å erlegge for det parti, som er begjært vraket.

§ 9. For reiser i vrakervesenets anliggender tilkommer der vrakerpersonalet skyss- og kostgodtgjørelse efter de nærmere bestemmelser, som til enhver tid gjelder i lov og instruks.

For vrakeres og hjelpevrakeres reiser betales godtgjørelse av den, som har begjært vrakningen utført.

For inspektørens og overvrakernes reiser betales godtgjørelsen av det offentlige.

§ 10. Overtredelse av denne lov eller av de forskrifter, som er gitt i medhold av loven, straffes med bøter.

§ 11. Denne lov, som blir å opta til revisjon senest i 1925, trer i kraft 1 mai 1922. 30 septbr. Nr. 4.

Inntil 1 mai 1923 gjelder bestemmelsen i § 2 dog bare for utførsel til europeiske markeder.

For klippfisk, som er tilvirket av 1921 eller tidligere års fangst, gjelder bestemmelsene om tvungen vrakning ikke.

Lov*) [1]) inneholdende tillegg til lov av 28 juli 1921 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminene fra og med 1921—1922 til og med 1930—1931. 30 septbr. Nr. 5.

Ved utskrivning av ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminen 1921—1922 gjelder følgende regler:

§ 1. Medlemmer av handelsselskaper og andre næringsdrivende selskaper — herunder konsortier — med personlig solidarisk ansvar lignes hver for sig for sin anpart i selskapets (konsortiets) formue. Kommanditister og stille interessenter lignes likeledes hver for sig for sine innskudd.

Medlemmer av sådanne næringsdrivende selskaper samt kommandister og stille interessenter er, forsåvidt de ikke ved den ordinære skatteligning for budgett-terminen 1921—1922 er lignet hver for sig (skattelovene av 18 august 1911, for landet § 20, for byene § 15, begges annet ledd), forpliktet til innen 20 oktober 1921 å inngi til ligningsnevnden (ligningsrådet) i bostedsdistriktet særskilt opgave over sin anpart (innskudd) i selskapets (konsortiets) formue.

§ 2. Aktieselskaper og dermed likestilte selskaper er forpliktet til uopfordret innen 20 oktober 1921 å tilstille ligningsnevnden (ligningsrådet) i det distrikt, hvor kontoret er eller bestyrelsen foregår, opgave over antallet og størrelsen av aktier (parter), som den 1 januar 1921 tilhørte i utlandet hjemmehørende aktionærer, i den utstrekning hvori de pågjeldende aktier lød på navn. Opgaven utferdiges på grunnlag av selskapets aktiebok eller liste over parthavere.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

Lov*) [2]) om tillegg til toll-lovgivningen. 30 septbr. Nr. 6.

§ 1. Toll-lovgivningens bestemmelser om tollvesenets opsyn med fartøier i norske farvann samt om lossing eller lastning av varer fra eller til utlandet og innenriks forsendelse av varer kommer til anvendelse innen en grense mot havet av 10 kvartmil utenfor de ytterste øer og holmer, som ikke stadig overskylles av sjøen.

---

*) Bekjentgj. 5 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.

[1]) St.besl. 30 september. Se Ot.prp. nr. 58. Innst. O. XXII. St.tid., forh. i Ot. s. 1822—1823; i Lt. s. 436.

[2]) St.besl. 30 september. Se Ot.prp. nr. 57. Innst. O. XXIII. St.tid., forh. i Ot. s. 1822—1842; i Lt. s. 436—454.

30 septbr. Nr. 6.

§ 2. I tilfelle av tilsiktet eller forøvet tollsvik med hensyn til brennevin eller vin samt i tilfelle av tilsiktet eller forøvet innsnikelse ellers med hensyn til sådanne varer kan foruten varen også kjennes forbrutt dens emballasje og det befordringsmiddel med tilbehør (herfra dog undtatt fartøi over 100 registertonn brutto), som brukes ved den tilsiktede eller forøvede innsnikelse eller ved den videre befordring av varen, for befordringsmidlets vedkommende, hvis hovedhensikten med dets anvendelse har vært sådant bruk. Emballasjen kan alltid kjennes forbrutt. Befordringsmidlet kan kjennes forbrutt, selv om eieren ikke er skyldig til straff, når han forstod eller av de foreliggende omstendigheter burde ha forstått, at befordringen gjaldt brennevin eller vin, som skulde innsnikes eller var innsneket. Kan selve befordringsmidlet ikke kjennes forbrutt, er der adgang til å inndra dets verdi hos den skyldige.

Saker om denne bestemmelses anvendelse behandles på den for tollovertredelsessaker foreskrevne måte.

§ 3. Befordringsmiddel eller dets verdi, som forbrytes efter § 2, tilfaller statskassen, mens der med forbrutt emballasje blir å forholde på samme måte som foreskrevet for vare forbrutt efter toll-lovgivningen forøvrig.

Når andre i denne lov omhandlede varer enn befordringsmidler forbrytes efter toll-lovgivningen, kan Tolldepartementet bestemme, at den vedkommende tollfunksjonær eller private anmeldere og anholdere tilkommende andel i vareverdien ikke skal overstige et av departementet i det enkelte tilfelle nærmere fastsatt beløp.

§ 4. Hovedmenn og medhjelpere ved tilsiktet eller forøvet tollsvik med hensyn til brennevin eller vin samt ved tilsiktet eller forøvet innsnikelse ellers med hensyn til sådanne varer blir, forsåvidt ikke strengere straff derfor er bestemt, å straffe med bøter eller fengsel inntil 6 måneder, hvorhos den i foregående paragraf omhandlede konfiskasjonsstraff i tilfelle kommer til anvendelse.

§ 5. Denne lov trer i kraft straks.

30 septbr. Nr. 7.

Lov *)[1]) om forandring i midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6 august 1920.

I.

Paragraf 1 post 2, 5 og 6 samt § 4 i midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6. august 1920 skal herefter lyde saaledes:

*) Bekjentgj. 5 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.

[1]) St.besl. 30 september. Dok. nr. 22 med tillegg. Innst. O. XV. St.tid., forh. i Ot. s. 1520—1536, 1864; i Lt. s. 346, 429—435, 454—455.

§ 1 post 2. Enhver er forpliktet til å meddele de oplysninger, som vedkommende myndigheter ved særskilte eller almindelige påbud krever til bruk for prisreguleringen og kontrollen eller for undersøkelser om monopol- og storbedrifter og konkurranseregulerende sammenslutninger, avtaler og andre ordninger av enhver art, derunder også til kontroll med anmeldelser efter post 5. Vedkommende myndigheter kan ogsaa pålegge enhver å avgi møte for sig til avgivelse av oplysninger med sådant varsel, som disse myndigheter bestemmer. Likeledes kan vedkommende myndigheter kreve utlevert til gransking forretningsbøker, fakturaer og andre forretningsdokumenter. 30 septbr. Nr. 7.

Den ovenfor fastsatte plikt til å avgi oplysninger m. v. gjelder uten innskrenkning av bestemmelsene i straffeprosesslovens § 177, jfr. § 216. Dog blir dette alene å anvende overfor den, hvem oplysninger m. v. avkreves i henhold til foregående ledd, derimot ikke overfor de i straffeprosesslovens § 176 nevnte personer. Forretningsbøker, fakturaer og andre forretningsdokumenter kan beslaglegges ikke alene i de i straffeprosessloven foreskrevne tilfelle, men også når de er nektet utlevert i strid med bestemmelsen i foregående ledds siste punktum.

§ 1 post 5. Sammenslutninger av næringsdrivende, som fastsetter eller har til formål å fastsette priser eller fortjenestesatser, innkjøps-, salgs- eller leveringsvilkår, innkjøps- eller salgsdistrikter eller som treffer eller har til formål å treffe bestemmelser om fortrinsvis eller utelukkende forretningsforbindelse mellem bestemte bedrifter eller grupper av bedrifter, bestemmelser om boykott av bedrifter eller personer eller andre bestemmelser eller foranstaltninger, hvorved der innvirkes eller tilsiktes å innvirke regulerende på prisproduksjons- eller omsetningsforhold her i landet, skal anmeldes til Statens prisdirektorat. Anmeldelsesplikt er tilstede, selv om vedkommende bestemmelse eller foranstaltning er ment bare å skulle være av veiledende art. Tilsvarende anmeldelsesplikt gjelder for avtaler og ordninger mellem enkelte næringsdrivende (enkeltmann eller selskap) innbyrdes eller mellem enkelte næringsdrivende og sammenslutninger av sådanne eller mellem sammenslutninger innbyrdes, når avtalen eller ordningen har formål eller virkning som nevnt. Anmeldelsesplikt gjelder dog ikke for sammenslutninger, avtaler og ordninger, som bare tar sikte på regulering av lønnsforhold og andre arbeidsforhold.

Likeledes blir å anmelde monopol- og storbedrifter av enhver art.

De nærmere bestemmelser om anmeldelsespliktens utstrekning og innhold, herunder også om hvad der skal anses som monopol- og storbedrifter, treffes av Kongen eller den han bemyndiger.

Anmeldelsene blir av Statens prisdirektorat i sine hoved-

30 septbr. Nr. 7. trekk å innføre i et offentlig register. Direktoratet skal føre kontroll med, at alle anmeldelsespliktige forhold blir anmeldt på foreskreven måte. Kommer direktoratet til kunnskap om anmeldelsespliktige men uanmeldte forhold, kan oplysninger om disse, inntil anmeldelse skjer, midlertidig innføres av direktoratet i registret under en særskilt anmerkningsrubrikk. De nærmere bestemmelser om registrets innretning og om hvad der skal innføres i registret treffes av Kongen eller den han bemyndiger.

§ 1 post 6. Forberedelsen av prisreguleringssaker i henhold til foranstående skal, medmindre det gjelder saker hvori avgjørelsesmyndigheten er overdratt til lokale organer, henhøre under Statens prisdirektorat, som avgir innstilling i saken til vedkommende departement, forsåvidt avgjørelsesmyndigheten ikke er tillagt direktoratet. Viktigere saker bør derhos på forhånd forelegges Statens prisråd.

§ 4. Den, som forsettlig overtrer nogen i henhold til § 1 post 1 utferdiget bestemmelse eller undlater å efterkomme noget i medhold av § 1 post 2 eller post 5 fremsatt krav eller pålegg eller søker varer eller gjenstander unddratt fra sådan avståelse som i § 2 nevnt eller som medvirker dertil, straffes med bøter inntil kr. 100 000,00 eller med fengsel inntil 6 måneder eller med begge deler. I gjentagelsestilfelle skal i almindelighet anvendes fengselsstraff enten alene eller i forbindelse med bøter.

Har nogen av uaktsomhet forbrutt sig på nevnte måte, straffes han med bøter.

Den, som undlater å yde en efter § 1 post 3 pålagt medvirkning til prisreguleringen eller som bryter sin taushetsplikt efter § 1 post 4, straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder.

II.

Denne lov trer i kraft straks. De i henhold til midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6 august 1920 § 1 post 5 utferdigede bestemmelser skal gjelde, inntil de ved nye bestemmelser forandres eller opheves. På de overtredelser av disse bestemmelser, som herefter begås, kommer bestemmelsene om straff i denne lov til anvendelse.

30 septbr. **Kongelig resolusjon***) om bemyndigelse for Proviantdepartementet til å utferdige bestemmelser i medhold av midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6 august 1920 med tilleggslov av 30 september 1921 m. v.

30 septbr. **Kongelig kunngjørelse***)[1]) om forandring av tolltariffens maksimalsatser.

*) Bekjentgj. 5 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.

[1]) Se St. prp. nr. 141. Innst. S. nr. 282. St.tid. s. 3517—3518.

I. 30 septbr.

I tariffen for innførselstollen fastsettes følgende satser for maksimaltoll:

1. Av efternevnte særskilt anførte varer:
under lnr. 163 oranger . . . . . 1 kg. kr. 0,80
— 535 olivenolje . . . . . 1 » . 0,02
— 605 salt . . . . . 1 hl. . 1,00
— 775 vin inntil 21 pct. alkoholstyrke på fustasjer og krukker 1 kg. kr. 3,00.
2. Av andre varer:

a. Av varer, som er tollfri efter minimaltariffen, 50 procent av varens verdi, undtagen kork, lnr. 325,

b. Av andre varer det firedobbelte av tollen efter minimalsatsen.

II.

Denne beslutning trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon*), hvorved det i forbindelse med foranstående kunngjørelse av d. d. er bestemt, at toll efter tolltariffens hittil gjeldende maksimalsatser inntil videre skal opkreves for varer fra Spanien og dets besiddelser, undtagen forsåvidt olivenolje angår. 30 septbr.

Kongelig resolusjon*) om herbergerlovens anvendelse i Rakkestad herred, Østfold fylke. 30 septbr.

Kongelig resolusjon*) om herberger- og beverterlovens anvendelse i Eidanger herred, Telemark fylke. 30 septbr.

Kongelig resolusjon*) om fastsettelse av avgift for resten av året 1921 i medhold av § 6, 4de ledd, i lov av 16. september 1921 om forandring i lov om kontroll med befordring av utvandrere til fremmede verdensdeler av 22 mai 1869 med tilleggslov av 5 juni 1897 nr. 3 til kr. 0,50. 30 septbr.

Kongelig resolusjon*) om forbud mot å slippe gjværer og gjeitebukker, født i tiden 15 april—1 mai i angjeldende år, på sambeite i Talvik herred, Finnmark fylke. 30 septbr.

Kongelig resolusjon*) om forbud mot å slippe gjværer og gjeitebukker, født i tiden 15 april—1 mai i angjeldende år, på sambeite innen strekningen Treviknes—Nordmandseth i Kistrand herred, Finnmark fylke. 30 septbr.

*) Bekjentgj. 5 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.

30 septbr. **Kongelig resolusjon***) om reglement for brandvernets ordning i Vestre Glemmen brand- og bygningskommune.

30 septbr. **Kongelig resolusjon****) om ophevelse av tidligere bestemmelser om motorvognkjøring på hovedveistrekningene Valen asyl—Ølfarnes og Valen asyl—Herøysund, Hordaland fylke.

30 septbr. **Kongelig resolusjon****) om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Hammerfest.

30 septbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

I.

Fra 1 januar 1922 å regne skal prostiene Solør og Odal, Søndre Østerdalen, Nordre Østerdalen, Nordre Gudbrandsdal, Søndre Gudbrandsdal og Toten i Hamar bispedømme omreguleres, således at de herefter kommer til å bestå av følgende 8 prostier:

1. Vinger og Odal prosti, omfattende prestegjeldene Eidskog, Vinger (med kjøpstaden Kongsvinger), Sør-Odal og Nord-Odal.
2. Solør prosti, omfattende prestegjeldende Brandval, Grue, Hof, Åsnes og Våler.
3. Søndre Østerdalen prosti, omfattende prestegjeldene Elverum, Trysil, Engerdal, Åmot og Stor-Elvdal.
4. Nordre Østerdalen prosti, omfattende prestegjeldende Solli, Rendal, Alvdal, Tynset, Tolga og Kvikne.
5. Nordre Gudbrandsdal prosti, omfattende prestegjeldene Dovre, Lesja, Skjåk, Lom og Vågå.
6. Midtre Gudbrandsdal prosti, omfattende prestegjeldene Sel, Nordre Fron, Søndre Fron og Ringebu.
7. Søndre Gudbrandsdal prosti, omfattende prestegjeldene Øyer, Fåberg, Lillehammer, Østre Gausdal og Vestre Gausdal.
8. Toten prosti, omfattende prestegjeldene Biri, Vardal, (med kjøpstaden Gjøvik), Østre Toten, Vestre Toten og Kolbu.

II.

Hamar biskop bemyndiges til å treffe bestemmelse om fordeling mellem de ved omreguleringen fremkommende prostier av de arkivsaker og protokoller, som tilhører de nuværende prostiembeder.

---

*) Bekjentgj. 5 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 43, hvor reglementet er intatt.

**) Bekjentgj. 5. oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 43.

Kongelig resolusjon, hvorved Departementet for Sociale Saker med hjemmel av lov om Statens Pensjonskasse av 28. juli 1921 § 2, nr. 2, bemyndiges til å bestemme, at innehaver av innlemmet stilling ikke skal være medlem av pensjonskassen. 30 septbr.

Skrivelse*) fra Provianteringsdepartementet om bemyndigelse for Statens Prisdirektorat til å treffe bestemmelse om dispensasjoner i henhold til prisreguleringsloven av 6 august 1920 m. v. 30 septbr.

Rundskrivelse fra Norges Brandkasse, hvori meddeles, at Brandkassens direksjon i møte den 30 f. md. midlertidig har forhøiet den brandtakstbestyrere i byer efter brandkasselovens § 45 tilkommende betaling for utskrifter av brandtakster med 100 %, når betalingen skal utres av Brandkassen. De private rekvirenter antas derimot ikke pliktig til å betale høiere gebyr enn det i nevnte lovbestemmelse fastsatte. 1 oktbr.

Forhøielsen gjøres gjeldende for brandtakster, som avholdes efter 1 oktober d. å.

Skrivelse**) fra Justisdepartementet, hvorved under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av samme dag meddeles, at Narvik og Omegns lærehjems- og verneforening, omfattende Narvik by og Steigen sorenskriveri, formann: res. kap. Johannes Ånderå, Narvik, har erklært sig beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere. 5 oktbr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til Møre fylkesskattestyre, hvori departementet angående spørsmålet om efterligning i henhold til byskattelovens § 45, landskattelovens § 53, begges tredje ledd (jfr. tilleggskattelov av 22 februar 1921) uttaler, at departementet er tilbøielig til å anta, at der ved den i disse paragrafer omhandlede avbrudsligning bør gås frem på den måte, at efterligning skjer for differansen mellem årsinntekten efter godkjent selvangivelse og den for vedkommende skatteår efter gjennemsnittsberegning ligned inntekt. Denne fremgangsmåte stemmer best med lovbestemmelsens øiemed og ordlyd. 5 oktbr.

Skrivelse fra Justisdepartementet til Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at der ikke antas å være adgang for 6 oktbr.

*) Bekjentgj. 5 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 43, hvor skrivelsen i sin helhet er inntatt.

**) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

6 oktbr. en fremmed regjering til å anlegge sak ved norske domstoler til inntale av skattekrav, og at en utenlandsk dom angående skattekrav ikke vil kunne opnå eksigibilitet her i riket.

6 oktbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til fylkesmannen i Aust-Agder, hvorved i medhold av lov om jordmødre av 19 desember 1898 § 7 bestemmes:

At der fra jordmordistriktene i Vegusdal og Iveland herreder i Aust-Agder fylke utskilles et nytt jordmordistrikt, Uggestranden, omfattende gårdene Fjermedal, Sørlid, Evelid, Veterhus, Tveit, Bulid, Joreid, Vindvand, store Sundstøl, Solheim, Neset, Haugland, Finsland og Fredheim av Vegusdal herred samt gårdene Engestøl, nedre Fjermedal, Fjermeros, Verbrodene, Frostemyr, Vatnestrøm, Landekil, Rønningen, Svaland, Omestad, Spjote, Løvdal, Mjåland, Aaros, Ranestad, Eieland og Møkjåland av Iveland herred.

Delingen trer i kraft fra den tid, fylkesmannen bestemmer.

7 oktbr. **Kongelig resolusjon***) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Skiptvet herred, Østfold fylke.

7 oktbr. **Kongelig resolusjon****) om forandring av § 10 i politivedtektene for Ramnes herred, Vestfold fylke.

7 oktbr. **Kongelig resolusjon*****) om forandring av de avgifter, som er fastsatt i vedtektene om adgang til å gi dramatiske og andre offentlige forestillinger m. v. i Nes herred, Akershus fylke.

7 oktbr. **Kongelig resolusjon**†) om forhøielse av godtgjørelsen for forkynnelser i private saker i Fjell lensmannsdistrikt i Hordaland fylke.

7 oktbr. **Kongelig resolusjon**†) om herbergerlovens anvendelse i Nordre-Land herred, Opland fylke.

7 oktbr. **Kongelig resolusjon**††) om helseforskrifter m. v. for Hidra herred, Vest-Agder fylke.

---

*) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 44, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 44, hvor § 10 i endret lydelse er inntatt.

***) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 44, hvor forandringen er anført.

†) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

††) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 44, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

Kongelig resolusjon*) om, at gjenoprettelsen av patenter og patentkrav og forlengelsen av utøvelsesfristen skal tilkomme borgere og undersåtter av Kanada. 7 oktbr.

Kongelig resolusjon*) om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensene for Heidal herred, Opland fylke. 7 oktbr.

Kongelig resolusjon**) om tilleggsbestemmelse til bygningsloven for endel av det bygningsloven underlagte strøk av Ås herred m. v. 7 oktbr.

Kongelig resolusjon***) om oprettelse av havnestyre for uthavnen Jørpeland i Strand herred, Rogaland fylke. 7 oktbr.

Kongelig resolusjon*) om fritagelse for Norsk Hydroelektrisk Kvælstofaktieselskap for å innkalle til ombytning ihendehaveraktier, som tilhører personer bosatt i utlandet eller utenlandske selskaper. 7 oktbr.

Kongelig resolusjon, hvorved den mellem Norge og Frankrike den 23 april d. å. undertegnede, av Stortinget den 26 september s. å. godkjente konvensjon med slutningsprotokoll angående ordningen med hensyn til vin og spirituosa ratifiseres. 7 oktbr.

Kongelig resolusjon, hvorved en av skoleinspektør Sven Svensen utgitt bok »Kirkeåret og Gudstjenesten« godkjennes som lærebok i kristendomskunnskap i folkeskolen. 7 oktbr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 7 oktbr.

1. Den i § 3 i lov om overformynderiet i Kristiania m. v. av 25 februar 1899, jfr. lov nr. 2 av 22 mai 1908, foreskrevne forvaltningsavgift av de under nevnte overformynderis bestyrelse stående midler blir for året 1921 å utre med 1,8 pct. av avkastningen av de under fellesforvaltning stående midler og 2,4 pct. av avkastningen av midler utenfor fellesforvaltningen.
2. Den i samme lovs § 6, jfr. kongelig resolusjon av 22 september 1909, post I, omhandlede avgift til dannelse av et sikkerhetsfond av de under Kri-

*) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.
**) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 44, hvor tilleggsbestemmelsen er inntatt.
***) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 44, hvor grensene for det havnestyret underlagte område er beskrevet.

7 oktb. stiania overformynderis fellesforvaltning stående midler fastsettes for året 1921 til 0,6 pct. av utbyttet av de nevnte fellesmidler i regnskapsåret.

7 oktb. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

1. Fra 1 juli 1922 skal grensen mellem Vinje herred, prestegjeld, tinglag og lensmannsdistrikt i Telemark fylke og Røldal herred, prestegjeld, tinglag og lensmannsdistrikt i Hordaland fylke på strekningen fra Kistenuten til Simletind fastsettes efter følgende linje:

»Fra høieste punkt av Kistenuten nordøstover i rett linje til høieste punkt av Kista, derfra nordover i rett linje over den i utbytningsforretning mellem søndre og nordre Vågsli i Vinje av juli 1826, tinglyst 15 mars 1827, nevnte kleiv til Ståvasstranden og ut i Ståvatnet til det dypeste av vatnet på den kant. Herfra vinkler grenselinjen og går efter dypeste Ståvatnet østover gjennem Ståvasskilen og nordover Ståvatnet til Ulevåelvens utløp i dette, går så efter Ulevåelven til Nupselvens utløp i denne og videre efter Nupselven og Nupskjønn til dettes nordende i Trollhol, hvorfra grensen går i rett linje til høieste punkt på Nupseggen (1 656 m. o. h.) og videre i rett linje til toppen av Simletind (1 500 m. o. h.)«.

2. Justisdepartementet bemyndiges til å foranledige den grense, som er beskrevet i post 1, opgått og avmerket på statskassens bekostning i den utstrekning og på den måte, departementet finner nødvendig og hensiktsmessig.

7 oktbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved der bl. a. meddeles approbasjon på Justisdepartementets kjøp av sorenskriver Dahls eiendom Oscarsgt. 355 i Porsgrund til embedsbolig for politimesteren i Telemark.

7 oktbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved den juridiske konsulent i Departementet for Sociale Saker (Boligkontoret) for fremtiden benevnes byråchef.

7 oktbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved der approberes ny instruks for forvalteren ved det kongelige slott i Kristiania, — sålydende:

§ 1. Slotsforvalteren fører stadig tilsyn med slottet, dets inventarium og tilliggende bygninger.

En gang årlig — i regelen i juni måned — foretar han eftersyn av samtlige inventariegjenstander og avgir herom innberetning til hofchefen.

§ 2. Han utfører samtlige til slottets kasse og regnskapsvesen henhørende forretninger, oppebærer de til slottet av statskassen bevilgede midler og alle slottet forøvrig tilfallende inntekter.

Rekvisisjon om penger innsender han til hofchefen, der 7 oktbr.
hos Finansdepartementet begjærer beløpet anvist.

§ 3. Han avlegger for hver budgettermin og innsender gjennem hofchefen til Finansdepartementet senest innen 2 måneder efter bugetterminens utløp kasseregnskap og inventarieregnskap, avlagt i den form som av Finansdepartementet til enhver tid bestemmes.

Ved utløpet av hvert kvartal innsender han på samme måte til Finansdepartementet ekstrakt av regnskapet.

§ 4. Utbetalinger må av slottsforvalteren kun foretas efter hofchefens utgiftsordre, hvis samtykke utfordres så vel til anskaffelse av nytt og istandsettelse av gammelt inventarium som til utførelse av annet arbeide, slottets bygninger vedkommende.

Slotsforvalteren påtegner enhver regning, førenn den fremlegges til anvisning, attest om, at arbeidet er forsvarlig utført efter gangbar pris.

§ 5. Slotsforvalteren fører den korrespondanse, der vedkommer slottets anliggender og de til denne hørende journaler, kopibøker og øvrige protokoller samt opbevarer og holder orden i slottets arkiv.

§ 6. I betimelig tid før hvert Stortings sammentreden avgir han til hofchefen forslag om, hvad der til slottet i den kommende budgettermin bør opføres på det budgett, som skal forelegges Stortinget.

§ 7. Slotsforvalteren er ansvarlig for alt slottet tilhørende inventarium og har å dra omsorg for, at det vedlikeholdes på forsvarlig måte.

Han fører tilsyn med slottets oldfrue og vaktmester i utførelsen av de disse tillagte forretninger.

§ 8. Inventarium, som han finner kassabelt, foreviser han for hofchefen, som bestemmer, om det skal kasseres, og derefter selges eller tilintetgjøres, eller om det skal istandsettes til samme eller annet bruk for slottet.

§ 9. Slotsforvalteren har, saa ofte det av hofchefen, Finansdepartementet eller Statsrevisjonen forlanges, å forevise de i hans verge værende beholdninger av penger og inventarium samt regnskapsbøkene med dertil hørende bilag, likesom han har å meddele hofchefen de oplysninger, han måtte avfordre ham i egenskap av forvalter og regnskapsfører.

Hans kontor er åpent til de tider, som bestemmes av hofchefen.

§ 10. Slotsforvalteren har i almindelighet adgang til å overta annet arbeide i den utstrekning, som dette lar sig forene med hans plikter som slotsforvalter. Til kontroll hermed

7 oktbr. skal han til enhver tid holde hofchefen underrettet om de arbeider, som han påtar sig utenfor sin stilling ved slottet.

§ 11. Iøvrig har slotsforvalteren å finne sig i de forandringer og tillegg til denne instruks, der efter omstendighetene måtte anses påkrevet eller hensiktsmessige.

11 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av Barbro Kristine Grande og Ingeborg Johanna Grande ved gavebrev av 4 februar 1921 oprettede legat »Olaus C. Grande og hustrus samt Johanna Grandes minde« og på de den 4 juli 1921 utferdigede statutter for dette legat.

11 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ved frivillige gaver oprettede »Vever- og Stenbryterfondets legat i Skien« og på de den 21 juli 1921 utferdigede statutter for dette legat.

12 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av grosserer Ludvig Christiansen ved testamente av 23 april 1920 oprettede »Gamlemor Larsbraatens legat til bedste for værdige trængende eller syke, hjemmehørende i Hølands prestegjæld, som ikke nyder fattigunderstøttelse« og på de den 12 august 1921 utferdigede statutter for dette legat.

14 oktbr. **Kongelig resolusjon***), hvorved bestemmes:

I. Lov om menighetsråd og menighetsmøter av 3 desember 1920 skal tre i kraft fra 1 januar 1922 å regne.

II. På de steder, hvor det ikke viser sig mulig i løpet av siste kvartal i inneværende år å få avholdt det første valg på menighetsråd, blir dette å holde i begynnelsen av året 1922.

III. Kirke- og Undervisningsdepartementet bemyndiges til midlertidig å treffe nærmere bestemmelser om manntallsførselen og om valg av menighetsråd, som foranlediges ved den nye lov.

14 oktbr. **Kongelig resolusjon****) om nye helseforskrifter m. v. for Børsa herred i Sør-Trøndelag fylke.

14 oktbr. **Kongelig resolusjon*****) om fiskeriregler for Åsnes herred, Hedmark fylke.

---

*) Bekjentgj. 17 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 45.

**) Bekjentgj. 17 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor helseforskriftene m. v. er inntatt.

***) Bekjentgj. 17 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor fiskerireglene er inntatt.

Kongelig resolusjon*) om fiskeriregler for de innen Beiarn herred, Nordland fylke, liggende elver, bekker, vann og innsjøer, hvor der ikke går laks eller sjøørret. 14 oktbr.

Kongelig resolusjon**) om forhøielse av havneavgiftene i Stenkjær. 14 oktbr.

Kongelig resolusjon, hvorved § 1 i det ved kongelig resolusjon av 30 mai 1914 godkjente reglement for medisinsk embedseksamen forandres således, at de 2 første linjer av §en kommer til å lyde: 14 oktbr.

»Den medisinske embedseksamen omfatter muntlig eller skriftlig (og klinisk) prøve i følgende fag:«

Kongelig resolusjon, hvorved § 83 i lov av 23 juli 1915 om småbruk- og boliglån m. v., således som denne § lyder ifølge tilleggslov av 25 februar 1921, gjøres gjeldende for Lebesby herred, Finnmark fylke. 14 oktbr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Bergen, i anledning av en forespørsel fra en skoleinspektør, hvori departementet meddeler, at ved uttrykket »dermed likestillede poster« i landsskolelovens § 20,6 er ment poster i fortsettelsesskolen og i arbeidsskolen. Iøvrig bemerkes, at efter departementets mening er der ikke lovlig adgang til å ordne en småskole således, at lesetiden for barna blir lenger enn 5 timer om dagen. 15 oktbr.

Skrivelse fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at departementet i skrivelse til telegrafdirektøren av 12 d. md. har meddelt samtykke til, at der for de internasjonale telegraftakster settes en frankekvivalent for Norge av 1 fr. — kr. 1,25, jfr. departementets skrivelse av 23 desember 1920 (i Lovtidende). 15 oktbr.

Den forhøiede ekvivalent gjøres gjeldende fra og med 15 november førstkommende eller fra et tidligere tidspunkt, såfremt dette er mulig.

Skrivelse fra Justisdepartementet til en advokat, hvori uttales, at aktielovenes § 37, jfr. tilleggslov av 28 juli 1921, efter departementets mening ikke kan forstås derhen, at der pålegges selskapene en plikt til på forhånd å kontrollere, om den, som tegner kvittering på en utbyttekupong, er anmeldt som innehaver av vedkommende aktie. 17 oktbr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiania, i anledning av en forespørsel fra et skolestyre, hvori 25 oktbr.

*) Bekjentgj. 17 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 45, hvor fiskerireglene er inntatt.

**) Bekjentgj. 17 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 45.

25 oktbr. departementet meddeler, at det er av den mening, at de kommunale myndigheter har både rett og plikt til å påse og i tilfelle treffe foranstaltninger til, at den lovbefalte eller frivillig anskaffede lærerjord samt have behandles på forsvarlig måte.

Der kan ikke være no'e å bemerke ved, at herredet bruker sine fagutdannede funksjonærer til å føre tilsyn med behandlingen av lærerjordveienes have. Men departementet går ut fra, at utgiftene med tilsynet ikke belastes lærerne. Man vilde anse det ønskelig, om en eventuell instruks kunde bli forelagt departementet, før den settes i kraft, og at fylkesagronomen blir rådspurt.

26 oktbr. **Kongelig resolusjon***) om forandring i politivedtektene for Onsøy herred, Østfold fylke.

26 oktbr. **Kongelig resolusjon****) om politivedtekter for Snåsa herred, Nord-Trøndelag fylke.

26 oktbr. **Kongelig resolusjon*****) om forhøielse av skjenkeavgiften i Drammen.

26 oktbr. **Kongelig resolusjon**†) om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hurum herred med ladestedet Holmsbu, Buskerud fylke.

26 oktbr. **Kongelig resolusjon**††) om forandringer i lukningsvedtekten for Hønefoss.

26 oktbr. **Kongelig resolusjon*****) om bemyndigelse for Socialdepartementet til å avgjøre tvistigheter mellem arbeidsgivere og arbeiderutvalg, om et spørsmål henhører under utvalget efter bestemmelsene i midlertidig lov om arbeiderutvalg i industrielle bedrifter av 23 juli 1920 § 5 nr. 1—4 m. v.

26 oktbr. **Kongelig resolusjon**†††) om forandring i helseforskriftene for Fredriksvern herred, Vestfold fylke.

---

*) Bekjentgj. 28 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor forandringen er anført.

**) Bekjentgj. 28 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor politivedtektene er inntatt.

***) Bekjentgj. 28 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.

†) Bekjentgj. 28 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor vedtekten er inntatt.

††) Bekjentgj. 28 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor vedtektens § 1 i endret lydelse er inntatt.

†††) Bekjentgj. 28 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor helseforskriftenes § 1, siste passus, i endret lydelse er inntatt.

Kongelig resolusjon*) om fiskeriregler for elver, bekker og vann, hvori laks eller sjøørret ikke går, i Evenes herred, Nordland fylke. 26 oktbr.

Kongelig resolusjon**) om forbud mot å slippe graværer på sambeite i Hemnes herred, Nordland fylke. 26 oktbr.

Kongelig resolusjon**) om forhøielse til det dobbelte av havneavgiftene i Risør. 26 oktbr.

Kongelig resolusjon**) om forhøielse til det dobbelte av havneavgiftene i Trondhjem. 26 oktbr.

Kongelig resolusjon***) om forandring i reglene for tilvirkning og merkning av ost og mysost, som tilvirkes i riket eller innføres i salgsøiemed. 26 oktbr.

Kongelig resolusjon, hvorved bl. a. bestemmes, at det hittilværende legasjonsrådsembede i Madrid nedlegges, og at der oprettes et ministerembede for Spania i Madrid. 26 oktbr.

Kongelig resolusjon, hvorved det ved kongelig resolusjon av 6 februar 1904 oprettede kallskapellanembede i Oddernes prestegjeld i Agder bispedømme blir å nedlegge fra utgangen av 1921 å regne. 26 oktbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der gis nedenstående reglement for magisterprøven ved Universitetet: 26 oktbr.

§ 1. Magistergrad kan bli opnådd på grunnlag av en videnskapelig prøve i et av følgende hovedfag: Filosofi, psykologi, pedagogikk, historie, arkeologi, kunsthistorie, religionshistorie, litteraturhistorie, folkeminnevidenskap, kirkehistorie, rettshistorie, samfundsøkonomi, statistikk, sammenlignende indoeuropeisk sprogvidenskap, fonetikk, indisk, gresk, latin, romansk, engelsk, tysk, nordisk, keltisk, slavisk, semittisk, finsk-ugrisk, matematikk, mekanikk, fysikk, kjemi, mineralogi og petrografi, historisk geologi og paleontologi, botanikk, zoologi, antropologi, astronomi, meteorologi, geografi, etnografi.

§ 2. Den, som ønsker å ta magistergraden, sender anmeldelse herom til Universitetets sekretær med oplysning om sine studier. Samtidig betaler han til universitetskassen samme avgift som for teoretiske embedseksamener foreskrevet (universitetsloven § 36).

---

*) Bekjentgj. 28 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor fiskerireglene er inntatt.

**) Bekjentgj. 28 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 46.

***) Bekjentgj. 28 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 46, hvor reglenes § 12 i endret lydelse er inntatt.

26 oktbr. § 3. Vedkommende fakultet gir for hvert enkelt hovedfag nærmere regler for, hvilke støttefag som må kreves, og gir forskrifter for det kunnskapsmål, som er nødvendig innenfor ethvert fag.

§ 4. Innenfor sitt hovedfag skal kandidaten fremlegge en videnskapelig undersøkelse over et selvvalgt emne.

§ 5. Når den videnskapelige undersøkelse er godkjent, skal kandidaten underkaste sig en prøve, som dels er skriftlig, dels muntlig.

Den skriftlige prøve består i to eller flere opgaver innenfor hovedfaget og støttefagene til besvarelse på Universitetet. Hertil kommer praktiske prøver i fag, som forutsetter laboratorieutdannelse.

Den muntlige prøve består i en offentlig forelesning over et opgitt emne med høist en ukes frist og i eksaminasjon i de opgitte fag.

Den, som har bestått en av Universitetets embedseksamener eller en dertil svarende eksamen, kan av vedkommende fakultet bli fritatt for den skriftlige og praktiske prøve.

§ 6. Når hele denne prøve er bestått, tildeler vedkommende fakultet magistergraden.

§ 7. Såfremt kandidaten ikke har vist sig moden til å bestå hele prøven, kan vedkommende fakultet tillate ham å ta prøven helt eller delvis om igjen, uten at nogen ny videnskapelig undersøkelse blir fremlagt.

26 oktbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved Trondhjem overrett fra 1 desember 1921 og inntil videre settes hver mandag kl. 10 formiddag.

26 oktbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved grensen for den avgift, som blir å ilegge for rettigheter til skjenkning av øl, vin, fruktvin og mjød i Drammen, i medhold av § 28 nr. 1 i lov av 17 mai 1904 om salg og skjenkning av brennevin m. v. forhøies til 10,000 — ti tusen kroner.

26 oktbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved eiendommen Gulbrandsrød Østre, gr.nr. 51, br.nr. 10, av skyld mark 1,25 i Sem herred, Vestfold fylke, overføres til Stokke herreds matrikkel fra 1 juli 1922 å regne.

26 oktbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved følgende i matrikkelen for Åsnes herred opførte eiendommer fra 1 juli 1922 å regne overføres til matrikkelen for de herreder, hvori eiendommene er beliggende, nemlig:

a. Til matrikkelen for Hof: 26 oktbr.
Gr.nr. 103, br.nr. 18, 19 og 23 Kroksæteren (Knappum) av skyld mk. 0,60.
» 28, » 1—11, Rauken » » » 15,04
» 29, » 1, Kroksæteren » » » 0,22
» 30, » 2 og 3, Evensberget » » » 12,28
» 104, » 3, Sørborkeengen » » » 0,15
samt den fra gr.nr. 90, br.nr. 1 Bjørneby utskilte Bjerke skog av skyld mark 26,14.
b. Til matrikkelen for Grue:
Gr.nr. 7, br.nr. 2, Flokengen av skyld mk. 0,67
c. Til matrikkelen for Våler:
Gr.nr. 13, br.nr. 1 og 2, Bølsjøskogen av skyld mk. 5,80
» 39. » 2, 1/6 av Øien eng » » » 2,38
» 104, » 2, Øien eng » » » 2,53

Skrivelse fra Socialdepartementet til fylkesmannen i Nordland, hvorved i medhold av lov om jordmødre av 19 desember 1898 § 7 bestemmes: 26 oktbr.
At der fra Fauske jordmordistrikt i Nordland fylke utskilles et nytt Sulitjelma jordmordistrikt, omfattende gårdsnr. 88, 89, 90, 91, 93, 94 og 119.
Delingen trer i kraft fra den tid fylkesmannen bestemmer.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på de under 30 juli 1921 utferdigede statutter for Bodin prestegjelds andel av det av prost og sogneprest til Bodø A. Schytte ved testamente av 26 april 1834 oprettede legat »til et Kammer- eller Sognebibliothek i Særdeleshed til Brug ved den faste Skole«. 27 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av distriktslæge H. A. Thaulow og hans døtre frøknerne Jeanette, Aimée og Christiane Thaulow i 1891 oprettede »Distriktslæge H. A. Thaulows legat til kurophold ved Sandefjords Bad for trængende sjømænd« og de den 9 mai 1921 utferdigede statutter for dette legat. 27 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på de under 27 juli 1921 vedtatte nye statutter for »Tønsberg Brændevinssamlags legat til byens forskjønnelse« (nu »Tønsbergs Samlags legat til Tønsbergs bys forskjønnelse«). 27 oktbr.

Skrivelse*) fra Riksskattestyret om regler for avskrivning av overpris på driftsmidler (vedtatt 1 oktober 1921 i henhold til lov av 22 februar d. å.). 27 oktbr.

*) Bekjentgj. 8 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

27 oktbr. 22 februar 1921 blev vedtatt følgende tilføielse til landskattelovens § 44, byskattelovens § 38 (ledd 3 og 6):

»Er driftsmiddel av sådan art som omhandlet i bokstav c (herunder dog ikke almindelige forretningseiendommer bestemt for og benyttet til kontorer, butikker, bevertningssteder, losjihus, hoteller o. l.) under ekstraordinære konjunkturforhold erhvervet til overpris, skal denne ved intektsansettelsen fradras med passende beløp efter ligningsmyndighetenes skjønn. Ved rederinæring kan den skattepliktige forlange fradrag som i forrige punktum nevnt, uansett om det erhvervede skib ennu ikke, når ligningen foretas, er ferdigbygget eller satt i drift, dog kan sådan avskrivning av overpris på tonnasje, som er innkjøpt fra utlandet eller kontrahert ved utenlandsk verksted efter 10 april 1920, kun skje av inntekt, som vedkommende skib selv har optjent, undtagen i tilfelle, hvor Riksskattestyret — på grunnlag av regler fastsatt av Kongen — meddeler dispensasjon herfra.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Derhos utferdiger Riksskattestyret almindelige regler, som ligningsmyndighetene vil ha å befølge, om avskrivning av overpris, særlig om hvilke driftsmidler der skal anses for å gå inn under denne paragrafs tredje ledd, om avskrivningens størrelse i forhold til inntekten og om antallet av de år, hvorover avskrivningen blir å fordele.«

I henhold hertil har Riksskattestyret vedtatt sådanne r e g l e r:

§ 1. Ved inntektsansettelsen kan skattyderen gjøre fradrag for avskrivning av overpris på alle driftsmidler, som under ekstraordinære konjunkturforhold er erhvervet til overpris senere enn 1914 og som er så betydelige og varige, at deres kostende ikke føres til utgift med en gang. Herfra undtas almindelige forretningseiendommer bestemt for og benyttet til kontorer, butikker, bevertningssteder, losjihus, hoteller o. l. For våningshus kan avskrivning bare foretas i henhold til sådanne vedtekter, som omhandles i landskattelovens § 44, byskattelovens § 38, ledd 4.

§ 2. Særskilt avskrivning av overpris bør i almindelighet ikke foretas for driftsmidler, som på grunn av sin natur eller virksomhetens art ordinært avskrives i sin helhet så hurtig, at der ikke er behov for hurtigere avskrivning av overprisen.

§ 3. Ved rederinæring kan den skattepliktige forlange fratrukket avskrivning av overpris, selv om skibet ennu ikke er ferdig eller satt i drift, når ligningen foretas; dog kan sådan avskrivning av overpris på tonnasje, som er innkjøpt fra utlandet eller kontrahert ved utenlandsk verksted efter 10 april

1920, bare skje av inntekt, som vedkommende skib selv har optjent undtagen i tilfelle, hvor Riksskattestyret efter regler — fastsatt av Kongen — meddeler dispensasjon herfra. 27 oktbr.

§ 4. Som overpris regnes det beløp, hvormed driftsmidlets kostende for skattyderen overstiger dets ved ligningsmyndighetens skjønn ansatte normalverdi. Som normalverdi anses driftsmidlets sannsynlige kostende i 1914 med følgende tillegg, som nærmere fastsettes av ligningsmyndigheten:

a. for skibe 25—100 procent.
b. for bygninger 50—150 procent.
c. for andre driftsmidler 50—100 procent.

§ 5. Når overprisens størrelse er fastsatt av ligningsmyndigheten, blir dens beløp å avskrive på skattyderens inntekt som regel i løpet av 5 år.

Ved avskrivningens iverksettelse blir forøvrig å iaktta:

I. Skattyderen er berettiget til å kreve anvendt til avskrivningen hvert år inntil 50 % av årsinntekten.
II. Når det årlige inntektsfradrag ikke derved overstiger 50 %, kan hele overprisen kreves avskrevet gjennem et til fire år.
III. Benyttes gjennemsnittsberegning og den gjennemsnittlige inntekt noget år er større enn årets inntekt, kan det beløp, som fradras årsinntekten, beregnes i forhold til gjennemsnittsinntekten.
IV. Inntreffer det i femårets løp, at skattyderen ikke lignes i inntekt eller er hans lignede inntekt for liten til helt å dekke avskrivningsbeløpet, er skattyderen berettiget til å forlange det manglende beløp avskrevet med inntil 50 % av hans lignede inntekter efter femårets utløp.

§ 6. Er et driftsmiddel erhvervet til overpris i årene 1915 til 1919 og overprisen helt eller delvis avskrevet i skattyderens regnskaper i disse år, uten at avskrivningen er fratrukket ved ligningen for de samme år, kan den fratrekkes overensstemmende med nærværende regler ved ligningen for det eller de følgende år.

§ 7. Fradrag i inntekten for avskrivning av overpris kan bare kreves i den utstrekning, hvori den er gjennemført i skattyderens regnskaper, forsåvidt han er regnskapspliktig.

§ 8. Den ordinære avskrivning må foregå samtidig med avskrivningen av overprisen, men overprisen og normalverdien avskrives hver for sig.

Kongelig resolusjon *) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Nes herred, Buskerud fylke. 28 oktbr.

*) Bekjentgj. 31 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 47, hvor vedtekten er inntatt.

28 oktbr. **Kongelig resolusjon***) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Eina herred, Opland fylke.

28 oktbr. **Kongelig resolusjon****) om vedtekt om salg av tobakk til barn i Mykland herred, Aust-Agder fylke.

28 oktbr. **Kongelig resolusjon*****) om politivedtekter for Moskenes herred, Nordland fylke.

28 oktbr. **Kongelig resolusjon**†), hvorved der foretas en forandring med hensyn til gebyrtariffen i den ved kongelig resolusjon av 17 juni 1921 fastsatte instruks for de offentlige kontrollkontorer for skibsinstrumenter.

28 oktbr. **Kongelig resolusjon**†) om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene for endel viltsorter i herredene Mo, Fyresdal og Vinje, Telemark fylke.

28 oktbr. **Kongelig resolusjon**†), hvorved der meddeles approbasjon som gjeldende inntil videre på et tillegg til § 25 i driftsreglementet††) for Holmenkol-, Tryvanns- og Smestadbanen og § 24 i driftsreglementene†††) for Ekebergsporveien og Lilleakersporveien, hvorefter vedkommende paragraf i de angjeldende driftsreglementer kommer til å lyde:

Passasjer, som ved feiltagelse forlater toget ved annen holdeplass enn den hans billett lyder på, har, hvis han forlater toget før tiden, ikke krav på tilbakebetaling av nogen del av frakten. Medfølger han toget lenger enn til den holdeplass hans billett lyder på, må han for tilleggsbillett betale kostendet av en enkeltbillett mellem denne holdeplass og den, hvor han forlater toget.

Såfremt sesongkort, rabattkort eller hefter, som presenteres konduktøren som reiselegitimasjon, ikke er gyldig for tilfellet, har vedkommende passasjer å betale to enkeltbilletter mellem banens endestasjoner. I gjentagelsestilfelle kan derhos banens driftsbestyrer efter innberetning fra vedkommende konduktør inndra uten betaling det fremviste sesongkort, rabattkort eller hefte, hvis det ikke må antas, at fremvisningen skyldes en ufrivillig feiltagelse av den reisende.

*) Bekjentgj. 31 oktober i Lovtid 1ste avd. nr. 47, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 31 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 47, hvor den stadfestede vedtekt er inntatt.

***) Bekjentgj. 31 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 47, hvor de stadfestede politivedtekter er inntatt.

†) Bekjentgj. 31 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 47.

††) Inntatt i Lovtid. 1ste avd. for 1913 nr. 11 for Holmenkoll- og Smestadbanen og 1916 nr. 21 for Tryvannsbanen.

†††) Inntatt i Lovtid. 1ste avd. for 1917 nr. 23 for Ekebergsporveien og 1919 nr. 33 for Lilleakersporveien.

Hvis kort eller hefte lydende på navn benyttes av en annen enn den til hvem det er utstedt, kan det av konduktøren straks fratas vedkommende. Likedes kan et forevist kort, hvis gyldighetsfrist er utløpet, straks fratas vedkommende av konduktøren. 28 oktbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der bl. a. meddeles approbasjon på Justisdepartementets kjøp av eiendommen Fremskridt, gr.nr. 8, br.nr. 46, av skyld 3 øre samt tomtene nr. 422 og 479 av gr.nr. 8, br.nr. 1, — alt beliggende i Glemmen, til embedsbolig for sorenskriveren i Onsøy. 28 oktbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der meddeles approbasjon på følgende tillegg til bestemmelsene om tjenesteuniform i § 1, E, a, i det ved kongelig resolusjon av 8 juli 1899 approberte uniformsreglement for postvesenets tjenestemenn: 28 oktbr.

»Tjenestemenn innen samme lønningsgruppe stilles like med hensyn til uniform.«

Kongeiig resolusjon, hvorved Arbeidsdepartementet bemyndiges til å approbere forandring i den i henhold til kongeig resolusjon 22 desember 1880 avsluttede overenskomst mellem Hovedbanen m. fl. baner angående gjennemgangstransporter m. v. overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 28 oktober 1921. 28 oktbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der i medhold av lov angående jernveier til almindelig benyttelse av 12 august 1848 (kfr. lov av 23 april 1898) meddeles A/S. Akersbanene tillatelse til anlegg og drift av en elektrisk forstadsbane i Aker fra bygrensen om Bryn til Østensjø overensstemmende med Arbeidsdepartementets forslag i foredrag av 28 oktober 1921. 28 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av apoteker Hans Skjerven Knoph ved testamente av 2 mars 1905 oprettede »Apoteker H. S. Knophs legat« til fordel for trengende farmaceutiske studerende og på de den 23 mai 1921 utferdigede statutter for dette legat. 28 oktbr.

Rundskrivelse*) fra Socialdepartementet til fylkesmennene, hvorved departementet i medhold av lov om innførsel av apotekervarer samt om handel med gifter og arkana av 16 mai 1904 § 3, jfr. kongelig resolusjon av 16 juli s. å. post II, har utstedt forbud mot handel med følgende lægemidler: 28 oktbr.

1. »Rad Jo«.
2. »Radjosan«.

*) Bekjentgj. 8 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

28 oktbr. 3. »Antivenerin«.
4. »Cannabis sativa«.
5. »Militol«.

Dette forbud trer i kraft fra 15 november d. å.

Med ovenstående skal man be samtlige læger og apotekere innen hr. fylkesmannens embedsdistrikt gjort bekjent.

28 oktbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiania, i anledning av en forespørsel fra en lærer, hvori departementet meddeler, at det er av den mening, at vedkommende lærer i egenskap av »fast« vikar ikke tilkommer fylkes- og alderstillegg av fylkesskolekassen.

Disse vikarers lønningsforhold ligger nemlig helt utenfor folkeskolelovens ramme, hvorfor heller ikke departementet har adgang til å tilstå ham fylkestillegget.

28 oktbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Nordland, hvori uttales, at en lensmann kun tilkommer et gebyr for avholdt utpantning hos et aksjeselskap for krigskonjunkturskatt, hvorved utlegg blev tatt i 12 faste eiendommer. Fordringen vedkommer i dette tilfelle ikke flere faste eiendommer (sportellovens § 128, fjerde ledd).

29 oktbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av enkefru Karen Olsen ved gavebrev av 4 juni 1921 oprettede »Marmorhandler Knut Olsens og hustru Karen Olsens legat til understøttelse av verdige trengende i Ullern menighet i Aker« og på de i gavebrevet inntatte statutter for dette legat.

29 oktbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Østfold angående forståelsen av reglene for avholdelse av lønnsmottageres lønn til dekning av skyldig skatt efter byskattelovens § 26 (landskattelovens § 31) tredje ledd.

Departementet uttaler, at en beslutning av bystyret, hvorved der fastsettes en viss maksimumsprosent for sådanne avdrag, men vedkommende oppebørselsbetjent bemyndiges til i de enkelte tilfelle å fravike prosenten til gunst for skattyderen, vil falle innenfor lovens ramme. Har således bystyret bestemt, at der normalt blir å trekke 20 prosent, vil oppebørselsbetjenten kunne bemyndiges til å bestemme, at der i det enkelte tilfelle blir å trekke mindre. Derimot antas der ikke å være adgang til å treffe en motsatt ordning, således at oppebørselsbetjenten blir bemyndiget til i det enkelte tilfelle å beslutte trukket skatt efter en større prosent enn av bystyret besluttet som en normal grense. En beslutning av bystyret om, at trekk i lønn skal foretas efter forskjellige prosentsatser av lønnen for de forskjellige skatteklasser (byskattelovens § 68) antas å være fullt lovmedholdelig.

Departementet antar ikke, at der kan foretas trekk i en lønnsmottagers lønn for skatt, medmindre arbeidsgiveren har mottatt skatteseddel fjorten dager innen skatten er forfallen, selv om arbeidsgiveren er villig til å foreta sådant trekk. Såfremt arbeidsgiveren frafaller kravet på innsendelse av skattesedler og godtar en spesifisert fortegnelse istedet derfor, antas en sådan fortegnelse, forutsatt at den er innsendt innen den nevnte frist, dog å være tilstrekkelig til å opfylle lovens krav. 29 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Svein Davidsen Gjeraker ved testamente av 8 juli 1911 oprettede legat »Svein Gjerakers minde« til beste for trengende i Voss herred og på de den 17 august 1921 utferdigede statutter for dette legat. 31 oktbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av direktør E. Fagelund Gjersøe og hustru Caroline Fagelund Gjersøe ved gavebrev av februar 1917 oprettede »A. W. Gjersøe og hustru Nanna, født Fagelunds legat« til beste for trengende i Tønsberg og på de den 10 februar 1921 utferdigede statutter for dette legat. 31 oktbr

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av skibsreder L. A. Christensen og hustru ved gavebrev av 12 mars 1918 oprettede »Magda og L. A. Christensens legat« til fordel for verdige trengende sjømenn eller deres trengende efterlatte som tilhører Tønsberg og omegn, og på de den 6 september 1921 utferdigede statutter for dette legat. 1 novbr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til ligningschefen i Bergen, foranlediget ved en forestilling fra denne, hvori oplyses, at selskaper benytter den fremgangsmåte, at de utover høsten 1921 utdeler som utbytte for dette år av eldre fond (disposisjonsfond, utbyttereguleringsfond og lign.), men ved årsopgjøret for 1921 akter å fylle fondene igjen, idet de hevder, at der i så fall ikke foreligger samtidighet, hvorfor § 3, tredje ledds annet punktum, i lov av 13 juli 1921 efter selskapenes mening ikke skulde kunne komme til anvendelse. 1 novbr.

Departementet uttaler, at spørsmålet om forståelsen av nevnte lovsted hører under ligningsmyndighetenes og i tilfelle domstolenes avgjørelse, men at departementet for sitt vedkommende antar, at man ikke ved fortolkningen av den pågjeldende lovbestemmelse kan gå ut fra en bokstavelig forståelse av ordet samtidig. Hensett til de motiver, som ligger til grunn for bestemmelsen, antar man, at der i heromhandlede henseende må sies å foreligge samtidighet, når utdelingen av de eldre fond skjer for samme regnskapsår, som det hvis overskudd anvendes til påny å utfylle fondene. En fortolkning av

1 novbr. bestemmelsen, som gikk ut fra en bokstavelig forståelse av ordet samtidig, vilde i virkeligheten gjøre bestemmelsen virkningsløs. Dette viser, at lovgiverne ikke kan ha tenkt sig, at uttrykket skulde forstås på nevnte måte. At man ved bestemmelsens avfattelse har gått ut fra den av departementet her hevdede opfatning fremgår også med full tydelighet av premissene, jfr. ot. prp. nr. 38 for 1920 s. 50, hvor det uttales, at § 3 tredje ledd foreslås innskrenket således, at den kun gjelder, når det aksjonærene av eldre fond tildelte utbytte m. v. overstiger, hvad selskapet oplegger som fond av årets inntekt.

3 novbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Telemark angående spørsmålet om en overligningsnevnd er berettiget til å ta under behandling en til ligningsnevnden inngitt klage og herunder forhøie ligningsansettelsen i et tilfelle, hvor den skattepliktige efter avslutningen av ligningsnevndens klagebehandling har meddelt ligningsnevnden, at han ikke ønsket klagen behandlet av overligningsnevnden, og at klagen tilbakekalles.

Departementet uttaler, at da bestemmelsen i landsskattelovens § 91, første ledd, hvorefter klager, som ikke helt imøtekommes av ligningsnevnden blir å tilstille overligningsnevnden til behandling (uansett om begjæring herom foreligger), er opstillet i de skattepliktiges interesse, antas der å måtte være adgang for den skattepliktige til efter avslutningen av ligningsnevndens klagebehandling å tilbakekalle klagen med den virkning, at overligningsnevnden blir uberettiget til å ta klagen under behandling.

5 novbr. **Kongelig resolusjon***) om avståelse av bruken av forenings- og forsamlingslokaler samt ledige leiligheter til beboelse eller annet bruk innen Kråkerøy herred, Østfold fylke, for å anvende dem til herberge for husville.

5 novbr. **Kongelig resolusjon***) om herbergerlovens anvendelse i Avaldsnes herred, Rogaland fylke.

5 novbr. **Kongelig resolusjon***) om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene for endel viltsorter i Rauland herred, Telemark fylke.

5 novbr. **Kongelig resolusjon***) om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring innen Rjukan.

---

*) Bekjentgj. 8 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 48.

Kongelig resolusjon*) om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Bøen og Mælandsmoen i det bygningsloven underlagte strøk på Rjukan. 5 novbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der i Callao opretter et uløst konsulat under generalkonsulatet i Lima, med distrikt omfattende byen og provinsen Callao. 5 novbr.

Kongelig resolusjon, hvorved det av innehaveren av Førde apotek drevne filialapotek i Askvoll herred i Sogn og Fjordane fylke overgår til selvstendig apotek fra den tid ny apoteker er utnevnt og kan overta apotekets drift. 5 novbr.

Kongelig resolusjon, hvorved det av innehaveren av Skarnes apotek drevne filialapotek ved Årnes jernbanestasjon i Nes herred i Akershus fylke overgår til selvstendig apotek fra den tid Socialdepartementet bestemmer. 5 novbr.

Kongelig resolusjon, hvorved Handelsdepartementet bemyndiges til å fastsette de ennu ikke fikserte takster og gebyrer m. v., som omhandles i de på den internasjonale postkongress i Madrid vedtatte konvensjoner og overenskomster, og til å treffe bestemmelse om det norske postvesens stilling til forskjellige fakultative bestemmelser i nevnte konvensjoner og overenskomster. 5 novbr.

Kongelig resolusjon, hvorved de valgte medlemmer av bestyrelsene for de sønnenfjelske og de nordenfjelske hestehjelpskasser henføres til kostgodtgjørelsesklasse II i regulativet for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse. 5 novbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori under henvisning til departementets skrivelse senest av 28 september d. å. meddeles, at ifølge skrivelse av 24 f. m. fra den sveitsiske legasjon har den japanske minister i Bern 14 f. m. underrettet det sveitsiske forbundsråd om, at Japan har tiltrådt den internasjonale konvensjon av 26 september 1906 om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien. 7 novbr.

Tiltredelsen gjelder dog ikke territoriene Korea, Formosa, Sakhalin samt det sperrede territorium Kwantoung.

Skrivelse fra Handelsdepartementet til telegrafdirektøren, hvori meddeles, at departementet ved kongelig resolusjon av 5 d. m. er bemyndiget til: 8 novbr

1. å godkjenne en nedsettelse av den norske terminaltakst fra 9 cts. til 8 cts. for telegram-

*) Bekjentgj. 8. november i Lovtid. 1ste avd. nr. 48, hvor tilleggsbestemmelsene er inntatt.

8 novbr. trafikk med Russland under forutsetning av, at dette land reduserer sin terminaltakst fra 30 cts. til 26 cts,

2. å godkjenne særoverenskomst, avsluttet i Riga den 19 september d. å., mellem utsendinger fra telegrafstyrene i Norge, Finnland og Russland angående telegramtrafikk mellem Norge og Nord-Russland (guvernementene Murmansk og Arkangelsk) til en redusert takst av 24 cts. pr. ord.

I henhold hertil samtykker departementet i, at den norske terminaltakst for telegramtrafikk med Russland nedsettes fra 9 cts. til 8 cts. under forutsetning av, at dette land reduserer sin terminaltakst fra 30 cts. til 26 cts.

Likeledes godkjenner departementet den under 2 omhandfede særoverenskomst.

Departementet samtykker enn videre i, at der anvendes en takstberegning, som foreslått av telegrafdirektøren, for telegrammer, som utveksles mellem Russland og Amerika over Kristiania Radio og Stavanger Radio, således at Norge oppebærer en transitt-takst av 9 cts. samt taksten 120 cts. for radiobefordringen mellem Stavanger Radio og Amerika (1ste sone).

9 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ifølge Peder Olsen Muruds testamente av 13 oktober 1911 oprettede »Peder Olsen Muruds legat til barnehjem i Elverum« og på de den 19 september 1921 utferdigede statutter for dette legat.

9 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det ifølge Peder Olsen Muruds testamente av 13 oktober 1911 oprettede »Peder Olsen Muruds legat for trengende kvinner i Elverum« og på de den 19 september 1921 utferdigede statutter for dette legat.

9 novbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at ifølge meddelelse fra den sveitsiske minister til Utenriksdepartementet har republikken Liberia tiltrått den reviderte Bernkonvensjon av 13 november 1908 angående beskyttelse av litterære og kunstneriske verker samt tilleggsprotokoll av 20 mars 1914 til nevnte konvensjon.

10 novbr. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet.

Til bruk i straffesaker ved avgjørelse av tiltalespørsmålet likesom ved straffesakers pådømmelse har hittil vedkommende lovovertreders eldre akter vært medsendt, jfr. departementets rundskrivelse av 21 desember 1909 post 3, og påtaleinstruksen av 6 februar 1920 § 63. Eftersom tiden er gått siden straffe-

prosesslovens innførelse er aktpakkene stadig blitt større, og flere 10 novbr.
og flere lovovertrederes eldre akter innfilltret i hverandre. Denne ordning er derfor i flere henseender ikke tilfredsstillende, og ikke stemmende med en moderne muntlig strafferettspleie. Såvidt vites er ordningen heller ikke anvendt i noget annet land. I de fleste europeiske land er der til forskjellig tid oprettet straffe-registre, hvorav påtalemyndigheten og domstolene i hver enkelt ny straffesak kan få utskrift i forannevnte øiemed.

Også i vort land har man i Fengselsstyrelsen i lengere tid hatt et moderne strafferegister over lovovertredere, bygget på det såkalte eskesystem. Det omfatter:

1. personer, som siden 1 januar 1901 er innsatt til avsoning av idømt fengselsstraff (ikke subsidiær fengselsstraff),
2. personer, som siden 1 januar 1901 er satt inn i tvangsarbeidshusene,
3. personer, som siden 1 januar 1915 har avsonet straff helt ut ved varetekt (forholdsvis sjelden tilfelle),
4. personer, som siden 1 januar 1915 har fått betinget dom,
5. personer, mot hvem påtale er undlatt efter strpl. § 85, 2. og følgende ledd (siden 1. januar 1921).

Registret inneholder blandt annet fyldige oplysninger om angjeldendes personalia, hvilken myndighet har truffet vedkommende avgjørelse, vedkommende lovovertredelse, straffen og avsoningen.

Ved kongelig resolusjon av 5 august d. å. er det bestemt, at dette register skal tas i strafferettspleiens tjeneste i samme utstrekning som strafferegistre i andre land, og at § 63 i den ved kongelig resolusjon av 6 februar 1920 bifalte påtaleinstruks skal lyde således:

»Når siktelse reises, bør der av Fengselsstyrelsens strafferegister erhverves utskrift, som skal inneholde fortegnelse over eldre dommer, som vedkommer siktede, med oplysning om disses datum, lovovertredelsens art, forøvelsestiden, straffen og dennes fullbyrdelse, samt angjeldendes fulle navn, fødselsår og -dag og fødested.

Utskriften vedlegges sakens dokumenter og anføres på den i § 62 nevnte fortegnelse.

Fortegnelse over de ved dommer og forelegg ilagte bøter tilveiebringes av vedkommende politikammer på grunnlag av dettes bøtejournal og domsarkiv i de tilfelle og i den utstrekning dette antas å ha nogen betydning ved tiltalespørsmålets avgjørelse og straffens fastsettelse«.

I de tilfelle, hvor der i en straffesak hittil har vært rekvirert og medsendt eldre akter, blir derfor herefter istedet å begjære utskrift av Fengselsstyrelsens strafferegister. Denne

10 novbr. utskrift skal da følge retsaktene i den nye sak og blir å legge til grunn ved tiltalespørsmålets avgjørelse og ved straffens fastsettelse i den nye sak.

Begjæringen om sådan utskrift må inneholde nøiaktige oplysninger om vedkommende lovovertreder (fullt navn, fødselsår og -dag og fødested). Utskriften vil i det vesentlige inneholde de samme oplysninger som den fortegnelse, som er omhandlet i departementets rundskrivelse av 21 desember 1909 post 6, men som av forskjellige grunner har vært lite anvendt i praksis og nu helt bortfaller.

Hvis i tidens løp vedkommende påtalemyndighet (regelmessig politiet) allerede fra en tidligere sak er i besiddelse av en fra Fengselsstyrelsen mottatt utskrift vedkommende samme lovovertreder, sendes den gamle utskrift inn til Styrelsen til eventuell videre utfylling. Herved vil Fengselsstyrelsens arbeide med utskriftene gradvis reduseres.

Hvis det undtagelsesvis av særlige grunner, f. eks. av hensyn til spørsmålet om vedkommende lovovertreders mentale tilstand, er nødvendig å ha eldre akter tilstede ved den nye saks behandling, blir disse å medsende som nu.

Fortegnelse over de ved dommer og forelegg ilagte b ø t e r blir å tilveiebringe av vedkommende politikammer på grunnlag av dettes bøtejournal og domsarkiv, idet Fengselsstyrelsens register ikke omfatter bøter. Sådan fortegnelse blir å utarbeide i de tilfelle og i den utstrekning det antas å ha betydning ved tiltalespørsmålets avgjørelse og straffens fastsettelse. I saker angående forseelser mot løsgjengerlovens §§ 16 og 17 vil det således ofte ikke være nødvendig å gå lenger enn 3 år tilbake i tiden. For bøtestraffens vedkommende vil i det hele den gamle praksis kunne opretholdes, uten forsåvidt som eldre bøtedommer med tilhørende rettsakter ikke vedlegges den nye saks akter.

I reglene om straffesakers opbevaring gjør den nye ordning ingen forandring.

Ordningen trer i kraft fra 1 januar 1922.

Med foranstående bes underdommerne i straffesaker, politikamrene, de offentlig beskikkede aktorer og forsvarere i straffesaker gjort bekjent.

11 novbr. **Kongelig resolusjon***) om f o r a n d r i n g i § 5 2 i p o l i t i v e d t e k t e n e f o r M o s s.

11 novbr. **Kongelig resolusjon****) om f o r h ø i e l s e a v g o d t g j ø r e l s e n f o r f o r k y n n e l s e r i private saker i S e l j e l e n s m a n n s d i s t r i k t, Sogn og Fjordane fylke.

*) Bekjentgj. 14 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 49, hvor forandringen er anført.

**) Bekjentgj. 14 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.

Kongelig resolusjon*) om helseforskrifter for Botne herred, Vestfold fylke, og forskrift om meldingsplikt ved tuberkuløse sykes flytning. 11 novbr.

Kongelig resolusjon**) om endrede takster og regler for benyttelse av Porsgrund brygger. 11 novbr.

Kongelig resolusjon**) om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Namsos. 11 novbr

Kongelig resolusjon**) om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Vadsø. 11 novbr.

Kongelig resolusjon**) om Orkla Grubeaktiebolags fritagelse for inntil videre å innkalle til ombytning ihendehaveraktier, som tilhører personer bosatt i utlandet eller utenlandske selskaper. 11 novbr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 11 novbr.

I. Malangen sorenskriveri skal fra 1 januar 1922 og inntil videre bestå av følgende 2 loddtrekningsdistrikter med hensyn til uttrekning av domsmenn i straffesaker:
   1. Hillesøy, Balsfjord og Malangen herreder;
   2. Målselv og Lenvik herreder.

II. Lyngen sorenskriveri skal fra 1 januar 1922 og inntil videre bestå av følgende 3 loddtrekningsdistrikter med hensyn til uttrekning av domsmenn i straffesaker:
   1. Tromsøysund, Karlsøy og Helgøy herreder;
   2. Lyngen og Sørfjord herreder;
   3. Skjervøy, Kvenangen og Nordreisa herreder.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Agder bispedømme. 12 novbr.

Et byskolestyre meddeler, at det har besluttet under forutsetning av departementets samtykke å ansette en lektor og bestyrer ved den kommunale middelskole som bestyrer av byens folkeskole.

I anledning herav uttaler departementet, at efter folkeskoleloven må en bestyrer av en folkeskole være innehaver av fullstendig lærerpost i folkeskolen, se byskolelovens §§ 21 og 33.

Departementet savner derfor adgang til å meddele det begjærte samtykke, da en bestyrer av en middelskole ikke kan sies å inneha fullstendig lærerpost i folkeskolen.

---

*) Bekjentgj. 14 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 49, hvor helseforskriftene m. v. er intatt.

**) Bekjentgj. 14 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 49.

12 novbr. **Skrivelse***) fra Justisdepartementet, hvorefter § 9 i de med departementets rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte »Regler utferdiget av Justisdepartementet i henhold til kongelig resolusjon av 6 november 1920 og den norske Regjerings resolusjon av 23 desember 1920« herefter skal lyde således:

»Hvis en siktet, likeoverfor hvem påtale er undlatt med hjemmel av straffeprosesslovens § 85 annet og tredje eller femte ledd, eller en domfelt, likeoverfor hvem straffens fullbyrdelse er bestemt utsatt med hjemmel av straffelovens § 52 tredje eller femte ledd, efter forgjeves å være advaret av foreningen fortsatt unddrar sig dens tilsyn eller uten gyldig grunn undlater å ta et arbeide, foreningen har skaffet eller forlater sådant arbeide eller efter å være varslet undlater å ta ophold i vedkommende læreanstalt til den av dennes styre fastsatte tid eller forlater den før den fastsatte tid er forløpet og ikke på opfordring vender tilbake, eller uten gyldig grunn undlater å efterkomme de forskrifter, som er gitt, således at foreningen eller anstalten ikke lenger finner med nytte å kunne fortsette tilsynet eller beholde vedkommende i anstalten, skal foreningen gi påtalemyndigheten (politiet) skriftlig underretning herom.

Det samme gjelder, hvis siktede eller domfelte erfares å ha gjort sig skyldig i en ny forsettlig forbrydelse eller forseelse og, såfremt avhold fra rusdrikk er stillet som betingelse, hvis han efter forgjeves advarsel fra den tilsynsutøvende forening undlater å efterleve betingelsen.«

15 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av ingeniør Tinius Olsen, Philadelphia, Pa., U. S. A., oprettede »Ingeniør Tinius Olsens fond til fremme av den tekniske utdannelse i Kongsberg« og på de den 28 juli og 9 september 1921 utferdigede vedtekter for dette fond.

15 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på de den 18 august 1921 utferdigede stattutter for »Det Adlerske legat til Gjemsø skole i Skien«, som er oprettet av de midler der er tilfalt nevnte skole ved deling av det av Fredrik Georg Adler ved fundas av 13 april 1774 stiftede legat til oprettelse av en skole på Gjemsø Klosters gods (Gjemsø legatariske skole).

15 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på de den 18 august 1921 utferdigede statutter for »Det Adlerske legat til Klosterskogen skole i Solum», som er oprettet av de midler der er tilfalt nevnte skole ved deling av det av Fredrik Georg Adler ved fundas av 13 april 1774 stif-

*) Bekjentgj. 19 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50.

tede legat til oprettelse av en skole på Gjemsø Klosters gods (Gjemsø legatariske skole). 15 novbr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en byfoged, hvori bl. a. meddeles, at departementet antar, at der må beregnes vanlig utsettelsesgebyr efter sportellovens § 10, når et skjønn, som foretas ved ekstrarett, overføres til det almindelige ting, men senere overføres til ekstrarett, hvorfra det pány overføres til det almindelige ting. 15 novbr.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 17 novbr.

Adopsjonsbevillinger.

Departementet skal herved henlede opmerksomheten på lov av 23 september 1921 om forandringer i lov om adopsjon av 2 april 1917. Efternevnte bestemmelser i adopsjonsloven lyder efter den siste forandring således:

§ 5. »Den, som har fylt 12 år, kan ikke adopteres uten eget samtykke. Også uten at sådant samtykke innhentes, kan dog bevilling meddeles pleieforeldre til adopsjon av et pleiebarn, når dette er under 16 år, og der er grunn til å anta, at det står i den tro, at det er pleieforeldrenes eget barn.«

§ 28. »Om bevilling til adopsjon og forandring i bevilling i henhold til § 10 annet ledd og likeså om beslutning om eller dom for ophevelse av et adoptivforhold skal der gjøres anmerkning ved adoptivbarnets navn i fødselsregistret og i de offentlige protokoller forøvrig, som vedkommende departement bestemmer.«

Som det ses, vil det fremdeles i almindelighet være en nødvendig betingelse for meddelelse av adopsjonsbevillinger, at der foreligger samtykke fra den, som ønskes adoptert, når denne er over 12 år. Bevilling skal alene kunne meddeles uten samtykke fra barn over 12 år, når der på forhånd foreligger et pleiebarnsforhold, når barnet dessuten er under 16 år, og der er grunn til å anta, at det står i den tro, at det er pleieforeldrenes eget barn. Som en almindelig regel om, hvad der i sistnevnte henseende skal kreves, vil man, når ikke særlige forhold foreligger, kunne gå ut fra pleieforeldrenes egen forsikring, når barnet har vært deres pleiebarn fra sin tidlige barndom. Når barn over 16 år ønskes adoptert, må der alltid fra barnet foreligge samtykke til adopsjonen, før bevilling kan meddeles.

Det vil efter den siste forandring i adopsjonslovens § 28 ikke lenger være nødvendig å kunngjøre adopsjonsbevillinger eller ophevelse av adoptivforhold, jfr. kongelig resolusjon av 4 mai 1917. Derimot er nu lovfestet en allerede tidligere

17 novbr. praktisert ordning, hvorefter der i vedkommende fødselsregister og i de offentlige protokoller forøvrig, som Justitsdepartementet bestemmer, skal gjøres anmerkning om adopsjonsbevillinger, ophevelse av adoptivforhold m. v. Fra denne bestemmelse vil der ikke kunne dispenseres.

Forsåvidt angår bevillinger vil departementet tilstille vedkommende fødselsregisterførere de nødvendige meddelelser. Efter departementets bestemmelse vil der foruten i fødselsregistret også bli gjort anmerkning i vedkommende kirkebok eller i tilfelle i ordnet dissentermenighets protokoll.

Idet adopsjonsandragenders forberedende behandling ikke alltid har vært helt tilfredsstillende, skal man henlede opmerksomheten på enkelte bestemmelser i adopsjonsloven samt fremheve, hvilke oplysninger og legitimasjoner, som må foreligge ved adopsjonsandragenders innsendelse til departementet:

Andragendet må være undertegnet av ansøkeren (i tilfelle begge ektefeller), eller der må fra denne (disse) foreligge skriftlig fullmakt for den, som har undertegnet andragendet. Ansøkerens fulle navn (hustruens familienavn som ugift), alder, bopel og stilling må oplyses. Adopsjonsbevilling kan ikke meddeles, hvis nogen ansøker er under 25 år, jfr. adopsjonslovens § 1.

Den, som er gift, kan alene adoptere sammen med sin ektefelle, medmindre denne er sinnssyk eller forsvunnet, jfr. lovens § 3. Når undtas det i § 1 omhandlede tilfelle, at en mann ønsker å adoptere sitt utenfor ekteskap fødte barn, som efter loven ikke har arverett efter ham, er der ikke adgang til å adoptere eget barn. Derimot kan en ektefelle med den annen ektefelles samtykke adoptere dennes ektebarn, adoptivbarn eller utenfor ekteskap fødte barn, som efter loven har arverett efter ektefellen. Et av vedkommende ektefelle egenhendig undertegnet samtykke til adopsjonen må i så fall foreligge.

I alle tilfelle må barnets dåpsattest innsendes, eller såfremt det ikke er døpt, utskrift av vedkommende fødselsregister, jfr. lover av 10 april 1915 nr. 3 § 7 og nr. 6 § 8 samt kongelig resolusjon av 25 november og 10 desember 1915.

Såfremt den, som ønskes adoptert, har fylt 12 år — jfr. den tidligere omhandlede lov av 23 september 1921 — må et av barnet egenhendig undertegnet samtykke innsendes, medmindre de foran nevnte betingelser for meddelelse av bevilling uten sådant samtykke er tilstede.

Er den, som ønskes adoptert, under 21 år må et av foreldrene egenhendig undertegnet samtykke innsendes. Sådant

samtykke er dog tilstrekkelig fra den ene av foreldrene, hvis den annen er i et av de i lovens § 6 nevnte tilfelle, hvor samtykke ikke er nødvendig. Foreligger et sådant tilfelle for begge foreldre, må et samtykke som nevnt innhentes fra verge eller kurator. Det bør i tilfelle legitimeres, at den, som har undertegnet samtykkeerklæringen, er barnets verge eller kurator. Som sådan vil ingen av ansøkerne i det her omhandlede tilfelle kunne fungere. Har nogen far eller mor ikke del i foreldremyndigheten, skal dog vedkommende efter lovens § 6 såvidt mulig gis anledning til å uttale sig om adopsjonen. Foreligger der oplysning om, at vedkommendes opholdssted ikke har kunnet bringes på det rene, kan andragendet uten videre undersøkelser innsendes til departementet. Har ansøkeren ikke kunnet opnå forbindelse med vedkommende, tiltross for at denne har kjent opholdssted i utlandet, vil departementet eventuelt søke innhentet den nødvendige uttalelse. Er barnet født utenfor ekteskap, og moren er død, forsvunnet, sinnssyk eller uten del i foreldremyndigheten, vil samtykke fra faren, hvor denne har foreldremyndighet, være tilstrekkelig, jfr. lov om barn, hvis foreldre ikke har inngått ekteskap med hverandre, av 10 april 1915 § 3. 17 novbr.

Bevilling til adopsjon må efter lovens § 8 ikke meddeles, uten at det er grunn til å tro, at adopsjonen vil bli til gavn for barnet, og ikke uten særdeles vektige grunner, hvis den, som vil adoptere, har egen livsarving. Der må derfor i hvert tilfelle foreligge oplysning om, hvorvidt vedkommende ansøker selv har livsarvinger og i tilfelle hvor mange. Hver enkelts alder må oplyses, og forsåvidt nogen har fylt 15 år, bør i almindelighet vedkommendes uttalelse om adopsjonen såvidt mulig innhentes. Videre bør det oplyses, hvorvidt den, som ønskes adoptert, har vært pleiebarn hos ansøkeren og i tilfelle hvor lenge, hvorvidt der eksisterer noget slektskapsforhold mellem ansøkeren og barnet eller om der foreligger stedbarnsforhold m. v. Det bør også oplyses, om ansøkeren har andre pleiebarn eller adoptivbarn.

Andrar e k t e f e l l e r om adopsjonsbevilling må det oplyses, hvor lenge de har vært gift.

Som regel må som legitimasjon innsendes en attest, undertegnet av en offentlig tjenestemann eller av 2 personer, som har kjennskap til forholdene, og hvis troverdighet er bevidnet av en offentlig tjenestemann, om, at adopsjonen antas å bli til gavn for barnet.

Efter lovens § 9 skal det oplyses, om der fra nogen av sidene er betalt eller skal betales noget vederlag, og hvor stort dette i tilfelle er. Er det til den adopterende ydede vederlag betydelig, bør det på forhånd bringes på det rene, hvordan

17 novbr. vedkommende har tenkt å benytte vederlaget, samt om vedkommende i tilfelle efter departementets bestemmelse er villig til å undergi det bestyrelse som for umyndiges midler bestemt eller eventuelt finne sig i annen innskrenkning i rådigheten over beløpet. Lovens § 9 bestemmer i siste ledd, at bevilling kan gjøres avhengig av, at vederlaget helt eller delvis sikres anvendt til beste for adoptivbarnet. Det vil i denne forbindelse være av interesse å få oplysning om ansøkerens inntekts- og formuesforhold.

Forsåvidt angår de virkninger, adopsjonen medfører med hensyn til adoptivbarnets slektsnavn, arverett, hjemstavnsrett og adoptivforeldrenes opfostringsplikt, foreldremyndighet m. v. henvises til lovens §§ 10—19. Det bemerkes spesielt, at barnet ved adopsjonsbevillingen får den adopterendes slektsnavn, hvis det ikke i bevillingen bestemmes, at det skal beholde sitt eget navn eller, at det skal bære begge navn i forening. Såfremt intet annet er sagt i andragendet, forutsetter man, at den adopterende ved adopsjonen ønsker sitt slektsnavn overført på barnet.

Forsåvidt angår adoptivbarns religiøse opdragelse, når barnets virkelige foreldre tilhører statskirken, henvises til bestemmelsen i § 11, hvorefter adoptivbarnet i så fall skal opdrages i statskirkens tro.

Hvor der av hensyn til lovens § 12 kan bli spørsmål om i en adopsjonsbevilling å innta bestemmelse om, at et utenfor ekteskap født barns far eller den, som er kjent eller kjennes bidragspliktig, skal betale opfostringsbidrag til barnet, bør det uttrykkelig oplyses, hvorvidt den adopterende efter adopsjonen ønsker sådant bidrag betalt. Uttalelse bør eventuelt i så fall søkes innhentet fra faren eller den bidragspliktige.

Adopsjonslovens § 29 bestemmer:

»Fremmed statsborger må ikke adoptere eller adopteres her i riket, medmindre adopsjonen vil ha gyldighet også i vedkommende fremmede stat.

Norsk statsborger må ikke adoptere eller adopteres i fremmed stat, medmindre Kongen har bestemt, at så kan skje«.

Hvorvidt adopsjonen i det i paragrafens 1ste ledd omhandlede tilfelle vil ha gyldighet i vedkommende fremmede stat, vil departementet i hvert enkelt tilfelle bringe på det rene ved henvendelse til vedkommende lands myndigheter.

Det for bevillingen anordnede gebyr kr. 40,00 blir på forhånd å innbetale til stempelpapirforvalteren, hvis kvittering medsendes andragendet, eller til hr. fylkesmannen, idet i så fall gebyret skal bero ved fylkeskontoret, inntil bevilling blir utferdiget. Gebyret blir derefter å tilstille stempelpapirforvalteren. Utferdiges ikke bevilling, blir gebyret å tilbakebetale. Hvis

der søkes om gratis-bevilling, må ansøkerens formues- og inntektsforhold legitimeres ved ligningsattest, siste skatteseddel eller på annen måte. 17 novbr.

Med foranstående bes magistrater, politimestre, lensmenn og forstandere for ordnede dissentermenigheter innen hr. fylkesmannens distrikt gjort bekjent.

Kongelig resolusjon*) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Røldal herred, Hordaland fylke. 18 novbr.

Kongelig resolusjon**) om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene for endel viltsorter i Seljord herred, Telemark fylke. 18 novbr.

Kongelig resolusjon***) om tilleggsbestemmelse til bygningslovgivningen for Moss. 18 novbr.

Kongelig resolusjon***) om tilleggsbestemmelse til bygningslovgivningen for Stavanger. 18 novbr.

Kongelig resolusjon**) om nedsettelse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring på 3 hovedveistrekninger i Stange herred. 18 novbr.

Kongelig resolusjon**) om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Skien. 18 novbr.

Kongelig resolusjon**) angående opkrevning av forskjellige havneavgifter i Søndre Honningsvåg. 18 novbr.

Kongelig resolusjon**) om bemyndigelse for Finans- og Tolldepartementet å tillate, at varer, der ikke fortolles efter tolltariffens almindelige tollsats, innlegges på frilager. 18 novbr.

Kongelig resolusjon**) om Aktieselskapet Sydvarangers fritagelse for inntil videre å innkalle til ombytning ihendehaveraktier, som tilhører personer bosatt i utlandet eller utenlandske selskaper. 18 novbr.

Kongelig resolusjon, hvorved fra 1 januar 1922 sogne-, herreds- og prestegjeldsnavnet »Solli« endres til »Sollia«. 18 novbr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 18 novbr.

1. Den nu gjeldende plan for Norges Oplysningskontor for næringsveiene tillikemed kontorets hittidige overstyre og arbeidskomité opheves.

*) Bekjentgj. 19 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50, hvor vedtekten er inntatt.

**) Bekjentgj. 19 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50.

***) Bekjentgj. 19 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 50, hvor tilleggsbestemmelsen er anført.

18 novbr. 2. Der fastsettes et nytt midlertidig reglement for kontorets styre, — sålydende:

I spissen for kontoret står der et styre på 12 medlemmer med direktøren som formann og forøvrig bestående av handelsdirektøren og industridirektøren i Handelsdepartementet, fiskeridirektøren, chefen for den politisk-handelspolitiske avdeling i Utenriksdepartementet samt 7 næringsdrivende, som opnevnes av Kongen for et tidsrum av 3 år efter innstilling av følgende næringskorporasjoner:

1. Norges Handelsstands Forbund,
2. De Norske Eksportnæringers Landsforbund,
3. Landsforbundet av Fiskeribedriftens forretningsmenn og og Fiskerirådet (fiskerinæringens representant),
4. Norges Industriforbund,
5. Norges Rederforbund,
6. Norges Håndverkerforbund,
7. Norsk Bankforening.

Korporasjonenes innstilling skal lyde på 3 navn, forat regjeringen ved valget i en viss utstrekning skal kunne tilgodese berettigede distriktshensyn.

Styret holder som regel møte hver 2nen måned og ellers så ofte, som der måtte være grunn til å innkalle det til behandling av foreliggende saker. Det har særlig som opgave:

a) å avgi innstilling ved besettelsen av stillinger som handelsutsendinger og tekniske utsendinger;
b) å utdele stipendier til fremme av landets handel og industri av de midler, som i dette øiemed måtte bli stilt til kontorets rådighet;
c) å avgi uttalelse i alle saker, som måtte bli styret forelagt av administrasjonen angående foranstaltninger, som tar sikte på å fremme våre næringsveier;
d) å behandle kontorets budgettforslag;
e) å avgi de innstillinger og foreta de ansettelser, hvorom der er truffet bestemmelse i kontorets tjenestemannsreglement.

Gyldig beslutning kan fattes, når minst 7 medlemmer er tilstede.

Ved stemmelikhet er formannens stemme avgjørende.

Over styrets forhandlinger føres der protokoll.

18 novbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved det i postlovens § 3 (tilleggslov av 16 juli 1920 til lov om postvesenet av 12 mai 1888) omhandlede postboksgebyr tilfaller vedkommende postfunksjonær i de tilfelle, hvor Poststyrelsen tillater denne for egne midler å anskaffe boksene og bekoste deres vedlikehold.

Kongelig resolusjon, hvorved der nedsettes en komité til å foreta en utredning angående utnyttelse av de staten i Bergens centrum tilhørende tomtearealer til avhjelp av statens behov for lokaler til post, telegraf, rettsvesen, administrasjonskontorer m. v. 18 novbr.

Kongelig resolusjon, hvorved lov om småbruk- og boliglån av 23 juli 1915 § 83, således som den lyder efter tilleggslov av 25 februar 1921, gjøres gjeldende for Kautokeino herred, Finnmark fylke. 18 novbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til post 8 i de ved kongelig resolusjon av 4 februar 1916, kfr. kongelig resolusjoner av 13 desember 1918 og 4 juni 1920, fastsatte betingelser for regulering av Trevannene i Søndre Land fastsettes som gjeldende inntil videre nedenstående reglement for manøvrering av reguleringsdammen: 18 novbr.

1. Reguleringshøiden er ialt 4,1 m.
   Høieste og laveste reguleringsgrense skal angis ved tydelige marker.
2. Når vannstanden vil overstige høiste reguleringsgrense, åpnes flomløpet litt efter litt og om nødvendig også tapningsløpet således, at vannstanden ikke overstiger nevnte grense, uten at flomløp og tapningsløp er helt åpnet.
3. Ved manøvreringen skal iakttas, at elvens naturlige flomvannføring ikke forøkes og den tidligere lavvannføring ikke ikke forminskes til annenmanns skade.
4. Der avgis det til den almindelige fløtning nødvendige vann overensstemmende med de ved overenskomst eller skjønn fastsatte bestemmelser.
5. Når vannstanden efter vårflommen er mellem høieste reguleringsgrense og et 0,7 m. lavere nivå, kan der slippes inntil 1,7 $m.^3$/sek. Når den er under sistnevnte nivå, slippes 1,2 $m.^3$ Dog kan, hvis elektrisitetsverkets vannforbruk ligger lavere, tapningen i tidsrummet fra kl. 4 em. dagen før søn- og helligdager og inntil kl. 6 em. på siste derefter følgende søn- og helligdager innskrenkes til den vannføring, som viser sig nødvendig for elektrisitetsverket. Hvis vannstanden efter vårflommen kulminerer på et lavere nivå enn 0,7 m. under høieste reguleringsgrense, tappes forholdsmessig.
6. Fra høstflommens slutt eller senest fra 1 desember tappes således, at man får mest mulig jevn vannføring, inntil begynnende vårflom kan påregnes.
   Med hensyn til tapning omkring søn- og helligdager forholdes som under 5 anført.

18 novbr. 7. Tvist angående tapningen efter punktene 5 og 6 avgjøres med bindende virkning av vedkommende departement.

8. Der føres protokoll over dammens manøvrering. I denne innføres vannstanden såvel i Trevatn som i elven nedenfor dammen på et merke, hvor vannføringen alene er bestemmende for vannstanden. Disse iakttagelser foretas regelmessig en gang om dagen og dessuten så ofte under dammens manøvrering, at man får vannføringen bestemt til enhver tid.

Ved hver måneds utgang innsendes til vassdragsdirektøren avskrift av protokollen.

9. Mulige tvistigheter angående forståelsen av reglementet blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

10. Forandringer i dette reglement kan kun foretas av Kongen, efterat de interesserte har hatt anledning til å uttale sig.

18 novbr. **Rundskrivelse** fra Medisinaldirektøren:

Med støtte i uttalelser innhentet fra professorene Poulsson og Torup bringes nedenstående til helserådsordførerens kunnskap:

I krigsårene blev saccharin i adskillig utstrekning brukt som søtningsmiddel for nærings- og nydelsesmidler. Herunder har det vist sig, at de rene saccharinpreparater i de doser, hvorom der til dette bruk kan bli tale, (0,20—0,40 gram om dagen svarende i søtningsevne til omtrent 50—100 gram rørsukker) kan nydes gjennem lengere tid uten å frembringe påviselig skadelige virkninger for den menneskelige organisme. Imidlertid vil selvsagt tilsetning av et kunstig søtstoff uten næringsverdi til et nærings- eller nydelsesmiddel forringe dettes næringsverdi i samme forhold, hvori sukker blir erstattet med det kunstige søtstoff. Det vil derfor være ønskelig å hindre benyttelsen av saccharin og andre kunstige søtningsstoffer som erstatning for sukker i nærings- og nydelsesmidler, medmindre disse fremstilles til bruk for personer, som av helbredshensyn må undgå å bruke sukker.

Med de nevnte forhold for øie har jeg forelagt for Socialdepartementet spørsmålet, om helserådene har lovlig hjemmel for å nedlegge forbud mot bruken av saccharin istedenfor sukker i nærings- og nydelsesmidler, som falholdes.

Departementet har herom anført:

»Må det antas, at saccharin nydt i de mengder, som der praktisk talt kan bli spørsmål om, ikke er sundhetsskadelig, selvom det brukes gjennem lengere tid, antas ikke helserådet å ha lovlig adgang til under påberopelse av vår nuværende sundhetslov av 16. mai 1860 og lokale helseforskrifter å nedlegge forbud mot sådan bruk av saccharin«.

Socialdepartementet har også innhentet en uttalelse fra 18 novbr.
Justisdepartementet om hvorvidt, og i tilfelle i hvilken utstrekning straffelovens § 362 antas å kunne komme til anvendelse på fremstilling og salg av nærings- og nydelsesmidler, særlig bruslimonader, safter og bakervarer, som er tilsatt saccharin istedenfor eller sammen med sukker. Justisdepartementet har herom uttalt, »at spørsmålet hører under domstolenes avgjørelse, men at departementet er tilbøielig til å anta, at straffelovens § 362 er anvendelig i de nevnte tilfelle, da nærings- og nydelsesmidler, som i handel og vandel forutsettes å være sukkerholdige, må sies å være eftergjort eller forringet i verdi ved tilsetning av fremmede stoffer, når den søte smak er frembragt ved saccharin«.

Efter det foran meddelte vil helserådene ikke ha hjemmel for av sundhetshensyn å nedlegge forbud mot bruk av saccharin i nærings- og nydelsesmidler, som fremstilles for å selges, men politiet må antas å kunne gripe inn, hvis der falbys eller tilberedes i salgsøiemed varer av denne art, hvori sukker er helt eller delvis erstattet med saccharin, uten at dette er således tilkjennegitt på etiketten på hver enkelt pakning eller på hvert enkelt stykke av varen, at kjøperen får full oplysning om forholdet.

Jeg tillater mig derfor å henstille til helserådenes ordførere i folkeernæringens interesse å henlede politiets opmerksomhet på muligheten av forfalskninger som foran omhandlet, og i tilfelle yde politiet bistand ved å foranledige foretatt kjemisk undersøkelse på kunstige søtstoffer uten næringsverdi.

Finnes der i vedkommende kommune ikke nogen anstalt, hvor undersøkelsen kan bli foretatt, vil helserådets ordfører kunne sende prøver til undersøkelse til Medisinalstyrelsens kjemiker adr : Medisinalstyrelsens laboratorier, Rikshospitalet. Regler og takster for de undersøkelser, som Medisinalstyrelsens kjemiker utfører, er tidligere omsendt til helserådenes ordførere, og kan om ønskes påny erholdes ved henvendelse til Medisinaldirektoratet.

Sluttelig henstilles, at der blir søkt erhvervet kommunestyrenes samtykke til innkjøp av de nødvendige prøver og til å la prøvene undersøke for kommunal regning.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det 19 novbr.
av Jacob Nilson Hagen, Bisbee, Nord Dakota U.S. ved gavebrev av 28 juli 1920 oprettede »Jacob Nilson Hagen og hustrus legat« til beste for trengende innen Kjose sogn og på de den 25 august 1920 utferdigede statutter for dette legat.

19 novbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori under henvisning til departementets skrivelse senest av 7 ds. meddeles, at ifølge skrivelse av s. d. fra den her akkrediterte sveitsiske minister har den finske legasjon i Paris 13 f. m. notifisert Finnlands tiltreden av den internasjonale konvensjon av 26 september 1906 om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien.

19 novbr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at i henhold til skrivelse fra Utenriksdepartementet av 14 oktober d. å. har republikken Lettland fra 1 oktober 1921 tiltrått den i Rom i 1906 avsluttede hovedpostkonvensjon og fra 1 januar 1922 tiltrått den i Madrid i 1920 avsluttede hovedpostkonvensjon, postpakkekonvensjon og verdibrevsoverenskomst.

21 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av kammerherre Cato Aall, Ulefos, ved gavebrev av 18 desember 1920 med påtegning av 25 februar 1921 oprettede »Kammerherre Aall og hustrus legat til bevarelse av Ulefos Hovedgård« og på de den 5 november 1921 utferdigede statutter for dette legat.

24 novbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren i Agder bispedømme i anledning av en forespørsel fra styret for en folkeskoles vikarkasse, hvori departementet uttaler, at loven rettest må forstås således, at vikarkasseinnskudd blir å betale også av husleiegodtgjørelsen.

24 novbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Østfold foranlediget ved en henvendelse fra en underfoged angående beregning av forsøkt inkasso av en byskatt. Underfogden hadde herfor beregnet kr. 20,00, mens vedkommende kemner kun hadde sendt ham kr. 10,00, idet han formentlig hadde forstått bestemmelsen i byskattelovens § 105 (landsskattelovens § 113) siste ledd således at uttrykket »halvdelen« i bestemmelsens siste punktum også gjelder den i foregående punktum nevnte maksimumsgodtgjørelse kr. 20,00, mens underfogden antar, at uttrykket refererer sig til de opførte prosentsatser.

Departementet uttaler, at det ikke kan anses som tvilsomt, at den av kemneren hevdede opfatning av uttrykket »halvdelen« er den rette, idet lovstedet må bli å forstå, som om der stod: »Viser skatten sig uerholdelig, utgjør godtgjørelsen det halve av, hvad den vilde ha utgjort, om beløpet var inngått«, altså i nærværende tilfelle det halve av kr. 20,00.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse av godtgjørelsen for forkynnelser i private saker i Os lensmannsdistrikt, Hordaland fylke. 25 novbr.

Kongelig resolusjon*) om forhøielse av godtgjørelsen for forkynnelser i private saker i Frøya lensmannsdistrikt, Sør-Trøndelag fylke. 25 novbr.

Kongelig resolusjon*), hvorved kongelig plakat av 4 juni 1904, jfr. kongelig plakat av 20 februar 1914, angående utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek endres, således at følgende bestemmelser herefter skal lyde: 25 novbr.

§ 4, første ledd: Stoffer, som i medisinaltakstene er merket med * og tillike trykt med fete typer samt stoffer, som i giftighet kan sidestilles med dem, må til innvortes bruk (herunder innbefattet til suppositorier, til innånding, opsnusning, innsprøitning gjennem hud eller slimhinde og til klyster) ikke utleveres mer enn én gang efter samme recept, hvis lægen ikke har forsynt recepten med påtegning om, at de kan utleveres flere ganger. Både recept og påtegning taper sin gyldighet, når de er et år gamle.

§ 10, annet ledd: Tannlæger er ikke berettiget til å forskrive stoffer, som er betegnet med merket * til innvortes bruk (herunder innbefattet innånding og innsprøitning gjennem hud eller slimhinde), medmindre der av medisinaldirektøren for enkelte sådanne stoffer måtte være fastsatt særlige undtagelsesbestemmelser.

§ 12: For lægemidler til innvortes bruk (foruten til nedsvelgning også til suppositorier, til innånding, opsnusning, innsprøitning gjennem hud eller slimhinde eller til klyster) skal anvendes signatur av hvitt papir og for lægemidler til utvortes bruk signatur av farvet papir.

Flytende stoffer bestemt til innvortes bruk må ikke utleveres i kantede medisinglas.

§ 21, annet ledd: Flytende stoffer bestemt til innvorets bruk må ikke utleveres i kantede medisinglas.

Kongelig resolusjon*) om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene for endel viltsorter i Hjartdal herred, Telemark fylke 25 novbr.

Kongelig resolusjon**) om nye skogvedtekter for Sørli herred, Nord-Trøndelag fylke. 25 novbr.

Kongelig resolusjon*) om ophør av den papirfabrikkene i henhold til § 1 i lov nr. 4 av 18 juli 25 novbr.

*) Bekjentgj. 26 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 51.
**) Bekjentgj. 26 november i Lovtid. 1ste avd. nr. 51, hvor de nye skogvedtekter er inntatt.

25 novbr. 1917 ved kongelig resolusjon av 27 juli 1917 og senere resolusjoner pålagte plikt til å levere papir til aviser, skole- og undervisningsbruk.

25 novbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved § 83 i lov om småbruk- og boliglån av 23 juli 1915, jfr. tilleggslov av 25 februar 1921, blir gjort gjeldende for Kvalsund herred, Finnmark fylke.

26 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av verkseier Alfr. Andersen ved gavebrev av 24 august 1921 oprettede »Marie og Alfr. Andersens legat til utdannelse i praktisk virksomhet for elever fra folkeskolen i Larvik« og på de den 18 oktober 1921 oprettede statutter for dette legat.

26 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det i henhold til Brede C. Ramstads testamente av 18 august 1917 oprettede »Brede C. Ramstads legat for værdige trængende i Fet sogn« og på de den 8 oktober 1921 utferdigede statutter for dette legat.

28 novbr. **Skrivelse***) fra Justisdepartementet, hvori under henvisning til § 11 i de av departementet med rundskrivelse av 13 januar d. å. utsendte regler av samme dag meddeles, at Hamar lærehjems- og verneforening, omfattende Hamar by, samt Nord-Hedmark og Sør-Hedmark sorenskriverier, formann: sorenskriver Arnt Olafsen, Hamar, har erklært sig beredt til å utøve det i reglene omhandlede arbeide med lovovertredere.

29 novbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en advokat, hvori uttales, at departementet antar, at gebyr til statskassen må beregnes efter salgssummen (sportellovens § 37) i et tilfelle, hvor fast eiendom blev solgt ved offentlig tvangsauksjon, men næstbydende i den i kondisjonene opstilte approbasjonsfrist forhøiet sitt bud til litt over høistbydendes bud, hvorefter det således fremkomne bud blev approbert. Salget antas i forhold til sportellovens bestemmelser om erleggelse av gebyr til statskassen å måtte betragtes som auksjonssalg. Denne opfatning har vunnet medhold i en av Kristiania overrett under 21 januar 1907 avsagt dom i en lignende sak; jfr. den i Lovtidende inntatte skrivelse fra Justisdepartementet av 8 juli 1916.

29 novbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til fylkesmannen i Nord-Trøndelag, hvorved i medhold av lov om jordmødre av 19 desember 1898 § 7 bestemmes:

---

*) Bekjentgj. 3 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 52.

At der fra Harran jordmordistrikt i Nord-Trøndelag fylke utskilles et nytt jordmordistrikt, Nordre Grong, omfattende Rørviken kapelsogn av Grong herred. 29 novbr.

Delingen trer i kraft fra den tid, fylkesmannen bestemmer.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av kontorchef John Nereng ved bestemmelse av 6 januar 1911 oprettede »Kontorchef John Nerengs legat« til fremme av husflid og industri i Tynset og på de den 22 desember 1920 utferdigede statutter for dette legat. 30 novbr.

Stadfestelse — meddelt av Socialdepartementet — på det av Karl Storm ved testamente av 27 januar 1921 oprettede »Karl Storms legat for trængende syke i Skiens by« og på de den 19 september 1921 utferdigede statutter for dette legat. 30 novbr.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmennene. 30 novbr.

Under henvisning til departementets rundskrivelse av 13 juli 1918 skal man meddele, at departementet i medhold av lov om statens revisjonsvesen av 8 februar 1918 § 2 har bestemt, at samtlige antegnelser, vedtegninger og desisjoner samt besvarelser vedkommende samme inntil videre ikke blir å sende gjennem Finansdepartementet, forsåvidt efternevnte under Finansdepartementets Finansavdeling sorterende regnskaper angår:

vedk. ordinære intrader,
utestående fordringer,
statsskatt,
forsvarsskatt,
krigskonjunkturskatt,
luksusskatt,
formuesskatt,
bøter og inndragninger,
sportler.

Likesom antegnelser m. v. vedkommende disse regnskaper for fremtiden vil bli sendt direkte fra Statsrevisjonen til hr. fylkesmannen eller vedkommende regnskapsbetjent, således blir alle besvarelser vedkommende samme å innsende direkte til Statsrevisjonen.

Om foranstående blir samtlige regnskapsførere i hr. fylkesmannens distrikt, der avlegger regnskaper sorterende under Finansdepartementets Finansavdeling, snarest mulig å underrette.

Kongelig resolusjon*) om fredning av en alm ved hovedinngangen til parken »Almedalen« på gården Østensjø i Østre Aker. 2 desbr.

*) Bekjentgj. 3 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 52.

2 desbr. **Kongelig resolusjon***) om fredning av »Erdalseineren« på gården Erdal i Eidfjord herad, Hardanger.

2 desbr. **Kongelig resolusjon***) om fredning av »Vettismorkgrani« på gården Vettesmork i Årdal herad, Sogn og Fjordane fylke.

2 desbr. **Kongelig resolusjon***) om fredning av »Kartabjørki« på Grøte i Lærdal herad, Sogn og Fjordane fylke.

2 desbr. **Kongelig resolusjon****) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Skudenes herred, Rogaland fylke.

2 desbr. **Kongelig resolusjon****) om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Øyer herred, Opland fylke.

2 desbr. **Kongelig resolusjon*****) om nye skogvedtekter for Orkland herred, Sør-Trøndelag fylke.

2 desbr. **Kongelig resolusjon***) om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensene for Gransherad herred, Telemark fylke.

2 desbr. **Kongelig resolusjon***) om dispensasjon fra forbudet mot å fange ryper i snarer i Engerdal herred, Hedmark fylke.

2 desbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

1. Det tillates, at der i Nordstrand prestegjeld i Oslo bispedømme opføres et kapell på en dertil innkjøpt tomt på Bekkelagshøiden efter en fremlagt plan under iakttagelse av de av Statens bygningsinspektør fremsatte bemerkninger ved planen. Derhos bemyndiges Oslo stiftsdireksjon til å samtykke i mindre vesentlige endringer i byggeplanen, om sådanne under arbeidets gang måtte vise sig ønskelige eller nødvendige.
2. Oslo biskop bemyndiges til midlertidig å avgi nærmere bestemmelse angående avholdelse av gudstjeneste i den nye kirke, som blir å benevne Bekkelagets kapell.

2 desbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved i henhold til § 1, siste ledd, i lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 efter-

*) Bekjentgj. 3 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 52.
**) Bekjentgj. 3 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 52, hvor vedtekten er inntatt.
***) Bekjentgj. 3 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 52, hvor de nye skogvedtekter er inntatt.

nevnte under Handelsdepartementet hørende tjenestemenn blir 2 desbr.
å regne for statstjenestemenn:

Ved de offentlige sjømannskoler og maskinistskoler.

Vaktmester.
Varmemester.
Kasserer.
Sekretær.
Bibliotekar.
Kontorist.

Ved de offentlige undersøkelseskontorer for skibsinstrumenter.

Vaktmester.
Varmemester.
Kasserer.
Sekretær.
Bibliotekar.
Kontorist.

Ved de offentlige stuertskoler.

Bestyrer.
Lærer.
Vaktmester.
Varmemester.
Kasserer.
Kontorist.

Kongelig resolusjon, hvorved der meddeles approbasjon 2 desbr.
på Justisdepartementets kjøp for kr. 125 000,00 av overrettssakfører Sam. Meyers dødsbos eiendom matr. nr. 21 av Storgaten i Tønsberg til embedsbolig for fylkesmannen i Vestfold.

Kongelig resolusjon, hvorved § 83 i lov av 23 juli 2 desbr.
1915, jfr. tilleggslov av 25 februar 1921, gjøres gjeldende for Hasvik herred, Finrmark fylke.

Kongelig resolusjon, hvorved Arbeidsdepartementet be- 2 desbr.
myndiges til for statsbanenes vedkommende å treffe de i tjenestemannslovens § 18, nr. 2 og 3 omhandlede bestemmelser om tjenestemannsutvalgenes sammentreden med representanter for arbeidsgiveren.

Kongelig resolusjon, hvorved § 4 i den ved kongelig 2 desbr.
resolusjon av 9 februar 1917 fastsatte plan for Norges Geografiske Opmåling opheves.

7 novbr.
2 desbr.

Kapiteltakster for året 1921.

(i overensstemmelse med N. L.'s 3—14—15 og lov av 17 august 1848).

Oslo bispedømme:

(satt 24 november).

Landskyld og leding:

100 kilogram	rugmel	kr. 76,54
100 —	byggmel eller malt	» 69,42
100 —	havremel eller malt	» 63,77
100 —	blandmel eller malt	» 66,60
1 hektoliter	landskylds bygg eller korn, hvor samme ei ydes efter tyngde eller vekt	» 33,74
1 hektoliter	landskylds eller ledings havre	» 28,59

Tiende:

1 hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter	kr. 44,05
1 —	bygg	» 31,99
1 —	blandkorn	» 29,09
1 —	havre	» 24,47
1 —	lettbygg	» 18,75
1 —	letthavre	» 16,25

Landskyld og leding efter middelprisen av de 10 siste års kapiteltakster:

100 kilogram	rugmel	kr. 46,55
100 —	byggmel eller malt	» 44,52
100 —	havremel eller malt	» 42,32
100 —	blandmel eller malt	» 42,38
1 hektoliter	landskylds bygg	» 21,08
1 —	— havre	» 17,76

Tiendekorn efter middelprisen av de 20 siste års kapiteltakster:

1 hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter	kr. 17,97
1 —	bygg	» 13,68
1 —	blandkorn	» 12,30
1 —	havre	» 10,43
1 —	lettbygg	» 8,44
1 —	letthavre	» 7,29

Hamar bispedømme: 7 novbr.
2 desbr.

(satt 7 november).

Landskyld og leding:

100	kilogram	rugmel	kr. 72,89
100	—	byggmel	» 67,39
100	—	havremel	» 61,67
100	—	blandmel	» 64,53
1	hektoliter	landskyldsbygg eller korn, hvor samme ikke ydes efter tyngde eller vekt	» 32,73
1	—	landskylds- eller ledingshavre	» 27,53
100	kilogram	byggmalt	» 51,22
100	—	havremalt	» 46,87
100	—	blandkornmalt	» 49,05

Tiende:

1	hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter	kr. 41,95
1	—	bygg	» 31,03
1	—	blandkorn	» 25,10
1	—	havre	» 23,66
1	—	lettbygg	» 18,09
1	—	letthavre	» 15,53

Landskyld og leding efter middelprisen av de 10 siste års kapiteltakster:

100	kilogram	rugmel	kr. 46,33
100	—	byggmel	» 44,34
100	—	havremel	» 42,12
100	—	blandmel	» 43,23
1	hektoliter	landskyldsbygg	» 21,53
1	—	landskyldshavre	» 18,86
100	kilogram	byggmalt	» 33,70
100	—	havremalt	» 32,01
100	—	blandkornmalt	» 33,36

Tiendekorn efter middelprisen av de 20 siste års kapiteltakster:

1	hektoliter	hvete, rug, torekorn eller erter	kr. 18,32
1	—	bygg	» 14,31
1	—	blandkorn	» 12,14
1	—	havre	» 11,56
1	—	lettbygg	» 8,36
1	—	letthavre	» 7,32

7 novbr.
2 desbr.

Agder bispedømme:

(satt 2 desember)

1	hektoliter	bygg	kr. 32,58
1	—	havre	» 23,01
1	—	havremel	» 30,04
100	kilogram	bygg	» 50,12
100	—	havre	» 46,01
100	—	havremel	» 60,07

Middeltallet av kapiteltakstene

for de siste 10 år fra 1912 til 1921, begge iberegnet, blir:

1	hektoliter	bygg	kr. 21,10
100	kilogram	bygg	» 32,51
100	—	havre	» 31,26

Bjørgvin bispedømme:

(satt 20 november)

Hvete	kr. 42,80
Rug	» 37,37
Bygg	» 29,06
Havre	» 20,62
Blandkorn	» 24,50
Malt	» 42,33

alt pr. hektoliter.

Hvad kongens tiende i Nordhordland angår, da skal der efter den derom gjeldende bestemmelse kun gis for en hektoliter kr. 3,45 (kr. 4,80 øre pr. tønne).

Middeltallet av de siste 20 års kapiteltakster blir:

For hvete kr. 20,28, for rug kr. 17,27, for bygg kr. 14,17, for havre kr. 10,08, for blandkorn kr. 11,77, og for malt kr. 41,94, alt pr. hektoliter.

Middeltallet av de siste 10 års kapiteltakster blir:

For hvete kr. 28,50, for rug kr. 25,49, for bygg kr. 19,85, for havre kr. 14,41, for blandkorn kr. 16,50 og for malt kr. 43,15, alt pr. hektoliter.

Nidaros bispedømme:

(satt 11 november)

1	hektoliter	beste rug	kr. 38,42
1	—	ringere rug	» 30,99

1	hektoliter	sædebygg	kr.	31,12	7 novbr.
1	—	ringere bygg	»	24,31	2 desbr.
1	—	beste blandkorn	»	24,46	
1	—	ringere blandkorn	»	21,64	
1	—	sædehavre	»	22,21	
1	—	ringere have	»	17,30	
1	kilogram	beste rugmel	»	0,66	
1	—	ringere rugmel	»	0,56	
1	—	beste byggmel	»	0,63	
1	—	ringere byggmel	»	0,50	
1	—	beste havremel	»	0,61	
1	—	ringere havremel	»	0,49	
Middeltall av de 10 siste års kapiteltakster på sædebygg for 1 hektoliter			»	20,60	
Middeltall av de 10 siste års kapiteltakster på sædehavre for 1 hektoliter			»	15,90	

Hålogaland bispedømme:

(satt 19 november)

1	hektoliter	beste rug	kr.	41,78
1	—	ringere rug	»	33,16
1	—	sædebygg	»	38,07
1	—	ringere bygg	»	29,86
1	—	beste blandkorn	»	28,10
1	—	ringere blandkorn	»	22,56
1	—	sædehavre	»	38,26
1	—	ringere havre	»	30,05
1	—	byggmalt	»	80,83
10	kilogram	rugmel	»	6,71
10	—	byggmel	»	6,80
10	—	ringere byggmel	»	4,33
10	—	havremel	»	7,31
10	—	ringere havremel	»	4,82
10	—	hvite erter	»	11,62
10	—	ringere erter	»	9,76

Kirkernes landskyld:

10	kilogram	lange	»	10,00
10	—	rundfisk	»	9,00
10	—	titling	»	8,00
10	—	stor rotskjær	»	9,00
10	—	små rotskjær	»	7,00
10	—	stor sei	»	6,50
10	—	middels sei	»	6,00

7 novbr. 10 kilogram små sei . . . . . kr. 5,00
2 desbr. 10 — ost i Salten . . . . . » 4,89

Middeltall av de siste 10 års kapiteltakster på 1 hektoliter sædebygg kr. 25,64.

2 desbr. **Skrivelse***) om ikrafttreden av Lofotopsynet i 1922.

3 desbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av menn og kvinner fra Myking sogn, som er utvandret til Amerika, oprettede »Amerikanernes fond til hjelp for værdige trengende i Myking sogn i Lindaas« og på de den 6 april 1920 utferdigede statutter for dette fond.

6 desbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en arbeidsgiver angående forståelsen av landsskattelovens § 31 (byskattelovens § 26) tredje ledd, hvori departementet uttaler, at dette lovsted må antas å hjemle en kommune adgang til å sende skattesedler til en arbeidsgiver til opkrevning hos ham uten først å ha foretatt innfordring av skatten eller avholdt utpantning for denne hos skattyderen. Der antas imidlertid å burde tilstilles de skattepliktige skattesedler også i tilfelle, hvor skatten aktes opkrevet hos arbeidsgiveren i henhold til landsskattelovens § 31 (byskattelovens § 26). Herredskassereren antas uansett den omstendighet at skatten er sendt vedkommende arbeidsgiver til innfordring, å måtte være forpliktet til å motta skattebeløp fra skattyderen personlig.

7 desbr. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

Riksadvokaten har henledet departementets opmerksomhet på, at der i rettsbøker i straffesaker ikke sjelden forekommer håndskrifter, som er så utydelige og uforståelige, at der voldes leseren vanskelighet og tidsspille, likesom en sikker og riktig forståelse av innholdet endog på avgjørende punkter umuliggjøres.

Departementet anser det av vesentlig betydning, at det påklagede forhold blir rettet. Man skal derfor under henvisning til rundskrivelse herfra av 5 desember 1904, 9 ledd, anmode hr. fylkesmannen om å innskjærpe de under dette departement hørende embedsmenn innen Deres distrikt alene å benytte personer med tydelig og ordentlig håndskrift såvel til protokollførere i straffesaker som i det hele til skrivning i offentlige protokoller og av dokumenter, hvortil skrivemaskin ikke kan anvendes, jfr. departementets cirkulære av 27 juni 1888 og rundskrivelse av 30 september 1913 (begge inntatt i Lovtidende).

Benyttes ikke protokollfører, bør det være enhver dommer

*) Bekjentgj. 12 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53.

eller edsvoren fullmektig maktpåliggende i rettsboken å anvende en lett leselig håndskrift. 7 desbr.

Kongelig resolusjon*) om fredning av »Tordenskjoldeika« på Falkensten i Borre herad, Vestfold. 9 desbr.

Kongelig resolusjon**) om vedtekt om salg av tobakk til barn m. v. i Avaldsnes herred, Rogaland fylke. 9 desbr.

Kongelig resolusjon***) om politivetekter for Tveit herred i Vest-Agder fylke. 9 desbr.

Kongelig resolusjon†) om tillegg til politivedtektene for Vikna herred i Nord-Trøndelag fylke. 9 desbr.

Kongelig resolusjon††) om kinematografvedtekter for Rjukan. 9 desbr.

Kongelig resolusjon†††) om forandring i lukningsvedtekten for Hønefoss. 9 desbr.

Kongelig resolusjon*), hvorved kongelig resolusjon av 6 februar 1920 om stadfestelse av vedtekt for boligformidling i Lillestrøm herred opheves. 9 desbr.

Kongelig resolusjon*), hvorved kongelig resolusjon av 19 desember 1919 om stadfestelse av vedtekt for boligformidling i Holmestrand opheves. 9 desbr.

Kongelig resolusjon*) om avholdelse av et fast årlig hestemarked på Sandene i Gloppen herred. 9 desbr.

Kongelig resolusjon*), hvorved kongelig resolusjon av 21 mars 1919, hvorved midlertidig lov av samme dag om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene blev gjort gjeldende bl. a. i forskjellige kommuner i Møre fylke, opheves, forsåvidt angår Aukra herred i det nevnte fylke. 9 desbr.

---

*) Bekjentgj. 12 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53.

**) Bekjentgj. 12 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53, hvor den stadfestede vedtekt er inntatt.

***) Bekjentgj. 12 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53, hvor politivedtektene er inntatt.

†) Bekjentgj. 12 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53, hvor den nye § 21 i politivedtektene er innttat.

††) Bekjentgj. 12 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53, hvor kinematografvedtektene er inntatt.

†††) Bekjentgj. 12 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53, hvor vedtektens § 1 b i endret lydelse er inntatt.

9 desbr. **Kongelig resolusjon***) om nye vernskogvedtekter for Bindal herred, Nordland fylke.

9 desbr. **Kongelig resolusjon****) om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene for endel viltsorter i Nissedal, Lårdal og Gransherad herreder, Telemark fylke.

9 desbr. **Kongelig resolusjon****) om dispensasjon fra forbudet mot å fange ryper i snarer i Tolga herred, Hedmark fylke.

9 desbr. **Kongelig resolusjon*****) om tillegsbestemmelser til bygningsloven for Mandal.

9 desbr. **Kongelig resolusjon****) om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring innen Elverum Leir.

9 desbr. **Kongelig resolusjon****) om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Grimstad.

9 desbr. **Kongelig resolusjon****) om fastsettelse av renter for ekstraordinær skatt til staten av formue i henhold til lov av 28 juli 1921.

9 desbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved vicekonsulatet i Beirut omdannes til konsulat med distrikt omfattende Syrien med undtagelse av villajetet Aleppo men med tillegg av havnebyen Haifa i Palestina.

9 desbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved der meddeles godkjennelse av nedenstående reglement om den almindelige undervisningsplikt for videnskapsmennene ved Bergen Museum og om de studerendes deltagelse i undervisningen:

§ 1. Den almindelige undervisningsplikt for de professorer, som ikke er nevnt i § 2, fastsettes til 5 ukentlige forelesninger, forsåvidt ikke annet er bestemt ved deres ansettelse.

§ 2. For professorer, som uten særskilt godtgjørelse har å bestyre større samlinger eller institutter, fastsettes den almindelige undervisningsplikt av museets styre.

§ 3. For docenter fastsettes den almindelige undervisningsplikt til 3 ukentlige forelesninger, forsåvidt ikke annet er bestemt ved deres ansettelse. Med hensyn til de øvrige videnskapsmenns (lektorers, amanuensers, stipendiaters m. fl.s)

*) Bekjentgj. 12 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53, hvor de nye vernskogvedtekter er inntatt.
**) Bekjentgj. 12 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53
***) Bekjentgj. 12 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 53, hvor tilleggsbestemmelsene er inntatt.

undervisning følges de særlige bestemmelser, som er eller måtte bli gitt. 9 desbr.

§ 4. Efter innhentelse av professorkollegiets erklæring har styret å avgjøre, hvorvidt eller i hvilken utstrekning timer, som anvendes til øvelser eller annen undervisning under en videnskapsmanns ledelse eller overopsyn, blir å medregne under den i §§ 1 og 3 nevnte undervisning.

§ 5. Professorkollegiet kan for et semester eller deler derav efter andragende gi tillatelse til, at en videnskapsmanns undervisningsplikt nedsettes til 1 ukentlig time under den almindelige. Ytterligere nedsettelse av undervisningsplikten — dog aldri utover det enkelte semester — kan tilstedes av museets styre efter erklæring avgitt av professorkollegiet.

§ 6. I hvilken utstrekning de studerende er forpliktet til å delta i undervisningen angis i eksamensreglementene.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 9 desbr.

1. De i styremøte for »Understøttelsesforeningen for eldre kvinnelige tjenere i Kristiania« den 12 mai 1921 fastsatte vedtekter for foreningen stadfestes i henhold til lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845 — med endel redaksjonelle endringer — overensstemmende med et fremlagt utkast.

2. Det pålegges foreningens styre hvert år å innsende til Departementet for Sociale Saker avskrift av foreningens årsregnskap umiddelbart efter avleggelsen.

Kongelig resolusjon, hvorved Poststyrelsen bemyndiges til å treffe avtale med den danske og svenske poststyrelse om visse endringer i den skandinaviske postoverenskomst fra et av Poststyrelsen fastsatt tidspunkt og overensstemmende med hvad der er anført i Handelsdepartementets foredrag av 9 desember 1921. 9 desbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der nedsettes en komite på 4 medlemmer med opdrag å gi en utredning av betydningen og optreden her i landet av den ondartede, smittsomme anæmi hos hester og av spørsmålet om offentlige foranstaltninger mot sykdommen. 9 desbr.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at legasjonen i Paris i skrivelse av 29 f. m. har innberettet, at den Tsjeko-Slovakiske regjering den 17 mai d. å. har sluttet sig til konvensjonene av 18 mai 1904 og 4 mai 1910 angående undertrykkelse av den hvite slavehandel. 9 desbr.

Meddelelse om, at når norske officerer har erholdt tillatelse til å bære uniform i utlandet, må, — når ikke annet 9 desbr.

9 desbr. for tilfellet er bestemt — bruk av uniform innskrenkes alene til de tilfelle, hvor det av tjenstlige grunner anses nødvendig eller ønskelig, at vedkommende officerer er iført uniform. Under opholdet i utlandet forøvrig og under reiser skal civilt antrekk alltid anvendes.

De norske legasjoner i utlandet er underrettet om foranstående.

12 desbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet:

Ifølge underretning fra Generalsekretariatet for Folkenes Forbund har foruten Norge følgende stater ratifisert undertegningsprotokollen av 16 desember 1920 angående den faste internasjonale domstol og deponert sitt ratifikasjonsdokument i Generalsekretariatet:

Albania, Australia, Belgia, Brasilia, Bulgaria, Det Britiske Rike, Canada, Danmark, Frankrike, Grekenland, Haiti, India, Japan, Italia, Nederlandene, Ny-Zeeland, Polen, Portugal, Rumenia, Det Serbisk-Kroatisk-Slovenske Rike, Spania, Sveits, Sverige, Den Sydafrikanske Union, Tchekoslovakia, Uruguay og Østerrike.

Foruten Norge har dessuten følgende stater enten ratifisert den fakultative bestemmelse, som er knyttet til protokollen, og deponert ratifikasjonsdokumentet i Generalsekretariatet, eller undertegnet bestemmelsen uten forbehold om ratifikasjon:

Brasilia (med forbehold om at minst to av de makter, som er fast representert i Folkenes Forbunds Råd, likeledes aksepterer bestemmelsen), Bulgaria, Danmark, Nederlandene, Portugal, Sverige, Sveits og Uruguay.

12 desbr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til fylkesmannen i Møre angående en distriktslæges tilsyn med fattige syke og om hvem der har adgang til lægehjelp på fattigvesenets regning.

Efter fattigloven av 19 mai 1900 § 1, jfr. § 10,1 og fattigplanen for kommunen er det regulære, at fattigstyret bestemmer, om læge skal hentes til en fattig syk. At den syke skal være understøttet tidligere er selvsagt ikke nødvendig. Den syke bør først henvende sig til fattigstyret (eller kretstilsynsmannen). Hvis det viser sig, at vedkommende er syk og ikke selv kan betale lægen, skal fattigstyret budsende denne. Lægen bør i almindelighet ikke foreta reiser på offentlig kostnad til fattig syk uten fattigrekvisisjon, jfr. Indredepartementets skrivelse $^{31}/_{5}$—1869. I tilfelle, hvor øieblikkelig lægehjelp kreves, stiller forholdet sig anderledes. Den syke antas isåfall å kunne henvende sig direkte til lægen, jfr. Medisinaldirektørens skrivelse av $^{4}/_{12}$—1900.

Når fattigstyret har rekvirert læge til en syk, er det som

regel overlatt til lægen å bestemme, om gjentagne besøk er 12 desbr.
nødvendig, jfr. Justisdepartementets skrivelser av $^{15}/_{3}$—1855, og $^{25}/_{2}$—1881 og Kirkedepartementets skrivelse av $^{1}/_{7}$—1901.

Distriktslægen antas såvel forpliktet som berettiget til (på offentlig kostnad) å reise til fattig syk uten fattigstyrets rekvisisjon, når øieblikkelig hjelp trenges, eller når han har grunn til å anta dette. Lægen må dog i slike tilfelle straks efter det første tilsyn underrette fattigstyret, jfr. Justisdepartementets skrivelse av $^{7}/_{6}$—1911.

Spørsmålet om vedkommende er fattig avgjøres av fattigstyret. Hvis det har tatt feil heri, antas det pliktig til å omgjøre sitt skjønn. I alle tilfelle, hvor lægen efter det ovenfor anførte tilser syk uten fattigstyrets rekvisisjon, er fattigstyret (på anmodning fra lægen) pliktig til å utstede attest, om den syke er fattig eller ikke.

En distriktslæge vil således ha krav på kostgodtgjørelse for reiser og betaling for medisin hos fattigvesenet, 1) når fattigstyret (tilsynsmannen) har budsendt ham, 2) når han senere finner det nødvendig å tilse samme syke, 3) for besøk hos fattige syke, når øieblikkelig hjelp er nødvendig, eller lægen hadde grunn til å gå ut fra dette.

En læge antas ikke å ha adgang til å avvise betaling fra den syke selv. Når distriktslægen har valgt å utskille de fattige syke, efterat han har tilsett vedkommende, er dette en irregulær fremgangsmåte. Men at dette skulde medføre tap av hans krav på betaling kan ikke antas. Fattigstyret må efterpå ta standpunkt til sykebesøket.

Den regel, at den syke regelmessig skal gå om fattigvesenet, bør imidlertid ikke understrekes for sterkt. I distrikter med store avstander kan det mange ganger bli liten tid til å gå om fattigstyret, selv om det ikke er tale om øieblikkelig hjelp. Det gjelder særlig under fiske og lign., hvor vedkommende fattigtilsynsmann kan være fraværende i lengere tid. I så fall er det neppe noget at si på, at henvendelsen til fattigstyret utsettes til efter sykebesøket.

Det er tidligere innskjerpet, at såvel de offentlige læger som fattigstyrene bør ta økonomiske hensyn så langt det er forsvarlig også når det gjelder reiser til fattige syke. Lægen må således på sine offentlige reiser utføre så megen fattigpraksis som omstendighetene tillater. Særlig får dette betydning, hvor der er fler syke, som trenger læge, på samme sted eller i samme rute.

Med hensyn tll de tilfelle, hvor fattigstyret finner det tvilsomt, om den syke er fattig, henvises til Justisdepartementets skrivelser av $^{31}/_{12}$—1902, $^{23}/_{5}$—1903, $^{30}/_{3}$—1906 og $^{8}/_{6}$—1906. Såfremt det er sannsynlig, at utgiftene kan refunderes

12 desbr. av den syke, eller fattigvesenet er i tvil herom, bør rekvisisjonen påtegnes oplysning herom. Utgiftene bør utres foreløbig av fattigvesenet. Viser det sig, at den syke ikke kan betale, vil skyssgodtgjørelsen bli refundert av staten.

Hvor skyssgodtgjørelsen er utredet av statskassen, og den syke eller pårørende senere refunderer, må fattigstyret påse, at også staten får refusjon. Er det refunderte beløp ikke stort nok til å dekke både statskassens ag fattigvesenets utlegg, skal det deles forholdsmessig mellem dem.

13 desbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmannen i Vestfold angående forståelsen av byskattelovens § 26 (landskattelovens § 31) tredje ledd.

Departementet uttaler, at en arbeidsgiver antas å kunne begynne å avholde av en lønnsmottagers lønn, såsnart han har mottatt skatteseddel for ham, selv om vedkommende skattetermin ennu ikke er forfallen til betaling, men denne adgang antas rettest å måtte begrenses således, at der ikke avholdes i lønnen til dekning av annen termin av skatten, før første termin er forfalt eller i det hele til dekning av en termin, før den foregående termin er forfalt. Under enhver omstendighet antas der å burde forholdes i overensstemmelse hermed, når det er på det rene, at det efter de av bystyret vedtatte avkortningsregler lar sig gjøre å avholde den senere termin i dens helhet i tiden mellem den foregående og den senere termins forfallstid.

14 desbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av korpslæge C. J. Gamborg ved testamente av 9 oktober 1916 oprettede »Korpslæge Carl Julius Gamborgs legat« til fordel for trengende barn, fornemmelig sjømenn i Tønsberg eller nærmeste omegn, og på de den 1 oktober 1921 utferdigede statutter for dette legat.

15 desbr. **Kongelig resolusjon***) om forandring i § 2 i vedtekten om dramatiske og andre offentlige forestillinger for Lillestrøm herred.

15 desbr. **Kongelig resolusjon****) om forandret lydelse av §§ 24 og 25 i politivedtektene for Lillestrøm og Strømmen.

15 desbr. **Kongelig resolusjon*****) om forandring i § 2 i lukningsvedtekten for Bodø.

---

*) Bekjentgj. 16 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 54, hvor forandringen er anført.

**) Bekjentgj. 16 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 54, hvor §§ 24 og 25 i endret lydelse er inntatt.

***) Bekjentgj. 16 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 54, hvor vedtektens § 2 i endret lydelse er inntatt.

Kongelig resolusjon*) om herbergerlovens anvendelse i Nesna herred, Nordland fylke. 15 desbr.

Kongelig resolusjon*) om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene for endel viltsorter i Drangedal herred, Telemark fylke. 15 desbr.

Kongelig resolusjon*) om dispensasjon fra forbudet mot å fange rype med snare i Foldal herred, Hedmark fylke. 15 desbr.

Kongelig resolusjon, hvorved et ved Drammen skolestyre utarbeidet hefte »En forberedende gjennemgåelse av de 10 bud i Moseloven« godkjennes som lærebok i kristendomskunnskap i folkeskolen i forbindelse med den ved kongelig resolusjon av 2 juli 1921 godkjendte bok »Kristenlæren for barn«. Forutsetningen for godkjennelsen er, at boken i ferdigtrykt stand er tilfredsstillende, hvad rettskrivning, papir og typografisk utstyr angår. 15 desbr.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes: 15 desbr.

I. Fra 1 juli 1919 fastsettes en årlig avgift, stor kr. 600,00, til Fylkesmannsembedsgårdsfondets Rentefond for jordveien under Sogn og Fjordane fylkesmannsembedsgård Nybø.

II. Fra 1 juli 1919 fastsettes sådanne årlige avgifter til Sorenskriverembedsgårdsfondets Rentefond for jordveien under følgende sorenskrivergårder:

For Eidsvoll sorenskrivergård Linløkken . . .	kr.	400,00
» Vinger og Odal sorenskrivergård Langeland	»	400,00
» Søndre Østerdalen sorenskrivergård Kirkenær	»	400,00
» Nordre Østerdalen sorenskrivergård Nordre Holemoen	»	200,00
» Nordre Gudbrandsdalen sorenskrivergård Lyen	»	400,00
» Toten, Vardal og Biri sorenskrivergård Undesløs	»	1000,00
idet avgiften for embedets nuværende innehaver vil utgjøre kr. 600,00 årlig.		
» Valdres sorenskrivergård Lund	»	200,00
» Hallingdal sorenskrivergård Olsgård . . .	»	200,00
» Eiker, Modum og Sigdal sorenskrivergård Lerberg	»	200,00
» Nedre Telemark sorenskrivergård Gvarv .	»	200,00
» Heddal sorenskrivergård Mosebø	»	200,00

*) Bekjentgj. 16 december i Lovtid. 1ste avd. nr. 54.

15 desbr. For Øvre Telemark vestfj. sorenskrivergård Skibsted . . . . . kr. 300,00
» Sætersdalen sorenskrivergård Klep . . . » 200,00
» Søndfjord sorenskrivergård Volden . . . » 200,00
» Ytre Sogn sorenskrivergård Halland . . . » 200,00
» Nordfjord sorenskrivergård Løken . . . . » 400,00
idet avgiften for embedets nuværende innehaver vil utgjøre kr. 200,00 aarlig.
» Fosen sorenskrivergård Berg . . . . . » 400,00
» Orkedal sorenskrivergård Øien . . . . . » 200,00
» Guldalen sorenskrivergård Kvål . . . . » 400,00
» Vesterålen sorenskrivergård Råvold . . . » 200,00
» Senjen sorenskrivergård Ibestad . . . . » 300,00

III. Fra 1 januar 1921 pålegges der i henhold til lov av 14 mai 1872 § 3 sorenskriveren i Hitra en årlig avgift til Sorenskriverembedsgårdsfondets Rentefond, stor kr. 200,00, for bruken av jordveien under Hitra sorenskrivergård Sandstad.

15 desbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved der meddeles approbasjon på Justitsdepartementets kjøp av eiendommen Violgaten 14 i Fredrikshald til embedsbolig for sorenskriveren i Idd og Marker.

15 desbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes, at fra den tid, som av fylkesmannen i Aust-Agder fastsettes, skal eiendommene Fennefoss, gnr. 6, bnr. 6, 7, 8, 18, 19, 20 og 21 i Hornnes overføres fra Hornnes sogn, herred, lensmannsdistrikt og tinglag i Aust-Agder fylke til Evje sogn, herred, lensmannsdistrikt og tinglag i samme fylke.

15 desbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

Fra 1 juli 1922 skal grensen gå mellem Tolga prestegjeld, herred, lensmannsdistrikt og tinglag i Hedmark fylke og Røros prestegjeld, herred, lensmannsdistrikt og tinglag i Sør-Trøndelag fylke på strekningen fra Lillerøkjønna til Flenskampen efter følgende linje:

Linjen går fra det punkt, som i åstedsforretning, i medhold av kongelig resolusjon av 26 januar 1917, avholdt i tiden 24—30 september 1917, er betegnet som punkt 25 og derfra midt efter Lillerøkjønna (Markåskjønna) og omtrent 200 meter østover til det punkt, hvor Lillerøbekken faller ut i tjernet på sydsiden av dette.

Videre følger grensen Lillerøbekken fra utløpsoset i Lillerøkjønna og går sydøstover til det første av en rekke tjern (Lillerøbekkjønna) og videre sydover tvers over dette (åstedsforretningens punkt 27). Fra punkt 27 går grensen sydøstover i rett linje til åstedsforretningens punkt 28 oppe på fjellet og

nordøst for øvre Museholhøgda (kartets 1052). Herfra følger grensen fjellkammen i sydøstlig retning i omtrent rett linje til åstedsforretningens punkt 28 på høieste Riskåshøgda. (kartets 1007). Videre går linjen i omtrent samme retning til høieste Taksbekkvola (kartet 964) på Harrbekkfjellet (åstedsforretningens punkt 29), hvorfra linjen svinger i litt mer østlig retning ned efter fjellkammen i rett linje til en stor sten øverst i bjerkelien, hvori kryss er innhugget (åstedsforretningens punkt 30). Herfra går linjen omtrent rett i øst til en liten bekk og følger så denne til dens utløp i Lille Korssjøen (åstedsforretningens punkt 31), hvorfra linjen går rett over Lille Korssjøen til Brentodden på dennes østside (åstedsforretningens punkt 32) og derfra i samme retning østover over Kjølikjønna til en bratt bergknaus over tregrensen (åstedsforretningens punkt 33). Herfra går grensen østover og i rett linje til det nordligste punkt av et tjern vest for Hognafjell (kartets 901) og derfra videre østover til høide 995 på Hognafjell, hvorfra den går sydøstover i rett linje til høieste Hognafjell (kartets 1011) og derfra omtrent rett syd til utløpsoset fra Brattfallkjønna. Herfra følger linjen Brattfallbekken til denne løper sammen med Flena og følger denne elv nordover til den løper sammen med Tverflena. Videre følger grensen Tverflena til det punkt, hvor denne løper ut av Flensjøen og går videre efter sjøen først i nord-nordøstlig, derefter i øst-sydøstlig retning til omtrent innerst i Flensjøens sydøstre vik til utløpet av en bekk (åstedsforretningens punkt 38). Herfra går linjen i østlig retning i rett linje mot det punkt, hvor Røa faller ut i Fæmundsjøen og slutter oppe på nordskråningen av Flenskampen (åstedsforretningens punkt 39). 15 desbr.

Kongelig resolusjon, hvorved de av Arendal Dampskibsselskap i generalforsamling den 13 desember 1921 vedtatte vedtekter for Arendal Dampskibsselskaps Pensjonsfond stadfestes i henhold til lovene av 9 august 1839 og 4 august 1845. 15 desbr.

Det pålegges pensjonsfondets styre hvert år å innsende til Departementet for Sociale Saker avskrift av fondets regnskap umiddelbart efter avleggelsen.

Kongelig resolusjon, hvorved det i henhold til lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 §§ 29 og 31 bestemmes, at det i kongelig resolusjon av 14 juli 1916 omhandlede sikkerhetsfond ved A/S Arendal Smelteverk, Stokken fattigdistrikt, skal økes ved tillegg av allerede optjente og — inntil videre — fremtidige renter. 15 desbr.

Kongelig resolusjon, hvorved Arbeidsdepartementet bemyndiges til å foreta enkelte midlertidige fraktnedset- 15 desbr.

15 desbr. telser i statsbanenes takster overensstemmende med departementets forslag i foredrag av 15 desember 1921.

1 desbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av A. J. Freberg ved gavebrev av 22 mars 1920 oprettede »A. J. Freberg og hustru Marie, født Klems legat til fordel for trengende av Sandefjord« og på de den 5 august 1921 utferdigede statutter for dette legat.

5 desbr. **Stadfestelse** — meddelt av Socialdepartementet — på det av forvaltningskomiteen i Sandefjords frimurer broderforening ved gavebrev av 9 november 1921 oprettede »Sandefjords frimurer broderforenings legat til fattige barns bekledning« og på de s. d. utferdigede statutter for dette legat.

17 desbr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at i henhold til skrivelse fra Utenriksdepartementet av 22 desember d. å. har fristaden Danzig tiltrått den i Rom i 1906 avsluttede hovedpostkonvensjon,

Verdibrevs- og verdi-eskeoverenskomst,
postanvisningsoverenskomst,
postpakkekonvensjon,
postinkassasjonsoverenskomst og
abonnementsoverenskomst,

samt samtlige de i Madrid i 1920 avsluttede postkonvensjoner og -overenskomster.

I henhold til cirkulære, datert 11 f. m. fra det internasjonale byrå i Bern, har fristaden Danzig latt ovennevnte Romerkonvensjoner og -overenskomster tre i kraft fra 1 oktober d. å.

17 desbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til Kristiania magistrat angående lovligheten av et fremsat forslag til revisjon av reglene for skatteinndrivelsen, hvorefter der for innbetaling av inntekts- og formuesskatt til bykommunen skulde fastsettes 3 forfallsterminer for personlige skattydere, der var lignet som boende i byen, og hvis skattebeløp ikke utgjorde mer enn kr. 750,00 og 4 terminer for alle andre skatteydere.

Departementet uttaler, at der ikke antas å være lovlig adgang til således som foreslått å fastsette forskellige forfallsterminer for de forskjellige grupper av skattydere.

Det antas å følge av lovens ordlyd, likesom det har vært lovens forutsetning, at de terminer, som av bystyret skal fastsettes i medhold av byskattelovens § 100, første ledd, må settes ens for alle, som plikter skatt til bykommunen, uansett om det gjelder personlige eller andre skattydere og uansett

skattyderens bosted og størrelsen av det pliktige skattebeløp; jfr. også departementets i Lovtidende inntatte skrivelse av 23 mars 1920. 17 desbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet, hvori meddeles, at i medhold av lov om foranstaltninger til betryggelse mot fare og ulemper ved elektriske anlegg m. v. av 16 mai 1896 § 1 og kongelig resolusjon av 13 februar 1897 har departementet d. d. bestemt, at der foretas følgende forandringer i forskrifter for elektriske anlegg av 17 desember 1919 med tillegg av 13 april 1920: 19 desbr.

I.

Forskriftenes §§ 1, 13 og 14 skal lyde således:

§ 1. Elektriske anlegg er med hensyn til utførelse og drift underkastet offentlig kontroll og tilsyn.

Tilsynet utøves av Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet ved faste tilsynsmenn, som ansettes av hovedstyret. Utenfor dette faste tilsyn kan hovedstyret for enkelte anleggs vedkommende anordne et særlig tilsyn.

§ 13. Sterkstrømsanlegg med høi spenning kan ikke iverksettes uten tillatelse av Departementet for de Offentlige Arbeider (lov av 16 mai 1896 §§ 2 og 3). Andragende herom ledsaget av en almindelig beskrivelse av anlegget samt med angivelse av de sikkerhetsforanstaltninger, som aktes truffet, og en kartskisse over ledningsnettet innsendes gjennem tilsynet. Kartskissen skal være i så stor målestokk som forekommende karter tilsteder, og ledningstraceen bør være inntegnet med rød farve.

Såvel andragende som beskrivelse og kart skal innsendes i 5 eksemplarer.

§ 14. Skal en elektrisk ledning krysse offentlig vei, gate, jernbane eller kanal, farbart vassdrag, havn, farvann, offentlige eller andre elektriske ledninger eller komme sådanne så nær, at der ved beskadigelse av ledningen eller dennes bærende deler eller på annen måte kan opstå fare eller ulemper for ferdselen eller forstyrrelse i bestående anleggs drift, må arbeidet med denne del av ledningen ikke iverksettes uten tillatelse fra vedkommende offentlige myndighet eller ledningens eier. Når sådan tillatelse er opnådd, gir anleggets eier tilsynet meddelelse herom med opgave over de sikkerhetsforanssaltninger, som aktes truffet. Disse blir å godkjenne av tilsynet.

De i henhold til nærværende paragraf trufne avgjørelser kan gjennem Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet innankes for Departementet for de Offentlige Arbeider.

*) Bekjentgj. 23 desember i Lovtid. 1ste avd: nr. 55.

19 desbr. II.

I forskriftenes §§ 4, 6, 20, 103, 404, 508, 604, 708, 802 og 812 forandres »Departementet for de Offentlige Arbeider« og »Departementet« til »Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet«.

19 desbr. **Rundskrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmennene.

Ved lov av 28 juli 1921 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgetterminene fra og med 1921—22 til og med 1930—31 II § 4 er forfallstiden for skatt, som i henhold til denne lov måtte bli utlignet for budgetterminen 1921—22, satt til 2 januar 1922 og for senere budgetterminer ved samme lovs I § 20 til 1 oktober i vedkommende budgettår. Dog kan efter sistnevnte paragraf innbetaling i intet tilfelle kreves, forinnen der er forløpet 4 uker fra den dag, da skattelistens utleggelse blev kunngjort. Når et skattebeløp på grunn herav først forfaller til betaling efter 2 januar for budgetterminen 1921—22's vedkommende og efter 1 oktober for senere budgettårs vedkommende, skal der allikevel svares renter av skattebeløpet fra ovennevnte tidspunkt (henholdsvis 2 januar og 1 oktober) til skattens forfallsdag. Disse renter, som således er forskjellige fra de sedvanlige morarenter, blir å beregne efter en rentefot, som bestemmes av Kongen, og om hvis fastsettelse der med det første vil bli gitt fornøden meddelelse.

Har en skattyder inngitt klage til den i lovens § 14 omhandlede ankenevnd, blir skatten, sålenge klagen ikke endelig er avgjort, å innkreve med det i skattelisten opførte beløp og med renter som ovenfor nevnt.

Hvis skatten efter ankenevndens beslutning blir strøket eller nedsatt, blir vedkommende skattyder i overensstemmelse med den trufne avgjørelse å tilbakebetale den erlagte skatt helt eller delvis tillikemed muligens erlagte renter.

Skatt, som pålegges efter avgjørelse av ankenevnden, forfaller til betaling 4 uker fra den dag, da de i lovens § 9 omhandlede skattelisters utleggelse er blitt kunngjort.

I henhold til denne lov har Stortinget den 17 september d. å. fattet beslutning om, at der for budgetterminen 1921—22 skal utlignes sådan ekstraordinær formuesskatt, jfr. forøvrig kongelig kunngjørelse av 23 september d. å.

Over denne skatt blir der å avlegge særskilt regnskap og særskilte halvårsekstrakter til samme tider som anordnet for den ordinære statsskatt, jfr. departementets rundskrivelser av 27 mai 1893, 30 september 1902 og 22 april 1908.

Det er således en selvfølge, at der i det nye regnskap og sammes ekstrakter kun inntektføres og utgiftsføres beløp, som

vedkommer den ekstraordinære formuesskatt. Likeledes blir alle saker til departementet vedkommende denne skatt å innsende i særskilt ekspedisjon. 19 desbr.

Omhandlede regnskap og sammes ekstrakter må utvise på inntektssiden:

1. Den utlignede ekstraordinære formuesskatt.
2. Tillegg i skatteligningen efter ankenevndens avgjørelser.
3. Beregnede renter til forfallstid (lovens § 20, 3dje punktum).
4. Beregnede morarenter.
5. Decisjonsansvar.

og på utgiftssiden:

1. Remisser til Norges Bank.
2. Avgang i den utlignede skatt efter ankenevndens avgjørelse.
3. Tilbakebetalte renter (lovens § 20, 5te punktum).
4. Eftergitt eller frafalt av Finansdepartementet.
5. Godtgjørelse efter decisjon.
6. Slutningsbeholdning (mulige restanser og kontanter).

De beløp, som innkommer på den ekstraordinære formuesskatt, blir å remittere særskilt til Norges Bank med oplysning om, at remissen vedkommer ekstraordinær formuesskatt. Likvidasjon i uttellinger for det offentlige bør ikke finne sted.

I regnskapet for 1921—22 og i sammes 2nen halvårsekstrakt blir å inntektsføre den hele utligning for 1921—22 samt i regnskapene for 1922—23 og senere år og i disse regnskapers 1ste halvaarsekstrakter den hele utligning for vedkommende år.

Ekstrakten blir å bilegge med spesifisert beregning såvel over de efter lovens § 20 innbetalte renter til skattens forfallstid som over de innbetalte morarenter samt spesifisert fortegnelse over restansene.

Restansefortegnelsene bør for hvert enkelt beløps vedkommende inneholde oplysning om, hvad der er foretatt til skattens beriktigelse, når de dertil siktende forføininger er truffet samt hvorpå beriktigelsen beror.

Departementet finner dog for 1922—23 og påfølgende år å kunne frita oppebørselsbetjentene for å vedlegge 1ste halvårsekstrakt spesifisert restansefortegnelse for siste års ekstraordinære formuesskatt.

Med hensyn til de legitimasjoner, som blir å vedlegge selve regnskapet, henvises til Revisjonsdepartementets rundskrivelse av 30 juni 1893.

Ovenomhandlede regnskap og ekstrakter blir å avgi, sålenge der utlignes ekstraordinær formuesskat og henstår restanser av samme.

Ved innbetalingen og inndrivelsen av omhandlede skatt

19 desbr. blir å befølge de lovregler og forskrifter, som gjelder for den almindelige statsskatt, dog med de undtagelser, som følger av bestemmelsen i lovens § 21. Med hensyn til dette punkt vil der med det første bli utsendt nærmere meddelelse.

Skjemaer for skattelister samt for meddelelse om forandringer i skatten efter ankenevndens avgjørelser er oversendt fylkesmennene med departementets rundskrivelse nr. 3 vedkommende den ekstraordinære formuesskat av 28 september d. å.

Med foranstående bes de i hr. fylkesmannens distrikt ansatte oppebørselsbetjenter og lensmenn (skatteopkrevere) gjort bekjent.

20 desbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til et ligningskontor hvori uttales, at uttrykket »verdipapirer« i byskattelovens § 37 (landskattelovens § 43), annet ledd, (tilleggslov av 22 februar 1921) ikke antas å kunne gis anvendelse på utenlandsk valuta. Den undtagelse fra skatteplikt av salgsgevinster, som ved nevnte bestemmelse er innført for verdipapirer, antas således ikke å omfatte gevinst ved salg av utenlandsk valuta. Sådan gevinst må efter departementets opfatning bli gjenstand for beskatning, hvor de i § 37 (§ 43) annet ledd omhandlede betingelser er tilstede, således hvor avhendelsen foregår innen 5 år efter erhvervelsen. Også efter utløpet av dette tidsrum må gevinstbeskatning finne sted, når erhvervelsen er skjedd i anledning av næring eller forretningsforetagende. Tap ved avhendelse av fremmed valuta antas på tilsvarende måte å måtte komme til fradrag ved inntektsansettelsen, jfr. byskattelovens § 39 (landskattelovens § 45) første ledd.

21 desbr. **Kongelig resolusjon***) om tillegg til § 10 og § 11 i politivedtektene for Gjøvik.

21 desbr. **Kongelig resolusjon****) om forandringer i §§ 43 og 44 i politivedtekten for Sarpsborg.

21 desbr. **Kongelig resolusjon*****) om herbergerlovens anvendelse i Skedsmo herred, Akershus fylke.

21 desbr. **Kongelig resolusjon*****) om herbergerlovens anvendelse i Molde.

21 desbr. **Kongelig resolusjon*****) om forhøielse av emigrantavgiften fra 1 januar 1922.

---

*) Bekjentgj. 23 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55, hvor tillegget er inntatt.

**) Bekjentgj. 23 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55, hvor §§ 43 og 44 i endret lydelse er inntatt.

***) Bekjentgj. 23 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55.

Kongelig resolusjon*) om forbud mot å søke erhverv ved skyssbefordring i endel ruter i Nord-Trøndelag fylke for andre enn skyssanstaltene samt dem, som har politiets tillatelse. 21 desbr.

Kongelig resolusjon*) om nedsettelse av vannfallskonsesjonsgrensen i Øvre Eiker herred, Buskerud fylke. 21 desbr.

Kongelig resolusjon**) om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Måløy bygningskommune. 21 desbr.

Kongelig resolusjon*) om nedsettelse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring på 2 hovedveistrekninger i Vestfold fylke. 21 desbr.

Kongelig resolusjon*) om ophevelse av forbudet mot inn- og utførsel av russiske pengesedler. 21 desbr.

Kongelig resolusjon, hvorved utgiftene ved anskaffelsen av de geistlige embedsprotokoller, som hittil har vært overtatt av prestene selv, tillates utredet av Oplysningsvesenets Understøttelsesfond. 21 desbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der istedenfor den nedbrente kirke for Møsstrand sogn av Rauland prestegjeld i Agder bispedømme tillates opført en ny sognekirke på den gamles tomt efter fremlagte tegninger. 21 desbr.

Agder stiftsdireksjon bemyndiges til å samtykke i mindre vesentlige endringer i byggeplanen, om sådanne under arbeidets gang måtte vise sig ønskelige eller nødvendige.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes, at der i Romenes kirke i Holla prestegjeld i Agder bispedømme, som blev tillatt nedlagt ved kongelig resolusjon av 8 juni 1864, herefter skal — så lenge den forsvarlig vedlikeholdes — avholdes 6 gudstjenester årlig efter biskopens nærmere bestemmelse, — hvilke gudstjenester tas av de tjenester, der er tillagt Holla hovedkirke. Tillatelsen meddeles på betingelse av, at mulige utgifter ved kirkens benyttelse til gudstjeneste overtas av Holla herredsstyre. 21 desbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der i henhold til § 1 i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896, jfr. § 19, meddeles stadfesting på et fremlagt utkast til plan for Jakob Walnums barnehjem ved Koparvik, så- 21 desbr.

---

*) Bekjentgj. 23 desember i Lovtid. 1ste avd. nr, 55.
**) Bekjentgj. 23 desember i Lovtid. 1ste avd. nr. 55, hvor tilleggsbestemmelsene er inntatt.

21 desbr. ledes at der i dette midlertidig kan anbringes omstreiferbarn, som vergeråd beslutter bortsatt i private hjem eller barnehjem.

21 desbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved bifalles nedenstående instruks, inneholdende nærmere regler for rettenes ansettelse av godtgjørelse for aktorer og offentlige forsvarere samt sakkyndige i straffesaker ved andre domstoler enn Høiesterett:

I. For aktorer og forsvarere.

§ 1. For utførelsen av en sak med rettsmøte inntill 5 timer beregnes en godtgjørelse av efter omstendighetene:

a) for forsvarere i lagmannsrettssaker og krigsrettssaker fra 40 til 60 kroner.
b) for aktorer i meddomsrettssaker fra 40 til 55 kroner.
c) for forsvarere i meddomsrettssaker fra 30 til 50 kroner.

Heri er innbefattet godtgjørelse for det forberedende arbeide. Er saken vidtløftigere, det forberedende arbeide betydelig, eller varer rettsmøtet lenger enn 5 timer uten dog å medta mere enn 1 dag, kan godtgjørelsen forholdsvis forhøies, dog ikke utover det dobbelte av forannevnte maksimumsbeløp.

Varer hovedforhandlingen mer enn 1 dag, kommer foranstående bestemmelser også til anvendelse på efterfølgende dager eller deler derav.

§ 2. De i § 1 inneholdte regler for beregningen av godtgjørelse for aktorer og forsvarere i meddomsrettssaker finner tilsvarende anvendelse ved beregningen av godtgjørelse for aktorer og forsvarere ved tingsvidner og granskningsforretninger, som optas i henhold til straffeprosesslovens §§ 296 og 297, såvelsom ellers ved forhørsretter, dog således, at godtgjørelsen, hvor forretningen har vært ganske kortvarig, kan nedsettes til 25 kroner.

§ 3. I tilfelle av reise kan med den begrensning, som flyter av straffeprosesslovens § 107, godtgjørelsen forhøies med et passende beløp for reisedagene, dog må dette ikke overstige 35 kroner for hver full dag, reisen med nødvendighet har medtatt utenfor rettsdagene.

II. For sakkyndige.

§ 4. For å gjøre tjeneste som sakkyndig beregnes for læger, hvor sportellovens § 109 ikke er anvendelig, jfr. kongelig resolusjon av 21 juli 1917 avsnitt III, en godtgjørelse av efter omstendighetene inntil:

a) for hver full rettsdag 75 kroner.
b) for hver full dags arbeide utenfor retten 60 kroner.
c) for hver full reisedag 35 kroner.

§ 5. For andre sakkyndige enn læger beregnes en efter den sakkyndiges kvalifikasjoner og de øvrige omstendigheter avpasset godtgjørelse, som dog ikke må overstige den i § 4 opstilte norm. 21 desbr.

III. Almindelige bestemmelser.

§ 6. Er godtgjørelsen normert pr. full dag, blir et forholdsvis mindre beløp å beregne, forsåvidt kun en del av dagen er medgått. Som full retts- eller arbeidsdag betraktes det, når forhandlingene eller arbeidet på en dag har varet 8 timer eller derover.

§ 7. Har en aktor eller forsvarer utført eller en sakkyndig gjort tjeneste som sådan under flere saker på samme reise, iakttas, at den samlede godtgjørelse for de enkelte saker ikke kommer til å overskride, hvad der finnes å være rimelig betaling for den til samtlige saker medgåtte tid.

§ 8. Forsåvidt hjemmearbeidets varighet kommer i betraktning ved godtgjørelsens ansettelse, blir alene å ta hensyn til den tid, som arbeidet, utført med tilbørlig flid, finnes med rimelighet å burde ha medtatt.

§ 9. Ved de opstilte satser for godtgjørelsens beregning er det forutsetningen, at arbeidet er utført med dyktighet og omhu. I manglende fall nedsettes godtgjørelsen.

§ 10. De i denne instruks inneholdte grunnsatser kan fravikes, forsåvidt retten finner, at der i det enkelte tilfelle er sådanne særegne omstendigheter tilstede, at godtgjørelsen ellers vilde bli i vesentlig grad utilstrekkelig. I så fall blir de omstendigheter særlig å anføre, som har begrunnet fravikelsen.

De i instruksen opstilte minimumsgrenser er alltid uforbindende for retten.

§ 11. De i denne instruks inneholdte regler trer i kraft fra 1 februar 1922 og gjelder inntil videre.

Fra samme tid opheves Den norske Regjerings resolusjon av 23 desember 1920.

Kongelig resolusjon, hvorved der meddeles approbasjon på Justisdepartementets kjøp av eiendommen Hjertnespromenaden nr. 5 i Sandefjord til embedsbolig for byfogden i Sandefjord. 21 desbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der meddeles approbasjon på Justisdepartementets kjøp av eiendommen Sverres gt. 1 i Larvik til embedsbolig for byfogden i Larvik. 21 desbr.

Kongelig resolusjon, hvorved der meddeles approbasjon på Justisdepartementets kjøp for kr. 60 000,00 av eiendom- 21 desbr.

21 desbr. men Sjøgaten 16 i Levanger til embedsbolig for sorenskriveren i Stjør- og Verdal.

21 desbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved i henhold til lov om verneplikt og utskrivning av 19 juli 1910 § 19 bestemmes, at den i Flekkefjord stasjonerte politifullmektig ved Vest-Agder politimesterembede inntrer som medlem av innrulleringskommisjonen for Flekkefjord istedenfor politimesteren i Vest-Agder.

21 desbr. **Kongelig resolusjon**, hvorved A/S Svanø Gruber tillates midlertidig, dog ikke utover utgangen av 1922, å la driften hvile i sine gruber i Kinn herred, Sogn og Fjordane fylke, på hvilke selskapet ved kongelig resolusjon av 2 april 1917 fikk konsesjon til å igangsette bergverksdrift.

21 desbr. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at der er truffet avtale med Danmark og Sverige om, at § 10, 2 i ekspedisjonsreglementet til den mellem de tre land den 15 desember 1919 avsluttede postoverenskomst skal lyde så:

»2. Hvert utvekslingskontor i det ene land tilstiller senest den 20 i kvartalets 2nen måned hvert utvekslingskontor i de andre land, hvorfra bestillinger på tidender og tidsskrifter er inngått, regning over de eksemplarer, som er ekspedert på grunnlag av disse bestillinger. Om fornødent kan der utfer diges en tilleggsavregning den 20 i kvartalets 3dje måned. Senere i denne måned innløpne bestillinger avregnes i det følgende kvartal.«

21 desbr. **Rundskrivelse** fra Finansdepartementet til fylkesmennene.

Fra adskillige oppebørselsbetjenter samt fra lensmennenes landsforening er til departementet innkommet besværinger over det stadig økende arbeide med utarbeidelsen av de halvårlige restanseforteg nelser, der skal innsendes hertil med ekstraktene av de forskjellige skatteregnskaper og særlig da statsskattregnskapet.

I anledning herav har departementet for å skaffe oppebørselsbetjentene den størst mulige lettelse bestemt, at de ved innsendelsen av halvårsekstraktene av de forskjellige skatteregnskaper samt ordinære intraders regnskap inntil videre fritas for å vedlegge spesifiserte restanseforteg nelser vedkommende de skatter, der er forfalt i det halvår ekstrakten gjelder og således er inntektsført i vedkommende ekstrakt. Man må dog kreve, at der for de i siste halvår forfalne skatters vedkommende vedlegges ekstraktene en fortegnelse over alle restanser på minst kr. 1 000,00 med sedvanlige oplys-

ninger om, hvad der er foretatt til deres beriktigelse, og at der vedlegges opgave over den samlede utligning for vedkommende lensmannsdistrikt eller by samt summarisk opgave over restansene pr. den dag, ekstrakten avsluttes, med oplysning om, når vedkommende skatter er forfalt og, om der er avholdt utpantning for skattene. Det er også nødvendig, at der i de restanselister, som fremdeles skal avgis, meddeles alle de foreskrevne oplysninger, således om vedkommende skatters forfalstid, når utpantning for hver enkelt skatt er avholdt, og hvad der videre er foretatt til skattens beriktigelse. 21 desbr.

Som følge av den ovenfor nevnte bestemmelse vil der ikke kreves innsendt spesifisert restanseliste vedkommende statsskatten for 1921—22 med den halvårsekstrakt av statsskattregnskapet (1ste halvårsekstrakt), som nu skal utferdiges pr. 31 desember d. å., idet denne skatt tidligst forfalt 1 juli d. å. og inntektsføres i nevnte ekstrakt.

I denne forbindelse vil man ikke undlate å gjøre opmerksom på nødvendigheten av, at skatteinndrivelsen foregår med så stor effektivitet, som de økonomiske forhold og hensynet til den herskede arbeidsløshet tillater. Særlig må det påses, at skattene sikres ved avholdelse av utpantning snarest mulig efter forfall og i et hvert fall innen 6 måneder efter samme.

Om foranstående bes samtlige oppebørselsbetjenter (skattefogder, byfogder, skatteopkrevere og lensmenn) i hr. fylkesmannens distrikt underrettet.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en lensmann, hvori uttales, at den ved lov av 10 juni d. å. og kongelig resolusjon av s. d. fastsatte forhøielse av gebyrene til statskassen efter sportellovens § 62 ikke medfører, at lensmennenes tilkommende efter nevnte lovs § 127 blir tilsvarende forhøiet. Lov av 10 juni 1921 tillater nemlig bare forhøielse av gebyrer, som tilkommer statskassen. Lensmennenes gebyr efter § 127 blir derfor det samme som før loven av 10 juni d. å.; det blir altså å beregne med forhøielse av 50 pct. efter resolusjon 19 juli 1918 men uten ytterligere forhøielse, jfr. den i Lovtidende inntatte skrivelse av 23 august d. å. 22 desbr.

Skrivelse fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at den norsk-franske overenskomst av 29 oktober 1880 med tilhørende ekspedisjonsreglement om utveksling av abonnement på tidender og tidsskrifter er ophevet fra 1 januar 1922 i henhold til kongelig resolusjon av 15 ds. 23 desbr.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en byfoged angående spørsmålet om, hvorvidt der bør beregnes renter av 28 desbr.

28 desbr. et statsskattebeløp, som innbetales på den 9de dag fra forfallsdagen, når den 8de dag faller på en helligdag, jfr. tilleggsskatteloven av 23 februar 1921, for landet § 111 og for byene § 103.

Departementet uttaler, at det ikke vil gjøre krav på, at der under de nevnte omstendigheter erlegges renter av beløpet.

31 desbr. **Regjeringens resolusjon***) om forhøielse av godtgjørelsen for forkynnelser i private saker i Hafslo lensmannsdistrikt, Sogn og Fjordane fylke.

31 desbr. **Regjeringens resolusjon***) om takstregulativ for benyttelse av bygningskommunens offentlige kai i Kabelvåg.

31 desbr. **Regjeringens resolusjon**, hvorved bestemmes:

1. Den i § 3 i lov om overformynderiet i Kristiania m. v. av 25 februar 1899, jfr. lov nr. 2 av 22 mai 1908, omhandlede forvaltningsavgift av de under Bergen overformynderis bestyrelse stående midler blir for året 1921 å utre med 2¼ — to en kvart — procent av avkastningen av de under fellesforvaltning stående midler og 2½ — to en halv — procent av avkastningen av midler utenfor fellesforvaltningen.
2. Den i samme lovs § 6, jfr. kongelig resolusjon av 12 juli 1918 post I, omhandlede avgift til dannelse av et sikkerhetsfond av de under Bergen overformynderis fellesforvaltning stående midler fastsettes for året 1921 til ¾ — tre kvart — procent av utbyttet av de nevnte fellesmidler i regnskapsåret.

31 desbr. **Regjeringens resolusjon**, hvorved grenseforretning, avholdt 24—30 september 1917 i medhold av kongelig resolusjon av 26 januar 1917 om regulering av grensen mellem Tolga prestegjeld, herred, lensmannsdistrikt og tinglag i Hedmark fylke og Røros prestegjeld, herred, lennsmannsdistrikt og tinglag i Sør-Trøndelag fylke stadfestes, forsåvidt angår strekningen fra og med det i forretningen omhandlede punkt 2 til og med det i samme forretning omhandlede punkt 25.

31 desbr. **Skrivelse** fra Utenriksdepartementet, hvori meddeles, at Venezuelas forenede Stater ifølge underretning fra generalsekretariatet for Folkenes Forbund har ratifisert undertegningsprotokollen av 16 desember 1920 angående den faste internasjonale domstol og har deponert sitt ratifikasjonsdokument i Generalsekretariatet.

---

*) Bekjentgj. 5 januar i Lovtid. 1ste avd. nr. 1 for 1922.

Tillegg*).

Konvensjon**) angående istandbringelse av en internasjonal handelsstatistikk. 1913 31 desbr.

Reglement***) for organisasjon av det internasjonale byrå for handelsstatistikk. 31 desbr.

Internasjonalt utkast til overenskomst†) om arbeidsledighet. 1919 29 oktbr. 29 novbr.

Internasjonalt utkast til overenskomst††) om arbeidsformidling for sjømenn. 1920 15 juni. 9 juli.

Verdenspostforeningen†††) (Verdenspostkonvensjonen). 30 novbr.

Undertegningsprotokoll[1]) av 16 desember 1920 (med dertil knyttet fakultativ bestemmelse) samt vedtekter for den faste domstol for internasjonal rettspleie. 16 desbr.

Overenskomst[2]) angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Danmark (og mellem Norge og Sverige), godkjent for Norges vedkommende ved den Norske Regjerings resolusjon av 31 desember 1920. 31 desbr.

Overenskomst[3]) angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Danmark gjennem Sverige, godkjent for Norges vedkommenre ved den Norske Regjerings resolusjon av 31 desember 1920. 31 desbr.

---

*) Det herunder inntatte har foreligget for redaksjonen for sent til å kunne optas på sin plass i vedkommende hefte.
**) Inntatt i «Overenskomster« nr. 8 for 1921 s. 495 flg.
***) Inntatt i »Overenskomster« nr. 8 for 1921 s. 502 flg.
†) Inntatt i »Overenskomster» nr. 8 for 1921 s. 511 flg.
††) Inntatt i «Overenskomster« nr. 8 for 1921 s. 516 flg.
†††) Inntatt i »Overenskomster« nr. 7 for 1921 s. 145 flg.
[1]) Inntatt i »Overenskomster« nr. 4 for 1921 s. 73 flg.
[2]) Inntatt i »Overenskomster« nr. 2 for 1921 (s. 9 til 21 og s. 21—34).
[3]) Inntatt i »Overenskomster« for 1921 nr. 2 (s. 34—37).

1920 31 desbr. **Overenskomst***) angående visse undtagelser fra bestemmelsene i art. XXXV i tjenestereglementet tilhørende den internasjonale radiotelegrafkonvensjon, godkjent for Norges vedkommende ved den Norske Regjerings resolusjon av 31 desember 1920.

1921 11 janr. 11 febr. **Pakkepostoverenskomst****) mellem Norge og de Forenede Stater i Amerika.

9 mai. **Skrivelse** fra Socialdepartementet til Nordland fylke, hvorved i medhold av lov om jordmødre av 19 desember 1898 § 7 bestemmes:

At det ved resolusjon av 7 mai 1851 oprettede Sørfold jordmordistrikt, omfattende herredet av samme navn i Nordland fylke, deles i følgende jordmordistrikter:

1. Sørfold distrikt, omfattende gårdsnr. 28—65.
2. Rørstad distrikt. omfattende resten av herredet.

Delingen trer i kraft fra den tid fylkesmannen bestemmer.

30 juni. **Voldgiftsoverenskomst*****) i anledning av Kristianiagruppens krav på Amerikas Forenede Staters regjering.

21 juli. **Skrivelse** fra Handelsdepartementet, Poststyrelsen, hvori meddeles, at det ved kongelig resolusjon av 22 april 1921†) blev gitt Handelsdepartementet bemyndigelse til for telegrafvesenets vedkommende å fastsette det reglement og den instruks, som er nevnt i lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 § 18 post 2 og 3.

Inntil endelig ordning blir bragt i stand, har departementet ved skrivelse av 21 mai 1921 til telegrafdirektøren fastsatt følgende midlertidige regler for forhandlinger med tjenestemannsutvalgene:

Telegrafinspektøren i den krets, som vedkommende lokale utvalg tilhører, representerer i almindelighet telegrafvesenet ved forhandlinger og drøftelser.

Under forhandlinger med telegrafinspektørenes utvalg og med fellesutvalgene representerer i almindelighet chefen for telegrafstyrets personalavdeling telegrafvesenet, forsåvidt forhandlingene eller drøftelsene gjelder personalsaker, såsom lønnsforhold og arbeidsforhold.

Gjelder det derimot trafikkspørsmål, representerer chefen for telegrafstyrets trafikkavdeling i almindelighet telegrafvesenet.

Der er dog adgang til å tilkalle også andre representanter for tjenestegiveren, likesom der er adgang for administrasjonen til direkte forhandling og drøftelse med de lokale utvalg ved en representant fra telegrafstyret.

Møter med utvalgene sammenkalles av vedkommende telegrafinspektør eller representant for telegrafstyret, så ofte disse

*) Inntatt i »Overenskomster« for 1921 nr. 2 (s 38).
**) Inntatt i »Overenskomster« for 1921 nr. 2 (s. 39 flg.).
***) Inntatt i »Overenskomster« for 1921 nr. 4 (s. 114 flg.)
†) Inntatt i Lovtid. 2nen avd. s. 190.

finner det ønskelig, eller når det forlanges av et flertall innen 21 juli.
vedkommende utvalg, men minst en gang hvert halvår. Forhandlingene ledes av tjenestegiverens representant, som også bestemmer tid og sted for møtene.

Under disse føres forhandlingsprotokoll, som efter hvert møtes avslutning underskrives av deltagerne.

Protokollen opbevares av tjenestegiverens representant.

Saker, som vedkommende representant ikke selv er bemyndiget til å avgjøre, blir å forelegge for telegrafstyret eller eventuelt gjennem dette for Handelsdepartementet

Utskrift av forhandlingsprotokollen blir for hver gang å sende inn til telegrafstyret.

Er der efter avslutningen av et møte mellem utvalgene og tjenestegiverens representant fremkommet nye betraktninger eller imøtegåelser av fremstillinger fra utvalgene eller fra representanten, skal saken, før den oversendes til den besluttende og avgjørende myndighet, påny forelegges på et møte, forsåvidt det er ting av viktighet, som ikke tidligere er anført og drøftet.

Foreløbig overenskomst*) **mellem Norge og Russland.** 2 septbr.

Skrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmannen i Troms 13 septbr.
i anledning av en forespørsel fra sognepresten i Trondenes, om fra hvilken tid 3-måneders fristen for lysningens gyldighet blir å regne.

Departementet uttaler, at efter lov om inngåelse og opløsning av ekteskap § 25 blir 3-måneders fristen for lysningens gyldighet å regne fra utløpet av lysningsfristen, altså fra 14 dager, efterat bekjentgjørelsen har stått i Norsk Kunngjørelsestidende. Det henvises til Lütken og Platous kommentarutgave til ekteskapsloven, hvor rundskrivelse fra Kirkedepartementet av 20 desember 1918 på side 83, 3. avsnitt, er rettet overensstemmende med loven.

Skrivelse fra Justisdepartementet til Kirkedepartementet 14 septbr.
i anledning av en forespørsel om, hvorledes man bør forholde sig i anledning av, at en i Stavanger boende østerriksk gut, som ønsker å intre i den norske statskirke, ikke ser sig istand til å skaffe den i dissenterloven av 27 juni 1891 § 19, siste avsnitt, omhandlede attest fra vedkommende prest på hans hjemsted i Østerrike om, at han er utmeldt av den katolske menighet.

Departementet uttaler, at den nevnte lovs bestemmelser må anses fyldestgjort ved, at der av nevnte gut, som er opgitt å være over 15 år, i rekommandert brev gjennem Det norske konsulat i Wien sender en erklæring til vedkommende menighets prest, hvori han melder sig ut av den katolske kirke.

*) Inntatt i »Overenskomster« nr. 5 for 1921 s. 131 flg.

14 septbr. Erklæringen bør medunderskrives til vitterlighet av 2 troverdige menn, som også bør påse, at den blir riktig avsendt, og som derefter avgir en attest overensstemmende med den omhandlede paragraf i dissenterloven om, at vedkommende er utmeldt av den katolske kirke.

19 septbr. **Spesialoverenskomst** *) angående telegraforbindelsene mellem Norge, Finland og Russland.

30 septbr. **Kongelig resolusjon** **) om ikrafttreden av lov om den Norske Stats Fiskeribank av 1 august 1919 m. v.

21 novbr. **Skrivelse** fra Justisdepartementet, hvorved oversendes oversettelse til landsmål av følgende 6 lover:

Lov um tvangsfullføring fraa 13 august 1915.

Lov um skifte- og konkurssaker fraa 21 juli 1916.

Lov um vederlag til vitne og sakkunnige m. m. fraa 21 juli 1916.

Lov um skyn, oreigningssaker og odelsløysing fraa 1 juni 1917.

Lov um utdrag av ankesaker i Høgsteretteu fraa 14 august 1918.

Lov um offentlige auksjonar og licitationar fraa 14 august 1918.

Lov um tvangsfullføring fraa 13 august 1915.

Fyrste bolken.

Aalgjeldande fyresegner.

1ste kapitel.

Innleiding.

§ 1. Tvangsfullføring (tvangsverksetjing), som ikkje gjeld straff paa person, skal haldast etter reglarne i denne lovi, um inkje anna er fastsett.

§ 2. Dei fyresegnerne, som er gjevne i fyrste, andre og fjorde bolken i lov um rettargangsmaaten for tvistemaal, gjeld paa tilsvarende maate ved fullføringi, so langt det er høve til det, og inkje anna fylgjer av denne lovi.

§ 3. Tvangsgrunnlag er:

1. dom eller orskurd fraa ein domstol eller onnor tenestemagt, som kann taka domsavgjerder;
2. forlik, som hev domskraft i samhøve med lov;
3. vedteke fyrelegg i straffesaker og vedtak, som ei offentleg tenestemagt gjer um ei disciplinærstraff eller ei tvangsbot i tilfelle, som hev heimel i lov;
4. skilsdom, som er sagd etter reglarne i kapitel 32 i lov um rettargangsmaaten for tvistemaal;

*) Inntatt i »Overenskomster« nr. 6 for 1921 s. 141.
**) Bekjentgj. 10 oktober i Lovtid. 1ste avd. nr. 44.

5. krav, som hev pantingsrett i samhøve med lov; 21 novbr.
6. skuldbrev, naar ein norsk notarius, lensmann, naamsmann eller forliksraad hev rettkjent underskrifti, og det lyder paa ein viss pengesum og inneheld vedtaking um, at skuldi kann søkjast inn utan søksmaal, um ho ikkje vert betala til forfallstid. Er skuldbrevet utskrive til ein bank eller ein annan institution med ein plan, som er fastsett i lov, eller som Kongen hev godkjent, er det nok, at tvo vitne hev rettkjent underskrifti til debitor;
7. bodmeribrev etter reglarne i § 185 i sjølovi fraa 20 juli 1893;
8. krav, som hev pantetrygd, naar lovi gjev rett til direkte fullføring;
9. skriftleg leigeavtale, som gjeld hus, husrom eller annan fast eigedom, so framt det er vedteke i avtala, at leigaren kann kastast ut utan søksmaal, naar leigetidi er ute, eller naar leigesumen ikkje er betala til forfallstid.

2dre kapitel.

Tvangskrafti til grunnlaget.

§ 4. Det kann ikkje krevjast, at ein dom vert fullførd, fyrr han er rettskraftig, um inkje anna er sagt i domen sjølv, i tilleggsdom eller i orskurd etter § 6.

Men lyder domen paa pengebetaling, kann saksøkjaren utan serskild fyresegn krevja avsetning, dersom den saksøkte ikkje gjev trygd.

§ 5. Naar ein dom, som er rettskraftig, eller ein dom, som kann krevjast fullførd, fyrr han er rettskraftig, vert paaanka, kann den retten, som domen vert innhavd for, etter søknad taka ved, at fullføringi skal setjast ut millombils, heilt ut eller i nokon mun, mot eller utan trygd fraa den saksøkte, eller at fullføring berre kann haldast, dersom saksøkjaren gjev trygd; same regel gjeld, naar det kjem søknad um, at saki skal verta uppfriska eller uppatt-teki. Retten kann likeins gjera vedtak um, at tvangstenestur, som alt er haldne, skal ugildast mot trygd.

Retten tek avgjerdi i orskurd. Mot orskurden gjeld ikkje kjæremaal eller anke.

Vert domen innhavd for ein annan rett enn Høgsteretten, kann den saksøkte i same sak krevja tilbake det, som han hev ytt til saksøkjaren i samhøve med domen.

§ 6. Naar ein dom, som gjeng ut paa anna enn pengebetaling, og som kann krevjast fullførd, fyrr han er rettskraftig, vert paaanka, kann den retten, som domen vert innhavd for, paa dei vilkaari som er fastsette i § 148 i lov um rettargangsmaaten for tvistemaal, etter søknad gjeva domen fyreaattvangskraft fyrebils; same regel gjeld, naar det kjem søknad um, at saki skal verta uppfriska eller uppatt-teki.

21 novbr. Retten tek avgjerdi i orskurd. Mot orskurden gjeld ikkje kjæremaal eller anke.

§ 7. Dersom ein dom, som gjeng ut paa anna enn pengebetaling, vert fullførd, fyrr han er rettskraftig, og han so vert brigda eller ugilda, kann den saksøkte krevja vederlag for all skaden, han hev havt av det, at det er halde fyreaatfullføring paa eit grunnlag, som so langt hev falle burt seinare. Paa same maaten kann han krevja vederlag for dei utgifterne, han hev havt til aa hindra fyreaatfullføring.

Er domen innhavd for ein annan rett enn Høgsteretten, kann vederlaget søkjast inn i den same saki, som gjer aatak paa den fyrste domen.

§ 8. Ein orskurd kann ikkje krevjast fullførd, fyrr det er gjeve lovleg tilsegjing um han.

Kjæremaal hev ikkje stoggande verknad, utan naar lovi fastset det eller den retten, som hev teke den avgjerdi, aataket gjeld, eller kjæremaalsretten gjer vedtak um det. For eit slikt vedtak gjeld reglarne i § 5 paa tilsvarande maate.

Fyresegnerne i fyrre leden gjeld paa tilsvarande maate, naar ein orskurd vert paaanka, eller naar det kjem søknad um uppfrisking.

§ 9. Ein orskurd, som dømer til straff, kann ikkje fullførast, fyrr han er rettskraftig.

Likevel kann ein orskurd, som dømer nokon til straff, for di han negtar aa gjeva utsegn, gjera eid eller gjeva sannarord, leggja fram eller gjeva tilgjengje til skriftlege prov eller andre ting eller vera sakkunnig, fullførast, fyrr han er rettskraftig, so framt skyldnaden til aa gjera det, som negtingi gjeld, er rettskraftig avgjord.

§ 10. Eit forlik kann krevjast fullført, so snart det er forfalle etter innhaldet, og her trengst ingi tilsegjing.

Vert forliket paaanka til ugilding, gjeld fyresegnerne i § 5 paa tilsvarande maate.

§ 11. Um retten til aa krevja, at eit vedteke fyrelegg og eit vedtak um disciplinærstraff eller tvangsbot vert fullført, gjeld dei reglarne, som fylgjer av vedkomande serlege lover.

§ 12. Ein skilsdom kann ikkje krevjast fullførd, fyrr det er gjeve lovleg melding um han, og han er upaa-ankande.

Er sak reist til aa faa skilsdomen ugilda, gjeld fyresegnerne i § 5 paa tilsvarande maate.

§ 13. Fyrr fullføring kann krevjast, naar tvangsgrunnlaget er eit slikt skuldbrev, som § 3 nr. 6 handlar um, maa saksøkjaren etter forfall gjenom tilsegjing lata den saksøkte faa paakrav og melding um, at han vil søkja inn skuldi utan søksmaal, so framt ho ikkje vert betala innan ein frest, som ikkje maa vera kortare enn tvo vikur fraa tilsegjingi. Dette paakravet kann det ikkje gjevast avkall paa fyreaat.

Dersom den saksøkte ikkje hev kjend tilhaldsstad i riket, 21 novbr.
og han helder ikkje i skuldbrevet hev nemnt ein fullmegtig, som bur her og hev fullmagt til aa taka mot paakrav, kann saksøkjaren krevja fullføring utan paakrav tvo vikur etter forfall.

Ein bank eller ein annan institution med ein plan, som er fastsett i lov, eller som Kongen hev godkjent, kann sjølv gjeva tilsegjingi gjenom innskrive brev, naar ho skal gjevast paa ein stad, der posten syter for aa bera brev ikring. Han kann sjølv levera inn brevet til posten og gjeva dei paaskrifterne og vitnemaali, som er fyresagde i § 178 i lov um domstolarne.

§ 14. Fullføring kann ikkje i noko tilfelle krevjast fyre forfallstid.

Forfell kravet fyrst etter ein viss tidfrest, eller er det sett ein uppfyllingsfrest i tvangsgrunnlaget, maa saksøkjaren ettervisa, at fresten er ute, fyrr han kann krevja fullføring.

Er eit fyreaat-umstende, som saksøkjaren hev skyldnad aa prova, vilkaar for kravet, maa han ettervisa, at umstendet hev kome, fyrr han kann krevja fullføring.

Er det eit vilkaar for kravet, at saksøkjaren gjev ei motyting samstundes, er det nok, at ho vert lovleg tilbodi, fyrr tvangsteneste byrjar, eller at han daa etterviser, at den saksøkte er i drygsmaal med mottakingi.

Grunnlaget er tvangskraftigt, naar fullføring kann krevjast.

§ 15. Motsegner, som gjeld sjølve det kravet, som er fastsett i ein dom, orskurd eller skilsdom eller i eit forlik, kann gjerast gjeldande mot fullføringi, naar dei byggjer paa umstende, som hev kome upp so seint, at det var uraad aa byggja paa dei fyre avgjerdi, eller naar det gjeld forlik, hev kome upp etter forliket var gjort.

§ 16. Motrekning kann berre krevjast ved fullføringi, naar motkravet er godkjent eller rettskraftigt avgjort og vilkaari for motrekning elles er til stades.

§ 17. Dersom fullføring ikkje er kravd innan tvo aar, etter grunnlaget vart tvangskraftigt, kann ingi tvangsteneste byrja, fyrr saksøkjaren gjenom tilsegjing hev gjeve den saksøkte eit varsel paa minst tvo vikur. Dersom ingi tvangsteneste hev byrja tvo aar etter tilsegjingi um varslet, maa saksøkjaren varsla paa nyt; likeins dersom ei fullføring, som hev byrja, er utsett paa uviss tid, og saksøkjaren fyrst tvo aar etter utsetjingi krev, at fullføringi skal halda fram.

Varsel trengst ikkje, dersom den saksøkte ikkje hev kjend tilhaldsstad i den byen eller det heradet, der fullføringi skal haldast. Er grunnlaget eit skuldbrev, gjeld det ikkje, dersom det i skuldbrevet er nemnt ein fullmegtig, som bur i byen eller heradet og hev fullmagt til aa taka mot varsel.

Fyresegnerne i § 13 siste leden gjeld paa tilsvarande maate.

21 novbr.

3dje kapitel.

Naamsmagterne (utsøkjingsmagterne).

§ 18. Tvangsfullføringi høyrer under naamsretten (utsøkjingsretten) og naamsmannen (utsøkjingsmannen).

Naamsrett er herads- eller byretten.

Naamsmann er paa landet lensmannen, naar inkje anna er sagt. I byarne, og der det elles trengst, vert serskilde naamsmenn utnemnde. Er det fleire naamsmenn paa same staden, fastset naamsretten, korleis tenesturne skal skiftast millom dei.

Til panting for skattar og andre offentlege avgifter kann det takast ut serskilde naamsmenn.

§ 19. Naamsretten held dei tvangstenesturne, som lovi hev lagt under han, eller som han tek ved aa gjera sjølv av serlege grunnar. Han avgjer alle krav, søknader og motsegner, som kjem inn eller vert gjorde ved fullføringstenesta og som gjeld spursmaalet, um ho skal fremjast, eller gjeld framgangsmaaten ved tenesta.

Høyrer fullføringi under naamsmannen, skal naamsretten taka dei avgjerderne, som lovi serskilt hev lagt under han, naar det gjeld spursmaalet, um fullføringi skal fremjast eller um framgangsmaaten ved tenesta; naamsretten skal dessutan avgjera klagur yver aatgjerderne til namsmannen.

§ 20. Naamsmannen held dei tvangstenesturne, som ikkje retten held.

Han skal avgjera alle krav, søknader og motsegner, som kjem inn eller vert gjorde ved fullførings-tenesta og gjeld spursmaalet, um ho skal fremjast, eller gjeld framgangsmaaten ved tenesta, dersom ikkje lovi serskilt hev lagt avgjerdi under naamsretten. Ei avgjerd, som ligg til naamsmannen, kann han ikkje visa til naamsretten.

Utsegner fraa partar, vitne og sakkunnige kann naamsmannen berre taka mot, naar dei vert gjevne friviljugt. Eid eller sannarord paa tru og ære kann han ikkje taka mot. Helder ikkje kann han segja nokon fyre, som ikkje er part, aa leggja fram eller gjeva tilgjengje til provsting.

§ 21. Naamsmagt i det einskilde tilfellet er, naar ikkje lovi serskilt segjer noko anna, naamsretten i den domssokni og naamsmannen paa den staden, der ei tvangsteneste skal haldast eller hev vorte haldi.

Partarne kann ikkje taka ved ei onnor naamsmagt enn den lovsette.

§ 22. Namsmenn er ugilde etter same reglarne, som gjeld for rettsskrivarar i §§ 110—113 og 118—121 i lov um domstolarne.

§ 23. Ved tvangstenestur skal eit vitne vera til stades. 21 novbr.
Men ved panting vert likevel ikkje vitne tilkalla, utan naar naamsmannen trur det trengst av serlege grunnar. Ved tvangsauktionar yver fast eigedom vert tvo vitne tilkalla.

Til vitne kann brukast kven det er, som er yver 18 aar og ikkje er fraadømd røysterett i offentlege saker.

Skal det ved ei tvangsteneste haldast skyn eller verdsetjing, som krev serlege kunnskapar, bør det takast eit vitne, som hev dei. Trengst det, kann tvo slike vitne verta tilkalla.

Reglarne i §§ 103 og 105 i lov um domstolarne gjeld paa tilsvarande maate.

4de kapitel.

Aalgjeldande reglar um tvangsfullføringi.

§ 24. Naamsmagterne bør paa dei ymse stig i tvangstenesta gjeva partarne og andre, som ho kjem ved, den rett- leiding, som trengst til aa hindra eller retta mistak og forsømingar.

§ 25. Krav, søknader og motsegner, som kjem fullføringi ved, kann berast fram skriftleg eller munnleg. Er dei munnlege, skal dei skrivast upp.

§ 26. Kravet um ei tvangsteneste skal berast fram i søksmaalsskrift eller munnleg; i siste fall skal naamsmagti setja det upp i søksmaalsskrift.

Det skal:

1. innehalda namnet og bustaden til saksøkjaren og den saksøkte;
2. klaart nemna kravet og tvangsgrunnlaget; gjeng kravet ut paa pengar, skal sumen med tilleggskrav nemnast so nøgje som raad er;
3. innehalda dei upplysningar og dokument, som elles trengst for den, som skal avgjera, um det er høve til tvangsfullføring, eller som hev noko aa segja, naar tenesta skal dagsetjast og greidast. Saksøkjaren treng ikkje aa leggja fram vitnemaal for, at tvangsgrunnlaget ikkje er aatsøkt.

§ 27. Er tvangsgrunnlaget ein dom, vert rettkjend utskrift av domen vedlagd. Men utskrift av domsslutningen er nok, dersom fullføring berre kann krevjast for pengar, som er nemnde med ein viss sum i domen. Naar ein domsslutning viser til ein tidlegare dom, maa det leggjast ved ei rettkjend utskrift av domsslutningen i den tidlegare domen.

Er grunnlaget ein orskurd, gjeld det, som er sagt um domar, paa tilsvarande maate.

21 novbr. Forlik vert vedlagt i utskrift, som vedkomande styremagt hev godkjent. Det same gjeld fyrelegg og vedtak um disciplinær straff eller tvangsbot, som ikkje vert vedlagt i original.

Er grunnlaget ein skilsdom, vert det vedlagt anten eit eksemplar, som skilsdomarane hev skrive under, eller ei utskrift, som vedkomande rett hev rettkjent.

Er grunnlaget eit skuldbrev, eller eit bodmeribrev, maa det leggjast ved i original eller i rettkjend avskrift.

§ 28. Kravet vert framført for naamsmannen, um inkje anna er fastsett i lov.

§ 29. Kravet vert framført for naamsretten:

1. naar grunnlaget er ein skilsdom eller eit bodmeribrev;
2. naar fullføring vert kravd mot nokon annan enn den, som det i grunnlaget serleg er sagt hev skyldnaden.

§ 30. Vedtaket um det spursmaalet, um kravet kann fylgjast, skal gjerast so snart raad er.

Vedtaket vert gjort, utan at den saksøkte vert høyrd. Men etter umstendi kann han faa høve til aa segja si meining, dersom det kann gjerast utan skadeleg drygjing;

1. naar grunnlaget er ein skilsdom:
2. naar eit fyreaat-umstende, som saksøkjaren maa prova, er vilkaar for kravet;
3. naar fullføring vert kravd mot nokon annan enn den, som det i grunnlaget er serleg sagt hev skyldnaden.

Dersom ikkje kravet fyller fyresegnerne i lovi, eller dersom det ikkje er lovlegt høve til aa fylgja kravet, skal saksøkjaren faa melding snarast raad er.

§ 31. Negtar naamsmannen aa fylgja kravet, maa han, um det vert kravt, gjeva skriftlegt avslag og kort nemna grunnarne.

§ 32. Vert kravet fylgt, tek naamsmagterne sjølvmint dei vidare stig til aa fremja tenesta, dersom ikkje lovi segjer noko anna.

Saksøkjaren fær melding um dagsetjingi. Um ikkje lovi segjer noko anna, bør den saksøkte òg, so langt raad er, faa melding um dagsetjingi seinast dagen fyre tenesta, dersom han hev kjend tilhaldsstad i den byen eller i det heradet, der ho skal haldast. Held han seg ikkje der, men han hev huslyden eller kjend fullmegtig der paa staden, bør huslyden eller fullmegtigen faa melding paa same maaten. Det trengst ikkje aa gjeva melding til den saksøkte, naar melding til han vilde føra til skadeleg drygjing, eller naar saksøkjaren av grunnar, som er rimelege krev, at melding ikkje skal sendast.

§ 33. Tvangstenestur skal ikkje haldast paa helgedagar eller utanfyre vanleg dagstid utan i trongsmaal.

§ 34. Dersom det er grunn aa ottast, at ei tvangstene-

ste vil skipla den regelrette eller forsvarlege drifti av eit sam- 21 novbr.
ferdslemiddel, som er til bruk for aalmenta og som staten eller ein kommune driv eller somvert drive med offentlegt løyve eller med offentleg hjelp, skal ho ikkje haldast, utan amtmannen eller kommunestyret hev fenge melding minst tvo vikur fyreaat.

Den naamsmagti, som dagset tenesta, skal gjeva melding, um ikkje saksøkjaren alt hev gjort det.

§ 35. Kann ikkje saksøkjaren krevja fullføring, utan at han gjev trygd, eller vil den saksøkte, naar han hev lovlegt høve til det, hindra fullføringi med aa gjeva trygd, maa trygdi gjevast seinast, naar fullføringi skal setjast i verk.

Er det ikkje rettsvedtak eller avtale millom partarne um, kva slag trygd det er, som skal gjevast, og kor stor ho skal vera, tek naamsmagti avgjerd um det.

§ 36. Naar denne lovi ikkje segjer noko anna, bør fullføringi ikkje setjast ut, minder utsetjing er naudsynleg, av di ein part eller nokon annan, som fullføringi kjem ved, skal ha høve til aa taka vare paa sitt gagn, eller naar saksøkjaren krev utsetjing og ho ikkje er i strid med andre sitt gagn. Trygdgjeving kann setjast til vilkaar for utsetjing, og dei stig, som trengst til aa tryggja, at tvangsfullføringi ikkje vert spilt, kann alltid takast.

Utsetjing bør gjevast paa viss tid so langt raad er.

Er tvangsfullføringi utsett paa uviss tid, held ho ikkje fram, utan saksøkjaren krev det, um inkje anna er sagt i lov.

§ 37. Den saksøkte er skyldig paa uppmoding aa gjeva dei upplysningarne um eigedomshøvi sine, som trengst, naar fullføringi skal kunna fremjast.

I den mun, som trengst til aa fremja fullføringi, kann den, som styrer tenesta, krevja aa faa tilgjengje til bustaden til den saksøkte og til aa sjaa etter i rømi og gøymslurne hans.

Naar tilgjengje vert negta eller ingen er til stades, som kann opna, eller naar ei tvangsteneste møter motstand, hev den, som styrer tenesta, rett til aa bruka den magti, som trengst, og kann krevja hjelp fraa politiet. Er noko uppbrote, skal det latast att so godt det er gjerande, dersom ikkje den saksøkte er til stades eller nokon, som skal taka vare paa hans gagn.

Den som held fullføringstenesta, bør gaa fram med all den lempe og varsemd, som høver med umstendi

§ 38. Ved tvangstenesta skal kravet um tenesta med dei dokumenti, som høyrer til, leggjast fram og faa framleggjingspaaskrift. Er grunnlaget eit skuldbrev eller eit bodmeribrev, maa det alltid leggjast fram i original. Alle vedkomande fær høve til aa sjaa dei dokumenti, som er framlagde.

21 novbr. § 39. Rettsmøte under fullføringi og andre møte, der tvangstenestur er fyre eller vert sette i verk, er ikkje aalmennmøte, utan naar lovi fastset det.

Lov til aa vera til stades hev kvar den, som hev ein rett, som det, som skal gjerast, gjeld.

Dersom nokon er til skipling eller ber seg usømeleg, kann han visast burt.

§ 40. Kvar tvangsteneste vert innført i ei bok med upplysning um staden og tidi, namni paa partarne og andre, som hev vore med under tenesta, emnet for og hovudgangen i tenesta. Boki maa visa, um dei fyresagde formerne er fylgde. Serleg merknad skal gjerast um betaling, som den saksøkte hev gjeve under tenesta, eller nokon annan for han. Den som styrer tenesta, skriv under boki, og likeins vitne, naar slike er tilkalla.

§ 41. Er tvangsgrunnlaget heilt ut eller i nokon mun avteke eller ugilda, eller hev rettskraftig dom eller orskurd brigda den fastsetjing, kravet hev fenge, skal naamsretten, naar so vert kravt, gjeva orskurd for, at ei fullføring, som hev byrja, skal endast eller avgrensast, og at tvangstenestur, som er gjorde, skal verta avtekne, so langt grunnlaget hev falle burt.

Er grunnlaget ein dom, som kann krevjast fullført, fyrr han hev vorte rettskraftig, og han heilt ut eller i nokon mun vert avteken eller brigda anten med umsyn til saki sjølv eller med umsyn til fyresegni um tvangskrafti, gjeld det same, jamvel um ikkje den nye avgjerdi hev vorte rettskraftig.

§ 42. Ei tvangsteneste misser krafti utan ugildingsvedtak, naar saksøkjaren fær uppfylling, eller kravet elles fell burt, eller den retten, som er vunnen med tenesta, vert uppgjeven. Den saksøkte kann likevel krevja, at naamsretten i orskurd serleg gjer tenesta um inkje.

Um inkje anna er sagt i lov, skal naamsretten dessutan gjeva orskurd for, at ei fullføring, som hev byrja, skal endast og tvangstenestur, som er gjorde, skal verta avtekne:

1. naar saksøkjaren krev det eller samtykkjer eller tek tilbake kravet um fullføring;
2. naar den saksøkte med tilføre av fyreaat-fullføring gjev ei trygd, som kunde ha hindra fullføringi, og difor krev at ho skal endast;
3. naar det er mest trulegt, at det ikkje vil gjeva nokon vinning, som er større enn kostnaden, aa halda fram med fullføringi eller fullenda ho.

§ 43. Dersom fullføring er haldi i større mun enn turvande, skal naamsretten, naar so vert kravt, i orskurd av-

grensa ho og taka av tvangstenestur, som er gjorde, so langt det trengst. 21 novbr.

Dette gjeld óg, naar fullføringi er haldi i eit umfang, som viser seg større enn turvande, av di saksøkjaren hev fenge avbetaling paa kravet sitt, eller av andre umstende, som hev kome upp etter fullføringstenesta.

§ 44. Naamsmannen kann paa eigi hand enda ei fullføring, som hev byrja, og taka av tvangstenestur, som retten ikkje hev gjort vedtak um:

1. naar den saksøkte krev det paa dei vilkaari, som er nemnde i § 42 fyrste leden;
2. naar saksøkjaren krev det eller samtykkjer eller tek tilbake kravet um fullføring.

5te kapitel.

Um fyrehavingar og avgjerder under fullføringi.

§ 45. Naamsmagterne kann sjølvmint beda um utsegner fraa den eine parten eller baae partarne eller andre, som fullføringi kjem ved, og beda dei faa fram turvande prov, um inkje anna fylgjer av § 30 andre leden.

Naar naamsmagterne syter for aa faa inn utsegner, og inkje anna er sagt i lov, kann utsegnerne gjevast skriftleg eller munnleg, og utan at dei, som fullføringi kjem ved, treng um aa faa høve til aa vita um. dei fyre avgjerdi. Um munnlege utsegner trengst ingi onnor uppskrift enn ein kort merknad um det, dei gjeng ut paa.

Skal utsegni gjevast innan ein fastsett frest, og det vert forsømt, gjeld § 46 paa tilsvarande maate.

§ 46. Møter ikkje ein part eller nokon annan, som fullføringi kjem ved, endaa dei er lovleg innkalla til eit rettsmøte til munnleg fyrehaving, er fraavera ikkje til hinder for, at fyrehavingi kann fremjast og leggjast til grunn for avgjerdi.

Gjeld fyrehavingarne eit kravsmaal, som er gjort fyreaat, kann den, som er burte, utan at lovlegt forfall er upplyst eller truleg, reknast for aa ha samtykt kravsmaalet, so framt fraasegn um dette stend i innkallingi saman med hovudinnhaldet i kravsmaalet, og inkje anna er sagt i lov.

§ 47. Vert eit rettsmøte utsett, som er etla til munnleg fyrehaving, eller der partar eller andre skulde avhøyrast, eller der kravsmaal eller motsegner skulde gjerast eller havast fyre, trengst det ikkje, at den, som ikkje møtte, endaa han var lovleg innkalla, vert gjord kjend med den nye møtetidi. Men er det grunn til aa tru, at han ikkje i tide hev fenge vita um innkallingi, bør han faa bod, um raad er.

21 novbr. § 48. Kravsmaal og motsegner, som vert gjorde under ei tvangsteneste, som naamsmannen styrer, skal han avgjera snarast raad er og vanleg med det same.

Er avgjerdi ikkje teki under ei teneste, eller er nokon, som ho gjeld, ikkje til stades, skal ho meldast paa høveleg maate snarast raad er, dersom ho inneheld avslag paa eit kravsmaal, som er gjort, eller etter sitt slag er so, at den, som er burte, skulde faa kunnskap um ho.

§ 49. Den som er misnøgd med avgjerdi eller framferdi til naamsmannen, kann klaga til naamsretten, so lengje tvangsfullføringi ikkje er enda.

Klaga kann ikkje gjevast inn seinare enn tri maanader etter det vedtaket eller den gjerningi, som ho gjeld. Naamsretten kann gjeva uppreisnad paa dei same vilkaari, som um avgjerdi var teki i rettargang.

Klaga kann gjevast inn til naamsmannen, som utan drygjing legg ho fram for retten saman med dei turvande dokumenti og upplysningarne.

Synest retten, at klaga hev grunn for seg, skal han retta det range, naar det er høve til det, og um so skal vera, gjeva naamsmannen rettleiding eller paabod. Dersom retten i samhøve med § 52 gjer vedtak um aa ugilda ei tvangsteneste, kann han fastsetja, at vedtaket skal setjast i verk utan trygdgjeving, so framt det er berrsynt, at tenesta er ulovleg.

§ 50. Skal naamsretten avgjera ein tvist millom partarne eller millom ein part og tridjemann tek han avgjerdi i orskurd.

§ 51. Fyrr naamsretten gjev ein orskurd, skal han um raad er gjeva motparten høve til aa segja si meining, anten munnleg eller skriftleg.

Naar det ikkje er tvist, kann retten gjeva melding um orskurden paa den maaten, som han synest høver best i kvart tilfelle.

§ 52. Til dess naamsretten kann avgjera eit kravsmaal eller ei motsegn, som er gjord, kann han, naar tilhøvi er for det, i orskurd gjera vedtak um, at fullføringi heilt ut eller i nokon mun skal setjast ut millombils, mot eller utan at den saksøkte gjev trygd, eller at fullføringi berre kann haldast, dersom saksøkjaren gjev trygd. Retten kann óg gjera vedtak um, at tvangstenestur, som er haldne, skal verta avtekne mot trygd. Gjeld tvisten retten til tridjemann, kann tvangstenestur, som er haldne, etter tilhøvi verta avtekne utan trygd. Mot slikt fyrebils vedtak gjeld ikkje kjæremaal eller anke.

Naar naamsretten vrakar ei motsegn mot fullføringi, kann han i same avgjerdi fastsetja, at so lengje ho ikkje hev vorte rettskraftig, kann fullføringi ikkje halda fram eller berre halda

fram mot trygd. Gjeng ei avgjerd ut paa aa taka av tvangs- 21 novbr.
tenestur, som er haldne, kann ho ikkje setjast i verk, fyrr ho hev vorte rettskraftig, utan at det vert gjeve trygd, minder tvisten gjeld retten til tridjemann.

Dersom avgjerdi til naamsretten vert innhavd for høgre rett, gjeld óg um denne retten det, som er sagt um naamsretten ovanfyre.

§ 53. Kjem den saksøkte med motsegn mot, at fullføringi vert fremja, etter kravet um fullføring er godteke, og er rettsspursmaalet og dei upplysningarne, som trengst, soleis, at det høver best aa ha tvisten fyre i søksmaalsformer, kann den saksøkte ha tvisten inn for naamsretten gjenom søksmaal, dersom retten samtykkjer.

Paa same vilkaar kann retten sjølvmint, eller naar saksøkjaren krev det visa, tvisten til slik fyrehaving.

Tilsvarande reglar gjeld, naar tridjemann gjer paastand paa, at han med umsyn til ein ting, som fullføringi gjeld, hev ein rett, som vil vera til hinder for fullføring eller setja trongare grense for høvet til fullføring.

Fyrr retten gjev samtykkje eller gjer vedtak um tilvising, skal han gjeva partarne høve til aa segja si meining. Mot vedtak, som retten gjer um samtykkje eller tilvising til søksmaalsfyrehaving, gjeld ikkje kjæremaal eller anke.

§ 54. Skal ein tvist under fullføringi vera fyre som søksmaal, fastset naamsretten ein frest for den saksøkte eller tridjemann til aa reisa søksmaalet.

Forlikstinging vert ikkje haldi i forliksraadet og hovudfyrehaving kann dagsetjast utan sakfyrebuing. Men elles gjeld dei vanlege reglarne um søksmaal for herads- og byrett, um inkje anna fylgjer av fyresegnerne i denne lovi. Den som reiser søksmaalet, maa under eitt gjera alle dei motsegnerne, som han kann gjera gjeldande paa den tidi, daa søksmaalet vert reist.

Naamsretten kann sjølvmint gjera vedtak um aa fremja fullføringi utan umsyn til tvisten, dersom søksmaal ikkje vert reist innan søksmaalsfresten, eller dersom den parten, som hev reist søksmaalet, med rang framferd hev seinka avgjerdi i saki paa ei uforsvarleg maate.

Mot vedtak, som retten gjer etter denne paragrafen, gjeld ikkje kjæremaal eller anke.

§ 55. Naar ein tvist etter §§ 53 og 54 gjeng yver til fyrehaving i søksmaalsformer, kann dessutan det rettshøvet, som ei motsegn er bygd paa, havast inn til sjølvstendig avgjerd under saki.

21 novbr.

6te kapitel.

Ymse fyresegner.

§ 56. Tilsegjingar, som skal gaa ut fraa naamsmagterne, kann dei sjølve gjera i innskrive brev, naar tilsegjingi skal gjerast paa ein stad, der posten syter for aa bera brev kring til folk, eller naar det i det einskilde tilfellet vert kravt etter § 188 i lov um domstolarne, at brevet skal berast fram.

§ 57. Naar det er kravt utskrift av fleire utleggs-, avsetnings- eller arresttenestur hjaa den same saksøkte, skal utskrifterne gjevast etter den tidfylgja, tenesturne vart haldne i. Er tenesturne haldne samstundes, skal utskrifterne gjevast paa same tid.

§ 58. Naar naamsmagterne eller nokon annan, som hev rett til det, under fullføringi tek pengar til gøymings eller tek mot betalingar, skal dei sumarne, som ikkje trengst straks eller i den næraste framtidi, setjast inn i ein godkjend sparebank paa so gode vilkaar som raad er.

§ 59. Dersom ei aatgjerd under fullføringi krev andre utgifter enn dei lovsette, skal den, som hev bedt um aatgjerdi, leggja ut den sumen som trengst, um so vert kravt. Gjer han ikkje det, kann han faa avslag eller aatgjerdi vert avteki.

§ 60. Naar inkje anna er sagt i denne lovi, skal den saksøkte gjeva saksøkjaren vederlag for den kostnaden, han hev havt med aa setja fullføringi i verk, men berre so langt, som dei hev vore naudsynlege til aa gjera gjeldande kravet paa fyremaalstenleg maate.

Den som styrer tvangstenesta, fastset sumen, og han vert inndriven saman med kravet, um det er høve til det.

Hev dette vore uraad, kann det krevjast, at naamsretten i orskurd fastset vederlaget.

Vederlagskravet gjeng tapt, um det ikkje er gjort gjeldande innan tri maanader, etter fullføringi er fraaseggjord eller avlyst.

§ 61. Saksøkjaren hev ikkje krav pea vederlag for kostnaden, naar fullføringi vert avlyst, for di grunnlaget er avteke eller ugilda, eller for di den fyreaat-tvangskrafti, det hev fenge, er avteki.

§ 62. Dersom den saksøkte etter kapitel 13 i lov um rettargangsmaaten for tvistemaal, jfr. § 2 i denne lovi, hev krav paa annan kostnad med fullføringi enn den, som er valda med stridsmaal, fastset naamsretten sumen i orskurd.

Vederlagskravet gjeng tapt, um det ikkje er gjort gjeldande innan tri maanader, etter fullføringi er fraaseggjord eller avlyst.

§ 63. Trengst det rettshjelpsøknad fraa norsk domstol, naar tvangsteneste skal haldast i eit anna land, er det den retten, som hev avgjort saki i fyrste instansen, som sender søknaden. 21 novbr.

Andre bolken.

Fullføring av pengekrav.

7 d'e kapitel.

Utlegg og avsetning.

I. Emnet for utlegg.

§ 64. Utlegg kann takast i kvar formueting, som kann seljast, leigast burt eller leggjast under styret til nokon annan, um inkje anna er sagt i lov eller onnor bindande fyresegn.

Den som avhender ein formueting mot vederlag fraa mottakaren, kann ikkje gjera atterhald um, at det ikkje skal vera lovlegt aa taka utlegg i tingen til uppfylling av skyldnad, som mottakeren hev.

§ 65. Dersom nokon segjer, at lausøyre, som ved utleggstenesta vert funnen hjaa den saksøkte, høyrer tridjemann til heilt ut eller i nokon mun, kann utlegg likevel takast, naar paastandet ikkje vert prova med det same. Er det gjort trulegt, at paastandet er rett, kann det gjevast ei kort utsetjing, so provet kann fyllast ut. Paastandet vert innført i utleggsboki, og tridjemann fær turvande melding.

Dersom tridjemann sit inne med lausøyre, som den saksøkte eig, eller som han segjer den saksøkte eig, og han ikkje er viljug til aa gjeva lausøyren fraa seg, kann utlegg berre takast i det kravet, som den saksøkte hev paa aa faa tingen.

Desse fyresegnerne gjeld ikkje um norsk skip, som er registrera.

§ 66. Utlegg i ein formueting gjeld òg, naar inkje anna sagt, dei ting og rettar, som vanleg utan serskilt avtale gjeng inn under ein panterett, som er skipa med rettshandel.

§ 67. Serskilt utlegg kann ikkje takast i dei einskilde stykkje, som ein ting er ihopsett av, eller i ein brøkkpart av tingen, utan naar stykkjet eller parten er alt det, som den saksøkte eig i tingen, eller kravet til saksøkjaren byggjer paa ein rett, som serskilt gjeld stykkjet eller parten.

21 novbr. Helder ikkje kann serskilt utlegg takast i ting, som etter gjeldande rett maa reknast for tilhøyrsle til ein hovudting.

§ 68. Ved bergverk, fabrik eller anna industrielt verk kann den saksøkte krevja, at jamvel dei lause maskinurne, innreidnaderne og reidskaparne, som vert bruka i verksemdi, og anna innbu, som høyrer til verket, skal reknast for tilhøyrsle til grunn og bygnader. Dette gjeld likevel ikkje kontorinbuet og førslemiddel, og helder ikkje tilhøyrsle, som det alt er gjort serskilt utlegg i.

Ein panthavar, som i samhøve med § 2 i lov fraa 8 juni 1895 hev fenge panterett i slik tilhøyrsle, kann setja seg imot, at det vert teke serskilt utlegg i ho. Same retten hev den, som tidlegare hev utlegg i verket med slik tilhøyrsle.

Eit verk vert rekna for industrielt, naar det kjem inn under lovverket um tilsyn med arbeid i fabrikar m. m.

§ 69. Serskilt utlegg kann ikkje takast i retten til aa bruka eller nytta ut ein ting eller til aa faa frukterne eller inntekterne av tingen, naar det er høve til aa taka utlegg i tingen sjølv.

I avling paa roti kann det aldri takast serskilt utlegg.

§ 70. Utlegg kann det ikkje takast i:

1. gangklæde, sengjar, sengklæde, kjøkenty, symaskine eller anna innbu eller i omnar og komfyrar, som ikkje er tilhøyrsle til fast eigedom, alt so langt tingi etter tilhøvi er naudsynlege for den saksøkte og husfolket hans;
2. matvarur, brennefang og elds-ljostilfang, som den saksøkte og husfolket hans treng i dei fyrste aatte vikurne. Finst det ikkje hjaa den saksøkte nok av desse ting for fire vikur, eller hev han ikkje visse paa so mykje paa annan maate, skal den sumen, som trengst til aa kjøpa so mykje, takast undan av reide pengar;
3. etter det valet, saksøkte gjer, tvo kyr eller eit tilsvarande tal griser, sauer, geiter, reinsdyr eller fjørfe, soleis at ei ku vert rekna for aa svara til tvo griser, seks sauer eller geiter, aatte reinsdyr eller tjuge fjørfe. Likeins skal det takast undan for til dyri, til dei er framfødde;
4. dei dragdyri, reidskaparne, materiali, varurne, bøkerne og andre hjelperaader, som truleg er naudsynlege til aa driva den verksemdi, som den saksøkte og husfolket hans liver av, til eit verde paa 600 krunur;
5. fyresagd tenesteklædnad og alle andre ting, som offentlege tenestemenn, kyrkjelege tenestemenn i godkjende trusamfund, militærpersonar og tenestemenn ved jernvegar, sporvegar, telegrafar og telefonar, som er til bruk for aalmenta, maa ha, naar dei skal gjera tenesta si;

6. bøker til bruk for den saksøkte eller husfolket hans i kyrkje, ved husandagt, i skule eller ved onnor upplæring; 21 novbr.
7. rekneskapsbøker, forretningsbøker, familjepapir, trulovingsringar, æreteikn og æregaavur;
8. hjelperaader, som lekamslyte eller sjukdom gjer naudsynlege og som er etla til bruk for den saksøkte eller nokon av husfolket hans;
9. pengar og andre ting, som er gjevne til hjelp i trongstilfelle av offentlege kassur, stiftingar eller av pengar, som er offentleg innsamla.

§ 71. Utlegg kann det ikkje takast i krav paa:

1. stipendium eller dilik hjelp, som den saksøkte hev fenge til eit serskilt fyremaal;
2. ulukke-, sjukdoms- eller uføre-vederlag, som den saksøkte hev krav paa etter lov.

Er kravet motteke, kann utlegg helder ikkje takast i pengarne.

§ 72. Naar kravet ikkje er forfalle, kan ikkje utlegg takast i krav paa:

1. løn eller anna vederlag for offentlegt eller privat arbeid;
2. etterløn, ventepengar, livrente eller onnor hjelp av ei offentleg kasse eller ein offentleg institution, likevel ikkje livrente i den Norske Enkjekassa, naar ho er friviljug teikna;
3. etterløn, livrente eller onnor hjelp fraa eit privat sjølvhjelpings- eller hjelpelag, naar Kongen hev gjeve serskild fyresegn um slik fritaking for utlegg;
4. hjelp fraa eit privat sjølvhjelpings- eller hjelpelag, naar lagsfolket etter kvart betalar inn regelrette innskot, og hjelpi ikkje er større enn det, som etter tilhøvi truleg er naudsynlegt for den saksøkte og huslyden hans;
5. onnor hjelp, etterløn, livrente eller føderaad, dersom kravet er i staden for lovsett innskotsskyldnad, eller naar den saksøkte hev fenge det utan vederlag, eller det er vunne fyrr den skuldi er gjord, som utlegg vert søkt for;
6. upphaldspengar, som egtemake, barn eller mori til eit barn hev krav paa i samhøve med lov;
7. skadebot hjaa skadegjeraren for skade paa lekam eller helse eller vederlag for forsytartap.

§ 73. Er eit krav paa ei tidviss inntekt av det slaget som er nemnt i § 72, forfalle, kann den saksøkte krevja, at det vert undanteke so mykje, som etter tilhøvi truleg er naudsynlegt til upphald for han og huslyden hans til den dagen, daa inntekti forfell næste gongen.

21 novbr. Hev han teke imot det forfalne kravet, kann han krevja, at ein tilsvarande sum i reide pengar vert undanteken.

§ 74. Dersom dei ting, som vert undantekne fraa utlegg i samhøve med § 70 nr. 1—4 og § 73, i alt er mindre verdt enn 600 krunur, kann ein saksøkt, som er familjeforsytar, dessutan krevja andre ting undantekne, naar dei saman med dei ting, som er nemnde ovanfyre, i alt ikkje er verdt meir enn 600 krunur.

§ 75. Fyresegnerne i §§ 70 og 74 er ikkje til hinder for, at utlegg kann takast, naar saksøkjaren hev panterett eller tilbakehaldsrett i tingen for det kravet, fullføringi gjeld, eller naar kravet er kjøpesumen for tingen.

Fyresegni i § 71 nr. 1 gjeld ikkje, naar det skal takast utlegg for skuld, som er gjord med tilføre av det fyremaalet, stipendiet eller hjelpi er ytt til.

Fyresegnerne i § 70 nr. 2—5 og §§ 71—74 gjeld ikkje, naar utlegg skal takast for skattar eller andre offentlege avgifter eller for privat skadebotkrav for skadeverk, som er gjort med vilje.

Fyresegnerne i §§ 71—74 gjeld ikkje, naar utlegg skal takast for krav, som hev sin grunn i lovsett forsytingsskyldnad, i krav paa vederlag, som fatigstellet hev i slikt høve, eller i utlegg, som fatigstellet hev havt for den saksøkte sjølv. I desse tilfelli gjeld helder ikkje § 70 nr. 2—5, naar den saksøkte ikkje er familjeforsytar.

§ 76. Dei rettarne, som er heimla i §§ 69—74, jfr. § 75, kann ingen gjeva bindande avkall paa.

II. Utleggstenesta.

§ 77. Tek ein naamsmann mot meir enn eitt kravsmaal um utlegg hjaa den same saksøkte eller meir enn eitt paabod um det fraa naamsretten, skal han fremja tenesturne i den rekkjefylgja, som kravsmaali eller paabodi kom inn i til han, dersom det kann gjerast, utan at den eine saksøkjaren vert heft i sin rett av grunnar, som berre kjem ein annan saksøkjar ved.

Kravsmaal og paabod, som kjem inn paa same dagen, vert fyrehavde samstundes.

§ 78. Utlegg skal fyrst takast paa den staden, der den saksøkte hev bustaden sin, eller der han etter lovi vert rekna for aa ha bustad i rettslege ærend.

I gods, som finst paa ein annan stad, kann utlegg takast:

1. naar den saksøkte samtykkjer; 21 novbr.
2. naar det ikkje er funne nok utlegg paa bustaden, eller det fyreaat maa reknast for visst, at det ikkje finst heftelaust utlegg paa bustaden;
3. naar den saksøkte ikkje hev kjend bustad i riket;
4. naar utlegg skal takast i ting, som saksøkjaren hev panterett eller tilbakehaldsrett i for kravet.

§ 79. Utleggstenesta skal haldast der godset er.

Men naar partarne er einige, kann naamsmannen halda utleggstenesta paa kontoret sitt eller ein annan stad i krinsen, dersom utlegg skal takast:

1. i fast eigedom;
2. i ting, som er utsøkte i ei tidlegare utleggsteneste, naar naamsmannen hev utleggsboki til stades eller ei avskrift av ho;
3. i ting, som det er ei liste og ei verdsetjing yver, som vert framlagd og gjeng so i det einskilde, som § 85 krev, og som saksøkjaren ikkje gjer motsegn imot.

§ 80. Skal det gjerast utlegg i skip eller skipspart, kann utleggstenesta alltid haldast paa bustaden til reidaren utan skil, kvar skipet er.

Skal utlegget takast for reidarskuld, kann utleggstenesta alltid haldast um bord paa skipet, eller um utlegg skal takast i skipspart, dessutan paa bustaden til den styrande reidaren.

§ 81. Utleggstenesta kann fremjast, jamvel um saksøkjaren ikkje møter.

§ 82. Fyrr naamsmannen gjev utlegg, reknar han ut kravet til saksøkjaren med rente og kostnad. So bed han den saksøkte betala med godo.

Dersom saksøkjaren ikkje møter, hev naamsmannen rett og skyldnad til aa taka mot betaling eller avdrag og kvitta for sumen for saksøkjaren.

Betalar ikkje den saksøkte, skal naamsmannen nemna for han reglarne um, kva som skal takast undan fraa utlegg, eller kva han kann krevja vert undanteke.

§ 83. Den saksøkte hev rett til aa peika ut, kva det skal takast utlegg i.

Men saksøkjaren kann negta aa taka mot utlegg i fast eigedom eller rettar i fast eigedom, naar det finst tenlegt lausøyre, og han kann negta aa taka imot utlegg i krav eller andre rettar, dersom det finst annan lausøyre, som kann takast. Naar anna gods finst, treng han helder ikkje taka mot utlegg i umstridde eller uvisse krav eller rettar eller utlegg i lausøyre, som det vilde vera sers vandt aa gøyma eller selja, eller

21 novbr. som andre fyrr hev vunne ein rett yver, so framt utlegget maa staa tilbake for han.

Saksøkjaren kann ikkje negta aa taka mot utlegg i eit forfalle krav paa han sjølv, naar det er vedgjenge eller rettskraftigt avgjort.

Hev saksøkjaren pantetrygd for kravet, kann han alltid krevja utlegg i pantet.

§ 84. Dersom den saksøkte ikkje er til stades ved utleggstenesta, og det helder ikkje møter fullmegtig for han, eller dersom han ingi fraasegn gjev, skal naamsmannen gaa ut ifraa, at han vil krevja alt det undanteke, som lovi gjev høve til.

Naamsmannen skal daa etter beste skyn gjera gjeldande undantaksretten og i det heile taka vare paa gagnet til den saksøkte, so langt raad er etter samraad med egtemaken hans eller andre vaksne folk av husfolket hans. Dersom ingen slik er til stades eller vil segja noko fraa eller til, bør naamsmannen raadføra seg med husverten eller arbeidsgjevaren hans, um det er høve til det, eller med den, som hev tingi i sitt være eller i varetekt.

Serleg skal naamsmannen passa paa, at lausøyre vert utsøkt fyre fast eigedom og ting, som betre kann umberast, fyre dei, som er mindre umberande.

§ 85. Dei ting som saksøkjaren fær utlegg i, skal naamsmannen skriva upp og verdsetja, ein for ein um raad er. Er vitne tilkalla, er dei med og verdset.

Naar utlegg vert teke i fast eigedom eller skip med tilhøyrsle, treng ikkje tilhøyrsletingi reknast upp ein for ein, men dei kann, anten under eitt eller i klassar, samlast under generelle namn, som viser kva slags tilhøyrsle det er. Verdsetjingi kann òg haldast under eitt for heile tilhøyrsla eller for dei einskilde klassarne.

Dei ting, som vert utsøkte eller undantekne fraa utlegg, skal verdsetjast til den sumen, som dei truleg kann gjeva inn med lovleg rettssøkjing.

Utleggsboki skal syna, um fyresegnerne i lovi um undantak fraa utlegg er fylgde.

§ 86. Dersom dei tek utlegg i ting, som er utsøkte i ei tidlegare utleggsteneste, og naamsmannen hev den fyrre utleggsboki eller ei rettkjend utskrift av ho til stades, er det nok aa visa til den tidlegare utleggstenesta.

Dersom det vert framlagt ei liste og verdsetjing, som ikkje er motsagd, og som gjeng so i det einskilde, som § 85 krev, kann ho leggjast til grunn for utlegget. I andre tilfelle, enn § 79 nr. 3 nemner, maa saksøkjaren taka ved lista og verdsetjingi med reine ord.

§ 87. Naar dei tek utlegg i lausøyre, bør dei freista aa

faa upplyst, so langt raad er, um andre fyrr hev utlegg eller annan panterett eller fyrerett i tingi. Dei turvande upplysningarne skal setjast i utleggsboki. 21 novbr.

§ 88. Tenesta sluttar med, at naamsmannen segjer fraa, at dei tingi, som er uppskrivne, er utlagde til trygd for kravet til saksøkjaren, og med reine ord forbyd all raading yver dei, som strider mot retten til saksøkjaren.

Hev ikkje den saksøkte vore til stades ved utleggstenesta og helder ikkje egtemaken hans eller nokon, som hev fullmagt til aa vera i hans stad, skal naamsmannen utan drygjing gjeva han melding um utlegget og um forbodet mot aa raa yver tingi.

Dersom det er teke utlegg i lausøyre, som er i tridjemanns være, gjeld same regelen um melding til han.

§ 89. Er det teke utlegg i skuldbrev eller i eit anna krav eller annan rett, som ikkje knyter seg til ihendehavarpapir eller orderpapir, skal naamsmannen, um saksøkjaren krev det, utan drygjing gjeva skuldmannen melding um utlegget i innskrive brev og forbjod han aa betala eller yta til den saksøkte.

III. Rettsverknaden av utlegget.

§ 90. Utlegget gjev saksøkjaren panterett i tingi for kravet og kostnaden.

Er det teke utlegg i eit krav paa yverføring eller utlevering av ein ting, som tridjemann hev i sitt være, gjeng panteretten yver paa tingen sjølv, naar han vert yverførd eller yverlevera.

§ 91. Fast eigedom med tilhøyrsle vert den saksøkte sitjande med. Han hev rett til aa bruka eigedomen og raa yver tilhøyrsla, so langt det høver med ei forsvarleg drift.

Det same gjeld norsk skip, som er registrera.

§ 92. Utsøkte pengar skal naamsmannen taka i sitt være, dersom ikkje partarne er einige um aa yvergjeva dei til ein annan.

Er det teke utlegg i eit skuldbrev, ihendehavarpapir eller orderpapir eller anna verdpapir, skal naamsmannen gjeva papiret paaskrift um utlegget og gøyma det, dersom ikkje partarne er einige um, at ein annan skal taka det i si varetekt.

Naamsmannen kann elles òg taka i sitt være dokument, som er prov for utsøkte krav eller rettar, og gjeva dei paa skrift um utlegget.

Er dokumenti hjaa tridjemann, gjeld det, som her er sagt um innehavingsskiftet, fyrst fraa den tidi, daa den saksøkte kunde ha kravt dei tilbake.

21 novbr.

§ 93. Annan lausøyre skal den saksøkte ikkje lenger ha i sitt være, eller han skal haldast utanfyre hans være, dersom saksøkjaren under tenesta eller sidan krev det, og fullføringi gjer det turvande.

Tingi skal i so fall gøymast der paa staden under innsiglet til naamsmannen. Er det ugjerande, skal dei havast vekk og yverlatast til ein paalitande tridjemann. Synest naamsmannen, at det ikkje er nokon vaagnad med det, kann han lata saksøkjaren faa tingi i sitt være mot eller utan trygdgjeving.

Den saksøkte kann krevja, at utsøkte dyr skal havast burt, dersom han ikkje fær det, som trengst, til aa fora dyri med, av utsøkt for eller paa annan maate.

§ 94. Kostnaden med aa gøyma og flytja utsøkte ting eller med aa fora dyr høyrer med til kostnaden med tvangsfullføringi.

Naar tingi vert verande hjaa den saksøkte eller i hans gøymsle, hev han ikkje rett til noko bruk eller raadvald yver dei, som er faarlegt for dei eller minkar verdet meir enn vanlegt bruk vilde ha gjort.

§ 95. Dersom eit skip ved utleggstenesta ligg i norsk hamn, kann naamsmannen fastsetja, naar saksøkjaren krev det, at skipet ikkje maa sigla ut fraa hamni, fyrr tvangsauktion er halden. I so fall kann naamsmannen nemna upp ein paalitande tridjemann til aa ha tilsyn med skipet. Skipsdokumenti skal naamsmannen eller tilsynsmannen gøyma. Forbodet vert meldt til vedkomande tollstyremagt, og skipsføraren fær tilsegjing um det, eller den styrande reidaren, um ingen førar er innsett, eller han ikkje er aa finna paa hamnestaden.

Naar det vert kravt, skal forbodet takast att, so framt tvangsauktion ikkje er kravd innan tvo vikur, etter det er lovlegt høve til det, eller so framt saksøkjaren ikkje framjar auktionen forsvarleg snøgt.

Desse fyresegnerne gjeld ikkje avsetning, so lengje domen ikkje hev vorte rettskraftig.

§ 96. Hev den saksøkte handpant for eit krav eller ein rett, som det er gjort utlegg i, kann saksøkjaren krevja, at pantet vert teke fraa den saksøkte etter reglarne i §§ 92—94.

Men den saksøkte kann i so fall krevja, at han fær trygd for det andsvaret, som kann koma av, at dei skyldnaderne, han hev andsynes pantsetjaren, vert krenkte.

§ 97. Hev meir enn einn fenge utlegg i same tingen, og ein annan enn den, som hev den beste prioriteten, krev, at tingen skal takast fraa den saksøkte etter reglarne i §§ 92—94 og 96, maa han anten ha samtykkje fraa dei, som hev betre prioritet, eller løysa dei ut eller gjeva trygd for kravet deira.

§ 98. Av utsøkt gods kann saksøkjaren berre faa sitt paa den maaten, at godset vert selt paa tvangsauktion, um ikkje lovi fastset eller gjev løyve til ein annan framgangsmaate. 21 novbr.

§ 99. Den retten, saksøkjaren hev vunne med utlegg i annan lausøyre enn norsk registrera skip, taper han, dersom han ikkje hev kravt uppfylling innan tri aar etter utleggstenesta. Hev det ikkje vore lovlegt høve til det, maa han koma med kravet innan ein maanad, etter hindringi hev falle burt.

Den saksøkte kann, um so skal vera, krevja, at naamsretten gjev orskurd for, at utleggstenesta vert avteki, og at han skal faa att innehavingi.

IV. Avsetning.

§ 100. Avsetning vert haldi paa same maaten og hev same rettsverknaden som utlegg, um inkje anna er sagt i lov.

8de kapitel.

Panting.

§ 101. Krav um panting maa gjevast inn innan eit aar etter forfallsdag, um ikkje ein annan frest er fastsett i lov. Pantingsorder fraa amtmannen trengst ikkje.

§ 102. Panting kann ikkje krevjast, fyrr minst tvo vikur hev gjenge, etter saksøkte gjenom tilsegjing hev fenge paakrav og fraasegn um, at skuldi vert innsøkt med panting, um ho ikkje vert betala utan drygjing. Offentlege tenestemagter kann sjølve gjeva tilsegjing i innskrive brev etter reglarne i § 56. Naar nokon annan krev panting, skal naamsmannen syta for tilsegjingi, um ikkje saksøkjaren hev gjort det.

Paakrav trengst ikkje, dersom den saksøkte ikkje hev kjend tilhaldsstad i riket, og helder ikkje naar panting skal haldast for upphaldstilskot til egtemake, barn eller mori til eit barn, eller for tollavgift for varur, som er utlevera, fyrr tollen er betala.

§ 103. Ei offentleg kunngjering kann gjelda for paakrav, naar det skal haldast panting for:

1. skattar eller dilike aalmenne avgifter til stat eller kommune;
2. præmi for ulukke-, sjukdoms-, uføre- eller alderdomstrygding, som er fastsett i lov, eller kontingent til Norigs Brandkasse eller til ein ymsesidig brandtrygdingsinstitution, dersom Kongen hev stadfest planen;
3. ytingar til geistlege embættsmenn og kyrkjesongarar etter lov nr. 1 fraa 14 juli 1897 §§ 7, 9 og 13.

21 novbr. I kunngjeringi maa skuldmennerne, utan at namn vert nemnt, varslast um, at panting skal haldast for dei skuldige ytingarne, dersom dei ikkje vert betala innan ein viss dag. Kunngjeringi vert sett inn i eit blad, som er mykje lese der paa staden, minst tri vikur, fyrr panting kann krevjast. Paa landet kann ho i staden slaaast upp paa ein høveleg stad.

§ 104. Naar panting vert kravd, maa kravet, som det skal pantast for, gjerast trulegt, og saman med kravsmaalet um panting maa fylgja dei upplysningarne, som elles trengst til aa avgjera, um det er høve til panting. Gjeld det slikt auktionskrav, som er nemnt i § 213, maa eit rettkjent utdrag av auktionsboki leggjast fram.

§ 105. Panting vert elles haldi paa same maaten og hev same rettsverknaden som utlegg.

Fyresegnerne i § 32 um melding til den saksøkte fyreaat gjeld ikkje.

§ 106. I dei tilfelli, daa panting til denne tid hev vore lovleg etter domar eller orskurdar eller etter vedteke fyrelegg i straffesaker eller vedtak um disciplinærstraff eller tvangsbot, skal fullføringi for framtidi setjast i verk med utlegg etter dei vanlege reglarne.

9de kapitel.

Tvangsauktion yver fast eigedom.

I. Aalgjeldande fyresegner.

§ 107. Tvangsauktion yver utsøkt fast eigedom kann ikkje krevjast utan samtykkje fraa den saksøkte, fyrr det hev gjenge fire maanader etter utleggstenesta paa landet og tvo i byarne, og ikkje fyrr grunnlaget er rettskraftigt.

§ 108. Naar eit krav elles hev pantetrygd i fast eigedom, kann panthaveren etter forfallstid gjenom søksmaal faa rett til aa setja eigedomen til tvangsauktion, utan at han fyrst tek utlegg.

Søksmaalet gjeng mot den, som hev tinglyst heimel til eigedomen, eller som utan tinglyst heimel sit inne med eigedomen i eigenskapen eigar.

§ 109. Hev panthavaren krav paa ein viss pengesum, kann han etter forfallstid setja eigedomen til tvangsauktion, utan at han fyrst legg upp søksmaal, dersom panteretten er skipa anten i skifteutlegg eller med eit tinglyst pantebrev, og ein norsk notarius, lensmann eller tvo vitne hev stadfest underskrifti til utgjevaren paa pantebrevet.

Lyder ikkje pantebrevet paa ein viss sum, maa storleiken paa kravet vera fastsett anten i eit tvangskraftigt grunnlag eller med ei skriftleg vedgaaing, som er stadfest paa den maaten, som er nemnd ovanfyre. 21 novbr.

§ 110. For skattar og andre offentlege avgifter av fast eigedom, som hev lovsett panterett i eigedomen, kann stat og kommune setja eigedomen til tvangsauktion, utan at dei fyrst legg upp søksmaal eller held panting.

Um inkje anna er sagt i lov, gjeld det same um krav, som er jamstelte med skattar i pantetrygd og innsøkjingsmaate.

§ 111. Dersom den saksøkte betalar den lovlege kostnaden og femteparten av kravet til saksøkjaren med rente og bind seg til aa betala resten i like store maanadsavdrag, kann naamsmagti, um den saksøkte krev det, setja ut auktionen upptil fire maanader, naar tilhøvi er for utsetjing. Fyrr naamsmagti gjer vedtak um utsetjing, bør saksøkjaren faa høve til aa segja si meining.

Dersom eit avdrag ikkje vert betala i rette tid, fell utsetjingi burt. Ny utsetjing kann ikkje gjevast.

Desse fyresegnerne gjeld ikkje skattar og andre offentlege avgifter til stat og kommune, krav, som er jamstelte med skattar i pantetrygd og innsøkjingsmaate, eller krav, som hev sin grunn i lovsett forsytingsskyldnad.

Mot vedtak, som retten gjer etter denne paragrafen, gjeld ikkje kjæremaal.

§ 112. For saksøkt under auktionssøkjing etter § 110 vert den rekna, som hev tinglyst heimel til eigedomen, eller som sit inne med eigedomen i eigenskapen eigar.

Elles vert den rekna for saksøkt, som eigedomen er utsøkt hjaa, eller den, som det er vunne dom eller forlik mot etter § 108 eller panterett som nemnt i § 109. Men dersom eigedomen fyre auktionssøkjingi hev gjenge yver til nokon annan, kann han reknast for saksøkt, og hev han tinglyst heimel, skal han reknast for saksøkt.

§ 113. Dei som auktionen vert rekna for aa koma ved, umfram saksøkjaren og den saksøkte er:

1. dei som hev ein tinglyst rett i eigedomen eller i tilhøyrsla til eigedomen eller ein rett i desse ting, som utan tinglysing hev verknad mot tridjemann, og som naamsmannen veit um;
2. dei som for naamsretten gjer truleg, at dei hev eigedomsrett eller ein annan rett i eigedomen eller i tilhøyrsla til eigedomen eller i eit hefte, som ligg paa eigedomen.

21 novbr. § 114. Mot rettslege avgjerder, som vert tekne under auktionssøkjingi fyre vedtaket um stadfesting, gjeld kjæremaal berre:

1. naar avgjerdi gjeng ut paa, at kravet um auktion, skal godtakast eller negtast godtaking, eller paa, at auktionssøkjingi skal avlysast eller setjast ut eller deretter halda fram;
2. naar avgjerdi gjeld straffandsvar, andsvar for kostnad eller skadebot eller skyldnaden for tridjemann til aa gjeva utsegn, gjera eid eller gjeva sannarord, leggja fram eller gjeva tilgjenge til skriftlege prov eller andre ting eller vera sakkunnig.

§ 115. For tvangsauktion yver ein lut av ein rett i ein fast eigedom eller yver ein lut av ein serskilt skyldsett rett, gjeld reglarne for tvangsauktion yver fast eigedom paa tilsvarande maate.

II. Innleiding av auktionen.

§ 116. Kravsmaal um tvangsauktion yver fast eigedom skal gjevast inn til naamsretten paa den staden, der eigedomen ligg.

Kravsmaalet skal vera etter fyresegnerne i § 26, jfr. § 27, og dessutan skal det fylgja med framlegg til auktionsvilkaar.

Saksøkjaren bør likeins gjeva dei upplysningarne, han hev um eigedoms-, hefte- og verdehøve, som ikkje fylgjer av dei dokumenti, han legg fram, eller av det, som er tinglyst.

§ 117. Vert kravet um auktion godteke, skal den saksøkte utan drygjing faa tilsegjing um det med fraasegn um, at auktion ikkje vert dagsett, um han innan ein maanad etterviser, at kravet med rente og kostnad er avgjort. For auktion etter § 110 skal fresten paa landet setjast til tvo maanader.

Tilsegjing trengst ikkje, dersom den saksøkte ikkje hev kjend tilhaldsstad i riket, og han helder ikkje hev nokon kjend fullmegtig her, som kann taka mot tilsegjingi.

Desse fyresegnerne gjeld òg, naar ei auktionssøkjing er utsett, og saksøkjaren fyrst eit aar etter siste utsetjing krev, at ho skal halda fram.

§ 118. So snart fresten etter § 117 er ute, skal naamsretten fastsetja tid og stad for auktionen og ferda ut kunngjering um han.

Tidi set han so, at auktionen kann haldast fire vikur etter kunngjeringi er sett i Kunngjeringstidend, eller so snart etter den tid, som retten synest høver for aa faa eit heppe sal.

Auktionen skal vanleg haldast i det heradet eller den byen, der eigedomen ligg. Men han kann òg haldast paa ein

annan stad i domssokni eller i ein by, som ligg inntil, naar retten trur, det er tenlegt for eit godt sal, eller at det vil spara utgift. 21 novbr.

§ 119. Kunngjeringi skal kalla auktionen tvangsauktion og:

1. nemna tidi og staden for auktionen;
2. nemna tydeleg og nøgje den faste eigedomen, og dersom tilhøyrsle samstundes skal seljast etter § 123 eller § 126, nemna generelt tilhøyrsla;
3. gjeva upplysning um, kven som hev kravt auktionen, og kva krav, det er for.

§ 120. Kunngjeringi skal setjast einn gong i Kunngjeringstidend og einn gong i eit blad, som er mykje lese der paa staden. I Kunngjeringstidend skal kunngjeringi staa minst fire vikur fyre auktionen. Paa landet skal ho dessutan slaaast upp paa ein høveleg stad i den sokni, der eigedomen ligg, eller i ein by, som ligg inntil vedkomande herad. Heradsstyret kann fastsetja, at auktionskunngjeringar likeins skal slaaast upp i ei eller tvo grannesokner. I byarne kann bystyret fastsetja, at uppslag skal brukast.

Meiner retten, at meir lysing er tenleg for eit godt sal, kann han gjera vedtak um det sjølvmint, eller naar nokon, som auktionen kjem ved, krev det.

§ 121. Auktionen skal setjast til ei onnor tid, dersom fyresegnerne um lysing i § 119 og § 120 fyrste leden er sette til sides og ikkje meir kann fylgjast.

§ 122. Samstundes med, at kunngjeringi vert send til innsetjing i Kunngjeringstidend, skal saksøkjaren og den saksøkte faa melding i innskrive brev, dersom dei hev kjend tilhaldsstad i riket eller kjend fullmegtig her, som kann taka mot meldingi.

Til andre, som auktionen kjem ved, gjev retten melding berre, naar det er serskilt sagt i lov.

§ 123. Dersom nokon, som hev panterett i eigedomen med prioritet etter kravet til saksøkjaren, dessutan i samhøve med § 68 eller lov fraa 8 juni 1895 § 2 hev pant i tilhøyrsle, som ikkje gjeng inn under panteretten til saksøkjaren, kann han krevja, at auktionen likeins skal taka med denne tilhøyrsla, anten so kravet hans er forfalle eller ei.

Er det høve til det, skal naudsynleg upplysning um salet av tilhøyrsla takast inn i kunngjeringi um auktionen yver den faste eigedomen. Kravet maa iallfall koma inn so tidleg, at den saksøkte kann faa melding og salet kann lysast ut etter dei reglarne, som gjeld for tvangsauktion yver lausøyre.

§ 124. I tidi millom lysingi og auktionen er den saksøkte skyldig aa gjeva dei, som auktionen kjem ved, og

21 novbr. kjøpehuga folk høve til aa sjaa paa eigedomen og den tilhøyrsla, som skal seljast samstundes.

§ 125. Vert auktionen avlyst, skal det kunngjerast paa høveleg maate so langt raad er.

Vert auktionen dagsett paa nytt, rettar lysing og melding sig etter dei vanlege reglarne.

III. Auktionsvilkaari.

§ 126. Um inkje anna vert vedteke, skal auktionen òg gjelda den tilhøyrsla, som saksøkjaren hev pant i etter § 68 eller lov fraa 8 juni 1895 § 2, og tilhøyrsla vert uppropt saman med eigedomen.

Dersom denne tilhøyrsla ikkje hefter for krav, som hev ein betre prioritet, og eigedomen er uppropt med tilhøyrsla, utan at det hev kome noko bod, som er so stort, at det svarar til kravet til saksøkjaren, kann han krevja, at eigedomen skal ropast upp serskilt.

Vert eigedomen seld utan tilhøyrsla, kann ho seljast serskilt anten paa same auktionen eller sidan etter dei reglarne, som gjeld for tvangsauktion yver lausøyre.

Kjem det ikkje noko bindande bod paa eigedomen, eller stadfesting vert negta i samhøve med § 158, og dei helder ikkje paa ny auktion fær eit bod, som svarar til kravet til saksøkjaren, kann han krevja, at tilhøyrsla vert seld serskilt utan skil, um eigedomen vert seld.

§ 127. Skal tilhøyrsle seljast etter krav fraa ein etterpanthavar i samhøve med § 123, vert eigedomen fyrst uppropt med tilhøyrsla og med skyldnad for kjøparen til aa betala attaat kjøpesumen den auktionskostnaden, som serskilt kjem tilhøyrsla ved. Kjem det ikkje eit bod, som gjev noko til kravet aat etterpanthavaren, vert eigedomen uppropt utan tilhøyrsla.

Dersom tilhøyrsla vert seld saman med eigedomen, og dei ymse rettshavarane ikkje vert einige um, korleis kjøpesumen skal skiftast, hev saksøkjaren same høvet til aa faa uppfylling av heile kjøpesumen, som um panteretten hadde golde tilhøyrsla òg.

§ 128. Hefter det paa eigedomen ein forkjøps-, løysings- eller atterkjøpsrett, bruksrett, leigerett, servitut, føderaad, livrente eller grunntyngsle, som hev prioritet fyre kravet til saksøkjaren, maa kjøparen taka paa seg heftet utanfyre kjøpesumen.

Hev heftet prioritet etter kravet til saksøkjaren eller jamsides med det, skal eigedomen fyrst ropast upp med skyldnad for kjøparen til aa taka paa seg heftet utanfyre kjøpesumen,

dersom rettshavaren krev det, eller retten synest, det er grunn til det. Kjem det ikkje eit bod, som fullnøgjer heilt ut dei rettarne, som hev betre eller same prioritet, vert eigedomen uppropt utan skyldnad for kjøparen til aa taka paa seg heftet. 21 novbr.

Hev heftet utan tinglysing verknad mot tridjemann, maa hev ein betre rett, som dette vilkaaret kann skada, serleg krev, kjøparen taka det paa seg utanfyre kjøpesumen, jamvel um heftet ikkje er upplyst fyre uppropet, dersom ikkje nokon, som at fyresegnerne i andre leden skal fylgjast.

§ 129. Pantehefte, som ikkje er forfalne, naar uppropet vert gjort, vert framleis verande paa eigedomen, dersom kjøpesumen svarar til dei.

Er heftet uppsagt fraa ei av sidurne, bind uppsegjingi ikkje kjøparen, utan naar ho fylgjer av det, som er tinglyst, eller er upplyst, fyrr bodet er gjeve. Det same gjeld andre umstende, som fører med seg, at eit hefte forfell fyre den tid, som tanken var.

§ 130. Hev den saksøkte personlegt andsvar for eit hefte, som skal verta verande paa eigedomen, vert kjøparen personleg andsvarleg for det.

§ 131. Den parten av kjøpesumen, som kjøparen ikkje svarar med aa taka paa seg hefte, skal han renta med fem av hundrad for aaret fraa stadfestingi. Betalingsfresten skal vera minst fire maanader fraa stadfestingi.

§ 132. Utanfyre kjøpesumen tek kjøparen alle forfalne og gaaande terminar av offentlege skattar og avgifter, rentur og andre tidvisse ytingar, so framt dei ligg paa eigedomen med prioritet fyre kravet til saksøkjaren. Betalingsfresten skal vera minst seks vikur fraa stadfestingi.

§ 133. Kjøparen maa umfram kjøpesumen betala auktionskostnaden. Men til auktionskostnaden vert ikkje den serlege kostnaden rekna, som saksøkjaren hev havt med aa faa kravet um auktionen godteke eller med ein seinare tvist um fremjing av auktionen. So langt han kann krevja vederlag for slike utgifter, fær han dei av kjøpesumen paa same prioritet som kravet hans hev.

Fyre uppropet bør det nemnast, kor mykje auktionskostnaden truleg kjem upp i.

Storleiken paa auktionskostnaden skal retten fastsetja. Betalingsfresten er seks vikur fraa stadfestingi.

§ 134. Kjøparen ber utanfyre kjøpesumen likeins alle utgifterne, som det er med aa yverføra eigedomsretten og taka mot eigedomen og med aa sletta ut hefte, som ikkje skal verta verande paa eigedomen.

§ 135. Vil ein kjøpar nytta betalingsfrestarne, kann den saksøkte og kvar, som hev eit forfalle krav, krevja trygd for

21 novbr. det, han skal ha. Dessutan maa kjøparen gjeva trygd for auktionskostnaden, dersom saksøkjaren eller den saksøkte krev det.

Trygdi kann fyrst krevjast, naar spursmaalet um aa taka ved bodet ligg fyre, um ikkje retten av sers grunnar fastset, at ho skal gjevast, straks bodet er gjort.

Naamsretten avgjer i tvisttilfelle, um den tilbodne trygdi er god nok.

§ 136. Dersom ein rettshavar krev brigde i eller tillegg til dei lovsette auktionsvilkaari, og dette vilde føra med seg inngrip i retten til ein annan, maa han gjeva serlegt samtykkje.

Er det ikkje klaart, um eit avvik, som er kravt, fører med seg eit slikt inngrip for ein rettshavar, vert eigedomen uppropt baade med avviket og utan.

§ 137. Retten kann fyre auktionen beda dei, som han kjem ved, segja si meining um auktionsvilkaari og segja fraa um dei hefti, som ligg paa eigedomen.

Dersom det framlegget til auktionsvilkaar, som saksøkjaren gjer, ikkje er i samhøve med lovi eller utan naudsyn inneheld noko, som kann gjera kjøpehugen mindre, gjer retten dei brigdi, som trengst, fyrr han legg framlegget fram i auktionsmøtet.

§ 138. Auktionsvilkaari skal tydeleg og nøgje nemna den faste eigedomen og kort gjeva greide paa den tilhøyrsla, som skal seljast i samband med eigedomen etter § 123 eller § 126. Dei skal innehalda dei lovsette vilkaari so langt dei er nyttande, og dei brigde og tillegg, som retten godkjenner. Skal kjøparen utanfyre kjøpesumen taka paa seg forkjøps-, løysings- eller atterkjøpsrett, bruksrett, leigerett, servitut, føderaad, livrente eller grunntyngsle, vert desse rettarne nemnde kvar for seg, dersom dei ikkje hev verknad mot tridjemann utan tinglysing.

IV. Auktionssalet.

§ 139. Naar det ikkje er yverlate til naamsmannen etter § 163, held naamsretten auktionsmøtet. Det er i so fall eit rettsmøte.

Møtet er aalmennsmøte, til uppropet sluttar.

Møter ikkje saksøkjaren, kann ikkje auktionen fremjast. Er det upplyst eller trulegt, at han hev lovlegt forfall, skal auktionen setjast ut; i anna fall skal han avlysast.

§ 140. Domaren nemner den eigedomen, som skal seljast, og upplyser, kven som hev kravt auktionen, og kva krav det er for. Han legg fram til ettersyn dei dokumenti, som

kjem auktionen ved, og gjev dei upplysningarne, som elles kann 21 novbr.
ha noko aa segja.

Dinæst les han upp framlegget til auktionsvilkaar og, um det trengst, nemner han dei brigdi, han hev gjort i framlegget til saksøkjaren. Naar dei, som auktionen kjem ved er til stades og hev fenge høve til aa segja si meining, fastset han auktionsvilkaari.

So ropar han upp eigedomen og bed folk gjera bod.

§ 141. Avtale um, at nokon ikkje skal gjera bod eller gjera bod berre til ei viss grense, er ikkje bindande.

§ 142. Utestengd fraa aa gjera bod for seg sjølv eller for andre er domaren og auktionsvitni.

Dessutan skal eit bod avvisast:

1. naar nokon, som ikkje hev den turvande rettshandelsevna, hev gjort det;
2. naar bjodaren upplyser, at bodet er gjort etter fullmagt, og fullmagthøvet ikkje er aalkjent, eller han ikkje straks provar fullmagthøvet;
3. naar bjodaren ikkje straks gjev trygd, endaa han er bedd um det.

§ 143. Det er høve til aa bjoda under bod, som alt er gjorde.

Dersom tvo eller fleire fell inn med same bodet paa ein gong, skal domaren beda folk gjeva bod framleis. Kjem det ikkje høgre bod, skal det avgjerast med lutkasting, kva bod skal reknast for det høgste, dersom ikkje den saksøkte er til stades og krev, at det eine skal reknast for det høgste.

§ 144. Alle bodi, som ikkje er avviste, er bindande, til naamsretten hev teke avgjerd um stadfesting, eller til saksøkjaren hev sagt fraa, at han ikkje tek ved bodet, eller til fresten for vedtaking er ute, utan at bodet er vedteke.

Eit bod er ikkje lenger bindande, naar auktionssøkjingi vert avlyst eller utsett eller auktionen vert dagsett paa nytt.

§ 145. Uppropet skal halda ved, so lengje folk gjer bod. Fyrr domaren sluttar, skal han gong paa gong høgt og tydeleg kunngjera det siste bodet og segja fraa, at uppropet vil slutta, dersom det ikkje kjem fleire bod. Uppropet sluttar med hamarslag.

§ 146. Kjem det ikkje noko bindande bod, vert auktionssøkjingi utsett so lengje.

§ 147. Er bindande bod gjort, skal domaren gjeva dei, som auktionen kjem ved eller som hev gjort bod, høve til aa segja si meining um vedtakingi og stadfestingi, so framt dei er til stades.

Domaren skal segja fraa um, at motsegner kann koma for seint, dersom dei ikkje kjem i sjølve auktionsmøtet, og at grunnen for kvar motsegn maa nemnast.

21 novbr. § 148. Det er saksøkjaren, som avgjer, um noko av dei bodi, som er gjorde, skal takast ved.

Vil han taka ved eit bod, maa han gjeva naamsretten melding um det i auktionsmøtet eller seinast fire vikur etter.

Naamsretten skal i so fall seinast tvo vikur, etter han hev fenge meldingi, avgjera, um vedtakingi skal stadfestast.

§ 149. Negtar saksøkjaren i auktionsmøtet aa taka ved noko av bodi, vert auktionssøkjingi utsett so lengje.

Men naar saksøkjaren krev det, kann auktionen straks takast uppatt, um retten meiner, at det ikkje er nokon grunn imot aa halda fram. Fyrr retten gjer vedtak um det, skal dei, som auktionen kjem ved, faa høve til aa segja si meining, so framt dei er til stades.

§ 150. Dersom saksøkjaren i auktionsmøtet tek ved noko av bodi, men motsegn vert reist mot stadfestingi, gjev retten straks dei, som auktionen kjem ved eller som hev gjort bod, høve til aa segja si meining, so framt dei er til stades; likeins um retten meiner, at det kann vera spursmaal for han um aa negta stadfesting sjølvmint.

Vert stadfesting negta, kann auktionen straks takast uppatt paa dei vilkaari, som er nemnde i § 149; elles skal auktionssøkjingi setjast ut so lengje.

Kann ikkje spursmaalet um stadfesting avgjerast i auktionsmøtet, dagset domaren eit nytt rettsmøte, som ikkje utan serleg grunn bør haldast yver ei vike seinare. Dagsetjingi vert nemnd for dei, som er til stades, og nokor onnor melding um ho trengst ikkje.

I det nye møtet skal dei, som auktionen kjem ved eller som hev gjort bod, so framt dei er til stades, faa greide paa motsegner, umstende og prov, som er framkomne etter auktionsmøtet, og faa høve til aa segja si meining.

§ 151. Tek ikkje saksøkjaren i auktionsmøtet nokor avgjerd um vedtaking av bodi, men motsegn vert reist mot stadfesting, gjev retten straks dei, som auktionen kjem ved eller som hev gjort bod, høve til aa segja si meining, so framt dei er til stades; likeins um retten meiner, at det kann vera spursmaal um, at han skal negta stadfesting sjølvmint.

Dersom saksøkjaren sidan tek ved noko av bodi, skal retten paa same vilkaaret dagsetja eit nytt rettsmøte til fyrehaving um stadfestingi, um det trengst. Um dagsetjingi skal det so langt raad er sendast melding i innskrive brev til saksøkjaren, den saksøkte, dei som auktionen kjem ved, so framt dei hev gjort motsegn, og den, som hev gjort det bodet, saksøkjaren hev teke ved.

Dersom saksøkjaren ikkje tek ved noko av bodi, vert auktionssøkjingi utsett so lengje.

§ 152. I rettsboki skal det nemnast, kven som møter av dei auktionen kjem ved. Dessutan vert alle dei innførde, som hev gjort bod, som retten meiner det kann verta spursmaal um aa taka ved, eller som nokon av dei, auktionen kjem ved, krev innførde, og det høgste bodet deira. Likeins vert alle utsegner, paastand, motsegner, avgjerder og andre umstende, som hev noko aa segja for spursmaalet um stadfesting eller for retten til nokon, som auktionen kjem ved, innførde. 21 novbr.

Vert det tvist um umstende, som hev hendt i rettsmøtet og hev noko aa segja, skal retten straks freista aa faa upplysning gjenom utsegner fraa folk, som er til stades, og det naudsynlege vert innført i rettsboki.

§ 153. Det minste bodet, som kann takast ved, maa gaa ut paa fullnøgjing eller yvertaking av alle dei rettarne, som hev prioritet fyre kravet til saksøkjaren.

§ 154. Naar det er meir enn eitt bod, kann berre det høgste bodet takast ved, dersom det ikkje er lovleg grunn til aa negta aa stadfesta det.

Maa høgste bodet negtast godtaking, utan at grunnen gjeld det næst høgste bodet òg, kann dette verta vedteke, og soleis vidare.

Ingen kann krevja, at bodet hans skal verta vedteke, eller at han skal faa gaa inn i bodet til ein annan, av di han hev forkjøps-, løysings- eller atterkjøpsrett.

§ 155. Retten skal sjølvmint negta stadfesting:

1. dersom ei av fyresegnerne i § 117, § 119 eller § 120 fyrste leden er sett til sides, og stadfestingi vilde føra med seg inngrip i retten til nokon, som auktionen kjem ved, likevel ikkje, um rettshavaren møtte paa auktionen og ikkje reiste motsegn, eller um han hev gjeve samtykkje til, at auktionen vart fremja;
2. dersom retten av nokon annan grunn sjølvmint skulde ha avlyst eller sett ut auktionen;
3. dersom ei av fyresegnerne um auktionsvilkaari er sette til sides, eller bodet ikkje er i samhøve med vilkaari, og stadfesting vilde føra med seg inngrip i retten til nokon, som auktionen kjem ved, likevel med dei same undantaki, som er nemnde under 1;
4. dersom nokon, som er utestengd fraa aa gjera bod, hev gjeve det, eller dersom nokon hev gjort bodet for ein annan og ikkje prova fullmagti som han skal, eller nokon, som ikkje kann vinna eigedomen etter lovi, hev gjort bodet, og hindringi ikkje hev falle burt fyre stadfestingi;
5. dersom det vilde vera i strid med ei av fyresegnerne i § 154 aa taka ved bodet, eller dersom det etter dei upp-

21 novbr. lysningarne, som ligg fyre, er tvil, um vedtakingi er i samhøve med § 153.

§ 156. Naar nokon, som auktionen kjem ved, reiser motsegn, skal retten, forutan av dei grunnarne, som er nemnde i § 155, negta stadfesting:

1. dersom auktionen ikkje kunde lovleg fremjast av nokon annan grunn enn der nemnt;
2. dersom ei av fyresegnerne i § 145 er sette til sides;
3. dersom ein bjodar er avvist med urette;
4. dersom bodet vantar nokon av dei eigenskaparne, som trengst til ei rettsgild viljeutsegn;
5. dersom bjodaren ikkje hev gjeve den trygdi, han er fyresagd.

At nokon vedkomande hev reist motsegn paa dei grunnarne, som er nemnde i nr. 1, 2, 3 og 5, er ikkje til hinder for stadfesting, naar ho ikkje vilde føra med seg inngrip i retten hans.

§ 157. Stadfesting kann negtast, naar det kjem inn yverbod til retten, men berre paa desse vilkaari:

1. at bjodaren segjer fraa, at yverbodet skal gjelda for bod paa ein uppatt-teken auktion, dersom saksøkjaren innan aatte vikur i by og ti vikur paa landet etter den fyrre auktionen krev ny auktion;
2. at kjøpesumen eller yverbodet er minst fem av hundrad høgre enn etter det høgste auktionsbodet;
3. at det ikkje for yverbodet er til stades nokon lovleg grunn til aa negta stadfesting;
4. at det, fyrr retten tek avgjerdi, vert gjeve trygd for yverbodet, um ikkje retten synest det er tarvlaust.

Ved tridje gongs eller seinare auktion kann ikkje stadfesting negtast av umsyn til yverbod. Ein auktion vert ikkje rekna for uppatt-teken auktion, naar han er kravd eit aar etter auktionssøkjingi sist vart utsett.

§ 158. Stadfesting skal negtast, naar den saksøkte eller den, som sidan eig eigedomen, eller ein rettshavar, som ikkje hev fenge stetting av bodet, eller nokon, som er andsvarleg for eit hefte, som ikkje vert stetta, reiser motsegn, med di han gjer trulegt, at bodet er altfor laagt etter det verdet, eigedomen hev etter vanleg pris. Mot vedtak, som retten gjer um aa negta stadfesting, gjeld ikkje kjæremaal eller anke.

Retten skal sjølvmint negta stadfesting, naar han meiner, det er eit berrsynt mishøve millom bodet og det, eigedomen er verd etter gjeldande pris. Mot vedtaket gjeld ikkje kjæremaal eller anke.

Ved tridje gongs eller seinare auktion kann stadfesting ikkje negtast av dei grunnarne, som no er nemnde. Ein auk-

tion vert ikkje rekna for uppatt-teken auktion, naar han er 21 novbr.
kravd eit aar etter auktionssøkjingi sist vart utsett.

§ 159. Naar retten avgjer spursmaalet um stadfesting, er han ikkje bunden av vedtak eller orskurd, som han fyrr hev gjort under fullføringi.

Det som hev gjenge fyre i rettsmøti, kann det berre takast umsyn til i avgjerdi, naar det er uppskrive i rettsboki.

Avgjerdi skal retten taka i orskurd.

§ 160. Stadfester retten vedtakingi av eit auktionsbod, skal tilsegjing um orskurden snarast raad er gjevast den saksøkte eller den, som seinare eig eigedomen, og melding gjevast saksøkjaren og kjøparen. Vert stadfesting negta, skal orskurden meldast saksøkjaren snarast raad er.

§ 161. Mot den orskurden, som avgjer spursmaalet um stadfesting, gjeld anke. Ankefresten vert rekna fraa den tid, orskurden vart gjeven.

Anka kann berre dei, som auktionen kjem ved, so framt orskurden vilde føra med seg inngrip i retten deira, og den, som hev gjort det bodet, som er stadfest.

§ 162. Den som ikkje i rette tid hev reist motsegn mot stadfesting, kann ikkje nytta motsegjingsgrunnen til ankegrunn, minder han gjer trulegt, at han utan eigi skuld vanta kjennskap til det umstendet, som er grunnen til motsegni.

Jamvel den, som ikkje hev reist motsegn i rette tid, kann segja anke, naar retten skulde ha negta stadfesting etter § 155, og han gjeng ut ifraa, at mistaket hev vore til skade for ankaren. Paa same vilkaar skal ankedomstolen sjølvmint taka umsyn til slike umstende, naar orskurden er paaanka av ein annan grunn.

V. Serreglar um auktion yver fast eigedom paa landet.

§ 163. Naar naamsretten hev godteke eit krav um auktion yver fast eigedom paa landet, skal han yverlata til naamsmannen aa fyrebu og styra auktionsmøtet, um ikkje saksøkjaren krev, at retten skal halda auktionen, eller sers tilhøve gjer det turvande.

I alle tilfelle avgjer naamsretten spursmaalet um stadfesting. Men elles gjeld det, som er sagt ovanfyre i dette kapitel um naamsretten og domaren, paa tilsvarande maate um naamsmannen.

§ 164. Hev saksøkjaren teke ved eit auktionsbod, sender naamsmannen utan drygjing ei rettkjend utskrift av auktionsboki til retten.

Retten skal avgjera snarast raad er og seinast tri vikur etter mottakingi, um stadfesting skal gjevast eller negtast.

21 novbr. Er det gjort motsegn mot stadfesting, kann retten gjeva dei, som auktionen kjem ved, so framt dei hev vore til stades i auktionsmøtet, og dei bjodarane, som spursmaalet gjeld, høve til aa segja si meining, og kann i det høvet gjenom innskrive brev kalla dei inn til eit rettsmøte. Meiner retten, at det kann vera grunn til aa negta stadfesting sjølvmint, skal han so langt raad er gjeva dei nemnde rettshavarane og bjodarane høve til aa segja si meining anten under hand eller i eit rettsmøte.

VI. Rettsverknaden av auktionssalet.

§ 165. Verknaden av stadfestingi kjem med det same orskurden er gjeven.

§ 166. Med stadfestingi vert kjøparen eigar til eigedomen og den tilhøyrsla, som er seld saman med han, so framt ikkje orskurden vert ugilda etter anke.

Tridjemann, som meiner, at eigedomsretten hans var til hinder for auktionen, kann gjera retten sin gjeldande med søksmaal for dei vanlege domstolarne, dersom ikkje spursmaalet um eigedomsretten hans er sjølvstendigt avgjort under fullføringi med dom etter § 55.

§ 167. Fraa stadfestingi er det kjøparen, som hev rett til frukter og inntekter av eigedomen og svarar for utgifterne paa eigedomen, og han kann taka ved eigedomen kva tid han vil, um ikkje retten til tridjemann er til hinder. Med stadfestingsorskurden til grunnlag kann kjøparen krevja tvangsfullføring, so eigedomen vert uppgjeven og tilhøyrsla utlevera.

Bur den saksøkte paa eigedomen, kann naamsmannen, um det er naudsynlegt, yverlata han dei romi, han treng for seg og husfolket sitt, for ei tid paa upp til ein maanad. Dersom den saksøkte eller nokon av husfolket hans gjer noko, som er til skade for eigedomen, kann naamsretten, naar det vert kravt, gjeva orskurd for, at han skal fara, fyrr tidi er ute.

§ 168. Alle hefte, som ikkje kjøpesumen svarar og som ikkje er yvertekne utanfyre kjøpesumen, fell burt med stadfestingi, so framt ho ikkje vert ugilda.

Dersom eit krav etter prioriteten ikkje kann stettast heilt ut, skal fyrst kostnaden svarast, so rente og endeleg hovudstolen.

Kann krav, som hev same prioriteten, ikkje stettast heilt ut, vert dei nedsette i høve til heile sumen av hovudstol, rente og kostnad.

§ 169. Hev ikkje kjøparen yverteke forkjøps-, løysings- eller atterkjøpsrett, bruksrett, leigerett, servitut, føderaad, livrente eller grunntyngsle, skal verdet svarast av kjøpesumen,

so langt han rekk. Naamsretten fastset verdet, um inkje anna er avtala. 21 novbr.

Dersom rettshavaren krev det, skal vederlaget for ein rett til bruk eller tidvisse ytingar, som er skipa for livstidi til ein eller fleire, reidast ut med ein kapital, som vert utrekna etter fire av hundrad i aarsrente og døyingslisturne til den Norske Enkjekassa. Krev han det ikkje, og dei, som spursmaalet kjem ved, ikkje vert einige um noko anna, skal vederlaget reidast ut med ein gaaande sum, som svarar til det, bruket eller ytingarne er verde for aaret. Det same gjeld andre rettar, som varer uvisst lengje. Vederlagssumen skal betalast ut fyreaat for kvart fjordungaar, og rettshavaren er ikkje skyldig aa betala noko tilbake, um retten fell burt, fyrr fjordungaaret er ute.

§ 170. Naar det skal reidast ut ein aarleg vederlagssum etter § 169 andre leden, kann rettshavaren krevja, at det av kjøpesumen skal setjast inn i ein godkjend sparebank ein sum, som svarar til fem og tjuge gonger aarssumen, og at vederlaget skal betalast ut til han av denne kapitalen og renta, til retten fell burt. Kann det ikkje takast undan ein so stor sum, vert vederlaget utbetala, so lengje den undantekne sumen med rente rekk til.

Gjeld det ein rett, som er skipa for livstidi til nokon, kann kvar den, som auktionen kjem ved, so framt det er spursmaal um retten hans, krevja, at vederlaget, i staden for aa verta utreidt paa denne maaten, skal ytast gjenom ei livrente, som vert kjøpt i eit livstrygdelag, som Kongen hev godkjent vedtekterne til.

§ 171. Hefter det paa eigedomen eit vilkaarbunde krav, som etter auktionsvilkaari ikkje skal verta staaande, skal det av kjøpesumen, so langt han rekk, setjast inn i ein godkjend sparebank den sumen, som trengst til aa stetta rettshavarane, um inkje anna er avtala.

§ 172. Kjøparen kann ikkje krevja skadebot hjaa saksøkjaren for vanheimel eller for lyte ved eigedomen eller tilhøyrsla, so framt ingen sers rettsgrunn er til stades. Ved tvangsauktion etter utlegg gjeld det same andsynes den saksøkte òg.

§ 173. For den parten av skyldnaden sin, som kjøparen skal avgjera med pengar, kann rettshavarar søkja inn uppfylling gjenom tvangsauktion yver eigedomen utan søksmaal, og utan at fyresegnerne i §§ 111 og 117 vert fylgde.

Auktionskostnaden, som er forfallen, kann søkjast inn med panting hjaa kvar den, som er andsvarleg for han.

§ 174. Naar stadfesting er gjevi, syter naamsretten utan drygjing for, at det vert tinglyst ei utsegn um, at eigedomen er seld paa tvangsauktion.

21 novbr. Tinglysingi hev den verknaden, at den retten, kjøparen hev vunne med stadfestingi, gjeng fyre kvar rett, som er tinglyst samstundes eller seinare i eigedomen og den selde tilhøyrsla, dersom den saksøkte eller den, som hev retten fraa han, hev skipa retten med friviljug aatgjerd.

Mot rettsskiping gjenom utlegg hjaa den saksøkte eller den, som hev retten fraa han, og mot konkursbuet deira hev kjøparen rettsvern utan tinglysing.

§ 175. Naar stadfestingsorskurden hev vorte rettskraftig, og kjøparen etterviser, at han hev halde skyldnaden sin etter auktionsvilkaari, kann han krevja auktionsskøyte hjaa naamsretten.

Samstundes med at skøyta vert tinglyst, skal den utsegni, som er tinglyst etter § 174, slettast or panteregistret.

§ 176. Dei hefti, som hev falle burt med stadfestingi, kann kjøparen utan løyvebrev faa mortificera med dom.

Han kann dessutan krevja, at dei vert avlyste, naar stadfestingsorskurden er halden uppe i rettskraftig dom andsynes rettshavarane, eller naar uppreisingsfresten er ute.

10de kapitel.

Tvangssal av skip og skipspartar.

§ 177. Naar eit krav hev pantetrygd i skip eller part i norsk skip, som er registrera, kann panthavaren etter forfallstid gjenom søksmaal faa høve til tvangssal, utan at han fyrst tek utlegg.

§ 178. Hev ein panthavar i norsk registrera skip eller part i norsk registrera skip krav paa ein viss pengesum, kann han etter forfallstid søkja inn uppfylling gjenom tvangssal, utan at han fyrst legg upp søksmaal, dersom panteretten er skipa i skifteutlegg eller i eit registrera pantebrev, og ein norsk notarius, lensmann eller forliksmann eller tvo vitne hev rettkjent underskrifti til utgjevaren paa pantebrevet.

Lyder ikkje pantebrevet paa ein viss sum, maa storleiken paa kravet vera fastsett anten i eit tvangskraftigt grunnlag eller med ei skriftleg vedgaaing, som er stadfest paa den maaten, som er nemnd ovanfyre.

§ 179. Tvangssal etter § 178 kann ikkje krevjast utan at den saksøkte minst tvo vikur fyreaat gjenom tilsegjing hev fenge varsel um, at krav um auktion kjem til aa gjerast, dersom ikkje den skuldige sumen vert betala. Varslet kann han ikkje gjeva avkall paa fyreaat.

Hev ikkje den saksøkte kjend tilhaldsstad i riket, og hev

han helder ikkje nokon fullmegtig, som bur her og kann taka mot tilsegjingi, trengst ikkje varsel, og tvangssal kann krevjast tvo vikur etter forfall. 21 novbr.

Høyrer kravet til ein bank eller ein annan institution med ein plan, som er fastsett i lov eller som Kongen hev godkjent, eller høyrer det til stat eller kommune eller til midel, som det offentlege styrer (fond, legat, skiftingar, arvmidel og slikt), kann vedkomande styre gjeva tilsegjing i innskrive brev etter reglarne i § 56. Det kann sjølv levera inn brevet til posten og gjeva dei paaskrifterne og vitnemaali, som er nemnde i § 178 i lov um domstolarne.

§ 180. Naar ein panthavar kann krevja, at eit skip skal tvangsseljast, utan at han fyrst tek utlegg, kann han òg krevja forbod etter § 95.

Naar slikt forbod er gjort, gjeld ikkje §§ 111 og 195.

§ 181. Paa tvangsauktion yver norsk registrera skip gjeld elles fyresegnerne i 9de kapitel paa tilsvarande maate, um inkje anna er sagt i lov. Til tinglysing svarar innskriving i skipsregistret.

§ 182. Fyresegnerne i § 107 um, at tvangsauktion etter utlegg ikkje kann krevjast fyrr fire eller tvo maanader etter utleggstenesta, gjeld ikkje.

Helder ikkje gjeld fyresegnerne i § 117.

§ 183. Auktionen kann haldast paa heimstaden til skipet, naar reidaren samtykkjer, eller naar han minst seks maanader fyre auktionslysingi hev fenge uppmaning gjenom tilsegjing um aa føra skipet heim.

§ 184. Naamsretten kann setja fresten for auktionslysingi kortare enn sagt i § 120, naar serlege grunnar er for det.

Forutan i dei bladi, som er nemnde i § 120, skal auktionen lysast ut i eit blad, som serleg er etla for folk, som hev med skipsferdsle aa gjera. Derimot trengst ikkje uppslag.

§ 185. So snart auktionen er vedteken, skal naamsretten uppmana reidaren og skipsføraren, dersom han er til stades, til aa upplysa, um det er sjøpanterett i skipet, og gjeva dei upplysningarne, som trengst um han. Dersom reidaren eller skipsføraren so ikkje gjev upplysning um dei sjøkravi, han kjenner til, vert han personleg andsvarleg for dei. I uppmaningi skal retten segja fraa um det.

Er det trulegt etter dei upplysningarne, naamsretten hev teke imot, at det er sjøpanterett i skipet, skal han utan drygjing gjeva sjøpanthavaren bod i innskrive brev og med det same beda han melda og grunngjeva kravet sitt snarast raad er.

§ 186. Naar ein sjøpanthavar ikkje hev meldt kravet

21 novbr. sitt for naamsretten, fyrr stadfestingsorskurden vert gjeven, kann han ikkje anka paa orskurden av den grunn, at kjøpesumen etter rett uppgjer er mindre enn det minste bodet, som kunde verta vedteke.

§ 187. Tvangssal av part i norsk skip og tvangssal av norsk uregistrera skip skal haldast etter fyresegnerne i 11te kapitel, um inkje anna er sagt i lov.

Tvangsauktion vert halden paa den staden, der skipet er, eller paa heimstaden til skipet, etter som saksøkjaren vil. Gjeld det skipspart, kann auktionen haldast jamvel paa bustaden til partsreidaren.

§ 188. Fyresegnerne i fyrre paragrafen gjeld paa tilsvarande maate um tvangssal av utanlandsk skip og skipspart.

Utanlandsk skip, som vilde vera registreringspliktigt, um det var norsk, kann likevel berre seljast paa tvangsauktion. Auktionen vert kravd hjaa naamsretten, som òg fyrebur og styrer han. Fyresegnerne i §§ 119, 120 og 184 gjeld paa tilsvarande maate. Melding vert send i innskrive brev til skipsføraren, um han er til stades i riket og tilhaldsstaden hans er kjend. Kann det gjerast utan skadeleg hefting, vert melding òg send til registreringsmagti i heimlandet, um skipet er registrera. Fyresegnerne i § 185 fyrste punktum og andre leden vert òg fylgde so langt raad er. Betalingsfresten skal vera minst seks vikur.

11te kapitel.

Tvangssal og onnor stetting av lausøyre.

I. Aalgjeldande fyresegner.

§ 189. Etter avsetning kann tvangssal eller onnor stetting av lausøyre ikkje krevjast, fyrr grunnlaget hev vorte rettskraftigt, minder den saksøkte samtykkjer.

Stetting kann likevel krevjast tidlegare, dersom det trengst til aa hindra nokon større verdmink eller altfor stor kostnad, som ikkje den saksøkte reider ut fyreaat eller gjev trygd for. Fyrr retten godtek kravet, skal han gjeva den saksøkte høve til aa segja si meining, dersom det kann gjerast utan skadeleg hefting.

Vinningen kann ikkje utan samtykkje fraa den saksøkte betalast til saksøkjaren, fyrr grunnlaget hev vorte rettskraftigt, og ikkje fyrr ein maanad etter avsetningstenesta.

§ 190. Etter utlegg kann dekkjingssøkjing setjast i verk jamvel etter krav fraa den saksøkte, naar ein fullgod grunn vert nemnd. Dette gjeld jamvel um saksøkjaren ikkje endaa kann krevja stetting.

Fyrr kravet vert godteke, skal saksøkjaren faa høve til 21 novbr.
aa segja si meining, um det kann gjerast utan skadeleg hefting

Utan samtykkje fraa den saksøkte kann det, som kjem inn, ikkje betalast til saksøkjaren, fyrr grunnlaget hev vorte rettskraftigt, og ikkje fyrr ein maanad etter utleggstenesta.

§ 191. Naar eit krav paa ein viss pengesum er trygda med handpant, og panthavaren hev tingen i sitt være, kann han etter forfallstid freista aa faa uppfylling av pantet, utan at han fyrst reiser søksmaal.

Er sumen ikkje visst fastsett i pantsetgjingi, maa han vera fastsett anten i eit tvangskraftigt grunnlag eller i skriftleg vedgaaing.

Dersom eigaren til pantet er nemnd i pantsetjingi og hev kjend tilhaldsstad i same byen eller heradet som panthavaren, kann stetting ikkje krevjast, utan eigaren minst tvo vikur fyreaat hev fenge tilsegjing um, at stetting vert kravd, so framt den skuldige sumen ikkje vert betala. Panthavarar, som hev løyve til aa driva utlaansverksemd mot handpant, kann i staden varsla skuldmennerne i kunngjering for aalmenta, utan at namni deira vert nemnde. Kunngjeringi maa setjast i eit blad, som er mykje lese der paa staden, minst tri vikur fyrr stetting kann krevjast.

§ 192. Hev ikkje saksøkjaren beste prioritet, kann han ikkje krevja stetting utan samtykkje fraa den panthavaren, som hev betre prioritet, minder han løyser han ut eller gjev trygd for kravet hans.

Ein panthavar maa taka mot utløysing, jamvel um kravet hans ikkje er forfalle.

§ 193. Skal nokon ha stetting etter utlegg, og han ber fram kravet for ein annan naamsmann enn den, som hev halde utleggstenesta, maa han leggja ved ei rettkjend utskrift. Elles er det nok aa visa til utleggstenesta og nemna namnet og bustaden til den saksøkte og tidi for tenesta.

§ 194. Naar naamsmannen godtek eit krav um stetting, skal han straks gjeva melding til den saksøkte, dersom han hev kjend tilhaldsstad i riket.

§ 195. Naar kravet til saksøkjaren er 100 krunur eller meir, kann naamsmagti, um det vart kravt, setja ut dekkjingssøkjingi upp til fire maanader, so framt den saksøkte straks betalar den lovlege kostnaden og ein femtepart av kravet, men minst 50 krunur, med rente, og bind seg til aa betala resten i maanadsavdrag paa minst 25 krunur, og tilhøvi elles er for utsetjing. Fyrr naamsmagti gjer vedtak um utsetjing, bør ho gjeva saksøkjaren høve til aa segja si meining.

21 novbr. Dersom eit avdrag ikkje vert betala i rette tid, fell utsetjingi burt. Ny utsetjing kann ikkje gjevast.

Desse fyresegnerne gjeld ikkje skattar og andre offentlege avgifter til stat og kommune, krav, som er jamstellte med skattar i pantetrygd og innsøkjingsmaate, eller krav, som hev grunnlaget i lovsett forsytings-skyldnad. Mot vedtak, som retten gjer etter denne paragrafen, gjeld ikkje kjæremaal.

§ 196. Den som hev kjøpt ved tvangssal, kann ikkje krevja skadebot hjaa saksøkjaren for vanheimel eller for lyte ved tingen, so framt ingen sers rettsgrunn er til stades. Ved tvangssal etter utlegg gjeld det same andsynes den saksøkte òg.

§ 197. Ved tvangsauktion kann ingen krevja, at bodet hans vert vedteke eller at han skal gaa inn i bodet til ein annan, av di han hev ein forkjøps-, løysings- eller atterkjøpsrett.

Avtale um, at nokon ikkje skal gjera bod paa tvangsauktion eller ikkje kjøpa ved anna tvangssal eller gjera bod berre til ei viss grense, er ikkje bindande.

II. Um ting.

§ 198. Utsøkte ting skal ikkje seljast fyrr ein maanad etter utleggstenesta.

Men sal kann likevel haldast tidlegare, naar saksøkjaren og den saksøkte er einige, eller naar ein av dei krev det og sal er naudsynleg til aa hindra større verdmink eller ein kostnad, som er altfor stor etter maaten, og som den saksøkte ikkje reider ut fyreaat eller gjev trygd for.

§ 199. Salet vert halde i den byen eller i det heradet, der tingi er. Naar saksøkjaren og den saksøkte er einige um, at tingi kann seljast paa ein annan stad, skal det gjerast, dersom det daa er von um aa faa meir inn, eller dersom tingi ikkje hefter for noko anna krav, etter det naamsmannen veit.

Naamsmannen kann elles òg fastsetja, at ein ting skal sendast til ein annan stad og seljast der, dersom det daa er von um aa faa inn helder mykje meir og det ikkje er utilraadelegt aa senda tingen dit. Fyrr han gjer vedtaket, skal han gjeva partarne høve til aa segja si meining, dersom det kann gjerast utan skadeleg hefting. Tingen vert send paa vaagnaden til den saksøkte.

§ 200. Det er naamsmannen, som styrer tvangsauktion. Han fastset tidi og staden og skriv ut kunngjering um auktionen.

Tidi skal setjast soleis, at det vert minst tvo vikur millom fyrste gongen kunngjeringi stod i blad, og auktionsdagen. Men tidi kann setjast kortare i dei tilfelli, som er nemnde i § 198 andre leden.

So langt raad er skal naamsmannen i tide gjeva den sak- 21 novbr.
søkte melding um auktionsdagen.

§ 201. Kunngjeringi skal kalla auktionen tvangsauktion, innehalda tidi og staden for auktionen og nemna generelt dei ting, som skal seljast. Sers verdfulle ting vert serskilt nemnde.

Kunngjeringi skal setjast inn einn gong i eit blad, som er mykje lese der paa staden, og paa landet slaaast upp paa ein høveleg stad i sokni. Kann ikkje dette gjerast, for di fresten er sett kortare enn tvo vikur, skal naamsmannen gjera auktionen kjend paa annan tenleg maate.

Naamsmannen kann taka ved aa lysa endaa meir og aa setja upp auktionskatalog eller ei onnor slik liste.

§ 202. Dersom det elles vilde verta altfor stor kostnad etter maaten, kann naamsmannen fastsetja, at ein ting, som er lite verdt, skal seljast utan serskild utlysing paa ein annan tvangsauktion.

§ 203. Auktionen skal setjast til ei onnor tid, dersom fyresegnerne um lysing i § 200 andre leden eller § 201 fyrste og andre leden er sette til sides og ikkje meir kann fylgjast.

§ 204. Vert auktionen avlyst, skal det kunngjerast paa høveleg maate so langt raad er.

Vert auktionen dagsett paa nytt, rettar lysing og melding seg etter dei vanlege reglarne.

§ 205. Det er saksøkjaren, som set upp auktionsvilkaari. Dersom dei er ulovlege eller set til sides anna folks gagn, kann naamsmannen brigda dei. Naamsmannen set upp auktionsvilkaari, dersom saksøkjaren ikkje hev gjort det, eller dersom det er fleire saksøkjarar, og dei ikkje vert einige.

Auktionsvilkaari maa ikkje innehalda uvanlege fyresegner, som kann gjera folk mindre kjøpehuga. Betalingsfresten for betalingsføre kjøparar kann ikkje setjast kortare enn seks vikur, um ikkje alle, som auktionen kjem ved, samtykkjer. For sers verdfulle ting kann naamsmannen setja ein lengre betalingsfrest. Den saksøkte kann ikkje faa tilslag, utan at han betalar straks eller gjev trygd. Auktionskostnaden skal naamsmannen fastsetja etter reglarne i § 133. Dei skal svarast fyrst av auktionspengarne; men det saksøkjaren skal ha for kravet um auktion og for møte kann leggjast paa kjøparane attaat kjøpesumen ; likeins vederlaget til innkrevjaren.

Auktionsvilkaari skal naamsmannen fastsetja og lesa upp, fyrr uppropet tek til, og paa auktionen skal dei vera aa sjaa for dei, som ynskjer det.

§ 206. Saksøkjaren tek, med godkjenning fraa naamsmannen, ein paalitande tridjemann til aa krevja inn auktions-

21 novbr. pengarne paa andsvaret til saksøkjaren. Naamsmannen kann takast til innkrevjar.

Hev meir enn ein saksøkjar kravt auktion, og dei ikkje er einige um valet, nemner naamsmannen upp innkrevjar.

Innkrevjaren er sjølvskuldmann for, at auktionspengarne vert rett betala.

§ 207. Innkrevjaren er til stades paa auktionen. Han avgjer, um ein bjodar skal faa betalingsfrest, og um tingen skal gjevast til han straks eller gøymast for hans rekning, til han betalar.

Vert ein bjodar avvist eller negta betalingsfrest utan rimeleg grunn, og ein rettshavar hev skade av det, er innkrevjaren andsvarleg.

§ 208. Auktionsmøtet er aalmennmøte.

Auktionen kann fremjast, jamvel um saksøkjaren ikkje

Tingi vert uppropte ein for ein, um ikkje dei er so, at det er turvande eller høvelegt aa ropa dei upp under eitt eller i større eller mindre deilder. Rekkjefylgja i ein katalog eller ei onnor slik liste bør naamsmannen ikkje vika ifraa utan serleg grunn. Elles bør ynskje fraa den saksøkte um rekkjefylgja for uppropet fylgjast so langt raad er.

Tingi skal helst vera til stades eller i nærleiken, so folk hev høve til aa sjaa paa dei.

§ 209. Fyrr tilslag vert gjeve, skal det høgste bodet kunngjerast gong paa gong høgt og tydeleg.

Viser det seg, at tvo eller fleire hev gjort det høgste bodet, eller vert det tvist um bodet, skal naamsmannen beda folk gjera bod framleis. Nyttar ikkje det, avgjer han, kven som skal reknast for aa ha gjort høgste bodet.

Dersom ikkje auktionsvilkaari gjer atterhald um frest, skal innkrevjaren straks taka ved eller vraka bodi. Bjodarane maa staa ved bodet sitt, til avgjerdi er teki eller fresten er ute.

For kvart sal skal tingen, namnet paa kjøparen og kjøpesumen skrivast inn i auktionsboki. Vert kjøpesumen betala straks, skal det òg førast inn.

Vert det tvist um umstende, som hev hendt paa møtet og hev noko aa segja, skal naamsmannen straks freista aa faa upplysning gjenom utsegner fraa folk, som er til stades, og det naudsynlege vert innført i auktionsboki.

§ 210. Naar naamsmannen meiner, at det er selt nok til aa svara kravet med kostnad, sluttar auktionen, um ikkje den saksøkte krev, at dei ting, som er att, skal seljast, dei òg.

§ 211. Naar bodet er vedteke, er kjøparen eigar, og tingen ligg for hans rekning og vaagnad.

§ 212. Meiner tridjemann, at eigedomsretten hans var til

hinder for eit tvangssal, som er sett i verk, kann han gjera retten gjeldande med søksmaal for dei vanlege domstolarne, um ikkje spursmaalet um eigedomsretten hans er sjølvstendigt avgjort under fullføringi med dom etter § 55. 21 novbr.

Den saksøkte kann berre søkja tingen tilbake, naar tvangsgrunnlaget rettskraftigt er avteke eller ugilda, eller naar det rettskraftigt er avgjort, at kravet til saksøkjaren ikkje var til paa seljingstidi. Søksmaalet maa reisast innan tri maanader etter det er høve til det, og i alle tilfelle innan eit aar etter salet. Hev kjøparen vore i god tru, maa den saksøkte gjeva han vederlag for det, som han hev betala for tingen.

§ 213. Betalar ikkje ein auktionskjøpar kjøpesumen innan fresten er ute, kann kjøpesumen søkjast inn med panting.

Er tingen ikkje utlevera, kann han setjast til ny auktion etter dei same reglarne, som var det gjort utlegg i han, likevel so, at §§ 195 og 198 ikkje gjeld. Er tingen lite verdt, bør han helst seljast paa ein auktion, som vert halden yver annan lausøyre.

Den fyrste kjøparen hefter for alt utlegg og tap, som det hev valda, at han ikkje betala i rett tid, og han hev ikkje krav paa yverskotet, um den nye auktionen yver tingen skulde gjeva noko.

§ 214 Naamsmannen kann taka ved, at ein ting skal seljast under hand i staden for paa auktion, dersom det er ventande, at det daa kjem meir inn enn med auktionssal. Fyrr han gjer vedtaket, skal han gjeva partarne høve til aa segja si meining, um det kann gjerast utan skadeleg hefting. Kjøpesumen vert innbetala til naamsmannen, eller til ein annan, um partarne er einige.

Hev det vore uraad aa faa i stand underhandsal innan ei rimeleg tid, eller viser det seg elles aa vera vanskar med det, kann naamsmannen gjera vedtak um tvangsauktion.

§ 215. Naar saksøkjaren hev panterett i pengar, og kravet hans um dekkjing er godteke, skal naamsmannen betala til saksøkjaren det, han skal ha; likeins til andre rettshavarar, um dei skal ha noko. Er det nokon annan, som hev pengarne, kann naamsmannen gjeva tilvising paa han.

Betaling eller tilvising etter utlegg maa han likevel ikkje gjeva utan samtykkje fraa den saksøkte fyrr ein maanad etter utleggstenesta.

III. Um verdpapir, krav og andre rettar.

§ 216. Dersom saksøkjaren hev pant i krav eller andre rettar, hev han rett til aa gjera det, som trengst til aa halda dei i kraft. Er det naudsynlegt aa ha i hende eit skuldbrev

21 novbr. eller eit anna dokument, som naamsmannen etter § 92 hev teke i sitt være eller yvergjeve i varetekt hjaa ein annan, skal naamsmannen eller gøymaren gjera det, som trengst, naar saksøkjaren eller den saksøkte krev det.

Er panteretten skipa med utlegg, tek naamsmannen mot dei ytingarne, som forfell, til det vert teke avgjerd um dekkjing, um ikkje partarne vert einige um noko anna.

§ 217. Verdpapir, som hev børs- eller marknadskurs, skal naamsmannen freista aa selja under hand gjenom ein bank eller ein meklar til dagskurs.

Hev det ikkje vore raad aa faa i stand underhandsal innan ei rimeleg tid, kann naamsmannen gjera vedtak um tvangsauktion, um det vert kravt.

Paa same maaten skal det gjerast med utanlandske gaaande mynter og pengesetlar, som saksøkjaren ikkje vil taka mot i betaling etter dagskurs i samhøve med § 215.

§ 218. Lyder eit verdpapir paa namn, kann naamsmannen i staden for den saksøkte og med rettsverknad for han gjeva paaskrift paa det um yverføring til kjøparen og gjeva alle utsegnerne, som salet gjer naudsynlege.

§ 219. Eit pengekrav kann naamsmannen tilvisa saksøkjaren til innkrevjing, um han krev det.

Tilvising etter utlegg maa naamsmannen ikkje gjeva utan samtykkje fraa den saksøkte, fyrr tvo vikur etter utleggstenesta, minder det er grunn til aa ottast at heile kravet eller noko av det elles vilde spillast.

§ 220. Dersom pengekravet er større enn kravet til saksøkjaren, og den saksøkte eller andre, som fullføringi kjem ved, krev trygd for det yverskotet, som det kannhenda vert, kann pengekravet berre tilvisast til innkrevjing, naar saksøkjaren gjev slik trygd, som naamsmannen fastset, eller naar han paa eige andsvar tek til innkrevjar ein paalitande tridjemann, som naamsmannen godkjenner. Naamsmannen kann takast til innkrevjar.

Innkrevjaren hev same rett og skyldnad som ein saksøkjar, som hev fenge eit krav tilvist til innkrevjing.

§ 221. Um kvar tilvising gjev naamsmannen den saksøkte melding i innskrive brev, um han hev kjend tilhaldsstad i riket.

Tilviser naamsmannen eit krav, som knyter seg til ihendehavar- eller orderpapir eller skuldbrev, skal han gjeva det til saksøkjaren med paaskrift um tilvisingi.

§ 222. Naar eit krav er tilvist til innkrevjing, hev saksøkjaren rett til aa gjera paakrav, segja upp kravet, søkja det inn paa rettsleg veg og taka mot og kvitta for betalingi. Skuldmannen kann betala til saksøkjaren med frigjerande verk-

nad andsynes den saksøkte, so lengje ikkje tilvisingi er att- 21 novbr.
teki og saksøkjaren hev fenge vita det.

Fær saksøkjaren inn meir, enn han skal ha, betalar han det til den saksøkte eller til dei, som elles hev krav paa det.

§ 223. Den saksøkte skal gjeva til den saksøkjaren, som hev fenge tilvising paa eit krav, alle dokumenti, som trengst, naar kravet skal gjerast gjeldande.

Vil han det ikkje, kann saksøkjaren krevja, at naamsretten gjev orskurd for aa nytta tvangsraader etter 13de kapitel.

§ 224. Er ei motyting fraa den saksøkte vilkaar for eit krav, som er tilvist til innkrevjing, og den tingen, som den saksøkte skal yta, er i hans være, kann saksøkjaren krevja aa faa tingen, so han kann uppfylla motytingi, so framt han kunde ha fenge utlegg i han, og ingen hev ein betre rett, som er til hinder. Den saksøkte kann krevja, at tingen skal leverast anten beinveges til skuldmannen hans eller til ein paalitande tridjemann, som naamsmannen nemner upp.

§ 225. Naar saksøkjaren reiser søksmaal til innkrevjing, skal han gjeva den saksøkte, som kravet er utlagt hjaa, varsel um søksmaalet med uppmaning um aa verta hjelpeintervenient i saki. Varslet trengst ikkje, dersom den saksøkte ikkje hev kjend tilhaldsstad i riket.

Den avgjerdi, som retten tek um kravet, hev verknad for og imot den saksøkte og alle andre, som fullføringi kjem ved.

§ 226. Saksøkjaren er andsvarleg for den skaden, han valdar den saksøkte og andre, som fullføringi kjem ved, med forsøming, naar han skal søkja inn eit krav, som han hev fenge tilvist til innkrevjing sjølv eller gjenom innkrevjar.

Viser saksøkjaren eller innkrevjaren seg etterlatig, kann den saksøkte og andre, som fullføringi kjem ved, krevja, at naamsmannen skal taka att tilvisingi og i staden tilvisa kravet til innkrevjing gjenom ein innkrevjar, som naamsmannen nemner upp. Fyrr han tek avgjerdi, skal han gjeva saksøkjaren høve til aa segja si meining.

Naar naamsmannen tek att tilvisingi, gjev han paaskrift um det og gjev den saksøkte og skuldmannen melding i innskrive brev.

Negtar saksøkjaren aa gjeva ifraa seg dei dokumenti, han tok imot, kann den saksøkte krevja, at naamsmannen gjev orskurd for aa nytta tvangsraader etter 13de kapitel.

§ 227. Dersom saksøkjaren vil gjeva avkall paa den retten, han fekk, daa naamsmannen tilviste han eit krav til innkrevjing, maa han gjeva naamsmannen og skuldmannen melding og syta for, at dokumenti fær paaskrift um avkallet. Likeins gjev han melding til den saksøkte, um han hev kjend

21 novbr. tilhaldsstad i riket. Meldingi til skuldmannen og den saksøkte skal gjevast i innskrive brev. Regelen i § 226 siste leden gjeld her òg.

§ 228. Dersom eit krav fyrst forfell um noko lang tid, eller dersom ei motyting, som den saksøkte ikkje godviljug legg, er vilkaar for kravet, kann naamsmannen, naar saksøkjaren eller andre, som fullføringi kjem ved, krev det, gjera vedtak um, at det skal gjerast i pengar paa annan høveleg maate; det same gjeld, dersom det vilde vera vanskar eller urimeleg kostnad med aa søkja inn kravet.

Fyrr naamsmannen gjer vedtaket, skal han gjeva dei, som fullføringi kjem ved, høve til aa segja si meining, dersom det kann gjerast utan skadeleg hefting.

Eit slikt vedtak gjer um inkje ei eldre tilvising til innkrevjing, um ei slik tilvising er gjevi. Regelen i § 226 siste leden gjeld her òg.

§ 229. Skal andre rettar enn krav paa pengar nyttast til dekkjing, gjeld reglarne ovanfyre paa tilsvarande maate, so langt dei høver.

Naamsmannen fastset den maaten, som retten skal nyttast til dekkjing paa. I staden for aa lata saksøkjaren eller ein innkrevjar bruka retten eller søkja han inn, kann naamsmannen taka ved aa selja han eller leiga han ut, eller naar det er lovlegt høve til det, kann han taka ved, at ein styrar skal bruka retten etter reglar, som naamsmannen fastset. Fyrr han gjer vedtaket, bør han gjeva den saksøkte og dei, som elles er luthavarar i retten, høve til aa segja si meining, um det kann gjerast utan skadeleg hefting.

12te kapitel.

Utlegg og dekkjing i einskilde serlege tilfelle.

§ 230. Utlegg kann ikkje takast i reidskapar, apparta og innbu-ting, som høyrer til eit apotek og er naudsynlege for drifti.

Er det teke utlegg i vareupplaget til eit apotek, kann berre dei varurne, som ikkje trengst til regelrett og forsvarleg drift, takast burt og seljast serskilt til aa faa inn pengar til aa betala kravet til saksøkjaren med. Andre varur vert verande ved apoteket og kann nyttast i drifti og seljast som vanleg paa den maaten.

Til aa føra tilsyn med dei varurne, som er att paa apoteket, og taka mot betalingi ved sal kann saksøkjaren krevja, at naamsretten nemner upp ein paalitande tridjemann, naar grunnlaget hev vorte rettskraftigt eller den saksøkte samtyk-

kjer. Um uppnemningi gjev naamsretten fraasegn til vedko- 21 novbr.
mande departement.

Den saksøkte vert ikkje rekna for aa ha varurne lenger i sitt være, naar tilsynsmannen byrjar tenesta, og saksøkjaren vert rekna for aa ha kravt dekkjing, naar han krev, at tilsynsmann skal verta uppnemd.

§ 231. Viser det seg, at det er sers vandt aa halda eit tilsyn etter § 230, eller at det ikkje gjev saksøkjaren god nok trygd, kann han krevja, at ein styrar vert innsett til aa driva apoteket. Styraren skal fylla vilkaari for aa vera apotekar.

Naamsretten gjer vedtak um dette og skal senda fraasegn til vedkomande departement, som godkjenner valet paa styrar og gjev nøgjare reglar um styringi. Ho kann ikkje vara lenger enn eit aar utan samtykkje fraa departementet.

§ 232. For utlegg i jarnvegar, sporvegar, telegrafar og telefonanlegg, som er til bruk for aalmenta, og i gassverk og elektricitetsverk, som leverar ljos eller kraft til meir enn einn, gjeld desse serskilde reglarne:

Bruket med grunn, verkstader og andre bygningar vert rekna for ein einaste fast eigedom. Innreidnad, lokomotiv, vogner, skinnur, stolpar, traadnett, maskinur, reidskapar, innbu og upplag, som høyrer til bruket og er etla til drifti, vert rekna for tilhøyrsle til den faste eigedomen. Utlegg kann berre takast i heile bruket med tilhøyrsle.

Utleggstenesta skal haldast paa den staden, der verksemdi hev hovudkontoret sitt.

Naar saksøkjaren krev det, skal naamsretten setja bruket under anna folks styring, naar tvangsgrunnlaget hev vorte rettskraftigt, eller den saksøkte samtykkjer. Vedkomande departement nemner upp ein eller fleire styrarar og gjev nøgjare reglar for styringi.

Tridje bolken.

Fullføring, naar det gjeld krav paa anna enn pengar.

13de kapitel.

§ 233. Dersom den saksøkte etter tvangsgrunnlaget skal yverlata eller vika fraa fast eigedom, heilt ut eller i nokon mun, skal naamsmannen, so langt fullføringi gjer det turvande, faa burt folk og ha vekk lausøyre og lata saksøkjaren faa innehavingi.

Skal lausøyre havast burt, og det ikkje kann yverlatast til den saksøkte eller ein vaksen mann eller kvinne av hus-

21 novbr. folket hans, syter naamsmannen for aa føra det burt og gøyma det for den saksøkte si rekning. Trengst det, kann naamsmannen fyrebils krevja rom for tingi paa eigedomen, um det er høve til det. Naamsmannen gjev, um raad er, den saksøkte og dei, som han veit er rettshavarar i tingi, melding um, at dei er burtførde, og bed den saksøkte henta dei og betala kostnaden. Dersom den saksøkte ikkje gjer dette innan ein rimeleg frest, endaa han fær ny uppmaning, kann tingi seljast, til aa faa inn kostnaden etter dei same reglarne, som var det teke utlegg i dei, likevel so, at §§ 195 og 198 ikkje gjeld.

Dersom ein tridjemann sit paa eigedomen og ikkje vil vika ifraa, kann saksøkjaren krevja, at han etter reglarne i § 229 fyrste leden fær tilvising paa det kravet, som den saksøkte hev paa aa faa eigedomen utlevera.

§ 234. Vert det kravt, at ein leigar skal kastast ut etter slik avtale, som er nemnd i § 3 nr. 9, maa avtala og, um so skal vera, prov for uppsegjing leggjast ved.

Godtek naamsmannen kravet um utkasting, gjev han gjenom tilsegjing leigaren uppmaning um aa flytja innan ei vike og fraasegn um, at han elles vert utkasta. Er den fastsette leigetidi ute eller lovleg uppsegjing gjevi med eit varsel paa minst ei vike, kann utkasting haldast utan serskilt varsel.

Dersom leigaren er familjeforsytar, hev han rett til aa henta lausøyren sin i tvo vikur etter utkastingstenesta, jamvel um han ikkje betalar kostnaden samstundes, so fram tingi er undantekne fraa utlegg eller kann krevjast undantekne.

§ 235. Dersom den saksøkte etter tvangsgrunnlaget skal gjeva fraa seg visse lausøyreting eller levera ei viss mengd lausøyreting av eit serskilt nemnt slag, og han hev dei i sitt være, skal naamsmannen taka dei fraa han og yverlata dei til saksøkjaren.

Kjem det paastand um, at det er ein tridjemann, som eig nokon av desse ting, skal paastandet førast inn i utleggsboki. Men gjeld tvangsgrunnlaget ein viss ting, skal han leverast ut i alle tilfelle. Er tingen i tvangsgrunnlaget berre nemnt etter sitt slag, skal utlevering derimot negtast, um paastandet vert prova med det same, eller um paastandet daa vert gjort trulegt og provet vert utfyllt etter ei kort utsetjing. Naamsmannen gjev, um so er, tridjemann melding i inn skrive brev.

Dersom ein tridjemann sit med tingen og ikkje vil levera han ut, kann saksøkjaren krevja, at han etter reglarne i § 229 fyrste leden fær tilvising paa det kravet, som den saksøkte hev paa aa faa tingen utlevera.

§ 236. Vert ein viss lausøyreting, som den saksøkte skal levera ut etter tvangsgrunnlaget, ikkje funnen i hans

være, og han ikkje gjer det trulegt, at uppfyllingi er raadlaus, 21 novbr.
skal naamsmannen, naar saksøkjaren krev det, leggja paa han ei tvangsbot for kvar dag eller vike, som gjeng, utan at han gjer skyldnaden sin.

Tvangsboti gjeng til rikskassa, og saksøkjaren søkjer ho inn etter reglarne um fullføring av pengekrav. Ho kann ikkje søkjast inn for meir enn aatte vikur paa ein gong. Læt saksøkjaren lengre tid gaa, gjeng ingi bot meir, fyrr den, som alt er paaførd, er betala, eller saksøkjaren hev kravt utlegg for ho.

Dersom den saksøkte etterviser, at han hev gjort sin skyldnad, eller gjer det trulegt, at det er uraad for han aa uppfylla, skal naamsretten, naar han krev det, i orskurd stogga innsøkjingi av boti og taka av utlegg, som er gjeve. Men dette gjeld berre bot, som er paaførd etter uppfyllingi eller etter hindringi kom.

§ 237. Dersom den saksøkte skal gjera noko anna etter tvangsgrunnlaget enn aa levera ut fast eigedom eller lausøyre, og det kann gjerast utan hans hjelp, skal naamsretten, naar saksøkjaren krev det, i orskurd gjeva han fullmagt til aa lata det gjera paa kostnaden til den saksøkte. Gjer den saksøkte motstand, kann saksøkjaren krevja hjelp hjaa naamsmannen.

Vert det kravt, kann retten likeins i orskurd segja den saksøkte fyre, at han fyreaat betalar ut den kostnaden, som det truleg vert. Etter fullført verk kann han paa same maaten, um so skal vera, fastsetja, kva saksøkjaren skal betala tilbake.

Krev ikkje saksøkjaren slik fullmagt, som er nemnd, skal dei, naar han krev det, freista aa tvinga fram uppfylling med tidbot etter § 236.

§ 238. Dersom den saksøkte etter tvangsgrunnlaget skal gjeva trygd, men ikkje gjer det, kann saksøkjaren krevja avsetning hjaa han med den verknaden, at det avsette godset skal vera trygd, so lengje skyldnaden til aa gjeva trygd varer.

Er umstendi so som nemnt i § 198 andre leden og § 219 andre leden, kann avsett lausøyre, naar so vert kravt, seljast og forfalne krav eller rettar søkjast inn gjenom ein innkrevjar. Det som kjem inn, vert betala til naamsretten, som òg gøymer det.

§ 239. Dersom den saksøkte i andre tilfelle, enn § 238 nemner, etter tvangsgrunnlaget skal gjera noko, som ikkje kann setjast i verk utan hans hjelp, skal dei, naar saksøkjaren krev det, freista aa tvinga fram uppfylling med tidbot i samhøve med § 236.

Tidbot kann ikkje nyttast, naar det gjeld aa tvinga fram

21 novbr. teneste i arbeidsleige eller tvinga nokon til aa taka mot den, som er fest til slik teneste.

§ 240. Gjer den saksøkte imot ein skyldnad, som han hev etter tvangsgrunnlaget, til aa lata noko vera eller til aa finna seg i, at ei gjerning vert gjord, kann naamsretten, naar saksøkjaren krev det, i orskurd segja den saksøkte fyre aa gjeva trygd for den skaden, som kann valdast, um han i framtidi gjer imot skyldnaden sin. Retten fastset, kor stor trygdi skal vera, kva slag ho skal vera av, og kor lengje ho skal hefta. Fyrr retten avgjer kravet um trygd, skal partarne i tilsegjing faa innkalling til munnleg fyrehaving.

Slikt paabod kann òg, naar det vert kravt, gjevast i domen i ei straffesak, som er reist mot den saksøkte til straff etter § 344 i straffelovi.

Hev den saksøkte aaleiskome ein umsnunad, som strider mot retten til saksøkjaren, kann dei freista aa faa att det tidlegare tilstandet etter fyresegnerne i § 237 eller § 239.

§ 241. Dei tvangsaatgjerderne, som dette kapitlet handlar um, kann ikkje fremjast, um ikkje saksøkjaren møter. Er det upplyst eller trulegt, at saksøkjaren hev lovlegt forfall, vert tenesta utsett ei høveleg tid; i anna fall vert ho avlyst. Saksøkjaren fær utan drygjing melding um vedtaket.

Er den saksøkte ikkje til stades, og fullmegtig helder ikkje møter for han, skal naamsmannen etter beste skyn taka vare paa gagnet til den saksøkte so langt raad er etter samraad med egtemaken hans eller andre vaksne folk av husfolket hans. Dersom ingen slik er til stades eller vil segja noko fraa eller til, bør naamsmannen raadføra seg med husverten eller arbeidsgjevaren hans, um det er høve til det, eller med den, som hev tingi i sitt være eller i varetekt.

§ 242. I dei tilfelli, som er nemnde i §§ 236, 237, 239 og 240, skal kravet gjevast inn til naamsretten paa den staden, der den saksøkte hev det vanlege vernetinget i riket, eller der han kann saksøkjast etter § 32 i lov um rettargangsmaaten for tvistemaal.

§ 243. Fyresegnerne i dette kapitlet minkar ikkje paa den retten saksøkjaren hev til aa krevja skadebot for den skaden, som den saksøkte hev valda med pliktstridig aatferd.

Dersom det vert gjeve avkall paa ei fullføring, som hev byrja, eller dersom fullføring faafengt hev vore freista, kann skadebotsøksmaalet reisast for naamsretten. Forlikstinging i forliksraadet trengst ikkje i so fall, og hovudfyrehaving kann dagsetjast utan sakfyrebuing. Elles gjeld dei vanlege reglarne um søksmaal for herads- og byrett.

21 novbr

Fjorde bolken.

Millombils aatgjerder.

14de kapitel.

Arrest.

§ 244. Naar det gjeld aa tryggja tvangsfullføringi i godset til skuldmannen for krav, som gjeng ut paa pengar anten beint fram eller i staden for ei onnor yting, kann arrest haldast, jamvel um saksøkjaren ikkje hev noko tvangsgrunnlag.

Det er ikkje til hinder for arrest, at kravet ikkje er forfalle, eller at det er bunde til eit vilkaar, naar ikkje vilkaaret er so uvisst, at kravet er verdlaust.

Arrest kann ikkje nyttast til trygd for formuestraff og inndraging.

§ 245. Arrest paa gods kann takast ved, naar aatferdi til skuldmannen gjev grunn til aa ottast, at fullføringi elles vilde spillast eller verta vandare i nokon større mun, eller at ho laut haldast i utlandet.

Arrest i skip kann takast ved utan serskild arrestgrunn, naar ein kravsmann, som hev panterett i skipet, krev det, og kravet hans er forfalle.

§ 246. Arrest paa person kann takast ved, naar skuldmannen er um aa reisa or landet, og tilhøvi er so, at det er uvisst, um han etlar seg til landet att, og arrest synest turvande til aa tryggja fullføringi for eit krav, som han kann saksøkjast for her til lands.

Arrest paa person kann ikkje nyttast mot skipsførar eller skipsmannskap, naar skipet er utklarera og ferdigt til aa sigla.

§ 247. Arrest kann den domstolen taka ved, der eit søksmaal um kravet er fyre, eller naamsretten paa den staden, der det godset eller den personen er, som kravet um arrest gjeld.

Naar politiet trur, at vilkaari for arrest paa person er til stades, kann det i trongsmaal etter søknad fraa arrestsøkjaren halda skuldmannen tilbake fyrebils. Men arrestsøkjaren maa daa leggja kravet um arrest fram for naamsretten innan 24 timar.

§ 248. Arrestsøknaden maa nemna kravet, kor stor sumen er, og arrestgrunnen. Kravet maa gjerast trulegt; likeins arrestgrunnen.

Jamvel um kravet ikkje er gjort trulegt, kann arrest takast ved, um det vilde vera vaagnad med drygjing, og arrestsøkja-

21 novbr. ren fyreaat gjev slik trygd, som retten fastset for skadebot og uppreisnad for skuldmannen.

Retten kann elles òg setja det vilkaaret for vedtaket um arrest, at arrestsøkjaren gjev trygd.

§ 249. Fyre avgjerdi skal partarne i tilsegjing kallast inn til munnleg fyrehaving, naar arrestsøkjaren krev det, eller retten finn grunn til det. I so fall tek retten avgjerdi i orskurd.

Hev det ikkje vore munnleg fyrehaving, kann det ikkje kjærast paa eit vedtak um arrestløyve. Men um nokon av partarne krev det, skal retten snarast raad er, etter arresten er sett i verk, gjenom tilsegjing kalla dei inn til munnleg fyrehaving um det spursmaalet, um arresten er lovleg. Gjeng vedtaket ut paa varetekt i fengsel, gjev retten innkalling sjølvmint.

I den orskurden, som so avgjer spursmaalet, kann retten heilt ut eller i nokon mun stadfesta, brigda eller taka av det fyrste vedtaket sitt og setja det vilkaaret til stadfestingi og brigdet, at arrestsøkjaren gjev trygd.

§ 250. Arrestvedtaket skal nemna arrestsøkjaren og skuldmannen og likeins kravet og arrestgrunnen.

I vedtaket skal det segjast, at naar skuldmannen gjev trygd for ein sum, som retten fastset etter eit skyn, kann han hindra, at arresten vert sett i verk, eller krevja, at naamsretten tek av ein verksett arrest. Gjeld det arrest paa person, skal det segjast, at skuldmannen kann naa det same med aa gjeva upp til arrest høveleg mykje gods. Hev retten gjort vedtaket utan munnleg fyrehaving, skal han i vedtaket segja fraa um den retten, skuldmannen hev etter § 249 andre leden.

Gjer retten vedtak um arrest paa person, skal han òg segja i vedtaket, at arrest i gods vert sett i verk, um det finst gods.

§ 251. Um inkje anna er sagt, gjeld reglarne i fyrste og andre bolken i denne lovi paa tilsvarande maate um arrest.

§ 252. Arrestvedtaket vert sendt til naamsmannen til verksetjing. Hev naamsretten gjort det, kann han likevel sjølv taka paa seg aa setja arrest i verk, um so vert kravt.

Vedtaket kann setjast i verk, utan at skuldmannen fær tilsegjing um det fyreaat; men i so fall skal han faa tilsegjing med det same det vert sett i verk, eller so snart raad er etterpaa.

Naamsmagti gjev ikkje sjølvmint skuldmannen melding um tidi for verksetjingi.

§ 253. Arrest paa gods vert sett i verk etter dei same reglarne som utlegg. Det trengst ikkje, at dei fyrst freistar aa finna gods paa bustaden til skuldmannen.

Arresten fører med seg, at skuldmannen misser retten til aa raa yver arresttingi til skade for arresthavaren. 21 novbr.

Arresttenesta maa tinglysast eller registrerast etter dei same reglarne, som gjeld for utlegg; elles kann ikkje arresten gjerast gjeldande mot rettshandlarne til skuldmannen.

Naar arresten vert tinglyst eller registrera, skal den sumen, som er fastsett i samhøve med § 250 andre leden, nemnast som den høgste sumen, arrestgodset hefter for.

§ 254. Under dei umstendi, som er nemnde i § 198 andre leden og § 219 andre leden, kann, naar det vert kravt, arrestting seljast, og arrestlagde krav eller rettar søkjast inn gjenom innkrevjar.

I desse tilfelli skal det, som kjem inn, setjast fast til trygd for arrestkravet. Det same gjeld den sumen, som fell paa arrestkravet, naar andre rettshavarar tek dekkjing i godset.

§ 255. Den retten, som er vunnen med arrest i gods, gjeng tapt, um det ikkje er gjort utlegg i godset og dekkjing kravd innan eit aar etter arresten.

Dersom det innan fresten er ute kjem inn krav um, at arresten skal haldast uppe, kann den tidi, han skal gjelda for, lengjast, um det er grunn til det. Naamsretten eller den domstolen, som hev eit søksmaal um arrestkravet fyre, tek avgjerdi i orskurd. Fyre avgjerdi skal partarne gjenom tilsegjing kallast inn til munnleg fyrehaving. Arresten vert lengd paa viss tid, og ny lengjing kann gjevast etter dei same reglarne.

Um so skal vera, kann skuldmannen krevja, at naamsretten tek av arresten i orskurd.

§ 256. Arrest paa person kann vera anten varetekt i fengsel eller andre band paa den personlege fridomen etter nøgjare fyresegn fraa retten. Vilde varetekt i fengsel vera faarleg for helsa, kann ikkje skuldmannen setjast fast. Retten kann stogga fengslingi, um det er naudsynlegt.

Dersom ein militærperson i teneste vert arrestera, skal det utan drygjing gjevast melding til hans fyresette. Krev dei, at arresten skal stogga under teneste i krigstid eller under vaapenøving, skal det gjerast.

For same kravet kann ikkje varetekt i fengsel vara lenger enn tri maanader og andre band paa fridomen ikkje lenger enn seks.

§ 257. Arrestsøkjaren maa fyreaat for kvar maanad reida ut kostnaden med aa halda skuldmannen i fengselsvaretekt, her medrekna kosthaldet.

Ein skuldmann, som er slept laus, for di arrestsøkjaren hev kravt det, eller for di utgifterne ikkje er betala i rette

21 novbr. tid, kann ikkje setjast innatt i fengselsvaretekt for same kravet.

§ 258. Er arrest vedteken, utan at arrestsøkjaren hev noko tvangsgrunnlag for kravet sitt, eller fyrr kravet er innhavt til rettsleg avgjering, skal naamsretten, um skuldmannen krev det, setja ein frest, daa arrestsøkjaren seinast maa ha lagt upp sak um kravet.

Drygjer han yver fresten, skal retten, naar skuldmannen krev det, taka av arresten i orskurd. Hev skuldmannen hindra, at arresten vart sett i verk, med aa gjeva trygd, kann han krevja aa faa trygdi tilbake.

§ 259. Skuldmannen kann krevja, at arresten vert avteken, naar tilhøvi hev skift, serleg naar arrestgrunnen ikkje lenger er til stades, eller naar kravet er fraadømt arrestsøkjaren i dom eller er betala eller hev falle burt paa annan maate. Det same gjeld, naar arrestsøkjaren ikkje fremjar saki um kravet forsvarleg snøgt.

Hev skuldmannen avvendt arresten med aa gjeva trygd, kann trygdi krevjast tilbake. Avgjerdi skal anten naamsretten taka eller den domstolen, som hev eit søksmaal um kravet fyre; dei tek avgjerdi i orskurd. Eller avgjerdi vert teki i domen i saki. Fyrr avgjerdi vert teki i orskurd, skal partarne gjenom tilsegjing faa innkalling til munnleg fyrehaving.

§ 260. Naar retten tek av ein tinglyst arrest, syter han sjølvmint for, at arresten vert avlyst.

§ 261. Dersom arrestkravet er negta godkjenning i rettskraftig dom, er arrestsøkjaren, naar skuldmannen krev det, skyldig aa gjeva han skadebot for all skaden, han hev havt av arresten og av dei stigi, han laut gjera til aa hindra arresten eller faa han avteken. Det same gjeld, um det viser seg, at arrestsøknaden elles var grunnlaus, eller um arresten vert avteken, ugilda eller fell burt av ein grunn, som arrestsøkjaren hev skuldi for.

Retten kann fastsetja, at arrestsøkjaren attaat skadeboti skal yta skuldmannen uppreisnad i pengar for tort eller annan ikkje-økonomisk skade. Sumen avmaatar han so, som han synest er rimeleg.

Søksmaal um skadebot- og uppreisingskravet kann reisast ved den retten, som gjorde vedtaket um arresten eller, um arresten er avteken, ved den retten, som gjorde vedtaket um det, likevel ikkje ved Høgsteretten. Forlikstinging i forliksraadet trengst ikkje i so fall, og hovudfyrehaving kann dagsetjast utan sakfyrebuing.

Hev ikkje skuldmannen lagt upp søksmaal innan tri maanader, etter han fekk melding um, at arresten er avteken, taper han kravet, og arrestsøkjaren kann krevja tilbake den

trygdi, som han maatte ha gjeve etter § 248 og § 249. Hev arresten falle burt utan avgjerd um avtaking, gjeld det same, dersom skuldmannen ikkje hev reist søksmaal innan tri maanader, etter han fekk vita um, at arresten hev falle burt, og kven som er andsvarleg for skaden. 21 novbr.

15de kapitel.

Andre millombils aatgjerder.

§ 262. Andre millombils aatgjerder enn arrest kann, naar ein part krev det, takast til aa tryggja tvangsfullføring for krav, som gaar ut paa anna enn pengar, jamvel um det ikkje finst noko tvangsgrunnlag:

1. naar aatferdi til motparten gjev grunn til aa ottast, at fullføringi elles vilde spillast eller verta vandare i nokon større mun, serleg av ein umsnunad i det tilstandet som er;
2. naar det synest turvande aa faa ein millombils skipnad i eit umstridt rettshøve til aa hindra helder stor skade eller ulempe eller hindra valdsferd, som aatferdi til motparten gjev grunn til aa ottast for.

§ 263. Vert det ført søksmaal um kravet eller rettshøvet, skal den domstolen, som hev saki, gjera vedtak um aatgjerderne. Elles tek naamsretten paa den staden, der motparten bur eller held seg, avgjerdi, eller i trongsmaal naamsretten paa den staden, der den tingen eller retten er, som saki gjeld.

Er det ikkje trongsmaal, kann retten ikkje taka avgjerdi, fyrr partarne i tilsegjing hev fenge innkalling til munnleg fyrehaving.

§ 264. Jamvel um hovudsaki er for ein annan domstol, kann i trongsmaal naamsretten taka ved ei millombils aatgjerd. Vedtaket kann gjerast utan innkalling til munnleg fyrehaving; men retten skal i so fall setja ein frest, daa den, som hev kravt aatgjerdi, seinast kann krevja, at motparten vert innkalla for domstolen i hovudsaki til munnleg fyrehaving um det spursmaalet, um aatgjerdi er lovleg.

Drygjer han yver fresten, kann naamsretten, um det vert kravt, taka av aatgjerdi utan innkalling til munnleg fyrehaving.

§ 265. Retten fastset dei aatgjerderne, som han meiner trengst. Aatgjerdi kann soleis gaa ut paa, at ein formueting vert teken fraa ein part og gjeven til nokon annan til gøymings eller sett under anna folks styring, eller at ein part vert tilsett aa yta noko eller til aa gjera, lata vera eller finna seg i visse gjerningar.

21 novbr. Varetekt i fengsel eller andre band paa den personlege fridomen kann retten ikkje taka ved.

§ 266. Retten fastset, kor lengje aatgjerdi skal vara, og um verksetjing kann hindrast eller aatgjerdi takast av mot trygd.

Naar det vert kravt, kann retten sidan stytta av tidi eller lengja ho og taka ny avgjerd um trygdgjeving. Vedtak um dette gjer den retten, som er nemnd i § 263, og han gjer det i orskurd. Fyresegnerne i § 263 andre leden og § 264 gjeld her òg.

§ 267. Vert ein formueting sett under anna folks styring, fastset naamsretten nøgjare reglar for styringi. Er det tvist um eigedomshøvet til ein ting, som er gjeven burt til gøymings eller sett under anna folks styring, skal inntekterne betalast til naamsretten og setjast fast, til saki er avgjord.

§ 268. Elles gjeld fyresegnerne um arrest og fyresegnerne um tvangsfullføring for krav paa anna enn pengar paa tilsvarande maate um millombils aatgjerder. Likevel ikkje § 261 andre leden.

Slutningsfyresegn.

Tidi, daa denne lovi skal taka til aa gjelda, vert fastsett i serskild lov.

Lov um skifte- og konkurssaker fraa 21 juli 1916.

§ 1. Skifte og arvstyre, konkursfyrehaving og skuldsemjetinging høyrer for herads- eller byretten, som daa er skifterett.

§ 2. Ingen kann vera skiftedomar under skifte og arvstyre, naar han sjølv er medeigar eller erving i buet Er ein skiftedomar i eit slikt høve til ein medeigar eller erving, som er nemt i § 106 nr. 2—6 i lov um domstolarne, kann han ikkje gjera teneste utan samtykkje fraa alle medeigarane eller ervingarne.

Under konkursfyrehaving og skuldsemjetinging kann ingen vera skiftedomar i sitt eige bu, eller naar han er i eit slikt høve til skuldmannen, som er nemt i § 106 nr. 2—6 i lov um domstolarne.

Skiftedomar kann helder ikkje nokon vera, naar det er til stades andre serskilde umstende, som er sk[i]kka til aa veikja trui til, at han er fordomslaus. Serleg gjeld dette under skifte og arvstyre, naar nokon medeigar eller erving krev av den grunn, at han skal vika sæte, og under konkursfyrehaving og skuldsemjetinging, naar skuldmannen eller ein kreditor krev det av same grunn.

Naar rettsttvist er fyre, er domaren ugild i same mun, som naar det gjeld søksmaal.

§ 3. Dei, som held innsiglings- og registreringstenestur

for skifteretten, er ugilde etter dei same reglarne, som er gjevne 21 novbr.
for rettsskrivarar i §§ 110—113, 118, 120 og 121 i lov um domstolarne.

§ 4. Skifte og arvstyre etter den, som er avliden, skal skifteretten i den rettskrinsen halda, der arvlataren hadde bustaden sin paa døyingstidi. Hadde han ikkje, daa han døydde, nokon ettervisande bustad anten i innlandet eller i utlandet, skal tenesta haldast, der han sist hadde bustad eller tilhaldsstad her i landet. Hev lengstlivande egtemake site i uskift bu, kjem den siste bustaden eller tilhaldsstaden hans eller hennar i staden for bustaden eller tilhaldsstaden til den avlidne.

Skifte millom egtefolk skal haldast der egtemannen hev bustad eller sist hadde bustad eller tilhaldsstad, dersom han ikkje hev bustad her i landet.

Skifte etter ein burtkomen person, som det er sagd døyingsvondom yver, og som hev ektemake sitjande med sambuet, skal haldast der ektemaken hev bustad eller tilhaldsstad.

Skifte av arvlut, som er utlagd til ein fraaverande erving og vert styrd etter reglarne for midelen til umydige, skal skifteretten paa den staden halda, der arven fyrst er fallen.

Ein annan skifteret enn den lovsette kann ikkje verta vedteken.

§ 5. Konkursfyrehaving og skuldsemjetinging skal skifteretten i den rettskrinsen halda, der skuldmannen hev det vanlege vernetinget.

Ein annan skifterett enn den lovsette kann ikkje verta vedteken.

§ 6. Under skifteretten høyrer den rettslege avgjerdi um alle spursmaal um aa yvertaka, ha fyre, levera ut, slutta og gjera upp eit bu.

I den mun, det trengst av umsyn til bu-uppgjeret, avgjer skifteretten likeins dei kravi, som er gjorde mot buet paa aa faa utlevera midel eller uppfylling av midel, som er under skifteretten, um inkje anna fylgjer av § 7.

Hev nokon meldt eit krav i buet, kann skifteretten likeins avgjera motkrav, som buet hev, so langt som dei vert førde i motrekning.

§ 7. Eit krav kann ikkje gjerast gjeldande ved skifteretten, dersom det etter tvingande vernetingsreglar høyrer for ein annan rett enn den herads- eller byretten, som hev buet.

Krav mot eit bu etter skyldnad, som det sjølv hev drege paa seg (massekrav), kann saksøkjaren likeins ha inn for dei vanlege domstolarne. Det same gjeld krav paa tinglege rettar i ting, som buet sit med, um ikkje kravet hev kome upp gjenom arvfall i buet.

21 novbr. Er det, alt fyrr buet vart teke under skifte, reist søksmaal um eit krav, som saksøkjaren vil gjera gjeldande mot buet, kann han halda fram med det ved dei vanlege domstolarne.

I andre tilfelle kann dei kravi, som er nemnde i § 6, berre gjerast gjeldande ved skifteretten.

§ 8. Um den magti, skifteretten hev til aa avgjera rettslege spursmaal under skuldsemjetinging gjeld det, som er sagt i lov um skuldssemjetinging fraa 6 mai 1899 med tilleggslover.

§ 9. Skal skifteretten avgjera ein tvist, tek han avgjerdi i orskurd.

Orskurden er emne for sjølvstendig anke, naar han gjeld spursmaalet um aa yvertaka buet eller han avgjer eit krav, som er gjort mot buet.

§ 10. Fyrr skifteretten segjer ein orskurd, skal han um raad er gjeva den eller dei, som orskurden gjeld, høve til aa segja si meining anten munnleg eller skriftleg.

Naar det ikkje er tvist, kann melding um orskurden gjevast paa den maaten, som retten synest høver best i kvart tilfelle.

§ 11. Ein tvist, som høyrer for skifteretten, kann havast inn for han gjenom søksmaal, so framt rettsspursmaalet er av det slaget, eller dei upplysningarne, som trengst, er so, at det maa reknast for mest høvelegt aa ha tvisten fyre i søksmaalsform, og retten samtykkjer.

Paa dei same vilkaari kann skifteretten visa tvisten til søksmaalsfyrehaving.

Fyrr retten gjev samtykkje eller visar tvisten til søksmaalsfyrehaving, skal han gjeva partarne høve til aa segja si meining. Naar retten gjev samtykkje eller viser tvisten til søksmaalsfyrehaving, gjeld ikkje kjæremaal eller anke mot vedtaket.

§ 12. Skal ein tvist verta fyrehavd som søksmaal, fastset skifteretten, kven som skal reisa søksmaalet, og naar han seinast maa gjera det.

Forlikstinging i forliksraadet vert ikkje haldi, og hovudfyrehaving kann dagsetjast utan sakfyrebuing. Men elles gjeld dei vanlege reglarne um søksmal for herads- og byretten, um inkje anna fylgjer av fyresegnerne i denne lovi.

Skifteretten kann sjølvmint taka ved aa fremja fyrehavingi av buet utan umsyn til tvisten, um ikkje søksmaal vert reist innan den fresten, som er sett, eller um misferd fraa den parten, som hev reist søksmaalet, hev seinka avgjerdi paa ein uforsvarleg maate.

Mot vedtak, som retten gjer etter denne paragrafen, gjeld ikkje kjæremaal eller anke.

§ 13. Skiftesamlingar og møte ved skifteretten, der fram- 21 novbr.
legg til skuldsemje vert fyrehavde, er rettsmøte.

Møtet kann alltid stengjast for aalmenta, naar det høver best.

§ 14. Er det uppnemnt bustyrar, skal tilsegjingar og meldingar um dei kravi, som er gjorde mot buet, gjevast til han.

Tilsegjingar og meldingar, som gjeld aatak mot avgjerder, skifteretten hev teke, eller utlutingar, han hev halde skal gjevast til styraren paa buet sine vegner.

§ 15. Er den, som hev sett fram et krav, ikkje til stades i eit møte, der kravet vert motsagt, skal skifteretten snarast raad er gjeva han melding i innskrive brev eller paa annan tenleg maate. Er bustyrar uppnemnd, skal han gjeva meldingi.

§ 16. Naar inkje anna er sagt i lov, avgjer skifteretten, um ein orskurd eller dom, som er sagd i buet, skal leggjast til grunn for den vidare fyrehavingi, fyrr han er rettskraftig.

§ 17. Utlutingarne, som skifteretten fastset, er emne for anke.

§ 18. I dei tilfelli, som er nemnde i lov fraa 2 juni 1906 um brigde i lovverket um skuldsemjetinging og buslit bolk I, §§ 3, 13 og 29 og bolk II §§ 60, 66 og 75, gjeng kjæremaal til kjæremaalsnemdi i Høgsteretten.

§ 19. Frestarne for anke og kjæremaal paa ei avgjerd, sem det ikkje skal gjevast tilsegjing eller melding um, vert rekna fraa det rettsmøtet, der avgjerdi er teki.

Ingen fær uppreisnad, naar han forsømer frestar eller rettsmøte under skifte og arvstyre, konkurs eller skuldsemjetinging.

§ 20. Dei fyresegnerne, som er gjevne i fyrste, andre og fjorde bolken i lov um rettergangsmaaten for tvistemaal, gjeld paa tilsvarande maate for dei tenesturne, som skifteretten greider i samhøve med denne lovi, so langt det er høve til det, og inkje anna er sagt i lov.

Slutningsfyresegn.

Tidi, daa denne lovi skal taka til aa gjelda, vert fastsett i serskild lov.

Lov um vederlag til vitne og sakkunnige m. m. fraa 21 juli 1916.

§ 1. Vitne, som møter for retten etter lovleg innkalling, og sakkunnige, som gjev utsegn til eller for retten eller til paatalemagti, hev krav paa vederlag etter reglarne i denne lovi.

§ 2. Eit vitne hev rett til skysspengar, naar ferdi til rettsstaden er minst 20 km., eller naar lekamslyte, sjukdom,

21 novbr. alder eller veikskap gjer, at vitnet ikkje kan koma til rettsstaden utan skyss eller annan forenskap.

§ 3. Skysspengarne for vitne er:

a. for ferd med jarnveg 4 øyre pr. km.;
b. for ferd med eimskip 25 øyre pr. sjømil;
c. for ferd paa annan maate 6 øyre pr. km. til lands og 9 øyre pr. km. sjøleides.

Upplyser vitnet, at dette vederlaget ikkje svarar til dei utgifterne, som naudsynleg hev gjenge med til forenskapen, kann det for ferd med eimskip dessutan krevja vederlag for naudsynlege utlegg til innskrivingspengar, bryggjepengar og flytmannspengar.

Paa det same vilkaaret kann vitnet for ferd, som ikkje er gjord med eimskip eller jarnveg, krevja vederlag for naudsynlege utlegg i staden for skysspengarne, som er nemnde ovanfyre. Men vitnet kann ikkje i noko høve krevja meir enn det, som er fastsett for stemnevitne, og utrekna soleis, at vitnet skal ha reist saman med eit anna vitne, naar dette hev vore moglegt.

Kongen kann gjeva nøgjare reglar um vederlag til vitne for ferd med rein.

§ 4. For den tidi, som plent gjeng med til ferdi eller tilhaldet paa rettsstaden, skal vitni ha eit vederlag paa 2 krunur for kvart døger eller lut av eit døger, um veglengdi til rettsstaden er minst 20 km. Dessutan skal eit vitne, som maa yvernatta utanfyre heimen, ha 1 krune for kvar natt.

Naar retten i samhøve med lov hev lagt paa eit vitne større møteskyldnad enn det ellers vilde ha, kann vederlaget aukast etter skyn fraa retten; likeins naar ferdi og tilhaldet paa rettsstaden tok meir enn ei vike. Men vederlaget maa ikkje vera større enn 5 krunur døgret.

§ 5. Naar eit vitne ikkje hev krav paa vederlag etter § 4 fyrste punktum, kann retten fastsetja vederlag for utlegg og tapt arbeidsforteneste, um sers grunnar er for det; soleis naar vitnet sit smaatt i det, eller naar rettsmøtet varer lengje.

Vederlaget kann likevel ikkje setjast til meir enn 2 krunur dagen.

§ 6. Hev lekamslyte, sjukdom, alder eller veikskap gjort, at eit vitne hev trengt nokon i fylgje med seg, fær han òg vederlag etter §§ 2—5.

§ 7. Dei ferdapengarne, som vitni skal ha etter § 3 og § 4 fyrste leden, vert utbetala fyreaat av rikskassa, um inkje anna er sagt. Kongen gjev nøgjare fyresegner um utbetalingi.

§ 8. Naar offentlege tenestemenn møter og skal vitna um noko, som kjem tenesta ved, skal dei ha dei skyss- og kostpengarne, som elles er fastsette for tenesta deira.

§ 9. Sakkunnige, som er fast uppnemnde, skal for møte i

retten ha dei skyss- og kostpengarne, som elles er fastsette for embættet eller sysla deira. 21 novbr.

Andre uppnemnde sakkunnige skal ha dei ferdapengarne, som er fastsette i lovene om skyss- og kostpengar for offentlege tenestemenn.

§ 10. Sakkunnige, som er uppnemnde og ikkje hev fast løn, skal umfram ferdapengar ha vederlag for tenestegjeringi. Retten fastset det for kvar einskild sak etter nøgjare reglar, som Kongen gjev. Er betalingi fastsett i lov, gjer retten ikkje vedtak um vederlaget; men han kann auka den lovsette betalingi i samhøve med reglar, som Kongen gjev, dersom den tenesta, den sakkunnige hev gjort, hev kravt sers arbeid eller sers mykje tid eller serlege fagkunnskapar.

I andre saker enn tvistemaal og private straffesaker kann likeins sakkunnige, som ikkje er uppnemnde, etter tilhøvi faa fastsett slikt vederlag, som er nemnt ovanfyre.

Naar andre domstolar enn Høgsteretten hev fastsett vederlaget, kann vedkomande departement gjera det um og fastsetja det annleis. I tvistemaal og private straffesaker gjer departementet denne umgjeringi berre naar den sakkunnige eller vedkomande part krev det, minder parten hev fenge fri sakførsle.

§ 11. Naar ein, som ikkje er part i eit tvistemaal, maa leggja fram eller gjeva tilgjenge til skriftlege prov eller andre ting, som han hev i sitt være, skal vedkomande part gjeva han vederlag for utgifterne med det. Sumen skal reidast ut fyreaat, naar det vert kravt.

§ 12. Krav paa vederlag etter §§ 2—8 eller § 11 i denne lovi fell burt, um det ikkje er gjort gjeldande innan 6 maanader etter vedkomande rettsmøte.

Krav paa vederlag etter § 10 fell burt, um det ikkje er gjort gjeldande innan 6 maanader etter tenesta til den sakkunnige var slutt.

Slutningsfyresegn.

Tidi, daa denne lovi skal taka til aa gjelda, vert fastsett i serskild lov.

Lov um skyn, oreigningssaker og odelsløysing fraa 1 juni 1917.

1ste kapitel.

Skyn.

§ 1. Fyresegnerne i dette kapitlet gjeld berre skyn, som ein domar eller ein lensmann styrer. Dei fyrste vert kalla rettslege skyn.

I loverne um utskifting, brandtakstar, skattetakstar og skyldskifting vert det ikkje gjort brigde.

21 novbr. § 2. Dei fyresegnerne, som er gjevne i fyrste, andre og fjorde bolken i lov um rettargangsmaaten for tvistemaal, gjeld paa tilsvarande maate for skynssaker, so langt det er høve til det, og inkje anna er sagt i lov.

Det same gjer fyresegnerne i §§ 145 og 187 i lov um domstolarne.

§ 3. Naar ei avgjerd skal takast i orskurd, skal retten, um det er raad, gjeva den eller dei, som ho gjeld, høve til aa segja si meining munnleg eller skriftleg, fyrr han gjev orskurden.

Dersom det ikkje er tvist, kann melding um orskurden gjevast paa den maaten, som retten synest høver best i kvart tilfelle.

§ 4. Skyn eller takst kann krevjast, naar det er heimel for det i lov eller avtale.

§ 5. Naar inkje anna er sagt i lov, er det herads- eller byretten, som held skynstenesturne, saman med skynsmenn, som tek sæte i retten.

Ein domarfullmegtig kann ikkje styra skynstenestur utan etter serskild fullmagt eller naar domaren fær uventa forfall. Vedkomande departement gjev fullmagti, eller amtmannen, um departementet so fastset.

§ 6. Skynstenesta skal haldast i den rettskrinsen eller lensmannskrinsen, der den tingen er, som skynet gjeld.

Ligg ein fast eigendom eller den luten, tenesta gjeld, i ulike krinsar, eller gjeld tenesta fleire eigedomar, som ligg i ulike krinsar, men upp til kvarandre, hev saksøkjaren valet millom desse krinsarne; likeins um det er uvisst, kva krins ein eigedom ligg i, av di grensa er umstridd.

Gjeld tenesta ikkje ein viss ting, skal ho haldast i den krinsen, der den saksøkte hev det vanlege vernetinget. For saksøkt vert rekna den eller dei, som saksøkjarar vil bruka tenesta mot til studnad for eit paastand, eller som det er trulegt at ho elles beintfram kann koma ved.

§ 7. Naar lensmannen skal styra ei skynsteneste, og ho skal haldast i meir enn einn lensmannskrins, kann amtmannen gjeva den eine av lensmennerne fullmagt til aa styra heile tenesta.

§ 8. Krav um skynsteneste ber saksøkjaren fram i søksmaalsskrift eller munnleg for den retten eller tenestemannen, som skal styra tenesta.

I kravet maa saksøkjaren nemna emnet og fyremaalet for tenesta og gjera greide for dei umstendi, som det maa takast umsyn til naar det skal avgjerast, um det er høve til aa halda tenesta.

Kann han nemna motparten, skal han gjera det.

§ 9. Negtar ein rett aa godtaka kravet, tek han avgjerdi i orskurd.

Negtar ein lensmann aa godtaka kravet, skal han gjeva saksøkjaren melding um det snarast raad er. Vert det kravt, er han skyldig aa gjeva negtingi skriftleg med ei kort utgreiding um grunnarne. 21 novbr.

§ 10. Vert kravet godteke, gjer skynsstyraren sjølvmint det, som vidare trengst til aa fremja tenesta.

Skal ikkje styraren sjølv nemna upp skynsmennerne, sender han kravet um skynet til vedkomande tenestemagt og bed ho nemna dei upp.

§ 11. Talet paa skynsmennerne skal vera fire, naar det er ein domar, som styrer skynet, og tvo, naar ein lensmann styrer det, um inkje anna er sagt i lov.

§ 12. Skynsmennerne skal takast av det utvalet, som er nemnt i § 79 i lov um domstolarne, og herads- eller byretten skal nemna dei upp millom dei, som hev serleg sakkunne i det, skynet gjeld, alt so langt inkje anna er sagt i lov.

Er partarne einige um, kven dei vil ha til skynsmenn, skal til vanlegt dei nemnast upp.

§ 13. Naar herads- eller byretten skal nemna upp skynsmenn til eit rettslegt skyn, skal han nemna upp dubbelt so mange som det fastsette talet skynsmenn, eller um det er eit odde-tal, ein meir enn det duble talet. Dersom det synest høveleg, nemner han likeins upp tri eller fleire varamenn, som lett kann koma til stades.

Skynsstyraren læt so den saksøkte faa tilsegjing um kravet um skyn og kven som er uppnemnde til skynsmenn; likeins læt han saksøkjaren faa tilsegjing um uppnemningi; baae partarne fær i tilsegjingi fraasegn um, at dei hev høve til utskyting etter desse reglarne:

Av dei skynsmennerne, som er for mange, kann saksøkjaren og den saksøkte skyta ut kvar sin halvpart, av varamennerne so mange, at det vert ein eller tvo tilbake etter som retten fastset. Utskytingskravet maa dei setja fram for stemnevitnet ved tilsegjingi eller for skynsstyraren innan ein fastsett frest paa minst tri dagar. Er det fleire partar paa same sida, nyttar dei utskytingsretten i lag. Vert ikkje alle dei skynsmennerne og varamennerne, som er for mange, utskotne, skal dei gjera teneste, som stend fyrst paa lista yver dei, som er uppnemde, so langt dei ikkje er utskotne. Mot dei avgjerderne, skynsstyraren tek um utfallet av utskytingi, gjeld ikkje kjæremaal eller anke.

Naar utskytingsfresten er ute, gjev skynsstyraren kravet um uppnemning paaskrift um, kven som skal gjera teneste.

Hev baae partarne fyreaat gjeve avkall paa utskytingsretten, vert berre so mange uppnemnde, som skal gjera teneste, med varamenn um so skal vera. Det same gjeld, um uppnem-

21 novbr. ning skal haldast etter § 14, naar skynet vert fremja utan varsel til den saksøkte, og naar varsel til den saksøkte vert gjeve gjenom innkalling til aalmenta.

§ 14. Uppnemningsmagti kann fastsetja, at skynsmennerne skal nemnast upp utanfyre utvalet eller utanfyre kommunen, dersom det er naudsynlegt til aa faa fordomsfrie skynsmenn, eller for di det trengst serleg sakkunne, eller naar baae partarne krev det.

Skal det nemnast upp skynsmenn utanfyre embætts- eller syslekrinsen til uppnemningsmagti, sender ho kravet saman med dei dokumenti, som høyrer til, til vedkomande tenestemagt med uppmaning um aa gjeva uppnemningi.

Dersom det er gjerande utan urimeleg hefting, skal uppnemningsmagti fyreaat gjeva partarne høve til aa segja si meining um det spursmaalet, um skynsmenn skal nemnast upp utanfyre utvalet eller utanfyre kommunen.

Er det alt halde uppnemning etter dei vanlege reglarne, skal ho kallast tilbake.

§ 15. Naar det etter § 7 i denne lovi eller § 20 i lov um domstolarne er uppnemnt ein serskild skynsstyrar for ei teneste, som hev ærend i meir enn einn krins, kann den tenestemagti, som nemner upp styraren, likeins fastsetja, at dei same skynsmennerne skal gjera teneste i alle sakerne eller alle krinsarne. I dette tilfellet nemner den tenestemagti, som hev teke avgjerdi, upp skynsmennerne, dersom ho ikkje yverlæt det til ein av dei tenestemagterne, som elles skulde ha halde uppnemningi.

Hev tenesta ærend i meir enn einn kommune i same domssokni, kann heradsretten fastsetja, at dei same skynsmennerne skal gjera teneste i alle kommunarne.

§ 16. Egtefolk, foreldre og born eller nokon, som er verskyld likso nær, maa ikkje vera med i same tenesta i eigenskapen styrar eller skynsmann.

§ 17. Skynsstyrarane og skynsmennerne er ugilde etter dei same reglarne, som gjeld for domarar.

Naar ein lensmann styrer tenesta, gjeld fyresegnerne i §§ 111—115, 117, 118, 120 og 121 i lov um domstolarne paa tilsvarande maate, so langt dei høver. I staden for orskurd kjem eit vedtak med grunnar, og i staden for kjæremaal klage til retten etter § 31.

Gjer partarne eller skynsmennerne sjølve gjeldande utestengjingsgrunnar, som er nemnde i § 108 i lov um domstolarne, eller nemner ein skynsmann umstende, som bør taka han fri for aa gjera teneste, skal det takast umsyn til dette kravet, dersom det er frambore so snart raad var, og andre skynsmenn kann nemnast upp.

§ 18. Styraren syter for, at dei skynsmennerne, som skal gjera teneste, fær melding um det. 21 novbr.

Um det er raad bør skynsmennerne faa eit varsel paa tri dagar, dersom dei bur i den byen, der tenesta skal haldast, og elles eit varsel paa ei vike.

Varamennerne kann segjast til aa møta eller til aa halda seg budde til aa møta, etter som det høver best. Møter alle skynsmennerne, kann varamennerne straks takast fri for aa vera til stades.

Møter ein skynsmann ikkje, eller maa han gaa ifraa, kann styraren i alle tilfelle kalla inn ein av dei skynsmennerne, som bur nærast tenestestaden.

§ 19. Hev ein skynsmann lovlegt forfall, maa han melda det i tide.

Til lovlegt forfall vert slike umstende medrekna som, at han ikkje kunde ha møtt utan faare for helsa eller velferd eller utan at vigtige gjeremaal eller skyldnader, som det var uraad aa drygja med, vert sette til sides. Av teneste i stat og kommune vert berre stortings- og amtstingsumbodet, herteneste og teneste ved høgre rett rekna for lovlegt forfall.

§ 20. Fyrste gongen ein skynsmann gjer teneste, skal styraren leggja han paa hjarta den skyldnaden, ei nskylsmann hev, og taka mot ein lovnad um, at han baade i den saki og i alle sakerne i framtidi vil gjera teneste som skynsmann samvitsfullt og etter beste yvertyding.

§ 21. Naar kravet um skyn er godteke og skynsmennerne uppnemnde, fastset styraren tidi og staden for tenesta og læt partarne faa innkalling i tilsegjing. Samstundes skal den saksøkte faa tilsegjing um kravet um skyn, dersom han ikkje hev fenge det fyrr.

Naar inkje anna er sagt i lov, skal tenesta til vanlegt dagsetjast med ein frest paa tri vikur paa landet og tvo vikur i byarne. Naar det vert rekna for turvande, kann tenesta dagsetjast umatt.

Tenesta kann fremjast utan varsel til den saksøkte, dersom ho elles vilde verta nyttelaus eller veilutt, for di tingen lett kann avlagast, eller dersom det serleg er fastsett i lov. Hev den saksøkte ein fullmegtig der paa staden eller i nærleiken, skal han likevel kallast inn, um det er raad. Iallfall skal den saksøkte eller fullmegtigen hans faa melding um tenesta snarast raad er.

§ 22. Under skynstenesta gjeld dei reglarne, som er gjevne um sakfyrehavingi og bokførsla ved hovudfyrehaving i tvistemaal, paa tilsvarande maate, um inkje anna er sagt i lov.

§ 23. Er ein part burte, og det er upplyst eller trulegt, at han hev lovlegt forfall, skal tenesta setjast ut, anten mot-

21 novbr. parten møter eller ikkje møter. Men ho skal fremjast, dersom det er vaagnad eller urimeleg ulempe med drygjing, eller dersom motparten møter, og den, som er burte, hev gjeve samtykkje til, at tenesta vert fremja.

Møter saksøkjaren ikkje, og det er upplyst eller trulegt, at han hev lovlegt forfall, skal saki avvisast, dersom ikkje den saksøkte møter og krev, at saki skal fremjast.

Er den saksøkte burte, utan at det er upplyst eller trulegt, at han hev lovlegt forfall, men saksøkjaren møter, skal tenesta fremjast eller setjast ut, ettersom han krev.

§ 24. Fyresegnerne i §§ 250—260 i lov um rettargangsmaaten for tvistemaal um skyldnaden til aa leggja fram skriftlege prov gjeld paa tilsvarande maate, so langt dei høver, med umsyn til skyldnaden til aa visa fram eller gjeva tilgjenge til skynstingen.

Trengst det eit paabod fraa retten i tilfelle, daa ein lensmann styrer tenesta, kann han senda søknad um det til heradsretten der paa staden.

§ 25. Under skynstenestur, som lensmannen styrer, kann det berre takast imot utsegner fraa partar, vitne og sakkunnige, naar dei vert gjevne friviljugt. Eid eller sannarord paa tru og ære kann ikkje takast imot. Helder ikkje kann nokon, som ikkje er part, faa paabod um aa leggja fram eller gjeva tilgjengje til skriftlege prov eller andre ting.

§ 26. Tvist um retten til og vilkaari for aa faa skynstenesta fremja eller um, kva som skal vera emne for skyn, vert avgjord under tenesta.

§ 27. I alle avgjerderne under tenesta er baade styraren og skynsmennerne med.

Avgjerderne vert tekne med røystefleirtal. Er det fleire enn tvo meiningar, naar pengesumar eller andre storleikar skal fastsetjast, og ingen hev røystefleirtal, vert røysterne for høgre sumar eller storleikar samanlagde med røysterne for dei, som fylgjer næstetter, til det vert fleirtal.

§ 28. Hev det vore tvist eller kann det vera tvil um, kva sakhøve eller kva rettssetningar, skynet skal byggjast paa, eller um den maaten, som skynsresultatet skal vinnast paa, skal det i skynsgrunnarne gjerast greide for, kva som er lagt til grunn for skynet i det stykkjet.

Skynsgrunnarne skal i alle tilfelle upplysa, um skynet er samrøystes, eller um det ikkje er so, kven av dei, som er med i skynet, er ueinige i skynsresultatet, og kva punkt meiningsskilnaden gjeld.

Den eller dei, som ikkje er einige i skynsresultatet eller i skynsgrunnarne, kann krevja, at det i skynsgrunnarne vert innteke ei reidegjering for deira meining.

§ 29. Styraren syter for, at partarne fær tilsegjing um, at tenesta er slutt og um resultatet. Tilsegjingi kann han gjeva i innskrive brev. 21 novbr.

§ 30. Orskurdar og vedtak, som er gjorde under ei rettsleg skynsteneste, kann partarne ikkje kjæra paa utan i desse tilfelli:

1. naar dei avviser saki eller legg ho burt eller set ho ut, eller naar dei vrakar avvisingspaastand i tilfelle, daa rettsmøtet fyreast i fastsett berre for avvisingsspursmaalet;
2. naar dei gjeld straffandsvar eller andsvar for kostnad eller skadebot eller skyldnad for tridjemann til aa gjeva utsegn, gjera eid eller gjeva sannarord, aa leggja fram eller gjeva tilgjenge til skriftlege prov eller andre ting eller aa vera sakkunnig.

§ 31. Høyrer skynstenesta under ein lensmann, kann partarne klaga til heradsretten yver avgjerder, som lensmannen tek fyre tenesta, eller som vert tekne under tenesta og er av det slaget, som er nemnde i § 30 nr. 1.

Klaga vert frambori for lensmannen, som legg ho fram for retten snarast raad er saman med dei naudsynlege dokumenti og upplysningarne.

Klaga hev ikkje stoggande verknad, minder retten fastset det.

Retten tek avgjerdi i orskurd.

§ 32. Den, som er misnøgd med eit skyn, kann krevja yverskyn, um inkje anna er sagt i lov.

§ 33. Den, som vil krevja yverskyn, maa gjera det innan fire vikur etter det er gjeve tilsegjing um, at skynet er slutta, og um resultatet, dersom ingen annan frest er fastsett i lov. Kravet skal berast fram for den, som styrer underskynet,og han sender det til vedkomande rett snarast raad er saman med dei naudsynlege dokumenti og upplysningarne.

Er det ein lensmann, som styrer underskynet, kann heradsretten gjeva uppreisnad, naar fresten vert yverdrygd, paa dei same vilkaari, som gjeld i rettargang, likevel so, at fresten etter § 154, andre leden i lov um domstolarne vert lengd til fem aar.

§ 34. Yverskynet er det heradsdomaren, som styrer, um ein lensmann hev styrt underskynet.

Elles høyrer yverskynet for lagmannsretten; ein lagdomar styrer daa tenesta eller ein varamann, som amtmannen hev nemnt upp, og dei andre, som sit i lagmannsretten, er ikkje med i tenesta.

Talet paa skynsmennerne er fire, um ein lensmann hev styrt underskynet, og elles seks, dersom ikkje eit anna tal er serskilt fastsett i lov.

§ 35. Ved yverskynet kann kvar av partarne draga inn

21 novbr. nye skynskrav, som hev samanheng med eit skynskrav, som er innhavt fyrr:

1. naar parten gjer det trulegt, at grunnen til brigdet er umstende, som fyrst sidan hev kome upp eller som parten fyrst sidan fekk vita um;
2. naar motparten samtykkjer;
3. naar brigdet ikkje gjer stoda til motparten helder mykje vandare.

§ 36. Elles gjeld òg for yverskyn dei reglarne, som er gjevne ovanfyre um rettslegt skyn.

§ 37. Underskynet fell burt so langt, som det er gjeve yverskyn.

Finn yverskynsretten, at det er med urette, den lægre skynsmagti hev havt saki fyre, skal han i orskurd ugilda underskynet og avvisa saki fraa underskynsmagti.

§ 38. Eit yverskyn kann det ankast paa til ugilding, naar det hev vore mistak i sakfyrehavingi eller naar retten er rangt nytta, um inkje anna er sagt i lov.

Ankefresten er fire vikur etter det er gjeve tilsegjing um, at yverskynet er slutta, og um resultatet, dersom ingen annan frest er fastsett i lov.

§ 39. Naar yverskynet høyrer for lagmannsretten, gjeng anken til Høgsteretten, og kjæremaal til kjæremaalsnemdi i Høgsteretten.

§ 40. Ei skynsteneste, som ein domar hev styrt, kann krevjast uppatt-teki etter reglarne i kapitel 27 i lov um rettargangsmaaten for tvistemaal.

Det, som er sagt um domarar og domar, gjeld for skynsmenn og skyn paa tilsvarande maate.

§ 41. Tvangsfullføring paa grunnlag av dei vedtaki, som er gjorde i ei skynsteneste, kann berre haldast, naar det hev serskild heimel i lov.

Um inkje anna er sagt, kann fullføring ikkje haldast, fyrr skynstenesta er endeleg. Fyresegnerne i § 5 i lov um tvangsfullføring gjeld paa tilsvarande maate.

§ 42. Det, som ei skynssak kostar etter loverne, skal saksøkjaren endeleg bera, um inkje anna er avtala eller sagt i lov.

Er skynstenesta sett i verk etter krav fraa baae partarne, skal dei endeleg bera kvar si helvt av utgifterne.

Hev den saksøkte kravt yverskyn, men utfallet gjeng han imot, skal han bera utgifterne med yverskynet, minder skynsretten synest, det er grunn til aa taka han fri. Det spursmaalet, um yverskynet gjeng den saksøkte imot, avgjer skynsretten med endeleg verknad.

§ 43. Naar sers umstende er til stades, serleg um saksøkjaren møter med sakførar, kann det fastsetjast, at han skal

gjeva den saksøkte vederlag for dei utgifterne, som var naud- 21 novbr.
synlege til aa taka vare paa hans gagn under skynssaki. Hev den saksøkte kravt yverskyn, kann det fastsetjast paa dei same vilkaari, at han skal betala saksøkjaren hans kostnad.

§ 44. Den kostnaden, som ein part er dømd til aa svara i ei skynsteneste, kann i alle tilfelle søkjast inn etter reglarne um fullføring av orskurdar.

§ 45. Dei fyresegnerne, som er gjevne i §§ 200 og 204 i lov um domstolarne, gjeld paa tilsvarande maate for skyn, som lensmannen styrer.

Spursmaalet um andsvar kann havast inn for heradsretten der paa staden innan ein maanad, etter tenesta er fullførd eller stogga. Avgjerdi skal takast i orskurd. Lov um domstolarne §§ 215—217 gjeld paa tilsvarande maate.

2dre kapitel.

Oreigningssaker.

§ 46. Naar oreigning vert kravd i samhøve med lov eller eit løyve, som Kongen eller ei onnor styremagt hev gjeve, tek oreigningssaki til med eit skyn, som fastset skadeboti, um inkje anna er sagt i lov eller avtala millom partarne.

I dei tilfelli, daa skyn yver eit høve, som heng saman med tiltaket, er vilkaar for retten til oreigning eller for, kor langt retten rekk, skal skadeboti og fastsetjast i den same tenesta, um inkje anna er sagt i lov eller avtala millom partarne.

§ 47. Skynet skal fremjast etter dei fyresegnerne, som er gjevne i fyrste kapitel, um inkje anna er sagt i lov.

§ 48. Dersom det under ei skynsteneste, som ein domar styrer, kjem upp tvist um retten til og vilkaari for oreigning eller um, kva som er emne for oreigning, og tvisten ikkje skal avgjerast med skyn, avgjer skynsretten tvisten i orskurd under skynstenesta.

Ein slik orskurd er emne for sjølvstendig anke.

§ 49. Ein slik tvist, som § 48 nemner, kann kvar av partarne ha inn for skynsretten gjenom søksmaal, so framt rettsspursmaalet er av det slaget eller dei upplysningarne, som trengst, er so, at det høver best aa ha tvisten fyre i søksmaalsformer, og retten gjev samtykkje.

Paa dei same vilkaari kann retten sjølvmint visa tvisten til søksmaalsfyrehaving.

Fyr retten gjev samtykke eller viser tvisten til søksmaalsfyrehaving, skal han gjeva partarne høve til aa segja si meining. Naar retten gjev samtykkje eller viser tvisten til søksmaalsfyrehaving, gjeld ikkje kjæremaal eller anke mot vedtaket.

21 novbr. § 50. Skal ein tvist verta fyrehavd i søksmaal, fastset retten ein frest, daa søksmaalet maa vera reist.

Det vert ikkje halde forlikstinging i forliksraadet, og hovudfyrehaving kann dagsetjast utan sakfyrebuing. Men elles gjeld dei vanlege reglarne um søksmaal for herads- og byretten, um inkje anna fylgjer av fyresegnerne i denne lovi. Skynsmennerne skal og gjera tenesta som domsmenn.

Retten kann sjølvmint taka ved aa fremja oreigningstenesta utan umsyn til tvisten, um ikkje søksmaal vert reist innan den fresten, som er sett, eller um mistak fraa den parten, som hev reist det, hev gjort, at avgjerdi i søksmaalet er uforsvarleg seinka.

Mot vedtak, som retten gjer etter denne paragrafen, gjeld ikkje kjæremaal eller anke.

§ 51. Kjem det upp ein slik tvist, som § 48 nemner, under ei skynsteneste, som ein lensmann styrer, avgjer styraren og skynsmennerne tvisten.

Mot avgjerdi kann klage gjevast inn i samhøve med § 31.

Orskurd, som retten gjev, er emne for sjølvstendig anke.

§ 52. Fresten for anke yver ein orskurd etter § 48 eller § 51 eller ein dom, som er sagd etter §§ 49 og 50, er fire vikur, um ikkje annan frest er fastsett i lov.

Under yverskyn kann ein tvist, som er avgjord i orskurd eller dom i samhøve med dei nemnde paragrafarne, ikkje takast upp til ny fyrehaving.

§ 53. Naar takst er halden under ei skynsteneste, som ein domar styrer, kann saksøkjaren krevja, at det i orskurd skal setjast ei tid, daa han tidlegast kann krevja aa faa tingen i sitt være mot, at han betalar ut skadebotsumen.

Men hev det kome upp ein slik tvist, som § 48 nemner, skal det ikkje gjevast orskurd um, at saksøkjaren skal faa tingen i sitt være, fyrr tvisten er rettskraftig avgjord.

Er det hefte paa tingen eller er han kversett, skal skadebotsumen gjevast den tenestemannen til gøymings, som held fullføringi, dersom ikkje alle, som saki kjem ved, gjev samtykkje til, at sumen vert utbetala. Er det staten eller ein kommune, som er saksøkjar, betalar dei ikkje sumen til tenestemannen, men set han inn i ein godkjend sparebank.

§ 54. Naar takst er halden under ei skynsteneste, som ikkje ein domar styrer, og tenesta hev vorte endeleg, kann den, som hev oreigningsrett, krevja paa grunnlag av det vedtaket, som gjev oreigningsløyvet, at han skal faa tingen i sitt være mot, at han betalar skadebotsumen. Tingen fær han i sitt være i samhøve med reglarne i lov um tvangsfullføring.

Fyresegni i § 53 tridje leden gjeld paa tilsvarande maate.

§ 55. Naar den, som hev oreigningsrett, kann krevja i

samhøve med ei serskild lovfyresegn aa faa tingen i sitt være, 21 novbr.
fyrr skadeboti er fastsett, sender han søknad um det til naamsmannnen.

Finn naamsmannen, at han kann godtaka søknaden, gjev han i tilsegjing innehavaren uppmaning um aa setja tingen til raadvald innan ein heveleg frest, dersom han vil sleppa, at naamsmannen held utkasting eller tek tingen fraa han.

§ 56. Den skadebotsumen, som skynet hev fastsett, kann i alle tilfelle søkjast inn etter reglarne for orskurdar.

§ 57. Krav um, at ein orskurd etter § 53 eller eit vedtak etter § 54 skal setjast i verk, maa sendast inn innan eit aar, etter taksten er halden, um ikkje annan frest er fastsett i lov. Elles kann oreigningi ikkje haldast utan etter ny takst.

§ 58. Vert ikkje oreigning sett i verk etter eit oreigningsskyn, skal saksøkjaren i alle tilfelle gjeva den saksøkte vederlag for dei utgifterne, som naudsynleg hev gjenge med til aa taka vare paa hans gagn under saki, naar han gjer krav paa det innan tri maanader etter han hev fenge melding um, at oreigningi er uppgjevi, eller seinast tri maanader etter den fresten var ute, som var sett for krav paa aa faa oreigningi sett i verk. Hev ein domar ikkje styrt skynet, kann herads- eller byretten gjeva uppreisnad paa dei same vilkaari, som gjeld i rettargang.

Skynsstyraren fastset skadeboti. Er han domar, tek han avgjerdi i orskurd. Mot avgjerder, som ein lensmann hev teke, kann klage gjevast inn i samhøve med § 31.

3dje kapitel.

Odelsløysing.

§ 59. Den, som vil gjera gjeldande odelsrett til ein eigedom, maa fyrst kalla inn motparten til forlikstinging i forliksraadet.

Forliksraadet kann ikkje segja dom i saki.

§ 60. Vert saki vist til retten, maa saksøkjaren seinast fire vikur deretter krevja odelstakst yver eigedomen.

Taksten vert fremja etter dei fyresegnerne, som er gjevne um skyn i fyrste kapitel, med dei brigdi, som fylgjer av §§ 61—63.

§ 61. Taksten skal vera paa eigedomen, so snart det høver etter aarstidi aa halda han.

Talet paa skynsmennerne skal vera tri.

Heradsdomaren er ikkje med i granskingi og verdsetjingi. Naar røysterne stend likt i rettslege avgjerder, gjer røysti hans utslaget. Fyresegnerne i § 5 andre leden gjeld ikkje.

21 novbr. § 62. Under taksten kann det ikkje takast nokor avgjerd um retten til saksøkjaren aa løysa inn eigedomen.

Tvist um, kva sakhøve eller kva rettsetningar, verdsetjingi skal byggjast paa, skal heile skynsretten avgjera i orskurd under tenesta.

Eigedomen skal i taksten setjast til fullt verde etter gjeldande pris paa dei kantar. Skogen skal verdsetjast serskilt. Hefte, som ligg paa eigedomen og ikkje lyder paa ein viss pengesum, bør verdsetjast serskilt, so langt det trengst.

§ 63. Fresten for krav um yvertakst er tvo vikur, etter det er gjeve tilsegjing um, at undertaksten er slutta, og um resultatet.

Talet paa skynsmennerne ved yvertaksten skal vera fem.

Elles gjeld fyresegnerne i §§ 61 og 62 paa tilsvarande maate.

§ 64. Ugildar Høgsteretten yvertaksten, utan at taksten vert vist heimatt til skynsretten, maa den parten, som vil ha ny takst, gjera krav paa det innan fire vikur etter han hev fenge tilsegjing um ugildingsorskurden.

Um tidi for den nye taksten gjeld det, som er sagt i § 61.

§ 65. Vil saksøkjaren løysa eigedomen, maa han gjeva inn stemning til løysingsak for heradsretten innan tvo vikur, etter taksten er endeleg.

Frestfyresegnerne i lov um rettargangsmaatan for tvistemaal § 63 siste leden og § 299 gjeld ikkje for løysingssaki.

§ 66. Domaren fastset tidi og staden for eit rettsmøte til sakfyrebuing. I dette rettsmøtet maa saksøkjaren visa fram og gjeva tilbod um takstsumen med fraadrag for dei hefti, som laag paa eigedomen paa taksttidi. Tilbodet maa gjerast i reide pengar eller i forfalli tilvising paa Norigs Bank, og som banken hev godkjent. Hev eit hefte falle burt sidan, kann den saksøkte krevja i dette rettsmøtet, at saksøkjaren likeins skal visa fram og gjeva tilbod um den sumen, som svarar til dette heftet. Saksøkjaren kann i so fall faa utsetjing, so han kann leggja fram den større løysingssumen i eit nytt rettsmøte. Utsetjingi bør ikkje vera kortare enn tvo vikur og ikkje lengre enn fire.

Er det tvist, um saksøkjaren skal taka ved eit hefte, avgjer domaren i det fyrste rettsmøtet, kva sum saksøkjaren skal visa fram. Er sumen større enn den, som saksøkjaren meiner, han er skyldig aa visa fram, kann han faa utsetjing, so han kann visa fram den fastsette løysingssumen i eit nytt rettsmøte. Utsetjingi bør ikkje vera kortare enn tvo vikur og ikkje lengre enn fire. Men saksøkjaren treng ikkje gjeva tilbod um meir enn den sumen, som han meiner, han er skyldig aa betala.

§ 67. Panteskuld, som er større enn takstsumen, maa sak-

søkjaren gjeva tilbod um aa taka ved, um ho er paalagd, fyrr eigedomen vart odelsjord; likeins um nokon, som er nærare odelsboren enn saksøkjaren, hev lagt skuldi paa eigedomen. 21 novbr.

§ 68. Segjer den saksøkte, at han vil taka mot den sumen, som er tilboden, skal han faa pengarne straks mot aa gjeva skøyte til saksøkjaren. Retten gjev so ein orskurd, som fastset, at den saksøkte skal vika fraa eigedomen innan næste fardag, um ikkje partarne hev gjort onnor avtale.

Kostnaden med saki og skøytingi ber saksøkjaren.

§ 69. Naar saksøkjaren hev gjort tilbod um løysingssumen, og det so etter uppreisnad kjem krav um yvertakst eller anke yver taksttenesta, maa han likevel paa nytt gjeva tilbod i samhøve med den nye taksten, um slik takst vert halden, og saksøkjaren vil løysa eigedomen til den prisen, som daa er sett. Tilbodet skal han i so fall gjera i det fyrste rettsmøtet, som vert halde i saki, etter fire vikur hev gjenge fraa den nye taksten.

§ 70. Negtar den saksøkte aa gjeva fraa seg eigedomen for den tilbodne løysingssumen, held saki fram etter dei vanlege reglarne for tvistemaal.

Ved hovudfyrehavingi for heradsretten skal underskynsmennerne vera domsmenn.

§ 71. Dersom odelsmannen vinn saki, skal det i domen fastsetjast, at den saksøkte skal gjeva han skøyte paa eigedomen og vika fraa eigedomen, mot at odelsmannen svarar dei hefti, som domen nøgjare nemner, og betalar resten av takstverdet paa eigedomen i reide pengar, um heftesumen er mindre.

Løysingtidi vert sett til fyrste fardag, eller um han er for nær, til næste fardag. Skøytingsutgiftene skal odelsmannen svara.

Etterviser den saksøkte ved løysingi, at ein part av dei hefti, som odelsmannen skulde taka ved i samhøve med domen, er innløyste eller hev falle burt, skal odelsmannen anten reida ut den tilsvarande sumen i reide pengar eller for den sumen gjeva den saksøkte skuldbrev med pant i eigedomen og med forfallstid fire vikur fraa løysingsdagen; skuldbrevet skal lyda paa fem procent aarleg rente.

§ 72. Naar fraavikingsorskurd eller løysingsdom er sagd, kann ingen faa uppreisnad til aa krevja yvertakst eller segja anke.

Vert odelstaksten teken uppsatt, etter fraavikingsorskurd eller løysingsdom er sagd, og takstsumen vert høgre, maa odelsmannen, um han vil ha eigedomen, anten reida ut den høgre sumen i reide pengar, eller for den sumen gjeva den saksøkte skuldbrev med pant i eigedomen og med forfallstid fire vikur

21 novbr. fraa den tid, taksttenesta var slutt; skuldbrevet skal lyda paa fem procent aarleg rente.

§ 73. Fraa den dagen, daa det er gjeve tilsegjing um forlikskлaga, og til løysingssaki endeleg er slutt, maa den saksøkte ikkje hogga meir i skogen enn det, som trengst til gardsbruk, og helder ikkje gjera eigedomen ringare paa annan maate.

§ 74. Saksøkjaren taper odelsretten:

1. naar han læt saki falla, etter den saksøkte hev fenge tilsegjing um innkallingi til undertakst;
2. naar han ikkje held seg til dei frestarne, som er fastsette i §§ 60, 64 og 65;
3. naar han ikkje viser fram eller gjev tilbod um løysingssumen paa den maaten, som er fastsett;
4. naar han ikkje set i verk løysing til den tid, som er fastsett i ein dom, som ikkje er paaanka.

§ 75. Saksøkjaren er skyldig aa gjeva den saksøkte vederlag for det tapet, som fylgjer av bandet paa raadvaldet hans yver skogen paa eigedomen, um saksøkjaren gjev upp saki, etter han hev gjort tilbod um løysingssumen.

Det same gjeld, um han gjev upp eit krav, han hev kome med um yvertakst, eller ein anke, han hev sagt yver yvertaksten, utan at han reiser løysingssak, eller um han ikkje set i verk løysing til den tid, som er fastsett i ein dom, som ikkje er paaanka.

Vederlagskravet maa vera reist innan tri maanader. Fresten vert rekna etter fyrste leden fraa tilsegjingi um den orskurden, som legg burt saki, etter andre leden fraa den dagen, daa løysingi skulde ha vore sett i verk.

Retten kann fastsetja i domen i løysingssaki, at saksøkjaren skal svara vederlag etter fyrste leden, naar retten finn, at saksøkjaren hev reist saki utan rimeleg grunn.

§ 76. Dersom odelsmannen innan tri aar etter løysingi yverlæt eigedomen til eige eller bruk til ein framand eller til nokon, som er odelsboren lenger ute i rekkja enn næst odelsmannen sjølv, kann den fyrre eigaren søkja tilbake eigedomen og krevja vederlag for det tapet, han hev havt, av di han vart nøydd til aa flytja fraa eigedomen. Det same gjeld, dersom odelsmannen innan eit aar etter han tok ved garden, hogg friske tre i skogen meir enn til gardsbruk.

Søksmaalet maa reisast innan tri maanader, etter den fyrre eigaren fekk vita um yverføringi eller hogsteren, men ikkje i noko tilfelle seinare enn eit aar fraa innehavingsyvergangen til den nye eigaren eller brukaren eller fraa hogsteren. Naar eigedomen skal søkjast tilbake, gjeld reglarne um odelsløysing paa tilsvarande maate.

Forbodet mot aa føra yver bruket til garden, gjeld ikkje for dei, som tek vare paa gagnet til odelsmannen, medan han er umyndig. 21 novbr.

Slutningsfyresegn.

Tidi, daa denne lovi skal taka til aa gjelda, vert fastsett i serskild lov.

Lov um utdrag av ankesaker i Høgsteretten fraa 14 august 1918.

§ 1. I kvar sak, som kjæremaalsnemdi hev vist til fyrehaving i Høgsteretten, og som der skal vera fyre munnleg, skal den sakføraren eller parten, som fyrst skal ha ordet, gjera i stand eit utdrag av saki til bruk ved provførsla.

§ 2. Utdraget skal i tidrekkje innehalda alle avgjerder, paastand og skriftlege prov, som Høgsteretten kann prøva, og ankeutsegni; hev det vore seinare fyrebuingsinnlegg, skal likeins dei takast med.

Naar det kann vera til lette for yversynet, kann utdraget skipast so, at det, som serskilt gjeld einskilde krav eller sjølvstendige tvistemne, vert innteke i serskilde stykkje.

Utdraget skal vera tydeleg og greidt skrive. Vedkomande sakførar eller part skriv under det. Skal det gjerast rettingar, vert dei sett i kanten og underskrivne paa same maaten.

§ 3. Fyrr utdraget vert innsendt til Høgsterettskontoret, skal det visast fram for den eller dei andre sakføraraue, som møter i saki. Den, som utdraget soleis vert framvist for, skal anten gjeva paaskrift um, at det vart vedteke, eller gjera i stand eit serskilt utdrag av det, som han elles tenkjer aa byggja paa. For dette tilleggsutdraget gjeld fyresegnerne i denne paragrafen og § 2 paa tilsvarande maate.

Framvisingi skal gjerast so tidleg, at vedkomande hev høve til aa gjera seg kjend med det, som er framvist, og gjera i stand eit serskilt utdrag, um han synest det trengst, og likevel kann senda dokumenti tilbake i so god tid, at den fresten, som er sett etter § 4, ikkje vert yverdrygd.

§ 4. Den, som hev gjort i stand eit utdrag, skal senda det til rettskontoret, som utan betaling gjev skriftleg kvittering for, at det er motteke, og kva tid.

Innsendingi skal gjerast innan ei tid, som rettsformannen fastset.

§ 5. Retsskrivaren skal syta for, at kvart utdrag vert prenta eller mangfaldiggjort paa annan maate i so mange eksemplar, som trengst. Han agtar paa, at avtrykki er i samhøve med utdragi, og at domarane fær avtrykk i god tid fyre ankefyrehavingi.

21 novbr. Er ikkje utdrag innsendt so tidleg, at det hev vore raad aa faa i stand dei turvande avtrykki, fyrr saki vert paaropt, held dei provførsle utan at dei brukar utdrag.

Rettsskrivaren skal setja paa eit avtrykk av kvart utdrag eit vitnemaal um, at det hev vore bruka i Høgsteretten, og gøyma det saman med dokumenti i saki.

§ 6. Hev ein sakførar eller part ikkje fyrebutt provførsla gjenom utdrag av saki paa den maaten, han skal, kann han i domen straffast med bot, og dessutan kann han dømast til aa svara heilt ut eller i nokon mun dei utgifterne, aatferdi hans hev valda staten. Det same gjeld, um ein sakførar eller part hev teke med tarvlause ting i utdraget eller er skuld i tarvlause reproduktionar av kart og skissur, eller hev fordrygt den fresten, som er sett etter § 4, eller hev aaleiskome slik fordrygjing.

Slutningsfyresegn.

Tidi, daa denne lovi skal taka til aa gjelda, vert fastsett i serskild lov.

Lov um offentlege auktionar og licitationar fraa 14 august 1918.

I.

Naudsynlege auktionar.

§ 1. I dei tilfelli, daa eit sal paa auktion kann føra med seg, at rettar fell burt, som høyrer andre enn seljaren til, gjeld reglarne um tvangsauktionar i lovi um tvangsfullføring fraa 13 august 1915 paa tilsvarande maate, so langt det er høve til det og inkje anna er sagt i lov.

II.

Friviljuge auktionar.

§ 2. Kvar og ein kann sjølv eller gjenom andre halda offentleg auktion yver gods, som han eig og hev rett til aa selja.

§ 3. Naamsmannen held friviljuge auktionar for dei, som krev det.

Han kann ikkje lata ein fullmegtig halda auktionen, utan naar amtmannen hev gjeve fullmegtigen løyve til aa styra friviljuge auktionar.

§ 4. Ved friviljug auktion skal eit vitne vera til stades. Vitne kann kvar den vera, som er yver 18 aar og ikkje er fraadømd røysterett i offentlege saker.

§ 5. Um ein friviljug auktion skal styraren gjeva melding til politimeisteren i byarne og lensmannen paa landet sam-

stundes med kunngjeringi um auktionen eller snarast raad er deretter. 21 novbr.

Synest det turvande, at det møter fram politi til aa halda uppe ordenen, er seljaren skyldig aa svara dei serlege utgifterne, som det er med dette.

§ 6. Ingen friviljug auktion maa vara lenger enn til klokka 10 um kvelden um sumaren og til klokka 9 um kvelden um vinteren, men paa ein helgedagsaftan ikkje lenger enn til klokka 5 um ettermiddagen.

§ 7. Paa lausøyreauktionar skal kunngjeringi og auktionsvilkaari klaart visa, um tingi høyrer same eigaren til eller ei.

Den, som gjer seg ei næring av aa halda auktion for andre, kann ikkje selja noko for eigi rekning paa ein auktion yver annanmanns gods.

§ 8. Hev auktionsstyraren eller nokon annan teke paa seg aa krevja inn auktionspengarne, er han sjølvskuldmann for rett betaling.

Innkrevjaren skal vera til stades paa auktionen. Han avgjer, um ein bjodar skal faa betalingsfrest, og um tingen skal gjevast til han straks eller gøymast for hans rekning, til han betalar.

Vert ein bjodar avvist eller negta betalingsfrest utan rimeleg grunn, og seljaren hev skade av det, er innkrevjaren andsvarleg.

§ 9. Auktionsvilkaari skal lesast upp, fyrr upprop tek til, og paa auktionen skal dei vera aa sjaa for folk, som ynskjer det.

§ 10. Tingi vert uppropte ein for ein, um ikkje dei er so, at det er turvande eller høvelegt aa ropa dei upp under eitt eller i større eller mindre deilder. Rekkjefylgja i ein katalog eller ei onnor slik liste, bør dei ikkje vika ifraa utan serleg grunn.

Tingi skal helst vera til stades eller i nærleiken, so folk hev høve til aa sjaa paa dei.

§ 11. Fyrr tilslag vert gjeve, skal det høgste bodet kunngjerast gong paa gong høgt og tydeleg.

Viser det seg, at tvo eller fleire hev gjort det høgste bodet, skal styraren beda folk gjera bod framleis; likeins dersom det vert tvist um bodet. Nyttar det ikkje, avgjer han, kven som skal reknast for aa ha gjeve høgste bodet.

Dersom ikkje auktionsvilkaari gjer atterhald um frest, skal innkrevjaren straks taka ved eller vraka bodi; det same maa seljaren, dersom det ingen innkrevjar er. Bjodarane maa staa ved bodet sitt, til avgjerdi er teki eller fresten ute.

§ 12. Friviljug auktion skal førast inn i ei bok; tid og stad skal nemnast og likeins namnet paa seljaren og andre, som hev havt noko maalemne aa bera fram paa auktionen.

21 novbr. For kvart sal skal tingen, namnet paa kjøparen og kjøpesumen skrivast inn i auktionsboki. Vert kjøpesumen betala straks, skal det òg førast inn

Vert det tvist um umstende, som hev hendt paa møtet og hev vigt, skal styraren straks freista aa faa inn upplysning gjenom utsegner fraa folk, som er til stades, og det naudsynlege skal førast inn i auktionsboki.

Styraren og vitnet skriv under boki.

Kvar den, som vil driva auktionsverksemd til liveveg eller jamleg, skal bruka ei auktionsbok, som politimeisteren hev godkjent.

§ 13. Betalar ikkje ein auktionskjøpar kjøpesumen, naar forfallstidi kjem, kann kjøpesumen søkjast inn med panting etter ei rettkjend utskrift av auktionsboki, dersom naamsmannen hev styrt auktionen.

Er tingen ikkje utlevera, kann han setjast til ny auktion etter dei same reglarne, som var det gjort utlegg i han, likevel so, at §§ 195 og 198 i lovi um tvangsfullføring gjeld ikkje. Er tingen lite verdt, bør han helst seljast paa ein auktion, som vert halden yver annan lausøyre.

Den fyrste kjøparen hefter for alt utlegg og tap, som det hev valda, at han var usætande, og han hev ikkje krav paa yverskotet, um den nye auktionen yver tingen skulde gjeva noko.

§ 14. Brot paa fyresegnerne i §§ 4, 6, 7, 9, 10, tridje punktum, og 12 vert straffa med bot.

III.

Licitationar.

§ 15. Det er lovlegt for kvar og ein aa halda offentleg licitation.

For slike ærend gjeld fyresegnerne i §§ 3, 4, 6, 9, 12 og 14 paa tilsvarande maate.

Slutningsfyresegn.

Tidi, daa denne lovi skal taka til aa gjelda, vert fastsett i serskild lov.

13 desbr. **Skrivelse** fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Bergen, i anledning av en forespørsel, om lærere i fortsettelsesskolen, som er ansatt bare for et enkelt kursus på 24 uker, er berettiget til fylkes- og alderstillegg.

Departementet uttaler, at det antar, at de er berettiget til fylkes- og alderstillegg, hvis vilkårene for å oppebære sådanne tillegg forøvrig foreligger. 13 desbr.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til Farsund kommunale høiere almenskoles bestyrer, om hvordan godtgjørelsen blir å beregne for timer, som folkeskolens lærere leser i middelskolen. 14 desbr.

Departementet uttaler, at det anser det tvilsomt, om en lærer i folkeskolen overhodet kan pålegges som plikt å lese i middelskolen. Folkeskolelovene, som uttømmende opregner de plikter, som kan pålegges en lærer, inneholder ingen bestemmelse herom. I en skrivelse av 19 oktober 1896 har departementet visstnok gitt uttrykk for en sådan forståelse av folkeskoleloven, at folkeskolens lærere kan forpliktes til å lese i middelskolen; men denne forståelse finner man ikke å kunne opretthold e.

Når en lærer dessuaktet har overtatt timer i middelskolen som en del av sin pliktige undervisning, blir altså dette å betrakte som en frivillig ordning, for hvilken lønningsvilkårene må fastsettes særskilt efter overenskomst med læreren.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kristiania, om størrelsen av en lærerbekvemmelighets enkelte rum. 14 desbr.

I anledning herav uttaler departementet, at nogen lovbestemmelse om, hvor store de enkelte rum i en lærerbekvemmelighet skal være, har man ikke. Heller ikke er der av administrasjonen utferdiget regler herom. Spørsmålet må derfor bli å avgjøre efter et fornuftig skjønn. Da det her formentlig gjelder lærerbolig eldre enn loven av 5 juli 1918, blir spørsmålet, om boligen fyller de krav loven stiller til størrelsen m. v. av lærerboliger, å avgjøre av fylkesskolestyret, lov av 5 juli 1918, § 24, 3dje ledd.

Skrivelse fra Kirkedepartementet, hvorved oversendes oversettelse til landsmål av lov om menighetsråd og menighetsmøter av 3 desember 1920. 22 desbr.

Lov um sokneraad og soknemøte fraa 3 desember 1920.

Fyrste kapitel.

Um røysterett og manntal.

§ 1. Kyrkjeleg røysterett hev alle, som staar i statskyrkja, bur i sokni og hev røysterett ved Stortingsval, og ikkje er i noko tilfelle, som etter § 52, a og b og § 53 i grunnlovi gjer, at røysteretten vert suspendera eller fell burt.

22 desbr. § 2. Kongen gjev dei fyresegnene um manntalsførsla, som trengst til aa setja lovi i verk.

Andre kapitel.

Um sokneraad.

§ 3. I kvar sokn skal det vera eit sokneraad, som er ihopsett av soknepresten og nokre, som vert valde; talet paa dei siste skal vera 4, 6, 8 eller 10 etter vedtak, som soknemøtet gjer.

Er det meir enn ein prest i eit prestegjeld, fastset bispen, kva sokneraad kvar av dei skal vera med i.

For dei, som er valde i sokneraadet, skal det veljast helvti so mange varamenner.

Varamenner vert dei, som hev flest røyster ved valet etter dei valde; hev fleire same røystetalet, vert rekkjefylgja avgjord med lutkasting.

Dei, som hev kyrkjeleg røysterett, vèl seg imillom sokneraadet for ei tid paa 3 aar.

Naar det er avgang fraa sokneraadet, kjem den varamannen, som staar for tur, i staden og vert staaande resten av umbodstidi til den, som gjekk ifraa. Den, som hev site i sokneraadet eller vore varamann i ein valbolk, kann segja fraa seg atterval.

Sokneraadet vèl formann og varaformann kvart aar.

§ 4. Val paa sokneraad skal haldast i kyrja eller eit anna høvelegt rom siste kvartalet i almanakkeaaret. Sokneraadet dagset valet og styrer det, og kann fastsetja fleire røystingsstader i sokni. Det fyrste valet etter denne lovi skal soknepresten og medhjelparane skipa og styra.

Valet vert tillyst i kyrkja og med kunngjering for aalmenta minst tvo vikur fyreaat.

Folk røystar med aa møta fram sjølve og gjeva inn røystesetel, som skal vera umerkt. Til røystesetel kann berre brukast vanlegt, kvitt papir. Han skal vera innlagd eller leggjast inn med det same i eit ope brevvær og leggjast i urna.

Dei skal røysta paa so mange, som det skal veljast sokneraadsmenner og varamenner til saman. Dei som fær det største røystetalet, vert sokneraadsmenner, og dei som dinæst hev størst røystetal, vert varamenner.

Tvist um røysterett kann ikkje reisast paa valet.

Dei nøgjare reglane um valet gjev Kongen.

§ 5. Sokneraadet fører ei møtebok, som prosten hev godkjent. I same boki fører dei òg inn vedtak, som soknemøtet gjer. Ho skal leggjast fram ved visitasane.

Valutfallet vert innført i møteboki og kunngjort i kyrkja. 22 desbr.
Melding um det skal sendast til bispen.

Klagur yver valet vert sende um sokneraadet og bispen til vedkomande departement, som avgjer, um det skal vera umval og um andre aatgjerder skal takast med tilføre av valklagur.

Tridje kapitel.

Um arbeidet til sokneraadet.

§ 6. Sokneraadet fastset sjølv teneste-skipnaden sin.

Formannen styrer møti i raadet, eller varaformannen um formannen hev forfall. Millom like røystetal skil formannen.

Rettsgildt vedtak kann ikkje gjerast, minder meir enn helvti av lemene er til stades.

Alle vedtak vert innførde i møteboki, og alle, som er til stades, skriv under henne for kvart møte.

§ 7. Sokneraadet skal fyrebu og gjeva tilraading um alle saker, som vert framlagde for soknemøtet, eller som soknemøtet sjølv gjer vedtak um aa taka upp.

Sokneraadet kann setja igang og staa fyre kristelegt arbeid i sokni. Er det fleire prestar i sokni, skal raadet freista aa faa samarbeid med dei. Melding um arbeidet skal gjevast til soknemøtet i fyrste helvti av aaret.

§ 8. Fyrr vedkomande tenestemagt gjer vedtak, skal sokneraadet gjeva utsegn:

a) naar kyrkja (kyrkjune) i sokni skal setjast i stand eller umvølast;
b) naar kyrkjegarden skal gjerast større;
c) naar det prestelege arbeidet skal skiftast paa annan maate enn fyrr, der det er meir enn ein prest;
d) naar nye lærebøker i kristendomskunnskap i dei aalmenne barneskulane i sokni skal førast inn eller gamle avskaffast;
e) naar inntektene til presteembættet og yverskotet av dei inntektene, kyrkja hev, skal nyttast paa annan maate enn fyrr.

§ 9. Sokneraadet styrer den midelen, som vert innsamla eller løyvd til kristeligt arbeid, likeins alle gaavur, som sokn fær til kristelige fyremaal, dersom vedkomande ikkje hev fastsett noko anna. Raadet kann gjera vedtak um, at byrsur til slik gaaveinnsamling skal hengjast ut i kyrkja ved utgangane.

Likeins tek det imot og gjev ifraa seg til rette vedkomande dei gaavune, som kjem inn til andre kristelege eller velgjerande fyremaal anten i kyrkjebyrsune eller med ofring paa altaret.

22 desbr. Til aa føra rekneskap med dette tek det ein rekneskapsførar og vèl tvo ettersynsmenner. Dei siste maa ikkje vera med i sokneraadet. Fyrr juni maanad er ute, skal gjenomsedd rekneskap for fyrre aaret leggjast fram for soknemøtet; er det vedteikningar til rekneskapen, vèl soknemøtet ei nemd paa tri mann til aa taka avgjerd um dei.

§ 10. Sokneraadet kjem i staden for kyrkjetilsynet og løningsfondstyret for sokni.

Naar saker er fyre, som tidlegare høyrde under kyrkjetilsynet, skal ein mann, som soknestyret eller bystyret vèl, vera med i sokneraadet.

Naar fleire sokner eig kyrkjune sine saman, kann kommunestyret gjera vedtak um, at alle kyrkjune vert sette under same tilsynet. Paa eit sammøte, som vedkomande sokneraad held, vèl dei seg imillom eit sams raad, som tek tilsynet med kyrkjune saman med den mannen, kommunestyret hev valt. Sammøtet fastset, kor mange dette raadet skal vera ihopsett av.

§ 11. Sokneraadet hev den skyldnaden paa seg aa gjeva agt paa alt, som kann gjerast til aa fremja det kristelege livet i kyrkjelyden, serlig skal det sjaa til, at Guds ord kann verta rikleg forkynt og naa til folk paa sjuke- og sotteseng, at ungdomen kann samlast um gode fyremaal, og at det vert gjeve hjelp og raadbot i lekamleg og aandeleg naud.

Sokneraadet kann nemna upp lemer eller velja nemder, som friviljugt tek paa seg eit gjeremaal eller styrer greiner av det arbeidet, som ligg under raadet.

Til aa vera med i arbeid, som vert sett igang etter § 7, kann sokneraadet kalla til folk, som høver til det, utanfor raadet.

Friviljuge kristelege lag og institutionar skal ha høve til aa driva arbeidet sitt framleis.

§ 12. Er det fleire kyrkjesokner i eit prestegjeld eller ein kommune, kann eit einskilt sokneraad kalla saman alle sokneraadi til eit sammøte, naar ei sak ligg fyre, som er til gagn for alle soknene.

Formannen for det sokneraadet, som kallar saman møtet, styrer det.

Vedtak, som møtet gjer, bind ikkje dei einskilde sokneraad.

Fjerde kapitel.

Um høve for sokneraadi til aa segja si meining, naar geistlege embættsmenner skal verta utnemnde.

§ 13. Naar eit fast presteembætte i ei sokn er ledigt og kunngjort og kunngjeringsfresten so er ute, skal departe-

mentet senda vedkomande sokneraad ei liste yver søkjarane 22 desbr.
med upplysning um alderen deira, eksamen og tidlegare teneste; lista vert uppsett etter ancienniteten til søkjarane og send um bispen. Sokneraadet (sokneraadi) hev so seinast innan 3 vikur etter lista vart motteki, høve til aa segja si meining um, kven dei ynksjer skal verta utnemnd til embættet. Utsegni vert bokførd og vedteki med avrøysting, som likeins skal bokførast. Ynskjer dei ikkje aa gjeva utsegn, skal det òg setjast i møteboki.

Søkjarlista skal straks, saman med utskrift av møteboki, sendast tilbake til departementet um prost og bisp, som gjev utsegn um saki, naar dei sender henne fram.

§ 14. Naar eit prosteembætte er ledigt, skal bispen, samstundes med at han bed sokneprestane og dei residerande kapellanane i prostedømet røysta paa ny prost, melda sokneraadi i prostedømet, at dei innan ein viss frest kann senda han ei utsegn um, kven av sokneprestane i prostedømet dei ynskjer skal faa utnemning til prost. Utsegnene vert bokførde og vedtekne med avrøysting, som likeins skal bokførast. Ynskjer dei ikkje aa gjeva utsegn, skal det òg setjast i møteboki. Prestar er ikkje med i røystegjevingi. Naar fresten er ute, sender bispen utsegnene fraa prestane og dei utsegnene, som er innkomne fraa sokneraadi, til vedkomande departement, saman med si tilraading.

§ 15. Naar eit bispeembætte er ledigt, gjev vedkomande departement alle sokneraad i bispedømet melding um, at dei hev høve til aa segja fraa um, kva for tri personar, som hev dei lovsette vilkaari for utnemning, dei held mest skikka til aa verta sette i det ledige embættet. Utsegni vert bokførd og vedteki med avrøysting, som likeins skal bokførast. Ynskjer ikkje eit sokneraad aa gjeve utsegn, skal det òg setjast i møteboki. Utskrift av møteboki vert send innan ein viss frest til departementet, um so er med upplysning um namni paa dei tri, som hev fenge flest røyster, og um røystetalet. Prestar er ikkje med i røystegjevingi. Departementet gjev bispane fraasegn um utfallet av røystegjevingi, paa same maaten som det er fastsett i lov fraa 15 juni 1882 um den avrøystingi, dei geistlege embættsmennene held i same tilfellet.

Femte kapitel.

Um soknemøte.

§ 16. Soknemøtet, der alle, som hev røysterett, kann møta fram, kallar sokneraadet saman so ofte det trengst eller synest ynskjande, eller naar minst tjuge av dei røysteføre i

22 desbr. sokni krev det. Det vert tillyst i god tid fyreaat etter nøgjare vedtak i raadet. Alle viktige saker, som skal vera fyre paa møtet, vert nemnde i tillysingi.

Møtet vert halde i soknekyrkja eller eit anna høvelegt rom. Det tek til med ein kort andakt.

Formannen for sokneraadet styrer møtet, og han skal òg gjeva melding til vedkomande tenestemagter um vedtaki paa møtet.

§ 17. Soknemøtet avgjer:

a) alle spursmaal, som sokni eller soknemøtet hev fenge eller fær til avgjering i lov eller kongelig resolution;
b) spursmaalet um aa føra inn ny godkjend salmebok og liturgi.

§ 18. Fyrr vedkomande tenestemagt gjer vedtak, skal soknemøtet segja si meining:

a) naar det gjeld spursmaal, som soknemøtet etter lov eller kongelig resolution hev rett til aa segja si meining um, fyrr dei vert avgjorde;
b) naar kyrkje eller kapell skal byggjast eller kyrkjegard i sokni skal leggjast ut;
c) naar ny prestegard skal skaffast, kvar han skal liggja;
d) naar den geistlige tenestegjering i sokni skal aukast eller minkast, og dersom dei skal ha ny prest, kvar han skal bu;
e) naar talet paa gudstenestune skal aukast eller minkast;
f) naar prestegjeldet eller sokni skal kløyvast, eller brigde gjerast i soknegrensune.

§ 19. Meiningsutsegn fraa soknemøtet kann vedkomande departement, bisp, sokneprest eller sokne- eller bystyre faa i saker, som gjeld sokni. Departementet kann likeins faa utsegn fraa soknemøtet i saker, som gjeld heile landskyrkja, bispen i saker, som gjeld bispedømet.

I saker, som gjeld landskyrkje, bispedøme eller sokn, kann soknemøtet jamvel sjølvmint gjeva utsegn og senda søknad.

§ 20. Soknemøtet gjer vedtaki sine med vanlegt fleirtal. Berre folk, som møter sjølve, hev rett til aa røysta. Millom like røystetal skil formannen. Vedtaket vert innført i møteboki til sokneraadet.

Sette kapitel.

Ymse fyresegner.

§ 21. I sokneraadsmøte og soknemøte hev prosten og bispen høve til aa vera med, men utan rett til aa røysta.

§ 22. Denne lovi gjeld ikkje kyrkjelydar, som er knytte

til stiftingar, hospital og fengsel, um ikkje vedkomande de- 22 desbr.
partement gjev samtykkje til det. Det same gjeld for smaakyrkjesokner.

§ 23. Utgifter, som denne lovi fører med seg, vert utreidde av sokne- eller kommunekassa etter nøgjare vedtak, som sokne- eller kommunestyret gjer.

§ 24. Denne lovi tek til aa gjelda den tid, Kongen fastset. Naar lovi er sett i kraft, held fyresegnene i den geistlige løningslovi fraa 14 juli 1897 og i kyrkjelov fraa 3 august same aaret um styret for sokneløningsfondet og um kyrkjetilsyn upp aa gjelda, so langt dei strider mot denne lovi. Likeins held alle andre fyresegner, som er i strid med lovi, upp aa gjelda.

Skrivelse fra Kirkedepartementet til skoledirektøren, Kri- 31 desbr.
stiania, i anledning av en forespørsel fra et skolestyre, om hvordan det har å forholde sig til en i en krets foretatt avstemning om avskaffelse av de valgfrie former i skolen.

Departementet uttaler: Såvidt man forstår, går kretsens uttalelse ut på, at de valgfrie former, som skolestyret har besluttet innført ved omhandlede skole, skal erstattes med de obligatoriske.

En sådan beslutning er ikke i noget tilfelle bindende for skolestyret, og skolestyret kan derfor tillegge kretsbeslutningen den vekt det selv finner, at den fortjener.

Som det vil ses av landsskolelovens § 73, er det bare, når det gjelder spørsmålet enten a) om elevenes skriftlige arbeider i almindelighet skal avfattes på landsmål eller i det almindelige bokmål eller b) hvilken abc og lesebok skal brukes i skolen — at kretsen på visse vilkår kan fatte beslutninger, som er bindende for skolestyret.

Rettelse.

S. 299. I kunngj. om arveavgift m. v. av 30 juni står s. 299, **1ste linje:** av arveloddens næste kr. 50 000,00 . . . . . 8 pct., skal være **6** pct.

Alfabetisk register

til

Norsk Lovtidende, 2nen avdeling

for

1921

Alfabetisk register

til

Norsk Lovtidende, 2den avdeling

for

1921

Oversikt

over registrets avdelinger.

Almenninger.
Arv, skifte og konkurs, umyndige og verger.
Auksjonsvesen.
Bank- og pengevesen, gjeldsbrev.
Brand- og bygningsvesen.
Brennevin, øl m. v.
Bøker, litteratur, kunst, oldsaker, museer m. v.
Diplomati og konsulatvesen, traktater, forhold til utlandet
Ekteskap, foreldre og barn.
Elektricitetsvesen.
Fattigvesen.
Fiskeri, jakt og fredning.
Forbrydelser, straffer, straffanstalter.
Forsikringsvesen (brand-, sjø-, livs-, ulykkes- og husdyrforsikring m. v.), Norges Brandkasse.
Handel (beverternæring).
Håndverk, fabrikker, bergverk.
Jurisdiksjons- og grenseforandringer, delinger og navnforandringer for distrikter.
Kirker og kirkegårder.
Kjøpstæder og ladesteder.
Kommune- og valgvesen.
Kongen og kongehuset.
Konsesjon (skog-, jord-, fjell- og vannfall m. v.).
Landvesen.
Lotterier.
Lover og grunnlovsbestemmelser m. v.

Medisinal- og sundhetsvesen.
Militærvesen, verneplikt, innrullerings- og utskrivningsvesen.
Mål og vekt.
Offentlige stiftelser, legater m. v.
Pant.
Pensjonsvesen, pensjons- og enkekasser m. v.
Politivesen.
Post-, telegraf- og telefonvesen.
Privilegier, rang, titler, ordener m. v.
Regjeringen, embeds-, bestillings- og ombudsmenn i almindelighet.
Religion, gudstjeneste og geistlighet.
Retten.
Samferdselsmidler (veivesen, jernbaner, skyss m. v.).
Sjøvesen, havne-, los-, fyr- og redningsvesen.
Skatter og avgifter.
Skogvesen.
Skole- og undervisningsvesen.
Sociale anliggender.
Sportelvesen.
Statistikk.
Statskassen, statens eiendommer.
Stempelvesen.
Stortinget, stemmerett.
Tollvesen, inn- og utførsel.
Utskiftnings-, kart- og opmålingsvesen m. v.
Vassdrags- og fløtningsvesen.

Almenninger.

1921			Side
Mars	8	Nye bruksregler for Alstahaug bygdealmenning i Skogn	123
—	18	Res. om bestemmelser vedrørende fjellstyret for statens almenning i Opdal herred, Buskerud fylke. . .	134
Juni	27	Skr. om forandring i § 7 i bruksreglene for Gran almenning	290
Juli	2	Res. om, at den i lov av 12 mars 1920 § 38 om utnyttelse av rettigheter til beite, fiske m. v. i statens almenninger for utlending bestemte avgift til statskassen skal innbetales til de lensmenn, Landbruksdepartementet bestemmer.	332
—	2	Res. om, at i medhold av § 1 i forannevnte lov av 12 mars 1920 undtas en del av Stordalen og Langmarken statsalmenning i Vågå herred fra lovens virkeområde, forsåvidt angår dens § 19 om optagelse av nye setrer.	333
—	2	Nye bruksregler for Dalsiden statsalmenning i Lesja herred.	335
Septbr.	12	Nye bruksregler for Kværnå almenning i Beitstad . .	425

Arv, skifte og konkurs, umyndige og verger.

1921			
Janr.	22	Rundskr. om plikt for skifteforvaltere til å føre visse protokoller m. v.	15
Mai	20	Lov nr. 3 om forandringer i lov om akkordforhandling av 6 mai 1899	226
Juni	1	Rundskr. angående de ved lov av 20 mai 1921 (nr. 3) foretatte forandringer i akkordforhandlingsloven av 6 mai 1899	257
—	30	Kunngj. om arveavgift m. v. til statskassen i budgettterminen 1 juli 1921—30 juni 1922	298
Juli	16	Res. om forandring av § 1 i reglementet for Kristiansand overformynderi	352
Septbr.	23	Lov nr. 1 inneholdende tillegg til lov om avgift av arv av 8 april 1905 med tilleggslover	438

1921 Side
Oktbr. 7 Res. om forvaltningsavgiften m. v. av Kristiania overformynderis midler for 1921 489
Desbr. 31 Res. angående forvaltningsavgiften m. v. av Bergen overformynderis midler for 1921 550

Bank- og pengevesen, gjeldsbrev.

1921
Janr. 28 Res. om ekstraordinær seddelutstedelsesrett for Norges Bank 28
April 21 Forandring i reglementet for Norges Bank 183
Mai 13 Lov nr. 3 om forandringer i reglene om vekselprotester 214
— 20 Lov nr. 5 om forandring i lov om Kongeriket Norges Hypotekbank av 28 juni 1887 med tilleggslover 227
— 27 Kunngj. om bemyndigelse for Finansdepartementet til å utferdige partialobligasjoner for det innenlandske 6½ pct. rentebærende statslån av 1921 . . . 248
Juni 2 St.besl. om grunnfond og reservefond for den norske stats fiskeribank 258
— 14 Lov nr. 2 om bemyndigelse for Kongen til midlertidig å frita Norges Bank for plikten til å kjøpe gull m. v. 272
— 14 Res. om ophevelse inntil videre av Norges Banks plikt til å utlevere sedler mot gull i barrer m. v. . . 272
Juli 8 Res. om anvendelse av § 83 i småbruk- og boligbankloven av 23 juli 1915 (jfr. tilleggslov av 25 februar 1921) i Loppa-Øksfjord herred 338
— 8 Res. om do. av do. do. i Kistrand herred 338
— 13 Res. om tillatelse for Norges Bank til å utstede sedler for 50 millioner kroner utover det i banklovens § 9 fastsatte beløp 344
— 16 Lov nr. 1 om forandringer i lov om rentefotens frigjørelse m. v. av 29 juni 1888 346
— 26 Telegr. om, at samme rentefot må anvendes ved alle skattebeløp, som ikke helt fritas for renteplikt, jfr. byskattelovens § 103 (landskattelovens § 111), 2net ledd. 367
— 28 Lov nr. 2 om forandring i vekselloven 377
Aug. 5 Res. om anvendelse av § 83 i småbruk- og boligbankloven av 23 juli 1915 (tillegslov av 25 februar 1921) i Sørøysund herred 411
— 5 Res. om do. av do. do. i Alta herred 411
— 5 Res. om do. av do. do. i Kjelvik herred 411
— 12 Rundskr. om utførelsen av vekselprotester, jfr. lov av 28 juli 1921 (nr. 2) 415
— 15 Rundskr. om anvendelse av nye kurser ved stempling av vekler 417

1921 Side
Septbr. 5 Skr. om beregning av stempelavgift av veksler, som lyder på en myntsort, der ikke er nevnt i foranstående rundskr. av 15 august 422
— 16 Res. om anvendelse av § 83 i småbruk- og boligbankloven av 23 juli 1915 (tilleggslov av 25 februar 1821) i Talvik herred 435
— 16 Res. om do. av do. do. i Måsøy herred 436
— 23 Res. om do. av do. do. i Gamvik herred 446
— 23 Res. om do. av do. do. i Tana herred. 446
Oktbr. 14 Res. om do. av do. do. i Lebesby herred. 493
— 15 Skr. om fastsettelse av en forhøiet frankekvivalent for Norge vedkommende de internasjonale telegraftakster 493
— 17 Skr. om forståelsen av aktielovens § 37, jfr. tilleggslov av 28 juli 1921 493
Novbr. 18 Res. om anvendelse av § 83 i småbruk- og boligbankloven av 23 juli 1915 (tilleggslov av 25 februar 1921) i Kautokeino herred 517
— 25 Res. om do. av do. do. i Kvalsund herred 522
Desbr. 2 Res. om do. av do. do. i Hasvik herred 525

Brand- og bygningsvesen.

1921
Janr. 7 Res. om almindelig dispensasjon for opførelse av 2-etasjes trehus i Drammen og tilleggsbestemmelser til bygningsloven for byen 1
— 14 Res. om bygningslovens anvendelse på et strøk av Nøtterøy herred. 10
— 14 Res. om forbud mot bruken av krum taksten som taktekning i Notodden 10
— 21 Res. om forandring i byggeforskriftene for Fana bygningsdistrikt 13
— 28 Res. om avståelse av bruken av ledige beboelsesleiligheter til beboelse eller annet bruk i Hægebostad herred, Vest-Agder fylke. 22
— 28 Res. om utførelse av brandsyn i Hammerfest . . . 28
Febr. 18 Res. om ophevelse av Orkedalsøren brand- og bygningskommune, bygnings- og brandlovens anvendelse for Orkanger herred 42
Mars 11 Res. om skjerpelse i brandlovens § 15 for Haugesund 126
— 18 Lov nr. 2 om ekspropriasjon av grunn til opførelse av et rådhus i Kristiania samt til gjennemførelse av en reguleringsplan for rådhusets omgivelser. . . 132
April 15 Res. om utvidelse av grensene for Lillestrøm brand- og bygningskommune. 178

1921				Side
April	15	Res.	om tilleggsbestemmelse til bygningslovens § 72 for Kongsvinger	178
—	22	Res.	om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Grøterødløkken i Sarpsborg	188
—	22	Res.	om forhøielse av maksimalhastigheten for motorkjøretøier i de bymessig bebyggede strøk i Aker og Bærum	188
Mai	27	Res.	om forskrifter for bygnings- og reguleringsvesenet i det bygningsloven underlagte strøk av Nøtterøy herred (»Nøtterøy haveby«)	249
Juni	3	Res.	om bygningslovens anvendelse på et strøk av Eid herred samt angående forandring av grensen for Nordfjordeid brandkommune	263
—	8	Skr.	angående tvungen opmåling av tomter og grunner i »Nøtterøy haveby«	264
—	14	Res.	om fritagelse fra påbudet i brandlovens § 21 om å holde brandhaker i Haugesund	278
Juli	2	Res.	om bygningslovens anvendelse på Heimdal i Tiller og Leinstrand herreder	333
—	2	Res.	om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Orkanger herred, Sør-Trøndelag fylke	333
—	8	Res.	om avståelse av bruken av forenings- og forsamlingslokaler samt ledige beboelsesleiligheter i Norderhov og Haug sognekommuner, Buskerud fylke	337
—	16	Res.	om, at ildsfarlighetslovens bestemmelser for kjøp- og ladesteder skal gjelde for Odda og Tyssedal bygningskommuner	350
—	28	Res.	om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Haugesund	409
Aug.	30	Res.	om brandlovens anvendelse på »Nøtterøy haveby« og en del av Tønsberg byggebelte samt om brandstyrets sammensetning sammesteds	419
—	30	Res.	om ophevelse av den huseierne på Nordre Kirkeberget i Rena bygningskommune tilståtte nedsettelse i bygningsskatten	419
—	30	Res.	om brandlovens anvendelse på Sortland og Sigerfjord i Sortland herred samt om de nevnte strøks overgang til egen brandkommune	420
Septbr.	2	Res.	om regler for brandvesenets ordning og forskrifter for brandvernet i Hokksund samt tilleggsbestemmelser til bygningsloven for stedet	421
—	9	Res.	om fritagelse for å holde brandhaker i Skien, jfr. brandlovens § 21	424
—	30	Res.	om reglement for brandvernets ordning i Vestre Glemmen brand- og bygningskommune	486

1921 Side

Oktbr. 1 Rundskr. om midlertidig forhøielse av gebyr for brandtakstutskrifter i byer, brandkasselovens § 45 . . 487
— 7 Res. om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for endel av det bygningsloven underlagte strøk av Ås herred m. v. 489
Novbr. 5 Res. om avståelse av bruken av forenings- og forsamlingslokaler m. v. i Kråkerøy herred, Østfold fylke 504
— 5 Res. om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Bøen og Mælandsmoen i det bygningsloven underlagte strøk på Rjukan 505
— 18 Res. om tilleggsbestemmelse til bygningslovgivningen for Moss 515
— 18 Res. om do. til do. for Stavanger 515
Desbr. 9 Res. om tilleggsbestemmelser til bygningsloven for Mandal 532
— 21 Res. om do. til do. for Måløy bygningskommune . . 545

Brennevin, øl m. v.

1921

Janr. 8 Skr. angående importforbud for sprit 2
— 14 Res. om forhøielse av skjenkeavgiften i Østre Gausdal herred 9
Febr. 4 Res. om herbergerlovens anvendelse for Brønnøy herred 32
— 8 Skr. om ekspedisjon av recepter på brennevin m. v. . 35
— 11 Res. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Otterøy herred, Nord-Trøndelag fylke 36
— 11 Res. om forhøielse av skjenkeavgiften i Trondhjem . . 36
April 1 Res. om do. av do. i Nordre Land herred 168
— 23 Konvensjon mellem Norge og Frankrike angående ordningen med hensyn til vin og spirituosa . . . 193
— 29 Res. om forhøielse av skjenkeavgiften i Moss . . . 198
— 20 Res. om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Otterøy. 198
Mai 27 Res. angående spørsmål om utvidelse av rusdrikkforbudet 250
— 28 Skr. om utvidelse av rusdrikkforbudet, jfr. foranstående resolusjon 254
Juni 13 Skr. om ophevelse av foranstående ekstraordinære landsforbud 270
— 18 Res. om forandring i forbudsbestemmelsene 287
Juli 2 Res. om herbergerlovens anvendelse i Holmestrand. . 314
— 2 Res. om do. do. i Nord-Aurdal herred. 314
— 2 Res. om do. do. i Kristiansand 314
— 2 Res. om do. do. i Borgund herred, Møre fylke . . . 314
— 2 Res. om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Borgund herred, Møre fylke 314

1921			Side
Juli	2	Res. om ophevelse av kongelig resolusjon av 27 mai 1921 om adgang for Socialdepartementet til midlertidig å utvide brennevins- og hetvinsforbudet av 28 juni 1917	314
—	8	Res. om herbergerlovens anvendelse i Bremsnes herred, Møre fylke	337
—	16	Lov nr. 3 om forandring i lov om tilvirkning, omdestillasjon og beskatning av brennevin m. v. av 15 august 1908, jfr. lover av 12 juli 1910 og 9 juli 1920	348
—	21	Res. om herbergerlovens anvendelse i Åsnes herred	358
Aug.	5	Res. om vedtekter for A/S Porsgrund Øl- og Vinsamlag	412
—	12	Res. om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Ogna herred, Rogaland fylke	414
—	12	Res. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Ogna herred	414
Septbr.	9	Res. om herbergerlovens anvendelse i Hof herred, Hedmark fylke	423
—	9	Res. om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Nord-Aurdal herred	424
—	16	Lov nr. 2 om forandring i lov om salg og skjenking av brennevin, øl, vin, fruktvin og mjød av 17 mai 1904	428
—	16	Lov nr. 3 om forandringer i lov om salg og skjenking av brennevin, øl, vin, fruktvin og mjød av 17 mai 1904	430
—	23	Res. om bemyndigelse for Socialdepartementet til å meddele bevilling til innførsel av brennevin og sterk vin til medisinsk bruk m. v.	444
—	30	Res. om herbergerlovens anvendelse i Rakkestad herred	485
—	30	Res. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Eidanger herred	485
Oktbr.	7	Res. om herbergerlovens anvendelse i Nordre-Land herred	488
—	7	Res. angående ratifikasjon av konvensjonen mellem Norge og Frankrike av 23 april 1921 om ordningen med hensyn til vin og spirituosa	489
—	26	Res. om forhøielse av skjenkeavgiften i Drammen	494
Novbr.	5	Res. om herbergerlovens anvendelse i Avaldsnes herred	504
Desbr.	15	Res. om do. do. i Nesna herred	537
—	21	Res. om do. do. i Molde	544
—	21	Res. om do. do. i Skedsmo herred	544

Bøker, litteratur, kunst, oldsaker, museer m. v.

1921			
Mars	29	Skr. om den tsjekoslovakiske republikks tiltreden av den reviderte Bernkonvensjon av 1908	141

		Bøker, litteratur, kunst, oldsaker, museer m. v.	651
1921			Side
April	30	St.besl. om oprettelse av en stilling som boksamlingskonsulent	202
Juni	3	Lov nr. 2 om forandringer i lov om offentlig forevisning av kinematografbilleder av 25 juli 1913.	259
Juli	2	Lov nr. 1 um rett til aa setja forbod mot byggjing eller verksemd, som skjemmer offentlege minnesmerke m. m.	303
—	2	Res. om forandringer i reglementet for Statens Filmkontroll	313
—	11	Rundskr. i anledning av lov 3 juni 1921 (nr. 2) om forandring i lov om offentlig forevisning av kinematografbilleder av 25 juli 1913	340
—	16	Res. om forbud mot bygging og virksomhed på Theodor Sollands ved Haraldstøtten beliggende grunnstykke m. v.	350
—	21	Res. om ophevelse av forbudet mot inn- og utførsel av trykte skrifter fra Russland	358
Oktbr.	7	Res. om godkjennelse av skoleinspektør Svensens bok: »Kirkeåret og Gudstjenesten« som lærebok i kristendomskunnskap i folkeskolen	489
Novbr.	9	Skr. om republikken Liberias tiltreden av den reviderte Bernkonvensjon av 1908	506
Desbr.	15	Res. om godkjennelse til bruk i folkeskolen av et ved Drammen skolestyre utgitt hefte: »En forberedende gjennemgåelse av de 10 bud i Moseloven«	537
—	23	Skr. om ophevelse av den norsk-franske overenskomst av 29 oktober 1880 om utveksling av abonnement på tidender og tidsskrifter	549

Diplomati og konsulatvesen, traktater, forhold til utlandet m. v.

1913			Side
Desbr.	31	Konvensjon angående istandbringelse av en internasjonal handelsstatistikk	551
—	31	Reglement for organisasjon av det internasjonale byrå for handelsstatistikk	551
1919			
Oktbr. 29 — Novbr. 29		Internasjonalt utkast til overenskomst om arbeidsledighet	551
1920			
Juni 15 — Juli 9		Internasjonalt utkast til overenskomst om arbeidsformidling for sjømenn	551
Novbr.	30	Verdenspostforeningen (Verdenspostkonvensjonen)	551
Desbr.	16	Undertegningsprotokoll (med dertil knyttet fakultativ bestemmelse) samt vedtekter for den faste domstol for internasjonal rettspleie	551

1921				Side
1920				
Desbr.	31		Overenskomst angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Danmark (og mellem Norge og Sverige)	551
—	31		Overenskomst angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Danmark gjennem Sverige	551
—	31		Overenskomst angående visse undtagelser fra bestemmelsene i art. XXXV i tjenestereglementet tilhørende den internasjonale radiotelegrafkonvensjon	552
1921				
Janr.	7	Res.	om ikrafttredelsestiden for Madrid-konvensjonens takster for brevpost samt fastsettelse av ekvivalenten i norsk mynt	2
Febr.	2	Res.	om midlertidig bibehold av tolltariffens minimumssatser for varer fra Spanien og Portugal . . .	30
—	4	Res.	om, at Estland anerkjennes som en selvstendig og uavhengig stat	32
Janr.	11		Pakkepostoverenskomst mellem Norge og de Forenede	
Febr.	11		Stater i Amerika	552
Febr.	11	Res.	om forandring av konsulatet i Triest's distrikt .	37
—	19	Skr.	om den polske republikks tiltredelse av den internasjonale konvensjon om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien	45
Mars	4	Skr.	om endringer i postoverenskomsten mellem Norge, Danmark og Sverige av 15 desember 1919 . .	122
—	11	Res.	angående omdannelse av vicekonsulatet i Palermo til konsulat	127
—	29	Skr.	om den polske republikks tiltreden av konvensjonen angående undertrykkelse av utuktige publikasjoner	140
—	29	Skr.	om den tsjekoslovakiske republikks tiltreden av den reviderte Bern-konvensjon av 1908	141
—	30	Skr.	om den polske republikks tiltreden av den internasjonale konvensjon av 1910 angående undertrykkelse av den hvite slavehandel	141
April	12	Skr.	om opsigelse av handels- og sjøfartskonvensjonen mellem Norge og Rumenia av 31 mars 1910 .	176
—	22		Konvensjon om ophevelse av konsularjurisdiksjonen og omordning av de blandede domstoler i Egypten .	189
—	22	Skr.	om den østerrikske republikks tiltredelse av den internasjonale konvensjon om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien . . .	192
—	23		Konvensjon mellem Norge og Frankrike angående ordningen med hensyn til vin og spirituosa . . .	193
—	29	Res.	om vektsatsen 1 kg. for postpakker i den internasjonale utveksling m. v.	200
—	30	Skr.	om, at den tsjekoslovakiske republikk har tiltrått	

1921 Side

den internasjonale konvensjon om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien . 202

Mai 30 Skr. om, at den tsjekoslovakiske republikk og Finnland har sluttet sig til Genf-konvensjonen av 1906 . 254

Juni 18 Skr. om opsigelse av den midlertidige handelsavtale mellem Norge og Portugal av 14 oktober 1920 287

— 30 Voldgiftsoverenskomst i anledning av Kristianiagruppens krav paa Amerikas Forenede Staters regjering . 552

Juli 14 Skr. om, at republikken Uruguay har tiltrått den internasjonale konvensjon angående uvdertrykkelse av den hvite slavehandel 345

— 15 Midlertidig overenskomst angående luftfart mellem Norge og Storbritannien 346

— 16 Res. om nedleggelse av konsulatet i Tamatave og oprettelse av et ulønt konsulat i Tananarive . . . 351

— 16 Skr. om Bulgariens tiltredelse til de internasjonale konvensjoner angående undertrykkelse av den hvite slavehandel 354

— 28 Res. om nedleggelse åv legasjonssekretær- og konsulembedet i Lissabon og oprettelse av et chargé d' affaires en pied og generalkonsulembede sammesteds 409

Septbr. 2 Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å underskrive overenskomster med Sverige og Danmark om ismeldinger 421

— 2 Foreløbig overenskomst mellem Norge og Russland 553

— 16 Lov nr. 1 om forandring i lov om kontroll med befordring av utvandrere til fremmede verdensdeler av 22 mai 1869 med tilleggslov av 5 juni 1897 nr. 3 428

— 19 Spesialoverenskomst angående telegrafforbindelsene mellem Norge, Finnland og Russland 554

— 23 Res. om ophevelse av traktatkommisjonen av 31 januar 1919 445

— 23 Res. om ophevelse av traktatdelegasjonen av 13 august 1920 445

— 23 Res. om bemyndigelse for professor dr. Nansen til å undertegne de på samferdselskonferansen i Barcelona i 1921 vedtatte konvensjoner m. v. . . . 445

— 26 Skr. om endringer i postoverenskomsten av 15 desember 1919 mellem Norge, Sverige og Danmark . 448

— 28 Skr. om fristaden Danzigs tiltreden av den internasjonale konvensjon om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien 448

1921				Side
Septbr.	30	Res.	om fastsettelse av emigrantavgiften for resten av året 1921	485
Oktbr.	6	Skr.	om, at der ikke antas å være adgang for en fremmed regjering til å anlegge sak ved norske domstoler til inntale av skattekrav, og at en utenlandsk dom desangående ikke vil kunne opnå eksigibilitet her i riket	487
—	7	Res.	angående ratifikasjon av konvensjonen mellem Norge og Frankrike av 23 april 1921 om ordningen med hensyn til vin og spirituosa	489
—	26	Res.	om nedleggelse av legasjonsrådsembedet i Madrid og oprettelse av et ministerembede dersteds	495
Novbr.	5	Res.	om oprettelse av et ulønt konsulat under generalkonsulatet i Lima	505
—	7	Skr.	om Japans tiltreden av den internasjonale konvensjon om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien	505
—	9	Skr.	om republikken Liberias tiltreden av den reviderte Bern-konvensjon av 1908	506
—	19	Skr.	om Finnlands tiltreden av den internasjonale konvensjon om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien	520
—	19	Skr.	om republikken Lettlands tiltreden av hovedpostkonvensjonen i Rom og postpakkekonvensjonen m. v. i Madrid	520
Desbr.	9	Res.	angående omdannelse av vicekonsulatet i Beirut til konsulat	532
—	9	Skr.	om, at den Tsjeko-Slovakiske regjeriug bar sluttet sig til kouvensjonen angående undertrykkelse av den hvite slavehandel	533
—	12	Skr.	om, at endel stater har ratifisert undertegningsprotokollen av 16 desember 1920 angående den faste internasjonale domstol m. v.	534
—	17	Skr.	om fristaden Danzig's tiltreden av hovedpostkonvensjonen i Rom m. v.	540
—	23	Skr.	om ophevelse av den norsk-franske overenskomst av 29 oktober 1880 om utveksling av abonnement på tidender og tidsskrifter	549
—	31	Skr.	om, at Venezuelas forenede Stater har ratifisert undertegningsprotokollen av 16 desember 1920 vedkommende den faste internasjonale domstol	550

Ekteskap, foreldre og barn.

1921				
Janr.	7	Res.	om vedtekt for tobakksalg til barn i Kongsvinger	1
—	14	Res.	do. do. til barn i Kvæfjord herred, Troms fylke	9

1921				Side
Febr.	25	Res	om anvendelse av pleiebarnlovens §§ 1—9 i Biri herred	105
April	1	Res.	om vedtekt for tobakksalg til barn i Vats herred, Rogaland fylke	168
—	1	Res.	om do. do. til barn i Sund herred, Hordaland fylke	168
—	1	Res.	om do. do. til barn i Nes herred, Sør-Trøndelag fylke	168
—	8	Res.	om do. do. til barn i Bakke herred, Vest-Agder fylke	173
—	15	Res.	om do. do. til barn i Hurdal herred	176
—	22	Res.	om do. do. til barn i Stryn herred	185
—	29	Res.	om do. do. til barn i Gjerdrum herred	198
Mai	6	Res.	om do. do. til barn i Finnøy herred	212
—	6	Res.	om do. do. til barn i Mo herred, Telemark fylke	213
—	27	Res.	om do. do. til barn i Tyristrand herred	248
Juli	2	Res.	om do. do. til barn i Feiring herred	313
—	2	Res.	om do. do. til barn i Stokken herred, Aust-Agder fylke	313
—	2	Res.	om do. do. til barn i Støren herred	313
—	21	Res.	om do. do. til barn i Åsen herred, Nord-Trøndelag fylke	358
—	21	Res.	om do. do. til barn i Gol herred	358
Septbr.	13	Skr.	om, fra hvilken tid 3-måneders fristen for lysningens gyldighet blir å regne	55
—	23	Lov	nr. 4 om forandringer i lov om adopsjon av 2 april 1917	442
Oktbr.	7	Res.	om vedtekt for tobakksalg til barn i Skiptvet herred	488
—	28	Res.	om do. do. til barn i Nes herred, Buskerud fylke	499
—	28	Res.	om do. do. til barn i Eina herred, Opland fylke	500
—	28	Res.	om do. do. til barn i Mykland herred, Aust-Agder fylke	500
Novbr.	17	Rundskr.	angående forandringer i adopsjonsloven av 23 september 1921 m. v.	511
—	18	Res.	om vedtekt for tobakksalg til barn i Røldal herred	515
Desbr.	2	Res.	om do. do. til barn i Skudenes herred	524
—	9	Res.	om do. do. til barn i Avaldsnes herred	531
—	21	Res.	om plan for Jakob Walnums barnehjem ved Koparvik (anbringelse av omstreiferbarn)	545

Fattigvesen.

1921				
Janr.	7	Res.	om plan for et sikkerhetsfond ved A/S Greåker Cellulosefabrikk i Tune herred	1
—	19	Res.	om økningen av sikkerhetsfondet ved Dunderlands bergverk i Mo herred, Nordland fylke	12
—	21	Res.	om midlertidig innstillen av driften ved A/S Hadelands Bergverks gruber i Lunner herred	14

1921				Side
Janr.	21	Res.	om midlertidig innstillen av driften ved A/S Åmdals Kobberverks gruber i Mo herred, Telemark fylke	14
—	28	Res.	om do. do. ved A/S Bamle Nikkelkompanis gruber i Bamle herred	29
Mars	11	Res.	om midlertidig innstillen av driften ved A/S Dalen Grubers anvisninger i Lårdal herred, Telemark fylke	127
April	22	Res.	om forandringer i planen for sikkerhetsfondet ved Orkla Grube-Aktiebolags bergverk i Meldal herred	189
Mai	13	Res.	angående planen for sikkerhetsfondet ved bergverket Menna gruber i Ålen herred	221
—	20	Res.	om fortsettelse av opsamlingen til sikkerhetsfondet ved A/S Røstvangen gruber i Kvikne herred	238
—	27	Res.	om midlertidig innstillen av driften ved A/S Søftestad Gruber i Nissedal herred, Telemark fylke	253
Juni	3	Res.	om do. do. av do. ved A/S Kvina Gruber i Fjotland herred	264
—	10	Res.	om plan for A/S Norsk Valseverks sikkerhetsfond	269
Septbr.	14	Rundskr.	angående fast ordning for samarbeidet mellem politiet og arbeidsanvisningskontorene etc.	425
—	16	Res.	om tillatelse for A/S Rødfjellets Kisgruber til midlertidig å la driften hvile ved sine gruber i Mo herred, Nordland fylke	436
—	23	Res.	om økning av sikkerhetsfondet ved Ringerikes Nikkelverk i Tyristrand herred	446
Desbr.	15	Res.	om do. av do. ved A/S Arendal Smelteverk, Stokken fattigdistrikt	539
—	21	Res.	om midlertidig ophør av driften ved A/S Svanø Gruber i Kinn herred	548

Fiskeri, jakt og fredning.

1921				
Janr.	14	Res.	om frednings- og fangstbestemmelser for småvilt i Akershus fylke	9
—	28	Res.	om fiskeriregler for Voss herred samt bestemmelse om tiden for benyttelse av line i Vangsvannet	27
—	28	Res.	om utvidelse av jakttiden for bever i Froland herred	28
Febr.	4	Res.	om ophevelse av kgl. res. 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene for Vega, Sortland og Grimsøy herreder i Nordland fylke	32

1921				Side
Febr.	11	Res.	om fredningsbestemmelser for småvilt i Telemark fylke	37
Mars	11	Res.	om fredning av elg samt fredning og fangst av småvilt i Vest-Agder fylke, gjeldende til utgangen av 1925	126
—	18	Lov	nr. 3 om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene	133
April	1	Res.	om fredning av »Liafuro« på gården Lid i Voss herad	167
—	1	Res.	om dispensasjon fra bestemmelsene om hvalfangst innen Hordaland fylke (Herdla herred)	168
—	8	Res.	om endring i kongelig resolusjon av 11 februar 1921 om fredning av fuglevilt og hare i Telemark fylke	174
—	8	Res.	om fredningsbestemmelser m. v. for fuglevilt i Opland fylke	174
—	8	Res.	angående bestyrelsen av vårsildavgiftsfondets midler	174
—	15	Res.	om forlengelse av jakttiden for bever i Østre-Moland herred	177
—	15	Res.	om fredning av erfugl i en del herreder i Møre fylke	177
—	19	Skr.	om, at Lofot-opsynet er hevet 23 april	183
—	22	Res.	om fredning av elg i Buskerud fylke	188
—	22	Res.	om jakttiden for elg i Vestfold fylke	188
—	22	Res.	om flytning av spiljakttiden om våren for tiur og orrhane i Telemark fylke	188
—	22	Res.	om fredning av elg i Aust-Agder fylke	188
—	29	Res.	om ophevelse av kongelig resolusjon av 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene, forsåvidt angår Flakstad herred, Nordland fylke, og Sandøy herred, Møre fylke	199
—	29	Res.	om fornyelse av fiskerireglene for Hol herred, Buskerud fylke	199
—	29	Res.	om fiskeriregler for Vardal og Østre Toten herreder	199
—	29	Res.	om do. for Heidal herred, Opland fylke	199
—	29	Res.	om do. for Sør-Aurdal herred, Opland fylke	199
—	29	Res.	om do. for Spirillen og Ådalselven samt for de i disse fallende elver og bekker, sålangt som ørret og sik går op, i Ådal herred, Buskerud fylke	200
—	29	Res.	om fornyelse av fiskerireglene for Tydal herred, Sør-Trøndelag fylke	200
Mai	6	Res.	om fiskeriregler for Flesberg herred	213

1921				Side
Mai	13	Lov	nr. 6 inneholdende tillegg til lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 8 april 1905 . . .	217
—	13	Res.	om fredning av røi og orrhøne i endel herreder i Møre fylke	219
—	13	Res.	om forbud mot benyttelse av snarer til fangst av fuglevilt i endel herreder i Møre fylke	219
—	13	Res.	om innskrenkning av jakttiden for tiur og orrhane i Sør-Trøndelag fylke	219
—	13	Res.	om fredning av hjort i endel herreder i Møre fylke	219
—	20	Res.	om fredning av en bordgran på Finnstadskogen i Eidsberg i Østfold	233
Juni	3	Res.	om fredning av »Øyraoren« på Loen i Stryn herad, Sogn og Fjordane fylke	261
Juli	16	Res.	om frednings- og fangstbestemmelser for småvilt i Akershus fylke	350
—	16	Res.	om fangstbestemmelser for småvilt i Østfold fylke	351
—	16	Res.	om nye vernskogvedtekter for Fåberg herred .	351
—	21	Res.	om forbud mot fangstinnretninger for småvilt i Sogn og Fjordane fylke	358
—	21	Res.	om fredningsbestemmelser for tiur og orrhane i endel herreder i Nordland fylke samt angående fredning av elg i samme fylke	359
—	21	Res.	om fredning av hjort i Hordaland fylke . . .	359
—	28	Res.	om ophevelse av bestemmelsen om fredning av de på »Sakrisvoll« voksende eksemplarer av planten Aster sibiricus	409
—	28	Res.	om forandring i fiskerireglene for Bardu herred, Troms fylke	409
Aug.	5	Res.	om fredning av en lønn med misteltein på Holmestrand lærerskoles grunn	411
—	5	Res.	om fiskeriregler for Ømmervatnet og Mjåvatnet i Vefsn herred, Nordland fylke	411
—	12	Res.	om fiskeriregler for Luktvatnet med av- og tilløp i Hemnes herred, Nordland fylke	414
—	12	Res.	om forbud mot fangstinnretninger for rype og fredning av den i tiden 15 november til 31 januar i Hedmark fylke, gjeldende til utgangen av 1923	414
—	30	Res.	om fredning av tiur og orrhane i Rogaland fylke	419
—	30	Res.	om forbud mot bruk av snarer, fallstokker og lignende redskaper til fangst av tiur, røi og hare i Rogaland fylke	419
Septbr.	16	Res.	om dispensasjon fra de gjeldende bestemmelser om hvalfangst innen Hordaland fylke	435
—	23	Res.	om ophevelse av uke- og årsfredningen for kar-	

1921 Side

fisket ved Bergedals dam i Ågårdselveu (Glommens vestre løp), Tune herred m. v. 444
Septbr. 30 Lov nr. 4 om vrakning av klippfisk og saltfisk . . 479
Oktbr. 14 Res. om fiskeriregler for Åsnes herred 492
— 14 Res. om do. for Beiarn herred 493
— 28 Res. om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene for endel viltsorter i Mo, Fyresdal og Vinje herreder 500
Novbr. 5 Res. om dispensasjon fra do. for do. do. i Rauland Herred, Telemark fylke 504
— 18 Res. om dispensasjon fra do. for do. do. i Seljord herred 515
— 25 Res. om dispensasjon fra do. for do. do. i Hjartdal herred 521
Desbr. 2 Res. om fredning av en alm på gården Østensjø i Østre Aker 523
— 2 Res. om do. av »Erdalseineren« på gården Erdal i Eidfjord herad 524
— 2 Res. om do. av »Vettismorkgrani« i Årdal herad . . 524
— 2 Res. om do. av »Kartabjørki« på gården Grøte i Lærdal herad 524
— 2 Res. om dispensasjon fra forbudet mot å fange rype i snarer i Engerdal herred, Hedmark fylke . . . 524
— 2 Skr. om Lofot-opsynets ikrafttreden i 1922 530
— 9 Res. om fredning av »Tordenskjoldeika« paa Falkensten i Borre herad 531
— 9 Res. om ophevelse av kongelig resolusjon av 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene, forsåvidt angår Aukra herred . . . 531
— 9 Res. om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene for endel viltsorter i Nissedal, Lårdal og Gransherad herreder 532
— 9 Res. om dispensasjon fra forbudet mot å fange rype i snarer i Tolga herred 532
— 15 Res. om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene for endel viltsorter i Drangedal herred 537
— 15 Res. om dispensasjon fra forbudet mot å fange rype i snarer i Foldal herred 537

Forbrydelser, straffer, straffanstalter.

1921

Janr. 13 Regler for lærehjems- og verneforeningers- samt forsorgsforeningers overtagelse av arbeidet med lovovertredere 3
— 13 Rundskr. angående undlatelse av påtale eller utsettelse av straff-fullbyrdelse mot, at vedkommende lov-

overtredere underkaster sig tilsyn gjennem en lærehjems- og verneforening m. v. 5
Febr. 4 Cirk. til fengselslægene samt bestyrerne av krets- og hjelpefengslene om tvangsernæring av fanger, som vegrer sig ved å ta næring til sig 33
— 24 Skr. om, at fangekolonien på Opstad inntil videre bare skal motta fanger, som er dømt innen Rogaland og Bergen lagsogn samt Hordaland fylke m. v. 86
Febr. 28 Rundskr. om forskjellige lærehjems- og verneforeningers overtagelse av arbeidet med lovovertredere . . 105
Mars 4 Rundskr. om do. do. av do. do. 122
— 5 Skr. om do. do. av do. do. 122
— 14 Skr. om Tønsberg og omegns forsorgsforenings overtagelse av arbeidet med lovovertredere 128
— 21 Rundskr. om forskjellige lærehjems- og verneforeningers overtagelse av do. do. 138
— 22 Skr. om Ålesund og Levanger og omegns forsorgsforeningers overtagelse av do. do. 140
— 23 Skr. om Sandefjord og Sandeherad forsorgsforenings overtagelse av do. do. 140
April 1 Skr. om forskjellige forsorgsforeningers overtagelse av do. do. 172
— 2 Skr. om do. do. av do. do. 173
— 6 Skr. om Voss forsorgsforenings overtagelse av do. do. 173
— 25 Skr. om Jæderen og Moss forsorgsforeningers overtagelse av do. do. 193
— 30 Skr. om forskjellige lærehjems- og verneforeningers overtagelse av do. do. 203
Mai 6 Lov nr. 2 om forandringer i den militære straffelov av 22 mai 1902 206
— 6 Lov nr. 3 om den militære disciplinær- og politimyndighet 208
— 18 Skr. om forskjellige lærehjems- og verneforeningers overtagelse av arbeidet med lovovertredere . . 224
— 18 Skr. om Kongsberg og omegns forsorgsforenings overtagelse av do. do. 225
— 19 Skr. om Arendal samt Molde og Romsdal forsorgsforeningers overtagelse av do. do. 225
— 26 Skr. om Haugesund verne- og forsorgsforenings overtagelse av do. do. 239
— 30 Skr. om forskjellige lærehjems- og verneforeningers overtagelse av do. do. 254
Juni 13 Skr. om Kongsvinger og omegns forsorgsforenings overtagelse av do. do. 270
— 24 Skr. om Hamar forsorgsforenings overtagelse av do. do. 289
Juli 11 Skr. om, at fangekolonien på Opstad inntil videre bare

1921 Side

skal motta fanger, som er dømt innen Rogaland lagsogn 340
Aug. 5 Res. om forandring av påtaleinstruksens § 63 . . . 412
— 13 Skr. om forandring av reglene om bidrag for kvinner, som påtalemyndigheten anbringer i rednings- og vernehjem istedenfor i tvangsarbeidshus 417
Septbr. 15 Skr. om Stenkjær og omegns forsorgsforenings overtagelse av arbeidet med lovovertredere 427
Oktbr. 5 Skr. om Narvik og omegns lærehjems- og verneforenings overtagelse av do. do. 487
Novbr. 10 Rundskr. angående oprettelse av strafferegistre i strafferettspleien m. v. 506
— 12 Skr. om forandringer i reglene for lærehjems- og verneforeningers samt forsorgsforeningers overtagelse av arbeidet med lovovertredere m. v. 510
— 28 Skr. om Hamar lærehjems- og verneforenings overtagelse av do. do. 522

Forsikringsvesen (brand-, sjø-, livs-, ulykkes- og husdyrforsikring m. v.), Norges Brandkasse.

1921
Febr. 11 Rundskr. angående forandringer i sykeforsikringsloven, jfr. lov av 10 desember 1920 nr. 2 39
Mars 2 Forskrifter vedrørende forsikringsplikt, førelse av manntall, innkrevning av premie m. v. i henhold til ulykkesforsikringsloven for fiskere av 10 desember 1920 107
Mai 20 Res. om instruks for tillitsmenn ved livsforsikringsselskaper 233

Handel.

1913
Desbr. 31 Konvensjon ang. istandbringelse av en internasjonal handelsstatistikk 551
— 31 Reglement for organisasjon av det internasjonale byrå for handelsstatistikk 551
1921
Janr. 7 Res. om vedtekt for tobakksalg til barn i Kongsvinger 1
— 12 Res. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Gol herred 2
— 12 Res. om do. for do. i Hattfjelldal herred, Nordland fylke . . . . . .
— 14 Res. om do. for do. i Laksevåg sogn av Laksevåg herred 9

1921				Side
Janr.	14	Res.	om vedtekt for tobakksalg til barn i Kvæfjord herred, Troms fylke	9
—	20	Skr.	om ophevelse av bestemmelsen om plikt for importører til å avgi opgave over beholdninger og innkjøp av sukker, sirup m. v.	13
—	21	Res.	om forandring i lukningsvedtekten for Farsund	13
—	18	Res.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Elverum herred utenfor Leiret	21
—	28	Res.	om do. for do. i Sogndal herred, Sogn og Fjordane fylke	21
—	28	Res.	om forandring i lukningsvedtekten for Bodø	22
—	28	Res.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Vefsn herred	22
—	28	Res.	om avgifter til Fredrikstad børs	22
—	28	Res.	om forhøielse av børsavgiften i Kristiansund	22
—	28	Res.	om forandring av § 6 i lukningsvedtekten for Tønsberg	29
Febr.	4	Res.	om herbergerlovens anvendelse for Brønnøy herred	32
—	11	Res.	om herberger- og beverterlovens anvendelse i Otterøy herred, Nord-Trøndelag fylke	36
Mars	4	Res.	om forhøielse av avgiften for skraphandelen i Trondhjem	116
—	11	Res.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Snåsa herred, Nord-Trøndelag fylke	126
April	1	Res.	om vedtekt for tobakksalg til barn i Vats herred, Rogaland fylke	168
—	1	Res.	om do. do. til barn i Sund herred, Hordaland fylke	168
—	1	Res.	om do. do. til barn i Nes herred, Sør-Trøndelag fylke	168
—	8	Res.	om do. do. til barn i Bakke herred, Vest-Agder fylke	173
—	12	Skr.	om opsigelse av handels-(og sjøfarts-)konvensjonen mellem Norge og Rumenia av 31 mars 1910	176
—	15	Res.	om vedtekt for tobakksalg til barn i Hurdal herred	176
—	22	Res.	om do. do. til barn i Stryn herred	185
—	29	Res.	om do. do. til barn i Gjerdrum herred	198
—	29	Res.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Jølster herred	198
—	29	Res.	om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Otterøy	198
Mai	6	Res.	om vedtekt for tobakksalg til barn i Finnøy herred	212
—	6	Res.	om do. do. til barn i Mo herred, Telemark fylke	213
—	13	Res.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Haus herred	217

1921				Side
Mai	13	Res.	om tiden for avholdelse av Drammen hestemarked i 1922	221
—	27	Res.	om vedtekt for tobakksalg til barn i Tyristrand herred	248
Juni	3	Res.	om forandringer i lukningsvedtekten for Aker herred	262
—	17	Res.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Trondhjem	281
—	18	Skr.	om opsigelse av den midlertidige handelsavtale mellem Norge og Portugal av 14 oktober 1920	287
Juli	1	St.besl.	om omorganisasjon av oplysningskontoret for næringsveiene	303
—	2	Res.	om vedtekt for tobakksalg til barn i Feiring herred	313
—	2	Res.	om do. do. til barn i Stokken herred, Aust-Agder fylke	313
—	2	Res.	om do. do. til barn i Støren herred	313
—	2	Res.	om herbergerlovens anvendelse i Holmestrand	314
—	2	Res.	om do. do. i Nord-Aurdal herred	314
—	2	Res.	om do. do. i Kristiansand	314
—	2	Res.	om do. do. i Borgund herred, Møre fylke	314
—	2	Res.	om vedtekt for herberger- og beverternæringen i Borgund herred, Møre fylke	314
—	2	Res.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Øvre Rendal herred	314
—	2	Res.	om do. do. i Vartdal herred, Møre fylke	314
—	8	Res.	om forandringer i lukningsvedtekten for Sarpsborg	337
—	8	Res.	om herbergerlovens anvendelse i Bremsnes herred, Møre fylke	337
—	11	Skr.	om bemyndigelse for Prisdirektoratet til å treffe bestemmelser om dispensasjoner i henhold til prisreguleringsloven av 6 august 1920 § 3 m. v.	341
—	16	Res.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Glemmen herred, Østfold fylke	350
—	16	Res.	om forandringer i lukningsvedtekten for Modum herred	350
—	21	Res.	om vedtekt for tobakksalg til barn i Gol herred	358
—	21	Res.	om do. do. til barn i Åsen herred, Nord-Trøndelag fylke	358
—	21	Res.	om lukningsvedtekt for utsalgssteder innen Ytre-Rendal herred, Hedmark fylke	358
—	21	Res.	om herbergerlovens anvendelse i Åsnes herred	358
—	21	Res.	om overførelse av priskontrollen fra Justisdepartementet til Statens Prisdirektorat m. v.	359
—	28	Lov	nr. 1 om forandringer i lov om aksjeselskaper og kommandittaksjeselskaper av 19 juli 1910 og lov om skibsaksjeselskaper av 26 juli 1916	367
Aug.	4	Skr.	om bemyndigelse for Prisdirektoratet til å treffe	

Side

bestemmelse om avkrevelse av oplysninger m. v. i henhold til prisreguleringsloven av 6 august 1920 § 1 post 2 410
Aug. 5 Lov om forlenget gyldighet av lov om minstelønn for underordnede handelsfolk av 9 august 1918 . . 410
— 5 Res. om endringer i lukningsvedtekten for Løten herred 411
— 5 Res. om samtykke til offentliggjørelse av bryggerienes regnskapsresultater i 1919 og 1920 i henhold til prisreguleringsloven av 6 august 1920 § 1 post 4 413
— 12 Res. om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Ogna herred, Rogaland fylke 414
— 12 Res. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Ogna herred 414
Septbr. 2 Skr. om påtegning eller påstempling av erklæring på ihendehaveraksjer for ombytning med navnaksjer, jfr. kgl. resolusjon av s. d. 422
— 9 Res. om herbergerlovens anvendelse i Hof herred, Hedmark fylke 423
— 9 Res. om forandring av § 3 i lukningsvedtekten for Åsgårdstrand 423
— 9 Res. om vedtekter for herberger- og beverternæringen i Nord-Aurdal herred 424
— 9 Res. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hetland herred, Rogaland fylke 424
— 30 Lov nr. 7 om forandring i midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6 august 1921 482
— 30 Res. om bemyndigelse for Provianteringsdepartementet til å utferdige bestemmelser i medhold av forannevnte lov av 30 september 484
— 30 Res. om herbergerlovens anvendelse i Rakkestad herred 485
— 30 Res. om herberger- og beverterlovens anvendelse i Eidanger herred 485
— 30 Skr. om bemyndigelse for Prisdirektoratet til å treffe bestemmelse om dispensasjoner i henhold til prisreguleringsloven av 6 august 1920 m. v. . . . 487
Oktbr. 7 Res. om vedtekt for tobakksalg til barn i Skiptvet herred 488
— 7 Res. om herbergerlovens anvendelse i Nordre Land herred 488
— 7 Res. om fritagelse for Norsk Hydroelektrisk Kvælstofaktieselskap for å innkalle til ombytning ihendehaveraksjer, som tilhører personer bosatt i utlandet eller utenlandske selskaper 489
— 26 Res. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hurum herred med Holmsbu 494
— 26 Res. om forandringer i lukningsvedtekten for Hønefoss 494

1921 Side
Oktbr. 28 Res. om vedtekt for tobakksalg til barn i Nes herred, Buskerud fylke 499
— 28 Res. om do. do. til barn i Eina herred, Opland fylke 500
— 28 Res. om do. do. til barn i Mykland herred, Aust-Agder fylke 500
— 28 Rundskr. om forbud mot handel med endel lægemidler 501
Novbr. 5 Res. om herbergerlovens anvendelse i Avaldsnes herred 504
— 11 Res. om Orkla Grubeaktiebolags fritagelse for å innkalle til ombytning ihendehaveraksjer, som tilhører personer bosatt i utlandet eller utenlandske selskaper 509
— 18 Res. om vedtekt for tobakksalg til barn i Røldal herred 515
— 18 Res. om Aktieselskapet Sydvarangers fritagelse for å innkalle til ombytning ihendehaveraksjer, som tilhører personer bosatt i utlandet eller utenlandske selskaper 515
— 18 Res. om nytt midlertidig reglement for styret for Norges Oplysningskontor for Næringsveiene 515
Desbr. 2 Res. om vedtekt for tobakksalg til barn i Skudenes herred 524
— 2 Res. om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Øyer herred 524
— 9 Res. om vedtekt for tobakksalg til barn i Avaldsnes herred 531
— 9 Res. om forandring i lukningsvedtekten for Hønefoss . 531
— 9 Res. om avholdelse av et fast årlig hestemarked på Sandene i Gloppen herred 531
— 15 Res. om forandring av § 2 i lukningsvedtekten for Bodø 536
— 15 Res. om herbergerlovens anvendelse i Nesna herred . 537
— 21 Res. om do. do. i Molde 544
— 21 Res. om do. do. i Skedsmo herred 544

Håndverk, fabrikker, bergverk.

1921
Janr. 7 Res. om plan for et sikkerbetsfond ved A/S Greåker Cellulosefabrikk i Tune herred 1
— 19 Res. om økningen av sikkerhetsfondet ved Dunderlands bergverk i Mo herred, Nordland fylke 12
— 21 Res. om midlertidig innstillen av driften ved A/S Hadelands Bergverks gruber i Lunner herred . . . 14
— 21 Res. om do. do. ved A/S Åmdals Kobberverks gruber i Mo herred, Telemark fylke. 14
— 28 Res. om do. do. ved A/S Bamle Nikkelkompanis gruber i Bamle herred 29

1921 Side

Febr. 19 Skr. om den polske republiks tiltredelse av den internasjonale konvensjon om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien 45
Mars 4 Res. om forlenget tillatelse for Grubernes sprengstoffabrikker A/S til å drive et provisorisk anlegg for fremstilling av nitroglyserin på Ski i Kråkstad 121
— 11 Res. om midlertidig innstillen av driften ved A/S Dalen Grubers anvisninger i Lårdal herred, Telemark fylke 127
— 18 Res. om ytterligere forlengelse av prioritetsfristen for patentkrav 133
— 18 Res. om forlengelse av tilleggsfristen for betaling av årsavgift for patenter 133
April 1 Res. om, at gjenoprettelsen av patenter og forlengelse av utøvelsesfristen m. v. skal tilkomme borgere av forskjellige stater 168
— 1 Res. om forlengelse av prioritetsfristen for patentkrav for borgere av forskjellige stater 169
— 22 Res. om forandringer i planen for sikkerhetsfondet ved Orkla Grube-Aktiebolags bergverk i Meldal herred 189
— 22 Skr. om den østerrikske republikks tiltredelse av den internasjonale konvensjon om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien . . . 192
— 29 Res. om tillatelse for A/S Lands Tresliperi og Pappfabrikk til å bruke inntil 54 timer ukentlig arbeidstid ved Holmen mølle 198
— 29 Res. om do. for Lunder Tremassefabrikk til å bruke inntil 54 timer ukentlig arbeidstid samt nattarbeide 198
— 29 Res. om do. for 6 nærmere angitte møller til å bruke inntil 54 timer ukentlig arbeidstid samt nattarbeide 199
— 30 Skr. om den tsjekoslovakiske republikks tiltredelse av den internasjonale konvensjon om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien . . 202
Mai 13 Res. om tillatelse for Fredrikstad tømmerdireksjon til i 1921 å bruke en arbeidstid av inntil 10 timer pr. dag, dog ikke over 54 timer pr. uke . . . 217
— 13 Res. angående planen for sikkerhetsfondet ved bergverket Menna gruber i Ålen herred 221
— 20 Res. om fortsettelse av opsamlingen til sikkerhetsfondet ved A/S Røstvangen gruber i Kvikne herred . . 238
— 27 Lov nr. 2 inneholdende forandringer i lov om patenter av 2 juli 1910 med tilleggslov av 28 mars 1919 243
— 27 Lov nr. 3 inneholdende forandringer i lov om varemerker og om utilbørlige varekjennetegn og for-

1921				Side
			retningsnavn av 2 juli 1910 med tilleggslov av 28 mars 1919	245
Mai	27	Lov	nr. 4 inneholdende forandringer i lov om mønstre av 2 juli 1910	246
—	27	Res.	om forandringer i forskriftene for inngivelse av krav på patent-, varemerke- og mønstervern	247
—	27	Res.	om tillatelse for Raufoss Patronfabrikk til å bruke inntil 54 timers ukentlig arbeidstid samt nattarbeide ved Lerudmyren og Rosethmyren Torvfabrikker	249
—	27	Res.	om midlertidig innstillen av driften ved A/S Søftestad Gruber i Nissedal herred, Telemark fylke	253
Juni	3	Res.	om, at forlengelsen av prioritetsfristen for patentkrav skal tilkomme borgere og undersåtter av New Zealand	262
—	3	Res.	om gjenoprettelse av patenter og patentkrav og forlengelse av utøvelsesfristen for borgere og undersåtter av Danmark, New Zealand, Belgien og Ungarn	262
—	3	Res.	om endringer i håndverksplakaten av 25 oktober 1918, forsåvidt angår »boktrykkere og reprodusører«	262
—	3	Res.	om midlertidig innstillen av driften ved A/S Kvina Gruber i Fjotland herred	264
—	10	Res.	om plan for A/S Norsk Valseverks sikkerhetsfond	269
	30	Res.	om ytterligere forlengelse av prioritetsfristen for patentkrav	302
Juli	2	Res.	om, at gjenoprettelsen av patenter og patentkrav m. v. skal tilkomme borgere av Amerika's Forente Stater	313
—	2	Res.	om ytterligere forlengelse av den i patentloven av 16 juli 1920 fastsatte frist	313
Aug.	5	Res.	om samtykke til offentliggjørelse av bryggerienes regnskapsresultater i 1919 og 1920 m. v.	413
Septbr.	16	Res.	om tillatelse for A/S Rødfjellets Kisgruber til midlertidig å la driften hvile ved sine gruber i Mo herred, Nordland fylke	436
—	23	Res.	om økning av sikkerhetsfondet ved Ringerikes Nikkelverk i Tyristrand herred	446
—	28	Skr.	om fristaden Danzigs tiltreden av den internasjonale konvensjon om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien	448
Oktbr.	7	Res.	om, at gjenoprettelsen av patenter og patentkrav og forlengelse av utøvelsesfristen skal tilkomme borgere og undersåtter av Kanada	489
Novbr.	7	Skr.	om Japans tiltreden av den internasjonale konven-	

1921 Side

sjon om forbud mot bruken av hvitt (gult) fosfor i fyrstikkindustrien 505
Novbr. 19 Skr. om Finnlands tiltreden av den internasjonale konvensjon om forbud mot do. do. 520
— 25 Res. om ophør av den papirfabrikkene pålagte plikt til å levere papir til aviser, skole- og undervisningsbruk 521
Desbr. 15 Res. om økning av sikkerhetsfondet ved A/S Arendal Smelteverk 539
— 19 Skr. om forandringer i forskriftene for elektriske anlegg av 17 desember 1919 (13 april 1920) 541
— 21 Res. om midlertidig ophør av driften ved A/S Svanø Gruber i Kinn herred 548

Jurisdiksjons-, grenseforandringer, delinger og navnforandringer for distrikter.

1921
Janr. 7 Res. om deling av Vestre Aker og Nesodden lensmandsdistrikter 2
— 18 Skr. om deling av Skjold jordmordistrikt 11
Febr. 18 Res. om, at Øvre Telemark vestfjelske sorenskriverembedes navn forandres til Vest-Telemark sorenskriverembede 42
Mars 18 Res. om deling av Liknes jordmordistrikt i Vest-Agder fylke 136
— 22 Medd. om, at Os herred av Os innrulleringskrets skal overføres fra 2 til 1 kompani av Søndre Bergenhus infanteriregiment nr. 9 140
April 1 Lov nr. 1 om valgdistriktsordningen for kjøpstaden Mandal 164
— 1 Res. om overførelse av eiendommen Blesrød g.nr. 118 br.nr. 1 fra Nord-Vågsøy sogn og herred til Sør-Vågsøy sogn og herred i Sogn og Fjordane . . 169
Mai 9 Skr. om deling av Sørfold jordmordistrikt 552
— 27 Lov nr. 1 om utvidelse av kjøpstaden Bergens grenser 241
Juni 14 Lov nr. 1 om utvidelse av kjøpstaden Kristiansands grenser 270
Juli 16 Lov nr. 2 om utvidelse av kjøpstaden Hortens grenser 347
Septbr. 23 Res. om henleggelse av Tromsøysund tinglag fra Malangen til Lyngen sorenskriveri 446
— 24 Skr. om ophevelse av Lund og Justnes jordmorstilling av Oddernes herred 447
— 26 Skr. om oprettelse av et nytt, Linvåg jordmordistrikt av Tustna herred, Møre fylke 448

Jurisdiksjons-, grenseforandr. delinger o. navnforandr. f. distrikter. 669

1921			Side
Septbr.	30	Res. om omregulering av endel prostier i Hamar bispedømme	486
Oktbr.	6	Skr. om oprettelse av et nytt, Uggestranden jordmordistrikt i Vegusdal og Iveland herreder	488
—	7	Res. om fastsettelse av grensen mellem Vinje herred, prestegjeld m. v. og Røldal herred, prestegjeld m. v. på strekningen fra Kistenuten til Simletind	490
—	26	Res. om overførelse av eiendommen Gulbrandsrød østre i Sem herred til Stokke herreds matrikkel	496
—	26	Res. om overførelse av endel eiendommer i Åsnes herred til Hof, Grue og Våler herreders matrikkel	496
—	26	Res. om deling av Fauske jordmordistrikt, Nordland fylke (Sulitjelma jordmordistrikt)	497
Novbr.	11	Res. om inndeling av Malangen og Lyngen sorenskriverier med hensyn til loddtrekningsdistrikter efter straffeprosesslovens § 369	509
—	18	Res. om endring av sogne-, herreds- og prestegjeldsnavnet »Solli« til »Sollia«	515
—	29	Skr. om deling av Harran jordmordistrikt (et nytt, Nordre Grong distrikt)	522
Desbr.	15	Res. om overførelse av eiendommene Fennefos gnr. 6, br.nr. 6, 7, 8, 18, 19, 20 og 21 fra Hornnes sogn, herred m. v. til Evje sogn, herred m. v.	538
—	15	Res. om regulering av grensen mellem Tolga herred og prestegjeld og Røros herred og prestegjeld m. v. på strekningen Lillerøkjønna—Flenskampen	538

Kommune- og valgvesen.

1921			
Janr.	7	Res. om vedtekt for Drøbak folkeregister	1
—	7	Res. om kinematografvedtekter for Odda herred	1
—	21	Res. om vedtekt for kommunal boligformidling i Kongsberg	13
—	28	Res. om do. for do. do. i Tønsberg	22
—	28	Res. om do. for do. do. i Fredrikstad	22
—	28	Res. om forandring av § 5 i kinematografvedtektene for Namsos	29
Febr.	18	Res. om oprettelse av en 4de avdeling ved Kristiania magistrat m. v.	42
—	18	Res. om utvidelse av ligningsrådets medlemsantall i Stavanger	45
Mars	11	Res. om vedtekt for Bodø folkeregister	126
—	18	Res. om do. for Modum folkeregister	133

1921			Side
		Lov um stortingsval fraa 17 december 1920	141
		Lov um nomination ved stortingsval fraa 17 desember 1920	162
April	1	Lov nr. 1 om valgdistriktsordningen for kjøpstaden Mandal	164
—	1	Res. om overførelse av eiendommen Blesrød g.nr. 118 br.nr. 1 fra Nord-Vågsøy herred (og sogn) til Sør-Vågsøy herred (og sogn) i Sogn og Fjordane	169
Mai	10	Skr. om, at stilling som tilsynsmann ved fyrlampe ikke fritar vedkommende for å overta kommunalt ombud	213
—	27	Lov nr. 1 om utvidelse av kjøpstaden Bergens grenser	241
Juni	14	Lov nr. 1 om utvidelse av kjøpstaden Kristiansands grenser	270
—	17	Res. om ophevelse av bestemmelsene angående omordning av magistratsforretningene i Kristiansund m. v.	284
Juli	16	Lov nr. 2 om utvidelse av kjøpstaden Hortens grenser	347
—	16	Res. om vedtekt for Fauske folkeregister	350
Septbr.	14	Rundskr. angående fast ordning for samarbeidet mellem politiet og arbeidsanvisningskontorene etc.	425
—	23	Res. om henleggelse av Tromsøysund tinglag fra Malangen til Lyngen sorenskriveri	446
—	30	Lov nr. 2 om kommunestyre på landet	449
—	30	Lov nr. 3 om kommunestyre i byene	467
Oktbr.	26	Res. om overførelse av eiendommen Gulbrandsrød østre i Sem herred til Stokke herreds matrikkel	496
—	26	Res. om overførelse av endel eiendommer i Åsnes herred til Hof, Grue og Våler herreders matrikkel	496
Desbr.	9	Res. om kinematografvedtekter for Rjukan	531
—	9	Res. om ophevelse av vedtekten for boligformidling i Lillestrøm herred	531
—	9	Res. om ophevelse av do. do. i Holmestrand	531
—	15	Res. om overførelse av eiendommene Fennefoss gnr. 6, br.nr. 6, 7, 8, 18, 19, 20 og 21 fra Hornnes herred og lensmannsdistrikt m. v. til Evje herred og lensmannsdistrikt m. v.	538

Kirker og kirkegårder.

1921			
Desbr.	2	Res. om opførelse av Bekkelagets kapell	524
—	21	Res. om opførelse av en ny kirke for Møsstrand sogn av Rauland prestegjeld, Telemark fylke	545

Side

Kjøpstæder og ladesteder.

1921
Mars 18 Lov nr. 1 om utvidelse av ladestedet Namsos' grenser 129
April 1 Lov nr. 1 om valgdistriktsordningen for kjøpstaden Mandal 164
Mai 27 Lov nr. 1 om utvidelse av kjøpstaden Bergens grenser 241
Juni 14 Lov nr. 1 om utvidelse av kjøpstaden Kristiansands grenser 270
— 17 Res. om ophevelse av bestemmelsene angående omordning av magistratsforretningene i Kristiansund m. v. 284
Juli 2 Res. om antagelse av våben for Mandal 333
— 16 Lov nr. 2 om utvidelse av kjøpstaden Hortens grenser 347

Kongen og kongehuset.

1921
Mai 13 Lov nr. 2 om Kongens myndighetsalder. 214

Konsesjon (skog-, jord-, fjell- og vannfall m. v.).

1921
Mars 11 Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensen for Gransherad herred, Telemark fylke 126
Mai 13 Res. om nedsettelse av jordkonsesjonsgrensen for Lesja herred 219
Juni 3 Res. om nedsettelse av do. for Luster herred 263
— 17 Res. om nedsettelse av do. for Vinger herred 281
— 17 Res. om nedsettelse av skogkonsesjonsgrensene for Vinger herred 288
Juli 2 Res. om do. av do. for Sandeherad herred 332
Oktbr. 7 Res. om do. av jordkonsesjonsgrensene for Heidal herred, Opland fylke 489
Desbr. 2 Res. om do. av skogkonsesjonsgrensene for Gransherad herred 524
— 21 Res. om nedsettelse av vannfallskonsesjonsgrensen i Øvre Eiker herred 545

Landvesen.

1921
Janr. 19 Res. om forbud mot å slippe gravær på sambeitestrekningene fra Tonnesskogen til Øresvik i Lurøy og Rødøy herreder, Nordland fylke 11
— 28 Res. om forbud mot å slippe gravær på sambeite i Hadsel herred. 28

1921			Side
Febr.	4.	Plakat om endringer i plakaten av 1920 angående innførsel av husdyr og smittetørende gjenstander	31
—	4	Res. om forbud mot å slippe graværer og gjeitebukker på sambeite i Bindal herred, Nordland fylke . .	32
—	4	Res. om forbud mot do. do. på sambeite i Evenes herred, samme fylke	32
—	5	Skr. om ophevelse av forbudet mot å fremstille kondensert melk samt av bestemmelsene om fordeling av melk og omsetning av fabrikkmelk	34
Mars	5	Skr. om forbud mot innførsel av havefrø, som ikke er merket på en bestemt måte	122
—	7	Skr. om bekjempelse av potetkreften i Bygland herred	123
—	11	Res. om adgang til å drepe streifende hund i Våler herred	126
—	22	Skr. om importforbud på timoteifrø	140
April	1	Res. om adgang til å drepe streifende hund i Kvæfjord herred	169
—	8	Res. om forbud mot å slippe graværer og gjeitebukker på sambeite i Vest-Agder fylke	173
—	8	Res. om adgang til å drepe streifende hund i Frosta herred	173
—	29	Res. om forbud mot innførsel av poteter fra Nederlandene	200
Mai	6	Res. om forbud mot å slippe graværer og gjeitebukker på sambeite i Mo herred, Nordland fylke . . .	213
—	13	Res. om tiden for avholdelsen av Drammen hestemarked i 1922	221
—	20	Plakat om forandringer i plakat av 8 september 1916 om foranstaltninger til bekjempelse av »potetkreft«	229
—	20	Plakat angående endringer i plakat av 10 desember 1920 (kfr. plakat av 4 februar 1921) angående innførsel av husdyr og smittetørende gjenstander	230
—	27	Res. om forandrede avgifter for benyttelse av Bergen kommunale slaktehus	249
—	27	Res. om adgang til å drepe streifende hund i Fjelberg herred, Hordaland fylke	249
Juni	3	Res. om forbud mot å slippe gravær på sambeite i Balsfjord herred	263
—	3	Res. om adgang til å drepe streifende hund i Namdalseid herred	263
—	14	St.besl. om oprettelse av en ny statskonsulentstilling i det vestlandske distrikt	279
Juli	2	Res. om adgang til å drepe streifende hund i Ringsaker herred	332

1921			Side
Juli	2	Res. om endrede avgifter for benyttelse av Trondhjem kommunale slaktehus	333
—	2	Skr. om ophevelse av bestemmelsene angående rasjonering av forbruket av sukker ved Chokolade-, Drops- og Kjekksfabrikkene	335
—	16	Res. om adgang til å drepe streifende hund i Opdal herred, Buskerud fylke	351
—	16	Res. om regler for anvendelse av piggtråd til gjerde i Nærøy herred	351
—	28	Plakat inneholdende forandring i og tillegg til plakat av 19 september 1894 angående forholdsregler ved utførsel av husdyr	408
—	28	Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige forbud mot uten tillatelse å innføre frø fra utlandet	409
—	28	Res. om regler for tilvirkning og merkning av ost og mysost	409
Aug	5	Res. angående bestemmelser om innførsel av poteter for å sikre mot potetkreft m. v.	411
—	5	Res. om regler for piggtråds anvendelse til gjerder i Trondenes herred	411
—	5	Res. om adgang til å drepe streifende hund i Kvam herred, Nord-Trøndelag fylke	411
—	9	Skr. om regler for innførsel av poteter	414
—	30	Res. om innførelse av kommunal kjøttkontroll i Odda landkommune m. v.	419
Septbr.	16	Res. om adgang til å drepe streifende hund i Stod herred, Nord-Trøndelag fylke	435
—	16	Res. om ophevelse av forbudet mot å anvende korn og poteter til fremstilling av brennevin	435
—	23	Res. om ophevelse av bestemmelsene om piggtråds anvendelse til gjerde i Bø herred, Telemark fylke	444
—	23	Res. om adgang til å drepe streifende hund i Sør-Odal herred	445
—	30	Midlertidig lov nr. 1 om forlengelse av leietiden for husmenn, bygselmenn og leilendinger	449
—	30	Res. om forbud mot å slippe graværer og gjeitebukker på sambeite i Talvik herred	485
—	30	Res. om do. mot do. do. i Kistrand herred	485
Oktbr.	26	Res. om forbud mot å slippe graværer på sambeite i Hemnes herred	495
—	26	Res. om forandring i reglene for tilvirkning og merkning av ost og mysost av 28 juli 1921	495
Desbr.	9	Res. om nedsettelse av en komité til utredning av spørsmålet om betydningen av den ondartede, smittsomme anæmi hos hester her i landet m. v.	533

Lover m. v.

1921
Febr. 18 Lov inneholdende endringer i skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911 41
— 22 Lov nr. 1 inneholdende forandringer i skattelov for landet av 18 august 1911 45
— 22 Lov nr. 2 inneholdende forandringer i skattelov for byene av 18 august 1911 67
— 25 Lov nr. 1 inneholdende forandringer i og tillegg til lov om folkeskolen på landet av 26 juni 1889 . 87
— 25 Lov nr. 2 inneholdende forandringer i og tillegg til lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889 91
— 25 Lov nr. 3 angående forandringer i og tillegg til den geistlige lønningslov av 14 juli 1897 94
— 25 Lov nr. 4 om forandringer i lov om arbeiderbruk- og boliglån av 9 juni 1903 kap. 1 og i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 (jfr. tilleggslov av 9 august 1918 nr. 5) 101
— 25 Res. om ikrafttreden av §§ 12, 14 og 40 i foranstående lov (nr. 4) 104
Mars 4 Lov om forandring i lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897 116
— 11 Lov angående forandringer i havnefondsloven av 24 mai 1873 og 19 august 1908 124
— 18 Lov nr. 1 om utvidelse av ladestedet Namsos's grenser 129
— 18 Lov nr. 2 om ekspropriasjon av grunn til opforelse av et rådhus i Kristiania samt til gjennemførelse av en reguleringsplan for rådhusets omgivelser . 132
— 18 Lov nr. 3 om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 21 mars 1919 om erhvervelse av fast eiendom i fiskeridistriktene 133
Lov um stortingsval fraa 17 december 1920 141
Lov um nomination ved stortingsval fraa 17 december 1920 162
April 1 Lov nr. 1 om valgdistriktsordningen for kjøpstaden Mandal 164
— 1 Midlertidig lov nr. 2 om tillegg til lov om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser av 6 august 1915 (med tilleggslov av 29 juli 1918) 164
— 1 Res. om ikrafttreden av lov om ulykkesforsikring for fiskere av 10 desember 1920 168
— 29 Res. om ikrafttreden av lov av 16 juli 1920 (nr. 7) om forandring i lov om foranstaltninger til betryg-

1921 Side

gelse mot fare og ulemper ved elektriske anlegg m. v. av 16 mai 1896 og lov av 21 mai 1920 (nr. 3) om forandring i lov om erhvervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14 desember 1917 og i lov om vassdragsreguleringer av s. d. 201

Mai 6 Lov nr. 1 om rettergangsmåten i militære straffesaker i fredstid 205

— 6 Lov nr. 2 om forandringer i den militære straffelov av 22 mai 1902 206

— 6 Lov nr. 3 om den militære disciplinær- og politimyndighet 208

— 13 Lov nr. 1 inneholdende tillegg til lov om lærerskoler og prøver for lærere og lærerinner i folkeskolen av 18 januar 1902 214

— 13 Lov nr. 2 om Kongens myndighetsalder. 214

— 13 Lov nr. 3 om forandringer i reglene om vekselprotester 214

— 13 Lov nr. 4 om adgang for kommunene til å utligne en tilleggsskatt på større inntekter for budgettåret 1921—1922 215

— 13 Lov nr. 5 inneholdende tillegg til og forandring i lov av 26 mai 1899 om losvesenet 216

— 13 Lov nr. 6 inneholdende tillegg til lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 8 april 1905 217

— 20 Lov nr. 1 inneholdende forandring i lov om midlertidig forhøielse av betaling, som efter sportelloven tilkommer lensmenn og andre tjenestemenn for visse forretninger, av 12 juli 1918, jfr. lov nr. 1 av 18 juli 1919 om forandring i forannevnte lov 225

— 20 Lov nr. 2 om midlertidig forhøielse av betalingen etter sportelloven for husrum til rettsmøter . . . 225

— 20 Lov nr. 3 om forandringer i lov om akkordforhandling av 6 mai 1899 226

— 20 Lov nr. 4 om forandringer i lov om ordningen av rettsforholdene vedkommende statens høifjellsgrunn m. v. av 8 august 1908 226

— 20 Lov nr. 5 om forandring i lov om kongeriket Norges Hypotekbank av 28 juni 1887 med tilleggslover 227

— 27 Lov nr. 1 om utvidelse av kjøpstaden Bergens grenser 241

— 27 Lov nr. 2 inneholdende forandringer i lov om patenter av 2 juli 1910 med tilleggslov av 28 mars 1919 243

— 27 Lov nr. 3 inneholdende forandringer i lov om varemerker og om utilbørlige varekjennetegn og forretningsnavn av 2 juli 1910 med tilleggslov av 28 mars 1919 245

1921			Side
Mai	27	Lov nr. 4 inneholdende forandringer i lov om mønstre av 2 juli 1910	246
—	27	Lov nr. 5 om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 21 mai 1920 om forandring i loven om statskontroll med skibes sjødyktighet	247
—	27	Lov nr. 6 om forandring i lov av 6 juni 1891 om hærens utrederkvarterer	248
Juni	3	Lov nr. 1 om forandringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887	258
—	3	Lov nr. 2 om forandringer i lov om offentlig forevisning av kinematografbilleder av 25 juli 1913.	259
—	3	Lov nr. 3 om forandring i lov om utskiftning m. v. av 13 mars 1882	260
—	10	Lov om midlertidig forhøielse av betaling, som efter sportelloven tilkommer statskassen for visse forretninger m. v.	265
—	14	Lov nr. 1 om utvidelse av kjøpstaden Kristiansands grenser	270
—	14	Lov nr. 2 om bemyndigelse for Kongen til midlertidig å frita Norges Bank for plikten til å kjøpe gull m. v.	272
—	30	Lov nr. 1 inneholdende forandring i skattelov for landet av 18 august 1911 § 110	291
—	30	Lov nr. 2 inneholdende forandring i skattelov for byene av 18 august 1911 § 102	292
—	30	Lov nr. 3 om midlertidig forhøielse av lospengene	292
—	30	Lov nr. 4 om forandringer i lov om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser av 6 august 1915 med tilleggslov av 29 juli 1918	292
—	30	Lov nr. 5 om forlenget gyldighet av lov av 27 mai 1910, jfr. lov av 13 juli 1917 og lov av 29 juni 1920, inneholdende forandring i lovgivningen om medisinalavgiften i Nordland og Troms fylker.	293
—	30	Lov nr. 6 om forlenget gyldighet av lov av 9 juni 1905 inneholdende forandringer i lovgivningen om medisinalavgift i Finnmark	294
Juli	2	Lov nr. 1 um rett til aa setja forbod mot byggjing eller verksemd, som skjemmer offentlege minnesmerke m. m.	303
—	2	Lov nr. 2 om forandring i lov om innskrenkninger i bruk av ild i skog og mark m. v. av 14 juli 1893	303
—	2	Lov nr. 3 om grenseavmerkning m. v. ved økonomisk opmåling	307
—	2	Res. om ikrafttreden av lov om dampskibsmaskinister av 14 desember 1917, forsåvidt angår 3dje klasses maskinister m. v.	329

1921			Side
Juli	13	Lov inneholdende midlertidige bestemmelser om utligning av skatt til staten på inntekt og formue	341
—	16	Lov nr. 1 om forandringer i lov om rentefotens frigivelse m. v. av 29 juni 1888	346
—	16	Lov nr. 2 om utvidelse av kjøpstaden Hortens grenser	347
—	16	Lov nr. 3 om forandring i lov om tilvirkning, omdestillasjon og beskatning av brennevin m. v. av 15 august 1908, jfr. lover av 12 juli 1910 og 9 juli 1920	348
—	16	Res. om ikrafttreden av § 81 i lov av 25 februar 1921 (nr. 4) om forandringer i lov om arbeiderbruk- og boliglån av 9 juni 1903 og i lov om småbruk og boliglån av 23 juli 1915	350
—	28	Lov nr. 1 om forandringer i lov om aksjeselskaper og kommandittaksjeselskaper av 19 juli 1910 og lov om skibsaksjeselskaper av 26 juli 1916 . .	367
—	28	Lov nr. 2 om forandring i vekselloven	377
—	28	Lov nr. 3 om Statens Pensjonskasse	378
—	28	Lov nr. 4 om forandring i lov av 31 mai 1873 om Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn	399
—	28	Lov nr. 5 om forandring av § 20 i lov om drift av apotek av 4 august 1909	399
—	28	Lov nr. 6 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminene fra og med 1921—1922 til og med 1930—1931 . . .	400
—	28	Lov nr. 7 om adgang til inntektsfradrag ved skatteligningen for overpris på forretningseiendommer i brandstrøket i Bergen	406
—	28.	Lov nr. 8 inneholdende tillegg til lov av 7 juni 1918 om betinget fritagelse for skatteplikt av assuransegevinst ved forlis eller tap av skibe med tilleggslov av 16 juli 1920	407
Aug.	5	Lov om forlenget gyldighet av lov om minstelønn for underordnede handelsfolk av 9 august 1918 .	410
Septbr.	16	Lov nr. 1 om forandring i lov om kontroll med befordring av utvandrere til fremmede verdensdeler av 22 mai 1869 med tilleggslov av 5 juni 1897 nr. 3	428
—	16	Lov nr. 2 om forandring i lov om salg og skjenking av brennevin, øl, vin, fruktvin og mjød av 17 mai 1904	428
—	16	Lov nr. 3 om forandringer i lov om salg og skjenking av brennevin, øl, vin, fruktvin og mjød av 17 mai 1904	430

1921 Side

Septbr. 23 Lov nr. 1 inneholdende tillegg til lov om avgift av arv av 8 april 1905 mad tilleggslover 438
— 23 Lov nr. 2 om magistergrad ved Universitetet . . . 439
— 23 Lov nr. 3 om forandring i lov om aktieselskaper og kommandittaktieselskaper av 19 juli 1910, lov om skibsaktieselskaper av 26 juli 1916 og lov om forandring i disse lover av 28 juli 1921 . . 440
23 Lov nr. 4 om forandringer i lov om adopsjon av 2 april 1917 442
— 30 Midlertidig lov nr. 1 om forlengelse av leietiden for husmenn, bygselmenn og leilendinger . . . 449
— 30 Lov nr. 2 om kommunestyre på landet 449
— 30 Lov nr. 3 om kommunestyre i byene 467
— 30 Lov nr. 4 om vrakning av klippfisk og saltfisk . . . 479
— 30 Lov nr. 5 inneholdende tillegg til lov av 28 juli 1921 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminene fra og med 1921—1922 til og med 1930—1931 . . . 481
— 30 Lov nr. 6 om tillegg til toll-lovgivningen 481
— 30 Lov nr. 7 om forandring i midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6 august 1920 482
— 30 Res. om ikrafttreden av lov om den Norske Stats Fiskeribank av 4 august 1919 m. v. 554
Oktbr. 14 Res. om ikrafttredelsen av lov om menighetsråd og menighetsmøter av 3 desember 1920 m. v. . . 492
Novbr. 21 Skr., hvorved oversendes oversettelse til landsmål av følgende 6 lover:
Lov um tvangsfullføring fraa 13 august 1915 . . . 554
Fyrste bolken. Aalgjeldande fyresegner.
1ste kapitel. Innleiding . . . . . s. 554
2dre — Tvangskrafti til grunnlaget » 555
3dje — Naamsmagterne (utsøkjingsmagterne) . . . . . » 558
4de — Aalgjeldande reglar um tvangsfullføringi . . . . . » 559
5te — Um fyrehavingar og avgjerder under fullføringi . » 563
6te — Ymse fyresegner . . . . » 566
Andre bolken. Fullføring av pengekrav.
7de kapitel. Utlegg og avsetning . . . s. 567
8de — Panting . . . . . » 575
9de — Tvangsauktion yver fast eigedom . . . . . » 576
10de — Tvangssal av skip og skipspartar . . . . . » 590
11te — Tvangssal og onnor stetting av lausøyre . . . . . » 592

1921 Side
Novbr. 21 12te kapitel. Utlegg og dekkjing i einskilde serlige tilfelle . . . » 600
Tridje bolken. Fullføring, naar det gjeld krav paa anna enn pengar.
13de kapitel . . . . . » 601
Fjorde bolken. Millombils aatgjerder.
14de kapitel. Arrest . . . . . » 605
15de — Andre millombils aatgjerder » 609
Lov um skifte- og konkurssaker fraa 21 juli 1916 . . . . . » 610
Lov um vederlag til vitne og sakkunnige m. m. fraa 21 juli 1916 . . . . . » 613
Lov um skyn, oreigningssaker og odelsløysing fraa 1 juni 1917 . . . . . » 615
Lov um utdrag av ankesaker i Høgsteretten fraa 14 august 1918 . . . . . » 629
Lov um offentlege auktionar og licitationar fraa 14 august 1918 . . . . . » 630

Mål og vekt.

1921
Mars 18 Res. om forandringer i justerreglementet . . . » 134

Medisinal- og sundhetsvesen.

1921
Janr. 7 Res. om forandring av § 19 i helseforskriftene for Sandefjord 1
— 7 Res. om do. av § 10 i do. for Vikebygd herred . . 1
— 7 Res. om helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Røyken herred 1
— 18 Skr. om deling av Skjold jordmordistrikt 11
Febr. 4 Plakat om endringer i plakaten av 1920 angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander 31
— 4 Cirk. bl. a. til fengselslægene angående tvangsernæring av fanger, som vegrer sig ved å ta næring til sig 33
— 8 Skr. om ekspedisjon av recepter på brennevin m. v. . 35
— 25 Res. om oprettelse av et nytt apotek i Drammen . . 105
Mars 7 Skr. om bekjempelse av potetkreften i Bygland herred 123
— 18 Res. om oprettelse av et nytt apotek i Larvik . . . 136
— 18 Skr. om deling av Liknes jordmordistrikt i Vest-Agder fylke 136
April 8 Res. om tillegg — angående handel med melk og fløte — til helseforskriftene for Skien 173

1921			Side
April	8	Res. angående opnevnelse av medlemmer ov sinnssyke-asylenes kontrollkommisjoner	174
—	15	Res. om forandring av § 19 i helseforskriftene for Kristiania	177
—	15	Res. om oprettelse av et nytt apotek i Trondhjem . .	182
—	22	Res. om fastsettelse av stedstillegget til offentlige læger	189
—	29	Res. om helse- og tuberkuloseforskrifter for Høilandet herred, Sør-Trøndelag fylke	199
—	29	Res. om helse-, epidemi- og tuberkuloseforskrifter for Singsås herred, Sør-Trøndelag fylke	199
Mai	3	Skr. om privatpraktiserende læges adgang til å foreskrive difteriserum til profylaktisk og terapeutisk bruk for fylkets regning	204
—	9	Skr. om deling av Sørfold jordmordistrikt	552
—	20	Plakat om forandringer i plakat av 8 september 1916 om foranstaltninger til bekjempelse av potetkreft	229
—	20	Plakat angående endringer i plakat av 10 desember 1920 (kfr. plakat av 4 februar 1921) angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander	230
—	27	Res. om oprettelsen av nye lægestillinger	250
—	27	Res. om oprettelse av apotek i Vik herred, Sogn og Fjordane fylke	251
Juni	2	Skr. om tillegg til instruksen for stadsfysikus i Bergen	258
—	3	Res. om oprettelse av et nytt, 3dje medisinalkontor .	264
—	10	Res. om nye helseforskrifter for Avaldsnes herred . .	269
—	10	Res. om do. for Stangaland herred, Rogaland fylke. .	269
—	10	St.besl. om kjøp av Nyhus og Dybdal i Hakedal til tuberkulosesanatoriet sammesteds	269
—	30	Lov nr. 5 om forlenget gyldighet av lov av 27 mai 1910, jfr. lov av 13 juli 1917 og lov av 29 juni 1920, inneholdende forandring i lovgivningen om medisinalavgiften i Nordland og Troms fylker. .	293
—	30	Lov nr. 6 om forlenget gyldighet av lov av 9 juni 1905 inneholdende forandringer i lovgivningen om medisinalavgift i Finnmark	294
—	30	Kunngj. om avgift til statskassen av apotekenes omsetning	301
Juli	2	Res. om oprettelse av nye lægestillinger	334
—	16	Res. om godkjennelse av Hovelsåsen kuranstalt til tvangsinnleggelse av mannlige alkoholister i henhold til umyndiggjørelsesloven og løsgjengerloven	350
—	16	St.besl. om statsbidrag til et nytt asyl for Buskerud og Vestfold fylker i Lier	354

1921			Side
Juli	21	Res. om forandring av § 1 i sundhetsforskriftene for Skien	358
—	21	Res. om helseforskrifter for Åkre herred, Rogaland fylke	358
—	28	Lov nr. 5 om forandring av § 20 i lov om drift av apotek av 4 august 1909	399
—	28	Plakat inneholdende forandring i og tillegg til plakat av 19 september 1894 angående forholdsregler ved utførsel av husdyr	403
Aug.	5	Res. angående bestemmelser om innførsel av poteter for å hindre potetkreft m. v.	411
—	12	Res. om tillegg til § 24 i helseforskriftene for Tønsberg	414
—	19	Res. om nye helseforskrifter m. v. for Gjøvik	418
—	30	Res. om nye do. m. v. for Fitjar herred	419
Septbr.	16	Res. om oprettelse av apotek ved Nesttun i Fana herred	436
—	16	Res. om do. av do. i Moldøen, Sør-Vågsøy herred, Sogn og Fjordane fylke	436
—	19	Skr. om ordning av jordmorvesenet i Vestby herred (jordmor uten avgrenset distrikt)	437
—	24	Skr. om ophevelse av Lund og Justnes jordmorstilling av Oddernes herred	447
—	26	Skr. om oprettelse av et nytt, Linvåg jordmordistrikt av Tustna herred, Møre fylke	448
Oktbr.	6	Skr. om oprettelse av et nytt, Uggestranden jordmordistrikt i Vegusdal og Iveland herreder	488
—	7	Res. om helseforskrifter m. v. for Hidra herred, Vest-Agder fylke	488
—	14	Res. om nye helseforskrifter m. v. for Børsa herred	492
—	26	Res. om forandring i helseforskriftene for Fredriksvern herred	494
—	26	Res. om deling av Fauske jordmordistrikt, Nordland fylke (Sulitjelma jordmordistrikt)	497
—	28	Rundskr. om forbud mot handel med endel lægemidler	501
Novbr.	5	Res. om Askvoll filialapoteks overgang til selvstendig apotek	505
—	5	Res. om Årnes filialapoteks overgang til do. do.	505
—	11	Res. om helseforskrifter for Botne herred	509
—	18	Rundskr. om bruk av »saccharin« i nærings- og nydelsesmidler m. v.	518
—	23	Res. om forandring i plakat av 4 juni 1904 om utlevering av gifter m. v. fra apotek	521
—	29	Skr. om deling av Harran jordmordistrikt (et nytt, Nordre Grong distrikt)	522
Desbr.	12	Skr. om forholdet mellem en distriktslæge og et fattig-	

styre med hensyn på tilsyn med fattige syke m. v. 534

Militærvesen, verneplikt, innrulleringS- og utskrivningsvesen.

1921
Mars 11 Res. om bestemmelser angående tjenestemannslovens anvendelse på marinens militære tjenestemenn. . 127
— 22 Medd. om, at Os herred av Os innrulleringskrets skal overføres fra 2. til 1. kompani av Søndre Bergenhus infanteriregiment nr. 9 140
Mai 6 Lov nr. 1 om rettergangsmåten i militære straffesaker i fredstid 205
— 6 Lov nr. 2 om forandringer i den militære straffelov av 22 mai 1902 206
— 6 Lov nr. 3 om den militære disciplinær- og politimyndighet 208
— 27 Lov nr. 6 om forandring i lov av 6 juni 1891 om hærens utrederkvarterer 248
— 30 Skr. om, at den tsjekoslovakiske republikk og Finnland har sluttet sig til Genfkonvensjonen av 1906 254
Juli 2 Res. om bemyndigelse for Forsvarsdepartementet til å frita et utrederkvarter for forpliktelse som sådant 333
Desbr. 9 Medd. om officerers bruk av uniform under ophold i utlandet 533
— 21 Res. om sammensetningen av innrulleringskommisjonen for Flekkefjord 548

Offentlige stiftelser, legater m. v.

1921
Janr. 17 Stadf. på »Seilmaker A. J. Halvorsens legat« (Larvik) 11
Febr. 2 Stadf. på »Sofie Antonisens legat« (Bergen) 31
— 3 Stadf. på »Fru Ingeborg Lyngs legat« (Trondhjem) . . 32
— 3 Stadf. på »Andrea Mørchs leget« (Vestre Slidre herred) 31
— 3 Stadf. på Rolf G. Gilje og hustrus legat til landbrukets fremme i Randeberg sogn 31
— 3 Stadf. på »Enkefru Julie Hoff født Forseths legat« 31
— 3 Stadf. på »Nils P. Hem og hustrus legat« (Lardal) . 31
— 4 Stadf. på sanitetsmajor Alfred Martens og hustrus legat for slitte husmødre m. v. i Bergen 33
— 4 Stadf. på Joh. P. Clausen og hustrus legat for trengende enker m. v. i Kristiansund 33
— 5 Stadf. på »Nylands Verksteds Arbeiderlegat« 34
— 5 Stadf. på »A. L. Thune og hustru Marie Louise Thunes legat« 34
— 7 Stadf. på »Ole Baardsruds legat» (Røyken) 35

1921			Side
Febr.	19	Stadf. på »Carl Waage og hustrus legat»	45
—	19	Stadf. på »A/S M. H. Lundgreens Enkes Fond«	45
—	25	Stadf. på »Joh. Ludw. og Julie Mowinckels legat til fremme av kjennskap og forståelse mellem Nordens folk«	105
Mars	1	Stadf. på »Jubilæumsfondet av 1920 til Moss bys forskjønnelse«	107
—	1	Stadf. på ordfører Magnus Blikstad og hustrus legat til utdannelse for unge mennesker i Bærum	107
April	1	Stadf. på »Sorenskrivar Otto Ottesens legat« (stiftelsen »Kong Oscars Minde«)	171
—	1	Stadf. på »Johan Langes og Søskendes legat« (Bergen)	171
—	4	Stadf. på »H. B. Biørn og hustrus legat«	173
—	15	Res. om tilføielse til § 11 i statuttene for de to Leegårdske legater	182
—	22	Stadf. på »Simon Pedersen Lie og hustru Else Tobiasdatter Lies legat« (Holum)	192
Mai	9	Stadf. på »Andreas Raastads legat for trengende gjesters ophold ved Sandefjords Bad«	213
Juni	7	Stadf. på »Wilhelm Foss's Børns Legat« (Arendal)	264
—	13	Stadf. på »Husmorforbundets Fond»	270
—	16	Stadf. på »Karen Marie og Nils Skallidts legat« (Tjølling)	280
—	25	Stadf. på »Norske Mindesmerkers Fond«	290
—	27	Stadf. på legatet »Anne O. Mauruds Minde« (Furnes)	290
Juli	4	Stadf. på »Christian Pedersen Carlstads lagat til Fet herredsstyre«	335
—	4	Stadf. på »Martin og Grethe Thoresens legat til Rolvsøy«	336
—	6	Stadf. på »Trondhjems Tekniske Læreranstalts Fond«	336
—	6	Stadf. på skibskaptein Andreas C. Hesselberg og hustrus fond for navigatører ved Kristiania offentlige sjømannsskole	337
—	14	Stadf. på »Handelsborger P. O. Olsen og hustru Eleonora Wiers Olsens legat«	345
—	15	Stadf. på »Ole Olaf Sivert og Kristine Jullums legat» (Lånke herred)	346
—	15	Stadf. på »Ole O. Jullum Hjelseths legat« (Lånke herred)	346
Septbr.	7	Stadf. på »Johan C. Giertsen og hustrus legat« (Bergen)	423
—	9	Stadf. på »Einar Gudbrandsons legat«	424
—	9	Stadf. på »L. A. Engers legat til fremme av landbruket i Opland fylke«	425
—	9	Stadf. på »Enkefru Eugenie Lexows legat«	425
—	14	Stadf. på »Fanejunker Notto Aanelands og hustrus legat« (Kristiansand)	425
—	26	Stadf. på Kristian Sæthrens legat til fattig- og sykepleien i Elverum	447

1921			Side
Septbr.	26	Stadf. på Kristian Sæthrens legat til pleiehjemmet for syke og gamle i Elverum	447
—	26	Stadf. på Peder O. Muruds legat til Elverum pleiehjem for syke og gamle	448
—	26	Stadf. på Christian O. Skjærbæks legat til samme pleiehjem	448
Oktbr.	11	Stadf. på legatet »Olaus C. Grande og hustrus samt Johanna Grandes minde«	492
—	11	Stadf. på »Vever- og Stenbryterfondets legat i Skien«	492
—	12	Stadf. på »Gamlemor Larsbraatens legat« (Høland prestegjeld)	492
—	27	Stadf. på statutter for legatet »til et Kammer- eller Sognebibliotek i Særdeleshed til Brug ved den faste Skole« (Bodin prestegjeld)	497
—	27	Stadf. på distriktslæge Thaulows legat til kurophold ved Sandefjord Bad for trengende sjømenn	497
—	27	Stadf. på statutter for »Tønsberg Brændevinssamlags legat til byens forskjønnelse«	497
—	28	Stadf. på »Apoteker H. S. Knophs legat«	501
—	29	Stadf. på marmorhandler Knut Olsens og hustrus legat (Ullern menighet)	502
—	31	Stadf. på legatet »Sven Gjerakers minde« (Voss herred)	503
—	31	Stadf. på »A. W. Gjersøe og hustru Nanna født Fagelunds legat« (Tønsberg)	503
Novbr.	1	Stadf. på »Magda og L. A. Christensens legat« (Tønsberg)	503
—	9	Stadf. på »Peder Olsen Muruds legat til barnehjem i Elverum«	506
—	9	Stadf. på »Peder Olsen Muruds legat for trengende kvinner i Elverum«	506
—	15	Stadf. på »Ingeniør Tinius Olsens fond til fremme av den tekniske utdannelse i Kongsberg«	510
—	15	Stadf. på »Det Adlerske legat til Gjemsø skole i Skien«	510
—	15	Stadf. på »Det Adlerske legat til Klosterskogens skole i Solum«	510
—	15	Stadf. på »Jacob Nilson Hagen og hustrus legat« (Kjose sogn)	519
—	21	Stadf. på »Kammerherre Aall og hustrus legat til bevarelse av Ulefos Hovedgaard«	520
—	26	Stadf. på Marie og Alfr. Andersens legat (Larvik)	522
—	26	Stadf. på »Brede C. Ramstads legat for værdige trengende i Fet sogn«	522
—	30	Stadf. på »Kontorchef John Nerengs legat«	523
—	30	Stadf. på »Karl Storms legat for trengende syke i Skiens by«	523

1921 Side
Desbr. 3 Stadf. på »Amerikanernes fond til hjelp for værdige trengende i Myking sogn i Lindaas« 530
— 14 Stadf. på »Korpslæge Carl Julius Gamborgs legat« . . 536
— 16 Stadf. på A. J. Freberg og hustrus legat (Sandefjord) 540
— 15 Stadf. på »Sandefjords frimurer broderforenings legat til fattige barns bekledning 540

Pant.

1921
Septbr. 7 Skr. om, at panterettsutlegg på skifte til arving, som også er bokreditor, først kan slettes i panteregistret 20 år efter tinglysningen, jfr. lov av 6 mars 1869 § 1, 3dje passus 423

Pensjonsvesen, pensjons- og enkekasser m. v.

1921
Mars 11 Res. om forandringer i fundasen for Sjøetatens Understøttelsesfond 127
April 8 Res. om forandring i statuttene for understøttelsesforeningen for norske læger og deres efterlatte (doktor Chr. Christensens legat) 174
— 15 Res. om forandring i lovene for Kristiania kvinnelige Handelsstands Understøttelseskasse 182
Mai 27 Res. om ny plan for Statens pensjonskasse 251
Juli 2 Res. om forandringer i planen for »Den Bergenske Brigades Understøttelsesforening« 335
— 16 Res. om nye vedtekter for den Norske Handelsstands understøttelsesforening i Skien 352
— 22 St.besl. om innlemmelse av nye stillinger i Statens pensjonskasse 359
— 28 Lov nr. 3 om Statens Pensjonskasse 378
— 28 Lov nr. 4 om forandring i lov av 31 mai 1873 om Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn . . . 399
Aug. 5 Res. om innlemmelse i Pensjonskassen av stillingene som klokkere i Sarpsborg, Drammen og Arendal 412
— 5 Res. om forandringer i lovene for Departementsfunksjonærenes Understøttelsesforening 413
Septbr.30 Res. om bemyndigelse for Socialdepartementet til å bestemme, at innehaver av innlemmet stilling ikke skal være medlem av pensjonskassen 487
Desbr. 9 Res. om vedtekter for Understøttelsesforeningen for eldre kvinnelige tjenere i Kristiania 533
— 15 Res. om vedtekter for Arendal Dampskibsselskaps Pensjonsfond 539

Politivesen.

1921
Janr. 7 Res. om kinematografvedtekter for Odda herred . . . 1
— 21 Res. om forandring i §§ 29 og 34 i politivedtektene for Holmestrand 13
— 21 Res. om politivedtekter for Nærbø herred, Rogaland fylke 13
— 28 Res. om forandring av § 5 i kinematografvedtektene for Namsos 29
Febr. 25 Res. om do. av § 5 i politivedtektene for Brunlanes herred 104
— 25 Res. om politivedtekter for Ogna herred, Rogaland fylke 104
— 25 Res. om do. for Vats herred, Rogaland fylke . . . 104
April 15 Res. om forandring i politivedtektene for Kristiania . 176
— 15 Res. om kinematografvedtekter for Malvik herred . . 177
— 22 Res. om forandring i politivedtektene for Askim herred 185
— 29 Res. om tillegg til politivedtektene for Tønsberg . . 198
— 29 Res. om tillegg til do. for Horten 198
Mai 6 Res. om nye politivedtekter for Vardø. 212
Juni 3 Lov nr. 2 om forandringer i lov om offentlig forevisning av kinematografbilleder av 25 juli 1913 . 259
Juli 2 Res. om forandring av § 24 i politivedtektene for Kongsvinger 312
— 2 Res. om tillegg til § 10 i do. for Rjukan 312
— 2 Res. om politivedtekter for Tjøme herred 313
— 2 Res. om forandring i politivedtektene for Lillehammer 313
— 2 Res. om politivedtekter for Glomfjord fabrikksted, Meløy herred, Nordland fylke 313
— 2 Res. om forandringer i reglementet for Statens Filmkontroll 313
— 11 Rundskr. i anledning av lov 3 juni 1921 (nr. 2) om forandringer i lov om offentlig forevisning av kinematografbilleder av 25 juli 1913. 340
— 16 Res. om omregulering av Kristiansand og Vest-Agder politimesterembedes distrikter m. v. 351
— 21 Res. om forandring i politivedtektene for Trondhjem . 358
— 21 Res. om tillegg til § 7 i politivedtektene for Bolsøy herred, Møre fylke 358
— 21 Res. om forandring i politivedtektene for Salangen herred, Troms fylke 358
Aug. 5 Res. om forandring av § 10 i politivedtektene for Åsskard herred, Møre fylke 411
Septbr. 14 Rundskr. angående fast ordning for samarbeidet mellem politiet og arbeidsanvisningskontorene etc. . . . 425
— 16 Lov nr. 1 om forandring i lov om kontroll med be-

1921 Side

ordring av utvandrere til fremmede verdensdeler av 22 mai 1869 med tilleggslov av 5 juni 1897 nr 3 428
Septbr. 23 Res. om forandring i politivedtektene for Bergen . . 444
— 23 Res. om tillegg til § 35 i politivedtektene for Ålesund 444
— 30 Res. om fatsettelse av emigrantavgiften for resten av året 1921 485
Oktbr. 7 Res. om forandring av § 10 i politivedtektene for Ramnes herred 488
— 7 Res. om forandring i § 4 i vedtektene for Nes herred, Akershus fylke, om adgang til å gi dramatiske og andre forestillinger 488
— 26 Res. om forandring i politivedtektene for Onsøy herred 494
— 26 Res. om politivedtekter for Snåsa herred 494
— 28 Res. om politivedtekter for Moskenes herred, Nordland fylke 500
Novbr. 11 Res. om forandring av § 52 i politivedtektene for Moss 508
Desbr. 9 Res. om politivedtekter for Tveit herred 531
— 9 Res. om tillegg til politivedtektene for Vikna herred, Nord-Trøndelag fylke 531
— 9 Res. om kinematografvedtekter for Rjukan 531
— 15 Res. om forandring av § 2 i vedtekten om dramatiske og andre offentlige forestillinger for Lillestrøm herred 536
— 15 Res. om forandret lydelse av §§ 24 og 25 i politivedtektene for Lillestrøm og Strømmen 536
— 21 Res. om tillegg til § 10 og § 11 i politivedtektene for Gjøvik 544
— 21 Res. om forandringer i §§ 43 og 44 i politivedtektene for Sarpsborg 544
— 21 Res. om forhøielse av emigrantavgiften fra 1 januar 1922 544

Post-, telegraf- og telefonvesen.

1920
Novbr. 30 Verdenspostforeningen (Verdenspostkonvensjonen). . . 551
Desbr. 31 Overenskomst angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Danmark (og mellem Norge og Sverige) 551
— 31 Overenskomst angående telefon- og telegraftrafikken mellem Norge og Danmark gjennem Sverige . . . 551
— 31 Overenskomst angående visse undtagelser fra bestemmelsene i art. XXXV i tjenestereglementet tilhørende den internasjonale radiotelegrafkonvensjon 552

1921				Side
Janr.	7	Res.	om ikrafttreden av Madrid-konvensjonens takster for brevpost samt fastsettelsen av ekvivalenten i norsk mynt	2
—	21	Res.	om ikrafttredelsestiden for Stortingets beslutning av 14 desember 1920 om portoen for innenrikske brevkort	14
—	21	Res.	om endringer i de skandinaviske postoverenskomster	14
—	28	Res.	ang. endring i de internasjonale pakkeposttakster m. v.	29
Janr. 11 / Febr.	11		Pakkepostoverenskomst mellem Norge og de Forenede Stater i Amerika	552
Mars	4	Skr.	om endringer i postoverenskomsten mellem Norge, Danmark og Sverige av 15 desember 1919	122
April	1	Res.	om forhøielse av den norske portoandel for pakker til og fra Storbritannien og Irland m. v.	169
—	1	Res.	om endringer i telegraf- og telefontrafikken mellem Norge og Danmark og Norge og Sverige	171
—	22	Res.	om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å treffe bestemmelse vedkommende postforsendelser fra Norge til Sovjet-Rusland	190
—	22	Res.	om bemyndigelse for Handelsdepartementet til for telegrafvesenets vedkommende å fastsette reglement og instruks, jfr. tjenestemannsl. 15 februar 1918 § 18	190
—	29	Res.	om innførelse av vektsatsen 1 kg. for postpakker i den internasjonale utveksling m. v.	200
Juli	2	Res.	om endringer i transittgodtgjørelsen for brev og brevkort i den skandinaviske postutveksling	334
—	15	St.besl	om kongelig utnevnelse for postmestre med gage 7 000 kr. eller mere, departementsansettelse for postmestre med lavere gage (postbudgettet)	346
—	16	Res.	om portoen for innenrikske forretningspapirer og trykksaker samt postanvisninger	352
—	21	Res.	om gjennemførelse i telegrafvesenet av 30 timers sammenhengende ukentlig fritid og om overtidsgodtgjørelsens beregning	359
—	21	Skr.	angående midlertidige regler for forhandlinger med tjenestemannsutvalgene vedkommende telegrafvesenet, jfr. kongelig resolusjon av 22 april 1921	552
Septbr.	16	Res.	om forhøielse av gebyret for ombringelse av pakker i Kristiania, Bergen og Stavanger	436
—	19		Spesialoverenskomst angående telegrafforbindelsene mellem Norge, Finnland og Russland	554
—	26	Skr.	om endringer i postoverenskomsten av 15 desember 1919 mellem Norge, Sverige og Danmark	448

1921 Side
Oktbr. 28 Res. om tilføielse til uniformsreglementet for postvesenets tjenestemenn 501
Novbr. 5 Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å fastsette forskjellige takster og gebyrer, omhandlet i konvensjoner og overenskomster, vedtatt på postkongressen i Madrid m. v. 505
— 8 Skr. angående nedsettelse av den norske terminaltakst for telegramtrafikk med Russland og angående godkjennelse av særoverenskomst om telegramtrafikk mellem Norge og Nord Russland m. v. . 505
— 18 Res. om disposisjon av postboksgebyrene 516
— 18 Res. om nedsettelse av en komité til utredning angående utnyttelse av statens tomtearealer i Bergens centrum for lokaler til post-, telegraf m. v. . . 517
— 18 Skr. om republikken Lettlands tiltreden av hovedpostkonvensjonen i Rom og postpakkekonvensjonen m. v. i Madrid 520
Desbr. 9 Res. om bemyndigelse for Poststyrelsen til å treffe avtale om visse endringer i den skandinaviske postoverenskomst 533
— 17 Skr. om fristaden Danzigs tiltreden av hovedpostkonvensjonen i Rom m. v. 540
— 21 Skr. om forandring i ekspedisjonsreglementet til den mellem Norge, Sverige og Danmark den 15 desember 1919 avsluttede postoverenskomst . . . 548
— 23 Skr. om ophevelse av den norsk-franske overenskomst av 29 oktober 1880 om utveksling av abonnement på tidender og tidsskrifter 549

Privilegier, rang, titler, ordener m. v.

1921
Juli 21. Res. om fastsettelse av embedsrang for generaldirektøren ved Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet 359

Regjeringen, embeds-, bestillings- og ombudsmenn i almindelighet.

1921
Janr. 7 Res. om deling av Vestre Aker og Nesodden lensmannsdistrikter 2
— 22 Rundskr. om skifteforvalteres plikt til å føre visse protokoller m. v. 15
— 28 Res. om kjøp av matr. nr. 400 i Namsos m. v. til opførelse av embedsbolig for tjenestemenn under Justisdepartementet 28
— 29 Skr. angående kostgodtgjørelsen for den tekniske kon-

1921				Side
			sulent henholdsvis hos chefinspektøren for fabrikktilsynet og hos ildsfarlighetsinspektøren	30
Febr.	4	Res.	om, at lægen og regnskapsføreren ved Brøset pleiehjem for spedalske ikke blir å regne for offentlige tjenestsmenn, samt at fylkes-dyrlæger og politidyrlæger i Kristiania og Bergen blir å regne for statstjenestemenn	32
—	4	Res.	om bestemmelser angående bestyrelsen av Brøset pleiehjem for spedalske	32
—	4	Res.	om flytningsgodtgjørelse til statsrådets medlemmer ved til- og fratredelse av stilling	33
—	11	Res.	om ophevelse av transportkommisjonen og bestemmelsen om nedsettelse av lokale transportkommisjoner i fylkene	37
—	11	Res.	om reglement for tjenestemenn ved Brøset pleiehjem for spedalske	37
—	11	Res.	om forståelsen av lønnsregulativets bestemmelse om særtillegg for visse sekretærer i regjeringens kontorer	39
—	11	Res.	om ophevelse av bemyndigelsen for Proviantdepartementet til å treffe forskjellige bestemmelser i medhold av § 1 h i lov (nr. 5) av 14 mai 1917 med tilleggslov av 14 desember 1917	39
—	11	Res.	om forandring i kgl. res. 16 januar 1920 om oprettelse av statens prisråd m. v.	39
Febr.	18	Res.	om, at Øvre Telemark vestfjelske sorenskriverembedes navn forandres til Vest-Telemark sorenskriverembede	42
—	18	Res.	om oprettelse av en 4de avdeling ved Kristiania magistrat m. v.	42
—	18	Res.	om reglement for offentlige tjenestemenn ved statens asyler	43
—	25	St.	besl. om kjøp av matr. nr. 18 til Sandgaten i Stavanger til bolig for statsadvokaten i Vest-Agder og Rogaland	105
Mars	4	Res.	om reglement for tjenestemenn ved Norges tekniske høiskole i henhold til tjenestemannsloven av 15 februar 1918	117
—	4	Res.	om reglement for tjenestemenn hørende under det tekniske undervisningsvesen og undervisningsrådet for de høiere almenskoler i henhold til samme lov	119
—	8	St.	besl. om alderstillegg for prester m. v.	123
—	11	Res.	om kjøp av brukseier Kittelsens eiendom Hermann Bagges gate 6 b og matr. nr. 2 på Nordre Brekke	

Regjeringen, embeds-, bestillings- og ombudsmenn i almindelighet. 691

1921				Side
			i Skien til embedsbolig for politimesteren samme-steds	127
Mars	11	Res.	om bestemmelser angående tjenestemannslovens anvendelse på marinens militære tjenestemenn	127
—	18	Res.	om kjøp av grosserer Larsens eiendom Løkten i Frogn til embedsbolig for sorenskriveren i Follo	136
—	18	Res.	om, at embedsboligen Gitre m. v. i Drøbak stilles til disposisjon som embedsbolig for politimesteren i Follo	136
April	1	Res.	om fastsettelse av stedstillegget til tjenestemenn i hel statsstilling med tjeneste det hele år i Hålogaland bispedømme	170
—	8	Res.	angående bestyrelsen av vårsildavgiftsfondets midler	174
—	8	Res.	om bemyndigelse for Socialdepartementet til å opnevne medlemmer av sinnssykeasylenes kontrollkommisjoner	174
—	22	Res.	om fastsettelse av stedstillegget til offentlige læger	189
—	22	Res.	om bemyndigelse for Handelsdepartementet til å treffe bestemmelse vedkommende postforsendelser fra Norge til Sovjét-Rusland	190
—	22	Res.	om bemyndigelse for Handelsdepartementet til for telegrafvesenets vedkommende å fastsette reglement og instruks, jfr. tjenestemannsloven av 15 februar 1918 § 18	190
—	29	Res.	om, at overingeniører, som er avdelingschefer ved hovedstyret for vassdrags- og elektricitetsvesenet, samt overingeniører ved anlegg blir å ansette ved kongelig konstitusjon, mens alle de øvrige stillinger ved hovedstyret blir å ansette av dette	201
—	30	St. besl.	om oprettelse av en stilling som boksamlingskonsulent	202
Mai	13	Res.	om bemyndigelse for Forsvarsdepartementet til å treffe de nødvendige forføininger til gjennemførelse av tilleggslov til losvesenet av 13 mai 1921 (nr. 5)	217
—	13	Res.	om bemyndigelse for Handelsdepartementet til inntil videre å dispensere fra maskinistloven	218
—	13	Res.	om bemyndigelse for Handelsdepartementet og Provianteringsdepartementet til å kreve avstått til staten eiendomsrett eller annen rådighet ovor fast eiendom, skib, elektrisk kraft m. v.	218
—	13	Res	om embedsordningen i Mandal	220
—	20	Res.	om overførelse av forskjellige vassdragssaker fra Landbruksdepartementet til Arbeidsdepartementet	238

1921 Side
Mai 20 Res. om ophevelse av den til behandling av spørsmålet om landets forsyning med kull m. v. nedsatte komite 239
— 26 Medd. angående spørsmålet om godtgjørelse til kommisjons- og komitemedlemmer for utgifter til stedfortreder (vikarutgifter) 240
— 27 Res. om bemyndigelse for Forsvarsdepartementet, Handelsdepartementet og Provianteringsdepartementet til å kreve avståelse til staten i fornøden utstrekning for forsyningen med livsfornødenheter og til opretholdelse av de nødvendige virksomheter under arbeidsstans 249
— 27 Res. om oprettelsen av nye lægestillinger 250
— 27 Res. om ophevelse av Statens Hvalfangstkontor . . . 253
— 27 Res. om ophevelse av Statens Fiskecentral kontor A og C 254
— 27 Res. om ophevelse av det i 1918 oprettede råd ved Statens Fiskecentral 254
— 30 St. besl. om oprettelse av en overkontrollørpost ved Bergen tollsted og en fast tollopsynsmannspost ved Harstad tollsted 254
— 31 St. besl. angående departementsbudgettet 255
— 31 St. besl. om oprettelse av et dosentur i skogbruk (og teknologi, administrasjon og jaktlære) ved Landbrukshøiskolen 255
— 31 St. besl. om oprettelse av en stats-skogskole for Nord-Norge 255
Juni 1 St. besl. om fradrag for bolig eller kost m. v. i offentlige tjenestemenns lønninger 256
— 3 Res. om overførelse av »Norges geologiske undersøkelse« fra Kirkedepartementet til Handelsdepartementet 263
— 3 Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til å treffe de nærmere bestemmelser om tjenestetiden m. v. for fengselsvesenets tjenestemenn 263
— 3 Res. om oprettelse av et nytt, 3dje kontor i medisinalstyrelsen 264
— 3 Res. om, at retten til å ansette fylkesdyrlæger og politidyrlæger i Kristiania og Bergen henlegges til Landbruksdepartementet, og at fylkesmannen og fylkesutvalget regnes som fylkesdyrlægenes nærmest foresatte tjenestemyndighet m. v. 264
— 13 St. besl. om forandring i instruksen for statsrevisjonen 269
— 13 St. besl. om kjøp av ministerbolig i Helsingfors . . . 269

Regjeringen, embeds-, bestillings- og ombudsmenn i almindelighet. 693

1921			Side
Juni	14	St. besl. om oprettelse av en ny statskonsutentstilling i det vestlandske distrikt	279
—	17	Res. om ophevelse av bestemmelsene angående omordning av magistratsforretningene i Kristiansund m. v.	284
Juli	1	St. besl. om omorganisasjon av Oplysningskontoret for Næringsveiene	303
—	2	Res. om kjøp av telefonbestyrer Abrahamsens eiendom Mælagaten i Skien til embedsbolig for statsadvokaten i Telemark og Aust-Agder	333
—	2	Res. om kjøp av matr. nr. 48 i Bjørnebyen i Kragerø til embedsbolig for sorenskriveren samme-steds	333
—	2	Res. om kjøp av Sannesundsveien 34 i Sarpsborg til embedsbolig for sorenskriveren i Tune	333
—	2	Res. om oprettelse av nye lægestillinger	334
—	2	Res. om ophevelse av Statens Fettdirektorat	334
—	4	Skr. om, at en 16 år gammel kontorbetjent hos en lensmann antas å være for ung til å antas som hjelpestevnevidne	336
—	8	Res. om ophevelse av statens importråd	338
—	11	Skr. om bemyndigelse for Prisdirektoratet til å treffe bestemmelser om dispensasjoner i henhold til prisreguleringsloven av 6 august 1920 § 3 m. v.	341
—	15	St. besl. om regulering av lønninger for offentlige bistillinger m. v.	345
—	15	St. besl. om kongelig utnevnelse for postmestre med gage 7000 kr. eller mere, departementsansettelse for postmestre med lavere gage m. v. (postbudgettet)	346
—	16	Res. om nedleggelse av konsulatet i Tamatave og oprettelse av et ulønt konsulat i Tananarive	351
—	16	Res. om omregulering av Kristiansand og Vest-Agder politimesterembeders distrikter m. v.	351
—	16	Res. om oprettelse av egen fylkeskommunekasserer for Telemark fylke	354
—	16	St. besl. om plan for lagmannsrettenes organisasjon	354
—	16	St. besl. om boliger for statens tjenestemenn	354
—	20	St. besl. om lønnsregulering m. v. for bestyrere og faste lærere ved sjømanns- og maskinistskolene	355
—	21	Res. om overførelse av priskontrollen fra Justisdepartementet til Statens Prisdirektorat m. v.	359
—	21	Res. om gjennemførelse i telegrafvesenet av 30 timers sammenhengende ukentlig fritid og om overtidsgodtgjørelsens beregning	359
—	21	Skr. angående midlertidige regler for forhandlinger med	

tjenestemannsutvalgene vedkommende telegrafvesenet, jfr. kongelig resolusjon av 22 april 1921. 552
Juli 22 St. besl. om innlemmelse av nye stillinger i Statens pensjonskasse 359
— 28 Res. om ophevelse av bemyndigelsen av 13 mai 1921 for Handelsdepartementet til inntil videre å dispensere fra maskinistloven 409
— 28 Res. om bemyndigelse for Landbruksdspartementet til å utferdige forbud mot uten tillatelse å innføre frø fra utlandet 409
— 28 Res. om, at håndhevelsen av eksportforbudene for gull og sølv overgår til Finansdepartementet 409
— 28 Res. om, at håndhevelsen av eksportforbudene for patroner og forladninger, krutt og andre sprengstoffer overgår til Forsvarsdepartementet 409
— 28 Res. om nedleggelse av legasjonssekretær- og kousulembedet i Lissabon og oprettelse av et chargé d'affaires en pied og generalkonsulembede samme-steds 409
— 28 Res. om ophevelse av Statens Eksportråd. 409
Aug. 5 Res. om overførelse til Socialdepartementet av saker angående importforbud for ren sprit og til Finansdepartementet av saker angående importforbud for denaturert sprit, råsprit og sprit i fast form 412
— 12 Res. om overførelse til Finansdepartementet av saker vedkommende utførselstorbudet for alslags skillemynt av metall 414
— 12 Rundskr., hvori henledes opmerksomheten på forandringer i bestemmelsene om utførelsen av vekselprotester 415
— 19 Res. om stedstillegg for vaktmesteren ved Tromsø offentlige lærerskole 418
— 30 Res. om overførelse til Kirkedepartementet av de i lov om behandling av forsømte barn av 6 juni 1896 § 6 siste ledd, jfr. § 8, 3. punktum, omhandlede saker 429
— 30 Res. om stedstillegg for geistlige embedsmenn i Hålogaland bispedømme fra 1 juli 1921 421
— 30 Res. om oprettelse av en direktørstilling i Statens Prisdirektorat 421
Septbr. 2 Res. om bemyndigelse 1) for Finansdepartementet til å behandle ansøkninger om fritagelse for ombytning av ihendehaveraktier med navnaktier og 2) for Justisdepartementet til å utferdige forskrifter om overførelse av ihendehaveraktier til navnaktier ved påtegning eller påstempling 421

1921 Side

Septbr. 2 Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å underskrive overenskomster med Sverige og Danmark om utveksling av ismeldinger 421

— 9 Res. om oprettelse av et midlertidig kontor ved Statens Fiskecentral for gjennemførelse av statens garanti for klippfisk av 1921 års fangst 424

— 10 Skr. om overførelse til Landbruksdepartementet av håndhevelsen av importforbudet vedkommende timoteifrø 425

— 15 Skr. om overførelse til Provianteringsdepartementet og Provianteringsdirektøren av de Statens Liggedagskasse vedkommende funksjoner 427

— 16 Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet til inntil videre å dispensere fra bestemmelsene i reglementet for merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer 435

— 16 Res. om ophevelse av Provianteringsdepartementets avdeling for import og eksport. 436

— 23 Res. om bemyndigelse for Socialdepartementet til å meddele bevilling til innførsel av brennevin og sterk vin til medisinsk bruk m. v. 444

— 23 Res. om henleggelse av Tromsøysund tinglag fra Malangen sorenskriveri til Lyngen sorenskriveri . . 446

— 23 Res. om nedsettelse av en komite til undersøkelse av spørsmålet om statsbanenes arbeidsforhold og om innskrenkning av personalet 446

— 30 Res. om bemyndigelse for Provianteringsdepartement til å utferdige bestemmelser i medhold av midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6 august 1920 med tilleggslov av 30 september 1921 484

— 30 Res. om bemyndigelse for Socialdepartementet til å bestemme, at innehaver av innlemmet stilling ikke skal være medlem av pensjonskassen 487

— 30 Skr. om bemyndigelse for Prisdirektoratet til å treffe bestemmelse om dispensasjoner i henhold til prisreguleringsloven av 6 august 1920 m. v. . . . 487

Oktbr. 7 Res. om kjøp av Oscarsgate 355 i Porsgrund til embedsbolig for politimesteren i Telemark 490

— 7 Res. om, at den juridiske konsulent i Socialdepartementets boligkontor fremtidig skal benevnes byråchef 490

— 7 Res. om ny instruks for slotsforvalteren 490

— 26 Res. om bemyndigelse for Socialdepartementet til å avgjøre tvistigheter mellem arbeidsgivere og arbeidsutvalg, om et spørsmål hører under utvalget m. v. 494

1921			Side
Oktbr.	26	Res. om nedleggelse av legasjonsrådsembedet i Madrid og oprettelse av et ministerembede dersteds . .	495
—	26	Res. om nedleggelse av kallskapellanembedet i Oddernes prestegjeld	495
—	28	Res. om kjøp av eiendommen Fremskridt m. v. i Glemmen til embedsbolig for sorenskriveren i Onsøy .	501
Novbr.	5	Res. om oprettelse av et ulønt konsulat under generalkonsulatet i Lima	505
—	5	Res. om bemyndigelse for Handelsdepartementet ti å fastsette forskjellige takster og gebyrer, omhandlet i konvensjoner og overenskomster, vedtatt på postkongressen i Madrid m. v.	505
—	18	Res. om nytt midlertidig reglement for styret for Norges Oplysningskontor for Næringsveiene	515
—	18	Res. om nedsettelse av en komite til utredning angående utnyttelse av statens tomtearealer i Bergens centrum m. v.	517
Desbr.	2	Res. om, at endel under Handelsdepartementet hørende tjenestemenn blir å regne for statstjenestemenn .	524
—	2	Res. om kjøp av overretssakfører Sam. Meyers dødsbos eiendom i Tønsberg til embedsbolig for fylkesmannen i Vestfold.	525
—	2	Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til forstatsbanenes vedkommende å treffe de i tjenestemannslovens § 18 nr. 2 og 3 omhandlede bestemmelser om representanter for tjenestegiveren m. v.	525
—	7	Rundskr., hvorved innskjerpes nødvendigheten av å benytte tydelig og ordentlig håndskrift i rettsbøker i straffesaker m. v.	530
—	9	Res. angående omdannelse av vicekonsulatet i Beirut til konsulat	532
—	9	Res. om bemyndigelse for Poststyrelsen til å treffe avtale om visse endringer i den skandinaviske postoverenskomst	533
—	9	Res. om nedsettelse av en komite til utredning av spørsmålet om betydningen av den ondartede smittsomme anæmi hos hester her i landet m. v.	533
—	15	Res. om fastsettelse av avgift for jordveiens avkastning vedkommende embedsgårder tillagt civile embeder	537
—	15	Res. om kjøp av Violgaten 14 i Fredrikshald til embedsbolig for sorenskriveren i Idd og Marker . .	538
—	15	Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å foreta enkelte midlertidige fraktnedsettelser i statsbanenes takster	539

Regjeringen, embeds-, bestillings- og ombudsmenn i almindelighet. 697

1921 Side

Desbr. 21 Res. om ny salærinstruks for aktorer, forsvarere og sakkyndige i straffesaker 546

— 21 Res. om kjøp av Hjertnespromenaden nr. 5 i Sandefjord til embedsbolig for byfogden sammesteds . 547

— 21 Res. om kjøp av Sverres gt. 1 i Larvik til embedsbolig for byfogden sammesteds 547

— 21 Res. om kjøp av Sjøgaten 16 i Levanger til embedsbolig for sorenskriveren i Stjør- og Verdal . . 549

Religion, gudstjeneste, geistlighet.

1921

Janr. 28 Res. om førelse av særskilt kirkebok og fødselsregister for Ullevål sykehus i Kristiania 28

Febr. 25 Lov nr. 3 angående forandringer i og tillegg til den geistlige lønningslov av 14 juli 1887 94

Mars 8 St. besl. om alderstillegg for prester m. v. 123

— 16 Skr. angående regnskapene for de geistlige lønningsfond m. v. 129

April 1 Res. om overførelse av eiendommen Blesrød g.nr. 118 br.nr. 1 fra Nord-Vågsøy sogn m. v. til Sør-Vågsøy sogn m. v. i Sogn og Fjordane 169

Juni 29 Rundskr. om, hvorledes adoptivforeldre blir å anføre i dåbsattester 291

Aug. 30 Res. om stedstillegg for geistlige tjenestemenn i Hålogaland bispedømme fra 1 juli 1921 421

Septbr. 14 Skr. om, hvorledes der skal forholdes ved overgang fra den katolske kirke til den norske statskirke, når vedkommende ikke kan skaffe attest fra presten på hjemstedet om, at han er utmeldt, jfr. dissenterloven av 27 juni 1891 § 19 553

— 30 Res. om omregulering av endel prostier i Hamar bispedømme 486

Oktbr. 7 Res. om godkjennelse av skoleinspektør Svensens bok: »Kirkeåret og Gudstjenesten« som lærebok i kristendomskunnskap i folkeskolen 489

— 7 Res. om fastsettelse av grensen mellem Vinje prestegjeld m. v. og Røldal prestegjeld m. v. på strekningen fra Kistenuten til Simletind 490

— 26 Res. om nedleggelse av kallskapellaniet i Oddernes prestegjeld 495

Desbr. 2 Res. om avholdelse av gudstjenester i Bekkelagets kapell 524

— 15 Res. om godkjennelse til bruk i folkeskolen av et ved Drammen skolestyre utgitt hefte: »En forberedende gjennemgåelse av de 10 bud i Moseloven« 537

— 15 Res. om overførelse av eiendommene Fennefoss gnr. 6

1921 Side

br.nr. 6, 7, 8, 18, 19, 20 og 21 fra Hornnes sogn m. v. til Evje sogn m. v. 538
Desbr. 15 Res. om regulering av grensen mellem Tolga prestegjeld og Røros prestegjeld m. v. på strekningen Lillerøkjønna—Flenskampen 538
— 21 Res. om utredelse av Oplysningsvesenets fond av utgiftene ved anskaffelsen av de geistlige embedsprotokoller 545
— 21 Res. om avholdelse av gudstjeneste i den tidligere Romenes kirke i Holla prestegjeld 545
— 31 Res. om stadfestelse av grenseforretning mellem Røros og Tolga prestegjeld m. v. på en nærmere angitt strekning 550

1920 **Retten.**
Desbr. 16 Undertegningsprotokoll (med dertil knyttet fakultativ bestemmelse) samt vedtekter for den faste domstol for internasjonal rettspleie 551
1921
Mars 4 Res. om summarisk stevningsmåte efter utskiftningslovens §§ 16 og 107 ved berammelse av avløsningsforretning over Landåsen skog i Fluberg herred 116
April 22 Konvensjon om ophevelse av konsularjurisdiksjonen og omordning av de blandede domstoler i Egypten 189
— 29 Res. om fremgangsmåten ved stevning til ekspropriasjonsskjønnet ianledning av regulering av Tyrilivasdraget i Hedmark og Opland fylker . . . 200
Mai 13 Res. om stevningsmåten ved ekspropriasjonsskjønnet for statsregulering av Aursunden m. v. 220
— 13 Res. om forøkelse i henhold til lov av 8 juni 1907 av utvalget av skjønns- og meddomsmenn for Kristiania 221
— 27 Res. om fremgangsmåten ved kunngjørelse av berammelsen av ny sesjon i offentlig utskiftningsforretning over et skogfellesskap i Soknedal herred, Sør-Trøndelag fylke 249
Juni 3 Lov nr. 1 om forandringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887 258
Juli 16 St. besl. om plan for lagmannsrettenes organisasjon . 354
Aug. 5 Res. om forandring av påtaleinstruksens § 63 . . . 412
— 12 Rundskr. bl. a. angående ophevelse av § 10 i lov om rettergangsmåten i vekselsaker av 17 juni 1880 415
— 19 Res. om kunngjørelsesmåten ved berammelsen av en beiteordningsforretning på Ringebu østkjøl i Ringebu herred 418

1921				Side
Aug.	30	Res.	om kunngjørelsesmåten ved berammelsen av avløsningsforretninger vedkommende Sørsetrene i Elverum herred	419
—	30	Res.	om fremgangsmåten ved stevning til ekspropriasjonsskjønn ianledning av regulering av Slindvatnene i Selbu	420
Septbr.	19	Rundskr.	angående lov nr. 3 av 16 juli 1920 om avskaffelse av bekjentgjørelse ved lesning fra kirkebakken	437
—	23	Res.	om forandring av § 1 i reglementet for den rettsmedisinske kommisjon og de rettsmedisinske sakkyndige	445
—	23	Res.	om henleggelse av Tromsøysund tinglag fra Malangen til Lyngen sorenskriveri	446
Oktbr.	6	Skr.	om, at der ikke antas å være adgang for en fremmed regjering til å anlegge sak ved norske domstoler til inntale av skattekrav, og at en utenlandsk dom desangående ikke vil kunne opnå eksigibilitet her i riket	487
—	7	Res.	om fastsettelse av grensen mellem Vinje tinglag m. v. og Røldal tinglag m. v. på strekningen fra Kistenuten til Simletind	490
—	26	Res.	om forandring av tiden for rettsmøter i Trondhjem overrett fra 1 desember 1921	496
Novbr.	11	Res.	om inndeling av Malangen og Lyngen sorenskriverier med hensyn til loddtrekningsdistrikter efter straffeprosesslovens § 369	509
—	21	Skr.,	hvorved oversendes oversettelse til landsmål av følgende (6) lover:	
—	—	Lov	um tvangsfullføring fraa 13 august 1915	554
—	—	Lov	um skifte- og konkurssaker fraa 21 juli 1916	610
—	—	Lov	um vederlag til vitne og sakkunnige m. m. fraa 21 juli 1916	613
—	—	Lov	um skyn, oreigningssaker og odelsløysing fraa 1 juni 1917	615
—	—	Lov	um utdrag av ankesaker i Høgsteretten fraa 14 august 1918	629
—	—	Lov	um offentlege auktionar og licitationar fraa 14 august 1918	630
Desbr.	7	Rundskr.	angående håndskrifter i rettsbøker i straffesaker m. v.	530
—	15	Res.	om overførelse av eiendommene Fennefoss g.nr. 6 br.nr. 6, 7, 8, 18, 19, 20 og 21 fra Hornnes tinglag m. v. til Evje tinglag m. v.	538
—	15	Res.	om regulering av grensen mellem Tolga tinglag og Røros tinglag m. v. på strekningen Lillerøkjønna—Flenskampen	538

1921 Side

Desbr. 21 Res. om ny salærinstruks for aktorer, forsvarere og sakkyndige i straffesaker 546

— 31 Res. om stadfestelse av grenseforretning mellem Tolga og Røros tinglag m. v. på en nærmere angitt strekning 550

— 31 Skr. om, at Venezuelas forenede Stater har ratifisert undertegningsprotokollen av 1920 angående den faste internasjonale domstol 550

Samferdselsmidler (veivesen, jernbaner, skyss m. v.).

1921

Janr. 21 Res. om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i de tett bebyggede strøk i Glemmen herred, Østfold fylke 13

— 21 Res. om forhøielse av do. do. i Horten 14

— 21 Res. om nedsettelse av do. for do. på strekningen Stathelle — Omborgsnes av hovedveien Stathelle — Bamle 14

— 25 Skr. om beregning av skyssgodtgjørelse for reiser med jernbane på strekningene Bergen—Nesttun og Nesttun—Osøren 21

— 28 Res. om ophevelse av forbudet mot motorvognkjøring på hovedveiene i Rissa herred, Sør-Trøndelag fylke, m. v. 28

— 28 Res. om midlertidig forhøielse av Valdresbanens takster 29

— 29 Skr. angående kostgodtgjørelsen for den tekniske konsulent henholdsvis hos chefinspektøren for fabriktilsynet og hos ildsfarlighetsinspektøren. . . . 30

Febr. 4 Res. om. flytningsgodtgjørelse til statsrådets medlemmer ved til- og fratredelse av stilling 33

— 4 Skr. angående spørsmaal om adgang for en tjenestemann til å beregne både lugaravgift og nattegodtgjørelse for samme natt, jfr. skyss- og kostregulativet av 16 juli 1920 B. I. 34

— 9 Skr. om kostgodtgjørelsen for sekretærer ved telegrafvesenets kretstyrer 36

— 22 Skr. om, at montører i telegrafvesenet henføres til 3. klasse-kostgodtgjørelse 86

Mars 4 Res. om nedsettelse av maksimalhastigheten til 20 km. i timen for motorvognkjøring på strekningen Kullebunden — Hanesevjen av hovedveien Skien — Ulefos 117

April 9 Skr. om, at telegrafbud, telefonformenn og telefonarbeidere henføres til skyssregulativets 3dje klasse m. v. 176

1921			Side
April	15	Res. om anvendelse av skysslovens § 25 på forskjellige ruter i Telemark fylke	177
—	15	Res. om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring innen Nanset bygningskommune, Hedrum herred	178
—	15	Res. om ophevelse av endel innskrenkninger for motorvognkjøring på forskjellige hovedveier i Nord-Trøndelag fylke	178
—	29	Res. om forandring av bestemmelsene for motorvognkjøring på endel hovedveier i Troms fylke (Trondenes, Kvæfjord)	200
—	29	Res. om forhøielse av takstene for Ekebergsporveien	201
Mai	3	St.besl. om omordning av veitilsynet gjennem ansettelse av faglærte veitilsynsmenn	204
Juni	2	Skr. om henførelse av økonomen ved Risøen Karanteneanstalt til kostgodtgjørelsesregulativets 2nen klasse	258
—	3	Res. om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Gjøvik	263
—	14	Res. om ophevelse av innskrenkningene for motorvognkjøring på hovedveiene i Hurum herred	278
—	17	Res. om bestemmelser for Sarpsborg om motorvogners hjulringer	282
—	22	Skr. om, at direktøren for og lærerne ved den tekniske skole i Karljohansvern henføres til kostregulativets klasse II	288
—	27	St.besl. om felles driftsledelse for Hovedjernbanen og statsbanene	290
Juli	2	Res. om foreløbig revisjon av Hovedbanens takster.	335
—	8	Res. om forbud mot å søke erhverv ved skyssbefordring i ruter utgående fra Jesseim i Ullensaker herred og i skyssrutene innen Bærum herred	337
—	8	Res. om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Porsgrund	337
—	8	Res. om bestemmelser for motorvognkjøring i endel gater i Stavanger	337
—	15	Midlertidig overenskomst angående luftfart mellem Norge og Storbritanien	346
—	16	Res. om konsesjon på anlegg av elektriske forstadsbaner i Aker fra Majorstuen over Tåsen til Sognsvann og fra Tåsen til Sagene	353
—	22	Skr. angående spørsmål om adgang til å beregne skyssgodtgjørelse for bruk av eget befordringsmiddel	367
—	23	Skr. om, at loser henføres til kostregulativets klasse III, jfr. kongelig resolusjon av 16 juli 1920	367

1921			Side
Juli	30	Res. om revisjon av den norsk-tyske godssamtrafikk-tariff	421
Septbr.	2	Res. om ophevelse av innskrenkningen for motorvogn-kjøring på hovedveien rundt Hadseløy	421
—	9	Res. om forbud mot erhverv ved reisendes skyssbefor-dring i forskjellige ruter i Troms fylke i måne-dene juni—september for andre enn skyssanstaltene og dem, som har politiets tillatelse	424
—	9	Res. om forhøielse av maksimalhastigheten for motor-vognkjøring i Larvik	424
—	9	Res. om, at trafikk-kontrollører ved statsbanene henføres fra klasse III til II klasse i kostgodtgjørelsesregu-lativet	424
—	9	Res. om skyss- og kostgodtgjørelse til Norges land-brukskonsulent i England under reiser i offentlige anliggender i England og Skotland	424
—	23	Res. om ophevelse av innskrenkningene for motorvogn-kjøring på hovedveiene Mo—Storvolden og Mo—Uman, Nordland fylke	445
—	23	Res. om bemyndigelse for professer dr. Nansen til å undertegne de på samferdselskonferansen i Barce-lona 1921 vedtatte konvensjoner m. v.	445
—	23	Res. om nedsettelse av en komite til undersøkelse av spørsmålet om statsbanenes arbeidsforhold og om innskrenkning av personalet	446
—	26	Skr. om, at kirkesangere henføres til kostgodtgjørelses-regulativets klasse III	448
—	30	Res. om ophevelse av tidligere bestemmelser om motor-vognkjøring på en hovedveistrekning i Hordaland fylke (Valen asyl—Ølfarnes) m. v.	486
Oktbr.	28	Res. om tillegg til § 25 i driftsreglementene for Hol-menkoll-, Tryvanns- og Smestadbanen samt Eke-bergsporveien og Lilleakersporveien	500
—	28	Res. om forandring i overenskomsten mellem statsba-nene og hovedbanen om gjennemgangstransport m. v.	501
—	28	Res. om konsesjon på anlegg og drift av en elektrisk forstadsbane i Aker fra bygrensen om Bryn til Østensjø	501
Novbr.	5	Res. om forhøielse av maksimalhastigheten for motor-vognkjøring på Rjukan	504
—	5	Res. om henførelse av bestyrelsesmedlemmer av de sønnen- og nordenfjelske hestehjelpskasser til kost-godtgjørelsesklasse II i regulativet	505
—	18	Res. om nedsettelse av maksimalhastigheten for motor-	

1921			Side
		vognkjøring på 3 hovedveistrekninger i Stange herred	515
Novbr.	18	Res. om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring i Skien	515
Desbr.	2	Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til for statsbanenes vedkommende å treffe de i tjenestemannslovens § 18 nr. 2 og 3 omhandlede bestemmelser om representanter for arbeidsgiveren m. v.	525
—	9	Res. om forhøielse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring innen Elverum Leir	532
—	15	Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å foreta enkelte midlertidige fraktnedsettelser i statsbanenes takster	539
—	21	Res. om forbud mot å søke erhverv ved skyssbefordring i endel ruter i Nord-Trøndelag fylke for andre enn skyssanstaltene samt dem, som har politiets tillatelse	545
—	21	Res. om nedsettelse av maksimalhastigheten for motorvognkjøring på to hovedveistrekninger i Vestfold fylke	548

Sjøvesen, havne-, los-, fyr- og redningsvesen.

1921			
Janr.	7	Res. om forhøielse av takstene for benyttelse av tvungen havnelos i Stavanger	1
—	14	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Ålesund	10
—	28	Res. om forskrifter for kontroll med norske lektere.	22
Febr.	5	Skr. om angående forståelsen av uttrykket »når skibet oplegges i vinterhavn i utlandet« i sjøfartsloven av 20 juli 1893 § 92 i. f.	35
—	25	Res. om nye bryggetakster m. v. i Larvik	105
—	25	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifte Mandal	105
—	25	Res. om do. av do. do. i Kristiansand	105
—	25	Res. om avgift av varer, som føres over Kristiansand havnevesens brygger	105
—	25	Res. om forhøielse av takstene for benyttelse av Brønnøysund dampskibskai	105
Mars	4	Res. om nye bryggetakster for Fredriksvern	117
—	4	Res. om forandringer i bryggetakstene for Trondhjem	117
—	7	Skr. angående spørsmål om fritagelse for losplikt for et fiskefartøi under 130 tonn, jfr. loslovens § 2,2	123
—	11	Lov angående forandringer i havnefondsloven av 24 mai 1873 og 19 august 1908	124
—	11	Res. om forhøielse av bryggetakstene for Langesund	127
—	11	Res. om do. av forskjellige havneavgifter i Sarpsborg	134

1921			Side
Mars	18	Res. om nye takster og regler for varer, som oplegges på Stavanger bys brygger	134
—	18	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Stavanger	135
April	1	Res. om nye bryggetakster for Brevik	169
—	1	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Porsgrund	169
—	1	Res. om forhøielse av havneavgiftene i Haugesund	169
—	1	Res. om do. av do. do. i Kristiansund	169
—	8	Skr. om bestemmelser angående utlevering av kull til skibsbruk (bunkers)	175
—	12	Skr. om opsigelse av sjøfarts- (og handels-) konvensjonen mellem Norge og Rumenia av 31 mars 1910	176
—	15	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Drammen	178
—	15	Res. om do. av do. do. i Moss	178
—	15	Res. om do. av do. do. i Skien	179
—	22	Res. om forandringer i bemanningsskalaen for norske skib	185
—	22	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Holmestrand	188
—	22	Res. om do. av do. do. i Tvedestrand	188
Mai	13	Lov nr. 5 inneholdende tillegg til og forandring i lov av 26 mai 1899 om losvesenet	216
—	13	Res. om tillegg til bemanningsskalaen	218
—	13	Res. om tillatelse til å anvende under visse forhold fyrbøtere og maskinister uten certifikat som maskinister i rutefart	218
—	13	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Farsund	220
—	13	Res. om oprettelse av havnestyrer i uthavnene Ula og Kjerringvik i Tjølling herred	220
—	20	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Tønsberg	238
—	20	Res. om forandringer i bryggetakstene m. v. for Søndre Honningsvåg	238
—	27	Lov nr. 5 om forlenget gyldighet av midlertidig lov av 21 mai 1920 om forandring i loven om statskontroll med skibes sjødyktighet	247
—	27	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Horten	249
Juni	17	Res. om havnestyrer for uthavnene Struven og Hauge i Bremanger	283
—	17	Res. om forhølelse av forskjellige havneavgifter i Kristiania	284
—	17	Res. om do. av do. do. i Molde	284

1921			Side
Juni	17	Res. om nye bryggetakster og forhøielse av forskjellige havneavgifter i Kragerø	284
—	17	Res. om pålegg av vareavgift i Bergen	284
—	17	Res. om ny instruks for de offentlige kontorer for undersøkelse av skibsinstrumenter	284
—	17	Res. om bestemmelser om godtgjørelse for befaringer i henhold til havnelovens § 33	286
—	25	Skr. om ophevelse av bestemmelsene om anmeldelse m. v. av fraktkontrakter for tankskib	290
—	30	Lov nr. 3 om midlertidig forhøielse av lospengene	292
—	30	Voldgiftsoverenskomst i anledning av Kristianiagruppens krav på Amerikas Forenede Staters regjering	552
Juli	2	Res. om forskrifter for kontroll med oljemotorer i fartøier	314
—	2	Res. om ikrafttreden av lov om dampskibsmaskinister av 14 desember 1917, forsåvidt angår 3dje klasses maskinister m. v.	329
—	8	Res. om forandringer i bestemmelsene om isavgiften i Drammen	338
—	8	Res. om nye bryggetakster og forhøielse av forskjellige havneavgifter i Sandefjord	338
—	8	Res. om midlertidig forhøielse av tollprosenten og tonnasjeavgiften i Narvik	338
—	8	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Sandnes	338
—	8	Res. om do. av do. do. i Fredrikstad	338
—	8	Res. om do. av do. do. i Fredrikshald	338
—	8	Res. om do. av do. do. og om forandringer i vareavgiftsreglementet m. v. i Tromsø	338
—	8	Res. om forhøielse av bryggetakstene og om opkrevning av vareavgift i Stenkjær	338
—	16	Res. om oprettelse av havnestyre for uthavnen Sigervoldstrand i Lista herred	351
—	16	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Vardø	351
—	20	St.besl. om lønnsregulering m. v. for bestyrere og faste lærere ved sjømanns- og maskinistskolene	355
—	28	Res. om forandring i forskriftene for signalapparater, instrumenter m. v. for skib	409
—	28	Res. om ophevelse av bemyndigelsen for Handelsdepartementet til inntil videre å dispensere fra maskinistloven	409
—	28	Skr. om ophevelse av bestemmelsene angående utlevering av kull til skibsbruk (bunkers)	410
Aug.	12	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Flekkefjord	414

1921			Side
Aug.	12	Res. om forhøielse av bryggavgiften i Kristiansund	414
—	30	Res. om forhøielse av vareavgiften i Kristiania	420
—	30	Res. om forhøielse av bryggetakstene i Kristiansand	420
—	30	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Egersund	420
—	30	Res. om do. av do. do. i Harstad	420
—	30	Res. om do. av do. do. i Mosjøen	420
—	30	Res. om forandring i planene for sjømannsskoler, offentlige stuertskoler, offentlige kontrollkontorer og maskinistskoler, forsåvidt angår reglene for ansettelse av visse funksjonærer	420
Septbr.	2	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Larvik	421
—	2	Res. om do. av do. do. i Lillesand	421
—	9	Res. om opkrevning av vareavgift i Haugesund	424
—	15	Skr. om overførelse til Provianteringsdepartementet og Provianteringsdirektøren av de Statens Liggedagskasse vedkommende funksjoner	427
—	23	Lov nr. 3 om forandring i lov om aksjeselskaper og kommandittaksjeselskaper av 19 juli 1910, lov om skibsaksjeselskaper av 26 juli 1916 og lov om forandring i disse lover av 28 juli 1921	440
—	30	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Hammerfest	486
Oktbr.	7	Res. om oprettelse av havnestyre for uthavnen Jørpeland i Strand herred, Rogaland fylke	489
—	14	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Stenkjær	493
—	26	Res. om do. av do. do. i Risør	495
—	26	Res. om do. av do. do. i Trondhjem	495
—	28	Res. om forandring i instruksen av 17 juni 1921 for de offentlige kontrollkontorer for skibsinstrumenter	500
Novbr.	11	Res. om forandrede takster og regler for benyttelse av Porsgrunds brygger	509
—	11	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter for Namsos	509
—	11	Res. om do. av do. do. i Vadsø	509
—	18	Res. om opkrevning av forskjellige havneavgifter i Søndre Honningsvåg	515
Desbr.	9	Res. om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Grimstad	532
—	31	Res. om bryggetakster for Kabelvåg	550

Skatter og avgifter.

1921			
Janr.	7	Res. om forhøielse av takstene for benyttelse av tvungen havnelos i Stavanger	1

1921				Side
Janr.	14	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Ålesund	10
—	19	Skr.	angående spørsmålet om, fra hvilket tidspunkt de i landsskattelovens § 122 (byskattelovens § 114) 1ste ledd fastsatte frister, inden hvilke begjæring om efterligning må være fremkommet, skal regnes	12
—	28	Res.	om forhøielse av børsavgiften i Kristiansund	22
—	28	Res.	om avgifter til Fredrikstad børs	22
—	28	Res.	om midlertidig forhøielse av Valdresbanens takster	29
Febr.	18	Lov	inneholdende endringer i skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911	41
—	18	Telegr.	angående spørsmål om inntektsbeskatning av skadeserstatning for legemsbeskadigelse ved automobilkjørsel	45
—	22	Lov	nr. 1 inneholdende forandringer i skattelov for landet av 18 august 1911	45
—	22	Lov	nr. 2 inneholdende forandringer i skattelov for byene av 18 august 1911	67
—	23	Skr.	om ansettelse av inntekten av kommunale elektrisitetsverker, jfr. l.skattelovens § 19, byskattelovens § 14, 2net ledd, og spørsmål om adgang til å kreve noget ytterligere fradrag for gjeldsrenter	86
—	25	Res.	om nye bryggetakster i Larvik	105
—	25	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Mandal	105
—	25	Res.	om do. av do. i Kristiansand	105
—	25	Res.	om avgift av varer, som føres over Kristiansand havnevesens brygger	105
—	25	Res.	om forhøielse av takstene for benyttelse av Brønnøysund dampskibskai	105
Mars	4	Res.	om forhøielse av avgiften for skraphandelen i Trondhjem	116
—	4	Res.	om nye bryggetakster for Fredriksvern	117
—	4	Res.	om forandringer i bryggetaksterne for Trondhjem	117
—	11	Kunngj.	om forandring i stortingsbeslutning 26 juni 1920 om skatt til staten på inntektstigning som følge av krigskonjunktur i inntektsåret 1920	124
—	11	Res.	om forhøielse av bryggetakstene for Langesund	127
—	18	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Sarpsborg	134
—	18	Res.	om nye takster og regler for varer, som oplegges på Stavanger bys brygger	134
—	18	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Stavanger	135
April	1	Kunngj.	om avgifter fra 1 juli 1921 av brennevinstilvirkningen og til denne tilvirkning anvendt	

1921				Side
			mais, durra eller rug, av etyletertilvirkningen samt av øltilvirkningen	165
April	1	Kunngj.	om avgift av jord, som anvendes til dyrkning av tobakk 1921—1922	167
—	1	Kunngj.	om avgifter fra 1 juli 1921 1) av sirup, som anvendes til tilvirkning av drops og 2) av mais og innenlands tilvirket maisstivelse, som anvendes til tilvirkning av stivelsesukker eller stivelsesirup	167
—	1	Res.	om nye bryggetakster for Brevik	169
—	1	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Porsgrund	169
—	1	Res.	om forhøielse av havneavgiftene i Haugesund	169
—	1	Res.	om do. do. i Kristiansund	169
—	15	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Drammen	178
—	15	Res.	om do. do. i Moss	178
—	15	Res.	om do. do. i Skien	179
—	16	Res.	om nye takster for militærtransporter på jernbaner	183
—	22	Kunngj.	om stempelavgift fra 1 juli 1921 av cigarer, cigaretter, cigaretthylser, snus og røketobakk	184
—	22	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Holmestrand	188
—	22	Res.	om do. do. i Tvedestrand	188
—	22	Res.	om skattetakst-vedtekter for Notodden	189
—	29	Kunngj	om formues- og inntektsskatt til statskassen 1 juli 1921 til 30 juni 1922	194
—	29	Res.	om forhøielse av takstene for Ekebergsporveien	201
Mai	6	Skr.	om skattyders adgang til å klage over en ansettelse, som er skjedd efter hans egen påstand, når han senere opdager feil i selvangivelsen	213
—	9	Skr.	angående spørsmålet om adgang til å gjøre fradrag i inntekten for skatt på motorvogner og lystfartøier m. v.	213
—	13	Lov	nr. 4 om adgang for kommunene til å utligne en tilleggsskatt på større inntekter for budgettåret 1921—1922	215
—	13	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Farsund	220
—	20	Res.	om do. av do. i Tønsberg	238
—	26	Skr.	angående spørsmål om anvendelse på utenbysboende av et kommunestyres beslutning om skattefritt fradrag, og om at små formuer under en bestemt grense skal være skattefri	239
—	27	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Horten	249

1921				Side
Mai	27	Res.	om forandrede avgifter for benyttelse av Bergen kommunale slaktehus	249
Juni	9	Skr.,	om ved taksering av vannfall i by (Notodden) kan medtas den hele verdi av den ved reguleringsanlegg i andre kommuner innvunne forøkelse av vannføringen	265
—	10	Kunngj.	om forhøielse av tolltariffens maksimalsatser for visse varer	268
—	10	Res.	om fastsettelse av morarenten for statsskatt i henhold til skattelovene av 18 august 1911, for landet § 111, for byene § 103	269
—	14	Kunngj.	om stempelavgift av dokumenter og av spillekort til statskassen 1921—1922	273
—	16	Rundskr.	om rentesatsen for statsskatt, som ikke betales ved forfall m. v., jfr. kongelig resolusjon av 10 juni 1921	280
—	17	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Kristiania	284
—	17	Res.	om forhøielse av do. do. i Molde	284
—	17	Res.	om nye bryggetakster og forhøielse av forskjellige havneavgifter i Kragerø	284
—	17	Res.	om pålegg av vareavgift i Bergen	284
—	18	Kunngj.	om forhøielse av tolltariffens satser for visse varer	287
—	22	Skr.	angående spørsmål om adgang til å fremsette krav om, at erlagt skatt skal betraktes som deponert	288
—	23	Kunngj.	om skatt av motorvogner og lystfartøier samt av inngangspenger til forestillinger og fremvisninger m. v. 1921—1922	289
—	27	Skr.	om forståelsen av landsskattelovens § 31 (byskattelovens § 26)	290
—	30	Lov	nr. 1 inneholdende forandring i skattelov for landet av 18 august 1911 § 110	291
—	30	Lov	nr. 2 inneholdende forandring i skattelov for byene av 18 august 1911 § 102	292
—	30	Kunngj.	om tollavgifter fra 1 juli 1921	294
—	30	Kunngj.	om arveavgift fra 1 juli 1921, otteprosentskatt og tiendevogsleding til statskassen 1921—1922	298
—	30	Kunngj.	om avgift til statskassen av apotekenes omsetning	301
Juli	2	Kunngj.	om avgifter i budgett-terminen 1921—1922 ved utførsel av fisk og fiskevarer, som tilhører utlendinger	312
—	2	Res.	om endrede avgifter for benyttelse av Trondhjem kommunale slaktehus	333

1921				Side
Juli	2	Res.	om foreløbig revisjon av Hovedbanens takster	335
—	2	Skr.	angående spørsmål om adgang for en skattepliktig til å kreve utgiftene ved oppusning av en eldre bygård fratrukket inntekten, jfr. byskattelovens § 38b	335
—	8	Res.	om forandringer i bestemmelsene om isavgiften i Drammen	338
—	8	Res.	om nye bryggetakster og forhøielse av forskjellige havneavgifter i Sandefjord	338
—	8	Res.	om midlertidig forhøielse av tollprocenten og tonnasjeavgiften i Narvik	338
—	8	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Sandnes	338
—	8	Res.	om do. do. i Fredrikstad	338
—	8	Res.	om do. do. i Fredrikshald	338
—	8	Res.	om do. do- og om forandringer i vareavgiftsreglementet m. v. i Tromsø	338
—	8	Res.	om forhøielse av bryggetakstene og om opkrevning av vareavgift i Stenkjær	338
—	13	Lov	inneholdende midlertidige bestemmelser om utligning av skatt til staten på inntekt og formue	341
—	13	Skr.	om ligning av inntekt av forpaktningsavgift av jordbruk og om at matrikkelskatt, tiende og vedlikehold av bygninger, som eieren utrer vedkommende bortforpaktede eiendommer, må fratrekkes ved inntektsansettelsen m. v.	345
—	16	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Vardø	351
—	26	Telegr.	om, at samme rentefot må anvendes ved alle skattebeløp, som ikke helt fritas for renteplikt, jfr. byskattelovens § 103 (landskattelovens § 111), 2net ledd	367
—	28	Lov	nr. 6 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminene fra og med 1921—1922 til og med 1930—1931	400
—	28	Lov	nr. 7 om adgang til inntektsfradrag ved skatteligningen for overpris på forretningseiendommer i brandstrøket i Bergen	406
—	28	Lov	nr. 8 inneholdende tillegg til lov av 7 juni 1918 om betinget fritagelse for skatteplikt av assuransegevinst ved forlis eller tap av skibe med tilleggslov av 16 juli 1920	407
—	30	Telegr.	angående forståelsen av lov av 18 februar 1921 med hensyn til spørsmålet om forhøielse av de skattefrie beløp	410
Aug.	12	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Flekkefjord	414
—	12	Res.	om forhøielse av bryggeavgifter i Kristiansund	414

1921				Side
Aug.	30	Res.	om avgifter for undersøkelse og stempling av kjøtt utenfor kontrollstasjonen i Odda landkommune m. v.	419
—	30	Res.	om forhøielse av vareavgiften i Kristiania	420
—	30	Res.	om forhøielse av bryggetakstene i Kristiansand	420
—	30	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Egersund	420
—	30	Res.	om do. av do. do. i Harstad	420
—	30	Res.	om do. av do. do. i Mosjøen	420
Septbr.	2	Res.	om do. av do. do. i Larvik	421
—	2	Res.	om do. av do. do. i Lillesand	421
—	5	Skr.	om forståelsen av landsskattelovens § 31, byskattelovens § 26, jfr. tilleggslover av 22 februar 1921 (om opkrevning av lønnsmottageres skatt hos arbeidsgiver)	422
—	9	Res.	om opkrevning av vareavgift i Haugesund	424
—	9	Res.	om forandring i skattetakstvedtektene for Stavanger	424
—	23	Kunngj.	om erleggelse av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminen 1921—22	443
—	23	Res.	om regler for riksskattestyrets adgang til å meddele dispensasjon overensstemmende med skattelovenes § 44 (for landet) og § 38 (for byene)	445
—	24	Skr.	om, at kunngjørelser om utleggelse av skattelister m. v. (skattelovens §§ 86, 88 m. fl.) bør foregå ved bekjentgjørelse i de stedlige blade	447
—	30	Lov	nr. 5 inneholdende tillegg til lov av 28 juli 1921 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgett-terminene fra og med 1921—1922 til og med 1930—1931	481
Oktbr.	5	Skr.	angående spørsmål om efterligning i henhold til byskattelovens § 45, landskattelovens § 53	487
—	14	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Stenkjær	493
—	26	Res.	om forhøielse av skjenkeavgiften i Drammen	494
—	26	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Risør	495
—	26	Res.	om forhøielse av do. do. i Trondhjem	495
—	27	Skr.	om regler for avskrivning av overpris på driftsmidler (Riksskattestyret)	497
—	29	Skr.	om forståelsen av reglene for avholdelse av lønnsmottageres lønn til dekning av skyldig skatt efter byskattelovens § 26 (landsskattelovens § 31) tredje ledd	502
Novbr.	1	Skr.	om forståelsen av lov av 13 juli 1921 (om utligning av skatt til staten på formue og inntekt) § 3, tredje ledds annet punktum	503
—	3	Skr.	om, at der antas å være adgang for de skattepliktige til efter avslutningen av ligningsnevndens	

				Side
			klagebehandling å tilbakekalle en klage med den virkning, at overligningsnevnden blir uberettiget til å ta klagen under behandling, jfr. landsskattelovens § 91, første ledd	504
Novbr.	11	Res.	om forandrede takster og regler for benyttelse av Porsgrund brygger	509
—	11	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Namsos	509
—	11	Res.	om do. av do. i Vadsø	509
—	18	Res.	om opkrevning av forskjellige havneavgifter i Søndre Honningsvåg	515
—	24	Skr.	angående beregning av forsøkt inkasso av byskatt, byskattelovens § 105 (landsskattelovens § 113) siste ledd	520
—	30	Rundskr.	angående direkte innsendelse av antegnelser m. v. og besvarelser vedkommende forskjellige under Finansdepartementets finansavdeling sorterende regnskaper, henholdsvis til fylkesmennene og statsrevisjonen	523
Novbr.	7		Kapiteltakster for 1921	526
Desbr.	2			
Desbr.	6	Skr.	om forståelsen av landsskattelovens § 31 (byskattelovens § 21) tredje ledd	530
—	9	Res.	om fastsettelse av renter for ekstraordinær skatt til staten av formue i henhold til lov av 28 juli 1921	532
—	9	Res.	om forhøielse av forskjellige havneavgifter i Grimstad	532
—	13	Skr.	om forståelsen av byskattelovens § 26 (landsskattelovens § 31) tredje ledd	536
—	17	Skr.	om, at der ikke antas å være lovlig adgang til å fastsette forskjellige forfallsterminer for de forskjellige grupper av skattydere	540
—	19	Rundskr.	om regnskapsavleggelse m. v. for den ekstraordinære formuesskatt til staten i henhold til lov av 28 juli 1921	542
—	20	Skr.	om, at uttrykket »verdipapirer« i byskattelovens § 37 (landskattelovens § 43) annet ledd (tilleggslov av 22 februar 1921) ikke antas å kunne gis anvendelse på utenlandsk valuta	544
—	21	Res.	om forhøielse av emigrantavgiften fra 1 januar 1922	544
—	21	Rundskr.	om midlertidig fritagelse for oppebørselsbetjentene for å vedlegge halvårsekstraktene av skatteregnskapene spesifiserte restanseforteignelser vedkommende de skatter, der er forfalt i det halvår ekstrakten gjelder	548
—	28	Skr.	om, at der ikke behøver å erlegges renter av et statsskattebeløp, som innbetales på den 9de dag	

1921 Side

fra forfallsdagen, når den 8de dag faller på en helligdag, jfr. tilleggsskatteloven av 23 februar 1921, for landet § 111 for byene § 103 . . . 549
Desbr. 31 Res. om bryggetakster for Kabelvåg 550

Skogvesen.

1921
Janr 19 Res. om skogbrandsregler for Borre herred 11
Mars 4 Res. om nye do. for Nannestad herred 116
April 1 Res. om fredning av »Liafuro« på gården Lid i Voss herad 167
Mai 20 Res. om fredning av en bordgran på Finnstadskogen i Eidsberg i Østfold 233
— 20 Res. om nye skogbrandsregler for Hole herred, Buskerud fylke 238
— 20 Res. om nye do. for Fluberg herred, Opland fylke. . 238
— 31 St.besl. om oprettelse av et dosentur i skogbruk (og teknologi, administrasjon og jaktlære) ved Landbrukshøiskolen 255
— 31 St.besl. om oprettelse av en stats-skogskole for Nord-Norge 255
Juni 3 Res. om fredning av »Øyraoren« på Loen i Stryn herad, Sogn og Fjordane fylke 261
— 17 Res. om vedtekter for tømmerkoier i Øvre Sandsvær herred 282
— 17 Res. om nye skogvedtekter for Stod herred 282
Juli 2 Lov nr. 2 om forandring i lov om innskrenkninger i bruk av ild i skog og mark m. v. av 14 juli 1893 303
— 28 Res. om ophevelse av bestemmelsen om fredning av de på »Sakrisvoll« i Røros herred voksende eksemplarer av planten Aster sibiricus 409
Aug. 5 Res. om fredning av en lønn med misteltein på Holmestrand lærerskoles grunn 411
— 5 Res. om skogvedtekter for Hamarøy herred 412
Novbr. 25 Res. om nye skogvedtekter for Sørli herred, Nord-Trøndelag fylke 521
Desbr. 2 Res. om nye skogvedtekter for Orkland herred . . . 524
— 9 Res. om nye vernskogvedtekter for Bindal herred . . 532

Skole- og undervisningsvesen.

1921
Janr. 15 Skr. om, hvilken samlet årlig ukelønn en storskolelærer har rett til efter skolelovens § 20,1 m. v. 10
— 15 Skr. angående disposisjonsretten over et folkeskolen tilhørende gammelt skolehus 11

1921				Side
Janr.	19	Skr.	om, at folkeskolens vikarkasse må holdes adskilt fra middelskolens	12
—	19	Skr.	om utstrekningen av den lærerne i landsskolelovens § 33 pålagte forpliktelse til å overta undervisning efter § 7	12
—	28	Skr.	angående spørsmål om innskudd av det en lærer tilkommende bestyrertillegg m. v.	29
—	28	Skr.	om, at reglene for utbetaling av ukeløn til landsskolelærere med årslønn ikke kan anvendes på lærerens husleiegodtgjørelse eller alderstillegg m. v.	30
Febr.	5	Skr.	om et skolestyres plikt til å ta hensyn til en kretsuttalelse om bruken av de valgfri eller obligatoriske former for riksmålet	35
—	9	Skr.	om ordningen av tvungne husholdningskurser, jfr. skolelovens § 5,3	36
—	17	Skr.	i anledning av målavstemningen i en skolekrets	40
—	25	Lov	nr. 1 inneholdende forandringer i og tillegg til lov om folkeskolen på landet av 26 juni 1889	87
—	25	Lov	nr. 2 inneholdende forandringer i og tillegg til lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889	91
Mars	4	Res.	om tillegg til reglementet for teologisk embedseksamen av 15 mars 1912	117
—	4	Res.	om reglement for tjenestemenn ved Norges tekniske høiskole i henhold til tjenestemannsloven av 15 februar 1918	117
—	4	Res.	om do. for tjenestemenn, hørende under det tekniske undervisningsvesen og undervisningsrådet for de høiere almenskoler i henhold til forannevnte lov	119
—	11	Skr.	om dissenterbarns deltagelse i kristendomsundervisningen, skolelovens § 6, jfr. § 72	128
—	18	Res.	om tillegg til reglementet for det Teologiske Menighetsfakultets embedseksamen	136
—	19	Skr.	angående spørsmål om ny behandling av en læreransettelse, hvor den ansatte lærer hadde frasagt sig posten	138
—	29	Skr.	om, at det ekstraordinære fylkestillegg (l.skolelovens § 20,2) kun kan tilstås lærere med fullstendig lærerutdannelse	141
April	1	Skr.	angående spørsmålet om almindelig dispensasjon fra lovens bestemmelse om kommunens plikt til å opføre lærerboliger	171
—	1	Skr.	om anvendelsen av skolelovens § 24 med hensyn på allerede bestående lærerboliger ved internatene i Finnmark fylke og angående spørsmålet om her-	

1921				Side
			redets fritagelse for å betale avsavn for hus til lærer, som har fri bolig i statens internater . .	172
April	15	Res.	om forandringer i reglementet for årsprøver og middelskoleeksamen, foranlediget ved den nye middelskoleordning m. v.	179
—	19	Skr.	om, at tilståelse av forhøiet statsbidrag efter skolelovens § 38 kun gjelder herredets egen folkeskole (ikke bruksskoler)	183
—	23	Skr.	angående spørsmålet om lærers rett til å gå tilbake til sin gamle post, når vedkommende siger op en ny post, hvori han er ansatt	193
—	25	Skr.	angående spørsmålet om adgang til å benytte endel valgfrie former i en krets, hvor de obligatoriske former av riksmål er besluttet lagt til grunn for de skriftlige arbeider m. v.	193
—	27	Skr.	om forståelsen av landsskolelovens § 54 om stemmerett ved kretsmøter i anvendelse på bestemte foreliggende spørsmål	194
—	29	Skr.	om, at ved en bys folkeskole ansatte lærere antas ikke mot sin vilje å kunne pålegges å undervise i fortsettelsesskolen	201
—	29	Skr.	om, at forandringen av grunnlovens § 50 om nedsettelse av den statsborgelige stemmerettsalder til 23 år ikke har forandret aldersgrensen, 25 år, for deltagelse i kretsmøter	201
—	29	Skr.	om betingelsen for en kommunes adgang til å nedsette lesetiden for lærere over 60 år og lærerinner over 55 år med bibehold av full lønn . .	202
—	30	Skr.	om forståelsen av landsskolelovens § 54, 3 (om skatteplikt som betingelse for stemmerett) samt om, at hustru, som er gift med skattepliktig mann, antas stemmeberettiget uten selv å være skattelagt	202
Mai	13	Lov	nr. 1 inneholdende tillegg til lov om lærerskoler og prøver for lærere og lærerinner i folkeskolen av 18 januar 1902	214
Juni	14	Skr.	angående spørsmål om fremgangsmåten ved delvis omregulering av et herreds skolekretser, landsskolelovens § 3	280
Juli	4	Skr.	om, at det tilkommer skolestyret å fastsette undervisningstimenes lengde til 45 minutter . . .	336
—	5	Skr.	om, at et skolestyre ikke kan tvinge foreldre til å sende sine barn til en offentlig skole for barn og ungdom med talefeil, — og angående hvem der bærer omkostningene ved opholdet ved skolen	336
—	5	Skr.	angående forståelsen av lov av 25 februar 1921 § 19 (forkortelse av undervisningstiden) . . .	336

1921				Side
Juli	6	Skr.	angående spørsmål om størrelsen av det ekstraordinære tillegg til lærere i byer i Hålogaland bispedømme	337
—	8	Rundskr.	om bidrag av herredskassen til barns innlosjering (og kosthold) utenfor hjemmet, landsskolelovens § 17,3 jfr. § 3	338
—	12	Skr.	om, at et barn, som har begynt sin skolegang før lovbefalt alder og som har nådd målet for småskolens undervisning, er berettiget til opflyttelse i storskolen efter 3 års skolegang	341
—	26	Skr.	om, at en landskommune ikke kan nekte elever fra barnehjem tilhørende byen, men beliggende i en nabokommune nær bygrensen, å søke byskolen	367
Aug.	3	Skr.	om, at de kommunale myndigheter antas å stå fritt med hensyn til spørsmålet om anvendelsen av det ved lovendringen av 25 februar 1921 forhøiede statsbidrag til lærerlønningene	410
—	12	Skr.	om, at et landsskolestyre antas, om nødvendig, å kunne frita en i fullstendig lærerpost ansatt skoleinspektør fra enhver undervisning	414
—	13	Skr.	angående bevilgning av bestyrertillegg for en av skolestyret ansatt førstelærer ved en skole, landsfolkeskolelovens § 19, jfr. § 33 a	416
—	19	Res.	om midlertidig plan for Skien og Kristiansund maskinistskoler	418
—	27	Skr.	om, at landsfolkeskoleloven ikke gjør nogen forskjel på fast ansatte og konstituerte lærere samt vikarer med hensyn til spørsmålet om rett til skyss eller skyssgodtgjørelse	419
—	30	Res.	om forandring i planene for sjømannsskoler, offentlige stuertskoler, offentlige kontrollkontorer og maskinistskoler, forsåvidt angår reglene for ansettelse av visse funksjonærer	420
Septbr.	2	Skr.	om anvisning av interneringsbidraget ianledning av barns innlosjering utenfor hjemmet	422
—	16	Skr.	om, at et medlem av skolestyret bør uttre, når han fraflytter vedkommende kommune	436
—	17	Skr.	angående spørsmål om gyldigheten av en kretsbeslutning om valg av landsmålet for de skriftlige arbeider og abc-boken men det almindelige bokmål for leseboken m. v.	436
—	23	Lov	nr. 2 om magistergrad ved Universitetet	439
—	23	Res.	om forandringer i reglementet av 25 oktober 1918 for matematisk-naturvidenskabelig embedseksamen	445
—	24	Skr.	om, at der antas ikke å være adgang til å gjøre	

1921			Side
		en fast ansettelse avhengig av betingelser (fast eller opsigelig lærerinnepost)	447
Septbr.	28	Skr. om fremgangsmåten ved valg av representant for middelskolens lærerinner i skolestyret, efterat den valgte representant har tatt avskjed	448
Oktbr.	14	Res. om forandring av § 1 i reglementet for medisinsk embedseksamen	493
—	15	Skr. om forståelsen av uttrykket »dermed likestillede poster« i landsskolelovens § 20,6 m. v. . . .	493
—	25	Skr. om, hvem tilsynet med den lovbefalte eller frivillig anskaffede lærerjord påhviler m. v.	493
—	26	Res. om reglement for magisterprøven ved Universitetet	495
—	28	Skr. om, at der ikke er adgang til å tilstå en lærer i egenskap av »fast« vikar fylkes- og alderstillegg av fylkesskolekassen	502
Novbr.	12	Skr. om, at en lektor og bestyrer av en bys middelskole ikke kan være bestyrer av en byens folkeskole, jfr. byskolelovens §§ 21 og 33	509
—	24	Skr. om, at vikarkasseinnskudd blir å betale også av husleiegodtgjørelsen	520
Desbr.	9	Res. om reglement om den almindelige undervisningsplikt for videnskapsmennene ved Bergen Museum m v.	532
—	13	Skr., om lærere i fortsettelsesskolen, som er ansatt bare for et enkelt kursus på 24 timer, er berettiget til fylkes- og alderdomstillegg	632
—	14	Skr. angående spørsmål om folkeskolelærers plikt til å lese i middelskolen samt angående lønningsvilkårene for undervisning der	633
—	14	Skr. om størrelsen av en lærerbekvemmelighets enkelte rum	633
—	31	Skr. om skolestyrets stilling til en kretsbeslutning om å erstatte de valgfri former, som skolestyret har besluttet innført, med de obligatoriske m. v. . .	639

Sociale anliggender.

1919			
Oktbr. 29 / Novbr. 29		Internasjonalt utkast til overenskomst om arbeidsledighet	551
1920			
Janr. 15 / Juli 9		Internasjonalt utkast til overenskomst om arbeidsformidling for sjømenn	551
1921			
Janr.	13	Regler for lærehjems-, forsorgs- og verneforeningers overtagelse av arbeidet med lovovertredere m. v.	3

1921			Side
Janr.	13	Rundskr. ang. undlatelse av påtale eller utsettelse med straff-fullbyrdelse mot, at vedkommende lovovertredere underkaster sig tilsyn gjennem en lærehjems- og verneforening m. v.	5
—	21	Res. om vedtekt for kommunal boligformidling i Kongsberg	13
—	28	Res. om do. for do. do. i Tønsberg	22
—	28	Res. om do. for do. do. i Fredrikstad	22
—	28	Res. om avståelse av bruken av ledige beboelsesleiligheter til beboelse eller annet bruk i Hægebostad herred, Vest-Agder fylke	22
Febr.	25	Lov nr. 4 om forandringer i lov om arbeiderbruk- og boliglån av 9 juni 1903 kap. 1 og i lov om småbruk- og boliglån m. v. av 23 juli 1915 (jfr. tilleggslov av 9 august 1918 nr. 5)	101
—	28	Rundskr. om forskjellige lærehjems- og verneforeningers overtagelse av arbeidet med lovovertredere	105
Mars	4	Rundskr. om do. do. av do. do.	122
—	5	Skr. om forskjellige forsorgsforeningers overtagelse av arbeidet med lovovertredere	122
—	14	Skr. om Tønsberg og omegns forsorgsforenings overtagelse av do. do.	128
—	21	Rundskr. om forskjellige lærehjems- og verneforeningers overtagelse av do. do.	138
—	22	Skr. om Ålesund og Levanger omegns forsorgsforenings overtagelse av do. do.	140
—	23	Skr. om Sandefjord og Sandeherad forsorgsforenings overtagelse av do. do.	140
April	1	Midlertidig lov nr. 2 om tillegg til lov om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser av 6 august 1915 (med tilleggslov av 29 juli 1918)	164
—	1	Skr. om forskjellige forsorgsforeningers over tagelse av arbeidet med lovovertredere	172
—	2	Skr. om do. do. av do. do.	173
—	6	Skr. om Voss forsorgsforenings overtagelse av do. do.	173
—	25	Skr. om Jæderen og Moss forsorgsforeningers overtagelse av do. do.	193
—	30	Skr. om forskjellige lærehjems- og verneforeningers overtagelse av arbeidet med lovovertredere	203
Mai	18	Skr. om do. do. av do. do.	224
—	18	Skr. om Kongsberg og omegns forsorgsforenings overtagelse av do. do.	225
—	18	Skr. om Arendal samt Molde og Romsdal forsorgsforeningers overtagelse av do. do.	225

1921			Side
Mai	26	Skr. om Haugesund verne- og forsorgsforenings overtagelse av arbeidet med lovovertredere	239
—	30	Skr. om forskjellige lærehjems- og verneforeningers overtagelse av do. do.	254
Juni	13	Skr. om Kongsvinger og omegns forsorgsforenings overtagelse av do. do.	270
—	24	Skr. om Hamar forsorgsforenings overtagelse av do. do.	289
—	30	Lov nr. 4 om forandringer i lov om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighetskasser av 6 august 1915 med tilleggslov av 29 juli 1918	292
Juli	2	Res. om oprettelse av offentlig arbeidsformidlingskontor på Røros	334
—	8	Res. om avståelse av bruken av forenings- og forsamlingslokaler samt ledige beboelsesleiligheter i Norderhov og Haug sognekommuner, Buskerud fylke	337
—	16	Res. om godkjennelse av Hovelsåsen kuranstalt til tvangsinnleggelse av mannlige alkoholister i henhold til umyndiggjørelsesloven og løsgjengerloven	350
Aug.	13	Skr. om forandring av reglene om bidrag for kvinner, som påtalemyndigheten anbringer i rednings- og vernehjem istedenfor i tvangsarbeidshus . . .	417
Septbr.	14	Rundskr. angående fast ordning for samarbeidet mellem politiet og arbeidsanvisningskontorene etc. . . .	425
—	15	Skr. om Stenkjær og omegns forsorgsforenings overtagelse av arbeidet med lovovertredere	427
Oktbr.	5	Skr. om Narvik og omegns lærehjems- og verneforenings overtagelse av do. do.	487
—	26	Res. om bemyndigelse for Socialdepartementet til å avgjøre tvistigheter mellem arbeidsgivere og arbeidsutvalg, om et spørsmål hører under utvalget m. v.	494
Novbr.	5	Res. om anståelse av bruken av forenings- og forsamlingslokaler m. v. i Kråkerøy herred, Østfold fylke	504
—	12	Skr. om forandringer i reglene for lærehjems- og verneforeningers samt forsorgsforeningers overtagelse av arbeidet med lovovertredere m. v.	510
—	28	Skr. om Hamar lærehjems og verneforenings overtagelse av arbeidet med lovovertredere	522
Desbr.	9	Res. om ophevelse av vedtekten for boligformidling i Lillestrøm herred	531
—	9	Res. om ophevelse av do. do. i Holmestrand. . . .	531
—	21	Res. om plan for Jakob Walnums barnehjem ved Koparvik (anbringelse av omstreiferbarn)	545

Sportelvesen.

Janr.	14	Res.	om forhøiet godtgjørelse for forkynnelser i private saker i Finnås lensmannsdistrikt	9
—	14	Res.	om do. do. for do. do. i Tysnes lensmannsdistrikt	9
—	14	Res.	om do. do. for do. do. i Tromsøysund lensmannsdistrikt	9
Febr.	4	Skr.	om lensmanns rett til gebyr (5 kr.) for utferdigelse av auksjonsskjøte i henhold til sportellovens § 155, uaktet kjøperen har erholdt lån i Boligbanken	34
—	19	Skr.	om, at sportellovens § 100 ikke kommer til anvendelse ved deposisjon i henhold til midlertidig lov av 15 desember 1920 nr. 2	45
Mars	4	Lov	om forandring i lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897	116
—	4	Res.	om forhøiet godtgjørelse for forkynnelser i private saker i Leka lensmannsdistrikt	116
—	4	Res.	om do. do. for do. do. i Fillan lensmansdistrikt.	116
April	15	Res.	om do. do. for do. do. i Alversund lensmannsdistrikt	173
—	18	Skr.	angående forståelsen av sportellovens § 107 . .	183
—	26	Skr.	om beregning av tinglesningsgebyr av pantobligasjon utstedt til skattefogden som sikkerhetsstillelse for skatt i henhold til lov 15 desember 1920	194
Mai	13	Lov	nr. 3 om forandringer i reglene om betaling for vekselprotester . . . . . 214—15	
—	20	Lov	nr. 1 inneholdende forandring i lov om midlertidig forhøielse av betaling, som efter sportelloven tilkommer lensmenn og andre tjenestemenn for visse forretninger, av 12 juli 1918, jfr. lov nr. 1 av 18 juli 1919 om forandring i forannevnte lov	225
—	20	Lov	nr. 2 om midlertidig forhøielse av betalingen efter sportelloven for husrum til rettsmøter m. v.	225
—	31	Skr.	om, at den i sportelloven bestemte betaling må erlegges for avhjemling av takster og tinglesning av dokumenter, som står i forbindelse med »fremme av samfundsnyttig boligbygning« . . .	256
Juni	3	Res.	om forhøiet godtgjørelse for forkynnelser i private saker i Bruvik lensmannsdistrikt	261
—	10	Lov	om midlertidig forhøielse av betaling, som efter sportelloven tilkommer statskassen for visse forretninger m. v.	265

1921			Side
Juni	10	Res. om bestemmelser om midlertidige forhøielser av betaling i henhold til forannevnte lov av 10 juni 1921	267
—	17	Rundskr. vedrørende forannevnte lov og resolusjon av 10 juni 1921 samt angående endringer i sportelloven (forhøielse av gebyrene efter § 99 siste ledd, § 128 og § 151)	281
—	17	Res. om forhøiet godtgjørelse for forkynnelser i private saker i Herøy og Sande lensmannsdistrikt, Møre fylke	281
—	17	Skr. om, at der ikke kan beregnes godtgjørelse for nedtagning av plakater eller lignende	287
Juli	1	Skr. om beregning av gebyret for en domssak angående pengekrav og annet krav, jfr. sportellovens § 1, 2net ledd	303
—	2	Res. om forhøiet godtgjørelse for forkynnelser i private saker i Bjørnør lensmannsdistrikt	313
—	2	Res. om do. do. for do. do. i Alstahaug lensmannsdistrikt	313
—	2	Res. om do. do. for do. do. i Tysfjord lensmannsdistrikt	313
—	8	Skr. om betalingen for notarialattest om underskriftens riktighet på et dokument, sportellovens § 76, jfr. § 57 siste ledd	339
—	23	Skr. angående gebyret for utskrifter utferdiget av utskiftningsformenn, jfr. lov av 5 desember 1917 § 26, siste ledd	367
—	28	Res. om forhøiet godtgjørelse for forkynnelser i private saker i Fusa lensmannsdistrikt	409
Aug.	5	Res. om do. do. for do. do. i Bø lensmannsdistrikt, Nordland fylke	411
—	6	Skr. angående spørsmål om adgang til ved en eksekusjon å gi utlegg også for særskilt beregnet salær for rekvisisjon av eksekusjonen samt angående salær for møte ved samme (sportellovens § 107)	413
—	12	Rundskr. bl. a. angående betalingen for utførelsen av vekselprotester, jfr. forandringer i sportellovens §§ 58, 116 og 146	415
—	23	Skr. om, at lensmanns gebyr efter sportellovens § 127 blir å beregne på samme måte som før loven av 10 juni 1921 og kongelig resolusjon av s. d., jfr. lov av 12 juli 1918 og resolusjon av 19 juli s. å.	418
Septbr.	7	Skr. om, at lensmanns godtgjørelse i henhold til sportellovens § 114 for forkynnelser i private saker	

1921			Side
		ikke kan forhøies, når herredsstyrets anbefaling ikke foreligger	423
Oktbr.	7	Res. om forhøielse av godtgjørelsen for forkynnelser i private saker i Fjell lensmannsdistrikt.	488
—	28	Skr. om, at lensmann kun tilkommer et gebyr for utpantning hos et aktieselskap for krigskonjunkturskatt, hvorved utlegg blev tatt i 12 faste eiendommer, sportellovens § 128, fjerde ledd . . .	502
Novbr.	11	Res. om forhøielse av godtgjørelsen for forkynnelser i private saker i Selje lensmannsdistrikt.	508
—	15	Skr. om beregning av utsettelsesgebyr efter sportellovens § 10, når et skjønn ved ekstrarett overføres til det almindelige ting, senere overføres til ekstrarett, hvorfra det påny overføres til det almindelige ting	511
—	25	Res. om forhøielse av godtgjørelsen for forkynnelser i private saker i Os lensmannsdistrikt	521
—	25	Res. om forhøielse av do. do. for do. do. i Frøya lensmannsdistrikt	521
—	29	Skr. om beregning av gebyr til statskassen i et tilfelle av salg av fast eiendom, hvor salget antas å måtte betraktes som auksjonssalg, jfr. sportellovens § 37	522
Desbr.	22	Skr. om, at den fastsatte forhøielse av gebyrene til statskassen efter sportellovens § 62 ikke medfører, at lensmennenes tilkommende efter nevnte lovs § 127 blir tilsvarende forhøiet	549
—	31	Res. om forhøielse av godtgjørelsen for forkynnelser i private saker i Hafslo lensmannsdistrikt	550

Statistikk.

1921			
Janr.	7	Res. om vedtekt for Drøbak folkeregister	1
Mars	11	Res. om do. for Bodø do.	126
—	18	Res. om do. for Modum do.	133
Juli	16	Res. om do. for Fauske do.	350

Statskassen, statens eiendommer.

1921			
Janr.	28	Res. om kjøp av matr. nr. 400 i Namsos m. v. til opførelse av embedsbolig for tjenestemenn under Justisdepartementet	28
Febr.	25	St.besl. om kjøp av matr. nr. 18 til Sandgaten i Stavanger til bolig for statsadvokaten i Vest-Agder og Rogaland	105

1921 Side
Mars 11 Res. om kjøp av Hermann Bagges gate 6 b og matr. nr. 2 på Nordre Brekke i Skien til embedsbolig for politimesteren sammesteds 127
— 18 Res. om kjøp av grosserer Larsens eiendom Løkten i Frogn til embedsbolig for sorenskriveren i Follo 136
— 18 Res. om, at embedsboligen Gitre m. v. i Drøbak stilles til disposisjon som embedsbolig for politimesteren i Follo 136
Mai 27 Kunngj. om bemyndigelse for Finansdepartementet til å utferdige partialobligasjoner for det innenlandske 6½ pct. rentebærende statslån av 1921. 248
Juni 9 Skr. om, at innkrevningsavgift i henhold til § 43, jfr. § 26, i lov (nr. 3) av 10 april 1915 alene antas å kunne kreves utbetalt av statskassen, hvis selve bidraget blir betalt 264
— 13 St.besl. om innkjøp av Nyhus og Dybdal i Hakedal til tuberkulosesanatoriet sammesteds 269
— 13 St.besl. om kjøp av ministerbolig i Helsingfors . . . 269
Juli 2 Res. om kjøp av telefonbestyrer Abrahamsens eiendom til Mælagaten i Skien til embedsbolig for statsadvokaten i Telemark og Aust-Agder 333
— 2 Res. om kjøp av matr. nr. 48 i Bjørnebyen i Kragerø til embedsbolig for sorenskriveren sammesteds. . 333
— 2 Res. om kjøp av Sannesundsveien 34 i Sarpsborg til embedsbolig for sorenskriveren i Tune 333
Oktbr. 7 Res. om kjøp av Oscarsgt. 355 i Porsgrund til embedsbolig for politimesteren i Telemark 490
— 28 Res. om kjøp av eiendommen Fremskridt m. v. i Glemmen til embedsbolig for sorenskriveren i Onsøy 501
Desbr. 2 Res. om kjøp av overretssakfører Sam. Meyers dødsbos eiendom i Tønsberg til embedsbolig for fylkesmannen i Vestfold 525
— 15 Res. om kjøp av Violgaten 14 i Fredrikshald til embedsbolig for sorenskriveren i Idd og Marker. . 538
— 21 Res. om kjøp av Hjertnespromenaden nr. 5 i Sandefjord til embedsbolig for byfogden sammesteds . 547
— 21 Res. om kjøp av Sverres gt. 1 i Larvik til embedsbolig for byfogden sammesteds. 547
— 21 Res. om kjøp av Sjøgaten 16 i Levanger til embedsbolig for sorenskriveren i Stjør- og Verdal. . . 547

Stempelvesen.

1921
April 22 Kunngj. om stempelavgift fra 1 juli 1921 av cigarer, cigaretter, cigaretthylser, snus og røketobakk 184

1921			Side
Juni	14	Kunngj. om stempelavgift av dokumenter og av spillekort til statskassen 1921—1922	273
—	14	Skr. om beregning av stempelavgift av sluttsedler vedkommende overdragelse av aktier m. v. fra et ansvarlig selskap til en av selskapets interessenter	280
Aug.	15	Rundskr. om anvendelse av nye kurser ved stempling av veksler	417
Septbr.	5	Skr. om beregning av stempelavgift av veksler, som lyder på myntsort fra et land, som ikke er nevnt i foranstående rundskrivelse av 15 august . . .	422

Stortinget, stemmerett.

1921			
		Lov um stortingsval fraa 17 december 1920	141
		Lov um nomination ved stortingsval fraa 17 december 1920	162
April	1	Lov nr. 1 om valgdistriktsordningen for kjøpstaden Mandal	164

Tollvesen, inn- og utførsel.

1921			
Jan.	8	Skr. angående importforbud for sprit	2
—	28	Skr. angående import av ost	30
Febr.	2	Res. om midlertidig bibehold av tolltariffens minimumssatser for varer fra Spanien og Portugal . . .	30
—	4	Plakat om endringer i plakaten av 1920 angående innførsel av husdyr og smittebærende gjenstander.	31
Mars	5	Skr. om forbud mot innførsel av havefrø, som ikke er merket på en bestemt måte	122
—	18	Skr. om ophevelse av utførselsforbudet for fødevarer, koks, ved m. v.	135
—	18	Skr. om utførselsforbud for forskjellige varer m. v. .	137
—	22	Skr. om importforbud på timoteifrø	140
April	1	Res. om midlertidig tillatelse til utførsel av slipelast fra Hatfjelldal herred	169
—	8	Res. om fornyet ikrafttreden av utførselsforbudet for kull og koks	174
—	13	Skr. om ophevelse av utførselsforbudet for ull- og bomullsvarer m. v.	176
—	15	Res. om bibehold av tolltariffens almindelige satser, uaktet traktaten med Spanien er trått ut av kraft	179
—	18	Skr. om ophevelse av statens enerett til innførsel av hvetepudder	183

1921			Side
April	29	Res. om forbud mot innførsel av poteter fra Nederlandene	200
—	29	Skr. om enerett for staten til innførsel av semulje- og eiergryn	202
—	30	Skr. om forbud mot å utføre metervarer m. v. til konfeksjonering	204
Mai	20	Plakat angående endringer i plakat av 10 desember 1920 (kfr. plakat av 4 februar 1921) angående innførsel av husdyr og smitteførende gjenstander	230
—	21	Skr. angående innførsel av varer til Spitsbergen og Bjørnøya	239
—	30	St.besl. om oprettelse av en overkontrollørpost ved Bergen tollsted og en fast tollopsynsmannspost ved Harstad tollsted	254
Juni	10	Kunngj. om forhøielse av tolltariffens maksimalsatser for visse varer	268
—	14	Res. om ophevelse av kongelig resolusjon av 15 april 1921 om bibehold av tolltariffens almindelige satser, uaktet traktaten med Spanien er trått ut av kraft (s. 179)	278
—	18	Res. om forhøielse av tolltariffens satser for visse varer	287
—	18	Skr. om ophevelse av en rekke importforbud	287
—	30	Kunngj. om tollavgifter fra 1 juli 1921	294
Juli	1	Skr. om ophevelse av forskjellige importforbud	303
—	2	Skr. om forbud mot utførsel av allslags skillemynt av metall	335
—	21	Res. om ophevelse av forbudet mot inn- og utførsel av trykte skrifter fra Russland	358
—	28	Plakat inneholdende forandring i og tillegg til plakat av 19 september 1894 angående forholdsregler ved utførsel av husdyr	408
—	28	Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å utferdige forbud mot uten tillatelse å innføre frø fra utlandet	409
—	30	Skr. om ophevelse av forskjellige importforbud	410
—	30	Skr. om ophevelse av forskjellige eksportforbud	410
Aug.	5	Res. angående bestemmelser om innførsel av poteter for å sikre mot potetkreft m. v.	411
—	9	Skr. om regler for innførsel av poteter	414
—	19	Res. om ophevelse av utførselsforbudet for kull og koks	418
—	19	Res. om fornyet ikrafttreden av utførselsforbudet for endel fødevarer	418
Septbr.	10	Skr. om overførelse til Landbruksdepartementet av håndhevelsen av importforbudet vedkommende timoteifrø	425

1921 Side

Septbr. 16 Res. om ophevelse av Provianteringsdepartementets avdeling for import og eksport 436
— 30 Lov nr. 6 om tillegg til toll-lovgivningen 481
— 30 Kunngj. om forandring av tolltariffens maksimalsatser 484
— 30 Res. om opkrevning av toll efter tolltariffens hittil gjeldende maksimalsatser for varer fra Spanien og dets besiddelser, undtagen forsåvidt olivenolje angår 485
Novbr. 18 Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet (Tollavdelingen) til å tillate innlagt på frilager varer, der ikke svarer toll efter tolltariffens almindelige tollsats 515
Desbr. 21 Res. om ophevelse av forbudet mot inn- og utførsel av russiske pengesedler 545

Utskiftnings-, kart- og opmålingsvesen.

1921

Mars 4 Res. om summarisk stevningsmåte efter utskiftningslovens §§ 16 og 107 ved berammelse av avløsningsforretning over Landåsen skog i Fluberg herred . . 116
April 30 Reglement for utskiftningsvesenets målinger 202
Mai 27 Res. om fremgangsmåten ved kunngjørelse av berammelsen av ny sesjon i offentlig utskiftningsforretning over et skogfellesskap i Soknedal herred, Sør-Trøndelag fylke 249
Juni 3 Lov nr. 3 om forandring i lov om utskiftning m. v. av 13 mars 1882 260
Juli 2 Lov nr. 3 om grenseavmerkning m. v. ved økonomisk opmåling 307
— 16 Res. om godtgjørelse til skjønsmennene under utskiftning og om fordeling av utflytningsomkostningene 353
Desbr. 2 Res. om forandring i planen for Norges Geografiske Opmåling (§ 4 opheves) 525
— 15 Res. om regulering av grensen mellem Tolga og Røros prestegjeld m. v. på strekningen Lillerøkjønna—Flenskampen 538
— 31 Res. om stadfestelse av grenseforretning vedkommende Røros og Tolga prestegjeld m. v. på strekningen fra ca. 1600 m. sydøst for Kjølikjønna til Lillerøkjønna 550

Vassdrags- og fløtningsvesen.

1921

Mars 4 Res. om regler for fellesfløtning i Drammensvassdraget 117
— 11 Res. om do. for do. i Orkla elv 126
— 18 Res. om fellesfløtningsregler og krabastømmerreglement for Tokkevassdraget, Telemark fylke 134

1921			Side
April	8	Res. om manøvreringsreglement for Brynsvatn . . .	175
—	15	Res. om forandring i fellesfløtningslovene for Mora gjennem Laugen og Børseelven vassdrag, Sør-Trøndelag fylke	178
—	22	Res. om manøvringsreglement for Rokosjøen i Løten herred	190
—	22	Res. om do. for Slindvatnene i Selbu	191
—	29	Res. om, at den nye ordning av vassdragsvesenets og elektricitetsvesenets administrasjon skal for hovedstyrets vedkommende tre i virksomhet 1 mai 1921	201
Mai	13	Res. om forholdsregler for fløtning av trelast i Namsen og Sandøla elver, Nord-Trøndelag fylke	219
—	13	Res. om manøvreringsreglement for Søndre og Nordre Mesnavatn	221
—	13	Res. om do. for Soløyvatn	222
—	13	Res. om do. for Aursunden	223
—	20	Res. om overførelse av forskjellige vassdragssaker fra Landbruksdepartementet til Arbeidsdepartementet	238
—	27.	Res. angående anvendelse av den Rauland kommune tilkommende reguleringsavgift av Møsvannsdammens forhøielse	254
Juni	3	Res. om forandring i manøvreringsreglementet for Tyrilielven	264
—	14	Res. om manøvreringsreglement for Håkvikvassdraget i Ankenes	278
—	17	Res. om vedtekter for tømmerkoier i Øvre Sandsvær herred	282
Aug.	30	Res. om fremgangsmåten ved stevning til ekspropriasjonsskjønn i anledning av regulering av Slindvatnene i Selbu	420
Novbr.	18	Res. om manøvreringsreglement for Trevannene i Søndre Land	517

Rettelse:

På grunn av en ombrekningsfeil fra trykkeriets side er ordstillingen blitt feilaktig i § 7 og § 8 i lov om stortingsvalg av 17 desember 1920 nr. 1 (inntatt i Lovtid. 2nen avd. for 1920, 4de hefte, s. 656 flg.).

De nevnte §er skal lyde således:

§ 7. En av de 7 siste dager før valget skal valgstyret (§ 8) komme sammen for å avsi kjennelser efter § 5[1]) Tiden og stedet for møtet må i forveien være kunngjort. Under møtet har den, om hvis stemmerett der handles, og den, som har klaget, rett til selv og ved fullmektig å uttale sig og føre sine bevis.

Utslettelse av manntallet på grunn av meddelelse fra et annet valgstyre om en persons innførelse i dettes manntall i henhold til § 2, annet ledd, kan skje uten kjennelse, når meddelelsen først fremkommer efter det i nærværende paragrafs 1ste ledd omhandlede møte.

Annet kapitel.

Om valget.

1ste avsnitt. Valgstyre og distriktsvalgstyre. § 8.

1. I hvert valgsogn skal der være et valgstyre, som skal bestaa av manntallsføreren eller manntallsførerne[2]) og valgsognets formenn.

   Er manntallsførerens distrikt delt i eller mellem flere valgsogn, bestemmer han med fylkesmannens samtykke, i hvilken utstrekning han skal delta i de forskjellige valgstyrer. Fylkesmannen kan beskikke en annen til som settemanntallsfører å tjenstgjøre i valgsogn, hvor den sedvanlige manntallsfører ikke selv kan gjøre tjeneste.

   Er en kjøpstad delt i flere valgsogn, skal formannskapet til medlemmer av hvert valgstyre opnevne så mange av sine medlemmer, som det finner hensiktsmessig, og såvidt mulig sådanne, som er bosatt innen vedkommende valgsogn.
2. Valgstyret velger selv sin formann og varaformann. Det er beslutningsdyktig, når to tredjedeler av dets medlemmer er tilstede. Det fatter sine vedtak og kjennelser ved stemmeflerhet. Står stemmene likt, gjør formannens stemme utslaget. I det tilfelle, som § 7, 1ste ledd nevner, bør manntallsføreren alltid være med.
3. Det første møte sammenkalles av ordføreren, de følgende av formannen.

[1]) Jfr. § 8 post 2 og § 10, 2net ledd.
[2]) Jfr. § 1, 2net ledd.

J.F. PAASCHE
BOKBINDERI
TRONDHJEM

Depotbiblioteket
h050 34 378

Norsk Lovtidende

1921

2. Avdeling